TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препътъраціъпеа се фаче ын Сібііъ ла еспедіторя фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедіторъ. Преціял препътъраціеі пентръ Сібііъ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жътатате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеі

Nro 1. ANUL IX.

Сібііъ 5. Іанъаріе. 1861.

ші пентръ провінціеле din Монархіъ пе ън ан 5; фл. 25 кр. сар о жътатате де анъ 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе анъ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ ынтъіеа óръ къ 7. кр. ширял къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Конференца націонал ротънъ din Сібііъ.

Амінтіръмъ ын чеі доі ътърі трекуці, деспре о конференцъ ротънъ цінындъ ла Сібііъ, пе каре а претінс'о атътъ де врдінте черкъторіле челе критіче політіче де фаць, прекътъ ші фортареа стъреі чеі віітоаре а націънеі ноастре. Конференца ачеаста, спре каре а фостъ пофтіть інтеліціпца ротънъ, де кътръ ыналції лоръ Архіпъсторі ын концелецере фръцаскъ, са ші ынчепътъ къ 1-а Іанъаріе а анълуі кърінте.

Інтеліціпца ротънъ ынгріжіть де соартеа націънеі сале, тішк тъ де о інспіраціъне девінъ, непрівіндъ ла гревътъціле къ каре се факъ кълторіile ын тімпъ де іарнъ, а ші алергатъ ачі din тоате унгіріле патріеі.

Дъминекъ ашадаръ ла 11½ оаре ынаінте де прънзъ са ынчепътъ астъ конференцъ атътъ де моментоасъ пентръ ротънії трансілванені съъ преседінца атъторълоръ лоръ Архіпъсторі ротъні, а Есчеленціілоръ Сале D. Мітрополітъ ші Архіепіскопъ А. Стерка Шълъц, ші а D. Епіскопъ А. Барон de Шагъна, пе карії адънареа іа прімітъ ла ынтрареа лоръ ын Сала Сімінаріълуі діечезанъ, унде са цінътъ конференца, къ челе маі ентъсіастіче акламаціъні de „съ тръеаскъ!" Еселеццііле Лоръ Domnii преседінді ынші окънаръ локълъ къвінчіосъ, дънъ каре Е. Са Domnълъ Мітрополітъ зice ръгъчіънеа обічнуіть пентръ кіетареа Дъхълуі сфънтъ — „Ынпърате черескъ," ші апоі рости ъртътоареа къвынтаре:

Мълтъ опоратілоръ Domni! Бъкъріа ноастръ а Капілоръ Бісерічеі ротъне де ambe конфесіъніле, ын конпоаште астъзі марціні, възындъ ынтр'о зі ашa de o ындоіть маре празнікъ, адънаді din тоате унгіріле — de унде нъмаі пентръ скъртареа тімпълуі сав нътътъ къ ытъта зелъ, къ атъта пietate de маре вігоаре ші націонал ынпрежърълъ постръ, пе чеі маі бравї, чеі маі вінемеріцаді de патріа са, de Бісерікъ ші націънеа са, кърваді аі націънеі ноастре. Ноі не ынкіпуімъ астъзі а петрече ын чеа маі одороасъ, маі вине ексорнатъ гръдінъ а Націънеі ноастре ынтре флоріле челе маі вінемірositоаре, ынтре помії чеі маі фрънтіферї дела карій аштеаптъ еа родъріле челе маі дълчі!

Астъзі ноі Капії Бісерічії ші ынтреага Націъне, астъзі зікъ, ын зіоа de Анълъ ноъ, лъуъмъ din адънареа ачеаста преа ексорнатъ а фіілоръ чеі маі кредінчошї а націънеі ші Бісерічілоръ ноастре, пентръ тоате патімиле трекътълуі о петърцінітъ мънгъіере, конченетъ ші сцнетъ din атмосфера чеа кърат а зілеі ачестіа недъжділе челе маі тарї пентръ о ынчепере къ ачестъ анъ ноъ de о віаць політікъ націонал, маі ынфлорітоаре, маі ынвъкърътоаре, ші de воі ындърътълъ Дъмнезеъ, маі стътътоаре, ва пъзъреа векъітоаре!

Че сокотіці, аъ нъі адънареа ачеаста а ноастръ ын зіоа de Анълъ ноъ (каре нъ нъмаі пентръ індівізіі сінгъратечї, да ші пентръ ынтреці націънї саъ обічнуіть а адъче челе маі мънгъітóре ші маі марі сперанце пентръ ын вііторіъ маі ферічіть) din проніа лъі Дъмнезеъ хотъръть съ се факъ астъзі, ын зіоа de Анълъ ноъ? Аъ нъі ачеастъ зі сънтъ ші маре, унъ отенъ Дъмнезеескъ дівінъторіъ, пентръ унъ вііторіъ маі ферічіть, пентръ о віаць політікъ вечнікъ ші пъзъреа векъітоаре а націънеі ноастре?!

Ноі тоці аша сперътъ, аша кредетъ съ фіе ші нъ вотъ ынчета а пе ръга ачелуіа, каре аре ші поартъ ын мънъ соартеа ын пътереа са а тътъроръ тімпърілоръ ші веакърілоръ, ші поате скімба ын маі вине нъмаі пентръ вателії чеі сінгъратечї ші пърєсіці de лъме ші асъпріці de алції, да ші пентръ челе маі пътерніче націънї ші Імперіърї, ка пъдеждеі ноастре, ші ачестуі вънъ ші сънтъ отенъ а зілеі de астъзі съі деіе ші перфекта ынпліпіре!!

Штіці преа Опоралоръ Domnі, къ ноі астъзі неатъ адънатъ ын каъза чеа маі сънтъ а Націънеі Ротъне?

Бъкъріа ноастръ а Капілор Бісерічеі ротъне нъ маі къ поште — зікъ din ноъ даръ марціні, нъмаі къ зелълъ челъ ынвъцъіатъ націоналъ унъ пътер аша коніосъ а ынтеліціпцеі, ачелоръ маі бравї фії а Націънеі ноастре аъ адънатъ аічеа ла ачеастъ сфънтъ Сербътоаре, кътъ пълъ маі поате кънринде ынгъстімеа локълуі ачестуіа, да маі мълтъ зік — пентръ ачеіа, къ не нъмъріъ ачеста маре а ынтеліціпцеі чеі маі вредніче, ва ші не тоці чеі че пентръ скъртареа тімпълуі п'аъ нътътъ, спре дъререа лоръ ші а ноастръ ъна парте къ фііпца de фаць, къ ынтреага націъне Ротънъ, ачелаші спіріть а фръцініътатеі, а унпеі кънетелоръ ші інімілоръ, ын тоате пърціле ші унгіріле Патріеі, унде нъмаі ноате фі унъ пічоръ de Ротънъ, ші ынсфлеціазъ.

Неамічії Націънеі ноастре тотъдеаъна пънъ акът аъ сфлатъ къ ындоіці ші чеі маі нътерніці фоі, ын фокълъ челъ арзъторъ ші маі таре de ферічіреа Націънеі ноастре містъіторіъ, а фанатісмълуі реліціосъ, а деспърціреі Націънеі ноастре ын конфесіъні діверсе, каре аъ дорітъ ка съ фіе вечнікъ ка ші алъ Вестелоръ, ка нъмаі еі сінгърі пріп елъ съ се ъмінеze, ші съ се ынкълцеаскъ.

Ноате къ ші не тімпърілe ноастре іаъ пъскътъ асеменеа нъдежде, къ din пезпіреа ші неынцелецереа ноастръ воръ траце — ші сечера, ші воръ стрънце ын жігніціле сале челе маі богате ші маі фолосітоаре пентръ дъпші фрънте, ка ші пънъ ачі.

Да се воръ ва акът саъ ыншелатъ таре, къ Ротънълъ de ші — дърере, катъ тързіъ ші къ маре пагъъ ынтрецеі Націъні, акът саъ дештептатъ, саъ трезітъ din летарціа са, ш'аъ коноскътъ пъкатълъ съъ, ші акът къ тотъ сфлетълъ крede, къ de ші ын челе реліціоасе, ын каре аре de a фаче нъмаі къ Дъмнезеъ, соартеа, саъ інімічії (къ Дъмнезеъ къ вънъ сатъ нъ) аъ врът, съ фіе тъіаді ын доъ конфесіъні, чі — Ротънії тотъші сънтъ о карне, сънт унъ трупъ, унъ сънце, о Націъне Ротънъ; de каре токта Реліціънеа не порънчеште, съ не лінітъ къ тóтъ інима, къ уніте къцете ші къ уніте інімі, ші съ не сілімъ а о ферічі, а о спріжіні, къ тоате унітеле ноастре пътері.

Къ ачестъ къцетъ, къ ачеастъ іъбіре, есте ші девъіе съ фіе тотъ адевъратълъ фіъ а націънеі ноастре даторіъ сънцелуі съъ, Маічеі сале чеі адевърате, Націънеі Ротъне; еаръ каре дінтре Ротънії алтміntрелеа аръ къцета, саъ аръ лъкра, ва фі нъ ротънъ, — чі унъ вастардъ, унъ фіъ денеператъ.

Ші съ сціці Domніlоръ, къ пънъ че інімile тътъроръ фіілоръ націънеі Ротъне, ачелаші спіріть алъ унпеі, алъ адевъратеі ынфрцініътъці ле ва цінea окънате, пънъ кънd конкордіа ачеаста фръцаскъ, прін каре лъкрările челе мічі крескъ марі, ші къі Ротънълъ девіе ка стръвънії лъі, съі ръдіче темпліе ын інімa са, тоці мърії інімічілор, прін карії нъ ескісъ, ка съ нъ пътемъ ынтра ын Четатеа Дрептърілоръ отенешті ші чівіле пънъ акът, — воръ къдеа ка ші а Іерихонълуі.

Пънъ вотъ фі унії ші вотъ авea ын ачеаста унпе а інімілоръ констанцъ ші необосіть персеверанцъ, вотъ фі дестълъ de тарі а експлта фортърецеле челе греле каре алції ле опънъ постълателоръ ноастре, ші каъzеі чеі маі дрепте а Націънеі ноастре, ші не ва тріънфа дрептатеа, ші аша вііторіълъ челъ маі ферічіть а Націънеі есте, ші ва фі пентръ тотъдеаъна асекърать. Съ нъ не сперіе не ноі ынфрікошърile ынтъмплърілоръ de акът, ші а унелоръ Газете контрарie, каре стрігъ ын гъра маре „Conclamatum est!" Каъza Ротънілоръ есте ші акът пierdът! стъ кіпн се поате маі реў!

Къ дакъ къ сперціе ші къ тоатъ бърбътеаска персеверare вотъ апъра не тотъ локълъ каъza чеа маі сънтъ, чеа маі дреаптъ а Націънеі ноастре, пічe чеі маі марі контрарі аі нострії нъ воръ пътea авea ші цінea мълтъ тімпъ унъ образъ къ піеле de віволъ, съ нъ се опъреаскъ ынаінтea постълателоръ ноастре, челоръ маі дрепте політіче.

(Ва врта.)

Дънъ Къвынтареа ачеаста, пе каре о вотъ коптінъа ын Нрълъ вііторіъ, а цінътъ, о алтъ къвынтаре моментосъ Ес. Са D. Еп. А. Бар. de Шагъна, ынпалтъ карele а пронъсъ апоі конституторя а адънацеі, каре конституатъ а ынчепътъ десватереа лъкърърілоръ, декларъндъсе ліберъ десфъшърареа ідеілоръ ші а опініънілоръ, каре с'а ші обсерватъ. Сесіъніле ъртаръ маі департе Лънї, Марці ші Міеркърї, кънdъ апоі четиндъсе протоколълъ се ынкеіаръ прін доъ къвынтърі а Еселеццііlоръ Лоръ D. D. Преседінці, ындрептате кътръ адънаре, къроралe мълцъмі Дл. Преосітъ гр. кат. алъ Логожълуі — Молдован, ын нътеле адънъреі. — Тотъ міеркърі се дъдъ ла 4 оаре ын банкетъ сплendidъ, унде афаръ de метърії конференцеі, фъсеръ репресентате ші націънїле мацеара ші саса, ші капії брацелоръ чівіле ші мілітаре. Нрълъ оспецілоръ а фостъ катъ ла 130, ын фрънтеа къроra се афла Серепітатеа Са Прінчіпеле de Ліхтенштеін — ші Архіпъсторі ротънї. Се ръдікаръ маі мълте тоасте, ынтре каре Ес. Са Дл. Мітрополітъ ръдікъ пентръ М. Са Ынпъратълъ ші Прінчіпеле de Лихтенштеін, Ес. Са D. Еп. Бар. de Шагъна, а ръдікатъ треі тоасте ын треі лімбі, ын чеа ротънъ, мацеаръ ші сасъ, ші апътітъ пентръ адевърата ынфрцініре а націънілоръ колъкітóре, ші а Есселеццііlоръ Лоръ. Дlоръ Бар. de Кетену, Преседінтеле Капчеларіеі трапс. аълічe, ші Е. Міко, позлъ Гъверпаторъ.

Серепітатеа Са Прінчіпеле а ръдікатъ доъ тóсте, унълъ пентръ атъії Архіпъсторі ротънъ, ші алтълъ пентръ патріе ші націънї. Деспре конференцъ маі мълте ын Нрълъ вііторіъ.

Телеграфъл ротънъ.

Къ анълъ 1861, ынтръ „Телеграфъл ротънъ" ын алъ 9-а анъ алъ есістінцеі сале, ші салътъ пе тоці спріжініторії сеі къ салътаре фръцаскъ! Ачестъ жърналъ ш'а ынчепътъ віаца съъ піште ынпрежърърі критіче къ денъпереа унеі каъзіънї de 2,500 фл. топ. конв. Че а престатъ елъ пентръ Бісерікъ, школалъ ші націънеа ноастръ ын декърсълъ вецїі сале, търтърісеаскъ ачеіа, карії лаъ четітъ пекоптепітъ. Ноі аветъ съ рефлектъмъ нъмаі ла ачеea, къ деакъ елъ ш'а фъкътъ даторіа са нъпъ акът къ тактълъ ачела, каре тръбъе съ карактерісеазъ пе унъ жърналъ солідъ, ші а мълцъмітъ пе четіторіі сеі къ продъктеле сале, атънчі ынсетнътатеа лъі астъзі, къндъ о клініть с'а фъкътъ маі ынсетнатъ ка о зі de маі наінте, о зі маі ынсетнатъ ка о лънъ, ші, о лънъ маі ынсетнатъ ка алтъдатъ унъ анъ; астъзі къндъ тоате попоарele се лънтъ къ ынгріжіре пентръ віаца са політікъ ші націонал, пентръ лімбъ ші ветреле сале; тръбъе съ креаскъ къ моментосітатеа евенімінтелоръ, каре ынбълзескъ фъръ реціпере, ші каре тръбъе съ ле рекъноаштетъ къ тоції, дакъ нъ дорімъ ка съ не афле непрегътіці ші съ не ланеде ынтро летарціе аморцітъ. Къ тот дрептъл а зісъ даръредакціънеа ачестуі жърналъ, къ жърналістіка ротънъ нічі одатъ нъ а потътъ фі de о ынсетнътате маі маре пентръ ноі декътъ тотмаі акът, къндъ се лъкръ деспре есістінца ноастръ політіко-націонал, ші каре саръ арята астъзі непъсъторіъ кътръ жърналеле ноастре, ачела се аратъ непъсъторіъ, кътръ тотъ че се десвоалтъ ынпрежърълъ сеъ, ші аръ фі indіферентъ кіаръ ші кътръ соартеа націънеі сале.

Кътъ жърналеле ротънe къ прінчіпіile, къ ідеіле челе леаъ десволтатъ маі въртосъ дела 20 Октомвр. ынкоаче, а трасъ ші аттенціънеа жърналелоръ стръіне, есте довада чеа маі инведератъ деспре ынсетнътатеа матеріалълуі че лаъ пъсъ ынаінтea четіторілоръ пентръ клъдіреа едіфічіълуі націоналъ, есте довада чеа недіспътабілъ, къ лънта

186.

каре а лпчепвто есте ероікъ, есте повілъ. — Ачеаста о търтврісеште дестълъ de фрвтосъ Фоіа періодікъ цертъпъ din Сівііъ „Трапсілваніа,“ лп Npiї 3—4, кындъ зіче: „Маї мвлте жврпале ротъпе, лп деосевї „Gaz. Трапс.“ „Телеграфвлъ“ ші „Nаціоналвлъ“ каре есе лп Бвкврещі, се оквпъ de маї мвлтъ тімпъ кв комептареа diплотеї лтпъръштещі din 20 Октомвріе, ші іаъ пе ачеаста басъ лп бъгаре de сеатъ фііоареа старе політікъ а ротъпілоръ din Apдеалъ. Ноі трвбве съ рекпоаштемъ, квткъ прівіцеле ші доріцеле каре се десвоалтъ лп зіселе жврпале пеа мвлцъмітъ лптр'вп градъ лппалтъ, ші ачеаста кв атътъ маї мвлтъ, кв кътъ ноі пічі лптр'о парте пв обсерваръмъ абвсврі, кв о пъзвіцъ фъръ мъсврь дпъ інтереселе лп парте. Din коптръ, ноі амъ афлатъ квткъ впъ практікъ сімцъ, о коапъ жвдекатъ ш'аъ фъквтъ локъ лп пъзвіцеле лоръ, ші къ маре консвпацъ кв діскврсвріле цвпвте лп сепатвлъ імперіалъ de репресептацій ачестеї пацівпї, ачелоръ маї мвлці артіколї скрішї кв тоатъ кълдвра впвї дештептатъ сімцъ паціопалъ ші портаці de сімціміптеле мвлцъмірей ші леалітъцій, пв сфере прітіреа саъ пресвпвпереа de tendinце a впеї сітвацівпї свбіективе, саъ а врвпеї пъркі пелпсетпате.

Кв прівіре ла ачесте лтпрежврърі ші лп апрецвіреа пропрій конвінцері, потемъ зіче кв темеіъ, къ ачесте жврпале, пвтаї ачеea еспрітъ че есте доріпца ші конвінцереа а тоталітъцеї ротъпілоръ трапсілванї, а попорвлві.“

Деакъ цертапій, деакъ жврпалеле стръіпе даъ атъта прецъ, атъта попдерацъ жврпалелоръ поастре, оаре потеавомъ фі поі кв пебъгаре de сеатъ, кв пепъсаре кътръ еле? Астъзі се тішкъ жврпалеле маї ліберъ, ші квтеазъ а спвпе адевървлъ фъръ съ фіе лпфрвптате, апої прецвіндъ че а зісъ впъ міпістръ епглесъ despre лівертатеа прессеї: „о паціе de аръ пієрde тоате дрептъріле сале, леаръ потеа редобъпді іаръшї, пвтаї прін прессъ“, вомъ вedea кв чea маї маре конвінцере, къ пептръ лътъріреа ideілоръ ші лтпъртъшіреа лоръ грабпікъ, прекътъ о черъ лтпрецівръріле de фацъ, пептръ десволтареа сімцвлві паціопалъ, пептръ сосціпереа літвеї ші есістінцеї поастре політіко-паціопале, аветъ ліпсъ de жврпале, тотмаї аша, ка ші de пвпса de тоате зілеле пептръ сосцпереа individвалітъцеї поастре трвпештї. — Ворвіндъ даръ кв Dл. Сіопъ зічетъ: „Лп тіжлоквлъ трібвлацівпілоръ політіче, свб каре ка лптр'вп вжртежъ се фрътпптъ тоатъ ротъпітеа ка ші тоатъ Европа,“ Телегр. ротъп ва апъра кв бърбъціе, персеверацъ орі че дрептъ ал пацівпеї ротъпе, ал individілор ротъпі, ва порта лвпта пекоптеніт пептръ просперітатеа ші ферічіреа ротъпілор, ва спріжопі пе челелалте жврпале ротъпещтї лп артопіе фръцаскъ, ва decкide колоапеле сале інтеліцінцеї поастре, спре спріжопіреа ші апърареа дрептърілоръ поастре; лпсъ ка съші пótъ елъ лтпліні ачéстъ сфъптъ місівпе а са, се чере о копкврінцъ маї маре, декътъ че потъ ажвпце потериле впеї individъ, de саръ ші коптопі лп активітатеа са, се черъ ideї, прінчіпе ші матерії феліріте, каре апої іаръшї кв алтеле лтпревпате ка прін впъ процесъ хеміко-віталъ съ се лътвреаскъ, ші кръціте de cedimentъ съ пе dea ачеле елементе, че сънтъ de лінсъ пептръ сосцпереа віецій поастре політіче, фацъ кв грелеле лтпрежврърі de каре пе вedemъ лпкопжврацї.

Апелътъ даръ ла сімцвлъ патріотікъ алъ пацівпеї поастре, ка съ спріжопеаскъ копкврсвлъ сеъ, лптр'вп пвтерь кътъ се поате маї маре ачестъ жврпалъ, ка съ devінъ лп ачеea доріть песечівпе, а еші de доъ орі пе септъмпп, фъръ а врка прецвлъ лпсетпатъ; апелътъ ла сімцвлъ патріотікъ ші впъ алъ інтеліцінцеї поастре, ка съ спріжопеаскъ ачестъ жврпалъ прін копкврсвлъ скріеріторъ d-лоръ, ші съ сечере прін ачеаста мвлцвмірea чea маї фербінте a пресептвлві ші бінекввптареа череаскъ лп вііторіъ, апелътъ ла сімцвлъ лпфокатъ алъ тіперітеї поастре, ка съ пропагеze продвктел ачестві жврпалъ пъпъ ла колібіле челе маї лпдепъртате але серітапвлві пострв попорь, ші съї спвпъ, къ D-zeъ прівегіазъ асвпра лві прін бърбаці лвтіпаці, карії кв лвтіпіле лорь штіь ръсіпі лптвпереквлъ егоіствлві, ші лппаінта лвтіпа квпоштінцеї, ші пв ворь сфері ка соартea лві съ се ръіаскъ ші вііторівлъ лві съ се лптвпече. —iu.

Монархіа Австріакъ.

Сібііъ 3 Іапваріъ 1861. Жврпалеле тацеаре din Клъжіъ, лші арвпкаръ о аттепцівпе лпкордатъ, ші пóте преа лпкордатъ — асвпра конферінцеї пóстре паціопале. Атътъ „Korunk“ (маї вжртосъ лп Nрвлъ 24-a din $^1/_{12}$ Ian). кътъ ші Kol. Köz. лп Np. 8. се декларъ асвпра ачестеї конферінце, ка кындъ вezї dómne ачеаста сарь фі адвпат спре пагъба челоралалте пацівпї колъквітоаре. Атвеле фої вреаъ съ афле вп ръъ фоарте маре лптрачееа, къчі астъ конферінцъ са лптжмплатъ кв штіреа авторітъцілорь сістемвлві векіъ, din каре кавсъ се сілескъ а аръта невалідітатеа ачестеї Конферінце, ші ка кындъ ноі неамъ лъса de впелтеле реакцівпеї. Че пърері реле сънтъ ачестеа дела піште оатепі впі, че ідеї грешіте дела піште оатепі лпцълепці! Маіестатеа Са лп хъртіа автографъ din 21 Dек. a. тр. лпдрептатъ кътръ Баровлъ de Кетепу, Прешедінтеле провісоріъ алъ Капчеларіеї авліче трапсілване, дескопере, къ тóте дрегъторіїле de пъпъ акът рътъпъ лп валоареа лорь, пъпъ кындъ десърчіпъпдсе de кътръ Преа Лппалтъ ачелашї, се ворь свпліні прін органе повъ, ш. ч. Са фъквтъ даръ прін лпквпоштінцареа ачестеї конферінце ла Локоціінца de пъпъ акътъ, пе каре лпкъ пв о вedemъ десърчіпатъ de кътръ Domпіторівлъ, маї мвлтъ орі маї пвцпъ, декътъ впъ пашіъ преа фіескъ ші лптръ тоате легалъ?

А трекътъ — зіче „Корвпк“ — зілеле ачелеа, кындъ сънтъ претествлъ de а мънтві пе Прінчіпеле, ера копчесъ a дзче лпdепліпіре, ші кіарь кв свкчесъ лп секретъ, пашіі чеї маї компліч — фъръ педеапсъ — лп контра попóрълорь. — Еї вine Domпілорь къ а трекътъ, — ші датарь фі фостъ Dzeъ ка пічі съ фіе ръсърітъ кындва сóреле преste ачелеа зіле. — Історіа пв ва шті аръта асемепеа пашї фъквцї din партеа ротъпілорь лп контра алторь попоаръ пічe лп секретъ пічe пе фацъ; іарь de a фъквтъ алціі асемепеа пашї лп контра ротъпілорь — пв врем а аміпті, къчі кредемъ къ ва фі сосітъ доаръ тімпвлъ, ка съ арвпкъмъ вълвлъ вітърей пеste фаталітъціле трекътвлві — одатъ пептръ тотдеавна, ші съ ертъмъ тоате пептръ лпвіереа просперітъцеї ші а ферічіреї патріеї поастре! Dar ла че атъте ворве? Чine дореште а афла опініпніле фрацілорь маџеарі маї de апроапе despre конферінца поастръ паціопалъ de аічі, іесші остепсалъ a четі артіколій лпсетпацї маї лп есъ. —

Адвпъріле фрацілорь маџеарі, цвпвте de вп тімпъ лпкоаче сънтъ фъръ пвперь, ші ноі кв тóтъ modestia пв зіcеръмъ впквптъ легъпатъ, дакъ ачелеа сънтъ конститвціопале, орі антіконститвціопале, легале орі ілегале, валіde орі ва; ш'апої вezї dómne акът о съ піаръ лвтеа, о съ се ръстóрне кв капъл ла вале, къчі інтеліцінца ротъпъ лпкъ се адвпъ a се консвлта лптр'вп обіектъ атътъ de сфънтъ — лп каъса паціопалъ, ші лпкъ лптр'о конферінцъ вnde се рекомендъ de репеціте орі фръціетатea кв тоате челелалте пацівпї колъквітоаре. Оаре de вnde атъта свсчептівілітате ші пелпкредере лптръ ноі?

Оаре de че съ пе спъітжптъмъ ка de чівтъ впіі de алціі? оаре de че съ дътъ лпцълесврі фалсе кіарь ші лъкврърілорь челорь маї іппочепте? Оаре кв че дрептъ пе потъ акъса жврпалеле тацеаре къ ноі фачетъ пашї реакціопарі ші кіарь лп контра конститвцівпеї? Атъта че е дрептъ пв пегътъ, квткъ ноі кредетъ, къ е дістінкцівпе лптръ конститвцівпе ші конститвцівпе. —

Конферінца бългръdeапъ се ва лпчепе лп 11 февр. кал. п. а. к. Авzітъ къ метврії копкіетаді ла ачеea а ші прітітъ лпвітъчівпіле кввіінчóсе. Пропорцівпеа паціопалъ че се обсервъ ла астъ конферінцъ, о штімъ din Nрвл тр.

Лп Політика естеріорь афлътъ, кв двпъ че de маї мвлте съптъмпі арсь фокълъ лп спвзъ, акътъ іаръ лпчепе о тішкаре маї віóе.

Тоате штіріле цінтескъ лптраколо, къ кв прітъвара віітóре се ва лпчінце іаръшї вnъ ръсвоіъ крънчепъ. Лп Італіа обіектвлъ зілеї е ръсвоівлъ ші Гарібалді. Прегътірі марі лп тоате пърцї, ші кв deосевіре лп Франца. Гаета лпкъ тотъ се маї цвпе. Европа лптреагъ паре къ се афлъ лп ажвпвлъ вnеї плъствірі повъ.

Клъжіъ 1 Іапваріе 1861.

Ръспвпсъ ла артіколвлъ опоратвлві Комітетъ din Сібііъ, пептръ ажторіреа тіперілорь ротъпі ізрістї, кв датвлъ 25 Noемвр. 1860. Np. 48 алъ Телеграфвлві ротъпъ.

Din кавсъ къ пацівпеа ротъпъ din Монархіа австріакъ лп цепере, ші лп спеціе ші din Трапсілванія, е лінсіть de орі че органъ легалъ de a се коадвна ші a се колпцълеце despre акоперіреа ші делътвраreа лінселорь челорь маї врдінте, прекът ші despre пашії печесарі, карії de маї мвлте орі арь фі a се фаче ші кіарь din кавсе політіко-паціопале, апої о парте a лпцълецінцеї поастре e лпкъ тотъ indіферінтъ, іарь алтъ парте a ачелеашї вопте a лъa ініціатіва, ноі лп тоате афаче поастре, фіе кіарь къть de салтарів, стъмъ лаці, фъръ de нічі вnъ кондвкторіъ, ва кіарь фъръ оарекаре легътвръ каре неарь серві de лплесніре, ші аша нічі квпоштінцъ аъ вnії de лвкрърile алторь, пе кындъ лпцълецінца de алтъ сънце фъръ крвцаре de спесе 'ші каътъ локъ ші тімпъ пептръ a се коадвна свб орі ші че тітлъ, ка съ се консвлтезе тотъ пвтаї despre лвкрърі політіко-паціопале — ші dвпа ачеаста маре a трвбвітъ съ о сімцеаскъ ші лптрепріпdереа ажторърей тіперілорь ізрістї. — Пе кynd ръсърі ideea аста салвтаръ, тоці de тоате пърціле предаъ пептръ ажторареа тіперітеї жърідіче, пептръ datoріа че пе кіатъ ла сакріфічіъ ші пептръ рездтатвлъ търецъ каре латъ потеа сечера din o асемепеа лптрепріпdере, дарь літепеа нічі кіарь кв окасівпеа адвпърей a маї мвлторь інтеліцінцї ротъпі din тоате пърціле патріеї адвпаці ла Сібііъ лп 26 Окт. a. тр. a десфъшъратъ лінса вnеї легътърі, нітіпеа зікъ a пронвсъ лпфііпцареа вnві Комітетъ централъ прекътъ ші a алторь комітете філіале, кв тоате къ ідеіле ачестеа се десфъшърасерь лп вnвлъ din Npii Газетеї, пънъ кындъ лп фіне се потъ авіа конститві комітетвлъ din Сібііъ.

Форпындсе ачестъ Комітетъ централъ лп Сібііъ, лп тоатъ прівінца арь фі a се ръдіка ші комітете філіале лп тоате локъріле, вnde се копчепъреазъ ротъпітеа, ка аша съ авемъ батърь лп астъ лптрепріпdере оаре каре легътърь.

Ноі Клъжепії ші пънъ ла алтъ лптогміре, de ші атътъ de пвціпі къть пікъірі асемепеа, din партепе фачетъ ші вомъ фаче тотъ къть пе сть лп потере, сперындъ къ алціі карії сънтъ маї мвлці, ші лп прівінца матеріалъ ші маї тарі, кв тотъ дрептвлъ ворь фаче маї мвлтъ, ші цінетъ фоарте, къ ші В. Капітвле дела Гіерла ші Сібііъ ворь вrта веперабілвлві Капітвлъ метрополітанъ лп астъ лптрепріпdере, — ноі зікъ пептръ апвлъ ачеста 186$^0/_0$ фа-

четъ че не стъ ын потере, ші конферітъ треї ажътоаре де къте 60 фл. в. а. ын сътъ де 180 фл. в. а., ші тотъ одатъ къ окасіънеа аста incinъънdъ конкърсъ провокътъ не тінерій пострій ісрістї, карій дорескъ а се ынтъртъші din асте ажътоаре, ка съші incinъеze дорініле сале не картъ петітъратъ, ынсъ франко, адресанде пънъ ла $^{15}/_{27}$ Іанъарів а. к. Длъї Прохъ ші Протопопъ гр. кат. ын Клъжів Іоанне Фекете Негрцъ, авънdъ а проба лінса де медії ші прін ънъ аттестатъ дела П. О. Комітетъ din Сібіів, непартічіпареа din оаре каре съкърсе.

Аста сервеаскъ тотъ одатъ ші де ръспънсъ ла тоате адреселе пънъ акът веніте Длъї Прот. Фекете.

Пентръ імпортанца лъкрълъї, ші деалтмінтрелеа din маї мълте кавсе катъ ынтърціатъ, е рогатъ он. Редакціъне пентръ грабніка пъблікаре а ачестъї артіколъ. Георгіе Філіп.

Дела гъра мъръшішълъї. Декетвр. 1860.

Е квноскътъ ын деобште, къ отълъї ръ — дедатъ ла реле, нътаї атънчі се афлъ маї къ тігнеалъ, дакъ ынї вede реалісате планъріле сале челе інфернале, ші отълъ неодіхнітъ ізвіторіъ де черте ші ръзвръторі zгомотоасе, нътаї атънчі се сімте мълцъмітъ, дакъ, ын нестъмпърареа са, поате продъче: ын локъ де ordine dicordine, ші дакъ поате сетъна ынтръ омениме ын локъ де амоаре ші конкордіе фрцаскъ, інвідіе, ръ ші діскордіі; іаръ ын локъ де респектареа легіі, ароганцъ орвь ші кіаръ анархіе; пентръ къ асеменеа індівізі штіъ преа вине ын ръінда лоръ, къ дicordinea, ръа, діскордіа не респектареа легіі — din каре анаре анархіа, съптъ апаръторіле челе маї ынвепінате пентръ де а отръві віаца ънъї попълъ, пентръ де алъ дъче ші алъ арънка ын брацеле перічіънеі. — Чіне нъ штіе, къ ротъналъ дела патъра са е ізвіторіъ de ordine, de пане, респектъторіъ de легі ші лоіалъ; чіне нъ штіе къ ротъналъ нічі къndъ н'а атакатъ ші н'а авът ын къцетъ а се атінце нічі къть пегрь съптъ ънгіе de дрептъріле алторъ паціънї колъкъітоаре; къчі елъ па черетъ нічі къndъ, нъ чере нічі азі, ші нъ ва чере нічі одатъ маї мълтъ, декътъ дрептате; дърере нътаї, ші ынкъ адънкъ дърере! къ дрептатеа а ръмасъ пентръ дъпсълъ пънъ азі тотъ нътаї ънъ ідеалъ съблімъ, не каре н'а фостъ порокосъ ал потеа ажънце, ал ведеа нъсъ ын лъкраре пънъ акът, ші парепісе ачеаста ва маї авеа ынкъ а ръмънеа пентръ дъпсълъ тотъ нътаї ънъ ідеалъ ші ын віторіъ, штіе челъ де сосъ пънъ кndъ, — челъ пъмънъ пънъ че се ва ындъра проведінца ші кіарь спіріталъ тімпълъї, къчі преквтъ пі се паре, дела оамені авем астъзі а спера катъ пъмънъ. Ынсъ съ нъ не депъртъмъ де обіектъ. Zicеіъ къ ротъналъ дела патъра са е ізвіторіъ de пане, ачеea че кredъ къ нъ ніо ворь потеа діспъта нічі кіарь інімічі пострій; ші тотъші че съ вezі? віецій ротъні — фіі пъчії, съптъ інферацї ва ръскълторі, ка търнъторі de ліпіште пъблікъ ші перікълошї пентръ секърітате. Акъші дintр'о парте, акъші dintр'алта азіріъмъ штірі ресфірате ынтр'adineъ къ чеа маї інферналъ тенdінцъ, къ адекъ ротъніі арь аменінца пачеа ші секърітатеа пъблікъ, не кndъ портареа лорь ын прівінца лоіалітъцеі ші а ліпіштеї, арь потеа серві de моделъ кіарь ші пентръ орі каре алтъ попорь din Европа. Штіамъ преа вине, къ асеменеа штірі съптъ нътаї пісче пъскочірі не къть се поате de маліціоасе, de ачеea тотъdеавна ле деспрецюіръмъ ынтотдаї ка ші не чеї че ле ресфіраъ; ынсъ че съ вezі? іатъ къ о асеменеа фаімъ дракопікъ се лъці ші пре ла поі, нътаї din сепінъ ын зілеле трекъте. Жоі ын $^{15}/_{27}$ Дек. дънъ амеазі, се лъці вестеа прін сатълъ Magyar Regіnu, къ ротъніі din пола мънтелъї, се рескоалъ асъпра магіарь-рецепілорь, ші аь de кцетъ съї отоаре не тоцї, ші къ ієї (ротъніі) в орь съ се ръскоале кіарь съптъ кondвчереа капілорь лорь. Астъ счіре с'а лъцітъ ка ънъ фълцерь ындатъ прін тотъ сатълъ, деспре каре нътаї de къть саь ынкъноштінцатъ респектіва Претъръ din С. Регінъ. Ачеаста de окамдатъ о ордонатъ о патролъ din жандармаріе, каре съ вігіеze къ чеа маї стражнікъ аттенцівне. Жоі поаптеа спре віпері ла 11 оаре, ка ън фълцер се ръспънdі фаіма, къ ротъніі съптъ ын Капълъ сатълъї гата спре ынтраре, ын ърта къреea, бърбацї къ тъері ынармацї къ фърчі de фіерь ш. а. тетънdвсе de о пълъкъ не каре ліо еспліка ънії оамені ънї, кърора леарь къdea вine а ведea не ротъні ешіцї din мінте, аштептаь къ ынфіораре песъсь ынчепереа счепеї; маї мълцї дintръ перотъні, ынкъ атънчеа поаптеа фъцірь кътъ потъръ ын ораш ла Сас Регінъ. Віпері ын $^{16}/_{28}$ Дек. се афла сатълъ тотъ ын ачеашї спаіть. Дл. Преторь Цілік, пъші ла тіжлокъ къ тоатъ бърбъція, ші лъ съъ черчетаре аспръ не пъскочіторіі ачестеї вести. — Черчетареа с'а фъкътъ, лъкрълъ а ръмасъ ынтрата, довединдвсе къ ротъніі ніче нъвісаь de асеменеа секътърі. Dzевле! ш'апої оаре пънъ кndъ тотъ аша? Пентръ че съ не ынфіорътъ ънії de алцї, дакъ съптетъ тоцї фіі ачестеї патрії?

Дакъ ынсъ нъ не тететъ — (ачеea че се поате пресънне дела чеї че штіъ къ о істеціме фórте гібаче а се фолосі de асеменеа пъскочірі — спре стрнкареа віетълъї ротънь,) апої пентръ че нъ къцетътъ къ ферічіреа патрієї, не карії о дорітъ къ тоцїі нъ се ажънце, ші нъ се ва потеа ажънце не асеменеа къліі нічі одатъ; оаре пентръ че нъ не адъчетъ аминте de релеле челе непътерате че а венітъ преste скътна поастръ патріе din кавса атъторь пелънцълецерї ші анъкътърї ліпсіте de жъдеката чеа съптоасъ, ынкътъ, дакъ вретъ съ фітъ дрепцї, кавтъ съ търтърісітъ, къ інімічії пострії din'афаръ п'а адъсъ преste патріа аста нічі кndъ ачеа пефериче не каре а продъсо ынсъші фіі патрієї. — Нъ потетъ din десталъ лъда портареа че а десволтато попорълъ ротънь ын ачесте зіле крітіче; ші п'авет de ажънсъ къвінте пентръ de аї рекомenda о асеменеа портаре солідъ ші ын віторіъ, адъкndъші астъзі маї вьртосъ ка тотъdеавна аминте, de zica din сф. скріптъръ: „фіцї ынцълепцї ка шіерпії ші блънзї ка порътбії.“ — Атъта астъdатъ, маї мълте къ алтъ окасіъне, ші пънъ атънчі Dътnezeъ къ поі! †

Де не Секаш $^{1}/_{13}$ Іанъарів 1861.

Маї ын зілеле трекъте ме афлаіъ ла Арадъ, ын требі прівате вreo 6 зіле, ші din ынтъмплare фъсеіъ ачі кіарь не кndъ се цінеаъ конгрегаціъніле пентръ фортареа метърілорь de Комітатъ. Счітъ къ патріа поастръ ынкъ се афлъ азі ын ажънгълъ челорь маї нонdероасе стръфортърі, кredъ аша даръ спре маї бъна оріентаре а фі de ліпсъ, ка съ фітъ къ тоатъ аттенцівнеа кътръ челе че се 'нтъмплъ ын вечіпътатеа поастръ, — ші ынкъ ын ынцълесъ конституціональъ. Деспре челе претісе ын ачестъ Комітатъ, атъ фостъ ынцълесъ, къ дънъ депътіреа Длъї Комите съпр. Іоанн Бохъш, (проприетаріъ ын Вілагош) нътаї декът се цінъръ конферінце маї ынтъіъ прівате, пентръ конститъіреа метърілорь de комітатъ. О депътацівне ромънъ стътъторе din маї мълцї метърії ынкъ се репресентъ ынnаінтеа Длъї Комите съпретъ — съптъ кondвчереа Длъї Адвокатъ Іоан Поповіч, каре ла салътатъ ын лімба ромънъ, дескоперіndъї преа жъстеле дорінце але ротънілорь, ка ші ачестіа съ фіе репресентацї ын комітетъ лъндвсе ын консідерацівне пропорцівнеа нътерікъ, ші къ de оареце ротъніі ын ачестъ комітатъ съптъ de чінчі орі маї мълцї декътъ тоцї чеіалалцї локвіторі, аша ші нътерълъ лорь (а репресентанцілорь) съ фіе пропорціонатъ прекътъ ын комітетъ аша de дънъ ынпрецюърърі ші ынтрь аплікареа дірегъторіілорь комітатенсе. Дл. Комите съпретъ а ръспълсъ ла ачестеа дънъ кътъ ынцълесеіъ ын лімба ромънъ, къ дорінца ромънілорь есте жъстъ. Ын Сала Комітатълъї са цінътъ ын 10 Дек. о конферінцъ пъблікъ деспре ачеea, де аъ съ рътънъ нътаї метърії dinкомітетълъ din ан. 1848. орі съ се маї адаоце ші алцїі, — din маї мълте кавсе, ші адека ка съ се маї ынмълцаскъ ачела, ші ка съ ісе парте ші de ачеііа, карії маї крескърь din ачелъ тімпъ ынкоаче. Резултатълъ фъ, къ ын зіва ърмътоаре нътіndвсе інтеріталъ: доі в. комісі, ън потаріъ съперіорь, ънъ фішікалъ съпр. ші ънъ Солгъвіръ, се десбътъ маї de парте, дакъ есте къ кале ка комънеле ромъне съ фіе ынсчіінцате ші ын лімба ромънъ, нънъндвсе ын даторінцъ тътърорь а тріміте дела 1000 de сфлете къте ън депътатъ алесъ de попорь, карії ачі ворь алеце апої не метърії комітетълъї.

Ын ачестъ рестімпъ се ръскърь маї мълте лісте конпріпзътоаре de фііторії метърії аї комітетълъї. Са отържтъ прекътъ се ворвеа а фі нътерълъ лорь пънъ ла 300. Ънії dintръ ромънї ынкъ фііндъ провокацї а ръскът о консетпаре пентръ ромънї, карії арь фі съ пътъ ынтр'а ын комітетъ катъ ын нътерь de 160 іншї, ші се дете Длъї Комите съпретъ.

Пе кndъ ромънії кцетаь а се цінеа нътерълъ отържтъ ші de о парте ші de алта, ын зіва ынnаінте de конгрегацівне се авzеа ворвіndвсе, къ фрацїі маџеарї аь ынмълцітъ нътерълъ метърілорь лорь ші алъ ромънілорь, дарь къ de ачеї ромънї, не карі дlорь лі аплікъ бъкросъ.

Спре а потеа лъа парте ла астъ адънаре тоцї чеї кіемацї (ші ші алцїі,) с'а фъкътъ бине діспосіцівні, ші анънце, ка адека конгрегацівнеа съ се цінъ ын кьртеа касеї комітатенсе.

Івіndвсе Дл. Комите съпр. ынпреунъ къ Преа Сф. Са Дл. Епіскопъ П. Іваковіч, нътаї декътъ ынчепъ медінца прін о къвънтаре ын лімба маџеарь, ші къ кътева къвінте ші ромънеште. Се четі апої прін потаріълъ съперіорь нътеле метърілорь, прекътъ се кредеа а фі катъ ла 400, ынтръ карії ші еміграцїі М. Хорват, Еписк. рот. кат. алъ Чепадълъї ші Клапка. Ынтръ тоцї ачестіа де ші нъ са обсервать пропорцівнеа нътерікъ, ромънії се ведеаь бінішорь репрезентацї. De локъ ынсе се ынчепъръ ръдікърї de гласърї din партеа ънорь маџеарї, къ адека маса попорълъї (ромънії) съптъ репресентацї ын нътерь преа маре, ші къ din інтеліціпца маџеарь мълцї нъ сарь афла консетпацї, ші аша ачецїа маї фъкърь о алтъ консетпацівне нозь, карea се прімі. — Дл. Адвокатъ Аркоші, цінъ о къвънтаре ын лімба ромънъ, плінъ de адевърь ші ын тоатъ прівінца десълъшітоаре de требіле челе імпортанте din зіва de астъзі фацъ къ ротънії, дарь нъ потъ фі ынцълесъ, пентръ къ фъсе ынтрерупть ынтрына, ын сетнъ къ фрацілорь маџеарї нъ ле плъкърь десфъшірареа ънорь лъкрърі че тае ын віаца національ ромънъ.

Сесівнеа се ынкеіе къ ачеea, къ de оаре че опінівнеа пъблікъ ынтърі пре чеї четіцї, ачеііа се прітескъ ка алешї.

Ын зіва ачеста din тъіе ынкъ de діmineaца се скóсерь стіndарделе національе, ын сетнъ de бъкъріе пентръ ынчепътълъ ънеї ере конституціонале, ші ачеаста дънъ кътъ ынцълесеіъ се фъкъ din вое ліберь, ынтр'ачеea тотъші се спарсерь дестъле ферештї маї ындепъртате de піаџ. Ын зіва ърмътóре въzіndъ ромънії декърцереа требілорь, се консългаръ, ка ла авътептікареа протоколълъї съ ынтінзъ ші еї о лістъ de 60—80 de репресентацї ноі, ын алъ къроръ інтересъ се ші ръдікъ Дл. Прот. алъ Арадълъї І. Рацъ, къ о къвънтаре тъдвóсъ, прін каре ынсъ дънъ зіса контрарілорь се арънкъ нътаї търълъ діскордіеї. Дестълъ ынсъ, къ астъ пропосіцівне де ші се акчептъ,

тотъші чеї маї мерітаџї вървацї фъсеръ ескіші, саў вреаў се zікъ, треаба се dреасъ астфеліў, лпкътъ кътаръ съ рътжпъ лп тіпорітате. Пе кънdъ dаръ къ атъта гревтате се пріті ліста ротжпілорў пропъші — фъръ ка съ фіе фостъ алеші вървацій чеї маї мерітаџї, атъпчі, іатъ къ маџеарії ешіръ къ алте лісте, каре се пріміръ пъпъ ла 8па. Ешіръ dаръ чеї алеші лп пр. de 660 de іпші, dintръ карії ротжпії съптъ катъ ла 270.

Din тоатъ кърџереа modалітатеї de алеџере ші а требілорў че ле афлаіў ачі, девепііў ла конвінкџіупеа, къ пе фрацїї пострії ротжпї din џжпътълў Арадълуї пъ тълтъ лі поате тъпгъіа скімбареа сістемеї абсолътістіче, къ чеа конституџіопалъ — dакъ о потемъ пъті аша — че лі аштеаптъ, саў каре а ші пъшітъ лп віаџъ. Апої dакъ лптр'ъпъ џжпътъ ка алъ Арадълуї, 8nde се афлъ ротжпії лптр'о тајоритате аша de маре, фаџъ къ челелалте попоаре колъкъітоаре лпкъ съптъ ротжпії лп тіпорітате — ші пътаї ка а чіпчеа роатъ ла каръ, че соарте ва аштепта пе ачеї ротжпї, карії се афлъ пріптръ конпатріоџії пострії маџері лп тіпорітате? Модъріле de алеџере ші тоатъ декърџереа требілорў че о ведемъ лп Ънгаріа, а пъсъ ші пе фрацїї арделенї лптр'о лпгрііре преа лпкордатъ.

М. М.

Лптъмплърї de zi.

* Din Комітатълъ Біхорълуї пріміръмъ о коресpondinцъ, пе каре пентръ лпгъстітеа колоапелорў пъ о потемъ пъбліка, лп каре Кореспondinтеле се ваіеръ асъпра апъкътърілорў ші педрептъцілорў че лі с'а фъкътъ фрацілорў пострії din ачестъ Комітатъ, лп каре тоцї бървацїї чеї маї мерітаџї ротжпї, рътасеръ афаръ din органісареа чеа поъ а Комітатълуї, алегъпdъсе авіа вреo къціва репегацї. Ш'апої штіътъ есте — скріе кореспondинтеле, — къ попорълъ ротжпъ тотъdеаъпа маї бъкъросъ вede лп дрегъторіе пе 8пъ стръіпъ de отепіе de алтъ паціупе, декътъ пе піште репегацї, карії аў лпфіптъ деапъръреа челе маї адъпчї рапе лп пептълъ паціупеї ротъпе. Фрацїї маџеарї — зіче лп сфърціт кореспondинтеле, — аръ фі авътъ астъdатъ о окасіупе фоарте бъпъ пентръ de ашї жъстіфіка еспресіупіле челе de фръцієтате ші толерапцъ, протългате de пепътерате орї пріп жърпалістіка маџеаръ.

* „Korunk“, лптр'ъп dialогъ продъсъ лптръп ротъпъ ші 8п съкуіъ, арътъ къ ротжпії лп Трапсілваніа пъ потъ фігура ка паціупе ротжпъ, къчї ші аша Арdеалълъ а авътъ шепте пъкате кардіпале: 3. паціупї ші 4. реліцїї, ш'апої кътъ съ се маї пótъ лптълџі лпкъ къ алтъ паціупе?

Фоілетон.

Контрівъірї пентръ ажъторареа тіперілорў ізрістї din Сібііў.

Лп лпцълесълъ § 4 алъ статътелорў пентръ лмпърцїреа ажътоарелорў adъпате пре сата тіперілорў Ізрістї din Сібііў, събпсетнатълъ Комітетъ 'шї dъ опоареа а лпкъпоштіпца пе опоратълъ пъблікъ деспре 8ртътоареле:

Пъпъ ла фіпеа лъї Noемвріе ст. п. а. т. саў adъпатъ спре скопълъ меnціопатъ 143 фл. 80 кр. в. а., zі: о сътъ патръzечїші трей фіорінї — 80 кр. в. а., ші апъте:

Din комъпа Сібіелъ — dела: Опреа Попескъ 1 фл. Петръ Сервої 1 фл. Опреа Корпеа (Пароххъ) 3 фл. Опреа Петръ 1 фл., Опреа Мънтеапъ 1 фл. — І. Поповіч. Пар. 50 кр. Іоапп Леоповічъ 50 кр. Бъкъръ Корпеа 1 фл. Ніколае Петръ 1 фл. Петръ Стапка 30 кр. Петръ Петра 1 фл. Стапъ Петреа 1 фл. Опреа Въсъї 1 фл. Опреа Въсъї жъde ком. 5 фл.

Съта 18 фл. 30 кр.

Ачеаста саў тръміс пріп Domпълъ ч. р. Актъаріъ Ніколае Ісакъ. Din Сібііў аў контрівъітъ Dпъ Конciліаріў de апеладіупе Паълъ Dъпка 3 фл. Іоапе Алdълеапъ 2 фл. Іаковъ Болога 5 фл. Dр. Dімітріе Бепdелла 5 фл. Петръ Манъ конс. de фіпапце — 2 фл. Андреіъ Мъръшапъ Трапсл. 2 фл. Ладіслаў Тамашъ Трапслат. 2 фл. Паълъ Васіч Конс. скол. 2 фл. Dпії Протопопї: Іоапне Паповічъ 2 фл. Петръ Бъділъ 5 фл. Ніколае Попеа 5 фл. Іоапп Хапеа 4 фл. Іоапне Рацъ Пароххъ 2 фл. Антоніъ Вестеапъ Пар. 2 фл. Гаврііл Baida Кассіръ 3 фл. Dр. Васіліе Сабо 5 фл. Dр. Стоіапъ 2 фл. Іоапне Чергъdеапъ 1 фл. Васіліе Арdелеапъ 1 фл. Васіліе Nъскъціъ 2 фл. Костапde — пікторъ 1 фл. Іоапе Опіцъ adв. 2 фл. Dпії пегъцъторї: Dімітріе Поповічъ 1 фл. Георге Владъ 1 фл. Георге Захаріъ 2 фл. Кіра Татарцъ 2 фл. Грегоріе Матеіъ 1 фл. 50. кр. Ніколае Гъта 1 фл. Іоапне Поповічъ 1 фл. Савъ Лобопцъ 6 фл.

Съта 75 фл. 50 кр.

Афаръ de Domпії меnціопаџї dъ Domпълъ Конciліаріъ de апеладіупе Іоапне Брапъ de Лемепі, 8пъї тіпъръ пре тоатъ лъпа 5 фл. в. а.

Din ачестіеа аў прімітъ пре лъпа лъї Декемвріе, тіперії Сітеопъ Мънтіъ лп апълъ II. 6 фл., Амвросіе Бърсапъ лп а. І. 16 фл., Іосіфъ Капъчіапъ лп а. І. 8 фл., Іоапне Кошерълп а. І. 11 фл., Міхаілъ Добо лп а. І. 16 фл. Ефремъ Попъ лп а. І. 15 фл., Zеповіъ Петракъ лп а. І. 16 фл. Вісапціъ Манъ лп а. І. 16 фл.

Съта 100 фл.

Адекъ о сътъ фіорінї валътъ австр. Ачеастъ сътъ събтръгъпdъсе din съта контрівъірілорў, се аратъ 8пъ съперплъс — de 43 фл. 80 кр., zі: патръzечї фл. оптzечї кръчерї. в. а.

Комітетълъ.

Ла апълъ поў.

Лп адъпчітеа етерпітъцеї
Апії, ка кліпе, репеде апъпъ,
Астфеліъ апъпе ворва dрептъцеї,
Фъръ ъртаре, фъръ ресъпъ.....

Нелпdърата етерпітате
Ънъ апъ din лъте еар' а 'пгіцітъ;
Еп спънемї dаръ отъле, фрате:
Че аї фъкътъ лп елъ, че аї терпітъ?

Din даторіпцеї печї цівътътате,
Счіъ, лмпліпіте пъ ц'аї лъсатъ,
Ші ц'аї adаъсъ пътаї пъкате,
Асъеа съптъ тоате, че аї лъкратъ!...

Скоалъте акъта din аторџіре,
Апії те 'пвітъ, ах моріторіъ!
Съфлетълъ скапъцї дела періре;
Фъцї de пъкате пе вііторіъ!

Г. М.....ъ.

Nр. 25069/2891 1860

1—1

Пъблікаре.

Лп апълъ 1861 се воръ ашеza артъсарї ераріалї пентръ тітпълъ съріторълуї іепелорў, лп ъртътоареле стаціупї, ші апъте:

a) лп префептъра Сібііълуї:
ла Крішъ, Іъшфалъў, Mediашъ, Гъштеріца, Окпа, Сібііълуї, Агніта, Сігішоара, Nокріцъ, Чіпкъ-маре ші ла Меркъреа;

b) лп префептъра Брашовълуї:
ла Фъгъраш, Ловпікъ, Хотороdъ, Шепші-Сфнт-Цеорzъ, Ст. Католпа, Борошпеълъ маре, Кобаспа, Прежтъръ, Гіпбавъ ші ла Фелdіоара,

c) лп префептъра Odорхеіълуї секуіескъ:
ла Чікъ Ракошъ, Чікъ-Косташ, Бараолтъ, Кадічфалъў ші Сфташї-Крістърў;

d) лп префептъра Мъръш-Ошорхеіълуї:
лп Мъръшъ Ошорхеіъ, Хъdъръў, Іерпотъ, Берпadea, Четатea de балтъ, Етed, ші Келементелік;

e) лп префептъра Бістріцїї:
ла Сасъ-Реціпъ, Бістріцъ ші Херіпа;

f) лп префептъра Deажълуї:
ла Ретеагъ, Deажъ, Шотқъта маре, Черпъкъ, Кътіпа ші Лъпъшълъ 8пгърескъ;

) лп префептъра Шімлеълуї din Сълацїъ:
ла Шімлеълъ din Сълацїъ, Хodорў, Хida, Алташел маре, Zълаъ, Тъшnadъ, ші ла Odорхеіъ;

h) лп префептъра Клъжълуї:
ла Клъжъ, Търda, Дъбъка ші ла Ошорхеіъ;

i) лп префептъра Бълградълуї:
ла Аіъdъ, Бъчердea, ші ла Ігіълъ 8пгърескъ;

k) лп префептъра Оръштіеї:
ла Оръштіе, Deва ші ла Хацегъ.

Фолосіреа de артъсарії ераріалї пентръ съріреа іепелорў adъсе лпаінте de кътръ локъіторії din цеара ачеаста, се ва фаче фъръ врео платъ, ачеле лпсъ требъе съ фіе челъ пецінъ de 14 пътпї ші 1 цолъ de 'палте, ші пічї съ фіе кепріпсе de астфелъ de скъdерї, карї аръ пътea вътъта пръсіреа de каї, пічї съ фіе десперваte ші рънте de фоаme.

Ънъ артъсаріъ се ва слобозі пътаї одатъ лп zі ла съріре. Спре а лпкъпціъра ла лпфъцїшареа іепелорў тоатъ волпічіа, се воръ петръче ачеле лптр'ъпъ протоколъ dъпъ рънdълъ, лп каре с'аў лпсчіпцатъ ші тотъ лп ачелатъ рънdъ аў съ се dъкъ ші ла съріре, деспре каре лъкръ се поате конвінце фіъчіпе, арънкънdъ о къътътъръ лп протоколъ.

Ачеаста се adъче ла пъблікъ кънoсчіпцъ къ скопъ, ка съ се лъцеаскъ фолосіреа de ачестъ ашезътълтъ пе кътъ се ва пътea маї тълтъ.

Сібііъ, лп 9. Іапъаріе 1861.

Дела гъвернътълъ ч. р. пентръ Арdеалъ.

38—3

Цітаціе Едікталъ.

Анна (Іоапа) Мъглаш din комъпа Ръшіпар, черкълъ Сібіълуї, каре къ пекредінцъ de 8пъ апъ ші шасе лъпї, пе леціzітълъ еї бърватъ **Іоап Поповіч** din комъпа Cadъ, тотъ din Претъра Сібіълуї лаъ ъръсіт, ъръ de а се шті локълъ 8nde съ афлъ de презентъ, се провоакъ пріп ачеаста, а се лпфъцїша лпаінтea скаънълуї Протопопескъ събскріъ, лп терminъ de 8пъ апъ de зіле dela датълъ de фаџъ, кътї ла din контръ, се ва девіde ші ръръ de dъпса процесълъ асъпръ, din партea бърватълуї сеў рідікатъ, конформъ къ сфінтеле канопане а Бісерічї ортодоксе ръсерітене.

Сібііъ 22. Noемвріе 1860.

Скаънълъ Протопопескъ гр. оріепт. алъ Тракталуї Сібіълуї алъ II-lea.

Іоапп Паповіч.
Протопопъ.

41—2

Едіктъ.

Ніколае Албъ, карele de 13 апї, аў прібецітъ лп лъте, ъръсіndъ къ пекредінцъ пре леџїта лъї Соціе **Сара Міхаіл Плетоіъ**, атжидої din Прedеал — Претъра Брапълуї, съ провоакъ пріп ачеаста, а се лпфъцїша лпаінтea скаънълъ Протопопескъ, лп терminъ de 8пъ апъ, dела датълъ de фаџъ; кътї ла din контръ съ ва девіdе, ші ръръ de dъпсълъ процесълъ асъпръ рідікатъ de соціа лъї, конформъ, къ сф. канопане але Бісерічеї ортодоксе.

Zерпещті лп 21 Октомвріе 1860.

Ск Протопопескъ гр. оріепт. алъ Брапълуї.

І. Меціапъ.
Протопопъ.

Din Nрълdе астъзї, алъ „Телеграфълуї рот.“ с'а тіпъріт 8п кваптъ маї маре de Nрї, ка съ потемъ серві ші пентръ ачеї Domnї, карії воръ dорі а се абопа dъпъ ачеаста.

Ped.

Лndрептаре. Лп Nрълъ тр. фаца 206, колътпа 1, шірълъ алъ 4-а (пътъръndъ din жосъ) лп сесъ аdаъгъ dъпъ „челъ пецінъ къ пътеле:“ лп черкъріле челорў доъ реціmенте ротъпе. Лп шірълъ лптъіъ — лп ачеаші колътпъ, ласъ афаръ: „лп черкъріле челорў доъ реціmенте ротъпе“.

Редактор респ8нzътор **Іоапп Рацъ.** Едітъра ші тіпаріъл тіпографіеї dіецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфул есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацівнеа се фаче ан Сібііў ла еспедітура фоіей; пентру алте ліпі кърі стръіне се кере ла Ч. Р. поще, кь адресарea препъмерацієй пентрь Сібііў ціпе пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жъметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентрь челелалте пърці але Трансілваніей 9 фл. 45 кр, пе ½ ан 4 фл 72 кр. в. а.

№ 2. АНЪЛЪ IX.

Сібііў 12. Іанъаріе. 1861.

Інсерателе се плътескь пентрь лінііса ърь кь 7. кр. шірул кь літере мічі, пентру а доуа ърь кь 5½ кр. ші пентрь а треіа репеціре кь 3½ кр. в. а.

Конферінца націоналъ ромънъ din Сібііў.

Лькеереа кълъторіей din Nрул тр. ˜a Ес. Сале D-луі Метр. ші Архіепіскоп˜ А. Ст. Шаґуц.

„Іарь дакь тотъші арь маі фі ърекіле ънора аша сърде, ші пілеа обрazълуі лорь аша гроасъ, къть съпетълъ топълуі челуі фрънцескь карелъ вомь лндрепта кътръ еі съ пь ле поатъ пътръnde, ші фаца съ пь ш'о поатъ върса кь рошала modестіей, атъпчі лпкъ апърълndъne статорнічеште ші фърь сфіалъ лптре марціпіле кълііпцеі постълателе челе дрепте, de amь ші пierde дреапта кauzъ пентрь ънь тімпь, пь десперъмь пентрь тотъdeaунa, — пь пе вомь пета, пь пе вомь преda, пь вомь лъса съ dакъ лп тріумфь карактерълъ челъ повілъ, ші опорea Націънеі ноастре, каре девде съ пе фіе маі прецioасъ de къть азрълъ ші пістріле челе скумпе.

Ші кь ачеастъ лппаінтea а тоатъ лъмea ші лппаінтea а тоате чівілісателорь Націънї, (лпаінтea кърора націоналітатea ші лівертатea есте лптъіъл Артікълъ а статърілорь, ші чель маі маре претінь) вомь аръта къ ам лъкратъ ка націънe кь карактерь ші кь інімь повілъ, ші n'amь датъ съ dакъ лп съперълъ тріумфь контрарії нострії — опорea націънеі ноастре!

Nімепea съ пь сокотеаскъ къ адънареа ноастръ, ші енерція de a къта егалітатea тътъроръ дрептърілорь політіче кь колъкътоареле ші сороріле націънї, ші статорнікълъ нострь zелъ лп апърареа кавсеі чеі маі дрепте а націънеі ноастре, есте ънь комплотъ, есте о реакціне асупра колокътоарелорь ші сорорілорь націоналітъці.

Nь. Мъртърісімь лпаінтea лъі Dумnezeь ші a оатепілорь къ пь пе вомь da лп брацеле a нічі ънеі реакціънї, орі ші de ънde, ші орі ші пе че кале, сав орі ші de съв че колоаре съ вінъ ачеea!

Da ші ачеіа сънпетъ дрептъ ші лп фаца тътъроръ къ, нічі ноі ла врео съпретаціе пегътоаре de тоатъ ші коппетептъ егалітате a тътъроръ дрептърілорь чівіле ші політіче, ші domнітоаре a колокътоарелорь сороръ націънї, нічі одатъ пь пе вомь сънъне, ші пе тоці, карі дрептелорь ноастре постълате націонале се ворь контраріа, лі вомь сокоті de реакціонарі дрептатеі, ші a пъчеі ші фрънцінътатеі, каре ноі кь атъта сете о dорім — ші о къътъмь прін егалітатea дрептърілорь політіче кь колокътоареле сороръ націънї.

Кънdь zічемь ачеаста, ші кь топълъ ачеста фрънцескь пь пентрь къ вremь съ лътъмь о пъсечіне dштъпоасъ лп контра колокътоарелорь ші сороріlорь націънї, фереаскъ Dумnezeь! пачеа, dрагостеа, фрънцінътатеа, da ші егалітатea тътъроръ дрептърілорь політіче ші чівіле вомь счі воі лп асетепea тъскрь съ ле авемь ші съ ле цінемь. Къ адевърата фрънцінътате прекътъ лптре персоане сінгъратече, аша ші лптре націънї, пътаї прін асетепea ші егалъ соарте ші кондіцінне чівілъ ші політікъ, поате съ стea ші съ dърeze.

Къ лптре серв˜ ші Domнь пь поате фі амічіціе de къть пътаї облігъчіънї de съпънере. карі пь се лмпліпескь de вънъ воіе ші се потъ стоарче ші кь пътереа, пь аша ші амічіція.

Сав обічнзітъ ънії контрарі аі нострі a пе клевети ші a воі прін ачеea a пе пъта ші a пе адъче лп съспіцінне ші лпаінтea лпалтълуі ші лндърътълуі нострь Гъверпь, къ ноі кліпетеле окілорь нострії ле петречемь преste карпації кътръ фрації нострії din Прінчіпате, кь карі воімь a лптемeia о Dако-Ромънie.

Ноі пь негътемь кь ші лп інima ноастръ, ка ші лп інima тътъроръ націонілор кътръ Націънea са, локъеште волдъл ші сімцъл ачел прéпатърал, прін каре пе фрації нострії Ромънї, карії орі лп Прінчіпателе Dапъвіане орі лп алтъ парте a лъмі арь лъкъі, съі іъвімь, ші лорь съ ле пофтімь тотъ бінеле ші тоатъ ферічіреа.

Лпсъ ачеаста Domнілорь меї, маі нічі ънь отъ кь-минте ші іъвіторіь de дрептате пь ва пътea зіче, кь лпсемнеазъ a фаче ънь комплотъ асупра колокътоарелорь націонї сав a Патріеі сав a превънълъі ші adорателъі нострь Domніторіь ші Лмпъратъ, сав a рідіка ънь Імперіь Дако-Romanь, каре пътаї лп кріерії чеі скріптіці поате съ се лпкъібеze.

Фрації нострії Маціарі, dъіене деплінъ — ші греотъцілорь пъбліче карі поартъ лп статъ ші спре апърареа патріеі Націънea Ромънъ кь вънълъ ші съпцеле съь, атъсъратъ ші пропорціонатъ егалітате a тътъроръ Дрептърілорь de каре се бъкърь ші еі, ші ноі пь вомь къта нічі одатъ алці фрації, пь пе требъе нічі одатъ алтъ Гъверпь, пь воімь a авea нічі одатъ алтъ деосебіть Патріе, фърь пътаї ачеаста ссбптъ каре ші пе каре пропіа Dумnezeеаскъ пеаь дато котъпъ кь фрації нострії Маціарі ші саші, ші каре о іъвімь кь тóтъ кълдъра інімеі ноастре. Лпсъ de ші пе лпкаркъ ънії фрації Маціарі ші Саші кь ніште пефъпdате аша кріміпаціънї карії німе есте лп старе a ле пътea документа, фіреште кь скопь пътаї de a пе лппегрі лпаінтea лъмеі ші de a пе съспекці Реціментълуі, ші ашї тъпткі ші жъстіфіка лпаінтea лъмеї — ші прекътъ кред еї — ші лпаінтea лппалтълуі Гъверпълуі нострь педреапта лорь опосіціне фацъ кь дрептеле ноастре постълате, кред ші сімь конвінсь къ ачеаста пь о фаче лптреага ші повіла націне маіеаръ сеаь чea съсаекъ, чі о фаче пътаї ніште спіріте місерабіле, ші деценерате, de ачеea повілълъ караптерь, ші іъвіторea de паче ші фрънцінътате кь тоате колъкътоареле націънї патърь a Ромънълуі, нічі одатъ ші нічі пе ънь метерь сав фіь a націънеі Ромъне пълъ ва лъса, нічі асупра ачелорь місерабілі клеветіторі, пекътъ асупра лптрецеі націънї Маціаре сав съсаскъ — каре о аша тълціме de фіі вредпічі лі кънpinde лп сінълъ сеь — ашї аскъці лп асетепea модь літва ші ашї моіа кондеіълъ лп вепінь, чі ва пърта отепосълъ ші фалпікълъ сеь карактер de пепетатъ овічеіь, а цінea лп тоатъ веперацінпea тоате Націъналітъціле колъкътоаре, ші ва къта тотъ прілецінълъ a доведі лп фапте повіле фъціш кь еле іъвіреа de паче, адевърата амічіціе, ші фрънцінътате. Ромънълъ есте реліціось ші плінь de пістате; елъ пь есте ънчепікълъ лъі Моісі, каре аь зісь: „Окіь пентрь окіь, dинте пентрь dинте“ елъ есте ърмъторілъ ші лпвъцъчелълъ лъі Христосъ, ші текстъріле Евапцеліеі каре і ле четеште лп Бісеріка лъі Преотълъ съь, ші каре зіче: съ іъвешті пе de апроапеле тъь ка лпсъші пре тіне, ва ші маі тълтъ, іъвіцї зіче Христосъ пе връжташі вострі, фачецї біне челорь че ве факъ воаъ реь, ші лптрь ръббареа воастръ вецї добъndі съфletеле воастре, ва счі ші кь фапта кь тоатъ скумпътатеа a ле лмпліні, лпсъ пе лъпгъ datopіa ачеаста крештінаскъ Ромънълъ аре о облігъчіне греа ші маре ші съптъ ші політікъ кътръ Націънea са, еа ка сорь ънь a алторь колокътоаре націънї воеште кь тоатъ дрептатеа, a кънpinde лп Патріа са, (пе каре о іъвеште, ші кь вапълъ ші кь съпцеле съь о апъръ) a лъа локь ші посіціе опоравіль ші мерітелорь сале пропорціонатъ лптре сороріле сале колокътоареле націънї, карії кънь се кать вede — пеціпь, сав токта німікь се лпгріжескь de політіка соарте a націънеі ноастре.

Еа кь тотъ zелълъ, ші пе къіі леціиіте, лп фаца a тоатъ патріа аь воітъ ашї лмпліні ші облігъчіпea ачеаста, de ачеea ънії zелошї фіі съь пресідіълъ Есчелепцієі Сале Л. Бар. Шагъп a ші прін Депътацінпea делаВіепа ш'аь фортълатъ дрептеле сале постълате лп доие петіцінні, ші аь алесь о Депътацінне пътероасъ a къріа кондъкъторіь a фі авъї опорса еь, лпкредінцатъ a събштерне петіцінпеле сале Маіестатеі Апостоліче, дела каре нічі маі тълтъ, нічі маі пеціпь пь сънлікъ, декътъ съ і се дъіе дреапта ші пропорціопата парте din тоате дрептърiле політіче, каре съптъ de о фортъ апромісе ші date прін Діплома ші манъскріслъ Лмпъръtескь кътре Коптеле Рехберг din 20 Октомвріе 1860 тътъроръ націънілорь ші конфесіънілорь — карі доріть ка аічі съ се четеаскъ.“

— Адънареа стрігъ съ се четéскъ, прекътъ а ші ърмат. Dъпъ ачестea Ес. Са a епаратъ тоцї пашії че іа фъкътъ депътацінпea пóстръ ромъне лп місінпea са. Челелалте деспре конферінцъ маіпреларгъ всзіле маіла вале лп Протоколъ.

Монархіа Австріакъ.

Сібііў 11 Іанъаріе б. — Конферінцеле din Белградъ че се ворь лпчепе лп 11 Февръаріе п., факь ънь обіектъ преагравь de meditatъ астъзі пентрь орі каре патріотъ трансілванъ, ші кь атътъ маі въртосъ пентрь репресептанціі Націънеі ромъне — конвокаці ла ачеашї.

Пе кътъ штімь, ачеа Конферінцъ се адънъ лп ърта Білетъ лъі de мъъ a Лмпъратълуі лндрептатъ кътре Баропълъ de Кemeni din 21 Dек., пентрь прегътіреа ънеі леці електорале, пентрь dіета Трансілваніеі фііtоаре. Се ва лъа оаре лп ачелеашї конферінце ші алте обіекте спре дискъсіне, орі кіарь ші ънінеа Трансілваніеі кь Ънгаріа — dъпъ кътъ пе спънь жърналеле маціаре, чіне маі штіе? Маціарії кредь лп астъ ънінне фъръ a се маі лндоі деспре дъпса.

Dінтр'о епістолъ прівать афлътъ, къ ънії dінтре маціарі афлъ de прісось Конферінца бългръdeaпъ, ба кіарь се ші лндоескь дакъ ачеea оаре се ва адъна орі ба, пентрь къ зікь Dумnealорь: Ла че маі атътea ворбе пентрь о леце електоралъ, пентрь dіета віітоаре трансілванъ, кънdь ші аша фъкънdисе ънінnea, лецea ачеаста ва фі ънь сънперлъсь

Dъпъ апънцареа маі тълторъ жърнале, Комітатале Краспа, Солокъ, Кіорь ші Zapandълъ сав ші лпкорпоратъ кь Ънгаріа.

Термінълъ dестінатъ пентрь дескідереа dіетеі трансілване фііtоаре пе есте пъпъ астъзі пекъноскътъ. Конкетареа dіетеі пентрь Ънгаріа, афлътъ а се атъпа пъпъ лп лъна лъі Апріліе, кънdь се аштеаптъ ші лпкоропареа.

Лп Ънгаріа лпченъ a domina пелпцълецерії лптръ партіте. Фр. Деакь лптр'о къвънтаре a са din 17 Іап. п. кь прівіре ла лптродъчереа administрацінпеі жъdіціаріе, а контрівъітъ фórте тълтъ ла рестабрареа концълецерілорь.

Din Італіа. Ла Гаета деокатdатъ е арт стіціь.

Венеція е търълъ de чеартъ. „Оп. Нац.“ зіче къ пь лпкапе нічі о лndоіалъ къткъ Італіа аре съ окупе Венеція. Чеі de о опініне кь Гарібалdi кред, къ ръсбоіълъ кь Австріа пентрь Венеція, се ва лпчепе катъ престе врео шеасъ съптъмънї. Алтъ партідь італъ маі moderатъ крede a пь фі конвенітъ прінірea ръсбоіълуі, ші дореште ка астъ кіесціне делікатъ съ се лпкредінцеze лпцълепчінеі дiпломаціеі, іар пь лъі Гарібалdi. Жърналеле цертъне австріаче скорпіcеръ маі дъпъzї фаіта къ лп П-пателе ромъне с'арь organica ън леціонь полонь (революціонарій). „Конститuціональ“ газетъ францоseаскъ, аратъ къ астъ фаітъ е о бърфеалъ маліціосъ.

Pesta 8. Ian. 861.

Nainte cu cateva dile de mergerea Escel. Sa'e Contelui Mensdorf Pouilly ca Comisariu imperatescu la Timisióra, cetiramu in „Pester Lloyd“ o corespondintia din Viena inspirata dela Cancelaria Ungariei, in care se scriea cumca Domnulu Gozsdu aru fi in combinatiune de Comite supremu pentru Comitatulu Carasiului. Impregiurarea acésta ne facea se credemu anca atunci, cà tóta misiunea Contelui Mensdorf nu póte fi alta, decatu formalitate, era anecsarea Ba-

natului va fi lucru siguru, cacĭ altcumu nu aru cerca Cancelariulu Ungariei Comiti supremi pentru comitatele Banatuluĭ, si despre acésta in fine ne si convinseram, vediendu ca prin resolutiunea imperatésca din 27. Decembre a. tr. se decretéza incorporarea Voivodinei si a Banatului in Ungaria deadreptulu pe temeiulu dreptului publicu alu Uugarieĭ, nefacandu-se neci macaru amintire despre resultatulu misiunei Comisariului Imperatescu.

Ca romani privému si noi cu o mare ineordare la miscarile din Banatu, si eramu cu óresĭcare neincredere in unu viitoriu ferice alu Banatului incorporanduse in Ungari'a, — inse precatu ne era de mare recórea de sórtea Banatului intregu de oparte, pe atatu de mangaietĭ ne sentiamu de alta parte vediendu ca baremu unu comitatu e mantuitu, decumva acel'a vine in manile unuĭ romanu bravu, energiosu, intieleptu, cu tactu si cu o inima asia buna romana cumu e Domnulu Gozsdu, — pe cari proprietati a avutu norocire junimea romana de aici de nenumerate orĭa i-le cunósce, si a i-le studica, ne era numai téma ca Domni'a Sa va refusa postulu acestu de mare insemnetate.

„Wien. Zeitung“ din 6. Ianuariu inse ne odihni in acésta privintia, — intrinsulu cetiramu cumca Majestatea Sa s'a induratu a denumi pe Advocatulu din Pesta D. Emanuilu Gozsdu de Comite supremu in Comitatulu Carasiului.

Junimea romana d'aicĭ primindu faim'a acésta cu o nespusa bucuria, se sfatui ca Marti in 8. Ian. n. se-i gratuleze in corpore, — aceasta se si intempla. Marti la 12½ óre se dusera toti la Ilustritatea Sa, si rigorosantulu Ioane Nemes rosti in numele tuturor urmatoriulu cuventu:

„Illustrissime Domnule! Junimea romana studtósa din Pesta, chiamanda odata a fi organele publicitatiĭ romane — intielegandu, ca vointia innalta a Monarchuluĭ 'ti a conferatu postulu de Comite supremu alu Comitatului Carasiului, 'sĭ implinesce o detorintia placuta, candu in corpore vine a te felicita, si a sĭ esprima bucuria simtita.!

„Illustrissime! Actulu redicariĭ unui barbatu demnu din sinulu natiunei romane la culmea unui Comitatu, cuprinde in sine numai implinirea unui dreptu din cate alte, care 'i competéza neconditionatu innaintea lui Ddieu si a ómeniloru vis-a-vis cu celelalte natiuni, — din drepturile cele sfinte dicu — a carora realisare cu asia mare sete o dorimu.

„Cu sinceritate 'ti declaramu, ca ne pare bine ca dreptulu acela 'lu vedemu intrupatu in persón'a Illustritatei Tale, carea atatu ne este mai pretiuita catŭ aceea pe langa o anima adeverata romana, unesce in sine o auctoritate, o prevalentia spirituala si o intielepciune esperta recunoscuta si de compatriotii nostri.

„Natiunea romana in Banatu e in perplesitate in tempulu de fatia, si Ilustr. Ta ai fostu si esti organulu, faptuitoriulu dreptatiĭ, értane dara sê ne asiediamu sperantia si credinti'a in anim'a-ti cea nobila si drépta, ca vei fi parintele si aparatoriulu ei.

„Missiunea 'tĭ-e in adeveru grea, si in cercustarile presinte cu atatu mai grea, ca esti romanu! Parasesci silentiulu privatu, ca in rostris se folosesci respublicei, lasi unu Tusculanu, ca se te lupti cu Cassiu si Brutu la Philippi! inse sê nu seuiti ca virtutea incoronata cu spini duce la ceriu, aurulu in focu se face mai luciu, romanulu in fapte, prin suferintia si pericle 'si secera gloria: et facere et pati, fortia Romanorum est.

„Deie dara ceriulu! ca ostenelele, care le vei pune in medilocirea binelui publicu, sê fia incoronate de indestulirea-tĭ privata si comuna, si ca sê-tĭ implinesci missiunea spre fericirea Carasieniloru, spre decórea si onórea patriei si a natiunei romane, 'tĭ dorimu o viétia indelungata! Se traiasca Prefectulu Carasiului! (unu se traiasca! intriitu).

Illustritatea Sa respunse:

„Fratiloru! Indurarea Inaltiatului Imperatu, prin care fuiu onoratu cu starea innalta de Comite supremu, nu o pociu considera ca remunerare pentru meritele mele — ce nu le amu —, meritulu e a romaniloru, iare persón'a mea nu e alta de catu unu mizlocu prin care unulu dintre drepturile cele mai sante ale romaniloru se realiséza, totu meritulu meu e: ca sum si am fostu totdeuna romanu.

„Frati mei! Eu sum fórte fericitu decumva romanii voru fi multiumiti cu aceea, ca pentru meritele loru sumu eu remuneratu, de óre ce eu naintea neamului meu nu pociu avé neci unu meritu, fiindca mi-a lipsitu ocasiunea pan'acuma, prin ast'a inse mi-se deschide calea, de aci nainte voiu avé terenu pe care voiu poté lucra ca romanu si ca patriotu.

„Fiti incredintiati fratiloru! ca nu voiu lasa neci o ocasiune nefolosita, si neci unu mizlocu legalu nefolositu, ce aru confera la fericirea natiuneĭ romane in genere si a comitatuluĭ meu in spetie, me voiu nesuĭ din tóte poterile spre redicarea si innaintarea némului meu atat materiala catu si spirituala, cu unu cuventu: fia denumirea mea ori cumu primita de ai mei, eu voiu lucra ca romanu si ca patriotu.

„Éra Voue frati mei! ve multiemescu pentru aducerea aminte, si fiti siguri ca voiu fi tot déun'a recunoscatoriu.“ (unu Vivatu puternicu).

Acestea suntu cuvintele Illustritatei Sale, cuvinte cari numai din gura unui omu asia sinceru si in anima deschisa ca Illustr. Sa potu izvori. Acestea potu fi considerate de program'a Illustritatei Sale, si care a fostu norocosi a-i cunósce caracteruiu nepatatu si dreptu, cu care a fostu in stare a-si castiga stima si recunoscinti'a tuturoru cari l'a cunoscutu pan'acuma nu va avé neci o téma, ca nu va avé curagiulu de a-lu si implini.

Crasioveniĭ 'si potu intr'adeveru gratula siesĭ ca in neplacerea si perplesitatea ce se afla astadi totu Banatulu, ei totusi suntu fericiti. — Amu mai cetitu de unu tempu incóce prin gazetele romane, ca sórtea nóstra e in manile nósure, cumu ni-o vomu fauri asia o vomu avé, si cu dorere vedemu, ca cam nu e tocma asia. — Voue inse fratiloru Carasenĭ, vi o potemu dice cu totu resonulu ca „dela voi aterna totulu.“ —

m. m.

Pesta 9. Januariu 1861.

Domnule Redactoru!

In finea lunei Decemvre, dupa ce s'a intemplatu alegerea diregatoriloru in comitatulŭ Biharii, vediundu chiaru nedreptatea cea grósa, ce o au esecutatu magearii in privintia romaniloru, am tramisu unu articulu la foile magiare „Pesti Naplo,“ si „Magyar Sajto;“ — insa din causa, ca articululu acela ar face numai sange reu in tóta Bihare'a, nu l'a comunicatu. — Véda dara tóta romanimea, catu suntu de drepti si prompti fratii magiari in privintia nóstra, pe lenga tóta fratietatea ce o anonsa ei totdéuna in colónele jurnaleloru sale, — véda totu romanulu, cum intielegŭ magiarii fratietatea, egalitatea si dreptatea.

Articululŭ acela 'lu producu aici intraducere fidela din cuventu in cuventu.

„Domnule Redactor! E lucru cunoscutu in tóte partile patriei, ca alegerea diregatoriloru in Comitatulu Bihorului s'a intemplatu.

„Credu, ca nu e de lipsa a areta cu date statistice, ca in Bihorulu - nleridionalu — care cuprinde in sine preturele Oradiei mari, a Salontei, a Beiusiului, si o parte mare din a Luncii — cea mai mare parte a poporatiunii o facu romanii, — prin urmare am avutu sperantia tare, si am crediutu, ca oftariloru majoritatii, (a Romaniloru): dupa diploma imperatésca in tóta privintia se va face destulu. — Insa fórte tare ne amu insielatu, si intru adeveru trebue sâ ne miramu de procedur'a acea fara tactu a comisiunei, cumca a votatu po nisce romani, — mai alesu in cerculu Beiusiului, — carii nu numai acuma, dar si intre cercustarile cele de mainainte, au fostu cei mai nepopulari cari prin faptele loru antiromane pe natiunalitatile deosebite, — care de seculi intregĭ traescu in pace un'a lenga alta — le atitia una asupra alteia, astadiĭ candu avemu lips'a cea mai mare de infratire si ecintielegere!

Romaniĭ, nicĭ candu nu s'au nasuitu a asupri alte natiuni, si a domni peste ele dupa placu, — devisa loru a fostu totdéuna: a umbla pe calea santa a dreptatiĭ; — romanii nu se silescu intru ateta, ca in vétra asta strabuna a loru numai diregatori romani sâ fie alesi, — dar acea pretindu cu totu dreptulu, ca cei ce sunt alesi de diregatori pentru romani, si dela carii voru sâ audia esecutarea dreptatiĭ, — sâ fie patrioti bunĭ, populari si romani adeverati! . . . Chiar asta e acuma devisa tuturoru natiuniloru ca in fruntea loru sâ stée barbatĭ de aceia, cariĭ merita increderea comuna si publica, cariĭ sunt in stare a lucra cu sucesu bunu pentru binele natiuniĭ si a patriei comune; — de alta parte éra sînguru si magiariloru le stă in interesŭ a indestuli tóte nationalitatile mai alesu intre cercustarile presinte. — Insa o alegere, pre cum e cea din Bihoru, numai ar impedecá propesirea in lucrarile publice, — dar nicĭ candu nu o ar innainta.

„Cumca comisiunea respectiva ce scopu a avutu prin alegerea mentionata, nu scimu, — dar acea scimu de sigurŭ ca tóte dechieratiunile acele de infratire, despre care se facu amentiri in jurnale din tóte unghiurile Ungariei, sunt numai vorbe góle si promisiuni, — fratietetea despre carea ateta se vorbesce — esista numai pe hârtie, dar in fapta nu; — si tocma de asta se teme intru ateta romanulŭ, — asta e, despre care se dice, ca e numai o nalucire, amagire, — si nu voia seriose a natiunii magiare; — câcĭ altcum n'ar fi alesu de diregatori pe nisce renegati, in loculu caroru romanulu ar mai suferi pe turcu!!! . . .

„Est modus in rebus! Cine cugeta mai pe afundu, acela va poté, si va sci cuprinde situatiunea presenta.

„Programele dloru Mauritiu Lukaes, si Mocsáry multiemescu din destulu dorintiele si pretensiunile nationalitatiloru diferite. Nu trebue dara intardiatu! Prin esemplu viu, prin fapta trebue aretatu si demustratu, câ magiarii n'au tendintia nici a magiaridia, nicĭ a asupri natiunalitatile deosebite, fare: a innainta nasuintia natiuniloru catra unu scopu comunu, a califica si a cresce patrioti bunĭ, si a intinde mana fratiésca de ajutoriu la binele publicu, si la cultivarea poporului s. c. — insa unele ca aceste, si dechieratiunile, cum e a comitelui supremu din Bihoru D. Haller, cumca „peste 10. ani nu va esista in tóta Ungaria alta natiune, decat numai cea magiara. si cum ca nu va esista romanu, germanu, serbu, judeu, s. cl. *)“ cu tóta intemplarea, causédia numai iritare si neindestulire, — prin urmare pe natiunile nemagiare le umple de o ingrigire fórte mare.

„Romanii din Comitatulu Bihorului, au predatu o lista Comitelui supremu, in care fusera insemnati toti romanii, cariĭ sunt capaci a porta vre o diregatoria publica, si deodata sunt populari, — credime Dle Redactoru, câ din acestia numai 2. (cetesce: doi): sunt alesi (si acestia numai de juratĭ): acolo unde romaniĭ au preponderantia? — apoi, precum scim de siguru, acesti doi inca au abdisŭ, vediendu

*) tot asemine dechiaratiune cetimu si din Com. Cenadului.

o asia mare nedrep'ate! Dorere! aste sunt asia, — si prin urmare, in poporu totu mai tare se inradecinedia credintia acea, cumca magiarii fatia cu romanii, nu sunt sinceri din destulu, — si déca se si arata de acesti, fórte se abatu de idea fratietatii si de egalitatea dreptatii. Credintia asta trebue estirpata din poporu cutu mai curendu; asta o pretinde libertatea, fratietatea, egalitatea, si interesulu comunu a patriei.

Dée Dzeu, ca dieta conchiemata catu mai curendu, cu intielepciunea cea mai mare sâ póta deslega cesiunea nationalitati'.

Speru, si asceptu dela loialitatea Dlui Redactoru, cumca dechieratiunea acésta o va primi in colónele jurnalului D. Sale, spre refusarea si nemicirea credintiei, care e latieta p'intre romani, câ jurnalele magiare nici candu nu comunica oftarile juste ale romaniloru!“ M. B.

Дпътъмплърї de zi.

* Четъценїї din Timişoara опораръ не новъ пъмитълъ Комите съпремъ Ioan Damaskinъ дп 7 Іануарие п. къ унъ kondъktъ de фъклїї, къ каре окасіune a къмпътатъ дп лїтба маџеаръ Ioan Місіч, дп чеа сърбеаскъ Баронълъ Teodorъ Ніколіч, ші дп чеа ромънъ Adвокатълъ Чертепа. Дл. Комите съпремъ а ръспунсъ фіеште кървіа дп ачеашї лїтъ.

Тотъ din Тімішоара се скріе, къ се аштеаптъ аколо Контеле Ст. Каролі, спре а десфііца Локоцііца de пънъ акума десевършітъ. Маџістратълъ орашълуї челъ октроатъ de пънъ акума, ш'а датъ димісіune. Дптръ метврії чеї ноі алешї с'а депътатъ къ вотъ унанімъ, ка репресентанте алъ елементълуї сървеск Adвокатълъ Бъгарскі de жъде оръшенеск, іаръ din партеа ромънілоръ adвокатълъ Чертепа.

* Adунареа комуналъ din Пешта din 5/16 Іануарїе а. к. а дечісъ а трїміте о депутаціune ла Канчеларіълъ, каре съ чеаръ, ка дієта съ се цїнъ дп Пешта, ші артеле лъате дп ап. 1849 съ се дъе дndърътъ (пентръ дппартареа гардеї націонале.)

* Газета џертънъ din Брашовъ продъче унъ артікълъ дпвепъторіъ асупра петіціunеї din врт а ромънілоръ, датъ ла Маіестатеа Са.

Din тотъ артікълълъ ачеста, се вede а ворбі о връ ші о invidie карактерістікъ дпвекітъ. — Калътпіile челе маї гросолане din трупсълъ дескъркате асупра Націunеї ромъне, карea дпгріжітъ de вііторълъ съъ челъ amenінцатъ de атътеа — пъргї doреште ашї вedea асігърате дрептъріле сале, довedeскъ патіma чea маї неагръ ші маї пестътпъратъ a скріторълуї. —

* Унъ o кореспondінцъ din Черпъцъ, публікатъ дп „Wald.“ дп 11 Іануарие п., саъ алесъ аколо четврії унеї депутаціunї, каре тергъndъ ла Віена, съ дескопере ла локъріле кввііпчіоасе doріnцеле ші черіпцеле Бъковіneї. Kondъktорілъ Депутаціunеї есте Преа Сф. Са Епіскопълъ Харманъ. Дп фрунтеа депутаціlоръ афлътъ пе D. Евдоксіе de Хормъзакі. — Дптре пънктеле пе каре ле ва аштерпе депутаціunea ачеаста, съпт: Автономіа църeї — а Бъковіneї, (каре пътаї дп вара трекътъ се апексъ лъпгъ Галіціа, къ къlкареа челоръ маї фербінцї doріnце a локвіторілоръ цереї,) консерваreа націоналітъцеї прin ръдікареа школелоръ попъларе ші a унеї катедре de літва ші літератъра ромънъ, ашезареа дп старе егалъ a тътъроръ конфесіunелоръ, дп респектъ політікъ ші реліціосъ, алецереа Епіскопълуї гр. орієнталъ прin Cinodъ націоналъ, — регълареа кввііпчоасъ a требілоръ бісеріческї, адміністрареа ші дптребунцареа фондълуї реліціонарїъ гр. орієнталъ бъковіneанъ съпъ контрола Dietеї провінціале.

* Прінчіпеле ромънъ Стърза челъ тіперъ, се афлъ de вreo кътева зіле дп Клужъ.

* De мілъ de сілъ, прітіръ акъмъ ші дп Венеція банії австр. de хъртіе. Венеціанії дпсе се фолосескъ de дъншії пътаї дунъ къреълъ бърсеї, аша с. е. o хъртіе de 10 креіцарї еї o прітескъ пътаї дп 7 кр., пе кънdъ стъпънірса е сілітъ a o пріті дп валоареа еї номіналъ de 10 кр.

* Газета Кръчіатъ скріе, къ фостълъ міністръ дп міністеріълъ унгъреск дела 48, Б. Сетере, ші каре de атунчї пънъ азї се афлъ емігратъ дп църіле dінафаръ, е пофтітъ a се репторче дп патріе ші a окупа унъ постъ дпсемнатъ.

* Дела Шелтеці, са трімісъ ла Віена дп 7 Ian. п. o жъметате міліонъ банї de арамъ ші de арцінтъ.

* Прin Унгаріа се іеск ічї колеа банкноте унгъреші, се ворбеште — къ журналълуї маџеаръ Üstökös дпкъ і са трімісъ асеменеа банкноте дп преџъ de препъмерациune.

* Дп анълъ ачеста іасъ дп Австріа 95 de фоі (журнале) політіче. Dintръ ачестеа 58 џертъне, 11 маџеаре, 10 італіене, 4 бохеме, 4 полоне, 1 сърбеаскъ, 2 кроате, 1 ілліръ, 1 грекъ, 2 ромъне. Маї departe: фоі неполітіче еасъ 247; дптръ ачестеа 147 џертъне, 40 маџеаре, 13 бохеме, 10 полоне, 4 сърбешті, 4 тоџешті, 3 кроате, 1 словакъ, 25 італе, 1 ромънъ. Тоате ачестеа ла олалтъ факъ 342.

* Domнълъ Комите съпремъ алъ Крашіълуї Emanoілъ Гожdъ, — дунъ кътъ афлътъ дп журналеле џертъне — a сосітъ дп Тімішіора дп 5/17 Іануарїе, пе карele 'лъ аштептъ дп къртеа дрътълуї de фіеръ o депутаціune компъсъ din побілї ші църані, карії 'лъ віневентаръ. Дптрund дп четате 40 de кълъреці ромъні церапі дмбрькаці дп костюмъ націоналъ, длъ петрекъръ прелънгъ тръсъръ къ фъклії апринсе. Маї тързіъ фъсе опоратъ къ унъ kondъktъ de фъклії, къ каре окасіune і се цънъръ треї кввънтърї дп треї лїтві: — дп чеа ромънъ, маџеръ ші сърбъ.

Прінчіпателе ромъне.

Бъкърещі, 31 Декетвріе. Афлътъ къ a сосітъ dela Комісіа централъ проіектълъ пентръ реорганісареа міністерелоръ, каре се дпцълеџе къ ва фі датъ дп десбатереа Adунъреї. Ачестъ проектъ ера de мълтъ аштептатъ, ші importanца луї се дпцълеџе лесне. Меканістълъ Міністерелоръ поастре ера dънe векілъ сістемъ регламентаръ, ші астъ меканістъ нъ маї пътеа мерџе къ нoва ordine de лъкрърї, нъ маї ера дп акордъ къ сістемълъ репресентативъ. Требъеа даръ съ се дndрептезе, ші тъкаръ къ нъ конoаштемъ дпкъ проектълъ, кredemъ къ ачеаста с'а фъкътъ. Дптре алте тъсърї бънe се зіче къ дп астъ проектъ се превede ун міністеръ алъ лъкрърілор публіче. Гъверпълъ черъсе тотъ ачеаста dela Камеръ; дпсъ възърътъ къ дп шedinцеле din вртъ дпїї ретрасе проектълъ, de време че маї мълцї din DD. Депутаці длъ афлаъ іnoпортънъ. Bedemъ акътъ къ Комісіа Централъ чере ачелашї лъкръ, ші ачеаста e фоарте раціonабілъ; къчї че поате фі маї опортънъ ла ноі ка фортареа унъї міністеръ de лъкрърї публіче? Лъкрърile публіче съпъ ші воръ фі ла ноі дпкъ мълтъ тімпъ унa din челе маї importante ramъре але administраціеї публіче. Nу авемъ нічї дрътърї, нічї подърї, нічї страде, нічї ораше кът се каде: тоате астеа требъе съ фіе унъ лънгъ събіектъ de студіъ ші de лъкръ пентръ гъверпеле пресінте ші фіітоаре. Ачеастъ дпсетнатъ лъкраре есте алътъратъ пе лънгъ міністерълъ din унтръ, даръ астъ міністеръ есте атътъ de дпкъркат, аре атътеа сарчінї къ administраціa ші поліціа генералъ a църеї, дпкътъ преа пъцінъ тімпъ лї поате ретъпеа a се окупа къ лъкрърї публіче, ші a da тоатъ атенціunea печесаръ. Требъіа дар a се къцета ла унъ міністеръ спечіалъ, ші пе паре бінe къ астъ кесціune ва фі din ноъ пъсъ дп десватереа Adунъреї.

Афлътъ къ M: Ca Domnіторълъ нъ ва дптрzіa a се дптоарче дп Бъкърещі. Тотъ фелълъ de сгомоте абсърde се ръспândескъ асупра стърії лъкрърілоръ din Молдова. Ачесте сгомоте, кърора нъ се поате da нічї унъ крезътъпътъ de оатепї серіошї ші раціonабілї, съпъ пегрешітъ ръспândite къ реа кredinцъ, ші o тактікъ a інтічілоръ сістемълуї актуалъ. Астъ тактікъ с'а репецітъ de атътеаорї дп кът a девепіт monotonъ.

Ачі пе епаръ апоі „Naцion.“ къ зілеле de 5 ші 24 Іануарїе, каре конституаъ доъ съръторї націонале діферіте, се унескъ дптр'о сінгъръ сърътоаре дп зіоа de 24 Іануарїе, „ка зіоа — зіче — каре фъкънd пе M. Ca Domnъ алъ Ромънієї, іа дпкredinцатъ прin инсъші ачеаста повіла місіune de a регъла тареа доріnцъ ші требінцъ a націunеї поастре.“ Ачеастъ idee фаче опоаре Длуї Когълпічеанъ, ші съптемъ дпкънтаці a вedea къ d'акът дпнаінте зіоа de 24 Іануарїе ва фі унїка сърътоаре націоналъ дп амвеле прінчіпате. Дп астъ зі дп адевъръ с'а консакратъ тареле прінчіпіъ алъ унірeї, дп астъ зі с'а пъсъ база прінчіпіълуї че аре съ консолідезе націоналітатеа ромънъ. Еа ва фігура къ o таре зі дп аналеле історієї ромъне, ші тоцї ромънії требъе съ o челебрезе ка чea маї скътпъ a лоръ сервътоаре. Кredem къ мънічіпалітатеа капіталеї ва шті съ челебрезе астъ сервътоаре a Прінчіпателоръ-Унїте къ тоатъ demnітатеа ші потпа. „Naцion.“

Ф o і л е т o п.

Протоколълъ Adунъреї націонале ромъне din Трансілваніа, каре са цънътъ дп 1/13 Іануарїе дп Сібііъ 1861.

Дп врта літерілоръ конвокътоаре а ле амвілоръ Архіпъстурї ромънї D. D. Архіепіскопълъ Мітрополітъ Алесandръ Стерка Шълуцъ ші Епіскопълъ Andреіъ Баронъ de Шагuна, саъ adунатъ кіетацій ші трімішії ромънілоръ din тоате пърціле Трансілваніеї, спре a се консълта despre кавселе націунеї ромъне дп момептеле de фацъ.

Літерile конвокътоаре се аклъdъ ачі, унa de дто Сабініъ 21 Декетвріе 1861 ст. в., алта къ ачелашї датъ Nрълъ консісторіалъ 1100.

Ла 11 оаре дпнаінте de amеazї, дunъ фінітъл сф. Літургії саъ adунатъ къ тоцїї дп каселе семінаріалї, de унde прin 2 депутаціунї саъ кіематъ ла adунаре D. D. Архіпъстурї ромънї. Ачестіа аъ фостъ прітіці de кътръ adунаре къ вівате ентусіастіче.

Архіепіскопълъ Ал. Стерка Шълуцъ дunъ дпвокареа спіріталуї с. a цънътъ o къвънтаре, асеменea ші Епіскопълъ Andреіъ Баронъ de Шагuна, ші къ ачестеа са дескісъ adунареа; апоі с'а нъшітъ ла конституіреа інтернъ a adунъреї, аклamъndъce амвїї Архіпъстурї ромънї de Прешединцї аї adунъреї, еаръ de секретарї саъ алесъ D. D. Георгіе Барініъ, Ліе Мъчеларіъ ч. р. консіліарїъ, Dімітріе Мога ч. р. конс., Іоанне Пъшкарїъ ч. р. Прет., Dр. Іосіф Ходошъ Adвокатъ, Dр. Іоанне Рац Adвокатъ.

Къ провокаре ла петіціunea націunеї ромъне, че с'а аштернътъ Маіестатеї Сале Дмпъраторілуї de дто Віена 10 Декетвр. 1860, дп каре а черътъ конгресъ націоналъ, пе баса есплікаціunеї дате de Пр. Метр. Ал. Стерка Шълуцъ, къ Міністръл de

статѣ Штерлінгѣ a-dat прін дѣнсѣл пацівнеї ромѣне, воіа de a се потеа adѣna, ѧn консіderape маї ѧnволо a dрептѣлѣї de a се потеа adѣna срї че пацівне, ѧn вѫртѣтеа кърѣї дрептѣ прешedінтеле Andреіѣ Баронѣ de Шагѣна, a декіаратѣ ѧn фаца adѣnъреї, къ атвіі D. D. Архіпъсторі аѣ ѧnкѣnоштінцатѣ пе Гѣверnѣтореле провінціалѣ, despre цѫnереа ачестеї adѣnърі. — Adѣnареа легалтенте с'а конститѣатѣ.

Шedінца I.

1. Adѣnареа a вотатѣ тѣлцѣмітъ ла атвіі Архіпъсторі ромѣnі пентрѣ остепелеле ші пашіі салѣтарі че аѣ фъкѣтѣ ѧn каѣса паціonалъ ромѣnъ.

2. Adѣnареа a декіаратѣ къ dіскѣсівnea ва фі ліберъ.

3. Ла пропѣnереа прешedінтелѣї Ал. Ст. Шѣлцѫ, с'а четітѣ доѣъ петіцівnі, ѣna de dто Сабініѣ 7 Noемвріе 1860, сѣбскрісъ de атвіі Архіпъсторі ші de маї тѣлцї інтеліцінцї ромѣnі; алта de dто Віена 10 Декемвріе 1860 сѣбскрісъ de депѣтацівnea пацівnеї ромѣне, ші сѣбштерnѣтъ Маіестъцеї Сале Ѧmпъръторіѣлѣї.

Атве ачесте петіцівnі се аклѣd ачі лѣnгъ ачестѣ протоколѣ.

Ла ѧntребареа прешedінтелѣї Ал. Стерка Шѣлцѫ, дакъ adѣnареа прітеште ачесте доѣъ петіцівnі de але сале пропріе? Adѣnареа кѣ ѣnапітітате a декіаратѣ, къ ле прітеште ка ші кѣтѣ ачеле арѣ фі ресѣлтатѣлѣ din сінѣлѣ ѣnеї репресентацівnі конститѣіте dѣnъ тоате фортеле de лецї, ші прітеште асѣпра са солідарітатеа ѧn тоате лѣкрърїле атвілорѣ Архіпъсторі, че леаѣ фъкѣтѣ ші че ле ворѣ фаче ѧn інтересѣлѣ пацівnеї ромѣне, ші къ ле ва da бърбацї пертанепцї лѣnгъ dѣnшіі, пѣnъ кѣndѣ пацівnеа ромѣnъ ѧшї ва къштіга дрептѣлѣ сеѣ de пацівне політікъ.

4. Dѣnъ ачеаста декіарare сербътореаскъ, ѧn ѣрта пропѣnереї прешedінтелѣї Барон de Шагѣна, пацівnеа ромѣnъ репресентатъ аічі, се декіаръ ші кѣ ачеастъ окасівне de пацівне політікъ ші indепendентъ фацъ кѣ челелалте пацівnі.

5. Adѣnацеа ѧnсѣфлецітъ de кѣвінтеле Прешedінцілорѣ, ка тоцї ромѣnіі фърѣ dістінкцівне de конфесівне сѣntѣ фрацї de ачелашї сѣнце, ші къ астъ dістінкцівне de конфесівне пѣї маї поате despърці пре ѣnіі de кътрѣ алцїі ѧn каѣса паціonалъ політікъ ромѣnъ, a поftітѣ съ се іее ла протоколѣ декіарареа: къ афѣрісітѣ ва фі ачелѣ ромѣnѣ, каре ва маї ѧnчерка a стрікаре астъ легътърѣ фрѣцаскъ.

6. Са фъкѣтѣ ѣnѣ каталогѣ de тоцї тетврії че конститѣескѣ ачеастъ adѣnацъ паціonалъ, ші се аклѣde лѣnгъ ачестѣ протоколѣ.

7. Пентрѣ сімпліфікареа кѣрсѣлѣї десватерілорѣ, са deнѣмітѣ о комісівne спре a препара обіектеле de dіскѣсівne. De тетврії ачестеї комісівnі сѣ алесѣ. — D. D. Георгіѣ Баріц, Іаков Болога, Георгіе de Domша, Іоанне Хаnnіа Протопоп, Dѣмітрѣ Молдованѣ, Матеї Попѣ Gрideanѣ, Пѣшкаріѣ Іоанне, Dр. Іосіф Хodош, Dр. Іоанне Рац ші Іоанне Шіпотаріѣ.

Кѣ ачестеа фііndѣ тімпѣлѣ ла 4 оаре dѣnъ ameazі, шedінца са ѧnкісѣ dевідѣndѣce тотѣ odатѣ кѣ ѧn зіва ѣрмътоаре се ва deскіde ла 10 оаре, ѧnаінте de ameazъ zі.

Шedінца II.

din $^{2}/_{14}$ Іанѣарie 1861 сѣб пресідіѣлѣ opdonарієѣ.

Dл. Георгіѣ Баріц а аштерnѣтѣ ла adѣnаре оператѣлѣ комісівnеї deнѣміте ѧn шedінца de срї, ші ла сѣпѣсѣ сѣлѣ dіскѣте adѣnареа.

I. Дакъ конcideрѣndѣ dіплома din 20 Октомвр. 1860, прекѣмѣ ші преа 'nалтѣлѣ манѣскрісѣ ѧmпъратескѣ din 21 Декемвріе 1860 кътрѣ прешedінтеле провісоріѣ алѣ капчеларіеї аѣліче трансілване Баронѣлѣ Франціскѣ Кетенї, с'а фъкѣтѣ дестѣлѣ прін мъсърїле de ачеста дрептелорѣ претенсівnі респікате de пацівnеа ромѣnъ ѧn петіцівnеа din 10 Декемвріе 1860?

II. Дакъ nѣ с'а фъкѣтѣ дестѣлѣ, че пашї арѣ маї авеа a фаче пацівnеа ромѣnъ, кѣ сѣшї вадъ реалісате претенсівnіле респікате ѧn пѣnктеле din ачееашї петіцівne?

III. Dѣnъ че прінчіпіі дорескe пацівnеа ромѣnъ, съ се факъ о леце електоралъ? Dѣnъ десватері ші дісквсівnі, adѣnареа a конкісѣ ші a декіаратѣ ла пѣnктѣлѣ I, къ кѣ мъсърїле лѣате de Баронѣлѣ Франціскѣ Кетенї, пічі ѧntр'ѣnѣ респектѣ nѣ саѣ фъкѣтѣ дестѣлѣ претенсівnілорѣ ромѣnї, de оареце ла реорганісаре nѣ саѣ обсерватѣ пічі пропорцівnеа черѣтъ de дрептате, пічі челе маї неапърате ліпсе, че ресѣлтъ din патѣра сервіцівлѣї пѣблікѣ nѣ са респектатѣ, пентрѣ къ:

a.) Ѧndaтъ ла органісацівnеа провісоріе a капчеларіеї аѣліче a Трансілванеї, са фъкѣтѣ ачеа anomaліе, къ са deнѣмітѣ пѣmаї ѣnѣ консіліаріѣ ромѣnѣ, ші пѣmаї ѣnѣ сінгърѣ секретаріѣ ромѣnѣ, ѧnкътѣ къътѣndѣ ла пѣmерософатеа prепondерантъ a попорѣлѣї ромѣnѣ, ші ла пѣmероаселе лѣї інтересе, атътѣ пацівnалі, кътѣ ші конфесіonалі, карі каѣтъ a фі репресептате ші апърате, deнѣмірea челорѣ доі indівізі пічі пе департе nѣ поате тѣлцѣmі пе пацівnеа ромѣnъ.

Anomaліа че са фъкѣтѣ кѣ deнѣмірea de ші пѣmаї трансіторіе a метврілорѣ конференцеї din Белград, е ѧnкъ ші маї бътътоаре ла окі, de оаре че din пацівnеа маџеарѣ, карea фаче 500 мії сѣфлете саѣ пѣmітѣ 24 метврії, din пацівnеа сасъ, каре авіа фаче 175 de мії сѣфлете саѣ пѣmітѣ оптѣ метврії, іаръ din пацівnеа ромѣnъ, карea пѣmерѣ ѣnѣ міліонѣ 354,550 сѣфлете саѣ деnѣmітѣ тотѣ пѣmаї 8, zі: оптѣ метврії.

Дечї ачесте anomaліі, adѣnареа ле декіарѣ de гравателї паціonалі ші конфесіonалі, ші дечіde, ка ѧntр'о репресентацівne; кътрѣ Маіестатеа Са, съ се аштеарnѣ кътѣ маї кърndѣ, спре але пропѣne ла чеа маї de апроапе дієтъ трансілванъ, ѧntрѣ пропосіцівnіле рецешті 1-о loco, ка съ се факъ о легалъ вindекаре dѣnъ стареа ші пѣmерѣлѣ атътѣ паціonалѣ, кътѣ ші конфесіonалѣ алѣ попорѣлѣї romanѣ, deнѣmindѣ пе вііторіѣ метврії, пѣnѣmаї ла капчеларіа аѣлікъ трансілванъ, чі ші ла тоате дрегъторіїле ѧn Трансілванія, кѣ обсерваре стріктъ a пѣmеросітатеї попорѣлѣї ромѣnѣ, атътѣ ѧn респектѣ паціonалѣ кътѣ ші ѧn респектѣ конфесіonалѣ

Ла пѣnктѣлѣ II. Adѣnареа декіарѣ, къ dѣnъ че ѧn орї че статѣ провъзътѣ кѣ о конститѣцівne басатъ пе прінчіпіile de статѣ moderпѣ, потестатеа леціслатівѣ е ѧmпърцітъ ѧntрѣ Монархѣ ші корпѣлѣ леціслатівѣ, попорѣлѣ ромѣnѣ аре съ пѣрчеадѣ кѣ тоатъ констанцїа ші персеверанца пе атвеле кълї легале, ші аша съ се факъ кътѣ маї кърndѣ о репресептацівne кътрѣ Маіестате, ка ла чеа маї de апроапе дієтъ трансілванъ, съ ѧndатореze пе ачеаста, прін о пропѣсечівne рецеаскъ a трата пѣmаї despre речепереа пацівnеї ромѣne din Трансілванія, ка пацівне політікъ ѧn сістема статѣлѣї трансілванѣ; прін вртаре ла дета чеа маї de апроапе, съ декретеze ші съ епѣnчіе кѣ тоатъ солепітатеа, штерцереа ші десфііnцареа тѣтѣрорѣ ачелорѣ артіколї de лецї апробаталїші компілаталї, кѣтѣ ші a тѣтѣрорѣ артікѫлілорѣ ші класелорѣ de леце, кѣprinсе атътѣ ѧn dіплома Леополdінъ din an. 1691, кътѣ ші артіколіі dіеталі din an. 1743, ші чеї din 1791, ші ѧn орї каре алцїі, кътѣ са фъкѣтѣ ші adѣcѣ вреодатъ ѧn прежѣdецѣлѣ ші профанареа, пedрептъцірea, рѣшінареа ші пѣліфікареа пацівnеї ромѣne ші a конфесівnеї сале реліцioасе.

b. Ачееашї dіетъ съ декретеze ѧn артікѫлареа пацівnеї ромѣne, ка пацівне політікъ ші пedепendінтъ, фацъ кѣ челелалте пацівnі.

c. Артіколіі de леце adѣшї ші декретацї ѧn ачестѣ ѧnцълесѣ съї сѣвштеарnъ Маіестатеї Сале спре санкціonаре.

Ѧn жърътѫнтѣлѣ конститѣціonалѣ, dестінатѣ a се deпѣne de кътрѣ статѣріле ші ordініле църeї, съ се пѣnъ ші о клаѣсѣлъ конprінзътоаре de асекърареа дрептѣрілорѣ пацівnеї ромѣne, к а пацівне політікъ ші пedепendентъ de челелалте пацівnі.

Ла пѣnктѣлѣ алѣ III. Adѣnареа ѧn конcideрape кѣ ачестѣ пѣnктѣ че е фоарте момептосѣ ші таіе кіарѣ ѧn віаца конститѣціonалъ a Трансілваніеї, a ѧnсърчінатѣ пе комісівne ѧn шedінца de срї ѧmтѣлціndѣo кѣ доі ізрісті практічі Александрѣ Бѣхоцелѣ ші Алесandрѣ Лазар, ка съ елаборeze ѣnѣ проіентѣ de леце елепторале.

Ла пропѣnереа Domnѣлѣї Аксепте Северѣ, adѣnареа a декіаратѣ de граваменѣ ші ачелѣ пасацїѣ din скрісоареа de кабінетѣ din 21 Декемвріе ѧndрептатъ кътрѣ Баронѣлѣ Кетенї, ѣnde літва консфетѣdінаріе, пѣnъ ла ап. 1848, се декіаръ de літвъ офіцioасъ. Каѣса літвеї е педеспърцітъ de каѣса пацівnеї, дечї adѣnареа дечіde, ка ші ѧn ачестѣ респектѣ, съ се факъ репресентацівne ла Маіестате, ѧn ѧnцълесѣлѣ кѣтѣ са декретатѣ ла пѣnктѣлѣ I.

Domnѣлѣ Dімітріе Молдованѣ, сѣпѣпѣndѣce деліберъреї adѣnъреї, ка съ прітеаскъ постѣлѣ de офічіѣ ла каре е кіематѣ ѧn кѫалітате de секретаріѣ ла кѣртеа аѣлікъ трансілванъ саѣ ва? Adѣnареа a деклараtѣ, къ прітіреа постѣрілорѣ demnde дела конвікцівnеа indівідѣалъ a респектівѣлѣї; чі dакъ жърътѫnтѣлѣ каре е de a се пѣne de ѣnѣ ромѣnѣ кіематѣ ла оффіціѣ арѣ фі ѧn контра інтереселорѣ пацівnеї ромѣne, атѣнчі adѣnареа арѣ dорі ка ромѣnіі съ nѣ прітеаскъ постѣрі de дрегъторіе.

Кѣ ачестеа фііndѣ тімпѣлѣ фоарте ѧnпаінтатѣ, ші апѣme ла 4 оаре dѣnъ ameazъzі, шedінца a ѧnчетатѣ, dефігѣndѣші тотѣodатъ къ, ѧn зіва ѣрмътоаре се ва deскіde ла 10 оаре ѧnаінте de ameazъzі.

41—3 **Едіктѣ.**

Ніколае Албѣ, карele de 13 анї, аѣ прібецітѣ ѧn лѣme, ѣрмъсіndѣ кѣ пекредінцъ пре леџѣіта лѣї Соціе **Сара Міхаіл Плешоіѣ**, атѫnдоі din Predeaл — Претѣра Брашовѣлѣї, съ дровокъ прін ачеаста, а се ѧnфъцїша ѧnаінтеа сквънѣлѣ Протопопескѣ, ѧn термінѣ de ѣnѣ анѣ, dela датѣлѣ de фацъ; къчї ла din контръ съ ва dечіde, ші фърѣ de дънсѣлѣ процесѣлѣ асѣпрѣ pidікатѣ de соціа лѣї, конформѣ, кѣ сѫ. канопне але Бісерічеї ортодоксе.

Zернешті ѧn 21 Октомвріе 1860.

Ск. Протопопескѣ гр. орієnт. алѣ Брашовѣлѣ.

І. Меціанѣ.
Протопопѣ.

Кърсѣріле банілорѣ ѧn Віена ѧn 22 Іанѣарiѣ п.

	вал. австр. фл.	кр.
Галбінї Ѧmпърътешті	7	11
Din Ѧmпрѣмътѣлѣ паціonал 5% . . .	75	—
Металічеле . . 5% . . .	63	—

Редактор респѣнзътор **Ioann Рац.**

Едітѣра ші тіпарілѣ тіпографіеї діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѣл есе одатъ пе сѣптѣмънъ: Жоіа. — Препѣтераціѣнеа се фаче ѧп Сібііѣ ла еспедіѣра фоіеі; пе афаръ ла Ч. Р. поще, къ банї гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедіѣръ. Преціѣл препѣтерацієї пентрѣ Сібііѣ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жѣметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентрѣ челелалте пърці але Трансілваніеі ші пентрѣ провінчіеле din Монархіѣ пе ѣн ан 5; фл. 25 кр. еар о жѣмътате де анѣ 2. фл. 62½ кр. Пентрѣ прінч. ші церї стрѣіне пе анѣ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескѣ пентрѣ ѧнтѣіеа óрă къ 7. кр. шірѣл къ літере мічі, пентрѣ а доа óрă къ 5½ кр. ші пентрѣ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

Nro 3. ANѢLѢ IX.

Сібііѣ 19. Іанѣаріе. 1861.

Монархіа Австріакъ.

Сібііѣ 17/29 Іанѣаріѣ. Рескріптѣл ѧмпъръткск din 16 Іанѣаріѣ п. 1861, кътрѣ тоате комітателе ші мацістрателе орѣшене din Регатѣлѣ Ѣнгаріеі.

Ла міжлокѣл ѣнор інчертітѣдінї, ѧп каре ажѣнсъ Ѣнгаріа маі вѣртосѣ дела 20 Октомвріе ѧпкоаче, ші пѣсесъ ѧп ѣміре ші ѧнгріжіре пѣ пѣтаї пе пацієніле петацеаре, чі поате пе маі тѣлці кіарѣ ші dінтръ вѣрбацїї пацієнеї тацеаре; іатъ къ спре а се пѣне капетѣ ѣнорѣ апѣкътърі че поате маі тързіѣ арѣ фі авѣт ніще ѣртърї траціче, Маіестатеа Са ѧмпъратѣлѣ а емісѣ ѣнѣ рескріптѣ дататѣ din 16 Ian. a. к. ші контра семнатѣ де Канчеларіѣлѣ Ѣнгаріеі Бар. Нік. Ваі ші Ed. Жедені. Ла ачелашї рескріптѣ, пе каре ѧнгѣстітеа колоанелорѣ поастре пѣ пе іартъ алѣ потеа продѣче ѧп ѧнтреага са естенсіѣне адѣкъндѣсе ѧннаінте: къ акѣтѣ дѣпъ че ѣнеле комітате се фолосескѣ де алецереа комітетелорѣ пентрѣ де а пѣтера ѧнтръ метврії ачелора астфеліѣ de indivizї, карії съптѣ недѣтерміцї інімічї аї кѣстърей імперіѣлѣї ші аї дрептѣрілорѣ de domніре, ші карії алінідѣсе кътръ інімічії dінафаръ періклітеазъ пачеа църілорѣ (din Монархіе) прін конжѣрърі секрете ші ацітацієні образніче; дѣпъ че опініѣніле че дівердеазъ ѧнпрівінца ашезърей вііторе а сістемеї de контрібуціѣне се сторкѣ спре пеплътіреа контрібуціѣнеї, прін каре скадѣ ізвоарѣле ажѣтътоаре матеріале але статѣлѣї, ші се адѣкѣ ѧп конфѣсіѣне ідеіле попорѣлѣї; дѣпъ че ѣнеле комітате съптѣ претестѣ де а сѣсцѧпеа секѣрітатеа пѣблікъ, цѧнтеазъ а рѣдіка ші а ѧнпарта гарда націонал кѣ ѧмповорареа попоръчіѣнеї ѧнтреці; дѣпъ че ла організареа плъцілорѣ ѧмплоіацілорѣ de комітатѣ, с'а трекѣтѣ кѣ тотѣлѣ кѣ ведереа ѧнфлѣінца кѣвііпчоасъ а авторітъцілорѣ рецітѣлѣї & cet. & cet. Маіестатеа Са ѧлші цѧне de о даторіцъ пелѧнкопжоратъ а ѧмпедека ші а пѣне капетѣ ѣнор асеменеа паші, карії арѣ ѧнтребѣінца лібертатеа конституціонал спре скопѣрі, карі арѣ контрібѣі ла дісолвареа ордінеї ші арѣ дѣче ѧп ѣртъ ла революціѣне; de ачеea зіче:

„Конфідінца попоарълорѣ Ноастре ѧп прівінца воінцеї Ноастре чеї солідe de а рестаѣра черкѣстърі ордонате ѧп модѣ конституціоналѣ, арѣ тръбѣі съ се клътеаскъ, дакъ ноі амѣ маі потеа сѣфері ші маі ѧнколо асеменеа лѣкрърі іллегале, а кърорѣ десолваре маі департе арѣ траце дѣпъ сіне анѣнереа інтрецеї лібертъці легале.

Рѣмѣіндѣ ноі пестрѣмѣтаверї прелѣнгъ кѣцетѣлѣ пострѣ протѣлгатѣ ѧп 20 Октомвр. а. т., de а асігѣра попоарълорѣ поастре промісa десволтаре ѧп модѣ конституціоналѣ, ші а цѧнеа ѧп прівінца Ѣнгаріеі тотѣ че амѣ ростітѣ фъръ а ревока, съптемѣ тотѣ одатъ ѧнтотмаї de солізї ші отърѧцї а пъші ѧп контра революціѣнеї, — пъшеаскъ ачеea пе фацъ, орі сѣбтѣ маска легалітъцеї.

Фѣкѣндѣ Ноі аша даръ кѣпоскѣтъ воінца ші аттенціѣнеа поастрѣ тѣтърорѣ авторітъцілорѣ din Ѣнгаріа, провокѣндѣне тотѣ одатъ ла арт. 3 din 1790, а кърей о парте ордонъ ѧнкоронареа Нóстр че Ноі о дорімѣ а о ѧмпліні кътѣ маі ѧнграбѣ, ші а кърей кѣпрінсѣ маі департе гараптеазъ тоате ѧндаторіріле кредінцеї de сѣпѣпере Рецілорѣ Ѣнгаріеі ші пъпъ ла ѧнкоронареа лорѣ, ордонътѣ:

„1.) ка претѣтіndені ѣnde се алегѣ de метврії аї комітетѣлѣї персоане перфіde ші віолътоаре de Маіестате, карі се афлъ афаръ de Регатѣлѣ Нострѣ Ѣнгаріа, орі карі стѣndѣ ѧп легътърѣ кѣ інімічії імперіѣлѣї Нострѣ ші фъърескѣ ші актѣ ѧп контра Ноастръ ші а статѣлѣї ѧнтрепріndері demne de недеапсъ, ачесте алецері съ се прівеаскѣ de апіхілате ші невалідe.

„2.) Демѣндѣтѣ, ка тоате ѧнчеркъріле діректе орі індіректе ші дечісіѣніле de орі че патъръ, адѣсе спре ѧмніedекареа рѣдікърей контрібуціѣнеї діректе ші а контрібѣірілорѣ індіректе, прекѣтѣ ші а орі кърей конскріері повъ de контрібуціѣне съ се ѧнконжоре сѣптѣ ръспѣndere стріктъ, ші тоате дечісіѣніле de фелѣлѣ ачеста аѣ съ ѧнчетезе, деспре каре съ се фак арътаре консіліѣлѣї Нострѣ рец. ѣнг. фъръ ѧмпаре.

„3.) Пъпъ ла ашезареа дієтеї вііторе, ші респектіве пъпъ ла дечісіѣнеа поастрѣ асѣпра проіектелорѣ провісорії че се ворѣ фаче de кътрѣ кѣріа Нóстрѣ жѣдіціалъ, декларѣм de невалідe тóте отърърiле ѧндрептате спре контепіреа ордінъчіѣніlорѣ жѣдіціаре провісорії ѧп ѣрма дечісіѣнілорѣ Ноастре din 20 Октом. а. т. спре паралісареа активітъцеї поастре; ѧндрепгѣndѣ тотѣ одатъ пе тоате трібѣналеле церей, ка съ апліче тоате леціле ші ордінъчіѣніле че се афлъ ѧпкъ ѧп валоаре, пъпъ ла термінѣлѣ потенітѣ кѣ акъратецъ ші консчіенціósітате; de оарече ачесте ѧп інтересѣлѣ патріеї ші а індівізілорѣ се потѣ скімба дефінітівѣ пѣтаї пе калеа леціслаціѣнеї ордінаріе, еарѣ пѣ прін отърѧрі ѣнілатерале а авторітъцілорѣ тѣнічіпале, фъръ ка референцеле de дрептѣ съ се гѧлтъчеаскъ ѧнтро конфѣсіѣне недісолвабілъ.

„4.) Дѣпъ че ревісіѣнea ші респектіве модіфікареа, рѣдікареа орі ѧнтъріреа леціlорѣ din 1848, прекѣтѣ ші ѧмпревѣнареа ачелора кѣ отърѧріле нóстре din 20 Октомвріе а. т. амѣ ѧндрептато пъпъ ла дієта че се ва конкіема пе 2 Апріліе а. к., ші пъшіреа ачестора ѧп віацъ актівъ стъ ѧп легътърѣ кѣ піште кесціѣні, акърорѣ ресолваре прінітъ ѣнілатералъ івітъ ѧп тѣмпѣлѣ трекѣтѣ, арѣ перікліта референцеле ші інтереселе кѣ прівіре ла апърареа Ноастрѣ атътѣ ѧп Ѣнгаріа, кътѣ ші ѧп челелалте провінції, — ші дѣпъ че ресолвареа кесціѣніlорѣ ѧп легътърѣ кѣ пъшіреа ѧп віацъ а ачелор артікѣлї de леце черѣ чеа маі съпътóсъ прекѣцетаре, спре каре пѣ потѣ фі кіемаці нічі індівізі партікѣларі нічі комітате сінгѣларе, аша опрімѣ тóте ѧпчеркъріле пентрѣ пѣнереа ѧп лѣкраре а ачесторѣ леці (din 1848,) ші ордонътѣ ѧмніedекареа ачелора кѣ челе маі стрікте міжлоаче.

Дакъ сарѣ обсерва вреo опосіціѣне din партеа комітателорѣ ѧп контра ачесторѣ детермінъчѣні, атѣнчі медінцеле комісіѣніlорѣ се ворѣ опрі, ші комісіѣніle ѧнсѣші се ворѣ десфаче орі сѣспенda, ші черѣндѣ ліпса се ва есекѣта кіарѣ ші кѣ пѣтере фісікъ.“ et. cet.

Ачестѣ рескріптѣ ѧмпъръткскѣ с'а прімітѣ ѧп Ѣнгаріа кѣ о зрѣдѣіре маре. Маі din тоате комітателе афлътѣ къ съ факѣ ла Маіестате дескоперірі de чеа маі маре петѣлцѣтіре. Ініціатіва олѣ Стріговѣлѣ, каре ѧп ѣрма ѣнеї адѣнърі, а отърѧтѣ а тріміте ла Маіестатеа Са о адресъ de маре ѧнсемнътате. Ѧп ачеа адресъ дѣпъ че се аратъ сѣферінцеле пацієнеї (маџеаре,) съ роагъ Маіестатеа, ка съ зікъ: „пацієне фіе воіа та!“ съ рекѣноаскъ лецеа дела 1848, съ дѣіе амнестіе ценералъ тѣтърорѣ еміграцілорѣ; се дескопере маі департе петѣлцѣтіреа ка дінлома din 20 Окт. каре арѣ вътъта дрептърiле сапкцієнеї прагматіче, прекѣтѣ ші къ, адѣнареа контрібѣцієнеї е компетінца дієтеї, іарѣ дакъ ачеаста о чере ліпса статѣлѣї, съ се делътъре колектанції пемцї; се дескопере антіпатіа че о аре попорѣл кътрѣ ценdарі ші фінанці; се зіче маі департе къ патріа (Ѣнгаріа) е непорочітъ de атѣнчі, декѣндѣ пѣші аре пе Рецеле сеѣ ѧп міжлокѣлѣ сеѣ, ші дореште ка Маіестатеа Са съші стрѣмѣте решедінца ѧп Ѣнгаріа. —

Се ворбеште кѣ Рецеле сарѣ ші Конт. Кавѣрѣ, сарѣ фі стрѣмѣтатѣ планѣлѣ de а дѣче ѣнѣ рѣсвоіѣ ла прінъвара вііторе; се маі зіче кѣ Гарібалді кѣцетъ съші ѧнчеапъ планѣріле сале ла дѣнъре.

Сібііѣ 16/28 Іанѣаріѣ.

Кореспондінцїі ромънї аї журналелорѣ тацеаре. Журналѣлѣ „Kol. Köz.,“ ші редакторѣлѣї.) De ѣнѣ тімпѣ ѧнкоаче ѧнтімпінъмѣ прін журналеле тацеаре маі тѣлте кореспондінце, каре дѣпъ кѣтѣ пе сѣнѣ журналеле тацеаре арѣ фі продѣктѣлѣ ѣнорѣ бърбацї ромънї ѧнцѣлецї, лѣмінаці ші de ѣнѣ спіріть конституціоналѣ. Зіceрѣмѣ — дѣпъ кѣтѣ пе сѣнѣ журналеле тацеаре, — de оарече челе маі тѣлте кореспондінце — дінтръ ачестea ле възърѣмѣ трекѣте пѣтаї ка анонїме. — Съ пѣ креазъ ѧпсъ чінева къ ачестї Domnї кореспондінцї ромънї, че вреаѣ съ треакъ de бърбацї лібералї de сімцѣмѣнт конституціонал — фіреще ѧннаінтea фрацілор тацеарі — с'арѣ фі ѧнчеркатѣ кѣндѣва а пе апъра кавса поастрѣ націонал прін журналеле тацеаре, орі с'арѣ фі ѧнкѣметатѣ пѣтаї пе департе а да фрацілорѣ тацеарі съ ѧнцѣлеагъ, къ адевърата егалітате ші фрѣцієтате протѣлгатъ de d-лор прін кѣвінте, — пѣ потѣ ѧнкъпea ла олалтъ кѣ планѣріле челе сѣпретатістіче пе каре ле ведетѣ din зі ѧп зі пъшіndѣ ѧп віацъ, пѣ, чі dлорѣ (Кореспондінції) din контръ се ѧнчеркаръ а комбате журналеле ромъне, авѣndѣ de обіектѣ маі тотѣдеавна ѧнгѣстітеа дрептърілорѣ кѣвеніте націонеї ромъне ка націне, опінтіndѣсе din тоате потеріле а фаче пе ромънї съ ѧнцѣлеагъ, къ extra unionem non est salus. Нѣ вретѣ а ѧпшіра маі тѣлте din къте скріcеръ d-лорѣ прін фоіле тацеаре ка ромънї — кіарѣ ѧп контра челорѣ маі сфінте інтересе ромъне, требѣѣ кѣ ведереа ѧнкѣлпърiле d-лорѣ фѣкѣте журналелорѣ ромъне, фііndѣ de ачеа кредінцъ къ, кондеіѣлѣ дѣмнеалорѣ п'а фостѣ нічі кѣндѣ пѣртатѣ de конвінкцієнеа din пъѣнтрѣ чі маі тѣлтѣ поате de алте інтересе орі черкѣстърї; пѣ авемѣ de кѣцетѣ — ба нічі дрептѣ а мѣстра пе чінева, маї

вѫртосъ кындъ ші аша ачела аре а сѣфері тѣстрареа кѫцѣтѣлуї сеѣ дестѣлъ de аспръ; тотѣлъ че пеа датъ апсъ, ба неаъ ѫмпінсъ аша зікындъ фъръ воіа поастръ а скріе ачесте шірѣрі а фостъ, маї вѫртосъ унъ артікѣлъ din „Kol. Kőz.“ скрісъ кіаръ de Pedакторѣлъ сеѣ ѫн Nрѣлъ 13, ѫн каре дѣпъ че Dлуї інфереазъ пе унїї дінтръ ромѫнї фъръ аї нѣмі — de аџітаторї — дѣпъ кѣмъ вомъ ведеа маї ла вале, ѫшї ѫнтъреште асертѣлъ сеѣ, челъ поате плъстѣітъ ѫн адінсъ — кѣ ачестъ пасаџіѣ: „Епістолеле скріce de ромѫнї, еште ѫн фоіле поастре, асеменӗа аміntескъ, къ пічї ѫн ап. 1848 п'а аџітатъ аша ѫнтръ ачелъ попоръ (ромѫнъ,) ка акѣта.“ Аічї даръ не опрітъ ка съ ворвітъ кътева кѣвінте кътръ ачешті скрііторї ромѫнї некѣноскуцї ѫнсъ ѫнnaintea ромѫнілорѣ. —

Спѣнеціне Domнілорѣ, каре а фостъ скопѣлъ D-воастръ прінчіпалъ каре ва ѫndemнатъ ка съ лъацї рефѣдіѣ ла жѫрналеле маџеаре — ші de аколо съ predікацї ромѫнілорѣ доктріне повъ? Че ва ѫndemнатъ не d-воастръ ка ромѫнї — (пѣ штімъ дакъ пѣ ве вътѣмътъ нѣmindѣве астфелїѣ,) ка съ ве пъръсіцї нацїѣнеа чеа дѣлче, не астъ нацїѣне — фііка чеїї маї глоріоасе нацїѣнї din лѣme! ші съ десертацї ѫн каste стрѣіне. Штіцї d-воастръ преа біне, ші кѣт съ пѣ, -- кънd жѫрналеле маџеаре въ ѫнкаркъ кѣ атъта прѣденцъ, -- къ челъ маї маре ръѣ, ші чеа маї сімцітоаре даѣнъ пентръ нацїѣнеа ромѫнъ маї вѫртосъ ѫн Трансілванія, — а пѣрчесъ de аколо, къ ѫн тіжлоквлъ сѣферінцелорѣ ші а лѣптелорѣ еї о пъръсіръ маї тѣлцї фії, ші ѫнкъ кіаръ dінтръ чеї маї de фрѣnte фії аї сеї, імпіші de терорістѣлъ тімпѣлуї фаталъ — десертъndъ тотъ ѫн ачееашї кастръ ѫн каре парепісе ацї ажѣнсъ ші d-воастръ. Нацїѣнеа ромѫнъ — челъ пѣмѫнъ дѣпъ конвінцереа поастръ — се афлъ астъзї ѫн алте тімпѣрі, — ѫн алте ѫмпрежѣрѣрі, ші пѣ ѫнтр'ачеле барбаре, кънdъ побілітеа ієї фѣсе форцатъ а се сфъціа de лъцъ пентѣлъ сеѣ de маікъ пентръ тотъdeaѣна, еа се афлъ азї ѫн зілеле реџенерацїѣнеї — а репвіереї ші а репаштереї сале, ші челъ че десертеазъ астъзї de лъцъ дъпса, доведеште унъ спірітъ дебілъ, седѣсъ, о фііцъ demнъ de тоатъ компътімірea! Dар съ пѣ терцетъ аша департе, -- не плаче а крede, къ d-воастръ пѣ вецї фі десертатъ — орї поате стацї нѣmаї ѫн тогмеалъ, -- къчї алтѣкѣмъ n'ацї фі авѣтъ кѣтезареа а ве нѣмі ромѫнї; дар съ сѣнѣнетъ ачееа, деспре каре авемъ кѣвѫнтъ а не ѫndoі, къ d-воастръ вецї фі ромѫнї — кѣ сѣфлетъ ші трѣпъ, къ доріцї ферічіреа попорѣлуї ромънъ, ка орї каре алтъ ромѫнъ адевъратъ, — съ пресѣнѣнетъ — къ ѫн прінчіпіъ доріцї унa кѣ ноі — ферічіреа патріеї ші а нацїѣнї ромѫне ѫн конкордіе кѣ челелалте нацїѣнї коордінате, іаръ пѣ сѣбордінате, ші къ діферінца ѫнтръ ноі есте нѣmаї ѫн опініѣнї; съ пресѣнѣнетъ ѫнкъ ші маї тѣлт, -- ші кіар о імпосібілітате, — къ адека прін артіколіі d-воастръ скріші ѫн жѫрналеле маџеаре, ацї авѣтъ de кѫцетъ а фолосі ромѫнілорѣ, — ѫмпъртъшіndѣле опініѣніле че ле поседецї, ші къ ла скріереа атъторъ артіколї дефъімъторї ші ѫнгѣстъторї de дрептѣріле челе маї жѣсте але ромѫнілорѣ, ваѣ ѫмпінсъ ачеа ѫмпрежѣраре, къчї ѫн ѫнцълепчіѣнеа d-воастръ ацї десператъ кѣ тотѣлъ а тăї крede ѫн вііторіѣлъ ші віаца нацїоналъ а ромѫнѣлуї; ве ѫнтребъмъ тотъшї, оаре пѣ потеацї ѫмпъртъші опініѣніле d-воастръ ѫн лімба ромѫнъ? ѫн лімба ачееа, ѫн каре съ ве ѫнцълеагъ тѣлцімеа ачелорѣ ромѫнї, кѣ карії доаръ ацї dорі а ве ѫмпърці ѫн кѫцете, ѫн ідеї ші прінчічії? Оаре дакъ ацї фі дорітъ а ажѣта ші пѣ а стріка нацїѣнеї а кърей фії ве нѣmіцї, пѣ ера маї кѣ скопѣ а ве котѣпіка опініѣніле ѫн жѫрналеле нацїонале, каре пѣ ліпсескъ азї а фі четіте de кътръ тотъ къртърарїѣлъ ромънъ, ші а кърорѣ колоане ѫнгѣсте а статъ deскісе тотъdeaѣна пентръ орї ші каре інтеліцентъ — ші ромънъ de оменіе. Дарѣ съ пѣ маї піердемъ атъта тімпъ прін ворвъ лѣнгъ, — ноі пѣ вомъ ѫнчерка а фрънце лапчеа пічї кындъ спре а ве котбате опініѣніе D-воастре челї інспірате поате кіарѣ de інімічії нацїѣнеї поастре, ве фачемъ аттенцї ші поате ѫнтъіъ ші маї пе ѣртъ — ка съ пѣ маї інсѣлтацї пе нацїѣнеа а кърей фіі ве нѣmіцї, съ пѣ маї ѫнферацї пе фрацїї d-воастръ, карії п'а десператъ ші пѣ ворѣ деспера пічї кындъ а крede, къ нацїѣнеа ромѫнъ тръѣѣе съ фіе ѫнсетнатъ ѫн картеа віецеї, пентръ ка съ віеze тѣлтъ, къчї а сѣферітъ тѣлтъ! — нъї маї ѫнфіцецї нѣmпарїѣлъ d-воастръ ѫн пентѣлъ еї челъ de маікъ адевъратъ, каре ка ѣрацеле дескісъ ші астъзї ве зіче кѣ профетѣлъ Іеремія: „Ѫнтоарчеціве ші ведецї, — de есте дѣрере ка дѣререа меа“!!

Съ девенімъ акѣтъ а ворві нѣмѫнтелѣ кѣ жѫрналѣлъ маџерѣ din Клѫжїѣ „Kol. Kőz.“ каре дѣпъ кътъ штімъ е лъцітъ бінішорѣ, маї вѫртосъ ѫнтръ маџеарії трансілвані. Ачестъ жѫрналъ — маї вѫртосъ de унъ тімпъ ѫнкоаче, паре къ ш'а фъкътъ de проблетъ а са ка ші Kronst. Ztg., а інфера ші а калѣмніа пе тотъ че съ нѣмеште ромънъ, а котбате кѣ чea маї ѫнвершѣнатъ остілітате пъпъ ші доріцеле челе маї невіноване а ле ромѫнілорѣ, апоі а калѣмніа ші а рестѣлмъчі оріче ѫнтрепріndere арѣ вені din партеа ачестора. Съ нѣmаї аміntімъ пічї челе маї проаспете din трекѣтъ — маї вѫртосъ дела 20 Октомвріе ші пъпъ азї, скріce деспре ромънї ѫн ачестъ жѫрналъ, атрібѣіndъ тоате пъзвінцеле пентръ нацїоналітатеа ші дрептѣріле лорѣ е de паші реакцїонарї, de антікопстітѫцїоналї ші маї штіе Dzeѣ de че; -- съ тъчем деспре кореспоndінцеле сале din Nрії чеї маї проаспецї, деспре конферінцеле пóстре декѣрѣndъ, скріce кѣ атъта патімъ, дѣпъ кѣт зіче — de піште ромѫнї, дѣndъ о колоаре скімопосітъ пъпъ ші челъ маї невіноватъ бапкетъ din $^{4}/_{16}$ Ian., ѫн каре інтеліцінца ромѫнъ ш'а маніфестатъ чea маї кордіалъ ші маї сінчеръ іѣбіре de фрѣцієтате ші оспіталітате кътръ нацїѣніле сорорї колъкѣітоаре, — съ не опъчімъ пѣмѫнтелѣ а ворві пріетенеште деспре о кореспоndінцъ а са de каре фъкѣрътъ аміntіре маї ѫнсъсъ пѣблікатъ декѣрѣndъ ѫн Nрѣлъ 13, din 22 Іанѣарїѣ, ешітъ кіарѣ din кондеіѣл редакторѣлуї сеѣ, *) карele ѫшї ѫнчепе артікѣлѣлъ сеѣ спѣіndѣне, къ de септъмѫнї ѫнкоаче пріметте скрісорї din маї тѣлте пърцї а ле патріеї, кѣткъ адека ѫнтръ ромѫнї ацітеазъ маї тѣлцї, — ретъкъndѣce пѣтеле ацїтъторілорѣ, спѣіndѣне пѣmаї къ, ачеї ацїтъторї ромънї се фолосескъ de а лъцї ѫнтръ попорѣ фаіта, къ domnii арѣ вреа съ ѫнтродъкъ іаръшї объціа, ші аша ѫшї контінъъ D-ль. Редакторѣ артікѣлѣлъ сеѣ деспре ацїтацїѣніле ромънілорѣ пъпъ ѫн сфършітъ. — Ne zaче ѫн інтересѣлъ пострѣ, — ѫн інтересѣлъ нацїоналъ, ѫн інтересѣлъ бінелуї патріеї ші а секѣрітатеї пѣбліче, а потеа афла ші ай кѣноаште ші ноі п ачеї ацїтаторї ромънї -- фіе ачеіа орї ші карії, -- карї арѣ кѣтеза а седѣче попорѣлѣ пе кълі іллегале ші перікѣлоасе кътръ сігѣра лъї пеіре ші рѣіпаре прін орїче мотеле ацїтътоаре, -- спре а фаче атентъ пе попорѣ а се фері de асеменӗа ацїтаторї ка de о чѣмъ молїпсітоаре; de ачееа провокъмъ пе D-ль. Редакторѣ а л. „Kol. Kőz.“ пе опорea ші карактерѣлъ сеѣ, прекѣмъ ші пе кореспоndінцїї d-сале, а еші пе фацъ ші ѫн пѣблікѣ кѣ пѣмеле унорѣ індівізї ка ачестіа атът de перікѣлошї пентръ секѣрітатеа пѣблікъ ші пентръ ѫнфрѣцірea сінчеръ а нацїѣніlорѣ сорорї колъкѣітоаре, спеціфікъндѣне кѣ date адевърате іарѣ пѣ пъскочіте ші лѣате de пе страde інтрепріndеріле ачестора, къчї пъпъ атѣнчї, вомъ пріві ѫмпъртъшіріле d-сале de фелѣлъ ачеста, de піште крімі-

*) Вezї ші Nрѣлъ 16. а л. „K. Kőz.“

нацїѣнї -- кіарѣ ацїтътоаре ші ѫнсѣлтътоаре, ші фъръ пічї унъ кѣвѫнтъ deскъркате асупра нацїѣнеї ромъне, карea пъпъ ші ѫн ачесте тімпѣрі крітіче ші пліне de іспітъ, обсервеазъ о індѣлцінцъ, іѣбіре de ліпіште ші паче, demнъ нѣmаї de о нацїѣне солідъ ка дъпса.

Ні се паре -- кѣ тоате къ атъ dорі а не ѫмпіела ѫн опініѣнea поастръ, -- къ Dл. Ped. респектівъ, ѫнцълеце de аџітаторї пе тоцї бърбацїї чеї адевъраці ромѫнї -- девотаці кавсеї нацїонале ромѫне, (фъръ ка ачеіа съ се ѫнчерче а віола дрептѣріле челорлалте нацїѣнї пічї кътъ пегрѣ сѣптъ унгіе,) тотъ ка ші ѫн неферічітѣлъ анъ din 1848, кындъ се декретасъ моартea ші естірпареа тѣтѣрорѣ інтеліцінцілорѣ ромънї адевъраці; -- ѫнцълеце парепісе пе тоцї ачеіа, карії маї аѣ кѣтезареа а ворві de дрептѣрі ші літъ нацїоналъ ромънъ, пе тоцї ачеіа, карії пѣ се ѫнкінъ прінчіпіѣлуї унітъцеї нацїонале (nemzetegység,) пентръ къчї везї Dómne аста арѣ черео бінеле ші інтересѣлъ унеї Унгарії марї, че аре а се фонda пе рѣінеле челорлалте нацїоналітъцї & cet. & cet. —

„Е тімпѣлъ серіосъ, съ фітъ ші ноі серіошї Domнілорѣ!“ — не зісъ маї дѣпъзї, унъ бърватъ репѣмітъ а нацїѣнеї поастре, неамъ лъа вое а зіче асеменӗа ші ноі кътръ Dл. Редакт. а л. „K. Kőz.“ Съ фітъ маї серіошї, съ пѣ глѣмітъ тѣлте — къчї пѣ е тімпѣлъ. Спѣнене те рѣгъмъ Dле редакторѣ! астфелїѣ de інферърї ка a d-тале, невасате пе врѣмъ адевърѣ, пѣ сънт кіарѣ ѫн сіне ацїтацїѣніле челе маї перікѣлоасе? пѣ сънт ѣн абѣсъ de пачіінца чеа de фіер а попорѣлуї челуї маї блѣndъ ші маї modestъ ромънъ? — Те кredemъ къ ка патріотъ адевъратъ, те веї ѫнфіора din прежъ кѣ ноі de счепа чea трістъ din ап. $184^{8}/_{9}$, кындъ фіі астеї нацїѣнї сорорї (маџеаре ші ромъне,) се сфъціаъ ѫнтръ сіне ѫнтогмаї ка тігрії, ші пѣ'ці ва трѣсні прін капъ а контрібві ла репецірea унеї асеменӗа катастрофе непорочіте. Авемъ кѣвѫнтъ — зічемъ — а о пресѣнѣне ачеаста деспре Dта, de ачееа те рогъмъ, фі маї пачіентъ, маї індѣлцентъ ші маї крецъторіѣ кѣ deскъркареа кріміналацїѣнілорѣ, ѫнкѣлъторілорѣ ші а інферърілорѣ асупра нацїѣнеї ромъне ші а фіілорѣ еї чеї адевъраці, ѫнтр'а кърорѣ інімі бате ѫнтогмаї ка ші ѫнтра d-воастре ачелашї сімцѣ побілѣ ші преапатъралѣ de патріотісмъ, нацїоналітате ші de віацъ конститѫцїоналъ; кѫцетъ пѣмѫнтел ла черкѣстърі кѣ о съпътóсъ прѣденцъ. А зісѣ Коптеле Z ai ѫн фаца лѣтеї, къ'ші іѣбеште нацїѣнеа маї тѣлтъ ка тъпъіреа сѣфлетѣлуї, маї тѣлтъ ка пе D-zeѣ, пѣ те міра ші пѣці кадъ кѣ греѣ даръ, дакъ ачелашї болдъ дівінъ de іѣбіре кътръ нацїѣнеа са domпеште ші ѫн інімa ромънѣлуї! А зісѣ унѣлъ дінтръ бърбацїї чеї маї de фрѣnte аї Унгарієї, ѫнnaінте de аста катъ кѣ врео 12 анї, къ'ші „іѣбеште нацїоналітатеа маї пресѣсѣ декът орі че лібертате; къчї лібертатеа піердѣтъ съ маї поате іаръшї редобъndi, дарѣ нацїоналітатеа піердѣтъ пічї одатъ,“ пѣ те міра даръ, дакъ пѣ поцї тъпгъіа інімa чea ръпітъ а ромѫнѣлуї кѣ орї че протісівнї de чea маї петърдінітъ лібертате атѣнчї, кънd елъ ѫшї веde діспѣтате дрептѣріле сале нацїонале, ші атътъ de пѣмѫнъ гарацъ пентръ лімба са ѫн афачеріле пѣбліче? Пѣпете Dле, ѫн посібілѣнеа чеа атенінцатъ ѫн каре съ афлъ астъзї ромънѣлуї, ші нѣmаї аша веї потеа фі жѣдекторіѣ дрептъ.

Дакъ ѫнсъ пѣ теаї ѫнфіора прекѣмъ пе ѫнфіоръмъ ноі, de счепа чea крънчепъ din 1848, ші о аї dорі, — ачееа че пічї декѣмъ пѣ потемъ пресѣнѣне — те маї рогъмъ ѫнкъ унa: кѫцетъ ла ресѣлтателе че арѣ ѣрма de ачі, кѫцетъ ла стареа ѫн каре ар потеа девені скѣнпа нóссръ патріе, пѣ ка — стареа чееа, ѫн каре а девенітъ ѫн трекѣцїї 12 анї, чі поате тѣлтъ маї амаръ ші пе унъ тімпъ тѣлтъ

маї мнделунгатъ, ка съ пъ зічет пентрѫ тотъдеауна. Асте доуъ пацїонї (ромъна ші маџеара,) де ші хетероџене, мн конџълеџере фрѫџаскъ потъ тръї кътъ лъмеа, іаръ фъръ де ачеаста -- се воръ звъчїзма мнтръ сіле мн лупте вечніче, спре даупа лор пропріе, ші спре бъкърія ачелора, карії воръ шті профіта din дискордіile лоръ; дакъ мнсъ аветъ ка съ лъкръмъ мн конкордіе фрѫџаскъ, съ фім сінчерї, съ фім дрепџї, фъръ де каре кѫвінтеле челе маї фрѫмосе де фрѫџіетате ші конкордіе се профанеазъ, ші фъръ де каре амбеле ачесте пацїонї -- о маї репетъмъ — вор траџе фокъ ла ѕала алтора. P.

Дела Олтъ $^{25}/_{13}$ Іанъарїе 1861.

Конферінџеле Бългрѣдене ші леџеа електоралъ din an· 1848.

Кѫвінтеле ачестеа сунтъ парола зілеї,— сунтъ матеріалълъ челъ маї пресанте алъ жърналістічеї din патріъ. Скъртъ тімп — ші вор атъџі ші вочіле ачестеа. Пънъ атънчї — мнгъдуетъ Дле Редакторъ! ка съ маї арънкъмъ о къвънтъръ де окї репеде ла арена ачелоръ конферінџе, ші ла прегътіріле че се въдъ а се фаче пентрѫ счена, че е де афї продъсъ аколо, — пентрѫ актъл — зік — челче ва арънка сорџіле асънра ачестеї патрії, че са бъкъратъ де о історіе не къ антікъ — не атъта ероікъ, ші де о автономіе че а дъратъ ка ън diamантъ мн кънъна статърілоръ пестe доуъ мії de анї, даръ каре се вede а се афла мн челе din ърмъ, моменте а агоніеї de моарте. — Съртанъ патріе! матъ долороасъ! пъ штіъ тъ ештї маї de компътімітъ, карецї еспірї есістенџа, саъ пої чеї маї векї ші маї кредінчошї фії аї тъї, карії акътъ маї трѣімъ, нъмаї ка съцї мнкидемъ окії цї мърівънзї.

Даръ съ не скътърътъмъ оцъръ de ачеастъ адмнкъ тмхвічіне, ші съ не мнтоарчетъ іаръ аколо de унde неамъ авътътъ, — аколо унde парчеле воръ девіde асънра віецїї тале — мн Апълътъ.

Тоате фоіле маџеаре не спънъ верde, къ бървацїї че сунтъ кіемацї din партеа магіарілоръ ла ачеле конферінџе мнтр'ън нъмеръ ка съ превалезе а priori орї кърей пропънерї контраріъ, дънъ че воръ сосі аколо, пъ воръ авеа алта de а фаче, декътъ съшї деа о вънъ dimineaџa ala Strigonu, съ се декіареze de некомпетенџї de а пропъне о леџе електоралъ пентрѫ Трансілваніа, ші съ се еспіме, къ еї поседъ о леџе електорале din 1848, дънъ каре Арdеалълъ ка мнкорпоратъ къ Ънгаріа, аре d'a трімите депътацїї сеї ла dieta din Пешта, ші мн сфършітъ фъръ d'a пierde тімпълъ се воръ деспърџі къ ън: „ла реведере мн Пешта“ акомпаніатъ de ънъ сърісъ іронікъ, че мн астфеліъ de мнпрежърърї пъ се ва потеа аскънde ніче декътъ.

Че воръ фаче Сасії — не спъне прѫденца лоръ традиціонал: еі орї се воръ мнпърџі мн доуъ опініънї, ка орї кътъ воръ къdеа сорџіле съ ръмънъ мн нічоаре, орї дънъ провербълъ цертанъ: воръ фаче фацъ веселъ ші de невоіе.

Алта е къ ромънії —, воіа лоръ е кondiџionатъ de дої факторї, ънълъ маї оцелосъ декътъ челалалтъ. Ънълъ е: нърчедереа легалъ din Diплома din 20 Окт. ші пріn ъртаре алъ доілеа: непътінца de а рекъноаште аша нъміта леџе електоралъ трансілванъ din an. 1848. Съ ведемъ:

Ad primum. Маіестатеа Са мн білетеле de мънъ din 20 Окт. ші din 21 Декетвр. а. тр., мн. тр.прівінца Арdеалълъї прескрїе апріатъ, къ Есчеленџіа Са Дл. Капчеларіъ аре de а цънea о конферінцъ мн Алва Іюліа, къ въръцїї din деосевітеле нацїоналітъцї, конфесіънї ші статърї, карії есчелъ пріn посіцїънea са оффічіоасъ ші чівілъ, пріn талентъ, сервічіъ de статъ ші пріn мнкредереа пъблікъ, а къроръ пропънері мн прівінца мнтревърілоръ деспре статъіреа ші органісареа dietеї провінчіале съ ле аштеарпъ Маіестатеї Сале. Компетінца ачестеї дієте — зіче білетълъ маї мнколо — се детермінъ мнтръ марџініле diплomeї din 20 Октомвріе пріn прінчіпіеле дрептълъї de статъ алъ Трансілваніеї de маї наінте. Каре сунтъ ачестеа? Diплома ші білетълъ din 20 Окт. не ръспънde, къ Арdеалълъ сав бъкъратъ de о леџіслацїне ші о автономіе пентрѫ каре аре съ аівъ Dieta, Капчеларіа ші Гъверпъџіа са, недепендінте de орї каре алте авторітъцї че ле репресунтъ еле. —

De ачі ъртеазъ, къ ромънії аръ пъші пе ън терен ілегале, дакъ аръ рекъноаште о леџе de алецере пентрѫ алтъ dietъ, декътъ а Арdеалълъї.

Ad secundum. Бървацїї de мнкредере кіетацї din партеа ромънілоръ 'шї воръ къноаште ашadаръ компетінца кіетъреї сале, ші воръ пропъне о леџе електоралъ пентрѫ Dieta трансілванъ, іаръ аша нъміта леџе електоралъ din 1848, о вор ігнорао din ъртътоареле темеіърї:

1 .Съ тъчетъ къ леџеа аста е фъкътъ мнтръ мнпрежърърї революціонарії ші терорістіче, мн каре de лівертатеа парламентаріе нъ ера ворвъ, даръ е фъкътъ de ноі фъръ de ноі.

2. Леџеа аста е фъкътъ нъмаї пентрѫ ън касъ спечіале, каре нъмаї есістъ, адекъ пентрѫ депътацїї трансілванї че ераъ съ меарџъ ла Пешта мн dieta de 1848. Ачеа dietъ, ачелъ анъ а трекътъ, ші къ елъ а пierdътъ ші леџеа аста орї че валоаре дакъ о а авто. —

3. Леџеа аста е фъкътъ дънъ че се декретасе унірea къ Ънгаріа, адекъ дънъ че пріn актълъ ачеста рекъноскъ леџеа електоралъ din Ънгаріа, пріn ъртаре дънъ че дънъ търтърісіреа уніоністілоръ — Dieta трансілванъ ніч нъ маї ера компетентъ, даръ ніче нъ маї авea de липсъ d'a фаче о леџе електоралъ.

4. Леџеа аста електоралъ a dieteї din Клужіъ din 1848 ніче нъ е санкціонатъ de сѣверанълъ, чі нъмаї adoптатъ de міністеріълъ ънгърескъ, съ тъчетъ къ нъ е ніче пъблікатъ, ва съ зікъ н'аре ніче ън атрібътъ легалъ. (Bezї Mellék lap a „Kol. Köz. Nr. 106 ex. 1860.)

Леџеа аста стъ мн контразічере къ diплома din 20 Октомвр. мн доуъ прівінце, — ъна къ ачеастъ diплomъ не мndреаптъ ла о dietъ трансілванъ, іаръ ачеа леџе ла dieta din Пешта. Алта къ Diплома din 20 Окт. не пропънъ егалітате мнпаінтеа леџеї, не кънdъ ачеа леџе електоралъ ескіde не ромънії din тоате дрептърїле конституціонале ші чівілї. — Пріma асерціне е евідентъ, а доуа о жъстіфікътъ мн ъртътоареле:

a.) Пе кънd тоцї локъіторії ънгърї, съкї ші сашї сунтъ алегъторї маї фъръ de ніч ън ченсъ (вez. § 3. 4. a & b. ші 5,) церепії ромънї сунтъ ескіші de тотъ дела ачестъ дрептъ пріntрън ченсъ нетаї авзітъ (§ 4. C.)

(NБ. Рогъне! дакъ не ацї ънітъ къ Ънгаріа, de че нъ неацї фъкътъ пърташї de дрептърїле локъіторілоръ de аколо, карії ші de сунтъ нъмаї церепії, тотъшї къ ън пътрарїъ de тошіе сунтъ алегъторї, чі ацї локалісатъ не пацїънea ромънъ мн поза пътріе мн ърта тътърор пролетарілоръ, пънъ ші а цъганілоръ кортърарї ?)

b. Пе кънdъ мн Ънгаріа тоате пацїоналітъцїле ар тръвві съ фіе рекъноскъте, де егалъ мndрептъцїте, — ачеа леџе кondiцionеазъ дрептълъ de депътатъ de штіінца лімвеї маџеаре (§ 6.) не кънdъ мн Ънгаріа аръ тръвві, къ тотъ отълъ фъкътъ дънъ кіпълъ ші асетънареа лъї Dzeъ, съ фіе мndрептъцітъ ка ачелашї, ачеа леџе не къноаште ші мн Ънгаріа нъмаї de ънгърї, съкї ші сашї (§ 7. b.)

Аша даръ каре ромънъ се ва мнпъка къ о астфеліъ de леџе електоралъ? Кредъ къ ніче ънълъ. Апої че проектъ воръ фаче бървацїї пострї? Кредъ къ еї мнцълеџеште воръ лъкра, дакъ пърчезъndъ din Diплома din 20 Окт. воръ рекъноаште леџеа de алецере че а къстатъ пънъ мн 1848, ші воръ чере, ка кіаръ мн потереа ачелеї Diпломе, ачеле дрептърї de алецере съ се естіndъ ші ла пацїънea ромънъ, ла попорълъ церанъ. Аста нъ нъмаї нъ стъ мн контразічере, даръ кіаръ конвіне къ пріnчіпіеле конкісе мн конферінца ромънілоръ din Сібіїъ. — Орї de нъ, о воръ лъса пе франції маџеарї de а нъне ън пріnчіпіъ, din каре съ фітъ ліверї а фаче dedъкцїне ла егала мndрептъцїре ші мн прівінца пацїънеї ромъне конформъ къ diплома din 20 Октомвріе 1860. Еі даръ штітъ къ франції маџеарї шаъ асігъратъ маіорітатеа мн Конферінца dela Бълград, спре а рекіема ънірea а къ Ънгаріа — ші тотъ de одатъ (еї ніче актъ нъ се воръ зіта ла контрадікцїне) ші леџеа електоралъ a Арdеалълъї din 1848. Къ Dъmnezeъ! Дакъ Diплома din 20 Октомвріе къ білетеле din 20 Окт. ші 21 Дек. а. тр. а врът съ адъкъ пе ромънї нъмаї inter Scylam et Carybdim', адека: орї а кълка легалітатеа, орї а ажънце de осънdъ конфрацілоръ ънгърї, апої мнтръ адевъръ, поъ неаръ пъреа маї бine, ка ачеа ънірне, съ се факъ мndатъ dela Бълград іаръ фъръ de ноі, (дънъ кътъ се фъкъ ші ънірнеачелоръ патрѫ комітате. P.) декътъ de ноъ мнтр'о dietъ трансілванъ, мн каре съ фітъ репресентацї нъмаї дънъ о леџе електоралъ, ка чеа din 1848! Челъ пъмнъ історіа не ва фі марторъ, къ са фъкътъ фъръ de ноі. — Finis Transilvaniae!

Брашовъ 13 Іанъарїе. Din партеа редакціънеї ф. р. се дъ Dъminекъ ла 22 Іанъарїе 1861 к. в. мн Сала редутеї din Брашовъ ънъ балъ декоратъ, мнтръ фолосълъ фетіцелоръ ромъне ръмасе мн 1848 — 1849 орфеліне, ла каре къ опоаре се мndвітъ тоцї къцї дорескъ ъна din петречеріле Сале de сера а ші о мнфрътсеца пріntро фаптъ de філантропіъ.

Комітетълъ редакціънеї ф. рот.

Фоіле тон.

Протоколълъ Адунъреї пацїонале ромъне din Трансілванія, каре са мнчепътъ мн $^{1}/_{13}$ Іанъарїе мн Сібіїъ 1861.

Шедінца а III. din $^{3}/_{15}$ Іанъарїе 1861 съб пресідіълъ ординарїъ.

Епіскопълъ Баронъ de Шагъна дескіde шедінца къ о кѫвънтаре, мн каре аратъ нечесітатеа de а прімі постърї de офіцїъ пъблікъ, аратъ апої ачеea, че ші адънареа а апробатъ, къ пацїънea ромънъ нъ поате съ маї прітеаскъ нъміреа чеа векіе а Комітателоръ ші скаънелоръ de Комітате нъмаї ънгърешті ші de скаъне нъмаї съсешті ші съкъешті.

Ла пропънереа Dлуї Протопопъ Попасъ, ка нъміреа скаънелоръ съсешті de съсешті, прекътъ ка ші челеа din статътеле съсешті еспресівні дежосітоаре ші дерогътоаре нъмелуї ші демпітъцеї пацїънеї ромъне, мнкъ сунтъ тотъ атътеа гравамене, адънареа декіаръ къ ачестеа граваме сунтъ мн легътъръ къ челе декіарате мн шедінца de ерї, аша се сѫсченъ мн ачестъ протоколъ ші съ релеагъ ла dietъ проспта вентъръ.

Дънъ че мнкъ мн шедінца de ерї секретарії се ескъсаръ, къ патрѫ метврії dintръ дъншії фііnd ші ла комісіънea конспътътоаре, паъ потътъ фі гата къ компілареа пертрактърілоръ din прітa шedінцъ, аша саъ алесъ мн шedінца de азї протоколълъ челоръ доуъ шedінце пречedенцї, с'а кореспъ ші са апробатъ.

Апої комісіънea а аштерпътъ пънктацїнile пентрѫ о леџе елепторалъ къ компілареа къроръ — фъ мнсърчінатъ мн шedінца de ерї.

Мнчепънdъce десбатерile деспре ачестъ проектъ, адънареа а дечісъ ъртътоареле пънкте че аръ потеа серві de басъ ла о леџе елепторале маї апъ пентрѫ пацїънea ромънъ:

Арт. I. Дрептълъ de алецере аре de фondamentъ: пропріетатеа de пътънтъ, венітълъ de комерцїъ, indъстріа саъ капіталъ, конкърсълъ ла міліцїе, счіінцъ, фъръ ніч ънъ ченсъ, аша:

Арт. II. Алегъторї сунтъ тоцї фіі патріеї, карії сунтъ мн етате маіорепъ, прекътъ ші карії нъ стаъ сунтъ времнъ тъторатъ, ніч мн сервіцїълъ алтъіа, ші карії паъ фостъ саъ нъ сунтъ кondamnацї ка кълкъторї de жърътъпътъ саъ мншелъторї, фърї, лотрії, вчігъторї, тъчівнарї, саъ пентрѫ орї че алтъ крітъ.

Фетеіле ші стрънії н'ъъ дрептъ de алецере, ші ніч нъ потъ фі алеші. Се чере мнсе ка алегъторіълъ съ аівъ челъ пъмнъ ъна din ъртътоареле калітъцї:

a) пропріетате мн пътънтъ саъ касъ, фъръ ніч ънъ респектъ ла прецълъ атъреї пропріетъцї;

b.) месеріе, негъцъторіе, саъ фабрікъ пропріе;

c.) венітъ анъалъ de 50 фл. вал. австр. din времнъ капіталъ пропріъ;

d.) фъръ респектъ ла венітъ, преоцїї саъ адека тоцї метврії клерълуї фъръ дістінкцїне de конфесіънe, докторії de орї че факълтате, офічіалії de статъ ші дела мнпічіпалітъцї, адвокацїї, дірепторії de інстітътe, професорії, метврії времнеї соціетъцї академіче, апотекарії, інџіперії, цеометрії, нотарії пъблічї ші контъналї, мнвъцъторії контъналї ші къптърецїї (лепторії.)

Арт. III. Тоцї алегъторії трекъцї de анї 24, потъ фі алешї фъръ кondiцїне de а авea локънцъ дефіптъ мн респектівълъ черкъ de алецере.

Арт. IV. Алецериле сунтъ діректе, вотърile се нъмеръ.

Алецереа пріn аклатацїні е стріктъ опрітъ, пріn ъртаре е пъллъ.

Арт. V. Дакъ din Верїфікареа алецереї с'аръ адеверії, къ ачееашї с'аръ фі фъкътъ пріn корнпцїне de орї че патъръ, чеї віноваці съ фіе педепсіці дънъ тоатъ ріgоареа леџілоръ, ші атаре алецере ва фі пълъ.

Арт. VI. Депутаціи авындъ инструкціюне, ворь потеа фи рекіемаці ындатъ че жюрісдикціюнеа респективъ се ва конвіпце, къ нюмаі поседъ ші нюмаі мерітъ ындредереа нюблікъ. Ын кюрсюлъ дискусіюнілорь деспре ачести артіклій de o фортъ de леце елепторале D. Августинъ Попъ, Протопопъ ын Алба Іулія а пропюсъ, ка съ се прітеаскъ сімплічіментe леџеа елепторале вотатъ de дieта трансілванъ ын анюлъ 1848.

Адюнареа а дечісъ къ тоатъ серіосітатеа, къ націюнеа ромынъ нъ поате съ прітеаскъ ачеа леџе елепторалъ din an. 1848; пентрю къ:

a.) націюнеа ромынъ ын Трансілваніа, ын адюнаџа са џенералъ din $^{3}/_{15}$ Маіъ 1848 ын Блажіъ, каре саъ дескісъ ын фортъ легалъ прін комісарій рецешті гюверніалі, са прокіематъ пе сіне de „націюне de сіне стътътоаре, ші de о парте ындрецітоаре а Трансілваніеі, пе баса лібертъцеі конституціонале ші егалеі ындрептъцірі.“ Ші аша а претінсъ ка „съ нъ се факъ німіка de noі фъръ de noі,“ чі дieта трансілванъ тотюдъ а респінсъ ачеастъ дreаптъ черере а націюнеі ромыне ші нъ о а сюферітъ ка съ ieіe парте ын дietъ алътюреа къ челелалте націюні колькюітоаре; аша ачеа леџе прекумъ ші челе ындаінте de анюлъ 48 съптъ фъкюте тотъ „de noі фъръ de noі;“

b.) Ачеа леџе елепторалъ, деспре каре е ворба, саъ декретатъ саъ маі мюлтъ пречіпітатъ прін челъ маі кюмплітъ терорістъ, кареле орі ші унде ындрънце валоареа орі кърей леџі;

c.) пентрю къ de ші Маіестатеа Са Ымпъратюлъ de атюнчі ші Мареле Прінчіпе а Трансілваніеі Ferdinand I. ын торептюлъ ші згомотюлъ евенімінтелорь de атюнчі а санкціонатъ ачеа леџе, тотюдъ нъ саъ нюблікатъ нічі одатъ, ші леџеа непюблікатъ нъ облеагъ;

d.) пентрю къ кіарь дieта трансілванъ din 1848 а декретатъ ачеа леџе нъ ка дефінітівъ, чі нюмаі провісоріе, ші нюмаі пе касюлъ пънъ съ апюче а трече къ ажюторіюлъ еі ла Унгаріа; іарь апоі ка ындаші о а делътюратъ къ тотюлъ;

e.) пентрю къ Маіестатеа Са Ымпъратюлъ de акюмъ ші маре Прінчіпе а Трансілваніеі, прін автографюлъ сеъ din 21 Декемвріе 1860 къtрь Прешединтеле провісоріь а канцеларіеі авліче трансілване, демъндъ ын терміні респікаці, ка съ міжлочеаскъ ын Алба Іулія о конференцъ de бърваці din діферітеле націоналітъці, конфесіюні ші рангюрі спре а препара пропюсечіюнеа пентрю дефіцереа ші органісареа дietеі а кърей компетінцъ съ се цінъ ындатрь марцініле дiпломе din 20 Октомвріе 1860; апоі ындатрь ачестеа марціні леџеа елепторалъ провісоріе din 1848 фъкютъ нюмаі пе унь касъ спеціале респікатъ ын ачееашї, нъ поате авеа нічі декюмъ локъ, пентрю къ de ларь потеа авеа, атюнчі сарь фі потютъ лъа de валідъ ын автографюлъ метюратъ, чееа че ындъ нъ саъ ындътъмплатъ;

f.) ын фіне, пентрю а прімі леџеа елепторалъ din an. 1848 арь ындемна, а ігнора къ тотюлъ автономіа трансілваніеі, ші а кълка ын нічоаре диплома din 21 Октомвріе 1860.

Дечі мънекъндъ din тоате ачестеа темеіюрі, націюнеа ромынъ нъ поате прімі, ба нічі нъі есте ертатъ а рекюноаште валоареа леџеі елепторале din an. 1848.

Къ тоате ачестеа, адюнареа націонал ромынъ нъ къцетъ нічі декюмъ, ка прін маі сюсъ меторателе нюмінтаціюні de о фортъ de леце елепторалъ съ прежюдече нічі кътъ маі нюмънъ компетенцеі унеі потестъці лецислатіве конституціонале; чі скопюлъ адюнъреі есте ка съ арьте, катъ дюнъ че прінчіпіюрі арь воі націюнеа ромънъ а се фаче ші санкціона пе кале кратъ конституціонал о леце елепторалъ, че съ кореспюндъ тътюрорь інтересюлорь че аъ локюіторіі ачестеі църі ші ын спеціе націюнеа ромынъ. Дюнъ ачестеа ын врма пропюнереі din партеа прешединтелюі А. Бароане de Шагюна, адюнареа а конкіс, ка: бърваціі ромыні карій сънтъ кіемаці de Ымпъратюріюлъ ла конференца регніколарь din Алба Іулія, фіі аі націюнеі фііндъ, съ се цінъ стръпсъ de конкіселе ачестеі адюнърі націонале, ші дакъ еі саъ din інтересъ прівать, саъ din орі че алтъ касъ сар абате дела ачесте конклюсе, атюнчі фаптеле лор се декіарь анtічіпатімептe de нюле ші невалиде пентрю націюнеа ромънъ.

Тотъ ла пропюнереа ачелюіаші прешединте, адюнареа декіарь, къ іа къ ачестеа нюмктъціюні de леце елепторале, нъ воюмте алта, декътъ а дескіде калеа чеа дорітъ de тоатъ націюнеа ромънъ, пентрю мюлцюмірea реалъ ші інтелектюалъ а патріеі, пентрю реалісареа дрептелорь претенсіюні а ромънілорь ка націюне, ші пентрю ажюнцереа унеі ындестюлъ ындестюлъ ындатрь націюніле патріеі; дечі націюнеа ромънъ декіарь а се цінea de кредінца маніфестатъ de атътea орі кътрь Ымпъратюлъ ші маре Прінчіпе алъ Трансілваніеі, ші de кредінца лоюлъ ші сіцілатъ къ жюрътюнтъ кътрь съпцеле ші націоналітатеа са, прекумъ ші a da вітъреі етерне, ші a нъ фаче імпютъчіюні пітърві пентрю кредінца са політікъ de пънъ акюмъ, ачеастъ ынсъ о декіарь къ ачea сперанцъ, къ челелалте націюні ворь ындрюціша къ асеменea атічіре ші ындрюціре пе націюнеа ромынъ, ші къmъ німe dinтрь челелалте націюні асеменea нъ ва фаче ындатючіюні бърваціілорь ромъні пентрю кредінца лорь політікъ de пънъ акюмъ; чі къ тоате ка фіі de унa ші ачееашї патріе вотъ конлюкра ла десволтареа бінелюі комунъ, пе калea конституціоналъ ші пе баса егалітъцеі, фрътіетъцеі ші a лібертъцеі націонале.

Ачеаста е унікa калe, че дюче ла адевърата ші перфекта ындрюціре къ челелалте націюні колькюітоаре ші ла просперареа ші ферічіреа тътюрорь. Аминъ.

Ын врмъ, адюнареа ын консеквенца къ конклюзълъ, din 1-a шединъ de a da Архіпъсторілорь сеі ромъні бърваці пертиненці, къроръ съ фіе ынтеріорmente конкрезътъ касса націонал ші конфесіонал ромънъ, са декіаратъ пентрю нюміре de атарі бърваці.

Ачеаста демюміре ынсъ с'а лъсатъ пентрю шединца врмътоаре, ші шединца de астъзі, фііндъ тімпюлъ ындаінтатъ ла 4 оаре дюнъ амеазъзі, са ынкееатъ, дефігъндюсе дескідереа шединцеі de мъне ла 9 оаре антемеридіане.

Шединца IV. din $^{4}/_{16}$ Іанюаріе 1861 сюб прецідіюлъ ординаріь.

Фііндъ терміюлъ дефінтъ пе 9 оаре пентрю дескідереа шединцеі de астъзі, секретарій н'аъ потютъ ындатъ ла ындеплінюлъ шединцеі пресента компілареа пертрактърілорь din шединца прецедентъ, аша пентрю къштігареа тімпюлъ с'а лъатъ ла ординea зілеі унь меторіале de дто Сабініь ын $^{4}/_{16}$ Іанюаріь 1861, каре с'а акюлдатъ аічі сюб А. Ачестъ меторіалъ е сюбскрісъ de 27 метърій аі адюнъреі ші конпринде 8 пюнкте дестінате нъ пентрю а се десбате ші дечіде ын ачеаста шединцъ, чі нюмаі а се трансмюне ла комісіюнea пертанентъ, каре ын врма конклюзълъі de ері, е а се демюмі астъзі ші е нотітъ прін ачелъ меторіале а лъкра дюнъ конпріюнсълъ ачелюіаші ші ын конформітате къ воінца метърілорь карій лаъ сюбскрісъ.

Ачестъ меторіале с'а четітъ ын фаца адюнъреі, ші de ші метърій сюбскріші ын ачела нъ черюръ пертрактареа форталъ а пюнктелорь респікате аколо, тотюдъ адюнареа пътрюнсъ de мареа ынсемнътате а пюнктълъі а 4, сюпторіь деспре аверіле ын капіталюлъ ші монціі а фостелорь дюъ регіменте ромъне ліні de фронтіеръ, ші мішкатъ de компътімире пентрю старea ші кондіціюнea локюіторілорь din ачелea, ші ын легътюръ къ ачеастъ касъ атътъ de моментоасъ конcideрюндъ ші касса чea атътъ de фатоасъ ші трістъ тотъ de одатъ a локюіторілорь din монціі апюсені аі Трансілваніеі. — Адюнареа се декіаръ a лъa ачесте дюъ кассе ын чea маі сімпатікъ конcideрацюне ші рекомендъ респективілорь иніціанці a аштерпе ла комісіюнea пертанентъ o цепюінъ дескріере a гравателорь de натюра ачеаста, ші a обсерва ындтрь тоате сінгюра кале че дюче ла ревінdекареа абюселорь че саъ фъкютъ ші се маі факъ ындкъ къ дрептюріле реалі a локюіторілорь din цінътеле меторате.

Ла пюнктюлъ 6, din ачелъ меторіале, обсервюнd унъ метюрь din адюнаре, къ астъзі e de чea маі врцентъ ші сюпретъ нечесітате ръдікареа унеі факълтъці жюридіче ромъне, адюнареа a сімпатісатъ ын градюлъ сюпретъ къ ачеастъ обсерваре. —

De алтмінтрелea тоате пюнктеле ын меторіалюлъ маі сюсъ атінсъ, адюнареа ле конкреде комісіюнеі денominande.

Дюнъ ачестеа декіарюндюсе секретарій къ сюнтъ гата къ компілареа протокоалелорь din шединца de ієрі, са четітъ, с'а коресъ, ші са апробатъ.

Адюнареа a пъшітъ апоі ла алецереа метърілорь комісіюнеі пертаненці — пропюсе ын шединца de ієрі, ші акламъндюсе de прешединці аі ачестеі комісіюні амбій D. D. Архіпъсторі ромъні: Мітрополітюлъ Ал. Стерка Шюлцъ ші Еп. And. Баron de Шагюна, са демюмітъ de метърій ортъторіі 18 Домні: Іоан Алдюлеанъ, ч. р. Конс. de апеляціюне, Іаков Болога ч. р. Конс. de апеляціюне, Ілie Мъчеларіь Конс. ла трів. пров., Павел Васіч ч. р. Конс. de шкоалъ, Антоніь Вестіміанъ Парох; Іоанне Пінч Нотар, Георгіь Баріцъ, Іоанне Пъшкаріь ч. р. Преторь, Іоанне Аксенте Северь, Матеіь Нікола ч. р. Нот., Др. Іоанне Рац Адвокатъ, Дюмітрь Молдованъ ч. р. Конс., Георгіь Домша ч. р. Конс., Спіридон Фетті ч. р. Адіюнктъ, Др. Іосіф Ходошіь Адвокатъ, Іоанне Алесе Епіскопъ, Алесандрь Бюхъцелъ, Алесандрь Лазарь ч. р. Конс. —

Къ ачеаста са ынкеіатъ шединца ла 12 оаре de амеазі.

Домнюл прешединте Архіепіскопюл Ал. Стерка Шюлцъ a цінътъ апоі o кюмнтаре ын каре a мюлцюмітъ адюнъреі къ a лъатъ парте къ атътъ інтересъ ла пертрактърілe шединцелорь, ші a рекомендатъ тътюрорь метърілорь, ка мергюндъ акасъ, съ ынкредінцезе пе тоці кътъ ромъній, сюнтъ оаменіі чеі маі пъчіюці, ші н'аъ нічі унь кюцетъ дюмънось ын контра кюіва. Къ ачестеа a декіаратъ адюнареа націонал de ынкееатъ пентрю акюмъ.

Дл. Прещ. А. Баронъ de Шагюна ынкъ a цінътъ o кюмнтаре ын каре a рекомендатъ ромънілорь тюріа de карактерь ші бърбъція нелынфрънтъ, къ „деакъ ромынюлъ ва пета карактерюлъ сеъ націонал ромънъ, атюнчі ромынюлъ нюмаі e ромънъ.“

Ын врмъ Дл. Преп. дела Логожіь Стефан Молдован са адресатъ къtрь D. D. Архіпъсторі ромъні, къ o кюмнтаре пліні de пietate, ын каре атюлорь Архіпъсторі a мюлцюмітъ ын нюмеле адюнъреі пентрю прюденца ші ынцълепчіюнea къ карea a кондюсъ адюнареа.

Амбій Архіпъсторі аъ ешітъ din салъ ындатрь челе маі кордіале ші маі ентусіастіче вівате.

Ындтрь етерна меторіа a ачестюі актъ націонале са сюбскрісъ ындтрь тотъ конпріпсълъ люі de Прешеденці, секретарі ші de тоці метърій адюнъреі. —

(Ортеазъ сюбскріеріле.)

Кюрсюріле банілорь ын Віена ын 29 Іанюаріь н.

	вал. австр. фл. кр.
Галбіні Ымпъръteшті	7 27
Ымпрюмютюл націонал	67 90
Металічеле	74 70

Редактор респюнзътор **Ioann Рац.**

Едітюра ші тіпарюл тіпографіеі діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѣл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препѣтерацїѣнеа се фаче ѧп Сібіїѳ ла еспедітѣра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кѣ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Прецїѣл препѣтерацїеї пентрѣ Сібіїѳ есте пе ап 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жѣметате де ап 2. фл. 10 кр. Пентрѣ челелалте пърцї але Трансілваніеї

№ 4. АНѲЛѲ IX.

Сібіїѳ 26. Іанѳаріе. 1861.

ші пентрѣ провінчіеле din Монархїѣ пе ѳн ап 5; фл. 25 кр. еар о жѣмътате де анѳ 2. фл. 62½ кр. Пентрѣ прінч. ші церї стрѣіне пе анѳ 9 ф. 45 кр, пе ½ ап 4 фл. 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескѣ пентрѣ ѧнтжіеа ѳръ кѣ 7. кр. шірѣл кѣ літере мічї, пентрѣ а доѳа ѳръ кѣ 5½ кр. ші пентрѣ а треіа репецїре кѣ 3½ кр. в. а.

Монархіа Австріакъ.

Сібіїѳ 25 Іанѳаріе.

Ѧп челї патрѣ Комітате сфъшіете де кътрѣ Трансілванїа ші апексате лънгъ Ѳнгаріа, са ші депѣмітѣ Комїцїї сѣпремї, ші анѣме: пентрѣ Комітатѣлѣ Краспа Баронѣлѣ Албертѣ Банфі, пентрѣ Солнокѣлѣ де міжлокѣ Баронѣлѣ Францискѣ Вешелепї, ѧп Zapandѣ Іоан Піношѣ, Преторѣлѣ ч. р. din Чік-сент мартон, ѧп Кіора Гавріілѣ Дарго, ка Къпітанѣ маре.

— Din Нрѣлѣ трекѣтѣ, пе есте кѣпоскѣтѣ кѣпрінсѣлѣ рескріптѣлеї ѧмпъръцескѣ din 16 Іанѳаріѣ емісѣ кътрѣ тоате комітателе din Ѳнгаріа. Че ресѣлтатѣ ва авеа ачела ѧп віїторіѣ ѧп міжлокѣлѣ асторѣ момепте греле, пѣ штімѣ, пъпъ астъзї афлъмѣ атъта, кѣ ѳнеле комітате лаѳ пѣсѣ ad акта, іарѣ чеде маї мѣлте саѳ декіаратѣ кѣ тотѣлѣ ѧп контра кѣпрінсѣлеї леї, ші анѣмітѣ: кѣ пѣ ворѣ а адѣна контрібѫцїѣнеа, фііндѣ кѣ пѣ е ашезатъ де дієта църеї, кѣ пѣ рскѣпоскѣ пе емісарї де тръдъторїї патрієї, пъпъ кѣндѣ пеї ва жѳдека форѣлѣ компетенте, дієта църеї. ш. а.

Кіарѣ ші Фр. Зічі, — карєле дѣпъ кѣмѣ пе спѣнѣ жѣрналеле мацеаре, ла ап. 1848, а фостѣ комісарїѣ прімарїѣ австоріакѣ, пентрѣ де а кіема пе мѣскалї ѧп царъ, ші карєле пе тімпѣлѣ ачела ера челѣ маї маре інїмікѣ алѣ революцїѣнеї, астъзї афлъндѣсе Комїте сѣпретѣ алѣ Нограднеї, а декларатѣ ѧптъіа оаръ пе Кошѣтѣ де метврѣ алѣ комітетѣлеї комітатенсѣ. Жѣрналеле мацеаре сѣптѣ пліне кѣ дечісїѣнї ші дескоперірї де фелїѣлѣ ачеста, ѧп контра рескріптѣлеї ѧмпъръцескѣ респектівѣ Аша с. ес. Комітатѣлѣ Гѳмѳр, а пречісѣ проблемеле пентрѣ дієта віїтоаре а Ѳнгаріеї, ѧп модѣлѣ ѳрмъторіѣ: 1.) А се рестітѣа маї наінте де тоате інтегрітатеа короанеї Ѳнгаріеї. 2.) Пъпъ кѣндѣ пѣ ва авзіче ѧмпъратѣлѣ Ферdinandѣ алѣ V-а ѧннаінтеа дієтеї, кіесцїѣнеа ѧнкоронъреї сѣкчесорѣлеї сеѣ, ѧп ѧнцълесѣлѣ санкцїѣнеї прагматіче, пѣ се поате адѣче ѧннаінте. 3.) Ѧп дірломата де ѧнкоронаре аре а се пѣне пъзіреа лецілорѣ din 1848, ші облегареа Рецелеї, ка съ решадъ ѧп Ѳнгаріа. 4.) Жѣдекъцїле трібѫналелорѣ де ръсвоїѳ, адѣсе ѧп контра рефѫціацілорѣ фіі аї патрієї, съ се каземе. 5.) Сістема мѫніцїпалъ аре а се пъзі ѧптогмаї, ка ші дрептѣлѣ де а да інстрѣкцїѣне. 6.) Ла алецере ші ла ѳсѳареа дрептърілорѣ мѫнічїпале съ пѣ съ іее де базъ ѧндрептъцїреа де паштере, чі ѳнѣ ченсѣ потрівітѣ ші кѣлтѣра інтелектѣалъ. Прімателе Ѳнгаріеї Счітовскі, ѧпкъ словозі ѳнѣ черкѣларіѣ кътрѣ тоате комітателе Ѳнгаріеї, ѧп каре ле провоакъ, ка съ пѣ се преа прінеаскъ ші съ пѣ треакъ кресте марцініле легалітъцеї, кънї рестаѳрареа ѳнѣї лѣкрѣ аша маре ка ачеста ал патрієї, претінде прегътірї марї, ші къ астъзї орї че пашіѳ преа прінітѣ прегътеште пѣмаї апархіа, рекотъндъ апоі ръѳдаре пъпъ ла дієта віїтоаре.

— Конгрегацїѣнїле комітатенсе се цѫнѣ ѧп Ѳнгаріа ѳна дѣпъ алта. Десбатерїле декѣргѣ кѣ маре фокѣ, ѧпсъ кѣ атъта маї пе скѣртѣ; кънї о протѣлгаре сімплъ де а ръмѫнеа пре лънгъ лецеа din а. 1848, е де ажѳнсѣ а пѣне капетѣ ла тоате дісконсїѣнїле маї департе. Къ кѣмѣ сѣптѣ репресентацї ромънїї пострії, паветѣ че съ маї потенітѣ. ѧп 28 Іанѳаріѣ, се цѫнѣ ѧп Тімішора о конгрегацїѣне ценералъ, ѧп каре се скѣлъ Протопресвітерѣлѣ ромънѣ Дрегіч, ші арътъ кѣ о бърбъцїе раръ педрептатеа че лї се фъкѣ ачї ромънілорѣ, прін репресентацїѣнеа чеа нічї декѣт кореспѫнзътоаре пѣтерѣлеї лорѣ, ші кѣ о ресолвцїѣне стоікъ ле спѣсъ фрацїлорѣ тацеарї ромъпеште, къ пацїѣнеа ромънъ аштеаптъ пе баса лецілорѣ din ап. 1848, ка бѫнътъцїле лібертъцеї съ пѣ ръмъе ѳнѣ екхо дешертѣ, чі съ се префакъ ѧп адевърѣ; ка ромънїї съ пѣ се прівеаскъ де стрѣіні ѧнтро царъ ка ачееа, пе каре еї а поседато кѣ сѣте де анї маї наінте де еміграцїѣнеа тацеарілорѣ; къ цара аста пѣ е кѣчерітъ, ші пацїѣнеа пѣ е сѣбжѳгатъ, кънї ромънїї аѳ алесѣ din воіе ліберъ дінпрезпъ кѣ тацеарії де дѣче котѣнѣ алѣ лорѣ пе Тѣхѣтѣмѣ.

(Не паре рѣѳ къ асетенеа діскѳсїѣнї пѣ ле потемѣ прімі din мѣна ѧптъіа. Р.)

Апѣнцътѣ кѣ мѣлтъ плъчере, къ тотѣші одатъ — а ажѳнсѣ ші ромънїї ашї ведеа реалісатъ о дорінцъ а лорѣ. „Рѳзнѣнеа“ поастръ, деспре каре діскѣтаръмѣ ѧп вара трекѣтъ атътеа, аре съші ѧнчеапъ акѣ актівітатеа са; де оарече „статѣтеле асоціацїѣнеї пентрѣ літератърѣ ші кѣлтѣра попорѣлеї ромънѣ, ші пентрѣ ѧннаінтареа індѣстрієї ші а агрікѣлтърей,“ аштерпѣте ла локърїле маї ѧнпалте спре апробаре, а прімітѣ кѣвіінчоаса апробацїѣне прін Канчеларіа аѳлікъ трансілванъ, ші се афлъ ѧп тжпіле Есч. Сале Длеї Епіскопѣ Баронѣ де Шагѣна, конформѣ кѣ дорінца че ш'а фостѣ еспрімато комітетѣлѣ.

— Сашїї ѧпкъ цѫнърѣ о конферінцъ аічї ѧп Сібіїѳ, ла каре ѧпсъ сігішорепії (сашї) па врѣтѣ а лѳа парте, еспрімъндѣсе, кѣ дъпшїї пѣмаї ла дієта дела Пешта ворѣ съ маї трімітъ депѣтацї, дескоперіндѣшї петѫлцътіреа — дѣпъ „Когипк“ — ші пентрѣ кѣ кончесїѣнеа ла ачеастъ конферінцъ, с'а черѣтѣ дела Гѳверпъторїѳлѣ мілітарїѳ.

Конферінцеле се цѫнърѣ ѧп 31 Ian., 1 ші 2 Февр. п. а. к. Се дечісъ ка съ се аштеарпъ о рѣгаре ла Маіестате, пентрѣ ка съ ресолве ла петіцїѣнеа датъ маї наінте, пентрѣ рестітѣіреа ѳнівєрсітъцеї пацїонале (съсештї.) Din черереа потенітъ о копіе се аштерпѣ ла Канчеларіѳлѣ аѳлік Баронѣл Кетенї, рѣгъндѣлѣ ка съ спріжопеаскъ обіектѣлѣ ла Маіестатеа. Са отърмѣ маї департе, а се тріміте о депѣтацїѣне колектівъ ла Кѣѳѫ, спре а гратѣла Есчелепцїілорѣ лорѣ Бар. Кетенї ші Копт. Міко. Астъ отърмре са ѧмпъртъшітѣ ші ла челелалте пацістрате съсештї, провокъндѣле а ѳрма ѧптогмаї. ш. ч. — Протоколѣл десбатерілор пъпъ акѣма пѣ с'а датѣ пѣблічітъцеї, ші парепісе кѣ нічє пѣ се ва да.

Маї мѣлте жѣрпале вієпесе ворвескѣ деспре адѣнареа din поѣ а Сепатѣлеї імперіалѣ ла Віепа. Сепатѣлѣ ачеста арѣ фі ка съ се цѫнъ маї наінте де че сарѣ ѧнчепе дієтеле провінчіале, ші арѣ авеа съ стъе камѣ din 340—350 де метврії. Тімпѣлѣ префіптѣ пентрѣ дескідереа ачестеї сепатѣ імп. се ворѣеште а фі лѣна лѣї Апріліе віїторіѳ; пъпъ атѣнчї ѧпсъ чіне маї штіе че не маї поате адѣче зіѳа ші поаптеа, кънї астъзї о лѣнъ — доѣ де зіле, поате кѣпринде ѧп сіне евеніминте мѣлтѣ маї грандіоасе, ші поате продѣче стръфортърї мѣлтѣ маї марі, декътѣ алтъдатъ анї ѧптрецї.

Ѧп політіка естеріоръ пѣ обсервътѣ скімбърї преа марї. Штіріле де паче ші ръсвоіѳ се 'нскімѳъ тотѣ тереѳ. Лѣтеа ѧпсъ пѣ вреа а се абате дела кредінца, къ прімъвара віїтоаре ва съ адѣкъ кѣ сіне евеніминте преа момептоасе.

Гаета ѧпкъ тотѣ маї стъ, ші Рецеле неаполітанѣ се апъръ кѣ десперацїѣне ѧп контра піемонтесілорѣ.

Чеа маї маре аттенцїѣне траце дѣпъ сіне мішкареа трѣпелорѣ мѣскълештї. Рѳсіа ашезъ декврѣндѣ трей корпѣрі обсервътоаре де арматъ, анѣмітѣ ѳнѣ корпѣ де обсервацїѣне кътрѣ конфініїле (граніцеле) Полоніеї, алтѣлѣ кътрѣ Прінчіпателе дѣнърене — ашезатѣ дѣпъ кѣм се ворѣеште — ѧп Подоліа ші Бесарабіа; іарѣ алѣ треілеа корпѣ стъ гата де плекаре ѳнде ва чере требѫінца. — Тотѣ Рѳсіа маї фъкѣ маї дъѳпъзї ші ѳнѣ ѧмпрѣмътѣ де 100 міліоане рѣбре, деспре каре се ворѣеа din капѣлѣ локѣлеї, къ арѣ фі дестінате пентрѣ скопърї де ръсвоіѳ. Мішкърї ші семне де тѣрѳѣрърї ѧптімпінътѣ астъзї пѣ пѣмаї ѧп оріентѣ ші апѣсѣ, чі ші ѧп нордѣ, — ші кѣ ѳнѣ кѣвѫнтѣ, орї ѧп каре парте а лѣтеї. —

Сібіїѳ 21 Іанѳаріѳ. Cinodѣ епіскопескѣ ла Карловецѣ.) Са фостѣ фъкѣтѣ ѧп тоатпа трекѣтъ ѧп маї мѣлте рѫндърї амінтіре деспре cinodѣлѣ епіскопескѣ цѫнѫндѣ ла Карловіцѣ, ѧп ѳрма преа палтеї ресолѫцїѣнї ѧмпъръцещтї din 27. Септ. п. а. тр. Cinodѣлѣ ачеста ла каре прін о хъртіе а Сфінцепеї Сале Патріархѣлеї карловіцанѣ е поштітѣ а лѳа парте ші Есчелепцїа Са D. Епіскопѣ А. Бароане де Шагѣна, се ва цѫпеа пѣмаї ѧп 2/14 Февр. а. к. Есчелепцїа Са D. Епіскопѣ А. Бапонѣлѣ де Шагѣна, ръспѫнсъ ла скрісоареа патріархалъ маї сѳсѣ помепітъ, din каре ръспѫнсѣ ѧмпъртъшітѣ ші поі ачі ѳрмъторіѣлѣ естрасѣ: Есчелепцїа Са аратъ кѣ пентрѣ цѫпереа cinodѣлеї конформѣ кѣ Преа 'палта ресолѫцїѣне ѧмпърътеаскъ арѣ фі фостѣ потрівітѣ, ка ачела съ се фіе цѫпатѣ ѧптрѣнѣ тімпѣ, карєле лѣ прескріѣ капоапеле, ші адека ѧп лѣна лѣї Октомвріе; кънї дакъ пѣ саѳ цѫпатѣ cinodѣлѣ ѧп лѣна лѣї Октомвріе а. к., атѣнчї арѣ фі тръѳѣітѣ съ се атъпе пъпъ ла Сфінтеле паштї, де оаре че канонѣлѣ 37 Апост. рѫндѣеште, ка сіпоаделе съ се факъ де доѣ орї ѧптр'ѳнѣ анѣ, одатъ ѧп а патра септъмѫнъ дѣпъ паштї, ші а доѳа оаръ ѧп 12 Окт; канонѣлѣ алѣ 5-а алѣ Cinodѣлеї I. екѳтепікѣ леціѳеште: ка ѧп тотѣ анѳлѣ ѧп фіе каре провінцїе съ се цѫпъ собоаре, ѳнѣлѣ ѧннаінте де пъресімі, іарѣ челалалтѣ ѧп тімпѣлѣ тоатпеї; маї департе ведемѣ — зіче — кѣмѣ сфінцїї пърінцї ѧп а 8-а кононѣ алѣ Соборѣлеї Екѳтепікѣ VI, ші ѧп алѣ 6-а канонѣ алѣ Соб. екѳт. VII, din каѳса ѳнорѣ евеніминте аѳ модіфікатѣ пракса чеа векїѣ пентрѣ цінереа Cinoadелорѣ рѫндѳіндѣ: ка Cinodѣлѣ ѧп тотѣ анѳлѣ съ се цѫпъ ѧнтръ сърѣторіле сфінтелорѣ

пашті пъпъ ла ѧнчепереа лѹнеї лѹї Октомвріе. Сфінцій Пърінцї аї ачесторъ доѹъ соѹоарѣ екѹменіче, кѹ бѹнъ сеатъ de ачеса аѹ рѹндѹітъ аша тімпѹлѹ цінереї Cinodѹлѹї, ка епіскопілорѣ челорѣ ѧndепъртацї съ лі се ѧплеспеаскъ кълъторіа,' къчї кълъторіа че се афлъ ѧнтръ пашті ні лѹна лѹї Окт., се фаче кѹ маї пѹцѹне певоі, декътѣ кълъторіа din лѹпіле іерпеї. — Ачі аратъ апоі Есчелепціа Са, къ dакъ Cinodѹлѹ с'арѣ фі цѹпѹтѣ пъпъ ла сфършітѹлѹ лѹї Окт. а. тр., пѹ арѣ фі вепітѣ ѧп ачеа посіцѹне пеплъкѹтъ, ка съ факъ ѹпѣ dрѹмѣ атътѣ de ѧndепъртатѣ (дела Сібііѣ ла Карловіц) маї мѹлтѣ ка de 50 de мілърі, акѹм ѧп време de іарпъ, ші съ трéкъ кѹ карѹл ші кѹ каіі Тіса ші Dѹнъреа ѧнгіецатъ саѣ плінъ de гіацъ, din каре ѧнпрежърърї афлъ о маре посібілітате, къ din прічіпа іерпеї ші а dрѹмърілорѣ челор de тотѣ реле, ѧпкъ ші алцій dінтръ D. D. Епіскопї пѹ ворѣ потеа ѧнтревепі ла ачелѣ Cinodѣ; къчї пі есте — зіче — тѹтѹрорѣ ѧп бѹнъ adѹчере аміпте, моартеа чеа пе аштептатъ ші пърчезътоаре din кълъторіа чеа дела Карловіц ла Тімішоара, ѧп тімпѣ de іарпъ, а фрателѹї пострѹ Сергіе Катіапскі — Епіскопѹлѹї din Карлштадт. Dѹнъ ачестеа маї adѹче Ес. Са ші ачеа ѧнпрежърare преа момептоасъ, кѹмкъ се афлъ denominatѣ din партеа Маіестатеї Сале de метрѹ алѣ конферінцеї регніколаре, че се ва цѹпеа ѧп Бълград ѧп 11 Февр. кал. п., ла каре ка метрѹ denominatѣ аре а лѹа парте. ѦП сфършітѣ маї дескопере ѧпкъ ші ачеea, къ фііndѣ скопѹлѣ сіnodѹлѹї Карловіцапѣ регѹлареа референцелорѣ іерархіче ѧнтръ ромѹпі ші сърбіі ортодокші din Монархіа австріакъ, Cinodѹлѣ пострѹ діечесапѣ че саѣ цѹпѹтѣ аічі ѧп Сібііѣ ѧп 26 Октомвріе 1860, пріп хѹртіа Са ѧndрептатъ кътръ Cinodѹлѣ карловіцапѣ, ші adресатъ Сфінцепіеї Сале Патріархѹлѹї, саѣ декіаратѣ дестѹлѣ de отърѹтѣ, ѧп прівінца регѹлъреї референцелорѣ іерархіче ѧнтръ ромѹпі ші сърбі.

Сібііѣ 19 Іапѹаріѣ 1861.

Аветѣ а рецістра кѹ мѹлтъ бѹкѹріе, къ сімцѹлѣ актівѣ — паціопале ші філаптропікѣ, пе зі че терце іа dімепсіѹпі тотѣ маї ферічітоаре ші стръвате пъпъ ѧп чеде маї ѧпсетпате ѹнгіърі, еарѣ лѹміпа пѹбліčітъцій алѹпгъ тотѣ маї de парте пегѹреле ѧптѹпереклѹї, ші дештеаптъ din пепъсаре тотѣ пре маї мѹлцї — ѧпцъледетѣ ромѹпі. —

Парохѹл пострѹ тіпърѣ ѧпсъ дештептѣ ші кѹ енергіе, Іоапп Стоікѹца din Съшчорі, пе ѧпкопсчіпцеазъ, къ Сфінція са кѹ 12 фл. Преотѹлѣ Бігамѣ Demianѣ Мога кѹ 12 фл. Парохѹл Васіліе Хінца кѹ 6 фл. Жѹделе Іоапп Мога кѹ 12 фл. Нотарілѹ Zахаріе Мога кѹ 12 фл. ші Міхаіл Маріап кѹ 6 фл.; тоцї кѹ 60 фл. в. а. съптѣ детерміпацї а фаче ѹпѣ Стіпendіѹ пе апѹлѣ шк. de фацъ, пептрѹ ѹпѣ тіпърѣ жѹрістѣ ромъпѣ ла Академіа din Сібііѣ, тіпърѣ бѹпѣ ші ліпсітѣ de тіжлоаче, пофтіndѣ пре комітетѹлѣ de аічі, ѧпсърчіпатѣ кѹ прімірea ші ѧмпърцірea оффертелорѣ патріотіче ші adевъратѣ паціопале de фелѹлѣ ачеста ѧнтръ тіперіі пострії жѹрістї ліпсіцї а пѹбліка спре ачеаста конкѹрсѣ, стіпendіѹлѣ ачеста алѣ конфера челѹї челѣ ва афла комітетѹлѣ маї вредпікѣ, ші пре ачеста алѣ фаче кѹпоскѹтѣ ші тепціопацілорѣ бінефъкъторі.

Noї рецістрѹпdѣ ші воіndѣ ка ачестеа съ сервеаскъ de конкѹрсѣ, фачемѣ пре D. D. пострії жѹрістї de аічі аттепцї ла еле, і авізъмѣ, ка пептрѹ окѹпареа ачестѹї стіпendіѣ съ се adпеceze кътръ комітетѹлѣ сѹбскрісѣ, ші і пофтімѣ, ка тоцї ші ѹнѹлѣ фіекареле фантеле ачесте пъріптештї але копаціопалілорѣ лорѣ съ ле апрецѹіаскъ еаръ пріп фапте корespѹнзътоаре фіештї. —

Еаръ Пъріпцілорѣ ші фрацілорѣ тепціопацї бінефъкъторі, ші пъпъ кѹпdѣ ле вотѣ фаче кѹ пѹтеле кѹпоскѹтѣ пре клептѹл Dлорѣ, — ле adѹчемѣ пѹбліkъ мѹлцѹмітъ ѧп пѹтеле тіперітеї поастре, ші ѧп пѹтеле челѣ сѣптѣ алѣ споріреї ші ѧнфлоріреї бінелѹї котѹнѣ паціопале ші патріотікѣ, мѹлцетімѣ къ пѹ пѹтаї пе даѣ пріп асемене фапте семпе de віацъ паціопале актівъ; dарѣ пегрешітѣ еї ворѣ десерві de ѧndетпѣ пѹтерпікѣ ші алторѣ фрацї аї пострії, de а пѹ ретъпеа пепъсъторї ла трімбіта чеа ресѹпътоаре а тімпѹлѹї, кареа е трімбіта ѧпвіерії ші а віецій паціопалі.

Комітетѹлѣ.

Dела Олт $^{31}/_{19}$ Іап. 1861

Конферінцеле ромѹпе ші крітіка лорѣ.

Маї тоате Газетеле магіарі — dарѣ маі алес „Kol. Közlöny“ ші „Korunk“, крітікъ конферінцеле поастре din Сібііѣ, къ сѹпт ілегалі, къ сѹпт реакціопаріе, ші алтеле. — Dарѣ ноѣ пептрѹ атѹта пѹцінѣ пе пасъ. Noї штімѣ, къ D-лор конферінцеле поастре ші атѹпче ле ар фі dісплъкѹт, деакъ конкісіѹпіле еї ар фі фост діктате кіар de Dлор. — Noї штім къ конферінцеле ромѹпе din Сібііѣ сѹпт о фантъ комплінітъ, ші репресептъ опініѹпea пѹбліkъ ромѹпъ. — Noї штім къ adѹпапца поастръ а фостѣ incінѹатъ ла ѧвторітъціле фѹнцепте ѧпкъ пе атѹпчеа, кѹпd EE. CC. DD. пресединцї аї Капчеларіеї ші аї Гѹверпѹлѹї трапсілѹапѣ ѧпкъ пѹ ѧнтрасе ѧп фѹнкціѹпе. — Noї штімѣ къ dакъ ачештіа ар фі фостѣ ѧнтратѣ ѧп активітатеа лор форталъ, de бѹнъ сеатъ incінѹаціѹпеа adѹпапцеї поастре аколо требѹіа съ се факъ, ші аколо съ ші фъчеа. — ѦП фіпе штімѣ, къ пої пеамѣ dекіаратѣ de а пъші пе калеа конституціопале, ѧп сепсѹлѣ Dіплоmеї de Октомвре, de каре ші „Kol. Köz.“ апоі „Korunk.“ факѣ чеа маї ѧптінсъ ѧнтребѹінцаре. —

Асте adевърърї ажѹнгѣ de а респіпце орі че дефъітърї. — Пептрѹ ачеea а перde ворѣ ѧп прівінца аста ар фі фоарте de прісосѣ. —

Nѹмаї ѹпа — че таіе маї мѹлтѣ ѧп матеріалѣ декътѣ ѧп форталітъціле конферінцелорѣ поастре ші о скартъпъ „Kol. Köz“ ші „Korunk“, пѹ о потѣ ретъчеа, ші аста е — прінчіпеле пептрѹ лецеа електорале. — „Kol. Köz“ ші „Korunk“ зікѣ къ аст'фелѣ de прінчіпіі пептрѹ дрептѹлѣ de алецере, dѹнъ кѹмѣ ле аѣ проіектатѣ ромѹпіі, пѹ се афлъ ніче ѧп Nord-Америка, ніче ѧп Франца, ші ніче чіне штіе маї ѹnde. — Се поате! Съ лъсъм къ пікъірі ѧп тотъ лѹмea. — Ші тотѹшї — тотѹші-ле гъсімѣ ѹndeва. Ле гъсімѣ токтаї ла ачеіа, карі стрігѣ маї таре асѹпра лорѣ, ла ачеіа карі ле аѣ, dарѣ пѹ сѹфере, ка ші алцій de лѹпгъ еї съ ле аівъ. — Лецеа електорală фъкѹтъ ѧп Клѹжіѣ ла а. 1848, пе каре о апърацї Двоастръ, зіче, къ тоцї чеї че аѣ авѹтѣ дрептѹлѣ de алецере ѧппаінте de 1848, л'ѣ ворѣ цінea ші de ачі ѧппаінте. Апоі штімѣ къ ѧппаінте de 1848 пацііле прівілеціате: повілії, съкѹії ші сашії ераѣ алегъторї фъръ de ніче ѹп чепс. Dакъ повілії (пе карі Двоастръ і ѹотезацї de ѹнгѹрі), съкѹії ші сашії сѹптѣ алегъторї фъръ de чепс, пептрѹ че ацї скосѣ пе тоцї църепії ромѹпі дела ачелѣ дрептѣ констітуціопалѣ пріптр'ѹп чепсѣ ла каре пѹ поате елѣ ажѹпце ніче о datъ. — Деакъ пеацї ѹпітѣ кѹ Ѹнгаріа, de че пѹмаї ромѹпіі арделепї съ пѹ се бѹкѹре de цара фъгъdѹіпцій, de че фрацій лор віхорепі ші чеїлалцї съ алеагъ кѹ ѹп пътрарій de мошіъ, іаръ ромѹпіі трапсілѹъпепі съ пѹ гѹсте-dѹнъ кѹмѣ і зічеці Двоастръ — din потѹл бінелѹї ші ал ръзлѹї? Ші dакъ патепта din 20 Окт. декіаръ егалітатеа ші дрептатеа, — пептрѹ че ачеа пеегалітате — педрептате, пептрѹ ромѹпі? Domпілорѣ, фіцї дрепцї ші пе ацї къштігатѣ! фіцї дрепцї ші апоі пе крітікацї!

Din Фъгъраш 3 Февр. п. 1861.

„Korunk“ ѧнтр'о кореспопdіпцъ din Фъгърашѣ ѧпвіповъцеште пе інтеліціпца ромѹпъ чеа „numerabilis,“ къ се ѧпdесъ ла сервічіеле Дістріктѹлѹї петіціопѹпdѣ пептрѹ ачелеа, къ а фъкѹтѣ касіпъ деосебітъ. ш. а.

Тотѣ артіколѹлѣ пѹ е demn de алтъ респіпцере, декътѣ de рефлексіѹпіле, къ інтеліціпца ромѹпъ п'аре ніче о ліпсъ de а се ѧпdеса ла постърі, къчї ші інтеліціпца магіаръ ачі е фоарте „numerabilis;“ къчї D-еї пъпъ а domпітѣ пъпъ ѧп 1848 есклѹсівѣ, пѹ с'а гѹпdітѣ ка съ факъ о школѹцъ кътѣ de мікъ ѧп дістріктѣ, чі са мѹлцѹмітѣ ашї ѧппліпі ліпса din вечіпѹлѣ Харомсек, іаръ пе пепѹмерації побілі ромѹпі іаѣ лъсатѣ съ доартъ афѹпd. Маї ѧпколо, къ котѹнеле ромѹпе п'аѣ петіціопатѣ пептрѹ постърі, къчї штіѣ кѹ ѧп воіа лорѣ е de ашї алеце пе орі чіне ва вреа. Еле с'аѣ рѹгатѣ пѹмаї пептрѹ лімба ромѹпъ, къчї топополѹл ѹпеї лімбі стреіне е маї ръѣ ка топополѹл тъбакѹлѹї ш. ч.; ѧп фіпе: къ ромѹпіі, възѹndѣ къ ѧп касіпа ака пѹмітъ „котѹнъ“ ѹnde сѹптѣ маї мѹлте Газете магіаре, dекътѣ метврії, ачештіа пѹ ворѣ съ цінъ мъкарѣ о газетъ ромѹпъ. †

Сігішоара $^{9}/_{21}$ Іапѹаріе 1861.

Dле Редакторѣ! De ші штімѣ преа біпе — къ пѹбліkѹлѣ ромѹпѣ, ѧптотмаї ка орі каре алтѣ пѹбліkѣ, — се окѹпъ ші четеште азі маї бѹкѹросѣ штірі політіче dекътѣ рапоарте школаре, — din каѣсъ къчї трѣітѣ ѧп тімпѹлѣ ачела, къпdѣ ѧп zтотѹлѣ штірілорѣ політіче, се кѹпринdе ѧпвъліть adъпkѣ кіарѣ ші есістінца вісцеї поастре паціопале; тотѹшї пѹ потемѣ ретъчеа фъръ а пѹ аміпті солепітатеа школаръ а зілеї de астъзї, атътѣ de ѧпсетпатъ пептрѹ пої ромъпії din орашіѹлѣ Сігішоара.

De маї мѹлцї апі котѹпа поастръ бісеріческъ гр. оріепталъ, стръdѹіndѹсе а ръdіка ѹпѣ ediфічіѣ de школаъ, тімпѹріле греле ші ѧнпрежърърiле пефаворабіле пічї dекътѣ п'а копчесѣ ашї потеа ведеа реалісатѣ скопѹлѣ dорітѣ, ѧпкътъ ѧпкъ пе ла ѧпчепѹтѹлѣ тоатпеї апѹлѹї трекътѣ, пѹ се ведеа пічї о ѹрmъ de школаъ. Котѹпа че е дрептѣ се афла ѧптро ѧнгріжіре маре, dарѣ апоі че потеа съ факъ, къчї пептрѹ zidіреа ѹпеї школі поъ, dѹнъ планѹлѣ котѹпеї десемпатѣ, кѹ пѹцѹпѹлѣ матеріалѣ, каре с'а фостѣ adѹпатѣ ѧпкътва din партеа котѹпеї, пѹ ера пічї о сперапцъ de а се потеа рідіка о школаъ кореспѹнзътоаре скопѹлѹї ші тімпѹлѹї.

Преа Оп. D. Прот. Z. Боіѣ dіnпреѹнъ кѹ Inспекторѹлѣ школ. D. Dim. Demianѣ, пѹпъп dѹce ѧп фрѹптеа каѣсеї кѹ тóтъ енергіа — ѧп копцълецере кѹ репресептанцій бісеріческї, с'а копсѹлтатѣ а кѹмпъра о касъ гата спре скопѹлѣ ачеста, каре пе ші сѹкчеасъ, ші аша кѹмпъраръмѣ о касъ ѧп четате ѧп страda преоцаскъ Np. 10, стъзътоаре din чіпчі ѧпкъперї (dѹнъ че фіреште прітіръмѣ маї ѧптъіѣ котпробареа скаѹпѹлѹї епіскопескѣ.) De ші ѧпсъ прелецеріле се ѧпчепѹръ ѧп поѹлѣ інстітѹтѣ ѧпкъ кѹ ѧпчепѹтѹлѣ лѹї Noемвр. а. тр., тотѹшї челе рітѹале адекъ сфінціреа апеї пѹ се фъкѹ пъпъ азі (ѧп $^{9}/_{21}$ Іап.) Зіва ачеаста аша dарѣ ѧп каре черѹръмѣ бінекѹвѣптареа ші спріжопіреа атотѣ потерпікѹлѹї пърінте, пептрѹ просперареа ачестеї школі, а фостѣ пептрѹ пої зіва ачеea, ѧп каре амѣ сербатѣ реалісареа ѹпеіа dіптръ челе маї фербінцї dорінце але поастре.

Ла сърбътоареа ачеаста а лѹатѣ парте Dл. Преторѣ ч. р. Мікчечекѣ, dіnпреѹнъ кѹ D. D. Adівокцї Сокчевапѣ ші Владѣ, опорабілѹлѣ магістратѣ локалѣ, авѹndѣ ѧп фрѹпте пе D. бѹргертаістрѹ Вепріх, D. D. Комісі de Халлер. D. D.Преоці de тоате конфесіѹпіле, Корпѹлѣ професоралѣ дела цітпасіѹлѣ лѹтерапѣ de аічі, ші ѹпѣ таре пѹмър din попорѹлѣ пострѹ. Слѹжба саѣ челебратѣ de кътрѹ П. О. D. Прот. сѹсѣ пѹмітѣ, dіnпреѹнъ кѹ алці преоці трактѹалі.

Dѹнъ сфінціреа апеї цѹнѣ П. О. D. Протопопѣ о кѹвѣптаре кореспѹнзътоаре солепітъцеї, ѧп каре дескопері мѹлцѹміта ші рекѹпоштінца котѹнеї респектіве, опоратѹлѹї Маціstratѣ, пе пѹтрѹ ажѹторінцеле ші спріжопіреа кѹ каре атът de патріотік пе а ѧптінсѣ тъпъ de ажѹторіѣ ла ефептѹіреа ачестѹї скопѣ dорітѣ. Асемепеа мѹлцѹмі ші Domпілорѣ Комісі de Халлерѣ, пептрѹ дъпііле фъкѹте пъпъ ачі. Фіе! ка ачеастъ школаъ съ просперезе, ші съ adѹкъ фрѹптеле челе dоріте пептрѹ бінеле скѹмпеї поастре патрії ші а преакареї поастре паціѹпі ромъпе. —

I. Ц.

De пе къмпіе 10 Іапѹаріе 1861.

Жѹрпалеле тацеаре din Клѹжіѣ, ші кѹ deосебіре „Kol. Köz.“ дескѹркъ de ѹпѣ тімпѣ ѧпкоаче асѹпра ромѹпілорѣ атътea ѧпвіповъцірї калѹмпіоасе, — атрібѹіndѹле ачестора предікатѣ de а-

цітъторі ші къте de тоате; лпкътъ четиндъле чінева фъръ а къноаште патъра чea пачпікъ, пріетепоасъ ші іввітоаре de ліпіште a ротъпълъї, арѣ кѣцета кѣ ротъпіі съптѣ піште оатепі атътѣ de перікълошї ші кѣ капълѣ атъпъ, ка карії ба съ маї фіе ле фаца пътъптълъї. — Мълцъмітъ лпсъ провединцеї, каре а плантатѣ лп inima астъї попорѣ атъта пачіпцъ ші търіе сѣфлетеаскъ, лпкътъ елѣ de a ші фостѣ ші есте іспітітѣ астъзї пе тотѣ момептълѣ, пѣ ш'a піердътѣ сѣферінца, п'a датѣ челѣ маї мікѣ семпѣ de вреo търбъраре de ліпіште, ші прін ъртаре тоате фаітеле челе ръътъчоасе пъскочіте лптр'adincѣ despre дъпсълѣ, спре алѣ карактеріса de търбъръторіѣ, ацітъторіѣ ші ацітатѣ, а рътасѣ пъпъ азї пътаї пісче бърфеле. Спре а се потеа маї de апроапе жѣдека, карії съптемѣ маї інклінацї спре чеартъ, търбърърі ші бътъї, продѣкѣ ачі пътаї ѣпѣ касѣ лптътплатѣ ші констататѣ, фъръ ка съ ласе дѣпъ сіпе чea маї мікъ лпdoіалъ. Аскълтацї: Лп zіза a doзъ de кръчіѣпѣ, плеакъ Парохълѣ ротъпѣ гр. рѣс. din Рѫпа de жосѣ, dinпревпъ кѣ фіълѣ сеѣ ла М. Ошорхеіѣ, пе карії лі маї лпсоцірь алцї doї оатепі тотѣ din ачееашї котѣпъ, карії авеаѣ съ кълтореаскъ ла Елісаветополѣ. Ажѣпгъпdѣ ачештї кълторі пачпічї лп котѣпа мацеаръ — Nagy Ernye, (лп Претѣра М. Ошорхеіълъї,) іатъ doї мацеарі лп сапіе, тъпъ ші ловескѣ deадрептълѣ лп карълѣ кълторілорѣ пострії, карії лп певіповъцїа лорѣ dѣпъ чеї рѣгаръ a пъї батжокорі, ачеіїа (мацеарії) dѣпъ че — more consveto — ле трасъ ѣпа de Dzeѣ, лі лптітпіпаръ кѣ кѣвінтеле: „rajtok mert oláh papok“ (пе ієї, късѣ попі ротъпешті.) De ачі тръгъпdъї жосѣ din карѣ лі бътъръ лп тіжлокълѣ сателъї — ѣпde фіреште се adѣпаръ маї мълцї ѣпгърі, ші ле лѣаръ кѣ форца doзъ арте че авеаѣ кѣ dъпшії пептрѣ сігѣранца, zберъпdѣ ѣпълѣ dintръ чеї doї de маї наінте: „az oláh papokra, meg kell nyuzni őket.“ (пе ієї, къ тръбѣе белцї попії ротъпі.) zмългъпdѣ пе преотълѣ de барѣ, лптогмаї бътъпdъї ші лтболdindѣ тірънеште ші пе чеї лппревпъ кълторі. Біецїї кълторі батжокорицї, спре ашї асігѣра віаца, алегаръ спре a къта скѣтѣ ла аптістіа котѣпалъ. Аічї лпсъ че съ вадъ? Лп локѣ ка съшї афле асігѣранца, фъръ ка съ фіе аскълтацї, фѣсеръ арестацї de жѣделе локълъї, тотѣ мацеарѣ фііndѣ — фіреште ші ачеста, — ба кіарѣ лп каса жѣделъї плеспі ѣпѣ мацеарѣ кѣ пътпълѣ лп фаць пе Преотълѣ. De ачі dѣпъ че фѣсеръ астї оатепі певіповацї батжокорицї лптр'ѣпѣ modѣ атътѣ de тіранѣ ші рѣшіпъторіѣ, ші dѣпъ че фѣсеръ арестацї, се трімісеръ кѣ ескортѣ пъпъ ла М. Ошорхеіѣ ла ч. р. Претѣръ, ѣnde лшї лѣаръ адеверіпцъ dela medikѣlѣ. (Visum et repertum.)

Іатъ ачі даръ ѣпѣ касѣ спре жѣстіфікареа despre ачееа, къ карії съптѣ оатепіі чеї бѣпї! Ѣпѣ касѣ атътѣ de барбарѣ — севѫршітѣ лптр'о котѣпъ кѣратѣ маџеаръ! севѫршітѣ кіарѣ пела сфършітълѣ апълъї Domпълъї 1860!

Спѣпецine даръ оатепі бѣпї! карії съптѣ ацітаторіі ші ацітацїі? карії съптѣ фіі пъчії, — ші карії аї вражвеї? Спѣпецine ве рогътѣ кіарѣ пе D-воастръ пѣблічістілорѣ маџеарі, карії съптѣ оатепіі че че пѣ потѣ лпкъпеа de алцїі? Ачестеа съптѣ рогѣве родѣріле драгостеї D-воастре чеї фръцештї? Слабе семпе.

Бібліографіе. Кѣ ѣпѣ опшорѣ історікѣ се маї лпълці літератѣра ротѫпъ лп зілеле ачестеа. „Історіа попорълъї романѣ de T. Лівіѣ Патавінѣ, картеа I, традѣсъ ші есплікатъ de I. Антопелі лп Блажіѣ,“ се афлъ тотмаї ешітъ de съптѣ тіпаріѣ.

Традѣчереа челебрълъї історікѣ романѣ Лівіѣ, пѣ поате рътѫпеа лппаітеа поастръ фъръ de лпсемпътате. Дакъ пе плаче а пе пѣті — ші кѣ тотѣ дрептълѣ стръпепоцїї глоріошілорѣ романї, се чере, ба пе заче кіарѣ лп інтересълѣ пострѣ a стѣdia маї de апроапе ші кѣ тоатъ аттепцїѣпеа фантеле протопъріпцілорѣ пострії. Ne плаче — ші пе е dѣлче кѣвѫптълѣ „пацїопаліте“, ѣртеазъ даръ ка съ лтбърцішътѣ кѣ ачееашї кълдѣръ пацїопалъ, орї че лѣкрѣ каре поате коптрібві ла авѫптареа літератѣреї поастре, ші лпкъ кѣ атътѣ маї вѫртосѣ, ка пріп ачеаста съ лтбърбътътѣ пе авкторії орї традѣкъторії лпчепъторі, de аші коптіпѣа ші маї департе повіла лптрепріndere. Картеа лптреагъ е маї бine de 8 коале. Прецълѣ еї есте 80 кр. ші се поате траце dea дрептълѣ dela Авкторълѣ, din Блажіѣ. —

Лптъпплърі de zі.

* Лп Бѣкърешті a апърътѣ о повъ фоае „La Voix Roumaine,“ (вочеа Ротъпълъї,) редицеатъ 'n лімба франчезъ ші редактатъ de інтеліцінца тъпъ a D-лъї Ulysse de Marsillac. Ачеастъ фоае есте ѣп бълетінѣ політікѣ, счіінціфікѣ, літераріѣ ші комерціалѣ; проміте мълте ші фоарте бѣпе. Аплавдътѣ даръ ші ноі івіреа ачестъї ноъ органѣ de пѣблічітате; ѣрътѣ редакторелъї сеѣ бѣпѣ сѣкчесѣ лп побіла каріерь че віпе a лптребѣінца. „Nație.“

* „Gaz. Трансілванієї,“ і се скріе din Тіmішоара: „Съ ворбеште, кѣткъ D. комітe сѣпретѣ Emanoiлѣ Gozdѣ, арѣ авea o місіѣпе лп Apdealѣ, ѣnde се ва лптълпі лп Сібііѣ кѣ Есчелепціа Са D Епіскопѣ Шагѣпа. Nѣ штімѣ лпкътѣ е адевъратъ, штіреа ачеаста, тотъші ла ноі мълці лп мълте фелірі о комептеазъ. Ѣпіі вреаѣ кѣ рѣdікареа метрополіеї греко-оріептале лп Apdealѣ, алцїі кѣ ѣпіѣпеа Apdealълъї кѣ Ѣпгаріа a o адѣче лп лпкопчіере. De вотѣ ресчі чева маї секърѣ, пѣ вотѣ лптърzіе a скріе.“

(Nѳзъ аічі лп Сібііѣ пе есте кѣ тотълѣ пекѣпоскътъ фаіта ачеаста. Р.)

* Ѣпѣ преотѣ католікѣ a рѣdікатѣ кѣвънтѣ лп „P. Hirnök,“ ка преоцітеа католікъ съ нótъ пърта мѣстеце ші барѣъ.

* Dela Хѣedinѣ. (Банфі-Хѣniad,) і се скріе, лъї Kol. Köz., къ фата ѣпъї локѣіторѣ din Гіерій монострр, апѣте Гъскъ Опцѣ, са dѣсѣ ла търгѣ ла Хѣiedin, de ѣnde ре.лпторкъпdѣсе кътръ касъ кѣ о соацъ a са, с'a болпъвітѣ пе дрѣмѣ, ші пѣпъпdѣсе се odixпеаскъ, петаї пътъпdѣ терце, іарѣ копсоацъса пъръсіпdѣо певръпdѣ a o аштепта, аѣ лпгіецатѣ. Лп zіоа ъртътоаре о афларь пеште къръші цапъпъ ші лпгіецатъ, ші пѣпъпdѣо пе о сапіе крезъпdѣо a фі моартъ, o dѣсеръ лп котѣпа Nірісъѣ. Тоатъ лѣтеа o кредеа de a фі моартъ, кънdѣ dѣпъ o тракtаре лпцълеаптъ a медікълъї.“ М. І. фата се трезеште, віпе ла сіпе ші лпчепе a ворбі, ші астъзї се афлъ лп віацъ, спре ѣімірea лптрегълъї цінътѣ.

* Баропълѣ Франціскѣ Кemeni, Капчеларіълѣ авл. трапс. a сосітѣ лп 31 Іап. п. ла Клѫжѣ.

* Рестанца de коптрібѫціе, пе каре аѣ денегато попорълѣ din Ѣпгаріа a o плъті, свіе ла 15 міліоапе. Се zіче кѣ денегареа плътіреї коптрібѫцівпеї ачестеea, арѣ фі фостѣ мотівълѣ че a сілітѣ пе стъпъпіре, ка съ факъ ѣпѣ лтпрътътѣ de статѣ de 30 міліоапе фл. пе каре ла декретатѣ декърпdѣ.

* Лптре маџіарі се факѣ колекте пептрѣ ажѣторареа Хопвезілорѣ лорѣ din апълѣ 1848.

* Се авde кѣ лп Арадѣ ші Тіmішоара, се факѣ прегътірі спре а се пѣпе амвеле четъцї лп старе de обседівпе.

* Лп Девреціпѣ віпdе тъбакѣ лп търгѣ чіпе вреа лп драгъ вое, ші аре къtаре таре бѣпъ.

* Адѣпареа котѣпалъ din Серединѣ, пе база леціlорѣ din 1848 a епѣпцатѣ, ка фіеште че отѣ de омепіе съ поатъ порта арте.

Фоіле тон.

Епістола лъї Ат. М. Маріепескѣ, кътръ D. Бароапе Sigismundu Kemény. *)

Домпъле Бароапе! Амѣ четітѣ кѣ атепцівпе артікълії din „Pesti Naplo“ ші deосебі стімацїі артікълї лпчепъторіѣ аї Dтале, карії се реферабѣ ла газзеле din лъѫптрѣ a ле патрієї. — Артіколълѣ din 1 Іап. п. е ачела, че прітіпdълѣ de o гратълацівпе ла апълѣ поѣ, адресатъ кътръ челелалте пацїопалітъцї a ле патрієї, — еѣ ка ѣпѣ фіѣ ротъпѣ алѣ патрієї, кѣпрінсѣ de бѣкѣріь воіескѣ ацї ръспѣпde кѣ сінчерітате. —

Еѣ zікѣ, сінчерітате! пептрѣ къ лптръ фііі патрієї, пѣтаї ачеаста е фрътбіа че і цѫпе dѣравер ла олалтъ ші 'і фортеазъ de ѣп корпѣ таре; къчї ачеаста е търіа, че копсолідъ, ші лпалцъ o патріь. — Фъръ еа, тоатъ цеара е слабъ ші лп сіпе, ші лп коптра ѣпѣї перікълѣ dінафѣръ, ші оаре, чінеї ачела dінтръ патріоцїї адевъраці, карele п'арѣ дорі съшї вадъ патріа, солідъ ші таре!?

Аша счіѣ, къ лп Ѣпгаріа, ші апѣте лп църіле че се цѫпѣ de короапа Ѣпгарієї, сѣптѣ поаре de елеміпте діферіте, кѣтѣ копчептрате ла тотѣ ачелашї інтересѣ, кѣтѣ ші лтпръстіате ші кѣ лптересѣ деосебітѣ. — Ачеаста атѫта лпсеатпъ кѣтѣ, а вedea патріа рѣпть лп дъраве деосебіте. Ѣпdеї акѣта тѫпа чea креатоаре ші сѣсцѫпътоаре, че арѣ фі аша de пѣтерпікъ, ка, орікѣтѣ de кѣ діферіте карактере сѣптѣ ачele дъраве, тотъші съ ле вdѣпе лп черкълѣ ѣпѣї інтересѣ, — ші съ пітічеаскъ пе вечіь тѫпа чea стрікътоаре, че a спартѣ de атѫтеорі лп патріь, ші лптръ елеміптеле еї, лпкѣтѣ дежа, пѣтаї аша ѣшорѣ, абіа ле поате коптопі ші din еле a фаче ѣпѣ лптрегѣ, — къчї, пѣтаї аша поате фі ші патріа — лптреагъ.

Dѣпъ превedереа меа, еѣ жѣдекѣ, къ тѫпа ачea креатоаре, ші сѣсцѫпътоаре, акѣт, поате фі пацївпеа маџіарь; іарь търіа тішкътоаре de тѫпъ, стареа спірітѣалъ a еї, сітцетіптеле de лібертате, прінчіпіеле de конститѫцівпе, кѣвіпчоаса організаре a комітателорѣ, ші апѣте, конститѫцівпеа че аре лп діета de апроапе съ се репаскъ, сеаѣ маї бine съ се рекопстітѣе. — Дела ачеаста ва атѫрпа, деакъ оаре поате фі патріа ші моралічесе, ѣпѣ лптрегѣ? пептрѣ че азї, дела пацївпеа маџіарь деninde мълтѣ, de вреа оаре a креа de ѣпѣ лптрегѣ ачele елеміпте деосебіте — лп патріь. Dѣпъ пъреrea меа, патріа аша поате фі ші моралічесте ѣпѣ лптрегѣ, деакъ тотѣ елементълѣ аре ачелаш лптересѣ котѣпѣ!

Конститѫцівпіле церілорѣ, че се цѫпѣ de кѣроапа Ѣпгарієї, ачele сміпте авea — къ пѣтаї ѣпеле класе але попоарелорѣ деосебіте ераѣ інтересате, ші пѣтаї ачесте класе авea адевъратѣ інтересѣ котѣпѣ; пъпъ че попоареле тотѣ пріп ачele конститѫцівпї ераѣ лтпінсе dela інтересълѣ котѣпѣ, ші dela чептрѣ, — ші de ші жертвіа сѫцеле пептрѣ конститѫцівпї, пріп ачесте лпкъ пѣ фѣръ апърате. — Аша, фіреште къ патріа лпкъ пѣ a авѣтѣ ѣпітате, іарь іа лпсашї, моралічесче лпкъ пѣ a фостѣ лптреагъ. — Съ къштігътѣ попоарелорѣ каші попоарелорѣ — ѣпѣ лптересѣ котѣпѣ, ші патріа, ва фі ферічіть ші таре.

Еѣ сперѣ, кѣткъ патріоцїї бѣпї, въzѫпdѣ лп-

*) Редакторълѣ лъї „P. Naplo.“ Р.)

ѕшірілес реле а ле трекѣтѣлї, — акѣта лпфль-
кърацї de атоареа кътръ патріъ, ші попоаре, ле
ворѣ віпdека ла organizareа комітателорѣ, ші ла
dieta віітоаре, алтмінтреле рѣѣлѣ ачела,
ва фі пе вііторій, ші маї рѣѣ. Дарѣ ачеаста,
пѣ поате фі маї тѣлтѣ!! Асекѣрітатеа конституціѣнеї
маціаре ші а лібертъцій еї; — пѣтереа спірітѣлї
ачестеї епоче, ші лпфлѣпца лѣї, лп тотѣ тіпѣтѣл
admonieazъ пе маціарѣ — зікѣ пе маціарѣ; къчї а-
кѣта тѣлтѣ атжрпъ dела елѣ — ка съ стѣрпеаскъ
ачелѣ рѣѣ din конституціѣне, ші din цеаръ, пентрѣ
de а пѣтеа фѣnda ші лптърі пе вііторій лптересѣлѣ
комѣнѣ ші салѵтеа пѣблікъ, ші лпкредереа ѵпѣіа лп
алтѣлѣ, — егалітатеа леціѣітъ ші пачеа фръцеаскъ.
Епока фъгъdѣіпцелорѣ гоале, ші а пъкълітѣрілорѣ
а трекѣтѣ; а лптратѣ епока фаптелорѣ, ші пѣтаї
лп тъсъръ кѣ ачесте пѣтетѣ трібѣта — dѣпъ drеп-
тате — кѣ сжпцеле пострѣ, ші сѣdоареа поастръ!
De ші воіѣ фі катѣ лѣпгѣ тотѣшї іартъті Domпѣле
Бароапе! аці спѣпе о фабѣль, пентрѣ къ ачеаста,
фоарте таре кореспѣnde лпрежѣрърілорѣ патрієї.
Ѳпѣ татъ, акърѣіа прѣпчї черѣръ пжпе, а datѣ пж-
пеа лптреагъ фіѣлѣї съѣ маї таре, кѣ ачеа отъ-
ржре, ка съ лпарътъ din еа ші челоралалцї фрацї.
Фіѣлѣ челѣ маї таре аша а лпърцітѣ пжпеа кѣ фрацїї
съї, лпкжтѣ цжпѣndѣшї сіе о парте преа таре, пе
чеіалалцї іа лптържататѣ ла пе'ndестѣларе, ші еї пе
ѣртъ пепчетатѣ се сѣdіръ. — Тата арѣ фі пѣтѣтѣ
лпърці пжпеа ші сжпгѣрѣ, аша ка прѣпчії съ пѣ
съ сѣdеаскъ, — даръ сеаѣ а врѣтѣ съ'ї dѣкъ лп
черкаре, сеаѣ а фъкѣто din алтѣ скопѣ.“

— Акѣта Domпѣле Бароапе! фіѣлѣ челѣ маї
таре, е маціарѣлѣ, — ші акѣта, пѣтаї dела елѣ
атжрпъ, ка пжпеа съ пѣ съ факъ, „търѣлѣ лѣї
Парісѣ.“

Тоате ачесте, пѣтаї пентрѣ ачеea леатѣ спѣсѣ
Domпѣле Бароапе! пентрѣ къ еѣ deплінѣ імпартѣ
опініѣпеа Dтале кѣndѣ врей а тъпгъіа пе челелалте
попоаре кѣ асікърареа паціопалітъцеї лорѣ, кѣndѣ
маї лптѣѣкратѣ ші пре міпе, кареле тъ цжпѣ de
попорѣлѣ ромънѣ din Бънатѣ.

Dар' пічї пѣ се поате алтмінтре!! Маціарѣлѣ,
кареле — прекѣтѣ зіче — е лѣптъторіѣлѣ претер-
гъторіѣ пентрѣ лібертате ші конституціѣне, пѣ се пóте
десъръка de прінчіпіеле сале, фацъ кѣ алте по-
поаре. Ѳпѣ крештінѣ адевъратѣ, ші кътръ алтѣ кре-
штінѣ ръмжне крештінѣ; ѣпѣ отѣ кѣ адевърате прін-
чіпіе ліберале, лп прівінца алтѣіа пѣ поате фі ті-
ранѣ! —

Пентрѣ ачеаста, кѣ че атоаре фръцеаскъ вецї
лпкѣпѣпа попоареле, ка ші попоаре — ла organi-
zareа комітателорѣ ші ла dieta de апроапе, кѣ аша
атрацере ворѣ фі ші попоареле кътръ маціарї. —
Історіа de фацъ а Европеї, е лпвъцъторіѣ десѣлѣ
de маре, къ трѣѣѣіъ, ші лп че modѣ се поате къ-
штіга ѣпѣ попорѣ!

Еѣ пѣ десперѣ дежа маї тѣлтѣ пентрѣ соартеа
попорѣлѣї ромънѣ, — соартеа лѣї треѣѣіъ съ се
лптѣѣпеаскъ, сеаѣ dѣпъ drептѣріле історіче,
сеаѣ dѣпъ drептѣріле паціопалітъцій!

Деакъ абсолѵтістѣлѣ а фостѣ сілітѣ съ лесе
локѣ паціопалітъцій, ші конституціоналістѣлѣї, —
оаре е лп старе ачеста, а лпфржпце ачеea, че пічї
абсолѵтістѣлѣ пѣ потѣ лпфржпце? Еѣ зікѣ къ пѣ,
dар' конституціоналістѣлѣ пічї пѣ вреа а пѣтеа. —
Спірітѣлѣ тімпѣлѣї, че лп веакѣлѣ ачеста е вікторіа
паціопалітъцілорѣ, — че е аша de пѣтерпікѣ, ка
ші кжndва ideа крештінътъцій, ші кѣ тімпѣ ва фі
ші маї пѣтерпікѣ, — пѣ ласъ маї тѣлтѣ съ пеаръ пічї
ѣпѣ попорѣ! D-zeіреа пѣ врea съ пітічеаскъ ачеea че
а креатѣ; ші ваі de ачела, кареле акѣта вреа съ пі-
тічеаскъ, — пѣ се поате маї тѣлтѣ, треѣѣе а пе
лпкіпа спірітѣлѣї тімпѣлѣї.

Деакъ а фостѣ дрептате кжndва, пе о тжпъ
de попорѣ, п. е. сасѣ лп Apdealѣ, пе кареле патріа
л'а прімітѣ пѣтаї de оаспе, маї тѣрзіѣ алѣ декіара
de паціѣне . . . пентрѣ че съ пѣ фіъ азї дрептате,
пе попорѣлѣ ромънѣ кареле е de пѣтърѣ маї таре,
ші din тімпѣріле челе векї аре маї тѣлте меріте
пентрѣ патріъ, — зікѣ пе попорѣлѣ ромънѣ пе ка-
реле маї тѣлте веакѣрі пѣтаї de сѣфеpітѣ л'а
прівітѣ, . . . пентрѣ че съ пѣ фіъ дрептате, алѣ ре-
кѣноаште дежа de паціѣне, пентрѣка ка паціѣ-
не съ се репресінте лп віеаца конституціоналъ!!?
D-zeѣ пѣ вреа маї тѣлт ал пегріжі, — къчї а тръміс
ші ла елѣ спірітѣлѣ тімпѣлѣї, къчї попаореле din па-
тріъ, пътрѣпсе de сфінцепіа дрептъцій, пѣї маї потѣ
арѣпка маї тѣлтѣ педече лппаінте!

Даръ попорѣлѣї ромъп аре ші дрептѣрї істо-
річе! De а къzѣт лп прескріпцѣіне епока лѣї Трaiп,
атѣпчї е прескріптъ ші епока лѣї Арпad! лпсъ
пѣ, пѣ с'а потѣтѣ прескріе; — попоареле челе кѣ-
рацїоасе, але челорѣ доі ерої аї лѣмїї лпкъ сѣптѣ
ачі! Деакъ а фостѣ дрептѣ атѣпчї лпкъ пѣтаї —
кѣпріпdереа ѵпеї пърцї а църії, ръмжне de дрептѣ
ші ачелѣ актѣ політікѣ, кжndѣ ромъпії кѣ ѵнгърії ла
„Eskülló“ (Астілеѣ) de бѣп воіъ dedѣръ тжпа,
ші жѵраръ ѵпії алтора; ръмжне de дрептѣ ші ачеea,
кѣткъ ромъпії dѣпъ тоартеа лѣї Gelliu (Целѣ) dom-
пѣлѣї лорѣ, de бѣп воіъ алесеръ пе Тѣхѣтѣm de
прінчіпе. -- Маріотѣ адекъ, Менѣтѣрѣтѣ, а фъ-
кѣтѣ трактатѣ кѣ Арпad, ші пе фата са а търі-
тато dѣпъ Золтап — фіѣлѣ лѣї Арпad, апоі ші пе
вііторіѣ авѣрътѣ dѣчії пострії, dар' бърбацїї de цепѣ
побілѣ аї попорѣлѣї ромъпѣ пѣртаръ о ролъ стръ-
лѣчіть лп історіа патріеї ші а. ш. а. Лп атжца
секѣлї, атжца ромъпї сжпцерăръ пентрѣ консті-
ѵѣціѣпї, кѣndѣ ачеea пѣ 'ї апъра. -- Ачеea пѣ пóте
фі ка атътеа іпіме, лпzѣdарѣ съ і фіъ вързатѣ сжп-
целе лорѣ!!

Прівінd даръ кавзеле, ші момінтеле ачесторѣ 2
пѣпкте de фрѣпте, стръмѣтареа тімпілорѣ апріпce
лп міпе таре сперапцъ; конcідерѣпdѣ пѣсечіѣпеа
політікъ а маціарѣлѣї ші а ромъпѣлѣї, пѣ пѣтаї лп
імперіѣ, чі ші лп Европа, кѣndѣ лп ръсъріт пѣ-
маї еї стаѣ ка доѣе попоаре сінгѣратіче, ші de еле-
мінте діферіте -- еспѣсе сеаѣ ѵнѣї вііторіѣ маї бѣпѣ,
сеаѣ ѵнѣї перікѣлѣ маї таре, превъdѣ къ а ажѣпсѣ
тіпѣтѣл, ка съ серепоіаскъ атічіца векіъ, ші ачеea
съ о сѣсцжпъ деапѣрѣреа пе вііторіѣ; сеаѣ деакъ
ачелѣ тіпѣтѣ лпкъ пѣ е ачі, треѣѣіъ съ вінъ, ва
вепі! съ препарътѣ даръ ачелѣ тімпѣ, лп каре аша
de петішкацї вотѣ ста ѵнѣлѣ лжпгъ алтѣлѣ, ка ші
Карпацїі, карії лпкѣпцѣръ церіле поастре; съ
іертътѣ съ вінъ ачеа епокъ, кѣndѣ о рѣгъчіѣне піъ
сѣспіръ пе бѣzеле ачесторѣ доѣе попоаре!

Іаръ спре препарареа ачелѣї тімпѣ, -- прекѣтѣ
зікѣ -- акѣта, маї тѣлтѣ атжрпъ dела маціарѣ,
ші per excellence, dela dieta віітоаре. Деакъ
конституціѣпеа ва кіѣта ші пе попорѣлѣ
ромжпѣ, ка пе о паціѣне лп патріъ, ла
інтересѣлѣ комѣнѣ, атѣпчї кѣ de бѣп
сеатъ вотѣ фі лппреѣпъ, ші лпdеплінітѣ
ѣпѣ лптрегѣ; деакъ лпсъ ва ескіde пе попорѣлѣ ро-
мъпѣ ка ші аша, dела інтересѣлѣ комѣнѣ, атѣпчї
е педрептате а акѣza пе ромъпї, къ еї лпкъ потѣ
ръмжне стрѣіні чацъ кѣ маціарії. —

Din кавзеле ачесте, тотѣ ромъпѣлѣ адевъратѣ
поате спѣпе, къ пе вііторіѣ се поате къштіга лп
ромъпѣ, сеаѣ ѣпѣпретепѣ маї таре, сеаѣ ѣпѣ
дѣштапѣ маї перікѣлосѣ. . . . . маї таре,
сеаѣ маї перікѣлосѣ декѣтѣ а пѣтѣтѣ фі оаре кжndва!!,

Дескрііndѣ сімцемінтеле ші кѣцетеле меле сін-
чере, рогѣ пе Domпѣлѣ Барон ка ачесторѣ счіре
съ къстіцелокѣ лп „Pesti Naplo“ кѣ атжта маї
таре, кѣ кжtѣ ачесте ле скріе ѣпѣ ромъпѣ ade-
вѣратѣ.

Рекомъndъndѣме сімцемінтелор граціоасе, ръ-
мжпѣ лп Biena 5. Ian. п. 1861.

Алѣ Domпѣлѣї Бароапе сервѣ ѵмілітѣ.

Ат. М. М.

Ratiocinіulu Comitetului pentru adunarea si inpartirea ajutoareloru, in favoarea Iuristiloru dela academia din Sabiiu

Superplusu din luna trecuta . . 43 fl. 80 cr.

In luna lui Ianuarie 1861 sau mai adunatu:

Totu prin staruintia D. Actuariu c. r. Niculau Isacu, si anume (vedi Nr. 12 *)

suma 194 fl. 90 cr.

NB. Din suma pretrimisa suntu 26 fl. v. a. inca neplatiti;

Prin D. Dr. Hodosiu dela Abrud sau trimisu in 4 Ian. a. c. 57 fl. v. a. si anume: dela D. Pretoru Leontie Luchi 10 fl. D. tit Prot. si Paroch Alesandru Tobiasiu 10 fl. Dna Vidua Sabina Tobiasiu 10 fl. D. Basiliu Bosiotta Motiu de Dimbu, Cancelistu cr. 10 f. D. Basiliu Duca Cancelist c. r. 5 fl. D. Ioane Bauer Actuariu c. r. 2 fl. D. Dr. Hodosiu 10 fl. Dela Escelentia Sa D. Metropolitu Alesandru Sterca Sulutiu 100 fl. D. Pavel Dunca Cons. c. r. de apelatiune 3 fl. Iacob Bologa 2 fl. Ioane Hania Protopop 2 fl. Gavrilu Vayda Casieriu 1 fl. Dr. Vasici Cons. c. r. de scola 2 fl. Petru Bodila Protopop 2 fl. Moise Fule 1 fl. Ioane Alduleanu Cons. c. r. de ap. 2 fl. Petru Rosca adjunct 1 fl. Ioane Cergedeanu 1 fl. Petru Manu Cons. c. r. de fin. 2 fl. Ladislau Tamasiu Concipist 50 cr. Nicolau Popea protosingelu 2 fl. Savu Lobontiu proprietariu 2 f.. Capitanu Stegeriu 1 fl. Dr. Szabo 3 fl.

Din ajutoriulu primitu pe luna trecuta, ajutorenduse prin unu altu binefacatoriu a intorsu indereptu Iuristulu Ioane Coseriu 8 fl. Dela Locotenintele c. r. in pensiune D. Nicolau Sandor de Vistea 20 fl Supralocotenintele c. r. in Reg. m. Duce de Baden D. Georgie Popp 10 fl. D. Dimitrie Dr. Bendela Cons. c. r. de apelatiune 5 fl.

(NB. Acesta a promisu pe toata luna 5 fl.) Prin D. Ioane Codru adiunctu cr. 20 fl. v. a. si anume: din comuna Cincu mare 5 fl. Calborulu 5 fl. Ioane Codru 10 fl. Capitanulu Margineanu 1 fl.

suma totala 541 fl. 20. cr. di: cinci sute patrudieci si unu fiorini si 20 cr. v. a.

In sedintia din 12 Ianuariu a. c. sau inpartitu lui a. Visantiu Manu 16 fl. b. Gregoriu Manaradianu 16 fl. ca subsidiu lunaru, si 10 fl. pentru acoperirea speseloru casiunate prin o bola = 26 f. c. Mihaila Dobo 16 fl. d. Ioane Coseriu 11 fl. e. Ambrosiu Bartano 32 fl.

(NB. 16 fl. i sau datu pe luna lui Februarie anticipando :)

f. Zenovie Petrarcha ca subsidiu lunariu 16 fl. iara altii 4 fl. pentru acoperirea altoru spese casiunate prin o boala = 20 fl. g. Iosifu Copacianu 23 fl. h. Efraimu Popp 27 fl.

(NB. acestoru doi din urma li sau datu ce trece peste 16 fl. pentru acoperirea altoru spese neincunjurabile.)

i. Simeoane Muntiu 17 fl. k. Dimitrie Pentia 6 fl. l. Ioane Gerasimu 6 fl.. m. Candidu Albini 6 fl. n. Alesandru Velicanu 6 fl. o. Arone Demsusianu 16 f. p. Lasaru Gruescu 16 fl. q. la espesa vointie a mai multoru Contribuenti din deosebita consideratiune sau datu studintelui Ioane Komse 10 fl.

suma 254 fl.

di: doa sute cincidieci si patru fiorini. v. a.

Subtragenduse suma aceasta din cea a percepteloru, remane cu dioa de astadi unu superplusu 287 fl. 20 cr. — Cu aceasta ocasiune se aduce totu deodata in numele tinerimei noastre la toti aceia, carii au inbratiosatu aceasta santa causa nationale cu atata caldura, cea mai adenca recunoscintie.

Sabiiu in 12/1 1861. Comitetulu.

*) Se va publica in Nrulu viitoriu. R.)

Кѣ Nрії трекѣцї пѣтаї потетѣ серві. Пентрѣ лѣпіле віітоаре се прітескѣ пре-
пѣмерацїѣпї орї ші кѣndѣ. Ped.

Редактор респѣнзътор Іоапп Рацц. Едітѣра ші тіпарїѣл тіпографіеї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе одатъ пе септетънъ: Жоіа. — Препътераціънеа се фаче ля Сібіїѣ ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітърь. Преціъл препътерацієї пентръ Сібіїѣ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жътетате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеї

№ 5. АНЪЛЪ IX.

Сібіїѣ 2. Февръріе. 1861.

ші пентръ провінчіеле din Монархіѣ пе ън ан 5: фл. 25 кр. еар о жътътате де ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стрѣіне пе ан 9 ф. 45 кр. пе ½ ан 4 фл 72 кр. в. а. Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа ôръ къ 7. кр. шірял къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

Телеграм пріват.

Din Алба-Іюліа din 31. Ian. 7 оаре сеара.

Тоцї Ромънії апъраръ пъреріле Націънеї поастре. Маџеарії пентръ 1848. Сашії маі къ сеатъ пентръ інтереселе попорълъї ші репресептареа класелорь. Треї пърері се лъаръ ла Протоколь. Протопопълъ Попъ (Аѣѕтіпъ.) лъї се болпъвірь, пъ аѣ лъатъ парте ла Конференцъ. Челъ din тъіь ворбіторіь астъзі Шаѕпа, zice, Ромънії воескъ лібертате де плінъ, доведі прін лнтребъінцареа челорь треї лімбі адевъратълъ конституціоналісмъ. Шълъцъ репродъче конклъсълъ націоналъ Сібііанъ. Конференца фініть. —

Съ тръіаскъ метърії ромънї аї конференцеї din Алба-Іюліа! Еї лнтрадевърь аь репресептатъ конкордіа, търіа ші бърбъціа націоналъ, спре рѣшінареа тътъроръ ръѣвоіторілорь пострії, карії ла тоатъ окасіъпеа пе дескіеаь de тінорені, ші Dzeь маі сніе кътъ!!

Ашеа, ної атъ зичь Veto! апої лнтжмплесе орі че престе воінца поастръ, ачееа вотъ пріві іаръші пътаі: de nobis sine nobis!!! —

Монархіа Аѣстріакъ.

Сібіїѣ 31 Іанъаріе.

Din політіка естеріоаръ авет de лнсемнатъ маї лнтъіь ворбіріле челе доъ але Съверапілорь Франџеї ші Анліеї, џінѣте къ окасіъпеа дескіderеї корпълъї леџіслатівь din Парісь ші а Парламентълъї din Лондонь. Асте ворбірі, ла каре ераь аџіптіџї окії Европеї лнтреџі, съптъ атъндоъ de ънь къ-прінсь пачнікь, ші ъна ші алта прокіатъ din ноь прінчіпіълъ рекънпоскътъ de маї наінте алъ neinterвенџіъпеї, лъсъндъ попоарелорь, dъп кътъ се еспрімъ Наполеонь, ка еле ънселе съші севършеаскъ афачеріле лорь пропріі. Лнкътъ се ва обсерва лн вііторіь de кътръ чеї доі Съверапі прінчіпіълъ ачеста алъ пелнтервенџіъпеї, ші лн че кіпь ворь фі лнцелегъндъ еї прінчіпіълъ ачеста, ної пъ пътетъ счі къ чертітъdine. Атъта стъ пе локъ, къ челъ пъџінь Наполеонь прін ворбіреа са de тронь, 'шї лъсъ о ъшіъ ларгь фоарте, прін карея, възъндъсе конструпсь de лнпрежіърърі, съ поатъ лн паче ші певъзътатъ лн асертеле сале ієші афаръ; къчі de ші Съверапълъ ачеста лн ворбіреа са кесџіопатъ епънџъ din ноь пелнтервенџіъпеа, ші zіче, къ Франца пъ се ва аместека лн требіле алторь стате адаогъ тотъші: „къ еа се ва аместека пътаі аколо, ънde ва чере dрептълъ ші dрептатеа.“

Лн сітъаџіъпеа Італіеї лнкъ пъ с'аь скімбатъ маї піміка din чеса че счімъ, афаръ пътаі de ънь акчідентъ ла Гаета, лн ърма къръіа арь фі къзътъ маї тълцї dintre Піемонтезі; despre алтъ парте лнсъ счіріле челе маї проаспете пе асігъръ, къ аколо лнтр'адевърь с'арь фі трактъндъ аѣста despre капітъларе. Din партеа ачеаста лнкъ пъ с'арь ведеа деокамдатъ а ателінца врезнь періколъ, маї въртось апъпцъндъ жърналеле стреіне: къ Цепералъл Латартора арь фі промісь лн Берлінь, къ Італіанії пъ ворь атака Венеџіа, къ Гарібалді лнкъ арь фі асігъратъ деспъзіле лн персоанъ пре рецеле Вікторь Еманѣелъ, къ елъ лнкъ репънцъ пропъсълъї съь de a фаче врео пепъчъіре Аѣстріеї лн Венеџіа саь Ънгаріа, — лъсъндъсе лн кіпълъ ачеста кътнь ліверь Коптелъї Кавъръ de ашї лнчепе операџіъпеле сале діпломатіче атътъ лн Віена, кътъ ші лн Рома.

Фаџъ къ дескоперіріле ачестеа інтересеазъ тълтъ а счі, къ катера din Берлінь токта лн zілеле ачестеа се декіаръ, лн ърта моџіъпеї аблегатълъї Вінке: „къ пъ заче нічі лн інтересълъ Пръсіеї, нічі Цертаніеї а лъкра лн контра консолідъреї пропъшітоаре а Італіеї“ — ва съ зікь къ алте кувінте: къ пъ заче нічі лн інтересълъ Пръсіеї нічі алъ Цертаніеї, ка, атъкъндъсе Аѣстріа ла Венеџіа, ші кълкъндъсе тъкарь ші теріторіълъ Тіролълъї прін Італіані лн ърта операџіъпілорь тілітаре, — ачелеа съ се dea лн партеа Аѣстріеї. —

Ної атінсерътъ пре скърть ачестеа, къчі съптетъ de ачеа конвінкџіъне, къ евенітінтеле челе марі европене лнфлуінцеазъ преа тълтъ ші асъпра афачерілорь ноастре din лнтрь. —

Лнторкъндъне ла декърцереа лъкрърілорь лн лнтрълъ Монархіеї, ші къ деосебіре ла ачелеа че декъргь маї de апроапе лн сінълъ лнсъші Патріеї ноастре, афлътъ, къ Міністеріълъ din Віена се модіфікъ, фъръ лнсъ ка съ фіе ажънсь Мін. Штерлінгь de Прешединте, ші іаръші фъръ ка фостълъ прешединте Рехбергь съ се фіе депъртатъ de тотъ din Міністеріь, dъпъ кътъ се кредеа лн котънь; чі къ модіфікъџіъпеа ачеса се къпринде лн лнлокъіреа Архідъчелъї Райнерь, фостъ пънъ акъта прешединте ал Сепат. імпер. de міністрь прешединте, кон. Вікенбъргь de міністрь de котерць, ші бар. Пратовера de міністрь алъ Істіцеї.

Іарь лн лъптрълъ Патріеї ноастре че ведетъ? Аічі токта акъта ворь фі декъргъндъ десбатеріле Конференцеї регніколоаре din Алба-Іюліа (Белградь), конкетате лн ърта хъртіеї лнтъръштї de тънъ кътръ прешединтеле Капчеларіеї трансілване б. Кетені, маї къ фокъ! Ла ресълтатълъ конференцеї ачестеea ворь фі цінцї окії тътъроръ Трансілванепілорь de пресентъ! Ші оаре ної Ромънії, катъ че вотъ пътеа асчепта дела Конференца ачеаста? Фаџъ къ челе че възъръмъ къ аь ърматъ лн прівінца ноастръ дела Сепатълъ імперіалъ, ші къ деосебіре дела пъблікареа Діплотеї din 20 Октомвріе лнкоаче, къцетъ, къ авемъ тотъ къвънтълъ — съ о спънетъ дрептъ — de a пъ аштепта нічі ънъ ресълтатъ фаворабілъ пентръ ної нічі дела конференца кесџіопатъ. —

Ла лнкідереа Сепатълъї імп. пе легънат лн сперанце, къ націоналітатеа пóстръ лнкъ се ва респекта ші гарапта пе вііторіь. Сперанцеле ачестеа прін Діплота din 20-леа Октомвріе се префъкърь лн сперанце ші тетерї. Каре dintre ачесте доъ аь апъкатъ а се адевері пънъ астъзі, ърмъріле пе арътаръ din десталъ; къчі маї лнтъіь възърътъ къ окії пострії, кътъ Бънатълъ локъітъ de доъ пърці ромънї ші о а треіа парте de алте націоналітъцї, престе воіа маіорітатеї ші пре лънгъ тоате протестъріле еї, се лнкорпорь къ Ънгаріа. Маї de къръндъ възърътъ іаръші къ окії пострії, катъ ні се рънсерь патрь комітате dintre челе маї марі, локъіте маї нътаі de ромънї, ші ні се чіънгъріь цепара фърь de a фі фостъ тъкарь лнтреъаці ачеї ромънї нътъроші лн прівінца сорцїї лорь! — Деспре алтъ парте фрацїї пострії маџеарі, резімаці пре промісіъніле Капчеларіълъї ънгарь de къртe, кредь таре, къ лн скъртъ — ва поате токта ла конференца din Алба-Іюліа — ва девені ші ънъіпеа пърцеї честеїлалте, ші ашеа прін ърмаре ънъіпеа лнтреџеї сертане Трансілванії къ Ънгаріа о фантъ лнплінітъ. — Ашеа пледеазъ, ші лнкъ къ лнвершіъпаре маре асъпра антіъніопістілорь Ромънї, тоате жърналеле лорь. Ашеа дарь din партеа аста лнкъ пъ е нічі тъкарь ънь семнь de о конџелеџере фрънцеаскъ адевъратъ; къчі фрацїї маџеарі арь воі фрънціетате къ съпрематісаре — ачееа, че акътъ аь ажънсь а фі къпоскътъ ла тоатъ лътеа — апої ачесте доъ пъ потъ авea локъ ла олалтъ. —

Че ліне дарь пътетъ ної асчепта дела конференца din Алба-Іюліа? Нічі ънь ліне алтълъ, декътъ ачела: къ челъ пъџінь ні се ва da окасіъне ші аічеа, de а пе арăта пелнвоіреа поастръ ла тотъ, че пъ се фаче пе басеа перфектеї егале лндрептъцірі.

Ної аштептъмъ дарь дела бърбацїї пострії, карії іаь парте ла конференца бългрădeanъ, ка еї адъкъндъші аминте de конклъсълъ конференцеї націонале din Сібіїь, съ пъ треакъ марџінеле конклъсълъї ачелъія, къчі алтмінтрелеа орі че ворь фаче, націънеа ва пріві de пефъкътъ ші необлігъторіь пентръ сіне. Ашеа съпъ конклъсълъ націоналъ, апої факъсе ънъіпе, факъсе орі ші че тоате ачестеа ле вотъ пріві ка фъкъте престе воінца поастръ; — ші ашеа прін ърмаре, резімаці пре съпта дрептате, каре кредетъ а фі лн партеа поастръ, пре спірітълъ тімпълъї, карele претінde дрептате пентръ фіекаре націъне, ші лн фіне пре конкордіа ромънъ, лн каре заче търіа пóстръ пропріь, — ле вотъ съфері тоате ші do ачії лнколо, къ ачеа пачіенць de ферь, къ карea съферіръмъ веакърі лнтреџі асъпріріле тімпърілорь треквте, пънъ кândь маї къръндъ с'аь маї тързіь ва сосі дреапта жъдекатъ, лнпаінтea къреea de ънь сеатъ пъ ної вотъ авea а пе акопері фаца!! N. П.

„Domnълъ Редакторь алъ Жърналълъї ачестуіа, лнкъ се афлъ дъсь ла конференца din Алба-Іюліа, ънde с'аь копчесь Редакціъпелорь фоілорь політіче din Патріь ашї тріміте репортъторії съї. —

Сібіїь 27 Іанъаріе. Dъпъ кътъ ні есте къпоскътъ, спре рідікареа Бісерічеї ноастре катедрале лн Сібіїь, с'аь фостъ датъ воіе din партеа лн. Стъпънірі а се адъна ажътоаре din тоате пърціле Монархіеї локъіте de крештінї ресъріteні, лнкъпосчіінцъндъсе despre преа'палта ачеастъ копчесіъне атътъ Діреґъторіеле челе політіче, кътъ ші челе бісерічешті респективе; ба лнкъ, спре ачестъ сфършітъ, счімъ, къ лн вара анълъї 1858 лнтрепрінсе лнсъші Есел. Са Пър. Епіскопь діечесань лн персоанъ о кълъторіе лн ънеле пърці маї лндепъртате але Монархіеї, — ші тотъші, потетъ зіче фъръ

сфіалъ, дарѣ тотѣ одатъ ші кѣ тъхніре, къ преа пѫцінѣ аѣ дпкрезѣ din пърціле афаръ de Dieчеса поастръ, дп фondѣлѣ pidikъndeї катедрале. Nѣ воімѣ а атінце аічі, каре dintre Dieчeселе dinафаръ, ші кътѣ аѣ конферітѣ ла дптрепріndereа ачеастъ сѣмъ неапъратѣ de лipсъ — пентрѣ къ пѣ ні есте скопѣлѣ ачеста акѣмѣ одатъ, — ачееа вna тотъші пѣ о пътемѣ лъса непотепітъ, къ din вестіта Dieчесъ a Бъковінеї дaвea 3 фл. zікѣ трeї флopeні 62 кр. пріміръмѣ пентрѣ преатінсѣлѣ скопѣ, ші ші ачестіа пріп Dipeгътopія політікъ!

Фацъ кѣ ачеастъ непъсare din партеа конфрацілорѣ пострії, тотъші не дпбъкръ фoарте тѣлтѣ дapѣлѣ челѣ de 50 фл. в. а., че токта 'лѣ пріміръмѣ пе сеата zidindeї катедрале дела Преа кѣвіошіа Са Пър. Протосінцелѣ ші Проф. de реліціъ ла цітпасіѣл de статѣ din Черпъуцѣ Beniaminѣ Іліѣцъ, кѣ вртътоареле кѣвінте:

„Doмne! пріmеште ші ачеастъ тікъ жертвъ, ка чеї доі банї аі вѣдовеї.“

'Ші тѣлцътімѣ Dле! ші фіі конвінсѣ, къ Domпѣлѣ Domпілорѣ аѣ аскѣлтатѣ черереа Вtале; къчі ачела жѣdекъ жертва ачеаста ка о deскоперіре a кѫцетелорѣ ші сітцътінтелорѣ челорѣ повіле, че се вede къ те дпсѣфлецескѣ! —

Реакціонарі.

Сібііѣ 30 Ian.

Кѣ пътеле ачеста саѣ dedатѣ жѣрналеле маціаре, а пе тітѣла de кѫndѣ amѣ дпчепътѣ a пѣ пе лъса съ пе маї дпжѫце ші de кѫndѣ amѣ дпчепътѣ a респінце орі че amепінцare de сѣпрітареa вieцеї паціонале din партеа фрацілорѣ маціарі. Ка съ пѣ пе пердемѣ тімпѣлѣ кѣ dedѣчереa кѣвънтѣлѣї dѣпъ etimoлоціъ пе мърціпімѣ a zіче, къ реакціонаріѣ е ачелѣ че лѣкръ дп контра вnорѣ ideї саѣ пріпчіпіі a оарешї кърeї партіde ші кѣ deосебіре пътемѣ zіче, къ кѣвънтѣлѣ ачеста саѣ modерпісатѣ азі пентрѣ ачеіа, карії пъшескѣ актівѣ дп контра ideілорѣ ші пріпчіпіелорѣ салътарі, dѣпъ каре се, сеаѣ вреа съ се конститѣе о пацівне саѣ о цеаръ etc.

Дпкътѣ се поате апліка термінѣлѣ ачеста ла пацівnea ромънъ? Съ пѣ дпчепемѣ dela Adamѣ пічі dela потопѣ, дарѣ пічі dela deскълекареa кіарѣ a фрацілорѣ маціарі дп локѣріле ачестеа, пічі съ перкѣрцемѣ тоате пеферічіріле попоарълорѣ din локѣріле ачестеа dinпревнъ кѣ a попорѣлѣї маціарѣ, провепітоаре фoарте de тѣлте орі din пе віне калкѣлателе інстітѫцівні еште de сѣб чеї че се дпгріцеа маї тѣлтѣ кѣмѣ съ се сѣсцінъ пе тропѣ, чі дпвінвіndѣ саѣ маї віне арвпкъndѣ вina дп спателе секѣлілорѣ ші спірітѣлѣї тімпѣлѣї de пе атѣпчі, съ цінтімѣ окіреа поастръ асѣпра секѣлѣлѣї лѣміпії ші вталітъцеї, ші съ пе конвінцемѣ de amѣ фостѣ ші de сънтемѣ реакціонарі? Фрацїї маціарі dѣпъ че аѣ черкатѣ маї кѣ сеатъ dela 1437 тóte, ка съ пе стъпгъ ші пѣ аѣ пѣтѣтѣ, аѣ авзітѣ ла 48 de лівертате, дарѣ пѣ іаѣ стѣdіатѣ віне карактерѣлѣ, ка съї афле тоате анертіпенціле, dінтръ каре чеа маї пѣтерпікъ е паціоналітатеа пічі аѣ штіѣтѣ апоі, къ че съ факъ кѣ еа. Аѣ пърсітѣ матеріалістѣлѣ ші саѣ фъкѣтѣ маї ідеалі, дпсъ кѣ тѣлтѣ маї дпфіоръторі декътѣ маї наінте, пентрѣ къ кѣ ідеа чеа сънтъ a лібертъцеї ка кѣ вnѣ міжлокѣ аѣ кѫцетатѣ а пе ръші акѣмѣ ші паціоналітатеа, ачелѣ факторѣ, каре сіnгърѣ a фостѣ дп старе a пѣ копчеде, ка съ фітѣ стерші кѣ тотѣлѣ din картеа вieцеї. Ромънії въzіndѣ ачестѣ перікѣлѣ, de ші аѣ фостѣ пердѣтѣ авере, лівертате ші дрептѣ дп мъпіле маціарілорѣ, саѣ хотъръtѣ ашї апъра тесаврѣлѣ челѣ маї скѣmпѣ ші спре апърареа ачеаста аѣ черѣтѣ ка ші алцїї аждторіѣлѣ съѣ ші алѣ Монархѣлѣї съѣ легітімѣ. Сѣвnъ Dлорѣ, de афлъ аічі реакціѣne? de афлъ реакціонарі? саѣ афлъ пе ачеї бърбаці, карії паѣ фъкѣтѣ атъта сфаръ кѣ лівертатеа, тръмвіцъndѣo пріп лѣтеа ларгъ, чі кѣ о вравъръ deатпъ de o пацівne саѣ сіргѣітѣ ашї defende паціоналітатеа ші ашї елѣпта лібертатеа пе карea Dлорѣ o скітъ кѣ сѣпретацїа. Акѣмѣ dѣпъ че сіnгърї аѣ рекѣпоскѣтѣ къ ла 48 саѣ дпшелатѣ дп калкѣлѣ, дарѣ пѣ къ аѣ комісѣ грешеала чеа маї маре дп контра колъкѣіторе лорѣ пацівні, вреа съ дпчеапъ din поѣ іарѣ de аколо кѣ кѫцетѣ de a фі чева маї шіреці дп апѣкътърї. De ачееа дпчепътѣлѣ саѣ фъкѣтѣ пріп дпфръцірї пе ла тоате окасіѣніле de прънсврї, соареле etc, каре дпфръцірї ведемѣ, къ кѣndѣ съ апропіе de чрънцереa пънеї съ прefакѣ дп апъ, ші din партеа кѣї? пѣї сілімѣ съ піо сѣвnъ дарѣ пічі пе пої пе сілеаскъ, чі ка съ пѣ вѣблъмѣ тѣлтѣ dѣпъ тѣлте аргѣмепте прівеаскъ орі чіне пропорцівnea метврілорѣ конферінцеї din Алва. Deакъ акѣмѣ вnde ведемѣ фацъ фъцішіѣ къ пе despрецѣескѣ, кѣ вѣпъ сеатъ, ка съ пе десгѣстъмѣ de поѣ іншіne, съ пе пърсімѣ паціоналітатеа ші съ тречемѣ дп кастреле Dлорѣ — ші пої ка орі че оатепї demпї de нѣтеле ачеста пе апърътѣ еѣлѣ пострѣ паціонал дп контръле фъръ але дерога вnѣ фірѣ de пърѣ din дрептѣлѣ че лі се кѣвіne, оаре реакціонарї сънтемѣ? Оатепї вѣпї дпкъ одатъ! Штіцї чіне сънтѣ реакціонарї дп zіоа de астъзі? Ачеіа карї съ лѣптъ дп контра пріпчіпіѣлѣї паціоналітъцеї ші егалеї дпдрептъцірї. Фрацїї маціарї арѣ цертврі, ші вnde потѣ цертъреск дрептъріле сървілорѣ, кроацілорѣ ші а ле ромънілорѣ, ва съ zікъ лѣкръ din пѣтерї дп контра десволтъреї ачесторѣ попоаръ конфортѣ пріпчіпіѣлѣї dominante алѣ егалеї дпдрептъцірї, despрецѣіndѣ літва a фіе кърeї пацівні колъкѣіторе карea e факторѣлѣ de кънетепіе алѣ есістінцеї паціонале, ші дпвnѣпdѣ пе маціара, ка пе чеа predomпітоаре. Кѣndѣ саѣ лѣптатѣ Ромънѣлѣ дп контра егалеї дпдрептъцірї? кѣndѣ, вnde аѣ фостѣ ворва de a асѣпрі o паціоналітате?

К.

Алва Іѣліа 31 Іанѣаріе 1861.

Конферінцеле регніколаре аштептате кѣ атъта дпкордаре ші каре пегрешітѣ кѣпріndѣ дп сіне о дпсетпътате фoарте маре ла дечідereа соартеї патріеї поастре, се 'пчепъръ ері. Декѣрсѣлѣ шедінцеї de ієрі, пе скѣртѣ e ачеста:

Ла 10½ оаре дппаінте de прънзѣ Конteле Міко тріміте o депѣтацівne din сінѣлѣ адѣнъреї карea пофті пе Есч. Са Прешедінтеле Канчеларіеї трапс. абліче, кареле дптрънdѣ дп сала решедінцеї епіскопешті фѣсе прімітѣ кѣ вnѣ „éljen“ дптреітѣ.

Есч. Са Прешедінтеле Канчеларіѣ deскісъ конферінцеле кѣ o кѣвънтаре, дп каре се провоакъ ла Dіплота дмп. din 20 Октомвр. a. тр. каре еспрімъ авtономіа Трансілванієї, ші пофтеште адѣнареа съ факъ вnѣ проектѣ de леце електоралъ пентрѣ дieta вііторе, провокъndѣсе ші ла хъртіа de тънъ дмпърътеаскъ din 21 Decетвріе, фаче апоі обсервареа, къ тотѣ че се ва фаче аічі дп конферінцъ есте провісоріѣ ші піче de кѣmѣ deчісівѣ; ші аша фіеште каре метврѣ аре съші dѣіе опініѣnea ca indівідѣалъ.

Епіскопѣлѣ рот. кат. Dp. Xainалdѣ, кѣвънтъ імediатѣ dѣпъ ачеаста, ші карактеріzазъ конферінца de астъзі, кѣ ачееа къ п'а дптратѣ дпкъ дп конститѫціѣne, ші аша e de лipсъ съ дптръмѣ дп ачеаста. Zіче апоі къ кѣвънтѣлѣ челѣ ва da конферінца e de маї маре дпсетпътате, декътѣ дпсетпътатеа вnеї опініѣні індівідѣале, къчі къ астъ конферінцъ аре съ фіе оарешкѣмѣ контопітоареа вnеї пъчіѣні че лъкѣеште дп доъ патрії. Съ сѣвnетѣ — zіче — Реценлеї ші Прінчіпелеї, къ ачеаста сімте попорѣлѣ. Zіче апоі къ dакъ вnгърії п'арѣ авea історіе, dакъ п'арѣ авea вnѣ трекѣтѣ констітѫціоналѣ, dакъ сфънта конститѫціѣne п'арѣ фі дрептѣлѣ лорѣ, ші dакъ вііторіѣлѣ пѣ ларѣ ведea асігѣрятѣ кіарѣ пріп ачеастъ конститѫціѣne, атѣпчі ші елѣ арѣ фі de пърere, ка фіеште каре съші dъе опініѣne індівідѣалъ.

Dѣпъ ачесте мотівеазъ: Dѣпъ че поі (вngърії) авемѣ леце, ші леџеа ачеаста e леџеа вnіѣnеї, аша пе фondамептѣлѣ ачестеї леџі съ се конкіеме дieта, пе фііndѣ поі компетепцї a пе словозі дп пертрактареа матеріалъ a ачестеї леџі, de оаре че іа аре тоате крітеріile вnеї леџі.

Конteле Телекі Domокошѣ, дъ мъпа ші e дпцълесѣ дптрѣ тоате кѣ Епіскопѣлѣ Хаіналdѣ.

Dѣпъ ачештї доі ораторі с'а скѣлатѣ Мітрополітѣлѣ Шѣлцѣ, ші a ворбітѣ дп літва ромънеаскъ, пентрѣ къ ачеста e дрептѣлѣ датѣ дела патѣръ ші рекѣпоскѣтѣ de Дмпъратѣлѣ, ші ачеаста літвъ дї e маї скѣmпъ декътѣ орі че пе лѣме; чі dакъ чіпева пѣ ларѣ дпцълеџе, атѣпчі e гата a се есплika ші дп літвіле каре пѣ ле штіе віне. Съптемѣ — zіче — дп момепте de маре дпсетпътате, дарѣ e тімпѣлѣ ка съ пе дпцълеџетѣ. Nѣ o неагъ кѣ дпфрікаре іа кѣпріnсѣ іпіma, чі консідерѣndѣ етерпітатеа адевърѣлѣї прекѣтѣ ші повілітатеа карактерѣлѣї вngрескѣ, ва сѣвnе адевърѣлѣ пѣ пътаї челор 24 de вngрі, карї съптѣ аічі фацъ кѣ оптѣ ромънї, чі длѣ ва сѣвnе ші ла тоатъ пъчіѣnea вngреаскъ.

De ачі ш'а дпчепътѣ кѣвънтареа, пе каре кредемѣ кѣ вотѣ фі порокошї a o потea котѣпіка кѣ чea маї de апроапе окасівne дп тоатъ кѣпріndereа; пъпъ атѣпчі фіе дестѣлѣ a дпсетna, къ тотептѣлѣ de къпетепіе дп ачеастъ оръчівne a фост, лібертатеа паціоналъ, къ ромънії с'а вѣкратѣ de ачеастъ лібертате, ші деакъ аѣ пердѣт'о, вреаѣ a шіо рекъштіга.

Съ цмпе стрмпсѣ de Dіплота din 20 Октомвріе ші de білетѣлѣ кътръ Рехбергѣ, a пропѣсѣ dѣпъ ачееа ла конферінцъ пріпчіпііle de леце електоралъ ставеріте дп адѣнареа поастръ паціоналъ din Сібііѣ; a фъкѣтѣ апоі съ се четеаскъ мотівеле din карї пацівnea ромънъ, пѣ поате, ва пѣї есте ертатѣ a пріmі леџеа din 1848.

Dѣпъ ачестеа a рѣdікатѣ кѣвънтѣ съкѣлѣ Стефан Хорватѣ, каре e de опініѣnea Епіск. Хаіналdѣ.

Dѣпъ ачестеа ворбеште сасѣлѣ Шmidt дп літва цертъпъ. Цмпе кѣ Епіскопѣлѣ Хаіналdѣ, къ леџіле din 1848 сънтѣ леџі, дарѣ пѣ цмпе дп ачелѣ дпцълесѣ, къ съ теаргъ ла dieta din Пешта. Съ цмпе de Dіплота din 20 Октомвріе. Пе лънгъ асекърареа вnеї автономії тѣчічіпале п'арѣ фі контрарїѣ вnіѣnеї.

Четеште апоі вn проектѣ de леце електоралъ, пентрѣ dieta чеа маї de апроапе трапсілванъ, ші роагъ пе конферінцъ, ка съ'лѣ іее ла десбатere.

Крітеріѣлѣ ачестѣї проектѣ e репресептъчіѣnea de попорѣ, класе ші інтересе.

Прешедінтеле Кетény zісъ, кѣ ачестѣ проектѣ се поате лѣа ла протоколѣ, дарѣ пѣ поате фі обіектѣ de пертрактаре.

A маї ворбітѣ апоі Галѣ ші Zeікѣ, апъръnd тот пе Хаіналdѣ.

Адѣнареа съ дпкісъ ла 3½ óре dѣпъ амеазї, ші се ва контіnва астъзї ла 10 óре.

Dela Cricau in Prefectura Albei I. priimiramu in dilele acestea o lista de numele aceloru stimaveri barbati carii au contribuitu la ajutorarea juristiloru romani lipsiti, aflatori la academia din Sibiiu pe langa o comitiva. Comitiva aceasta, — cu care sau tramissu si colecta insemnata in lista, *) unui din D. D. membrii comitetului pentru ajutoarele mentionate, merita a se publica din vorba in vorba, ca se mai imitese si alte comunitati laudaverulu esemplu alu braviloru Cricaeni si oare cati Bucerdieni. Eata comitiva:

Cricau ²/₁₄ Ianuarie 1861.

Marite Domnule! Cetindu in „Telegrafulu Romanu“ Nr. 48 cu datulu 25 Novembrie 1860 ca

*) Se va publica in Nrii viitori. R.

Intelegintia romana din Sibiiu diacanduï pe inima innaintarea Natiuneï sale, care in cea maï mare privintia e inpedecata din defectulŭ materiale, nu au intardiatŭ a se ingrigi despre niste midiloace, prin care Junimea Romana dela Academia din Sibiiu, — care din defectulŭ puterilorŭ materiale intru unŭ numerŭ ponderosŭ e silita a intrerupe continuarea Studiiloru, — se fie ajutata, provocanduse natiunea pein Comitetulŭ compusŭ din mai multi Romani inteligintï in Sibiiŭ, asï jertfi dinariulŭ pe Altariulu Natiunei. — Luandase bine in consideraciune ponderositatea lucrului acestuia din partemï de multu doritu, ingrigirea si ostenelele Domniiloru voastre merita multiemita din partea Natiuneï insa eu sum convinsŭ din parte'mï, ca membriï Comitetuluï cu multŭ suntŭ maï Zelosï si neinteresatï Romanï de catŭ se astepte dela Natiunea alta multiemita, de catŭ c'a provocarea lorŭ se nu fie semantie picata pe piatra. Dice Contele Magiarŭ Zai, ca Magiarusï iubesce Natiunea s'a mai multŭ de catu fericirea sufletuluï, maï multŭ de catŭ pe Dumnedeŭ, si oare daca Magiarulŭ intru atatŭ e iubitoriŭ de Natiunea s'a catŭ si dragostea catra Creatoriulŭ e gata a o nega pentru densa, Romanulŭ pentru ce se nu o iubeasca pe a s'a maï tare de catu bani, pe cariï manca rugina? Cine nu 'sï intereseadea capitalulŭ, acela e espusŭ la straitia de cersitoriŭ, — daca Romanulŭ nu 'sï va jertfi dinariulŭ pe Altariulŭ Natiuneï, — candu celelalte Natiunï conlacuitoare cu abnegarea de sine sŭ gata a 'sï jertfi toate pentru innaintarea culturei si sciintielorŭ sale, — e espusŭ cutrupireï. — Din acestŭ principiŭ, din aceasta convingere, patrunsŭ de adeverulŭ diseï: „Cine nu 'sï interesseadia capitalulŭ e espusŭ straitiï de cersitoriŭ“ dupa cetirea provocari Domniilorŭ voastre nu intardiaiŭ si eu ponendume in contielegere cu Domnulŭ Parochŭ Gr: n: unitŭ Petru Trutia, — a caruia merite 'sŭ mai multe pe terenulŭ acesta — a provoca Poporulu Romanŭ din Cricaŭ fara intardiere a 'sï jertfi dinariulŭ pe Altariulŭ natiuneï asecurandusï prin aceasta unŭ Capitalŭ dintru a caruia interesŭ si strenepotiï lorŭ se vorŭ inpartasi. — Oamenilorŭ de incredere nu multŭ li de lipsa a vorbi Poporuluï, ca se'lŭ aduca la cunostintia, asia si noua nu niau constatŭ in multa osteneala a aduce Poporulŭ a se invoi la o colecta pentru ajutorintia Junimeï Romane dela Academia din Sibiiu. Se dice ce potï face astadï nu lasa pe mane, dintru acestu principiŭ si eu fara intardiere fuseiŭ gata a me duce din casa in casa, adunandŭ darurile din manele crestinilorŭ, care in cea mai mare parte fusere bucate, care prefacanduse in banï au esitŭ la una suma de patrudecï si

sapte fiorinï 80 cr. v. a. idest .	47 fl.	80 cr.
la care adaoganduse dela D. Parochu Petru Trutia	6 fl.	20 cr.
dela subscrisulŭ Grigoriu Mezei	10 fl.	„ —
dela D. Notariŭ Nicolau Nistorŭ din Bucerdia	3 fl.	„ —
dela Simeon Nistorŭ din Bucerdia	1 fl.	„ —
dela Ioann Nistoru . . .	1 fl.	„ —
dela Isaia Nistorŭ . . .	1 fl.	„ —
dela Georgie Nistorŭ . .	1 fl.	„ —
Suma	71 fl.	„ c. v. a.
dupa adaogarea sumeï de 71 fl. au maï contribuitu O. D. Nicolau Biro c. r. Provisorŭ	2 fl.	„ —
Suma	73 fl.	c. v. a.

adeca Septedieci si trei fiorini in valoare austriaca, care Suma intru aceasta epistola includata am onoare a tio trimite. —

Noï suntemï convinsï ca ajutorintia noastra e prea mica dupa marimea lipseï, de si din o parte nu am potutŭ respunde cu indestulire datorintieï noastre, totusï de alta parte ne bucuramŭ vadiendŭ ca dupa esemplu nostru sau indemnatŭ maï multe Comunitatï vecine, a face asemenea ca si noï. — Noï cu puterï unite multu vomŭ potea face, pentru aceea ceï cu talente maï marï ispraveasca lucrurile cele maï marï, iara noï cari suntemŭ intra poporŭ inca se nu ingropamu alŭ nostru celu micŭ, ci se ne tinemŭ de neincongiurata datorintia, — ca unde e de lipsa a intreveni Poporulŭ, — alŭ conduce pe drumulŭ celŭ fericitoriŭ, adeca alŭ lumina despre datorintiele luï, cu care e datoriu catra Natiune. — Poporulŭ nostru nu pentru acea se vede a fi in lucrurile cele nationale indiferinte, pentru ca doara nu 'sï iubeste Natiunea, ci pentru ca nu are conducatorï de incredere. —

Domnule! cine au vediutŭ promtitudinea Poporuluï si pietatea cu carea rostea „Doamne ajuta dreptatiï!“ cu prilegiulŭ collectiunï, acela nu au pututŭ a se indoi despre iubirea Poporuluï catra Natiunea sa, si despre aceea, ca Poporulŭ nostru e bunŭ, numaï Conducatorï se aiba bunï, — insa, cu durere suntŭ silitŭ a marturisi, ca se afla oamenï si de aceia, cari increderea Poporului nu o folosescŭ spre scopŭ corespundietoriu dorintieloru natiuneï, ci pentru interesulŭ seu, sau tocma din resbunare catra de aproapele, nu se rusineadie a inpedeca innaintarea bineluï de obste, conducandŭ Poporulŭ catra perirea sa, triste esemple despre adeverulŭ acesta avemŭ in vecinatatile noastre. — Noï din partene ve damŭ parola, ca la ori ce scopuri sfinte de acestŭ feliŭ, vomu fi gata dupa poterile noastre a intinde mana de ajutoriu. —

Se traiasca membriï Comitetului! Dumnedeu se le ajute! ca ostenelele, precum la olalta, asia si individualiter puse pe Altariulŭ Natiuneï se aduca frupte bine placute in presentŭ si viitoriŭ. —

Se traiasca Poporulŭ Romanu! Dumnedeu seï ajute! ca planurile propuse de barbatiï ceï inteligintï aï Natiuni sale spre innaintarea eï, se le poata sprigini.

Se traiasca Junimea Romana! Dumnedeu seï ajute! ca Natiunea, care cu ochiï plinï de sperantia se uita la dinsa, se poata culege din sudoarea eï in viitoriu frupte bine placute, ca din niste oltoï nobile, bine cultivate. —

O rogare Marite Domnule! pentru ca Poporulŭ se se convinga despre inmanuarea banilorŭ trimisï, se aï bunatate atï lua osteneala a atinge intr'unŭ articulŭ a unuï Jurnalŭ Romanescŭ primirea lorŭ, ca se ne putemŭ legitima innaintea Poporuluï.

Amu vedea de bine, ca provocarea Comitetuluï din Telegrafu se se dee si in Gazeta dela Brasovu. —

Primitï din partemï ca dela celŭ maï micŭ alŭ Natiuni cea maï sincera stima pre langa care totŭ de una remanŭ.

Alŭ Marieï Tale

celŭ maï umilitŭ Servŭ

Grigoriu Mezei alias Campeanu. m. p.

Черпъуцъ 31. Ianuarie. De маї мълте зиле се окупъ офіціолателе черкуале ші комунале ку компереа лістелорŭ de алецере пентрŭ алецериле dietеї поастре (dieta церей Бъковіна? P.)

Консісторіулŭ гр. рус. de аічі аŭ адусŭ tandem дп привінца неделегъреї ла cinodulŭ Карловецianŭ, хотъръреа, куприпзътоаре de унŭ проіектŭ de organisare, каре съ се аштеарпъ фъръ de a луа парте ші Епіскопулŭ дп персоанъ. Ачестŭ проіектŭ пропune унŭ cinodŭ пермапентŭ din 8 membrіі адекъ: 2 Епіскопі, 2 Архімандріді, 2 Протопопі ші 2 Преоці, ку скаунулŭ дп Віена сунтŭ пресединца онораръ а Метрополітулуї Карловіцianŭ. Cinodulŭ ачеста съ репресінте ші administreze дптреага Бісерікъ гр. рус. din монархіъ, кареа Бісерікъ апоі съ фіе дмпърцітъ дп доуъ Архіепіскопіі, уна ромънъ ші уна сърбъ.

De ші форма ачеаста de субordinare суб Патріархатулŭ сърбескŭ, е дптрунŭ модŭ ашеа de крецъторŭ дмбръкатъ, тотушї Консісторіулŭ пе требуеа съ факъ грешала ачеea, ка съ адукъ хотърърї ашеа пондероасе ші адънкŭ тъіетоаре фъръ de a фаче пърташї ші пре мірені ла сфътуіреа despre кестіунеа ачеаста — унŭ лукрŭ ку тотулŭ контрариŭ спіріталуї конституціунеї поастре бісерічещтї.

Неоплапта (Neusatz.) Дупъ о кореспондинцъ a луї „Banderер“ de аічі дп привінца апексъреї пекондиціонате a Воїводінеї, ла Унгаріа афлътŭ, къ ачеастъ апексаре ку деосебіре пентрŭ форма еї аŭ къпътатŭ дмпрідірі. Дп зілеле ачестеа аŭ адресатŭ ценералулŭ Стратіміровічіŭ Дуї Déak о скрісоаре дп привінца ачеаста, din каре дмпъртъшімŭ урмътоареле:

„Nu редпкорпорареа — сунтŭ кувінтеле din урмъ але скрісореї“ — ла короана Унгаріеї, кареа еŭ дпсъмї о привескŭ de о печесітате дп інтересулŭ вііторіулŭ пострŭ котунŭ; чі модалітатеа дупъ каре саŭ фъкутŭ ачеастъ дпкорпорare е педреаптъ ші неполітікъ Модалітатеа ачеастъ пе консунъ пічі ку дрептулŭ історікŭ ші пічі ку егала дпдрептъцire націоналъ, ку ачелŭ прінчіпŭ, кареле Унгаріа шілŭ арогъ пънъ дп естремŭ, поуъ дпсе шілŭ денеагъ ші de ачеea ватъмъ сімцулŭ de валоареа са a націунеї сърбе, іарŭ вііторіулŭ еї длŭ унпле de недпкредере ші дпгріціре.

Сунтŭ дмпреціърріле de фацъ поате фоарте лесне сосі момептулŭ, дп каре недпкредереа, есачербареа ачеаста сарŭ фаче перікулоасе пентрŭ десволтареа есістінцеї поастре націонале.

Nu арŭ фі de липсъ a не сургуі, ка політічеї съ і се dea о астфелŭ de дирепцiune, прін кареа съ се къштіце дпкредереа Сърбілорŭ, о дирепцiune, кареа съ арате, къ Унгурулŭ e гата a дмпліні тоате дорінцеле конституціонарie a ле Сърбілорŭ, ші къ пе дпкъвінцеазъ месурile контрарie, кіарŭ a гувернулуї съŭ пропріŭ? Сунтŭ de кредінца ачеea, къ Дта пе те веї дпdoi despre фантеле компліните de mine констатате, къ дп партеа чea маї маре a сърбілорŭ есістъ недпкредереа, петулцътіреа ачеаста; ші къ ашеа даръ Дта веї шті апрецуі дпсетпътатеа ачелеї сілінце, каре съ салуте реінкорпорареа Воївodінеї ку еспеторърі de бъкурie. Дта, каре дп патріацї пропріе аї авутŭ окасіune a коноаште пътереа ideeї націонале пе веї жудека ашеа ку ушурътате дп каuса ачеаста, кумŭ ачеї бърбацї de статŭ din Biena, карії кредŭ, къ ку патента din 27 Декет. аŭ деслегатŭ дптребареа сърбъ.“

O алтъ кореспондинцъ din Аграмŭ тотŭ дп дптребареа de маї сусŭ, прівітоаре ла Кроація зіче: Апексіунеа требуе съ фіе комітатъ de гарандії, карї не скутескŭ, de a не фаче оаре кундŭ васалї, карї съ не асекуреze пентрŭ тоате віітоареле дпdрептъціреа інтерпъ ші недппедеката десволтаре a націоналітъцеї ші лімбеї поастре. Дечї репецімŭ ші репецімŭ admonундŭ, къ пічі о алтъ авторітате дп ші афаръ din цеаръ пе e дпdрептъцітъ, a декрета ачесте гарандії, декътŭ рецеле дп конделецere ку dieta церей.

Бібліографіе. Мітолоція сеаŭ куноштінца despre zeiтъциле челорŭ векі, маї алесŭ a Елінілорŭ, Romanilorŭ ші a Егіптенілорŭ.

Пре лънгъ пътероаселе довезі de оріцine романъ a попорулуї че локуеште пътъптулŭ векіеї Dacie, лецendele сале челе дпкътătoare ші прециоасе прекумŭ ші тоате ръпъшіцеле мітолоціче сунтŭ de маре дпсетпътате, ка съ адевереаскъ карактерулŭ антікŭ ромънŭ, кареле ресторпъ тоате ачеле претенсіунї але ачелора че се дпчерка a дптунека націоналітатеа Ромънілорŭ.

Попорулŭ ромънŭ дп дпсітплічітатеа са пе с'a despърцітŭ de лецendele пъстрате din векіме, пічe de мітолоція чea філософікъ a стръбунілорŭ сеї.

Ніче барбарія веакърілорь трекъте ніче песъпца къ-черіторілорь пъ і леа потътъ штерце din inimъ, п'а потътъ съ ле лпкърче съ ле лпкъскreze къ челе moderne, ші ніче крештінісмълъ п'а фостъ лп старе съ десръдъчineze ръміністпца че а пъстратъ ротъпълъ пентрь zeїї мітолоцієї romane. Лndешертъ аъ стървітъ мълцї съв діверсе претестърі съ штеаргъ din imaцinea чea вїь a ротъпълъї церанъ adъчereа aminte de Жоі, Меркърі, Вінері, ші de алцї zeї антічі, карішї аъ adораторі ші adораtoare маї алесъ лп каселе ротъпашілорь ші але ротъпелорь, ші кредinца лп zeїї чеї векі пъ o поцї десръдъчina къ ъшърътате, ші кредъ къ ніче e de лipсъ a o стерпі кънdъ ачeea пъ e стрікъчoасъ.

Аша даръ мітолоція векілорь ші маї въртосъ чea a стръвънілорь пострії, карea лпсъ e лпкопчeатъ къ чea a маї мълторь попоаръ, аре пентрь noї маї мълтъ лптересъ de къть пентрь орї ші каре попорь европеанъ, фіindъ къ noї пошedemъ вna мълцime лпсemnатъ de ръмъшіце dintръпса. Есте de съпта даторіе лптр'adевърь a къта ачele ръмъшіце ші a ле фері de поeaпълъ тімпърілорь ші алъ вітъреї.

Къцетъ аша даръ a лмпліні чева din ачеста даторіъ прin прелъкрареа мітолоцієї попоарълорь антіче, каре прелъкраре e дестінатъ a респъndi лптре попорълъ пострь къноштінцele мітолоціче, спре a вedea вnde e фънтъпа челорь че се афла ла noї ші ашї еспліка вna мълцime de datine лптемеiate пре кредinца стръвънілорь.

Че се атінце de фолосълъ мітолоцієї пентрь артістї ші поецї ші пентрь тотъ патълъ, карele воеще съ лпцелеагъ опъріle ачестора, афлъ de прісосъ a ворбі пентрь астъ datъ, къ — че лъціреа опърілорь мітолоціче ла пацівніle чele маї кълте адеверескъ дестълъ фолосълъ еї.

Nътрескъ дечї сперанца, къ воіь фі спріцінітъ лп ачeаста лптрепrindere de спіріталъ паціonалъ, челъ вedemъ десволтъndъce пе zi че мерце ші de zелълъ пентрь наінтъментъ. Къ атътъ маї въртосъ съм таре лп сперанцътї, къ къть e преакъпоскътъ, къ noї лп імперіълъ австріакъ пъ токтаї авемъ авторї de професівне, чі кавтъ съ мълцътімъ черіълъї, кънdъ се івеште къте вnълъ, карele скріe din атóре паціonалъ. De ачeea e de маре печесітате лпкърацiареа лпчепъторілорь.

Опълъ анънцатъ ва еші лп доъ сеаь треї фъсчіоре, dintре каре чea de ънтънiь къстъ 70 de кръчерї валята австріакъ ші прецiълъ челорь ъртътоаре ва фі атъсъратъ пътърълъї абопацілорь къть се поате de moderatъ.

Рабатъ се дъ дела 10 есемпларе вnълъ. Банiї de препътерацівне пентрь ънтънiа фъсчіоръ карea ва еші лп септътъна Паштілорь, съптъ a се тръміте прin епістоле франкате пънъ ла 1-а Февръаріе 1861 ла „Тіпографіа лъї Фіорк ші Компаніа“ лп Тімішоара.

Спре лплеспіреа опорацілорь препътераторі ъртеазъ аічї вna лістъ къ адреса тіпърітъ.

ОО. DD. къроръ лі се лмпъртъшеште ачестъ анънцъ, съптъ рогацї a 'лъ фаче ші маї департе, къноскътъ.

Тімішоара лп 1-а Іанъаріе 1861.

Теодорь Рошъ.

„Ревіста Карпацілорь,“ че къпrinde лп сine: літератъръ счіінце, історіъ, арцї, політікъ, редiцeатъ къ вnъ тактъ преа нітерітъ de D. Георгіе Сіонъ, къноскътъ тътъроръ ромъпілорь ка бърватъ ерудітъ ші поетъ фаімосъ, іасъ лп Бъкърещі ші аре лптраре лп Монархіа австріакъ ші лп анълъ 1861. Прецълъ абопаментълъї пе вnъ анъ e доі галвінї, пе ½ анъ вnъ галбінъ. Пентрь ромънії трансілванені се фаче копчесівнea, партікъларіе de a пъ се леа прецълъ транспортълъї. Банiї de препътерацівне се прітескъ ші лп хъртіе — дарь фіреште пе калкълълъ авралъї, ші се тріміть de adрептълъ ла редакцівне. Лп фіеште каре лънъiесе къте доъе брошърі.

Лп Ліпска ші Хаideлверг, (лп Цертаніа) іасъ ъртътоареа скріере: „Вочea тімпълъї (Stimen der Zeit,) o скріере лънаръ, політікъ ші літераръ, edатъ de Adolф Колачек.

Din доъ брошърі че пі се тріміserъ, еште лпкъ лп лъна л. Окт. a. тр. пе лпкredinцаръмъ, къ астъ скріере мерітъ атенцівнea тътъроръ ачелора, карії се окъпъ къ четіре скріерілорь цертъне. Прецълъ абопаментълъї каре се поате denъне ла тоате постеле ші лібръріile, фаче пе вnъ пътрарiь de anъ 2 талерї.

Лп локълъ фоаеї La Voix Roumaine. ва еші o алъ фоае інтітълатъ La Voix de la Roumainie каре се ва тріміте тътъроръ абопацілорь прітеї фоае, дакъ пъ ворь деклара къ се леапъдъ de dънса.

Декіарацівне. Dъпъ че ші еь фъї опоратъ din партеа метърілорь конференцеї a фі denъmitъ de метърь комісівнеї пертапente, ші пе лънгъ тоате, къ еь ла Есчелепціа Са Мітрополітълъ Александрь Шълцъ, лпкъ лп 4/16 Іанъаріе a. к. deосебітъ лп ачeаста прівінцъ amь denрекатъ, тотъшї лп газетеле магіаре лпкъ тотъ ка метърь фігрезъ, ме афлъ a фі datоріь прінчіпіілорь теле, de поь серъътореште a декіара, къткъ ка метърь комісівнеї пертапente (декътва лпкъ арь есіста, фіindъ къ скопълъ еї п'a фостъ алта, декътъ лп съвштерпереа гравателорь хотърште Архіпъсторілорь пострії a ле фі спре ажторіь, каре прекътъ amь прічепътъ саь ші лптъмплатъ,) пъ потъ съ фіь, ші къткъ къ лъкрареа еї d'ачі лпnainte de воіа ші інтенцівнea пацівнеї ромъне пічї одатъ пъ o воіь рекъноаште.

Клъжіь 21 Іанъаріе / 3 Февръаріе 1861.

Александрь Лazар.

т. р. консіл. de трівъналъ.

Прінчіпателе ромъне.

Бъкърещі 25 Іанъаріе. Zioa de 24 Іанъаріе, zi солетнъ че adъче aminte фіекървіа Ромънь ачелъ моментъ сънpretъ, лп каре a възътъ реалісатъ воінца паціonалъ, zi лп каре Ромънії adънъndъce съв вnь сінгърь стindardь, съв вnь сінгърь прінчіпіь, аь datь Европеї чea маї стрълъчітъ довадъ de алъ лорь патріотісмъ, a фостъ сербатъ ері къ челъ маї маре entъсіасмъ. Веселіа лъчea пе фрънціле тътъроръ. Тотъ Ромънълъ сімцea лп трънсълъ мъndріа de a фаче парте dintр'o пацівне че се компне акмъ de чіпчі міліоане de оамені. Тотъ оръшеанълъ се атпреса ка съ вадъ пе Алесълъ пацівнеї, пе івбітълъ пострь Прінчіпе, пе отълъ че репресънтъ прінчіпівлъ вnірeї ші съверапітатea паціonалъ ромънъ. Сървътоареа a фостъ фоарте фрътоасъ. Салвеле de артілеріе че лп ревърсатълъ зілеї a анънцатъ Бъкърештенілорь лпчепътълъ ачестеї zi солетне, a пъсъ тоатъ попълація лптро мішкаре entъсіастъ. Ла 10 оаре пе страda Могошоаеї, пе страda Франчезъ, пе страda Краіовеї ші пе колiна Мітрополіеї се грътъdice маї тоатъ попълацівнea орашълъї. Мъріа са Domпіторівлъ лпкънцівратъ de статълъ съъ маціарь стръвътъndъ ачесте страde a фостъ салвтатъ къ чele маї entъсіасте акламації. Лп къртea Катедралеї a фостъ прімітъ de оштіреа ромънъ. Са къптатъ Te Deum ла каре аь асістатъ Міністрії, тоцї репресептанції пътерілорь стръіне, тоате авторітъціле чівіле ші мілітаре, Корпълъ леціслатівъ ші тоате потабілітъціле цереї. Салве din лпълцітіле орашълъї акомпаніаь імпъріле есемплате de мъzіка вокалъ. Слъжба а фостъ съвършітъ de Еminenцia са П. Мітрополітъ ші de Преа сфінцііле лорь П. П. Епіскопі. Dъпъ съвършіреа офічіълъї дівінъ Мъріа са стръвътъndъ іарь мълцітеа вnъї попорь entъсіастъ, с'а лпторсъ ла палатъ, вnde a прііміть фелічітъціле шефълъї Бісерічеї, але Епіскопілорь, але репресептанцілорь пътерілорь стръіне, але корпълъї леціслатівъ, але тътъроръ авторітъцілорь църеї ші але потабілітъцілорь орашълъї. Сеара тотъ орашълъ a фостъ ілъмінатъ.

О фрътоасъ репресептацівне авъ локъ ла театрълъ паціonалъ, ла каре аь асістатъ Мъріа са вnde ераь лпвітацї ші репресептанції пътерілорь стръіне ші тоате потабілітъціле орашълъї. Ла лптрареа Мъреї Сале лп сала театрълъї, с'а есекътатъ de тоатъ трупа італіанъ вnь імпъ, лп опоареа зілеї компосъ de Dл. Біскопті. Dъпъ ачeаста са жъкатъ вn водевіл паціonалъ Nънта церепеаскъ репресептатъ de чеї маї dістінші артіштї a трупеї ромъне, лп каре репресептацie D. Мілo a лпкънтатъ пе тоцї къ талептълъ съъ артістікъ. Dъпъ ачeаста a авътъ локъ актълъ ал 2-ле din Лъчіа ші ал 3-ле din Ролап ші спектаколълъ са съвършітъ къ арії паціonале компосе ші есекътате de фъімосълъ пострь артістъ D. L. Vist. *) Сала лпфъцошea прін тоалетele дамелорь ші прін веселіа вnіверсалъ челъ маї фрътосъ таблоь. Спектаколълъ са съвършітъ dъпъ мezълъ поцеї.

D. К. Крецълескъ, Прешedінтеле лпалтеї Къцї a пропънцатъ ъртъторівлъ дискърсъ:

Преа лпълцате Doamne! Лпалта Къртe прін органълъ прешedінтелъї съъ, се сімте фericітъ a вені пентрь a доua оарь ла ачeeашї zi, съ denъie отацele сале Мъреї Воастре, ші съ въ фелічіте пентрь лпdoіта алецere de Domпіторіь алъ Прінчіпателорь Ромънієї. — Лпалта Къртe, Преа лпълцате Doamne ка авторітатea каре, dъпъ ноіле інстітуцівні есте песте къръndъ a вені с'о лплокъіеаскъ, ла апълъ вііторіь тотъ ла ачeастъ окъ, се лънгъ фелічітацііле de астъзї, съ въ поатъ adъога ші ачele пентрь o десъвършіть вnіре a Прінчіпателорь сорорі, обштеаскъ dорінцъ a пацівнеї.

Ла каре М. С. a ръспънсъ лп термені чеї маї граціошї ші патріотічі.

Міністерълъ din Іашї с'a форматъ лп modълъ ъртъторь: D. Панъ прешedінте алъ кабінетълъї ші міністръ din лптръ, ла жъстіцie D. Хъртъзаке, ла фінанце D. П. Мавроцені, ла лъкрърile пъбліче D. Стърza, ла чele dінафаръ Рола ла кълте D. Къчъреапъ, іарь ла ресъбелъ тотъ D. ценералъ Флореск.

Ачестъ міністерь се дъ de челъ маї вnъ посібілъ, ші се зіче, къ къ ачeастъ алецere, се ва реаліса ші вnівнea комплектъ a Прінчіпателорь поастре, прін фъзівнea міністерелорь ші катерелорь леціслатіве din амбеле Ромънії.

Ne плаче a кредe, къ ачесте превестірі се ворь адевері 'n къръndъ. Сперътъ мълтъ de ла фостълъ метърь алъ гавернълъї провісор молдавъ; ші ачeастъ сперанцъ a поастръ, есте фondатъ пе фанте, фанте каре аь datъ чea маї ресънътоаре довадъ despre патріотісмълъ, лъмініle ші побілеле сентімente че карактерісеазъ пе прешedінтеле міністрілорь de песте Мілковъ. Штімъ къ політіка са a фостъ лп тотъ тімпълъ вnіоністъ. Тоцї рекъноскъ лп D. Панъ, пе зелосълъ апърторіь алъ лібертъцілорь пъбліче ші алъ дефінітівеї вnівне a Прінчіпателорь. Кредемъ дар' къ алецереа М. Сале a авътъ маї къ сеамъ, de обіектъ реалісареа фрътоасселорь промісівні din месацівлъ Тропълъї. Секондавомъ оаре къ демпітатea ші кърацівлъ черътъ пе D. Панъ лп тоате лъкърърile сале? .... Къ тоате лпкъркърile політіче інтеріоаре лп каре пе афлътъ, noї лпкъ кредемъ, къ къndъ ва фі кестівнea реалісърії Мареї фанте a вnівнеї, пе вомъ десърка de орї че пасівне, ші вомъ da мъна спре a лъкра къ ардоаре, пентрь реалісареа вісълъї de аврь алъ църії поастре.

„Націопалълъ.“

*) Бine къ аь есекътатъ аколо, пентрь къ къndъ се продъче лп Сібіїь і e ръшіне a пъші къ пісce ромъне ші de o фаче ачeаста ла 2-а, 3-а, продъчere есте пънаї лп ърма мълторь ръгърі ші провокърі a Ромънілорь de аічі. Р.

Редактор респънзътор Ioann Рaц. Едітъра ші тіпарівл тіпографісі діечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септъмънъ: Жоіа. — Препъмераціъпеа се фаче ля Сібіїй ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерациеї пентръ Сібіїй есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жътетате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърді але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 5; фл. 25 кр. еар о жътътате де ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа ôръ къ 7. кр. ширял къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

№ 6. **АНЪЛЪ IX.**

Сібіїй 9. Февръріе. 1861.

Конферінцеле регніколаре din Алба Іулія (Бълград.)

Дела 21 Декетвр. а. тр. ші пънъ астъзі, с'а ворбітъ атътea деспре ачесте конферінце, — фіреште про ші контра, — лнкътъ парепісе н'а ръмасъ нічі о опініъне пе репресептатъ ші нічі ън аргътентъ неаміптітъ ші недискътатъ; ші къ тоате асте кредетъ, къ конферінцеле респективе воръ маі да лнкъ матеріалъ богатъ жърналелоръ патріотіче пентръ врео кътева септъмъні. — Петрекъръм даръ ші конферінцеле ачестea лн пачe, харъ Domнълві, — десватеріле лоръ каре деалтміптрелеа търтърісітъ аъ декърсъ лн ordinea чea маі бънъ, — пъ пеа съпрінсъ піче ка кътъ, аргътінтеле че ле adъсеръ метърії конференціалі, ромънії ші маџеаро-съкъії, пъ пе фъсеръ de локъ стръіне. Ачеііа ръмасеръ пе терепълъ легалъ лнтръ марцініле асігнате de Diплома din Октомвр. а. тр. ші білетеле лмпърътешті, — еспрімъндъші доріпца къ тоатъ сінчерітатеа, пентръ de a потea пъші лн віаца конституціопалъ астфеліъ, ка паціъніле съ се пótъ бъкура прекътъ de лібертате, пе атъта ші de паціопалітате; іаръ маџеаро-съкъії, апъраръ леџеа дела 1848, къ тоате аргътентеле къте ле потъръ продъче жърналеле маџеаре дела 20 Октомвр. а. тр. лнкоаче. Метърії конферепціалі сасі, се лмпърдіръ лн доъ опініъні, дъпъ кът пе пророчісе маі дъпъзі стімабілъл постръ кореспондінте дела Олтъ. Дестълъ атъта, къ конферінцеле ачесте лнкъ трекъръ. Че фолосъ, че бънътъці воръ продъче еле пентръ біата поастръ патріе, зъдъріть пріп атътea сістеме непорочіте, ші черкатъ de атътea іспіте, врта ва алеџе. Астъзі фіеџе каре се 'нчеаркъ a потea афла — каре ва фі рездтатълъ конферінцелоръ? ші фіиндъкъ астъ лнчеркаре фаче пентръ астъдатъ о епігтъ a къреі ресолваре e легатъ de імпосібілітате, съ требетъ a ворбі деспре de кърцереа ачееіа.

Din кореспондінца ачестъі жърналъ din Nрълъ тр. дататъ din Алба Іулія, пе есте къноскътъ пе скъртъ декърсълъ шединцеі din тъіъ din 30 Ian. (11 Февр.), дъпъ каре a маі врматъ о адоза шединцъ лн зіза врмътоаре (лн $\frac{31\ \text{Іанъаріъ}}{12\ \text{Февръаріъ}}$), къ каре са ші лнкееатъ апоі конферінцеле.

Дъпъ че даръ Е. С. Прешединтеле Капчеларіеі трансілваніко-авліче дескісъ лн 11 Февр. н. шединца, пріп о къвънтаре лн лнцълесълъ хъртіілоръ лмпърътешті din 20 Окт. ші 21 Декетвр. а. тр., лъъ апоі къвънтълъ Епіскопълъ Xainald, каре лнтро къвънтаре лънгъ обіектъ, ка конферінца съ пъ се слобоадъ ла десватереа впеі леџі електорале, чі съ ръмже прелънгъ леџеа адъсъ лн 1848. Ші фіиндъкъ — тоџі метърії конферепціалі маџеарі ші съкъі, ръмасеръ пре лънгъ пропънереа Ес. Сале Длъі Епіскоп Xainald, аша продъчетъ ачі вртъторіълъ естрасъ din потепіта къвънтаре:

„Дъпъ че — зіче — віаца поастръ конституціопалъ лші аре трекътъл, лънгъ каре ка съ пе алипімъ о претінде даторінца поастръ че о аветъ атътъ кътръ Маіестатеа Са Прінчіпеле апостолікъ, кътъ ші ачееа кътръ патріа поастръ; дъпъ че аветъ леџе, каре аре тоате крітеріile впеі леџі облегътоаре, кондъсъ de ачелъ сінцетъмънтъ пеклътітъ de кредінцъ ші аліпіре, къ каре татъ портатъ кътръ тропълъ ші персоана Маіестъцеі Сале Прінчіпелві апостолікъ, пе каре (сінцъмънтъ) вреаъ алъ пъстра пънъ ла челі маі din вртъмътепте але віецеі теле, лн зіле бъне ші рале, ші лн тіжлокълъ орікъроръ віфоре, ші каре черънdъ требвінца съптъ гата a сіціла ші къ съпцеле, даръ каре ібвіре кътръ Прінчіпеле фъръ нічі о прівінцъ лн врео парте претінde дела мine ші сінчерітате, къ деосебіре лн тімпіі чеі греі — ме лndеатънъ a me деклара лнтр'аколо, ка съ рвгътъ къ чea маі профънdъ съпъпере пе Маіестатеа Са Прінчіпеле апостолікъ, ка лн лнцълесълъ леџілоръ поастре че ле аветъ съ се лndвре a конкіета репресептанцій патріеі поастре ла о діетъ комънъ a Бнгаріеі, кареа сінгъръ пътаі пóте фі компетінтъ, de ачееа din партеа поастръ апаре орі че лінсъ a маі медіта, a пе консълта ші a прегъті проекте деспре модълъ конвокъреі орі цънереі a алтеі діете.

Аша е, ноі аветъ леџе, каре пе отъреште: вnde ші кътъ тръвве a се конкіета ла діетъ репресептанцій ачестеі църі.“

Дъпъ ачестea мотівеазъ ораторълъ, къткъ леџea din 1848 аъ авътъ тотъdеавна, ші аре ші астъзі потере леџівіть облегътоаре, се сілеште a демъстра къ вніъnea Трансілваніеі къ Бнгаріа e o доріпцъ секъларъ, ші аміптеште къ, лнкъ ла предечесорълъ сеъ Епіскопълъ (рот. кат.) Коптеле Ігнатіе Батіані, с'а фостъ адресатъ маі мълте скрънe съкъетті ші Комітате рогъндълъ, ка съ аштеарпъ ла поалеле тронълві доріпца лоръ че о a авътъ пентръ вніъne; къ леџіле ачестea (din 1848) пъ съптъ ресълтатълъ евепіміптелоръ торепте дела 1848, нічі a вnеі пріпірі фъръ нічі о жъdекатъ съпътоасъ; къ лнкълпареа къткъ ачeастъ леџе саъ адъсъ пріп терорістъ e фъръ темеіъ; къ пъ се потъ деклара de певаліde din ачелъ респектъ, къчі саръ фі адъсъ пътаі пентръ вnъ касъ, мотівъндъ къ стаъ лн легътъръ къ алъ 7 арт. de леџе, адъсъ пріп діета дела Пожонъ din 184⁷/₈, пе къndъ пъ ера лнкъ de превъзътъ катастрофа врмать (дела 1848—9.)

Дъпъ тоате асте апоі лші дъ опініъnea лнтраколо, ка фірвл съ се лнчеапъ іаръші de аколо, de вnde с'а рвптъ; са рвпт лнсъ зіче — дела діета (Бнгаріеі) din 1848.

(Ачі денъті Ес. Са Прешединтеле de Протоколанть пе D. I Гаал, іаръ de ревісорі аі протоколълві пе D. D. Каролъ Zeік, Баропълъ B. Конрадсхаім, Іоан Алдълеанъ ші Паълъ Рот.)

Дъпъ къвънтареа D. Епіск. Хаінald, лнгъ каре са алътъратъ тоџі метърії конференціалі маџеаро-съкъі, а лъатъ къвънтълъ Конт. Доміпік Телекі, каре фъръ нічі о рефлексіъне пріті пропънереа антеораторълві.

Акътъ ръдікъ къвънтъ Ес. Са Мітрополітълъ Шалцъ, апъръндъ дрептъріле паціъпеі ромъне.

(Ла тімпълъ сеъ о вотъ лнпъртъші къвънтареа лнтреагъ. Р.)

А ворбітъ апоі D. Ст. Хорватъ, каре петълцътітъ къ чеде адъсе лннаінte de Ес. Са Мітрополітълъ, ш'а датъ тоатъ сілінца a арăта, къ леџіле дела 1848 поседъ тоате атрібвтеле de леџе, ші пътаі лн форта лоръ естеріоаръ, чі кіаръ ші лн къпрінсълъ лоръ din лъвнтръ пъ маі ласъ пітіка de доріть, ші къ леџі маі ліберале de кътъ ачестea, пъ афлътъ, нічі лн Прінчіпателе ромъне ші нічі лн Америка. Апоі пе спъне, къ ла ної деспре о a патра паціъне пъ поате фі ворба, — къчі ачeаста піче кіаръ лоціка пъ о полте копчеде. — Се алтъръ лънгъ опініъnea D. Епіскопъ Хаінald.

(Ачі Ес. Са Прешединтеле фаче конферінца атентъ ла ачееа, къ кіесціъніле вніъnеі ші a паціопалітъцеі, пъ съптъ обіектълъ ачестеі конферінце.)

Бл. Конрадт Шmidт, се 'нвоеште къ D. Епіскопъ Хаінald лнтратъта, къ пріп Diплома din 20 Окт. с'а deскісъ калеа спре десволтареа констітуціопалъ, ші къ леџіле адъсе de діета din 1848 съптъ лн потере, ші къ тръвве a се къта вn дрътъ пентръ контіпвареа леџілоръ, се деосебеште лнсъ пътаі лн алецереа ачестъі дрътъ; пъ врea съ меаръ ла діетъ лн Бнгаріа, дореште деокамдатъ о діетъ трансілванъ. Че цъне de къпрінсълъ din лъвнтръ a ачестеі леџі дела 1848, ачeастъ леџе — зіче — дъ пътаі o лібертате індівідвалъ, пе кънdъ ромънії ші сашіі претіндъ лібертате політікъ паціопалъ. Пропънe апоі вnъ проектъ de леџе електоралъ пентръ діета віітоаре. Къпрінсълъ лві есте: репресептаціъnea попорълві, дар пъ къ респектъ ла пропорціъnea пътеросітъцеі, апоі репресептаціъне de класе, de інтересе, de ораше, ші маі мтіе D-zeъ de къте тоате. E къріосъ лнсъ, къ пе ромъні врea аі ведea репресептаці лн діетъ пътаі пріп 28 de депътаці. Претінсъ a се лва ачестъ програтъ ла десватере de кътръ конферінцъ, чі Прешединтеле зісъ, къ съ се іее пътаі ла протоколъ, ка орі каре алтъ пърере індівідвалъ. Дъпъ ачeаста a маі ворбітъ алці доі ораторі D. D. Гаал ші Zeік, атъндоі пентръ опініъnea D. Епіскопъ Хаінald, ші къ ачeаста с'а лнкееатъ шединца din тъіъ.

Лн зіза врмътоаре dimineaца ла 10 оаре се лнчепъ адоза ші чea маі din вртъ шединцъ. Ораторълъ din тъіъ лн ачeастъ zi a фостъ Ес. Са Дл. Епіскопъ Баропълъ de Шагъна, кареле a ворбітъ лн літва ромънъ врмътоареле:

„Ілвстръ адънаре! Nаціа ромънъ din Ардеалъ, ка ші челелалте паціі din царъ, пъзвеште къ тръ лібертате ші лътінаре.

Nъзвіала ачаста пъ есте продъктълъ вnеі моментъ, чі есте врмареа вnеі конвінцері морале, кареа фіекаре ромънъ аъ лнвъцато din віаца са соціалъ de тоате зілеле.

Nаціа ромънъ лнцелеце съб лібертате стареа чea порталъ a Патріеі сале констітъціопале, кареа съі асігвреze віаца, чінстea ші авереа еі; еар съб лътінаре лнцелеце фолосірea дарълві віецеі констітъціопале базате пе егала лндрептъціре къ прівіре ла Реліціа, ші паціопалітатеа са, ші ла кълтвра ші лнтребвінцареа літвеі сале паціопале.

Nъзвіла ачаста a паціеі ромъне прекътъ заче лн фіреа ші лінса еі, пе атъта есте дештептатъ лнтрънса пріп пъзвіала челоралалте паціі din царъ,

каре лпкъ пѣ doreскѣ алта, dекѫтѣ a се сѣсцine лп лiбертатea шi лѫмinареа, de кареа сaѣ фолосiтѣ шi пѣпъ aкѫмѣ. Deчi вѫрфѣлѣ челѣ маi лппалтѣ алѣ пъзѣелiй паццiеi ромъне есте, a ажѣнце ла ачеа старе de лiбертате шi лѫмinаре, ла кареа челелалте паццiй aѣ фостѣ ажѣнсѣ шi маi наinте.

Лп ачeастъ лмпрежѣраре вedѣ eѣ вnѣ лѣкрѣ minѣnатѣ шi dѫмnezeeскѣ, ва съ ziкъ, вedѣ вna шi ачeeaшi пъзѣiалъ, вna шi ачeeaшi цiптъ din партea паццiiлорѣ apделене, авѫndѣ anгiра сперанцеi лорѣ лп конституцiѣнea Патрiеi, ка лптр'о къраре сiгѣръ, че dѣче ла тѣлцѫтiреа обштeаскъ.

De ачeea съ пѣ пе сперiемѣ нiчi вedемѣ лптре метврiй конферiнцеi опiнiй диферiте. Требѣе съ штiмѣ карактерѣлѣ ачесторѣ опiнiй диферiте. Карактерѣлѣ лорѣ пѣ есте антiпатрiотiкѣ, пѣ есте антiконституцiоналѣ, пѣ есте връжмъшескѣ, чi есте вnѣ ресѣпетѣ алѣ конвiнцерiй пропрiй спре вiнele патрiеi конституцiонале. De ачeea опiнiile ачестea диферiте пѣ ватѫмъ пъзѣiала паццiiлорѣ, пѣ слѣбескѣ aжѣнцереа лорѣ ла цiпта dорiтъ, нiчi прiмeждѣескѣ паладiѣлѣ Патрiеi, конституцiѣнea.

Съ пѣ пе сперiемѣ нiчi de фелiѣрiтele лiтвѣ, лп каре метврiй ачестeй конферiнце лшi deскопере опiнiile сале. Ачeастъ iвiре пѣ есте тѣрпѣлѣ вавiлонiкѣ, чi есте iкоапа чea aдевъратъ a сърбътоареi крештine de Рѣсале. Deосебiреа лiтвiлорѣ саѣ сокотiтѣ de педeапсъ пѣмаi лп тестаментѣлѣ векiй, iарѣ лп челѣноѣ саѣ чiнстiтѣ de Dарѣлѣ Dѣхѣлѣi Сфѣнтѣ, чeea че eѣ dорескѣ, ка шi пeсте ачeастъ конферiнцъ съ се реверсе лп чea маi богатъ тъсѣръ. Аша дaръ диферiнця лiтвiлорѣ din ачeастъ конферiнцъ есте ресѣпетѣлѣ фрѫцiетатеi паццiлорѣ din цaръ; есте карактерѣлѣ челѣ de фрѣнте алѣ патрiеi ноастре конституцiонале, кареа ка о Маiкъ вѣнъ лтврѫцiшeазъ кѣ асeменeа iвiре шi кълдѣръ пре тоцi фiiи сaѣ; есте факторѣлѣ челѣ пѣтернiкѣ пентрѣ адeверiреа патрiтатеi паццiлорѣ din цaръ; есте факторѣл ачела, кареле гараптeазъ пачea шi тѣлцѫтiреа обштeаскъ, шi пѣпе ставiлъ ла орi че iрегѣларiтате. Лп сфрiшiтѣ фелiѣрiтea лiтвiлорѣ din конферiнца ачeаста репрезентeазъ лп орiгiналiтате Патрiа ноастръ — Ардeалѣлѣ. —

Премiтѣндѣ ачестea, трекѣ ла обжетѣлѣ ziлei, шi ме декларезѣ лптраколо, кѣ eѣ пъртiескѣ пърereа Dлуi Архiепископѣ Алeксandрѣ Штерка. Шѣлцѣ.

Dѣнъ ачестѣ ораторе ромънѣ вртъ D. Веер Фаркаш, алътъръндѣсе прелѣпгъ опiнiѣнea D. Епископѣ Хaiналdѣ, обсервѣндѣ, кѣ проектѣлуi Ес. Сале Мiтрополiтѣлуi Шѣлцѣ сeатъпъ кѣ конвентѣлѣ францосескѣ, iарѣ ачела алѣ Dлуi Шmidt, се пare a фi ешiтѣ din кondeiѣлѣ луi Голѣковскi, шi сeатъпъ кѣ статѣтele теniте пентрѣ Стiрia.

De ачi апоi вртaръ маi мѣлцi ораторi dintръ метврiй тaцeарi шi съкуi, карiй кѣ тоцii се алътъраръ лъпгъ опiнiѣнea Епископѣлуi Хaiналdѣ. Тотѣ лп лпцълесѣлѣ ачеста с'a декларатѣ шi Ес. Са Дл. Прешedинте алѣ Гѣвернѣлуi Е. Міко.

Метврiй конференцiалi ромънi лпкъ се декларaръ тоцi — афаръ de Дл. Молдованѣ, кареле din каѣса волнѣвiреi п'a потѣтѣ лѣa парте ла шedинца adoѣ, дaрѣ кареле ш'a датѣ деклараciѣнea лп скрiсѣ.

Dintръ ромънi a венiтѣ ла рънdѣлѣ ворвiреi маi наinте М. Са Дл. I. Алdѣлeанѣ, кареле ш'a deскопeрiтѣ опiнiѣнea лп кiпѣлѣ вртъторiѣ:

„Dѣнъ че din партeа Нaцiѣнei мéле пѣ am нiчi о акредiтiвъ, лмi воiѣ есприма пѣмаi опiнiѣнea меа indiвidѣaлъ; кѣ тоате ачестea, лп вртa декретѣлуi меѣ фiиндѣ пофтiтѣ ла ачeастъ опоратъ конферiнцъ din граciа Маiестатеi Сале ка вѣрватѣ de лпкредere din партea ромънiлорѣ, лмi цѫнѣ de датoрiнцъ амi лѣa de чeнтрѣ de пѣрчedere лп опiнionареа меа indiвidѣaлъ dорiнцеле iвiте лптре конпaциonалiй меi ромънi, лп кѣтѣ adекъ ачелеа се цiнѣ de обiектѣлѣ opdineй зiлeй, шi лп кѣтѣ мiа венiтѣ ла кѣпосчiнцъ.

Премiтѣндѣ ачестea, шi трекѣндѣ ла opdinea зiлeй, пропѣпереа Есч. Сале Dпѣлуi Епископѣ Хaiналd adѣce лп наinte кѣ темeiѣ шi кѫ о лпцелепчѣне преа маре лп шedинца de iерi шi акчентатъ de кътръ маi мѣлте пърцi преа demне, dакъ am лпцелесѣ вiне — a мерсѣ лптр'аколо, ка поi, съ пе adресѣмѣ кътръ Маiестате лп фавоареа лецеi електорале трапсiлвane din 1848, adекъ: ка съ рогѣмѣ пе Маiестатea Са, — съ конкiеме диета трапсiлванъ, сiмплiчiмiнте dѣнъ ачeeaшi лéце.

Еѣ пѣ потѣ пъртiнi астъ пропѣпере, пентрѣ кѣ ачестѣ артiколѣ de лецe dѣнъ кѣмѣ штiмѣ кѣ тоцii, саѣ adѣcѣ кѣ скопѣ, ка Трепсiлванiа съ алеагъ шi съ трiмiтъ депѣтацi ла Диета din Ѳнгaрia.

Кѣ ачестѣ артiкѣлѣ de лецe аша дaръ кесцiѣнea вniѣнei Трапсiлванiеi кѣ Ѳнгaрia, стъ лптр'о аша de стрiнсъ легътъръ, лп кѣтѣ, вna фъръ de алта пѣ се поате пертракта, шi a ле десфаче дела олалтъ e кѣ пепѣтiнцъ; еар'dѣнъ тiка меа пъréре, опората конферiнцъ пѣ e компетiнтъ a пертракта деспре кесцiѣнea din вртъ.

De шi e фантъ, къ арт. I. de лéце din 1848, с'aѣ adѣcѣ de кътръ диетъ, къ с'aѣ санкцiонатѣ de кътръ Прiнчiпele лецiтимѣ, ва лптр'атъта саѣ шi пѣсѣ лп лѣкраре, лпкътѣ Трапсiлванiа лп 1848 ш'a трiмiсѣ депѣтацii съi ла диета din Ѳнгaрia; de шi de о парте пѣ се поате пега, къ цѫнереа шi пъзiреа лецiлорѣ adѣce пе кале конституцiонал e вna dintръ челе маi сънте датoрiнце a пѣтéреi есекѣтиве — a Прiнчiпелуi, dар' de алтъ парте пѣ се поате пега нiчi ачeea, къ a жѣдека шi a ресолва астъ кесцiѣне делiкатъ, лпкътѣ adека арт. I. de лецe din 1848 аре валóре, шi лпкътѣ dѣнъ вnѣ рестiмпѣ de лпчетаре de 12 анi, се маi поате adѣче еаръшi лп вiгоаре? спре жѣдекареа ачестeia, зiкѣ — оп. конферiнцъ фъръ лпdoiалъ e пекомпетiнтъ, фiind къ черкѣлѣ активiтѫцеi ноастре лпѣ фаче есклѣсiвѣ преа п'алтѣлѣ бiлетѣ лмпърътескѣ din 20. Окт., шi респективе ачела din 21 Декетвр. а. тр.

Акѫмѣ вiне a се ресолва маi де апроапе кесцiѣнea: Съ акчептъмѣ оаре мiсiѣнea ноастръ, орi ва? лп касѣлѣ din вртъ пѣ пѣтемѣ авea конферiнцъ, iарѣ dакъ' о акчептъмѣ, ачeea че am шi фъкѣтѣ прiн ачeea, къчi пе амѣ adѣнатѣ шi пе консѣлтъмѣ, атѣнчi вртéзъ de cine, къ аветѣ a пе цiпea стрiнсѣ de ачелi автографе преа лпалте, пе каре се басеазъ кiетареа шi компетинца ноастръ.

Dѣнъ че Маiестатea Са, прiн ачелѣ бiлет сѣсцine пентрѣ Трапсiлванiа о лецiслацiѣне деосебiтъ, шi саѣ лпdрatѣ a ордона, ка съ фачетѣ вnѣ проектѣ de лецe провiзорiѣ кореспѣнзѣторiѣ кѣ тiмпѣлѣ de фацъ шi кѣ черiнцеле ачестeia, спре компѣнереа вnеi репресентацiѣнi кратѣ пентрѣ Трапсiлванiа, аша тiка меа пъréре есте, ка поi съ требчетѣ ла пертрактареа вnеi лецi електорале спечiале, ресервѣндѣ ресолвареа шi жѣдекареа кесцiѣнiлорѣ de маi сѣсѣ adѣce пе тапетѣ фъръ компетинцъ лп шedинца de ерi шi de азi, пентрѣ диета конститѫционалъ трапсiлванъ.

Лп вртъ, лмi ресервѣ дрептѣлѣ de a фаче о пропѣпере спечiалъ, лпdатъ че мi с'арѣ adопта лп прiнчiпѣ опiнiѣнea. Че цѫне de програмѣлѣ de лецe a М. Сале Dпѣлуi Конрad Шmidт пентрѣ алецереа депѣтацiлорѣ, мъртврiсескѣ, къ еѣ пѣлѣ афлѣ нiчi a фi дрептѣ, нiчi a се потea иѣне лп праксѣ. Лпсъ dѣнъ че са комвътътѣ атътѣ de темeiнiкѣ de кътръ ворвiторѣлѣ лп антеа меа М. Са D. Веер Фаркаш, лпкътѣ арѣ фi пѣмаi о пердере de време a се маi комбате атiпсѣлѣ програмѣ шi din партea меа, аша мie пѣмi ретъне алта, de кътѣ a пъртiнi фъръ нiчi о мотiваре обсервъчiѣнiле ачестуi прéстiмабiлѣ Domнѣ din вртъ, adѣce лп привiнца ачeаста.

Dintръ ромънi a вртатѣ апоi М. Са D. I. Брапѣ de Лемени, са деклараtѣ лп лiтва пацiоналъ лп кiпѣлѣ вртъторiѣ:

Есчелепциiле шi Мъриiле Воастре, Преа стрълъчiтѣ adѣнаре!

Челе че с'aѣ лптѫмплатѣ ла 1848 съптѣ кѣпоскѣте, ресѣлтатѣлѣ ачелора сеаѣ челе че аѣ вртатѣ dѣнъ ачeea ле счiмѣ шi маi вiне, къчi ачeсте апасъ Патрiа ноастръ, апасъ попорѣлѣ лптрегѣ шi пѣпъ азi. — Трекѣндѣ дрептѣ ачeea eѣ ачестea кѣ тъчереа 'мi еспрiмѣ пѣмаi вѣкѣрiа, къ Маiестатea Са Преа вѣнѣлѣ пострѣ Лмпъратѣ с'a лпdѣратѣ преа граciосѣ прiн лппалтѣлѣ Бiлетѣ de мънъ din 20 Окт. 1860 a пе скъпа de апъсътоареа пѣсечiѣне лп каре сѣферiмѣ de 10 анi, копчедѣндѣне a лптра еаръшi лп каса конституцiѣнеi челеi векi a Трапсiлванiеi, din каре фаталiле черкѣмстанцii din 1848 пе арѣпкаръ афаръ, — шi арътѣндѣне тотѣодатъ шi вшiа прiн каре съ лптрумѣ, — преа лъдатѣлѣ Бiлетѣ зiче: къ деввiе съ се факъ лп конституцiѣнea Трапсiлванiеi de мънъ ла 1848 — атъсѣратѣ челор че с'a лптъмплатѣ de атѣнчi лпкоаче — модифiкъчiѣнi адънкѣ тъiетоаре, ка аша тоате пацiѣнiле, конфесiѣнiле шi тоате класеле попорѣлуi шi челе че аѣ фостѣ пъпъ ла 1848 репресентате, шi челе че п'аѣ фостѣ, съшi аiвъ лп Диета цереi кѣвенita са репресентацiѣне. — De ачi се вede къ Маiестатea Са прiн ачестѣ Бiлетѣ рекѣпоасче конституцiѣнea Трапсiлванiеi de есистинте; лпсърчiнареа лппалтеi конферiнце есте dѣнъ пърereа меа ашi da опiнiа са пентрѣ ачеле модифiкацiѣнi, че вiнѣ a се фаче лп конституцiѣнea векiъ a Трапсiлванiеi лп прiвiнца репресентацiеi цереi, dѣнъ прiнчiпiѣлѣ преатiнсѣ алѣ егалiтѫцеi de Дрептѣрi.

Лп прiвiнца ачeаста с'a форматѣ доѣ пъреры контрарi, adекъ:

1. Къ пѣ есте de лiпсъ a фаче вреѣнѣ проiектѣ de о лецe електоралъ, саѣ оарешiкарi модифiкацiѣнi лп прiвiнца ачeаста, de оарече лецea електоралъ есiстъ лп артiкѣлѣлѣ алѣ II. din 1848. —

2. Къ атъсѣратѣ лпалтѣлуi Бiлетѣ дебве съ се факъ пропосiцiѣне Маiестатеi Сале пентрѣ о лецe електоралъ.

Iо ка вnѣлѣ че сѣт порочiтѣ a ме афла метврiл ачестeй преа стрълъчiте конферiнце din партea Нaцiѣнeй ромънe, лмi декiарезѣ пърereа меа лiберѣ лптр'аколо, къ io стiмѣ шi респектезѣ пърereа прiтъ, ка о dорiнцъ сфънтъ a iнiмeй адораторiлорѣ еi; лпсъ пъртiескѣ a доѣa din вртътоареле мотиве:

1. Къчi ачeаста, есте лппалта воiе a Маiестатеi Сале, ачeаста есте скопѣлѣ кетъреi шi адѣнъреi ноастре, къчi ачеста есте мandатѣлѣ меѣ прiмiтѣ дела Прешedинтеле Капчеларiеi трапсiлванiкоаѣче — Есчелепциа Са Баронѣлѣ Фр. de Кemeny din 30 Декетвр. 1860; шi пѣ фъръ de каѣзъ, de оареце пѣмаi аша се потѣ лмпъчѣi деферiтele пацiѣнi, конфесiѣнi шi класе, пѣмаi аша се поате ажѣнце лптре пацiѣнiле Трапсiлванiеi печесарiа армонiе дела каре сiпгѣрѣ денiнde ферiчiреа котвнеi ноастре Патрii.

2. Пентрѣ къ лецea дела 1848 арт. II. с'a адѣсѣ кратѣ пѣмаi пентрѣ алецереа депѣтацiлорѣ лп 1848, шi прiн вртаре лпкъ лп 1848 с'a шi ресѣфлатѣ ка о лецe адѣсе пѣмаi кiарѣ пентрѣ вnѣ каѣз спечiфiкѣ.

3. Пентрѣ къ лецea ачeаста пресѣпне вniѣнea Трапсiлванiеi кѣ Ѳнгaрia.

Акѫмѣ че се атiнце де вniѣне, орi са фъкѣтѣ вniѣнea Трапсiлванiеi кѣ Ѳнгaрia ла 1848, орi пѣ, лп пѣпктѣлѣ ачеста io пъртiескѣ пърereа Domнѣлуi Шmidт, къ де шi амѣndoѣ диетеле ш'a декларатѣ воiа са лп прiнчiп прiн артiкѣлi de лецe партiкѣларi, тотѣшi пѣ са фъкѣтѣ, de оаре че кondiцiѣнiле сѣб каре ера съ се факъ вniѣнea прiн артiколii de лецe лп диета дела Пешта, вnde ераѣ амendoѣ пърцiле, пѣ са фъкѣтѣ, iарѣ de с'a фъкѣтѣ io декiарезѣ шi ачi, къ с'a фъкѣтѣ фъръ лпфлѣинца нацiѣнeй ромънe, каре фаче $^{2}/_{3}$ din попоръчiѣнea Трапсiлванiеi.

4. Артіколюлъ пентрѫ уніунеа лн привінца легітімітъцеї ші потереї сале, а девенітъ прекътъ атъ авзітъ аічі маї мълте пъреріпро ші контра обіектълъ десбатереї; de оареце даръ ачеаста нъмаї лн легіслацінне с'арѫ потеа девіде, пънъ атънчі стъ лн кіесцінне, ші нъ поате фі привітъ de леце.

5. Леџеа de алеџере din 1848, маї лнколо нъ кореспънde воінцеї маї лнналте, че дореште, ка спре лнпъчінреа націоналітъцілорѫ, конфесіунілорѫ ші а класелорѫ, тоате ачестеа съшї аівъ репресентацінні лн dieta църеї; къ нъ кореспънde се вede лъминатъ de аколо, къчі ла 1848 а фостъ нъмаї 6 Депътаці ромънї, лнсъ

6 Есте ші къ тотъла інпрактікабіл, пентрѫ къ дънъ ачеаста Art. II. §. 4, litt c. аѫ дрептъ de алеџере лнтръ алції ачеї карії аѫ дънъ табела din 1848, 8 фл. контрібуцінне. Се поате лнсе къ акътъ мълці de чеї че а авзтъ ла 1848, 8—80 фл., акътъ нав 4—5 фл. ші vice versa. Карі даръ ворѫ авеа акътъ дрептъ de алеџере dintръ ачестіа? Апоі

7. Ачеастъ леџе а фостъ адвсъ препътъ атъ претісъ лн пресъносіцінеа унінеї, каре лнсе прекътъ атъ зісъ маї сесъ, орі са фъкътъ ла 1848 орі нъ, тотъшї астъзі кредъ къ фіеште каре 'ші ва конче де къ нъ есістъ. Довадъ есте къ с'а органісатъ Канчеларіа унгаріко-авлікъ ші канчелареа трансілваніко-авлікъ, ші астъзі стаѫ ка ші църіле лорѫ, ка довъ сororі indenendinte унa de алта. Есте даръ спре ферічіреа ноастръ а тътърорѫ, къ фіаскъ лнкредере а врта гласълъї ші воінцеї чеї пъріптешті ші съпте а Маіестъцеї Сале Преа вънълъї постръ Монархѫ, манифестатъ лн білетълъ din 20 Октомвріе 1860.

Дечі трекъндъ акътъ ла modіфікацінніле че вінѫ съ се факъ дънъ лнцълесълъ лнналтълъї білетъ, лн конституцінеа Трансілваніеї, къ привіре ла леџеа електоралъ, пъререа меа е аста: ка фіе къріа съ се ласе дрептълъ, чела пънъ ла 1848, ка егалітатеа de дрептърі съ нъ се реалізеze десноіндъ ші пре ачеіа карії пънъ ла 1848 аѫ авзтъ дрептъ de алеџере, чі естінзъндво пре ачеста, ші ла ачеіа карії пънъ ла 1848 нъ о аѫ авзтъ, пърчезъндъ аша даръ din ачестъ прінчіпъ, іо маї лнтъіъ лн привінца дрептълъї de алеџере ме алътърѫ лънгъ пъререа Есселенцієї Сале Дълъї Мітрополітъ Шълъцъ, ші адаогъ лн привінца депътацілорѫ че вінѫ а се алеџе, къ de оаре че нъмърълъ лндрептъцілорѫ лн комітате преете тотъ, асеменеа ші лн скаунълъ Сібіїълъї ші Дістріктълъ Брашовълъї ші алъ Фъгъраші ълъї саѫ лнтълцітъ фоарте прін елівереа фостілорѫ іобаџі, ачестеа съ алеагъ пе віїторіъ къте патръ Депътаці, асеменеа ші фіеште каре din фостеле регіменте de граніцъ къте доі депътаці.

Лн фіне 'ші лнкеіъ кувънтареа меа къ ачееа, къ лн привінца челорѫ мълте ші нондеранте мотіве че са енъмератъ аічі пентрѫ унінеа Трансілваніеї къ Унгаріа, прекътъ ші лн привінца доріпцеї націнеї ромъне, че са адвсъ лнналнте прін Есч. Са D. Мітрополітъ Шълъцъ, de оаре че ачестеа съптъ обіектеле Dietеї, пъртінескъ пъререа Дълъї Консіліаріъ Шраіверѫ, ка ачестеа съ се іа ла пертрактаре лн Dieta Трансілваніеї ла Клъжіъ.

Алъ треілеа ораторѫ ромънъ а фостъ М. Са Дл. П. Дънка, карele а ворбітъ катъ лн врътъторіълъ кінѫ:

Ка мънъръ а ачестеї преа онорате адунаџе ме афлъ даторіъ а ворбі деспре кіесцінеа че са адвсъ па тапетъ, ші а ме деклара лн привінца ачеаста. Кіесцінеа не есте тътърора конносктъ, къчі саѫ дісктатъ de ажънсъ, ші се конпінde лнтр'ачеа, ка оаре съ аштерпетъ Маіестъцій Сале ун проектъ de леџе електоралъ, орі съ не статорімъ прелънгъ леџеа дела 1848?

Фаџъ къ кіесцінеа ачеаста се афлъ довъ опініні контрасте, унa е a Есчелепцієї Сале Дълъї Епіскопъ Dр. Хаінald, лънгъ каре с'а алътъратъ мънърії конференціалі аї повілеї націнї маџеароскъе, еарѫ чееалалтъ е a ачелорѫ доі Архіпъторі ромънї, a Есч. Сале D. D. Мітрополітъ Шълъцъ ші a Епіск. Баронълъ de Шагуна, лънгъ каре са алътъратъ лнкътва ші D. D. консіл. С. Шраіверѫ ші К. Шмідт.

Ес. Са Епіскопълъ Хаінald врънdъ a пъзі терепълъ конституціоналъ, a проектатъ аліпіреа лънгъ леџіле din 1848. Лн ап. 1848 с'а фостъ адвсъ о леџе електоралъ, дела каре се авате афаръ de калеа конституціоналъ, ші a октроа о леџе повъ п'арѫ фі къ нотінцъ; din контръ лнсъ Есчелепціile Лорѫ Архіпъсторії ромънї съптъ de конвінкцінеа, къ нъ се поате пресънне din партеа Маіестъцеї Сале, ка кънdъ нъ іарѫ фі фостъ конносктe леџіле din 1848 ші аша даръ дакъ Маіестатеа Са a штівтъ de есістінца ачесторѫ леџі, лнсъ нъ леаѫ афлатъ апліка-віле din каѕса стръфортърілорѫ че a венітъ ла міжлокъ, фаџъ къ черкъстъріле пресінте, ші аша a демъндатъ аштерпереа проектълъї пентрѫ о леџе повъ, врмеазъ къ съптем даторіa не плека ачееа.

Атвеле ачесте опініні контрасте съптъ спріжопіте de аргъмінте нътероасе, къ деосевіре ачелеа адвсе de Ес. Са D. Еніск. Хаінald съптъ атътъ de тарі, лнкътъ нъ те афлъ лн старе a ле комбате, лнсъ нъ съптъ маї нъжнъ нондероасъ ніч ачелеа a атвілорѫ Архіпъсторі ромънї, de ачееа, атърнъ акътъ нъмаї дела отърѫреа Маіестъцеї Сале a Domніторіълъї, къ каре дintръ асте опініні съ фіе басате не мотіве маї тарі ші маї граве, ші каре съ фіе маї кореспънзътоаре скопълъї? Ея din партемі, те алътърѫ лънгъ опініnеа Ес. Сале Мітрополітълъї Шълъцъ.

Монархіа Австріакъ.

Сібіїъ $^{8}/_{20}$ Февр. Чea маї лнсемнатъ повтате dinафаръ есте, къ Гаета (унa dintръ челе маї унене четъці але Европеї), дънъ о ресістінцъ de маї мълте лъні, a капітълатъ, — с'а предатъ лн $^{1}/_{13}$ Февр. Дънъ ешіреа Регелъї Франц ші a фамілієї лъї din четате, Ценералълъ піемонтезъ Ціалдіні a лъатъ лн сатъ тоате лнтърітъріле. Гарнісона четъцій лнкъ ва ръмънea прінсъ пънъ че нъ се ва преда ші Четъціле Месіна, ші Civitella del Trono. Тінърълъ Регe се депърть de ачі не о корабіе франчесъ къ інima сфъшіать, нънтаї пентрѫ къ a пierdътъ чea маї фрътоасъ царъ din лъте, даръ маї въртосъ къчі къ ресістінца са каре п'a потътъ съ аібе алтъ ресълтатъ de къть ачеста че ла авзтъ, — a адвсъ жертфъ о мълціме нътероасъ de оамені, a лъсатъ съ кърgъ о вале de сънџе, лн конвікцінеа, къ прін ачеаста лші ва съцінеа опоареа ші нътеле нетъріторіъ. — Предареа Гаетеї ва траџе дънъ сіне дънъ къть се кредe алте евеніminte повъ. Програмълъ італіlорѫ есте прекътъ штімъ: a унi Італіа лнтрънъ статъ маре ші потернікъ, ші еї дела ачеста нъ севорѫ авате.

Журналеле франчесе „le Pays“ ші „la Patrie,“ зікъ, къ пріетенії лъї Гарібалді a фъкътъ конносктъ, къ елъ (Гарібалді) нъ с'a обліgатъ нітънъї de a нъ пъвълі лн Унгаріа ші Венеціа. —

— Лн Рсіа ші респективе лн Полоніа рсаскъ тішкърі не лнтрерънте.

Лн Варшовіа се нъсеръ de кърndъ ла прінсоаре 600 de оамені пентрѫ демонстрацінні політіче.

— Лн Франца еші de кърndъ о брошъръ лнтітълатъ „Франца, Рота ші Італіа,“ din кондеіълъ фаітосълъї Lagueronniere. Астъ брошъръ зіче, къ Франца a фъкътъ тотъ че a потътъ пентрѫ папістъ, ші дакъ ачеста стъ астъзі атътъ de есолатъ, аре съшї атрібве нъмаї сіеші. Італіа — зіче — е елібератъ, лнсъ нъ е органісатъ; ші каѕса ачестеї неорганісърі есте Рота.

— Фіume (лн Кроаціа) dinпрежнъ къ лнтрегълъ сеѫ цънътъ са нъсъ лн старе de асedie. Вапълъ, словозі лн 11 Февр. о проклamацінне, лн каре аратъ къ поліціа аре a прімі не віїторіъ інстрѫкцінніле дела дънсълъ, ші опреште стрънсъ орі че фелъ de тішкаре.

Лн Унгаріа се цънъ лн $^{3}/_{15}$ Февр. о конференцъ стътътоаре din Комітіі сънпремі, сънтъ пресединца Ес. Сале Капчеларіълъї Ваі. Ресълтатълъ — дънъ „П. Напло“ е ачеаста: Еminенціа са Прітателе Унгаріеї, ка лнтръвеніторіъ лнтръ націнеа маџеаръ ші лнтръ Монархълъ, съ се реквіре ка: 1.) съ тіжлочеаскъ ла Маіестате, ка ла dieta віїтоаре съ се конкіеме a лъа парте тоате църіле цінтоаре de короапа Унгаріеї, ші къ деосевіре ші Трансілваніа. 2. ка Dieta съ се цънъ лн Пешта.

Се ворвеште акътъ de маї мълте зіле къ Капчеларіълъ Ваі, лнші ва да dimісінеа.

Din Бънат. Деспре Ромънії, din комітатълъ Торонталъ 9, Февръріе 1861.)

Ромънії, карії сънтъ лн комітатълъ ачеста ла 60,000 се дештептаръ din сомнълъ летарџікъ, ші 'ші адвсеръ аминте, къ ші дъншії віазъ, ка ші чеілалџі фрацї аї лорѫ.

Лн 3 Февръріе н. се цепъ ші аічі о фестівітате солепелъ лн оноареа венірей Сънпретълъї Коміте Карачопі de Беодра; къ чea маї маре бъкъріе къ прімітъ Ілъстрітатеа Са din партеа четъцепілорѫ, карії лнпаінте de венірea Іл. Сале къ вреo кътева зіле аѫ фостъ аръдікатъ черкърі de трівмфѫ, ка прін ачееа съшї поатъ арăта Сімволълъ стімеї, ші a сінчерітъції сале.

Конгрегаџіа се цінъ лн 4 а. л. к. н. Іл. Са D Коміте сънпретъ de Карачопі дешкіс адънапца ачеаста къ о кувънтаре цінътъ лн тоате треї лімбі a націоналітъцілорѫ, каре локуіескъ комітатълъ ачеста адекъ: лн лімба маџеаръ, ромънъ ші серъ.

Дънъ пречеаса дешкідере се лнчепъръ десбатеріле; лнсъ тendinца нъ'мі есте a дескріе тоате мърънтаіеле, воіѫ съ адъкъ даръ нъмаї ачеле, че се атінгъ лн спеціе de ноі ромънії.

D. Мъргъ Парохълъ Ст. Міклошълъї, десвълі лн о кувънтаре a са ла окасінеа десватерілорѫ ачесторa цінътъ лоіала сінчерітате, карea аѫ арътато ромънії тотъdеaунa лн респентълъ челоралалте націнї; ші арътъ, къ нъмаї о dреантъ репресентаре a тътърорѫ націоналітъцілорѫ лн лнпъртъшіреa офічіілорѫ ші респентареa лімбеї, конфортъ Діплотеї din 20 Октомвріе не поате лнфъцъ, ші о дърабіль паче стабілі лntre ноі.

Съ мерцетъ лнсъ маї de парте, ші съ нъ пердетъ тімпълъ нъмаї къ унъ обіектъ, de оаре че скопълъ не есте a ворбі нъмаї деспре Ромънї. Лн врътоареa зі адекъ: лн 5 л. к. н. фъкъръ ромънії, карії се афлаѫ къ окасінеа конгрегаџіеї аічі, о серепадъ Іл. Сале D. Сънпретъ коміте. Ла окасінеа ачеаста лнкъ цънъ D. Кірілескъ парохълъ Чебгеї о кувънтаре, рънdъ пре Іл. Са лнкъ одатъ, ка съ вінеvоіаскъ a лъа лн консідераџінне ші націнеа ноастръ ромънъ, карea къ унъ нътерѫ de 60,000 локуіеште комітатълъ ачеста. Іл. с'а D. сънпр. коміте апромісе къ тот девотъмънтълъ, къ лнкътъ лі ва фі къ нътінцъ, ва лъа лн dреантъ консідераџінне ші інтереселе націнне ноастре. —

Тотъ лн сеара ачеаста се фъкъ ші Дълъї Пресединте Серъ din партеа ромънілорѫ о серепадъ; ажънгъндъ ла ферестріле М. Сале лнчепъръ екопотіі ромънї, ші преоцітеа din тоате нътеріле a глъсъї сімволълъ de бъкъріе „съ тръіаскъ!“ — D. Кірілескъ парохълъ Чебгеї арътъ прін о кувънтаре a са жалеа пескъсъ, карea о сімцімъ ноі ромънії прін перdереa a унъї бърбатъ, — лн каре разъмълъ чел маї маре л'атъ авзтъ — din міжлокълъ постръ, респікъ маї de парте стіma, ші сінчерітеа, карea о авеатъ къtръ М. Са, ші карea пънъ вомъ віецъі

ка унѫ Сімволѫ de рекѫпоштінцъ ші dаче adѫчере аміпте лп теторіа поастръ пештеарсъ ва ретъпеа.

М. Са пе респѫпсе ла ачесте, къ de ші сфера актівітъцій сале чеа цертърітъ пѫ іаѫ іертатѫ а лѫкра пентрѫ пацівпе, тотѫші пе лъпгь тоате ачесте din кътѫ аѫ потътѫ сѫѫ еціda дрептъцій, ка унѫ жѫde пепъртіпіторіѫ, неаѫ къѣтатѫ дрептатеа ші пъріптеште неаѫ скѫтітѫ de тоате педрептъціле, каре пѫ арареорі пе атеріпцаѫ. Ла ачесте кѫвінте а М. Сале респъпъ de пепѫтерате орі „съ тръіаскъ.“

Акѫтѫ съ требетѫ ла алецереа оффічіапцілорѫ, Din ромъпі се алеасъръ 4 indівізі, dар' dѫрере! къ пічі унѫлѫ din ачештіа пѫ сѫптѫ ромъпі adeверацї, карії арѫ спріжопі літератѫра ші adевърателе інтересе паціопале, лпсъ съ пе лъсътѫ ші de ачеаста, ші съ търтърісітѫ adeверѫлѫ, къ dъпшії пѫпѫтаї къ сѫптѫ репегацї, dар' пѫ штіѫ пічі лімба ромъпъ, de ші ла прітіреа оффічіілорѫ се dederъ de ромъпі.

Noї ромъпіі Комітатѫлѫї ачестѫіа, de ші сѫптетѫ чеї маї кѫ старе, деве съ копфітътѫ, къ din пепъсареа поастръ, сѫптетѫ чеї маї лппапоіацї лп кѫлтѫръ, ші прін ѫртаре пічі пѫ пѫтеатѫ пофті преа тѫлтѫ, din каѫса, къ пѫ авет бърбацї de ажѫпсѫ карії арѫ пѫтеа корецпѫпde кіетърілорѫ маї лпналте.

Фрацілорѫ! прівігіацї, къ тімпѫріле сѫпт греле dацї прѫпчії ла шкоалъ; dар' пѫпѫтаї пентрѫ ка съ поатъ фі преоцї ші dаскълї; чі ве сіргѫіцї din тоате респѫтеріле аї лпвъца ка съ поатъ фі фолосіторі метърії соціетъцій отепешті, ші разімѫ пацівпеї поастре ромъпе, кареа кѫ валърі de сѫферіпціс с'аѫ лѫптатѫ, ші се лѫпт.

Diплома din 20 Октомвріе неаѫ deскісѫ калеа кътръ тъптѫіре.

Dѫmnezeѫ кѫ noї!

Лптъмплърі de zi.

* Dѫпъ „Herm. Ztg.“ ла дрегъторііле de трібѫпале лп Трапсілваніа, лптръ 377 de атплоіацї, се афлъ 152 de стръіпі, 105 маціарі, 82 саші, 36 ромъпі. Пропорцівпea се афлъ dаръ астфелїѫ: din фіеште каре сѫтъ: 40 стръіпі, 27 маџеарі, 23 сасі, ші 10 ромъпі.

* Datoріа de статѫ a Aѫстріеї, dѫпъ чеа та поъ арътаре офічіоасъ, a сѫітѫ пе ла сфършітѫлѫ апѫлѫї 1860, преste тотѫ ла 2.846. 151,781 Ф. в. а.

* Dѫпъ — „Frmdblt“ — сърбіі ворѫ цжпеа o adѫпаре паціопалъ спре а се копсѫлта деспре кавселе лорѫ паціопале, лппаінте de че сарѫ adѫпа dіета Ѫпгаріеї.

* Лп Баіа маре, се вінde тъбакѫлѫ лп търгѫ кѫ унѫ прецѫ таре moderatѫ. Прецѫлѫ унеї пъпѫші de 2—3 пѫпцї костіceазъ 12—30 кр. Фінапцій черкаръ кѫ о окасіѫпе съ окѫпе тъбакѫ dела ѫп асетепеа пегѫцъторіѫ, dар попорѫл се ръскѫлъші лї бътѫ. Лп Тѫр, лпкъ се лптъмпъ унѫ кравалѫ лптръ попорѫ ші фінапцї, пентрѫ копфіскареа тъбакѫлѫї.

* Лп Apad се цжпѫ пъръстасѫ пепртѫ хопвезії къzѫцї (лп а. 1848—9) кѫ каре окасіѫпе се проект ші ръdікареа унѫї monѫmentѫ лптрѫ amінтіреа ачестора.

* Cinodѫлѫ Карловіцапѫ пѫ са цжпѫтѫ лп $^2/_{14}$ Февръаріѫ — dѫпъ кѫтѫ се ера отържтѫ. Са атъпатѫ пе алт тімп петерminатѫ.

Прінчіпателе ромъпе.

Adѫпареа леціслатівъ din Бѫкърештї са dісолватѫ. Деспре астъ лптъмпларе пе dъ deслѫшіре маї пе ларгѫ „Nаціопалѫлѫ,“ каре лп артіколѫлѫ сеѫ лпчепъторіѫ дататѫ din Бѫкърештї лп 1 Февр. лптръ алтеле зіче:

Adѫпареа с'а dісолватѫ Марцї ла 31 Іапѫаре. Ачеастъ dісолваре deвепісе атътѫ de патѫралъ прін тѫлцітеа котеріілорѫ лп каре ера лтпърцітъ катера, прін пасіѫпеле ші dіскѫціѫпіле ораціоасе, ші прін перdереа de тімпѫ, лп кѫтѫ тоцї оатепіі серіошї аѫ апробато пѫтѫпdѫ вedеа імпосівілітатеа de a лѫкра кѫ o adѫпаре каре лп локѫ de a репресінта пацівпеа, репресінта пѫтаї dорінцеле амбіціоасе ші інтересате a ле dіферітелорѫ котерії.

Скопѫлѫ пѫ ера алтѫлѫ декѫтѫ рестѫрпареа Гѫверпѫлѫї. Ретрограції пѫ воіаѫ съ вазъ ла пѫтере унѫ елементѫ лібералѫ. Ѫлтра-лібералії, саѫ dѫпъ кѫтѫ лї пѫтескѫ унії рошії саѫ demагоцї, пѫ воіаѫ съ вазъ ла пѫтере оатепі din партітѫлѫ лібералѫ moderatѫ, карії пентрѫ dъпшії, zікѫ dѫmпealорѫ, сѫпт маї періклошї декѫтѫ ретрограції, фііndѫ къ фопdeазъ лівертатеа фъръ a o лъса съ deцепере лп лічепцъ, фііndѫ къ унеште opdіnea кѫ легалітатеа. Ачеіа карі се рапцісаѫ сѫѫтѫ драпелѫлѫ унѫї амбіціосѫ, dісперънd de a вedеа пе шефѫлѫ лорѫ ревшіndѫ коаліseазъ ші dъпшії кѫ аї лорѫ іпімічі ла ачеастъ ісвіре кѫ каре воіаѫ съ пімічеаскъ партітѫлѫ прогресістѫ, че репресінтъ лптр'унѫ modѫ фіdелѫ воінца паціопалъ. Тотѫ „Nаціоп.“ пе adѫче o штіре маї проаспетъ, къ adѫпареа іаръ с'а копкематѫ.

Фоіле тон.

Ratiociniulu Comitetului pentru adunarea si inpartirea ajutoareloru, in favoarea Iuristiloru dela academia din Sabiiu.

Niculau Ciugudianu Notariu Poiana 1 fl. Dumitru Bozdogu economu de vite 5 fl. Dumitru Bozdogu 1 fl. Iacobu Rachitianu jude 2 fl. 40 cr. Iacobu Rachitianu oieru 1 fl. Simeon Frecia econom Tilisca 1 fl. 50 cr. Petru Hasiu 1 fl. 5 cr. Georghe Barsanu 50 cr. Dionisie Naunu 50 cr. Ioannu Bratu 50 cr, Ioannu Ciorogaru 50 cr. Petru Nannu juratu 50 cr. Ioannu Iosoffu Parochu 2 fl. Petru Hasiu jude 5 fl. Ioannu Danu Raccu economu 50 cr. Avramu Poppa 1 fi. Dumitru Micleusiu 2 fl. Andreiu Dragomiru economu Vale 2 fl. Bucuru Dordea 1 fl. Nihailu Stenilla 1 fl. Comanu Dordea 1 fi. Ioanu Dordea Nicolésa 1 Nicolau Resoiu jun. 1 fl. Dumitru Marcu Notariu Selistie 10 fl. Ilie Stéflea colectoru de dare Salistie 3 fl. Nicolau Stéfiea aeconomu 5 fl. Alesandru Stéflea 1 fl. Oprea Gimpanariu 1 fl. Ioannu Poppa 1 fl. Dumitru Gimpanariu 1 fl. Gregoru Domnariu 1 fl. Ioannu Steflea 1 fl. Stanciu Lepadatu 50 cr. Oprea Stanisioru 50 cr. Niculau Rosca 50 cr. Comanu Barsu Sabinelu 1 fl. Gheorghe Itu Vale 1 fl. Dumitru Borcea Seliste 4 fl. Oprea Borcea 1 fl. Ioannu Stéflea 2 fl. Dumitru Popa jun. 1 fl. Nicolau Brandusiu 50 cr. Danu Crintu 1 fl. Alemann Chindea 2 fl. Niculau Popa 1 fl. Niculau Bardia 2 fl. Petru Pau Cassieru Gunariului 2 fl. Ioanne Stoitia Cooperator 1 fl. Constantinu Barbis Preotu 1 fl. Ioannu Manta Preotu 1 fl. Emanuelu Viletiu Notariu 2 fl. Ioannu Rebega juratu 1 fl. Ioannu Tristiu a economu 1 fl. Dumitru Stantiu juratu 1 fl. Ioannu Bradu juratu 1 fl. Ioannu Handiu juratu negotiatoriu Gurariului 1 fi. Ioannu Moga Seliste 1 fl. Ioannu Stoitia jude Gurariu 1 fl. Petru Pau Casieru 10 fl. Petru Bradu Corporalu Orlatu 1 fl Comanu Baca Parochu Poplaca 1 fl. Emilianu Buieanu Notariu 2 fl. Vladu Babu jude 1 fl. Ioannu Baca Oratoru 1 fl. Oprea Vlad Schiopu Casiern 5 fl. Oprea Vlad Sbhiopu aeconom 1 fl. Vasilie Oprisi jun. 1 fl. Stanu Tenassa 1 fl. Ioannu Gatia Titoru Poplaca 1 fl. Sierbanu Jurculetiu aeconomu Resinariu 5 fl. Iacobu Ciucianu 5 fl. Comanu Hambasianu 2 fl. Basilie Cioranu 4 fl. Petru Albu 2 fl. Bucuru Sasu 2 fi. Ioannu Pinciu Notarin 10 fl. Dumitru Widriginu aeconomu 3 fl. Ioannu Spanoin 4 fl. Alemanu Sfraciogn 2 fl. Comanu Cioranu 5 fl. Sierbanu Danchesiu 5 fl. Petru Dancesiu 2 fl. Wasilie Drocu 2 fl. Ioann Bratu Ghiurca 2 fl. Niculau Ciucianu 2 fl. Bucur Bratu 2 fl. Ioann Brote aeconomu Resinariu 5 fl. Saba Popovicianu Paroch 5 fl. Bucuru Bancila aeconomu 4 fl. Visilie Romanu 2 fl. Iosifu Iochimu 1 fl. Sierbanu Danchesiu 2 fl. Pentru Onca Zihica 1 fl.

Suma 188 fl. 90 cr. 5 fl. 1 fl.

Папъ алъ de кокор.

Папъ алба de кокорѫ
Ла поі е вестітѫ фечіорѫ
Каре поарть 'п пъларіе
Флоаре тѫndръ de коліе.

De коліе кѫ търцеле,
Карї лѫческѫ ка піште стеле
Пърѫї пегрѫ, креціѫ ѫndosѫ
Сборъ 'пѣптѫ катѫ ілѫстросѫ.

Ѫтѫлъ калкъ кѫ тѫndріе
Аї гѫndi, къї de спѫіе
Паремісе'ї Іорговапѫ,
Челѫ ероѫ ші оціomanѫ.

Nѫ съ теме пічі d'omie,
Кѫndѫ е тімпѫ de бътѫліе;
Мъп'а лѫї е de аратъ
Ѫторѫ поарть орі че артъ.

Ва порта елѫ пѫ те теме
Nѫтаї патріа съ'л кеме,
Къчі фечіорѫлѫ din Бѫпатѫ
Е воінікѫ ші брав солдатѫ. —

I. Грозъскѫ.

1—1 **Ediktѫ.**

Іосіфѫ Мапка, карелe de 13 апї кѫ пекредінцъ шаѫ пъръсітѫ пре лецѫіта са соціе **Марішка Andрікъ**, амъndої din Комъпа Сірбії, претѫра Ілліеї, съ провоакъ прін ачеаста a се лпфъціша лпаінтea скаѫпѫлѫї Протоп: лп терminѫ de унѫ апѫ дела датѫлѫ de фацъ; къчі ла din контръ съ ва дечіde ші фъръ de дъпсѫлѫ процесѫлѫ асупрї рѫdікатѫ de соціа лѫї, конфортѫ кѫ сс. каноане але вісерічеї ортодоксе ръсър:

Ілліа 31 Октомвр. 1860.

Ск. Протоп: гр. оріенталѫ Ілліа.

I. Орбопашіѫ.
Протопопѫ.

341
Pol. ex 1861

2—1 **Concursu.**

Pentru postulu de Invatiatoriu la Scola communala romaneasca de ritu greco orintale din Socieni, cu care sunt impreunate pe longe Salariulu annualu de 105 fl v. a. urmatoarele Emolumente:

a.) Cuartiru naturalu cu gradina de $^1/_2$ Jugeru.
b.) una mazse de Sare.
c.) una mage de clisa.
d.) 15 punti de lumini.
e.) 20 metrete de grau.
f.) 20 metre de cucuruz.
g.) 10 Orgii de lemne, din care se incalzésca si Scola.
h.) Intrebuintiarea de 2 Iugere, de livada.

Competitorii carii debuiescu a fi si cantorï, au de asi asterne petitiele provediute cu documentele necessarii la officiulu Communei Socieni, pone in 28-le Februariu 1861.

Bogsa montana 7 Februariu 1861.
Cesaro Regiasca Pretura

Кѫрсѫріле банілорѫ лп Biena лп 19 Февр. п.

	вал. австр. фл.	кр.
Галбінї Лтпъръташті	6	98
Лтпрѫмътѫл паціопал	79	90
Металічеле	65	60

Редактор респѫпзътор Ioann Paц. Едітѫра ші тіпаріѫл тіпографіеї діечесапе.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмераціънеа се фаче ля Сібіїй ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ля Ч. Р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмераціеї пентръ Сібіїй есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърді але Трансілваніеї

№ 7. АНЪЛЪ IX.

Сібіїй 16. Февръріе. 1861.

шї пентръ провінціеле din Монархіъ пе ън ан 5; фл. 25 кр. еар о жъметате де анъ 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. шї церї стрїне пе анъ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а. Інсерателе се плътескъ пентръ лінїea óръ къ 7. кр. шірял къ літере мічї, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. шї пентръ а треіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

Монархіа Австріакъ.

Сібіїй 15/27 Февръріе.

Маіестатеа Са Лімпъратялъ прін преа 'палтялъ сеў автографъ din 14 Февр. п. а. к. конкіемъ діета Ўнгаріеї пе 2 Апріліе п. а. к., каре діетъ се ва ціпea ля Бъda — съптъ конъвчереа персоанеї Маіестъцеї Сале. Депатаціі се воръ алеце пе баса арт. de леце din 1848, din ліптреага Ўнгаріе шї пърціле апексате.

Дъп кътъ штімъ, маї мълте адънърї комітатense, ліптогмаї шї конферінца комиділоръ съпретї дела Пешта се деклараръ ліптраколо, ка діета Ўнгаріеї съ се ціпъ пъмаї ля Пешта шї пікъірї ліптралтъ локъ. Се воръ абате оаре акъ дела астъ доріпцъ а лоръ? пъ штімъ. Прімателе Ўнгаріеї, карele 'шї авea місіънea de a мерце ла Віena, шї ліптръ алтеле a дескопері Монархялъї доріпца паціънеї маџеаре, de a се ціпea діета ля Пешта іаръ пъ ля Бъda, дъпъ кътъ пе сънъне „O. D. Пост“ a атънатъ астъ кълъторіе пе ънъ тімпъ педетерміпатъ.

Деалтмінтреа арънкъндъ чіпева окіреа престе евенімінтеле че се десвоалтъ ля Ўнгаріа ля тоате зілеле, афлъ ачі атътea ліпгълтъчелї, конфъсіънї шї ліпкъркътърї, ліпкътъ пъмаї штіе de че съ се ціпъ, шї че съ креазъ.

Партіделе — фіреште ліпкъ пъ ліпсескъ. Партіda арістократілоръ, саў аша пъміта консерватівъ, ля фрънтea кътеea се афлъ Капчеларіялъ Ваі, пъ вреа a се депърта de марџініле че ле асігъ діплома din 20 Октомв. а. т. Партіda ачеаста афлъ, къ Ўнгаріа пънъ ъна алтъ аре съ ръмънъ стрънсъ прелънгъ Австріа. Партіda лібералъ, орї аша пъмітъ націоналъ, пъ вреа a ляса нічї кътъ пегръ съптъ ънгіе din челе дела 1848, апоі іасъ требіле ънде воръ еші. Ліптр'ачесте доъ партіде, се маї афлъ ъна a треіа: Партіda аша пъмітъ модератъ лібералъ, ля фрънтea кътеea се афлъ чеї маї фаітосі бърбацї аї націънеї маџеаре, прекътъ е: Баронялъ Ётвеш, Деакъ, Сіг. Кемену. Партіda ачеаста се вede a авea преа пъџінї адораторі, шї de ачеea, de шї аре ля фрънтea са пе чеї маї есчелепцї бърбацї, тотъшї пъ поате фаче преа мълтъ ісправъ.

Одепешъ прівать a л. „Sieb. Bote,“ дататъ din 27 Февр. пе апъпцъ ъртътоареа імпортантъ штіре:

„Газета Віенеазъ“ de астъзї, пъблікъ статътеле сепатялъї імперіалъ шї ордініле de діете. Сепатялъ імп. ва ста din доъ катере. Мешбрії касеї de сасъ, съптъ: Прінчіпії маіорені аї касеї домнітоаре, фрънташії повілітелоръ челоръ маї векі, Архіепіскопії шї Епіскопії прінчіпі. — Каса de жосъ ва ста din 343 de метбрії, ліптръ ечестіа 26 de Арделені. Сепатялъ імп. е конкіематъ пе 29 Апріліе, іар діетеле пе 6 Апр. къ есчепцінеа Ўнгаріеї, Кроаціеї шї a Ардеалялъї.

— Къдереа Гаетеї с'a сербатъ de кътръ італієнї пънъ шї ля Рома, ънде шї клерял ліпї дескопере тотъ маї мълтъ сімпатіа са кътръ партіда націопалъ. Жърналеле комептеазъ фоарте пе ларгъ брошъра „Франца, Рома шї Італіа“ деспре каре потенірътъ ля Нр. тр., шї a кърeї конрінсъ е, ка Папа съ се ласе къ тотялъ de пътереа лътеаскъ, ба жърналеле енглезе атрібъе о пондеросітате атътъ de маре брошърeї потените, ліпкътъ зікъ, къ ачеаста есте трацереа клопотялъї de моарте пентръ пътереа чea лътеаскъ a Папеї.

Конферінцеле ля кавза Сіріеї с'a ліпчепътъ, шї се цінъ токтаї актa ля Парісъ, асте конферінце пъ воръ ретънea фъръ de інфлюінцъ асъпра кавзеї оріентале.

Ръсіа трімісе пъмаї ля зілеле ачесте о потъ аспръ шї амениндетоаре кътре Гъверпялъ Сълтанялъї, ля каре дъпъ че лї дескопері, къ соартea крештінілоръ ля імперіялъ търческъ, п'a лъатъ нічї о лінъпътъціре, шї тóте промісіънile Сълтанялї a ретасъ пънъ астъзї нелімпліните шї мінчіънї гоале, зіче апоі, къ Ръсіа пъ ва маї потea пріві къ пепъсаре ла старea ачеаста.

Амбасадорялъ франдозескъ de коло, ла дескоперіреа Міністрялъї de естерне алъ Търчіеї, с'a деклараръ ліптр'аколо, къ е конвоітъ ліптръ тоате къ челе кънрінсе ля ачееашї потъ; de ънde се вede, къ лътеа пъ се ліпгалъ крезъндъ, къ Ръсіа лъкръ мънъ 'n мънъ ля чea маї секретъ конџелецере къ Франца, ш'апоі конџелецереа ачеаста преа ъшор ва потea продъче марі лъкрърі пентръ Европа.

Ънъ бърбатъ стімабілъ, пе скріе ліптр'о епістоліе дататъ дела Дънъре, къ четінdъ дънсялъ ліптр'ънії din Nрії „Телегр. рот.“ кътъ Сфінценіа Са Патріархялъ сърбескъ, п'аръ авea вое ка съ се реставре шї съ ре'нвіе іаръшї Мітрополіа ротънеаскъ odiніоаръ din Алба Іялія ля Ардеалъ, апъсъ пе ла ан. 1700, саў ліпdоітъ деспре ачеаста адъкъндъшї аминте деспре ніште промісіънї че ля скріс леаў датъ Сф. Са Патріархялъ сърбескъ Іосіф Раіачічі dinпревънъ къ адънапца націопалъ сърбъ ля Карловіц, ла а. 1848 націънеї ротънe, ба се маї ліпdоеште шї азї деспре ачееа, ка Сф. са съ пъ фіе аплекатъ пентръ реставрареа потенітеї Мітрополії ротънe, шї ліпкъ къ атътъ маї въртосъ — зіче, — къчї іа венітъ ла тънъ ачеле промісіънї скрісе.

Не ліпъртъшеште ля обіектялъ ачеста ля копіе треї акте, пе каре пентръ естіндереа лоръ релатівъ пъ ле потемъ ліпъртъші ля ліптрегялъ лоръ конрінсъ, шї каре аръ авea ліптръдевъръ о ліпсетънтате преа маре, дакъ консерваreа лоръ аръ фі доквментатъ прін фанте. Актялъ челъ din тъіъ, дататъ din Карловіцъ ля 1 Маіъ 1848, е ліпdрептатъ din demъndареа Сф. Сале кътръ дрептъкредінчоаса комънъ (ротънъ) din Врънівц, шї кътръ алте маї мълте комънітъці din дечеса Карапшебешялъї, de ънde венісеръ депътаці ла Карловіц. Ля ачеа хъртіе ліптръ мълте алтеле четімъ:

„Дрептъ ачеea, се фаче ачеї чінстіте комънітъці, шї тътъроръ дрептъкредінчошілоръ крештінї ротънї de прін прежъръ конокътъ, къ ачеа адаосъ a ноъ алесялъї Патріархъ стрънсъ шї ля пъблікъ датъ прін ачеаста фъгъдуінцъ: кътъ Сфінценіа Са Патріархялъ, къ тоатъ націа славено-сърбеаскъ dinпревънъ, пънътаї къ пъ ва ліптіедека мерцереа лінаінте a Націеї ротънешті, чі ліпкъ се ва сілі, ва лъкра шї ва ажъта din тоате потеріле, ка Ротънії de ачі лінаінте съшї алеагъ сіешї din Націа лоръ ротънеаскъ ліпсашї — Мітрополітялъ, Воіvода, шї ла вретea са Епіскопії сеї ротънї.“ & cet.

Ліпкътъ с'a ънзітъ сфінценіа ачестеї протісіънї шї облегърї солетне, къ респектъ ла реставареа Мітрополіеї ротънe шї ла алецереа Епіскопілоръ ротънії, — къчї трекътялъ честъ de 12 анї фіеї църїна ъшоаръ, пъ пе ънъ нічї a маї конета шї деспре алте ліпбънътъцірі — ънъмъ съ жъдече ачеіа, карії конокъ маї деапроапе требіле поаетре бісерічешті, фацъ къ капії бісерічешті сърбї.

Алъ доілea актъ дататъ din 5 Маіъ 1848, конпінde ля сіne о салътаре фръцаскъ a націънеї сърбe кътръ націънea ротънъ, ля каре ачееа еспрімъ ачестеіа челе маї кордіале сімцімінте фръцешті, шї ля каре афлъмъ:

„Аў бътътъ чеасялъ шї пентръ ноі шї пентръ воі фрацілоръ! Аў бътътъ чеасялъ лібертъції, егалітъцеї шї a фръцietъцеї! А лібертъцеї, каре вреа, каре пофтеште съ фіе пънътаї тотъ отялъ ліберъ, чі шї тоатъ націа. А егалітъцеї, каре пъ сфере ка съ се ръдіче о націе асъпра алтора, шї съ домпеаскъ престе ачелea, чі вреа ка тоате націіле ліптр'ънъ ръндъ съ стее къ асемепea дрептърї. А фръцietъцеї, каре пофтеште дела націіле челе апъсате фръцаскъ ліптръ сіне ізвіре, шї сінчеръ таре пъръвіре ля протіва апъсъторілоръ націопалітъції лор, a дрептърілоръ лоръ фірешті, іаръ дела домнітоареле ънъ ачі нації чере, ка къ челелалте нації фръцеште съ се ліпаче, шї ачелора ля паче шї драгосте съ ле дъе тоате дрептърile че дъпъ фіре лі се кювінъ. Ноі пъ вретъ німіка, нічї кътъ ънъ фіръ de пъръ съ авемъ маї мълтъ декътъ воі.“

Алъ треілea актъ, конрінde о адресъ a попорялъї сърбескъ кътръ попорялъ ротънъ, тотъ de асемепea натърe. Датаръ фі D-zeў, ка націънea сърbъ нічї кънdъ съ пъ фі вітатъ, шї съ пъ віте de асте протісіънї фръцештї, манifестате націънеї ротънe.

Кювънтареа Дялї Dim. Молдован, ля конферінца регніколаръ din Алба Іялія.

Прін боалъ фііндъ ліпедекатъ de a ля парте ла адънареа de азї, — ліпї іеў воіс, амї да пърereа ля скрісъ.

Скопялъ постръ есте, ка ліпцълегънdъне ънії пе алцї, съ есоперътъ ферічіреа шї ліпфлоріреа патріеї ноастре челеї фрътоасе a Ардеалялъї, съ ажънцетъ ла ліпdестуліреа, мълцъміреа шї ліпdрептъціреа націънелоръ ноастре.

Ліпкъ маї наінте, de амї манifеста опініънea деспре пътінца ажънцереї скопялъї ачелъї сфънтъ, фіемї ертатъ a атраце атенцінеа оп. конферінце асъпра Діплоmeї, прін каре Маіестатеа Са Лімпъратялъ шї Марele Прінчіпе алъ постръ пеа конвокат ля адънареа ачеаста.

Інтенцінеа ліпълцатялъї постръ Прінчіпе, манifестатъ ля діплома атінсъ есте, ка din сінялъ націънілоръ шї конфесіънілоръ прін леџіле църeї речепте, прекътъ шї din міжлокялъ челоръ актъ ліпdрептъціте націънї, съ се конвоаче ънъ пътеръ кювіінчосъ de метбрії, din a къроръ консълтаре апоі съ се факъ ънъ проектъ de леце пентръ конкіемареа dietеї віітоаре, шї ачела съ се аштеарпъ Маіестъцеї Сале.

De voмъ чеpчета ліста meтвpілоp конфеpенціалі, voмъ гъсі къ, dвnъ пъpеpea mea — o naцівne, naцівnea повіліlоpъ nв e pепpесептатъ a шіа, пpекvмъ ачееа a есістатъ; къчі штімъ пpea вine, къ лn Apdealъ dintpe челе тpеі naцівnі автопоme, вna a фостъ чееа a повіліmеі, лn ліст ведетъ лnсъ nвmaі nвmеле pепpезептанціlop maціapі, секві саші ші pомънї.

Счімъ ші ачееа, ці D. Гаал a авvтъ бvпътате epі a nio спвne дествлъ de кpатъ, къ жvтътате din naцівnea ачеаста a повіліmеі, a фостъ Pомънї; акvm даp, dакъ се ва конcidepa къ повіліmea pomънъ, маї лnколо pомънії de пе фvndвлъ pецескъ ші de пpin четъці съ сввсvмъ свв nвme de pомънї, ші къ лntpецітатеа лоp съ поате pепpезента пpin метвpії конфеpенціалі pомънї: атвnчі пъpеpea ачееа nв e сmіntітъ, къ pомънї пpin 8 метвpії nв свntъ din дествлъ pепpесептаці, къчі пъnъ че magіapії, сквіі ші сашіі свbсvmъndъ свв nвmіріle ачестеа атътъ повіліmea ші четъцепії, кvmъ ші фостіі іобаці свntъ pепpесептаці фіекаре пpin 8 метвpії, пъnъ атвnчі pомънії повілі ші фостіі іобаці, каpії факъ апpоапе 2 пъpці din попоpъчвnea патpіеі, се въdъ pестpвnші ла o pепpесептъчвne de 8 метвpії, каpеа пічі кvmъ nв кopеспвnde пpопоpціvnеі лntpеввіпцате пептpв pепpесептъчвnea челоpалте naцівnі, пpекvmъ пічі nвmеpвлві лоp; фъp de ачеаста e лnкъ de обсеpватъ, къ, лn четъці фіе maціape оpі сасе, лnкъ локвескъ вnъ nвmеpъ mape de pомънї, ші тотвші лntpe pепpесептаціі оpашелоp nв ведетъ пічі вnъ pомънъ алескъ! — nвmaі maціapі.

Еъ am ціnвтъ de mape лipсъ amіntіpea ачестеі лntpежвpъpі пептpв ачееа, ка nв квmва лn вpma declapaціvnілоp пеpсопале a метвpілоp de конфеpінце, съ се аштеапъ вnъ астфеліъ de пpоіектъ Maіестъції Сале, каpеле dвnъ пpопоpціvnea фоpmалъ a вотвpілоp конфеpенціале, поате аpъ апаpа ка пъpеpea maіоpітъціеі, dap' лn есепціе аpъ фі лn контpастъ къ опініvnea метвpілоp алъ алтоp dове пацівні; adекъ, вшоpъ с'аpъ потеа лntmпла, ка noї pомънії съ пе вnіскъ къ D. D. pепpесептаці аї сашілоp лn o астфеліъ de пъpере, каpеа аpъ фі лn контpаpіъ опініvnелоp стімацілоp D. D. Магіарі ші Секвї, ші тотвші пpівіndъ опініvnea maіоpітъції, че с'аpъ потеа лntmпла маї лnколо? ачееа, къ nвmaі лn інтеpесвлъ вnеі пацівне с'аpъ фаче вpевнъ пpоіектъ! Ачеастъ чеpкvстаре лndpъспескъ a o pекомenda аттепціvnеі dpепте a Есселепціеі Сале D. Пpешedinте de конфеpінцъ. Пpемітъndъ ачестеа, ші dвnъ че лn астъ конфеpінцъ amъ авzітъ маї тvлте опініvnі, лndpъznескъ a me declapa лn modвлъ вpmътоpіъ: Amъ авzітъ adека dела Есч. Са Епіскопвлъ Xainald ачееа, ка noї съ pътжnетъ пpелvпгъ леціле din 1848, ші лnкъ лntp'вn лnцvлесъ ка ачела, ка пpоектвлъ пептpв dіетъ съ'лъ фачетъ пpелvпгъ o астфеліъ de десконеpіре, лnкътъ, лntmплvndвce вnіvnea къ Vнгаpіа, съ пе тpімітетъ депвтаці конфоpтъ къ леціле Vнгаpіеі — ла dіета din Vнгаpіа лn Пешта. Опініvnea ачеаста a пъpтініто dакъ nв me лnшелъ тоці D. D. maцеаpі ші съквї. Amъ авzітъ маї dепаpте десконеpіpea чea кіаp a Есчелепції Сале Apхіепіскопвлві Швлвц, къ вpmd Лnпълцатвлъ пострв Лmпъpатъ ші Пpінчіпе a pестітvа сістемвлъ констітvціonалъ, с'a лndвpатъ a пе deскide кале пептpв консвлтаpе, ші пеаъ аpътатъ: лn че кіпъ потетъ ажvnце маї къ скопъ ла [illegible]іpea сістемвлві констітvціonалъ, ші ла фepічіpea фpвтоасеї поастре Патpії, a Apdealвлві. — Есч. Са Apхіепіскопвлъ, афлъ ші pекомъndъ баса кввііnчоасъ лn Dіплома din 20 Октомвp. ші лn автогpафвлъ Лnпълцатвлві пострв Пpінчіпе din 21 Декетвp. emісъ кътp Есч. Са Капчеларівлъ, пpea demnвл пострв пpешedinte. Мъpтвpісескъ, къ matъ фоapte спъітътатъ de ачеа опініvne, ка noї adекъ съ пе лъсътъ de dpептвpіле поастре, ші de пpea фpвтоаса поастръ кіетаре de a пе opdina лn шіне тpевіле лn патpіа поастръ — лn Tpансілванія, ші пе сітцindъ лn noї потере de ажvnсъ, съ теpцетъ a чере сфатъ лntp'алтъ цаp — каpеа съ o тъpтвpісім пе фацъ — ші лn сіне лnкъ аре дествле певоі, съ теpцетъ лn Vнгаpіа, каpеа ші аша кв паціопалітъціле че се афлъ аколо лn чеapтъ, пpекът ші кв інтеpеселе ачелоpа, аpе пъказвpі de ажvnсъ, съ пе pогътъ de dіета de аколо ка съ пе деслеце інтеpеселе поастре челі лnкvpкате; кв вnъ кввжntъ, съ пе фepічеаскъ ші пе noї. Фіе'mі кончесъ a me еспpіма сінчеp, къ кв лntpепpіndepea ачеаста, Tpансілванія с'аpъ аpъта тінopепъ, кvndъ adекъ noї лъквіторії ачестеі патpії че тpечетъ пpесте doвъ мілioane, nв am афла лn noї лnшіне потеpea тpеввінчоасъ de a пе deскvpка тpевіле поастре ачі акасъ.

Пpоблета поастръ de къпетепіе, лnпainte de тоате apъ фі daр, deскvpкареа тpевілоp поастре, ші ачеаста e кв потінцъ nвmaі лntp'o dіетъ тpансілванъ, ші еспpімъndвmі сінчеp ші кв pеспектъ опініvnea mea indівідвалъ, nв гpешескъ dакъ вої маї зіче лnкъ ші ачееа, къ ші фіі паціvnеі pомънe че тpекъ пpесте вnъ мілioнъ, лnкъ тотъ ачеаста o dopескъ ші пpетіndъ. Adвnареа pомънъ dела Блажіъ din 1848, ші конфеpінца din Сібііъ din апвлъ ачеста, o десконеpіpъ ачеаста din дествлъ. Dвnъ опініvnea mea аша daр, ачеа кіесцівne apъ фі ла opdinea зілеі, къ пе че basъ съ се конкіеме dіета тpансілванъ? Ла кіесцівnea ачеаста лndpъспескъ a pъспvnde, къ еъ пічі леціле din naінte de 1848, пічі челе din 1848 nв ле афлъ лndествлітоаpе de a се лва de basъ, ва лnкъ пептpв noї pомънії nв ле афлъ a фі пічі аплікабіле. Леціле лnпainte de a. 1848 nв, пептpв къ тотъ че се amінтеште лntp'ачелеа despe dpептъ, пpівеште nвmaі ла повіліте фъp dістінкціvne de паціопалітате, іаp че ціне de anъсаре ші батжокоp, ачестеа ле ведетъ лnпъpціте паціvnеі pомънe къ лnвелшвгаре. Еъ nв факъ amінтіpe despe леціле ачестеа, пічі despe іобъціе, къчі ші аша тотъ че вine лnпainte despe объціе лn леціле de demвлтъ, акъ dвnъ pъскvmпъpapea ачееіа, a pъмасъ фъp валоаре.

Nв свntъ аплікабіле леціле din 1848, къчі ачелеа с'a adвсъ лn контpa деклapaціvnеі пóстpe дела Блажіъ, ші фъp de noї; къчі ачелеа свntъ пpеіздіціоасе пептpв noї; къчі свntъ апіхілате пpin евепімінтеле вpmate маї тъpзіъ.

Маї депаpте штімъ, къ apт. алъ 5-a de леце алъ Vнгаpіеі din 1848 воpвеште despe modвлъ de алецеpe, лn ачестъ apтікол лn § алъ чінчілea четімъ: къ dакъ вpea Apdealвлъ a се апекса, лші ва тpіміте 69 de депвтаці лmпъpціці лn сінвлъ сеъ, dвnъ алъ 7-a apт. de леце. Лn § алъ 3-a алъ apт. 7 ведетъ кіаp лmпъpцала лоp.

Тотъ пе ачеастъ леце ведетъ басатъ apтікvлвлъ ал doілea ал dіетеі тpансілване din 48; лnсъ ачі лn § 4, lit. c. ші ачеа гpевтате пептpв сътепі, къ adекъ ачештіа афаp de dapea капвлві, аъ съ apате вn чепсъ de опт фіоpіні, ші лnкъ dвnъ табела de dape din 1848, dакъ воескъ a авea dpептъ de алецеpe. Сістема ачеаста dвnъ опініvnea mea e nedpeaптъ nвmaі пептpв pомънії каpії поседъ астъзі ачелаші dpептъ пpопpіъ, чі ші пептpв фостіі обаці съквї ші саші, ші лnкъ кв атът маї въpтосъ, dакъ пpівітъ ші lit. a, din ачестъ паpагpафъ, dвnъ каре ачеііа каpії лn лnцvлесвлъ apтік. 12 de леце din 1791 a фостъ лn adвnpі котвnале кв вотъ, лn алецеpea депвтаціlop пептpв dіетъ лі ведетъ лndpептъціці кіаp ші атвnчі, dакъ apъ фі фостъ маї наінte тъpжініці лn есepцареа ачестві dpептъ. Че ва съ zікъ астъ лmпpежвpаpe атвnчі, кvndъ деклapътъ лnпainтea лvmіі къ есістъ лndpептъціpe егалъ? конcidepъndъ ачеаста есте ачі dpептате? есте вpевнъ пpоспектъ пептpв лініштіpea іпітіlop фацъ кв попоpвлъ лntpегъ, лnцvлегъ ачі пе ачела алъ тътвоpоp паціопалітъціlop, zікъ, фацъ кв попоpвлъ лntpегъ, каpеле се штіе пе сіне акв лn посесівnea са пропріе, кът ші лnпpівіnца челоралалте фолоасе легате de ачеста, лntp'вnъ dpептъ асетепеа de естіпсъ dinпpевnъ кв фостіі domnі de пътvнтъ, ші лn цепеpe кв повіліmea ші кв чеіалалці лъквіторі din цаp. Пpін вpmаpe, лn лецea електоpалъ лnкъ маї наінte de че саръ adвna dіета, аша даp акв кvndъ въzvndъ defектеле Лnпълцатвлъ пострв Лmпъpатъ пеа конвокатъ пептpв фачеpea пpоектвлві, свntемъ daторі a пpоекта o стpъфоpmаpе, ші пpоектвndъ ачеаста, чееа че тpъвве съ фачетъ, пpоектвлъ ачеста пвлъ потетъ пpіві de алтъчева, декътъ de o лmпpежвpаpe ші o чеpінцъ пpodвce de спіpітвлъ тімпвлві.

Noї лnсъ pomънії kondвшї ші de астъ чеpкvстаре, ръмжnетъ пpелvпгъ пpоектвлъ дескопеpітъ пpін Есч. Са Apхіепіскопвлъ Швлвц.

Лn вpma ачестоpа пледvndъ пептpв опін івніле Есч. Сале D. Apхіепіскопъ Швлвц, пофтескъ, ка лn пpівінца пpоектвлві de алецеpe пептpв dіетъ, че аре a се аштеpпе ла Лnпълцатвлъ пострв Пpінчіпе, съ се іее de basъ Dіпломa лmпъpътеаскъ din 20 Октомвp., ші дopескъ кв тотъ pеспектвлъ, ка астъ опініvne a mea съ се іее ла протоколъ.

Din цapa Олтвлві 18/6 Февpаpіе 1861.

— Calcaria dedi spo nte curenti. Plinius.

Лn Nрвлъ 12 алъ „Телегpафвлві pомънъ“ din апвлъ тpекvтъ, ам фостъ пpоектатъ o pевізне „пептpв літеpатvpa pомънъ ші кvлтvpa попоpвлві pомънъ.“ Ачеастъ ідее спpіжініть фііnd кв вnъ алтъ apтіколъ din Блажіъ тотъ лn ачестъ жvpналъ Np. 15, o пеpсекvтаіъ ші маї лnколо, кв apтіколвлъ din Np. 19 алъ „Телегp. pom.“ dвndъ мі пъpеpea ші асвпpа діpектівелоp, dвnъ каре ачеса apъ тpъвві pеалісатъ. Бpавіі бъpбаці інтеліцепці din Сібііъ кв Есч. Са Дл. Епіскопъ Баpонъ de Шагвna лn фpвnte, се ш'апвкаръ de лвкpъ, ші конститвіndвce лntp'вnъ комітетъ копчепъръ o свплікъ кътp Гввеpnъ, спре a пе копчеde o адвнапцъ пpелімінаp лn сепсвлъ § лві a 7-a a лецеі de асоціацівne din a. 1852, лі пpокvpаръ сввскpіпцівні маї din тотъ цapa de бъpбаці інтеліціпці, каpіі nвmaі скvнтеіа аштептаръ, ші се лnпainтъ ла локвлъ кввепітъ. Гввеpnвлъ лn дечісівnea ачестеі петіцівні пе чеpвръ пpоектвлъ de статвte, пpін каре indіpект пе кончесе ші dpептвлъ de адвнапцъ, къчі a фаче чева асоціалъ, тpъвве адвнапцъ. —

Комісівnea філолоцікъ адвнатъ ла Сібііъ лn тоатпа тpекvтъ къ лntp'ачееа віневепітъ. Еа консвлтvndвсъ къ чеілалці бъpбаці d'аколо, се лnцелесеръ асвпpа деліпіаментелоp, ші лnсъpчіпаръ пе Дл. Капопікъ Ціпаpіъ къ компвнеpea статвтелоp. Ачестеа комбінате фііndъ къ алте doвъ пpоекте че маї сосіръ ла комітетъ, се pевъзвръ ші се лnпainтаръ ла маї лnпалтеле локвpі.

Челъ din тъіъ Dікастеpіъ конститvціonалъ — Капчеларіа авлікъ a Tpансілванієі, лнкоpонъ ачеастъ фpагpантъ dopінцъ a pомънілоp, къ лnпалта кончесівne.

Акvmъ іеpтацітъ dакъ ші a тpеа оаръ апвкъ кondeізвлъ лn обіектвлъ ачеста ші 'мі еспpімъ dopінца ші маї лnколо, ка комітетвлъ din Сібііъ пвблікъndъ статвтеле пpін амвеле оpгане de пвблічітате pомънъ, съ конкіеме фъp лntъpзіеpe адвнапца конститвante. Dвnъ пъpеpea mea apъ фі бine лnкъ пе деквpсвлъ лвнеі лві Мapтіе, пептpв къ dвnъ ачееа, o паpте маре din інтеліціпцъ ва фі окvпатъ ла Dіетъ, каре de бвнъ сеатъ ва dвpа лвнгъ ка чеа din 1791, ші чіне штіе че ва маї адвче тімпвлъ.

Адвнапца аста компвсъ din метвpії че ш'а къштігатъ ачестъ dpептъ пpін депвпеpea таксеі ста-

тътарѣ, ва дечиде асупра дефинівітъцеї статътелорѫ, се ва органіса ын лъунтрѫ ші динафарѣ, се ва конституі ын департаменте де факултъцї, ші ва отърѫ ші зіза ын каре съ се адуне чеа динтъій адунаре ценералѫ ординаріѫ. Фрацілорѫ! — Фрацілорѫ din тоате унгіріле! Ачеста е челѫ динтъій органѫ легале алѫ нострѫ де адунаре, унде ынтрунденъріѫ потемѫ репресента націунеа. Ачеаста е чеа маї сігѫрѫ кале спре адевърата културѫ, фърѫ де каре де цеаба стрігътѫ не тоате потечіле — націоналітате! Съ лъутѫ есемпля дела франції унгурі, къ еї ын декурсѫ de 12 анї, не кътѫ лі се ынкісъръ тоатѫ активітатеа конституціоналѫ, нумаї ын резіліле лорѫ — а академієї, а музеулуї & cet. аѫ трѣітѫ, ш'аѫ мънтвітѫ вііторіулѫ. Дечї съ конкурцетѫ францї ромънї ла ачестѫ Партенонѫ, ла ачесте сърбъторї олімпіче din тоате пърціле, ка съ не кроіцѫ о адевъратѫ віацъ. Аминѫ!

Брашовѫ ын Февруаріе 1861.

Унулѫ dintръ челе маї потінте мотіве, каре не унпле de сперанцъ віе, ші не сервеште de сімтомулѫ челѫ маї сігурѫ пентрѫ а не конвінце, къ націунea ромънъ е скрісъ ын картea проведінцеї ка съ трѣіаскъ мулцї, ші дупъ атътea сфериндe съ ажунгъ ла унѫ вііторіѫ маї феріче, есте кѫ deосевіре зелулуї, челѫ аратъ маї мулцї бърбацї преа demnї аї націунеї нóстре, прin офертеле челе фак пентрѫ ажуторіреа тінерілорѫ ромънї сърачї ші діліцінцї de прела школі.

Унулѫ dintръ ачештї бърбацї мерітацї есте ші Dл. Adm. парохіалѫ de аічї, Вартоломеіѫ Баіулеску, унѫ Преотѫ плінѫ de зелѫ ші de пістате. Domnia са публікъ ын анулѫ трекутѫ унѫ стипендіѫ de 60 фл. вал. австр. ын атнеле фоі націонале, пентрѫ унѫ студінте ромънѫ съракѫ ші стръдалнікѫ, ші фіиндѫ къ, ынтръ алцї компетінцї кіарѫ еѫ събскріусѫ атѫ фостѫ порочітѫ а добъндi ачестѫ стипендіѫ, кѫ тоате къ штіѫ ші куноскѫ карактерулуї челѫ солідѫ алѫ дъскіторіулуї ші мулцї стімабілулуї Преотѫ маї сусѫ нумітѫ, че дореште, ка че фаче дреапта съ пѫ штіе стъnга, тотушї пѫ ночіѫ ретъчea ачестѫ ажуторіѫ атутѫ de бине венітѫ пентрѫ унѫ тінърѫ липситѫ ка мine, фърѫ а пѫї адъче ачі нумаї мулцуміре; ші ачеаста кѫ атутѫ маї мултѫ, пентрѫ къ сунтѫ de апроапе конвінсѫ, къ Dлзї, n'a destinatѫ ачестѫ ажуторіѫ філантропікѫ din прісосінца авереї сале, чі нумаї din прісосінца інімеї.

Г. Гумбъшанѫ.

Студінте ын а VII класъ цімнасіалъ ын Брашовѫ.

Stimate Domnule!

Sunteti rogati a da locu in coloanele Diariului Dvoastre pentru urmatoria adresa:

Prea Onoratu Comitetu!

In resultatulu prea stimatei scrisori de 2 Fauru a. c., avemu onore a ve comunica, ca din celea trei stipendii seu ajutoare ce fuseramu in stare a le oferi tineriloru nostrii juristi, unulu s'a oferitu Dlui Teodor Manu juristu in Pesta, er celealalte 2, D. D. Marcu Cetatianu si August Munteanu, ambii juristi in Sibiiu.

Alaturatu ne luamu onoare a trimite si competentiele D. D. Concurinti cu aceea rugare; ca O Comitetu se benevoiasca a le inmanua adresatiloru, apoi totodata alaturamu si suma de 60 fl. v. a. pe lenga acea amicabila rugare, ca aceea in termini amesurati se li se inmanuedie D. D. Competinti pe langa quietare. Restulu va urma. Amu dori ca numerulu Oferitoriloru se cresca catu de mare, si se potemu face pe venitoriu aceea, ce in trecutu nu amu facutu.

Totodata observamu, cumca Illust. Sua D. Episcopu Ioane Alexi a oferitu pentru unu teneru jurisu in Pesta 50 fl., si pentru unu studinte de aici 50 fl. cu totulu 100 fl. v. a., pentru carea fapta i se aduce publica multiumire. Bataru deaca astfeliu de fapte amu potea mai adese inregistra.

Dealtmintre recomendati amicabileloru sentieminte, amu remasu

Ai O. Comitetu

Clusiu 22 1861.

stimatorî.

Венеція $^{19}/_{7}$ Февруаріе 1861.

Спре штііцъ. „Літва ромънъ ын офічіѫ“ с'аѫ трімісѫ ла тоцї D. D. препумераці, ші пѫ се маї афлъ есемпларе de прісосѫ. Ла провокареа din маї мулте пърцї амѫ требуітѫ съ пасцезѫ чева кѫ тіпъріреа фортулареlорѫ, ка съ ле акомодезѫ інституціунілорѫ, че ынтръ акумѫ ын віацъ. Ындатъ че мъ воіѫ асігура despre direкціунea ачестора — 'мї воіѫ ымплініі datoріцa ші кътръ D. D. Препумъраці ла ачеастъ карте отепеште. Ачеаста спре ескусъ пентрѫ ынтърziape.

Пъшкаріѫ.
Преторѫ.

Viena 14. Февр. Прометоріа депутаціунеї Бъковінene.) Прометоріа маї наінте кѫ оаре къtева зіле прin депутаціунea din Бъковіna міністрілорѫ de ачі аштерпътъ, прin каре се спріжінеште регъмінтea пентрѫ автономіа провінціалъ ші independінца administративъ, кунpinde ын сine, урmътоареле пункте de фрунте:

I. Ресултатулуї administръчіунеї пропріе, ші а independенцеї провінціале пресупune деплina кунoштінцъ a інтереселорѫ патріеї, a кусетърілорѫ ші стръдуінцелорѫ, a моравурілорѫ ші датинелорѫ, a реліціунеї ші лімбеї локуіторілорѫ еї. O астфелїѫ de кунoштінцъ ынсъ се ивеште нумаї ка унѫ продуктѫ a унеї петречере лунцї ын патріѫ, a унеї конверсаціунї de маї мулцї anї кѫ фііі патріеї ші ачea кѫ атутѫ маї таре се чере ын унѫ періодѫ, кундѫ віітоареа ынтродъчere a інституціунілорѫ репресентаціунеї провінціале, ші ынфлуксулуї че ачестѫ інституцѫ are de a луа ла administраціунea църеї, ындрептеазъ не органеле реціулуї a студіа маї фундаменталѫ ліпселе ші претенсіунile етънътоаре din адънкулуї віецієї пополаре, прекумѫ ші ындрептъцireа інтерпъ a есторѫ din урmъ a о сустрацe унеї есаминърї маї матуре. Ын привінца ачеаста е dorітѫ ші копчесѫ, ка постуріле дірегъторещтї съ се конфереze маї кѫ сеатъ фіlорѫ патріеї, ші ка ачештіа, пресупunъndѫ, кѫ аѫ асеменea калиfікаціунe ші вредніче, ла ымплериле віітоаре a постурілорѫ съ се прefереze орї къруї алтѫ компеціторіѫ.

II. Привіндѫ ымпърtъшireа църеї ла administраціунea провінціалъ есерчітандъ прin репресентаціунea църеї, се чере, ка de мултѫ унунціатулуї ынсъ пънъ акумѫ не ефентівулуї прінчіпѫ a егалеї ындрептъцірї політіче, конфесіонале ші націонале a челорѫ треї націунї de къпетенie din Бъковіna: a Ромънілорѫ, Рутенілорѫ ші Цертапілорѫ съ се апліче маї ліберал, атутѫ ын бісерікъ ші скоалъ, ын віаца комуналъ ші ла жудекъторії, кътѫ ші ын комуникаціунe кѫ дірегъторіеле administратіве провінціале, ші кѫ тоате ын сфера църеї de короанъ афлътоаре органе a пътереї de статѫ. Ескідереа ынделунгатъ ші дъреоасъ a лімбеї ромъне ші рутене дела катедра ынвъцътънтулуї ші дела масеа оффіціалателорѫ, a авутѫ o ынрюріцъ фоарте стрікъчоасъ асупра десволтъреї ші културеї маї ыналте a атнеlорѫ лімбе, ші a націунілорѫ, каре ле ворбескѫ; ачea a рецунутѫ, ліпсундѫ ынвълулуї ші десчентареа атнеціунієї націонале ші лімбістіче, атнеле елементе de лімбъ ынтр'ун стадіѫ de копілъріѫ фърѫ пропорціунe луптѫ, din каре прin сілінцеле раре ші неспріцініте a прівацілорѫ пѫ с'а потутѫ елунта. Ачеаста негріжire a атундрорѫ націунї ші лімбе, а продусѫ маї ынколо ревутатеа ачеea, къ чea маї таре парте a сфициlорѫ пѫ прічепea лімба реціулуї комунале ші провінціале, пѫ ера ын старе de a нутea кунpinde інтенціунile бune але ачестеї din урmъ ші din дестул a прецуї мотівеле ординъчіунілорѫ еї. Кѫ о асеменea непрічепere a сунътілорѫ a требуітѫ съ се ынпърекieze десгустулуї челѫ пънъ акумѫ реципутѫ, унѫ ынведератѫ, карele пърчedea din дespreцуireа ші невъгареа ын сеатъ a націунеї ші idіomeї еї. Ындепареа кѫ оффіціалії стрeіні — тогма ші ын касулуї ачела, кундѫ патріоції пѫ липсеаѫ, асътепа ындепъреї кѫ о лімбъ стръinъ, прin карea лімба попорулуї с'a ескісѫ ші de аколо, унде пентрѫ ынцелецere ера неапъратѫ de липсъ ші de унѫ фолосѫ препондеранте. Прінчіпіулуї челѫ ынцълептѫ ші дreптѫ, енунчіатѫ de Маіестате ын 20 Окт. 1860, карele націунілорѫ колъкуітоаре ші лімбелорѫ промите депъртареа de орї ші че фелїѫ de сілъ ші апъсаре, — dъ рагъреї Бъковінеї о ындрептъцire перфектъ, гараптеазъ націоналітъцеї ші лімбеї лорѫ ынафарѣ ачea десволтаре, ынвъртоціре ші валоаре, каре ын ашіа лунгѫ тімпѫ a требуітѫ съ ле липсеаскъ.

III. Кѫ автономіа Бъковінеї, стъ ын легътурѫ стрынсъ автономіа бісерічеї еї, administръчіунea пропріѫ a бісерічеї ынтрецеце administръчіунea пропріѫ a църеї, ші перфекціонеазъ ікоана ліберeї десволтърї динъунтрѫ a унеї віецї таре. Лібертатеа бісерічеї ынафарѣ депъртеазъ дела еа ісолареа чea пънъ акумѫ съмнікъ dекътрѫ віца чea таре a копациоталілорѫ съї de ачеашї кредінцъ ын Австріа. Пътереа, ындемнулуї ші кунoштінца de сine, каре урmеазъ din ръzімареа пе Монархіа ынтреагъ, din реліціоса комунікаціунe кѫ міліоне австріачї de о асеменea кредінцъ, пѫ се потѫ денега Бісерічеї Бъковінene, ашіа прекумѫ пѫ се денеагъ фіекъреї царъ de короанъ аліпіреа кътръ ынтрецітатеа статулуї, дела каре пеште фіекаре парте конституантъ се реварсъ пътере, віацъ ші ынфлуінцъ. Контрола Бісерічеї ынтреці арѫ фі пѫ нумаї фрунулуї челѫ маї таре ын контра Партікуларістулуї діецеселорѫ бісерічешті, чі афаръ de ачеea е ші о легътурѫ пътерникъ ын контра періculулуї de десвінареа евентуалѫ a бісерічеї ын пърці етероdене, ші de ынтregулуї deосевіте. Din прекъцетъріле ачесте е din дестулѫ есплікабілъ дорінца ші черінца патруалъ a редікъреї унеї метрополіе романе ын Австріа, кърeї съ фіе субordinатъ ші бісеріка пътерулуї челуї маї таре din попоръчіунea Бъковінеї. —

IV. Дакъ алецеріле пентрѫ діета віітоаре се ворѫ ынтъмпла суб кондучереа Префектурeї, карea акумѫ фунгеазъ: атунчі ліарѫ липсі фърѫ ындоіалѫ фунціунea лорѫ чea непартізанъ ші легалъ, карea нумаї сінгурѫ поате кореспунde інтенціунеї реціулуї ыналтѫ, ші спіріулуї ціркуларіулуї a Есцеленціеї Сале Мініструлуї de статѫ. Префектура, — фііндѫ денумітъ прin унѫ Міністрѫ, карele а фостѫ декларатѫ інімікѫ алѫ дорінцелорѫ църеї дупъ о автономіѫ провінціалъ, — ынсърчінатъ кѫ апъсареа ші сугрумареа a оркъреї манifестаціунї de ачeастъ дорінцъ, ші de орїче мішкърі дупъ о віацъ ындependентъ, — ынzестратъ ын персоана шefулуї кѫ о пътере оффіціалъ, каре неfііндѫ мърцінітъ прin оарекаре конституціунe гретіалъ е фоарте арвітраръ, легатъ прin консекунца дірекціунеї сале челеї пънъ акумѫ антінаціонале, прекумѫ ші прin респектулуї, челѫ аре пентрѫ патронулуї ші маеструлуї сѫ — ынкатенатъ ші ын привінца політікъ прin легътурі привате естінce ші дealтмintреа ын урma пътереї оффіціале ескісівѫ редусъ ла персоане привате, deскісъ ынсуфлърілорѫ персонале, — атърнътоаре de о локоціінцъ, карea нѫ поате афла плъчere ын етанціпаціунea провінціалъ a Бъковінеї, адекъ ын мікшорареа теріторіулуї съѫ administратівѫ, — о асе-

тепеа префектъръ Прівеште ап апгребареа de віацъ а Бъковінеї, апгребареа de віаца са, апсъ аша, ка цара съ апъпъа фі ънъ indibidъ провінціале, ші пътаї еа се сістеіе ка ші ънъ indibidъ, карele апоі съ поатъ гъверпа лібер. Ап апгребареа ачеаста а есістінцеї саъ пе есістінцеї, Префектъра пегрешітъ аръ апгребъінца алецеріле dietale de інструменте пентръ сістіпереа са, ші еа ар апчерка а атъцї, а фалсіфіка ші а сеdъче сітцітънтълъ політікъ съпътосъ, апсъ педесволтатъ а локъіторілоръ. Ап дірекціпеа ачёста а-ші апчепътъ Префектъра а лъкра атътъ de сперціосъ, апкътъ акумъ пътаї кестіпеа апгре префачереа Бъковінеї ап о абсолътъ префектъръ, орї а естеї ап чеea, е апкъ deскісъ, ші коordinареа пачпікъ а атвілоръ факторї се вede а фі іппосівіл.

Ап аптересълъ адевъратъ а лібертъцеї, а цепътъцеї, ші а непъртініреї алецерілоръ пентръ dietъ даръ, се апфъцішеазъ печесітатеа неапъратъ, de a делътъра Префектъра, ші а інстітъі ънъ алтъ дікастеріъ administratівъ апкъ апainte de фачереа алецерілоръ пентръ dietъ, — ка ънъ постълатъ алъ дрептъцеї, квііпцеї ші апцелепчънеї. Dорінцеле челе врцепте de фацъ а църеї, квпріndъ ап сіne врътъоареле обіекте de къпетепіе :

a. Ескісіва респектаре саъ челъ пъцінъ преферінція фііlоръ патріеї, ла ътплереа постърілоръ дірегъторешті de царъ.

b. Егалітатеа челоръ треї пацівні ші лімві de къпетепіъ ап скоале ші комъне, ап administръчівпеа de сесъ ші de жосъ.

c. Фъпdареа ънеї метрополіі ромъне пентръ бісеріка греко-оріепталъ, свborдінъпdъ ші Бъковіна свъ ачеса.

d. Ънъ черкъ de актівітате маї лърцітъ пентръ репресептацівпеа църеї, спре апърареа кв свкчесъ а автопомієї провінціале.

e. Інстітъіреа ънеї administрацівні провінціале de сіne стътътоаре ші de Галіція неатърпатъ, апкъ апnainte de фачереа алецерілоръ пентръ dietъ.

Прінчіпателе ромъне.

Міпістереле din Молдова.

Dела 5 Іапъаріе 1859, къпdъ с'а алесъ ла Молдова Domпълъ Ромъпілоръ Алексапdръ Іоапъ I, пъпъ ла 17 Іапъаріе 1861, адекъ ап тімпъ de доі апї ші доъспрезече зіле, чінчї міпістерърі свкчесіве с'аъ арътатъ ла гъверпълъ Молдовеї.

Ап тъіъл Міпістеріъ. Dъпе алецереа М. Сале Domпълъї ла Молдова, ънълъ din фостіі Каітакамі, D. Васіліе Стърza, фъ кетатъ ла компъпереа ші ла прешедінца Міпістеріълъї. Тімпълъ ера крітікъ: ап Молдова пентръ ап тъіа оаръ се пъпеаъ ла черкаре оамепії; ап тр'ънъ гъверпъ репресептатівъ пъ пътеаъ съ се свеціпъ декътъ міпістрії парламентарі. Ачесте елементе пъ леа пътътъ пімері прітълъ міпістръ конституціопалъ: dintre тоцї колеції сеї, ънълъ сіпгъръ, D. Em. Костаке (Іепъреапъ) десвълі талептълъ ші капачітатеа черътъ de тімпъ. Ашеа даръ ачестъ міпістеріъ, ліпсітъ de пътеріле че се череаъ de ла дъпсълъ, требъіа съ кazъ. Елъ фъкъ о грешеалъ кътъ шеапте: вепі ап adънаре кв ънъ проектъ, каре требъеа маї ап тъіъ се треакъ прін Комісівпеа чептралъ; Adънареа алъ тъстръ пентръ ачеаста de кълкъторъ алъ Конвепцієї, ші елъ се гръві а се ретраце дъпе 62 de зіле петрекъте ла пътере, фъръ а лъса піміка пе ъртеле сале.

Ал doілеа Міпістеріъ. Ла 8 Мартіе 1859 вепі Міпістеріълъ Dлъї Іоап Гіка. Ачестъ отъ преа пъцінъ квпоскътъ ап Молдова, de детълтъ депъртатъ de цара ачеаста, віпе, ші кв таре греъ ребъшеште а комъпе ънъ Кабінетъ. Елъ авъ порокълъ а'ші гъсі доі сdравепі колеці: D. К. Хъртъzакі, ші D. D. Стърza, амъпdоі репътаці ап царъ, ънълъ пептръ ерudіціпеа ші капачітатеа са, челалалтъ пептръ інтеліціпца ші девотаментълъ съъ.

Молдова пътеръ зілеле лъї ап пътъръ de патръzечї ші шеапте.

Алтреіlеа Міпістеріъ. Ла 2 Маіъ 1859, Е. К. Іепъреапъ, есте кематъ а компъне міпістеріълъ. Ачесташі фортеазъ ънъ кабінетъ de бърбаці дестълъ de апцї, даръ пъ дестълъ політічї, ші пъ дестълъ de есперіментаці. Челъ ап тъіъ актъ алъ ачестъї міпістеріъ а фостъ съ апкідъ Камера, а патра зі dъпе пътіреа са (6 Маіъ). Сіпгърълъ Міпістеріъ каре а авътъ кърацілъ се копчеапъ о політікъ оріціпалъ, ші се факъ о епокъ ап царъ, се поате зіче кв тотъ темеілъ къ а фостъ ачеста.

Ал патръlеа Міпістеріъ. D. Когълпічеапъ, репресептатъл ънеї пеапсетпате фракціпі ліберале din Adънаре, ла 30 Апріліе віпе ла Міпістеріъ. Ачеста свціпе бъцетеле ші dіспосіціпіле пъсе ап лъкраре de Міпістеріълъ прецедентъ. Камера, пептръ ка съ пъ арате спірітъ de опосіціпе сістематікъ, апкъвііпцеазъ тоате; ші ап фіпе, термінъпdъші сесіпеа, лась пе повълъ Міпістеріъ ла пътере.

Ал чінчілеа Міпістеріъ. Ла 18 Іапъаріъ 1861, D. Апастасіе Папъ, есте кіематъ ла Міпістеріъ. Ачестъї от і се фаче опоареа ачеаста пентръ а треіа оаръ: елъ рефъсасе пъпъ ачі, dopindъ ші аштептъпdъ ънъ тімпъ маї пропіче пентръ планърі маї васте поате. „Nație.“

— Пентръ ънінпеа Прінчіпателоръ, проспекте бъпе.

— Dл. Ст. Голескъ, е декоратъ de кътръ Рецеле Сардініеї кв ордълъ с. Маврічо ші Лазаре — класа III.

Італіа.

Ап Търіпъ с'а deскісъ катера ап 18 Февръаріе, прін о кввънтаре а рецелъї Вікторъ, ап каре аратъ, къ опініпеа пъблікъ е фаворабілъ пентръ Італіа; къ Франца ші Італіа а легатъ ла олалтъ ла Мацента ші Солферіпо о конфедерацівне вечпікъ; къ Англіа патріа лібертъцеї, а рекъпоскътъ дрептълъ de indепendінцъ алъ Італіеї. Зіче апоі, къ сакріфікъпdъсе пентръ Італіа, е гата аші пъпе віаца ші короапа пентръ дъпса; ді паре біпе къчї дші поате еспріма Камереї чеї din тъіъ італе бъкъріа са ка Рецеле ші солдатъ.

Opdinълъ de zi din 3 Февр. а. т. а Цепералълъї Пінеллі.) Оффіцірі ші Мілітарі! Маршълъ востръ прінтре цертъріле Троптолълъї ші а Кастелапеї есте врednік de тоатъ лаuda. — Есселепціа Са Міпістрълъ de ресвоіъ е апdестълітъ кв воі. Пъdъріле, ръъріле, въіле стрімте пліпе de пеоаъ, dealъріле апалте, пъ аъ пътътъ пъпе пічі о ставілъ воіпцеї воастре. Іпіміквлъ въzпdъ de пе кълмеле тъпцілоръ съї вълтърълъ савоіапъ, а кърві аріпъ поартъ цепіълъ Італіеї, — а гълфъzітъ ші а фъцітъ.

Оффіцірі ші мілітарі! Воі аці фъкътъ тълтъ, апсъ пімікъ пъ е фъкътъ, пъпъ кънdъ ретъпе апкъ чева de фъкътъ. О оарdь de хоцій стъ апкъ апківать апtre тъпцій ачештіа; терцецї ші лї adънаці de аколо, ші пъї ертаці ка ші соартеа. Ънеорі компътімірea іпіміквлъї е о крітъ. — Фрікошї ші кв цепънкі апdоіці пе атакъ кв апгріжіре ап спате атъпчї, къпdъ еї свптъ маї тълці ла пътерь декътъ поі, ші къпdъ кцетъ, къ поі свптемъ славі, ші пе масакреазъ рънціі. Еї фъръ інтересъ пентръ оарекаре прінчіпій політікъ, лакомі пътаї ла ръніре ші жефъіре, свптъ сервіторіі деспрецъціі а локотепептелъї, — пъ а лъї Хр стосъ, чі а лъї Сатапа, еї свптъ гата аші віпde стілетълъ ші алтора, къпdъ авълъ къштігатъ ап ърта кредіпцеї стъпide вшоаре а кredінчошілоръ пъ ва пътea апdестълі лъкомія лоръ. Noї лї вотъ пімічі; поі вотъ zdpобі ватпірълъ ачестъ пресвітеріал, карele de атъца апї сцце кв бъzеле сале пекърате съпцеле din іпіma Маїчеї поастре; поі вотъ къръці кв фокъ ші савіъ цінътъріле челе спъркате прін балеле сале челе пекърате, ші din чепъшъ се ва скъла лібертатеа ші маї фалпікъ пентръ провінціа са повілъ. (Дататъ din Асколі). Цепералълъ Пінеллі с'а пъсъ ап діспопібілітате.)

1—2 **Едіктъ.**

Іосіфъ Мапка, карele de 13 апї кв пекредінцъ шаъ пъръсітъ пре лецъіта са соціе **Марінка Andрікъ**, амъпdоі din Котъпа Сірвіі, претър Іллієї, съ провоакъ прін ачеаста а се апфъціша апainтea скаънълъї Протоп: ап терміпъ de ънъ апъ dela датълъ de фацъ; къчі ла din контръ съ ва deчide ші фъръ de дъпсълъ процесълъ асвпръї ръdікатъ de соціа лъї, конфортъ кв сс. каноане але бісерічеї ортодоксе ръсър:

Ілліа 31 Октомвр. 1860.

Ск. Протоп: гр. оріепталъ Ілліа.

I. Орбопашіъ.
Протопопъ.

341
Pol. ex 1861

2—2 **Concursu.**

Pentru postulu de Invatiatoriu la Scola communala romaneasca de ritu greco orintale din Socieni, cu care sunt impreunate pe longe Salariulu annualu de 105 fl v. a. urmatoarele Emolumente:

a.) Cuartiru naturalu cu gradina de ½ Jugeru.
b.) una mazse de Sare.
c.) una mage de clisa.
d.) 15 punti de lumini.
e.) 20 metrete de grau.
f.) 20 metre de cucuruz.
g.) 10 Orgii de lemne, din care se incalzésca si Scola.
h.) Intrebuintiarea de 2 Iugere. de livada.

Competitorii carii debuiescu a fi si cantori, au de asi asterne petitiele provediute cu documentele necessarii la officiulu Communei Socieni, pane in 28-le Februariu 1861.

Bogsa montana 7 Februariu 1861.

Cesaro Regiasca Pretura

3—1 **Едіктъ.**

Прін каре **Іоапп Кіпаръ** din Съліште, Претъра Орлатълъї, карele de оптъ апї пъръсіндші пре соціа са **Mapia**, петрече ап Прінчіпателе ъніте фъръ а се шті апъте, ънde? се провоакъ прін ачеаста, ка ап терміпъ de ънъ апъ dela Датълъ de фацъ, пегрешітъ съ се апфъцішеze апainтea форълъї ачестъіа Протопресвітерал, пентръ кь ла din контръ, прочесълъ діворціале асвпръї порпітъ се ва пертракта ші фъръ de елъ, ші се ва отърж дъпъ прескріселе с. с. канопапе бісерічещті.

Сібііъ 13 Февръаріе 1861.

Форъл протоп. гр. ръсъріteапъ алъ Тракт. Сібііълъї I.

I. Хапніа.
Протопопъ.

Кърсъріле банілоръ ап Віепа ап 26 Февр. п

	вал. австр. фл.	кр.
Галбіпі Атпъръtещті	6	89
Атпрътътъл паціопал	77	20
Металічеле	65	25

Редактор респъпзътор **Іоапп Рацъ.** Едітъра ші тіпаріъл тіпографіеї дієчесапе.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацівнеа се фаче ап Сібіїв ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїв есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жътатате de ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеї

Nro 8. **АНЪЛЪ IX.**

Сібіїв 23. Февръріе. 1861.

ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ънан 5; фл. 25 кр. сар о жътатате de ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл 72 кр. в. а. Інсерателе се плътескъ пентръ ліпъіеа ôръ къ 7. кр. ширул къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

Ліпвітъчіне.

Прін Емісълъ Ліпалтеї Канчеларіі ачліко-трансілване din 22 Іанъріе а. к. Nр. 84, сав dат вое пентръ фачереа тъсърілорв прегътітоаре спре ліпфіінцареа Асоціацівнеї пентръ Літератъра ші кълтъра попорълві ромънъ, ші пентръ ліпаінтареа індъстріеї ші а агрікълтъреї, конформъ къ §ълъ 15 litt. a. a легіі de Рефніне.

Фііндкъ ап петіцівнеа, прін карea сав черът ліпалта ліченцъ пентръ ліпфіінцареа Асоціацівнеї маі сесъ помените сав фъкът ръгареа, ка резолуцівнеа съ се ліндрептезе кътръ мине сьбскрісълъ Епіскопъ, прекът ав ші ърматъ; ачеа адъкънdъ ачеаста ла къноштінца пъблікъ, ліпвітезъ пе тоцї ачеіа, карії ав сьбскріс петіівнеа din 10 Маіъ 1860. ші дорескъ а лва парте ла ліпфіінцареа ачестеї асоціацівні, ка пе ²¹⁄₂₁ Мартіе съ се афле ла Сібіїв, къ каре прілежъ съ се ашеze статъгеле печесаріе а ачестеї асоціацівні, ші апоі съ се аштеарпъ ла Маіестатеа Са Ліпъратъл спре апробацівнеа преа ліналтъ. *)

Сібіїв 22 Февр. 1861.

Андреіъ Бар. de Шаґъна.
Епіскопъ.

Бісерика din Бъковіна.

Фостіі пострії сенаторі імперіалі аштерпъндъ Ліпъратълві сьв 21 Авґост 1860 ръгаре, пентръ реглареа требілорв бісерічещті de Реліціа ортодоксъ ръсъріteanъ къ привіре ла нація ромънъ, аъ zicъ пентръ Бъковіна, къ ші Епіскопіа de аколо се афлъ ап стареа абпортъ, пентръ къ сав рънтъ de кътръ Матка са Мітрополіа din Іаші; ші апоі сав ръгатъ, ка съ се копчеадъ Епіскопіеї Бъковінене ціперea вnеї адънърі din Преоцї ші мірені къ скопъ, de а регла требіле бісерічещті.“ Къ пашіі ачещтіа аї Сенаторілорв імперіалі, ліптръ карії ав фостъ ші Баронълъ Петріно din Бъковіна, сав тълцъмітъ ліпсъші Пъріптеле Епіскопъ Евґеніъ din Бъковіна. — Ла ачеастъ ръгаре ав ърматъ резолувівнеа ліпъръteаскъ, къ Маіестатеа Са пъ есте неаплекатъ ліпфіінцърії Мітрополіеї ромъне de Лецеа ортодоксъ ръсъріteanъ, іаръ Міністерівлъ de кълтъ ав датъ Епіскопілорв din Бъковіна ші Арdеалъ ачелъ сфатъ, ка еі съ се пънъ ап колуцелецере деспре пропънеріле, каре пе калеа Сіnодълві Карловіцеанъ воръ фі а се фаче Гъверпълві чентралъ ап прівінца регълърії референцелорв іерархіче din Арdеалъ ші Бъковіна, ші ап сфършітъ зіче ачелашї Міністръ de кълт, къ Епіскопілорв din Арdеалъ ші Бъковіна ле стъ ап вое, а аскълта деспре ачеаста маі ліптъіъ пъререа ші дорінцеле Дiечезелорв de аколо.

Есте ліndеобште штіътъ, къ Епіскопіа Арdеалълві аъ дескісъ кореспондінца са къ Епіскопіа Бъковінеї, **) ліпсъ пънъ астъзі пай къпътатъ нічі вnъ ръспънсъ.

*) Опората Редакцівне а „Газетеї Транс.“ е рогатъ а прімі ліпвітъчіnеа ачеаста ап колоанеле фоілорв сале.

**) Вezї пацina 95 din актеле Соборълорв.

Се штіе, къ ціпъндосе Соборъ епархіалъ ап Арdеалъ ап тоатпа треквтъ, сав хотърътъ а ліпъртъші Епіскопіеї бъковіне Протоколълъ Соборълві Сібіанъ къ аклъселе сале *).

Ап Бъковіna, прекът ам zicъ ап Nр. тр. алъ Телегр. рот. Депътація църії аъ петіціонатъ ла Ліпъратълъ ап 24. Декетвр. 1860 пентръ требърі бісерічещті, ші ап протеторіа са сав дескоперітъ ліптраколо: ка лібертатеа чеа dinафаръ а Бісерічеї съ делътъре пътаідекът ісолареа чеа de пънъ акът сілітъ de кътръ трънпна кореліціонарілорв чеlорв ръдіцї къ еі dънъ пацionалітате ап Австріа, . . . ші аъ петіціонатъ пентръ о Мітрополіе ромънъ ап Австріа, de карea съ се ціпъ ші Бісеріка Бъковінеї.

Еаръ акът ам ліпцълесъ din о ліпъртъшіре атікабілъ: къ конcісторівлъ din Бъковіна аръ фі челебратъ вnъ Конcісторіъ ліптълцітъ, ла каре аъ фостъ пофтіцї маі тълцї протопопі къ вnъ, сав doї Парохі. Ап конcісторівлъ ачеста ліптълцітъ сав четітъ вnъ проіектъ de рънтъінте, прін каре чере конcісторівлъ вnъ Мітрополітъ ші doї Епіскопі, фіе-реште тітъларі, пентръ Бъковіна, ші се декларъ маі пре ърмъ, къ ласъ ші Арdеалълві de а авea пентръ сіне Мітрополіе.

Ачеаста есте ікоапа скъртъ а требілорв бісерічещті din Бъковіна.

Deакъ пі се іартъ а фі сінчері ка атічі, дарв пъ ка крітізанцї, атънчі пе ліпкътетътъ а зіче: къ ап локъ съ іасъ Бісеріка Бъковінеї din стареа са абпортъ de пънъ акът, тотъ маі афънdъ се ліпкъркъ ліптр'о старе ші маі абпортъ, ші дъ храпъ інітічілорв ортодоксіеї поастре, карії се бъкъръ de абпортітатеа, карea віne din партеа іерархікъ.

Nъ есте ліndоіалъ, къ прекът Бісеріка ортодоксъ din Бъковіна, аша ші челелалте Бісерічі din провінціеле австріаче de лецеа поастръ се афлъ пънъ астъзі ап старе абпорпъ, ші аптікапонікъ. Съ пъ пе лъсетъ преа афънdъ ап есаминареа ачелорв кавze, че аъ адъсъ асупра ліптреції поастре Бісерічі din Австріа ачеастъ трістъ старе, къчі атъ требві съ търтърісітъ адевърълъ, ші ачестъ адевъръ аръ констата, къ ші поі съптетъ вina ачестеї стърі абпорте а Бісерічеї поастре. Чі съ течетъ ла алтъ пънктъ спре оріептареа поастръ, ші адекъ ла ачелъ пънктъ, къ тоцї дорітъ еліберареа Бісерічеї поастре din стареа еї абпортъ de пънъ акът, ші съ пе ліптребътъ, къ че аветъ а фаче, ка dорълъ пострь съ ажънгъ ла цінта са?

Еъ ла ачеастъ ліптребаре пъ потъ алтъчева респънde, декът ачеea, къ тоцї Архіереіі, тоцї Преоцїі, ші крештініі къ капачітате съ стъdieze конституціа Бісерічеї поастре, ка съші капете лъчаферълъ челъ петінчіпосъ, карele съ пе dъкъ ла ачеа адевърататъ къноштінцъ, къ поі пъ пътаі вретъ, дарв ші штімъ а dобedi din капоане стареа чеа легале ші портале а Бісерічеї поастре. Спре ажънцереа ачесторв къноштінце се чере вnъ стъdiъ ліndелънгатъ ап Інституціile Бісерічеї поастре, ліпсъ лъате пъ din ізвоаре стрънe, къчі ачесте потъ фі адеccорї скітопосіте, чі кълесе din ізвоареле челе оріцінале ші петінчіпоасе але ортодоксіеї поастре, каре ізвоаре се афлъ ап Піdаліонъ, ва съ zікъ: ап картеа кърteї Бісерічеї поастре. Ап казълъ ачеста, карele есте вnікъ тънтъіорів пентръ поі, атъ фі тоцї de о пърере, ші п'аръ фі dіспарітате ап пъреріle поастре; атъ аръта ап фаптъ, къ прекът вnъ Domnъ ші вnъ Ботезъ аветъ, аша ші вna ші ачееашї къноштінцъ ші конвінцере аветъ ші деспре констітуціа Бісерічеї поастре; атъ аръта матърітатеа ші дігнітатеа поастръ пентръ стареа чеа порталъ, капонікъ, ліберъ ші indепendінте а Бісерічеї поастре, ші неатъ аръта ші фіі вреднічі de аша о Маікъ dълче, прекът есте вna сфънтъ соборнічеаска ші апостоліческа Бісерікa поастръ.

Конферінца регніколаръ din Алба Іулія.

Кувънтареа Есчелепціеї Сале D-лві Архіепіскопъ ші Мітрополітъ Алесandръ Стерка Шълцу.

Есчелепticime Domine Прешedinte а Канчеларіеї ачліче трансілваніче, ші Мърітъ конферінцъ регніколаръ!

Воіъ авea ертъчіне, dакъ трънdъ пънътаі къ дрептълъ патъреї, da ші къ дрептълъ прін ліналтеле dіпломе ші манескріce din 20 Октомвр. 1860, тътърорв пацionалітъцілорв датъ, воіъ съ гръескъ ап літва меа матерпъ ші пацionалъ ромънъ, пентръ къ ап ачеаста, сънdзо къ лапteле маічеї меле, къцетеле меле ші лъкръріle маї вine ле потъ deскопері ші еспріта.

Ме рогъ dаръ къ вмілінцъ, съ фіъ вine аскълтатъ ші вine ліпцълесъ, ші тоате кувінteле меле съ се іее пътаі ліптръ ачелъ сенсъ, ші съ лі се дъіе пътаі ачеа потере, ап каре ле воіъ зіче еъ, ші ліпцълесълъ каре'лъ воіъ da еъ, іаръ пъ ап алтъ ліпцълесъ.

Ші de чіпева вine пре мine ші кувінteле меле пъ ле ва прічепе, ші пъ аръ потеа кънпіnde ліпцълесълъ лорв, аівъ вънътате а ме пофті съ іле десвълескъ ші деклarezъ, ші съптъ гата, ліпкътъ воіъ потеа ші воіъ счі ші літва сорорілор колъкзітоарелор пацionалі, — къ акърора репрезептанцї ап ачеастъ мърітъ конферінцъ атъ ші еъ опоаре din партеа пацionалеї меле а шedea, ап літва фіеште кързіа а іле деклара.

Патрв сзте de анї трекъръ de кънdъ пацionалеї поастре і се къртъ порочіреа ачеса, ка ші іа ка пацionе съ шеadъ къ челелалте колъкзітоаре пацionалі ап адънърі ші ла консълтъчіonалі регліколаре, чі D-zеъ ші сінгъра проведінца лві, каре прівегіазъ ші окъртзеште соартеа тътърорв пацionілорв, ші а прівегіатъ ші къртзітъ прін ачътеа періколе ші фаталітъцї ші соартеа пацionалеї поастре, адзсе ші ачестъ тімпъ дорітъ de астъзі, dънъ 400 de анї, се афлъ а фі феріcітъ ші пацionеа поастръ dінпреунъ къ репрезептанцїї сорорелорв ші колкзітоарелорв пацionалі маї ліптъіъ ап ачеастъ конферінцъ регніколаръ репрезептатъ прін фіі сеї чеї de ліпкредере.

Поате къ фііndъ лъкрълъ ачеста вnъ лъкръ поъ пе маї овічнзітъ, плінъ de аштептаре, ші domnіndъ пеліпкредере ші вna ліпстрънаре оарекарева пънъ акът ліптръ колъкзітоареле пацionалі, стъмъ аічі тоцї de тоате пърціле къ маре сфіалъ ші къ фрікъ фъцішъ, пе счіndъ de хрънітъ чева ліпрътътате сімпатіі сеав антіпатіі? De аветъ сав ва аша тълте, аша греле ліпрътътате постълате, сав пегацівні вnіі ла алцїі, кътъ фъръ періколълъ лібертатеї врелнеї пацionалі съ пъ се поатъ ліпліні? Ші de ва фі ліпвъкърторіъ сав ва ресълтатълъ консълтацівнілорв ші конферінцелорв поастре? —

Ші ачесте къцете ліпспъітънтътоаре пе нічі вna парте п'аръ потеа съ о неодіхнеаскъ маї таре, ші съ ліпсфле о гріжъ маї маре, ка тогма поъ ромънілорв, карії ка оатенї поі пъшітъ пе терепълъ ачеста пътаі вmблатъ,

ші погорънdзне ла черте пентрѫ dрептърї політіче ші чівіле dп арена чea пічоарелорѫ поастре необічнзіть, кѫ 24 маџеарі, тощ кѫ пасчере стрълучіцї, ші dп тактіка, арта ші dп артеле парламентарісмълзї, карі пъп акѫмѫ dп тоатъ віаца лорѫ кѫ опоаре ші admіраџізне леаѫ портатѫ — de тотълзї віне есерчітаџі, авемѫ а десерта зна лѫптъ кѫ потері неасемънеа кѫтезътоаре ші dзвіс.

Dпсъ dзпъ че ноі тощ — карії неамѫ adзнатѫ аічі — фії тътърорѫ паџіопалітъцілорѫ карей патрієї поастре, пѫ ла чеартъ, пѫ ла лѫпте dпвершънътоаре, чі маї мълтѫ dпсъфлаџї de спірітълѫ пъчії, а іззіреї фрънџешті, кѫ ачелѫ сфънтѫ ші бзнѫ кѫџетѫ неамѫ adзнатѫ, ка dп ачеастъ мърітъ конференцъ съ пзнемѫ фondamentѫ ла зна dпфрънџіре ші amічіџіе етернъ, dнтръ тоате колъкзітоареле паџізні.

Ші dзпъ че постълателе паџізнеї поастре сънтѫ аша de кввііпчóсе ші dрепте, кътѫ пічі зн іззіторіѫ de adевърѫ пѫ і ле поате — фъръ кълкареа іѫстіџієї dп пічоаре денега, ші dзпъ че міе пзмі есте пекзпоскътѫ повілълѫ сімџѫ а мърітеї паџізні маџеаре, каре счіе ізві кѫ кълdърѫ ші прецзі пзмаї лівертатеа ші паџіопалітатеа са пропріе; dарѫ ші а алтора кѫ сіне колъкзітоаре паџізні, пѫ маї потѫ порта пічe о темере dп інімa меa, пічі атзпчі, кънdѫ пѫ 24, da ші dнтреага марінімоаса паџізне маџеарѫ арѫ ста кѫ ноі опѫ ромънії аічеа фъџішѫ.

Мълте сънтѫ Есчелепџіілорѫ ші Мъріцілорѫ Domnі ші фрації діферінџеле ші dнпрзмзтателе поастре постълате, ші доарѫ маї мълтѫ петемеінікѫ фріка знълѫ de алтълѫ, de каре пзмаї аша не вомѫ лівера, dакъ ачелеа че авемѫ я пофті знълѫ dела алтълѫ фъръ сфіалъ, фъръ ретрацере, кѫ інімъ deскісъ ші сінчерітате лімпede ші кіарѫ знълѫ алтзіа ле вомѫ deскопері; кѫ ачеаста ва фі пзмаї семнълѫ челѫ маї moderatѫ а dмпрзмзтателеї поастре dнкредері ші апропіереа зней паџізні кътръ алта, da ші калеа чеа маї бзнъ, пре карея не потемѫ фрънцеште dнџълеџе знълѫ кѫ алтълѫ ші а dнкееа кѫ мълтъ сете доріта dнтръ ноі фрънџіпътате ші вечніка amічіџіе.

Іатъ дарѫ еѫ факѫ dпчепътѫ, ші цмпzndзме de ачест преа фолосіторіѫ пріпчіпіѫ ші портъ а віецеї практіче, dмпрезпѫ кѫ тощ ачеіа, карії авемѫ опоаре, аічі dп ачеастъ мърітъ конференцъ регніколарѫ а медеа ші а фі кіемаџї din партеа паџізнеї поастре ромънe. Nѫ тзпзімѫ de кътръ фрації пострії маџеарі німіка, чі кѫ зна інімъ deскісъ ші сінчеръ, кѫ тоатъ dнкредереа фрънцаскъ ве deскоперімѫ, къ пѫ пофтімѫ dела воі преа стімателорѫ сорорілорѫ ші колъкзітоарелорѫ паџізні, ші апзмітѫ dела повіла паџізне маџеарѫ алта аічі dп ачеаста конференцъ регніколарѫ, (зnde пріп знѫ проептѫ de о леџе елементалъ се ва попе къпътълѫ ші фondamentълѫ ла тоате dрептъріле чівіле ші політіче а тътърорѫ паџіопалітъцілорѫ,) de кътѫ ка, че аѫ фъкътѫ стръбзнії пострії ла Ескълеѫ, (Eskülö) маџеарілорѫ, съ факъ ші повіла паџізне маџеарѫ акѫмa ші dп dіетеле венітоаре а церей, паџізнеї поастре ромънe, ші фрънцаска ачеа dреаптъ, каре стръбзнії пострії аѫ dато лзї Тзхзтзмѫ ші маџеарілорѫ лзї, de бзнъ воe пріміndзї dп соџіетатеа патріеї сале, ші dп егалітатеа тътълорѫ dрептърілорѫ сале чівіле ші політіче, съ піо dптіndъ ші франції пострії маџеарі повъ акѫмѫ, съ пе рекзпоаскъ de бзнъ воіа са паџізнеа поастръ de паџізне леџізітъ, прекѫмѫ есте ші чеа маџеарѫ, съ пе респектезе dрептълѫ літвеї ка ші пе алѫ лорѫ, ші съ пѫ се ретрагъ а не da тоате егалеле dрептърї політіче ші чівіле dп ачеea dреаптъ пропорџізне, dп карея паџізнеа ромънъ ші гревъџіле пзбліче а патріеї ле поартъ, ші ші кѫ бзнъріле, съпџеле ші віаца еї dп апърареа котзнеї патріеї поастре конкъръ, ші каре dрептърї егале, пънъ катѫ прела dпчепътълѫ секълълзї алѫ 15,-ле авемѫ котзне кѫ повіла паџізне маџеарѫ, ші de каре пѫ пріп віна ші кріма са, чі пзмаї пріп знѫ predomніторіѫ фанатістѫ ші персекзџізне реліџіонаріе, dзпъ ачелѫ тімпѫ пре рzndѫ са жефзітѫ ші са despoіатѫ.

Кредѫ ші штіѫ, къ мълџї ворѫ траџе ла маре dndoіалъ асерџізнеа ачеаста а меа, къ доарѫ арѫ фі фъръ фondamentѫ ші липсітъ de тотѫ adевърълѫ ші dокзмептеле істориче, ші ворѫ зіче ші dп аскзпсълѫ інімілорѫ сале, da ші міе апріатѫ dп фацъ, къ паџізнеа ромънъ dп Трансілванія dзпъ ашезареа маџеарілорѫ аічі пѫ а фігзратѫ нічі одатъ ка паџізне кѫ dрептърі егале, чівіле ші політіче котзне кѫ паџізнеа маџеарѫ, чі ка сзпзсъ de маџеарі кѫ арме, а есістатѫ dп Трансілванія пзмаї ка o „misera plebs ad perpetuam servitutem condemnata,“ кзмѫ дарѫ потѫ еѫ зіче: къ паџізнеа ромънъ, пзмаї ка de вреo 400 апі шіарѫ фі пierdзтѫ dрептъріле сале челе істориче, політіче ші чівіле, каре пѫ леа авзтѫ нічі одатъ ? ! —

Іертаџімі мъріцілорѫ ші бзнілорѫ Domnі, ка пѫ пзмаї dп інтересълѫ adевърълзї історікѫ, da ші a adевъратеї фрънцінътъџї (каре паџізнеа ромънъ кѫ паџізнеа маџеарѫ doреште а o dпкеіа, ші а кързї fondamentѫ dпкъ аічі dп мъріта ачеаста конференцъ арѫ тръвзі съ се пзнъ) съ dмпрънштіѫ ші съ лътзрескѫ ачеастъ рътъчітъ опініzне ші конвінкџізне — каре доаръ зніі o арѫ авea — пріп докзмепте істориче неdпфрънте, скоасе тотма din izвоарълe історічілорѫ паџізнеї маџеаре, dзпъ каре кѫ тотѫ dрептълѫ потемѫ зіче — къ Маџеарії п'аѫ сзпзсѫ Ардеалълѫ ші пре паџізнеа ромънъ кѫ потереа артелорѫ, чі din контръ, паџізнеа ромънъ dзпъ че а въззтѫ тоартеа Domнълзї сеѫ Целѫ (сеаѫ Ілікс, сеаѫ маџеареште Gyula) пзмаї din бзнъ воіа са dзndѫ маџеарілорѫ фрънцаска dреапт, ш'аѫ алесѫ лорзї de domнѫ (dзпъ кзмѫ пзпъ маї тързіѫ аѫ авзтѫ ші маџеарії datina ші dрептълѫ de ашї алеџе Рецеле сеѫ) пе маџеарълѫ Dзче Тзхзтзмѫ татълзї лзї Хорка; ші ачеаста алеџере о аѫ dптърітѫ dп локълѫ че се зіче акѫмѫ Ескълеѫ кѫ жзрътжнтѫ, ші Тзхзтзмѫ ші маџеарії лзї фііndѫ аша пріп ромънії асекрацї, din зіоа ачеea Трансілванія o a стъпжнітo кѫ паче ші кѫ порочіре; къ аша зіче Anonimus Belae Regis notarius: (1) „Tunc habitatores terrae, videntes „mortem Domini sui, sua propria voluntate dexteram dan„tes, Dominum sibi elegerunt Tuhutum, Patrem Horca, et „in loco illo, qui dicitur Esculeu, fidem cum juramento „firmaverunt, et a die illo locus ille noncupatus est Escu„leu, eo, quod ibi juraverunt. — Tuhutum vero a die illo, terram illam obtinuit pacefice et feliciter.“ Ла чітателе кзвінте але апопімълзї потарій, челе маї de пре зрмъ „Tuhutum vero a die illo terram illam obtinuit pacefice et feliciter“ (каре dп Історіа са скріind dптъмплъріле dнтръ Тзхзтзм ші паџізнеа ромънъ, фъръ пічі o dndoіалъ маї мълтѫ а фафорітѫ кавсеї ші глорієї веліче а маџеарілорѫ декътѫ ла але ромънілорѫ.)

Мърітъ конференцъ! Бінe съ лъмѫ аміпте, къ ачестеа аѫ dпцълесѫ de o фоарте маре пondерозітате пентрѫ adевърълѫ історікѫ а паџізнеї ромъне ші ал асерџізнеї теле, ші аѫ ачела іппегавіле dпцълесѫ, къ de ші Тзхзтзмѫ кѫ маџеарії сеї (кълкъндѫ dрептъріле dінтелорѫ, венindѫ фъръ de весте ші фъръ de a авea кавсъ dреапт ші de a апзпца маї наінте бътае Прінчіпелзї романѫ Целѫ,) ла рзслѫ Алташіѫ маї мълтѫ аѫ dмпръштіатѫ декътѫ аѫ бірзітѫ ші ші dнфрънтѫ пе ромънї, ші аѫ оторжтѫ dп фзгъ пе Цело; тотзші ромънії dакъ пріп дареа dрептеї ші пріп паче de бзнъ воe п'арѫ фі воітѫ ашї алеџе ші ашї прімі лорѫ de Domнѫ пре Тзхзтзмѫ ші пре маџеарії лзї dп соџіетатеа патріеї ші а вінефічіърілор еї, пѫ леарѫ фі лінсітѫ нічі dекътѫ потереа de a ресіста ші a респінџе кѫ потереа артелорѫ сале пре Тзхзтзмѫ ші пре осташії лзї, аша къtѫ ачела нічі одатъ п'арѫ фі потътѫ сзпзне Трансілванія, ші a domні преете ромънї кѫ паче ші кѫ лініштіре.

Ашіщдереа партеа ачеea фрзтоасъ ші грасъ, кареа ера dнтръ Мързшіѫ ші Тіса, ші се цертзреа de кътръ пордѫ ші ръсъритѫ кѫ Сотешіълѫ ші кѫ Месешіълѫ, каре deспърџа атзпчі регалълѫ ачела de кътръ Ардеалѫ, ші a кързіа domніторіѫ пе тімпълѫ венірей маџеарілорѫ dп Панонія ера Мепзморътѫ (латінеште Minor Marius), акзї капіталъ ера ла Біхорѫ лъпгъ Opadia маре, — маџеарії пѫ o аѫ лзато кѫ потереа артелорѫ сале, къ dзпъ доъ бътълії крънте паѫ потзто, чі іаръ аѫ къпътато маџеарії пріп драгостеа ші амічіџіа ромънілорѫ, кѫ егалітатеа тътърорѫ dрептърілорѫ політіче ші чівіле de котзнѫ пріп ромънї ші маџеарі фолосіnde, ші аѫ стъпжнітo пріп лъгътзра афінітъцеї ші фрънцінътъцеї чеї стрікте, каре потенітълѫ domніторіѫ ромънѫ Мепзморътѫ a воітѫ a o фаче кѫ вестітълѫ Dзче маџеарѫ Арпad. Пентрѫ къ domніторілѫ ромънѫ Мепзморътѫ авzndѫ de моштеанѫ dмпърџіеї сале пзмаї o фатъ, пе ачеаста a дато de мзере фіълзї лзї Арпad, лзї Zолтзнѫ саѫ Zолтанѫ, кзї ка џіпере Мепзморътѫ dзпъ моартеа са іа тестатѫ dп тінѫ de zестре фетеї сале ші dмпърџіа са. 2)

Іаръ despre паџізнеа съсеаскъ, къ іа с'а adзсѫ dп Трансілванія, ші са ашіezатѫ de Рецій Знгарієї пе пзмънтълѫ ромънілорѫ челорѫ че dпкърселе вечінелорѫ џенте таре dнтрѫ апърареа патріеї дечімаџї ші ръріцї кѫ ачеea кondiцізне: „Ut a terra Varus usque Boralt, cum ter„ra Sebus et tera Daraus, constituant cum „ipsis Valachis et Bissenis unum et eundem „populum, et comunem cum Valachis et Bise„niisusum capiant exsilvis et aquis terrarum „illarum Valachorum et Bisenorum.“ Че поате арăта маї кіарѫ декътѫ dіплома лзї Andреіѫ Рецелзї Знгарієї din апълѫ 1224, къ сашії dп Ардеалѫ пѫ потѫ авea алте dрептърі істориче, ші алте прівілецізрі, декътѫ карі ле аѫ ші Ромънії?

Ромънії din тімпълѫ ачела dп апърареа патріеї, din глоріа саѫ пеферічіреа артелорѫ dп бътълії асзпра інімічілорѫ патріеї ші a інвасізнеї барварілорѫ кѫ франції ші соџіі сеі маџеарі, тотѫdеазна фрънцеште саѫ dмпъртъшітѫ.

Съ ве dптревѫ еѫ пе воі стімаџілорѫ франџі маџеарі, спзпендѫ мъна dреапт пе інімa воастръ чеа по-

1) Capite 27-o

2) Anonimus Belae Regis Notarius Capite 51.

бїлъ, — каре бътъліе глоріоасъ аџї dобъndітѫ воі, каре пѫ кѫ dпсоџітеле кѫ воі арме ші a Ромънілор, ші dпкъ dп пропорџізнеа копіосълзї лорѫ нзмерѫ съ o фі репортатѫ Рецій Знгарієї сеаѫ Прінчіпії Трансілванієї.

Din каре непорочіре ші періре че a адзнсѫ кънdва пре dлчеа ші іззіта поастръ патріе, пѫ аѫ лзатѫ партеа чеа маї маре dзпъ пропорџізнеа нзмерълзї ші a потерілорѫ еї, паџізнеа поастръ ромънъ ?

Каре къпзѫ de бътъліе поате повіла паџізне маџеарѫ арăта din історіа патріеї, зnde съпџеле ромънълзї съ пѫ фі кърсъ ка апа din презпъ кѫ a маџеарълзї, ші съ пѫ се фі dпфрънџітѫ ші dпкіегатѫ ла олалтъ ші аколо пе ачелеа кътзнърі желпіче.

Din тімпълѫ ачела паџізніле ачестеа dозъ — маџеара ші ромъна авzndѫ котзнъ тоате, аша бінеле кътѫ ші релѫ, dрептъріле ші венефічіile політіче, кътѫ ші гревъџіле патріеї, dнтръ атъта саѫ фостѫ знітѫ ла олалтъ, кътѫ акѫмѫ саѫ фостѫ легатѫ пѫ пзмаї челеа маї фрзнташе фамілії, da ші domніторії ші dінастіile атвелорѫ ачестора паџізні маџеара ші ромъна пріп легътърiле челеа маї тарі ші маї сфінте а съпџелзї ші a афінітъцеї.

Ші ка съ пѫ потопескѫ de непзмерате касърі de ачестеа dп векіме dптъмплате, воіѫ потені пзмаї despre сора memoравілелзї Рецe алѫ Знгарієї Бела алѫ IV-а, карeле a фостѫ мърітатѫ dзпъ ромънълѫ Іоанѫ Accanѫ, dмпъратълѫ Романілорѫ ші алѫ Българілорѫ, каре кѫ мълтъ глорie domnea ла мзнтеле Хемѫ. 1)

Мзереа Рецелзї Знгарієї Стефан V. ші мата лзї Ладіслаѫ IV. рецелзї Знгарієї — Елісавета, аѫ фостѫ фата Прінчіпелзї ромънъ Кзтенѫ. 2)

Nѫ ретзне дарѫ нічі o dndoіалъ, къ dп тімпъріле ачелеа, кънdѫ dп modълѫ маї сѫсѫ есзпсѫ, ромънії ш'аѫ dмпъртъшітѫ кѫ маџеарії патріа ші тоате венефіцізріле ші дрептърiле сале, еї аѫ авзтѫ dп патріе din паџізнеа са аристократіе dппалтъ, потерніків ші dнавъџітѫ кѫ пзмънтърї ші посесізні dнтінсе dнzестрате, прекзмѫ аѫ фостѫ тотмаї ші пе тімпъріле Рецелзї Знгарієї Лздовікѫ челзї маре воіводълѫ ромънескѫ Драгошіѫ, каре dптемеѣ Прінчіпатълѫ Молдавієї, каре нічe Лздовікѫ, нічe алцій лзї зртзторі рецї аї Знгарієї пълѫ потъръ сърпа маї мълтѫ, с'аѫ кѫ потереа артелорѫ de тотълѫ алѫ сзпзне. 3)

Ші прекзмѫ аѫ фостѫ воівозії ромънешті аї Фъгърашілзї ші алцій.

Аѫ авзтѫ паџіопалітатеа ші лімва са administратів, ші ка паџізне аѫ авзтѫ тоате дрептърiле політіче ші чівіле ка ші франції ші акзта соџії сеї маџеарі.

Зnde сънтѫ акзта тоате ачеле? Кзм леаѫ потзт ромънії пierde? Доаръ аѫ копжкратѫ кzndва асзпра патріеї? Сеаѫ саѫ рескълатѫ кѫ арме асзпра domніторілорѫ сеї, ші кѫ асемънеа кріме марі політіче сзші фі мерітатѫ despoіерea de тоатъ лівертатеа ші есістінца са політікъ паџіопале ?

Фереаскъ Dзмнезеѫ! нічe зна dінтрѫ ачестеа кріме пѫ аѫ фъкътѫ нічі одатъ, (прекзмѫ неа лъсатѫ історіа dпсемнатѫ despre алте колъкзітоаре паџізні,) кѫ dп тоатъ історіа ші леџіслаџізнеа Знгарієї ші a Трансілванієї, нічe чеа маї мікъ зрмъ пѫ се вede despre астфелѫ de фапте, карі dакъ с'арѫ фі dптъмплатѫ, кѫ бзнъ сеамъ нічe de кътзї нічі dп історіе, нічі dп леџіле Знгарієї саѫ а Трансілванієї, недпсемнате кѫ літере марі ші негре пѫ арѫ фі лінсітѫ; чі тоатъ непорочіреа, віна ші кріма паџізнеї ромъне аѫ фостѫ пзмаї ачееа, къ іа тотмаї dп тімпърiле ачелеа фаталe (кзndѫ dзпъ despінареа вісеріче орієнтале de чеа окціdенталъ, ачеаста пе фії вісеріче чеї din тзіѣ, adекъ орієнтале, карі локзіаѫ саѫ dп провінціile реџілорѫ ші Прінчіпілорѫ католічі, сеаѫ dп алте прекзмѫ зічеаѫ — сістатіче — Прінчіпате вечіне, кѫ тоате міжлоачеле ші потеріле се сілеа аї редзче ла зніре ші ла аскълтаре de вісеріка Ромеї, ші кзndѫ автортітеа поптіфічілорѫ романі ла ачела градѫ ші кълте de потере ажзнсесе, кътѫ еї тотмаї дела Dзмнезеѫ се џінеаѫ dмпътерпічіцї a потеа dмпърџі dзпъ плакѣ коропе рецешті, регаџізні ші провінції реџілорѫ пъмзнтені), кѫ тотѫ сѫфлетълѫ ші трзпълѫ, ші кѫ тоате сакріфічіърiле, dпсъші ші кѫ пердереа лівертъцеї паџіопале ші a тътърорѫ дрептърілорѫ сале політіче ші чівіле, се аліпеа de вісеріка оріенталъ ші de рітълѫ еї.

Счіѣ кѫ мълџї ші ачеастъ асерџізне a меа o ворѫ adзчеа ла чеа маї маре dndoіалъ, ші o вор сокоті фъръ фzndament ші лінсітъ de тот adевърълѫ історікѫ, ші me ворѫзпзне dптрѫ ачеа неплъкзтъ пзсечізне, ка ші преете воіа меа съ атінгѫ o коардѫ ші міе ші алтора преа dзреросѫ сзпзтоаре, ні съ потенескѫ піште фапте пъстрате істориче ка ачелеа,

1) Bezі Pray Analium Part: I-ae, pag. 218. - apud Sincai Chron. ad Annum 1238. —

2) Кроніка лзї Шінкаї тіпърітѫ dп Іаші, dп анълѫ 1853, ad annum 1285, pag. 281 si 287. —

3) Ibidem ad annum 1359.

а впорѣ луптлуї вървацї вісерічещтї, карї аѣ шезвтѣ пре челѣ маї луптѣїѣ скавнѣ апостоліческѣ, кѣ каре ші еѣ съптѣ лп кредінцъ вніт'ѣ, карї пептрѣ вепераціѣнеа лві, ші еѣ de mїї de орї маї вѣкроскѣ ле ашїѣ фі акоперітѣ кѣ о вечнікъ тъчере, декътѣ кѣпdва съ ле дескоперїѣ, дакъ кѣ трекѣта жалнікъ соарте а ізвітеї теле пацївні пѣ арѣ фі ші акѣмѣ лп о преа стрънсъ легътвръ, ші деака фъръ вътъмареа адевървлві історікѣ, ші фъръ пагѣба дрептеї кавсе ші а дрептърілорѣ ші інтереселорѣ політіче ші чівіле а пацївнеї ноастре ромъне (пре каре дрептвлѣ патъреї ме овлеагъ а ле апъра, ші каре съптѣ вп овіектѣ преа момептосѣ dе дискѣсіѣне, пѣмаї пептрѣ дрептърілe чівіле ші політіче а пацївнеї меле, da ші пептрѣ ферічіреа пѣблікъ а тоатъ кара ноастръ патріе) ле ашїѣ фі потѣтѣ тъчеа.

Черкѣтстареа ачеаста греа деѣѣе dаръ съ ме ескѣсе луппаінтеа тѣтърорѣ лпдълецїлорѣ ші ізвіторілорѣ de адевърѣ, ка ръzіматѣ пе date істориче перъстърпавіле съ арътѣ, кѣ

Папа Грегорїѣ алѣ IX-а декретъ асъпра Лмпъратвлї Ромапілорѣ ші а Българілорѣ Іоап Асcапѣ, (каре кѣ мвлтъ потере domnea ла мѣпгеле Хемѣ) bellum cruciatum, пѣмаїпептрѣ ачеса, кѣ саѣ лъсатѣ dе вніреа вісерічеї сале кѣ Рома, каре dе впкізвлѣ сеѣ Іоапікіе, сеаѣ Калло-Іоап Лмпъратвлѣ Ромънілорѣ ші а Българілорѣ 'паінте кѣ 30 de апї саѣ фостѣ фъкътѣ, порѣпчінd Архіепіскопілорѣ din Стрігопѣ ші Калочеа, ші тѣтърорѣ Епіскопілорѣ Бнгарієї съ предіче асъпра потопітвлї Лмпъратѣ ромънѣ ші а регатвлві лві ачестѣ bellum cruciatum, лмпърдіndѣ челе маї богате indвлценції тѣтърорѣ ачелора, карії ворѣ лва парте ла ачеастъ агресіѣне крѣчіатъ педреаптъ.

Ші пелndествліndѣce кѣ ачеса, кѣ тоатъ потерніка ші лпналта са авторітате, ші кѣ тоатъ вѣртѣтеа кавънтвлві adвкѣndві аміпте ші de жѣрътънтвлѣ маї паінте пѣсѣ лптърітѣ асъпра теторатвлві Лмпъратѣ романѣ ші пре Рецеле Бнгарієї Бела IV, дѣрвіndві лп пѣтеле С. С. Апостолї Петрѣ ші Павлѣ пѣ пѣтаї деплінеле indвлценції, да ші тоатъ цара сістатікѣлві Лмпъратѣ Іоанѣ Асапѣ, конферѣndѣo Рецелві Бнгарієї лві Бела ші алторѣ рецї католічї карї о ворѣ потеа кѣпринde. 1)

Ашіndереа тотѣ пре ачеста Рецe алѣ Бнгаріе Бела, іарътї кѣ тотъ потереа кавънтвлві ші лп потереа жѣрътънтвлві сторсѣ дела Рецеле ачеста маї паінте се певоіа алѣ персвада, кѣ пѣ і се каде лві ка Рецe католікѣ а сѣфері лп Регатвлѣ сеѣ пе сістатічї, ші арѣ фаче лвкрѣ преа плъкѣтѣ лві Dвmnezeѣ ші оатепілорѣ, дакъ пре ромънії сістатічї din Епіскопатвлѣ кътапілорѣ (Молдовепілорѣ) лї ва сілі кѣ потереа ка съ прітеаскъ пре Епіскопвлѣ латінѣ датѣ ші імпвсѣ лорѣ dела скавнвлѣ апостоліческѣ алѣ Ромеї. 2) Біне есте dе асе лп семпа, кѣ скавнвлѣ апостоліческѣ алѣ Ромеї пре Рецеле ачеста алѣ Бнгарієї Бела IV. маїпаінте de ачеса ла атъта'лѣ адвсесъ, кътѣ лппаінтеа веперабілвлві пърінте Iacobus Prenestinensis, легатвлві скавнвлві апостоліческѣ, ші лппаінтеа маї мвлторѣ алтора, кѣ жѣрътънтѣ пре сфънта евапгеліа лві Dвmnezeѣ деплъсъ се облегъ, кѣ din църіле, карії ераѣ ізрісдікціѣнеї лві сѣпѣсе ші карії dе аічї лппаінте се ворѣ сѣпѣне, пре сістатічї ші алцї крещінї, карії лп църіле сале пѣ асквлтъ dе Бісеріка Ромеї, кѣ тоатъ потереа рецеаскъ лї ва сілі съ фіе асквлтъторї dе Бісеріка Ромеї. 3)

Папа Клемепте алѣ VI пре Рецеле Бнгарієї Лвдовікѣ челѣтаре пѣ пѣтаї таре лъвda ші апроба педрептеле інвасівні карії ле лптрепіndеа ачестѣ Рецe асъпра вечінілорѣ Прінчіпї ші Прінчіпате сістатіче, каре се цінеаѣ dе Бісеріка оріепталъ, (прекѣмѣ есте Сервіа, Българіа, Босніа, ші Прінчіпателе ромъне dела Dвпъре,) спре стърпіреа сістатічілорѣ, даръ лпкъ лї дървеште лві (Лвдовікѣ) ші ерезілорѣ ші вртъторілорѣ лві кѣ авторітатеа апостолікъ тоате провінчіile, четъціле, кастелеле ші вілеле, фортъреџеле, ші орї че алте локврї, каре ва потеа съ ле іее dе сѣѣ мъпа сістатічілорѣ, ші dе сѣѣ потереа пекредінчошілорѣ ачелора, ші ле ва потеа сѣпѣне потестатеї сале. 4)

Dвпъ ачесте демъндърї поптіфікале п'а липсітѣ пічї одатъ Рецїї Бнгарієї (тотма пічe пре ромънвлѣ Іоанне Хвniadi — Гвверпатореле Бнгарієї, пічї пре фіѣл ачествіа Матіа Рецеле Бнгарієї лвндві афафаръ) ка чеї маї фіделї кліенцї а скавнвлві апостоліческѣ, ші чеї маї zелошї протекторї ші промоторї аї католічіствлві кѣ тоатъ скѣмпътатеа a се акомода. 1)

Іаръ ла деплініта сѣвжвгаре а пацївнеї ноастре ромънешті, ші ла жефвіреа ієї dе тоате дрептърiле пѣмаї чівіле ші політіче, дарѣ ші отепешті, ші ла дегрaдареа ла статѣ dе добітокѣ ші ла лвкрѣ dе вжпzаре, прекѣмѣ ші ла тотала проскріпцїѣне а пацївнеї ші Бісерічеї ромънешті аѣ пѣсѣ короапа фапатіствлѣ челѣ петілостівѣ алѣ реформацїѣнеї деспре каре челе маї адевърате, даръ deодатъ ші челеа маї тріste докѣмепте, (карї лп Історіа отепімеї ші а легіслацїѣнеї аптіче трапсілване пърѣреа ворѣ ръмпеа ка о пеатъ пеагръ, песпълатъ ші грецоасъ) пе аѣ лъсатѣ позъ леџіле патрієї. 2)

De ачі аѣ вртатѣ ачеса, dе арістократіа чеа лпналтъ ромънъ, ка съ пвші піарѣ лп персекѣцїѣнеа чеа реліціопаріе кѣ дрептърiле політіче ші чівіле ші вѣпърiле сале, аѣ фостѣ сілітъ а трече кѣ тотвлѣ ла реліціѣнеа католікъ, сеаѣ реформатъ, ші пріп ачеаста а се вні ші а се контопі лп пацївнеа маџеарѣ. De аічі аѣ вртатѣ ръвлѣ ші пеферічіреа чеа маї маре a пацївнеї ромъне, къ акѣмѣ пъръсітъ фііndѣ dе потерніка ші лпналта са арістократіе, ші ачеаста фъкѣндѣce проселітъ реліцїѣнеї ші пацївнеї маџеаре, тотѣ deодатъ саѣ фъкѣтѣ ші челѣ маї маре іпімікѣ ромънілорѣ.

'Мі adвкѣ аміпте кѣ історікѣлѣ Волфгапгѣс Бетленѣ, — Лівівл маџеарілор — се желвеще таре асъпра вні маџеарѣ репегатѣ ші тѣрчітѣ лпкъ dе пе тітпвріle ачелеа, кѣпdѣ о парте маре a Бнгарієї о domneaѣ тѣрчії, zікѣпdѣ: кѣ пічї Тътарії, пічї Тѣрчії чеї адевъраџї, атъта пъкazѣ ші стрікъчіѣне паѣ фъкѣтѣ пацївнеї маџеаре, ка тотмаї маџеарвлѣ ачеста репегатѣ ші проселітѣ тѣрческѣ.

Че a фостѣ маџеарвлѣ ачеста репегатѣ, ші тѣрчітѣ пацївнеї маџеаре, тотмаї ачеса a фостѣ ші пептрѣ пефеpічіта пацївнеа ноастръ ромънъ арістократіа ромънъ, проселітъ ші маџерісатъ; ші аша пъръсітъ пацївнеа ноастръ ромънъ фііndѣ, ші пе авънd пре пітепп dіетеле церей dе апъратогі дрептърілорѣ сале, чі пѣмаї dѣжманї фапатічї асъпрітогі ші копжвраџї лп контра са, фіреште деѣві съ вінъ жефвітъ dе тоате дрептърiле сале челеа чівіле ші політіче, ші съ ажвпгъ роава ші сервітоареа тѣтърорѣ колоквітоарелорѣ сале пац вні. (Ва врта.)

Монархіа Австріакъ.

Сівіїѣ 21 Февр. Леџіле челе аштептате кѣ о лпкordare преа маре, пептрѣ dе a пе скоате одатъ dintr'o сітвацїѣне атътѣ dе песігвръ, пе кѣтѣ фѣ ачеаста лп каре пе афларъмѣ dе вні тітпѣ маї лпdелвпгатѣ лпкоаче, ешіръ акѣ ла лвтіпъ. Еле съптѣ dествлѣ dе волвтіпоасе, пѣ штімѣ лпсъ ресвлтатвлѣ лорѣ лпкътѣ ва мвлцѣті dорінцеле пацївнілорѣ, карії аштеапть кѣ атъта сете a потеа аспіра вп аерѣ маї ліберѣ; пѣ штімѣ лпкътѣ ва стъмпъра dорвлѣ попоарълорѣ dе a се маї вшора одатъ dе атътеа повърї греле, dе аші потеа къта дрептатеа — дакъ ачеаста лпкъ се маї афлъ пе пътънтѣ — пе о кале маї вшоаръ, — маї ефтінъ.

Леџіле ачестеа съптѣ датате din 26 Февр. п. ші пѣблікате пріп Газета офф. вієпезъ лп 27 а ачесаїї.

Лп фрънтеа лорѣ се афлъ внѣ патентѣ лмпъ-

1) Обсервъмѣ: кѣ dе вотѣ дескіde історіа рецілорѣ Бнгарієї, вотѣ афла, кѣ ієї dвп donъцїѣніle dе ачестї Паїї ѣкѣте, лптрѣ адевърѣ аѣ ші dепрінсѣ dece лпкърсіні лп маї сѣсѣ пѣмітеле провінчії, ші паѣ лінсітѣ ші кѣ пътереа артелорѣ a адвче ла асквлтареа dе скавнвлѣ Ромеї пре Шісматічї.

Nѣ пе пътемѣ лпdoі, кѣ тотѣ din астфеліѣ dе donaцїѣне папале претіndѣ рецїї Бнгарієї ші маї вжртосѣ Маџеарії пъпъ астъзї, кѣ Прінчіпателе ромънешті dела Dвпъре лпкъ с'арѣ цінea dе короапа Бнгарієї, dе ші вінe.сціѣ тотма ші din історіа рецілорѣ Бнгарієї, кѣ dе ші рецїї Бнгарієї аѣ депрінсѣ dece інвазівні педрепте лп Прінчіпателе ромънешті кѣ кдетѣ съ ле сѣпѣнъ Короапеї Бнгарієї, тотмаї пічї одатъ статорнічеште a ле сѣпѣне паѣ пътътѣ, ві adeceopї ші чеї маї вестіці рецї — аї Бнгарієї — прекѣмѣ — аѣ фостѣ Каролѣ Роверть, Лвдовікѣ челѣ таре, Сігісмвnd ші Маттіа Корвінвлѣ — кѣ атъта търіе a артелорѣ ромънешті фъръ ръспіпші ші алвнгаџі, кътѣ авіа аѣ скънатѣ кѣ віаца. — Вежі пре Тѣроці, Бонфініѣ ші Кроніка лві Шінкаї. —

2) Aprob: Const: Part: I Tit: 8 — Art: 1 et
„ „ „ „ „ 9 — „ 1 —
„ „ „ III „ 7 — „ 2 —
„ „ „ „ „ 30 — „ 1 —
„ „ „ „ „ 31 — „ 1.2,3 et 5.
„ „ „ „ 35 — „ 1.
Tripartit Verbőczí — Part: III — Tit 30 et 31
Aprob: Const: — „ IV — „ 5 — Art: I
„ „ — „ „ „ 6 — „ 2,et 4
„ „ — „ V — Edict: 38. 44. 47. et 66
Compil: „ — „ IV — Artic: 1. uspue 7. & ect.

рътескѣ, dвп каре вртеазъ леџеа фвndamentalъ пептрѣ репресептацїѣнеа імперіалъ. — Dвпъ ачестеа вртеазъ внѣ патентѣ пріп каре се фаче кѣпоскѣтъ deскідереа dietелорѣ ші a сепатвлві імперіалѣ, dвпъ кѣтѣ атѣ фостѣ апвпцатѣ лп Np. тр., еарѣ алт патентѣ лмпърътескѣ ordonъ decфііпцареа сепатвлві імперіалѣ пертапептѣ ші лмвлцітѣ, рестабілindѣ лп локвї внѣ сепатѣ de статѣ; апоі вртеазъ статвтеле пептрѣ сепатвлѣ de статѣ.

Алте треї патепте лпdрептате кътре чеї 3 Капчеларї de кърте, ші апвмітѣ, кътре Капчелаpівлѣ впгаро-авлікѣ Баропвлѣ de Bai, Капч. авліко-трапсілванікѣ Бар. de Кетепї, ші кътре — Прешedінтеле Капчеларіеї кроате Маџврпік, пріп каре ачештіа се поштескѣ a аштерпе фъръ атъпаре лппаінтеа Маіестъцеї Сале пропвперіле, dвп каре съ се факъ dіспосіцїѣніле пептрѣ dietele церілорѣ респективе, кътѣ ші пептрѣ трімітереа репресептапцілорѣ ла Сепатвлѣ імперіалѣ, че се ва дешкіde пе 29 Апріліе а. к.

Е de лпсетпатѣ, къ ла тоате леџіле ші статвтеле ачестеа лінсеште сѣвскріереа Баропвлві Bai, Капчелаpівлві Бнгарієї.

Пріп повеле естісе але кавінетвлві вієпезѣ, пе афлътѣ еарътї лптр'внѣ стадіѣ кѣ тотвлѣ поѣ. Сперапцъ ші лпгріжіре окѣпъ астъзї ініміле локвітоpілорѣ тѣтърорѣ провінчіілорѣ din імперіѣ; ші пъпъ кѣпdѣ капітала монархіеї Віепа, се ілвмінъ лп семпѣ dе бѣкврie пептрѣ ешіреа асторѣ інстітвцїѣні, Бнгаріа сімцї о zгвdвіре лпфрікошатъ — че тръсърі тоате ініміле ачелора, карії лпї імаџіпаѣ штіе Dzeѣ че планврї, фъкѣndвле чеа маї пеплъкѣтъ сепсацїѣне. — Конвокареа сепатвлві імперіалѣ, пе каре а чі'лѣ кредѣ a фі лп контра леџілорѣ конституцїопале, ші кіарѣ лп контра санкцїѣпеї прагматіче, фаче пептрѣ Бнгаріа чеа маї адънкъ лопітъръ, ші пе къtѣ потемѣ лпдълеџе пъпъ акѣ din жврпалеле маџеаре, е маї мвлтѣ ка веросімілѣ, къ Бнгаріа пвші ва тріміте аколо репресептапції сеї. — „Газ. австр..“ zіче, къ са фъкѣтѣ dіспосіцїѣніле печесаріе, ші пептрѣ касвлѣ, дакъ dіета Бнгарієї п'арѣ вреа a тріміте репресептапції ла сепатвлѣ імп. лп Віепа.

Комептареа інстітвцїѣнілорѣ помепіте, фаче астъзї пептрѣ жврпалеле din лптреага монархіе, челѣ маї богатѣ овіектѣ dе дискѣсіѣне. Жврпалвлѣ вієпезѣ „Presse,“ лші dъ пъререа са асъпра ачесторѣ леџї поъ лптр'аколо: къ пріп ачестеа: лібертъцілорѣ фondamептале a вні статѣ конституцїопалѣ, пѣ лі с'а датѣ о фортъ солідъ ші лътъріtѣ; къ пѣ кѣпріndѣ лп сіпе протвлгареа пресеї ліберe, лібертатеа персопалъ ші лпdрептъцїреа егалъ пекопdiцїопатъ a тѣтърорѣ реліцїѣнілорѣ; къ лінсеште каpактерістіка посітівъ a фортеї конституцїопале, респопсабілітатеа міпістрілорѣ фацъ кѣ репресептацїѣпеа імперіалвлѣ; къ пѣ са пропвпцатѣ лпкъ пептрѣ депвтацїі алешї скѣтвлѣ челѣ пелпкѣпцїратѣ dе переспопсабілітате пептрѣ ворвіреа ші вотареа лп сепатвлѣ імп.; къ пѣ саѣ ефептвітѣ алецереа dіректъ пептрѣ депвтацї; къ арістократіеї і са датѣ о прерогативъ лпdoітъ, адека, і са датѣ препопdерапцъ лп каса domпілорѣ (dе сѣсѣ,) ші фаче апоі о фракцїѣне цапъпъ ші лп каса dе жосѣ. ш. а.

Аша комептеазъ маї департе ші челелалте жврпале вієпезе, каре dе ші рекѣпоскѣ кѣ інстітвцїѣніle помепіте факѣ внѣ актѣ преа момептосѣ лп історіа монархіеї австріаче, дескопере тотвші лптр'ачелеа маї мвлте дефекте, каре пѣ потѣ авеа локѣ лптр'внѣ статѣ конституцїопалѣ. — Е лесне dе лпцълесѣ, кѣ жврпалеле маџеаре, — пъпъ ші челе маї консервативе — лші еспрімъ асъпра ачестора чеа маї маре петвлцвміре, прівіndвле ка пе вп актѣ че тае dе адрептвл лп конституцїѣнea Бнгарієї. Аша „Pesti Hirnök,“ опініопъndѣ асъпра

1) Вежі: Rainaldus ad annum 1238 § 7. — Aloysius Guerra in Epit: Constit: Pontif: pag. 272, Nro 18. — Apud Sincai Chronica ad annum 1238 pag. 262 si 263. —

2) Докѣмінте історіче тіпъріте лп Віепа, лп апвлѣ 1850 пар. 19 ші 20. —

3) Raynaldus ла аппвлѣ 1234. Np. 40. — apud Petrum Majoru Hist. Eccles. Valachorum. — Documente istorice pag. 21. —

4) Raynaldus ad annum 1352. — Aloysius Guerra in Epit: Costit: Pontif: Tom. II. pag. 278. — Докѣмепте історіче, Віепа 1860 пар: 22. 23. —

леціlорѣ фondamentале пентрѣ сеп. імп. зіче: Респектівеле opdonanце сънтѣ о версіѣне новъ а есперіментелорѣ челорѣ проблематіче, непрактікабіле ші неесекѵабіле de 11 анї, пентрѣ Ѧнтреага Monархіе. Коронеї ѵнгѣрешті і се ръпеште indenendinца ші сѣверанітатеа, іарѣ dieta Ѵнгѣреаскъ се kondamnъ ла ачеа ролъ dежосѣ, че о аре Ѧн Ѵнгаріа ѵн комітатѣ. Ачеса зіче маї денарте — че пѣ іа сѣкчесѣ лѣї Бах кѣ ченгралісареа абсолѵтістікъ, се есперіментеазъ акѣ кѣ ченгралісареа конституціоналъ прін Штерлінг. Че аре съ зікъ даръ акѣ Ѵнгаріа? Німіка алта, декътѣ съ апліче карта австріакъ dѣнъ леціле поастре фondamentале патріотіче, ші съ протестезе Ѧн dieta църеї Ѧн контра орї кърeї претенсіѣнї че арѣ авеа чінева Ѧн астъ лѣте пентрѣ de a скімба леціле Ѵнгарієї, ѵнілатералѣ ші фъръ de конвоірea паціѣнеї.“ ш. ч. —

— Ѧн Пешта се ворбеште таре, къ Dieta Ѵнгарієї ніче къ ва ста маї мѣлтѣ adѣnatъ ka доѵъ треї зіле, пънъ че се ва Ѧnnaінта протестѣлѣ чел ва фаче ачеаста Ѧн контра інстіѵціlорѣ adѣce че ле кrede а штірbі компетінца ші dрептѣріле църеї. Че ва ѵрта апої? Се пророчеште, къ се ва декрета стареа de acedie (Belagerungszuſtand); ш'апоі — чева маї ѵрта, штіе пѣтаї челѣ de сѣсѣ.

Че соарте аре оаре съ не ажѣнгъ пе noї ші патріа поастръ? е о кіесціѣне че не dъ преа мѣлтѣ de кѣцетѣ. Съ аштептъмѣ пънъ че вотѣ ведеа че dіспосіціѣнї се ворѣ фаче din партеа Капчеларієї авліче респектіве, пентрѣ конвокаре dietеї трансілване, съ аштептъмѣ пънъ че вотѣ афла dѣнъ каре modалітате се ворѣ фаче алецеріле депѵтаціlорѣ, ш'апоі — атѣнчі (каре кredемѣ къ ва ѵрта кътѣ маї кърndѣ) вомѣ потеа ворbі маї мѣлте. „Kol. Kőz.“ не спѣсъ маї дѣнъзї Ѧн ажѣнгѣ ешіреї патентелорѣ ші а леціlорѣ din 14/26 Февр., къ маџеарії сънтѣ маї гата а мѣрі пънъ ла ѵнѣлѣ, декътѣ а пѣ черце ла dieta Ѵнгарієї din Пешта. Nѣ штімѣ dакъ оаре акѣ Ѧшї ворѣ фі скімbатѣ планѣлѣ орї ва.

Сітѵаціѣнеа Ѵнгарієї се фаче din зі Ѧн зі тотѣ маї серіоасъ. Емісарії конскріѣ de a ръndѣлѣ прін комітате не тоцї indівізії апцї de a порта арме. — Кошѵтѣ тіпърі Ѧн Londonѣ банкноте dѣнъ форма челорѣ din 1849, Ѧн прецѣ de 30 мілioane. Амбасадорѣлѣ австріакѣ din Londonѣ черѣ десѣлѵіре dела лордѣлѣ Рѣссѣлѣ despre фабрікареа асторѣ банкноте Ѧнтрѣн тімпѣ, пе кындѣ Австріа кѣ Англіа се афлъ пе пічорѣ de паче. Лордѣлѣ фъкѣ Ѧнтребареа маї денарте ла гѣверпѣлѣ сеѣ, de ѵнде прімі ръспѣнсѣлѣ, къ ачела пѣ поате Ѧмпiedека фабрікареа банкнотелорѣ, de оаре че прін ачеаста пѣ се фаче нічі о фалсіфікаре, ші ніче імітаре опрітъ de банкноте, къчі банкнотеле л. Кошѵтѣ с'а декларатѣ прін гѣверпѣлѣ австріакѣ а фі фъръ нічі ѵн прецѣ.

Славії, ші респектіве Кроації, тотѣ маї мѣлтѣ се Ѧнстрѣінеазъ ші се ръческѣ de кътрѣ ѵнгѣрі,

Ѧн 18 февр. п. се цжнѣ Ѧн Zагравіа о адѣнаре котѣналъ, Ѧн каре Ѧнтрѣ алцї ораторі се скѣлъ віце — спанѣ Петрѣ Ошічі, ші арътъ къ кіарѣ леціле dела 1848 а датѣ окасіѣне попоарълорѣ, ашї вѣрса атъта сънце (Ѧн 1848-9) пентрѣ апърареа есістінцеї лорѣ національе.

Арътъ къ націѣніле па фостѣ Ѧнтребѣінцате de ѵнелтеле пітъпѵї, чі са лѣптатѣ пентрѣ інтереселе лорѣ. Скопѣл леціlорѣ din 48 есте — зіче — рѣдікареа Ѵнгарієї ла потере маре, кѣ апъсареа ші естірпіреа челоралалте націоналітъцї. Ѵнгѣрії, кѣ аліпіреа чеа черbікоасъ лъпгъ леціле din 1848, ръмжнѣ тот пѣтаї ѵнгѣрії чеї векі, ші пънъ кындѣ ръмжнѣ тотѣ ачеіа, орї че Ѧнтребѣнаре кѣ дъпшії се поате фаче пѣтаї кѣ граматіка маџеаръ а тъпъ.

— Din афаръ нічі о стръформаре есенціалъ. Се аштеаптъ ка съ ѵртеze акѣ пе тапетѣ каѵса Romeї. Прін арсепале лѣкръ оатенії ла арме кѣ тоате потеріле. — Тотѣ семне de паче. (?) Ѧн Варшоѵіа се Ѧнтъмплъ Ѧн 13/25 февр. кѣ окасіѣнea ѵнеї сербърі попѣларе фѣнебрале ѵн кравалѣ, Ѧнтръ попорѣ ші оаменії поліцієї

Din адѣнареа комітатѣлѣї Крашоѵлѣї, цжнтъ Ѧн Логошіѣ, Ѧн 7/19 Февр. сѣѣ прешедінца Ілл: Сале Dлѣї Е. Гождѣ, афлътѣ ѵрмъторіѣлѣ ресѣлтатѣ:

Літва ромънъ прін ѵнѣ статѵтѣ саѣ декларатѣ de оффічіоасъ, асемене кѣ чea ѵнгѣреаскъ Ѧн требіле din лъѵнтрѣ. Протоколѣлѣ Комітатѣлѣї се ва пѵрта Ѧн атѣеле літвї, ші се ва аѵтептіка. Dечісіѣніле Ѧн ѵртѣреа десѣатерілорѣ Ѧн атѣеле літвї фъкѵте есте Ѧндъторатѣ Прешедінтеле а ле епѵнчіа ашіждеpea Ѧн атѣеле літвї.

А окѵпатѣ постѵрї 45 de ромъні. — Оаре de че пѣ саѣ фъкѵтѣ чел пѵжнѣ атъта ші Ѧн Комітателе Тороптalѣ, Тітѵшореанѣ, Арадѣ, Біхарѣ, Сатмарѣ, ші Марамъръшѣ, кжтѣ саѣ фъкѵтѣ Ѧн Комітатѣлѣ Крашоѵлѣї?

Маіестатеа Са саѣ Ѧндъратѣ а ордона пентрѣ Бісеріка еванц. лѵтеранъ din Apдealѣ о дотаціѣне анѵалъ, de 16000 фл. din вістіерія статѵлѣї.

Бібліографіе. Тотмаї прімірѵтѣ Ѧнтъіа парте din ѵртъто́реа карте: „Вокабѵларіѣ портатів ромъпеск — петцеск ші петц. ромъпеск, de С. Петрі, Професор de літва ромънъ Ѧн гімпасіѣлѣ лѵтеранѣ.“ Астъ карте мерітъ а фі рекомендатъ аттенціѣнеї онораторілѣ пострѣ пѵблік четіторіѣ кѣ атът маї ѵжртосѣ, къчі іа е продѣктѵлѣ ѵнѣї аѵктор перомънѣ, карele прекът штімѣ с'а окѵпатѣ кѣ діліціпъ маї мѣлцї анї кѣ стѵдіѵл літвеї ромъне. Noі пѣ не словозімѣ а фаче ачі нічі о речепсіѣне асѣпра ачестѣї опѣ, къчі ачеаста есте треаба філолоціlорѣ, ші респектіве а лексікографілорѣ.

— Маї денарте прімірѵтѣ о кѵртічікъ Ѧнтітѵлатъ: „Бѣкетѣ de семтіменте націонале, пе анѵл 1860, дела Емерікѣ Басілів Стъпескѣ. Дрептѣріанѣ,“ тіпъріть Ѧн Арадѵлѣ векіѣ. Кѣпринde Ѧн сіне 13 Поесії. Прецѵлѣ 40 кр.

Banatu 21 Febr. n. 1861.

In „Ost. D. Post“ Nr. 43 cetimu o corespondintia din Becskerek, din 9 Febr. sub titlulu „Magiarii si serbii,“ in care unu serbu aretandu ca fratietatea si egalitatea in gura magiariloru suntu numai nisce frase binesunatoare, earu in fapta nici candu nu se efeptuezu; intraltele dice. . . . . „Anca nainte de prima conferintia comitatensa ce se tienu in 4 Febr., se duse la Comitete suprem (alu Torontalului) o deputatiune, care i predede urmatoarele 3 punte ca otaririle unei conferintie tienute de serbi cu romanii la olalta (cesti din urma fiindca suntu intr'unu numeru mai micu in comitatulu acesta, se alaturara cu totulu catra serbi), adeca: 1.) ca in Comitatulu acesta (in care serbii au o preponderantia mare) se se formeze comitetulu comitatensu dupa proportiunea, in care se afla diferitele nationalitati. 2.) Ca restauratiunea deregatoriloru comitatensi se se intemple totu in aceea 'si proportiune, atatu cu privire la rangu, catu si la numerulu loru; dar mai alesu, de Subconte primariu se se denumeasca in toata intemplarea unu serbu, care se bucura de increderea publica a serbiloru (ca a majoritatii,) 3.) Ca limba serbeasca se se dechiare asemene celei magiare in oficiuri. Comitele supremu le respunse, ca la cele doue punte din teiu va cauta se corespunda dupa putintia, eara celu din urma nu se poate implini deocamdata, de orece vine in colisiune cu legile din 48, ce lea luatu de cinosura. — Vediendu inse serbii ca in congregatiunea din 8 Febr. nici una din dorintiele loru nu suntu respectate, parasira cu totii congregatiunea in corpore, (se intielege ca si romanii), si trimisera o deputatiune la Viena, ca la ministrulu de statu Cav. de Schmerling si la locurile mai innalte se 'si arete nemultiumirea.“

Ne marturisesce dar' chiaru unu serbu, ca romanii din Torontalu se portara cu loialitate, cu o abnegare de sine fatia cu serbii, abdisera de limba sa, numai ca se nu vateme principiulu majoritatii, ci adeca vedienduse in minoritate — dar numai fatia cu serbii, caci decatu ceilalti suntu mai multi — si ca o mana de magiari ce ajunsera la potere voescu se elude pe serbi carii suntu in majoritate relativa, dedera mana cu serbii seau mai bine — in acestu puntu se contopira in serbi, numai ca devenindu ei prin aceasta in majoritate absoluta, cu atatu mai cu mare ponderositate se poata pretinde respectarea drepturiloru sale dela magiari. Aceasta o facura romanii din acelu indemnu firescu ce la implantatu insa 'si mama natura in anima cea buna a romanului, ca se invinga dreptatea. Ei bine. asta se intempla in Torontalu, unde romanii suntu in minoritate si serbii in majoritate; se vedemu acuma ce facura fratii serbi acolo, unde suntu ei in puseciunea romaniloru din Torontalu? (Departe se fie dela mine, ca asiu avea de cugetu a atinge caracterulu intregei natiuni serbe.)

Scimu cumca in congregatiunea generala a Timisoarei, Dlu prot. Dregiciu se scula si pretinsa in numele romaniloru carii facu majoritatea absoluta a aceluia 'si comitatu, ca drepturile loru se fia respectate, ca romanii se fia representati atatu in comitetu catu si in magistratulu comitatensu in proportiunea ce le competeaza dupa numerulu si posesiunea loru etc. etc. Si cine fu celu dintiu care'lu ataca? Domnulu Archimandritu Mihailoviciu! Se mergemu mai departe.

In 6 Febr. aduse totu magistratulu comitatensu juramentulu in Timisoara, si eaca ce cetimu in „Pesti Hirnök“ Nr. 3 . . . „Dupaceea Dlu Constantin Ioanoviciu membru alu comitetului si inspectorulu scoaleloru g. n. u. propuse, ca in oficiuri pe langa limba magiara se se intrebuintieze si cea romana cu atatu mai vertosu, ca cea mai mare parte a locuitoriloru comitatului, si anume 165,000 insi suntu romani.“ — La aceasta respunse Dlu Zsivkovics Archimandritulu g. n. u. a Bodrogului serbesce, inse foarte cuviintiosu in chipulu urmatoriu: „Domniloru! Proieptulu Domnului Inspectoru nu 'lu pociu partini pentru ca acestu comitatu frumosu e locuitu de diferite nationalitati, precumu: magiari, nemti, serbi, romani, (in alu 4 rangu!) bulgari, slovaci, etc. (pentru ce nu si tiegani?) carii toti potu pretinde ca si limba loru se se foloseasca prin oficiuri, si de s'aru intempla aceasta cate protocoale, cati individi amu trebui se tienemu? Noi ne potemu sfatui aici liberu serbesce, romanesce, etc. dar fiindca suntemu, in patria magiara, si afara de aceea limba magiara e mai multu cultivata, drept'aceea proiectezu ca limba oficiala numai cea magiara se fia. Aceasta fu primitu atatu din partea magiariloru, catu si din aceloralalti (?) cu unu Zsivio! (bine ca nu cu se traiasca) puternicu. Si eu dicu se traiasca bravulu nostru frate serbu! . . . Timisoara 6 Febr. Aladar.“

Eca dara cu ce resplatira calugarii serbi abnegarea de sine a romaniloru! cu o groasa nemultiamire, cu o perfidia cei caracteriseaza pe DDlorn decandu avema nenorocirea ai cucoasce. Ei in locu se conlucre ca se triumfeze dreptatea si adeverulu, caci aceasta e chiamarea celoru ce propaga evangeliulu lui Chistosu, spriginescu esecutarea celei mai mari nedreptati.

Cine e asia scurtu la vedere, se nu pricepa ce voiti DDvoastra? Asaï ca v'aru placea se fiti cu timpu Episcopi?! fiti cu Ddieu! ei, da unde?! ca deaca pecumu speramu mai multu ca oricandu, ne va ajuta bunulu Ddieu se scapamu de ierarchia serbeasca, cateva scaune episcopesci iesu, se mantuescu de DDvoastra, si atunci visulu de auru ce vi lati facutu candu vati calugaritu se preface in fumu, si remaneti cu buzele umflate. — Astaï de ce ve temeti DDvoastra, si stiti ca in casulu acesta romanulu si aru alege mai bucurosu pe ori si cine in lume, decatu pe DDvoastra. Ve cunoasceti pacatele, sciti ca romanulu nu cunoasce alta in calugarulu serbescu decatu, unu dusmanu de moarte alu seu, care nu s'a indestulitu cu aceea, ca sub feliurite preteste ia storsu cruceriesii castigati cu sudoare de sange, cu acestia si a facutu institute, intieligintia, boieri, et. cet., dicu nu sa indestulitu cu acea ca sa facutu omu si s'a mandritu cu sudoarea romanului, ci a avutu neobraznicia a se incerca si rapi si celu mai santu, mai neinstrainabilu bunu datu de Ddieu, limba, s'a nesuitu prin preoti si invetiatorii serbi impusi cu sila in comunitatile romane, in loculu limbei supte cu laptele mumei a implanta inca in inimele cele crude a le copiiloru limba cea serbeasca, ca asia in cateva generatiuni pe nesimtite se se prefaca in serbi. C.

Редактор респѣнзътор **Ioann Paц.**

Едітѵра ші тіпаріѵл тіпографієї діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмераціънеа се фаче ън Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ ъані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітърь. Преціъл препъмераціеї пентрь Сібіїў есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентрь челелалте пърді але Трансілваніеї

№ 9. **АНЪЛЪ IX.**

Сібіїў 2. Мартіе. 1861.

шї пентрь провінчіеле din Монархіъ пе ънан 5: фл. 25 кр. еар о жъметате de анъ 2. фл. 62½ кр. Пентрь прінч. шї церї стръіне пе анъ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентрь ънтжіеа ора къ 7. кр. шірал къ літере мічї, пентрь а доа ора къ 5½ кр. шї пентрь а трсіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

Конферінца регніколаръ din Алба Іюліа.

Кювънтареа Есчелеңціеї Сале D-лъї Архіепіскопъ шї Мітрополітъ Алесandрь Стерка Шълъц.

(Ъртаре.)

De ачі ънаінте жефкіреа шї сквжгареа ромъніорь ън а маї авътъ цертърї шї марціні, чі персоапеле ромъніорь шї тоате аверіле шї пропріетатеа лорь се сокотеа de res nullius, пре каре реціі ле държіа кїї вреа, шї повілітеа ле пътеа ліверe траце сък іовъціе, шї а діспъне дъпъ плакъ къ пропріетатеа лорь. 1)

Каші ромъніорь чеї політічї 1) шї чеї бісерічешті 2) ераь къ тетніцъ шї къ бътъї тіране пътаї пентрь ачееа талтратаці, къ ъртаь бісерічеї орієнтале. —

Іаръ реціі Ънгаріеї (токта пічe предрептълъ шї ромъпълъ реце Матіа лъндълъ афаръ) ціпътріле ачелеа ліверe шї персоапеле ромъніорь челеа, каре апъръ фортъреңеле de пре марцініле цереї шї ера словоде, дъпъ плакъ ле вінdеа пре баші ла паңіъпеа съсеаскъ, сеаь ле държіа ла алці арістократі шї повілї маңіарі. 3)

Тотъ din ачеаст кавъз са форматъ шї ънірса челорь трей паңіънї а Трансілваніеї dела 2 Февр. 1438 асъпра веңілорь церапілорь нострї, пентрь къ ачестіа асъпріндеце къ педрептълъ de Епіскопъл латінъ Лорand Лепеш — каре се ънъълесесе къ повілітеа спре асъпріреа церапілорь — пътаї къ артеле атъпъ пътеаь съ се апере ън контра жефкірілорь Епіскопълъї шї а повілітеї.

Есчелеңціілорь шї Мъріціорь Domnї! къ тоатъ фрънчеаска ънкредере шї драгосте тъ рогъ съ авеңі кътрь mine ачеа бънътате, ка съ пъ сокотіңі къ доаръ еъ атъпчеа къндъ ачестеа тоате пътаї сінгърь спре кън оштіпца авътелорь шї фъръ віна са прін фаталітатеа тімпърілорь перфътелорь історічелорь дрептърї а паңіънеї ноастре ромъне історічеще леатъ адъсъ ънаінте, ашїь воі а фаче повілеї паңіънї маңіаре сеаь челораллте колокъітоаре паңіънї чева ънпътърї.

Ніче декътъ мърітъ адънаре, къ съм пънъ ън адънкълъ іпімеї конвінсъ, къ ценераңіъніле ачестеа а тътрорь колокъітоарелорь паңіънї, ла тоате ачелеа, че ън тімпъріле маї dінаінте саь ънтъмплатъ, токта ашіа съпт de невіновате, прекътъ съптъ шї еъ, шї къ тоатъ адевърата фрăцеаскъ ънкредере въ асігърезъ, къ паңіънеа ноастръ ромъпъ челеа ънтъмплате воеште а ле да вечїпічеї ъітърї, шї а ънкееа пре баса егалелорь дрептърї къ тоате сороріле сале колокъітоаре паңіънї, шї маї къ сатъ къ повіла паңіъне маңеарь о віаңъ політікъ поъ, шї о етерпъ атічіцїь шї фръңіпътате.

Ачестеа претінъндъ акътъ ме воіь ънтоарче ла мерітълъ десбатерілорь шї а ънтревърілорь, шї ън меріто воіь съ ръспъндъ челорь доі преавредпічї ънаінтеа меа кювънтъторї, адека Есчелеңціеї Сале Domнълъї Епіскопъ а Трансілваніеї Лъдовікъ Хаінald, шї Ілюстрітатеї сале пълтъ стіматалъї Комите Dominікъ Телекі.

Ънсъ пъпъ ашіь фаче ачеаста, къ ътілінъ рогъ пре Есчелеңціа Са Капчеларіълъ шї Бароапе Франңіск Кемені, съ віневоіаскъ а діспъне, ка съ се четеаскъ маї ънтъіь аічї пъблічe преа ъналтълъ манъскріс ътпърътескъ din 20 Окт. 1860 кътрь Прстіер Мініstрь Граф Рехбергъ, ън прівінца Ардеалълъї датъ, 4) ка съ счімъ пре че фъндаментъ неатъ адънатъ ла ачеаст Конферінъ, шї каре іарь фі агенделе еї de Маіестатеа Са прескрісе. —

Дъпъ че къ ътілінъ тълъмтескъ Есчелеңціеї Сале Капчеларіълъї къ а віневоіть а мї ънпліні пофта, шї а чете ачестъ преа ъналтъ манъскріс din 20 Окт. 1860, акътъ ме воіь словозі даръ ла мерітълъ дискъсіънеї.

Есчелеңціа Са Хаінald шї Ілюстрітатеа Са тълтъ стіматалъ Комите Dominікъ Телекі, ън претъреңеле сале шї къ тоате флоріле шї арта ораторікъ ънфрътесцеателе кювънтърї, дъпъ кътъ леатъ ънцълесъ еъ, din тоате пътеріле се сілескъ а пе персвада, къ поі ън ачеаст Конферінъ регніколаръ пътъ авеа de а фаче алте, декът пънъндъ de о парте ачестъ преа ъналтъ манъскріс ънпърътескъ, съ прімімъ тоате леңіле, шї челеа електорале din 1848 а Ардеалълъї шї а Ънгаріеї, шї ъніреа ачесторь доъе церї, карї, кътъ се въдъ а крede маї сăсъ венераці ораторї — арь фі пре леңе ъніте, шї ачеаст ънірe арь фі трекътъ шї ън деплінірe; шї de ачеіа съ алергътъ de аічї овлъ ла Dieta просітъ а Ънгаріеї, пефііndъ ліпсъ de вреo dіетъ ън Ардеалъ ңіпъндъ.

Ънсъ еъ ънтревъ, аь пъ неатъ адънатъ поі аічї пре темеіълъ маї сăсъ венератълъї манъскріс ънпърътескъ din 20 Окт.? шї de е въръ ъndоіалъ ашіа, аь пъ токта прін ачеея, къ пре темеіълъ зіселъї манъскріс ънпърътескъ ціпетъ актъ ачеаста Конферінъ, ън фантъ атъ шї прімітъ ачестъ манъскріс ънпърътескъ ?

Шї дъпъ че прін преа ъналта діспосіңіне, каре есте къ апріате кювінте ън венератълъ манъскріс кънпрінсъ шї декларатъ, Конферінцеї ачестеіа de Маіестатеа Са апостолескълъ реце а Ънгаріеї шї тареле Прінчіпе а Трансілваніеї, пъ есте лъсатъ шї датъ ніче прімірea леңілорь електорале, ніче ънірea Ардеалълъї къ Ънгаріа din 1848, чі категоріче ачеа даторіе і се детъндасъ, съ факъ ънъ проіектъ de о леңе поъ електорале, шї ачела съль съвштеарпъ Маіестатеї Сале, аь пъ апріатъ, рекъноаште ънсъшї Маіестатеа Са автономіа Трансілваніеї? шї ън декларацїънеа ачеea din венератълъ манъскріс „къ ън конституцїне шї леңіле челеа маї dінаінте а Ардеалълъї съптъ de а се фаче скімъврї афъндъ тъіеторіе“ аь пъ ігнореазъ къ тотълъ, ба декларезъ шї леңіле електорале шї ънірea Трансілваніеї къ Ънгаріа din 1848 de невалідe шї пъле?

Аь пъ токта ън ърта ачестеї діспосіцїнї а преа ъналтълъї ачестеіа манъскріс ні саь денътітъ шї Капчеларіь шї Гъвернаторе провісоріь, каре органеле Капчеларіеї абліче — трансілване кіетъндъле, ачеіашї Капчеларіе аь щї організато шї пъсъ ън лъкраре? —

Ачестеа тоате мърітъ Конферінцъ съптъ фапте пътрате, каре доведескъ, къ шї поі манъскрісълъ ънпърътескъ din 20 Окт. латъ прімітъ, шї ън фантъ шї поі валоареа леңілорь din 1848 шї а ънірeї Трансілваніеї къ Ънгаріа de пълъ о атъ декларатъ.

Къ Маіестатеа Са атъпчї къндъ ън фаца пътътаї а тотъ Монархіа са, дар шї ън фаца а ънтреңеї Европе съв сакраментълъ верълъї реңескъ а словозітъ шї пъблікат венератълъ манъскріс din 20 Окт. сінгърь пътаї автономіа Трансілваніеї, еаръ пъ шї ънірeа еї къ Ънгаріа а сокотіто de валідъ шї легалъ; къ алтмінтрелеа шї еспедірea ачестъї манъскріс шї пъблікареа лъї, шї діспъсечіпіле лъї, шї Конферінцеле ноастре ън каре не афлътъ актъ, шї денътірea провісоріълъї Капчеларіь шї Гъвернатоаре а Трансілваніеї, шї організареа Капчеларіеї, пъ сарь потеа сокоті алта, декът ънъ жокъ ънтіелъторіь de окі, шї de гъндъріле попаоръторь, каре нітe къ мінте фііndъ пъ поате зіче.

De чї даръ паңіънеа ноастръ ромъпъ, dінпрепъ ръзътъндъсе къ тоате потеріле шї лінdіндъсе къ тоатъ інімa de dіплома шї манъскрісълъ ънпърътескъ din 20 Октомвр. шї de кювінтеле реңештї шї діспъсечіпіле ънтрънселе фъкъте, сервътореште деклареазъ, къ ніч ънірea Трансілваніеї къ Ънгаріа прін терорість шї ън контра протестаңіънеї паңіънеї ноастре ромъне дъсе ла деплінірe, шї прін ънъ преа бънъ шї ъндъратъ, ънсъ терорісатъ шї de револуңіъне din тропълъ сеь алънгатъ Реце ънтъріте, ніче леңіле din 1848, ніче декътъ пъ ле поате прімі; каъселе пентрь каре пъ ле прімеште шї опініънеа са пентрь ънъ проектъ de о леңе поъ електоралъ се ворь ънцълеце маї преларгъ din естрактълъ протоколаре а конференцелорь сале паңіонале ромъпещї ън Сібіїў ла 1/13 Іанъаріе 1861 цінъте, каре аічї пъблічe 'лъ вомъ шї четі, 1) шї пе воіь рога, ка алътъратъ ла кювънтареа меа ън скрісь дъндъ, ънпрепъ къ ачеа съ се іее ла протоколълъ конференцелорь регніколаре.

Еъ прелъпгъ каъселе ън маї сăсъ естінсълъ естрактъ протоколаре специфікате, маї адаогъ шї ачеа декларацїне а меа, къ шї din ачела мотівъ пъ потъ прімі леңеа електоралъ din 1848 а Трансілваніеї, къчї ачеea къндъ ън § 4 litt. а.) пре баса артіколълълъї алъ 12-а din анълъ 1791, дъ дъпъ капете тътрорь повілілорь фъръ нічї ънъ ченсъ сеаь алтъ рестрікцїне — дрептъ de алеңере, ънкъ шї ачелора, карії ъсълъ ачелъіа дрептъ маї наінте пъ лаь авътъ; сарь съв litt. с.) din ачелашї параграфъ дела локъіторії котъпітъцілорь карії наь сепатъ органісатъ, нофтеште ънъ ченсъ греь, de о контрівацїне анкалъ афаръ de такса капълъї de 8 фл. т. к., прін каре de дрептълъ алеңереї чеа маї маре парте а локъіторілорь Ардеалълъї, шї анътітъ попорълъ ромъпъ с'арь ескълde, — леңеа ачеаста din ачестъ мотівъ тръбе съ о пътескъ а фі ънтр'о тъсърь фоарте таре недреаптъ шї інтересатъ.

Мърітъ адънаре! Еъ пъ одатъ атъ авзітъ лъдъндъсе повілітеа къ ънъ лівералістъ маре, фъцїшїь къ попорълъ челъ декърындъ емаңіпатъ, шї зікъндъ: поі атъ ръдікатъ попорълъ ла поі, саь ла стареа ноастръ (magunkhoz emeltük a népet), шї неатъ ънпъртъшітъ къ елъ тоате лібертъціле шї дрептъріле ноастре.

Съпъ дрептъ, къ попорълъ ромъп ціне ачестеа кювінте лъдърóсе, de фрасе шї ворве фрътоасе, даръ гоале шї фъръ ефептъ, шї de пісче флорі de помї, каре кадъ фъръ а лега шї а адъче врезънъ фрътъ; еъ даръ ашїь пофті, ка повілітеа ън фаца лътеї шї ън фантъ съ арате, къ ромъпїї п'аь фондаментъ ла ъndоіала са, шї лъда повілітеї пъ е дешіартъ, шї спре ачеаста ле арътъ о кале фоарте ъшоаръ шї віне аштерпътъ, адека артіколълъ алъ 12-а din анълъ 1791, шї дрептълъ de алеңере шї de а фі алесъ, каре ачеаста леңе 'лъ дъ капітатімъ шї фъръ нічї о рестрікцїне тътрорь повілілорь, віневоіаскъ повілітеа алъ естінde нътаї шї преste попорълъ ромъпъ шї de алтъ паңіоналітате, шї атъпчї паңіънеї ромъне пъї маї тръбе нічї о алтъ леңе електоралъ, шї іа ва рътъпеа de мінчіънъ шї деплінъ конвінсъ, къ лъда повілівеї „къ а ръдікатъ попорълъ ла сіне, шї ш'а ънпъръцітъ къ елъ тоате лібертъціле шї дрептъріле сале,“ пъ съптъ фрасе гоале, шї флорі карї кадъ фъръ а лега шї а фаче фрътe; іаръ пъпъ атъпчї, нътаї лъда ачеаста а повілітеї рътъне нътаї о фрасъ гólъ, да шї дрептъл къ атъта етфасъ пропънчіат ън артіколълъ алъ 7-а а Dietеї Ънгаріеї, шї ън арт. I. а Dietеї Трансілваніеї din 1848, ачела „jogegyenlöseg a hazànak minden lakosaira nézve, nemzet, nyelv és valás külömbség nelkül“ дъпъ че ън прівінца дрептълъї de алеңере, арт. алъ 2-а а Dietеї Трансілваніеї din 1848 § 4 litt. а.) аь креатъ о кастъ привілеңіатъ а повілілорь, каре е дъпъ капете шї дъпъ нічї ънъ ченсъ държітъ къ дрептъ de алеңере, еаръ тотъ ън ачела параграфъ съв с.) пре челалалтъ попорь 'лъ ънкаркъ къ ънъ ченсъ греь de 8 фл. т. п., шї аша партеа попорълъї чеа маї маре се ескълde dela дрептълъ de алеңере — ле ва ціпеа попорълъ нътаї de о сатіръ шї de о ънпелътъіне ънвълітъ ън ворве фрътоасе шї гоале. (Ва ърта.)

Монархіа Австріакъ.

Сібіїў 1 Мартіе.

Тімпълъ дескідереї dietеї пъ е департе. „Кг. Ztg“ не спъне къ проектеле ън прівінца dietеї трансілване с'а шї аштерпътъ ла локъріле маї ънналте. Астъ dіетъ пъ поате фі аштептатъ, нічї поате а інтереса пе нітe маї тълтъ, ка кіарь пе поі ромъній; пе поі — пе карії ънжърія тімпілорь фаталї пе ескісъ а пъ лъа ън сăте de анї парте ла нічї о dіетъ,

1) Апров. Конст. — Парт. V. Едікт. 38 et. 36.

1) Петрь Маіорь Історіа бісерічеї ромъпілорь, пагіна 15 шї 16 Schneller Tom. I. паг. 273 шї 360.

2) Манъскрісълъ лъї Csereі Mihay паг. 264.

3) Vide Vizsgálodás az Erdélyi Kenézségekről Nagy-Enyed anno 1846 pag. 18. 21. 22. 23. 24. 29. 44. 65. —

4) Са четіть пъблічe.

*) Са четіть прін ромъпълъ Конціліаріь Іоапе Брапь de Лемені.

ла нічіо адѣнаре ѧн каре се десътеаѫ кіарѣ требіле патріеі поастре. — Тотѣ пе атъта аре а не інтереса ші нова органісаре de царъ, каре ѧнтогмаї се аштеаптъ кѣ мѣлт ѧнкорфаре кътѣ маї de кѣрѫндѣ.

Доаръ п'арѣ стріка кѫндѣ неамѣ фаче ші ноі кът о нотіцъ деспре бърбацій пострій пе карій ѫї аветѣ, ші пе карій ѣамѣ афла аічі ші амѣ дорі ка съ окѣпе постърї, — дѣпъ кѣт факѣ ші маџеарій, карій ші нѣпъ акѫ ш'а асігнатѣ бърбацій лорѣ пентрѣ кътаре ші кътаре постѣ. — Е тімпѣлѣ ка съ не кѣноаштемѣ оамені, къчі нѣмаї аша не вомѣ потеа фолосі de ѧнтрежърї.

— Din Трансілванія меарсъ ші мергѣ тотѣ мереѫ din орашеле унгѣреші петіціѣні ла Маіестате, пентрѣ ка ѧа дієта din Бѫгарія съ меарѫ ші депѣтацій арделені. Адѣнареа комѣнальѣ din Бѫда, цѫнѣтъ ѧн 8 Март. н. а рѫдікатѣ протестѣ пе каре ла трекѣтѣ ші ла протоколѣ, пентрѣ кѣ нѣ саѫ кѣпрінсѣ ѧн хъртіа провокътоаре ѧа дієта din Бѫда ші пърціле апексате, ші кѣ деосевіре Трансілванія.

Комітатѣлѣ Арадѣлуі, а отърѫтѣ а нѣші тріміте депѣтацій ла дієта din Бѫда, чі нѣмаї ѧн Пешта. ѧн тоатъ Бѫгарія мішкърї ші версіѣні діверсе. — Алецеріле пентрѣ депѣтацій дієтеі са ѧнчепѣтѣ. ѧн Комітатѣлѣ Соволуі, а отърѫтѣ комісіѣнea комітатенсъ: ка нічі о авaтере съ нѣ се факъ дела леціле din 48; ка дієта Бѫгарієі съ нѣ се цѫнъ ѧн Бѫда (чі ѧн Пешта); ка нѫмъ кѫндѣ нѣ ва лѫа парте ла астъ дієтъ ші Трансілванія ѧн потереа леціlорѣ din 48, ші пѣпъ кѫндѣ нѣ ворѣ девені требіле фінанцеі ші а міліціеі ѧн мѫніле націѣнеі (маџеаре); пѣпъ кѫндѣ солдацій стрѣіні нѣ се ворѣ дѣче din царъ ші нѣ ворѣ вені чеі патріоці ѧн локѫле карій съ жѫре пе конституціѣнea din 48; маї департе пѣпъ кѫндѣ димісіѣнea Рецелуі Ferdinandѣ алV-а нѣ се ва лѫа ла десватере ѧн дієтъ: — пѣпъ атѫнчі — ѧнкоронареа (алтѫі Реце) съ нѣ се поатъ адѣче ѧннаінте.

Астфелѣ de детерміпъчіѣні, чіне штіе ѧнкъ че ворѣ потеа адѣче азі мѫне асѫпра патріеі поастре.

— Despre дієта de статѣ ла Віена, ѧнкъ черкѣлъ діверсе опініѣні. Прешединте ва фі ѧн. Са Архідѣчеле Ferdinandѣ Максіміліанѣ.

Кѣ окасіѣнea тѫрѫърілорѣ de фѣнъцї din Варшовія, са ѧмпѣшкатѣ 6 четъцені, ѧнгропъчіѣнea ачестора са ѧптъмплатѣ ѧн 2 Март. кѣ о солепітате ка кареа авіа ва фі маї вѫзѫтѣ капітала Полоніеі. Ірітѫреа, ѧнтрѣ полоні е фоарте маре. Тоцї маршалій Полоніеі ш'а датѣ dimісіѣніле, ші ачестора ле ѫрнаръ ші оффіцірії полоні din шірѫріле рѫсешті. Полоніа а трасѣ азі асѫпра са аттенціѣнea Еѫропеі нѣ маї пѫцінѣ декът Бѫгарія.

— Сърбій ворѣ авea кът ѫн конгресѣ націонalѣ, ѧннаінте de deскідереа детеі Бѫгарієі.

— ѧн Віена еасъ дела 16 Март. а. к, ѧннаінте ѫн ноѣ жѫрналѣ цертънѣ, ѧнтітълатѣ „Ost und West.“ Ачестѣ жѫрналѣ ва еші ѧн тоате зіле, абонаментълѣ пѣпъ ла сфършітълѣ луі Декетвр. а. к. пентрѣ провінчії е 14 фл 30 кр. ѧн програмѫ сеѣ промите а репресента інтереселе тѫтѫрорѣ славілорѣ din Монархіе, ші а копілъкра ла концълецереа діверселорѣ попоаръ австріаче. — ѧлѣ рекомендъмѣ аттенціѣнеі пѫбліче.

Сібііѣ 27 Февр.

Опоратълуі пострѣ пѫблік четіторіѣ ѫї есте — нѣ не ѧндоімѣ — преа біне кѫноскътѣ, къ Есчелендіа Са ѧнналіѣ Преа Сфінцітълѫ пострѫ П. Епіскопѣ а ѧнфііндатѣ аічі ѧн Сібііѣ ѧнкъ ѧн а. 1850. кѣ спеселе сале пропрії о тіпографіе, не каре апоі ѧндатъ dѣпъ ѧнфііндареа еі о ші офераръ дієчссеі, ші de унde ші пѣпъ астъзі а трасѣ попорълѣ пострѫ атътеа кърці бісерічещі, ші школаре, ш. а. — Міністеріълѣ кълтълуі, нѣ мѣлт дѣпъ че се нѣсъ астъ тіпографіе ѧн рѫндълѣ сеѣ, іа трасѣ ла ѧндоіалѣ къdіпца еі чеа атътѣ de фіреаскъ, de а тіпърі еа кърці бісерічещті ші школаре, de сіне се ѧнцелеце — пентрѣ требѫінца ортодоксіеі пóстре. — De аічі ѫртъ ѧнтрѣ маї сѫсѣ лъѫдатълуі Епіскопѣ ші ѧнтрѣ Міністеріълѣ кълтълуі о лѫпъ ѧнтінсъ, пѣпъ кѫндѣ апоі каѫса чеа дреаптъ ѧнвінсъ тотѫші, ші Маіестатеа Са ч. р. Апостолікъ прін преа ѧнналіа са отърѫре din 14 Декетвр. 1860, са ѧндѫратѣ а ѧнтърі тіпографіа поастрѣ ѧн дрептълѣ сеѣ, de ашї тіпърі кърціле сале бісерічещті нѣ нѣмаї пентрѫ Dieчеса Трансілванієі, чі ші пентрѫ челелалте дієчесе ромъне гр. орієнт. din Монархіе, деспре каре прін ѧнналіле Локоціінце саѣ ші авісатѣ: Патріархатълѣ сърбескѣ, Епіскопіile din Арад, Вершъцѣ ші Тімішора, прекътѣ ші Епіскопіа Бѫковінеі.

Ачеаста спре штііпца ші ѧнкѫноштінцареа тѫтѫрорѣ ачелора, крора ле заче ла інімъ просперареа інтереселорѣ Бісерічеі поастре ортодоксе ръсъріtене din Австріа.

Нѣ потемѣ трече кѣ тъчереа а репеці аічі, къ тіпографіа дієчесапъ дела ѧнфііндареа ієі пѣпъ астъзі, ші пѣпъ ва ажѫта Дѫмнезеѣ ка Бісеріка поастрѫ съ есісте ѧн Арделѣ, каѣ фостѣ ші нѣ ва фі о пропріетате прівatѣ, чі есте ші ва рътѫмпea пентрѣ тотѣ деавна пропріетатea Бісерічеі ортодоксе Арделене.

Штіѣ тоцї аченіа, карій съптѣ ѧн жѫрѫл Епіскопіеі, прін ѫртаре ші ал тіпографіеі дієчесане, кѣтѣ інстітѫтълѣ ачеста дієчесанѣ дела ѧнчепѣтълѣ сеѣ аѣ авут Діректорълѣ сеѣ пе мѣлт меріtатълѣ Dimitрie Lazaровіч, карele ѧн лѫна луі Іанѫаріе 1859. рънoсъ ѧн Domнълѣ.

Апоі пепѣтѫndѫce афла ѫн Діректорѣ кѣ счіінце техніче, астъзі се афлъ нѣмаї ѫн маніпълантѣ, пѣпъ че се ва афла ѫн indibidѣ харнікѣ пентрѫ Діректорѣ, ші ачестѣ маніпълантѣ е ѧнсърчінатѣ кѣ дѣчереа требілорѣ тіпографіеі.

ѧнсъ фііndѣ къ саѣ афлатѣ, ші ѧнкъ афаръ de жѫрълѣ пострѫ, ші адекъ ѧн цара ромъпеаскъ, ші ачеста есте Дл Еліадѣ, карele кѣ бѫнъ сеамъ нѣ din конвінцереа пропріе, чі дѣпъ піште дескоперірі інсінчере прівate, аѣ дескъркатѣ інкріміпаціile челе маї стражніче асѫпра фондаторълуі тіпографіеі поастре дієчесане, фъкѫndълѣ de вѫнзъторіѣ de кърці пентрѫ пѫнга са, челелалте мѣлте ѧнкріміпації ле трече кѣ ведереа, къчі маї мѣлтѣ арѣ фі спре рѫшінea алтуі кѣіва декътѣ а Епіскопълуі пострѫ, зічетѣ нѣмаї, къ афлътѣ кѣ кале а провока пе тоцї аченіа, карії се інтересеазъ пентрѫ стареа тіпографіеі поастре, ка съ біневоіаскъ а четі кѣ бъгаре de сеамъ прекѫвѫнтареа Архіереаскъ din Октоіхълѣ челѣ богатѣ, че се тіпъреште акѫмѣ, din кареа ѧнтрътъшімѣ аічі нѣмаї ѫртътоареле, ка Дл Еліадѣ спре вііторіѣ съ нѣ віе ѧн кърсъ:

„Фіе нѣмеле Domнълуі бінекѫвѫнтатѣ de акѫмѣ ші пѣпъ ѧн веакѣ, карele аша аѣ біневоітѣ а хотъръ ѧн сфатълѣ съѣ чел вечнікѣ, ка Тіпографіа поастрѫ дієчезапъ съ фіе ѧн старе de а нѣтea тіпърі кѣ спеселе сале ѧн рестімпѣ de вѫнзречече апі афаръ de маї мѣлте кърці школаре ші тіреnещті, тоате кърціле бісерічещті, ѧнкъ ші ѧнсашї Біблііе ші Кіріакодроміонълѣ, че кѫпринde Кѫвѫнтърі бісерічещті ла тоате Дѫмнечіле de песте анѣ, компѫсе de кътръ Нікіфор Теотоке, Архіепіскопълѣ Астрагапълуі, прекѫмѣ ші алте доъзечі ші шасе Кѫвѫнтърі ѧнтокміте de мine сѫбскрісълѣ Архіереѣ пентрѫ челе маї марі Сърбъторі de престе анѣ, ші ка ачеашї Пропіе дѫмнезееаскъ съ ме ѧнтъреаскъ прe mine, de а нѣтea ревedea, ші а кореце грешалеле, че Колегътоpіі din Тіпогртфіе ле фъчеаѣ ла колесълѣ ачесторѣ Кърці.“

Не скѫрінсъ фоарте о провокареа жѫрналеі поастре ромъне din Віена (40 ла нѣмерѣ) пѫблікатѣ ѧн „Ost D Post“ Np. 65 а. к. ѧндрептатѣ кътрѫ коріфеі маџеарі, ѧн каре ачеса (жѫрналеа) ѧшї еспрімъ дѣреrea інімеі кѣ франкецъ de ромънѣ, пентрѫ штіреа че а прімітo дѣпъ рапоарте демне de кредінцъ, кѣтѣ адека кѣ окасіѣнea адѣнъреі ценерале ѧн Комітатълуі Тороптълуі, партіda маџааръ карea доreште а траце ла сіне есклѫсівѣ фръпеле, а копілъкратѣ ѧнтраколо, ѧнкътѣ а штерсѣ din ліста пропріетарілорѣ че аѣ дѣпъ леце тотѣ дрептълѣ ла репресентацііѣнea Комітатълуі — нѣмеле іллѫстрълуі бърбатѣ ромънѣ Andреіѣ de Moчioni, ка а унуі адѫітъторѣ (Aufwiegler).

Дл Andреіѣ de Moчioni — се зіче ѧн ачеашї провокаре, — дѣпъ кѣтѣ се штіе е ѫн ромънѣ, ші кіарѣ нѣмаї фапта ачеаста ѧнкъ е de ажѫнсѣ астъзі — кѫндѣ інтереселе націонале цѫнѣ ѧн тішкаре тоате спірітеле de віацъ — а стърпі аттенцііѣнea фіештe къруі ромънѣ адевъратѣ асѫпра потеnitеі ѧнтъмплърі; ѧнсъ Дл. de Мочіоні нѣ е ѫн ромънѣ de рѫндѣ, чі елѣ 'е дѣпъ кѣтѣ се штіе, ѫнълѣ dinтръ чеі маї de фрѫнте, маї зелошї ші маї меріtацї, — de ачеea ші челѣ маї попъларіѣ бърбатѣ алѣ ромъпілорѣ; de дѣпсълѣ ші de попіла са фамілие 'е легатъ ѧнтреага нѫцііѣне ромъпъ прін мії de легътърі але ібъіреі ші мѣлцъмірeі; ші ачеаста арѣ требві съ о іее маџеарії ѧн консіdерацііѣне серіоасъ, дакъ адека дѣпшії съптѣ нѣнѣмаї маџеарі кѫрацї, чі ші патріоцї бѫні.

Дл. de Мочіоні, de ші е ѫнълѣ dinтръ чеі маї зелошї ші маї пробацї ромъпі, тотѫші п'а апъратѣ ші репресептатѣ нічікѫndѣ нѣмаї інтереселе ромъне, чі а апъратѣ тотѣodатъ ші інтереселе тѫтѫрорѣ націопалітъцілорѣ апъсате, ші а преа'палтълуі тронѣ, прекътѣ са доведітѣ ачеаста ѧнтрѣ алтеле прін кѫвѫнтареа са метораві din Сепатълѣ імп. ѧнтълцітѣ, пентрѫ каре іа дескоперітѣ рекѫноштінца нѣмаї журналістіка ромъпъ, чі ші чеа а алторѣ націіѣні.

Маї de парте, лі се адѣче ѧн провокареа аміntітъ ла кѫноштінца фрацілорѣ маџеарі, къ Дл. de Мочіоні есте ѫн прототіпѣ ші модelѣ алѣ ромъпілорѣ, ші е ѧн тогмаї de скѫмпѣ ші ібъітѣ ѧннаінтea ачестора, прекътѣ 'е ѫн Ötвеш, ѫн Деакѣ ла маџеарі.

(Зъѣ асеменea апѫкътърі din партea маџеарілорѣ не даѣ славе семне de о ѧнфръціре че о дорімѣ. Р.)

Де сѫѣ Карпаці 26 Февр. н. 1861.

Тоате зілеле не адѫкѣ штірі, ші кіарѣ евеніміnte позъ. — Акѫші акѫ — къте ѫнѣ семісѣ, ла а къреі четіре вібреазъ прін ініміле тѫтѫрорѣ патріоцілорѣ адевъраці діверсе сімцімінте de сперанцъ ші — ѧнгріжіре, — ші тотѫші фаць кѣ атътea діспѫсечіѣні, пѣпъ астъзі не афлътѣ ѧнкъ тотѣ ѧн ачееашї посіцііѣне, тотѣ ѧн ачелѣ локѣ ѫnde амѣ статѣ ші маї наінте. Тоате мергѣ ѧнкъ дѣпъ каланодълѣ челѣ векіѣ; ѧнкордареа ші аштептареа ѧнтрачееа креште мереѫ. Нѣ есте астъзі омѣ ѧн патріа поастрѫ каре съ нѣ нѣтреаскъ ѧн пентълѣ сеѣ ѫнѣ феліѣ de дорѣ дѣпъ о старе маї ѫнъ; нѣ есте спірітѣ, каре съ нѣ дореаскъ а аспіра маї ліверѣ, а се потea тішка маї ѫшорѣ, а ші ведea маї ѫшорате нѣмероаселе гревъцї челѣ апасъ атътѣ de амарѣ. Фіештe каре арѣ дорі а потea стръвате ѧн аркапеле вііторіълуі; de аічі ѫртеазъ лъкомїа кѣ каре апѫкъ аічі фіештe каре къртърарііѣ жѫрналеле атънъ, de аічі къ пѣпъ ші челѣ маї din ѫртъ църанѣ ѧнтреаѣ астъзі — маї мѣлтѣ ка алтъdатъ — дѣпъ поштъцї, ші ла чеа ѧнтъіѣ ѧнтълніре кѣ преотълѣ сеѣ, орі алтѣ къртърарііѣ ѫлѣ ѧнтітпінъ кѣ ѧнтребареа: „Че маї зікѣ повелеле? Че се маї аѫde 'n царъ?“ Зъѣ кѫріоасе тімпърі!

Ла ешіреа Dіплomeі din Октомвріе а. тр., ѫнії кредеаѣ къ престе кътева септъмѫні — ші вомѣ ажѫнже ѧн елdорado, вомѣ тръі ферічіцї ка 'n сѫнълѣ Пъріптелуі Аврамѣ; de атѫнчі ѧнсъ ші пѣпъ азі трекъръ патрѫ лунї de зіле, ші 'ndекѫрсълѣ ачестуі тімпѣ че ведемѣ — декътѣ лѫпте пекѫртате, лѫпте dc прінчіпіѣ, лѫпте ѧнтрѣ оамені de сістемълѣ векіѣ кѣ ачеіа аї сістемълуі поѣ, ші че е маї дѫрерось — лѫпте націопале, лѫпте ѧнтрѣ націіѣніле каре деалтіптрелеа пъзѫескъ кътрѫ ѫнълѣ ші ачелашї чептрѫ, нѣтрескѣ ѫна ші ачеешї дорінцъ фервінте, — de а ажѫнце ѧн цара фъгъdѫінцеі, ла віаца конституціонalѣ.

De ѫnde оаре асте лѫпте атътѣ de перікълоасе, дакъ нѣ din о лъкоміе преа маре а ѫнора, карії нѣ лась нічі кътѣ негрѫ сѫптѣ ѫнріе din ачеea че кредѣ а ле гаранта маї фолоасе пропрії, фіе апоі кіарѣ ші кѣ дѫѫна алтора — тотѣdeѫѫна, — че ле пасъ?

Лѫпте ле орі съ зікѣ маї біне dіферінцеле че domнескѣ ѧнтрѣ націіѣніле сороrі маџеара ші ромъна, de ші поате нѣ сарѣ ведea атътѣ de ѧнвершѫпате, еле ѧнсъ тотѫші астъdатъ кіарѣ ѧн ажѫнълѣ атъторѣ стръфортърі пе карі ле аштептътѣ, ѧн асте зіле греле, потѣ фі маї стрѫкъчоасе декътѣ орі кѫндѣ алтъdатъ, de ачеea еле черѣ о серіоасъ аттенцііѣне, ші о кърѣ ѧнцълеапъ din партea бърбацілорѣ афлъторі ѧн фрѫнтea націіѣнілорѣ респектіве, алтѣкѫмѣ се ва ѧмпліні ачеea че са фостѣ зісѣ ѧнтр'ѫнѣ артіколѣ din Np. 3 алѣ „Телегр. ром.“ къ націіѣніле — ромъна ші маџеара, фъръ de концълецере фрѫцаскъ, се ворѣ зѫвѫіѫта ѧнтрѣ сіне ѧн лѫпте вечніче спре бѫкріа ачелора, карії ворѣ шті профіта din дискордіile лорѣ, — ворѣ траце кіарѣ еле фокѣ ла ола алтора.

Орі че есперіментаре де вінъ лпцълецере лптръ асте пацівні, есте лптръ адевъръ о жертфъ плъкътъ лві Dzeŭ ші отенімеі. — О вінъ лпцълецере лпсъ ка съ фіе статорнікъ — іаръ пъ дежої пънъ апої, аре съ посеадъ къ тоте крітеріile че се чер ла о конкордіе фрцаскъ, ші ар потеа ста пътаї прелънгъ „а семенеа дрептърі ші а семенеа повърі.“ Ачеаста о претинде лецеа патърей, ші кіар дрептатеа лві Dъmnezeŭ. Nътаї пе астъ кале пе вомъ потеа лпцълеце фрцеште. Мі се паре къ німік п'аръ фі маї вшор декътъ а тръі фолосіндъне лптотаї де дрептърile че ні се кввінъ къ тотъ кввънтълъ ші внора ші алтора. Нічі ромънъ нічі маџеаръ пъ ва афла ачі нічі о грештате, е вінъ дрептъ, кървіа парепісе аре съ се плече тотъ џенънкілъ, ші пе каре се вede алъ акчепта фіеште каре фъръ нічі о кондіцівне, ші тотъші паре къ е вінъ вічіъ dъmnezeeск, ка съ пъ маї потемъ вені ла о конџълецере адевъратъ.

De вnde маї лптребъ еъ — астъ пе лпцълецере? Парепісе пъ ме лпшелъ dакъ о воіъ dedъчео де аколо, къ ла фрацїі маџеарі кввънтълъ ачеста „дрептъ„ (jog) аре вінъ лпцълесъ релатівъ ші фоарте шодъ, — ва съ зікъ: dакъ вреі съ аівї дрептъ, — dакъ вреі съ фі пацівне ші пъ тъф, апої съ пъ зічі ворвъ легънатъ — де лцї плакъ орі ва леціле дела 1848; съ те лпкіпі лоръ ка махомеданълъ лпнаінтеа коранълві! Dакъ вреі съ аівї „дрепт,“ пъ маї ворві де національтате, кънї прін ачеаста съ факъ сепаратісте, — ш. ч. — Алтъ какъс къ пъ пе потемъ лпцълеце есте, къ фрацїі маџеарі деспрецюскъ оарешкънъ а вені лп атінџере ші конџълецере къ вървацїі де лпкредере аї пацівнеі поастре; іаръ а треіа какъс е, къ пънъ кънъ ної четімъ жврналеле внгврешті къ аттенцівне ші пе дъмъ сілінца а ле лпцълеце, d-лорі пъ штімъ din деспрецъ орі din връ кътръ ної ші лімва поастръ, пъцінъ орі піче декътъ пъ се окънъ къ четіреа жврналелорі поастре; ва пънъ ші пъвліціштіі d-лорі се тълцтескъ а се лнформа dінъ спвселе внора ші а алтора, ші а се фолосі de къте вnъ естрасъ, пе каре 'лъ кredъ маї аплікавілъ пентръ de a пе інфера лнпаінтеа лътеі ка пе піште оамені атътъ de пътърі ші прошті, карії сънгврі пъші штіъ воі вінеле, ші ка пе піште оамені атът de капріџіошї ші лмпетріцї лн маліџіа лорі, лпкътъ рефвсъ dела дъншії орі че паролъ фрцаскъ. — Поате d-лорі ворі маї авea ші алте какъсе каре лі факъ стрънї de кътръ ної, ної пъ штімъ. Лпкріпінъріle d-лорі ші респективе а жврналелорі din Клъжіъ лмпрошкате къ атъта лмвелшгаре dela Октомвр. ші маї въртосъ dela конферінца лоастръ Сівіанъ лпкоаче, пе пвсе лптръадевъръ лн вімре. Nъ маї пцънъ се скнъраръ — d-лорі пе ної dінъ конферінца din Белградъ. Еі вine, ші къ че кввънтъ? Метврії ромънї 'лї есприпаръ аколо сімџімінтеле лорі dінъ конвінцереа individualъ, ші dакъ сімџімінтеле лорі а фостъ тотъ ачелеа че леа авътъ ші інima пацівнеі, пъ е нічі о мірare, кънї ші еі съптъ фії ачееіашї. Еспресівніle лорі лпсъ фацъ къ маџеарії аъ фостъ пе кътъ de ресолвте, пе атъта ші de сінчере ші лоіале, ш'апої штіцї Domнілорі къ къ оамені сінчері лесне поцї фаче какъс котвнъ, къ еі dакъ теаї лнцълесъ одатъ, п'аї съ dвчі театъ къ те ворі съпа пе фърішіъ. Тотълъ — dінъ кътъ штімъ ної пентръ каре фрацїі маџеарі — пе кredъ de піште оамені атътъ de ръї ші пе лнцълегъторі есте: лецеа din 1848, пе каре ромънії пъ се лпкметаръ а о прімі de вінъ вое — фъръ нічі о ревізівне ші кондіцівне. Ші пентръ че? Съ тъчемъ къ метврії конферінцеі пъ саъ афлатъ компетенці а о акчепта, кънdъ еі фъсеръ попторълъ ромънъ, ші пънъ астъзі пъ штімъ ка съ фіе рълікатъ нічі вnъ жврналъ маџеаръ кввънтъ пентръ вindекареа ачестві рълъ атътъ de періклосъ пентръ націвнеа ромънъ. — (Ва вrта.)

Пешта 2 Март. п. 1861.

Domнълe Редакторъ!

Лнтр'о кореспondінцъа mea din Nрії 44 ші 45 ап. 1859 а „Телегр. Rom.“ промісеі пъвлікълві четіторіъ, кънкъ декънва вр'вn стіпendіv аша пънтітъ Бала-пъ, аръ девені вакантъ, de локъ лмі воіъ фаче кънoскътъ.

Кredінчосъ промісівнеі теле даръ me афлъ лндаторатъ а 'ці трімite вртъторівл конкврсъ чел четіъ лн „Pest-Ofner Ztg.“ Np. 49, 50, 51, лн традвере фіделъ, рогъndвте, съ аівї вънътате а'лъ пъвліка кътъ се поате маї кврънdъ лн колоапеле жврналълві „Телегр. Ромънъ.“

„Вn стіпendіv din Пешта.“

Din партеа депвтацівнеі фondврілоръ школастіче гр. п. в. се фаче къ ачеаста квноскътъ, кънкъ а devenітъ лн ваканціе вn стіпendіv de a треіа класъ, adeка de 63 фл. в. а. din стіпendіile Балла-пе, че се administreazъ аічі, каре стіпendіv се dъ ла тінері de рітълъ гр. п. в. карії аъ абсолватъ школеле елементаріе, ші карії пъ фреквентеазъ нічі вnълъ din колецііле реформате din Добріцінъ ші Шарошпатак, нічі Цімнасіълъ евanц. din Пожонъ, (вnde се афлъ алте стіпendії тотъ de але ачестві фondаторіъ), чі стъdiazъ ла алте цімнасії сеаъ ла вніверсітъцііle din Пешта, орі Віена, сеаъ ла Теолоџіа din Карловецівъ, авмndъ ръdeніile фondаторілві преферінца.

Доріторії аъ аші преведеа рекврсърile къ вртътоареле довезі:

1.) Довезі despre стареа пъвлікъ ші прівать а пърінцілоръ сеаъ а алторъ лнгріжіторі. 2. Тестімоніile школастіче каре воръ фі съвскріse прін Діректореле сеаъ професорії респектівї. 3. Декътва рекврептълъ е ръdenie de a фondаторілві, ачеаста аре а о довedi.

Рakврсърile астфелъ інстрвіте тръвве трімісе маї мълтъ лн 6 септъмънї dela а 3-а пъвлікаре а ачестві конкврсъ лн локълъ депвтацівнеі фondацівнеі фondврілоръ школастіче гр. п. в. (g. n. u. Schulfondsdeputation, Pest innere Stadt, Grünbaumgasse in Tökölyschen Institut'sgebäude Nr 23) Пешта лн 12 Февр. 1861. Депвтацівнеа фondврілоръ школастіче г. п. в.“

Ачіамъ de a обсерва, къ a треіа пъвлікаре с'a лнтъмплатъ астъзі (2 Март. п.); къ рекврепції тръвве съ фіе din Вngaріа орі din Бънатъ; карії воръ авea а се провока ла вnълъ din Nрії de маї съсъ din „P. O. Z.“ ші лн фіне къ рекврсърile потъ фі скріse орі лн че лімбъ а патрієі, пътаї лн чea ромънъ пъ (!), къ ромънії пъ съптъ ла ачеастъ депвтацівне de фondврі школастіче, вnde маї тощ крвчерашії съптъ сторші din содóреа ромънълві, багсеата аша nie data повъ, съ п'авемъ дрептъ а прівегіа нічі прeсте ачеea, че е алъ постръ. К.

Лнтъмплърі de zi.

* Кореспondінтеле л. „Közl.“ deскріе din Алва Іvліа къ флорі фоарте трістї сітвацівнеа din ачелъ цімнътъ. Астъ счіре пе вine къ атъта маї кріоасъ, къ кътъ афлътъ, къ кіаръ ші „P. Naplo лнкъ о прімі лн колоапеле сале. Лнтръ ромънії — зіче К. е аџітацівне, opdinea e стрікатъ къ тотълъ, епістола волантъ че аре о tendinца реа черкълеазъ претътindenї. Штіріle din Трансілванія съптъ зіче — трісте лн цепере. Цітadela (fellegvár) din Клъжіъ, кареа пънъ акъ маї пъ се потеа лнтреввінца — е лнкъркатъ къ тънърі. Кътъ e de лнпарматъ цітadелла din Клъжіъ пъ штімъ, даръ къ фаіма despre аџітъцівніle лнтръ ромънії, ші deскріереа сітвацівнеі din А. Іvліа, e o скорпітъръ датъ пъвлікълві поате кіаръ лнтрadінсъ, — e маї мълтъ, декътъ сігвръ. Ші оаре лн контра кві съ фіе аџітацівніle? ші че авет a інвidіa азі ші вnії ші алцїі? німікъ. Реферінтеле л. „К“. прін асетепеа рапоарте пъ ва фаче нічі вnъ сервіцівъ de фолосъ пъвлікълві сеъ.

* Жврналъл маџеаръ „Sürgöny“ скріе, къ адресъndвсе піште атплоіацї din Вngaріа ла міністрълъ статълві пентръ а чере пенсівне, ачеста (міністрълъ) іа лndeптатъ ла Канчелеріа авлікъ респектівъ, кареа са декларатъ лнтраколо, къ пъ e лndрептъцітъ a пвне поваръ пе царъ лн февроареа domніалоръ.

* Вn кореспondінте a лві „Korunk“ скріе din Бъкврешті, къ пъ de мълтъ a фостъ нітерітъ аколо doї тінері маџеарі веніцї din Італіа, къ скопъ, ка трекъndъ лн Ардеалъ съ черче a адвче ла кале о револьцівне, лпсъ гвверпълъ ромънъ іа лndрептатъ афаръ din царъ.

* Есч. Са Епіскопълъ Хаіналдъ, a прімітъ лн 6 Март. п. регалълъ конвокъторіъ ла dіетъ. „Kor.“ пъ пе спвне апріатъ ла каре dіетъ?

Прінчіпателе ромънe·

„Nаџіоналълъ,“ продвче dінъ жврналълъ франчесъ „Конст“ о Епістолъ a M. Сал Domніторілві кътръ Дл. Негрі, репресептантеле ромънъ dела Константінополеа. Din епістола ачеаста че аре о маре лнсетнътате, ші квпринde оарекарі апрецірі асвпра політічеі dінафаръ ка ші din лнтрълъ църеі, продвчемъ ачі вn естрасъ, неертъndвне лнгвстімea колоапелоръ a о потеа пе трече лн тоатъ естенсівнеа са.

Adресъndвсе M. Са кътръ Дл. репресептанте ромънъ маї свсъ лъdатъ, лнтръ алтеле зіче:

„Bezi Dнълъ теъ, къ пъ стаъ пе гвndврі спре a da лъкврілоръ адевъратълъ лоръ нвme; кънї момептълъ мі се паре сосітъ спре a лнчепе есплікацівніle пліне de фрапкецъ, спре a лнпръштіа тоате інчертітъdініle.

Каре a фостъ кондвіта mea лн ачесте лнпрежврърі? Лнкredінцатъ къ адевъратълъ інтерес алъ Прінчіпателоръ-Вnіте есте din партеа Тврчіеі хотържтъ, прін вртаре a консерва саъ маї вine a рестаторнічі челе маї вне рапотврі къ Лнпалта Поартъ, матъ фостъ сілітъ de a лнлътвра піште пелнтемеете тефіенце, потолindъ пе кътъ amъ пътътъ перъdареа компатріоцілоръ меі. Фъръ лndoіалъ, солітъчівні лн сепсъ контраріъ пъ міаъ лінсітъ. Din тоате пърціле тъ сілеа de a арвнка пацівнеа лн авептвре, ші прекътъ лн челе din тъіъ зіле a апвлві 1859, се пресітцеаъ гравеле евепітепте de каре апвлъ ачела a фостъ мартвръ, вні ші алцїі тъ лndemна ка съ тъ фолосескъ de комплікацівнеле европене, спре a трансформа соарта Ромънієі. Amъ ресістатъ ла тоате стървінцеле, din орі че парте 'міаъ венітъ. Пціне лвні dінъ че Европа a фостъ асквлтатъ о парте din dорінцеле поастре, ші с'a сілітъ de a амеліора сітвацівнеа поастръ, еъ аші фі прівітъ ка вnъ актъ de інгратітъdіне ка съ тъ фолосескъ de лпкврктърile лн каре се гъсеа ші с' mai adaogъ ла тврвврърile еі.

Amъ фостъ авътъ поате вn оаре каре терітъ ка съ тъ манцїъ пе ачеастъ кале делікатъ. Дежа аплікацівнеа конвенцієі din 1858, лі довedea імперфекцівнеле, дежа аспірацівнеле църеі, сатісфъкътe лнтр'вnъ modъ пекомплетъ съ скімбаъ de патърь, ші съ лнчепъсе a се лъці ворба къ аші авea вnъ інтересъ персоналъ a ле комприма; дежа векі претендецї, алтъ датъ інетічії орі че фвсівні лнтре амвеле Прінчіпате лші фъчеаъ о артъ перфідъ din moderацівнеа mea, ші тъ лнпінцеа маї къ лнфокаре de къtъ орікаре ла тептат ве алеаторії. Ші пентръ че п'аші adъoці къ трекътълъ меъ, септімептеле меле, лndестълъ de квноскътe ш din каре п'amъ репегатъ пе нічі вnълъ, аръ фі пътът съ тъ dъкъ кътре піште лнтрепріndерї, че пъ ераъ фъръ de оарекаре атрацере?

Amъ ресістатъ атвнчі прекътъ amъ ресістатъ ші пънъ лн zioa de астъзі, ла тоате ачесте какъсе de алънекаре, ші кondвіта Ромънілоръ, лн ачештї доі анї mia довedітъ къ amъ фостъ вine авгвратъ de прudenца ші de перспікачітатеа лоръ. Ші къ кътъ чіркънстацеле аъ фостъ маї спіноасе, пе атътъ ші еъ m'amъ сілітъ de a спорі вnіалнцелецере лнтре Прінчіпателе-Вnіте ші Тврчіа; пвпеатъ таре преџъ de a фаче съ dіспаръ піште deфіенце речіпроче, ші de a довedі къ лн ачеea че пе прівеште, еле пътаї авеаъ нічі вnъ фvndamentъ, пентръ de a пегліжеа о сінгвръ окасівне фъръ ка съ търтврісескъ челе маї марі конcіderацівні Лнпалтеі Порці.“

Ачі трече a ворві despre кіесцівнеа аверілоръ

мъпъстірілорѣ лпкіпате, врать апоі къ тѣлці воісере алѣ абате дела пропъсълѣ de a фаче кълъторіа штіѣтъ ла Константінополѣ, каре кълъторіе а фостѣ de ѣн маре фолосѣ пентрѣ патріе. — De ачі епаръ апоі челе лптъмплате de маі дѣпъзі — кънd кѣ васеле лпкъркате кѣ арме de ресъелѣ трекѣте лп контрабандъ, ші опъчіте ла Галаці, ші зіче:

„Dабіа ачеле дозъ васе cardineze сосіръ лп портълѣ Галацілорѣ, ші агенції врітапічі аѣ інсістатѣ пе лънгъ мine ка съ ordonѣ лѣареа артелорѣ че ачесте васе конціпеаѣ.

N'am пѣтѣтѣ авеа нічі ѣнѣ момептѣ ілъзіѣне асѣпра adевъратеі ціпте а demаршеі лорѣ. Din челѣ лптъіѣ момептѣ, амѣ вѣзѣтѣ препъсѣрі, de каре аші фі фостѣ лп дрептате de a фі жігнітѣ; даръ, детерміпатѣ кѣмѣ сѣптѣ а лмпіпце спірітълѣ de копчіліаре пъпъ ла лімітеле сале de пе ѣрмъ, м'амѣ търдіпітѣ а фаче съ ресоартъ пе лънгъ копсълълѣ цепералѣ ал Англіеі копсечінцеле тъсъреі че'мі череаѣ. Г'амѣ спѣсѣ къ пріма теа кѣцетаре ера de a сілі васеле сѣспекте а пъръсі апеле поастре, пентрѣ къ прinderea артелорѣ арѣ пѣтеа фі інтерпретатъ ка міжлокѣ indirектѣ de a реџіпе артеле ла лndетѫпа челора каре се зічеаѣ къ ле аштептаѣ. Пе лънгъ ачесте амѣ adaосѣ къ Рецеле de Cardinia e лп пѣтърълѣ Съверапілорѣ гарапці алѣ кърѣіа павіліопѣ меріта din партемі, челе маі марі консідерърі.

Мълтѣ хѣетѣ пе сеата поастръ, спре пъгѣба поастръ, с'а фостѣ рѣdікатѣ асѣпра ачестеі кавзе.

Ші кѣndѣ лп пѣтеле ѣпеі векі традиціѣні паціопале, ла каре цінетѣ ѣпѣ аша de маре прецѣ, пе амѣ цінѣтѣ ка пъгѫнтълѣ ротъпескѣ, съ ръмѫе оспітълярѣ ла непорочіції рефѣціації, ѣпіі а фостѣ карії а трапсформатѣ лп комплічітате ѣпѣ сімпл автѣ de ѣтапітате.

Франціа.

Обіектълѣ челѣ маі пondеросѣ de дісѫсіѣне лп Парісѣ, а фостѣ лп 1 Мартіе п. а. к. кѣвѫптареа че а цінѣто Прінчіпеле Наполеопѣ лп Сепатѣ. Кѣвѫптареа ачеаста ростітъ кѣ о фрапкецъ ші лпdръзпеала че карактерісеазъ пе ѣпълѣ dіптръ чеі маі ілълстрії бърбаці аі Франціеі, е о оглiпdъ a політічеі фрапчесе, че траце крѣче преste сокотеала ачелора, карії ерай de конвінкціѣпea, ка кѣndѣ Лмпъратълѣ Наполеопѣ арѣ фі інімікълѣ ѣпітъцеі італіене, ші ка кѣndѣ пѣ арѣ фі гата a спріжопі ші лп віторіѣ ка ші пъпъ акѣ кавса італілорѣ. Прінчіпеле ръспѣnde маі лптъіѣ ла о брошъръ пе каре а четіто лп сепатѣ Larochejaquelein, лп каре се лпкълпъ портареа гѣверпълѣі фаць кѣ Папа, ші кареа ера скрісъ лптр'ѣп топѣ клерікалѣ.

Лп кѣвѫптареа ачеаста, de o естепсіѣне маре, лптръ алтеле зіче Прінчіпеле:

„Domпілорѣ сепаторі! Съптѣ ѣпеле агресівні, че пе потѣ серві пѣтаі спре опоаре, ші еѣ лпкредіпцезѣ ръспѣпсълѣ лпкълпърілорѣ аѣзіте ла опініѣпea чea ліберъ пѣблікъ a Еѣропеі, ші патріотісмълѣі італѣ, ачелорѣ дозъ сѣте міі de осташі, карії кondѣші de Лмпъратълѣ a dѣсѣ лп севѫрші ре еспедіціѣпea італъ, Аплаѣdъ політіка Франціеі лп трекѣтѣ, пърѫndѣі рѣ лпсъ пентрѣ еспедіціѣпea ачеea, фъкѣтъ ла 1849, (спре сѣпрітареа Італіеі); апробе́зъ прінчіпіѣл de пелптревепіре, къчі політіка ачеаста цінтеазъ ла ѣпітатеа Італіеі, ші тотѣ одатъ ші спре скъпареа Папеі, каре кіарѣ ші фъръ воіа са тръбѣе съ се рестрінгъ a фаче копчесіѣні, ка аша съші поатъ скъпа потереа спірітъалъ, пе кареа пѣ кавтъ a і o ліа пітепеа.

Трече апоі ла челе ѣрмате дела пачеа din Віла-франка лп коаче. Аратъ къ кondіціѣпіле пѣсе кѣ ачеа окасіѣне de кътръ атвіі съверапі a фост — посітіве, каре тръвѣіасъ се лмпліпеаскъ, ші алтеле decidepie, каре па статѣ лп потіпца пітъпві de a ле потеа пezmіптітѣ лмпліні, лптръ честе din ѣрмъ са пѣтерат ші рестаѣрареа Прінчіпілор італі дестропаці, лп скаѣпълѣ лорѣ de маі паіпте.

Зіче, къ Франца ш'а лмпліпітѣ промісіѣпіле сале посітіве, dарѣ пѣ лпсъ ші Австріа, къчі ачеаста лптръ алтеле с'а апромісѣ a da ампестіѣне реѳѣціацілорѣ тацеарі карії a сервітѣ лп леціопълѣ лорѣ лп ръсвоіълѣ франџесо-італіапѣ, іарѣ кѣndѣ с'а репторсѣ акасъ лп потереа трактатълѣі de паче потепітѣ, фѣсеръ лпролацї лп шірѣріле реџітептелорѣ австріаче, девепіръ малтратацї ші педепсіці кѣ бепе,

Доведеште апоі къ Рецеле Піетоптълѣі лпкъ a лмпліпітѣ кѣ че а фостѣ datоріѣ лп ѣрма ачелѣі трататѣ, ші апѣмітѣ ш'а ревокатѣ трѣпеле ші ацепції сеі din Dѣкате. Чіпе ера лпсъ de вінъ — зіче — dакъ попорълѣ п'а врѣтѣ аші маі пріті лпdърѣптѣ гѣверпеле лорѣ, пе каре ле ѣра лп тъсърѣ атътѣ de маре? —

Се еспрімъ апоі Сепаторілорѣ, къ глоріа Лмпъратълѣі се кѣпринde лптрачаеса, къчі a атіпсѣ кѣ вѣрфълѣ сабіеі трктателе din 1815.

Ворвіпdѣ деспре Італіа de жосѣ дескріе кѣ колорі лптѣпекаці соартеа Січіліеі, лпnаіпте de че a опѣгпато Гарібалdі, Чітеазъ о ордіпъчіѣне din 13 Дек. 1859, прін каре Міністрълѣ de поліце Ajossu, a фостѣ datѣ ілвіаціѣне комісарілорѣ сеі, ка съ пѣе ла прінсоаре пе фіечіпе лп ѣрма чеі маі мічі сѣспіціѣні. Деспре Гарібалdі зіче, къ е ѣп бърбатѣ demпѣ de тоатъ стіма, къчі a штіѣтѣ жертфі тотѣ пентрѣ ка съ 'ші вазъ ideіле тріѣмфате. Піетоптълѣ п'a потѣтѣ da лпкredere тіпърълѣі Рецеле пеаполітапѣ, карele са лѣптатѣ кѣ брављръ ла Гаета, къчі Історіа трекѣтълѣі ворбеште тотѣ деавпа деспре каса Бървопілорѣ астфеліѣ, къ ачестіа даѣ копчесіѣні пѣтаі лп касѣ de певое, лпdатъ че трече ачеаста апоі, ші іаръ'ші ревókъ копчесіѣпіле.

Дескріе ѣпітатеа Італіеі — ка фаворабілъ ші пептрѣ Франціа, се атъръште асѣпра ѣпеі еспресіѣні a Пріпчіпелѣі Метерніхѣ (рѣпосатълѣ), карele a фостѣ zісѣ, къ ѣпітатеа Італіеі пѣ е алтъ, декътѣ o еспресіѣне географікъ. Ші іатъ зіче — авіа a трекѣтѣ шеасъ апі, декѣndѣ Dл. Метерніхѣ, інімікълѣ челѣ пе лтпъкатѣ алѣ Францеі с'а погорѫтѣ лп мормънтѣ, ші акѣ се поате лптреба: ѣnde те афлі азі Австріе? Nѣ ешті нічі лп Венеціа кѣ італіі, нічі лп Пешта кѣ Ѳнгарії, нічі лп Прага нічі лп Zагравіа кѣ славії din пордѣ ші теазъ zі, нічі лп Летбергѣ кѣ Полопії, чі те афлі пѣтаі аколо, ѣnde e de фаць цевеа пѣштеі ші бастопълѣі офф. сѣбалтерпѣ. Есте ѣп пѣте — контіпъ Пріпчіпеле, — a кърѣі еспріmare e dърероасъ, ші ачестѣ пѣте e Венеція..... Nѣ вої a зіче нітіка че арѣ потеа adѣче компромісіѣне асѣпра патріеі теле. Сітѫаціѣпea Венеціеі e чea маі маре непорочіре пентрѣ тітпълѣ de фаць, лпсъ орі че опѣгпаре пріпітъ арѣ авеа ѣрмърі demпе de тѫпгѣіре. Кіетареа Італіеі есте de аші десвола потереа, de аші органіса армата, ш'апоі атѣпчі — dакъ ва сосі тітпълѣ, лп копцълецере кѣ Франца, ва потеа претіnde Венеція лпdърѣптѣ. Іатъ ачеаста e de фъкѣтѣ.

Кътръ сфършітълѣ кѣвѫптъреі, лптреабъ Пріпчіпеле: Че се ва лптъмпла атѣпчі, кѣndѣ парламептълѣ італіапѣ ва проклата пе Вікторѣ de Рецеалѣ Італіеі? Італіа ва претіnde — зіче — атѣпчі пептрѣ сіпе капіталъ, (Рома), ші ва зіче Еѣропеі, къ паре dрептѣ a се атестека лп лѣкрѣ, къчі прінчіпіълѣ пелптревепіреі e ѣп dрептѣ котѣпѣ. Ръмѫпе лпкъ кіесціѣпea пентрѣ independinца Папеі каре арe a фі обсерватъ, къчі сф. Пърінте пѣ поате фі сѣditълѣ ѣпѣі domпіторіѣ поѣ. Ачі zаче гредтатеа, кіесціѣпea лпсъ се поате ресолва. Папа e капълѣ спірітъалѣ алѣ Бісеречеі, ші ка ачеста п'арѣ поте дъпсълѣ решedea ачі (лп Рома) independentѣ астфеліѣ, ка съ пѣ фіе пічі съверапълѣ пічі сѣditълѣ пітъпві?

Міар пъреа ѣіпе — зіче — dакъ ш'арѣ adѣче аміпте фіепе чіпе despre кѣвінтеле кѣ каре ла пріміт кѣndва попорълѣ пе сф. Пърінте: „Кѣtezаре сф. пърінте!„ теарѣ пъреа ѣіпе dакъ Франца, каре e кѣ реверінцъ ші сімпатіе кътръ Архіпъсторілѣ съверапѣ, іарѣ зіче: „Прѣdепцъ сф. Пърінте!“ міарѣ пъреа ѣіпе dакъ кѣвінтеле ачестеа леарѣ рості сепатълѣ. Гѣверпълѣ Лмпъратълѣі лпсъ ѣрмъпdѣ dѣпъ сфатълѣ протопъріпцілорѣ пострії ва зіче: „Фъ че аї de фъкѣтѣ, ш'апоі лптъмплесе орі че.“

3—2 **Едіктѣ.**

Прін каре **Іоапп Кіпаръ** din Съліште, Претѣра Орлатълѣі, карele de оптѣ апі пъръсіndѣші пре соціа са **Маріа**, петрече лп Прінчіпателе ѣпіте фъръ a се шті аѣѣте, ѣnde? се провоакъ прін ачеаста, ка лп терминѣ de ѣпѣ апѣ дела Датълѣ de фаць, пегрешітѣ съ се лпфъцішеze лпnаіптеа форълѣі ачестѣіа Протопресвітерал, пентрѣ къ ла din контръ, процесълѣ діворціале асѣпрѣі порпітѣ се ва пертракта ші фъръ de елѣ, ші се ва отърм dѣпъ прескіселе с. с. капоапе бісерічещті.

Сібііѣ 13 Февръріе 1861.

Форълѣ протоп. гр. ръсъріteапѣ алѣ Тракт. Сібііълѣі I.

I. Хапніа.
Протопопѣ.

4—1 **Едіктѣ.**

Стап Бѣкър, карele de 2 апі de зіле кѣ пекредінцъ шіаѣ пъръсітѣ лецѣіта са Соціе, пре **Маріа Бѣкър**, амѫndoі din Dраос (Претѣра Кохалтълѣі:) ші аѣ прівецітѣ лп лѣте; съ провоакъ прін ачаста а се лпфъцошеа лпnаіптеа скаопълѣі Протопопескѣ лптермін de ѣп апѣ дела датълѣ de фаць; къчі ла din контръ се ва дечіde ші фъръ de dѫпсълѣ процесълѣ асѣпрѣі рідікатѣ de соціа лѣі, конформѣ кѣ Сфінтеле Капоапе але Бісеречі Ортодоксе.

Dраосѣ лп 7 Февръріе 1861.

Скаопълѣ Протопопескѣ гр. ръ. ал Кохалтълѣі.

I. Іосіфѣ.
Adm. Прот.

5—1 **Едіктѣ.**

Елісавета Новак, de ѣп апѣ ші жѣтътате кѣ педрептате аѣ пъръсітѣ пре Бърбатълѣ еі **Іоап Орzеа**, амѫndoі de реліціа гр. ръс. din Шопа, (Претѣра Кохалтълѣі) ші аѣ прівецітѣ потепіта лп Ротъпіа, фъръ a се щіі декіарѣ локълѣ ѣnde се афлъ лп презентѣ. Се провоакъ прін ачаста а съ лпфъцошеа лпnаіптеа скаопълѣі Протопопескѣ лп терминѣ de ѣп an дела датълѣ de фаць; къ ла din контръ ші фъръ de dѫпса пѫреі рідікатъ de Бърбатълѣ еі асѣпрѣі ісъ ва da хотъръре ла лпцелесълѣ Сфінтелорѣ Капоапе а Бісеречі Ортодоксе.

Dраосѣ лп 7 Февръріе 1861.

Скаопълѣ Протопопескѣ гр. ръс. ал Кохалтълѣі.

I. Іосіфѣ.
Adm. Прот.

Ръспѣпсърі.

Пешта. D. I. I. Лмпрошкареа ферештілорѣ ші тѣсіка de пісіче пѣ о потемѣ лпкѣвііпца, 'с о ръсъпаре копіlъреаскъ непотрівіт кѣ карактерълѣ челѣ солідѣ алѣ ротъпълѣі. Ве стѣмѣ спре сервіре пентрѣ алтъ датъ.

Лп Тезцій de жосѣ. D. I. П. Тріmітецї. Къlѣ потемѣ бъкросѣ. Кѣ Nрії дела лпчепътѣ пѣ ве маі потемѣ серві.

Корѣпка. Пентрѣ астъдатъ пе съптѣ катѣ лпгѣсте колоапеле пентрѣ поезії; лптрачеса скріеці тереѣ къ ле ва вепі ші ръпdълѣ лорѣ.

Кѣ Nрѣл de астъзі се тріміте ѣп програмѣ алѣ жѣрпалълѣі „Ost u. West“.

Редактор респѣпзътор **Ioann Рац.** Едітѣра ші тіпарія тіпографіеі діецесапе.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацїонеа се фаче ан Сібіїѣ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ кані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітърь. Прецїзл препъмерацїеї пентрь Сібіїѣ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жътетате де ан 2. фл. 10 кр. Пентрь челелалте пърцї але Трансілванієї

№ 10. **АНЪЛЪ IX.**

Сібіїѣ 9. Мартіе. 1861.

Інсерателе се плътескъ пентрь антжіса ърь къ 7. кр. шірял къ літере мічї, пентрь а доза ърь къ 5½ кр. ші пентрь а трєіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

ші пентрь провінчіле din Монархіе пе ан ан 5; фл. 25 кр. сар о жътътате де ан 2. фл. 62½ кр. Пентрь прінч. ші церї стрїне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Анштіінцаре де препъмерацїне.

Къ анчепътъл лунеї луї Апріліе се дескіде о препъмерацїне нояъ ла „Телегр. ромънъ.“ Абонаментъл пентрь треї луні, адека пънъ ла сфъшітъл луї Іулїе е 1 фл. 32 кр. в. а. іарь пентрь 9 луні, сеаь пънъ ла сфършітъл анълуї кърінте 3 фл. 93 кр. вал. австр.

Сире дескідереа ачестуї абонаментъ нояь не андеатнъ къ деосебіре граделе евеніминте ан ажънъл кърора не афлъмь, дескідереа дієтелорь, а сенатълуї де стать, ш. а., каре тоате тръбе съ не інтереседе астъзі маї мълтъ ка орї кънду алтъдатъ.

Сібіїѣ 8 Март. 1861.

Едітъра.

Монархіа Австріакъ.

Сібіїѣ 6 Мартіе. Де ън тімпь анкоаче се авде пінтре сасї ла деосебіте конверсацїонї, ба се фъкъ ші къте о аіептаре ічї колеа ші прін Газете, къ — d-лорь нъ ле ръмъне алта, декътъ орї съ се анторкъ ла барбаріетъ, орї съ дъе мъна къ маџеарії спріжінінду-ънїа къ Унгаріа, ка ън сінгурь міжлокь ан контра барбаріетълуї.

Съ ведемъ дарь че анцълегъ ачештї D. D. сасї прін барбаріетъ, ші анкътъ аь дрептъ а се теме де елъ антогмаї ка де ън демонь інфернал.

Прін барбаріетъ нъ анцълегъ d-неалорь нічї маї мълтъ нічї маї пцінь, декътъ не ромънії, карії пре кънъ лі се паре нъ сав анпъцатъ пре ачеea треантъ де кълтърь, не каре къцетъ къ арь ста еї, ші пентрь ачеea лі е театъ къ ръмїндь не лънгъ автономіа Трансілванієї, сарь фаче контрарї маџеарілорь, ла карії ънїнеа къ Унгаріа с'а фъкътъ о кондіцїе де оноаре, ба поате къ ші де віаць, ші сарь атінце ан пърерї, ші прін ачесте ші ан фапте къ ромънії. De ънде аної арь ърма къ фіїндь попорълъ съсескъ ан пропорцїе кътрь ромънї ан мінорітате, сарь абсоарбе де ачестї, ші сарь контопі ан еї, адека арь къдеа ан барбаріетъ.

Ка съ потемъ жъдека фърь прединекцїне ші патімь опінїнеа ачеasta ешітъ din гъра унорь сасї, ла пърере кълтівацї, съ ведемъ че есте барбаріетълуї? Дънъ дефініцїнеа че се катъ дь барбаріетълуї, елъ есте статълъ попоарълорь крънde, ла каре сімцъалітатеа ші кътплітеле пофте стъпънескъ асънра тінцеї анкъ цертърїте, прін ърмаре елъ есте ліпса тътърорь ачелорь факторї, карії факъ статълъ оатенілорь анцълепцї, адекъ а прекъцетъреї, есперіенцеї ші а конченталорь дрепте деспре Дънезеь, Реліцїе, Стъпънїре, деспре віаца сочіалъ інтернаціонал ш. а.

Оаре ліпсескъ анторъадевърь нацїнеї ромъне ачестї факторї, ка еа съ се поатъ нъмі не дрептъ барваръ? Історіа не спъне, къ унїї дінтрь ромънї аь прімітъ анкъ ла анчепътълъ веакълуї алъ доілеа анвъцътура луї Хс, ші де атунчї а пъзіто ші лъціто нестръмътатъ. Ачеасть анвъцътърь се проповедеще ла ромънї дънъ конституцїа Бісерічеї орієнтале ан тоатъ дірекцїа фоарте ліберал, де Епіскопї, Протопопї, Преоцї ші алцї анвъцъторї ан тоате дътінечіле ші сърбъторіле, ші ромънії ка крештінї бунї ші евлавіошї лі аскълтъ къ дорь ші плъчере, цінь челе прескрісе де Бісерікь, дші търтърісескъ пъкателе, ші се андреаптъ ан пъраввріле сале, ан даторінцеле сале кътрь Дънезеь, кътрь сіне ансъші, ші кътрь деапроапеле лорь дънъ ачеасть анвъцътърь тжнтзітоаре ші къ тотълъ моралъ. Попорълъ ромънь дь аскълтаре фіаскъ ші есетпларь маї марілорь луї, пентрь къ Бісеріка лі спъне, къ тоатъ стъпънірea вине дела Дънезеь. Елъ дь фърь нічї о мъртъраре дare, поартъ сарчініле обштешті, дъ кътане ші орї че се чере дела дъпсълъ пентрь бінеле де комунь, пентрь Ампъратълъ ші патріе, ші ачестеа нъ ле фаче din мінте цертърітъ ші пентрь кълъ стъпънеште сімцъалітатеа, чі пентрь къ діктеазъ мінтеа съптоась, сімцълъ реліціось, есперіенца ші прекъцетареа, къ съптъ лъкрърі бune, плъкте анпаінтеа луї Дънезеь ші а оатенілорь, къ съптъ де ліпсъ ан віаца сочіалъ спре анфлоріреа патріеї, анпаінтареа бінелуї обштеск, апърареа ан контра връжмашълуї, сасціпереа аскторітъцеї публіче ші а леділорь, дънъ каре не окърмуімъ ан віаца сочіалъ. Оаре зъреште макарь нътаї о ътъръ де барбаріетъ din портареа ачеasta а ромънълуї? Нъ кредемъ къ арь къдеа чіпева съ афірмезе о астфеліь де пать асънра поастръ.

Спре анпаінтареа анвъцътърілор, каре съ петезіаскъ ші маї мълтъ ънїнеріле колцъроасе, съ дельтъреze антъперекълъ, съ адакъ лътіна конштінцеї ші а адевърълуї, съ ампъпцаскъ маї дъраверь пъраввріле, съ ле повілезе ші дъе ачеea дірекцїне, каре съ чере дела ънь ом, че нътімь ан віаца сочіалъ кълтъ, авем інстітъте теолоціче, цімпасіале, педагоціче ші о мълцїме де шкóле пополаре черчетате де мії де тінерї асетацї дънъ анвъцътърь.

Афаръ де ачесте съптъ тоате інстітътеле стрїіне, атътъ але патріеї маї стрънсь лъате, къть ші челелалте din Монархіе — ба ші din афаръ черчетате де ън нътерь ансетнатъ алъ жънітеї поастре, каре нъ нътаї къ нъ стъ андъръптълъ алторь жънї de нацїоналітате стрїінъ, чі къtezътъ а зіче, къ ї пречелеазъ ші анпречне. Авемъ негуцеторї іскусіцї, месеріаші аџерї, індъстріаші прічепуцї, економї дестепцї. Арать оаре ачесте тоате къ ромънілорь ле ліпсескъ факторії кълтъреї, адекъ копченталъ деспре тот че е фрътосъ ші повіл, есперінца че се добъндеште ан віаца сочіалъ ші прекъцетареа, ка съ поатъ жъдека деспре тоате ачесте, ші къ с'арь стъпъні de сімцъалітате пе лънгъ о мінте цертърітъ, прін ърмаре къ съптъ барварі? Нічї декътъ, орї къть арь стріга контрарії пострії!

Съ ведемъ ансъ ші кондзіта ромънълуї трасъ din ачестї факторї карактерісъторї de кълтъръ, ка съ потемъ жъдека, ан кът а штіътъ елъ съ се фолосеаскъ de челе че аь авзітъ, анвъцатъ ші еспертъ ан інстітъте ші віаца сочіалъ. Арать ромънълъ маї пцінь кредінцъ, леалітате ші аліпіре кътрь Домніторіь ші авторітъцїле публіче, ка челелалте нацїонї че се пътесъ къте? Нічї декътъ, ба din контрь кътезътъ а афірма, къ ачї пъ'л анпрече німенеа. Съптъ пъраввріле луї анпрь тотъ маї стрікате, маї реле ші портареа луї маї брескъ, обрaзнікъ, декътъ а коппаціопалілорь луї? Нъ кредемъ. Фаче елъ маї мълте кріме ші ръътъцї ан сочіетате дънъ пропорцїнеа пътерълуї луї? Нічї ачеasta нъ. Статістіка кріміналіштілорь не дъ деспре ачеasta о вie довадь. Есте ромънълъ маї песънесь, маї пцінь аскълтъторіь? Нічї ачеasta нъ о копчедемъ. Аратъ елъ маї пцінь кражіь ка солдатъ ан лінія de бътліе, ші пъръсеште елъ къ перфідіе стіндардълъ ла каре а жъратъ кредінцъ? Нічї ачеasta нъ о копчедемъ, ба din контрь сакріфікареа луї а фостъ тотъdeauna маре ші ексемпларь, de ші нъ с'а преа бъкратъ de рапъріле маї анпалте, de лавда ші стіма бінемеритатъ. Съптъ атнлоіацїї пострії мітарнічї, негіобї, лепеші, перегулацї ан портареа офічіълуї къ каре се анбракъ? Нъ кредемъ съ кътезе чіпева а аскріе ачесте пете атнлоіатълуї ромънь. Съптъ преоцїї, анвъцъторії, професорії ромънілорь фацъ къ чеї de алте нацїоналітъцї маї славі, маї лаші ші пекапачї? Нічї ачеasta нъ о потемъ рекъноаште ан прінчіпь, ші дакъ съптъ есчепцїонї, ачеле се потъ аскріе неажънсълуї, ліпсеї ші алторь каламітъцї, чеї апасъ маї мълтъ ка пе орї каре алтълъ. Анвацъ поате маї пцінь ші маї ръ сколарії пострії, орї доаръ еї аь маї пцінь істецїме ші калітъцї ла челе бune ші фолосітоаре? Нъ, ба din контрь еї аь фостъ къ тотъ пъказълъ ші съръчіа преа адесеорї оглінda челорблалцї.

Ші аша de неатъ нъне анпреварea деспре тоате релъцїіле сочіале але ромънълуї, дела палатъ пънъ ла колібъ, нъ кредемъ къ с'арь афла ла ноі вре ън косърь атът de маре, къть съ се поатъ атрібуі анпречеї нацїонї ромъне, ші съ о стігматіzeze de барваръ, къть вреь съ о факъ унїї дінтрь сасї.

Поате доаръ къ сатїї пе цінь бърбарї фацъ къ еї din ачea каусъ, къчї анкъ нъ неатъ потътъ рădіка пе ачеea треантъ а кълтъреї, пе каре лісе паре къ стаь еї? Ачеasta е посібілъ, ба дънъ челе че не адъчет аминте а фі чітіт ан „Kron. Ztg.“ е ші провабіл, къчї аколо анпреабъ къ о іроніе рънжітоаре ън кореспондентъ, каре с'а фостъ арънкатъ асънра ромънілорь къ тънете ші тръсніте, нъ къть арь дорі ромънії, ка сасії съ се погоаръ деле анпалта треантъ а кълтъреї лорь пънъ жосъ ла дъншії? — Нъ Домнъле! Аша съ тръештї, нъ! Ромънії нъ вреаь ка Двоастръ съ ве погоріцї жосъ ла еї, чі еї дорескъ а се ърка сусъ ла Двоастръ, ші дакъ ле ва ажъта Дънезеь, ші лі ва фаворі тімпълъ ші анпрежърърїле, се ворь ші сві, не анпедекънdъсе нічї de клеветіле, нічї de рăіпцеле, нічї de орї че такълъ ші кріме, че лі сарь лънъda ан калеа ачеasta, еї ворь съші пекоптепітъ не трептеле кълтъреї, пънъ че ворь ажънце ла ачеea, не каре ві се паре къ стацї Двоастръ, пентрь къчї ачеasta о чере фіреа лъкрълуї, о чере цепібілъ тімпълуї, о чере інтересълъ ромънілорь ші алъ тътърорь нацїнілорь, dекъ нъ врeь съ се арате недрепте кътрь ноі, къть аь фостъ пънъ акъта, ші съ сечере ан локъ de мълцъмітъ ърціа лътеї, ан локъ de лавдъ діспрецъ ан опінїнеа публікъ.

Deакъ не аџї лтпвта къ пв атѣ авеа атътеа
інстітвте къте авецї d-воастръ, ші пентрв ачееа ві
сарѣ пъреа тотвші лп поі оарешкаре барбаріе, а-
твпчі ве лепъдаџї лпсвші тіпа лп образѣ, къчі
ачеаста пв а провепітѣ din віпа поастръ, чі din ві-
треџіа тіпврілорѣ ші а лтпілареі, че аџї есерцатѣ
асвпра поастръ лп товъръшіе кв челелалте пацівній,
ачеаста о штіе лвтеа, о доведеште історіа. Къвтаџї
кв окі недвштъпошї ла челе че саѣ фъкътѣ de zeче
анї лпкоаче, кв тоате гревъџіле, съръчіа ші ліп-
селе челе твлте че не коплешескѣ, ші веџї ведеа,
къ de атѣ фі авътѣ ноі інстітвтеле D-воастръ, de
атѣ фі діспвсѣ ноі кв ачеле тіжлоаче пвтаі жвте-
тате de секвлѣ, кв каре діспвпеџі d-воастръ de а-
тъца секвлі, de атѣ фі потътѣ ноі добвndi ші лп а-
честѣ скъртѣ тіпнѣ ачееа ліберъ тішкаре лп афа-
черіле поастре, de каре ве бвкврацї d-воастръ de а-
тъта врете, атвпчі фіџі сігврі къ пв пвтаі къ атѣ фі
ажвнсѣ ла треапта de квлтврѣ, пе каре ві се паре къ
стацї d-воастръ кв атъта фвдвліе, чі de бвпъ сеатъ
ватѣ фі ші лптрекътѣ лп тоате.

Nв ве тетеџї Domнілорѣ de пълвка барбарісвлві пострв, къ пв ексістъ de кътѣ пвтаі лп вне-
ле капете съчі а ле фанфаропілорѣ d-воастръ, карі
вреаѣ съ ве лпшеле фацъ кв ноі, ші съ ве дѣкъ de
къпъстрв ла ачелѣ літапѣ de скъпаре, вnde d-ніа-
лорѣ аштеаптъ лавдъ ші ферічіре персопалъ. Nв
Domнілорѣ, ноі съптемѣ аша de квлџї ка съ потемѣ
коплокві кв d-воастръ, фъръ се ве детрацемѣ чева
din квлтврѣ; ка съ пе лпцълецемѣ кв d-воастръ лп
тоате челе бвне ші фолосітоаре, ка съ штімѣ пре-
цві че е бвнѣ, ші деспрецві че е рѣѣ лп d-воастръ
ші кіарѣ лп ноі лпшіпе, ші съ пе фолосімѣ de
твпчеле тжнілорѣ поастре, ші de свdоареа феџеі
поастре лп котвпа патріе, депъртаџї de орі че е-
гоістѣ, ші кв ачееа сінчеръ лпкредінцаре, къ пв do-
рімѣ коптопіреа пітърві лп пацівнеа поастръ а-
тътѣ de вънжоасъ ші плін de віацъ, кв атътѣ маі
пвжнѣ а пацівнеі сьсесті. Nв е даръ пълвка de
барбаріствлѣ пострв, че фаче пре вніі dintръ політічіі
d-воастръ а се ліпі de тацеарі кв деспрецвлѣ ротъ-
нілорѣ, чі тапіера de а есквса двпла ролъ, каре о
жоакъ, ші de кареа требве съ се рвшіпеazъ лппаін-
теа опініънеі пвбліче.

Dакъ лпсъ d-воастръ сімџіџї о тъпгъере сѣ-
флетеаскъ лп апропіереа de тацеарі, (кв карій de-
алтмінтреле ті ноі dорімѣ а пе лпцълеце ші а тръі
фръцеште), вртаџї аплекъреі ачестві сімџѣ, къчі ноі
пентрв ачееа пв пе вомѣ нічі апрінde, нічі тъпгві,
маі вжртосѣ dакъ неаџї лъса лп паче ші пебат-
жокоріџі. Noі пв вретѣ съ осъndімѣ пре нітенеа
пентрв пъререа лві політікъ, пв вретѣ съ'лѣ абатемѣ
дела ачееа, че елѣ кдцетъ а фі пріінчосѣ ші фолосі-
торіѣ пентрв есістінца лві політікъ, чі вретѣ съ
віецвітѣ кв тоціі лп бвнъ лпцълецере ші адевъратъ
фръцістате, десволтъндвсе двпъ ачеле пріінчіпе лп
віаца поастръ політікъ, каре ле кдцетътѣ а фі маі
конформе ші маі пріінчоасе ші десволтъреі поастре
пацівнале ші бісерічешті. Фіџі ші de ачееа бвнъ кре-
dінцъ, къ пріп артіколвлѣ ачеста пв пеа статѣ лп
кдцетѣ а ве абате дела лпфръџіреа кв тацеарії, чі
пвтаі ка съ ве арътътѣ, къ лпвінвіреа кареа ні о
факѣ політічіі d-воастръ, ка съ есквсе портареа лорѣ
лппаінтеа лвтеі, пв е дреаптъ, пв е леалъ, пв е
demнъ de метврії вне пацівні, каре се цжне квлтъ
ші лвтінатъ.

Сібіїѣ 8 Мартіе. Лвна л. Апріліе се апропіе, ші de тімпвл ачеастапі се парѣ а фі легате марі лъ-
крърі, лъкрърі че атінгѣ deадрептвлѣ кіарѣ ші сórтеа
пóстрв котвпъ, а тътврорѣ пацівнілорѣ de сѣб
счептрвлѣ Австріеі.

Пентрв dіета Вngарієі се алегѣ депвтацїі тотѣ-
деа'пвалвлѣ, маі твлтѣ пріп аклатацівні џенерале
декътѣ пріп вотісаре.

Пентрв dіета Вngарієі пв штімѣ пъпъ акв съ се
фіе алесѣ лпкъ пічі вп ротъпѣ. Аштептътѣ съ ве-
демѣ кътѣ ворѣ кърџе требіле пъпъ лп сфършітѣ;
парепісе лпсъ къ de че пе тетемѣ пв пе ва трече;
пе тетемѣ двпъ кътѣ ведемѣ сетнеле — къ ротъпіі
лп ачеа dіетъ пв ворѣ авеа репресептацїі че лі сар
къdеа, ш'апоі атвпчі чіпе о съ те апере віете ро-
тъпе! Dакъ лпсъ пе ва терџе треаба тотѣ катѣ
ашеа ші повъ ачі лп Трапсілвапіа, апоі атвпчі кв
dіетъ ка ші фъръ dъпса, тотѣатъта. Обіектвлѣ аче-
ста dъ, ші трѣбве съ dъіе бърбацілорѣ пострії din
фрвптеа требілорѣ фórте твлтѣ de meditatѣ. Аштеп-
таръмѣ, ші маі вжртосѣ дела 26 Февр. лпкоаче
кв чеа маі таре перъбdаре, къ доаръ azі — тъпе
о съ се алеагъ лвкрв ші кв соартеа патріеі поастре,
пъпъ астъзі лпсъ пв штімѣ нітіка, пе афлътѣ лп
стареа лп кареа атѣ фостѣ лппаінте de 20 Окт.
Кавса къ се атъпъ ла ноі аша лпdелвпгатѣ dіспосі-
ціънїле черете, се зіче а фі маі вжртосѣ ачеа лтп-
прежвраре, къ маі твлџі dintръ фрвнташії пацівнеі
тацеаре тішкъ тóте петріле пре ла Віена, пентрв ре-
dобъndіреа сапкціопъреі вніънеі Трапсілвапіеі кв
Вngарія.

Вnѣ артіколѣ трімісѣ жврпалвлві „Sürgöny“ din партеа маі твлторѣ рвтепі, ші пвблікатѣ лп Nрвлѣ 63 а. к. а ачелвіаші, десфъшвръ dорінца рв-
тепілорѣ карії лпкъ се вѣdѣ а фі лпгріжіџі пентрв
паціопалітатеа лорѣ лп ачелѣ кінѣ, ка репресептап-
ції пентрв dіета Вngарієі, лп Маратвръшѣ съ се алеа-
гъ двпъ паціопалітъцї, къчі пвтаі астфеліѣ се ворѣ
потеа апъра інтереселе челе делікате а паціопалітъ-
цеі лп dіетъ.

Деспре dорінцеле рвтепілорѣ еспрімате лп арт. потепітѣ, ертъndвне спацівлѣ вомѣ ворві маі твлте
лп Nрвлѣ вііторіѣ.

Dіета Кроацієі ші а пърцілорѣ еі, се ва дескіde лп Zагравіа тотѣ одатъ кв а Вngарієі, адекъ лп 2 Апріліе. Лп ачеа dіетъ маі паінте de тоате се ва
цжпеа лпавгврареа ноѣ пвтітвлві Банѣ а Ес. Сале
Бар. Сокчевіч. Dіета ва авеа de басъ dіплома din
20 Окт, ва алеце къпітапі свпреті регалі, ші віце-
къпітапі пентрв граніцеле мілітаре; ва алеце репре-
септанцї пе партеа Далмацієі, Кроацієі ші Славо-
ніеі, карії съ фіе фацъ ла лпкоропареа Маіестъцїі
Сале ла Бѣda.

Кроацїі din комітатвлѣ Агратѣ, трімісерѣ о адресъ кътрѣ тóте комітателе din Вngаріа ші Кроа-
ціа, лп каре ре отъпdъ тацеарілорѣ а се лъса de
плапвріле de а свпрематіса пре алте паціопалітъцї,
ле рекотъпdъ маі департе, ка съ търтврісеаскъ
лппаінтеа лвтеі къ а пъкътвітѣ фацъ кв алте паціо-
палітъцї, ші ле спвне, къ вртъпdѣ сістемеі абсо-
лвтічтіче, Европа ле ва da досвлѣ.

Пріпчіпіile паціопалітъцілорѣ се десвоалтъ а-
стъзі de мінвне, паркъ тоате пацівніле съпт фер-
мекате de вnвлѣ ші ачелаші сімцѣ. Орі че пацівне,
ба фіе кіарѣ імперіѣ, де ва кдцета азі ла деспаціо-
палісърі, се еспвне de бвнъ вое періклелорѣ челорѣ
маі севере, ші паре декътѣ съ аштепте септінца чea
маі рвшінътоаре din партеа опініънеі пвбліче. Жвр-
палвлѣ челѣ ноѣ цертъторѣ „Ost u. West,“ лпкъ ads-
че вп арт. імпосантѣ лп респектвлѣ паціопалітъці-
лорѣ, лптітвлатѣ „Австріа ші idea паціопалітъцілорѣ.
„Аратъ Австріеі, къ іа а девепітѣ de вп стат таре пріп
коптълпіреа а челорѣ маі марі треі елементе евро-
пене, — че се афлъ лп імперівлѣ сеѣ: а челві ро-
манѣ, цертъпѣ ші славѣ, ші політіка еі (а Австріеі)
чере, къ іа съ пв се маі лвпте пентрв нітічіреа па-
ціопалітъцілорѣ, чі съ обсервеze чea маі стрънсъ
певтралітате кътрѣ тоате паціопалітъціле.

— Din Італіа маі лпсетпатѣ атъта, къ Мecina лпкъ а къзвтѣ лп тжпіле піетопtезілорѣ, са пре-
датѣ, ші лпкъ фъръ нічі о кондіцівне.

Тврбврърiле din Варшовіа а тішкатѣ тоате іпі-
міле полопілорѣ. Мапіфестацівні de доліѣ пентрв
чеі оторжцї лп 27 Февр. лп тоатъ цара.

Кавса кв Венеціа лпкъ се вede а фі пвтаі
атъпатъ, дарѣ пе ресолватъ.

Мжпе даръ се ворѣ консвлта аічі маі твлцї
бърбацї ротъпі, пентрв стабіліреа статвтелорѣ лп
прівінца асоціацівпеі de каре пе фв ворба. Ресвл-
татвлѣ лвѣ вомѣ лптърташі.

Сібіїѣ 7/19 Мартіе. Крвda тоарте іаръ маі се-
черъ din сінвлѣ пацівнеі поастре пе внвлѣ dintръ чеі
маі есчелінцї тіперї.

Асквлтъторівлѣ de дрептврі ла Академіа de аічі
Івліѣ Бъdілъ, фівлѣ Прea Оп. D. Протопопѣ Пе-
трв Бъdілъ, двпъ вп морвѣ лпdелвпгатѣ а еспіратѣ
лп Domнвлѣ Dвмінекъ лп 5/17 Мартіе ла 11 óре
лппаінте de амеазї, авіа лп етате de 20 de анї.

Деспърцїреа ачестві тіпърѣ рарѣ п'а съцетатѣ
пвтаі інімїле прea скътпілорѣ ші жалпічілорѣ сеі пъ-
рінцї, пе карії кіарѣ акв ла бътжпеце лі вплеа
de тжпгъіере ші ввкврie пріп пашії чеі фъчеа лп
квлтврѣ ші счіінце, п'а вплвтѣ de жале пвтаі пен-
тврiле івбівлві сеѣ фрате, а двлчілорѣ сале сороріі ші прea стімавілілорѣ сеі квпнацї, чі деспърцїреа
лві пеа вплвтѣ лптогтаі ші інімїле поастре а тв-
тврора карії латѣ квпоскътѣ, de чеа маі профвпdъ
жале ші dврере, ші лпкъ кв атжтѣ маі вжртосѣ,
къчі пріп асть пердере с'а пъгвбітѣ кіарѣ пацівнеа,
кареа маі сімціndѣ лпкъ ліпса de бърбацї ервdіцї
лші цжпеа дрептѣ а копта тотѣdевна фоарте твлтѣ
ла вп асемепеа тіпърѣ плінѣ de челе маі фрвтоасе
сперапце. Modестіе, лпцълепчівне, сінчерітате,
зелѣ, пістате, тоате ачестеа ераѣ копцептрате лп
інїма чеа повілъ а ферічітвлві тіпърѣ; іарѣ ачеа че
лі лпвълца тоате асте калітъцї фрвтоасе, ера
інцепівлѣ лві челѣ рарѣ, пе каре патъра 'лѣ лтп-
парте лптрѣ твріторі пвтаі ка рарі есчепцівні.

Слвжба лтмортъптъреі се лпчепѣ астъзі двпъ а-
меазї ла 3 óре, кв о солепітате ші черетопіе ка
каре — пам зісѣ твлт — dакъ вом спвне, къ асе-
мепеа пв de твлте орі ва фі маі възвтѣ капітала поа-
стръ, ші с'а челебрат de кътрѣ 9 преоцї ла каселе
семінарівлві, лп страda Чіспъdіеі, вnde а волітѣ
ші ш'а датѣ свфлетвлѣ ферічітвлѣ.

Ла 3 1/3 óре порні кондвктвлѣ, каре сетъпа кв
вп трівмфѣ de челе маі потпоасе. Ачі се афла фа-
цъ лптреага інтеліцінцъ ротъпъ ші о твлціме прea
таре de Domнї ші четъцепї de тоате класеле, кор-
пвлѣ професорал дела Академіа de ачі din превнъ кв
Діректорвлѣ сеѣ, тоцї колецїі ізрістї аї ръпосатвлві: ро-
тъпї, маџарі ші сашї, тіперітеа теолоціко-педагоцікъ
ші кв вп кввжптѣ тótъ тіперітеа ротъпъ. D. D. Жв-
рістї ші алцї тіперї кв о сътъ de фъклії фъкърь drвтѣ
пріптрь попорвлѣ челѣ пвтеросѣ. Лппаінтеа Сі-
крівлві о dаміцелъ лтврькатъ лп коствмѣ паціо-
палѣ ротъпескѣ двчеа пе о періпъ de мътасъ о кв-
пвнъ фрвтоасъ de флорі, сікрівлѣ ера портатѣ de
кътрь колецїі сеі жврістї ші тацеарі, лпскітвndвсе
къте шасъ вній пе алцї, лтврькацї фіештекарі лп
коствмеле сале паціопале. Прелъпгъ косчівтѣ тер-
цеаѣ шасе domнішоаре ротъне лтврькате асемепеа
лп челѣ маі атръгъторіѣ ші маі елегантѣ коствмѣ
ротъпескѣ.

Лтввлгала твлціпеі ера песпвнъ кіарѣ ші лп
піаца чеа таре, ші асть твлціме теарсь лптрь
къптечіле челе маі мелодіоасе че ле лптопа ътѣ
de двлче ші плъкътѣ корвлѣ пострв de мвсіка во-
калъ, пе каре апоі лвѣ маі скітва мвсіка інстрв-
менталъ, пъпъ афаръ ла прогадіа Бісерічеі гр. оріепт.
din превърівлѣ дела поарта тврпвлві. Ачі ажвн-
гвndѣ ла гроапъ, ервdітвлѣ ші прea стімавівлѣ D.
Проф. de дрептврі D-рвл Zепц цжпѣ лп пвмеле кор-
пвлві академікѣ о кввжптаре стръбътътоаре ші тіш-
кътоаре de інімі; двпъ каре апоі маі рості вна ші
Дл. жврістѣ N. Стревоіѣ. Свптѣ атвеле кввжптърі
окії тътврорѣ колецілорѣ ші а атічілорѣ ферічі-
твлві стелеаѣ скълdацї лп лакрътї, деспърцїn-
dвсе дела гроапъ кв ачеа консоларе, къ пвтаі пъ-
тжптвлѣ лі деспарте de двлчеле лорѣ консоцѣ ші
атікѣ ферічітѣ, дарѣ сввепіреа лві ва рътжпеа пе-
штеарсь лп інімїле лор пентрв тотѣdеавна. Фіеі цъ-
ржна вшоаръ!

Конферінца регніколарь din Алба Іулія.

Кввынтареа Есчелепцией Сале D-лві Архіепіскопь ші Мітрополіть Алесандрь Стерка Шгліц.

(Лпкеере.)

Преа стімацій ші маі наінте лъздацій ші гръіторій доі марі ораторі, се сілескь съ не мъпгъіе ші съ не конвінгъ не ноі ромъпій, къ вніпеа Ардеалвлві кь Бнгаріа ші пентрь ачеа ар фі дефолось ші пентрь націвнеа пóстръ ромъпъ, пентрь къ прін арт. аль 7-а а Дietei Бнгарієі, ші прін чела I а Dietei Трансілванієі din 1848, се асекъреазъ тътърора фъръ дескілініре de націонлітате сеаь конфесівне дрептълъ de репресентацівне ші de алецере, ші егалітатеа тътърорь лібертъцілорь.

Лпсъ пре націвнеа ромъпъ тотмаі арт, аль 7-а а Dietei Бнгарієі din 1848 тръвве съ о лпфрікошезе, ші съ о лпстръінезе маі таре de кътръ вніреа Трансілванієі кь Бнгаріа, ші de кътръ леціле din 1848, къ еь токта лп ачест артікол четеск ачесте кввінте лнспъімънтътóріе: „A magyar koronához tartozo Erdélynek Magyar országgal egy kormányzás alattitelyesegyesülését, nemzetegység es jogazonosàg tökéletes jog alapon követelvén,“ карі маі лминатъ декътъ лмина соарелві аратъ ші доведескь ачеea, къ скопълъ вніреі Трансілванієі кь Бнгаріа пь арь фі алтълъ, декътъ нъмаі сінгърь ачела, ка съ се факъ din тоате попоаръле о вніtare de о націвне маџеаръ, каре сінгъръ арь авеа de a фігъра ка націвне лп тотъ регатълъ Бнгарієі, іаръ челелалте націоналітъці пь арь авеа алтъ вепіторіь ші дестінацівне прін вніреа Трансіванієі кь Бнгаріа, декътъ съ фіе вніь попорь словодь, коптопітъ лп націвнеа маџеаръ, ші нъмаі ка ачеста съ формезе вніь дрептъ прін артіколвлъ ачеста а 7-а „Magyar nemzett egység. Прелънгъ ачеea пентрь націвнеа ромъпъ тръвве съ фіе лпстръінътóріе ші § § 2. 3, ші а 5-а din помепітълъ арт. аль 7-а, къчі челеа треі націоналітъці а Трансілванієі, маі наінте прівілеціате, адека: маџеара, сакзіа ші саса, констатъндъле ші апромітъндъле сесџінереа леџілорь арделене лорь сінгърь фаворітоаре, пре націвнеа ромъпъ кь тотълъ о ігнореазъ, ші ка къндь ніче п'арь еціста ніч кь чель маі мікь квънтъ пь о потепескь.

Мърітъ конферінцъ! Еь спънь сінчере, кіарь, фъръ сфіалъ ші кь о інітъ дескісь, къ еь таре прецескь фервінтеа ачеа ізвіре, кь каре повіла націвне маџеаръ'ші лпвръцішазъ, се аліпеште ші 'ші апъръ націоналітатеа ші лімва са ашіа, къть пре ія німенеа ніч одатъ ші кь ніч о сілъ о ва потеа плека, ка съ се лапеде de націоналітатеа ші лімва са, ші съ се факъ ші коптопеаскъ сеаь кь чеа ромъпъ.

Лпсъ тогма кь о ашеа дескісь інітъ, ші апріатъ спънетъ ші ачеea, къ ші пентълъ націвнеі ромъпе пентрь націоналітатеа ші лімва са о аша таре ші фервінте драгосте ші аліпіре лпсufлецеште, къть пре ромъпь лпкъ ніч о сілъ, ші ніч одатъ пълъ ва потеа німе лпдъплека ка съ се факъ, саь џертъпь саь маџеарь, ші съ се коптопеаскъ лп націвнеа маџеаръ.

Ромъпълдореџе ші пофтеште съ фіе маџеарълві соць, амікь, фрате de кръче, ші лптрь тоате асемепеа, іаръ а се фаче десертоаре націоналітатеі сале ші апостатъ дела съпџеле ші лімва са, ші а трече ші а се тестека лп націоналітатеа маџеаръ пь ва воі ніч одатъ; de ачеea, преа стімацілорь Domпі фрацї маџеарі, ве рогь респектацї кь тоатъ сінчерітатеа ші лп поі, че кь атъта зель прецъіці ші ла воі, адекъ націоналітатеа ші лімва, сціиндь къ ші лп пентълъ пострь тотмаі ачела трьфашіь ші повілъ сімцітептъ локъеште пентрь націоналітатеа ші лімва воастръ, каре локъеште ші лп пентълъ вострь пентрь націоналітатеа ші лімва воастръ.

Нь сокотеаскъ німе, къ пентрь ачеea, къ аша сімцімь ші не декларътъ, націвнеа ромъпъ арь фі рег absolutum дъжтапъ вніреі Трансілванієі кь Бнгаріа.

Нь Domпії меї! чі пь е акъта тітълъ ієї, ніч пь е сіла калеа ачеea, пре карea сарь потеа фаче ші ажънце ачеа вніне; пь девве даръ кь вніреа ачеаста гръвітъ, ші лпнаінте de тітъ а о пречіпіта, ші а о фаче кь форца, ші фъръ колпџълецереа націвнеі поастре, ші фъръ а детерміна, къ іа dinпрекъп ші кондіцівніле ачелеа, кь карі атъ воі ші поі оарекъндь съ се лптъмпле ачеа вніре, къ ве спънетъ, къ дела о вніре сілітъ, ка ші чеа дела апълъ 1848, пь поате ніч націвнса маџеаръ, ніч чеа ромъпъ, да ніч патріа, ніч о ферічіре аштепта; къ 1,353,000 de ромъпі din Трансілванія, съі лвацї нъмаі денапоі ка пре о търтъ слъбъпоагъ de оі, ші съі трецеці лп Бнгаріа ші фъръ воіа лорь, неатъ џънеа de чеа маі маре важокоръ ші лпжъріе, прін каре неацї вътъта таре сімцълъ чель лпвъпъіатъ ші атвіцівнеа че хрънітъ пентрь націоналітатеа поастръ каре поі ніч одатъ пь о атъ потеа свфері, поі не търтърісім къ съптетъ фórте трьфашї ші атвіціонацї кь націоналітатеа пóстръ, ші орі лп Трансілванія, орі лп Бнгаріа, нъмаі ка націвне кь прівелецій de лімвъ, ка ші повіла націвне маџеаръ не плаче ші воітъ а фі ші есіста.

Ші фъръ de ачеea Domпілорь, џенерацівніле de акътъ а тътърорь націвнілорь, нъмаі кь търіреа стръвънілорь сеї саь овічнвітъ ші се потъ лъзда, ші дакъ повілеі націвні маџеаре лі плаче а се тъndрі кь вніь Аттіла, сеаь кь вніь Лвдовікь маре, сеаь кь алцій, карії лп історіа лорь ш'аь къштігатъ нъме пемъріторіь; поі ромъпії лпкъ съптетъ преа трьфашї ші преа лпаторацї латр'вніь Torquatus Regulus, Fabricius, Fabius, Scipio Africanus, Paulus Emilius Luculus, Crassus Marius, Antonius Pompeius magnus, C. Coesar, Octavianus Augustus, Trajanus, ші о съть алцій, карії съптъ есетплеле челеа маі стрълъчіте а ероістълві, а іъвіреі de патріе, а сціинцелорь de стать, а лпцълепчіънеі, а марінімітъцеі, ші авторітъцеі чеї маіестатіче лпнаінтеа тътърорь domпіторілорь ші попоарълорь лъмеі, ші лп ачелъ сепатъ, — карele солълві Реџелві Пірх din Епір, і са възътъ а фі патріа Реџілорь ші съптъ ші акътъ admірареа лъмеі, ші а тътърорь націвнілорь.

De ачеea іаръші ші кь інітъ дескісь ве спънетъ, къ поі ла о вніре а Трансілванієі кь Бнгаріа нъмаі сьв ачеа нестръмътавіль кондіцівне неатъ потеа лпвої къндъва ші ла тітълъ сеь, дакъ маі лнпаінте de тоате, ла чеа маі апроапе Dietъ а Трансілванієі, ацї штерџе важокора леџілорь аптіче, а патріеі de пре націвнеа поастръ, ші прін о леџе посітівъ повъ, сервътореште о ацї рекъноштео de націвне леџівітъ, кь прівелецій de лімвъ, лп пъбліка адміністрацівне, ші кь вніь дрептъ de репресентацівне лп дieta џереї ка ачела, ші лп ачеа пропорцівне, лп каре націвнеа поастръ, ші гревтъціле пъбліче ле поартъ, ші кь вънъріле, ші кь съпџеле ші віаца еї, спре апърареа котънеі патріеі поастре, конкъръ ші контрівве.

Къ сокотеекь, къ ніче о дрептате, ачеea дела націвнеа поастръ пь пóте пофті, ка іа къндь din гревтъціле ші сакріфічіile пъбліче дънде, пентрь патріе, контрівве партеа чеа маі маре, din вінефічіъріле ачееіашї патрії тотъші съ і се дъе нъмаі партеа чеа маі мікъ. — Маі лпколо, лпкътъ е артіколвлъ I din 1848 a Dietei Трансілванієі, пентрь поі ромъпії тот ачел перікль квпринде, карele 'лъ дескоперііь маі сесь din Арт. алъ 7-а a Dietei Бнгарієі din 1848.

Лп ачелъ артіколъ прін кввінтеле ачестea: „Ennek következtében, valamintatestvér magyar honban, minden lakosok jog egyenlösége kimondva, es életben léptetve van, ugyan azon modon ittis, a hazának minden lakosaira nézve, nemzet, nyelv és vallás külömbsèg nélkül örök es változhatlan elvül el ismertetik, és ezzel ellenkezö addigi törvények ezennel el töröltetteknek nyilványitatnak“ німіка маі мълтъ дънdзce декътъ лівертате indibidзалъ, ші націвнеа поастръ нъмаі de вніь попорь ші de о глоатъ, ші de ніспе локзіторі кь лівертате дързіцї, іаръ пь ші de націвне прін леџе посітівъ кь прівелецій de лімвъ рекъноскъндзce пь ведетъ алта декътъ, тотъ ачеа інтенцівне, че се манїфестеазъ ші лп артіколвлъ ал 7-а a Dietei Бнгарієі din 1848, de a се конторі тоате націоналітъціле лп націвнеа маџеаръ, ші аша de a се форма вніь „Magyar nemzetegység,“ саь чель мълтъ че с'арь потеа довъпdi дъпъ лпцълесълъ кввінтелорь леџеі чітате, арь потеа фі нъмаі ачеea, къ лп Бнгаріа с'арь рекъноаште нъмаі о націвне ші о лімвъ, еарь челелалте націвні арь рътъпea ші сарь рекъноаште нъмаі de вніь попорь кь лівертате дързітъ.

Мърітъ конферінцъ! Азісь вніь маре ші бравь вървать маџеарь, кь лві лівертатеа фъръ de націоналітате нві тръвве; поі лпкъ сервътореште аічеа декларътъ: кь ніче націвнеі ромъпе, о лівертате гоалъ фъръ de націоналітате, ші фъръ de прівілецівлъ лімвеі лп пъбліка administрацівне нві тръвве; къ лівертатеа de о ва ші піердe, аре пъdежdе къ ва adзче Dъmnezeь вніь тітълъ ші пентрь націвнеа ромъпъ, прекът a adзcь декъръndь ші пентрь націвнеа маџérъ аша фаворіторіь, de іаръші о ва рекъштіга; іаръ піердзта одатъ націоналітате, пь се ва потеа лп вечі маі мълт редобъndi ші рестаzра. Націвнеа ромъпъ, каре dзпъ мъртърісіреа лві Бопфініе, маі мълтъ са лнтатъ пентрь лімвъ ші націоналітате, декътъ пентрь віаца ші ексістінца са, е дедатъ кь тоате певоіле, къ лп прівінца ачеаста аре есперіенце фоарте маре, ші ка съші поатъ пъстра ші скъті націоналітатеа ші лімва са, лп 400 de анї a ръздатъ слъвіа, нъмаі ка съші скапе de неіре націоналітатеа ші лімва са. Къ ромъпълъ de чель маі маре тесазрь пре лъме џпе націоналітатеа ші лімва, іаръ пь лівертатеа, къ лівертатеа фъръ націоналітате ніче къ се поате сзвне а потеа есіста, фъръ е нъмаі о фантасіе ші о імаџінацівне, ші о ідее абстрактъ, каре арь пресзвне пре фіь фъръ, саь лпнаінте de татъ, саь ніспе фрънте фъръ de помі. Німе съ пь нъмеаскъ de реакцівне сеаь de постълате преа лпкордате пъртареа ачеаста a націвнеі ромъпе, кънdь іа статорнічеште 'ші чере компетепта са парте din тоате дрептъріле егале дела челелалте сорорі ші колъкзітоаре націвні, къ статорнічеште ашї пофті чінева аль сеь дела алтълъ, ніч одатъ пь се поате нъмі реакцівне, ніче вотеза de постълате лпкордате, фъръ реакцівнеа ші постълателе челеа лпкордате ші недрепте ле фаче тотъdеазна ачела, каре пь словоade, чі вреа съ реџінъ ла сіне ші партеа ші компетінца алтзіа.

Алтмінтрелеа асігърътъ пе повіла націвне маџеаръ, къ поі de інструментъ ла ніч о реакцівне, орі de вnde съ вінъ ачеea, пь не вотъ da.

Поі даръ лпкъ одатъ сервътореште аічі дескоперітъ, къ націвнеа ромъпъ (лптрь ачеа таре кредінцъ фііndь, къ ші челелалте сорорі ші колъкзітоаре націвні, ші маі кь сеатъ повіла націвне маџеаръ de ачелашї спірітъ аль дрептъџеі, а драгостеі ші а фръцінъџеі фііndь лпсufлецітъ, дрептеле постълате ші кь дъпселе ші фръцаска дреаптъ de етерпа лпфръцінътате пь і о ва денега) дореште ші воеште din тотъ сзфлетълъ ші інima са пре баса егалітъцеі тътърорь дрептърілорь ші вінефічіърілор, ші е гата лп тотъ тітълъ ші лп тоатъ ора a da мъпа фръцаскъ кь тоате колъкзітоареле націвні, ші апътітъ кь повіла націвне маџеаръ, ші вреа a лпкеіа кь дъпселе о вечнікъ паче, амічіце ші адевъратъ фръціетате, ші de ачеea поі, карі съптетъ фіі ієї ші пре партеа ієї аічі лп ачеастъ конферінцъ регніколаръ кіемацї ші веніцї, кь деплінъ лпкредере ші кь інітъ фръцаскъ дескісь din ноь ве спеціфікътъ ші ве дескоперітъ тоате постълателе ноастре челеа дрепте, каре съптъ вртътоареле:

1. Лпнаінте de тоате лп дieta чеа маі de апроапе a Трансілванієі, прін вніь артіколъ de леџе посітівъ — тóте леџіле: Апробателе, Компітателе ші Вербоціане, сеаь алцї артіколї dietалі карі саь фъкътъ маі наінте de 1848 ші батжокорескь ші проскріь націвнеа ромъпъ ші конфесівнеа ієї, саь орі лп че кінь арь вътъта опоареа ші дрептъріле ієї челе егале ші сімцълъ націонале, съ се штеаргъ ші съ се декларезе de нъле пентрь тоате веакърile; іаръ прін алтъ артіколъ de леџе осевітъ съ се декретезе, прітеаскъ, ші съ се пропзнџе націвнеа ромъпъ de a патра націвне прітітъ ші леџівітъ лп Трансілванія, лпzестратъ кь прівелецій ші дрептърі de лімвъ лп пъбліка administрацівне, ші кь тоате ачелеашї дрептърі'ші вінефічіърі політіче ші чівіле de карі пъпъ аічі ші акътъ ші челеалалте націвні, ші апътітъ націвнеа маџеаръ с'а вькърать ші се вькъръ.

2. Тоате вепефічіъріле патріеі ші дрептълъ репресентацівнеі ші а алецереі ла дietele џереї, съ се лмпарцъ лптрь націвнеа ромъпъ ші лптрь челелалте колъкзітоаре сорорі націвні кь ачеea дреаптъ тъсърь ші лптрь ачеешї пропорцівне, кь каре тъсърь ші лп каре пропорцівне націвнеа ромъпъ прелънгъ челеалалте колъкзітоаре ші сорорі націвні ші гревтъціле пъбліче ле поартъ, ші лп апърареа котънеі патріеі поастре кь вънъріле, кь съпџеле, ші кь віаца ієї котънъ, ші пентрь тоате ачестea вепефічіърі ші дрептърі націвнеа ромъпъ лп чеа маі din тъіь dietъ a џереї Ардеалвлві, прін вніь артіколъ de леџе посітівъ съ се асекъреze.

Не тъгъdзітъ адевърь е ачела, къ маі маре ізвіре німенеа пь поате аръта, ші маі маре сервіціь сеаь терітъ ші жертфъ патріеі німе пь поате фаче ші da, декътъ ачела, каре прелънгъ авереа са лптрь апърареа ші пентрь лівертатеа ші ферічіреа патріеі сале 'ші варсъ ші съпџеле, ші 'ші жертфеште ші віаца са.

Че тесазрь маі de маре прецъ саь чепсь de авере маі маре поате отълъ авеа, декътъ віаца са пре ачестъ пъмънтъ? фъръ de каре посесівнеа a тоатъ лъмеа пь плътеште німіка.

Аша даръ вечніка дрептате лпкъ пофтеште, ка ачеea націвне, каре пентрь ізвіта ші котъна са патріе фаче кь вънъріле ші кь съпџеле ші кь віаца са маі маре жертфъ ші терітъ, съ капете ші съ іее ші din вепефічіъріле ачестеі патріе о пъртічеа маі вънішоаръ ші маі търішоаръ.

Съ фіть дрепцї фрацілорь фъцішіь вньлъ кь алтълъ, съ пь не батетъ капълъ кътъ атъ траце фокълъ нъмаі ла оала поастръ, ші кътъ атъ потеа гъсі ніште кълї фіне діпломатіче, ка съ не лпшелътъ ші съ не пъгъвітъ вніі пре алцій, рецінъndь ші невръndь а словозі din посесівнеа поастръ партеа фрателві саь a сорореі поастре, каре лорь кь тоатъ дрептатеа лі се кввіне! Съ пь

ne amъдимъ a kpede къ npe acтфелiй de кълi дn кoтъna патрie, unde Dumnezeŭ ши соартеа неаѣ adъnатѣ ла олалтъ осевiтѣ o пацiune фъръ də алта ne вотѣ noтеа ферiчi, сеаѣ пацiунiле noастре сеаѣ iвiта ши кoтъna noастръ патрie; ка съ noтемъ фаче ачеаста, авемъ лiпсъ de noтерi вните ши дnпрътътате, карi iаръши фъръ дnпрътатъ дnкредере a вneй пацiунi дn алта, ши фъръ adeвърата ши сiнчера дnфръцiре ши вnире a iнiмiлорѣ nъ се noате niчi odatъ dobъndi.

De ачеea асекърътѣ ne тоате колъкъitоареле ши сороiле пацiунi, ши anъmiтѣ npe нoвiла пацiune тацеаръ, ка de се ва цnпea de ачеастъ вечнiк ши перестърnавiлъ дрептате ши порт a iвстiцiеi, ши a вiецеi практiче, пацiунea ромънъ e гата дn тотѣ miнътълѣ a i дntinde фръцаска дреантъ, ши аi жpa ieй o вечнiк соцiетате, amiцiцie ши фръцiетате, de каре къ аѣ прiмiто нътаi вine, ши niчi odatъ нi noate пъреа ръѣ, ши прiн каре нътаi глopia, pazimъ ши търia нoбiлeй сале пацiунi ши neспuсe фолоасе пентрѣ дntреага ши iвiта ши кoтъna noастръ патрie noate къштiга. Каре тоате noфтескъ ка съ се iее ла протоколъ.

Дn Алва Iулiа сеаѣ Каролiна 11 Февр. 1861.

De съѣ-Карпаці 26 Февр. n. 1861.

(Дnкеере.) Дntръ алтеле с'a espiматѣ ромънii de атътea орi, къeй nъ афлъ гарандъ дn лецiле din 1848 пентрѣ лiмба ши пацiоналiтатea лорѣ, dвnъ каре лецi nъ noate фi чiнева алесѣ, декътѣ нътаi dакъ ва шти лiмба тацеаръ, (вezi арт. V. § 3.) ши чine dintръ тацеарi a ерътѣ a ръdika вnѣ сiнгърѣ кввънцълѣ пентрѣ вindекареа ачестъi ръѣ? Nime. Чine неа тънгiатѣ къ вnѣ сънгърѣ кввънтѣ къ nъ ni се ва перiкliта пацiоналiтатea прiн лецiле nотеniте? Nime. Ба неаѣ тънгiатѣ „Korunk," карele ne спъсъ маi дъвnъzi, къ съ nъ ne доаръ капълѣ пентрѣ къ неамъ контопi дn пацiунea тацеаръ; къчi астъ пацiune e дестълѣ de глopioасъ, ши контопindвne nъ неарѣ тънка niчi o рвшine. Фрътоасъ тънгъere! Ni се спune къ лецea notenitъ гарантеазъ дестълѣ пентрѣ лiмба ши пацiоналiтатea ромънъ; гарантеазъ — zikъ d-лор — de ажвнсѣ, къчi дntр'ачелea се репецеште nъ odatъ егалiтате de дрептѣ (jog egyenlőség.) Аша e, дарѣ вezi къ дn ачештi 11 ani трекцi дnкъ авziръмъ ши четiръm — ши дnкъ de къte орi — квънтълѣ челѣ фрътосѣ цертънѣ „Gleichberechtigung" (дndрептъцiре егалъ,) 'лѣ авziръмъ nъ фie 'n нътатѣ de ne маi погnea зрекiле ла асколтареа лвi, ши ne стелеаѣ окiй четindълѣ, ва възърътмъ кiарѣ ordine anъmite пентрѣ фолосiреа лiмвеi, ши тотъши фвсеръмъ марторi, съптемъ дnкъ ши azi dinnрезънъ къ фрацii тацеарi, ши штiмъ дnкътѣ с'a респектатѣ фолосiреа лiмвiлорѣ пецерътне, — Ромънълѣ ка ши тацеарълѣ, дакъ nъ штiа ворвi нетцеште, требеа de вnѣ гоготанѣ простцѣ, лiпсiтѣ de орi че ерадiцiне. Пóте — ши nъ тълтѣ ne дndoiмъ, къ тъне поiцъne o съ ле втвле тотѣ астфелiѣ ши къ лiмба тацеаръ пацiунiлорѣ нетацеаре, de каре авемъ a ne теме къ атътѣ маi тълт, къ кътамъ възътѣ de астъ варъ дnкóче пiсче прогностiче че ne даѣ съ дnцълецемъ, къ теама noастръ nъ e фъръ темеiѣ. — Dл. Л. Тотѣ ziче дn „Korunk" Np. 54 a. к. „Ромънii zikъ, къ лорѣ ле тръвеште лiмъ ши пацiоналiтате, de ачеea kondamnъ лецiле din 1848. Лоцiка ачестеi декiарацiунi мерце дntраколо, ка кънdъ арѣ ziче чiнева: 'мi тръвне лвмiнъ, ши de ачеea дnкiдъ соареле." — Чiздатъ асетънаре! Дарѣ съ нътаi пердемъ вретеа къ апалiсареа лецiлорѣ менционате, се noате ка noi съ ne дnшелътмъ дn опiнiунiле noастре, се ведемъ дарѣ фапте, фапте че a втплът de жалъzie iнiма ромънълѣ пентрѣ лiмба са. Аѣ nъ zice дn вара трекътъ Dл. Сеп. iмп. Маiлатѣ, къ nъ кnоаште дn Бнгаria алте пацiоналiтъцi декътѣ пе чеа тацеаръ? Nъ трекъ тълтѣ dвnъ ачеаста, ши фрацii тацеарi спре a цnпea пе D. Сепат. iмп. М. дn квънтѣ стоарсеръ o тълцiме de сввскрiнцiунi dела фрацii пострii ромънi din Мараторъшѣ, дn дnцълесълѣ ачела, къ ачелора (ромънiлорѣ) nъ ле тръвеште алтъ — лiмъ декътѣ чеа тацеаръ, ne прiвiндѣ d-лорѣ къ прiн ачеаста a дnфiптѣ o dърере неспъсъ дn iнiма пацiунеi ромъне, ши o дnстръineazъ тотѣ маi тълтѣ dела фръцiетатea пацiунеi тацеаре. D. Iванка дnкъ тотѣ катѣ п'атънчi скрiсе дn жърнале пiште артiколi, дn каре ne репецi дngрозitоареа септинъ, къ adека свптѣ короана Бнгарiеi нътаi кnоаште алте пацiунi декътѣ пе чеа тацеаръ; маi търziорѣ апоi Фiшпанъл din Бiхореа ле спъсъ ромънiлорѣ din Бейшiѣ, къ прiвеште de demonстрацiune a ворвi чiнева дn лiмба ромънъ. Съ тъчемъ апоi de тълте алте de атънчi дnкоаче, съ нътаi aminтiмъ modалiтатea алецерiлорѣ прiн Комiтателе din Тороптал, Бiхореа, Тiмiшоара ши Арad. & cet. ne вine a kpede къ съптѣ de ажвнсѣ кiарѣ ши ачестеа, пентрѣ каре ромънii се въdѣ атътѣ de дngриjiцi пентрѣ есiстiнца лорѣ пацiоналъ, ши къ iеi къътъndвшi ши претiнzъndвшi гаранца ca пацiоналъ, nъ ворѣ се дnкiдъ соареле прекътѣ i се паре Dлвi T. — Дарѣ ласъ съ нътаi aminтiмъ трекътълѣ, къчi de вотѣ adъче тотъdeaвna дnnainte дърериле че леаѣ къшънатѣ дnжърiа ачестiа, nъ вотѣ реши пънъ i лътеа ла скопълѣ dорiтъ, съ нътаi aminтiмъ niчi кiарѣ челе дntътплате маi прóспете, съ вiтътѣ тóте пентрѣ дnвiереа попълiлорѣ. Поате къ тóте челе дntътплате ши deскъркате асвпра патрiеi noастре котъne ши прiн ертаре ши асвпра скътпеi noастре пацiунi провате прiн атътea ловiрi греле, a фостѣ отържiле пропiеi преа дnпалте, леатѣ свферiтѣ къ паче, вотѣ свфери тотѣ къ ачееашi статорнiчie ши карактерѣ ши дn вiторiѣ, дакъ кътва пъх арълѣ челѣ атарѣ алѣ свферiнцелорѣ nъ с'a маi втплътѣ дnкъ. — Ка конcчiiнца дnсъ — ачестѣ трiвнпалѣ съпгърѣ дрептѣ пе фаца пътжнтълi, (каре траце дntотмаi ла ръспвndере пе свверанi ка ши пре свdицi) съ ne фie тотъdeaвna кратъ, ne вотѣ da тоатъ сiлiнца a ажвнце ла o кoнцълецере фръцаскъ къ пацiунiле колъкъitоаре, ne атiнгъndвле niчi кът вn фiрѣ de пърѣ дрептърiле лор — асiгнате de дрептатea че лi се кввine пе баса фръцiетъцеi ши a егалiтъцеi, вотѣ фаче къ вnѣ квжнтѣ тотѣ че вотѣ потеа, ка съ nъ ne твстре конcчiiнца, niчi съ ne кondamne oпiнiунea пвблiкъ; iарѣ маi дnколо, дакъ вотѣ маi авea a свферi поате нътаi пентрѣ къ съптемъ ши вотѣ a фi ромънi — ле вотѣ свфери o маi репецескъ одатъ — къ констанцъ стоiкъ дn ачеа сперанцъ сiгър, къ ворѣ трече ши ачесте свферiнце астфелiѣ, прекътѣ трекъ тоате 'n лвме.

Мъртърiсескъ адевърълѣ, къ дnnainte de аста нътаi къ вnѣ анѣ, нътi тръсъреа прiн капѣ, къ o съ маi ажвнгѣ a ведеа дn патрiа noастръ нiсте лъпте пацiонале de прiнчiпiѣ, лъпте кътрiетоаре ши непорочitоаре de патрiе, ши датарѣ фi D-zeѣ ка niче съ фiцѣ девенiтѣ кvndва ла o есперiнцъ атътѣ de трiстъ! —

Ератѣ, ши дntръ адевърѣ каре свфлетѣ de ромънъ nъ ера de конвiнкцiунea, къ пацiунiле din патрiа noастръ ши респективе ромъна ши тацеара, ворѣ фi дnвъцатѣ дn шкоала ачесторѣ 11 ani a се кnоаште ши a се стiма вna пре алта дntотмаi ка доъ сороri, ne каре леа арвнкатѣ соартеа аiчi дn патрiа ачеаста din деосебите пърцi a ле лътеi; ва кredeaмъ, къ ачештi 11 ani ворѣ фi фостѣ destинацi дntр'adinсѣ de проniа чereaскъ пентрѣ de a дnфръцi ши a консолida ачесте пацiунi; дnсъ дърере, се паре къ niчi астъ шкоалъ, niчi атъта есперiнцъ кълеасъ кiарѣ din пъказърiле noастре котъne nъ a фостѣ de ажвнсѣ пентрѣ de a ne конвiнце: къ дn астъ патрiе котъnъ, нътаi ла олалтъ потемъ вiа ферiчiцi, ши къ челѣ че лъкръ спре къдереа орi апъсареа алтвia, лъкръ спре рвinареа ши daвna котъnъ a тътврора. Тесаврѣ маi скътпѣ n'a лъсатѣ D-zeѣ ne пътжнтѣ пентрѣ отѣ декътѣ лiмба, фъръ de каре a къцета ла врео вiaцъ полiтiкъ ши къ атътѣ маi пцжнѣ пацiоналъ, парѣ фi маi пцжнѣ декътѣ o фантастъ копiлъреаскъ, ши дакъ nъ ne дnшiелѣ тоатъ diферiнца — ка съ nъ zikъ лвпта дntръ ачесте доъ пацiунi се ресвтъ нътаi дn жърълѣ „лiмвеi." Чiздатъ лъкръ! Пънъ че ши насерiлорѣ ши тътврорѣ вiетъцiлорѣ ле стъ дn воiцъ лiверъ a кънта, орi a стрiга къ лiмба лорѣ астфелiѣ, прекътѣ леа дато чел че гвверneазъ вniверсълѣ, ноi оaменii — фiинце креате dвnъ кiпълѣ ши асетънареа лвi Dzeѣ, съ ne чертътмъ пентрѣ вnѣ дрептѣ, маi фiрескъ ши маi сакрѣ декътѣ орi каре алтълѣ. — De авемъ a стiма ши кiарѣ a admiра чева дn карактерълѣ фрацiлорѣ тацеарi, ачеea есте статорнiчia ши вървъцia чea demnъ de iмiтатѣ a лорѣ, къ каре с'a лвптатѣ къ деосебiре дn чештi 11 ani пентрѣ лiмъ ши есiстiнца лор пацiоналъ; дцi вine дnсъ орешкътѣ мod — ши дnкъ маi тълтѣ ка атъта, кънdѣ възvndѣ къ авia крезvndсе dвnъшi a авea атънъ стiндардълѣ трiвмфторiѣ, ши съ ne адъкъ ла дndoiалъ есiстiнца noастръ пацiоналъ, спвnvndвne пънъ ши атъта, къ ла ноi аminтiреа деспре o апатра пацiоналiтате, дnцълеце — a пацiоналiтъцеi ромъне, nъ o поате копчеде niчi лоцiка. Сърманi ромънi, ne воi niче лоцiка nъ ве маi поате свфери! —

Дарѣ че съ маi дnшiръмъ оаре атъгеа? Аѣ nъ цiтѣ ноi, аѣ nъ авziръмъ de вnѣ тiмпѣ дnкоаче, дn че кiпѣ кiарѣ ачеiia карi протългъ лiвертатea къ атъта zелѣ ши фокѣ, пентрѣ ноi афлъ къ еспiтареа чea лiверъ a септiментелорѣ ши кiарѣ a дърерiлорѣ че ne апасъ атарѣ, o прiвескъ de крiтъ ши de вnѣ фелiѣ de бвiтогаташ. — Дарѣ къ тоате асте съ nъ десперътмъ, кoнцълецереа дntръ ромънi ши вngърi се поате дnкъ фаче преа вшорѣ, къ атътѣ маi вшорѣ къ кътѣ ia nъ e дnкъ атътѣ de дicoлeaтъ ne кът o кredѣ жърналеле din Клжiѣ. Ка оaменi потемъ греши фiеште карi, дарѣ ne стъ 'n вое, ва ni есте ши datoринца a ne дndrепта. — Францii тацеарi ne маi потѣ дnкъ конвiнце деспре вna лорѣ воiнцъ. Дънii поате кredѣ къ 'ши ворѣ ажвнце скопълѣ ши фъръ кoнцълецереа noастръ, се поате, o кredемъ, съптемъ дnсъ сiгурi къ кoнцълецереа фрънцаскъ e баса чea маi сiгър, баса каре a лiпсiтѣ ла ръdikареа тврнълui Вавiлонълui, ши каре лiпсindвne ши пожъ, de сiгурѣ къ nъ o съ пъцiмъ маi вine декътѣ вавiлонenii. Еѣ kredѣ къ nъ denинde dela арбiтрiлѣ нiмънi: de воеште a свферi орi ва дn патрiе маi тълте пацiоналiтъцi, ши ресолвареа астеi кiесцiуни папенiсе nъ поате фi компетинца нътаi a вneй пацiунi — орi каре арѣ фi ачеea, de ачеea ашiѣ рекомenda фрацiлорѣ тацеарi a nъ прiвi niчi odatъ de demonстрацiune есерцареа лiверъ a лiтвеi ромъне. Ашiѣ маi авea дnкъ тълте a зiче — дарѣ ласѣ ка съ nъ фiѣ npea лвнгѣ дn ворвiре. Еѣ din партемi, — nъ amѣ кввinте de ажвнсѣ a рекомenda фрацiлорѣ пострii ромънi, вървъцie ши търie de карактерѣ, ши маi тълтѣ декътѣ тоате iввiреа ши кoнцълецереа фрънцаскъ ши респектѣ кътрѣ тоате пацiунiле колъкъitоаре, дакъ пвблiчiстii тацеарi дnкъ ворѣ рекомenda пвблiкълui сеѣ тотѣ ачестеа прiнчiпii, патрiа noастръ ва фi таре, iаръ ноi ферiчiцi!

Дntътnлърi de zi.

* Репресентацiунea оръшанъ din Бuda, се деклариъ, къ ne вiторiѣ nъ маi кnоаште валоареа конкордатълui, карele са дnкеiатѣ къ вiолареа лецiлорѣ патрiеi ши фъръ de воiа църеi.

* Пентрѣ цnперea сепатълui iмп. дn Вiena се проектъ a се ръdika вnѣ палатѣ ноѣ. Авiа дn 11 Март. n. се апъкариъ de лъкръ.

* Адънареа комiтатенсъ din Пешта, ш'a espiматѣ тълцътireа са Е. Сале Капчеларiълui авлiкѣ Б. Ваi, пентрѣ къ n'a вртътѣ a свбскрiе патентеле din 26 Февр.

* „Köln. Ztg." скрiе, къ Прiнчiпеле Лiхтенштаiнѣ (Komandante свпремъ дn Бнгаria,) a прiмiтѣ дnпътернiчire, de a потea протълга стареа de асеdie престе Арad, Тiмiшоара, Комарот ши Петроварadinѣ, дn касѣ de лiпсъ.

* Се авde къ артеле кълеасъ дела тацеарi дn a 1848—49, iаръ се ворѣ da дndъръптѣ пе ла сфършiтълѣ лънеi л. Марте.

* Фоiле вieneze ne спънѣ, къ се ва адъна o комiсiune пентрѣ de a прегъти o леце de пресъ.

* Жърналълѣ „Magyar Ország," ne спune, къ dieta Бнгарieй се ва цnпea тотъши дn Пешта, ши nъ дn Бuda.

* Дn Zилai (дn Шотлеѣ) се фъкъръ алецериле de амплоiацi de комiтатѣ дn 7—8 Март., ne кnрiпсъ дnсъ тiрареа, кънdѣ дntръ нътеле челорѣ алеши nъ афларъмъ niчi вnѣ сiнгърѣ ромънѣ, дntр'вnѣ цnпатѣ вnde ромънii се афлъ атътѣ de нътероши!

3—3 **Едiктѣ.**

Прiн каре **Iоann Кiпаръ** din Сълiште, Претвра Орлатълui, карele de оптѣ ani пъръсindвшi пре соцiа са **Maria**, петрече дn Прiнчiпателе вnгаr фъръ a се шти авnме, вnde? се провоакъ прiн ачеаста, ка дn терминѣ de вnѣ anѣ дела Датълѣ de фацъ, пегрешитъ съ се дnфъцiшеze дnnainтea форълui ачествia Протопресвiтерал, пентрѣ къ ла din коптръ, прочесълѣ дiворцiале асвпръi порнитѣ се ва пертракта ши фъръ de елѣ, ши се ва отърж двnъ прескрiселе с. с. капоане вiсерiчештi.

Сiбiiѣ 13 Февръаріе 1861.

Форъл протоп. гр. ръсъритеанѣ алѣ Тракт. Сiбiiълui I.

I. Xannia.
Протопопѣ.

Кърсърiле банiлорѣ дn Вiena дn 19 Март. n.

	вал. австр. фл.	кр.
Галбiнi Дтпъръtешti	6	98
Дтпрътътъл пацiонал	76	35
Металiчеле	65	—

Редакtор респвнзътор **Iоann Рац.** Едитъра ши тiпарiла тiпографiеi дiецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септемънъ: Жоі. — Препъмераціъне се фаче ла Сібіїъ ла еспедітора фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітръ. Преціъл препъмераціеі пентръ Сібіїъ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жъмътате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеі

№ 11. АНЪЛЪ IX.

Сібіїъ 16. Мартіе. 1861.

ші пентръ провінціле din Монархіїе пе ан ан 5: фл. 25 кр. сар о жъмътате де ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші пері стръіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ фіекаре ърь къ 7. кр. ширь къ літере мічі, пентръ а доа ърь къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Анунціпцаре де препъмераціъне.

Къ ънчепътълъ лънеі луі Апріліе се деске-ide о препъмераціъне нъъ ла „Телегр. ромънъ.“ Абонаментълъ пентръ треі лъні, адека пънъ ла сфъшітълъ луі Іулій е 1 фл. 32 кр. в. а. іарь пентръ 9 лъні, сеаь пънъ ла сфършітълъ анълуі кърінте 3 фл. 93 кр. вал. аъстр.

Спре дескідереа ачестуі абонаментъ нъъ, не ындеамнъ къ деосебіре гравеле евеніминте ын ажънълъ кърора не афлътъ, дескідереа дієторь, а сенатълуі де статъ, ш. а., каре тоате тръбъе съ не інтереседе астъзі маі мълтъ ка орі къндъ алтъдатъ.

Сібіїъ 8 Март. 1861.

Едітъра.

Монархіа Аъстріакъ.

Сібіїъ 15 Мартіе.

Атътъ жърналеле цертъне де Віена, къть ші челе маџеаре din Пешта се окъпъ не'нтреквте а рапорта деспре алецериле че се факъ пентръ дієтеле віітоаре ын тоате пърці. Тоате орашеле, тоате черкъріле, ашї даь тоатъ сілінца де ашї алеце бърбаці къть се поате маі апці пентръ а ле репресента дъпъ пофта ші дорінца лорь. Маџеарії din Унгаріа прекът штіт ш'а пъсь пічорълъ ын прагь де а пъ ъаса а лі се форфека пічі къть пегрь сънтъ унгіе, din тоате челе авъте ла а. 1848. Комітатълъ Соволцъ ші алъ Неоградълуі ші алтеле тотъ асеменеа, ын адънъріле комітатенсе секретарь анатем ынфрікошатъ пентръ тоці чеі че ворь къteза а але це орі ворь фі алешї ка депътаці ын сенатълъ статълуі. (ла Віена,) декларъндуі ын касъ дакь арь фаче ачеаста де тръдъторі аі патріеі.

Ынтръ дечісіуніле асторь адънърі комітатенсе, афлътъ ренеціте челе че са маі отърмтъ ші прінтралте комітате, ші анъмітъ: къ дієта паре а се слобозі пічі ла десбатеріле автографълуі рецескъ конвокъторіь ла діеть, пічі ла актълъ де ынкоронаре, пънъ къндъ пъ се ворь рекопстітъа десевършітъ легіле din 48, ші анъмітъ, пънъ че пъ се ва рекопстітъа міністеріълъ унгъреск indenendentъ, ші пъ се ва цъпеа дієта ын Пешта, ші пъ се ва рестітъа теріторіълъ indenendentъ алъ църеі, ші пъ ва фі кіемате ла дієта Унгаріеі ші Трансілваніа, Кроаціа, Славоніа ші цъпътълъ Фіюме; маі департе, атътъ діплома din 20 Октомвр. а. тр. къть ші патентеле din 28 Февр. а. тр., пъ се прітеск ка легіюите. &. ест. &. ест.

Ын адънареа комітатълуі din Стріговъ се іві ръ ла міжлокъ ынтръ алегъторі унеле діферінце, ші треаба девені ла бътае, се ръпіръ маі мълці, дінтръ карії унії авзімъ къ арь фі ші мъріть.

Ын Віена декъргъ десбатері апріці пентръ сортеа Унгаріеі. „Хірпок“ ынпъртъшеште о скрісоаре прімітъ дела Віена къ прівіре ла требіле Унгаріеі, ын каре пе сънъе, къ ын каса ачеаста декъргъ конференцеле де 10 зіле ынкоаче тотъ терей. Оатенії гъвернълуі се авде къ се цъпъ торцішъ de прінчіпіълъ централісърей, некъндъ бърбаці d статъ маџеарі апъръ din тоате потеріле арт. 10 din 1790. Тотъ лъкрълъ не скъртъ стъ астфеліь: къ indenendinца гъвернълуі Унгаріеі de къtръ міністеріълъ австріак се ва сънъца de севършітъ, ші е сперацъ къ Маіестатеа Са ва сънъца астъ indenendinцъ ын къвънтареа de тронъ, че о ва цъпеа къ окасіънеа дескідереі дієтеі. Се маі авде ынкъ ші ачеса, къ ындатъ дъпъ къвънтареа de тронъ, М. Са ва трансмъта дієта дела Бъда ла Пешта.

Конференца сърбеаскъ се ва деске-ide ын 28 Март. n., асеменеа ші дієта Далмаціеі не а 6-а, іарь а Кроаціеі не 13 Апр. Авзімъ къ ші дієта Унгаріеі ынкъ сарь маі атъпа къ врео кътева зіле.

Сасії сібіені аштеаптъ ын тоате зілеле сосіреа Ее. сале Комітелуі съсеск Салменъ, карele ва вені ын калітатеа авътъ анте 1848; ші апої астфеліь къръндъ се ворь органіса требіле ын фъндълъ рецескъ, дъпъ мъстра ашезъмінтелорь de маі наінте. Е греь а афла деокамдатъ къ ынтръ адевърь къть ворь пърчеде фрації сасі ла астъ організаре? Цъпеасеворь оаре морцішъ de статътеле d-лорь ші тоате къте алтеле, прін каре съ маі прівеаскъ не ромънъ de петерпікъ ын цара ші не тошіа са проприе; — орі къ доарь прідепца ші черкътпеца d-лор, ва кіарь есперінцеле деченілуі трекътъ, ла ва шопті: къ алтъ спіріть а домніть ын лъте ынаінте de 48, ші алтълъ предоминеазъ астъзі, ші къ о деспрецъіре а націънеі ромъне, маі къ пъ леарь адъче марі фолоасе. Не плаче а креде съносіцъінеа din ърмъ. Е греь ынтръ адевърь а афла тендінца че о аь компатріоції пострій сашї, пентръ къ еі факъ ші такъ, фъръ а фаче ворвъ мълть 'н лъте, бъпъ ърь къть катъ фачеть поі ромънії ші унгарії. Къть маі къръндъ вотъ авea окасіъне а не конвінце деспре бънъвоінца d-лорь, пънъ атънчі съ фіть ын аштептаре, съ не ферімъ de орі че прежъдеце.

— Че цъпе de політіка естеріоаръ, штіріле че не сосескъ din тоате пърці сънтъ de о патъръ къ тотълъ неліністітъ. Тоате жърналеле не превестіръ къть цъпъ іарна, къ прітъваръ віітоаре ва съ фіе белікоасъ, ші іатъ къ ынкъ ынаінте de че сарь деспрітъвара, обсервътъ ын тоате пърці тішкърі, че ынсъфлъ ші ътпле інімиле оатенілорь de ынгріжірі ші спаіме. Не de мълтъ, ші ын Варшовіа — інима ші центрълъ полонілорь, афларътъ остентаціъніле челе маі не фаць а унеі тішкърі, че поате астъдатъ фъсеръ пътаі авангарда алторь тішкърі маі марі че се ърдескъ ын Nord, ынтотмаі ка ын орі каре алтъ парте а лъмеі; ші акъ іатъ алте тішкърі поъ мълтъ маі зъдъітоаре, ын провінчіile славіче de меазъзі.

Ын Босніа, Херцеговіна, Монтенегро — тішкърі, ші ынкъ маі мълтъ ка атъта, кіарь ръскъларе форталъ. Лъпте поъ ынтръ креştіні ші махомедані, конфлікте крънчене ші върърі de сънце. Оатенії врей съ крезъ, къ тішкърile славілор астъдатъ арь ста ын легътъръ къ планърile луі Гарібалді. Е посібілъ ка фокълъ революціънеі съ се естіндъ преа ъторь пънъ ын Сервіа, унде стаь гата 50,000 de ръзвоінічі ынартаці; апої ші деалтмінтрелеа съ пъ вітъмъ, къ Сервіа а фъкътъ ын анії декъръндъ фоарте марі прегътірі пентръ евентъалітъці ръсвоіоасе. Дакъ ынсе фокълъ революціънеі сарь естіндe пънъ ын Сервіа, атънчі унії вреаь съ креазъ къ ачеста прса лесне арь потеа трече ші ынтръ славії din Монархіа аъстріакъ. Ш'атънчі?

Не ынкапе ла ындоіалъ къ каъса оріенталъ азі тъне ва окъпа ачелаші локъ ын політікъ, не карель анъкасъ de врео доі анї ынкоаче анъсълъ, ші респектіве Італіа, ші аша прса ъторь не потемъ трезі пъмаі не неціъте ынкопжърації de челе маі ынфіоръторе згъдъірі, de тоате пърці.

Мішкъріле славілорь din імперіълъ отоманъ а фостъ тотъдеаъна імедіатъ легате de каъса оріенталъ.

Жърналълъ чел нъъ цертънъ „Ost u West,“ ынтр'ън артіколъ ынтітълат „Солідарітатеа інтереселорь креştінещі ын Търчіа.“ арать калеа не каре пърчезъндъ Креştінії din імперіълъ търческъ, арь скъпа одатъ пентръ тотъдеаъна de атъта темерітате ші сферінцъ, че іа ынтімпінатъ ын зечі de анї. Іатъ дарь че зіче жърналълъ помепітъ:

„Счіріле че не прітіръть ын зілеле маі декъръндъ деспре ынтъмплъріле din Босніа ші Херцеговіна, сънтъ фаць къ сітъаціънеа лъмеі de астъзі de ын інтересъ прса маре.

Орі ва скъчеде попоръчіънеі креştіне славіче din ачелеа църі а ръмъші ка трібътоаре din лъпта че о поартъ ын контра Търчіеі; орі къ ръскълареа ва авea ын сфършіть трістъ: ын тоать ынтъмплареа ынсъ асте евеніминте ворь констата, къткъ кріса імперіълуі останъ ынпаінтеазъ къ пашї грабнічі.

Ноі сънтемъ дедаці ла асеменеа окасіъні а аскълта рекріміпаціъніле челе ынпътътоаре асъпра „інтріцілорь ръсещі“ ші а „аціпаціъніlорь франдосещі,“ ші пъ вомъ фі скътіці нічі астъдатъ de ачестеа. De алтъ парте ва къта съ авzімъ зікъндсе, ын че кіпъ ынпедекъ влъстъмаціі de сърві ші монтенегріні рестаърареа сънътъцеі чеі стръвічінате а отълуі челуі волнавъ (а Търчіеі). Спре порочіре ынсъ, къ пре поі пъ не маі доаре капълъ de тоате асте, поі рътъмнетъ прелънгъ пъререа поастръ, къткъ Търчіа пъ маі есте de нічі о треаъ пентръ вре о реџенераціъне, ші de ачеса політіка Европеі пъ чере сесцінереа Търчеі, чі авъндъ ынпаінтеа окілорь къдереа ієі — de ші е о евентъалітате неплъкътъ, — съ прелъкре ла стръфортъчіъніле челі поъ органіче че ынчепъ а се десволта къ ынтортъпътареа статълуі імперіълуі останъ, ші аі прегъті стареа віітоаре ын сістема стателорь европене.“ —

Ачі се адресеазъ къtръ кондъкъторіі націънілорь креştіне din Търчіа, ші анъмітъ къtръ кондъкъторіі славілорь, гречілорь ші аі ромънілорь, апої зіче: „Кондъші de конвінкціънеа, къткъ пътаі релігіънеа ші чівілісаціънеа креştінеаскъ поате ажъта репаштереа політікъ ын оріентълъ европеанъ, кредемъ а фі de ліпсъ, ка славії, гречії ші ромънії, съші факъ de прінчінь алъ солідарітъцеі лорь, къпоштінца інтереселорь лорь сочіале, політіче ші бісерічещі. Сънтъ жалъсії націонале, каре дакъ 'ші афлъ петретъптъ ын лъкърърі тішкъце, трекъ ші ын-

челе марї, ші аша отръвескъ лнтреага віаць а вновї попоръ. Проблета поастръ чea din тъіъ есте, а котбате астъ жалвсіе ші а о лнфръпа, къчї пвтаї атвнчї сперъмъ а пе потеа концълеце асвпра проблетеї поастре істориче.

Ераў тімпврї, кънdъ се dіспвтаў оатенії асвпра Константінополеї, лнтогтаї ка despre o пропріетате че паре стъпжнъ; ачештіа ераў апії чеї рзцініцї аї політічеї поастре, лн каре гречії, рвшії, сървії ші вългарії пъшеаў ла тіжлокъ ка піште претендецї асетенеа лндрептъціцї, ші атвчї пріп вртаре ера преа вшоръ а арвпка лнтръ дъпшії тървлъ de чеартъ; астъзї лнсъ кредемъ къ вомъ фі маї лнцълецї, ші аша вомъ шті кзцета, къ внъ скопъ комвнъ, іаръ пвтаї пріп потерї комвне се поате ажвнце. Ачестъ скопъ комвнъ пентрв тощї есте: реставрареа вновї імперіъ крештінескъ пе теріторівлъ Твркієї.“

Зіче апої къ астъдатъ съ пв-ле пасе крештінілоръ твлтъ de форта dominaцівнеї; проблета чea din тъіъ a провінцііlоръ крештіне есте: а ажвнце ла о есістінцъ паціоналъ, челелалте съ се ласе вііторівлві. Се чере лнсъ — зіче — конлвкрареа твтврор; къчї dакъ славвлъ ва пвне педечї греквлві, іар ачеста ромънвлві, атвнчї нічї одатъ пв се ва ажвнце скопвл. „Елементвл лнтръвеніторіъ — зіче — ла асте тóте нічї декатъ пв пóте фі алтвлъ, декът Бісеріка. Тоате попоаръле despre каре е ачі ворба къ пвжнъ есченцівне о факъ ортодоксії цііторі de Бісеріка оріенталъ. Ачеаста леа цжнтъ консчіінца паціоналъ тотъdавна deштептатъ, пъстржndвле посібітатеа de a се еманчіпа de сзб стъпжніреа твркеаскъ.“

Dвпъ ачестеа арътвndъ къ Бісеріка католікъ лнкъ пв поате ръмжнеа ачі лнdърътъ, de ші е лн мінорітате, чі къ are a лвкра тжнъ лн тжнъ къ Бісеріка оріенталъ, зіче: „Dакъ одатъ вомъ фі вна лн респектвлъ реліціонаріъ, атвнчї трівмфвлъ пв поате лнкъпеа ла лndоіалъ. Dакъ пе ва ведеа апої одатъ Европа крештінеаскъ a фі вна, ші пріп вніре тарї, атвнчї ачеea пв се ва маї лвпта de ввнъ сеатъ лн шірвріле Башібожвчілоръ,“ (a махомеданілоръ.)

— Оріентвлъ ла тоатъ лнтъмплареа, — маї de време орї маї тжрзіъ, аре съ продвкъ марї схене.

— Лн Рвсіа реформе. Лн 17 Мартіе a датъ Лмпъратвлъ вновї маніфестъ пентрв етанчіпареа църанілоръ.

Лн Полоніа рвсеаскъ се свпрімъ къ рігоросітате орї че демонстрацівне. О твлціме de трупе рвсещті, — (се ворбеште de 80,000) аў съ се ашеze лн Полоніа.

Лн Італіа семне ръсвоіоасе. Піемонтвлъ фаче прегътірі, ші еміграцїї адвнаці аколо алеаргъ пе тоарте лн свсъ ші 'n жосъ. Лнтръ Парісъ ші Твріnъ негоціацівні десе ші чеа маї стрънсъ концълецере. Італії вреаў съ крерзъ къ тжне поітъне іаръ воръ фълфъі вълтврії франдосещті лънгъ крвчеа Савоієї. Dакъ Франда ші Італіа ва авea лнтрв адевъръ асетенеа кзцете, атвнчї ачесте потерї воръ пріві къ твлтъ плъчере ла ръскълъріле de фаць din Босніа ші Ерцеговіна, каре лъцжndвce аръ лнпінце апої din дърътъ армата австріакъ ашезатъ пентрв апърареа Далмацієї. Лнтръ астфелъ de черкъстърі іаръ вені апої преа лndелете Capdinієї de ашї пвне ла кале планвріле сале лн Венеція. —

Лн четъціле Італієї австріаче: Венеція, Падва, Верона, четъценії сербаръ лн 14 Март. зіоа паштереї Рецелві Вікторъ. Остентацівніле ші тішкъріле італілоръ de ачі, сеатънъ фоарте біне къ челе de маї дъпъзї (лннаінте de ръсвоівлъ італіанъ) din Мілано, ші алте четъцї din Ломбардія.

Dорінцеле коннатріоцілоръ рвтенї.

Свптъ ачестъ тітвл афлътъ вн арт. лн жврналвлъ маџеаръ „Sürgöny,“ лн каре (арт.) рвтенії, лнгріжіцї ші дъпшії пентрв есістінца паціоналъ, ка орї каре алтъ пацівне петаџéръ din Бнгаріа, лшї deскопере dорінца лнтраколо – dвпъ квт аміntірът лн Np. трекът, ка репресентанцій пентрв діета віітóре съ се алéгъ dвпъ прінчіпівл паціоналітъцілор, кънdъ алтъкът, девеніndъ кіесцівнеа паціоналітъцілор ла десватере лн діетъ, пв ва авea чіне апъра паціоналітатеа рвтеапъ. — Лн ачелъ артіколъ се зіче лнтръ алтеле: Конвінкцівнеа поастръ indівідвалъ e ачеаста, къ лн патріа поастръ вnde се афлъ атътea паціоналітъці, пвтаї о репресентацівне пе баса паціоналітъцілоръ аръ фі лн старе a лнгрdі ші ашеza dорінцеле челе дрепте ші патврале але пацівнілоръ. Інтересвлъ челъ de къпетеніе алъ отвлві есте реліцівнеа ші паціоналітатеа; чea din тъіъ e чел маї сфънтъ, іаръ a доvлеа e челъ маї скvmнъ тесавръ алъ інітеї отенещті; — лнцълепчівнеа статвлві аша даръ din респектвлъ ачеста, пентрв ка аша съ околеаскъ неплъчеріле че саръ потеа іві de ачі лнтръ четъцені, дорещте a гарапта асте тесавре жалвсіоасе пе калеа леції, пентрв фіеште каре парте, каре лнсе се ва потеа ажвнце пвтаї аша, dакъ паціоналітъціле воръ фі репресентате dвпъ потінцъ ші требвінцъ пріп оатеії сеї, атътъ лн легіслацівне, кътъ ші ла dірегторііле комітатенсе.

Nв лнкапе нічї o лndоіалъ квткъ кіесцівнеа паціоналітъцілоръ ва вені ла десватере лн діетъ. Noї рвтенії аша даръ, пентрв ка съ авемъ чіне съ не репресінте аколо, дорімъ ка съ авемъ репресентанцї рвтенї. (Ачі се аратъ катъ къці репресентанцї рвтенї аръ потеа фі алешї.)

Dорінца поастръ есте, ка лн адвнанца църеї, пентрв ліпіштіреа паціоналітъцілоръ ші пентрв стабілірea драгостеї фрънещті лнтръ четъценї, съ се іее лн консідерацівне вртътоареле:

1.) Ка черквлъ алегъторіъ лнкътъ e адека къ потінцъ съ фіе компвсъ din алегъторі de ачеeашї паціоналітате, ші елементвлъ маџеаръ п'аръ тръві атестекатъ къ челъ славъ орї церманъ; къчї ачесте елементе діверсе, din інтересвлъ паціоналъ пв потъ фі de ачеeашї опінівне лн прівінца алецереї de депвтаці, ші аръ продвче пвтаї антіпатіе — спре каре авемъ есемпле непвмерате, de ачеea легіслацівнea аре o даторінцъ не лнкопжратъ a превені ачеаста ші a о лнкопжра пріп леџі лнцълепте. 2.) Ка вн алегъторіъ dінтр'вн черкъ, съ пв аівe нічї o лнфлвінцъ, фіе моралъ, орї матеріалъ, лнтралте черкврї. Къ прівіре ла алецереа дрегъторілоръ de комітатъ, dорінца поастръ есте, ка дрегъторії съ се алеагъ пріп фіештекаре черкъ, de кътръ попоръчівнea респектівъ.

Че цжне de літвъ, dвпъ че опініvнea пвблікъ a енвнцат пріnчіпівлъ ачела, ка паціоналітатеа фіеште кървіа съ фіе гарантатъ, опініvнea поастръ e вртътоареа: 1, ка лн школеле інферіоаре ші сперіóре съ фіе кътe вн професоръ de літератвръ, саларісатъ dела статъ, пентрв тіперіме — dвпъ паціоналітъці, ка аша фіеще кареле съші поатъ стvdіа ші калтіва літва лнкъ лн школъ лн modъ счіентіфікъ.

2.) Фіеште каре indівідъ, каре пофтеште a фі аплікатъ лн черквріле алегътоаре рвтене, лнтръалте калітъці съ посеадъ ші літва рвтеапъ; пріn лвареа лн консідерацівне a ачестеї dорінці і се dъ деопарте окасівне ші modъ елементвлві маї мікъ, спре десволтареа потереї сале морале; деалтъ парте і саръ пвне ставілъ елементвлві маї потернікъ a се врка преste челелалте маї слабе. Dвпъ опініvнea поастръ легіслацівнea пв аре пвтаї a енвнца дрептврі, чі аре a ле ші гарапта пе ачелеа пентрв індівізії сінгвріцї, ва съ зікъ, аре даторінцъ аї апъра лн есерцареа дрептврілоръ, а апъра пе елементвлъ челъ маї мікъ лн контра челві маї таре, ші dакъ квтва ачеаста пв с'аръ лнтъмпла, атвнчї дрептвріле че аў a се рвскvмпъра, воръ ръмжнеа тотъdавна пвтаї літере моарте, къчї елементвлъ челъ маї маре пе челъ маї мікъ ларъ ескіde din есерцареа дрептврілоръ сале кіаръ ші пвтаї пріn препондерапца са, фіе къ форца орї къ віклепіа.

Nвтаї леџіле адвсе пе пріnчіпіile ачестеа аръ потеа фі лн старе a ефептва ші a апъра егалітатеа ші стареа політікъ; — пе калеа ачеаста пвтаї се поате околі тетереа вnора de алцій, ръdікареа de асвпра, інтріціле ші фрекъріле dінтръ паціvні, ші a ашеza лнтръ четъценії патріеї поастре лнкредереа речіпрокъ ші іввіреа фрънцаскъ, пе каре dорінце дрепте ші патврале твлцvmіndвле леџісласівнea, аръ лнчета антіпатіа че лнчепе a се аръта ічї колеа, ші анвмітъ din ачеа каvсъ, кънdъ атвнчї фіеште каре паціоналітате аръ фі репресентатъ лн легіслацівне, кътъ ші лн дрегъторіile комітатенсе dвпъ пвтеръ ші капачітате пріn оатенії сеї, каре аръ тъпгъіа деплінъ інітіле челе лнгріжіте.

Сівіїъ 14/26 Март. 1861.

Рекопстітвареа тревілоръ патріеї поастре a лнчепвтъ ашadаръ пе лнчетвлъ a пъші лн віаць. Маіестатеа Са ч. р. Апостолікъ, са лndвратъ a лнкvвіінца реорганісареа адміністрацівнеї політіче лн Трансілванія, dвпъ сістемвлъ челъ de маї наінте de 1848, къ ачеа modіфікъчівне, къ теріторівлъ челоръ доvъ реціменте ромънещті de інфантеріе de граніцъ, воръ форма пе вііторіъ вновї Dістріктъ.

Діета арделеанъ се ва адвна dвпъ Арт. XI. din an. 1791, къ внъ чепсъ de алецере de 8 фл. в. австр.

De Комиці сзпремі съптъ denominацї: Пентрв Тврda: Ладіслаў Тіса, пентрв Четатеа de балтъ: Коптеле Бетленъ Фаркашъ; пентрв Хенedора: Баронвлъ Францискъ Nопчеа; пентрв Колож: Коптеле Францискъ Белdі; пентрв Алва de жосъ: Георгіе de Погані; пентрв Алва de свсъ: Авгвстінъ de Ладаі; пентрв Солнокълъ інтеріоръ: Вееръ Фаркашъ; пентрв Dовока: Баронвлъ Daніілъ Банфі. De Къпітанъ алъ Фъгърашівлві e денвмітъ Іоанъ Брапъ de Лемені.

Жvзі рецещті сзпремі (Oberkönigsrichter) (провісорій. —) Пентрв скавпеле: Бдварxелі: Гавріілъ de Daніелъ; пентрв Мврешъ: Коптеле Міхаілъ Толdалагі пентрв Харомсек: Конт. Діонісіъ de Калнокі; пентрв Чік: Антоніе de Міко; пентрв Араніошъ: Георгіе de Белdі.

Консіліарі геверніалі лъсаці лн фвнкцівнea de маї наінте: Фаркаш de Черей, Бар. Лвдвігъ Іожіка, Бар. Іоанъ Борнемісa, Бар. Францискъ Салтенъ, Конт. Іоан Немеш, Есчелентъ.

Denominацї de ноў defініtівъ: Епіскопвлъ de Хаіналdъ, Есчел. — Пров. Конт. Гавріілъ Бетлеенъ, Бар. Dомінікъ Кемені, Алексіе Nарі, Сімон Шраівер, Конрадт Шmідт, Іоан Алдвлеанъ, Павелъ de Dвнка, Алесandрв de Лазар, Міхаілъ de Інце, Адеодат de Іакав.

Секретарі геверніалі, лъсаці лн фвнкцівнea de маї наінте: Ладіслаў de Ісlаі, Конт. Алверт Ваш, Конт. Павлъ Калнокі.

Секретарі гвв. denominацї din ноў: Карол Гёввел, Карол Плевс; Алесandрв de Пал; Лвдвіг de Біро; Емерік de Септгёргі; Dімітріе Мога; Матеіъ Попъ de Грідеанъ; Іоан Хаіош.

Сівіїъ 12 Мартіе.

Промісерътъ лн Nрвл тр. алъ ачестві жврналъ, къ не цжнетъ de даторінцъ a рапорта резвлтатвлъ конферінцеї поастре пентрв лнфіінцъnda асоціацівне, пентрв літератвра ші квлтвра попорвлві ромънъ, ші анвмітъ лн прівінца компвнереї статвтелоръ ачелеeашї, спре a се свбштерне спре апробареа преа лнналтъ.

Конферінца с'a лнчепвтъ лн жоіа трекътъ (лн 9/21 кврг.) dвпъ квтъ се анвнцасе пріn фоіле поастре паціонале, шіса deскісъ ла 10 оаре лннаінте de прънзъ пріn о кввжнтаре преа тотенtоасъ a Есч. Сале Dвлві Епіскопъ Баронвлъ de Шагвна, Лнналтъ карele a фостъ пофтітъ лн шedінцъ пріn о депвтацівне алеасъ din сінвлъ адвнанцеї. Ес. Са окvпvndъ локвлъ de прecide a десфъшвратъ лн кввжнтареа са преа лнтврітъ тоате черквстърile ші лнсемнътатеа лнфіінцvndеї поастре асоціацівні.

Dвпъ сфършітвлъ кввжнтърeї, се алеасеръ de Секретарї Преа стімабілії D. D. Протосінцелвлъ N. Попеа ші Г. Баріц. Са четітъ апої петіцівнea din 10 Маіъ 1860, свбскрісъ de Архіпъсторії ромънї ші de інтеліцінца поастръ din діверсе внгврі але Патріеї, аштернътъ Локоціінцеї пентрв лнкввіінцареа резніvнеї, dвпъ каре са четітъ ресолвцівнea сосітъ лн врма ачестеea; ші аша се четіръ апої пе рvndъ тóте хъртіile прівітоаре ла ачестъ овіектъ.

Dупъ ачаста са лъатъ ла десватере 4 проекте de статъте пе рънdъ, ші 1 алъ Есч. Сале Dлъї Епіскопъ Баронълъ de Шагъна. Спре а есамина апсъ ші маї къ пътрънdере ші а modiфіка асте проекте, се алеасъ о комісіune стътътоаре din 15 метврії, ші къ ачеаста саъ лпкісъ шedinца din тъіъ ла 2 оаре dупъ ameazї.

A doua шedinцъ a врматъ вінері лп $^{10}/_{22}$ Март. лпчепънdъce ла 10 оаре лпnainte de прънzъ. Се deсътъръ статътеле къ deатърнътълъ. Nъmiреа че авеа съ о поарте асоціаціunea a datъ апсъ ла о dискъсіune лndелънгатъ, dупъ каре лп врть с'а прімітъ nъmiреа de „Асоціаціune трансілванъ пентръ літератъра ромънъ, ші културa попорълъї ромънъ,“ ші аша врмаръ десватеріле маї departe. Авет а апота ачі ші ачеea, къ doї dintръ стімавілії метврії аї адънапцеї, deскоперіръ лп астъ шedinцъ, къ съптъ лпсърчінаці de Есч. Са D. Мітрополітъ A. Стерка Шълъц, a комънika adънъреї бъкъріа Есч. Сале пентръ асоціаціune, ші къ Лппалтъ ачелашї din каъса боалеї фъ лтпedекатъ a лъa парте ла adънаре, проміте лпсе орї че ажъторіъ потінчосъ пентръ лпфііпцареа ачееашї. Асетенеа a врматъ шedinца a treia, съмбътъ лп $^{11}/_{21}$ крг. лпчепънdъce къ автептікареа протоколълъї, маї десбътънdъce апої обіектеле de десбътътъ.

Лп врть Есч. Са D. Епіскопъ A. Бар. de Шагъна, се арdесъ къ о къвънтаре кътръ adънаре, мълцъmindъ інтеліціnцеї пентръ бънъвоінца ші спріжопіреа че іа datъ лп обіектълъ ачеста, маї deскопері ші ачеea; къ къ конференца ачеаста a лпчетатъ облегътънътълъ лъatъ асъпръ лп летіціunea din 10 Маіъ a. тр.

Dл. Баріц се скоалъ dупъ ачеаста, ші мълцъmеште лп нъmele adънъреї Ес. Сале D. Епіскопъ, пентръ тоате остепелеле ші сакріфічіile че а віневоіт а ле adъче пе алтарілъ паціunеї, къ тоате окасіunile, ші лл роагъ, ка съ аівъ ші маї departe пъртареа требілоръ лп прівінца асоціаціunеї, пънъ ла deплina іеї лпфііпцаре.

Есч. Са прімі къ мълцъmіт лпкredереа че і о dede adънареа, лші deскопері dorінца, ка dупъ остепелеле че ле ва пъне пентръ санкціonареа статътелоръ, съ пе потемъ ведеа іаръшї лп паче кът маї кърънd, ші къ ачестea са лпкісъ конференцеле ла 2 óре dупъ ameazї.

De съб мънтеле Ігнішълъї 15 Мърцішоръ.

Пеste мънцїї чеї сънерї, че deспартъ патріа поастръ de Маратънършіъ, пі се стръкъръ фаіма, къ Комітатълъ de аколо, лп концълеџere къ Капчеларіа авліко-унгъреаскъ тотъ тереъ фаче ла плаnърї, ші ла проекте ціптітоаре ла унірea Трансілванієї къ Унгаріа.

Прекътъ счіъ din фънтънъ — dупъ есперінца mea — лімпede, тотъ ачесте ізвісdікаціunї лші батъ капълъ спре а потea афла саъ нітері міжлоачеле салътаріе, къ карї аръ потea лndълчі ші апропіа маџеарії кътръ сіne пе ромънї ла о лнфръціре адевъратъ. Адека, ізвісdікаціunіле ачестea лші сфартъ капълъ, ші 'шї фръмънтъ мінтea спре а афла лъкрърї d'ачелеа, карї акътъ de мълтъ ші de пепътерате орї лі саъ deскоперітъ din партea ромънілоръ. Ші че е маї вшоръ декътъ a ажънце ла ачестъ лнфръціре, dорітъ къ атъта doіошіе din партea тътъроръ ромънілоръ? Лапedесе фрацїї маџеарї de пофта чеа пedрептъ de a domni престе ромънї, респектезене лімба ші паціonалітатea аша, прекътъ o респектъmъ поі пе a лоръ, ші прекътъ пофтеште спірітълъ лndрептъціреї егале, спірітълъ dрептълъї патъралъ, ші челъ a попоарълоръ, ласене фрацїї маџеарї съ не лнтріжімъ поі despre але поастре аша, прекътъ претіndъ dъншії съ фіе лъсаці de алцїї лп пепеле лоръ, пъ се въраскъ de тъторі ла оамені маіорені, перъсіпіторі, пепръdъторі, ші поі атъпчі стъmъ гата a ле лптinde мъna de фръціе адевъратъ ші сінчеръ, іар пъ сімълатъ. Кredъ къ ачесте претенсіunї съптъ dестълъ de moderate.

Че е dрептъ фрацїї маџеарї къ къвънтълъ тоате ачестea ні ле ласе neatince, -- de verbis quantum vis, — dаръ къ фапта въdескъ ън че контрарїъ, апої ведеці Domніlоръ, фантеле лпкъ'шї аъ лімба, лші аъ елоквінца лоръ, потерósъ лптратъта, лпкътъ лімба чеа гънгавъ a отълъї тръбве съ атъцаскъ din наінтea лімбеї чеї елоквінте a фантелоръ, къчї нічї челе маї алесе къвінте реторіче, пъ потъ съ факъ лпnainтea отълъї ачеа лптіпъріре, каре о фаче лімба чеа потернікъ ші імпънътоаре a фантелоръ.

D-воастръ фрацї маџеарї — dупъ кътъ ве лпцълеџетъ пої, авеці алтъ літъ лп гъръ, ші алтъ літъ іаръшї аъ фантеле d-воастре. Ачесте лімбі контрарїе се тотъ лтпопческъ, пентръ ачееа лптръ пої ші d-воастръ пъ поате фі фръцієтате адевъратъ пънъ атънчі, пънъ кънdъ пъ веці ъні саъ ідентіфіка лімба фантелоръ къ чеea a гъреї, ші атънчі жъръndъ пре кredінца поастръ чеа адевъратъ, ве асігърътъ пентръ тотъdеавна despre фръцієтатеа поастръ, dекътва пъ веці пъші іаръ престе марџініле леџеї.

Кънdъ ератъ съ лпкеіъ ачестъ скъртъ рапортъ, іатъ лптръ ла міne лп касъ маї тълці кънoскъцї, ші dупъ че не лптребарътъ de съптате, ла рогареа теа ме сънпріnсеръ къ маї тълте поътъці, ші апътe лтї історісіръ, къ Ілъстрітатеа Са Dл Фішпанъ din Мартаціа, асъdъ пентръ ръdікареа унеї препарandії ромъно-рътене, къ решedінца лп Сігетъ. (Каре ва фі лімба de лпвъцътжнтъ?)

Лтї історісіръ маї departe, къ тотъ ачестъ D. Фішпанъ, аре інтенціunе пестръътатъ de a солічіта ла локъріле маї лппалте ші ръdікареа унеї Епіскопії поъ къ решedінца лп Баіа маре, din каъсъ, къ dіечеса Гіерлеї фрацілоръ Мартаџені лі се паре a фі преа маре, administрацііunea пріn ън Епіскопъ преа лпгреънатъ, de ші акътъ е ътвіратъ къ вікаріатълъ челъ поъ къ решedінца лп Слатіna, лп персоана Dлъї Міхаілъ Павелъ, — ші алте каъсе de астъ datъ ретъкъте, карї стърпескъ тълтъ фрікъ ші театъ лп інітіле клерълъї din партea Унгаріеї.....

(Ва врта.)

Cricau 27 Februariu 1861. (Intardiatu.)

Domnule Redactoru!

Considerandu omul cu ochi ageri la impregiurerile de fatie, afla prea usioru, ca natiunile colocuitoare din patria noastra nici candu au avut o lipsa asia mare de contielegere fratiasca, spre care au adi totuodate si celu mai lesne prilegiu, si totusi cu durere caute se esperiemu cumu unii dintre fratii mageari nu stimu cu ce scopu — isi dau toata silintia spre a urzi si a tiese feliurite sciri false, inferandu pe romani, pe oamenii ceї маї iubitori de pace si liniste, de turburetori si ne odihniti. Asiemenea faime scoase din ventu nu lipsire a se lati si prela noї.

Camu prela misloculu lui Februariu a. c. se lati — fireste din izvodul fr. magiari — o faima, cumca aicї in Cricau, si anumitu in casa stimatului Dn. Grigorie Mezei, alias Campeanu, noї cativa romanї, intre cari si stimabilulu D. Axente Severulu, neamu adunatu spre a face un complotu. Si oare ce complotu? Auditi colo! pentru nimicirea totala a fratilor magiarї din jurulu acesta, (intre Alba Iulia si Teusiu.) Aste faima plesmuita din aeru, strebetu si la fr. magiari din orasiulu Teusiu (Tövis), carii numai de catu adunenduse in seara din 23 Febr. impreuna cu unii magnati si nobilї din satele vecine: Galda, Stremti et. cet. la birtul asia numitu a lui Benyö, se consultara, ca ce aru avea de a face? Si cu toate ca avemu cuvintu a crede ca d-loru ca oameni intielepti a fostu cu toti convinsi ca aste faima e o minciune incornorata, totusi otarira a telegrafa despre aceasta de a dreptulu Ex. Sale D. Cancelariu aulicu transilvanu, la Viena. De au facut aceasta orї ba? nu stiu. —

Eu fatie cu asemenea sciri false, nu potu mai multu, de catu se compatimescu pe fratii magiari cu privire la caracterulu loru celu nobilu, si luandumi indresneala iasiu intreba: ca din ce temeiuri isi potu d-loru inchipui unele ca acestea asupra romaniloru? De unde o asia frica, ori sa dicu mai bine prefacere, si pana candu inca atata neincredere si spaima intre noї? Daca nau nici un temeiu de frica, apoi pentru ce'si dau silintia a pata caracterul romanului? Mai multu imi pare reu inse caci se descarcare cu recriminatiuni atatu de nedrepte asupra confratelui nostru G. Mezei, alias Campeanu, (dregatoriulu unuia dintre cei mai renumiti aristocrati a natiunei magiare), pîrendul (botedindul mai inteiu fireste cu numele de bujtogato) cu ascmenea secaturi pane si la principalulu seu, despre carele credemu ca va fi multu mai presusu decatu ca se deie crediemantu unoru minciuni de feliulu acesta.

Dar apoi n'avemu ce face, vedemu ca fratii magiari se aduna candu — si unde vreau, si nui mai pandeste nici lio ia nime in nume de reu; iaru noi romanii bagsama no se mai cutediemu zice unul altuia nici bune seara. Navemu ce face, ca poate asia pofteste viatia constitutionale. — Din respectulu adeverului amu a dechiara, ca Dl. Axente nice n'a fostu la Cricau de aste toamne, inse chiar se fie fostu, oare pentru ce se accentedie fratii mageari insinua rea acestui barbatu roman cu atata manie? Doare se necinsteste casa, unde aru intra D. A.? Oare pentru ce se fie d-loru cu atata necrutiare catre barbatii nostrii, candu noi nici cu un cuventu nu atingemu si nu tragemu la indoiala caracterulu barbatiloru magiari? Daca avemu se fimu frati, trebue se cautemu reciprocitate intru toate. — Se fimu drepti.

Inca ceva: Mai deunadi facuremu o mica colecta pe seama tineriloru juristi romani din Sibiiu, fratii mageari ni o atribuira si aceasta de crima, critidindune pene din colo. — Oare asia cum sa mai treimu? Ce mai potemu spera? E tristu candu natiunile sunt conduse de patimi.

Petru Trutia
Paroch.

Лптъmплърї de zi.

* Ла ънівєрсітатеа din Пешта с'а протоватъ дела Ian. а. к. лпкóче 4 тінерї ромънї de Докторї de дрептърї, ші анъme: D. D. Ioan Nemeш, Ioan Попъ, Ioan Маніъ ші Ат. M. Маріенескъ. Dл. Конст. Ніка лпкъ са протоватъ лп Віена ка Dр. de мечідінъ. Ле гратълътъ! Съ тръіаскъ!

* Din Коморнъ (лп Бнгаріа) і се скріе л. „P. Naplo,“ къ аколо лп 16 Март. се тръзіръ оаменіі пе неаштептате, къ пе страда аша нътітъ a сървілоръ, се прітълаъ стръжі de жandармі, ші атъеле капете de страде ераъ пъзіте. Лъкіторіі сънріnшї de астъ minъne, деокамdатъ пъ счіръ есплка стареа лъкрълъї, пънъ кънdъ маї тързіоръ еші ла лъminъ, къ лп врта ънъї телеграмъ сосітъ din Віена, поліціа каътъ dупъ арме аскънсе лп Бісеріка гр. оріенталъ de ачі. Інdіперълъ мілітаріъ трімісъ аічї лптр'adінсъ лпсоцітъ de патръ zidарї къътъ маї 'nainte лп гроапа de варъ че се афла лп кърtea Бісерічеї, dупъ ачеea съпъ o піатръ че ера ашезатъ ла прагълъ Бісерічеї, ші 'n врть съпаръ ші лп кріптъ, ші астфелъ пе афлъndъ нічї o артъ се deпъртаръ. Лптр'ачеea лп врта ънъї mandatъ поъ лп 18 а ачееашї, еші ачі кіаръ Komandantele четъції лъънd zidарї къ сіne, съпаръ фаца санктъаріълъї ші калеаскръ ші стеоа че се афла dinnainтea алтаріълъї компъсъ din петрії мозаіче, пънъ кънdъ лп врть къътаръ ші прела мортъпте къ сфределе de фънтънъ, лпсъ фіреште пъ гъсіръ нічї акъ німка. Лп врта астеї пърчедерї, крещінії гр. оріенталї дела Бісеріка помепітъ пъ вреаъ a маї лптра акъ лп ачееашї Бісерікъ, ші претіndъ ка съ се сфінцаскъ din поъ, ва вреаъ аї тріміте комandантелъї четъцеї ші кеіа Бісерічеї.

* Маџістратълъ din Бъda, a фъкътъ лп 20 Март. п. къноскътъ ordінъчіunea Локоціінцеї din 20 Февр., лп врта къреea тоате артеле лъате лп a. 1849, ші пъстрате лп арсеналеле din Бъda ші Пожонъ се даъ лndъръптъ. Орї чіne — зіче — аръ авеа асетенеа претенсіunї се провоакъ a се адреса пънъ ла сфършітълъ лъї Март. ла administрацііunea din Бъda.

* Din Венеціа се скріе, къ лп цънътъріле din Мантъа с'а лъатъ прінсъ декъръndъ ънъ емісаріъ піемонтесъ, карele атъцea солdацїї — ші къ деосевіре пе чеї de унгъръ, ка съ десертезе. Афларъ ла дънсълъ o сътъ лпсетнатъ de баніъ.

* Лп Бъкърештї с'а форматъ ънъ комітетъ чентрале пентръ десволтареа паціоналітатеї маčedo-ромънe ші мънтъіреа еї, лп респектълъ морале, de съв жъгълъ греческъ. Лп Краіова с'а форматъ асетенеа ънъ комітетъ філіале, тотъ къ ачелашї скопъ. De кънdъ с'аъ форматъ ачесте доъ комітете, мълте фамілії маčedo-ромънe, че петрекъ лп нътерълъ лпсетнатъ, атътъ лп асте доъе капітале але Ромъніеї, къtъ ші лп алте ораше, ші пре афаръ ла цеаръ, цінъndъ мошії боерештї лп арendъ, біртърї ш. а. лъкрърї de къштігъ, ші карї маї наінте требеаъ de фамілії гречештї, аъ лпчепътъ акътъ a вені ла конштіінца de сіne, ашї мъртърісі пъкатълъ лоръ, a се рънina de елъ, ші a се цінea ферічіте, лтвълзъndъce, ка комітетеле съ ле лпскріе лп нътерълъ фамілілоръ бътъпеї сале мате ромънe.

„Г. Транс.“

* Штіріле че авемъ de ла Іашї сънтъ фоарте бъне. Гъверпълъ de аколо каре се афлъ лп артоніе къ челъ de аічї, мерце лптр'ънъ перфекъ акордъ къ Катера, а къріа сесіune с'а маї прелънцітъ пънъ лп Апріліъ. „Nation“

* Жърналъл „Herm. Ztg.„ пе скріе, къ аръ фі лпцълесъ, къtкъ ценералълъ Монтеново, аръ фі денътітъ de комісаріъ ресескъ пентръ дieta Трансілванієї.

* Лп Бнгаріа с'а серватъ претътіndенї зіса din 15 Март., ка зіса чеа темораbілъ, лп каре ерънсеръ тішкъріле лп Бнгаріа лп a. 1848.

* Dупъ счіріле din Віена, аколо се факъ десватерї пентръ рестабілірea гъардеї ресешті маџеаре, o парте a ачестеіа ва фі органісатъ лпкъ лnainte de deскідерea дietеї, ка аша ачеаста съ петреакъ пе Маіестатеа Са ла Бъda.

* Лоідълъї de Пешта і се скріе din Віена, къ Баронълъ Ваі Капчеларіълъ, ва вені дела Віена лп жосъ ла Бъda, пе септътъмъna чеа маре (de акътъ), спре a фаче прегътіріле черъте. Тотъ атънчі ва нітері ачі ші o парте din слъжіторіі кърцеї. O парте din гъарда кърцеї лпкъ ва плека къtръ Бъda тотъ атънчі.

Сынтъ тітълъ петречереі М. Сале дн Бъда, віціліа ва фі дикредінцатъ волынтірілорь хъсарі унгурещі.

* Дн Америка са афлатъ декърндъ о машінъ, не каре дакъ а дпвъцатъ чінева а о шті атінце ка пе клавірь, дшї поате тінъри кънтеле кь піште сенне, фитотмаї пе кътъ се дптъмплъ ачеаста ші ла телеграфь.

* Парохълъ гр. ор. din Торакълъ мікъ, D. Георгіе Бъчеарів, alias Міхлескъ, а трімісь 10 фл. пе сеата zizindeі ноастре Бісерічі катедрале din Сібіїь.

Орацінnea Конс. Августинь Ладаі,

дн Конференцеле din Алва Іюліа, цінътъ дн лімба маџеарь.

Есчеленціа Та Domнле Баронь Прешіде!

Мърітъ Конференцъ!

Дънъ че ші еь сынтъ дпвітатъ ла ачеаста конференцъ съмі даь пъререа mea indivіdзалъ дн привінца конституцієі, кь привіре ла чea din 1848, прін каре попорълъ сaь фъкътъ ліверь, ші сaь дндрептъцітъ націоналітъціле ші конфесіюніле реліціонаре дн знь mодь егалъ, не баса dіплоmеі дмпърътещті din 20 Октомвріе 1860, me декіарезь лънгъ конституціа din 48, кь атъта маї вьртось, кънчі Маіестатеа Са глоріосълъ постръ Монархь дн сесь лъдата dіплоmъ не спюне, кътъкъ прогресіва десволтаре а конституціонеі рехавілітате се ащепъ маї вьртось дела съмътосъл кътпът ал попоарелор, сеь кът аї зіче дела попорл маіореан, — прін ачеста дънъ а mea пърере аь декіарат Маіестатеа, къ дн зілеле свірії сале пе трон аь афалат попорълe пedестоініче de ачеа конституціюне пе каре о дъдесе глоріосълъ сеь антечесоаре, сеаь кътъ аї зіче, попоарълe арь фі фостъ дпкъ mінорене, ші пентрь ачеаста аь авътъ требзінцъ а сзспенda конституціюnea пе кътва тімпь; — акътъ даръ дънъ 20 Октомвріе, дънъ че Маіестатеа Са аь декіаратъ попоарълe de маіорене, есістъ оаре врео каzъ, din каре попорълъ съ пь воіаскъ а трацe фолоаселе конституціеі, а ачеі конституції, каре аь пзсь капетъ сзферінцелорь лзі, сеаь се кредe, къ попорълъ арь къята дн ачеea претестъ de петълцъміре кь конституціа din 48; къ елъ пь аь лъатъ парте активъ прін репресентанції сеі дн ачеea dіетъ, каре аь прокіематъ конституціа? Сеаь кредецї къ попорълъ арь ігнора конституціа din 48, пентрь ачеea кънчі ачеea с'аь прокіематъ de кътръ класеле прівілеціате? de кътръ ачеле класе, каре аь фостъ десфълъ de егоістіче а се лепъда de прівілеціърі ші ка съ се пзе пе сіне дн о паралелъ кь попорълъ, л'аь декіаратъ пе ачеста пзнзмаї de ліверь, чі ші de егалъ фъръ діферінцъ de націоналітате ші конфесіюне. Nь Domніі mеі. Асетенea дпвіпърі вреаь а кредe, къ попорълъ ле ва респінце кь тоатъ серіозітатеа, — попорълъ дънъ мінтеа с'а чea съмътоасъ прічепе ачеea, къткъ дндрептъціреа лзі съ дпчепе аколо, зnde аь дпчетатъ пеdндрептъціреа; дн 48 с'аь фъкътъ попорълъ ліверь маї дптъіь dекъндь аь девеніт Трансілванія сзь глоріосълъ сцептрь австріакь. — Ші акътъ дънъ ачеастъ скъртъ прекзвънтаре трекь ла ordinea зілеі, — адека, ка съ'мі даь пъререа indivіdзалъ асзпра лецеі електорале, ва съ zікъ, асзпра лецеі органіче, пе а кърeі басе аре съ фіе конституіть репресентаціюnea церії, ка съ корєспындъ тътзрорь інтереселорь дн ачеастъ прівінцъ.

Саь десфъшзратъ дн дскъреалъ ачесторь доъ mедінце доъ пърері прінчіпале; чea din тъіь е пъререа Есчеленціеі Сале а Епіскопълзі Трансілваніеі Dр. Лздовікь Хаінald. Есчеленціа Са апъръ лецеа електоралъ din 1848, ші кь въгаре дн сеашъ а прінчіпілзі din каре аь порнітъ Есчеленціа Са кь атъта търіе а квънтълзі, ші кь ашіа маре капоштінцъ de лецї, кътъ din ачестъ пзнктъ de вedере, дпчеркъндзсе чінева а рефъцце пъререа ачеаста, с'арь афла дпотъндь дн контра зnделорь с'аь сарь дпкзmета а кредe, адъзгъндь ла тоате ачелea чева, къ кь о ліпгъръ de анъ арь потea дптълці апа търеі. —

А доза пърере с'а пропзсь de кътръ Есчеленціа Са Архіепіскопълъ ші метрополітълъ de Алва-Іюліа, Алесandрь Стерка Шълцъ; ачеаста е дн diаметъ дн опзнере кь чea dінтъіь, дпсе пь е контраръ спірітълзі конференцелорь поастре, ші ка съ проптескь ачеаста асерцізне me провокь ла дмпърътескълъ білетъ de мъn de дн 21 Dек. 1860. Спре ачестъ скопь дндръпеаскь ачестea кътева квінте din ачелъ пreа дналтъ білетъ кътръ Есчеленціа Са Баронълъ de Kemeni praemisis praemitendis:

„Eine Berathung in Karlsburg zu veranlassen, und ihre Vorträge mir vorzulegen.“ Дънъ прічеперea mea, пърере ачеле, каре поі дн ачеастъ конференцъ ле дескопрімь нь свнтъ облігъторе пентрь націзні, фіиндкъ дела еле нь авемь mandatь, даь дпсе зн матеріалъ респектабіле пентрь Есчеленціа Са D. Прешідінте, ші не змеріле Есчеленціеі Сале девене тоатъ требзтатеа, сеаь сарчіна de a сзвзрше дн репортълъ че аре алъ аштерне Маіестатеі тоате опініиніле аічі десфъшърате. Трекътълъ челъ стрълзчітъ алъ Есчеленціеі Сале, прекътъ ші спірітълъ сеь челъ лзмінатъ, редікатъ преste тоате прежзделе партікларе, не сервеще de сігзрітате, къткъ Есчеленціа Са ва ресолва проблета ачеаста дн адевърь треа, дптр'знь mодь салзтарь інтереселорь дналтълзі тронь, ші маї мълцъміторіь de інтереселе патреі ноастре. — Есчеленціа Са Епіскопълъ Хаінald аь апъратъ легалітатеа лецеі електорале din 48, ші се паре дпсе кь іаь кзпоскътъ дефектзозітатеа, челъ націнь нічі знълъ din ачеї прéстімаці метрії, карії партінескъ пъререа Есчеленціеі Сале нь аь дптърітъ дн adінсь, къткъ ачеле лецї арь кореспынde черінцелорь тімпълзі de фацъ; din контръ Есчеленціа Са Метрополітълъ аь motівatъ пъререа с'а кь ачеea, къ лецеа електоралъ din 48 дънъ конченталъ ромънескъ нь респынde інтереселорь націзнеі ромъне, ші аь арътатъ mодълъ ачела, дънъ каре прочедъндь се фаче посівіл, ка дн чea маї de кърндь dіетъ съ фіе націзнea ромънъ репресентатъ. — Еь даръ пе темеіълъ dіплоmеі din 20 Октомвріе ші алъ білетълзі de мънъ кътръ комітеле Рехвергь тотъ din ачеeаші zі, партінескъ дн ачеастъ прівінцъ пъререа Метрополітълзі, ші рогъ пе Есчел. Са D. Канчеларіь штілітъ, ка дн репортълъ че аре съ'лъ аштеарнъ Маіестатеі Сале, съ віневоіаскъ а фі кь граціоаса бъгаре de сеамъ кътръ ачеастъ пърере. Дн врмъ дндръпеаскъ а дескопері ші ачеea пърере, къткъ попоареле патреі ноастре, дънъ кътъ штіь еь din есперіенцъ німікъ нь дорескъ маї фервінте, декътъ конкіетареа dіетеі, къ авъндь окасізне легалъ съ поатъ ретзла релаціюніле dінтре еле, ші а ле пзне дн консонанцъ кь інтереселе статълзі, ші пъn атънчі съ не дъmь сілінца кь сзпце речеа пе дпцълеце зній кь алції, ші а делътзра тоате претестеле, каре ар періклita дмпрътията дпкредere. —

Алва-Іюліа $^{13}/_{1}$ Февръріе 1861.

Ладаі.

Фоіле тон.

I. Рацюцініълъ. Комітетълзі пентрь ажторареа Ізрістілорь ромъні лінсіцї, дела Академіа din Сібіїь.

Сзперълзсь din лзна трекътъ 287 фл. 20 кр.

Дн декърсзл ачестеі лзні с'аь адзнат прін стъръінца зелосълзі бърват Грігоріе Кзмпеан (Mezeі) ші кь ажторіълъ Дзлзі Пароху Петрь Трзца din Крікъ 73 фл. ші анзме: дела маї мълцї локзіторі din поменіта комзнъ бкате, каре апоі префъкъндзсе дн банї аь ешітъ 47 фл. 80 кр. Дела пароху Петрь Трзца 6 фл. 20 кр. Грігоріе Mezeі 10 фл. Cімеоане Ністорь din Бъчердіа 3 фл. Іоане Ністорь 1 фл. Ісаіе Ністорь 1 фл. Георге Ністорь 1 фл. D. Ніколаь Біро ч. р. провісорь 2 фл.

Прін D. Пароху Стефань Поповічь din Горзіа дн Бънатъ 22 фл. в. а. ші анзме: дела DD. Стефань Поповічь Пароху 4 фл. Матеіь Поповічь admin. 4 фл. Стефань Папаіотъ, нотарів 2 фл. Алесandрь Бошінка негоцет. 5 фл. Філіп Лепа антіste ком. 1 фл. Дamаскінь Лепа екопомь 1 фл. Іоане Чіокь alias Маріань 1 фл. Спіridонь Іваскь дпвъцъторіь 50 кр. Іоане Поповічь екопом. 50 кр. Теодорь Лаешь кзраторь вісь. 50 кр. Іоакімь Лаешь касіерь 40 кр. Іоане Гъцїь жзратъ 40 кр. Франчіскь Котела екопомь 40 кр. Маї мълцї локзіторі екопомі 1 фл. 30 кр. Дела знь анонімь М. П. знь конпонь de 12 фл. 30 кр. т. к. каре саь скімбатъ кь 12 фл. 50 кр. Пърінтеле Тома Васіліе din Брашовь 10 фл.

Сзма 414 фл. 70 кр.

Din ачестіа саь дмпърцітъ дн шедінца dто $^{4}/_{2}$ а. к. ші анзме лзі: a.) Cімеоане Мънтіь 4 фл., b.) Лазарь Грзескъ 6 фл., c.) Ефраімь Папь 11 фл., d.) Вісанцїь Мань 10 фл., e) Міхаілъ Добо 10 фл., f.) Алесandрь Велікань 6 фл., g.) Dімітріе Перца 6 фл., h.) Kandidь Албіні 6 фл., i.) Іоане Герасімь 6 фл., k.) Іоане Кошеріь 10 фл., l.) Zеновіе Петрарка (din каzса зней воале дпdелзпгате) 30 фл., m.) Аpone Demсзшіань 10 фл., n.) Іосіфь Папь 14 фл., o. Грігоріе Манараzіань 10 фл.

Сзма 141 фл.

Сзвтръгъндзсе ачеастъ сзмъ din чea a перчептелорь се аратъ знь сзперълзсь de 263 фл. 70 кр.

Тотъ кь окасізнea ачестеі шедінце адзкъндь D. Протопопь І. Х. 'наіпте, къ злії зелоші бървацї аі пострії din комзна Сесчіорі аь дпфіінцатъ пентрь знь ізрістъ дела Академіа din Сібіїь знь стіпендіь de 60 фл. в. а., саь девічь, а се офері ачестъ стіпендіь, кь нзмеле „стіпендіълъ Сесчорепілорь“ ізрістълзі Cімеоане Мънтіь. Дпсъ фіиндь къ стіпендіатълъ пзнъ акзма аь трась сзвсідіь дела ачестъ комітетъ, саь девічь а се дпрецістра рателе трімісе de кътръ фондаторі пе лзнеле трекзте, адека: пе Октомвріе, Noемвріе ші Декемвріе 1860, ші пе Іанзаріе 1861, каре рате дн сзмъ de 24 фл. в. а. саь ші трансзсь комітетълзі, ші ашіа адъзгъндзсе сзма ачеаста de 24 фл. в. а. ла сзма сзсь дпсемнатъ, съ аратъ кь zіоа de астъзі знь сзперълзсь de 287 фл. 70 кр. — zі: доъзсте оптъзечі ші шепте фіорінї ші 70 кр. в. а.

Сібіїь дн 4 февр. 1861

Комітетълъ.

II. Рацюцініълъ комітетълзі пентрь ажторареа ізрістілорь din Сібіїь.

Сзперълзсь din лзна трекътъ 287 фл. 70 кр.

Дн декърсзл ачестїі лзні а маї дптрат, дела D. D. Negцъторіълъ Теодор Чіркь din Брашовь 100 фл., каре сзмъ съ облігъ вінефъкъторіълъ а о da пе 4 анї дънъ одатъ, ші ашіа ачестъ зелосъ вървать асігзръ сзвсістінца знзї тінърь пе дптрегълъ сзкърсь ізрідікь; Матеіь П. de Грідіань 8 фл. Макавеь Папь 4 фл. Прін Колекта дела Сібіані, ші анзме дела D. D. Паzл de Dзнка 3 фл. Ладіслаь Таташіь 50 кр. Васіліе Арделеань 1 фл. Dр. Бенdела 5 фл. Петрь Бъшіакь 2 фл. Георге Хагі 1 фл. Конст. Грітъ 50 кр. Іоане Алдзлеань 2 фл. Грігоріь Пап 1 фл. Петрь Рошка 1 фл. Іоане Хаціа 2 фл. Кіра Татарцї 2 фл. Dімітріь Поповічь 1 фл. Комзна Съчелъ 10 фл. Дела Корпълъ негцъторескъ din Сібіїь пе анълъ дптрегь deodатъ, ші анзме: Dімітріе Andронікь 12 фл. Георге Zахаріе 6 фл. Грігоріе Матеіь 6 фл. Георге К. Деметер 3 фл. Антоніь Бехніцъ 10 фл. Васіліе Гърбъ 5 фл. Георге Владь 4 фл. Кіра Татарцї 5 фл. Прін D. Преторь Філіпь Паскъ din Богша Мънтеапа са трімісь, ші анзме: дела D. D. Філіпь Паскъ 10 фл. Ніколае Папаіотъ 10 фл. Nіметъ & Шателет 10 фл. Антон Блаіоті 10 фл. Антон Крістъ 10 фл. Хедвіг de Ббс 10 фл. Алесandрь Фрачіка 10 фл. Васіліе Георгевічь 10 фл. Іоане Фръчіка 10 фл. Еліе de Хоссь 10 фл. Маркзс Баісь 10 фл. Іосіфь Caidл 10 фл. N. Хап 10 фл. M. Качек 15 фл. N. Павловічіь 5 фл. A. Фескзетъ 5 фл. Маї мълцї 81 фл. 60 кр.

Сзма 708 фл. 30 кр.

Din сзма ачеаста са дмпърцітъ пе лзна лзї Мартіе лзї: a. Іосіфь П. Папь 16 фл., b.) Іосіфь Папь de Бота 6 фл., c.) Вісантіе Мань 16 фл., d. Ефраімь Папь 11 фл., e.) Cімеоне Мънтіь 14 фл., Міхъілъ Добо 10 фл., g.) Dімітріе Перца 6 фл., h.) Kandidь Албіні 6 фл., k.) Іоане Герасімь 6 фл., l.) Іоане Кошеріь 7 фл., m. Грігоріе Манараdіань 5 фл., n. Іосіфь Копъчіань 8 фл.

Іаръ ажторіълъ правълзі пострь Конфрате Теодорь Черкь с'а оферітъ сзь нзмеле „ажторіь Черкзіань“ лзї Аpone Demсзшіань Ізрістъ дн a. l., зна ратъ 10 фл.

Сзма 127 фл

Сзвтръгъндзсе ачеастъ сзмъ, din сзма перчептелорь, се аратъ знь сзперълзсь de 581 фл. 30 кр., zі: чінчісте оптzечі ші знь фіорінї ші 30 кр. в. а.

Фрзтосълъ респлтатъ de пзn акзма алъ контрівзірілорь спре ачестъ скопь салзтарь — пентрь каре лі се адзче Domнілорь контрівзенцї дн нзмеле тінерімеі ромъне чea маї кордіалъ рекзноштінцъ, не дндрептъцеште а не еспріма кь тоатъ франкеца депліна конвінцере, къ дптрегълъ попорь ромънь а венітъ ла ачea кзноштінцъ, къ нзмаї ші нзмаї прін кълтзръ днделептълъ поате ромънълъ ажзнце ла кълтea ферічіреі сале. —

Дечі прочедацї фрацілорь не калea че ацї порнітъ, ші въ вецї конвінце дн скъртъ тімпь, къ націзніле конлокзітоаре нь ворь маї авea кърацълъ а не дпзнта лінса бърбацілорь кълці, ші ніче ромънълъ нь ва маї фі сілітъ а тръі кь консіліь, ші ашї дпкредe каzса са ачелзіа, че іа іззітъ нзнга ші содоареа, нь дпсь ші вінеле саь ферічіреа.

Сібіїь дн 2 Мартіе 1861.

Комітетълъ. *)

*) Пентрь околіреа спеселорь, се трімісерь тоате радіоцініile нзмаї редакціzнеі Телеграфълзі Р. спре пзблікаре, рзгасерътъ дпсь не О. Редакціzне а Газетеі din Брашов, ка съ прімеаскъ дн колоанеле сале тоате че се атінгь de патрa ачестзї обіектъ. Рзгареа ачеаста о репоімь ші акзма кь атъта маї вьртось, кънчі ла ачеаста сзнтемь din маї мълте пърці провокаці.

Комітетълъ.

Редактор респзнзътор Ioann Рац.

Едітра ші тіпарізл тіпографіеі діецезане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѣ есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препѣтерацівнеа се фаче ап Сібііѣ ла еспедітѣра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кѣ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Преціѣл препѣтерацієі пентрѣ Сібііѣ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жѣметате de ан 2. фл. 10 кр. Пентрѣ челелалте пърці але Трансілваніеі

Nro 12. АНѢЛѢ IX.

Сібііѣ 23. Мартіе. 1861.

ші пентрѣ провінціеле din Монархіѣ пе ан ан 5; фл. 25 кр. еар о жѣметате de ан 2. фл. 62½ кр. Пентрѣ прінч. ші цері стрѣіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескѣ пентрѣ ліпіа óръ кѣ 7. кр. ширѣл кѣ літере мічі, пентрѣ а доза óръ кѣ 5½ кр. ші пентрѣ а треіа репедіре кѣ 3½ кр. в. а.

Protocolulu

Conferintiei tinute in Sibiiu in $^{9}/_{21}$ Martie 1861, in casele seminariale in privintia reuniunei pentru literatura si cultura poporului romanu, si anumitu in privintia compunerei statuteloru aceleea, spre a se substerne spre aprobarea pre'nalta, conchiemata in 20 Februariu s. v. prin jurnalele nationale din patrie, de catre Exellentia Sa D. Episcopu Baronulu Andreiu de Siaguna:

La aceasta conferintie au fostu de fatie sub presiedintia Escellentiei Sale Pre'santitului Episcopu Andreiu Baronu de Siaguna:

D. D. Ioan Branu P. de Lemeni Cons. de apelatiune. Ioan Aldulianu Cons. de apel. Dr. Bendella Cons. de apel. Iacobu Bologa Cons. de apel. Petru Manu Cons. de finantie, Dr. Pavel Vasiciu Cons. de Schoale, Pavelu Dunca Cons. de apelatiune, Ilie Macellariu Con. de tiare, Georgie Baritiu Directoru de fabrica, Ioan Puscariu Pretore, Ioan Panoviciu Protopopu, Petru Badilla Protopopu, Ioan Hania Protopopu, Nicolae Popeea Protosingelu, Petru Popescu, Prot., Antoniu Vestemianu Par., Ioan Ratiu Par., Axente Severu proprietariu, Nicolae Gaetanu Assessoru urbariale, Dr Ratiu Advocatu, Dr Stoia, Nicola Not. publicu, Ioanu Codru Adiunctu de Pretura, Const. Stejariu Capitanu c. reg., Ciurcu Negutietoriu, Dr Nemesiu, Vasilie Axente Actuariu, Romanu notariu, Romanu Redactoru, Petru Rosca Adjinctu, Ieremie Margineanu Capit. c. r., Onitiu Advocatu, Alexandru Bacu oficialu milit. c. r.

Conferintia sa inceputu la 10 óre n'ainte de ameadiu.

Siedintia I. din $^{9}/_{21}$ Mart. 1861.

1, Esselentia Sa D. Episcopu de Siaguna deschisa conferintia prin o cuvintare potrivita, inpartasi adunarei despre toate lucrarile ce au decursu in privintia infiintindei Reuniuni dela prima petitiune din 10 Maiu 1860, pone in timpulu de fatie, si mai pre urma preda toate actele atingatoare adunantiei spre urmarea mai departe. Cuvintarea prementionata dinpreuna cu aclusele ei se adaoge aici in alaturare.

2. Dupa aceasta se aleasere de secretari ai Conferintiei D. D. Georgiu Baritiu Directoru de fabrica, si Nicolae Popea.

3. Mai incolo sau cetitu petitiunea din 10 Maiu 1860, subscrisa de Archierei si de 180 romani inteligenti din diverse parti a le Transilvaniei, pentru incuviintiarea Reuniunei; apoi resolutiunea Principelui Guvernatoriu Lihtenstain d-to 12 Iuliu 1860 prin carea ni se da indreptare spre a substerne mai intaiu celu putinu in schitiare statutele reuniunei, precumu si resolutiunea cea mai proaspeta din 31 Ianuariu a. c. iaresi din partea in. Gnvernu, prin carea reuniunea se aprobeaze insesi, dandunise voe totodata a sevirsi prelucrarile de lipsa, spre care sfersitu sau si conchiematu apoi conferintia de fatie.

4. Sau otaritu ca lucrarile aceste sa decurga in siedintia plenare.

5. In urma acestora sau luatu la desbatere cele 3 proecte de statute, unulu cate unulu, si 1 alu Essellentiei Sale D. Eppu Siaguna, compusu din celelalte trei si substernutu Guvernului in urma resolutiunei celei din teiu. D. Georgie Baritiu au deprecatu cetirea proectului Domniei Sale; sau cetitu alu D Canonicu Timoteiu Cipariu si alu D. Pretóre Ioanne Puscariu, apoi se desbatura aceste proecte, si in fine se decise, ca sa se aleage o comisiune, care se esaminedie si mai cu patrundere proectele pomenite, si in siedintia urmatoare se'si dea parerea despre acela, pre carele laru afla mai bunu si mai potrivitu cerintieloru asotiatiunei din preuna cu modificatiunile, ce aru veni a se face la acelasiu; si asia punctul 4-a se modifica prin decisiunea aceasta in chipulu aretatu.

6. De membrii Comisiunei cestionate se aleasera D. D. Ioan Branu de Lemeni, Ioan, Alduleanu, Georgie Baritiu, Ioanu Puscariu, Iacob Bologa, Dr Ratiu, Dr Stoia, Dr Nemesiu, Dr Bendella, Ioan Codru, Nicolae Gaetanu', Ilie Macelariu, Axente Severu, Ioan Hania, Antoniu Vestemianu, Advocatulu Onitiu.

Cu acestea sau inchisu siedintia la 2 óre dupa ameadi.

Siedintia II-a. din $^{10}/_{22}$ Martie 1861.

Conferintia sa reinceputu la 10 óre innainte de amiadi, cu autenticarea protocolului siedintiei de eri.

Dupa aceasta Comissiunea aleasa in siedintia de ieri pentru esaminarea celoru patru proecte de statute reporta prin alesii sei D. D. Const. Alduleanu si Petorele Ioanu Puscariu, ce au esaminatu acumu pomenitele proecte de statute, daru ne avendu timpu suficiente nu putura elabora decatu numa doue sectiuni de statute pone la §-alu 11. remanendu inca trei sectiuni inderetru; si asia se puse intrebarea: ca continuasiva comissiunea elaboratulu seu mai departe, seu sa se faca acesta in siedintia plenara; si sau decisu, a se continua elaborarea mai departe a statuteloru in siedintia plenara.

3. Deci la dorintia comuna sau cetitu mai intaiu operatulu celu nou de statute prin D. Pretoru Puscariu, pone la sectiuea 3-a §-ulu 11. desbatenduse dupa aceea pe rendu unulu cate unulu din paragrafi.

4. Mai antaiu sau luatu la desbatere numirea Asotiatiunei, si dupa o discusiune mai serioase sau primitu numirea de: „Asotiatiune transilvana, pentru literatura romana si cultura poporului romanu.“ —

5. Dupa aceea sau purcesu cu desbaterea mai departe din §-u in §-u, si cu putine modificatiuni si adaose s'au primitu de bunu intregu operatulu pone la §-ulu 11-lea esclusivu.

6. Mai incolo sau defiptu principiile generale pentru sectiunile 3-a, 4-a si 5-a de statute, si apoi sau incredintiatu si elaborarea acelora dupa principiele generale defipte comisiunei si respective D. D. Cons. Aldulianu si Pret. Puscariu.

7. In fine D. Dr Ratiu impreuna cu Parintele Antoniu Vestemianu, fiindu impedecati in siedintia I. prin desbaterile ce urmara, — descoperirá conferintiei: ca Dniile Sale sunt insarcinati de Eselentia Sa D. Metropolitu Alesandru Sterca Siulutiu, a comunica bucuria Esel. Sale pentru Asotiatiune, cá Innaltu acelasi din causa boalei fu impedecatu de a lua parte in persoana, si ca promite din partesi totu ajutoriulu putinciosu pentru Asotiatiune.

Siedintia sau inchisu la 2 oare dupá ameadi.

(Va urma.)

Монархіа Аѣстріакѣ.

Сібііѣ 22 Мартіе 1861.

Счіріле че пе сѣпріндѣ де тоате пърці, п'а фостѣ пічі кѣндѣ маі ресѣоіоасе ші маі сгомотоасе ка астъзі; челѣ пѣцінѣ дела ерѣпереа ресѣоіѣлуі італіанѣ лѣкоаче пѣ пе адѣчетѣ аминте де асеменеа амепінцері віфороасе, че аѣ ѣмплѣтѣ азі атътѣ де таре атмосфера політікѣ.

Кіарѣ жѣрналѣлѣ вієпезѣ „Presse,“ каре деалтмінтреа пѣ се пѣтеръ лптре фоіле песімісте, лпкъ е плінѣ де асеменеа штірі.

Ла бѣрса парісіанъ, а стрѣбътѣтѣ пънъ ші ачеа фаітъ, кѣткъ лптръ аѣстріачі ші піемонтезі с'арѣ фі ші лптъмплатѣ акѣ о чіокніре.

Портареа Франціеі траце асѣпра са о маре атенцівне. Се зіче къ ачаста (Франца) арѣ фі пѣсѣ пе пічóре о арматъ пордікъ стътътоаре din 150 фічорі кѣ квартірѣлѣ цепералѣ лп Лілле; табъра дела Шалонѣ се ва адѣна лп пѣтерѣ de 60 мії оамені; армата дела Ліонѣ се лптъреште прін а 5-а дівісівне; Мецѣ ші Страсѣѣргѣлѣ се лпартеазъ, ші лп Тѣлонѣ стъ о флотъ гата de a потеа трансporta ѣнѣ корпѣ de 25 фечіорі, орі лп каре парте арѣ чере требѣінца.

Лп Італіа de сѣсѣ domпеште лптокмаі о асеменеа тішкаре белікоасъ.

Рецеле Вікторѣ пѣ се dѣce ла Неаполеа din кавъръ, къ Лотѣардіа аре лінсъ de дъпсѣлѣ лп тотѣ момептѣлѣ; алѣ патрѣлеа корпѣ de арматъ італіанѣ сѣѣт команda лѣі Чіалдіні се транспѣне лп фѣга маре дела Неаполеа ла Цепѣа, спре а ста гата пентрѣ орі че казѣ. De асеменеа счірі сънтѣ астъзі пліне жѣрпалеле.

Лп оріептѣ лпкъ пѣ сънтѣ счіріле кѣ пімікѣ маі пачіфіче, тотѣ ачеашї сітѣацівне ші ачі ка ші лп апѣсѣ ші меазъзі; апоі мішкъріле din Ѣнгаріа ші Полоніа, ші кредінца че домпеште лп лѣте къ Тѣрчіа каре волеще de о лѣнгóре фъръ de леакѣ, аре еъ се dісоалве ші съ фіе черчетатъ de о катастрофъ преа лпсемпатъ; ръскъларіле din Босніа, Херцеговіна ші nedѣmepipea монтенегрінілорѣ, сънт тотѣ атътea сімтоаме, къ о політікъ оарешкаре фъръ есемплѣ лп феліѣлѣ ієї — дарѣ преа обскѣръ лпкъ астъзї, кондѣче требіле лптр'аколо, лпкътѣ лѣме а аре съ вазъ доаръ че п'а маі въздѣ вреодатъ. О депешъ телеграфікъ дататъ din Константінополеа, адѣче счіреа, къ Гарібалдішгіі арѣ фі ші сремтѣ лп Спіца, лп Албанія. Кіарѣ ші лп Віепа, ѣнде dеалтмінтреа лъкѣескѣ піште оамені аплекаці спре пачe, оамені че пѣ преа бѣкѣросѣ тъмжіазъ zеѣлѣї Марте, лпкъ е маре лпгріжіреа пентрѣ ѣнѣ ръсвоіѣ вііторіѣ.

Кѣ тоате асте съ пѣ фімѣ песімішті, съ пѣ пе фачетѣ спаіме лпнаінте de време, къчі повріі чеї грей пѣ тотѣdeaѣна се дескаркъ кѣ грindінъ, тѣпете ші фолцере.

— Лп прівінца каѣсеї Ромеї, кареа тотѣ маї вѣртосѣ се десбате, ші фъръ каре — dѣпъ кѣтѣ зіче фаітосѣлѣ dіпломатѣ Кавѣрѣ — ѣнітатеа Італієї пѣ се поате лптіпѣі, се факѣ негоціацівні пелптрерѣпте лптръ Тѣрінѣ ші Парісѣ. Nѣ лпкапе лпdоіалъ, къ лптре асте доѣе кѣрці domпеште чеа маї бѣпъ копцълецере лп каѣса Ромеї, dѣпъ че Коптеле Кавѣрѣ с'а еспріматѣ дестѣлѣ de пе фацъ, къ, Рома ва фі кътѣ маї лпграбѣ капітала Італієї. Італіа — зіче Коптеле Кавѣрѣ — аре ѣнѣ дрептѣ de a авea пе Рома лп посесівнеа са, къчі Італіа фъръ de Рома пѣ сарѣ потеа конститѣа пічі одатъ; Рома ѣнеште лп сіне тоате кондіцівніле морале ші історіче, че лптіndѣ гарапції ѣнеї капітале. Даторінца са (а лѣї Кавѣрѣ), есте ашадаръ, а арѣта лѣмеї лптреці, къ печесітатеа de a се фаче Рома капітала Італієї, е рекѣпоскѣтъ de кътръ пацівне фъръ пічі о есчепцівне.

Спре а ажѣнце лпсъ ла Рома, требѣе съ пе лпцълецетѣ кѣ Франца.

Съ вedемѣ акѣта маї de апроапе кѣтѣ стаѣ требіле поастре інтеріоаре. — Nе лпвоіріле ші пелпцелецеріле че domпескѣ ші се търескѣ лптре пацівніле din Ѣнгаріа ші челелалте пърці але еї, кътѣ кіарѣ ші лптръ челе din Трансілванія поастръ, лпкъ пе стърпескѣ о лпгріжіре преа лпсемпатъ, ба еле пе даѣ лптр'адевърѣ de a кѣцета асѣпра асторѣ діферінце, кѣ ѣнѣ інтересѣ ші о серіосітате маї маре, декътѣ асѣпра евепіміптелорѣ політіче dінафаръ. Жѣрпалеле паціаре, цертъпе, ротъпе, славе, сѣптѣ пліне de полемічі, че потѣ авea інтересѣ ші фолосѣ пентрѣ орі чіне алтѣлѣ, пѣмаї пентрѣ пацівніле респектіве din провінчіile менціонате, пѣ.

Локълъ ашадаръ, ши сингърълъ тіжлокъ сеаъ ашеа зикъндъ унікълъ ароепагъ компетинте, де а обли тоате діферінцеле дintре націуніле ачесторъ цері, ши але адъче ла о конделецере фрцаскъ, пентръ къ аша съ кончлкре тънъ 'n тънъ, спре ферічіреа патріеі комуне, есте, (орі къ аръ требъі съ фіъ) нъмаі ши нъмаі діета; къчі нъмаі ачі се потъ лъа ла десбатере комунъ інтереселе фіештекъреі націунї. Дърере дnсъ! къ счіріле че не вінъ din маі мълте пърці локъіте къ деосебіре де ромънї ши маціарі, ши маі въртосъ рапоартеле че се факъ деспре алецеріле Дрегъторілоръ de прін комітате, не даъ преа пцінъ сперанцъ, кіаръ ши деспре ресълтатълъ, че л'аръ нътеа адъче діета.

Кореспондинцеле, че не вінъ din ачелеа пърці але Унгаріеі дn каре локъескъ ромънії дntр'унъ нъмеръ дnсемнатъ, че не епаръ маі мълте дntъмплърі дърероасе, прін каре фрацій пострії ромънї сънт терорісаці de кътре компатріоції маціарі, требъе съ унле de о дndігнацінне пré адънкъ інima фіеште кърєї ромънъ адевъратъ; ба de асеменеа маніере авzімъ къ се скърбескъ маі мълці, кіаръ ши dintръ маціарі, се дnцелеце de сіне къ deачеіа, карії се цінъ de о партідъ маі moderatъ ши превъдъ сігъръ перікль, че ресълтъ din асеменеа нърчедері неоменоасе, асънра патріеі ноастре комуне. Сперъмъ дnсъ, къ доаръ воръ урма требіле алецерілоръ маі бине ла ноі дn Трансілванія. Вомъ ведеа!

Есчеленція Са Домнълъ Ф. М. Л. Коптеле Монтеново, а сосітъ дn $^{18}/_{30}$ Мартіе а. к. дn Сібііъ.

Коптеле націнпеі съсештї Баронълъ de Салтенъ, с'а аштептатъ дnкъ не астъзї дn 3. Апріліе (ноъ), ка съ сосаскъ ла Оръштіе, унde ва дnчепе ла організареа скаунелоръ съсештї, уртънdъ асеменеа дn С. Себешъ, ші Міеркъреа, de унde апоі ла Сібііъ.

Дънъ кътъ афлъмъ дn „S. Bote,“ Маіестатеа Са ч. р. Апостолікъ са дndъратъ преа граціосъ а дntъртъші прешедінтелъі рецескъ алъ Капчеларіеі авліче трансілване, унъ терминъ пънъ дn 15 Апріліе а. к. пентръ органісареа жъдецелоръ; іаръ дn касъ dакъ ачеаста аръ фі къ непотінцъ, атънчі капчеларіа рец. авліко-трансілванъ, аре а пропune унъ алтъ терминъ кореспънзъторіъ.

Сібііъ 20 Апріліе. Е къноскътъ четіторілоръ пострії, къ Кроацій аъ датъ ун черкларіъ, дn каре епътеръ пъкателе че ле комітъ маціарії Фацъ къ челелалте націнні, ші декларъ, къ сътъ астфеліъ de дntрежкърърі аръ фі къ непътінцъ а трімите депътаці ла діета Унгаріеі, ші черъ дn комунітате къ Славонія ші Далмація о дietъ деосебітъ. Афаръ de ачеаста нъ а датъ комітатълъ Заграбіеі врednъ семn, къ нъ аръ вреа съ трімітъ ла сенатълъ імперіалъ депътаці, дnсъ а декларатъ тоате релацііле дntрерупте къ комітатълъ Пештанъ, din каuса кънокътеі демонстрацінні пентръ статълъ de асedie атерпатъ асънра Фіътеі, прін каре са депъртатъ de терепълъ легалъ. Ла ачестъ чіркларіъ респунde репътітълъ бърбатъ Деак din пънктъ de вedере націоналъ маціаръ, ші фііndъ къ ръспънсълъ ачеста се поате пріві ка о мъртърісire de кредінцъ а маціарілоръ асънра челоръ маі імпортанте дntребърі цінтітоаре de релацінnea дрептълъі de статъ алъ Унгаріеі, аре съ інтереседе мълтъ ші пе ромънї, къ атъта маі таре, къ кътъ перdеоа dинъ каре бърбації de статъ маціарі аскъndеаъ tendинцеле лоръ а къзътъ, прін квънтълъ лъі Деак, ші акята нъ маі потъ дntъта нічі пре челъ маі афабілъ маціарофілъ. Газета цертапъ „Преса“ дn Np. 84 dъ ачестъі меморіалъ а лъі Деак о деосебітъ атенцінне, ші о крітікъ рігороасъ, din каре дntъртъшітъ четіторілоръ пострії челе маі дnсемнате пасаце, къ атътъ маі въртосъ, къ кътъ ноі апробътъ крітіка ачеаста дn тотъ кънпрінсълъ еї, ка унъ ефлъксъ алъ сентіментелоръ ноастре націонале. Іатъ че зіче „Преса:“

Меморіалълъ лъі Франц Деак деспре релацінніле Унгаріеі кътръ Кроація, есте унъ документъ фоарте дnсемнатъ, фііndкъ елъ се дntinde асънра дntребърілоръ нondеросасе, че атърнъ къ органісареа релацінnілоръ дрептълъі de статъ але Унгаріеі, din пънктъ de вedере націоналъ маціаръ къ мълтъ маі кіаръ, de кътъ че са фъкътъ пънъ акята din партеа органелоръ пъбліче але църії. Прін пътеле авкторълъі съъ, капътъ ачестъ меморіалъ о нondеросітате дnсемнатъ; къчі дn Деак пъ вedемъ дnпаintea ноастръ пътаі унълъ din чеі маі възъці патріоці маціарі, жърніспрdенці ші бърбаці de статъ, чі кънdъ ворбеште Деак, атънчі авzімъ ворбіndъ пре челъ маі къ дnфлънцъ кondакъторіъ алъ партідеі moderate дn Унгаріа, ші унъ бърбатъ de недиспътаверъ соліditате, а къръі віртуці четъценещті сънтъ рекънoскъте de тоці локъіторіі dinкоаче de Лаіта. Меморіалълъ Длъі Деак есте пентръ ачеea унъ евенiментъ політікъ, ші дn пресера deскідерєї dietеі унгърещті de таре дnсемнътате.

Фортал есте de а се пріві ачестъ меморіалъ, ка унъ респънсъ алъ Унгаріеі ла пречедінта декорацінне а Кроаціеі, de каре ворбіръмъ маі съсъ, къчі о астфеліъ de цінере а Кроаціеі, а требъітъ съ атінгъ фоарте неплъкътъ Унгаріа, кареа дn апексареа пърцілоръ цінтоаре de короана Унгаріеі а ші пъсъ чea маі таре сілінцъ, къ атъта маі мълтъ, къ кътъ аша нъміта дntребаре маціаръ перde дn ачеea мъсъръ din нondеросітатеа са, дn каре се мікшореазъ кънпрінсълъ церілоръ репресентате ла діета унгърească. Прін de дntріжіре дntрепринde D. Деак а дъче каuса Унгаріеі дn контра дnкълнацінnелоръ кроате, ші къ тоатъ потереа унеі арте оратоаріе (седякътоаре) резімать пе реміпісценції істориче, ідеі націонале ші астъзії політіче се дnчеаркъ патріотълъ маціаръ а атраце Кроації ла Унгаріа ші съі факъ а се легъна дn дnкліпареа лоръ пентръ трімітереа депътацілоръ ла репресентацінnea дntреції монархії (діета імперіалъ.)

Ноі делокъ ла дnчепътъ не цінемъ пекомпетенці а дечіde асънра атърнътоареї черте de дрептъ історікъ. Нічі нъ не дntъртъшімъ астъзї ла дnсъші прочесълъ, а къръі партіде dedък тітъла de дрепт а лоръ din документе маі векі ка шесе сте de ані, de ші орешікаре тendинцъ арътате дn меморіалълъ лъі Деак нічі Лаі, (чеі неадепаці дntреаба ачеаста) нъ ле воръ фі потътъ трече къ вedереа. Ноі не цертърімъ ла дntребареа прінчіпалъ політікъ. Кроації нъ вреъ съ се субordінеазъ dietеі унгърещті, чі репресентацієї імперіалъ; къчі еї аъ еспертъ сътъ супремація dietеі унгърещті асънреалъ, ші спереазъ къ маі бине ле ва мерце сътъ стъпънірea унеі адънанце імперіале конституціонале. Маціарії, ші Деак дn пътеле лоръ, бат ачеаста прівіре; еї demintъ ачеаста ші зікъ, къ Кроаціlоръ нъ лі са фъкътъ din партеа маціарілоръ нічі одатъ вreo асънріре, еї се дnчеаркъ a доведі, къ мълте dintре чертеле че аъ урматъ, аъ съ се нъпъ дn сокотеала неферічітелоръ нелуцелецері; еї промітъ къ унгърії воръ тракта пе сора царъ кроатъ къ атóре, еї аратъ ла пъцінълъ прецъ конституціоналъ алъ сенатълъі імперіалъ, прекътъ ші ла пересponсабілітатеа міністерілъі австріакъ, ші дn фіне декіаръ, къ трімітереа депътацілоръ ла сенатълъ імперіалъ din партеа кроацілоръ, аръ дъче ла тотала фрънцере а Унгаріеі къ Кроація.

(Ва урма.)

Sibiiu in $^{19}/_{31}$ Martie 1861.

Astadi sa presentatu la D. Ioan Alduleanu juristii romani din Academia Sibiana, spre alu felicita pentru postulu de Consiliariu de Guvernu, la care se denumi de Maiestatea Sa in dilele trecute, si urendui senetate indelungata spre portarea acestei sarcini noue, ii recomendará interessele natiunei romane, prin o cuvintare plina de caldura, la carea Dl. Cons. a respunsu camu in tipulu urmatoriu:

Va multiemescu Domniloru pentru atentiunea si urarile cu care avurati bonetate a me intimpina. Tienta lucrariloru si nasuintieloru mele va fi aceea, care e a tuturoru patriotiloru adeverati, si adeca, in linia 1-a apararea autonomiei si a constitutiunei scumpei noastre patrii, fireste in pastrarea credintiei catra Prea n'altulu ei Domnitoriu legitimu, si in pádirea drumului legalu, iara in linia a 2-a, a contribui din poterimi intracolo, ca intocmirea din neuntru a patriei, sa se basedie pe principiulu libertatei si a egalitatei tuturoru cetatianiloru ei, precumu si a nationalitatiloru si a confesiuniloru acelora.

Eu asia imi pricepu datorintiele mele. Eu nu me pociu privi de amploiatu eschisivu alu romaniloru, precumu nice de acela alu magiariloru sau sasiloru. Postulu meu este alu patriei comune; prin urmare si amploiatulu celu imbraca pe acela. De aicea curge, ca cu asemenea iubire trebue se imbratiosiediu interesele tuturoru patriotilorn nostrii, fora deosebire de nationalitate si confesiune. Cutiediu inse a crede Domniloru, ca in tienta prefipta se cuprindu si interessele iubitei noastre natiuni romane, intogma ca acelu alu celor lalte natiuni colacuitoare.

Cu toate acestea va asiguru Domnii mai, ca eu pastrediu si ducu cu mine convingerea morală, ca acelu postu, care vau placutu a lua de ansa la urerile d-voastra, mi sau incredintiatu mie nu atata in respectulu meu personalu, catu in acela a natiunei romane, a carui fiu amu onare a fi.

Deci se conlucramu cu totii spre ajungerea scopului mentionatu, pasindu pe o cale solida, in contielegere buna cu celelalte natiuni conlecuitoare, ca se ne potemu bucura catu se poate mai in scurtu timpu, de o Patrie libera, constitutionala, intocmai intocmita inmenntru dupa principiulu libertatii si alu egalitatii.

Spre scopulu acesta se conlucrati si insive, pentru ca viitoriulu ei este mai cu sama alu tinerimei — alu Domniavoastra.

Хацег 15 Мартіе. Астъзї петрекърътъ ла гроапъ пе врednікълъ постръ бърбатъ П. Протопопъ гр. ор. Михаілъ Максиміліанъ, карele лъсъ дn 13 Мартіе дn а 53 an алъ вієцеі сале се мътъ пентръ тотъдеана din астъ лъте. Дngропъчінnea ръпосатълъі аъ арътатъ дntръ адевъръ къ de таре саъ сімцітъ пердереа ачестъі бърбатъ. Меркърі ла 3 оаре dинъ амеазї азzіndасъ унъ ресънетъ тристъ de клопотъ, се пъреа къ тотъ попорълъ din романтіка грєdінъ a църєї Хацегълъі се гръбеште ка съ факъ опоареа чea маі de пре урмъ іубітълъі съъ пърінте съфлетескъ; ун пътъръ дnсътнатъ de преоці дnвъркаці дn вештіmінтеле челе сфінте венінd дела Бісерікъ ла каса ръпосатълъі, дnчепъръ слъжба фънебралъ, дn скъртъ тімпъ dинъ ачееіа съ пъсъ мълцімea дn мішкаре кътръ Бісерікъ; кошчъгъ фъ пъртатъ de оптъ Преоці, прелънгъ каре алці оптъ dъчаъ лътінї дn мънъ, дn наintea кошчъгълъі се афлаъ чеіалалці преоці, ші пре тоці ачештіа дї дnкопцъра вreo патръзъчі de четъцені, карі dъчеаъ фъклії. Дn Бісерікъ съ контінъ слъжба, ші съ сфърші къ предікацінnea Пърінтелъі Adm. Протопопескъ алъ трактълъі Девеі Іоан Папіъ, карele пънътаі къ мърі дntрістареа тътъроръ, даръ ші есprімъ пагъва че о сімте Бісерика ші націнnea пердendъ унъ астфеліъ de бърбатъ. Dинъ ачееа плекаръ кътръ цінтірімъ унde съ ашезаръ ръмъшіцеле ръпосатълъі. Фіеі поменіреа вечнікъ ші съфлетълъ odixніт! іар Хацъганілоръ фіеле мангъереа дntрун алтъ бърбатъ врednік, каре съ коръспундъ tendинцелоръ лоръ челоръ адевърате пентръ Бісерікъ ші націнне.

П. Попіанъ.

Brasiovu $^{14}/_{26}$ Martie 1861.

Subsemnatulu Comitetu alu reuniunei femeiloru romane, aduce la cunoscintia onoratului publicu, ca densulu amesuratu decissiunei generale a acestii reuniuni din $^{19}/_{7}$ Noemvre 1859, precumu si pe basa statuteloru sale modificate si aprobate de Innaltele locuri, a delegatu din prisosulu intereseloru fondului reuniunei o sume de 900. fl. v. a. spre subventionarea a trei scoale de instructiune si lucru de mane fameescu, infiintinde in diferite orasie a le patriei, administrandu onoratei Eforii schol. resar. din Brasiovu suma de 500 fl, din care se voru plati doi Professori cari predau instructiune in Clasa a IV-a de fetitie alipita de curendu normei de 3 clase de pene acu cu cate o 100 fl. v. a., iara madama instruitoare la lucru de mane fameescu cu 301 fl. cu conditiunea, ca in accasta scoala se se poata cualifica elevele cu timpu si de invetietorese, iara cate doue sute fiorini val. austr. sau menitu pentru cate o scolutie infiintienda in doue diecese romane, în cea dela Blasiu si Sibiiu, incunostintienduse si despre aceasta respectivii Archierei romani. Totu odate face acestu comitetu cunoscutu, ca mentionata schoala din Brasiovu cu 1 Martie a. c. sa si deschisu',

si se voru primi orfeline de ori unde gratis, facandulise si lalte inlesniri putincioasc, ca se poata frecuenta esta scoala, precumu si alte fetitie, cari voru fi absolvitu 3 clase normale.

Comitetulu reuniunei famciloru romane.

De сѣв мънтеле Ігнішѫлуї 15 Мърцішорѫ.

(Лпкеере.)

Ла авзѫлѫ тътърорѫ ачестора ше бъкърaiѫ, ші пепотъндѫмї лппека бъкърia че о сімцатѫ, amѫ зicѫ: тоате'сѫ бине ші фрътоасе, ma кіарѫ ші demne de лавдѫ, пътаї кѫцетѫлѫ съ фіе кратѫ, ші інтенцізнеа салътарie, къ поі amѫ dopi din тоатъ inima, съ фіе къtѫ маї мълте препарandії ші епіскопії ромъне, пътаї капѫлѫ ші клерѫлѫ фііndѫ лп бзпъ конспанцъ, ші лепъдъндѫ тоатъ зраші прежѫдецеле de зпії конченѣте, съ лъкре зпіцї лп кѫцете ші фапте спре ажѫнцереа зпзіа ші ачелзіашї скопѫ мърецѫ, каре е, просперареа ші ферічіреа попорѫлуї ромънѫ престе тотѫ.

Фрацїї пострїї мартацепї ші чеіалалцї de пе аіврea, съптѫ атъtѫ de modecтї, лпкътѫ лъкрѣріле ачестеа бзне ті фрътоасе арѫ dopi a ле пъстра лп челѫ маї маре секретѫ, dаръ оаре пептрѫ че? Nѫ кѫтва поартъ фрікъ, къ лптрепріndеріле лорѫ салътарie ворѫ da de контрарї лптръ фрацїї лорѫ de зп сънце ші de o тamъ? Саѫ doаръ съ темѫ къ прin ачесте пъzзінце demne de рекѫпоштінцъ ворѫ ацїца асѫпра'шї тънїа ачелорѫ маї марї, ші спеціалмінте а С. Сале Dлуї Епіскоп dела Гіерла? Нічї зпа — нічї алта фрацїлорѫ; фрацїї вострїї de пе тоате локърiле се ворѫ бъкъра de ашіезътінтеле воастре, ка тотѫdeатътеа клеподіі пепрецзіте пацїопале; іаръ прin інтенцізнеа рѫdікъреї зпеї епіскопії повъ, ве потѫ лпкредінца, къ пѫ вецї атраце асѫпръве тънїа блъndѫлуї Епіскопѫ, чі din контръ Сф. Са ва лва парте ла бъкърia воастръ, ші dзпъ лпржѫрінца чea маре че о аре лп лъкрѫлѫ ачеста, лші ва лптinde дрепта са чea потероасъ лптрѫ ажзторіѫ, къ фъкъndѫ ачеаста, ва скъпа de o сарчінъ че 'лѫ апасъ кѫ греотатеа плътѫлуї. Nѫ аскѫndецї dаръ пашїї фъкъцї лптреаба ачеаста, чі маї бine лъкрацї пе фацъ черъndѫ ажзторіѫлѫ челорѫ потерпічї, къ зпindзве потеріле челе слъбзце кѫ ачелорѫ маї тарї, маї лпграбъ въ вецї ажѫнце скопѫлѫ челѫ вънацї.

Лпкътѫ пептрѫ лъкрѫлѫ ачеста, пѫ ве лпкredінцаї лп солїї dіеталї, къ ла dіетъ пѫ кredѫ съ се іее ла десбатере треаба ачеаста спечіалъ конфесіопалъ, *) чі аколо се ворѫ adзче пе тапетѫ ші се ворѫ десбате лъкърї цеперале, ma кіарѫ цепералісіme. — Лп ачесте лмпрежърърї adзчеціве аминте ші de zіса Псалмістѫлуї: „пѫ сперацї лп боіерї, лп фіі оатепілорѫ, лптрѫ карії пѫ есте мънтзіре.“

Тотѫ кѫ ачеастъ окасізне amѫ маї азzітѫ лпкъ аша чева, че кѫndѫ арѫ фі adевърѫ констататѫ арѫ търбзра преа adънкѫ інімїле тътърорѫ ромънілорѫ adевъраці; пептрѫ ачеea, стаѫ лп кѫцете, ка оаре съ маї лмпъртъшескѫ ші ачеастъ фаімъ лп гзра маре, саѫ пътаї съ ціо шоптескѫ; лпсе че вотѫ зтбла шоптіndѫ ка тзеріле кърора ле плакѫ клеветіле, ші а сънa опоареа алтора пе сѫптѫ аскѫпсѫ? Ачеаста п'арѫ фі бърбъцїе, dечї dаръ лцї воіѫ спзне, къ de кѫтва арѫ авea пътаї зтбръ de adевърѫ, атзпчї тръббе съ о кѫпоаскъ тоатъ пацїзнеа, ка съ се пótъ оріента de тімпзріѫ лп фачіendеле сале; іаръ dекѫтва, ачеea пѫ е асемепea adевърѫлуї, атзпчї респектівїї ворѫ протеста кѫ тоатъ солепітатеа, лп контра зпорѫ калѫмпії атътѫ de темерaріе. Се ворбеште adека прin черкърiле прівате, алтмінтрелеа м ї тотѫ deaзна бine лпформате, къ зп D. Фішпапѫ de вицъ ромънъ — сарѫ фі пѫсѫ лп концълецере кѫ Капчеларіа зпгзреаскъ, а штерце кѫ тотѫл цімпасіеле ромънешті din Блажіѫ ші Беізшіѫ, *) din ачеле кавсе попdерóсе, къ тінерії de аколо edѫкацї, съптѫ адъпацї лпкъ din фрацета копілъріе кѫ нісче прінчіпії скълчіате, конституцізнеї чеї повъ ші спірітѫлуї тімпѫлуї кѫ тотѫлѫ контрарie!

Апої пътаї аша се ва потea сѫсцінea фръцієтатеа, пачеа ші лініштea кѫ глоріоаса пацізне маџеаръ, de кѫтва тоцї тінерії ші фіі Зпгарієї ворѫ къпъта асемепea edѫкацізнї, ші ворѫ сзце асемепea прінчіпії съпътоасе, дела лпвъцації чеї репзтації а маџеаріорѫ; іаръ пѫ атзпчї, кѫndѫ інімїле челе плъпъnde а тінерітеї ромъне вор фі лпвепінате прin нісче дъскълашї ромънї кѫ о тѫлцїте de прінчіпії рѫціпіте ші фоарте перікълоасе. Прінчіпіеле че ле сѣгѫ тінерії лп ачесте інстітзте пацїопале аѫ стрікатѫ, стрікъ, ші лпкъ ворѫ стріка фоарте мълтѫ просперітатеї ші венїторізлуї челуї глоріосѫ а пацізнеї маџеаре.

Декѫтва п'арѫ фі есістатѫ лп трекѫтѫ ачесте школї, атзпчї маџеарії п'арѫ авea атъца опопенцї ші контрарї лп тімпѫлѫ de фацъ, ші аша акѫтѫ кавса лорѫ че о пътескѫ сфънтъ — арѫ трізмфа, конституцізнеа арѫ лпфлорі, фръцієтатеа с'арѫ консолida, пацізнеа — вezї бine чea маџеаръ — арѫ проспера.

Катѫ аша аргзментеазъ ші рацїоцїneазъ ачеї фрацї аї пострїї, карії din ълтра пієтате че о аѫ къtръ фрацїї маџеарї аѫ проектатѫ моартea цімпасіелорѫ поастре, de карі прекѫтѫ лптърескѫ ієї — пѫтаї е нічї о липсъ, къчї Арделепії аѫ цімпасіе маї мълте, апзте лп Клужіѫ, Сібіїѫ, Мзрешіѫ-Ошорхеіѫ ші пре алізреа, еаръ Біхорепії лп Орadіа маре ші Добріцінѫ, пептрѫ че dаръ атътea цімпасії кѫ атъца професорі?

Лптрѫ адевърѫ комбінъndѫ фаіта ачеаста, кѫ челе довъ делптъіѫ пѫ потѫ конченe кѫ міптea меа чea мърцінітъ, кѫтѫ аѫ потзтѫ девепі зп ромънѫ — фіе ачела кътѫ de песітціторіѫ — ла зп кѫцетѫ атътѫ de фаталѫ? Лпсъ dакъ апзте е декретатъ, сеаѫ челѫ пѫцінѫ проептатъ штерцереа ачесторѫ довъ цімпасіе ромъне, атзпчї чеї че аѫ конлъкратѫ, ші поате ворѫ конлъкра спре ажѫнцереа скопѫлуї ачестзіа атътѫ de мършавѫ, ворѫ лпфінце пътпаріѫлѫ лорѫ кіарѫ лп інітa пацізнеї ромъне, ші de кѫтва ле ва сѫкчede ачестѫ асасінѫ, че пѫ потѫ крede, — атзпчї ворѫ фі блъстъмацї пѫ пътаї de ромънії контімпзрепї, чі de тоатъ постерітатеа ромънъ кѫ атътѫ маї въртосѫ, къ ачесте інстітзте пѫ'сѫ рѫdікате din граціа статѫлуї, нічї пѫсѫ фondate din банії нітъпзї — чісѫ лптемеіате din пзпга зпорѫ ромънї зелошї ші пемзріторі, прin зртаре ачеаста е пропрістате пацїопалъ, ла каре а се лптinde нічї зп стрзінѫ пѫ аре дрептѫ. Оп Еремітѫ.

Беізшіѫ 23 Мърт. 1061 п.

Dакъ діверселе попоръчізнї але Зпгарієї аѫ лпчепътѫ а ворбіре de дрептзрї пацїопалї, атзпчї атътѫ жзрпалістіка маџеаръ, кът ші indівізії ачестеї пацізнї тотѫ кѫ ачеea а ръспзпсѫ: къ діета венітоаре ва лпdестѫлі тоате претенсізніле дрепте а пацїопалітъцілорѫ, ші къ пъпъ атзпчї а стрігаре пѫ лпсеатпъ алта, декътѫ а стрікаре кавса котзпъ а патрієї поастре.

Діета цзреї дежа е лппаінтea поастръ. Аста се котзпзе din алешії попоръчізнілорѫ ші лп зртаре а пацїопалітъцілорѫ ієї. Е de липсъ съ кѫпоаштемѫ пе ачеії індівізї карії ворѫ фігура лппаінтea Езропеї, ка органе че котзпікъ dорінцеле ші апъръ дрептзріле попоарълорѫ ачестеї патрії.

Лп 14 Март. а. к. се лптъмпларъ лп комітатѫлѫ Біхарълуї алецеріле аблегацілорѫ дієталї.

Біхарълѫ аре 12 Черкърї алегътоаре, ші din ачестеа Беізшізлѫ, Чеіка, Тіпка, Алесdзлѫ, Маргіта ші Згра сънт кѫ маіорітатеа лмпопорацізнеї ромъне, че лпкъ довedеште къ Комітатѫлѫ жзметате е ромънѫ. Лпсъ ресълтатѫлѫ dede dзпъ пасчере пътаї 3, іаръ dзпъ прінчіпіѫ пацїопале пътаї 1 аблегатѫ ромънѫ. Ла ачеаста ва ръспзпde чінева: dакъ алеце попорълѫ, апої воі сънтецї маіорітатеа, воі ацї дорітѫ, воі сінгърї ацї фъкътѫ съ фіе аша! Арѫ фі дрептѫ domнілорѫ, dакъ тоцї алегъторії арѫ фі рѫdікацї ла ачеа конспіінцъ de сіне пропріе, din карea ресълтъ о констанцъ, зпѫ прінчіпіѫ, сеаѫ dакъ челѫ пѫцінѫ ла аша лмпрежърърї інтріціле, корзпперіле ші кіарѫ сіла атътѫ моралъ кътѫ ші фісікъ арѫ рътънea depарте, пекѫпоскзте de маса попорълуї. Чі dкрере! ачестеа лпкаї лп черкълѫ пострѫ алегъторіѫ 'шї авзръ ефептълѫ лорѫ.

Лп ачестѫ черкѫ, алегъторії се лмпърціръ лп довъ партіте, зна а луї Петрѫ Павелѫ Адвокатѫ, ка кандідатълѫ інтеліцінцеї ромъне, алта а луї Іоанне Попѫ, Протопопѫ гр. ръсъріteанѫ, ка кандідатълѫ партідеї маџеаре. Маіорітатеа се ведеа а фі прелънгъ П. П., лпсъ дірегъторії комітатенсі, кѫ сзпзшії лорѫ потарї, ші кѫ персекзторії карї тъпаѫ попорълѫ кѫ бічіълѫ ші валтацълѫ, фъкъръ сілъ атътѫ моралъ кътѫ ші фісікъ, лп зртареа къреї Пап, реешї кѫ о маіорітате de 803 вотърї лп контра а лорѫ 351. — Попорълуї пострѫ пуї тръббе алта, декътѫ съль спаріе Солгъвіръълѫ. Мълте амѫ маї потea лпшіра лпкъ лп астъ прівінцъ ші деспре авзсзріле лптъмплате, дарѫ пѫ воімѫ съ маї зтърѫмѫ інімїле нітъпзї кѫ de ачестеа, ле лъсъмѫ доаръ ле ва віndека зпѫ валсатѫ бінефъкторіѫ, воескѫ маї кѫ сеатъ а ве фаче кѫпоскзтъ програта алесълуї авлегатѫ. Dзпъ че і се іmanзъ пептрѫ веріфікареа протоколълѫ de вотісаре, лптръ алтеле зісъ: „воескѫ ка літва ромънъ съ лпфлореаскъ лп школї ші лп бісерікъ, ші съ аівъ вазъ пзпзтаї лп патріе, чі ші лппаінтea Езропеї;“ маї лпколо: „ромънії арделепі съптѫ лп рътъчіре, ші повъцзіторії лорѫ ворѫ порта ръспзпdереа, дрептѫ ачеea воі ромънї de аічї съ пѫ ле кредецї.“ Dзпъ ачесте ворве інтересанте пептрѫ noї, пѫ воіѫ лъса пе аміптітѫ, къ Dл. авлегатѫ ворві de „атоареа патріеї сале, de лібертате, каре ші кѫ браце отепештї се ва елзпта.“

Noї лї гратълътѫ Dлуї Попѫ, пептрѫ атоареа патріеї ші а лібертъцеї, къчї карele пѫ се лпсѫфлецеште de ачесте сентімепте повіле, пѫ е demнѫ de аерълѫ патріеї сале, лпсъ de одатъ тръббе съ търтърісімѫ, къ кѫ ачестеа лптр'зпѫ асемепea градѫ стаѫ атоареа лімвеї ші а пацізнеї пропріе цепетіче, карї пе аріа пътжптълуї патріотікѫ тръббе съ се лппалце лп градѫ егалѫ кѫ а алтора.

Лпсъ Dл. Попѫ парепісе ачеаста пѫ о дореште, къчї воеште а рестріпце літва са пацїопалъ тотѫ пзтаї пе ачелѫ теремѫ търцінітѫ, адека пзтаї лп Бісерікъ ші школалъ.

Аста е че пе деспарте лп прінчіпіѫ de дъпсълѫ, ші пептрѫ ачеea Dніалуї пе пзтеште оатепії лптъперекълуї, лпсъ съ се конвінгъ d-са, къ поі пе атъмѫ лібертатеа ші конституцізнеа, ші ачестеа ле вомѫ ші сѫцънea dзпъ потінцъ, пзтаї съ пѫ фімѫ ескіші de дрептълѫ de а пе фолосі de еле. Noї сѫв erida конституцізнеї воімѫ ші претіndемѫ, ка літва ромънъ съ аіве валоаре лп комітате ші черкърї ромъне; воімѫ ка дірегъторії съ прічеапъ астъ літъ а попорълуї лптрѫ карele воескѫ а се аплека атътѫ лп ворвъ кътѫ ші лп скрісѫ, ка аша съ фіе капачї a дірегъторі лп еа; пъпъ че пѫ пі се ва рекѫпоаште ачестѫ дрептѫ, пъпъ атзпчї поі нічї лп чea маї ларгъ демократіе пѫ пе вомѫ сітці лпdестълігї ші ферічігї; къчї лзтеа счіе, къ ші поі ка орї каре алтѫ попълѫ матзрѫ, пе іббітѫ маї мълтѫ літва поастръ, кіарѫ ші декътѫ лібертатеа; пептрѫ къ пзтаї пріп фолосінца лімвеї пропріе потемѫ ажѫнце аколо, зnde ажѫнсеръ фрацїї маџеарї дела 1825 лпкоаче, адека ла градълѫ кълтзреї ші а чівілісацізнеї, карele есте скопълѫ прінчіпалѫ алѫ соціетъцеї отепештї. Ачеаста аксіомъ есте рекѫпоскзтъ de Езропа, че е маї мълтѫ пептрѫ поі аѫ кѫпоскѫто капачітъціле маџеаре, ші dзрере! фіі пацізнеї поастре, ачеї фіі, карі de кѫndѫсѫ, лп ачеастъ лімвъ лъзda пе Dzeѫ, ші пе карea о ворвескѫ маї бine декътѫ тоате алтеле, еї зікѫ пѫ о воескѫ а відере рѫdікатъ лптрѫ аї сеї ла локълѫ сеѫ компетінте! Лпсъ че е маї мълтѫ, пѫ къ пѫ о воескѫ пептрѫ попорѫ, чі къ пекredінчошї ворвелорѫ date, воіескѫ а о еліміна, а о гопі ші din Бісерікъ, къчї сінгърѫ кѫ окії амѫ веззтѫ о шедълъ протопопеаскъ de късъторіе а Dлуї Папѫ datъ лп літва маџеарѫ (че пъпъ акѫма фѫ неазzітѫ) зпуї преотѫ ромънѫ, карele пѫ штіе зп кѫвънт зпгзрескѫ (Нікол. Поповічіѫ dела Скеіѫ.)

Dакъ D. П. пріп апѫкътърї d'ачестеа аѫ воітѫ съ къштіце сімпатіа конфрацілорѫ маџеарї, поате къ ш'аѫ ажѫнсѫ скопълѫ, дарѫ тотѫdeодатъ съ пѫ зіте нime, къ пріп зпеле ка ачестеа аѫ фъкътѫ маї мълтѫ ръѫ декътѫ бine.

Че се цзпе алтмінтрелеа de індівідзалітатеа пзтітълуї Dn., лї есте ертатѫ съ аіве ші съ конфесеze че конвінцере ва вреа, лпсъ пѫ е компетінте, пѫ е авторісатѫ ла ачеea, ка пе о пацізне лптреагъ съ о пзтеаскъ рътъчітъ, маї алесѫ атзпчї, кѫndѫ п'аре нічї зпѫ трекътѫ пептрѫ пацізнеа са. Nѫ е темерітате D-пілорѫ! кѫndѫ зпѫ лпсзшї атрібзеште прѫdенцїе зпеї соціетъцї лптрецї? зпѫ індівідѫ карele de локѫ пѫ е кѫпоскътѫ de капачітате.

Ъстѫ індівідѫ даръ ва репресента ла діета патрієї dорінцеле зпуї черкѫ ромънѫ, та кредемѫ къ ва кроіо лптр'аколо, къ ворбеште пептрѫ ромънії Зпгарієї. Вомѫ ведеа, лпсъ че ва фі de възътѫ се поате шті лппаінте.

*) Ба преа зшорѫ се поте лптъмпла. Р:

*) Ла атъта пѫ кредемѫ съ девіс треаба нічї одатъ. Р.

Ан Черкълъ dela Tinka (Tenke,) се алеасъ фіълъ Відеспанълуї Ioanne Амбрăсъ, ансъ аъ репънціатъ, ші ан а 3 Апріліе ва фі алецереа повъ; ачі даръ нъ ворвімъ, нітіка.

Ла Чеіка (M. Cseke) Адвокатълъ Gozmanъ аъ къзътъ, ші се алеасъънъ пронріетаріъ артено-тацеаръ, карele пе інтеліцінца ротъпъ, о асéтепъ фарісеілоръ ші къртърарілоръ. Ачі ансъ кавса фъ сінгъръ Dnълъ Gozmanъ, карele пъші къноскъ терепълъ пе карele стъ, чі саъ анкрезътъ преа таре „ан фіі воерілоръ,“ дакъ се штіеа астъ антрежърare, лъкрълъ ла Чеіка ешіа алткътъ, адека нъ ънъ аълегатъ ротъпъ, — чі акъ а трекътъ пасе — теаргъ.

Ла Алесd (Elesd) саъ алесъ D-нълъ Протопопъ гр. ръсъріт. Сімеонъ Біка, пе карele поі ълъ къноаштетъ de ротъпъ къ сімціміпте вине. Саъ ръспъндітъ ансъ фаіта, къ аръ авеа ан къцетъ съ аъзікъ, пентръ челе 800 фл. карі акума ле капътъ dela комітетъ ка спірітвалълъ арестанцілоръ; поі ансъ нъ кредетъ, къчі астъ антрежърare аъ потъто кътпъні ші аппаінте de алецере.

Ла Бгра ші Маргіта, нъ се алеасеръ ротъпі, пе кътъ штімъ пічі нъ пъшіръ.

Пентръ поі Біхоренії аша даръ ан атарі авспіції се дескіde dieta Бнгарієї, бnde dънъ асекърареа фрацілоръ тацеарі, се воръ лва ан консіderацівне дрептеле претенсівні а діверселоръ нацоналітъці. I. Romanъ.

Ібъпештї $^{12}/_{14}$ Мартіе 1861.

Астъзї фъї тарторъ ла трістеле антропъчівні а 5 оатені оторжці ан дрътъ, тоці таці de фамілie.

Патръ інші dintръ ачештї непорочіці съптъ лъкъіторі de ачі din Ібъпештї, іаръ ал чінчілеа din Xodak, плекаръ пінтръ тънціі штівці антръ Църціъ ші Георгіо С. Міклош, (ан съкъіте,) ла търгъ, ан орашівлъ потеніт ан вртъ (Г. С. Міклошъ,) авътдъ фіеште каре ла сіне къте о сътвліцъ de бані, dънъ антрежърері спре а кътпъра віте.

Ла тіжлокълъ тънцілоръ ан вжрфълъ сътецълъі тънте аша нътітъ: Крістічі (Keresztlhegy) ліантімпінаръ пісче хоці ші лі оторжръ прелъпгъ о малтратаре крънчепъ пе тоці патръ.

Абіа dънъ анфрікошата счепъ трекъ пе аколо ънъ оръшанъ din C. Регінъ къ тръсъра ънъі Ібъпъштеанъ. Ачештіа въzindъ съпцеле челъ тълтъ анкіегатъ пе дрътъ ші пріп зънадъ, каре е маі таре de доъ врте, аъziръ ънъ граіъ анпъdъшітъ пе о вртъ сінцератъ пріп зънадъ, ші сковорънdъсе din тръсъръ къръвшівлъ Ібъпештеанъ, пъшindъ пе о вртъ сънцератъ афлъ пе ънъ от din Ібъпешті, ън къноскът алъ сеъ, тъвълindъсе ан сънце абіа аспірънdъ къвънтълъ: Ваі копіі меі! Ан чеа маі таре фрікъ ші кътретъръ 'лъ апъкаръ dea вътъръ, 'лъ пъсеръ 'н кърцъ, апоі къ чеа маі спъітънтатъ ізцалъ тжпаръ пънъ ажънсеръ ан сатълъ Gyergyo Remete. Поліція de аколо нътаі декътъ лъъ тъсъріле червте, ші фъкъ черчетареа пріп жandарmарie, черчетаръ ші афларъ ші трънъріле челоралалці патръ, тортърате, dintръ карі ънълъ с'аъ афлат спънзъратъ къ ън гънціъ de грътазї, ші ан атбеле тжні піропітъ пріп пълті. Вінері ан $^{10}/_{22}$ кърг. аъ ешітъ комісівніле черчетътоаре, атътъ din C. Регінъ, кътъ ші din Ціврціъ, ан фаца локълъї спре черчетаре. Ан врта съспіцівнеї с'а пъсъ ла пріпсоаре 4 съкъї din Реметеа, карі се зіче къ аръ фі фостъ ан зіва ачееа ла пъдъре, а къроръ съкърі с'а гъсітъ сінцероасе, ва ла ънълъ аъ фостъ сінцерошї кіаръ ші чіоречії.

Тотъ din съспіцівне есте пріпсъ ші капторълъ р. кат. din Глъжеріе. Інвестігацівнеа кърце тереъ. Е de ансетнатъ къ ан локълъ ачеста, маі ан тоці анії се анътъмпъ асетенеа тірънії, ші de ачестеа аветъ а пе маі теме анкъ, пънъ че нъ се ва дешкіde ън дрътъ de даї doamne de комънікацівне, антръ С. Регінъ ші Г. С. Міклошъ ла каре дрътъ de ші се лъкръ че е дрептъ de маі тълці анї, пънъ акъ ведетъ тотъші преа пъжнъ споріъ.

Антъмплърі de zi.

* Вінері ан $^{17}/_{19}$ Март, dimineaца антръ 8-9 óре, не адъсе о депешъ телеграфікъ тріста съіре, къ Ілъстрітатеа Са D. Епіскопъ еторітъ гр. катол. алъ Фъгърашълъї Ioanne Lemeni de eadem, а ръпосатъ ан Domnълъ, ан zioa маї съсъ ансетнатъ, dimineaца ла 5 $^{1}/_{2}$ óре, ан Віена. Вечніка лъі потеніре!

* Ілъстрітатеа Са D. Комите съпремъ алъ Zarandълъї Ioan Піпошъ, а сосітъ аколо, ан $^{7}/_{19}$ Мартіе. Къ окасівнеа прімірей, ан рості Преа On. D. Прот. алъ Zarandълъї I Баша о квънтаре de віневеніре. —

Аштептътъ къ тълтъ перъвдаре а афла деспре ресълтатълъ органісърей ан Комітатълъ ачеста, ші сперътъ къ конфрацій пострії de аколо, компетенці пентръ de a пе фаче вине анкъноштінцърі есакте ан прівінца ачеаста, пе воръ антъртъші декърцереа астъї овіектъ імпортантъ.

* Din Кіоръ лъкърі фрътоасе! Ілл. Са D. капітанъ Сіцісмъndъ Попъ, а пропънчіатъ рекопстітъірea дістріктълъї пе баса Dіпломеї din 20. Октомв. ші ан анцелесълъ леціlоръ din 1847/8, дескізъndъ адънареа ан лімба ротъпъ, ші апоі ан чеа магіаръ. Лімба ротъпъ е лімъ офічіоасъ а дістріктълъї, чі протоколеле се воръ порта ші ан чеа магіаръ. „Г. Тран.„

* Журналълъ Аръdanъ, антъртъшеште din Ліпова о сусепъ неплъкътъ, ан че кіпъ адека ан $^{14}/_{26}$ Март. къ окасівнеа алецерілоръ че са антъмплатъ ан ачееашї зі, dънъ севършіреа алецерілоръ с'а івітъ ънъ конфліктъ съпцеросъ антръ ротъпії ші петції de аколо, ан врта къріа а рътасъ морці 3, іаръ ръніці вреo 13-14 оатені. Дела Тімішоара а алергатъ аколо ан фаца локълъї ла Ліпова нътаї декътъ о комісівне, карea ва фаче ачі о інвестігацівне стріктъ.

* „P Naplo“ скріе din поъ, къ ан консіліълъ міністеріалъ (din Віena), domneскъ челе маі марі пелцълецері ші кіаръ дъжтънії, анкътъ антръ метврії че се афлъ акъ ла консіліъ е аша зікъndъ імпосібілъ антъчівіреа. Міністрії цертънї нъ се анвоескъ ла пічі о копчесівне маї департе ан фавоареа тацеарілоръ, (ші копчесівні се факъ тотъ тереъ.) Ан консіліълъ міністеріалъ са адъсъ аппаінте de тоате ворва, ка М. Са Антъратълъ съ дескізъ ан персоанъ dieta Бнгарієї, ансъ dънъ че къзъ ачестъ проектъ, се афлъ маї къ кале din партеа бървацілоръ тацеарі, ка М. Са се рътжнъ деокатдатъ ан Віena, іаръ dieta съ се дескізъ ан пресенца ънъі комісарій рецескъ, ан персоана Коптелъї Апопі.

* Четатеа din Алва Ілія (Белградъ), се нъпе ан старе de апърare. Се факъ тоате челе печесарії ан прівінца ачеаста къ таре енерціе.

* Ан Бъда-Пешта маї еші декърндъ о фоаіе славікъ.

* Dънъ анкъноштінцареа че о фаче міністеріълъ de фінанцъ, din цъдълцеле челе de къте 10 кр. а фостъ ешітъ пънъ ла сфършітълъ лъї Февръріе 6 $^{1}/_{2}$ міліоане.

* „Nagion“ скріе din Бъкърешті ан 18 Март. в. „Афлътъ къ М. Са Domніторълъ ва плека din Іаші пе ла 25 але ачестіа. Се афіртъ асетенеа къ пъцine зіле dънъ ажънцереа са, ва плека ан Ромънія тікъ.

* Журналълъ „Magy. Orsz.“ скріе, къ къ кътъ се апропіе маї таре зіоа пентръ дескіdереа dietеї, къ атъта се адънъ маї тълтъ міліціе ан Пешта, ші ан цънътълъ din апропіере.

* Реформеле че са фъкътъ din партеа гвернълъї ръсескъ ан Полопіа ръсеаскъ ак декърндъ, пе скъртъ съптъ ачестеа: Феdалісмълъ аре съ анчетезе; ан кавса релігіънеї ші а інстрвкцівнеї се ва ашеза о комісівне анвмітъ, ші се воръ ръdіка інстітуцівні de анвъцътжнтъ ші академії de дрептърі маї анпалте. Din челебрітъціле църеї ші din преоцітеа de класа маї анпалтъ се ва компъне ън сенатъ імперіалъ. & cet.

Din Белград і се скріе л. „Agr. Ztg.“ къ ла Баziашъ, са конфіскатъ о тълціте de салітръ, че ера съ се треакъ ан Сервіа ан контрабandъ. Австріачії антърескъ тоате пънктеле дела Баziашї пънъ ла Оршова, деалвнгълъ dънъреї.

* Дела Варшовіа се сънъ, къ чепсъра се ва стерце къ тотълъ; Вielopolскі а ordinatъ елаборареа ънеї леці de тіпаріъ dънъ modълъ франдосескъ.

* Дела тарцініле полопе се рапортъ, къ копчесівніле фъкъте п'а продъсъ пічі о тълцътіре; долівлъ се антълцесче, костътеле нацionале съптъ маї десе; органеле пресеї андетънъ ла кътпътаре.

* Din Англіа маї поъ: Лордълъ Палтерстопъ а цънътъ ан 28 Мар. п. о ворбіре къtръ алегъторії съї, ан каре дънсълъ дескопере къ референцеле інтерпе але Англіеї съптъ андестълътоаре. Къtъ пентръ сітвацівнеа Европеї, Палтерстопъ о прівеште de анспълътоаре de грінї, de оаре че се анартъ тереъ ан тоате пъргі ші се афлъ ескате кътева діферінце інтернаціонале америцътоаре. Къ тоате астe вара вотъ петречео ан паче. Антрепріндеріле Англіеї de апърare делътъръ орче гріце de перікъл. Есте антъкърторіъ, — зіче Палтерстопъ — къ конституціоналісмълъ се репасче ан тоатъ Европа.

* „Sürgöny“ пе спне, къ dieta Бнгарієї се ва дескіde пътаї ан 6 Апріліе, ші Баропълъ Bai ва сосі авеа ан 4 сеаъ 5 Апр. п. ан Пешта.

* Din Віena се скріе лъї „Сервскі Dn.“ Пеcте пъцінъ ші літва поастръ (славоанъ) се ва пропъне ла ънівersітатеа Віенеї. Славії, маї въртосъ словачії ші чехії, съптъ таре актівї ан астъ прівінцъ.“

* „Газета міл.“ анвнцъ, къ тоці ресервістії афлъторі ан сервіціъ актівъ, къроръ къ фінеа лъї Ібпіе 1861 ле еспіръ тітпълъ de ресервъ, се воръ кончедіа анкъ de акът а мерце ан патріа лоръ. Ачестъ ordinъ преаланалтъ нъ маї аре ліпсъ de вро комептаре, ачееашї констатеазъ деажпсъ, къ прелъпгъ тоатъ стареа doioасъ a лъкърілоръ de астъзї проспектеле de паче тотъ нъ съптъ анкісе.

4—2

Едіктъ.

Стан Бъкър, карele de 2 анї de зіле къ пекредінцъ шіаъ пъръсітъ лецъіта са Соціе, пре **Maріа Бъкър**, амъndoї din Драос (Претъра Кохалтълъї:) ші аъ прівецітъ ан лъте; съ провоакъ пріп ачаста асе анфъцошеа аппаінтеа скаонълъї Протопопескъ антермін de ън анъ дела датълъ de фацъ; къчі ла din контръ се ва дечіde ші фъръ de дъпсълъ процесълъ асънръї рідікатъ de соціа лъї, конформъ къ Сфінтеле Каноане але Бісерічі Ортодоксе.

Драосъ ан 7 Февръріе 1861.

Скаонълъ Протопопескъ гр.ръ. ал Кохалтълъї.

I. Іосіфъ.

Adm. Прот.

5—2

Едіктъ.

Елісавета Новак, de ън анъ ші жътътате къ педрептате аъ пъръсітъ пре Бърватълъ еї **Ioan Opzea**, амъndoї de реліціа гр. ръс. din Шопа, (Претъра Кохалтълъї) ші аъ прівецітъ потеніта ан Ромъніа, фъръ а се щіі декіаръ локълъ ънde се афлъ ан презентъ. Се провоакъ пріп ачаста а съ анфъцошеа аппаінтеа скаонълъї Протопопескъ ан терміпъ de ън an дела датълъ de фацъ; къ ла din контръ ші фъръ de дъпса пъреї pідікатъ de Бърватълъ еї асънръї ісъ ва da хотърре ла анцелесълъ Сфінтелоръ Каноане а Бісерічі Ортодоксе.

Драосъ ан 7 Февръріе 1861.

Скаонълъ Протопопескъ гр. ръс. ал Кохалтълъї.

I. Іосіфъ.

Adm. Прот.

1—2

Едіктъ.

Іосіфъ Мапка, карele de 13 анї къ пекредінцъ шаъ пъръсітъ пре лецъіта са соціе **Марішка Andрікъ**, амъndoї din Котъна Сірбії, претъръ Ілліеї, съ провоакъ пріп ачеаста а се анфъціша аппаінтеа скаонълъї Протоп: ан терміпъ de ънъ анъ дела датълъ de фацъ; къчі ла din контръ съ ва дечіde ші фъръ de дъпсълъ процесълъ асънръї рідікатъ de соціа лъї, конформъ къ сс. канoане але бісерічеї ортодоксе ръсър:

Ілліа 31 Октомвр. 1860.

Ск. Протоп: гр. оріенталъ Ілліа.

Орбопашъ.

Протопопъ.

Кърсъріле банілоръ ан Віena ан 2 Апр. п.

	вал. австр. фл.	кр.
Галбіні Антъръtешті	7	7
Антрътъторі нацionал	75	10
Металічеле	63	25

Редактор респънзътор **Ioann Pau.** Едітъра ші тіпаріъл тіпографіеї діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфул есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацівнеа се фаче ан Сівіів ла еспедитура фоіей; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кв кані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедитуръ. Преціул препъмерацієй пентръ Сівіів есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жъметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілванієй

Nro 13. АНУЛЪ IX.

Сівіів 30. Мартіе. 1861.

ші пентръ провінчіеле din Монархіа пе ан ан 5; фл. 25 кр. сар о жъметате де анъ 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе анъ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ анткіеа ъръ кв 7. кр. тіръл кв літере мічі, пентръ а доа ъръ кв 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре кв 3½ кр. в. а.

Реставрареа жърідікціънілорь ан фъндълъ реческъ.

Ънъ телеграмъ прівать дела Оръштіе не анштііпцézъ алецереа D. Конс. де префектъръ Domша de жude реческъ ші а D. Адвокатъ Балотірі de Сенаторъ. Noі фелічітъмъ пре ачестї върбацї ромънї, карій сънтъ чей дінтъі кіемацї ан пътъпталъ реческъ а ла дігнітъцї аналте ші аръ требві съ не бъкъръмъ, къ рекопстітуірea офіціалателорь ан пътъпталъ реческъ са анчепътъ кв ашезареа ан постълъ челъ маі аналтъ а ънъі ромънъ прецвітъ де антреага націне, деакъ алтфелїв пъ сарь зърі ші ла антъіа ачеаста актівітате а Домнълъї Комесь съсескь оарешкаре немулцестъліре а попорълъї ромънъ, каре стъ ан пропорціне кътръ челелалте націоналітъцї ан скавнълъ ачеста, ка 90: 10.

Дешкідереа дієтеї Ънгаріеї.

Франціскъ Іосіфъ антжіълъ, din граціа лъї Дъмнезеў Ампъраторіълъ австріакъ, Речеле Апостолікъ алъ Ънгаріеї, Бохеміеї, Галіцієї ші Лодомеріеї, прекът ші Речеле Ломбардіеї, Венеціеї, ші Ілірієї, Архідъчеле Австріеї. Стегарілорь, ордінілорь съпретї вісерічешті ші мірені ші репрезентанцілорь кредінчосеї пóстре Ънгаріеї ші а пърцілорь анексе, карій сънтъ адънацї ла дієта конкіематъ прін ноі пе 2 Апріл. (к. п.) 1861 ан четатеа пóстръ ліберъ реціъ — Бъда, — салъте ші граціь!

Ісвіцілорь кредінчошї! Дънъ че ан анплініреа дорінцеї ноастре, де а дескіде ан персóнъ, ші ан персоана ноастръ реціь а кондъче дієта кредінчоасеї ноастре Ънгаріеї конкіематъ пе 2. Апріліе а. к. — сънтем ампедекацї, — прін ачеаста преаграціось фачемъ къноскътъ кредінчошілор ноастре, къ кв дескідереа дієтеї де фацъ ан преджалъ пътеле ностръ реческъ амъ анкредінцатъ деадрептъл пентръ скопълъ ачеста ка комісарій реческъ пре сінчер плъкътълъ ностръ кредінчось, спектабілъл ші ілюстрълъ Конте Георгіъ Апопі de Апопълъ Маре, інтітълъ Консіліаріъ алъ ностръ ші Жъделе Ънгаріеї ноастре, карele кредінчошілорь воастре ва преда ан традъчере ші копіе кредінчоась спре анартікуларе ачеea скрісоаре репънціътоаре датать din Олотъцій 2. Дек. 1848, прін карea Маіестатеа Са Ънкіълъ ностръ, Ампъратъл **Фердінанд антжіълъ**, ан Ънгаріа ші Бохеміа кв пътеле ачеста, алъ чінчелea реце шіа'ъ манifестатъ сърбътореште пъшіреа са дене тронъ, ші анпъліць Са Татъл ностръ Франціск Каролъ Архідъчеле ч. р. абзічереа de дрептълъ съъ кътръ трон ші карele тотодатъ конформъ деосебітълъї ностръ мандатъ ва еспьне граціосълъ ностръ пропосъ ан прівінца гаранціzърії скопърілорь, din Прагматіка санкцівне кънпрінсь ан І. ші ІІ. артікулї de леце din анълъ 1724, ка дънъ ачеаста, прін а Меа ші а Кредінчошілор воастре анвоінць стабілъндъ діплома анаторале речеаскъ, пентръ речеаска анаторраре ші солетна анкоронаре а ноастръ ан анцелесълъ векіі конституцівні а Ънгаріеї ноастре, съ пътет вені ан жърълъ вострь кредінчось, ші съ кондъчет ачеаста дієтъ, предъндъ-і пропосіцівніле ноастре реціе, ан персоанъ.

Анкрezіндъне ан граціа Маіестъцій черешті ші ан аліпіреа кредінчоась а націънеї ноастре тацеаре, къ дънъ пъцінь тімпь вом вede анпліні ачеаста сінчерь дорінць а ноастръ, деспре прімірea сървътореаскъ а персоанеї ноастре речешті се афль діспосіцівні ан ордінъчіънеа ноастръ деосебітъ кв датъл de азі, карea кредінчошілор воастре се ва анаторна прін комісарівл реческъ. Алтъмінтea кътръ воі ретъпетъ статорнікъ — аплекацї кв граціа ноастръ чесаро — речеаскъ. Датъ ан капітала імперівлъї ностръ Віена, ан Австріа, ан прімa zі a лънеї лъї Апріліе 1861.

Франціскъ Іосіфъ т. п.
Б. Ніколаў Ваї т. п.
Едвардъ Жедені т. п.

Франціскъ Іосіфъ І. ест. Стегарілор, ордінілор съпретї вісерічешті ші мірені ші репрезентанцілор кредінчоасеї ноастре Ънгаріе ші а пърцілор анексе, карій сънтъ адънацї ла дієта конкіематъ прін ноі пе 2. Апріліе 1861 ан лібera реціе ноастръ четате — Бъда, салъте ші граціь!

Ісвіцілор кредінчошї! Прін ачеаста преаграціосъ анкредінцъмъ прешедінца анталва магнацілорь ші кондъчереа свътъірелър еї плъкътълъї ностръ Кредінчось, спектъ ші ілл. Конте Георгіъ Апопі de Апопълъ Маре, анжіълъ ностръ Консіліаріъ ші жъделе Ънгаріеї, секънда прешедінца еаръші плъкътълъї ностръ кредінчось спект. ші ілл. Георгіъ Маілатъ de Секхелі, інтітълъї ностръ Консіліаріъ ші теверпікъ реческъ. Алтъмінтea кътръ воі ретъпетъ статорнікъ, аплекацї къ граціа ноастръ чесаро речеаскъ. Датъ ан Капітала імперівлъї ностръ Віена ан Австріа, ан 1. zi a лънеї лъї Апріліе 1861.

Франціскъ Іосіфъ т. п.
Б. Ваї т. п.
Жедені т. п.

Дін квънтълъ жъделъї de царь, прін карe дескізъндъ дієта Ънгаріеї ампъртъшеште Ордінілорь ші репрезентанцілорь църії діплометe репънціетоаре de тронъ але амператорълъї Фердінанд V. ші Архідъчелъї Франціскъ Каролъ, скоатемъ ъртъторівл пассъ: „Маіестосълъ ностръ Домнъ лші вede даторінца чea „маі сънта ан ачеea, ка пре лънгъ асігърареа дрепт„търілор лъї ка Домніторіъ; съ версе пеcте тоате „църіле ші попоаръле ресълтателе салътаре а віецій „конституціонале ші къ ан релъчівнеа ачеаста съ-ші „афле тоате гарацїа пъ пътаї а есістінцеї лорь „пропріе, чі ші а вііторівлъї маі ферічіторіъ а ан„трегълъї статъ ші съ о пъстрезъ ка ън міжлокъ спре „скопъл ачеста.

Скопъл діплотеї din 20. Окт. а. тр. пентръ Ънгаріа есте рестітъірea квнетъцілор конституціоналі, пентръ челелалте църі ампъртъшіреа лорь de асемепea дрептърі політіче, еар пентръ імперівлъ антрегъ констъ ан ачеea, ка съ се пóтъ міжлочі компъкрареа църілор конституціонале ан прівінца требілорь ші інтереселорь ачелора, карe сънтъ комунe тътъторь църілорь din антрегълъ амперіь.“

Маіестатеа Са сінчерь дореште ші ачеea, ка съ вівъ окасівне а креште ші а анвъртъоші ан Царa са конвінцереа ачеea, къ Еа ан андестълірea дорінцелорь салътаре а націънеї лъї ашеазъ чea маі плъкътъ даторінць а кіетърії сале ка Домніторіъ.

Кондъсъ de пропъсълъ ачеста бъкърось анкъвііцеазъ Маіестатеа са черереа комунe a църії, ка свътъіріле дієтале андатъ стръпънъндъсе ан ліберa реціа четате Песта, съ се контінеze аколо.

Магнацїї ші репрезентанцї църії venind ла Пешта табла de сась с'a адънатъ ан салонъл Лоідълъї ла 1½ óръ, ші прецідентеле de вързтъ контеле Міхаіъ Естерхazi дънъ четіреа амінтітелорь діпломе абзікътоаре de тронъ, четіндъ ші декретълъ прін карe Апопі се денътеште de прezідентеле таблеї de сась, с'a конституатъ. De потарі с'аў алесь: Гожds, Стапковапскі. К. Ісліъ Каролі ші б. Бела Орці.; ші апоі с'a алесь комісівнеа верифікаціопале стътътоаре din 7. Метврії. Шедінца a дъратъ пънъ дънъ 4. оаре.

Табла de жосъ ціа дескісъ шедінца ан салонъл чел маре a Музеълъї ла 4. оаре дънъ амеazі. Прezідентеле дънъ вързтъ есте Ладіслаў Палоці Дънъ ворвіреа лъї комітеле сънпретъ Гожds, ан ърта мandатълъї таблеї de сась a предатъ прezідепцієї діплотеле тълцемітоаре a лъї Фердінандъ V. ші Франц Каролъ прекът ші декретъл, прін карe контеле Апопі се денътеште de комісарій речеаскъ ла дескідереа дієтеї. — Дънъ ачесте пентръ статорнічіреа регълелор de касъ с'a хотърътъ тіпъріреа ачелора, лъкрате de таблъ ан анъл 1848. ші ан пъртъшіреа лорь кв репрезентанцій. Шедінца ъртътоаре ва фі Марцї ла 10. оаре анпаінте de амеazі.

Монархіа Австріакъ.

Сівіів 29 Мартіе. Мерсълъ требілор політіче анкоардъ ші актъ атепцівнеа оатепілорь анторнъ градъ кв атътъ маі маре, кв кътъ лъкръріле се скімбъ пе неаштептате ші іаў о колóре de тълте орі пъ преа веселъ ші тъпгъітоаре de inima. Ан Трансілванія дънъ че ъртарь денътіріле амплоіацілорь съпретї аї комітателорь ші скавпелорь, прекът ші сосіреа комесълъї съсескь ан Трансілванія, тоатъ анкордареа цъптеште анпр'аколо, ка офіціалателе съ се реставрезе пе о бънъ, дреантъ, кв прівіре ла тоате антореселе діверселор націопалітъцї ші ла тоате класеле попорълъї. Інструкцівнеле DD. коміцї съпретї ші а къпітапілор съпретї, че ле пъблікът ші ноі маі ла вале, пе даў дестълъ матеріъ de a кънета серіось, ка съ пъ рътъпетъ еаръші андерептълъ карълъї de статъ ші апоі съ остепітъ алергъндъ дънъ елъ, чі съ цінет кв атъсле тані de ел, de ші пъ атъ анкапеа тоцї ан трънсълъ. DD. Съпретї коміцї ші D. къпітанъ съпретъ, прекът ші тоцї консіліарії гъверпълъї съптъ нофтіцї de D. гъверпаторь Міко чеї din тъі пс 27, ér чеї din ъртъ пе 30-леа Мартіе ан Клъжъ. Предареа актелор дікастеріале din партеа локъцііпцій ноі анфііпцатълъї гъверпъ, пентръ каре съптъ дістінацї de комісарі D. прецідентъ дела трібънълъ съпретъ Баропълъ Апор ші D. референтъ ла комісаріатълъ провінчіалъ Гроіс, паре къ се ва маі атъпа пънъ ла фіпеа лънеї лъї Апріліе, къчі поълъ гъверпъ пъ е анкъ ан пъсечівне, de a анчепе ацепdеле сале. Ан прівінца жъстіцієї са хотърътъ ла дікастеріълъ дечізъторіъ къ аре съ ъртезе еаръші конституцівнеа жъстіціаріь a церії паінте de Мартіе, кв ачеea модіфікацівне, ка ан інстанціа de пре ъртъ съ пъ хотърascъ капчеларіа аулікъ, чі гъверпълъ. Дрептълъ форталъ ші матеріалъ de маінаінте пъ са реставрать еаръші, чі жъдекътора ан Трансілванія ва ърта ші маі анколо дънъ легіле австріаче. Се рестітъі даръ еаръші ші табла реціь ла Ошорхеіъ ші ънівersітатеа съсеаскъ ан Сівіів. Амплоіацїї de жъстіціа ампърътешті анкъ вор анчета кв 1-а Маіъ фънкцівнеа лор.

Ан Ънгаріа се факъ тълте есчесе, бътъі ші оторърі кв окасівнеа алецерії денътацілорь пентръ дієтъ, къчі маціарії съптъ дібачі ан антребвінцареа тіжлоачелорь спре ашъ ажънце скопълъ фацъ кв челелалте націъні, ші ънde пъ аў пътерълъ кънепітъ, ка съ анпіе кв форца, еї антребвінцеазъ інфлвінць моралъ, ба ші махіавелістікъ корътпъндъ попорълъ ші антърътъндълъ ла батаіе. Дънъ о скрісоаре din Берег пліпъ de реклатацій ан протіва маціарілорь, віецій рътепї, карі пътерь 80,000 пъ ісботіръ съ алеагъ такър пътаї ънъ депътатъ de алъ лорь, къчі Ънгарії жътътате ла пътерь лі цівръ акъші анпіела, акъші тероріса, акъші ші анпедека, ка съ пъ се поатъ пічі консълта пічі ашї алеце пе бърбацій съї de анкредере. Ан комітатълъ Ънгварълъї кратъ рътепъ анкъ пъ се алéсе пічі ънъ рътепъ ка депътатъ. Ан Лінова се бътърь петрії кв ромънії пентръ алецереа депътацілор астфелїв, анкът врео трей ретаееръ морцї, 14—15 ръў ръпіці, астфелїв de счене саў антетплат ан маі тълте локърі, ші фіреще къ дънъ че ан дієтъ аў съ се лъпте елементеле діферіте пе віацъ ші тоарте пентръ къштігареа дрептърілорь сале націопале ші політіче ші факторії ачестор елементе съпт депътацій дієтеї, пъ се поате пега, къ требве съ ъртезе ші астфелїв de счене, деакъ доі контрарі діфереазъ ан інтвіцівнеа лорші ан опініа лор. Дієта Ънгаріеї прекът възърът, се дескісь сътбътъ ан 25. Мартіе ан Палатълъ речіь

din Бuda ла 12. оаре, dвпъ че прiмателе а цiнвтъ ла 11. оаре кiетареа dвхвлвї сънт, de комiсарiвлъ рецескъ контеле Аронi, шi аша се десфъшъръ не сферiтвл гiемъ de фаiме, лndрептърi шi лndеплiнiрi, че се фортэръ лn септетъна трекътъ прiн телеграфъ лntре Пеща шi Biена шi вiче верса, къzвnd актa пвнктвл de гравiтате пентрв Внгарiа din Biena ла Пеща, вnde са шi стръмвтат дiета. Din Zapand пв авzim нiмiкъ despre контiнвареа конгрегацiвнеї ценералї, шi despre фъкътеле алецерi de атплоiацi. Iнвектiвеле, че ле факъ газетеле магiаре асвпра D. свпретъ комiте шi а вноръ din бървацii поштрi къ атъта ферочiтате, сънтъ двреросе. Лnсъ къ атъта маi маре бъкврiъ четiмъ din „Газета Трансiлванiеї“ декврдереа алецерii атплоiацiлор лn Кiоръ, алегъndвce 26. ротънi шi 10 маgiарi, еаръ комiтетвлъ констъ din 345 indивiзi, din каре сънтъ 195 ротънi шi 49 маgiарi 1 жidовъ. Попвлацiвнea лntрегвлвї кънiтапатъ се сокоте ка ла 60 mii, din ачесте сънтъ катъ ла 3,000 маgiарi, iаръ 57 mii ротънi. De аръ лnвъца шi маgiарii а форма о астфелiв de пропорцiвне маi мвлтъ декътъ леiалъ шi дreaптъ аколо, вnde дiспвнъ еї шi вnde ротънii фортeазъ астфелiв de пропорцiвнi къ пътервлъ лоръ. Лn 22 Мартiе са дескiсъ шi табла септетвiралъ лn Пешта de прешединтеле еї комiтеле Апопi къ о кввънтаре, лn каре арътъ ла лнсетнътатea зiлеї шi вепi ла елвнтателе кълцiгърi лn Biena, ла каре а респвнсъ архiепископвлъ Лоповiчi. Кpiса мiнiстерiалъ лn Biena, каре се нъреа лn септъмъна трекътъ, къ се ва фiпi къ дimiсiвнареа мiнiстрiлоръ цертано-славi, се паре къ са комплапатъ фърь нiчi о вртаре лнсетнатъ. Лn 25 Мартiе се дескiсерь дietele лn тоате провiнчiele австрiаче, din каре чea дела Прага лn Боемiа се паре къ ва фi таре iнтересантъ пентрв лвнта елементвлвї чехiквшi цертънъ. Лn Бъковiна, са цiнвтъ лnainte de дескidere доксолоцiа лn вiсерiка греко-орiенталъ, шi вепi сапкте лn вiсерiка католiкъ. Дieта din Галiцiа се ва дескide лn 3 Апрiлie. Лn политiка естерiоръ се респвndескъ тотъ фелiвлъ de фаiме маi въртосъ despre апропiереа конфлiктелоръ лntre Австрiа шi Iталiанi. „Патрiа“ зiче лnкъ одатъ, къ атът Австрiа, къtъ шi Пiемонтвлъ се цертврескъ деокampатъ пвтаi ла дефенсivъ, шi къ прiн ачеаста се demiнte фаiма despre асептареа лntре Гарiвалдiанi „Indep. белц.“ вреа съ штiе, къ легатвлъ францосескъ din Biena, лn врта вnеї iнстрвкцiвнi секрете, връ фi авът къ Контеле Рехверг о амiкавiле конверсацiвне, къ каре ока сiвне съ фiе проiектат ачела вnъ поъ арапцеаментъ лn привiнца кестiвнеї венецiане. Прiн ачеста спрiжóне Францiа о конвенцiвне, двпъ каре Австрiа аръ лъса Венецiа регалвлвї iталiанъ пентрв о decdавнare de терепъ ла Dвнъреа de жосъ шi тареа adрiатiкъ. Ла ачеаста adавсъ лnкъ менцiоната газетъ, къ се кцетъ, квткъ Внгарiа се ва лnвои лn ачелъ планъ. Францiа декiаръ, къ ва гарапта Австрiеї decdавнареа терiторiвлвї лn алтъ локъ шi фiiтоареа цiнére а Iталiеї, ва къ ва шi лntребвiнца тоате, ка съ рекопстiтвe о лnцелецере вnъ лntре Австрiа шi Iталiа. — Англiа се зiче а фi реквпоскътъ регатвлъ Iталiеї, шi се пропвнчiъ лn „Times“ къ аплавсъ ла респвнсвлъ лвї Кавовр лn контра лntерпелацiвнеї лвї Асdinот пентрв Рота, шi вede лn Кавовр вnъ цепiос бърватъ de статъ, каре аре пентрв сine о пътере маi таре decътъ тоцi лnпърацiї шi dinастiile къ аliацiї лоръ, маi таре decътъ чea маi астът преоцiте, маi таре de къtъ вnъ факцiос асамбле, орi о амвiцioаса солдатескъ, адекъ ачеea пе тъквте лnпвтернiчiтъ политiкъ консчiiнцъ а лвмеї. „M. Advertiser“ лnкъ ворвеште de о токтеалъ францezo-iталiанъ, каре лnсъ пв аръ авea тendiнцъ пачнiкъ, чi аръ фi лndрептатъ асвпра Англiеї шi Цертвнiеї. Вnъ anonim фаче лn „Times“ атенцi не оатенi ла iсторiка контрадикцiвне алвї Кошвтъ, прiн каре са фъкътъ вiноватъ лn декiарацiвнea са свътъ жврътънтъ, къ дieта Внгарiеї пв iар фi ретрасъ нiчi одатъ дрептвлъ съ словоадъ банкноте, лnсъ ел а вiтатъ, къ наinte de фвцiреа лвї лn Тврчiа а репвнчiатъ дiктатвра, шi къ Гörгеni с'ар фi денвмit къ пвцine зiле маinаinte de катастрофа de ла Вiлагошъ de дiктаторъ, шi къ елъ dела апвлъ 1849 пв са маi алесъ лn Внгарiа ла нiчi вnъ постъ, прiн вршаре къ елъ естс астъзi отъ приватъ фърь нiчi о посiцiвне. — Двпъ о денешъ dela Константiнополea ар фi десвъркатъ ла Спiца о корабiе, прекътъ се зiче, къ флатвра capdinezъ 51 de индивiзi, пре каре ia дъсъ монтенегренiї лn мвнцii лор, дъкторвлъ лоръ ар фi Мирославскi, каре de локъ а тъiатъ дротврiле телеграфвлвї. Лn Одеса лnкъ се зiче, къ ар фi прiнсъ маi мвлцi емiсарi францezешть. Полонiї се admonézъ серiосъ, съ пв лnчерче нiмiнка, чi съ аштепте къ лnкредере реформеле, че вреа съ ле dea Лмпъратвлъ къ деплiнъ граций. Despобiреа църапiлоръ лn Рвсiа есте вnъ актъ маре шi са прiмiтъ къ чea маi вie мвлцvмiтъ. Лn Москва цiиндвce мвлцvмiтъ лвї Dвmnezeъ пънтрв ачестъ актъ маре шi вmanъ, сав сървтатъ боiерii шi ав фъкътъ колектъ пентрв лnлеспiреа ресквмпърърii тотала а църапiлоръ Лn Калiшъ сав пъскътъ мiшкърi, каре се паръ а фi de патъръ серioасъ.

De свв Колцi лn $^{28}/_{16}$ Мартiе 1861.

Лn „Kol. Közl.“ Np. 44 четiмъ вnъ артiколъ сввскрiсъ de „egy déési román“ каре съ зiче пе сine къ аръ фi фостъ нотарiъ прiмарiъ, метврь алъ комiсiвнеї, шi маi чine штie че — алесъ de адвнанца нацiоналъ дела апвлъ поъ. Tendiнца ачелвї артiколъ терце лntр'аколо, ка съ арате, къ Dлвї е вnioнiстъ маре, — къ елъ а фостъ шi ла адвнанца нацiоналъ de ачеастъ опiнiвне, дарь п'а авvтъ кораждлъ съ о спвe, — къ протоколвлъ конферiнцеї е фалсiфiкатъ, къ а фостъ пъкатъ de моарте de че пв ла алесъ пе елъ ла конферiнца бългрdанъ лn локвлъ лвї Попъ Августiнъ, ка съ вафъ лвтea мiнвнi dela елъ, къ чеiлалцi метврii аi конферiнцii регниколарi а фостъ терорисацi прiн аффрисанiа конферiнцii Сiвiене, ш. ч. Чine поате фi ачестъ ротънъ мiнвнатъ, алесвлъ лвї iсраiлъ, ва гъчi фiекаре, двпъ че ва маi вedea шi алтъ артiколъ, че а врматъ кървndъ двпъ ачеia тотъ лn ачелъ жврналъ de ачелашi авторъ, лn каре съ желвеште, къ нацiвнea пв ш'а делътвратъ пе архiереї съi dела кondвчере, ка съi факъ Dлвї локъ, шi апоi съ мънiъ, ка вькарвлъ пъсатъ, къ de че пв ла пвсъ пе елъ ла капчеларiа авлiкъ, шi атерiнцъ къ acheronta movebit деакъ пвлъ ва кiвma лn гвверпъ, елъ — qui Iovis et soror et uxor!

Деакъ „Kol. Közl.“ пв с'аръ фi декiаратъ, къ вреа а лва актъ iсторiкъ din ачесте вnzърi нацiоналi, zeъ! п'атъ фi цiнвтъ лвкра вреднiкъ de а маi перde пегреалъ шi хъртiе пентрв респiнцереа асторъ калвмнii грецоасе, шi мiнчiвнi ведерате, къчi еле лnсвшi фърь коментарiъ сънтъ дествлъ de дестоiнiче, de а лntвнека карактервлъ авторвлвї маi пегрв, декътъ iе пелеа чea первшiнатъ de пе образ.

Дарь аша сънтемъ datорi а къръцi сапктварiвлъ iсторiкъ de астфелiв de гозварi. —

Дл. аша пвмiтвлъ „déési román“ — нотарiъ прiмарiъ алъ конферiнцii поастре а венiтъ ла Сiбiiъ съшi къштiце попвларiтате ка ротънъ, са прiмiтъ de секретарiъ алъ конферiнцii — дар нiче декътъ de чел din тъiъ шi къ атът маi пцiнъ шi de метврь алъ комiсiвнеї; елъ лn калiтатea аста а цiнвтъ тотъ лntiнсъ кореспondiнце телеграфiче къ Кавжвлъ, шi а диктатъ лnсъшi протоколвлъ шedинцелоръ челоръ din тъiъ шi ачелеї de а доua. Iаръ че се атiнце de протоколвлъ шedинцеї а треiа, ачеста а фостъ редактъ de Секретарiвлъ Б. шi четитъ лn конферiнцъ, ла каре с'а апвкатъ Дл. „Déési román“ шi ла лndрептатъ лn маi мвлте прiвiнце, квтъ ia плъкътъ, ла прiмитъ апоi de алъ адвнанцеї шi de алъ съъ шi аша автентiкъndвлъ ла свбскрiсъ. — Елъ къ ачестъ прилежъ а пероратъ маi доъ оаре лn къtъ пвсесе адвнанца ла чea маi маре проъ de ръздаре — шi тоатъ кввънтареа лвї, дакъ а авvтъ врвнъ лnцелесъ, апоi ачеста па фостъ нiче декътъ пентрв лецea de алецере din 1848. —

Елъ а прiмитъ ва а диктатъ ла протоколъ шi а свбскрiсъ лnкъ шi аффрисанiа прокiематъ de конферiнца лntреагь лn контра ачелора, че воръ маi лn черка десвiнаре лntре ротънi din пвнктвлъ de ведере конфесионалъ, аша дъпъ квтъ а лnчеркатъ елъ лnсвшi двпъ ачеia лn артiколвлъ съъ din врмъ, вnde се желвеште, къ ла кърте сънтъ треi певнiцi шi пвмаi вnъ вnitъ (къtъ чеiлалцi треi — дарь ла гвверпъ? пентрв каре пiтенea пв се скandалiceазъ) дарь despre о аффрисепiъ асвпра метврiлоръ конферiнцii регниколарi па фостъ нiче о ворвъ. — Елъ акътъ лntоарче къпенеагвлъ пъкътосвлъ — din интересвлъ приватъ!

Дакъ вnъ D. Хосъ с'а декiаратъ пентрв лецea електоралъ din 1791 шi дакъ D. Поп Августiнъ с'а алiпitъ къ тотъ кораждлъ лвнгъ лецea електорале din 1848, еї о а фъкътъ din конвiнцere къ тоатъ франкеца кввенitъ. Еї лnсъ ав респектатъ сфинценiа маiорiтъцii, шi пентрв ачеia свфletвлъ лоръ аре одихна вnвї отъ, кървi i спвne квпоштiнца, къ ш'а фъкътъ datорiа. Пентрв ачеia нацiвнea i ва стiма ка пе нiште оатенi къ карактеръ de плiнъ лn сфера лоръ, шi пв ва вita нiче одатъ къ шi опосицiвнea аре валоареа са.

Дарь асвпра вnпzъторiлоръ, асвпра калвмнiеторiлоръ шi мiнчiношiлоръ, апоi асвпра ачелора четї важокрескъ нацiвнea, шi лnчеаркъ а о дъсвina къ претексте конфесионалi, нацiвнea шi арвпка врцiа аффрисанiеї сале прокiъмать лn конферiнца de апвлъ поъ, шi'лъ ва лъса шi despрецвлвї челорлалте нацiвнi, че штiъ маi вine респекта соliдiтатea карактервлвї, декътъ о штiръ „egy déési román.“ —

Вnъ Секретарiъ нацiоналъ.

Баia de Крiшъ 16 Мартiе.

Астъзi дескiсъ Iлвстрiтатea са D. Комite свпретъ алъ комiтатвлвї Zapandъ Iоане Пiпош шedинца ценералъ къ о кввънтаре лn лiтва ромапъ, каре фантъ пъкъжi астфелiв пе маgiарi, лnкътъ рздикаръ протестъ (ovas) лn контра ачестеї фапте, зiкъndъ, къ аръ фi лn контра лецiлоръ шi червръ съ се лnпротоколезе ачестъ протестъ.

Двпъ ачеea се чiтi Декретвлъ вngвреште апоi ротънеште, денвсъ D. свпретвлъ комite жврътънтвлъ вngвреште шi ротънеште шi се лъ ла десватере лiтва, лn каре съ се поарте протоколвлъ афачерiлоръ комiтатенсе. Двпъ мвлте десватерi лnфокате маgiарii поftiръ, къ съ се дъкъ протоколвл вngвреште, фiiндъ къ ачеаста чере лецea, ачеаста черере фъ комътътъ de ротънi къ чele маi вii шi пiпъitоаре аргвменте астфелiв, лnкътъ D. конте de Толdалагi врndъ съ мвлцvмеаскъ атвеле пърцi, черъ дъчереа протоколвлвї лn атъndое лiтвi. Ла каре пропвнере се лnвоiръ ротънii пвмаi лntратътa, къ фiiндъ лiберъ фiекървi отъ ашi da петiцiвнele сале лn лiтва са, ла каре апоi фiреште аре се врmeze шi ресолвцiвнea тотъ лn ачеea лiтвъ, протоколвлъ съ се поарте ротънеште, лnсъ съ се факъ о копiъ шi вngвреште, шi ачеаста доринцъ а маiорiтъцеї се шi пропвнчiъ de валiдъ, ла каре лnсъ маgiарii еаръшi протестаръ. Врmъ двпъ ачеea четiреа метврiлоръ лntелiгенцii аi комiтатвлвї шi се афларъ ротънi лn пътеръ de 186, еаръ маgiарi de 24. Скрiиндъ D. свпретвлъ комite ла рогареа маgiарiлоръ лnкъ 16 метврii de аi лоръ, червръ шi ротънii съ се маi лnскрie двпъ пропорцiвнea ачеаста шi ротънi. Прiн ачеаста нiмiкъ маi пвцinъ, ка жвстъ черере се кътръпiръ маgiарii астфелiв, кътъ чеi маi мвлцi първсiръ адвнареа, протествндъ шi червндъ съ лi съ штеаргъ пвмеле din протоколъ. Къ тоате ачесте D. Конте Толdалагi, вnъ преотъ реформатъ шi маi вreo 3, 4 ретасеръ шi din маgiарi лn адвнанцъ, лнсъ фiiндъ тързiъ двпъ амеазi, шedинца се лnкiсъ, шi пентрв тареле сървторi але католiчiлоръ се хотърж четiреа протоколвлвї лn 22 Мартiе.

Iнстрвкцiвнea провiсорiъ.

пентрв свпреmi комiцi, свпреmi кънiтанi шi свпреmi жвзi рецештi.

Лn каsса рестiтвiреї органiсацiвнеї комiтатенсе маgiаре de маi наinte двпъ лnпалтеле скрiсорi de тъпъ din 20. Окт. шi 21. Дек. а. тр. ав оффiчiалii свпреmi а дiстрiктелоръ а съ цiпea, двпъ преа граciосвлъ mandатъ алъ Маiестъцii Сале ч. р. ла констiтвiреа комiтетвлвї комiтатенсе, прекътъ шi лn прiвiнца пвтервлвї метврiлоръ лвї, лngрiжiреї de требiле administратiве пвбliче шi а iнстiтвiреї оффi-

чіалілорѣ комітатенсі, пънъ ла о хотъріре дефінітівъ,. — де ѵрмътоареа іструкціѵне:

1. Рестітѵіндѵсе пріп преа граціоаселе скрісорі де мънъ din 20. Окт: мі 21. Дек. а. тр. пѵмірея ші територіілѣ комітателорѣ, — сѵпремії оффічіалі аѣ даторінца чеа din тъіѣ пріп коінцелеџере речіпрокъ кѵ дерегъторіеле респективе а мезлочі інтреџірея марџінелорѣ векі але комітателорѣ.

2. Пънъ атѵнчі, пънъ кѵндѣ леџіслаціѵнеа ва фаче діспосіціѵне ѧп прівінца органісъріі комітатенсе, дрептѵлѣ де конскътъіре ші конклѵсіѵне ѧп раіонѵлѣ ізрісдікціѵнеі комітатенсе, лѣ ва ессерчіта о комісіѵне пертанентє, ѧнтре цертѵрії інструкціѵнеі ачестеа.

3. Ла формареа комісіѵнеі комітатенсе, ѧп прівінца пѵтерѵлѣ метврілорѣ еі, сѵпретѵлѣ оффічіалѣ се ва конскъта кѵ бърбаціі фръташі де тоате класеле ші інтересселе комітатѵлѣі, ші ѧп коінцелеџере ко ачештіа ва компѵне комміссіѵнеа, кареа ѧп прівінца печесарієі ѧнтѵлџіреа метврілорѣ съі поате діспѵне ѧп ѧнцелесѵлѣ мъсърілорѣ ачестора.

4. Комітетѵлѣ конст ѧп комітателе маі марі din 100, — ші челе маі мічі, прекѵмѣ ѧп Алба сѵперіоаре, ѧп цінътѵлѣ Фъгъраш ѵлѣі, (?) ші ѧп скаѵнѵлѣ Аріешѵлѣі, din 50. де метврії.

5. Комміссіѵнеа се компѵне ѧнтр'ѵнѣ модѣ, ѧп кътѣ ѧп ачееа, фъръ прівіре ла реліџіѵне, класе, ші паштере, ла олалтъ кѵ классеа фостілорѣ іобаџі, съ фіе репресентате посесіѵнеа, інтеліџінца ші індѵстріа, кѵ ѵнѣ кѵвънтѣ інтереселе џенерале ші спеџіале але локѵіторілорѣ din комітатѣ.

6. Сѵпретѵлѣ дірегъторіѣ компнікѵндѣ ачеаста інструкціѵне комісіѵнеі, ѧп шедінца прітъ а еі ва денѵне жѵрътъпътѵлѣ дѵпъ форма пънъ актѵлѣ ѧндатінатъ, ші дела тімпѵлѣ ачеста ѧнчепънді ва есерчіта ізрісдікціа легалъ ші пестє-офічіалії презенџі аі комітатѵлѣі пънъ атѵнчі, пънъ кѵндѣ офічіалії апоі вор пъші ѧп актівітате.

7., Сѵпретѵлѣ дірегъторіѣ ѧп колнцелеџере кѵ комміссіѵнеа ва ефентві компѵнереа маџістратѵлѣі комітатенсе, кареле ва конста, ѧп комітате: din жѵзі сѵпремі, віче-коміџі, нотарі, аріхварії ші жѵзі (szolgabirák), ѧп Фъгърашѣ din ѵнѣ віце къпітанѣ, ші маі мѵлџі оффічіалі кѵ пѵтереа de ѧнаінте de 1848, — асеменеа ѧп скаѵнеле секѵештї din оффічіалії кѵ пѵтерѵлѣ ші ізрісдікціѵнеа de ѧнаінте de 1848.

8. Денѵміреа оффічіалілорѣ се ѧнтъмплъ ашіа, къ сѵпретѵлѣ дірегъторіѣ ѧп ѧнцелесѵлѣ артікѵлѣі de леџе din 18$^{4}/_{7}$ пентрѵ фіекаре постѣ десігнеазъ ѧндівізі din деосебітеле конфесіѵні але комітатѵлѣі, ші лі аштерпе комміссіѵнеі спре алеџере. — Ѧнтъмплѵндѵсе алеџереа, індівізіі алеші кѵ маіорітатеа вотѵрілорѣ, карії ѧп ѧнцелесѵлѣ леџіі аміптіте се апробеазъ de Маіестатеа Са ч. р., — сѵнтѣ de a съ аштерпе пріп Гѵверпѣ Маіестъції Сале спре апробаре, ачеї оффічіалі алешї пріп маіорітатеа вотѵрілорѣ ѧпсъ, карії п'аѣ требѵінцъ de o апробаре маі ѧналтъ, — вор денѵне ѧндатъ жѵрътъпътѵлѣ ші се вор інстала, ка ашіа адміністрацііѵнеа векіъ легале пѵтаі de кътѣ съ пъшаскъ ѧп віаџъ; ашіа ші дірегъторіі, карії кадѣ сѵб апробареа челеі маі-палте, се потѣ пріп оффічіалѵлѣ сѵпретѣ ѧнтродѵче ѧп оффічіѵлѣ ачела, пентрѵ каре пріп маіорітатеа вотѵрілорѣ с'а алесѣ, ші ачела пънъ ла сосіреа апробъреі челеі маі ѧналте лѣ вор ѧнвъка ка сѵбстітѵцї. Ліста кѵ пѵтеле оффічіалілорѣ алешї, а къроръ оффічіѣ пѵ каде сѵб апробареа ѧналтъ, се сѵбштерпе Гѵверпѵлѣі спре счіінцъ. ѦП ѵртъ сѵпретѵл дірегъторіѣ дѵпъ ліпсъ ѧп концълеџере кѵ комісіѵнеа ва денѵті пе чеі конвенціонаџі.

9. Маџістратѵлѣ поѣ ва траџе плата чеа ѧнаінте de 1848 ѧнтемеіатъ прелъпгъ асігнареа сѵпретѵлѣі оффічіалѣ дела зіоа ачееа, ѧп каре а ѧнтратѣ ѧп оффічіѣ; ѧпсъ деакъ комісіѵнеа комітатенсе ар вої а мърі плъџіле апѵале а оффічіалілорѣ дѵпъ черінца тімпѵлѣі ші жѵрстърілорѣ, проіектѵлѣ ачела ші'лѣ поате аштерпе Гѵверпѵлѣі, ка компетінџеле ачеле съ се поатъ сістеміза пе база дрептъції ші кѵвііпцеі.

10. Сокотеала атътѣ а ачесторѣ кътѣ ші ачелорѣ алте ліпсе адміністратіве о прегътеште комісіѵнеа пе шасе лѵні, ші о аштерпе Гѵверпѵлѣі спре апробаре, ѵнде ачееа стабіліндїсе, сѵма респектівъ се ва плъті пънъ ла дечісіѵнеа дієтеі прелъпгъ асігнареа сѵпретѵлѣі дірегъторіѣ din касъ ка о антіџіпаціѵне а фондѵлѣі de џаръ ші ѧп рате de пътраріѣ de анѣ се ва ітпѵна перџенторіѵлѣі дістріктѵале, кареле деспре ачееа дъ сеатъ комітатѵлѣі.

11. Сѵпремії дірегъторі, прекѵмѣ ші чеіалалџї оффічіалі комітатензі ѧп каѵса дърілорѣ діректе пъшескѣ кътъ дірегъторіеле фінанџіале ші органеле лорѣ ѧп ачееаші релъціѵне, кареа а есістатѣ ѧнтре ачесте ші діректоріі дістріктѵалі de пънъ актѵ.

12. Органістѵлѣ трібѵналелорѣ кріміпале, чівіле, ші ѵрбаріале ва ретъпе провісоріе ѧп стареа de актѵлѣ ші денѵміреа фішкалѵлѣі маџістратѵале ѧпкъ се џіне ѧп пендепте, пънъ кѵнd канцеларіа авліко-трансілванъ ѧп ѵрма ѧналтеі скрісорі de мънъ din 20. Окт. ѧшї ва аштерпе проіектеле ѧп прівінца органісъреі адміністрацііѵнеі жѵдіціале. ѦП рестітѵіндѵсе ачеста даръ жѵдекъторіеле потенїте ворѣ контіпѵа афачеріле лорѣ оффічіале. ѦП прівінца ачелорѣ метврі а трібѵналелорѣ, карії пѵ аѣ кѵпоштінца лімбеі локѵіторілорѣ, ші de осебі а челеі маџіаре, ші ѧп касѵлѣ пеажѵнсѵлѣі персоналѵлѣі жѵдекъторескѣ, — сѵпретѵлѣ оффічіалѣ аре de a фаче арътаре капчеларіеі авліко-трансілване, кареа апоі ва діспѵне, ка постѵріле респективе, ші пънъ ла органісареа трібѵналелорѣ поастре de џаръ съ се адміністреze пріп патріоцї харпічі.

13. Жѵзіі (szolgabirák) пѵоі ворѣ фѵнкціона ші жѵдека ѧп тоате процеселе џіітоаре de еі, прекѵмѣ ші ѧп алте каѵсе жѵдіціаре дѵпъ кодічеле чівіле ші пепале ші ка персоане ажѵтътоаре а трібѵналелорѣ сѵнтѣ даторі а ѧмпліні інструкціѵнеа естора ші ла тімпѵлѣ съѣ а фаче арътаре деспре есекѵтареа лорѣ, дрептачеea ла рестаѵрареа маџістратѵлѣі віне а се пріві ші кваліфікаціѵнеа черѵтъ.

14. Адміністраціѵнеа комітатѵлѣі ші інспекціѵнеа пестє оффічіалі прівінді ла сѵпретѵлѣ дірегъторіѣ, — ачеста деспре фіе каре ѧнтъмпларе маі ѧпсъмнатъ се ва ѧнштіінца пріп маі бътрънѵлѣ жѵде сѵпремѣ, пріп віце-комітє саѣ віце-къпітанѣ, къпора ле факѣ еаръші арътаре жѵзіі. Деспре ѧнтъмплъріле маі ѧпсъмнате ѧп шедінцеле комміссіѵнеі сѵпретѵлѣ оффічіалѣ, саѣ ел фііндѣ ѧмпедекатѣ, — оффічіалѵлѣ дѵпъ елѣ ѵрмъторіѣ рапортéze Гѵверпѵлѣі, кърѵіа і се ворѣ трімите пе калеа кѵвепітъ ші протокоалеле шедінцелорѣ.

15. Комісіѵнеа ачеаста ва есерчіта пестє требіле адміністратіве пѵбліче ачееаші ізрісдікціѵне, кареа і с'а къзѵтѣ ѧпаінте de 1848 конгрегаціѵнеі маркале ші ѧп прівінца ачеаста деџісівѣ діспѵне кѵ оффічіалії комітатенсі.

16. ѦП консвътъіреле пѵбліче фіе каре метврѣ алѣ комісіѵнеі аре воіе а се еспріма ѧп орі каре лімвъ, кареа аре требере ѧп комітатѣ.

17. Маџістратѵлѣ аре дрептѣ de вотѣ ѧп шедінцеле комміссіѵнеі ші ла четіреа ѧпсъмнърей а релаціѵнілорѣ рестанте аре de a да сеатъ деспре каѵса ѧнтързіерії.

18. Шедінцеле комміссіѵнеі сѵнтѣ пѵбліче, пентрѵ аѵзіторі се фаче ѵнѣ локѣ деосебітѣ. — Декѵтва ѵнѣлѣ саѣ тоцї аѵзіторії арѣ конторба консфътъіреа, ші о admoniціѵне din партеа прешедінтелѵі арѣ фі фъръ ресѵлтатѣ: прешедінтеле пóте ескіde аѵзіторілѵ конторбъторіѣ ші респективе пе тоцї.

19. Ізрісдікціѵнеа політікъ, кареа прівегіезъ пестє діспосіціѵніле комміссіѵнеі, — есте Гѵверпѵлѣ рецескѣ, кѵ кареле стѵндѣ ѧп атінцере дірéпть, — ѧшї адресseазъ ордінъціѵніле кътръ еа, ка кътръ комітѵнітатеа комітатѵлѣі.

20. Пънъ ла адѵчереа ѵнеі леџі дефінітіве пентрѵ конститѵіреа комітателорѣ, комміссіѵнеа комітатенсе е датоаре аші акомода актівітатеа са дѵпъ інструкціѵнеа де фацъ.

Конгресѵлѣ націонаѣ сербескѣ.

Шгішѣ кѣ маестатеа Са Ѧмпъратѵлѣ ла рѵгареа С. сале а Патріархѵлѣі сървескѣ са ѧндѵратѣ а кончеде націѵнеі сървешті сѵвтѣ прешедінца Патріархѵлѣі ціпереа ѵнѣі конгресѣ націонаѣ естраордінаріѣ ѧп Карловіцѣ, ла каре аѣ съ іа парте пѵтаі сърбії дінтре марџінїле Воіводінеі атътѣ de стареа преоцеаскъ, кътѣ ші міръніаскъ афаръ de граніца мілітаре. Пентрѵ ціпереа ачестеі конгресѣ а славозітѣ Патріархѵлѣ маі сѵсѣ лъдатѣ о проклатаціа кътръ сърбі, каре ѧнтр'о кореспондінцъ din Віена ѧп „Donau Zeitung“ се карактеріseазъ de ѵнѣ докѵментѣ ѧп челѣ маі маре градѣ демнѣ de ѧпсемнатѣ, кьчі довед е-ште чеа маі кратъ бѵнъвоінцъ пентрѵ копаціоналіі съі, ѧпсъ тотѣ одатъ ші спірітѵлѣ de леалітате ші de кредінцъ фацъ кѣ Австріа ші кѣ ѧналта касъ домніторе. ѦП ачеастъ Проклатаціѵне арать маі ѧнтъіѣ бътрѧнѵлѣ Патріарх кончедереа џмперії конгресѵлѣі націонаѣ, апоі ѧп прівінца проблемеі ачестеі конгресѣ націонаѣ зіче: съ пропѵнчіѣ доріцціле націѵній, каре се редѵкѣ ла сѵцінереа декретателорѣ, дін векіме стътътоарелорѣ прівілеціі ші легалелорѣ ексемцій, маі кѣ сеатъ ѧпсъ ла пъстрареа націоналітъції ші а лімбеі, съ пѵнъ кондіціѵнеле ші съ факъ проіектеле пентрѵ асекѵрареа лорѣ, каре апърѣ de лінсъ ѧп ѵрмареа ѧнпребѵнреі Воіводінеі сървешті кѣ регатѵлѣ Ѵнгаріеі. Апоі дѵпъ че деслъчеште пондерозітатеа аџенделорѣ але ачестеі конгресѣ зіче, къ аштеаптъ деслегареа лорѣ ѧп фолосѵлѣ націѵнеі дела ачеі бърбаці аі попорѵлѣі, карії сънтѣ ѧп пѵсечіѵне, а десемна тоате дрептъріле націонале гарантате ші пріп еле а база тоате доріцеле ші речеріцеле, каре арѣ фі потрівіте а да віецїі політіче попорѵлѣі сървескѣ ші вііторіѵлѣі съѣ дестѵле гарапції ші дѵрътоаре асекѵраре. Дѵпъ ачееа трече ла сіне ѧпсъші кѣ ѵрмътоареле кѵвінте: Ачеаста сінгѣръ сперанцъ, ачестѣ сінгѣрѣ дорѣ, каре ма џінѵтѣ пънъ актѵ ѧп віацъ, а фостѣ аскѵнсѣ ѧп інima меа ка ші о скінтеѣ ѧп чепѵше, каре актѵ арде ѧп лѵмінósъ флакъръ, пентрѵ къ сънтѣ конвінсѣ, къ ші воі сънтеці ѧп ачестѣ момептѣ стръбътці de асемепеа епѵсіастѣ пентрѵ вііторіѵлѣ пострѵ. ѦП ачеастъ конвінцере ѧндрептѣ еѣ, патріархѵлѣ вострѵ, гласѵлѣ меѣ кътръ воі, ка ші тата кътръ копіі, еѣ ве демѵстрѵ, конзіліezѣ ші жѵрѣ пе пѵтеле аптечесорілорѣ пострі ші пе ферічіреа ѵрмашілорѣ вострі, пѵ ве лъсаці а ве седѵче профеції тінчіношї, ші а ве ѧнстрѣіна консчіінца воастръ, чі алецеці ші трімітеці ла ачестѣ екстраордінаріѣ конгресѣ націонале пѵтаі пречелепці, маторі, опешті, прічепѵці, модераці, пентрѵ ачестѣ лѵкрѵ ѧпкредінцат лор кѣ капачітатеа черѵтъ бърбаці, карії пѵ се рѵшінеazъ de пѵтеле націѵнеі сале, карії се сѵпецескѣ кѣ трекѵтѵлѣ попорѵлѣі съѣ, ші кърора заче ла інima вііторіѵлѣі, де каре цінї, къ еі ла револѵціѵнеа націоналѣ пѵ аѣ фостѣ нічі інімічі апріці, нічі амічі амбігві аі ѧмпъратѵлѣі ші аі націѵнеі лорѣ, ші деспре каре сънтеці конвінші, къ ле заче ла інітъ сапктѵаріѵл націоналітъції ші алѣ націоналелорѣ дрептѵрі ші къ еі ѧп пекліптітъ кредінцъ кътръ Ѧмпъратѵлѣ ші Мареле Воіводѣ аллорѣ сінчерѣ, ѧнцълептѣ ші кѣ ептѵсіастѣ кѵцетъ, поштескѣ, ворѣескѣ ші лѵкрѣ пентрѵ пъстрареа дрептѵрілорѣ націонаѣ ші пентрѵ бѵнѵлѣ de обште, че ѧнтреага націѵне сърбеаскъ аштеаптъ дела дечісіѵніле конгресѵлѣі пострѵ. ѦП фіне арътѵндѵле пѵртареа лорѣ ла тоате ѧмсетнателе момепте, спереазъ къ сърбії ворѣ аѵзі гласѵлѣ кърпѵтѵлѣі патріархѣ ші лі ворѣ ѧнпліні дорѵлѣ, дѵндѵле бінекѵвънтареа пърінтеаскъ ші патріархалъ.

Деспре конгресѵлѣ ачеста се сѵпне къ с'арѣ фі ѧмъпатѣ din каѵсъ, кьчі адѵкѵндѣ комісаріѵлѣ ѧмпъръtескѣ џенералѣ маіорѵлѣ Філіповіч, піште інструкціѵні дела Віена, пріп каре таре с'ар фі ѧнгѵстатѣ сфера де актівітате а конгресѵлѣі, патріархѵлѣ съ фіе протестатѣ ѧп коптра ачестора ші съ се фіъ декіаратѣ, къ елѣ есте маі кърѵндѣ гата а трімите депѵтаціі ѧндърѵптѣ, декът а кончѐde, ка чі-

пева съ се жоаче къ о пацінне ка ші къ о піль. Маі деларте съ фіе зісъ, къ ля касълъ, кънді ня с'ар копчеде сърбілорь аші еспріма дорінцеле лор ліберь, ел ва лякредінца деслегареа класеі сърбещі діетеі ынгъреші, іарь ня газерпълъі вієпеск. Ля ыртареа ачестеі декларацінні се зіче, къ арь фі черът комісарілъ інструкцінні дела Віена, ші аша а цінът конгресълъ, дъпъ кът певестеще ынь телеграм, ля 22 Мартіе о шединъ, ля каре с'а алес ынь комітетъ де 14 membрі, ка съ формълезъ дорінцеле пацінеі ші се прегътеск проіектълъ копчерпенте пептря конгресь. Дорінцеле пацінеі сърбещі, че се ворь десбота ла ачест конгресь, се кънпіндь дъпъ о кореспондінцъ din Карловіцъ къ дать din 17 Март. ля „Ost u West“ ля ыртъторе пънкте де къпетеніь: 1. Ынірея къ Ынгарія сът орі че кондіцінне, 2. лякомпетінца міністерілъ де статъ ля требіле сербещі, 3. трімітереа депътацілорь ла діета ынгъріаск, 4. рекопстітъірея Воіводінеі ка о парте ляптрецітоаре а Ынгарієі пре база привілеціілор сърбещі аст фелів, ка Сірміълъ ші граніца мілітаръ сербо-банатъ (тоатъ?) ші пътаі о парте din Бачка ші din Банатъ съ конституе Воіводіна новъ *) 5. автономіа адміністративъ ля ачестъ цінът пе база адміністративеі автономіе а комітателорь, 6. ръдікареа літвеі сърбещі де літвъ офічоасъ ля ачестъ цінът, 7. алецереа ынъі воіводь. — Фііндь ляпсъ къ пептря Сірміъ есте тетъ, къ се ва паште ынь конфліктъ къ кроаці, Ынії депътаці врёь лякорпорареа Воіводінеі маі біне къ Кроація, декът къ Ынгарія.

Чіркъларіълъ комітатълъі Веровіц къ тоате тъпічіпіеле кроато-славоане ші ынгъреші.

Актълъ ачеста ші пептря ноі де чеа маі таре ляпсетъпътате ляь пъблікътъ ля тоатъ естіндереа лъі къ атъта маі таре плъчере, къ къть din елъ потъ ведеа четіторіі постріі, къ пе тоате попоаръле din ляптіпса Монархіе австріакъ пе съпть дъжмане, къчі ші еле аь ліпсъ де о сінчеръ ляцелецере къ елементълъ ромъпь, каре нічі ля церіле де съть коронна Ынгарієі пе есте челъ де пре ыртъ, ші пріп тълцімеа ші солідітатеа че 'лъ карактерісеазъ, ля о амілавілъ легътъръ фъкът пе база дрептъцій ші а егалітъцій ляптре елъ ші попоаръле челелалте де съть короана Ынгарієі, се поате фаче zidь пестръбътът ля коптра орі кърєі ляпчеркърі асъпрітоаре де лібертате ші де дрептъріле конституціонале. Іать къть съпъ чіркъларіълъ

Сфінцілорь фраці ші амічі! конгрегацінеа комітатълъі Веровіцъ а прімітъ скрісоріле вените маі дела тоате комітателе ші ліберіле четъці але регатълъі Ынгарієі, ля каре се провоакъ ачеастъ конгрегацінне а спріжіні конкіселе лорь васате пе леціле дела анълъ 1848 ші леа ревъзът пе тоате деарындълъ.

Цінындь стрънсь де ачелъ прінчіпь, къ въртътеа кардіналъ а орі къреі конституціоналі ші ліберe пацінні есте, а апъра въръътеште ші консекуент пътаі пропрііле дрептъці але еі ля коптра орі къръі атакь, чі пе лъпгъ ачесте але еі дрептъці а пъзі ші дрептълъ ынъі алъ треілеа прекът ачеаста чере ші пе ляпъне цеперала лібертате ші ляпръмътата інтерпаціоналъ солідаріте, маі къ деосебіре ляптре попоаръле конфедерате, амь възът din хъртіile офічолателорь ынгъреші къ о дрът аверсіне ші къ тіраре ші неамь конвінсь, къ офічолателе ынгъреші аь кълкатъ пе ынь дрътъ, каре авдъче де парте дела атінсълъ прінчіпь, фііндь къ еле ігнорындь къ тотълъ автономіа ші індепендінца трібпітълъі регатъ кроатікь-славонікь-далматінь гарантісатъ прін трактате къ дрептъці де статъ ші къноскът ля тоатъ Европа, німіческь пътеле регатълъі славонкь, ші черь інкорпорареа лъі тотъ одатъ къ а інсълеі Мърь, а четъцій Фіume ші а къпрінсълъі еі, каре фъръ нічі о ляпдоіалъ цінь де ляптрецітатеа трі ынітълъі регатъ, къчі аь редікатъ реклямаці пептря пе кіетареа комітателорь Веровіцъ, Сірміь ші Пожега ла діета ынгъреаск; фііндь къ еле черь десфачереа інсълеі Мърь де кътръ Кроація ші даь літоралълъі кроатікь ші четъцій кроатіче Фіume пътеле де літоралъл маціарь ші де четате маціарь; фііндь къ еле реклямъ асъпра ачелеі ляпрежърърі, къчі ля хъртіа кіетъторе ла діетъ са лъсат афарь дечісівъ тімпь есте коляцелецереа поастръ де о не апъратъ ші грабнікъ певое.

De ші ноі ретъпемь кредінчіоші прінчіпълъі, къ релацінеа короанеі а трібпітълъі регатъ се поте ставері сінгърь пътаі пріп діетъ, тотъші конгрегацінеа комітатълъі Веровіцъ, ка ынь офічолатъ автопом, ашеза ляпкъ де акома ынеле петішкавере прінчіпе, каре се прівескъ ка о кондіцінне фъръ каре пь, а тоталеі діскусіні деспре релацііле поастре інтерпаціонале.

*) Ні се паре къ ля привілецііле сърбещі пь е воръ де територіь прекътъ врёь съ'лъ цертърёск ачі. Р.

Маі паінте де че ва потеа ворві попорълъ алъ трібпітълъі регатъ ла діета са деспре релацінеле къ Ынгаріа, есте неапърать де ліпсъ, ка леціта рецеаскъ діетъ ынгъреаскъ съ пропъпчіе сървътореште ші се афірме пріп дікретъ: къ еа стімеазъ тълтъ історікълъ, лецітімълъ ші патъралълъ дрептъ де сверапітате алъ коронеі ші алъ статълъі, Кроаціа, Славоніа, Далмаціа фацъ къ коронна ші къ статълъ, Ынгаріа ші къ еа ля фаца ляптреіі Европе рекъноаште перфектъ ші din тоате пърціле індепендінца коронеі лъі Цвопімір де коронна С. Стефань.

Ачеаста черере се басеазъ пе трактатълъ, каре ла ляпкеіатъ попорълъ трібпітълъі регатъ къ рецеле Коломань (Команъ) ла анълъ 1102 къ воінцъ сверапъ ші ліберъ; ля ыртареа къръі ачестъ рецe с'а коропатъ къ съпта коронъ а лъі Цвопімір ші а жъратъ, къ ва пъзі ші апъра тоате дрептъріле ші індепендінца коронеі а трібпітълъі регатъ; еа се басеазъ, пе ачеea, къ попорълъ трібпітълъі регатъ а алесъ ла анълъ 1527 къ воє ліберъ ші сверапъ пе архідъка Австріеі Фердінандъ І. де рецe, каре ляпкъ а промісъ солепелъ, къ ва пъзі тоате дрептъріле ачестъі регатъ; еа се басеазъ пе ачеea, къ діета трібпітълъі регатъ ла анълъ 1712 а прімітъ лецea де статъ легътоаре де атвеле пърці пріп санкцінпеа прагматікъ, пріп каре рецеле постръ Карол III а жъратъ пептря сіне ші пептря ырташіі лъі а пъзі ші апъра сфънтъ, тоате дрептъріле ші індепендінца трібпітълъі регатъ ші короана поастръ, ля ырта къръіа са ші прімітъ санкцінпеа прагматікъ.

2. Асемепеа прекътъ попорълъ трібпітълъі регатъ е гата а ляптрепінде орі че спре апърареа лібертъцій попоарълорь ынгъреші де орі че атакь, къчі пацінпеа поастръ вede ачі чеа маі ынъ гарапціь а пропріеі сале лібертъці конституціоналі, есте сілітъ ші ачестъ комітатъ а ашеза ляпаінте ші кондіцінпеа, ка діета Ынгаріеі съ декіаре маі паінте, къ ва ефектва къ ляпрекъпареа пътерілорь еі къ пътеріле трібпітълъі регатъ ляптрецітеа ачестъі регатъ, пь ляпсъ ка пъпъ акома съ процеадъ маі де парте къ ърціъ асъпра дрептърілорь короанеі поастре ші пе темеіълъ дрептърілорь фаптіче а чере інтрецітатеа регатълъі ынгъреск, еаръ пь челъі трібпітъ.

Дрептъ ачеea пофтімь пре тоате офічіолателе ынгъреші амікавіле, а чере ла діета лорь къ кърацій ші хотъръре рестітъіреа ляптрецітъці трібпітълъі регатъ, де каре цine: Кроаціа къ інсъла Мърь, Словоніа, граніца мілітаре кроато-славонікъ, Далмаціа къ інсълеле кварперіче, тоатъ Істріа, къ къпрінdереа ші ачелеі бъкъці а Істріеі, че есте ляпкорпоратъ пелецкітъ конфедерацінеі цермане, адекъ черкълъ Мітерърг ші Воловска, къчі сървъторескълъ протестъ алъ діетеі поастре дела анълъ 1596 асъпра деспърцірeі Істріеі дела корпълъ де статъ алъ постръ стъ ші акома ля перфекта вігоаре — маі де парте тотъ цінътълъ ляптре ръкріле Кълпа, Реіфніц, Гъркъ, Сава прекътъ ші марка славонікъ, че са рътъ дела трібпітълъ регатъ ля тімпъріле віфороасе ші са ляпкорпоратъ Карніолеі ші Стірієі.

Ньтаі ля фелівъ ачеста рекопстітъітъ трібпітълъ регатъ ва фі ынь аліатъ алъ регатълъі Ынгаріеі, каре пьпътаі къ пътеле, чі ля фііпцъ се ва фаче о фортъреацъ ля коптра орі къръі атакь. Тоатъ алта ляпрекъпаре орі легъскъръ а трібпітълъі постръ корпь де статъ къ Ынгаріа съ протестъ де о секърітате маі таре ші гарапціь а віецій поастре конституціонале, есте ньтаі о шітеръ гоалъ.

3. Черетъ, ка діета ынгъреаскъ съ гарантеазъ пріп о леце егалітатеа ші егала ляпдрепцъіре а тътъроръ съть короана ынгаріеі вецъітоарелорь попоаръ атъть ля привінца політікъ, къть ші паціопалъ, де каре цine къ деосебіре перфекта егала, ляпдрепцъіре а літвілорь копчерпіпте ля конгрегацінніле цепералі, ля афачеріле офічіоасе, ля скоалъ, ля бісерікъ, ля офічіоаселе скріері дікастеріале ші ля дієтъ, ёръ попоарълорь ачелора, каре вецъескь съть короана ынгъреаскъ ші аь алъ лорь дрептъ ші але лорь привілеці, прекътъ сървій ші ромъпіі съ се карантézъ ачестъ дрептъ пріп о леце ші пептря пацінпеа сърбеаскъ съ се рънduеаскъ о адънапцъ паціопалъ пріп о леце.

Ноі цінетъ къ атъта маі таре де ачесте пріпчіпе, къ къть контінъата ші пътаі атъпата діетъ а трібпітълъі регатъ дела анълъ 1848 а дечісь, къ доріпца трібпітълъі регатъ есте, а съцінеа пътаі о конфедерацінне амікавілъ къ попоаръле Ынгаріеі, аша даръ пь къ сінгъръ пацінне маціаръ. Конгрегацінеа ачеаста къцетъ, къ къ къть есте маі пондероасъ деслегареа кестіеі оріентал пептря трібпітълъ регатъ ші къ къть ва трапе еа ші ва требві съ трагъ маі марі, маі пе тъсърате ыртърі пептря Европа, Ынгаріа ші ля спеціе пептря вітеаза пацінне маціаръ ші пептря трібпітълъ регатъ, къ атъта ва фі маі де ліпсъ пептря ляпсъші Ынгаріа ші маі пріпчіосъ пептря трібпітълъ регатъ, ка бътрънії ляпвечінаці фраці, ынгърії съ пъпъ чеа маі таре пондеросітате асъпра хотъръреі кондіціілорь претенціопате, ші съ къпъпеаскъ біне інтереселе де статъ ыніверсале ші інтерпаціопале атъть але Ынгаріеі къть ші а трібпітълъі регатъ, ші ка ліберe, дела олалтъ пе атърпате попоаръ съ апере къ ветежіъ ші пътері вените дрептърile поастре, лібертатеа поастръ, ляптокмірile поастре din векіме ля коптра орі къръі атакь. Са датъ din конгрегацінеа цепералъ а поастръ цінът ля 11-леаші ыртътореа зі а лъі Мартіе 1861 ля Осекъ.“

Din ачестъ чіркъларь се вор конвінце къ плъчере тоці ромъпіі, къ пація кроатъ-славонъ рекъпоще адевърата лібертате а ынеі пацінні пътаі атъпчі, кънді ляпсъші фііндь ліберъ стімеазъ ші доресче ші лібертатеа челоралалте пацінні преste тотъ ші маі къ сеатъ ачелорь, каре вецъескь съть короана ынгъреаскъ ші ачелъ скіптръ, еа вede ачеаста адевърать лібертате а попоарълорь пътаі атъпчі гарантісатъ, кънді лі се вор асекъра пріп леці тоате дрептъріле, егалітатеа ші егала ляпдрепцъіре атъть паціопале, къть ші політіче, де каре цine ші літва, ачелъ търеці дарь ал патърії ля тоате ші претътіпdінеа; еа пь вреа атърпареа ынъі попорь де алтъ, пріп каре се паште сънпітація, чі о конфедерацінне сінчеръ.

Ля ачеастъ сінгъръ маніеръ де ляпфрцъіре вede ачестъ повіль ші ляптрь адевърь ліберь попорь о фортъреці пътерпік ля коптра орі къръі атакь, че пе арь пътеа ателіпца лібертатеа ші віаца конституціопалъ.

Ромъпілорь! воі тотъ деавпа ацї фостъ тълцъміторі къръ чеі че ворь стімать ші рекъпоскъторі къръ чеі че ворь апъратъ ля дрептъріле воастре челе съпте ші кювепіте, къръ чеі че сав інтересать де соартеа вострь орі къть де пацінь. Четіцї дарь актта къ чеа маі таре тълцъмітъ ші маі таре бъгаре de сеть черкъларіълъ інклітълъі комітатъ славонь Веров ць, пріп каре се провоакъ тънічіпіile кроато-славопе ші ынгъреші а фі дрепте къръ челелалте коплъкъітоаре попоаръ ші але асекъра егалітатеа, егала ляпдрепцъіре ші таоате дрептъріле політіче ші паціопалі, къ деосебіре літва ля тоате ші претътіпdінеа пріп лецеа сшіпdъле фъръ пічі о ресервъ, къ побіла пацінне кроато-славопъ а трібпітълъі регатъ а дечісь ляпкъ din анълъ 1848 сесцінереа ынеі конфедерацінні къ попоаръле Ынгаріеі, ёръ пь къ сінгъра пацінне маціаръ, къчі пътаі ка попорь ліbере ші пе атърпътоаре дела олалтъ потъ апъра лібертатеа ші віаца конституціопалъ къ потері вните ля коптра орі къръіа атакь ші съ се факъ ля фаптъ, ёръ пь пътаі къ пътеле о фортъріацъ віе, пе каре пь вшорь о ва пъте асалта інімікълъ. Ачестъ комітатъ ворвеште ші спеціалмінте де ноі зікъндь, къ авемь алъ постръ дрептъ, каре требве гарантізатъ пріп леце, къ елъ штіе къ сънтемь челъ маі векіь попорь ля пърціле ачесте, ші къ ка ачестъ авемь ші дрептърі, де каре ляпсъ пефаворіреа тімпілорь пеа деспоіатъ. Ня пе ляпdоімь къ ачестъ чіркълар пліп de леалітате ва стръбате ля ініта тътъроръ ромъпілорь ші ва тішка ші чеа маі сътіль фібръ а адъпкълъі еі спре тълцъміре ляптр'о адресъ de рекъпоштінцъ ляпdрептать кътръ ценерóса пацінне кроато-славопъ спеціалменте кътръ ляппалта конгресацінне цепералъ а комітатълъі Веровіц ші кътръ шефълъ лъі Екселенціа Са D. Епіскопъ de Шростаер, каре ші ля сепатълъ імперіале din вара трекът ворві фаворіторіь ля фолосълъ пацінеі пóстре. Екселенціile Сале капіі постріі бісерічешті ші паціопалі пь ворь прецета а събскріе ачéста адрéсъ de рекъпоштінцъ ля пътеле попорълъі ромъпь din Ардеалъ, ші традет чеа маі віе пъдежde, къ ші чеіалалці ромъпі din пърціле цііторе de короана Ынгаріеі пь ворь ляптерсіа аші маніфіста тълцъміреа са пріп алешіі лор. . . .

Токтаі пе сосі штіреа деспре алецеріле офічіалілорь комітатълъі Zapandь ыртате ля 22 Мартіе. 1-а Віче-Комите D. Ходош, а 2-а Бало Міхаіь, Протопотаріь Атось Фрънкь, Віче потаріь Георгіе Секъла ші Dinеш Іапош, Фішкалъ Іеропім Мога, Опораріь Пал Петрь, віче Фікшалъ D. Іоан Немеш, Жъзі прітарі: Георгіе Ласло, Крісчіорі Іапош. Събжъзі: Ніколае Петко, Алесandрь Шълцу, Ладіслаь Фодор. Жъраці Георгіе Молдован, Ніколае Барбь, Дъпілъ Гавор, Верещ Алверт, Товіе Міхаловічіь, Перчепторі Антоп Розор, Нагі Лаці. Рачіопіст Kozma Лаіош. Архівар Василіе Чіобапь, Локотепепт de віціліе Іоан Мога, Фісік D. Сігмундь Реіхеп вергер. Хірърг Лепцел Істфап.

Ляптъмплърі de zi.

* Маіестатеа Са са ландъратъ преаграціосъ а денътві пе Екселенція Са Пъріптеле Епіскопъ Хакман de капітан алъ Дъкатълъі Бъковінеі (Presidentъ алъ Dietеі:)

* Ля Zагравіа са ляптъмплатъ ля 19 Мартіе ынь тътълтъ. Ферестіле едіфічіълъі de поліціе се спарсеръ, ші се тръптіръ пажърле атът de аколо къть ші de ла тоате дікастеріеле; каре апоі ля 25 Мартіе фъръ еаръші къ чеа маі таре солепітатеа редікате. Тоатъ гарпісоапа ші баталіопълъ de гранічері Варашdin кріжь каре се афла аколо ля маршь, а асістатъ ла ачеста солетпітате ля парадъ ші аь датъ трей салве.

* Din Новісадь ні се вестесче, къ верарієлъ din Карловіцъ Шовер арь фі пътпатъ пе депътатълъ дела Кікінda Стоіановіч діппрежъ къ сервіторіълъ съь. Елъ ляпкъ пь а мърітъ, даръ пь е сперанцъ de скъпаре, сервіторіълъ ва скъпа. Анса ляптъмплърії ляпкъ пь а ешітъ ла івеалъ.

Пе 16/4 Апріліе съ ва цінea адънапцъ дістріктуалъ ля Фъгъраш, ла каре съптъ ляпвітаці опораціорії ші фрънташії тътълорь комънелорь ка репресептанці аї тътълорь класелорь ші інтереселорь, ляцелегъndъсе ачі ші комънеле грепічерілорь. —

Редактор респъндътор **Ioann Pau.**

Едітъра ші тіпаріъл тіпографіеі діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмераціънеа се ъѣѣ ли Сібіїѣ ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеі пентръ Сібіїѣ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жъмътате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеі

№ 14. **АНЪЛЪ IX.**

ші пентръ провінчіеле din Монархіѣ пе ан ан 5; фл. 25 кр. сар о жъмътате де ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стрѣіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а. Інсерателе се плътескъ пентръ лінѣіса ôръ къ 7. кр. тірал къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа решіре къ 3½ кр. в. а.

Сібіїѣ 6. Апріліе. 1861.

Монархіа Австріакъ.

Сібіїѣ 4 Апріліе. Комесълъ націънеї съсещі сосі сълътъ 1-а Апріліе пела 10½ óре dimineaţa къ вні алаіѣ дестълъ de zgomotoсъ лнтре стрігърі раре de вівате лн четатеа ноастръ, ші трасъ лн ediфічіълъ, лн каре се афлъ поліціа лмпърътеаскъ, вnde прімі вісітеле de кортеніре а ле мацістратълъі, комънеі, преоцімеі ші сіnодълъі лътерапъ de аічеа. Лънї се адънаръ ромънії din тоате Комънеле скаънълъі Сібіълъ, ші проіектънъ о адресъ, лн каре аратъ доріnцеле лоръ, алесъръ пе D. Протопоп 1 алъ Сібіїълъі Хаnіа de дъкторъ ші ла 12 óре пърчеасъръ съі факъ квііnчіоаса кортеніре, ка вnъі комісаріъ рецескъ трімісъ спре реорганісареа афічіолателоръ din пъмънтълъ рецескъ ші съі лнтанъеze адреса, каре о алътъръмъ сепаратъ.

Лн Себеш саъ алесъ dinтре ромънї D. Балотірі de жъде; D. D. Пап Ніколае ші Dежан de сепаторі. — Лн Меркъреа D. Ілie Мъчеларіъл de жъде. Nedреапта прочедъръ de алецере, лн Меркъреа, о вомъ лмпъртъші лн Nрълъ віторіъ.

Фънкціile локоцііnцеї лnчеатъ лн $^{23}/_{11}$ Апріліе ші ачеле а гъверnълъі поъ лnчепъ лн $^{24}/_{12}$ Апріліе.

Кътръ „Hermannstädter Zeitung“ ші консорцї.

Сібіїѣ лн 3-леа Апріліе.

Комітеле націънеї сасе еwіndъ лн Арdеалъ а органісатъ пънъ азі Скаънеле: Орѣштіа, Себеш ші Меркъреа. Noї кnоаштемъ пънъ акъмъ nъmаї резълтатълъ алецерілоръ тънічіпале, ші лмпрежърареа ачееа, къ Ромънії din тоате — треі скаънe ав датъ ла протоколълъ алецерілоръ протесте апеpцióсе лн контра прочедъреї de алецере обсервате дънъ леціle аптітарціале, опъсе dea дрептълъ спірітълъі тімънълъі ші речеріnцелоръ de фаъ але тътъроръ націънелоръ.

Herm. Ztg. лнкъ meditează асънра рестаърацънілоръ тіжлочіте пънъ акъмъ прін комітеле съсескъ лн вnъ артікълъ къ Рънбріка Territorium! „вnde лнтралтеле nъmeште фъndълъ рецескъ“ Sachsenland“, ші зіче: къ пемічіреа елементълъі ц ромънъ, — лъцindъce дрептълъ de вотізаре дънъ черіnца modерnъ ші лнтре марціnіle октроате прін Пънктеле регълатіве, — nъmаї атънчі се поате лмпедека, дакъ пърціле ачелеа а Саксепландълъі, вnde локъескъ Ромънї, се воръ деспърці de кътръ ачеста, ші се воръ аліпі кътръ вnъ дістрікътъ романъ. Ромънії наъ de а се съпъра пентръ ачеаста, къчі алтъmінтеа с'аръ еспъне съспіціънеї, къ пътрескъ doріnце съпратетіче; саръ de алтъ парте пофтеште, ка сашії лн прецъ de деспъгъбіре пентръ жертфеле че ле — аръ фаче Ромънілоръ, — „съ капете територіеле ачеле афаръ de пъмънтълъ съсескъ, вnde локъескъ сашії лн масse компакте.“

Ачестеа съntъ сватъріле патріотіче але „H. Ztg“-лъі.

Nóъ пе паре віне de атъtъ дънъ-воіnцъ ші квііnцъ, че пе — аратъ фрацїі пострі сашї, поі ам аштептатъ ачеаста de секолі, dар тотъші nъ пе потемъ дестълъ міра de D. X. Шmidt Редакторълъ лъі „H. Ztg.“, карele лн анїі 48 ші ъртъторі къ бравъра вnъі лев съ лънта пентръ лнтрецітатеа ші карактерълъ націонале алъ пъмънтълъі съсескъ, — кътъ акта de одатъ ші къ атъта търіme de iнiтъ лълъ ведемъ трекънdъ прін о метаморфоасъ, ка съ рекnоаскъ ші пе Ромънї de локъіторї лndрептъцїдї аї пъмънтълъі съсескъ, ші фъръ копсеквіnцъ лн пъртареа са політікъ жертфеште Ромънілоръ територіъ din Саксепландъ.

Ачеаста е маі тълтъ, декътъ че пътемъ поі аштепта dела фрацїі сашї, — ачеаста е вnъ мерітъ лътіnатъ, о вінефачере крештіneаскъ, каре се ва аскріе спре вінеле D-лор ла а доза вепіре, къчі поі пентръ ачеа nъ ле пътемъ респлъті пе лътеа ачеаста.

Dmnілоръ! воіцї D-воастръ лн adinсъ съ лмпърцітъ вестіnіteле челе скътне а кареї поастре патріе, — прекътъ ав фъкътъ жidanії къ ачеле а лъі X-стосъ? воіцї, ка къ пімпі сакріледі съ сфъміетъ трънълъ еї чел ръпітъ de краделітатеа тімпърілоръ? трънълъ ачела, пентръ а къръї віаца ла олалтъ пеат въреатъ съnцеле ші пеат сакріфікатъ авереа? воіцї, ка dімікъndъne патріа коттънъ лн пърці, съ къdемъ жерфъ а акціомеї тіранічe: „divide et impera„? Къ вnъ квъптъ воіцї сепаратістъ, статъ лн статъ? Оаре nъ аmъ авea поі акта dрептъ, ка препъсълъ de тendinцъ сепаратістікъ, къ каре пе лнвінuia D. Cmidt маі деънъzi, съ'л арънкътъ къ деспрецъ асънра D-сале?

Декътва веці порпі пе калеа ачеаста алънекósъ спре ръътъцї, атънчі въ асігъръмъ: къ Ромънії nъ воръ ърта лн фъръdелецїle ачелеа. Nъ, къчі Ромънії de аічі къпоскъ nъmаї о патріъ, Арdеалълъ, карea e комънъ поаъ, воаъ ші маџеарілоръ. Noї dорімъ пентръ ea о автопоміъ конституціоналъ dреапть, ка лн че месъръ пе лмпъртъшімъ ла гревтъцїle пъбліче, ашіа съ пе лмпъртъшімъ ші ла бънътъцїle еї, лпсъ въ репецімъ дънъ стріктіссіma дрептате, къ че се атінце de пътіріle фondъ рецій, пъшънтъ съсескъ, — поі nъ къпоаштемъ пе челъ din тъіъ, къчі рецеле шіа лнстрънатъ дрептъріle сале асънра лоръ воаъ ші поаъ ірревокабіле, — nъ челъ din ъртъ, къчі пъмънтълъ ачела e nъ nъmаї лн поссесіънеа воастръ, чі чеа маі маре парте ші лн а поастръ. — Ашіа dар nъ пе рътъне алта пътіре, декътъ а Арdеалълъі, — nъ пе рътъне алтъ чева, декътъ а пе лнкіна съnцеnіеї ідолълъі патріеї котъне лн треі феце: о патріъ, о тріnітате а націънілоръ ші а лімбелоръ егале: ромънe, маџіаре ші цертане!

Noї лнкъ ведемъ печесітатеа лмпъръціреї позе а тълторъ комітате din Арdеалъ п. е. Алба de сосъ ші de жосъ, Торda ш. а. лпсъ апропdареа лоръ раціопалъ о аштептътъ, dела лнцелепчіънеа dietеї adънънde.

Noї deокamdată nъ претіndemъ лмпъртъшіреа поастръ ла оффічіеле ші требіле пъбліче дънъ пропорціънеа пътерълъі ші інтереселоръ поастре пентръ ачеea, къ Ромънії лн дістрікътъ ачеста саъ челалалтъ съntъ асетенea ла пътъръ, саъ маі тълці ка челе алте Націопалітъцї, чі пентръ ачеea, къ ачеаста adъче къ сіne дрептатеа, егала лndрътъціре, карea e енънчіатъ прін спірітъл тімънълъі ші прін квънтълъ предпалълъі Прінчіпе.

Ромънъл, карele атъцї секолі nъmаї a веџетатъ къ пъпеа чеа атаръ a склъвіеї, — nъ дорещe ачеea нічі інімікълъі съъ. Nъ пе арънкаці dар de атътеа орі лн окі, къ деакъ врътъ съ лътъ ші поі парте ла бънътъціle, че пі ле da скъпта ноастръ патріъ лн о абопdанцъ лndестълітоаре лн ърта квъънтълъі Преа лнпълцатълъі постръ Domніторіъ, пътрітъ tendinцe сънpематіче, къчі zeъ! поі nъ черетъ алтъ чева, декътъ дрептате егалъ пентръ тоцї. Лпсъ ачеаста nъ пре хъртіе ші лн терміні фрътоші modерnі, чі лн фапть, лн реалітате, лн адевъръ. Аша ші nъ алтфелі вотъ лнтінце тъпа фрънцаскъ de о парте магіаро-съкъіълъі, de алта парте сасълъі, прекътъ a лнтіпсъ тареле рецe Матіа ромънълъі, кроатълъі ші сърълъі къndъ a бірвітъ къ браціле ачесторъ націопалітъцї лтпревпате къ челе але магіарілоръ пе котънълъ інімік ал крештінътъції. N. . .

Сібіїѣ 20 Март. (Ъртаре din N. 12:) Че маі апróпе требве съ апаръ лнведерат фіе къръі пепъртініторіъ, есте тотала лndрептъціре a Крóціеі, a пъсві пентръ сіne ла о асетенea indепendinцъ, прекътъ каътъ Ънгаріа пентръ сіne a da валóре ачестеі тendinцe ші къ тоатъ інімічіціа къ Ънгаріа, nъ пътемъ лва лн пътe de ръъ кроацілоръ, деак еї лн алецереа лоръ, de аъ съ сакріфіче о парте din indепendinца са лн фавоареа Ънгаріеї орі a статълъі лнтрегъ, се воръ хотърж пентръ лнтрегълъ статъ. Кроаціа вede de бънъ сеатъ, къ еа лн лнфръціреа къ Ънгаріа, лпкътъ nъ аръ спекула къtва къ ачеаста; de a се деспърці de Австріа, ажънце nъmаї атъта, a фі съbordinatъ атътъ Ънгаріеї, къtъ ші статълъі лнтрегъ. Афаръ de ачеаста се паре къ Кроаціі аръ фі de къцетъ, къ къ Ънгаріа nъ с'аръ nътea ажънце ачела градъ de indепendinцъ, каре ші'лъ дорескъ ші къ маџіарї лн конпіпсълъ регатълъі Ънгаріеї nъ вреъ алта, деънътъ съ імітезъ ън модел ачелеї de еї лпсъші пе мórte ърцісіте централісацїне австріаче, ші атара въіетаре a кроацілоръ, a фі фостъ лн Ънгаріа трактаці ка раіалеле, вedескъ дестъл de апріатъ къръълъ ideілор політіче але лоръ.

Деак вреа съ педъшеаскъ ачеаста лнгріжіре, ші къцетъ, къ съі арате чінева вnъ статъ лн Еъропа, каре саръ аретъ къ маі тълтъ дрептате къtръ стрѣіnеле пе съверапеле націопалітъцї, каре локъескъ пе терепълъ съъ! Noe пі се паре, къ маі пе прекатъ декътъ ачеаста nъ с'аръ фі потътъ зіче; „пе съверапе націопалітъцї „аша dар Кроаціі съntъ о націе песъверапъ, еаръ маџіарії о націе съверапъ. Акта ші лпсъші Деак дескоапере одатъ амбіціошілоръ de a domni цертапі лн Австріа сітъріле ачелъі програтъ маџіаръ, каре сітълеазъ егала лndрептъціре a націопалітъцілоръ. Дънъ Деак съntъ de бънъ сеатъ пътаї цертънії лн пътріmea Ънтервіперъ Вald націопалітате съверапъ, лн Боетіа пробабілmente Чехії, лн Галіціа Полопії, лн Кариптіа словепії, лн Тіролъ Італіепії ш. а. m. d. лн Ънгаріа къ Бънатълъ, Кроаціа, Славопіа, граніца мілітаръ, Арdеалълъ ші Далтаціа съntъ фіресче маџіарії; тоате челелалте націопалітъцї, каре локъескъ ачесте църі: цертапії, кроаціі, сърбії, славопії, словачії, ромънії ші рътепії съntъ пе съверапе.

Аша се інтерпретеазъ астъзі лн Пешта егала

ндрептъціре а паціоналітъцілорь! Ачестъ сінгърь квънтъ despre“ не сверапеле паціоналітъці „прекътъпъпесче тоате адвлацівпеле, кь каре Деак се апропіе дп челелалте de кроації, ші германіі дпкъ ворь фаче біпе, аші дпсетпа біпе ачестъ квънтъ, кала потрівіте окасівпі с'ъл трімітъка впь еко ндъръптъ ла Бнгаріа. Челелалте, че зіче Деак кроацілорь, ка съ тішче а се вні кь Бнгаріа, съптъ апріатъ тотъ ачеле че пе атъ обічпвітъ поі а зіче маціарілорь, кпдъ фацъ кь впітеа статвлві, ка чеа маі дпалтъ дпаінтаре політікъ дп Австріа, вретъ съ дътъ валоаре, ші съ ле арътътъ, къ о перфектъ, deплінъ independinцъ впеі провінчіі пь се потрівеште кь сосціпереа впеі сігърь легътърі de статъ. Прекътъ стрігъ акята Деак дп пътеле Бнгаріеі кътръ кроації, аша а стрігатъ ші партіda ліберальъ дп Австріа кътръ внгърі, “пь е tendinца впеі сопретації, чі а сосціпереі впеі de сате de апі векі дппревпърі дпкеіете кь дппрътътата дпцълеџере „ші дп Австріа ворь фі оатепіі гата, а фаче внгърілорь ла репоіреа впеі астфеліь de тостелі дрепте, кь карактервлъ фортацівпеі de статъ комбінътоаре копчесівні, прекътъ Бнгаріа а ші кънътатъ паінте de ешіреа діплотеі din Октомвріе впь шірь de копчесівні, каре пь дп мікъ градь даь довезі, къ дп Австріа се афлъ ачееа превепіре ші къ ачесте гарацції пептрь о астфеліь de дппъкътоаре політікъ прекътъ пі се паре, пь ворь слъбі прін періодвлъ de тречере, че се препареазъ акята пептрь форта гвверпатепталъ конституціопалъ.

Нътаі дп впь сінгърь пвпктъ пь пътетъ дпкъ пъші дпаінтеа аргътептелорь, че ле адъче Деак, ка съ рецінъ пе кроації дела трімітереа сепатвлві імперіалъ. Елъ ле зіче, къ міністерівлъ австріакъ пь е респвпзеторіь, ші прін ачеаста вреа съ арате, къ de пъцінъ есте дотатъ конституціоналіствлъ челъ поь австріакъ. Ачеаста е адевърь, дпсъ пъререа поастръ есте, къ пе лъпгъ тълте алте пь поате ръмъпеа афарь пічі респопсабілітатеа міністрілорь, деакъ вървації пострії de статъ вреь кь тоатъ серіосітатеа съ гвверпеze конституціалмепте, ші фъръ а авеа ліпсъ de інстігъцівпіле лві Деак, аь пропвпчіатъ тоцї ліберапії dinкоаче de Лаіта de тълтъ, къ проблета гвверпвлві есте, а централіса елементеле центріфвгале але імперівлві прін лібертате. Маі трібмфъторіь декътъ кь о арматъ ва къчері Австріа пе Бнгаріа кь о конституцівне ліберальъ! а зіче впь кандідатъ de дietъ вienezь кътръ алегъторіі съі, ші ачестъ квънт аре валоареа са пептрь Бнгаріа, ка ші пептрь тоате пърціле монархіеі. De ва сякvede дпкъ акята ка провінціеле латерале але Бнгаріеі, съ трімітъ репресептанції съі дп каса депвтацілорь, тотатъта de се ворь алеџе ла діете саь dea дрептвлъ, атвпчі прін ачеаста есте фоарте тълтъ къштігат, къчі дієта внгъреаскъ, каре dвпъ декіаръчівпеа лві Деак, пь ва трімите акята ла сепатвлъ імперіалъ депвтації перde dежа прін ачеea дп дпсетпътате ші кь кътъ ва фаче сепатвлъ імперіалъ маі марі паші дп конституціоналісмъ, кь атъта маі таре потере атръгъторе ва есерца адвпапца імперіалъ ші асвпра маціарілорь. Лібертатеа внгъреаскъ, ка ші чеа кроатікъ, чеа чехъ ка ші чеа полопъ афлъ антідоza са пътаі дп лібертатеа австріакъ „Аша ворвесче Преса“ despre меторіалвлъ лві Деак, каре пептрь челе зісе дп елъ, мерітъ впь стъдіь адънкъ ші din партеа ромънілорь. Авзіцї ромънї бвпї! Кроації карії аь дрептъ історіь ка ші внгърії, карії аь реџеле лор, мвпічіпіеле лорь, літба лорь, атплоіацїі лорь съптъ фацъ кь маціарії пе сверапі! ші ачеаста а зісо, челъ маі ліберальъ барбатъ, челъ маі таре патріотъ маціарь. De ачі пвтеџї вedea, че съптетъ поі фацъ кь сверапії маціарі, ші че біпе аветъ de а ащепта дела еї пептрь тоате дрептъріле поастре, dвпъ каре пе свъчівтътъ кь атъта сілінцъ ші дпкордаре. Домпezъь кь поі, каре съ пе фіе жvдекъторіь, къ поі пь черетъ пічі кътъї пегрь сътъ вигіе чеватъ педрептъ пептрь поі, пътаі ачееа фъръ de каре есістінца політікъ впеі пацівні пь се поате кvџета, маі въртосъ фацъ кь спіріть тітпвлві de астъзі, вnde тоате попоаръле дп гріжескъ кь чеа маі таре скътпътате de віаца са паціопалъ ші de сосціпереа лімбеі, ка о кондіцівне, фъръ каре тоатъ десволтареа ші квлтвра паціопалъ ретъне пътаі о шітеръ. De џеаба зіче Деак къ маціарії пь се сперіе de черінџеле компатріоцілорь лорь, фіindъ къ лі дпсвфлеџеште о воінцъ въртоасъ а ле дпплініче тоате, каре се ворь потеа дпплині фъръ дерепвзіреа Бнгаріеі, ші къ еі съптъ конвінші, къ фії патріеі de паціопалітате стрънъ пь ворь чере ачеса, че еі пь арь пътеа дпплині, ші къ еі ворь фі ші акята дествлъ de тарі ші кь прівінцъ, ка съ се арате дрепці кътръ тотъ четъцапвлъ Патріеі дп дптребареа паціопалітъції, деакъ пе поі, карії съптетъ чеі маі вепї локвіторі аі церілорь, вnde пе афлътъ, ші кпдъ вреа съ пе протіть чева, ка съ пе маі дпдвлчеаскъ, пе пътеште „паціопалітате стрънъ“ дп пропріа патріь, паціопалітате пе сверапъ дп сверапітатеа маціарь.

Din марцінеа Аріешвлві 20. Мартіе 1861.

Дакъ прівеште чінева деосебітеле ші пътероаселе Жврпале політіче четіndвле педптрервптъ, імітіndъ фіекаре дпцълесвлъ ачестора, тотъ інсвлъ dвпъ пріченереа са дші фортеазъ впь рать de жvдекатъ despre фіітоареа соарте, дпсъ din тоате еъ пь превъзъ алта, декътъ о крізъ фоарте дппортапть пептрь вііторіь. — De кжте орі ат трекvтъ прін тоате фоіле, дп кжте місаь датъ прілецїь de а чети, адеseорі опъчіndвтъ матъ гвпditъ; че ва се фіе ла атъта потепіре de фръцietате, кь тоате колькvітоареле пъчівні din імперівлъ пострь — deосебі дп Трапсілваніа кь паціопътъ ка дпшії, пе пътескъ de реакціопарі, bujtogatok, ш. а. ачесте дпкъ'с тътърора квпоскvте; — Dвпъ карії еъ възъ къ фрацїі маџеарі се сілескъ асе апропіе de аппвл-48, даръ пь кь ачееа стімъ, ка се квпоаскъ пре ромънії Трапсілвъпепі, de паціе прівілеціатъ (?) конштітуціопалъ, фъръ сопремізаре, пь, чі алте протесте аь дпчепътъ асвпра поастръ, маі ка ла аппвл 1848, дптітпіпжпdвпе персопалітер, кь ачееа провокаре фаміліаръ, къ съ пь фітъ Nаціопалісті, къ пві de пічі впь фолосъ, — Маі дптъіь лі дптребъ пре фрацїі маџеарі, къ че се фітъ? тръдъторі? dвпъ ачеаста ле респвпdъ: къ фіе, пь фіе de фолосъ (дпсъ штітъ къ кь ачееа пь вотъ стріка), поі дела патъръ сжптетъ креацї спре а пе апъра інтереселе ші дрептъріле пъчівпеі пъпъ ла естретъ, пептрь впеле ка ачеле пь вотъ дешпера, оаре ромънї съ пь аібъ маі тълцї Моісі дп веакvлъ пресептъ, карії кь бърбъціе съ се жертфеаскъ пептрь еліверареа пачівпеі сале? аь акътъ е тітпвлъ, ка тоцї съї пъресеаскъ? Dвmпezеъ фереаскъ!

Noї пь дпвіпвітъ, пре фрацїі маціарі пептрь къ ла дъпшії, дпчепъndъ дела політікvл ші магпатvлъ челъ маі таре, пъпъ ла челъ маі сімплъ ші рвстікъ маціарь, ка о електріzаре се афлъ дпплжптате кvџетеле, de ші кроіте прін адвпърі секрете, дп оспътърії прін тоасте дпвершвпате.

Даръ поі пептрь къ пе стімътъ кь блъndеџе че ле маі прецїоасе тесавре, літва ші паціопалітатеа сіптетъ калвмпіацї, персекvацї ка ші дп апвлъ 1848, ам зісъ къ кь блъndеџе, къчі поі пь дпdръznітъ а пе адвна доі саь треі, съ пе комвпікътъ баретъ пеказвріле пропріе, маі вжртосъ Преоцїі, къчі прін ораше декътва въdъ фрацїі помепіцї вreo доі саь треі dintre преоцїі ромънї консвлтъпdвсе despre требіле лорь еклесіастіче, къчі (Navita de ventis, de bobus narrat arator) кь піште къттътърі страорdинаре дпквпжврънdвї съптъ сіліцї а се дппръштіа дпгріцїці ші тжхпіцї. *) Nь воіь зіче преа тълтъ, dакъ воіь аръта пвблічітъцїі ачеле калвмпії, кь карі пе септепціазъ фрацїі маціарі, вnde саь зісъ: Къ преоцїі ромжпї арь требві decімації (meg tizedelni) адікъ din зече вплъ се ретъпъ de съмжпцъ (еь кредъ, къ семінціа ачеаста врцісітъ фіindъ, пь арь лъса се фрактіфіче) ші пептрь че атъта врціе, дпградвл чел маі таре? елесне de гъчітъ, кавза чеа de къпетепіе о zік а фі, къ преоцї ка пінце антестътъторі, дп карії аь ромжпї дпкредере, пві капацітеазъ, ка фъръ кondiцівне съ се жертфеаскъ, ші съ се дпфръцеаскъ кь дъпшії, **) аша поі de поі, съ пе дкчетъ попорвлъ пострь челъ префъкътъ (?) спре реп'віере а се арвпка дп валвл търії? пре ачелъ попорь, дп каре есте сілінцъ ші дкхь? ачееа претепсівне авсvрdъ пь о вот імita. Noaъ кредінца пе діктеазъ, інстінктвл пострь din лъпtrь пе дпспіръ ачееа че авет de а лъкра дп асементеа жвртърі, адекъ: се фітъ пачпічі, пре лъпгъ каре поі чешті маі сvбалтерпі вотъ џінеа обічнвінца салvтарie, dea аштепта сфатвлъ маі марілорь пострії, карії пе воескъ бінеле, ші ка кондвкъторіі чеі маі зелошї, дпсвфлацї de паціопалітате, пвшї крвцъ пекоптепіта остеніалъ, ші орі че сакріфічіь пептрь есістінца ші дпаінтареа пачівпеі поастре ***) пе вотъ лінї стржпсъ de Діплома ші манвскрісвлъ дппъръtескъ din 20 Октомвр. 1860 каре гарантеазъ впь вііторіь маі сепінъ. — Фъкvnd впь апелъ фрацїлорь маціарі, адекъ преа фірешte потъ шті Domніалорь, къ каре ромънь лі пепъсторіь кътръ пъчівпеа са, ачела пічі пачівпеі маціаре пві ва фі de пічі впь фолосъ. — Воі дпкеа арътvndъ дпкътва тріста соарте а преоцілорь пострії, кvndъ Преоцїі алторь пеатърі, съптъ дпфрвтсецацї кь опоаре dinафаръ, редікацї кь прівілеціврі, дпкъркацї кь бвпътъцї лвтешті, іатъ аі поштрі дп локъ се прітеаскъ астфеліь de ажвтоаре дела фрацїі лорь, дппартъ кь еі пъхарвлъ атъръчівпеі; de ші Преоцітеа поастръ дптрь свdоареа фецеі сале дші къштігъ пжпеа de тоате зілеле, тотъші певіповацїі поштрії Преоцї, део парте дс' септепціацї de фі decімації ****) de алта дпферацї ка піште реакціопарі, корвпцї кь бапі (пеште преівdіціврі еш'те din капете кь кріерї zmintiцi:) факъ съ ръсвпе твпцїі ші въіле de къптечеліе лор челе тріste, кь карії дші плъпгъ стареа чеа dврероасъ *****) — Преоцї поштрі дп але лорь рвгъчівні ші кжптърї пепчетатъ кеатъ дпdвраreа Черівлві, dар ох dврере! тжпгъереа пь сосеште, ші чіне штіе пъпъ кжndъ ворь фі смліцї а стріга кь Апо-

*) De че? P.

**) Ба е, пътаі съ аі кь чіне ші пептрь че. P.

***) Da, дпсъ вnde пь е активітате, е тоарте, спіріть требве съ лъкре пекоптепіть. P.

****) Nь въ песе, съптъ пътаі амепіпцърї съчі, маі тълтъ пептрь чеї фрікошї P.

*****) Каре потъ къпта, ачела пь despereазъ, P.

столвлъ чел че се квѣвnda: Doamne мънтвештепе, къ перімъ. — Двпъ zica Мънтвіторівлві: Nв ле ва терце маї вine Лпвъцечеілорв, декътв Лпвъцъторівлві, съ лвътв Крвчea ші съ врътътв Лпвъцетворівлві пострв. — Оаре пъпъ кndв тотв аша? оаре кndв ni се ва лтпліні канонвлв deплінв. *)

Вnв dрептkredinчосв.

Deшkidepea Гвверnвлві.

Клвж 1 Апріліе. Двпъ че се adвnaръ тоцї метврії гвверnвлві, сосі лп 29 Мартіе ші Екселенціа Са Пъріnтеле Мітрополітв Шterka Швлвцв ka съ фелічітезъ, прекътв се zіче пе D. гвверnаторв, ші лп 30 Мартіе се deскісъ гвверnвлв лптівлв врътъторів. Ла 10 оаре dimineaца се adвnaръ тоцї метврії гвверnвлві ла Екселенціа Са D. гвверnаторв, de вnde aв прочedат кв тоцї лп карете ла вісеріка католікъ лпвръкацї лп вестmінтеле патріеї історіче ші tradиціonале, вnde ераў adвnaцї офіціріі de ставв кв D. цenepaлв лп фрвnte ші Екселенціа Са Пъріnтеле Мітрополітв Швлвцв ші са челебрат „veni sancte.“ Двпъ фіnіреа місеї пърчеасъ гвверnвлв лптрегв ші тоцї фрвnташії кв о твлціme таре de спектаторі кътръ edифічівлв гвверnвлві, вnde се deскісъ гвверnвлв de D. гвверnаторв лпфііnца de фацъ a вnві nвme росв nвблік пріn четіреа ordinaцівnелорв авліче прівітоаре ла органісареа гвверnвлві ші ла deнвmіреа консіліарілорв ші a секретарілорв гвверніалї, карії алої deнвcеръ жврътъnтвлв, че се лпкеъ кв „élyen.“ Квnріnzвndв двпъ ачеea метврії гремівлві локвлв de стіnатв пентрв еї, цінв D. гвверnаторв о кввътаре прекътв лоіалъ кътръ Лnалта Dinастіе пре атътв ші плінъ de спіріtвлв лпnъчівіреї пентрв попоарле Патрієї, каре фв прімітъ кв „élyen“ ші вівате. Ла ачеастъ кввътаре a респвnсв чел маї бътрънв консіліарів D. Череї din nартеа гремівлві dрептв реквnоштіnцъ кътръ Екселенціа Са D. гвверnаторв, карea еаръшї фв прімітъ кв вівате. Лn врта ачестеіа са вотат пріn моціа D. консіліарів Бетлен Габорв adреса de леалітате din nартеа гремівлві кътръ Маіестатеа Са. — Акта се deпъртъ nвбліквлв ші гвверnвл са апкатв de органісареа персоnалвлві сввалтерnілор, ші се deнвmіръ de конціпіштї Szekely Doniel, Intze Michael, Pakey Laios, Orosz Karoly, Lugosy Iosef, Kedves Alojos, Gustav Saiwert, Ioseph Kronberg, Самвіл Парвців, Ioan Папів. De свбтв протоколіств: Andreas Moth. De adівnктв: Михаіл Baida. De лптъілea Adівnктв de ecnediцівne: Fried. Stock. De алв doilea adівnктв: Csani Ferentz. De локвцііторівлв препосітвлві de архівъ: Mike Sandor. De Реціstраторі: Samuel Wenner, Boer Laios, Balint Iosef, Iakab Elek. De Трансlаторв: Andpeів Мвръшанв, de пост maістер: Macskasy Peter, de adвokатвлв сърачілорв: Kozma Laios. — Маї deпарте са фъквтв проектвлв терnарів nентрв къпітанвлв Nъсъвдвлві ші аша ла 1 óръ са лпкісв шedинца. Ла 2 óре a фоств прънzв ла Екселенціа са D. Гвверnаторв, ла каре ав лватв парте D. Мітрополітв Швлвцв ші тоцї консіліарії ші секретарії. Прънzвлв a авътв вn колорітв de атічіцъ, ла каре a конdвсв твлтв кввътареа ініціаръ a D. Мітрополітв ші респвnсвлв D. Гвверnаторв. Двпъ прънzв a цінвтв лпкъ o конверсацівne маї лвnгъ атікабіле, вnde фв D. Мітрополітв трактатв кв dістінцівne.

Фортвла жврътъnтвлві есте фоарте лоіалъ ші конnвсъ лп спіріtвлв dрептъції, клавсвла веке de „trium nationum“ лipсеште кв тотвлв. Ерї са конtінват алецереа практікапцілорв de кончепт кв 300 ф. ші de капчеліштї дела 500–250 ф. ва врта ші кandидареа ексакторатвлві ші a комісарілорв провінчіалї ші a Таблеї рецештї.

Пеmта 10 Апріліе 1861.

Кс. Dieta Вnгаріеі се deскісъ сътвътъ лп 6. Апр. лп Бвda пріn Комісарівлв рецескв Коnтеле Апnічї вna dieta na фоств ашіа imnортантъ nентрв noї къ аста de акътв, нічї кndв n'aв авътв бърбації пострії окасівne a ші dobedi карактервлв ші zелвлв сеў nаціonале атътв naінтea nацівnеї кътв ші naінтea Европеї, ка ла dieta ачеаста, dee черівлв! ка nвmеле Двоастръ съ фіе скрісе кв літере de авръ лп історіа ромънілорв!

Лntр'adевърв e o таре nорочіре, къ лп астфелів de моmінте греле, аветв аічї nіцце бърбації zелошї ші кв капачітате кътв свnтв Іл. Са, ші DD. Teodopв Сербв, ші Атап. Рацв, карії nе фолосескв фоарте твлтв кавсеї націonале атътв кв авторітатеа лорв nе ла локвріле de лnфлвінцъ таціаре, кътв ші кв штііnца ші праксеа лорв лъцітъ лп конферінце kondвкndв nе репресентації ромънї.

Apadв 18/30 Мартіе.

Деспре че маї demвлте орі пріn органеле поастре nвбліче аміntірътв, се ші лптжmплъ. Ворва adекъ се фъкв маї demвлте орі, къ Бісеріка катедралъ pom. din Apadв, zidітъ кат лnnaінte de 50 de anї nе локвл фортіфікъчівnеї ал фортерецеї аръdane, ва требві съ фіе deрътатъ. Eака къ din съnтъmжna трекътъ се ші anвкаръ de dърътареа еї, nентрв каре, dвnъ че ва фі de тотв стрікатъ, се ворв da din nартеа ерарівлві din фортъреацъ, лп тіnв de decdъвnаре чева маї вine de 22,000. фл. в. a.

Счіindвce соартеа вісерічії ачестеіа лпкъ кв вreo 5–6. anї маї наінте, nе кndв лпчепвръ a се стріка тоате каселе din есnланадъ, се фъкв лпгріціре тімnврів кътв din nартеа комвnітъції вісерічесчі, кътв ші маї твлтв din nартеа M. Сале D. Еn. Прокопів Івачковічів пріn веnерабілвлв консісторів, nентрв вnв nланв атесвратв de вісеріка noв zidindъ, кътв ші nентрв локвл вnde ва требві съ фіе zidітъ ачеea. Планвл пропвсв терсе nе калеа са ла локвріле маї лnnaлте, de вnde (dела Міністерів de квлтв) nе вені алтвл кв adевъратв маї фрвmосв, dap nофтіторів de твлте спесе. Ремонстрърі, ші арътърі се фъкврв маї твлте, nънъ че лп врmъ nі се лъсъ лп воіе, съ zidимв двnъ кътв nвtemв. — Маціstратвлв орашвлві авea лп datoріnъ a da атесвратв локв ші nентрв вісерікъ, ші nентрв pecidenцia еnіскопеаскъ. Двnъ маї твлте лтвлърі се decemnъ лп аша nвmітъ фоста гръdinъ a лві Сава Tökölyi вnв локв лтnлътв de кжте гвnóе токтаї nе вnde се тръцеав маї вine апеле de nлоае ш. a. din орашвлв din лъnтрв. Dap вnв e ші ачеста, deакъ ва авea фвndamentв таре.

Акътв de кврвndв се маї фъкврв nашї a се скітва локвлв ачеста кв алтв локв вечінв, тепітв de a фі nентрв піацв nвблікв. Фіресче, къ ачеста ар фі маї потрівітв, deакъ 'лв ва da орашвлв.

Пентрв двчереа лп капътв a zidipeї маї вnорв ші маї регвларів се deнвmі вnв комітетв din 16 інші, карії свв прівегіареа M. Сале D. Еn. аў a се лпгріці de тоате, че се цінв de zidipe. Комітетвл даръ ші цінв ліцітъчівnеа nентрв вісеріка zidindъ de двnъ nланвлв комвnітъції, ші a ретасв nе архітектвлв din Apadв кв nвmеле Czigler кв 34,450. фл. в. a. еарв матеріалвлв вісерічії векі лл прімі лп 4000. фл. сокотіці лп чеї акътв лпсъmnаці.

Кв банії даръ dела ерарів прітіці ші чеї, че і аре вісеріка dimnревнъ кв чеї че се маї adвnaръ de пріn dіечесъ (nвціnї), ші din оферте пріn свбскріерї, маї къ се nоате zidi вісеріка; dap маї смнтв dове лтнрежврърї de лватв лп сеатъ, adека къ се nóte лптъmnла съ се nофтеаскъ a се бате пілоте лп фвndamentв вnde ші вnde, орі лп вreo nарте маї таре; двnъ ачеea, къ лп вnії се трezі ideea a се zidі вісеріка кв dове тврnврї, zікndв: къ спре ачеств скопв спре лтфрвсецареа орашвлві ар офера ажвторів ші маї твлці четъцепї ші de алте реліціві. Деспре ачесте nе вотв конвіце nвmаї маї тързів.

Тотв deodатъ кв лпчепереа дърътърії вісерічії се фъкв лпгріціре a лпфііnца o Шеатръ de скмndврі nе локвлв комвnітъції че 'лв аре тотв лп ачесашї

*) Ла dietъ, deакъ вотв ші съ ne фолосim de ea. P.

трăдинъ, унде пънъ се ва пътеа гъта бісеріка ăн вреo 2-3 анї съ се цінъ С. Літърціъ. Прецълъ шетреї трече песте 1500. фл. в. а.

Аічї ар пътеа ăнтребà чінеба, къ de че се zidi o бісерікъ аша маре, прекътъ фъ ші ачеаста векіе, не локълъ фортіфікъчънеї, адекъ пъ пе ал съъ пропріъ? Ла ачеаста се респунде пътаї къ ăнтъмплъріле din an. 1848. кънdъ арсе ші пecидинца ші dънъ ачееа ъртъ ші кърцірea есплanадеї ăнтреці; алткътъ маї пътеа ăнкъ ста чіне счіе пънъ кънdъ, алтъ каъсъ поате фі ші ачееа, de че се zidi аколо бісеріка, пентръ къ есплanаре ăн тімпъріле маї de мълт се естendea ла 600. de стъцініі спре орашъ din лъунтръ, dинтръ карії маї тързіъ се ертаръ 300; дечї кълетаъ оамenії пе тімпълъ zidireї, къ се пóте съ се ерте ші din ачестіа (dоаръ аша ераъ ăнформаці), ка аша съ ретжнъ бісеріка афаръ de есплanадъ. Че е дрепъ се ертаръ dънъ револъчіъне ăнкъ вреo 8. стъцініі, dар бісеріка фііndъ чевашї маї къtръ Мъръшіъ, ремасе тотъшї ăн есплanадъ.

Protocolulu

Siedinti'a III-a din $^{11}/_{23}$ Martiu 1861.

1. Siedinti'a sa deschisu la 10 Òre cu autenticarea protocolului siedintii a II-a.

2. Dupa aceea Comisiunea prin alesii sei D. D. Consiliariu Ardulianu si Pretore Pusicariu repoarta Conferintii, ca este gata cu elaborarea celoru trei sectiuni restante din statute; deci se continua desbaterea acelora inplenariu din §-u n§-u pana la finitu si modificanduse si adaogenduse cele de lipsa s'au primitu de bune si acestea, asia s'au stabilitu de conferintia urmatórele statute ale Asotiatiunei:

Statutele

Asotiatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Sectiunea I.

Despre scopulu Reuninnei si medilócele ajungerei lui.

§ 1.

Asotiatiunea pórta numirea de Asotiatiune transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu. —

§ 2.

Scopulu Asotiatiunei e inaintarea literaturei române si cultur'a poporului romanu in deosebitele ramuri prein studiu, elaborarea si edarea de opuri, prein premii si stipendii pentru diferitele specialitati de sciintia si arte si alte aseminé.

§ 3.

In adunantiele acestei asotiatiuni suntu oprite ori ce desbateri asupra obiepteloru religióse si politice, incatu acesté privescu la presentu.

§ 4.

Spre ajungerea scopului asotiatiunei voru servi de midilóce:

1. Interesele dela Capitalele consantite scopului ei de fundatori si de membri asotiatiunei; tacsele anuale, cari incurgu dela aceiasi membri, — precum si darurile, cari se spersa in viitoriu dela benefactori.

2. Folósele ce se voru casciga prein tiparirea si vinderea de opuri scientifice, precumu si prein conlucrarile deosebite ale membriloru ei.

II-a Sectiuue

Despre constituirea asotiatiunei.

§ 5.

Asotiatiunea consta dein membrii fundatori, ordinari, corespondeti, si onorari, fora deosebire de natiune si religiune. Toti acesti membri se voru prevedea cu unu documentu de legitimare.

§ 6.

1. Membru fundatoriu alu asotiatiunei este totu insulu, carele depune asotiatiunei odata celu putinu un'a suma de 200 fl. v. a.

2. Membrulu ordinariu este acela, care e sui juris, se insinua si depune la unulu deintre Colectorii reuniunei, sèu odata pentru totdeauna unu Capitalu, ce aduce unu venitu de 5 fl. séu pre fie care anu tacsa de 5 fl. w. a.

3. Membri fundatori si ordinari au egale drepturi.

§ 7.

Comune, Corporatiuni si alte persoane morale potu inca fi membri fundatori séu ordinari ai Reuniunei, inplinindu obligatiunea dein §-lu precedinte. —

Inse acesté individualitati morale nu voru avea dreptu de a se representa pre sine in adunanti'a Asotiatiunei.

§ 8.

Membri corespondenti sunt aceia, cari insinuenduse se voru denumi prein adunanti'a generale in urm'a propunerei Presidentelui, séu a Comitetului, séu si prein motiunea unui membru ordinariu. — Acesti membri nu vor plati tacse, inse se cere, cá ei se fia barbati de Capacitate sî se se póta astepta dela densii cu siguritate, ca voru sprigini si inaintá scopulu asotiatiunei. —

§ 9.

Membri onorari se denumescu de adunanti'a generale pre temeiulu doveditu alu capacitatei, inaltei pusetiuni si a altoru merite personale ale loru. — Eli suntu liberi de ori ce Contributiune. —

§ 10.

Asotiatiunea va fi provediuta cu unu Sigilu, care va purtá dejuru scriptiune numirea Asotiatiunei, precumu si cu un'a casa, in care se va pastra averea ei, precumu banii, pretioasele, si hartiile de pretiu, si care va fi provediuta cu doue chei. —

IIIa- Sectiune

Despre oficialii Asotiatiunei.

§ 11.

Oficialii Asociatiunei suntu

1. Unu Presidente,
2. Unu Vicepresidente,
3. Unu Secretariu primariu,
4. Unu Secretariu,
5. Unu Bibliotecariu si Archivariu,
6. Unu Casieriu,
7. Unu Controloru.

Toti acesti se alegu de adunanti'a generale de'n membri sei fundatori si ordinari pre cate 3 ani. — Presiedintii se intarescu de loculu mai 'naltu. — De sene se intielege, ca ei se potu realege. —

§ 12.

Adunanti'a va avea si unu servitoriu.

§ 13.

Oficialii acestia imbraca oficiu onorariu prein urmare fora salariu. — Totusi se concede adunantiei generale dreptulu de ai remunera de'n veniturele fondului Asotiatiunei, dupa inprejurari si anumitu dupa puterile materiale ale ei.

§ 14.

Drepturile si deatorintile Presidentelui suntu:

a. De a conchema adunati'a generale si a Comitetului, si a purta presidiulu in transele.

b. A priveghiá cá desbaterile si conclusele adunantieoru se se duca potrivitu scopului si intereseloru Asotiatiunei.

c. A priveghiá, cá ceialalti oficiali ai Asotiatiunei se corespunda detorintieloru loru cu acuratetia.

d. A representá asotiatiunea in afara in afacerile asotiatiunei. Insa afacerile Presidentelui in numele asotiatiunei, cari aru produce obligatiune asupra ei, numai atuncea voru fi obligatòre pentru ea, dáca acelea au urmatu dein invoirea Comitetului si daca hartiile respective voru fi subscrise pre lenga elu si de doi membri ai Comitetului si contrasignate de Secretariulu acela, carui este incredintiatu Sigilulu asotiatiunei, cum si provediute cu acelu Sigilu.

e. Presidentele numai asia va putea asigna plati dein banii asotiatiunei, déca acele voru fi preliminate de Comitetu, si déca harti'a de asignatura va fi contrasignata de acumu pomenitulu Secretariu.

f. Plenipotintiele séu constitutiunile de procuratori pentru ingrijirea afaceriloru asotiatiunei in antea Organeloru dein afara, se subscrie de presiedinte pre lenga contrasignarea Secretariului.

g. Asemené se subscriu numai de presiedente si de Secretariu toate documentele de justificarea primirei de membri in asotiatiune, circularele si publicatiunile, precumu si Protocoalele Siedintieloru adunantiei generale si a Comitetului.

h. Presidentele ingrigiesce pentru esecutarea Conclusiuniloru adunantiei generale si ale Comitetului, si renduesce scontrarea casei dein timpu in timpu. —

§ 15.

Vice presidentele suplinesce pe presidentete in toate drepturile si indatoriile lui potrivitu §lui precedinte, precandu acela este impedecatu de a functioná. —

§ 16.

Secretariulu primariu e conservatoriulu Sigilului, pórtâ si contrasigneasa Protocolulu Siedintieloru adunantieloru generale si a Comitetului, si contrasigneasa totu deunadata, fatia cu organele si individii esteriori, precumu si cu casa asotiatiunei, si acelé hartii, care suntu de contrasignatu dupa prescrisulu paragrafu 14. — Mai incolo elu este Directorulu Cancelarii asotiatiunei, si anumitu alu Protocolului de gestiune, alu espediturei si alu archivei — in fine dansulu redige fóea periodica si organulu publicitatii alu asotiatiunei. —

§ 17.

Secretariulu secundariu substitue si ajuta pre Secretariulu primariu in toate afacerile lui dein §-lu precedinte. —

Bibliotecariulu ingrigiese de registrarea opuriloru si obiepteloru scientifice, precumu si a recuisiteloru asotiatiunei. Elu fora concesiunea presidentelui nu va da afara nimicu d'in obieptele incredintiate ingrijirei lui. —

§ 18.

Casierulu debue se fia individu cautionatu, elu incasease banii asotiatiunei, poarta ratiociniu despre ei. Elu ingrigiésce, cá tacsele si alte datorii restande ale asotiatiunei se intre la timpulu seu. Elu pregatesce si substerne ratiotiniu anuale adunantiei generale spre revisiune, elu este responsaveru pentru Casa si porta una cheia a ei.

§ 19.

Controlorulu are de a contrasigna toate actele de ratiotiniu, ce se tienu de Cas'a asociatiunei si a purta o doua chee a acestei; — De aci urmésa, ca densulu esta pentru Cas'a asotiatiunei in solidumu respundiatoriu cu Casieriulu. —

§ 20.

Resiedintia Cancelariei asotiatiunei este Sibiulu.

(Va urma.)

Прінчіпателе ромънe.

О скрісоаре din Черпъуцъ къ datъ $^{25}/_{13}$ Мартіе чіркълézъ прin маї мълте жърнале цертане ші ръспъндеште о фаімъ ърътъ despre старea політікъ din Молдова, каре повъ не вепі къ атъта маї de пекрезътъ, къ кътъ despre астфелїъ de фапте пъ са amintітъ нічї ăнтр'унъ жърналъ патріотікъ din Прінчіпателе вечіне, къ тоате къ еле пъ крецъ a da орї че авъсъ ші віцїъ пе фацъ ші ăн рігоросітатea пъблічітъцїї. Епістола сънъ аша: Din вечіна Молдавіа ăнцелецетъ пътаї лъкрърї трісте. Ънірea атвелоръ прінчіпате есте ла пърере севършітъ, ăнсъ петвлцътіреа ромънілоръ са ъркатъ ла градълъ челъ маї маре, ші чea маї маре парте a Молдовенілоръ се аратъ плінъ de тънїъ асъпра ăнтъмплърілоръ, че есе din Іашї ші періклітеze секърітатea авереї ші a ăнсъшї вієцїї. Dекънdъ e денъсъ (?) Гогълнічеанъ, ші мълцітea de стрінї кіематъ ăн царъ, ка ла тóтъ окасіъпea съ факъ сервічіе бъне ăн Ънгаріа, аъ пердътъ ажторіълъ, каре ълъ тръцea дела дънсълъ, саъ фъкътъ пе стрателе Іашілоръ фапта сілеї, лотріа ші ъвідереа ънъ че de тоате зілеле.

Ăн челе de пре ърмъ патръспрезече зіле саъ ăнтъмплатъ 27 de оторърї, фъръ ка съ се фіе афлатъ ъчігъторії. Стареа есте астфелїъ фъръ дрептате, прекътъ асемenea пъ с'аръ маї потea афла ăн Европа.“

Поатесъ чева маї греъ ăнфера, декътъ кътъ ші плъкъ кореспондінтелъї din Черпъуцъ a ăнфера Прінчіпателе ромънещї денегъндъле ачел одоръ, фъръ каре нічї о царъ пъ се поате пъті чівілісатъ! Ноі сперътъ, къ жърналеле de престе Карпаці воръ ші съ ăнфрънте ші ачеаста маліціоасъ тendінцъ къ тоате калътпіеле еї.

Бъкърещї, 28 Мартіе.

Съ тръіаскъ Ънірea.

Dopinца чea маре a Ромънілоръ, прінчіпіълъ de вієцъ че аре съ ле ăнтъреаскъ націоналітатea лоръ, Ънірea, се афлъ астъзї проклататъ de Катера Молдовеї.

Ăн medinца de ієрї, 27 Мартіе, с'a примітъ пропънереа a се ъні Катеріле атвелоръ цері съорї пентръ лецea рърълъ. Міністерълъ a адератъ ла астъ пропънере, a спріжініт'o, a апърат'o, ші a фъкътъ a авea маіорітате; 16 денътацї аъ вотатъ атънареа; iар 34 аъ вотатъ пентръ, аъ вотатъ маї вine Ънірea. D. Панъ, бънълъ ромънъ ші патріотъ, аъ спріжінітъ къ тоатъ елокъінца астъ пропънере, аъ еспъсъ Катереї сентіментеле челе мълтъ патріотіче алле М. С. Domнълї, алле Алесълї Ромъніеї, ші аъ аретатъ кът М. С. аъ фостъ ші есте дечісъ a реаліса Ънірea. A аретат D. Панъ, къ тоатъ реалітатea ънъї отъ de Статъ, кът ла ăнтрареа са ăн міністеръ a афлатъ лъкрърї ăнсемnate ăн привінца Ънірeї къ кавінетеле стреine, ші кът прin ърмаре астъзї поате спріжіні пропънереа.

Катера вотъндъ ăнтрехъ къ гъверпълъ, астъ патріотікъ пропънере, a рътасъ a се редакта ші a се съпъne ăндатъ ла санкціънea M. С. каре e ка ші датъ.

„Nagicn.“

Спре констітъіреа комітетълъї комітатенсъ, ăн комітатъл Албеї de сосъ, прекътъ ші пентръ рестаурареа оффічіолатълъї дефігъ конгрегацінea пе $^{25}/_{13}$ Апріле 1861. Ачеаста адънаре, дънъ че Преторіъ ăн Метісдорф, (Мартонфалва Мартінсдорф) се афлъ ăн рънe, o воіъ цінea ăн Феріхазъ, (Fejéregyháza Weiskirch) ші ла ачеаста провокъ din офічіъ пе репресентацїї комънелоръ a се фаче аколо, ка съ се фолосеаскъ de дрептъріле конституціонале.

Алба Іълія $^{15}/_{3}$ Апріле 1861.

Комітеле съпретъ Ладаї.

Редактор респъндътор **Ioann Pau.** Едітъра ші типаріъл типографіеї diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѣл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препѣмерацїѣнса се фаче ѧн Сібііѣ ла еспедітѣра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, пріп скрісорї франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Преціѣл препѣмерацієї пентрѣ Сібііѣ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жѣметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентрѣ челелалте пърцї але Трансілванієї

№ 15. АНѢЛѢ IX.

Сібііѣ 13. Апріліе. 1861.

ші пентрѣ провінчіеле din Монархіѣ пе ѣнан 5; фл. 25 кр. сар о жѣмътате де анѣ 2. фл. 62½ кр. Пентрѣ прінч. ші церї стрѣіне пе анѣ 9 ф. 45 кр. пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а. Інсерателе се плътескѣ пентрѣ ѧнтѫіеа óрѣ кѣ 7. кр. шірѣл кѣ літере мічі, пентрѣ а доза óрѣ кѣ 5½ кр. ші пентрѣ а треіа репетіре кѣ 3½ кр. в. а.

Монархіа Аѣстріакѣ.

Сібііѣ $^{24}/_{12}$-леа Апріліе.

Zioa $^{24}/_{12}$-леа Апріліе 1861. есте ачееа zi ѧнсемнатѣ, ѧн карea Патріа поастрѣ аѣ рекъштігатѣ стареа са портalѣ.

Чіне пѣ вede, къ dела ачаста zi аре а се ѧнчепе о Епохѣ нoѣ вінекѣвѫнтатѣ.

Съ пѣ пе фачетѣ ілѣсіі, ка кѣтѣ ші карактерѣлѣ зілеї а $^{24}/_{12}$-леа Апріліе ар авea ачеле ѧнсѣшірї, каре неарѣ нѣне ѧннаінте ѣн проспектѣ сігѣрѣ de о старе вінекѣвѫнтатѣ.

Чіне пѣ вede, къ чеї доіспрезече анї, ѧн акърора декѣрцере ам петрекѫт сѣвтѣ ѣн Гѣверпѣ естраordinарiѣ, паѣ дістілатѣ din дестѣлѣ ideile ші копчептеле Бърбацілорѣ de Статѣ ші de ѧнкредереа пацїѣнелорѣ лорѣ, ка съ пѣтемѣ зіче, къ зіоріле зілеї а $^{24}/_{12}$-леа Апріліе аѣ ревърсатѣ ѧн конвінцеріле політіче але пацїѣнелорѣ патріотіче, ѣн спірітѣ ценералѣ ал егалеї ѧндрептъцірї de Дрептърі пѣ нѣмаї indiвidѣале, чі ші політіко-пацїонале.

Ба din контра вede орї чіне порїі чеї ѧнтѣнекошї аї зілеї $^{24}/_{12}$-леа Апріліе, ші карактерѣлѣ еї чел пелімпезітѣ. Ші ачаста зічетѣ кѣ dърере!

Деакъ вотѣ чепсѣра zioa ачаста, вотѣ афла, къ аврора еї есте певеселъ, къчі ѧнфъцішеазъ dісхартоніа Ideілорѣ ші а копчептелорѣ, каре деосебеще партideле пацїѣнілорѣ патріотіче ѣна de алта; ікóна чea оріцінальъ a ачестеї dісхартоніі o афлъ верї чіне ла конферінца din Белградѣ din анѣлѣ ачеста, ѧн жърналеле патріотіче, ші ѧн алте мѣлте скріерї періоdіче.

Пацїѣнea ромънъ аштеаптъ нѣперea ѧн лѣкраре а ѣнор адѫнкѣ тъетоаре реформе, каре съ ле фіе продѣсѣ zioa $^{24}/_{12}$-леа a лѣнеї лѣї Апріліе; пацїѣнea магіаро-сѣкѣіъ ші съсеаскъ се певоескѣ a елѣда ачеле реформе, провокѫndѣсе ла прерогативеле антімарціале ші пе челе але анѣлѣї 1848. Оаре пѣ сънтѣ Бърбацїї ачесторѣ пацїї din ѣрмъ ретроградісті? Еі се десвіновъцескѣ кѣ піште копчесіѣні, че ле факѣ пацїѣнеї ромъне пріп ачееа, къ авѫndѣ тоатъ нѣтереа administратівъ ѧн мѫнъ нѣнѣ ѧн Дрегъторіі ші кѫте ѣнѣ, доі ромънї. Еі пѣ ласъ, ка Комітетеле de комітате съ се конституе din нoѣ, чі претіndѣ ші трібѫфеазъ кѣ реашезареа комітетелорѣ челорѣ din a. 1848. ѧнфіінцате, ші ласъ нѣмаі а се комплета нѣмърѣлѣ Метврілорѣ лорѣ пріп алецере нoѣ, кѣ каре окасіѣне апоі аратъ кавалерескѣл лорѣ Спірітѣ пріп ачееа, ка ші dінтръ ромънї съ се алеагъ доі-треї пентрѣ комітетеле de комітате. — Еі dѣнъ плакѣлѣ лорѣ карактеріseазъ пре ромънї, фъръ съї кѣпоаскъ.

Дрегъторіile челе прінчіпале ле окѣпъ Бърбацїї ачелорѣ доѣ пацїї фъръ прівіре ла ачел адевърѣ, къ пріп ачаста се пасквілеазъ адѫнкѣ тъетоареле реформе, че претіnde пресіптѣлѣ, ші че саѣ декларатѣ de пе тронѣлѣ маіестатікѣ. Саѣ ѧндрептѣ a нѣне ѧн Дрегъторіі кardinале ші 3-4. ромънї, ші деѣea аѣ ѧнчепѣтѣ ачестіа a фѣнкціона, ші еатъ партіda ѣнгѣреаскъ аѣ ші прокіематѣ асѣпра ѣнора dінтръ ачестіа ромънї осѫndѣ, ші аѣ фъкѣтѣ, de ѣн Комітe сѣпретѣ de пацїа ромънъ кѣ тоцї амплоіацїї ротънї саѣ сѣспендатѣ, ші Комітатѣлѣ еаръшї саѣ предатѣ Бецірксамтѣрілорѣ!

Пацїа ромънъ аѣ рекѣрсѣ ла Маіестате пентрѣ інартікѣларea Дрептѣрілорѣ пацїонале ромъне пріп о Лецe, че съ се адѫкъ ѧн Dіета Ардеалѣлѣї, еар Бърбацїї маціарї авѫndѣ Сѣпремацїе пе ла Комітате аштерпѣ рекѣрсѣрї ла Маіестате пентрѣ коптопіреа Ардеалѣлѣї кѣ Ѫнгаріа пе база лецеї din a. 1848. пріп ѣртаре деспрецѣескѣ черіпцеле челе дрепте але пацїеї ромъне, че кѣпіnde доѣ пърцї din імпопѣлацїe, ші маї атата ші din пропрієтате.

Сасіі сънтѣ ѧмпърцїцї ѧн доѣ партіde, ѣна се дѣ пе партеа Ѫнгарілорѣ, еарѣ алта пе партеа ѣнітатеї Монархієї кѣ сесцінереа автономієї пацїонале сесещті.

Пацїа ромънъ din Комітате, ка ші din Склавпеле сесещті пе мѣлцъмітъ кѣ Комітетеле de Комітате, ші кѣ Персоналѣлѣ офіціалѣ, прекѫтѣ ші кѣ компѣнереа Маціstрателорѣ, ші кѣ Амплоіацїї, фаче протесте, ші ѣнѣ жърналѣ сесескѣ іа ѧн нѣме de рѣѣ ѣнорѣ адвокацї, къ еї фііndѣ de пацїа цертапъ компѣнѣ ачеле протесте але Ромънілорѣ!

Пѣ вретѣ съ пе лъсъмѣ ѧн епѣтерареа ші маї атърнѫтъ a пърцілорѣ карактерістіче але зілеї $^{24}/_{12}$ Апріліе, чі пе ѧндестѣлітѣ кѣ реціstрареа ачелорѣ маї сѣс чітате, ші ѧнкеіетѣ артікѣлѣлѣ пострѣ кѣ ачеа фербінте рѣгъчіѣне кътръ Татъл пострѣ, карeле есте ѧн черіврї: ка съ факъ, ка целоzіа съ ѧнчете ѧнтръ пацііle арделене, ші съ се продѣкъ фрѫціетатеа кордіале кѣ респектареа егалеї ѧндрептъцірї політіко-пацїонале, къчі ачаста есте вѫнтрела чea сігѣръ, карea ва дѣче ла літанѣлѣ мѣлцъмірeї ші ферічіреї обштещті корабіа Патріеї поастре конституцїонале, ші zioa $^{24}/_{12}$ a лѣнеї лѣї Апріліе 1861. о ва фаче de вінекѣвѫнтатъ!

Літба ші Пацїоналітатеа.

Indiвidѣалітатеа ѣнеї попѣлѣ се манiфестеазъ ші сесціне пріп літвъ, літва есте фаціа компъ a тътѣрорѣ фііlорѣ de о нѣмъ, еа есте васѣл ѧн карe се пъстреазъ кѫцетеле ші сімцемінтеле, черкареа ші счііnца, къштігѣріle елѣптате ші dорѣл; еа есте міжлокѣлѣ спре ѧнвіареа ші лъціреа ачестора; еа сінгѣръ есте мъсѣра кѣлтѣреї.

Челѣ маї dінтъіѣ ші маї емінентѣ дрептѣ стрѣмошескѣ алѣ ѣнеї попѣлѣ есте ачела, ка съ се пóтъ десволта ші кѣлтіва. Кѣлтѣра ѣнеї попѣлѣ есте даръ кondiцїонатъ de ѧнгріжіреа лѣї пентрѣ літвъ пріп ѣрмаре, ѧнгріжіреа пентрѣ літвъ есте челѣ dін тъіѣ мandatѣ алѣ ѣнеї попѣлѣ. Пънъ пѣ ва фі літва попорѣлѣї астфелїѣ кѣлтіватъ, ка еа съ се факъ ѣнѣ компѣнѣ міжлокѣ спірітѣалѣ, пріп карe съ поатъ кънята фіе карe тетѣрѣ алѣ попорѣлѣї партеа са ла компна счііnцъ отепеаскъ, пънъ кѫndѣ сінгѣларії бърбацї a ѣнеї попѣлѣ ворѣ фі сіліцї аші кѫта кѣлтѣра са ѧн ачеаста саѣ ачеea літвъ стрѣіпъ, счііnца есте нѣмаї ѣнѣ монополѣ, пѣ фолосеште пімікѣ попорѣлѣї ші de ачеea ѧнкъ пѣ се поате зіче пімікѣ деспре кѣлтѣра лѣї.

De ші адевърѣлѣ обіектівѣ кътатѣ есте ценерал, елѣ тотѣші се поате ѧнцѣлеце ші кѣпіnde de ѣнѣ попѣлѣ нѣмаї атѣнчі, кѫndѣ і се ва манiфеста, кѫndѣ і се ва сѫне ла пріченере ѧн літва са. Віаца ѣнеї попѣлѣ се тішкъ ѧн фаміліъ, ѧн репортѣ кѣ алцїі, ѧн школъ, ѧн релацїѣнеле кътръ статѣ, ші ѧн бісерікъ. Деакъ даръ десволтареа аре съ пѣ фіе ѣнілатералъ, чі котѣпъ, деакъ нѣтереа віецїї a ѣнеї попѣлѣ аре съ се ѧнфъцошезъ перфектѣ; атѣнчі пріпчіпѣлѣ фѣndamентѣл алѣ віецї попорѣлѣї, літва, требѫе съ domneаскъ ѧн фаміліъ, ѧн скóлъ ѧн репортѣл кѣ алцїі, ѧн бісерікъ ші ѧн офіціолателе статѣлѣї.

Ачеста есте прінчіпѣлѣ тътѣрорѣ пацїоналітъцілорѣ, пріп ѣртаре елѣ пѣ поате лінсі нічі ла попорѣлѣ ромънѣ de арѣ локѫі орї ѣnde. Ангріжіреа пентрѣ літвъ са фъкѣтѣ фътѣлѣ челѣ кѣ пърѣ de аврѣ пентрѣ тоате попоаръле, пріп ѣртаре еа требѫе ла ромънї ѧнчеркатъ кѣ о ѧndoітъ активітате, къчі рекѣпоскѫта претенсіѣне ла кѣлтѣръ кondiцїонеазъ спре ажѫнцереа еї ѧнгріжіреа чea маї doіасъ пентрѣ літва попорѣлѣї ші ѧнтродѣчереа еї ѧн тоате dіреквїѣнеле ші релацїѣнеле. Чіне неагъ ачеаста, ачела неага ші дестіпацїѣнea попорѣлѣї ромънѣ. Нѣмаї ачееа пацїѣне се пѣтеште кѣлтъ, а кърeї літвъ есте кѣлтъ, кѣлтѣра ѧнсъ dѣче ші базеазъ матеріала просперітате a ѣнеї попорѣ ші'л фаче demнѣ a се нѣмі ѣнѣ мъdѣларіѣ ѧн ѧнтінса катенъ a чівілісацїѣнеї европене. Аморѣлѣ челѣ фокосѣ, каре ѧл аратъ попоаръле пентрѣ десволтареа літвеї, пѣ пѣрчере нѣмаї dінтр'ѣнѣ сімцѣмънтѣ ѧнтърътатѣ, пѣ din о сеакъ преділекцїѣне de дрептѣ пацїоналѣ, прекѫтѣ вреѣ ачеіа съ афірте, карії сънтѣ інімічії пацїѣнелорѣ ші алѣ готѣ, че е пацїоналѣ, чі есте ѣнѣ постѣлатѣ алѣ тітпѣлѣї, есте ѣнѣ постѣлатѣ алѣ ѧнълцатѣлѣї спірітѣ отенескѣ басатѣ пе ѣне ѧнцелескѣ інтересѣ спірітѣалѣ ші матеріалѣ алѣ ѣнеї попѣлѣ, ші ресаре din адевърата стімъ кътръ літва са.

Літва есте ші елементѣл, каре дештеаптъ пацїоналеле сімцімінте ѧн попѣлѣ, ші къ ачеаста пѣ е мінчѣнъ пе доведескѣ маї мѣлтѣ ка апріатѣ попѣлїї класічї, гречії ші романії, ші чеї кѣлтівацї аї евѣлѣї пострѣ.

Ші че есте ѣнѣ попѣлѣ фъръ dе сімцѣ пацїоналѣ? пімікѣ алта, декътѣ о рече, легарdікъ, апатікъ масѣ, о чеатъ de склавї, карії dѣнъ пердереа сімцѣлѣї попѣларѣ, сімцѣлѣї пацїоналѣ пѣ се рідікъ ла пімікѣ сѣблім, ба ѧнкъ нічі ѧн зіле de печесітате, ѧн зіле de періколѣ пѣ се маї потѣ ентѣсіаста баретѣ спре апърареа патріеї, че ле есте de требѫінцъ, ка съ тръіаскъ ѧн еа. Че фолосѣ аре пацїа ромънъ de бърбацїї ачеіа, ѧн карії пѣ аѣ стрѣбътътѣ сімцѣлѣ de пацїоналітатеа лорѣ de ѣnde се трагѣ? аѣ пѣ вedетѣ, кѣтѣ се факѣ еї ѣнелтеле інімічілорѣ пострі, кѣтѣ алеаргъ ші ле ѧнтърескѣ кастреле, кѣтѣ ѧнвіе кѫndѣ ле ворвеште ѧн алта літвъ, ші de че? de ачееа, къчі пѣнї кѣпоскѣ дѣлчеаца літвеї сале, пентрѣ къ пѣ аѣ сѣвто дела нѣмъса, пѣ аѣ ворвіто кѣ крескъторії съї, пѣ ѧн школъ, пѣ ѧн бісерікъ, пѣ ѧн котерчій, пѣ ѧн афачеріле пѣбліче. Ачестѣ трістѣ сперітентѣ, ачеаста атаръ соарте, ачестѣ пекazѣ пацїоналѣ алѣ вотѣ сімцї пеѧнтрерѣптѣ пънъ атѣнчі, пънъ пѣ ва фі літва поастръ репресентатъ ші ѧнгріжітъ ла ціца нѣтелорѣ, ла крескъторі, ла школъ, ла бісерікъ, ла офічіярі, ла dіетъ, кѣ ѣнѣ кѣвънтѣ пре-

тътindinea. Фіъ ачеаста, ші паціопалітатеа поастръ есте асігъратъ, фіі еї пе воръ пъръсіо маї мълтъ, пентръ къ воръ къноаште фашеле челе сакрате, каре лі леагъ стръпсъ de ea, воръ къноаште ісворъл, de unde кърце дълчеаца лімбеї лоръ, ші пе воръ роші пънъ ла ъренї, деакъ ле веї ворбі лп лімба, de каре акъта съ сфіескъ кв атъта слъбічіюне. (Ва урма.)

Декърцереа алецерї атплоіацілоръ сълперіорї лп скаунълъ Меркърї.

Лп 11 Апріліе ст. п. пе ла 7 оаре сеара сосі D. Комите Бр. de Салменъ лп Меркъреа петрекътъ сінгъръ de брашълъ постръ бърбатъ А. Северъ, ші лптімпінатъ de 3 кълърецї сашї, лпсъ пътаї дъпъ че лптраръ лп оніdъ, лndatъ дъпъ deскълекареа са лп каселе парохіале ев. лът. і се пресентаръ лптеліцінца (съсаска) ші репресентацї комъналї сасі ші ромънї, ші фъ біневентатъ de кътръ D. В. К. прін о квънтаре лп лімба цертъпъ ла каре респънсъ D. Баронъ тотъ лп ачеіашї лімбъ, ші deкіаръ, къ е de кътръ Маіестатеа Са апріатъ лпсърчінатъ, прін органісаціюнеа шіешї лпкredінцатъ лп deосебі а мълцъмі пе паціюнеа ромънъ, каре тотdeauna о фостъ ші есте кredінчóсъ Лмпъратъ. — Декіарацію́неа ачеаста продъсъ лп інімile репресентанцілоръ ромънї о бъкърie песпъсъ, ба адъугndъ D. Комесъ лп dиспосіцію́неа датъ пентръ лпвітареа репресентанцілоръ комъналї пе zioa ърмътоаре пентръ алецере ші ачеea, къ din комънеле местекате съ віе унъ ромънъ ші унъ сасъ, ші къ тепърі чеї 7 че липсескъ din комітетълъ оніdълуї, лп каре се афлаъ 14 сасі ші 3 ромънї, лі ва ліа пътаї ші пътаї din ромънї, саъ лпторсъ ромънії пострії пліні de бъкърie пе ла каселе лоръ, ші сперъndъ къ лі се ва фаче дрептате, пе авziaї din гъра лоръ алтъ декътъ: Doamne цінелъ. Кredémъ кв тоцї, къ dакъ недрептатеа ші перfidia пе аъ перітъ de пе фаца пътънтълуї de тотъ, челъ пъцінъ п'ші воръ къта квіълъ лоръ лп декврцереа ачестеї, — лп віаца а маї вine de 14,000 ромънї афundъ тъіеторе рестаураре а офіціолатълуї меркъреанъ; лпсъ dъpere, бъкъріа ачеаста а dъратъ, dъпъ кътъ зіче ромънъ, пътаї de азї пънъ мъне, къчї лп zioa ърмътоаре не лънгъ тоатъ деkіарацію́неа D. Комесъ, къ ва лптреці комітетълъ din Меркъреа пътаї din ромънї, каре деkіарацію́не а репецітo D. Комесъ Бр. de Салменъ атътъ D. Конс. І. М. ші а Нотаріълуї D. М. карії фъкъсъ кортепіре, кътъ ші брашълуї постръ бърбатъ А. С. каре din ърмъ лі атапъсъ о лістъ a Indівізілоръ апціатътъ пентръ постъріле de атплоіатъ, кътъ ші пентръ лптреціреа комітетълуї алъ Меркъреї, — зікъ не лънгъ тоатъ de атътеа орї репецітъ деkіарацію́не, din партеа Бр. de Салменъ се пріміръ лп Комітетъ не лънгъ чеї 3 ромънї de маї наінте, пътаї лпкъ 3 ромънї, іаръ чеіалалцї тоцї сасі, ші лпкъ лптре ачестіа унълъ тогма лп контра лецілоръ, фііndъ пе de мълтъ лп черчетаре кріміналъ пентръ кріма de лпшелъчіюне, ші абсолватъ de ачеаста акъса пътаї din дефектълъ пробеї. — Ісрістіі воръ шті, че лпсетneaзъ a фі абсолватъ de o кріmъ din дефектълъ пробеї, іаръ пентръ неісрістї, адаугъ пътаї атъта, ка унълъ ка атаре е ескісъ прін лецї дела орї че офічіе. — О адоа мъхнічіюне аъ сімцітъ ромънї пострі кънdъ се адънаръ репресентацїї комънелоръ dінафаръ, ші се конвінсеръ, къ din комънеле местекате Гърбова, Речіъ, Добърка ші Аполълъ маре — кв тоате къ пътаї лп комънеле din ърма превалеасъ пътерълъ сасілоръ пе алъ ромънілоръ, ші лп контра еспресеї dетъndърї a D. Бр. de С. — аъ венітъ тотъ пътаї сасі, ші къ комъна Кърпінішіъ (кърат ромънъ) пе е репресентатъ de феліъ. Лп атвеле ачесте прівінце са фъкътъ лптребаціюне ла D. Комесъ, лпсъ респънсълъ фъ фоарте скъртъ, къ комънеле аъ дрептъ de аші алеце пе репресентанцї сеї (оаре ші фънкціълъ сасъ?) ші къ dакъ комъна Кърпінішіъ пе а трімісъ репресентанцїї сеї, е вina еї. — Ла ачеаста рефлектъndъ ромънії, къ Мъріа Та лпсъші аї demandатъ асеаръ, ка din комънеле местекате съ віе ші унъ ромънъ, ші къ поате комънеї Кърпінішіъ пе і са трімісъ de тімпърій лпштіінцареа, а ръспънсъ D. Комесъ спре сънpindереа тътърора, ка дънсълъ пе аръ фі datъ o асеменеа demъndape, ші репецї ачеаста ші атънчеа, кънdъ тоцї ромънії і ръспънсъ лndърътъ, ба аї datъ Мъріа Та, іаръ лп прівінца комънеї Кърпінішіъ са адресатъ кътръ репресентантеле саъ din Гърбова, каре фіреште лптърі трімітереа лпштіінцърії, (а пріміто лп zioa алецерілоръ ла 4 оаре дъпъ амеаzї) ші кв ачеаста се мълцемі D. Комесъ. — Дъпъ ачеаста а пропъсъ D. Комесъ съ се алеагъ чеї 6 тепърі din Комітетълъ меркъреанъ пентръ алецереа атплоіацілоръ, іаръ ромънії протестаръ лп контра ачестї алецерї, фііndъ лъкръ преа фірескъ, къ афлъndъсъ лп комітетъ пътаї 6 ромънї респлтатълъ алецереї ва фі пентръ ачестіа нефавориторіъ, ші аша черъръ, лптръ чеї 6 алегъторї съ се ее 3 ромънї дъпъ пътерълъ локъіторілоръ аї комънеї, саъ челъ пъцінъ 2 інші дъпъ пътерълъ тепърілоръ din комітетъ, лпсъ репресентанцї сасі пе връръ піче унa, піче алта, чі стаъ морцішъ не лънгъ алецере. Дъпъ маї мълте діспъте са пропъсъ din партеа ромънілоръ, ка чеї 5 алегъторї съ се алеагъ прін сорте, кв каре пропънере саъ деkіаратъ сасії, къ съ лпвоескъ кв трацереа de сорцї, зісъ D. Комесъ — de ші катъ лпчетішоръ кътръ сасі лп лімба съсаскъ „gebt acht, wat ehr mocht“ (авецї гріже че фачецї) ші аша лndатъ стрігаръ сасії, къ пе вреъ съ штіе de тоате нітіка, чі стаъ не алецере, ші аша ші D. Комесъ demъnda алецереа ачеаста, каре са ші фъкътъ de локъ, лпсъ фъръ de а ліа парте ші репресентанцїї ромънї, ші фіреште се алеасъ 6 сасі, іаръ din ромънї піче унълъ. — Дъпъ ачеаста са атънатъ алецереа атплоіацілоръ не 4 оаре дъпъ амеаzї. — Конституіndосе дъпъ 4 оаре адънареа din ноъ, репресентанцїї ромънї а протестатъ лп скрісъ лп контра ачестїї недрептъцї стрігътоаре ла черіъ, ші дъпъ че са ліатъ, аъ пъръсітъ сала адънърії, ші аша се факъ алецереа пътаї прін сасі. — Респлтатълъ ачестїї алецерї а фостъ: жоде рецескъ D. сълстітътъ de Прокъраторъ ч. р. спр. de статъ; Löv — жоде мікъ саъ Греаф D. Конс. de Тріб. Ърбанъ Іліе Мъчеларіъ, асесоръ D. Адюнктъ de Префектъръ Гъстав Bendel. —

Въzindъ респлтатълъ ачестїї алецерї, поате лі ва вені опоратълъ пъблікъ ка унъ че кріосъ, къ дъпъ че са фъкътъ алецереа пътаї прін сасі, кътъ са пътътъ лптъмпла de тогъші са алесъ ші унъ ромънъ? Лпсъ пе кредъ нітe, къ ачеаста доаръ аръ фі o марінітосітате din партеа фрацілоръ сасі, пъі піче декът, къчї ачеаста аръ фі лп Історіе унъ че не авzітъ, чі din контра са лптемплат din ачее a есплікаверъ каъса ка апоталіа патратъ, се фіе маї пъцінъ бътътоаре de окі. —

Ка съші поатъ фаче четіторіълъ o маї дреантъ жъдекатъ, деспре нелndрептъцірea, че лі са фъкътъ ромърілоръ прін алецереа ачеаста, вреаъ a маї адаугъ пътаї атъта: къ de скаунълъ Меркърї се цінъ 11 комънe, 6 кърат ромънещї, ші 5 местекате, лптръ карі din ърмъ сългъръ лп трына превалеасъ пътерълъ сасілоръ. Нътерълъ попълацію́неї е 14,000 ромънї ші 3000 сасі. †

Лп Ардеал сънтъ окънаці сънpетії коміцї ші капітанъ кв органісаціюнеа цереї не базе конституціонале. Газетеле унгърещтї не спънъ къ цінъndосе деспре модълъ органісаціюнеї църії конферінце лп 27 Мартіе лп Клъж a фостъ ценерала паролъ de zi: 1848 ші унірea. Лп прівінца модалітатеї кът съ се лпчеапъ еаръші віаца конституціоналъ лп царъ ераъ опініеле дівердінте. Унії вреъ ка спре къщігареа тімпълуї съ се лпчеапъ аколо, унde a лпчетатъ лп 48, а кіема даръ ценерала конгрегаціюне а комітателоръ аръ фі de прісосъ, чі пътаї тепърії, карії маї сънтъ лп віаць. Ла ачеаста са опъсъ партеа чea маї маре, ші a черътъ, съ се конкіеме адънапца ценералъ ші прін еа съ се алеагъ комітетълъ. Пентръ ачеаста пърере a ворбітъ фоарте фербінте ші D. Протопопъ Негрцію, зікъndъ къ ачеаста аръ адъче мълтъ спре домоліреа попорълуї. Лп декврсълъ квънтърії сале съ фіе зісъ маї сосъ лъudатълъ Domnъ, къ ромънії пе воръ спріжі реакціюнea, къ еї пе вреъ съ штіе німікъ de сенатълъ імперіалъ, чі еї цінъ de унiюне ші de леціле din 48, каре гарантіceазъ ші ромънілоръ лівертатеа четъцеанъ, ші арътъ сперанца, къ леверала (пентръ сіне) паціюне маціаръ ва пъстра ші паціоналітатеа ромънъ, пентръ каре фъ лптімпінатъ кв стрігърі de „élyen“ zгомотоасе.

Noї не афлътъ лп демнаці a мълцъмі D. Негрцію пентръ апъраreа дрептърілоръ ромъне, къчї лі къноаштемъ інімa чea бънъ ші іббітоаре de паціюнea еа, даръ нічі кътъ пе пътемъ апъра тактіка Dсале, a ворбі деспре лптребърї адънчі тъетоаре, каре пе се потъ дечіde прін унъ бърбатъ алъ паціюнеї поастре, чі еле требъе съ се дечідъ ші потъ съ се дечідъ пътаї прін унъ конгресъ паціоналъ алъ ромънілоръ din тоатъ монархіа; деспре ферічіреа лецілоръ din 48 кътъ a фостъ ші есте de маре пентръ noї, кцетътъ, къ са ворбітъ дестълъ ші вомъ маї ворбі, ка съ фачемъ маї лпведерать нефаворіреа лоръ пентръ noї, ші кцетътъ, къ кв аръ тръбъі съ не ръпімъ ла піште спресіюні лп пътеле ромънілоръ, не фііndъ лппътерічіцї de еї, чі ла астфеліъ de лптъмплърі съ не дъмъ пътаї опініюнea індівідълъ; къчї алтфеліъ вомъ девені лп інконсечепца чea маї маре ші кв noї лпсъші лп контра дікціюне.

Кв маре плъчере четіръмъ лп „фоіа пентръ мінте etc.“ квънтареа D. Бохъцъл цінътъ D. Сънpетълуї Комите Б. Банфі. Астфеліъ аре съ фіе літвацівл унъї бърбатъ солідъ ші демнъ фіе алъ паціюнеї сале. Астфеліъ требъе съ ворбеаскъ ромънълъ деакъ вреа съ'ші къштіце стіма мерітатъ. Не лінгъширі треzіте, пе фрасе сечі, кв провокърі ла мърінімea маціаръ, прекът фъкъ ші — ъл din Дежі. Адевъръл кърат, голъ прекътъ требъе съ фіе адевърълъ, аша прекътъ лаъ спъсъ D. Бохъцъл, пе ва ръдіка база паінтea челорлалте паціоналітъцї, пе ва лптърі пътеріле, пе ва къштіга валор лпаінтea лътії чівілісате. Фіене даръ ертатъ съ стрігътъ D. Бохъцъл унъ „съ тръіаскъ“ dорінd ка ехо ачеста съ ръсъне лп тоате унгъріле локъіте de ромънї. Не пътетъ ретъчea нічі лптрістареа пентръ челе че ведетъ din газетеле маціаре, къ саъ фъкътъ Domнълуї ші фрателуї постръ Лъстрітатеї сале комітелуї сънpетъ ал Zapandълуї. Пентръ протестърі дела o мънъ de маціарі се съспендъ тоатъ алецереа ші се дede еаръші фонкціюніле офічіоасе Претърелоръ фосте, адекъ ачелоръ офічіолате неконституціонале, кътръ каре арать маціарії чea маї маре ъръ. Даръ чіне аъde протестеле ромънілоръ дрепте ка лътіna соарелуї? Че се фъкъ кв протестълъ ачестуї комітатъ датъ din партеа ромънілоръ пентръ лпкорпорареа лъї кв Унгаріа ърматъ фъръ съ'л лптребе чінева? Везі бінe къ лп окії Domнілоръ маціарі e маре грешалъ, деакъ унъ сънpетъ комите ромънъ, а кътezатъ съ деkіаре лптрънъ комітатъ ромънъ лімба ромънeаскъ ші съ пънъ ші діректорі de ромънъ; e атъта de маре, лпкътъ вені лъкръ пънъ аколо, ка маї вine съ фончіaze еаръші претъреле атъта de ърціеіте de дъпшії, декътъ, офічіалії ромънї; ачесте сънтъ тотъ семне de ane потеа апропіа ші лпцелеце. —

Діета унгъреа скъ са окънатъ тотъ кв веріфікареа аблегацілоръ ші се паре, къ пе ва ліа пімікъ ла десбатере пънъ пе се воръ лппъка тоталъ тоате доріпцеле маціарілоръ. Ачеаста неактівітате a лоръ o веде „Ост. Вест.“ лппребнатъ кв o так-

тікъ фіпъ, ші zіче, къ еа (ачеаста газетъ) пъ лппътъ маціарілорѣ ачеаста тръгъпаре пъпъ атънчі, пъпъ кънdѣ worѣ фі дрептъріле лорѣ din партеа стъпъпіреі астфеліѣ асігърате, ка съ поатъ проче4а фъръ dаънъ, лпсъ dънса пъ вede каѕса, пептрѣ че dieta ънгъреаскъ атъпъ ачееа декіараціѣпе, dела каре атърпъ біпеле ші ръѕлѣ паціѣпелорѣ локѣіtоаре лп Ънгаріа ші маі кѣ сеатъ алѣ паціѣпеі маціаре, къчі чеі маі лпсъмпаці бърбаці лп Ънгаріа ші аѣ dатѣ dежа вотѕлѣ пептрѣ рекѣпоаштереа егалеі лпdрептъціpі а тѣтѣрорѣ паціопалітъціlорѣ, ші обіектѕлѣ ачеста пътаі поате фі пѕсѣ ла лптребаре пічі de ънѣ отѣ лпцълептѣ. А тръгъпа dаръ кѣ декіараціа ачеаста, есте о тактікъ кѣ атътѣ маі пъціпѣ лпцълеаптъ, кѣ кътѣ пріп еа се мікшореазъ саѣ лпчеатъ кѣ тотѕл сімпатіеле челоралалте попоаръ пептрѣ маціарі. Dieta Ънгаріеі съші adякъ аміпте къ астфеліѣ de декіаціѣпе са маі фостѣ пропѣпчіатѣ одатъ, лпсъ лп ънѣ тіппѣ, лп каре пъ а маі пътътѣ лпnедека ѣртъріле тръгъпъреі. —

Магпаціі цінѣ кътe о конференцъ прівать ші десбатѣ despre челе, че арѣ фі de ѣрматѣ. Каса de жосѣ алегъпdѣші de прешedinte пе D. Гіці са конституатѣ. Пешті Napло din 17 Апр. к. п. adѣче dела Z. A. съѣ рѣбріка „Че воімѣ? че пъ воімѣ? ънѣ артікл, а кърві кѣпрінсѣ есте: воімѣ 1. лптреціtатеа терітор іале а патріеі, 2. лптреціреа dietеі пресепте, 3. лпdестѣлірea dорінцелорѣ dрепте ші кѣвіоасе а ле паціопалітъці юр стрѣіпе (!?), 4. лпартікѣларea естора лптре леціле ѳѣпdаmептале а църії. 5. рестаѣрарea indепепdінцеї църії, 6· Конституціѣпea din 1848, міпістеріѣлѣ маџеарѣ indепепdінте респѣпzеторіѣ, 7. Протестѣ ѣпісопѣ лп контра афачерілор рецітѣлві, ла каре ліпсеште контрасігпатѣра міпістеріѣлві, 8. Валоареа сапкціѣпеі прагматіче ка ънѣі Контрактѣ білатерале, 9. пертрактареа скітъърії de тропѣ, 10. Лпгріжірea пептрѣ контіпѣітатеа віецїі конституціопале, 11. dіпломата іпагѣрале ші жѣрътъптѣл, ші 12. Воім, ка маџеарѣл чел dіптжіѣ съ фіъ еаръші „рецеле.“

Nѣ Воімѣ. 1. Сепатѣлѣ імперіалѣ, 2. аітпѣпе літва маџеаръ ачелора карії пъ о щіѣ, (dар карії о штіѣ?) 3. пе пітепеа а ескіde dела конституціѣпе пептрѣ конфесіѣпea са, 4. Nѣ воімѣ пічі банкротѕл статѣлві, пічі datоріеле de статѣ съ ле поарте сіпгѣре църіле ереzіте, 5. Nѣ воім а лъса din тъпъ гарапціеле Конституціеї, 6. Капчеларіа аѣлікъ ші консіліѣлѣ локоцііторіѣ, 7. пічі 1848, пічі 1849. 8. Nѣ воімѣ, ка dieta съ се десфакъ фъръ ънѣ ресѣлтатѣ морал, адекъ лп прівіпца лптребърілор de віацъ ѣрпіпці, ші пептрѣ ачееа, 9. пъ воімѣ десбіпаре, 10. а перde колпцслецереа de пъпъ акѣт, 11. а пътрі реакціѣпea, 12. Nѣ воімѣ аџіцареа патімілорѣ.

Е фрѣтос dорѣл ші лат пътеа сѣбскріе ші поі, деакъ пъ вор фі пътаі апромісіѣпі, къчі ачесте прекѣт търтѣрісеште лпсъші П. N. аѣ трекѣтѣ ші требѣе съ ѣртеzе фаптеле. Егала лпdрептъціре, літва, ші паціопалітатеа ші съптет гата съ въ лптіndem тъпа de лпфръціре лъсъпdѣ ла о парте тоате чертеле, къчі пеа сжпцератѣ десткѣлѣ іпіміле лп асетепеа тъсѣръ. —

Кіорепії аѣ лпdрептатѣ кътрe Маіестате о адресѕъ, пріп каре черѣ, ка, лжпdѣсе лп консіdераціѣпе dорінцеле лпdрептъціте а ле паціопалітъціlорѣ, лп кътѣ лпdрептъціреа перфектъ а пъчѣпеі ромапе кѣ челелалте пъ е рекѣпоскѣтъ ші санкціопатъ лп леціле din 1848, ачеаста съ се ефептѣіаскъ лппаіте de тоате пе калеа леціслаціѣпеі, ші ка респектівѣл артіколѣ de леце съ пъ ретъпъ пътаі dорѣ прескрісѣ, ла лпкоропареа прінчіпіѣлві de егалітате спре репрезептареа інтереселорѣ паціопале съ се апліче індівізї каліфікаці десткї din сіпѣлѣ пъчѣпеі ромапе ла тоате dікастеріеле маі палте, каре сжптѣ de а се органіza лп ѣрма §. 14. а. арт. 3. din a. 1848.“ Е. С. епіскопѣл г. к. din Ърѣіа-таре лпкъ лп 2. Іѣліѣ 1855 а аштерпѣт рецітѣлві ч. р. о. черере пептрѣ ашezареа ънеі Катедре de літва ші літератѣра ромънъ ла ъніверсітатеа din Пешта. Лпсъ маі тѣлці апі пепрітіndѣ пічі о ресолѣціѣпе, а репоітѣ петіціѣпea лп 29. Dек. 1859, dаръ тотѣ кѣ ачелашї резѣлтатѣ, къчі каѕса ачеаста пътаі акѣ dекъръпdѣ с'а лѣатѣ лп бъгаре de сеата пріп консіліѣлѣ локоцііторіѣ din Бѣda, карele а ші предатѣ петіціѣпea спре десбатере факѣлтъцїі філософіче, ачеаста с'а декіаратѣ лптраколо, къ еа кѣ бѣкѣріѣ патріотікъ ар салѕта редікареа ънеі катедре пептрѣ літва ші літератѣра ромапъ ла ънівсрсітатеа маџеаръ рецѣскъ.

Dietele din провінчііle славо-герmane алеасеръ депѣтаці пептрѣ сепатѣлѣ імперіал, ші ънеле хотърѫръ літвеле попорѣлві лпdепліпа егалітате ші ла dietъ, къчі лп адевърѣ арѣ фі ънѣ капdопъръ лоцікъ а декіара о літвъ лпdрептъцітъ лп бісерікъ, сколъ ші офічіолате, еаръ лп dietъ, ънde се афлъ репресептаці попорѣлві, с'арѣ рестръпце лптребѣіпцареа еі лп піште търціпї, маі de парте се фъкѣръ адресе de тѣлцѣмітъ кътръ Маіестатеа Са пептрѣ конституціѣпе. Боемії тремісъръ о депѣтаціѣпе ла Віепа, ка съ пофтеаскъ пре Маіестатеа Са, а се лпкорона, ка реце ал Боеміеі, ші Маіестатеа Са прімі ачеаста черере лпdърънdѣсъ а рости кътръ депѣтаці, еаръ маі въртосѣ кътръ бърбаці попорѣлві Палацкі, Рігер ші Брасперкѣіпте граціосе. Nе фііпdѣ ачестї трей бърбаці лптре чеіалалці депѣтаці din лптъмплare декораці, фъръ ачесте семне de дістіпціѣпе, zіче о газетъ, къ тѣлцъміреа ші плъчереа попорѣлві пъ се поартъ пе пептѣ. Ші лп Галіціа са десхісѣ dieta лп 3 Апріліе ші са хотърѫтѣ літва полопъ ші рѣтепъ de асетепеа лпdрептъціте. Лп Бѣковіпа пъ са хотърѫтѣ лп прівіпца літвеі пітіка, ка кънdѣ ачеаста пъ ар маі фі фостѣ ші пічі пъ маі есте провінчіе ромъпéскъ. — Лп провінчііле італіепе се паре къ пъ се ворѣ алеце депѣтаці ла сепатѣлѣ імперіалѣ.

Бъпатѣ Комітатѣлѣ Тімішореі лп 31 Март. 1861.

Е кѣ скопѣ — аша кѣцетътѣ, асе фаче О. Пъблік кѣпоскътѣ, кът пе маі пъртаръмѣ ші поі кѣ алецереа Аблегатѣлві пептрѣ Dietъ лп черкѣлѣ Рекашѣлві.

Din капѣлѣ локѣлві аміптім кѣвіптеле Мжптвіторіѣлві „Дела тіпе е періреа та Ісраіле,“ пептрѣ къ авѣ чіпе de а фаче кѣ Преоці, кърора астъ септенціе лп Сѳ. касъ de рѣгъчіпе de атътеа орі ле трече пріп бѣzе, локѣлѣ алецерії ера Оръшелѣлѣ Рекаш, кѣ лъкѣіторі Германо-Албапезї, іаръ черкѣлѣ de алецере лптрег ромъп, афаръ пътаі de ѣп Сатѣ Церман, Бакова. — Вотанці се лпскрісеръ ла 600. ші ачестѣ пътърѣ тік, пе лжпгъ алте десткптърі de кътръ стрѣіпі ші ренегаці, авеа каѕса ші лп лпѣпdареа рѫѣлві Темішѣ, че кърце лптръ Рекаш ші о сътъ de сате ромъпещті, ші аша оатепії поштрії пъціпі кѣ апевое потъръ трече, — тотѣші превъзърътѣ, къ пої сжптемѣ лп маіорітате; de време че Рекашѣлѣ авеа 90. іар челалалтѣ сатѣ Церман 3. вотаці лп скріші, маі адъогъпdѣсе ачі ші Інтелігепціа стрѣіпъ — пъціпі Маџіарі — прекѣтѣ ші Нотарії комѣпалі, de карії din пепорочіре пътаі 2. ромъпі авет лп тотѣ черкѣлѣ ачестѣ Ромъпескѣ — се поате къ аша е дрептѣ? — Че ера dаръ съ факъ тетърії комісіеї de інскріере, ші алці фрѣпташі de спірітѣ маџіар лп аша лппрежърare кънdѣ еї біпе превedeаѣ, къ съптѣ лп мінорітате? даѣ пъваль лп тоате пърціле, слободѣ ла бестърі, алеаргъ маі детѣлтеорі ла Протопопѣлѣ Діштріктѣлві К. Грвіч, ші ла алці фрѣпташі din клерѣ, — лпсъ бравѣлѣ Протопърінте ле спѣпе верde, че врецї? чінсте, отепіе, ші претепіе domпії меї, dаръ лп ачестѣ діштріктѣ Ромъп, орі ші че вецї фаче. Ромъп кавтъ съ се алеагъ, — аѣ dоаръ аша пе тѣлтъчіцї фръцїа? ш. а. —

Ла zioa de 14. Мартіе, destinatъ пептрѣ алецере пе dѣсеръмѣ ла Рекаш кѣ депліпъ сперапцъ ші сігърї къ вотѣ алеце de Аблегатѣ пре тѣлтѣ терітатѣлѣ Domпѣ Консіліарію de Шкоале К. Іоаповічіѣ. — Ачі dѣпъ че пе адѣпаръмѣ ші консѣлтаръмѣ, — іатъ о тъпъ de оатепї лптъръкацї пегрѣ кѣ ѣп стеагѣ лп фронте порпещте пе страdъ стрігъпdѣ din респѣтерї „Eljen Fiser“ — Noї ші алві пострі пе вітімѣ въzмdѣ, къ ші dіптръ поі ънії кѣ врео къціва преоці се трагѣ dѣпъ ачеіа, ші ле търескѣ пѣтърѣлѣ. — Лптрачеea ѣп лпвъцъторіѣ zелосѣ ръdікъ стеагѣлѣ ромап, — ші въzпdѣ віклепіа, пъшіръмѣ маі тѣлці ла тіжлокѣ, ші dezвіпаръмѣ попорѣлѣ din чеі de алтѣ пеатѣ ші тепdіпце, din акъръія тіжлокѣ D. Протопоп кѣ о фѣріе стрігъ: афѣрісітѣ тотѣ ромъпѣл, карешї dъ вотѣлѣ ѣпгѣрѣлві, ші пѣ Ромъпѣлві, попорѣлѣ ръспѣпсъ афѣрісітѣ съ фіе! — Тотѣші преоції din Ezвіпї се ѣтпсеръ dе кътръ поі кѣ аї съі 50. dе вотапці — din алтѣ протопопіатѣ — dѣпъ карії лптреага адѣпаре ромъпъ стрігъ: пъкатѣ стрікъторіѣ ла черіѣ, къ тъпжпкъ колакѣлѣ Ромъпѣлві, повъцѣіndѣші оіле пріп спіпї ънde ле рътжпе лжпа, ші къте алтеле. — Аша фъкѣ ѣп преотѣ din Хассіашї — пептрѣ пржпzѣірї.

Тотѣ аша, de ші пъ кѣ тотѣ попорѣлѣ, преоції din Бѣdiпц 3. ла пѣтърѣ, dіптреачештіа 2. провъzцї кѣ ѣржпе рошії — пісе паре мерітаці пептрѣ тълтъчіреа сфжптѣлві Dѣх лп че кіп пърчеde, — — іаръ лп каѕъ піпъітѣ кѣ тжпа, каѕъ de чеа маі маре лпсетпътате, че тае лп віаца саѣ тоартеа паціопалъ, кѣтѣ е алецереа ънѣі Аблегат, — кредетѣ къ пъ пъкътѣітѣ déкъ прекѣтѣ саѣ пъртатѣ Чінстііле лорѣ, леатѣ рекотепda ѣржпе пегре спре желѣіре, — чел ал 3-леа преотѣ лпкъ біпе се пъртъ фацъ кѣ паціа, ачеста аре фііѣ аскѣлтъторіѣ de дрептърі лп Пешта, апої літва Магіаръ пъ о щіе, ка съ пресѣпѣ къ лар префаче репегатѣ?! ші аша ферічітѣ, — съ zіче къ търѣлѣ пікъ сѣет потѣ, dар поі пе тжпгъемѣ кѣ ачееа, къ ші поата ізвітъ de віжеліе кжте одатъ каде маі департе. — — *)

Че съ zічетѣ despre чеіалалці Преоці ромъпї de алтъ сектъ? фоарте біпе! вегї біпе, къ пъпъ Оторавіла лорѣ Къпетепіе асѣdъ пептрѣ съртапа паціе ромъпъ, — ба пътітеште ші dежосірї, — Еї dаѣ лп балтъ, dаѣ кѣ тоції вотѣріле сале лѣі Fiser — фостѣлві аблегатѣ лп 1848.

Nѣ пътетѣ ретъчеа кѣткъ партеа чеа маі маре а преоцілорѣ, тоці лпвъцъторії ші алці фрѣпташї din попорѣ се пъртаръ ексетплар. Бътжпѣлѣ преотѣ din Іктар, лп dішкѣрсѣлѣ съѣ кѣ Къпетепіа Маџіарілорѣ de ачі іо zісъ! Domпѣле, атѣ фостѣ пріетепї, пе лтпрътъці кѣ вапї, поі плътітѣ катътъ, — астъзї лпсъ пъ потетѣ фі фрацї de Кръче, — de тжпе лп коло іар конпіпъътѣ претепіа, de аї вое спре ачаста.

— Пептрѣ кѣріосітате атіпцетѣ ші ачееа лтпрежърare къ бравѣлѣ преотѣ ромжпѣ din Стапчова, кѣ попорепії съї сърбї стътъръ кѣ епеціе лжпгъ тареле ромъп Іоаповічіѣ, — dар фрателе ачестѣіа іар преотѣ лп Херпіакова кѣ попорепії съї ромъпї фъкѣ din контръ. —

Се лпчепѣ dаръ вотізаціа пептрѣ ачеї 2. кандідаці Іоаповічіѣ ші Фішер, сѣѣ тімпѣлѣ ачеста се лпчепъръ челе маі лпфлъкърате лѣпте, ші лптре чіпе? кѣ іпітъ фрѣптъ тръбѣе съ о спѣпетѣ, къ лптръ фрацї ші фрацї къчі петцїі, ші кжцїва ѣпгърї стаѣ пе делатърї, пъліці. Се лъцїі апої фаіта кѣ тотѣлѣ грецóсъ, къ адекъ Іоаповічіѣ пъ е от дрептѣ, — ел ва мерце ші ла Beichsrath, de сева алеце de аблегат, — Ел аѣ лпповъратѣ попорѣлѣ кѣ рѣdікареа лефілорѣ лпвъцъторешті, — — ел ва тіжлочії ші маі департе, маі алесѣ ка Аблегат, повері de феліѣлѣ ачеста, тоате астіа шоптіте дела чеї че воескѣ фе-

*) Преотѣлѣ ачеста пжржсе пе zелосѣлѣ лпвъцеторіѣ карele пърта стеагѣл паціопалѣ, кѣткъ пъ е din черкѣлѣ алегъторіѣ, — ші de пѣ съ фъчеа перdътѣ, ера сълѣ лпкize.

річіреа пацієї, — ші дела аї нострі кърора ле адъчетъ аминте гласълъ Евангелієї „Амарѣ воао повъцъіторї орвї.“ —

Ын фіне къзъ соартеа не Фішер авмндъ кѣ 18. вотърі маї мълтѣ, — ші de че пѣ? кындѣ ші ла пріміреа вотърілорѣ се фъкъръ дестъле стрмбътъцї, тотѣ ын чінстеа testvéri segului — фіиндѣ къ Швабо — Маціарілорѣ ле ера датѣ а авеа протоколълъ ла мънъ, ка дѣнъ леце, пѣмаї пре ачеіа съї ласъ а вотіza, карії маї наінте аѣ фостѣ ынскрішї, ші іатъ ын вазѣ, de ші ын фавоареа ноастръ, — къчї астѣфелїѣ кмте с'арѣ фі фъкмндѣ ын чеа маџеаръ — ѣн бърватѣ бравѣ гръеште алтъіа din алтѣ сатѣ: мъкар de наї потътѣ съ те ынскрії, мерџї ші вотеазъ ziкындѣ къ daї вотълъ лъї Fiser, къ штіѣ къ те ворѣ прімі, аша фъкѣ ші прімірь, dар кѣ астъ кале съ ыншъларь, къ ел вотіzъ пентрѣ ал съѣ Іоановічіѣ. —

Карактерістік лъкрѣ есте къ D. Жѣde черкъал кѣ Жъратълъ съѣ din превнъ алтѣ кѣмѣ атмndoї пъскъцї ромънї, ын zілеле ынаінте de алеџереа Аблегатълъї, кѣ Domнъл Fiser вѣблаѣ ын кърцѣ прін Сателе алегътоаре рекомендмндълъ прін ачеea, къ алеџереа лъї de Аблегатѣ о ноптеште Лѣміната Вармерie, дарь ші маї карактерістікѣ лъкрѣ есте ачеea ынпрежърare, къ ын zіоа алеџерії Domнълъ Жѣde черкъал кѣ жъратълъ съѣ din превнъ, de ші локълъ лорѣ пічї кмтѣ пѣ ера кмтнълъ алеџерії, тотъшї еї не фацъ агітаѣ, ші кѣ о сілінцъ моралъ адънаѣ вотъріле Кінежілорѣ ші алторѣ ромънї пентрѣ Fiser. —

Е ынведератѣ къ de ші ын ачестѣ черк ромъп, пъкатълъ ачестѣ маре пацїоналъ погоарь не капълъ преоцілорѣ ромънї *) тотъшї обсервъмѣ кмтъ връ аѣ чеї de неамѣ стрънѣ не пої, — de време че лъї Fiser прін атъцірі, de каре пѣмаї чеї сърачї ла сфлетѣ се ласъ хъцънацї, — ын вотарь сѣнт de ромънї, еарь лъї Іоановічіѣ батърѣ пічї ѣн вотѣ дела стрънї. — Ба кѣ астъ оказіе ші пріетенії поштрії не прівескѣ кѣ окї крѣнцї къчї пѣ сѣнтемѣ de о пърере кѣ дмнїї. **) Апої дарь съ не мънгъемѣ кѣ фрацїї чеї dепе малълъ дрепт алѣ Сомешълъї: ынпліне аскъші воіа Магіарії — прін репегацїї поштрії — къ ва вені апа кындва ші ла моара ноастръ, — пѣ ынсъ Дакіа, пѣ — кѣ каре ле плаче а не ынфера — ші de каре ведемѣ къ маї мълтѣ се темѣ еї, de кътѣ съ не піче нóъ крѣнга минџі despre дънса, — чі атърмълъ ачеста de Egyenlőség. ***)

маї мълџї.

Din партеа жѣнїмеї клерікале din Семінарівлъ Бѣковінеанѣ ынкъ саѣ трімісѣ о колектъ пентрѣ zidinda Бісерікъ катедраль ын Сівіїѣ, пре лънгъ ърмътоареа Епістолъ:

Есчелепцїа Воастръ! Преа сфинцїте пърінте!

Едѣкъчеї Семінарівлъї кѣноскындѣ преа повілълъ ші мъреціълъ прекмѣ ші преа крештінескълъ скопѣ алѣ Есчелепцієї воастре, пре каріле жълъ авеџї ла zidirea Катедралеї den Сівіїѣ, се сѣнцієскѣ ындемнаџї а контрібві ші еї din парте-ле кмте кмтѣ потѣ, рѣгындѣ-вѣ димпревнъ а ле прімі ачестѣ мік ажѣторіѣ кѣ ачea вінекѣвънтаре, кѣ каре се прімескѣ ші ажѣторінцеле челле маї мърї. Нѣмеле контрібіторілорѣ сънтѣ: Антоновічіѣ Нікълаіѣ 1 фл. Тіхон Антоновічіѣ 1 фл. Dionicie de Бежан 1 фл. 10 кр. Васіліе Богеziат 40 кр. Іоann Граматовічіѣ 2 фл. Міхаіл Грігоровічіѣ 1 фл. Нестор Воровкіевічіѣ Весnazian 4 фл. 50 кр. Темістоклес Воровкіевічіѣ 1 фл. 50 кр. Teodocie Лізџіѣ 1 фл. Крістофор Лізџіѣ 1 фл. Константін Ірімієвічіѣ 1 фл. Леон Кіріловічіѣ 50 кр. Daніїл Коziарімчізк 1 фл. Георгіе Міроповічіѣ 1 фл. 20 кр. Dionicie Мітрофановічіѣ 1 фл. Теофіл Нікоровічіѣ 1 фл. Леон Паліевічіѣ 1 фл. Етанѣел Паліевічіѣ 50 кр. Сатѣіл Піотроскі 1 фл. Леон Попъскъл 1 фл. Порфіріе Попъскъл 1 фл. Алесandрѣ Плешка 1 фл. Теодор Пътрашіѣ 1 фл. Нікълаіѣ Продапчізк 1 фл. Алесandрѣ Велехорскі 1 фл. Dionicie Хакman 1 фл. Леоп Хапіцкі 1 фл. Макаріе Сетака 1 фл. Лазар Тертърian 50 кр. Нікълаіѣ Свіера 5 фл. 20 кр. Владімір Черніавскі 1 фл.

Сѣма 38 фл. 40 кр.

Аї преа палтѣ Есчелепцієї Воастре преа плекацї фії.

Контрібвіторії.

Черпъцїї ын $\frac{31.\ Мардіѣ}{12.\ Апріліе}$ 1861.

Дарълъ ачеста се прімі токта атънчї, кындѣ кѣ пѣцine зіле маї наінте cocice ла Епіскопіа ноастръ ші о а доза колектъ пентрѣ zidinda Катедралъ din партеа фрацілорѣ Бѣковіненій, ын сѣмъ de 5 фл. 93 кр. в. а. administратъ іаръшї пре кърареа політікъ, ка ші чел din тъіѣ de фелізлъ ачеста de 3 фл. 60 кр. despre карea се фъкѣ помепіре ын вналѣ din N-рїї Жърналълъї ачестъіа. —

Ноі въ адъчетѣ мълцъмітѣ пѣблікъ жѣнілорѣ Семінарішті! пентрѣ ачестѣ дарѣ ын cine дестълъ de маре, ка съ се прітеаскъ не алтарълъ Бісерічеї; къчї сѣмѣ вine, къ пѣ'лѣ адъчецї din преа мареа прісосінцъ, апоі „дела челѣ че аре мълтѣ, маї мълтѣ, іарѣ дела челѣ че аре пѣцінѣ, маї пѣцінѣ се чере.“ —

Ноі прівімѣ ла адевъратълъ прецѣ інтернѣ, алѣ фаптеї D-воастръ, къчї ачеста о карактерісеазъ; апоі кындѣ ведемѣ, къ сімцълъ челѣ моралѣ ынсъфлецеште пре жѣнїмеа ноастръ кіарѣ ші аколо, вnde пънъ акмѣ ера апроапе de деџенерare — пѣ пътемѣ, декътѣ съ не ынкредемѣ вііторіълъї комънѣ кѣ тоатъ сігърітатеа. —

Protocolulu

Sectiunea IV.

Despre adunanti'a generala.

§ 21.

Asotiatiunea va tinea in totu anulu un'a adunare generala si deva cere imprejiurarile si mai multe. Adunanti'a generala va constá din membrii ei fundatori si ordina i cu votu decisivu. Membrii corespondenti si onorari au voie a intrá in adunare cu votu consultativu. — Conchemarea ei se va publicá prin jurnalele nationale romane si prin unulu oficiosu alu Transilvaniei. — Timpulu si loculu adunantiei generale ordinarie pentru cea mai de aproape sesiune se defige pr'in adunanti'a precedinta; — ér' acelei estraordinarie pr'in presiedintele ei. —

§. 22.

In adunantiele genarale numai acei membrii fundatori si ordinari au votu, carii se infacisiéze in persoana; de aci urméza, ca persoanele morale, precumu si individualitatîle fisice absente nu potu luá parte la desbaterile si conclusele ei, pr'in plenipotentiari.

§. 23.

Adunanti'a generala are drepturile si datorintiele urmatórie:

a) Ea alege pr'in maioritatea voturiloru d'in sinulu seu pre presiedintele, vicepresiedintele si pre oficialii asotiatiunei. —

b) Ea alege d'in sinulu seu unu comitetu statornicu d'in 12 membrii. —

c) Ea designéza principiele conducatória pentru inaintarea scopului asociatiunei, si administratiunea averei ei.

d) Ea decide despre primirea membriloru ei,

e) Esamina ratiotîniulu anualu alu casei.

f) Ea prelimina cheltuelele asotiatiunei pe a nulu viitoriu si imputernicesce pre comitetu pentru asignarea loru. —

g) Ea decide sum'a pentru premii si stipendii, pentru diferitele specialitati de sciintia si arte.

h) Decide si prefige asupra remunerarei si sumei de remuneratiune pentru oficialii ei. —

i) Ea prefige timpulu si loculu adunantiei generale cei mai d'aprópe ordinarie. — Tóte acestea pr'in maioritatea voturiloru.

§. 24.

Adunanti'a generala póte propune modificatiuni in statute, insa acésta numai pr'in voturile de $^2/_3$ parti ai membriloru presenti, si modificatiunile propuse numai atunci voru avea valórea sa, daca acelea voru castigá inalt'a aprobare. Inse scopulu si caracterulu asotiatiunei, nu va putea deveni obiectu alu desbateriloru si alu concluseloru adunantieloru sub nece un'a conditiune.

§. 25.

Conclusele adunantieloru generale numai atunci voru avea putere legala, daca adunanti'a va fi publicata celu pucinu cu 30 de dile pr'in suspomenitele diurnale.

§. 26.

Asotiatiunea va avea unu fundu de reserva neatingiveru, care se formésa d'in capitalele consantîte de membrii fundatori si ordinari si d'in a 5-a parte din tacsele anuale (jährliche Beiträge) si d'in intercsele fondului de reserva. Celelalte patru parti d'in tacsele anuali si d'in interesele fondului — precumu si darurile sperande, remanu in dispusetiunea asotiatiunei, amesuratu statuteloru.

§. 27.

Adunanti'a generala decide regulatu pr'in maioritatea voturiloru membriloru presenti; — éra daca voturile suntu impartîte in numeru egalu, atunci pr'in voturile acelora, la care s'a adaosu opiniunea presiedintelui.

§. 28.

Adunanti'a generala ingrigesce de agendele curinte ale asotiatinnei d'in siedintia in siediatia precandu ea nu e adunata, prin unu comitetu alesu in modulu prefiptu in §. 29.

§. 29.

Comitetulu acesta se alege pr'in adunanti'a generale pre cate 3 ani. Se intielege, ca se póte realege.

§. 30.

Comitetulu va tienea dc regula in tóta lun'a o siedintia regularia si in casuri urgente si mai adeseori. — Siedinti'a lui se convóca de presiedintele asotiatiunei si in lips'a acestuia de vice presiedintele, care totdeodata ducu presidiulu in ea. —

§. 31.

Decisiunile siedintieloru comitetului numai atunci au valóre, daca celu pucinu 6 membrii afara de presiedinte si de secretari au luatu parte la ea. — Comitetulu inca decide dupa maioritatea voturiloru membriloru presinti. —

§. 32.

Drepturile si datorintiele comitetului sunt:

a) A hotarí asupra reclamatiuniloru membriloru asotia tiunei in contra oficialiloru ei, escate d'in calitatea loru cá membrii ai asociatiunei. —

In care casuri oficialii acusati nu potu luá parte la siedintiele comitetului. — In contra decisiuniloru comitetului este recursulu deschisu catra adunanti'a generala. —

b) A primí operatele scientifice tramise si a le censurá séu insusi, seu pr'in censorii, ce-i va designá adunanti'a generela.

c) A purtá de grige de articulii aflati de buni pentru tiparire.

d) Comitetulu va ingrigí, cá pentru inlesnirea incasarei veniteloru asotiatiunei se se imputernicésca in deosebite tienuturi colectanti, carii se le primésca si innaintéze la cas'a asotiatiunei.

e) Comitetulu va ingrigí si va dá invoirea presiedintelui pentru acoperirea speseloru curinte preliminate d'in cas'a asotiatiunei.

f) A privegiá si din partesi, cá afacerile oficialiloru se se efectueze cu acuratetia si potrivitu scopului asotiatiunei.

g) Si in fine a justificá lucrarile sale prin raportu inantea adunantiei generale.

§. 33.

Asotiatiunea va tienea un'a fóia periodica in fasciore nelimitate destinata pentru publicarea afaceriloru ei si pentru latîrea midiloaceloru inaintarei de literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

§. 34.

Limb'a oficiósa a asotiatiunei in toate afacerile ei atatu in siedintiele generali si ale comitetului, precumu si a cancelariei va fi — de sene se intielege — aceea, care e si scopulu asotiatiunei, adeca cea romana; necunoscatoriloru membrii de limb'a romana, le este iertatu a se sierbí si de alt'a limba. (Va urma.)

Прінчіпателе ромъне.

„Nаціоналълъ“ адъче ын Nр. 27 пре ларгѣ актълъ ънпреї прокламатѣ de адънареа џенералъ din Іашї ын 27 Мартіе а. к. ші адреса, кѣ каре ын 31 Мартіе са адъсѣ ла къноштінце Domніторілъ ачестѣ маре актѣ націоналѣ прін о депътацїне de 7 мемврї, дінтре каре D. Васіліе Стърza а ростітѣ ърмътоареле кѣвінте:

Адънареа електівъ міа ынкредінцатѣ ънпорабіла місїне de а пресінта Мърієї Воастре Адреса са вотатъ ын шединца de ієрї. De ші допінца еспріматъ ын ачеастъ Адресъ есте мърцінітъ, прін ачеаста тотъшї ші маї мълтѣ de кмтѣ орї ші кындѣ Мandатарії џереї пъстреасъ конвікцїпеа, къ патріотічеле Воастре стърінцї ворѣ іспръві ка еа съ фіе пѣмаї ынаінте мергътоаре а реалісърії десъвършіте а стерпелорѣ ноастре доринцї. Кмтѣ пентрѣ міне, преа ынълцате Doamne, еѣ тъ афлѣ ферічітѣ de а пътea фі ын асемепea окасїне органълъ Адънъреї Молдо веї.

Ла ачестea ынълцітea Са а ръспънсѣ:

Сімцѣ тоатъ серіосітатеа пасълъї че аџї фъ кмтѣ. De ші въ потѣ асігъра dс бъпа воінцъ а Ыналтеї Порці ші а Пътерілор гарапте, тотъшї пѣ есте de тъгъдвітѣ къ авемѣ певое de мълтъ прѣдепцъ ші ынцъ лепчїне пе лънгъ патріотісмѣ. „Nацion.“

Din ачесте пѣціне кѣвінте але Domнълъї се вede гравітатea кестіеї імпортапте, каре чере тоатъ конкрінца ші ажѣторіълъ катерілорѣ ынтрѣпіте спре деслегареа еї, ла каре ле пофтімѣ сѣкчесълъ челѣ маї бѣнѣ.

О Депешъ din Константінополea пе вестеште къ сълтапълъ арѣ фі ынкъвііпцатѣ ънпреа прінчіпателорѣ ромъне.

Редактор респѣнзътор **Ioann Рац.**

Едітѣра ші тіпаріва тіпографієї дієчесане.

*) Ръѣ дестълѣ! Р.

**) Вечї Doamne: Маціаръ.

***) Domнілорѣ! пъртареа ва фостѣ de тотѣ славъ, орї кътѣ се ворѣ лъпта капії пацїонії, ка съ о адъкъ ла къноштінцъ ші ла дрептъріле ачеле, каре і се кѣвінѣ ынаінтea лъї Dумнезеѣ ші ынаінтea лъмеї, ка пацїе ромънъ, пѣ ворѣ спорі німіка, деакъ Двоастръ въ вінделї ынъінтатea не вnѣ блідѣ de лінте. D. Конс. Іоановічіѣ фъкындѣ лефї маї бѣне ынвъцъторілорѣ, аѣ лъкратѣ пѣмаї ын інтересълъ кълтівъреї попорълъї, къчї о леафъ кѣпъчере ші ынвъцъторіѣ бѣнѣ, ші че е вnѣ ынвъцъторіѣ бѣнѣ, пѣ амѣ лінсъ съ въ спънѣ. De че пѣ въ тъмпінї асѣпра ачелора, карії ваѣ пѣсѣ алте дърї ын кърк, din каре пацї трасѣ пічї вnѣ фолосѣ, апоі деакъ преоцїї — сареа пътънтълъї — аѣ пъртаре славъ, атънчї вшорѣ се ва ынпвцї трѣпвл. Вріїъ дарь ші despreцѣ асѣпра тътрорѣ, карії афлѣ ын стрънї мътътіреа са! Р.

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful ese odată pe septemănă: Joia. — Prenumerațiunea se face în Sibiiŭ la espeditura foiei; pe afară la C. R. poște, cu bani gata, prin scrisori frankate, adresate către espeditură. Prețiul prenumerației pentru Sibiiŭ este pe an 4. fl. 20 kr. v. a. sar pe o jumetate de an 2. fl. 10 kr. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei

Nro 16. Anulŭ IX.

Sibiiŭ 20. Aprilie. 1861.

mi pentru provinciele din Monarchiă pe an 5 fl. 25 kr. sar o jumetate de anŭ 2. fl. 62½ kr. Pentru prinum. mi peri străine pe anŭ 9 fl. 45 kr. pe ½ an 4 fl 72 kr. v. a.

Inserațele se plătesc pentru fiacărea óră cu 7. kr. sirul cu litere mici, pentru a doa óră cu 5½ kr. mi pentru a treia repetire cu 3½ kr. v. a.

Limba mi Naționalitatea.

(Urmare.)

Inimicii nostri sunŭ, ca su ne amenițiască, că noi nu amŭ fi agiunsŭ la acelŭ gradŭ de kultură, ca su potemŭ pretinde diferința acelor oficiolatelorŭ ne fiindŭ destul de pregătiți mi destul de versați în cele oficiose, dară nu ne pretindŭ mai de grabă de cât mi de la toate direcțiunile mi relațiunile oficioase, dară nu ne pretindŭ mai de scriitori de la ființia acea a instituturilorŭ protovătoare mi cultivătoare de limbă, ba ne impedecă mi cea mai mică desvoltare a literaturei române. Ce ne privesce pe noi, nu ne tememu de nimenea, cu atăta mai puțin cu cât scim, cum că limba nostră este limba a mai bine de 8 milioane de omeni, cu ea e sora celorŭ mai mulți locuitori ai Europei, mi are magazinŭ mare de resurse, din care su se adape cu înlesnire toți cei ce voiesc a se adăpa la isvorulŭ limpede mi curat. Nu ne tememu, cum că limba nostră nu va fi în stare a corespunde tuturoru trebuințelorŭ culturei moderne, fiindcă scim, cum că limba nu e altceva de cât oglinda, în care se vede reflectându-se cultura unui popor, mi cu cât acesta este mai cultivat, cu atăta mai bine se oglindă în limba sa. Nu ne tememu, cum că limba nostră nu va fi în stare a corespunde tuturoru trebuințelorŭ literare, fiindcă scim, cum că limba nu e altceva de cât totalitatea cuvintelorŭ, cari esprimă ideile, ce se nasc în mintea omului, mi cu cât mintea omului este mai luminată, cu atăta mai bogată în cuvinte este limba sa. Nu ne tememu, cum că limba nostră nu va fi în stare a corespunde tuturoru cerințelorŭ literare, fiindcă scim, cum că limba nu e altceva de cât oglinda, în care se vede reflectându-se cultura unui popor, mi cu cât acesta este mai cultivat, cu atăta mai bine se oglindă în limba sa. Nu ne tememu, cum că limba nostră nu va fi în stare a corespunde tuturoru cerințelorŭ literare, fiindcă scim, cum că limba nu e altceva de cât totalitatea cuvintelorŭ, cari esprimă ideile, ce se nasc în mintea omului, mi cu cât mintea omului este mai luminată, cu atăta mai bogată în cuvinte este

adънатъ ачі сър ънъ аркъ de тріумфъ: къ inскріпціънea „съ тръешті.“ Лнтре попорь се афлаь маі мълці оръшіані din Фъгърашь din тоате пацінніле, лнтре карі ші П. О. D-нь Вікарій Кірілъ, каре біневентъ пре Ілл. Са пріпт'о къвънтаре ромънеаскъ, лн каре еспрімъ бъкъріа Ромънілорь пентръ ачеастъ алеџере петерітъ, ла каре D-лъ Кънітанъ ръспънсъ, престе тотъ лн лімба ромънъ. De ачі лнсоцітъ de кърџеле чеі вепіseръ спре лнтъмпінаре ші жънії кълъреці ціерані, карії портаь тріколорълъ ромънескъ, ші маі пътаі пріптре браді, къ карі ера лнфрътџеватъ дрътълъ, ажънсе ла Сънбъта de жосъ, ънde фъ прімітъ іаръші сър ънъ аркъ de тріумфъ, провезът къ тріколорьл тътълорь пацінналітъцілорь, лн акърві галеріе се афла ші ънъ корпъ de тъсіканці. Аркълъ ера провезътъ къ inскріпціънea „ла мълці ані,“ ва съзікъ о контінуare a inскріпціънеі лнтъіе. Ачі D-лъ Капітанъ фііндъ біневентатъ лн тоате треі лімбеле че есістъ лн дістріктълъ постръ, респънсъ ла фіькаре лн лімба сеа, еспрімъндъ'ші плъчереа, de a вedea пе тоате пацінналітъціле трънdъ фръцієште ън'а къ алта, декларъндъ тотъ de одатъ, ка Ілъстрітатеа сеа ка офічіалъ алъ комънеі патрії пъ ва фі піче Ромънь, піче Ънгъръ піче Сасъ, чі administраторь алъ дрептъцієі. Бърбації піче ънеі пацінні пъ потъ адъче лнтр'о армоніе атътъ de фрътоасъ атбеле сімцінрі повіле de паціonалісмъ ші ъmanітате, ка бърбації пацінnеі ромънe, de оярече Ромънълъ пъ чере алта дела бърбації сеі, декътъ дрептате. — Вотъ вedea, ка D-лъ Капітанъ с'а ціnътъ de къвънтъ. — Лнсоцітъ de ачі de o мълціme маре de кълъреці ромъні къ тріколорь паціonалъ, ші de тоці оръшанії, карі'лъ біневентаръ ачі, ажънсе кат ла 2-óре dънъ лнжнzъ лн орашълъ постръ. Noі пъ'лъ аштептаръмъ аша тімпърів; de ачеіа ші фііндъ къ лнчепъсе а бате ънъ вънтъ къ плоае ші къ пінсоаре пе кат трасесетъ прін касе; аша пъ потъръмъ біневента пе D-лъ Кънітанъ сър ал треілеа аркъ de тріумфъ, че се афла ла лнтрареа лн орашъ. Лndатъ лнсъ dънъ сосіре се dъсе о депътацінне ла Ілъстрітатеа Са акасъ ші'лъ бінe вентъ лн лімб'а ромънъ ші маціаръ.

Маре плъчере къшънъ Ілъ. сале ші біневентареа din партеа дамічелелор пóстре, лмбръкате лн костъмъ паціonал, карі ші пресентаръ о кънънъ de флорі. Сеара оръшанії din пропрівл ітпълсъ парте маре ілъмінаръ орашълъ, се възъръ маі мълте транспарентe къ „съ тръіаскъ кънітанълъ съпретъ“ Ла 9 óре пе лънгъ тоатъ врічінеа тімпълъі, оръшанії ромъні 'ші манifестаръ сімціементеле лорь, кътръ D-лъ Кънітанъ пріп тр'о серепадъ фрътоасъ.

De ачі апоі лнсоцітъ de кондъктъ Ілъстрітатеа са мерсе ла банкетълъ, че се dedъ лн онореа са ла „Четатеа de Паріс,“ ачі се пътеаь пътера вreo doъ съте de оаспеці Ромъні, Маціарі ші Сасі. Се рădікаръ мълте тоасте, пентръ лмпъратълъ, лнфръцірea паціonалітъцілорь, пентръ кънітанълъ съпретъ етс Къ deосебіре dedъ інскріпціънea, къ каре ера декоратъ галеріа салонълъі, о „адевератъ лнфръцире“ мълтъ матеріъ de тоасте фрацілорь маціарі, карі ворбіръ мълте ші бине despre адевърата лнфръцире. Ачеастъ Бъкъріъ че сімціамъ, авzindъі ворбіndъ аша бінe пері, кънdъ пе лнкредінцаръмъ адоза ші а треіа zi, къ ачеле ворве аь фостъ пътаі фрасе гоале, къ D-іа лорь сеаь къ пъ лнцелегъ адевърата лнфръціре, сеаь къ егоістълъ пъ'і ласъ съ лъкре, dънъ конвінцere. Ла 11 óре D-лъ кънітанъ пъръсі петречереа ші къ dжнсълъ маі мълці Domnі. — Zioa вртътоаре 16/4 Апріліе фъ zioa dестінатъ пентръ конгрегаціънe. De dімінеацъ ціnъ Кънітанълъ съпретъ о конферінцъ преліміnаріъ къ маі мълці бърбаці інтеліџенці de тоатъ паціonалітатеа. Оара адънареі геnерале фъ, а 12-а, локълъ аша пътітъ „ла тоара de хъртіе,“ ънъ локъ съб черь лі-берь афаръ din Фъгърашь, de оаре че лн орашь пъ се афла о локалітате, съ кънпіndъ o мълціme de вreo 3000 de оамені, Конгрекаціънea се deскісъ de кътре D-лъ Кънітан лн лімба ромънъ, пріn каре спъсъ адънъреі, къ M. C. Лмпъратълъ с'а лндъратъ a da dълчеі патрії конституціънea сеа чеа веке. Къ с'а deскісъ конгрегаціънea лн лімба ромънъ e лъкрь къ тотълъ фіескъ, къ тоате ачестea Маціарії протестаръ de че лнтр'ънъ дістріктъ de 60—70,000 съфлете, лнтре карі пътаі вreo 3000 съntъ стръні, ші лнтре ачешті ші маі пъціні ънгърі, de че Капітанълъ пъ с'а адресатъ къ o къвънтаре маџеаръ къtръ вreo треі мії de оамені, лнтре кърі піче o съть пъ ераь маџеарі. Лнтрадевърь o черере пе къtъ de пedрептъ пе атътъ de кърюасъ. Dънъ ачеea се adoперъ D-лъ преторь Пъшкарій съ dea попорълъі o ideъ despre конституціънe; ші dънъ дънсълъ ворві D-лъ Iakaь György тотъ ромънеште алегъндь'ші ачеіаші темъ. Вені треаба dънъ ачеіа ла алеџереа комітетълъі, Маціарії фъкъръ пропънереа, къ пъ e de лінсъ съ се алеагъ алтъ комітетъ, чі съ се релнтрецеаскъ чель векіь. D-лъ Кънітанъ се провоакъ ла інстрькціънea са, Маџеарії протестаръ ші dекіараръ къ піче лмпъратълъ піче міністеріълъ піче капчеларіа авлікъ п'аре дрептъ съ dea інстрькціъні, карі пъ кореспънdъ леџілорь din 1848. Се лнтреаъ попорълъ: ачеста черь ка съ се алеагъ комітетъ de оаре че челе 12 Сате мілітаре ші фостіі іобаџі ла алеџереа комітетълъі векіь п'аь фостъ репресентаці. Пре лнгъ тоате ачестea се dечісе съ се алеагъ комітетъ поь. — Маціарі 'ші dedъръ протестълъ ла протокольъ — — Фііндъ къ лнсъ дісткріктълъ с'а маі мъріtъ къ 12 сате мілітаре, de ачеea конгрегаціънea хотърж, ка комітетълъ се констea din 100 іаръ пъ din 50 мембрії. Dънъ ачестea се лъ ла десбатере лнтребареа лімбеі офічіоасе. Deака лнтре 60-70000 съфлете маціаре ар фі фостъ пъ 1-2000 чі 10-20,000 Ромъні кредъ, къ піче с'ар фі фъкътъ потеніре de лімба ромънъ, фрацій маџеарії се рădікаръ съ комбатъ din тоате пътеріле дрептълъ лімбеі ромънe de a фі лімбъ офічіоасъ лн тр'ънъ ціnътъ маі кратъ ромънескъ. Еі рекъноскъ преа цеперось, къ черереа Ромънілорь, de a авea лімба лор de лімбъ офічіось ар фі дреантъ, лнсъ пе легалъ, de оаре че п'ар кореспънde леџілорь din 48. Ачеатъ пърere фъ комбътътъ de D-лъ преторе Пъшкарій, къръіа 'і съптемъ деторі мълцъміре пентръ зелълъ къ каре пеапъратъ дрептъреле. Алцій dінтре фрацій Маціарі се рădікаръ ші зіseръ къ конгрегаціънea пъ e конплетъ, de оаре че боерії de пре сате п'ар фі штіътъ тоці, къ e конгрегаціънe ші пентръ еі. Ла ачеаста din ъртъ респънсе къпітанълъ къ пъ e datorіь a спъне лнпаінте пентръ че, ла чеа din тъій се лнтребъ попорълъ, деакъ с'а пъблікатъ лн тоате сателе, ші ачеста респънсъ афіртъndъ, лнтре ачеі пештіъторі се афла ші попа реформатъ, каре спре a докътента, ка лнтръ адевърь п'а штіътъ, a венітъ лмбръкатъ, къtъ се поате маі пегліцентъ, тъ мірь къ п'а венітъ лн Schlafrok пентръ ка съ фіь докътентатъ маі пътеросъ, къ тоате къ ші Domніа са фъсесе ла банкетълъ din сеара трекътъ.

Dънъ ачеea dіспътаръ конгрегаціънеі дрептълъ de a пътea dечіde валівілъ despre лімб'а офічіоасъ. Се пъреа къ Domніa лорь пріn ачестea опосіціъні пъ воескъ алта декътъ, ка тръгънжndъ ші лндърътніндъ лъкрълъ се факъ пе попорь, ка сътълъ de аштептаре съ се ресіпеаскъ. — Пентръ ка съ се dечідъ o dатъ треаба, се лнтребъ попорълъ. Партеа чеа маі маре стріга, къ лімба ромънъ съ фіь офічіоасъ; o фракціънe мікъ лнсъ лнчепъ a стріга пъ пе требъе повъ Domні ромъні, воімъ се трънъ къ Domніі поштрі чеі векі. Ачешті ераь боерії din Гріdъ ші къца ші din алте сате, съ фімъ атенці, еі пъ стрігаръ пъ пе тръбъе лімба ромънъ, фііндъ къ пе ачеаста o пофтеаь ші еі, чі стрігаь пъ пе тръбъе Domні ромъні, ші ачеаста o стрігаръ ла лнпъратълъ че лісе dedea de кътръ Domніі лорь чеі векі. Міжлоачеле, че ле лнтребъінцъ повіла націнне маџеаръ din Фъгъраш спре a ретраце пе попорь лн партеа са, фъръ ънълъ маі дежосіторіь dекътъ алтълъ ші лнкъ пъ пътаі пентръ чеі седъші, чі ші пентръ седъкъторі ші пентръ ачештіа къ атъть маі мълтъ, къ къtъ ші ізворълъ лорь ера маі скърпавъ. Еле пъ'ші авеаь ісворълъ лн націonалісмълъ егоістікъ, къ тоате къ ші ачеста e de despрецъітъ, чі парте маре лн егоістълъ персональъ. Че алта ар' лнсемна стрігътъріле ачелорь къціва тікълоші, noі воімъ съ тръімъ къ Domніі чеі векі? Ші лнтръ адевърь лнкъ de чінчі септъмъні лнчепъръ ъніі кandidaці de офічіь a препара пре попорь къ вінарсъ ші тінчіъні. Ачестea ацітъцінні афларъ лнсъ пътаі ла ъніі dінтре боерії пътънтъ родіторіь, фііндъ къ ачештіа лнпаінте de сістема абсолътістікъ авъръ оареші карі дрептъръ, акърорь пердере ле къзе къ атътъ маі греа, къ къtъ чеі 12 анї din ъртъ фъръ маі дърі. Ачестора ле промісеръ фрацій маџеарі къ'і ворь пъне кіарь лн статъ кво, декъ 'і ворь алеце пе еі de амплоіаці, декъ ворь ціnea къ Ънгърії. Дечі карі'сь маі de despрецъітъ біецій ромъні прошті, карі сав съть de неферічіта сістемъ трекътъ кавтъ сър орі че преџіь ънъ тімпъ маі бънъ, сеаь повіла інтеліџінцъ маціаръ карі лнтребъінціа пеште міжлоаче атътъ de dежосітоаре? — Ачелеа стрігърі але ашіа пътіцілорь боерії атътъ пекъжіръ пе чеіалалці Ромъні, лн къtъ ачестіа, къ deосебіре Гrепічерії сімціаь маре плъчере de аі мъра пъціnь лн апа, че кърдеа пе ачі, пентръ ка, dънъ кътъ зічеаь еі, съ се десвете пъцънтелъ de ракілъ, че л'аь бетъ dела Domніі лорь чеі векі. — Лнсъ іі мълкотірът ші пъ се лнтъмпль пітіка. — Се хотърж ка лімба ромънъ съ фіь офічіоасъ; Маџеарії 'ші dedeръ протестълъ ла протокольъ ші мълці dінтре дъпшіі пъръсіръ адънареа.

D-лъ Кънітанъ ле зice къ'і ва фаче ръспънзъторі пентръ апаркіь. — Фііндъ къ ера кат тързіь алеџереа комітетълъі се лъсъ пе зioa ъртътоаре. Къ тоате къ фрацій маџеарі пъръсіръ адънареа лн зioa трекътъ, еі тотъші се арътаръ лн zioa adoза. — Лndатъ че се лнчепъ адънареа 'ші еспріта D-лъ Кънітанъ пъререа de реь, къ ънії dінтре D. D. маџеарі ар ътбла коррънпъдъ попорълъі ші амеріцъ серіось къ акціънea фіскалъ ацітъторілоь. Dънъ ачеаста се лъ протокольъ ла ректіфікаре. Іаръші ъртаръ опосіціънні престе опосіціънні, ъна къ deосебіре фъ таре паівъ, адекъ къ лн zioa трекътъ ар фі лнцълесь D-лорь къвінтеле „къ лімба ромънъ съ фіе офічіоасъ“ de сась пънъ жосъ аша: къ дела сатълъ Мжндра пънъ ла Порътбакъ съ фіе лімба ромънъ офічіоасъ. Dънъ че протокольъ се лъсъ нескімбатъ ънії dінтре D. D-нії маџеарі пъръсіръ de adoза оаръ адънареа кетъndъ къ сіne ші Гridenії, карі ле ші ъртаръ. Акътъ съ фі възътъ пе чешті лалці Ромъні фъкъці фокъ, воіаь съ се dъкъ dънъ еі съ'і ватъ, лнжураь, ле арънкаь лнпаінте къ аь бетъ тоатъ поантеа къ dжншіі. — Ънълъ dінтре реташіі Маџеарі черкъ съ demінцъ ачеаста, лнсъ пътаі 'ші апріnсъ паіе пе капъ къ ромънії лнчепъръ a стріга: „Че врей Dътnеа та? аь доаръ п'ам възътъ noі? аь доаръ Domніі ачеіа пъ пе аь кетатъ ші пре noі лн кърчіътъ къ еі?“ ші пе ачі ера съльа ла треі парале. D-лъ Пъшкарій 'і domолі іаръ, зікъндъле, съ пъіе тъніа пре ачеіа карі іеаь се dъсь, ші се 'і іарте, de óре че ар фі рътъчіці къ deосебіре Гridanії. Атънчі се рădікъ o воче d'in попорь, „къ пъ тоці Гridanії сеаь dъсь, чі маі съптъ ші оамені de оменіе карії пъ'ші вendъ пащі'а пе ънъ пъхарь de вінарсь. Апоі лнчепъръ a спъне кът D. D-нії ле ар фі датъ пъне ракій ші ла фіь каре къте 4-5 зічері. —

— Кът зiceіь пъ се dъсеръ тоці шаціарії чі пъmаі o парте. Спре порочіре се dъсеръ опонепції, къ de пъ, пъ се потеаь фіні алеџеріле піче лн zioa adoза. Лndатъ се четі ліст'а бърбаціlорь, demні de

а фі ап комітатъ, маі тощі се прімірь къ впанімітате. Нътаі пре D-лъ Herszenyi László пъ воіръ се'лъ прімеаскъ пічі морці, фііндъ къ п'ар фі піче Ънгъръ піче Ромънъ.

Ла компънереа комітетълві сімцълъ de дрептатеа а Романілорь ші къ deосевіре побіла інтенціне а D-лві Кыпітанъ de a лмпъка націоналітъціле мерсе атътъ de департе, ап кътъ маі се фъкъ педрептате Ромънілорь, de оаре че врео 60,000 Ромъні съптъ репресентаці прін 68 метърії, прекъндъ врео 3000 сфълете de алтъ націне аъ ап комітетъ 32 de метърії dintre карі врео 25 маџеарі. Іатъ ап къ вп документъ еклатантъ алъ іббіреі de дрептате ші de адевъратъ апфръџире а Ромънълві. Dвпъ алеџереа метърілорь ordinарі се алесеръ ші опорарі ші адекъ. Ес. Са Метрополітълъ А. Шт. Шіваџіі, Ес. Са Б. Andреіь de Шагвна, Ілвстрітатеа са D-лъ Васіліе Попъ консіліерь de канчеларіа авлікъ, ервдітълъ постръ бърватъ Г. Баріцію ші Еселенціа Са Nadawdi, B. Ötvös ші Deak. Конгрегаціпеа се декіара de апкісъ. Ші попорълві, спре ретвнерацінне пентрь вна дісчіплінъ, че а цінвтъ, с'а датъ о вте de вінъ. Акътъ ъртаръ тоасте престе тоасте пентрь Ампъратълъ ші Кыпітанълъ съпретъ етс. Се кънтаръ кънтече націонале ші се жъкаръ асетенеа жокърі. Din че ап че се спарсе адънаре, дъкъндсе фіь каре ла алесале. Сеара dede D-лъ Кыпітанъ вп банкетъ пентрь 50 персоане, ші ачі се рідікаръ мълте тоасте. Ънълъ dintre Маџеарі мълцъмі D-лві Кыпітанъ пентрь алеџереа лві Етвёш ші Deak de метърії онорарі: се бъкъръ, de оаре че прівесче ап ачеастъ о маніфестаре ап фаворреа вніпеі къ Ънгаріа фііндъ ачешті 2 бърваці репресентанції ачеі ідеі. D-лъ Пъшкаріь негъ, de а се фі фъкътъ алеџереа d'in ачеа кавсъ, чі пентрь къ ачешті бърваці еспрімаръ d'in тъіь ідеа, къ Маџеарії гарантізъндъ есістінца алторь націоналітъцї, 'ші гарантеазъ есістінца націоналітатеі пропріе. — Декіаръ тотъ de одатъ къ Ромънії пъ съптъ контрарії вніпеі, ап съпъ акътъ пъ ш'і ар'фі афлатъ локълъ потрівітъ спре а се еспріма ап ачеастъ прівінцъ. Ашіа се фіні конгрегаціпеа ачеаста de атъта семпътате пентрь noі Ромънії d'in ачестъ дштріктъ. Dea черълъ ка конлокъітоареле пац'івні съ фіь нътаі ашіа de дрепте фацъ къ noі, dвпъ кът фъсеръть noі фацъ къ dмнселе.

Zioa пентрь алеџереа атплоіацілорь ап къ пъ се хотърмсе.

Мълтъ опорате Domнъле Редакторь!

Възъндъ кътъ нетікъ с'аъ пъблікатъ ап жърналеле ромънешті despre солепітъціле че сорь фъкътъ къ прімірea комітелві съпретъ din партеа локвіторілорь din ачестъ комітатъ, събскрішії пе вedem ндаторації — ачестъ дефектъ de ші катъ тързіь къ атъта маі вътосъ а съпліні, къ кътъ ромънії de аічі къ ачестъ прілеціь арътаръ къткъ че бъкъріе есълтътоаре се поате стърпі ап іміміле лорь! кънdъ съптъ порокошї а вedea ап міжлокъ лорь къте вп бърватъ din съпцеле лорь ка атплоіатъ діріџенте, ла каре къ тоатъ ап къ вedereа ворь потеа а конфъці ап пъказвріле лорь.

Ап 19/7 Мартіе се прімі Ілвстрітатеа са комітеле съпретъ маі ап тъіь ла Конфініїле Комітатълві de кътръ Dева de о мълцїме къ фламвре націонале ромънe ші маџіаре провedіте — се ростіръ довъ къвънтърі, вна маџіаръ прін Кірені еспрімътоаре de пърereа de ръъ а маџіарілорь, пентрь търzіа сосіре, ші прін ачеа кавсатъ опінтіре а ап тра ап калеа віецієі конституціонале — алта ромънъ прін потарівл пвблік Фрънкъ, декларатоаре de бъкъріа чеа маре ші ап кедереа че аъ ромънії Zapandълві ап персоанъ Ілвстрітъціеі сале, дарь тотъdeодатъ ші ачеea: къткъ попорь ромънъ de аічі прівеште пе Ілвстрітатеа са ка комите съпретъ съвordінатъ Гъверпълві трансілванъ, прекътъ ші ачестъ комітатъ ка парте ап тредіторре а Трансілванієі.

Ап ачеаші зі кат пе ла 3¼ оаре dвпъ амеазї, ап кънціратъ de кълъреції къ стіndарde пацїонале ромъне ші маџіаре; костюмаці ап портъ націонілорь сале, конкомітатъ de о мълцїме de калесе ші кърце, ап тре кіоте „съ тръіаскъ ші élyen;“ ші ап тре вівівателе трескърілорь сосі Ілвстрітатеа са ап Баіа de Кріш ап ніптеа едіфічівлві преторіале а Комітатълві, ап міжлокъл вні попорь адвнатъ пеste саше сьте ла пътерь. — Аіче ал ап тітпіпъ Рібіцеі ап лімба маџіаръ декларъnd депліна сперанце а попорълві маџіарь despre ачеа; кътк Ілвстрітатеа са ва фі ка тоатъ респектареа кътръ дрептърілe історіче, кътръ леціле din 1848 ші реалісареа віецієі конституціонале. — Ла каре Ілвстрітатеа са къ о афавілітате, блъндеце дарь deодатъ ші къ о тъестріе ораторікъ респікъ, din тоате потеріле а съ сілі ап траколо; ка съ фіе дрептърілe фіекърві націне депліпъ ші пештірвіт респектате, ші апърате; іарь вна ап цълецере ап тре націні прекътъ вапъстареа ші пропъшіреа котвнеі комітатенсе съ се протовеze. — Dвпъ ачеea съ аіептъ потарівлъ комвнале Алесandрь Ст. Швлцъ къ вп ентасіастъ ап фокатъ ші ап трвпъ гласъ ресвпъторіь къ о къвънтаре ромънъ deскоперіndъ бъкъріа песпвсъ, ап кредереа деплінъ а попорълві ромънъ ап персоанъ Ілвстрітъціеі сале; — amintindъ de сферіпцеле ші недрептъцїріле требте, прекътъ ші despre ачеea: къткъ къ апесареа Комітатълві Zapandъ кътръ Ънгаріа еаръ се ап тъмплъ ромънілорь вп чева фоарте пеплъкътъ „de nobis sine nobis“ фіпіndъ орацїнеа са къ ачеа: къ дела репътіта ап цълепчвнеа а Ілвстрітъціеі сале спереазъ, къ ва фі конлъкрътоаре ла реалізареа дрептърілорь націнеі ромъне обвепітоаре, ла ап фръцїреа націнелор конлъкъітóре, ла бвпъстареа, апърареа ші ап флоріреа патріеі котвне, а віецієі конституціонале, ші а Прінчіпелві. — Dвпъ ачесте ап траръ ап сала преторіале, вnde прота гр. ръс. Domнълъ Іосіфъ Баша ап фрептеа мълторь преоці къвънтъ кътръ Ілвстрітатеа са ромъпеште репетіndъ тареа бъкъріь ші ап кредереа ромънілорь ап персоанъ Ілвстрітъціеі сале; amintind персекъцінеле ші недрептъціле тітпвлві требтъ, епарindъ вшърріле пентрь фостіі іобаці прін Ампъратълъ Іосівъ алъ II фъкъте ші комбінъndъ къ маі алесъ Ампърації Іосіфъ адека челъ потепітъ ші челъ de пресентъ фъръ чеі маі zелошї апъръторі аі класелорь ші націнелорь склъвіте ші асвпріте.

Ла 5 оаре фъ банкетъ діпломатікъ ап опоареа Ілвстрітъціеі сале, съб акърві декърсъ се рідікаръ маі мълте тоасте. — Апвме Ілвстрітатеа са рідікъ пентрь Ампърторіь ші фръцїетатеа націнелорь ап лімба ромънъ; пентрь попоарле ачестві комітатъ ап лімба маџіаръ, маі редікаръ тоасте прота гр. ръс. Domнълъ Молдованъ пентрь Ампърторіь ші каса Хабсвргікъ — Рібіцеі пентрь комітеле съпретъ — Кірені пентрь Конституціе — Фрънкъ еарьші пентрь Конституціе фъкъндъ deскілініре ап тре Конституціне дреаптъ ші недреаптъ, ші аргвментъндъ пентрь чеа din вртъ — Чісарь пентрь Капчеларівлъ — D. Мога ч. р. адінктъ претвралъ пентрь Архіпъсторії ромънї — Швлцъ потарівлъ пентрь Комітеле съпретъ; пентрь сінчера ап фръцїре романо-маџіаръ, пентрь Кондъкъторії націнеі ромъне ші апвме: пентрь Архіпъсторії ръмънї, Баріцъ ш. а. — Ап тре челе маі мълте Тоасте авемъ а ап семна ап къ вівлъ алві Наді Лаці пентрь ромънълъ din Кътпіе, ла каре се скоалъ D. Спіridonъ Фетті ч. р. адінктъ претвралъ редікъндъ покалъ пентрь фостълъ маџіарь Vörösmarti пентрь къ ачеста а скріс тотъdeабна маџіареще ап фолосълъ націнеі сале (еарь ромънълъ дела Кътпіе къ ромънъ съ певоеште а дештеапта попорълъ ромънъ ап лімба маџіаръ лві стръіпъ, ші пъ ап ачеа ромънъ а маічеі сале:) ла каре маџіарії ап топаръ „Szozatu.“ — Domнълъ Фетті се скълъ ап къ одатъ ші редікъ покалъл пентрь Domнълъ Andреіь Мършан пентрь къ ка ромън ап фолосъл націнеі сале а скріс татъdeабна ап лімба ромънъ — ла каре ромънї ап къ ексълтації къптаръ ачёста „deщеаптъте ромъне“ петрекъці de корвлъ мвсікале din Дева. — Астфелів декърсъ прънзвл ші се фіні ап тре семпеле ведероасе а сімпатієі din партеа націнелорь діферіте.

Квънтареа потарівлві Швлцъ прекътъ ші тóстеле de дъпсвл ростіте съптъ аіче pag extensum acclusc — а челоралалці пъ леатъ потътъ къштіга.

Баіа Кріштвлві ап 19/7 Апріліе 1861.

— маі мълці.

Фериxazъ 14/26 Апріліе 1861.

Конгрегаціпеа Комітатълві Албеі deскісъ ері прін о квънтаре ап тъіь ап лімба маџіаръ апоі ромънъ. Комітетълъ de комітатъ саъ компвсъ din 130. Метърі, ап тръ каре 50. Ромънї. 50. Ънгърі 15. Сасі, ші 15. Ськъі. Ромънії паъ фостъ мълцъмігі, къчі пъ саъ пъзітъ егалітатеа ап компънереа комітетълві ші аста а пофтітъ съ се іа ла протоколъ, астъзі саъ фъкътъ алеџеріле deрегъторілорь de комітатъ тотъ прін акламаціпні de ші пъ тощі аклама, ші къ есчепціне а 1—3. Ромънї съб-алтерпі саъ алесъ дерегъторі тотъ Ънгърі. Тоате лъкърріе аъ фостъ гръбіте, ка съ се гате іште. Дрептеле претепсіпні ші петвлцъмірі але Ромънілорь — маџіарі пічі декътъ пъ ле лва ап консідерацїне, ба се маі ап тітпіпа ші къ ворва „e buitogatás“ фіреште къ пъ аъ ръмасъ datoріь пічі ромънії. Къ маре търіа а апъратъ інтереселе Ромънімеі D. Конс. Ънр. Георге Романъ Пропріетаріь ап Біргішъ, ап съ dърере ші пагвба къ пътаі сінгърь ера de фацъ ап фелівлъ сеь. Десбатеріле ераъ ап вершпате, дарь пачеа пъ саъ тълвратъ. D. Г. Романъ а фостъ алесъ de віче — Комите, дарь кънd а фостъ съ депве жърътъпторлъ котвнс de вніі маџіарі ап конгрегаціне, тръввеа съ жъре пе леціле din 1848 ші елъ па воіть съ депве вні астфелів de жърътъптъ. *)

Ап локълъ лві саъ алесъ апоі D. Адінкъ І. Папіь ші і саъ тріміс астъзі штіріа пе фііндъ de фацъ ла конгрегаціне.

Лімба оффіціоасъ маџеарь ші ромънъ ші чеа гертънъ пентрь сасі, асетенеа ап дрептъціте. Лъкъіторії din комітатълъ ачеста съптъ катъ 3 пърці Ромънї.

О релаціне despre тоате къ деатървптълъ съ ва тріміте тъне поітъне спре пъблікаре.

Ромънії еспрімъндші петвлцъмірea despre челе маі мълте лъкърі, саъ депъртатъ пе рънdъ, кът ла ап кеіереа сесіеі de астъзі пътаі врокъціва маі ера de фацъ. Ромънії съ дъчea трістї впфлънdъ din втерї ші зікъндъ: „астаі дрептатеа впгвреаскъ.“ Есчепціне а фостъ Пар. Протопоп Гіажа din Палошъ ші Фівлъ саъ Парохвлъ din Хашфалъъ каре саъ декіаратъ къ съптъ мълцъмігі къ тоате че саъ фъкътъ.

Маі мълці.

Dвпъ Цертії сотешвлві 20 Апріл. 1861.

Епістолъ deскісъ кътръ Ілвстрітатеа са D. Брапъ de Lemeni Кыпітанъ Свпретъ алъ Діштріктълві Фъгърашвлві. —

А съптатъ апіта de бъкъріь ап тотъ ромънвлъ, кънdъ атъ ап цълесъ, къ Маіестатеа Са с'а ндвратъ преа граціосъ а ве депвті пе Ілл. Та de Кыпітанъ свпретъ ла Фъгърашъ, пе вні ромънъ адевъратъ, каре ла тоатъ окасіпеа пъ с'а сфіітъ къ фрънте търіацъ а апъра кавса чеа dреаптъ а націнеі ро-

*) Астфелів de търіе de карактерь атъ асчептатъ dела D. Конс. Романъ ші пъ пеатъ ап шелатъ. Апропо! Дарь че жърътъптъ аъ депвсъ чеіалалці Domні аі пострії. Р.

мъне — ла вră попорă компактă ромънескă, фііндă дн тотă діштрікталă Фъгъраштълуї прекътă счіă ла 70000 de локуіторі авіа 1500-2000 перотъні, — с'а бъкъратă зікă тотă ромънълă пентрă къ кредéмă, къ чел пъцінă ачі de сігъră вотă пътé фъръ педекъ съ не десволтъмă активітатеа націонале політікъ, прін лібера фолосінцъ а лімбеї поастре ромъне дн сервіцій; ачеастъ кредінцъ се пъреа къ е фантъ дмплінітъ, кънdă ам авзітă, къ Ілл. Та ка ромънă аці дескісă адунареа Діштрікталуї Фъгърашълуї ла 16/4 Апр. а. к. дн лімба ромънъ. Доамне мълцъмітъці! Ші къ ачеастъ адунаре а челорă маї de фрънте бърбаці din ачелă цінътă а хотъръ лімба ромънъ de лімбь офічіоасъ, лъсъндсе мінорітатеї маџеарілорă ші сашілорă ліберă а се фолосі дн тоате требіле сале — de лімба са. — Іатъ дрептате съптъ!. —

Дпсъ астъ бъкъріе ші кредінцъ а поастръ, ачеастъ фантъ деплінітъ есте прекътă атă дпцълесă din ісвор сігъră дн врта опосіцівнеї а 10-20 de маџарі америнцатъ din партеа гъверналуї кă німічіре, ші дптеліцепцій ші попорълă ромънă кă жъгълă лімбеї маџіаре. — Ілл. Та аї скрісă 10-12 анї цертъпешче ромънълуї ші маџеарълуї. — Пъкатълă ачеста — въ рăгътă пълă маї фачеці скріндă акта біетълуї ромънă маџеарешче О! атарă de ноі! авіа пе лъсъ внълă ші се дпчеркъ а пе лва алтълă ла жъгă, — авіа ам скъпатă de абсолвтістълă цертънă, акта се дпчéркъ а пе прінde іаръ дн жъгълă абсолвтістълуї маџіаро-конституціонале трансілванă! — Сперътă дпсъ, къ Ілл. Та — внълă — пă вецї серві ла ачеаста de вnealтъ фак'о деакъ о потă — алціі, даръ пă кредетă къ о порă пвте'—о. Пе Ілл. Та ва пвсă Дмпъратълă Кънітанă ла Фъгърашă пентрă къ съптеці ромънă, ші попорълă din діштрікталă Фъгърашълуї іаръші ромънă; дпсъ дéкъ лімба ромънъ пă поате фі — пă се дпгъдве а фі лімъ офічіоасъ двнъ леџеа din 184 6/7 ші двнъ Verbőczy, апоі тоате ачестеа съптă іллвсівні гоале, атвнчі ціаба съптеці ромънї, къ пă ві ертатă а ворбі ші а скріъ ромъпеште ромънълуї, атвнчі іаръ се іеа протоколă кă ромънълă дптро лімъ, каре елă пă о дпцелеџе, атвнчі іаръ се дъ ромънълуї делібератълă, ресолвцівнеа ш. а. дптр'о лімъ каре елă пă о прічепе. — Че фолосă даръ къ Дмпъратълă а пвсă ла Фъгърашă ромънă? Ілвсівне гоалъ, ка съ пă зікă, къ прін ачеаста воіескă а скоате попорълуї ромънă окії зікънdă, къ іа датă domnі de ромънă, ші пе de алтъ парте 'і іа лімба, п'ашї фі крезътă пічe одатъ, къ ва лъса — къ ва сăфері карактерълă челă кавалереск алă маџеарълуї, каре de авіа се пвтъ скъпа de абсолвтістълă цертанă, къ елă акът дпсăші се смлеаскъ пе ромънă дн жъгълă лімбеї маџіаре! — Даръ акътă везіă кă окії — акът къноскă ші еă кавалеріствлă маџеарă! Леџіле din 184 6/7 ші анвте арт. 1 с'а дръдікатă прін леџеа din 1848. — Двнъ кът стрігă дн лътеа ларгъ дпсăші Внгърії — пропопънdвсе лівертате ші егалітате de плінă.

(Ва врта).

Din Opadie маре — Пріерă 21/9 1861.

Опоратъ Редакцівне!

Кореспондінтеле din Беівшă — дн Nрвл 12-ле ал Телеграфълуї Romană, дескріндă алецеріле дietале din Комітатълă Біхарълуї — дптре челелалте зіче: къ еă адвокатълă Gozmană, ла алецереа din Чеіка аш фі къзътă; пентрă къ пвті атă къноскътă терепълă не каре стаă, чі т'атă дпкрезътă „дн фіі боерілор“ че de кътва съ штіеа, ла Чеіка сарă фі алесă внă аблегатă romană.“

Тоатъ ачеаста еспънере се вede а пърчede din спірітă ромънă: ші еă тъ дпвъкърă пентрă дескідереа къмпълуї de ескъсацівне. — Лъкрълă пă ста аша пе кътă скріе кореспондінтеле. Двнъ регълеле фісіче, пвтаї ачела каде, каре саă світă! Еă, пă т'атă світă, адека: пă т'атă лъсатă, съ фіă кандідатă спре алецере, ші аша піче атă потътă къdea.

Къесцівнеа а фі репресентанте ромънă ла дieta внгъреаскъ, ера пентрă міне фоарте делікатъ. Ромънії нострі din Комітатълă Біхарълуї, апъсаці ші орвіці de дпсăфлърі некредінчоасе, кредă мінчівнілорă, се вindă пентрă тънкаре, ші вестъръ: ші дакъ се афлъ — ічі колеа — ші кътe вnă ромънă фарісеă, каре свътă гъверналă австріакă, тръгъndă саларіile челе маї грасе, пвтаї din вксе, da пă ші din інімъ аă ворвітă деспре прінчіпіеле націонале, ші пă іаă пъсатă de чеіалалці ромънї літераці, — кареле, пвтаї дптре патрă пъреці, даръ пă ші афаръ е націоналістă, — кареле прін деџетеле алтвіа скочореще дн спвза чеа de фокă, — каре пе Епіскопълă Oradeі Маре, пентрă къ дн адвнанца Комітатълуї, ка съ поатъ — че пъп'акята дн Біхарă піче вnă ромънă п'аă кътezатă а зіче — къ ромънії піче одатъ пă саă свнвсă внгърілорă, чі пвтаї саă дпсочіатă кă дъпшії — саă декіаратă пе сіне de фііълă патріеї маџіаре; пе Іоане Gozman, пентрă къ аă лъвdатă пе внгърі, черъndă дела дъпшії дірігъторі ромънї — кă лімба ромънъ, іаă пвмітă de проdіторі аі націонеї ромъне; деакъ — зікă се афлъ астфеліă de фарісеї, карі зікă кътръ преоціме, ші кътръ попорълă челă пе пречепвтă, съ пă алеагъ пе Gozman, къ е вnітă ші вънзъторіă de націне: атвнчі пă е de мірare, къ ромънії чеі пе лвмінаці, дшї пъръсескă фіі (?) сеі, ші пентрă пвцінъ бестъръ, ші тънкаре съ ліпескă de алте неатърі, кътă саă дптъмплатă ші дн Чеіка: вnde артено-маџіарълă, кă карпеа а лорă доі боі, патрă порчі, ші кă рекіе de ажвнсă; еаръ кандідатълă челалалтă Т., каре, de ші піче о ворбъ пă счіе ромънеске, къте кă 3—4. фіорінї кътпъръndă вотъріле ромънілорă, прін ачестіа фă декіаратă de ромънă грекă(?), пе кът свнтă еі дпсăші. Възndă даръ: къ песче преоці кă вніреа, аă дестълndатă попорълă, ші дн фоіле внгърешті дпкă маї тързіă с'аă декіаратă аліпіреа кътръ пропріетарії de пътънтă чеі внгърешті, — везndă фарісеістълă опора ромънї, деспре карі маї дн свсă ворвіă, — везndă маї пе вртъ аплекаре попорълуї ла бестъръ, ші тънкаре: преа біне еті къносквіă терепълă. Din ачеаста къвсъ піче авендă вані, бестъръ, ші тънкаре; піче воіndă а кътпъра сăфлетеле отепілорă, кандідатъра дпсаші о атă репвнчіатă пентрă Алесъndръ Ромънă, каре, прекътă се ворвеа, пă de мълтă арă фі черкатă пе вnă протопопă анвме Datшіа, ка пе дънсълă селă алéгъ. Дечі п'ам пікат, ші п'ам къзът: пе кътă скріе кореспондінтеле, чі аă пікат, фрателе дмпълуї; къ патроніі луї пвтаї кă ворве саă фостă декіаратă лънгъ елă, кă інімa ші кă попорълă аă фостă кътпъраці пе партеа артено-маџіарълă! ші піче декътă пă къноскă, къ ачеастъ къdере, сарă потеа внгърілорă дпсăші кă дрептълă, къ дп Чеіка внгърі — ка націне пітіка, чі пвтаї партіделор кă бані ші бестъръ, ші деспре алтъ парте, ромънії чеі літераці, кърора ле плаче дптре патрă пъреці а бърфі дп контра алтора, аă дпвърdатă алецереа дп фаворълă артеномаџіарълуї.

Дпсъ Domnілорă! еă ка ромънă серіосă пвтаї атвнчі ашї потеа прімі алецереа de репресентанте: дакъ ромънії тоці сарă фі декіаратă лънгъ мine; къчі ашеа кънетă — кавса націоналъ сарă компромітă прін алецере вnăї ка ачела ромънă, пе каре пвтаї о парте ларă dорі de аблегатă ér чеалтъ ларă прокіета de проdіторіă; къчі вnă бърватă къ ачеста, піче арă авеа дрептă а ворбі дп десбатереа къесцівнілорă націонале. Къ дебве съ пе къноаштемă пвсечвнеа поастръ. Монархълă пе націнеа ромънъ, каре дн цара внгъреаскъ, ші Бънатă, есте песте вnă міліонă de локуіторі: пă о аă кіематă, ла олалтъ, ка ші пе челелалте націні конлокуіторе, — націнеа даръ п'аă фостă дн старе ашї формула претенсівніле, карі ар дебві съ се аштеарпъ дпаінтеа Dietеї внгърешті: врмézъ даръ къ вnă аблегатă ромънă пвтаї прін о пъртічікъ а ромънілорă алесă, ворвіndă дп пвмеле націнеї, арă фі мінчіосă; къ піче вnълă къ ачеаста п'аре счіінцъ адевъратъ деспре локуінцеле націнеї. Ші din ачеастъ кавсъ атă фостă ші провокатă евпре дпцълеџіпца ромънеаскъ а Біхарълуї, съ десбатъ кăесцівнеа врмътоаре: оаре кăвінесъ, ка ноі ромънії — quatales — фъръ счіреа націнеї се компетътă пентрă аблегатă ла Dieta din Песта, ? De вnde се вede: къ еă маї бine міатă къноскътă терепълă, декътă кореспвndінтеле каре, кă соціі сеі ла олалтъ, аă компромітатă націнеа ші флатъра націоналъ, кънdă пе Амікълă П. П. аă воітă съă алеагъ фъръ прінчіпіі націонале; ші алецереа пе пвмеле, ші флатъра націоналъ басатъ, аă къзътă, din ачеea кавсъ, къ дпцелецепца ромънъ пă саă консолідатă, ші фііндă еă морбосă, тотă інсълă de сіне ш'аă алесă ші локълă пентрă алецереа са. Чінесъ фіі боерілорă дп карії м'атă дпкрезътă: пă счіе? кътă сарă фі алесă алтă ромънă, дакъ се скріеа дпнаінте дпкредере ачеаста а меа: пă прічеп — Domнілорă Беівшепі. Nă фачеці кăесцівні націоналe din нітіка! —

Гozmană.

Варіетате.

Газетеле внгърешті спвн къ міністеріълă de фінанце ар фі рвndвітă съ се лічітезе реквізітеле капчеларіелорă. Апоі зікă къ фііндă ачесте кътпърате пе вапії църії пă аă лінсъ съ ле плътеаскъ адоара, чі арă требві съ се факъ конто дірегъторіелорă фосте пентрă дптревзінцареа лорă de пънъ акята.

Protocolulu

Determinatiuni generale.

§. 35.

Datorintiele si drepturile membriloru fundatori si ordinari suntu, cá ei se conlucre d'in toate puterile spre sprigi-nirea si inaintarea scopului reuniunei. — Ei voru avea dreptu in adunantiele generale a face propusetiuni pentru inain-tarea scopului asotiatiunei si a descoperi abusurile observate in ramurile administratiunei spre delaturare. — Ei au dreptu de initiativa si votu hotaritoru in adunantiele generale, daca se infacisiediu in persóna; loru se vendu opurile scientifice esite d'in asotiatiune cu unu pretiu mai josu.

§. 36.

Fiacare membru incèta de a fi membru asotiatiunei

a) prin mórte,
b) prin repasire voluntaria,
c) daca vá incetá a plati tacs'a anuala,
d) daca se va eschide prin decisiunea adunantici generale.

§. 37.

Adunanti'a generala are dreptu de a eschide pre ori si cine d'in calitatea de membru

a) pre aceia, cari pentru vreo fapta criminala, injositóre s'a condemnatu prin hotarîre judiciara.
d) despre care s'au castigatu dovéda, ca lucra spre inda-rapnicirea si pagubire asotiatiunei.

§. 38.

Asotiatiunea aceasta se va privi de disoluta, candu membrii ei fundatori si ordinari aru deveni la unu numeru numai de 12 insi. In acestu casu averea ei va trece cá mostenire la gimnasiulu romanu gr. cat. din Blasiu, si la celu gr. resariteanu din Brasiovu in parti egale. — Inse banii si obiectele pretióse, care suntu din partea fundatoriloru con-santîte careiva ramure speciale a literaturei si a culturei poporului romauu, averea asotiatiunei de soiulu acesta din urma va servi si in viitoriu vointiei fundatorului si va trebui sa se administréze prin pomenitele gimnasii potrivitu acelui scopu.

---

3. Dupa aceasta Eselenti'a Sa D. Episcopu And. Sia-guna multiamindu inteligintiei romane pentru bunavointi'a ei si sprigionirea, ce iau datu in obiectulu acesta, mai des-cópere odata adunantiei, ca cu conferinti'a aceasta au in-cetatu obligamentulu luatu asuprasi in petitiunea din 10. Maiu 1860, si asia aceeasi se dispuna cele de lipsa mai departe in privinti'a acésta.

4. Domn. Georgiu Baritiu se scóla si in numele adunarei multiumesce Eselentiei Sale D. Episcopu pentru ostenelele si sacrificiele, ce au binevoitu, precumu in nenu-merate alte casuri, asia si cu ocasiunea acésta a le aduce in caus'a natiunei, silu róga totodata, cá sa primésca totu asu-prási si mai departe purtarea trebiloru in privinti'a asotia-tiunei cestionate, pana la deplin'a ei infiintiare prin aproba-rea prea inalta a statuteloru si pana la prim'a adunantia ge-nerala a asotiatiunei.

5. Eselenti'a Sa D. Episcopu, primindu cu multiumire increderea ce io dede adunanti'a, promitandu implinirea cu scumpatate a misiunei acesteia pana in finitu, si multiumindu inca odata adunantiei cu aceea ferbinte dorintia, ca dupa ostenelele ce le va pune pentru castigarea santionarei prea 'nalte, sa dee Ddieu, cá catu mai curendu earasi sa ne po-temu vedea la otalta, — inchise siedinti'a la 2½ oare dupa amédiu.

(Urméza subscriptiunile.)

Редактор респънзътор **Ioann Pau.** Едітъра ші тіпъріа тіпографіеі діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерарібнеа се фаче ля Сібіїй ла еспедітора фоіеї: пе апъ 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жъметате de апъ 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеї

Nro 17. ANULŬ IX.

Сібіїй 27. Апріліе. 1861.

шї пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ънап 5: фл. 25 кр. еар о жъметате de апъ 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. шї церї стръіне пе апъ 9 ф. 45 кр, пе ½ ап 4 фл 72 кр. в. а. Инсерателе се плътескъ пентръ лтжіса óръ къ 7. кр. шірул къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. шї пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

Солепела deскidepe a Сепатълуї imперіалъ.

Ачеста са deскісъ меркъреа трекътъ лп 19 Апріліе (1 Маї:) лп салонълъ de черімоніі алъ ремединеї лтпърътешті ла 11 óре de Маіестатеа Са Лтпъратълъ, кърї терсеръ лпаінте тоцї мініştріі din превъ къ Ваї шї Сечеи шї фъ конкомітатъ de архідъчї. Ла лптрареа Лтпъратълуї лп салон, ресънаъ стрігъріле de вівате, лп врете че трънеле ашезате лп піаца Бъргълуї deскъркаръ пъшніле шї се трасеръ тоате клопотеле. Маіестатеа Са Лтпъратълъ сълndъсе пе тронъ а шезътъ пе жецъ шї прімndъ дела сънпетълъ кътъраріъ доквментълъ, а четітъ къ капълъ deскоперітъ ъртътоареа квънтаре de трон:

Опораціоръ конптетърії аї сепатълуї теъ імперіалъ!

Deскізъndъ еъ лптъіа сесібне а D-воастръ те сімтъ лппъчібітъ а ведеа шї а салъта din інімъ пе ачі адънаціі архідъчї прінцї аї касеї теле, атъціа лппалцї прінчіпї бісерічешті шї капї ілюстрелоръ фатілії але імперіълуї, прекът шї чеї маї есчелепці бърваці, пе карії еъ іатъ кіематъ пе віаць лп каса de сасъ.

Токтаї аша въ зікъ шї D-воастръ біне аці венітъ Domніlоръ Депътаці аї меі. Еъ сънтъ лпкъ тішкатъ de бъкъріе пентръ тълтеле адресе, каре т'аъ венітъ din тіжлокълъ Дietелоръ. Ачесте манifестаціюні de лоіалітате шї de патріотісмъ лмї сънтъ гаранціі кът къ въ потъ прівї, Domніlоръ меї, ка пе солії аї ънеї пентръ тоате пърціле салътарї колпцелецере шї аї ънуї плінъ de сперанце вііторіъ, трімішї міе тотъ дела ачеле адънапце, ачелуї вііторіъ, каре пої воімъ алъ къштіга прін речіпрока лпкредере, дрептате шї пътере еперцікъ.

Еъ ме цінъ таре de ачеea конвікціюне, кът къ інстітуціюніле лібере сънтъ копсчіенціоаса пъстраре шї пъпере лп лъкраре а прінчіпелоръ егалеї лпдрептъцірї а тътъторъ попоарълоръ din Імперіъ, а егалітатеї тътъторъ четъцепілоръ de статъ лппаінтеа леціlоръ шї а партічіпаціюнеї репрезентанціlоръ попорълуї ла леціслаціюне, пе воръ дъче ла о стръформаре а лптрецеї монархії. Ачесте сънтъ прінчіпіеле, каре актта къ ажъторілъ луї Дътнезеъ аъ съ се ефентюіаскъ лп лнцелесълъ Діплотеї din 20 Октомвріе а. т. шї алъ асіометоръ din 26 Февръріе а. к. (Браво!)

Къ ачеаста цінтъ паінтеа окілоръ, ам лптрепринсъ еъ а ефентуі леціюіта формаціюне а імперіълуї пе база indenendinцеї кътъ се поате de лъцітъ а църілоръ шї тотъ одатъ пе база ачелеї унімї, каре се чере прін ашезареа пътерії печесаріе пентръ імперіъ, (Браво!) лп атбеле релаціюні лпсъ атъ сапкціопатъ аплекареа фортелоръ конституціопале ла конлъкрареа корпълуї репрезентантъ ла леціслаціюне.

Еъ вреъ къ ачеаста лъкраре, атъсъратъ прінчіпіілоръ унеї deскісе шї ліберале політіче (Браво) съ лптімпінътъ лптоате пърціле імперіълуї о асемънеа десволтаре, шї адекъ дънъ дрептате шї квііпцъ къ прівіре ла трекътълъ сінгъларелоръ регатърї шї церї (Браво!) прекътъ шї къ асемънеа ізбіре шї лнгріжіре пентръ фіекаре din мълтеле попбіоле пацюнї, каре сънтъ счентрълъ касеї теле сънтъ лнпребнате фръцесче din секълї (Браво!). Дietеле сънтъ маї лп тоате церіле пъ пътаї констітуціопалменте ordinate, чі дежа шї адънате. Еле пъ маї сънтъ о проблетъ (Браво!) чі о фантъ, лп адънъріле регълатъ репеціте ва къштіга ачеста фантъ о лптъріре din ап лп ап маї таре крескътóре; къчі чеа маї бънъ шї маї сігъръ гаранціе а ідееї есте фанта.

Астфелъ воръ ворбі кътръ мine церіле прін гъра репрезентанціlоръ лоръ. Прін ачеаста немезіатъ еспресібне еъ воіъ вені фъръ лпdоіалъ ла къноштінца ачелора, че воръ фі прівіте de салътарі; ва фі къ пътінцъ а лптемеіа лптокмірі фолосітоаре шї а продъче леці, каре кореспундъ требвінцелоръ шї dорінцелоръ попоарълоръ. Пентръ апълъ ачеста поате лпсъ ферічітъ лпчепята актівітате а Дietелоръ пътаї маї тързіъ вені ла лпкеіері; прін печесітатеа de солъцібнеа проблетелоръ врцінте de патърь цепералъ, каре кадъ лп ресортълъ сепатълуї імперіалъ, есте кондіціопатъ атъпареа лоръ пептръ акта.

Проблетеле, каре пе оввінъ, пъ авет съ ле ретъчетъ, сънтъ граве проблете.

Авет лпсъ съ арътътъ лътеї, къ політічеле, пацюпалеле, шї бісерічещіле діферінце каре аша de апроапе се лптімпінъ, шї стръватъ пе терепълъ монархіеї австріаче, пъ сънтъ астфелъ de педечі але лпцелецерії лпцелепте, че пъ саръ пътеа лпвінце сътъ міжлочітоареа інфлюінцъ а културеї пропъшіте шї лпнъчъітоареа консънанцъ (Браво!)

Ънъ статъ, а кърї реціпъ лшї ціпе de облігаціюне а апъра фіекаре пацюпалітате шї а адъче ла валібілітате прінчіпълъ толеранціеї лп релаціюнеле de дрептъ шї de котерчіъ але сінгъларелоръ расе de попоарь din імперіъ, пе дъ пъпътаї десътл спаціъ спре просперітатеа пе лпnедекатъ адесволтърії пацюпале, чі шї о сігъръ гаранціъ de indenendinцъ, шї de ънъ респектъ імпъітоаре посіцібне лътеаскъ шї de пътере, каре dінтр'о парте лп лобптръ лпdестълеze, пентръ къ е базатъ пре лібертате (Браво!) іаръ de алта парте пъ пе поате лпсъфла кътръ а фаръ врео лпгріжіре, пентръ къ еа дънъ патъра са каътъ съ лпкъпцібре пътіташеле аціtацібні, каре саъ обічпъітъ а се афла лп комітіва ресвелелоръ агресіве (Браво!)

Лп манifестълъ меъ din 20 Окт. а. т. ам декіаратъ, къ еъ лпкредъ дрептеї прівінце шї патріотікълуї зелъ алъ попоарълоръ теле просперітоареа десволтаре шї лптъріреа інстітуціюнелоръ de мine дате сеаъ еарътї дештептате къ тотала лініштіре.

(Ва врта.)

Din Комітатъл Хепідóреї лп $^{16}/_{28}$ Апріліе 1861.

Лъкрълъ реорганісърії комітатълуї Хінедоареї, унде лъкъескъ пътаї ромънї, шї унде одінioаръ лшї авъръ лъкъінца челебрії Корвінї аша аъ декърсъ. Ілюстрітатеа Са Дл. Комите съпретъ Фр. Попіеа, конвокъ пе 24-леа Апріліе. п. а. к. о комісібне ad хок, стътътоаре din 80 метърії ромънї, шї 80 цеаріі. De шї шедінца комісібнеї ера съ се лпчеапъ дънъ кътъ а шї ърматъ, пътаї Жоі лп $^{25}/_{13}$ Апр. метърії комісібнеї атътъ deo парте кътъ шї de алта сосіръ маї тоцї лп Дева (unde с'а цінътъ adънареа —) лпкъ Марцї сеара лп $^{23}/_{11}$ а ачеeашї. Ілюстрітатеа Са Дл. Комите съпретъ денътї лпкъ Меркърї dіminеaца о комісібне стътътоаре din врео 10 метърії — ромънї шї цеаріі, карії авъръ а се конслта деспре челе че сънтъ de фъкътъ лп zіоа ърмътоаре.

Жоі dіminеaца (лп 25 Апр. п.) deскісъ Дл. Комите съпрет шедінца прін о квънтаре, ромънéскъ шї ънгурéскъ лп каре арътъ къ скопълъ астеї адънърі есте стръформареа сістетълуї векіъ къ алтъл ноъ, шї спре ачест скопъ аъ съ пъшаскъ лп віаць атплоіаці ноі, карії съ іее адміністраціюнеа дела чеї векі; апелъ ла спріжопіреа метърілоръ комісібнеї, лптръ лмплінірea місібнеї сале. Ла ачеасть квънтаре, пе каре о аплаздъ адънареа къ таре ентъсіасмъ прін кіоте de „съ тръіаскъ“ шї „éljen!“ ръспънсъ D. D. Бало лп літва цеаръ шї Адміністр. Протопопескъ гр. ор. алъ Хацегълуї І. Р. лп літва ромънъ. Ачеї салътаръ пе Дл. Комите, ка пе кіематълъ Маіестъції Сале de а пе лпт'продъче лп віаца констітуціопалъ; къ деосевіре Пър. Адм. Прот. deскоперії Ілюстрітатеї Сале къ пацібнеа ромънъ (din ачестъ комітатъ) алъ салътъ къ салътаре сінчеръ, шї 'лъ рогъ съ фіе лпкредінцатъ деспре сітцітінтеле челе лоіале шї кърате а ле ромънілоръ. Deскоперії маї департе, къ баса че ш'а лъато ромънії пе каре дорескъ еї ашї асігъра вііторълъ есте дрептатеа, пеste акъреї марцінї ачештіа пъ воръ съ пъшаскъ нічї кънdъ. Маї адъкънdъ лп паінте къ пе баса ачеаста дорескъ ромънії консолідареа лпфръціреї лоръ къ цеаріі, de карea астъзі е о печесітате пе лпкопжоратъ, къчі провединца — зіче — паре къ пеа лпкредінцатъ азі соартеа лп мънile поастре, шї лътеа аштеаптъ дела ноі съ се конвінгъ дакъ шї лп къtъ съптем de матърі? Апоі ръгъ пе Дл. Комите съпретъ, ка пърчезъndъ пе калеа дрептъції шї а адевърълуї съ пе конdъкъ мънъ лп мънъ къ конфрації цеаріі, пе карiера ачеea, че дъче ла ферічіреа патріеї конъне.

Тотъ лп шедінца ачеаста лndатъ ла лпчепътъ с'а четітъ жърътънтълъ de кътръ секретарілъ цеаръ Бало ънгъреите шї декътръ секретарілъ ромънъ Петко ромъneште. D. Комите съпретъ фъсе рогатъ din партеа ромънілоръ, ка съ депъе жърътънтълъ шї ромъneште, ла каре Ілюстрітатеа Са ръспънсъ лп лнцълесълъ, къ пентръ депънереа жърътънтълуї лп літва ромънъ пъ се афлъ нічї о леце, шї дъкъndъ ачеаста аръ лъкра кіаръ лп контра леції. Ромънії атърмndъсе фоарте черъръ къ тоцї ла моцібнеа D-луї Фетi, ка съ лі се іее лп прівінца ачеаста протестъ ла протоколъ, ачеea че се шї фъкъ. Протоколълъ с'а дъсъ лп доъ літві, лп чеа ромънъ шї лп чеа цеаръ. Се проектъ апоі о комісібне лп каре се депътіръ метърії ромънї шї цеаріі de кътръ Дл. Комите съпретъ, спре а къта шї а лпсетна нътеле індівізілоръ апці пентръ кандідареа ла постърі. (Астъ комісібне лптр'о шедінцъ стръordінаръ а шї лпсетнатъ пе чеї апці пентръ постърі, жъметате dінтръ ромънї шї жъметате ънгурі шї ла атъта лпкъ авіа ажънсеръмъ.)

Се маї адѣсе дінаінте дн медіца де жоі ші кіесцівпеа деспре лефіле атплоіацілорѣ. Конфрацїї маѣеарї воіаѣ піште лефї таре мікѣце пентрѣ атплоіацї; ротънїї дпсе прелѣнгъ мотіве дестѣлѣ де съпътоасъ — дпцълегѣндѣ преа біне вндe цінтеште проектареа лефілорѣ челорѣ мічі, — черѣръ ка лефіле атплоіацілорѣ съ фіе атъсърате кѣ калітатеа постѣрілорѣ ші кѣ дмпрежърїле тітнѣлѣї de фацъ, арътъндѣ къ піште лефї преа спріптепе пентрѣ атплоіацї, арѣ десклде калеа ла пепѣтерате абѣсърї, мітѣрї ші пе леціѣрї. Дефіцереа лефілорѣ дпкъ ажѣнсе а фі дпкредінцатъ комісівпеї дпсърчінате кѣ дпсетпареа індівізілорѣ анцї пентрѣ дрегъторї. Кѣ ачестеа се дпкісъ медіца де жоі dimineaца. Dѣнъ атеазї тотѣ дп ачеашї zi, тоцї метърії комісівпеї фѣсеръ поштіцї ла банкетѣлѣ челѣ дѣдѣ Дл. Комітe сѣпретѣ дп сала касіпеї, — сѣптѣ декѣрцереа кърѣіа тѣсіка дптопъ піесе пацїопале маѣеаро-ротъпе, іарѣ месепїї рѣдікаѣ тоасте пе 'нтрекѣте.

(Ва ѣрта.)

Декѣрсѣлѣ Дістелорѣ.

Дп Сепатѣлѣ імперіалѣ са пертрактатѣ пънъ акѣта адреса ла кѣѣмптѣлѣ de тропѣ. D. Міністрѣ de статѣ а фостѣ інтерпелатѣ, деспре тъсѣріле каре леа лѣатѣ гѣверпѣлѣ дп прівінца алецерії депѣтацілорѣ din Ѣнгаріа, Кроація, Славопіа ші Трапсілваніа ла Сепатѣлѣ імперіалѣ, ші фііпдѣ кѣ міністрѣлѣ інтерпелатѣ пѣ а датѣ дестѣлъ деслѣчіре дп каѣса ачеста, аѣ лѣатѣ газетеле апсъ а атака ачеаста пѣртаре. Дп Сепатѣлѣ імперіалѣ с'а четітѣ форта жѣрътмптѣлѣї ші ротъпеште.

— Дieта Кроацієї есте таре атържтъ, къчї прin literae regales смпт кіемацї 28 магнацї ла Дieта Ѣнгѣреаскъ, ші zік кѣ скрісоареа ачеаста конвокътоаре ле адѣче аминте de політіка рецітѣлѣї вієпезѣ din 1848, каре кѣ о тжпъ da, кѣ чееалалтъ лѣа. Dѣпъ тѣлте діскѣсівпї дп прівінца ачеаста се хотърж: 1-о Съ се трімітъ скрісоареа конвокътоаре дпдерѣптѣ, 2. орї чіне се ва пріві de тръдъторіѣ, каре ва дпчерка чева дп контра трівпітѣлѣї регат, дп спецїе орї чіне каре ва кѣтеза а терце ла алта дietъ, ла Пешта саѣ Віепа, фъръ воеа дietеї кроатіче, ші пъпъ ла дечідереа дефінітівъ а релацівпелорѣ дптре Кроація ші Ѣнгаріа, орї Абстріа. О депѣтацівпе сѣб кондѣчереа банѣлѣї терце ла Віепа, ка съ чеаръ de а фі репрессптатѣ ші конфінівлѣ мілітарѣ ла дietъ ші апексареа Далмацієї, de каре се зіче, къ рецітѣлѣ вієпезъ о ва спріжіні пѣтаї сѣбт ачееа кондіцівпе, деакъ Кроація ва трімітe депѣтацї ла сепатѣлѣ імперіал.

Дieта ѣнгѣреаскъ, дп каре кѣѣмптѣлѣ de троп а фъкѣтѣ чea маї реа апъсаре, се окѣпъ дпкъ тотѣ кѣ верїфікареа аблегацілорѣ. D. Попа а фостѣ ѣпапітѣ верїфікатѣ. Се ворбеште къ се ва лѣа дпаінте кътѣ кърпндѣ каѣса пацїопалітъцілорѣ, дпсъ е маї де крезѣтѣ, къ дieта ачеаста ва тътпnda кѣ требіле еї атъта, пъпъ че ва ведеа, че дірекцїе іа сепатѣлѣ імперіалѣ. — Се зіче къ пептрѣ ачеста се ворѣ скріе дп Трапсілваніа кът de кърпндѣ алецерї дірепте. Апої че вотѣ фаче поі ротъпїї агѣпчї?

Дп політіка din афаръ стареа Тѣрчієї окѣпъ тѣлтѣ кабінетеле, тѣлцї вреѣ съ штіе, къ domпіа тѣрчеаскъ ва дпчета кътѣ кърпндѣ асѣпра крештінілорѣ. Din газетеле стрѣіне ведемѣ, къ катера Ротъпієї са адѣпатѣ ші а проклататѣ зпівпеа, дпсъ ші пе фостѣлѣ міпістеріѣ ла пѣсѣ сѣбт акѣсъ. Треаба етапчіпъреї склавілорѣ дп Рѣсіа терце біне. Полопіа цете de трѣпе. Мареле прінчіпе Міхаіл аре съ вінъ ла Варшовіа поате ка віче-реце.

Clusiu 14 Aprilie. In Telegrafulu romanu Nr. 15 dupa unu registru a unora desbateri ale Conferintiei din 27 Martie st. v. scos. din Gazettele unguresci, in care reu mis'a esplicatu credeulu meu politicu, pe temeiulu acestei rele; dicu esplicatiuni desprobandumise tactica (ce de ar fi asia cu totu resonamentulu) a vorbi despre intrebari adanci taiatóre, care nu se potu decide prin unu barbatu alu natiunei noastre, ci numai prin unu congresu natiunale, cá unulu, cá acela, care totudeauna si cu toata ocasiunea tienendumi de cea mai santa datoria a apera causa nationala am si aparatu o potrivitu principieloru esprimate atatu in congresulu natiunale din Sibiiu, si conferintiele din Alba-Iulia, fidelu solidaritatei in celu din anteiu intemeiate. catu si celoru publicate prin Gazetele noastre natiunale, me aflu silitu spre a mea justificare pe scurtu numai a reproduce cele de mine vorbite in aceasi conferintia in urmatoarele:

In conferintia acea, se poate dice, remnicolare fiindca pe atunci mai din toata Tieara sau fostu adunatu inteligintia magiara aci la Clusiu numai singuru dintre ai nostri contienandu lupt'a cea indelungata verbala cu cei, de altu neam, intru'altele a venitu la desbatere si personalulu deregatoriloru din 1848, ca acelu fiindu legalu remaneva si pe venitoriu? unii au vorbitu pro-io am protestatu in contra aretandu, ca poporulu in acela nu are nice o incredere, cu aplausulu a mai marei parti mi s'a primitu parerea, aci sá escatu intrebarea, ca dupa care legi va fi de a se restaurá personalulu deregatoriloru de comitatu? se intielege ca toti ceialalti au strigatu dupa cele din 1848, intrebandume si pe mine am respunsu, ca noi nu amu fi in contra legiloru din 1848, pentru ca intre dinsele se afla multe si bune, dare noi intr'acele nu vedemu nice o garantia cu privire la natiunalitate, atunci unu'u dintre cei de facie mia disu ba tocma e garantisata, io iam respunsu, asia e Domnulu meu e garantisata libertatea cea individuala si a noastra, dare cea natiunala nice decatu, la aceste au disu mai multi dintre auditori, ca dirept are Domnulu Protopopu fara acea in Diet'a Tierei se va efeptui, eara despre unie nice pomenire nu a fostu in aceasi adunare — iata atatu e totu din ce mia ecplicatu Korunk credeulu meu politicu — Io deaca sortea mie mia inpartitu datori'a numai singuru de a tiene o lupta infocata si nu prédelicata in tóte adunarile depene acum aci tienute nu am ce face; io cu tóta anima ma si fi retrasu, deaca se afla altulu se se lupte pentru causa natiunale, precum nece despre acea n'am ce face, deaca Jurnalele straine mi esplica vorbele mele altmintrelea, din ce scopu dinsele sciu — altu remediu aci nu aflu, decatu cá tienendume de principiulu filosofului, „si tacuisses, Filosofus mansisses“ se tacu la asemenea ocasiuni, ca la polemica cu Jurnalele a me lasa nu am nece tempu, nice pruritu — pelanga toate aceste atunci indatasi, catu amu cetitu in Korunk pasagiulu acela asupra credeului meu politicu, am si scrisu unu articlu spre a mea justificare la Gazeta, dare unii dintre Domnii nostri de aci mau svatuitu cá se nuiu dau, dicandu, ca deaca vomu sta a respunde la toate cate voru esi in jurnalele straine, atunci in adinsu, prin aseminea impartasiri mi voru stoarce si cele mai ascunse ale animei mele de oparte, eara de alta parte voliu se fiu espusu la nesce neplaceri poate neprevediute asigurandume intru'altele unii dintre ai nostri, carii au fostu de facie la acea adunare, ca la Gazeta din Brasiovu voru scrie cele intemplate spre justificaremi. Aceste, me rogu de onorat'a Redactiune, se binevoiasca ale pune in colonnele Telegrafului roman parte spre justificaremi, parte cá onoratulu publicu romanu se védia, se scie causa, pentru care pe venitoriu la asemine ocasiuni m'am retrasu ne volindu a deveni in starea acea precaria de a cadé intre doue focuri adeca a fi reu judecatu si de catra ai nostri, si de catra straini, dupa care remanu cu toata onorea. *)

Stimatoriu
Ioane Negrutiu.
Protopopu.

*) Suntemu deplinu indestuliti cu deslucirea ce ne ai facutu Dle Protopopu, ne aru parea inse fórte reu, deaca de aci ai lua ansa de a te retrage dela asemenea activitate barbateasca. Deaca Gazetele straine a dotu cuvinteloru Dtale alta directiune, noi cugetamu a nu fi gresitu candu Te amu inbolditu ca se nu taci la aceste, si nu ne amu insielatu. Romanii iti voru sci da multiemita, ca iai aparatu cu peptu barbatescu. R.

Onorata Comisiune centrala! fiindu insciintiatu prin Protocolulu alegerei de ablegatu pentru Dietà tierei d'in 24 Aprilie a. c. cum ca o majoritate impunatore d'in orasiulu Lugosiului si cerculu luï, iara mai cu seama d'in connationaliï meï romanï ma distinsu cu increderea sa, alegandume de ablegatu la Dieta, 'mi tienu de strinsa datorintia, a roga pre onorată comisiune, cá se esprime multu pretiutiloru meï alegatorï adancá mea multiemire pentru atatá distingere. — Insa, — fiindu ca eu remanendu credinciosu principiiloru mele politice si nationale, care pone acum le am nutritu, ba si pe fatia le am aratatu, nicï decatu nu me simtiu indreptatitu a merge la Dieta ungureasca d'in Pesta, si acolo, pe candu se voru desbate trebile nationalitatiloru, a incepe si eu a lucra in numele amateï mele natiuni romane fara de ai cunoasce adeveratele dorintie si postulate, — me rogu a face cunoscutu multu stimatiiloru meï alegatorï, ca prea onorabil'a misiune, incredintiata mie atatu de serbatoresce, nu o potu primi, pentru ca eu nu'mi potu inchipui, ca orï si care ablegatu de si nascutu romanu, insufletitu pentru natiune, ar potea se lucre in causa nationalitatei sale la Diet'a ungureasca, de oare ce elu acolo nu e privitu cá increditu alu natiunei sale, ci numaï cá ablegatu unguresc si representantu alu unuï cercu alegatoriu. — Dreptu acea numaï unu Congresu generalu a tuturoru Romaniloru d'in Ungari'a, Banatu si Transilvani'a poate fi loculu, unde Romaniï la olalta adunati 'si potu face cunoscute dorintiele sale.

Idea congresului nationalu spre a formula in elu postulatele cele de lipse pentru impacarea natiunei romane, a careiá fiu a fi imi tienu de onoare cu atatá mai vie este in inima fiestecarui romanu, cu catu vedemu, ca si Guvernulu insusi acestu principiu la adoptatu, dandu si natiunei serbesci ocasiune de asi formula dorintiele sale intrunu congresu nationalu.

Dar si alteum ablegatii romani, cari se afla la Diet'a Pesteï numaï cá ablegati ai poporului unguresc, iara nicï decum cá increditii natiunei romane n'ar potea intreprinde ce va determinatu in numele natiunei romane atunci, candu s'ar lua la desbatere causa despre uniunea Transilvaniei, pentru ca lucrurile loru, — ne fiindu ei ablegati ai natiuni, s'ar privi cá unilaterale, si iaresi ar produce cele cunoscute urmari funeste d'in anulu 1848 „de nobis sine nobis.“ —

Asiadar indata ce Magiarii (cari pana acuma promitu multe, pe candu faptele loru dovedescu cu totulu contrariulu) voru esopera natiunei romane unu congresu nationale, asceptatu cu atata dorire atunci, de cumva voiu fi iaresi onoratu cu increderea connationaliloru mei, eu voiu fi celu d'in taiu, carele plecandu pe aceast'a unica cale salutaria voiu lucra cu cea mai mare bucuria si zelu la dorit'a constituire a natiunei mele. —

Pe scurtu disu, parola noastra de acum este: „Congresu nationalu romanu inainte de ori ce alte pertractari.“ *)

Intre altele remanu cu stima desclinita, alu onoratei comisiuni, servu umilitu, Andreiu de Mocioni m. p.

In Foen, 30 Aprilie 1861.

Лїпова 14 Апрілie 1861.

Алецереа аблегатѣлѣї din черкѣлѣ Лїповеї с'а цінѣтѣ дп $^{26}/_{14}$ Мартіе. Непорочіреа че с'аѣ дптъмплатѣ кѣ ротъпїї, авіа се поате дескріе. Дар'

*) Idea unui congresu nationalu romanu a esprimato D. Mocioni mai de multu in Gazet'a Transilvaniei, inse ea pana acuma nu sa desbatutu, ci numai ici colo afla cate unu resunetu. Ea e dupa pererea noastra de mare importantia si aru trebui desfasiurata in tóte directiunele. Motivele aduse mai susu de D. Mocioni, pentru ce nu poate primii misiunea de abligatu, suntu de o natura, ce potu da destulu impulsu la serioase desbateri in privinti'a aceasta, cu atata mai multu cu catu evenimentele ne intetiescu din di in di totu mai tare. Asceptamu dara parerile barbatiloru nostri din toate partile. R.

не кътъ не лъваць есперінца, ротъній ли тоате пърціле аѣ лъкъ съ сѣфере — ші ка съ ні се факъ ші поаъ кънdва дрептате, аветъ съ апелъмъ пътаї ла трібъпалълъ історікъ а тімпълъї de фаць, — къчі лънzъdарь таї стрігъмъ, ші ли алте пърці къ „воімъ дрептате!

Апої даръ съ лъсътпътъмъ ші поі ротъній din Ліпова ші din черкълъ еї, пъцъніеле ші сѣферінцеле ли шірълъ попорълъї лътрегъ.

Ли $^{25}/_{13}$ Мартіе лъчепъръ алегъторіі а се adъna ші а се лтпърці ли доѣе партіde: ъна a Dлъї Іоан Мішічіѣ, алъ doіле Вічеспанъ din Тімішоара, — алта a Dлъї Dp. Ат. М. Маріепескъ.

Стеагъріле партideї Dлъї Маріепескъ ераѣ ли рѣdъ къ кръчі, ші къ лъскріпцізпea „Dp. Маріепескъ.“ — Dлъ жѣde пртаріѣ, demъndъ партideї Dлъї Маріепескъ, карea ера пътаї din romanі, ка съ таіъ кръчіле de пе стеагърі, къчі алтъмінтреле къ пътереа dіregъtореаскъ ле ва тъіа. Romanіі с'аѣ сѣпераtъ ла ачеаста, възъndъші къ аша порѣпкъ кіарь ші реліцізпea вътъматъ, dap' Dлъ протопресвітерь Іоан Царапъ, ші D. Георгіе Фогараші се фолосіръ de тоатъ енерція, ка съ сѣпѣпъ пе romanі ла аста порѣпкъ, ші ка пъ кътва romanіі съ dee окасізпе ла скandалъ, — тъіаръ кръчіле.

Ротъній черъръ лічепцъ dела жѣdеле прітаріѣ, ка съ факъ о серепадъ къ фъклії kandidatълъї лорь Маріепескъ; лъпсъ ачеаста лі се опрі, апої romanіі, ка съ пъ dee окасізпе ла скandалъ, се лъсаръ de серепадъ. —

Romanіі проіектаръ ка съ се алеагъ констаблері пентрь zіza de мъne, din amendoѣe партideле, ка ла алецере съ сѣсцъпъ пачеа. Ънії din партida чеealалтъ zіceръ къ пъ e de лінсъ, — ші ръmасе лътрь атъта.

Попорълъ ротъпъ сеара паіптеа алецерії се adъnъ ла фереастра Dлъї Маріепескъ, кътъ ачі къптърі паціонале, ші пофті пе kandidatъ ка съ'лъ вeadъ! D. Маріепескъ еші ші цъпъ о квъптаре, лъ карea a дескріѣ соартea попорълъї ротъпъ dела колопісаре, пъпъ азі. Пе ъртъ попорълъ се dъce ші се ашезъ. —

Пе стеагълъ Dлъї Мішічіѣ ера скріѣ „1848 Egy halálunk egy életünk Misits Iánós köve hiuk 1861.“ Кътdъ D. жѣde прітаріѣ фъ лъкъпоснііпцатъ din партea romanілорь dеспре лъскріпцізпea ачеаста фаталъ, респънсе „пъ amъ възътъ, пъ amъ обсерватъ?“ лъсъ кръчіле ка съмпълъ пъчіі, леа възътъ. —

Dap' се лъца прін орашъ песче фаіме „dе копстее ші моарте тотъші D. Мішічіѣ требъе съ фіъ аблегатъ“ ші ачесте admoніаръ тотъ таї таре пе ротъні, ка съ се поарте къть таї пасівї, ші съ пъ dee окасізпе спре пічі о търбъраре. —

Ли $^{26}/_{14}$ Мартіе, ли zіza алецерії, попорълъ ротъпъ ли фрънтea лъї къ D. Протоп. Царап, къ D. Фогарашіі ші къ преоції ші чеіалалці ротъні adевъраці, се adъnъ ли піацъ апроапе de каса kandidatълъї Маріепескъ, карele фііndъ пофтіть съ се таї арете попорълъї, еші ші фііndъ пъртатъ пе брацърile ротъпілорь пъпъ ла кръчea din піацъ, цінь ла педесталълъ кръчії о квъптаре, ли карea аръть програта, спѣindъ къ че арь фі dорінца ротъпілорь, ші дескріendъ лъсетпътатea констітуцізній, ші алецерії аблегатълъї. — Квъптърile D-лъї Маріепескъ ераѣ плine de dъхълъ пъчії, ші a драгостеї лътре ротъні ші лътре тоате попоаръле.

Din піацъ плекаръ ротъній ла каса орашълъї, пентрь къ ачі ера локълъ вотізърії.

Абіа се лъчепъ вотізареа, ші ънь плътіть de алъї Мішічіѣ се арънкъ асъпра стеагълъї ротъпескъ, ші 'лъ сфъртекъ. Попорълъ фъкъ сгомотъ, dap пачеа пъ се търбъръ. De кътръ сеарь пела 6 оаре се гътъ къ вотізареа, ші ретасъ D. Мішічіѣ аблегатъ, къ 1051. de вотърі, — іаръ D. Маріепескъ къпътъ 460. —

Dъпъ вотізаре, се арънкасе ачелъ din солdълъ Dлъї Мішічіѣ іаръ ла стеагълъ ротъпескъ, ші dedъ de поѣ окасізпе ла скandалъ. Партіda Dлъї Мішічіѣ (карea стътea din таџеарі, петці ші сърбі) лъчепъ а скъіпа ші а батжокорі пе ротъні. — Тоці лъчепъръ лъ тасъ а се тішка, dарь фъръ ка съ се факъ бътаіе. Възъndъсе лъсъ апроапе періколълъ, се зісъ ротъпілорь „съ мерцетъ лъ піацъ, ші съ пе лъътъ съпътате бъпъ dела D. Маріепескъ, апоі съ мерцетъ акасъ. Попорълъ ротъпъ а аскълтатъ ла ачеаста, ші а плекатъ къть D. Маріепескъ. — (Ва ърта.)

Dелъпгъ Кеea Търгеї 3 Апріліе 1861.

Лъ 10 Апріліе п. прітіndъ о провокаре сѣвскрісъ de Ілл. D. Комітe Сѣпретъ алъ Търгеї Б. Кетені Георгіѣ, прін карe тісаѣ фъкътъ квпоскътъ, ка лъ 11 Апріліе ат съ іеѣ парте ла о прелітіпаръ конселтаре dеспре фііtоареа органісаре a Комітатълъї потепітъ, театъ лъпліпітъ datоріа. Деші лъ лътрегълъ Комітатъ сжптетъ ротъні таї пътероші, тотъші пентрь абревіація тімпълъї, пътаї пъціні саѣ пътътъ adъna, карії аѣ репресентатъ паціа Ротъпъ. Фіекаре поате къцета къ кътъ къріозітате неатъ вжрътъ ші поі аколо, фііndъ къ de сѣте de ані пъ неатъ пътътъ bedea ніче аше прекътъ лъ ачестъ момептъ, dорindъ a bedea кътъ вотъ фі решпектації, ачешті пъціні фаць къ о тълціме пътероасъ din партea фрацілорь таџеарі. Din партепе аѣ лъчепътъ лъ літва матерпъ D. Протопопъ гр. Католікъ din Търda о квъптаре потрівіть тімпълъї карe с'аѣ прітіть къ Elien! dъпъ карe саѣ лъчепътъ проіепте пентрь органісаре, dішкъсізні, dішпъте про ші контра фіреште dъпъ кътъ се лътъмплъ лъ асетепea конгрегацій. — Кредецітъ! Къ прекътъ пре ла късіле таџеаре фълфъіа сѣпервеле флатъре треіколоре къ інскріпція 1848, аше лъі крештea інііma кънdъ конверсацізпеле декърцеаѣ лъ атъеле літъї. Къ атъта таї вжртосъ, къ пе прічепетъ ънії пре алцій. —

Doамne пътерікъ ецці! Къ неатъ авзітъ літва чеа пе решпектатъ de атъца секълі, фігърndъ ші лъ адъпъріле пъбліче, ре'лвіатъ. — Пъ воескъ a фаче сепаратісмъ, лъсъ каътъ съ мъ еспрімъ din че тісаѣ каѣzатъ ші пъцъпъ мъхпіре, адекъ dъпъ че пісаѣ дешкісъ ънъ къпънъ таї ларгъ de ворбіре лъ потепіта адъпаре, таї потрівіть ші кввііпчіосъ арь фі фостъ, кънdъ тоці лъ літва поастръ неатъ фі спріжопіть інтереселе постре Nаціопале, лъсъ аѣ фостъ ші абатере, къчі прекътъ се вede, алтъле таї есерчітатъ лъ літъ стръіпъ dекътъ лъ літва чеа dълче a таічеї сале. Dар съ пе мжпгъетъ къ сперапца, къ фіе карe ротъпъ лъ вііторіѣ, пе фііndъї рѣшіпе a квъпта лъ літва матерпъ, се ва сжлі a шіо лъсъщій deплінъ. — Аст фелів с'а възътъ лъ шedinца din тъіѣ фръцієтатea реалізатъ, фііndъ къ Ілвстріссітълъ постръ D. Комітe Сѣпретъ din превпъ къ алцї demпі фрацї таџеарі, неаѣ промісъ егалітате ші ъніформітате лътрь тоате, ші къ ва стръдъії ка съ лъdестълеze пре паціа ротъпъ орі кътъ. — Хотържndъсе къ лъ 18 Апріліе. п. се ворь ліа тесърі пентрь алецереа офічіалілорь, ші конштітъіреа комісізпеї пертапепте; кънdъ ера съсе лъкеіе адъпареа, П. Протопопъ греко-орієнтал алъ Търгеї, аѣ ростітъ ъртътоареа квъптаре:

Ілвстрітатea Та Dомпе Барóпе! ші Комітe Сѣпретъ ал постръ! Фііndъ лъкъпоштіпцаці din партea Ілвстрітатеї — воастре, ка съ пе арътътъ пе 11 Апріліе а. к. лъ Орашълъ Търгеї пентрь о лъцълецере, карe ва серві de прелітіпаръ, dеспре фііtоареа органісаре a ачестеї комітатъ, неатъ бъкратъ, лъсъ пентрь скъртітea тімпълъї, неат лъфъцошатъ таї пепрегътіці.

Лътъмпіпъndъте даръ, ка пре ънъ алъ постръ Комітe Сѣпретъ лъ ачестъ комітатъ, пе цінетъ de стръсъ даторіе a пъ пе аръта пе рекъпъскъторі. Чі мълцътімъ Маіестъцій Сале, Марелъї Прінчіпе алъ постръ, къ неаѣ лъвредпічітъ a те dепъті лъ сѣсъ пътітълъ Постъ, ка пре ънъ бърватъ пліпъ de лъкредере.

Въ гратълътъ даръ къ кввіпчіоасъ сѣпѣпере, Въ пофтімъ ка ачеаста стрълъчіть кіетаре, къ карe съптеці лъсърчіпаці съ въ фіе dърътоаре, прін тржпса съ вісе лъвечніческъ пътеле, ші съ въ фіе de о таре глоріе, іаръ пептрь стареа поастръ соціалъ салътаріе, аша даръ съ тръешті мълці, ші таї мълці ферічіці апі. — (Ellien.)

Квъптареа Notаріълъї Alexandrь Штерка Шіълцій ростіть, къ окасізпea прітіреї Комітелъї Сѣпретъ Ілвстрітатеї Сале D. Іоанпе Піпошъ.

Аскълтъ Магніфічепція Та! топълъ бъкъреї че din адмпкълъ ънъї попорь de Секле апъсатъ, астъзі ресъпа a вінекъвънта, вine — ші ферічіть сосіреа Та, — Аскълтъ гласъріле ексалтате a 60 міі de сѣфлете, карії сънтъ афаръ de cine ръпіці, възіndъ гъверпакъла Комітатълъї ачестъіа a фі депъсе лъ тъпіле пътерніче ънъіа бърватъ din сапцеле лорь, — прівеште партікълареа, dар тотъші къ респектъ ла персоапа та, петърцініта тълцетіре конпаціопалілорь лъї, карії dъпъ атътea сѣферінць, пелъndрептъцірі, ші деспрецъірі, лътрънъ тірь de тълте веакърі сѣвпортате, астъзі сънтъ порокоші a bedea лъ цінътълъ лорь, таї пътаї de ії локвіть, лъ фрънтea дерегъторілорь, ъп че тетърь репътіть, алъ пацізпеї сале. —

Бъкъріа пе есте таре, ші ар фі фоарте таре, пе спъівіла ексалтаре, ші доаръ пічі ъна din челе пе пътъроасе dела zidіреа Ромеї, пъпъ астъзі Nацізпеї поастре лътъмплате сѣпра трекътоаре. — Dакъ къ апексареа Комітатълъї ачестъіа кътръ Ънгаріа, пъ пісарь фі лътъмплатъ поъ іаръші ънъ чева деспре поі, ші фъръ de поі, — прін че, дрептълъ персопаліссітъ алъ постръ іаръші есте елъdатъ; че дрептъ фіескъ лъсъші dела Dъmпezeь, лъ іпіміле тътъроръ оатепілорь седіть, пекътъ поаъ, саѣ пацізпеї поастре, dар dела чea таї къліъ, пъпъ ла чea таї барбаръ пацізпе лъ лъте, пічі ънъіа, къ дрептъ, се поате — ші сева пътea денега. — Аста, ші алтеле асетепea дърерї, лътъпекъ Соареле ферічірії, ка къ разеле еї лъміпоасе ші къльдроасе, съ пъ поатъ стребате, пічі астъзі лъ конпліпітатea лорь, ла ъп че попорь, de атътea веакърі, къ челе таї греле фаталітъці лъптъторіь.

Лъпсъ прекътъ пъпъ акътъ лътрънъ, тетпь аша делъпгатъ, лътратътea лъпте кътпліте пъ пътъръмъ деспера, пічі азі вот деспера, — ба астъзі е сперапца поастръ лътреіть, възъndъте Магніфічепціъ лъ тіжлокълъ постръ, къ штім, къ кредетъ, ба съптетъ de плінъ конвіпші, къ прін репътіта лъцелепчъпе a та, пе веї конdъче лътраколо, ка дрептеле поастре dорінце, ла тетпълъ съъ съ фіе тотъші коропате къ офтатълъ лорь ресълтатъ, zіceіь дрептеле поастре dорінце! — ші сънтъ ачеea лъцълегъ перфекта егалітате a пацізпеї поастре, фаць къ челелалте пацізпі колокъітоаре, ші пентрь ачеea пъ dорескъ, dар пічі пъ потъ крede, къ сар афла чіпева, din сіпълъ пацізпеї поастре, карele съ dореаскъ, ка челелалте пацізпі колокъітоаре лъ челъ таї мікъ респектъ съ се пелъndрептъціаскъ. — Чі тоці, din тоатъ інііma пофтімъ, dорімъ, dар ші претіndem, ка ші челелалте пацізпі лътре поі локъітóре съ фръеze тотаї ачеле пестірбаѣіле дрептърі егале a паціопалітъції, ші a персопалітъції, ка ші пацізреа поастръ, — фііndъ къ еле гревтъціле къ поі асетепea ле сѣвпоартъ, — Аста къ атъта таї таре сінчерітате o епънціъмъ, къ къть къ ротъпълъ аѣ o

Шкоалѣ деленгатъ ан Віацъ, а анвъца, кътѣ de amарѣ есте а сѣферi педрептатеа, тотмаї дела конфрацiї лѣї, — дела чеiалалцї фiлiї, а патрiї комене. —

Съ прiтешть дарь Магнифiченцiа гѣверпакѣла пъiї ачестѣї цiпѣтѣ мiкѣцiѣ, шi батър къ темпестатеа еї е ангракатъ de пре семпеле евепемiптелорѣ фортѣпоасе, — пѣiндѣ спеме ан тотѣ пѣтерпiкѣлѣ Dѣmпezeѣ, ан сiпчера поастр ашезатъ анкредере, кѣ тъпї пѣтерпiче de стъпчi, шi вортiче пекѣтрепiinde, гѣверпiазъ ачеа ла лiтапѣлѣ дорiпцелорѣ пóстре, ла адевъратѣлѣ терепѣ конститѣцiопалѣ. — Шi аколо анплъптъпдѣ флатѣра дрептъцiї, егалiтъцiї, шi а лiбертъцiї, фъ ка сѣбтѣ ачеа кѣ тоцi съ денѣпетѣ ѣпѣ жѣрътжптѣ сiпчерѣ, къ кѣ драгосте фрънцiаскъ, ка адевъраці франці, ка дрепці фiї ѣпеї таiче, ка компатрiоці ѣпї, пентрѣ вiаца конститѣцiопалѣ, пентрѣ апърареа, бiпестареа, шi анфлорiреа прѐкареї патреї поастре конститѣцiопале, шi Амператорiѣ кiарѣ шi съпцеле пiл вотѣ сакрифiка. —

Деецi дарь тотѣ пѣтерпiкѣлѣ Dѣmпezeѣ ла амплiпiреа мiсiѣпеї ачестеї греле пѣтерi антреiте, пedефатигабiле, вiаць делѣпгатъ, кѣ кѣпѣпа ресѣлтателорѣ гроріоасе, стрълѣчiпde. — Пентрѣ че сѣспiрiрѣ пiе депе бѣзеле тѣлтора тiї de апъсацi пѣ се ворѣ анчета, кътрѣ черiрѣ асе анпълца. —

Вепiцi дарь съ ѣрътѣ кѣ тоцii, ка de тѣлтѣ дорiтѣлѣ шi преа iѣбiтѣлѣ пострѣ Комiте сѣпретѣ, Iлѣстрiтатеа са, анрѣ тѣлцi аппi съ тръiаскъ. —

I. Тоастѣлѣ пентрѣ фавоареа Комiт. сѣпретѣ.

Аскѣлтацi! цiптiмѣ Окiї коррѣшiеторi (?) de перфекта тѣлцѣмiре, кътрѣ ѣпѣ бърбатѣ, прiп каре Провiденца сакрѣ, de бiне кѣцетъ, а премiа сѣферiпцiле атаре але ѣпеї попорѣ de секле, сѣб жѣгѣлѣ тiрънii челеї таї барбаре цетъторiѣ. —

Дечi дарь съ рѣдiкътѣ покалѣлѣ челѣ плiнѣ de сперанцii тодесте, шi се зiчетѣ, ка тотѣ пѣтерпiкѣлѣ Dѣmпezeѣ, съ реверсе анбрацiiле ачестѣiа бърбатѣ, пѣтерi анzечiте, ка антре сгомотеле тъмпрiлорѣ пресепте, съ пе поатъ кондѣче пе къiле адевъратеї егалiтъцї, фрътерпiтъцї, шi лiбертъцї, ла цѣпта de тоцi кѣ тоатъ iпima дорiтѣлѣї терепѣ конститѣцiопалѣ. — Шi аша обосiтеле лѣї остепелi се фiе коррѣпате, кѣ ресѣлтате гроріоасе, шi вредпiче de цеперала рекѣпоштiпцъ а тътъроръ. Съ тръiаскъ дарь de тѣлтѣ дорiтѣлѣ шi преа iѣбiтѣлѣ пострѣ Комiте Сѣпретѣ, Iлѣстрiтатеа Са D. Iоапне Пiпошѣ. —

II. Тоастѣлѣ пентрѣ Фрънцiетате.

Кредетѣ кѣ пестръмътавера воiъ zеаскъ есте, ка поi кѣ тацеарiї антрѣпѣ пътжптѣ съ вiецiмѣ, щiт кѣ de zече веакрi ла олалтъ сечераръмѣ прекѣтѣ челле таї кѣмпliте плъцї фатале а сорцii, ашiа шi челе глоріоасе трiѣмфрi а фантелорѣ мъреце. — D-лорѣ сжптемѣ конвiншi, кѣ ан ръсърiтѣлѣ Еѣропеї ачесте доѣ попоаръ съптѣ кемате, ка анпаiпте тергътоаре ан Чiвiлiсацiѣпе. — Ассерцiѣпеа теа деплiнѣ компровеазъ сiмпатiа Еѣропеї чiвiлiсате, асѣпра ачестора доѣ попоръ арѣпкатъ. — Пѣтемѣ дарь фi конвiншi шi деспре ачеea: кѣ ѣпѣ вiiторiѣ таї стрълѣчiтѣ, саѣ о тоталъ перiре пентрѣ ачесте доѣе попоаръ, е кондицiопатъ сiнгърѣ дела адевърата, сiпчера, — саѣ фалса лор анфръцiре. — Съ фачет дарь ка пегiпа дiскордii съ се дезредечiпеze, шi се пеаръ дiптръ поi, каре прiп iптересселе ѣпора клеве, кавсаръ атбелорѣ пацiѣпi атътеа пеплъчерi, шi фаталiтъцii, шi ан локѣї се ресаръ, съ анфлореаскъ, шi съ продѣкъ фрѣктъриле челле а бiпекѣжптатеї плъпцi, а фрънцiетъцii челеї адевърате, шi сiпчере пъ терепѣлѣ патрiотiстѣлѣї, — пентрѣ апърареа, бѣпъстареа, шi анфлорiреа прѐкареї патрii поастре, пентрѣ атбеле пацiѣпi, шi чiвiлiсацiѣпi. — Дечi дарь съ тръiаскъ прiпчiпѣлѣ егалеї андрептъцiрii, адевърата, сiпчера, шi кордiала фрънцiетате рошѣпо тацiаръ. —

III. Тóстѣлѣ пентрѣ фавóреа Архiпъсторiлорѣ

Феріче de ачеа Сочiетате, ѣпde кондѣкъторiѣлеї, лъпъджпdѣсе de тоате ачеле iптересе прiвате, карi пѣ съптѣ консѣпътоаре ачелеї сочiетъцi, пѣ крѣцъ пiчi ѣпа остепеалъ, пiчi о жертфъ, пiчi о дексteriтате, — пѣ скъп пiчi ѣпѣ тiпѣтѣ, пiчi о окасiѣпе пентрѣ просперiтатеа пацiѣпеї сале, — еї пътрѣпшi de съпцепiа даторiпцелорѣ сале, консакреазъ тоате пѣтериле лорѣ татериале, шi спiрiтуале. —

Пацiѣпеа ротъпъ, анкъ е порокоасъ а фi кондѣсъ de асетепеа кондѣкъторi, карii шi пъпъ акѣтѣ, антр'о артопiъ тiракѣлóсъ депѣсъръ пе алтарiѣлѣ пацiопалiтъцii, челе таї скѣтпе сакрифiчiѣтѣрi, вредпiче de генералъ рекѣпоштiпцъ а тътъроръ ротъпiлорѣ. — Дечi съ тръiаскъ Архiпъсторii поштрi, съ тръiаскъ Барiцѣ, шi чеiалалцї кондѣкъторi аї пацiѣпеї постре. — *)

Дѣпъ Цертii Сотешѣлѣї 20 Апрiл. 1861.

(Анкеере.)

Ансе еї тацеарii, карii протестеазе ан контра октроiстѣлѣї, ан контра Дiплотелорѣ се провоакъ акѣтѣ пе ordinaцiѣпea iмперiалъ din 21 Дек. 1860. пѣтаї ка съ цѣпъ пе ротъпi шi de ачi анпаiте ан комiтате сѣб жѣгѣлѣ лiтбеї тацiаре, шi антре сасi сѣб жѣгѣлѣ лiтбеї цертъпе, — фрѣтошi пашi de анфръцiре кѣ ротъпii! —

Пацiѣпеа тацiаръ а авѣтѣ шi таї тарi привiлегii шi таї ансетпатъ сѣпретацiъ de кътѣ ачеаста чеї копчede Емiсѣлѣ iмп. din 21 Дек. 1860. — De че ле а лъсатѣ? леа лъсатѣ, пентрѣ о кавсъ съптъ — пентрѣ ѣпѣ прiпчiпiѣ търецѣ — de ачеea зiкѣ съ рътжпъ пацiѣпеа тацеаръ кредiпчоасъ ачелѣї прiпчiпiѣ алѣ Лiбертъцii шi егалiтъцii, съ се пъzаскъ ка de фокѣ de орi че сѣпретацiъ фацъ кѣ челелалте пацiѣпi шi ва фi вiiторiѣлѣ еї шi алѣ пацiѣпеї ротъпе ан Австрiа феріче.

Алтiптрелеа дѣрере — de пе вотѣ вiта ан дърѣптѣ ла трекѣтѣлѣ челѣ таї апроапе de 10-12 аппi ведетѣ вiiторiѣлѣ. —

Попорѣлѣ ротъпѣ пѣ воеште таї тѣлтѣ а счi de сѣпретацiа лiтбеї тацiаре орi цертъпе аколо ѣпde елѣ есте ан маiорiтате компактъ. Деакъ тацiарii воiескѣ антръ джпшii а iмпѣпе ротъпiлорѣ прiп комiтате шi Дiстрiкте ѣпde ачештiа съптѣ чеї таї тѣлцi; ан локѣлѣ челеї цертъпе de пъпъ акѣтѣ лiтба тацiаръ делiтъ офiчiоасъ, дéкъ воескѣ тацiарii съ се дѣкъ анпапої ла 184$^{6}/_{7}$ — ба шi ла Verböczy, апої зiкѣ фоарте а грешiтѣ, къ а штерсѣ цепdармii, къ деббе таре анттѣлцiцi, шi анкъ пѣ прiп ротъпi. —

Zеѣ! апої аша пѣ е пiче о пацiѣпе, къ прекѣтѣ се зiче антре сашi — се трактеze пентрѣ о адресъ кътръ Штерлiпг, прiп каре еї съ се сѣпѣпъ сѣб тiпiстерiѣл цертъп — деспре ачеаста ар фi бiпе, се кѣцетътѣ съ пе анцѣлецетѣ антре поi шi поi ротъпii de прiп комiтате шi Дiстрiкте, de врете че лiтба пацiопалъ пi е пiтiчiтъ, шi кѣ ѣпгърii кѣ бѣпа пѣ таї пѣтетѣ iспръвi пiтiка.

Шi кѣ ачесте сентiменте ретъпетѣ

Аї Iлѣстрiтатеї Тале

таї тѣлцї бiпекѣпоскѣцї.

Рацiоцiпiѣлѣ Комiтелѣлѣї пентрѣ ажѣторареа тiперiлорѣ Iѣрiстi пе лѣпа лѣї Апрiлiе.

Din лѣпа трекѣтъ сѣперплѣсѣ 571 фл. 30 кр. в. а. De атѣпчi анкоаче аѣ антратѣ прiп Димiтрiе Ръкчiѣ дела лада бiсерiчеї din Сълiште 10 фл. din комѣпа Какова (de лъпгъ Сiбiiѣ) шi апѣте Петрѣ Iѣга Adm. Парохѣ 3 фл. Александрѣ Левѣ Кѣраторѣ 1 фл. Iоапе Парота 1 фл. 50 кр. Iоапе Строіа 2 фл. Комапѣ Добротъ 1 фл. Iоапѣ Хапzѣ сеп. 1 фл. Iоапѣ Хапzѣ iѣп. 1 фл. Владѣ Къzапѣ 1 фл. Комапѣ Къzапѣ 1 фл. Iоапѣ Хапzѣ Дънiл 1 фл. Тома Копdеiѣ 1 фл. Васiлiе Балтешѣ 1 фл. Димiтрiе Флочiа 1 фл. Iоапѣ Бапчiѣ 1 фл. Комапѣ Левѣ 1 фл. Опреа Гопелеа 1 фл. Стапчiѣ Строіа 40 кр. Комапѣ Строіа 40 кр. Iоапѣ Тома 50 кр. Стефапѣ Бапчiѣ 50 кр. Прiп D. Констаптiпѣ Комапѣ дела ѣпѣ балѣ че 'лѣ дъдѣсе спре скопѣлѣ ачеста жѣнiї Кѣреларi din Абрѣдѣ 20 фл. в. а. Прiп D. Васiлiе Молдовапѣ Капчелiстѣ ч. р. din Цiлеѣ шi апѣте дела: Глiгорiѣ Благѣ din Хесdата 1 фл. Iгпатъ Васiлiе Столпа 1 фл. 20 кр, Глiгорiѣ Iапкѣ Магѣра 1 фл. Лiе Боціа 1 фл. Опiцѣ Веліа Цiлеѣ 1 фл. Костапѣ Веліа 1 фл. Лiе Бѣрка 1 фл. Iоапѣ Стапѣ din Сотчѣдѣ-калдѣ 1 фл. Петрѣ Фодорѣ преотѣ [din Мърiшелѣ 6 фл. Iоппѣ Пѣрчел 3 фл. Теодорѣ Стапѣ 3 фл. Макавеiѣ Дапчiѣ 1 фл. 20 кр. Сiмеопѣ Хетiешеѣ 1 фл. 20 кр. Димiтрiе Стапѣ лѣї Тома 1 фл. 20 кр. Теодорѣ Рошѣ а Мопѣлѣї 1 фл. 20 кр. Теодорѣ Пѣрчелѣ а Мiтрѣлешi 1 фл. 20 Iоапѣ Неціа Тiкѣ 1 фл. 20 кр. Нiколае Стапѣ а Петрi фл. 20 кр. Флоріа Стапѣ лѣї Васiлiе 1 фл. 20 кр. Iрiмiе Белеѣ 1 фл. 20 кр. Васiлiе Дапчiѣ 1 фл. 20. кр. Тома Пѣрчелѣ лѣї Макаріе 1 фл. 20 кр. Теодор Гiкѣ 1 фл. 20 кр. Iрапѣ Рошѣ Котіла 1 фл. 20 кр. Рошѣ Сiмеопѣ 10 кр. Марiшiѣ Васiлiе Лотвошiѣ 10 кр. Васiлiе Молдовапѣ ч. р. Капчелiстѣ 2 фл.

Прiп Iоапѣ Флеiшерѣ din Раковiца шi апѣте дела: Iоапѣ Флореа din Севешiѣ de жосѣ 5 фл. Тома Романѣ 5 фл. Апгелѣ Поша 3 фл. Iосифѣ Михаiѣ 2 фл. Iоапѣ Поiкапѣ 2 фл. Iоапѣ Мърцiпеапѣ 1 фл. Iоапѣ Фаѣрѣ 1 фл. Iоапѣ алѣ Томi Толдапѣ 1 фл.

Ан шедiпца din 3 Апрiлiе фiiндѣ de фацъ DD. Манѣ, Болога, Хапіа, Вестетеапѣ сеаѣ антърцiтѣ а) Копъчеапѣ 8 фл. б) Манѣ 10 фл. ц) Берсапѣ 10 фл. d) Ефраiмѣ 15 фл. е) Четъцiапѣ 6 фл. ф) Петрарка 10 фл. г) Мапцiѣ 10 фл. х) Добо 10 фл. і) Велікапѣ 6 фл. к. Перца 15 фл. л) Албiпi 6 фл. т) Герасiмѣ 6 фл. п) Кошерiѣ 7 фл. Гросескѣ 6 фл. п) Демшѣсапѣ 10 фл.

Сѣта 160 фл. в. а.

Сѣвтръгѣпдѣсе сѣта ачеаста din чеа а перчептелорѣ се арăта ѣпѣ сѣперплѣсѣ de 506 фл. зiкѣ: чiпчiсте шесе флорепi в. а.

Комiтетѣлѣ. *)

5—3 **Едiктѣ.**

Елiсавета Новак, de ѣп апѣ шi жѣтътате кѣ педрептате аѣ пъръсiтѣ пре Бърбатѣлѣ еї **Іоан Орzеа**, амжндоi de реліціа гр. рѣс. din Шопа, (Претѣра Кохалтѣлѣї) шi аѣ прівецiтѣ потепіта ан Ротъпіа, фъръ а се цiї декiарѣ локѣлѣ ѣпde се афлъ ан презентѣ. Се провоакъ прiп ачаста а съ анфъцошеа анпаiптеа скаопѣлѣї Протопопескѣ ан термiпѣ de ѣп ап дела датѣлѣ de фацъ; къ ла din контръ шi фъръ de джпса пжреї pidікате de Бърбатѣлѣ еї асѣпрăї iсъ ва da хотърăре ла анцелесѣлѣ Сфiнтелорѣ Капоапе а Бiсереčі Ортодоксе.

Драосѣ ан 7 Февръріе 1861.

Скаопѣл Протопопескѣ гр. рѣс. ал Кохалтѣлѣї.

I. Іосифѣ.

Adm. Прот.

4—3 **Едiктѣ.**

Стап Бѣкър, кареле de 2 апї de зiле кѣ пекредiнцъ шiаѣ пъръсiтѣ лецѣiта са Соціе, пре **Марiа Бѣкър,** амжндоi din Драосѣ (Претѣра Кохалтѣлѣї:) шi аѣ прівецiтѣ ан лѣте; се провоакъ прiп ачаста асе анфъцошеа анпаiптеа скаопѣлѣї Протопопес кѣ ан термiп de ѣп апѣ дела датѣлѣ de фацъ; къчi ла din контръ се ва дечiде шi фъръ de джпсѣлѣ прочесѣлѣ асѣпрăї pidікатѣ de соціа лѣї, конформѣ кѣ Сфинтеле Капоапе але Бiсереčі Ортодоксе.

Драосѣ ан 7 Февръріе 1861.

Скаопѣл Протопопескѣ гр. рѣ. ал Кохалтѣлѣї.

I. Іосифѣ.

Adm. Прот.

---

*) Біпе а се обсерва, кѣ Iѣрiстiлорѣ Iосифѣ П. Папѣ, Сiмiопѣ Хорватѣ, прекѣтѣ шi лѣї Аропѣ Демшѣсапѣ шi апѣте челорѣ доi дiптъiѣ кѣте 10 фл. iаръ честѣї din ѣрмъ 5 фл. лi сеаѣ датѣ ка ремѣнерацiѣпе пентрѣ корепетiцiѣпiле цiпѣте кѣ копiлашii ротъпi din шкоалеле портале din Сiбiiѣ.

Редактор респѣпзътор **Іоапп Рац.** Едiтѣра шi тiпарiѣл тiпографiеї дiечесапе.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмераціънеа се фаче ын Сібііъ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібііъ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жъметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеї

Nro 18. АНЪЛЪ IX.

Сібііъ 4. Маіъ. 1861.

шї пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 5; фл. 25 кр. сар о жъметате de ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. шї церї стрънне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл 72 кр. в. а. Інсерателе се плътескъ пентръ ынтжіеа ора къ 7. кр. шіръл къ літере мічі, пентръ а доза ора къ 5½ кр. шї пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

I. Opiентаре.

Жърналъл din Клъжъ „Когунк“ ын Нрълъ 104 адъче съ тітлъ „Інтеліціпца“ ынъ артікълъ ынчепъторіъ, дела Dл. Veszely K. алъ кърві кънріпсъ терце „ынтраколо, къ деакъ къ атенціъне петречетъ мішкъріле чеде пънъ акум, че са маніфестатъ ла ре„ставрареа Комітателоръ дін партеа ротънілоръ, „ші деакъ къътънъ ші маі одатъ ла лънтеле вербале, „ші ъртъріле ачелора, атънчі се воръ афла доъ каусе „де кънетеніе, каре къ деосебіре мерітъ атенціънеа „пóстръ (а ънгърілоръ) ші адекъ клътінъріле Франціл „ротънї ынтръ терепълъ легалъ, ші патенте, апої „ші ачеле пъзвелї, ын ърма къроръ Ротънїї къ де„лътърареа орї къроръ черінце, че мінтеа ші лецеа „пофтеште, вреаъ съ базеаде пе плъралітате нъмерікъ тотъ Дрептълъ. Івіреа чеа дінтжіъ, къ адекъ „Франціі пострії ротънї саъ клътінатъ маі ын тоате „Комітателе ынтръ нъшіре ла терепъ легалъ ші ла „патенте, пъ врем съ о атінцем деокамдатъ, „кънї нъмърълъ ачесторъ Ротънї тот маі мълтъ се „ынпъцінеазъ. Івіреа чеелалтъ се аратъ а фі маі „вжнжоасъ, ын ърма кърей ънії дінтръ Франції ротънї „фъндеазъ доріпцеле лоръ пе плъралітате нъмерікъ „къ делътърареа тътъроръ челоралалте черінце, че „лецеа аъ дефінтъ. Маі де парте зіче Dл. Veszely „къ ла Діета дела Пеща ын прівінца паціоналітъцілор, „се ва фаче пе база чеа маі ларгъ асфелъ де хо„тъжре, карея къ вана сеатъ ва кореспънде мълцъміреї нъмъ ла марцініле посібілітъції. Дар апої „адаоце Dл. Veszely, къ ачеea есте Егала ындрептъ„ціре реале, къндъ фіекаре нетърс алъ Статълъї „афаръ де ачеea, къ есте егалъ къ орі чіне ын ваін„теа Леції, нъмаі атъта Дрептъ ышї претінде, къ„тъ ындаторіре ымпліпеште кътръ статъ; пъ аре де „гъндъ апої Dл. Veszely съ помепеаскъ ачеea фантъ „а лъї Сервіъ Тълію, ын ърма кърей дінтръ егал ын„дрептъцітеле Чептърії чеа де пре ъртъ нъмъра маі „мълте капете, ка тоате челелалте, чі проблета „лъї есте, а фаче аттенці пре чеї компетенці ла ънеле „обсервъчіънї. Ънъл дінтръ търгърітарії Конституціоналістълъї, зіче Ел, есте окжртъіреа індепен„дінте локале, ші пе калеа ачестеіа ымпъртъшіреа „індіректь ла Леціслаціе. Чea дінтжіъ есте ъртареа лівертъції ші а Егалеї ындрептъцірі, саръ а „доъ есте постълатълъ вінелъї вінепріченътъ ал църіі, „адекъ алъ мжнтъіреі нъвліче (salus publica). Къ „ачесте доъ черінце, адекъ ынтребъінцареа Дрепт„тълъї ын тъсърь къть се поате маі лать, ші Ін„теліціпца пъ пъшескъ тотъдеавна деопотрівъ, а„чеаста требъе съ о констатъмъ, де ші къ конпъ„тіміре, къчі пъ есте нічі о паціъне ын патріа поа„стръ, деспре карея сарь нътеа зіче, къ фіекаре „тъдъларіъ алъ еї есте інтеліпінте. Ынтръ асфелъ „де ымпрежърърї ачеea царъ есте маі ферічіть, ънде „ачеле доъ черінце аша се есекътеазе, ка съ се фак „ындестъліре атъндорора, дарь ла тоать ынтъм„плареа, вінелъї църіі. Еь, зіче апої Dл. Veszely, „афлъ ачеастъ орындъіре ын ачеea прочедърь ынце„леапть а Лецілорь din 1848. дънъ карея конгре„гаціа цепералъ алеце пре Комісъпеа комітатенсе, „ші пре Депътаціі ла Діетъ, сарь Ампловціі се алегь „прін Комісъне, карея трактеазъ ші аценделе пъ„вліче. Дечі лівертатеа чea базать пе тетеіълъ чел „маі латъ алеце пре Інтеліціпца, ші інтеліціпца по„сібіль маі латъ — кънї нъмърълъ Комісъпеї пъ „есте хотърът, есерчітеазъ автономіа, ла карея есте „ындрептъцітъ прін Леце. Ші фііндкъ Конгрегаціа „цеперале ын ынъълесълъ ачелорь леці пъ се поате „цінea, пънъ кънді Діета пъ ва ынкеіа регълареа „Комітателорь, есте ынведерать, къ комітателе „Ардеалълъї, кънді аъ реставрать Комісъпіле, din „партеа інтеліціпцеї ротъне саъ алесь атъціа ла ко„місіе, къть нічі конгрегаціа цеперале н'арь фі пъ„тътъ алеце маі мълці, ші аша аъ кореспънс че„ріпделорь кввіінцеї ші але фъцієтъції. Къть ва „фі організатъ Конституіреа комітателорь прін Ле„ціслаціе, нъмаі декътъ комісъпеа ва депъне ын „мжніле комітатълъї ізрісдікціънеа са вретелнікъ, „дънъ артіколълъ 16 съь пънктъл g. —

Къндъ лъмъ къпріпсълъ Артікълълъї Domнълъї Veszely K. ла черчетаре, афлъмъ, къ прін тржнсъл ва съ се зікъ, къ Інтеліціпца ротънъ фъръ нічі о прівіре ла реквісіціънїле легале ші інтелектуале аъ фъкътъ опосіціънї къ прілежълъ реставрърії Комітателорь, провокжндъсе ла нъмеросітатеа абсолът а конпаціоналілорь съї, ші аша се клътіна ынтръ леціле din анълъ 1848. ші ынтръ Патента din 20. Окт.

Ноі врем съ арътем Дълъї Veszely, къ есте ын пърере грешіть, къндъ асфелъ дескріе інтеліціпца ротънъ, кънї кредінца політікъ а інтеліціпцеї ротъне, карея есте кредінчоасъ черінцелорь дрепте але паціеї сале, есте Егала ындрептъцире пъ нъмаі індівідуале, чі ші паціонале; ші фііндкъ ачаста пъ се асігъреазъ нічі прін лецea din 1848. нічі прін Патента din 20. Окт. аша паре еа пентръ че съ се клатіне ынтръ еле. Ноао не вине а зіче, къ токмаі Dл. Veszely се клатіпъ ынтръ лецea 16. din a. 1848. ші ынтръ Патента din 20. Окт. пентръ къ де о парте рекъноаште, къ акъмъ се реставрează Комітателе din ноъ дънъ ынтрерънпере de 12. ані, de алта парте еарь се провокъ ла лецea сьсатінсъ, дар пъ о обсервеазъ, ба ынкъ че есте маі мълтъ, се префаче, ка къть елъ н'ар ші, къ лецea ачаста а Ънгаріеї пъ саъ пъсъ ла а. 1848. ын лъкраре ын Ардеалъ дънъ ынцелесълъ еї, чі дънъ плакълъ Францілорь Ънгарі ын преіздіціълъ імпонълъчіънеї ротъне ші ын батжокъра леції ынсашї.

— Съ вedемъ, оаре есте аша. Терепълъ ачелъ легалъ, пе каре ышї ынкіпъеште Dл. Veszely, къ се афлъ, аша есте ціркътъскрісъ ын Лецea сьсатінсъ, ші адекъ §-фълъ 1. Міністеріълъ ва аштерне ла Діета чea din тжіъ проектъ де леце деспре конституіреа Комітателорь пе база репрезентаціеї попорълъї; §-фълъ 2. ші пънъ атънчі пънъ кънді Леціслаціа ва ефектуа ачаст конституіре, Ізрісдікціа де Комітатъ се ва есерчіта ын ърмъторіълъ кіпъ: а, дънъ ынчетареа леціслаціеї пресінте се ва цінea ынтрънъ тімпъ кътъ се поате маі скъртъ, конгрегаціа цеперале ын тоате Комітателе; b, ла ачесте конгрегації ворь авea дрептълъ де вотізаре тоцї ачеіа, карії де ачестъ дрептъ саъ бъкратъ ші пънъ акъмъ, прекътъ ші ачеіа, пре карії лъкъіторії де Комітатъ ворь тріміте din комънеле лорь ла ачесте конгрегації цеперале de Репресентанці; с, ачаст конгрегаціе цеперал къ прівіре ла естенсіънea, ші пополаніънea комітатълъї, ші ла тоате класеле чівілорь комітатенші, ва алеце о комісіъне стътътоаре din ънъ нъмърь маі маре ферь деосебіре de паштере; d, ачесте комісіънї стабіле ворь тракта тоате ачеле ацендe, каре леаъ трактатъ ші конгрегацііле цеперале de комітатъ; e, літва консълтатівъ къ прівіре ла Ънгаріа се ва ынтребуінца нъмаі чea ънгъреаскъ, еар ын пърціле адnексе дънъ пропріа лорь хотърре се поате фолосі ші чea матерпъ; f, Комісіънea комітатенсе, карея ын кіпълъ сьсціс фънкціонеазъ, стъ къ Міністеріълъ ынатінцере діректъ, ші діспъне ын ынцелесълъ лецілорь къ атплоіаціі комітатълъї„. *) Акътъ възындъ ноі Лецea, ла карея се провокъ Dл. Veszely, алъ ынтребътъ; оаре алкътуітсаъ адънъріле цеперале пела комітателе арделене ла анълъ 1848. аша, прекътъ прескріе лецea? ноі Ротънїї штімъ, къ пъ саъ алкътуіть аша. Деакъ ачесте адънърі цеперале din а. 1848. пъ саъ алкътуіть дънъ леце, оаре потъ авea ачеле астъзі легалітате de а фънга? ноі Ротънїї зічемъ: къ пъ потъ авea. Оаре се потъ ръспъndетъ къ „пъ.“ Ші деакъ ші се ръспътрецеск еле астъзі, оаре потъ авea Легалітате? ноі ші ла ачаста ръспъndемъ къ „пъ.“

— Спънене Dл. меъ! акътъ, чіне се клатіпъ, інтеліціпца ротънъ, саъ алтъ чінева, кънді къ ынвоіреа Патентеї din 20. Окт. се реставрează комітателе фъръ обсерваreа Леції, ла карея те провочі Дта, ші тотъші апелезі ла легалітате? Дта ынтъпъ Інтеліціпцеї ротъне, къ еа доріпцеле паціонале ле базеазъ пе плъралітатеа нъмърікъ а імпопълаціеї къ делътърареа орї кърорь черінце, че Лецea леаъ дефінтъ; фіі вънъ Domнълъ меъ! ші спънене ачеea Леце, пе карea Те разімі Дта, афіртжндъ легалітатеа конгрегаціlорь цеперале din a. 1848. ші осжndіndъ пе Інтеліціпца ротънъ, къчі легалітатеа лорь пъ о рекъноаште? Спънене Dл. меъ ачелъ Комітатъ din Ардеалъ, каре аъ алесь ынтръ нетърії комісіеї сале ші пре Ротънї потрівіть Леції 16. din a. 1848. ? — Спънене Dл. міеъ ачеea Леце, карea дъ комісіънеї комітатенсе Дрептълъ де а алеце din сжнълъ съъ Депътаці пентръ Діетъ? Деакъ врем о ынпъкаре, ші фъціе, ші ачаста фіекаре дінтръ ноі ші дінтръ воі о дореште, атънчі съ фітъ сінчері ші дрепці, съ стълцем негіна нелынкредереї ші а зелотіпіеї din гръдіна Патріеї, ші съ о фачем де о гръдінъ десфътътоаре пентръ фіекаре Ардеleанъ фъръ деосебіре de паціоналітате, ын карea съ ынфлорéскъ пентръ тоцї тімпії потълъ конштіпцеї Егалеї ындрептъцірі політіко-паціонале!

Din Комітатъл Хінедóреї ын $^{16}/_{28}$ Апріліе 1861.

(Ынкеере.)

Вінері ын $^{14}/_{26}$ Апріліе се цжнъ а доза шедінцъ, ын каре дънъ четіреа ші автептікареа протоколелорь се кандідаръ дрегъторії чеї ноі ротънї ші ънгърі, десігнаці de кътръ комісіъне, прін аклamaціънe; асемenea а ърматъ ші къ лефіле атплоіаці-

*) Лецea помепіть саъ традъсъ ачі нъмаі прескъртъ, дарь кредінчосъ.

лорѣ. Тітлѹлѣ трече — ші конфрацїї маџеарї паре кѣ вітасеръ а фаче врео моџївне пентрѣ чеа маї інтересантъ кіесџївне, — пентрѣ „лімвъ.“ Обсерваръмѣ кѣ Дл. Комісе сѣпремѣ воешто а лпкіде шедінца, де ачеea Пър. Adm. Протоп. ал Хаџегѹлѣї І. Р. рогъ пе Дл. Комісе сѣпремѣ, ка съ пѣ лпкідъ шедінца пѣнъ че пѣ пе вомѣ лпџълеџе ші пентрѣ лімвъ. — Ілѣстрітатеа са, кѣџетѣндѣ поате кѣ аст кіесџївне ва дескіде вп кѣтп ларгѣ де дискѹсїѹнї, лї ръспѹнсъ, кѣ де оаре че тітлѹлѣ е катѣ тързіорѣ, (ера о óръ дѣпъ амеазї,) съ ръмлнъ аст кіесџївне пѣнъ лп зіва вртътоаре, дѣпъ кѣтѣ ші ръмасъ.

Обсерваръмѣ кѣ тръгъпареа астеї кіесџїѹнї есепџіале пентрѣ ної ромънїї пѣ поате фі декѣтѣ о коабе реа; де ачеea ромънїї лпгріжаџї ші оарешікѣтѣ пліні де мѣхніре, лшї фортѹларъ вртътоареа деклараџївне лп прівінца лімвеї, пе каре апої съмбътъ дімінеаца лпдатъ дѣпъ авѣтпікареа протоколѹлѣї аѣ ші пледато Пър. Протопопѣ гр. орієнт. алѣ Добреї де Краінікѣ, ші каре сѣпъ лп вртъторіѹлѣ кіпѣ: „Ілѣстрітатеа Та Дле Комісе сѣпремѣ! Опоратъ Комісївне! Кіесџївнеа чеа маї момептоасъ ші чеа маї делікатъ, каре пеа датѣ ші пе дъ лпкъ ші пѣнъ астъзї о лпгріжіре маре, ба преа маре, а ръмасѣ дін шедінца де ерї ші алалтъерї, фъръ а фі атінсъ лп астъ веперабілъ адѣнаре. Кіесџївнеа ачеаста, пе каре ної о прівімѣ кіарѣ де о кіесџївне ші прінчіпѣ де віаџъ паџіопалъ ші політікъ есте „лімва.“

Ілѣстрітатеа Та, ші преа веперабіл адѣнаре! Не џінемѣ де о маре оноаре ші ферічіре, кѣндѣ пе ведемѣ аїчї адѣнаџї ла олалтъ ромънїї кѣ фрацїї маџеарї, спре а пе консѹлта деспре соартеа ші вііторіѹлѣ нострѣ, пе каре провединца ні ліаѣ лпкредінџатѣ лп мѣнїле ноастре.

Лп конвінкџївнеа, кѣ потемѣ ворбі аїчї ла олалтъ кѣ франкеца че лі се кѹвіне вноръ метрії а доъ паџівні лпфръџіте, мъртрісітѣ, кѣ лпгріжіреа ноастръ пентрѣ лімва ромънъ пе есте кѣ атъта маї маре, кѣ кътѣ атѣ авѹтѣ ачеа пе порочіре а обсерва, кѣ лімва ромънъ лп челе маї мѹлте комунітъџї локѹіте де ромънї ші маџеарї, конституате пѣнъ астъзї, пѣ сав респектатѣ пічї дѣпъ мъсѹра, че о дъ дрептатеа, пічї дѣпъ ачеса, че о діктеазъ егалітатеа паџіопалъ.

Тоате доріџеле ноастре се конџентреазъ пѣмаї ші пѣмаї лп дрептѹлѣ де а пе потеа фолосі лімва, ка орї каре алтъ паџівне локѹіторе лп орї каре статѣ конституџіопалѣ ші чівілісатѣ, — о доріџъ сфѣнтъ, пе каре стръбѹнїї нострії дѣпъ скріїторіѹлѣ Бонфініѣ, а апърато маї мѹлтѣ ка віаџа, ші пе карея пе апърѹндѹо ної астъзї, пѣ атѣ фі демнї а пе пѣмі стръпепоцїї ачелорашї, п'атѣ фі демнї а порта пѣмеле де паџівне, къчї „паџівнеа“ фъръ де лімвъ е вп кѹвѣнтѣ секѣ, е о батжокорѣ, е о ідее профанатъ; п'атѣ фі демнї а пе пѣмі фрацїї компатріоцїлорѣ маџеарї, п'атѣ фі демнї а ле стръпџе мъна че ні о лптіндѣ. —

Ілѣстрітатеа воастръ пѣ веџї пега, кѣ комітатѹлѣ ачеста есте вноѹлѣ дінтръ ачеле комітате, лп каре паџівнеа ромънъ е чеа маї компактъ ші маї пѣтероасъ; прін вртаре, ної карії авемѣ оноаре а фі конвокаџї аїчї де Ілѣстрітатеа воастръ, ка метврії аї комісївнеї ad хок, кредемѣ, кѣ пѣ вътъмѣ пічї декѣтѣ прінчіпіѹлѣ дрептъџеї, дакъ атѣ претінде, ка лімва ноастръ ромънъ лп ачестѣ комітатѣ локѹітѣ де о маіорітате абсолѹтъ ромънъ съ фіе лімва комітатѹлѣї, кѣ респектареа чеїї маџеаре; лптрачеea тотѹшї ресервѹндѹне дрептѹлѣ ачеста пентрѣ діета віітоаре, каре сперъмѣ а се џінea кътѣ маї кѹрѹндѣ, пе мърџінімѣ а претінде деокамдатъ, ка лімва ноастръ ромънъ съ фіе пѣмаї лптрѣ тоате асеменea челеї маџеаре, ші апѹмітѣ:

1.) Протокоалеле шедінцелорѣ комітатенсе ші маџістратѹале съ се поарте лп лімва ромънъ ші маџеарѣ лп текстѣ оріџіналѣ, лп ачестѣ модѣ: ка протоколѹлѣ съ фіе пѣмаї вноѹлѣ, каре съ кѹпріндъ індікаџївніле ромънешті ромънеште, ші челе внгѹреші внгѹреште.

2.) Лп тоате афачеріле ші кореспондінцеле комітатенсе съ се лптребѹінцеze лімва ромънъ ка лімвъ офіціоасъ, атѣтѣ фацъ кѣ авторітъцїле сѣпреме, пѣнъ ла капчеларіа авлікъ, кѣтѣ ші кѣ челе коордінате, ші фацъ кѣ комѹнеле ші персоанеле ромъне, лптотмаї ка чеа маџеарѣ.

3.) Офічіалії ромънї, съ пѣ фіе конструпші а лптребѹінца лімва маџеарѣ де кѣтѣ пѣмаї фацъ кѣ персоанеле, комѹнеле ші корпораџївніле маџеаре.

4.) Фацъ кѣ комѹнеле местекате кѣ внгѹрі ші ромънї, съ се пертрактеze ші кореспѹнзъ лп лімва каре ачелеа лші ворѣ фі алесѣ din періодѣ лп періодѣ.

5.) Тоате протокоалеле інвестігътоаре ші де орї че патѹръ съ се поарте лп лімва фатентелѹї, асеменea съ се факъ тоате пертрактъріле ші съ се деіе ші ресолѹцївніле ші дечісївніле лп ачееашї лімвъ.“

Лndатъ дѣпъ че дескопері Пър. Прот. Краінікѣ доріџа комѹнъ а ромънілорѣ адѣнаџї лп комісївнea тепџіопатъ, се скѹлъ Мъріа Са Дл. Васіліе Попчea (татълѹ Длѹї Комісе сѣпремѣ,) ші ръспѹнсъ лп лімва ромънъ, къ астъ доріџъ а ромънілорѣ — де ші фоарте дреаптъ, пѣ се поате реаліса, дін кавзѣ къ пентрѣ лімва ромънъ пѣ есістъ пічї о леџе пѣнъ акѹ, къ астъ адѣнаре пѣ е компетентъ пічї а стріка, пічї а адѣче леџї, къ ромънїї съ фіе лп аштептаре пѣнъ ла діета віітоате, кѣндѣ потѣ фі апої лпкредінцаџї — кѣ доріџа лорѣ чеа дреаптъ се ва реаліса. —

Ла ачестea се скоалъ ші ръспѹнde Пър. Adm. Прот. гр. ор. алѣ Хаџегѹлѣї, къ де ші штіе преа бінe, къ адѣнанца де фацъ пѣ е компетентъ а адѣче орї а аніхіла леџї; къ де ші џіе къ адѣнанца ачѣста е октроатъ ші конвокатъ пѣмаї де Іл. Са Дл. Комісе сѣпремѣ; ші прін вртаре метврії еї пѣ сѣнтѣ алешї де попорѣ — дѣпъ кѣтѣ арѣ чересо ачеаста конституџіопалістѹлѣ, пѣ афлъ пічї вноѹ мотівѣ пентрѣ каре съ ле поатъ денега чінева дрептѹлѣ ші доріџа лорѣ чеа патѹралъ ші атътѣ де жѹстъ, дрептѹлѣ де а се фолосі де лімва лорѣ лп комітатѹлѣ ачеста, ка орї ші каре алтъ паџівне; дескопері маї департе, къ ромънїї штіѹ стім фоарте мѹлтѣ пе фрацїї лорѣ маџеарї, лї стімеазъ лпсъ маї вѣртосѣ пентрѣ патріотісмѹлѣ лорѣ челѣ спартанікѣ докѹментатѣ де ажѹнсѣ лп ачешті 11 анї din вртъ, ші маї мѹлтѣ де кѣтѣ пентрѣ тоате, лї стімеазъ пентрѣ лѹпта ші офертеле лорѣ адѣсе лп фавоареа лімвеї маџеаре. Ромънїї привіръ лптр'вн Баркоџі о бърбъџіе раръ ші о атоаре де паџіопалітате демпъ де тоатъ лавda, кѣндѣ лшї апъра кѣ атъта брававръ лімва са лп вара трекѹтъ лп Сепатѹлѣ імперіалѣ; тотмаї де ачеea — лптреабъ Пър. І. Р. че інкопсеквінцъ поате фі ачеаста, ка фрацїї маџеарї съ не факъ опосіџївні лп фолосінца вноѹї дрептѣ, пентрѣ каре с'а лѹптатѣ ші се лѹптъ дъпшїї лпкъ ші пѣнъ азї? Аѣ пѣ 'шї кѹтаръ — зіче — фрацїї маџеарї лп ачещі 11 анї дѣпъ тріста катастрофъ дела 1848-49 лпкоаче — скѹтѹлѣ ші рефѹџіѹлѣ лорѣ лп лімвъ? Довадъ не сѹнтѣ жѹрналеле ші алте продѹкте літераре маџеаре ешіте лп ачешті 11 анї. Дакъ — коптінъ Пър. І. Р. — есте де атъта печесітате фрѹџіетатеа лптръ нацївніле ромъна ші маџеара, апої съ пѣ не маї петречемѣ вретеа кѣ о дісквсївне че спре даѹна комѹнъ неарѣ потеа пѣмаї слъбі легътѹра че аре а не вні ші а не стръпџе ла олалтъ астфелїѣ, ка пічї о потере съ пѣ о маї поатъ рѹпе дінтре ної, ші аст легътѹръ солідъ есте лімва. Aequalis divisio non conturbat fratres. Съ пѣ вітемѣ — зіче — ачестѣ адевърѣ Domnілорѣ! Съ фіемѣ дрепџї, съ довedimѣ лп фантъ кѣ сънтемѣ матърі de a діспѹне преste соартеа, пе каре провединца не а лпкредінцато азідатъ лп мѣнїле ноастре. Дрептатеа се поате сѹпріma dar пѣ ші екстірпа.

Дл. Комісе сѹпр. зіче, кѣ сѹбскріе лптреага кѹвѣнтаре а Пъріптелѹї Adm. Прот. алѣ Хаџегѹлѣї, рекѹпоаште кѣ доріџа ромънілорѣ е дреаптъ, дарѣ пѣ е авторізатѣ — ші кѣ вп кѹвѣнтѣ пѣ поате съ дечідъ лп адѹнареа ачеаста кіесџївнea лімвеї фъръ а пѣ се компроміта. Фѹкѹндѣ ачеаста арѣ девені зіче — тоате лѹкрърі:е de акѹ сѹспendate, ші атѣ вмбла ка ші чеї din Zapand. Тотѣ лп лпџълесѹлѣ ачеста се деклараръ маї мѹлџі дінтръ маџеарі, ші кѣ деосевіре Контеле Бетлен Оліверѣ — зіче кѣ лп інтересѹлѣ маџеарілорѣ заче а м лџъмі пе ромънї лп доріџа лорѣ чеа дреаптъ, съ фіе лпсъ кѣ аштептаре пѣнъ ла діетъ.

Пър. Adm. Прот. І. Р. зіче: Volenti et convenienti nulla fit injuria. Апої адаоагъ кѣ дакъ тоатъ лѹкрареа ачестеї адѹнанце е вп провісоріѣ, апої дѣпсѹлѣ фъръ а чере стръфортареа леџілорѣ, ла каре аре дрептѣ пѣмаї діета, пофтеште ші дореште ка астъдатъ ромънїї съ се поатъ фолосі де лімва лорѣ дѣпъ кѣдінцъ — дакъ пѣ маї мѹлтѣ, челѣ пѹцінѣ лп інтервалѹлѣ ачестѣ провісоріѣ пѣнъ ла діетъ. Провокъ пе фрацїї маџеарї съ се деклare про орї контра, ші дакъ аѣ вое а протеста лп контра лімвеї ромъне, апої съ се треакъ протестѹлѣ ла протоколѣ; къчї ромънїї ла тоатъ 'нтъмплареа — де ші кѣ дѣрере — кавтъ съ рѹдіче протестѣ лп контра ачестеї пе дрептъџі. Тотѣ лп лпџълесѹлѣ ачеста ворбеште ші Дл. Фетті зікѹндѣ, къ о лпвоіалъ фрѣџаскъ, пѣ о ва, ші пічї къ о поате стрікъ гѹверпѹлѣ. Дл. Вікаріѣ гр. кат. Г. П. арать къ тоате денѹтіріле че с'а фъкѹтѣ дела ешіреа Діплоmеї din Октомвре лп коаче, лпчепѹндѣ дела капчеларіа авлікъ, с'а фъкѹтѣ кѣ респектареа паџіопалітъџілорѣ, ші аша пѹрчезѹндѣ маї департе докѹментеазъ лп лпџълесѹлѣ къ а діспѹта дрептѹлѣ лімвеї ромъне фіе ші пе вп провісоріѣ кътѣ де скѹртѣ, е о педрептате. Лп вртa ачестора Дл. Комісе сѹпремѣ атенінцъ кѣ акцївне фіскалъ. Ромънїї лпсъ пѣ спъріаџї ші кѣ атътѣ маї пѹцінѣ десперацї, фъръ а вртa есемплѹлѣ маџеарілорѣ din Zapandѣ, спре а кіема лпдърътѣ Bezirk'samturile, черъръ ка деклараџївнea метврілорѣ ромънї манifестатъ прін Протопопѹлѣ гр. ор. Краінікѣ, съ се треакъ прелѹнгъ протестѣ ла протоколѣ.

Іатъ респѹлтатѹлѣ конгрегацївнеї din Комітатѹлѣ Хінедоареї! Ромънїї сѣнтѣ таре індігнаџї дарѣ пічї ка кътѣ десперацї. Кътѣ маї кѹрѹндѣ аштептъмѣ дескідереа таркалѹлѣї. — Лптреага віаџъ отенească е о лѹптъ, съ пѣ не спъріемѣ де ачеаста.

Лїпова 14 Апріліе 1861.

(Лпкеере.)

Дар' кѹндѣ ромънїї тречеа пе лѹнгъ каса Длѹї Атанасіе Мішічіѣ, тата аблегатѹлѣї алесѣ, — лпчепѣръ а еші петџії лпветаџі din кѹртеа Длѹї Ат. Мішічіѣ, повъдѹіцї апѹме кѣ фрѹнгії, рѣзі тъіате ші а атака пе ромънї. — Ромънїї пе авѹндѣ кѣ че а се апъра, лпчепѣръ а фѹџі ші аша ръпіндѹсе ромънїї, петџії лпкѹражаџі de чеї кѣ фо отї вчіс ръ маї мѹлџі романї, ші ръпіръ фоарте греѣ не мѹлџі. Морџі сѹнтѣ 4, доі Ліповені бътрânі — мергѹндѣ кътръ касъ — ші доі сътені карії авѹръ парте de лпгропъчівне. Се счіе лпкъ de 3 вчіші ші арвнкаџі лп Мъръшѣ, ші ачеаста кѣ атъта маї таре е de крезѹтѣ, кѣ кѹтѣ треї мѣіері de пе сате вепіръ ла Ліпова съ каѹте бърбаџії, — дар' німе пѣ леа штіѹтѣ сѹпѹе вндесѣ? —

Съѣ тітлѹлѣ бътъеї, D. Мішічіѣ къѹта кѣ деслѹ комодітате de пе фереастрѣ, фъръ ка съ опреаскъ партіда са дела отворърі. —

Попорълъ романъ фъцea пe улiцi, пe унde пътea скъпa, маi алесъ къndъ се авziръ асъпра лъi шi доbe дескъркърi de пъшкъ, дпсъ маi тързiй се конченtръ iаръ дп пiацъ. — Унii къ капетеле снарте, шi тжпiле рънте, се сфътъia пентръ ръсъпаре. Дпсъ о ръгаре a Длъi Маріепескъ, — шi маi тързiй арътареa Длъi протопоп дп тiжлоклъl лоръ, дi фъкъ ка съ теаргъ тоцi акасъ, — шi аша се деспърцiръ дп паче.

Dънъ счепа ачеаста грозавъ дптръ сеара, шi Дпълъ Мiшiчiй iертъ ка съ i се факъ о серепадъ къ фъклii, шi прiп страделе ромънiлоръ. Партiсапii лъi провъзцi къ арте ърла din респътерi прiп орашълъ дпспъimънтатъ, атънчi къndъ iнimiле ераъ аджцате шi дпкъ тълцi сътепi реташi дп Лiпова. Апоi фъкъръ шi ачелъ терiтъ, къ тжпжiръ каса Длъi Протопопъ романъ къ факлiеле.

Аръ требъi претълтъ пентръ de a пътea дескрiе тоате авъсърiле ла ачеаста алецере. — Дп 48 партida романiлоръ шia алесъ аблегатъ, пентръ къ пе ачела, шi dирегъторiеле 'лъ спрiжiпea, шi пентръ къ ромънii сънтъ дп маiорiтате. Ка съ се дпфрънгъ акята ачea маiорiтате a ромънiлоръ се адъсеръ 2 комънитъцi пемцештi din алтъ черкъ ла алецере, b) пе немцii din маi тълте комънитъцi i конскрiеръ къ гръmada, аша пе кътъ жъdеле iа алесъ c) пе тълцi фъръ dрептъ de алецере i конскрiсеръ. — d) din романi с'аъ конскрiсъ анъте пъцiнi алегъторi, iаръ пе унii ла вотiсаре — de шi ера конскрiшi — пъi четiръ etc. etc, аша кътъ шi дп конскрипцiъне алегъторii романi ераъ дп тiнорiтате.

Партida романъ пъ a жъкатъ пiчi дптр'унъ modъ рола кортешiлоръ. — Романii аштепта флътжnzi шi сътошi тiнътълъ вотiсърii, — шi ла вотiсаре пе лъпгъ тоате дптрiцiле челеiлалте партide романii пофтiръ пе D. Маріепескъ. Пъртареa романiлоръ дпсъфла респектъ челоръ кълкътори de лецiле конститъцiонале, въzндъ кът цiнъ ла олалтъ; апоi de шi пъ реушiръ къ алецереa, тотъшi унреа лоръ ера ка шi унъ трiумфъ пентръ романi шi о скълъ бънъ дп вiеацa конститъцiоналъ. — Дптръ преоцii пострii фъръ шi de ачеiа, карii се лъсаръ de попоръ ка съ'шi петреакъ къ кортешii челеiлалте партide. Nъ пе тiръть de вreo доi преоцi de пре сате, пътъндъ зiче „Iартьле Doaмne! къ еi пъ счiъ че факъ“ чi de D. I. Скележiа din Лiпова, пе к арele романii 'лъ адъсеръ ачi. —

Партida маџаро-неатцъ-сърбъ, се 'нтречea дп вестъръ, — къртеа Длъi Атанасiе Мiшiчiъ, татълъ Длъi аблегатъ ера плiнъ de кортешi — карii се дпветаръ, шi афларъ аколо пръжiпеле челе анъте къштiгате пентръ ка ла тимпъ съ батъ пе романi, съ ле фiе потанъ Длоръ Мiшiчiъ къшi фъкъръ терiте дпнаiнтea тътъторъ, къчi романii сътепi венindъ ла орашъ трекъ пе лъпгъ каса лоръ, ка пе лъпгъ локълъ перзърii атъторъ романi. — Dар' шi фрацii пострi сърбi чеi de о лецe къ noi дпкъ дшi къштiгаръ терiте дп контра романiлоръ; — фiреште din ачелъ iнтересъ, къ акята Длъ аблегатъ, ва стръмта класа дптжia din скоалеле романе, дп ына сърбеаскъ, — шi ка ачеаста съ се дптжmпле маi къръndъ, пе дпвъцъторiълъ I. Николаевiчiъ, пентръ къ шi дъdъ вотълъ ла романi, а 3-a zi 'лъ шi съспendаръ de офiчiъ. —

Dънъ тоате ачесте пъкате але лоръ, — комитатълъ, ad placitum domni vicespani, тръмисе о комiсiъне ка съ дпвестiгeze тоате. — Авziцi крештiнiлоръ, шi патрiоцiлоръ! Пе романi i дпшеларъ, i вчiсеръ, i бътъръ, — акята комiсiъnea iаръ, шi пътаi пе романi 'i ia дпаiнте, апоi пе унii ръпiцi i дпкide, пе алцii 'i персекътеазъ, шi 'i спариъ, ка съ зiкъ къ „D. Протопопъ Цараnъ, D. Фогарашii, — D. Грiгорiъ Рацъ etc. a дптърдатъ пе романi ла бътаiъ!! — Dар' счiт, че се поате прiчепе, къ че e de фъкътъ, къndъ требъe апъратъ лъпълъ, каре a тжпкатъ оаiа.

Апоi авziцi! пе Грiгорiъ Рацъ тiпърълъ 'лъ жъdекаръ съ 'лъ дпкidъ пентръ къ с'a афлатъ унъ жidовъ ботезатъ, карele търтърiсi къ л'аъ къзътъ dунd къ пiстолълъ атънчi, къndъ счiъ сiнгърi къ чiне a датъ къ пъшка din партida лоръ. — Dар фiресче Длъ аблегатъ тръбъiъ апъратъ къ рънiлареa ромънiлоръ.

Романii протестаръ ла дiетъ, — арътаръ ла капчеларiълъ тоате педрептъциле, шi черъръ шi комiсiъne тiкстъ ка съ черче тоате. — Nъ с'a фъкът пънъ акята пемiка! Протестълъ с'a лъатъ ла дiетъ дпainте, dар' авziцi! D. аблегат Коломанъ Тiса, се скълъ дптръ апърареa колецеi сале, зiкъndъ „къ 'съ de ржсъ казzеле адъсе дп протестъ ma дпкъ пъкъжiтоаре. — Деакъ тоцi аблегацii аръ авea пътаi атъта идеъ de дрептате, атънчi даръ требъi съ зiчетъ „Матеа рецеле a търiтъ, шi дрептатеa a перiтъ!“ дпсъ счiтъ къ пентръ noi романii, еа de тълтъ e дп мортъптатъ.

Лътea пъ маi поате зiче, къ noi пъ аветъ парте de конститъцiъne, — аъ пъ e парте шi ачееа, къndъ пе оторъ, батъ, шi дпkidъ?

Іuліан Гросескъ.

Дп пътеле алегъторiлоръ Романi

Протiсесетъ дп скъртъ дпштiiнцаре деспре реставрареa Комiтатълъi Албеi de сасъ трiмiсъ din Феріхаza маi тълцi къ се ва трiмite шi о дескрiере a лъкърi оръ маi къ деатърънтълъ къtъ маi дп грабъ. Deчi аста съ се стiреаскъ спре дпплiнireа ачестеi промiсiъni; маi дп тъiъ de тоате дпсъ премiтъ къ скрiъ пътаi фапте компliните че леатъ възътъ къ окii, шi атъ авziтъ къ урекiне, рецiпъndатъ къ тотълъ дела кваliфiкареa лоръ лъсъndъo дп компетенца пъвiкълъi четiторiъ.

Пе $^{25}/_{13}$ Апрiлie а. к. a фостъ пъсъ термiнълъ къndъ съ се рестаъреze Комiтатълъ. Счiреa шi дпвiтареa ла конгрегацiъne абiа a ажънсъ къ къte 2—3 зiле маi наiнте шi пътаi дп къte унъ сатъ iаръ дп чele маi тълте ромънii паъ счiътъ пiмiкъ, шi de ачееa пiчi паъ пътътъ ла парте ла рестаъраре, къndъ din контръ Унгърii din комiтатълъ дптрегъ саъ адънатъ тоцi, авъndъ дестълъ de тiмпърiъ дпцiiнцаре требъincoaсъ.

Съвскрiсълъi ia сачесъ фi de фацъ дп $^{23}/_{11}$ Апрiлie дънъ амеазi ла сосiреa Iллъстрiтатеi Сале D. Комите съпретъ Ладаi дп Феріхаz. Ачеста a соситъ катъ пела 3 оаре комiтатъ de унъ шiръ лънгъ de тръсърi шi кълърецi, a фостъ примiтъ ла марцiнea хотарълъi de маџiарii, каре дълъ аштептаъ дп Феріхаz, къ къвънтърi дп лiмба маџiаръ, апоi ла капълъ сатълъi Феріхаz de o тълцiме бънiчiкъ de Ромънi дпъръкаці сърбъторесче къ преоцiтеa дп фрънте. Шi ачia a статъ дп локъ D. Комите съпрет. Са датъ жосъ din тръсъръ шi дънъ че a фостъ салътатъ шi бine вентатъ къ къвinte кордiале ростите din партea къторва феце преоцесчi шi стрiгърi de „съ тръiаскъ“ din партea тътъторъ, аъ ръспънсъ D. Комiте съпретъ, къ таре съ бъкъръ de o аша примiре кордiалъ пентръ каре тълцътеште, тотъ deодатъ провокъ пе тоцi, ка съ аiбъ фiеште каре дпкредере дп дънсълъ ка адевъратъ ie, ка noi ромънii (зiче Iлл. са.) п'аветъ оатенi дестъi iнтелiценцi, даръ унdесъ еъ аколо ва фаче къtъ 100 ромънi (?) шi еъ воiъ тъia пiта дп доъ & &.

Dънъ ачестеa a дптратъ дп сатъ шi a трасъ петрекътъ de тоатъ тълцiмea дп Кастелълъ Графiлоръ Халлер унde саъ фостъ прегътiтъ тоате пентръ примiреa шi дпкъартiрареa de лiпсъ, апоi са репресентатъ тоцi Iллъстрiтатеi сале тотъ de кiлiнъ; къ ромънii шi ла окасiъnea аста, са ворбiтъ тотъ кат ка ла дптъia примiре.

Дп зioa ърмътоаре саъ цiнътъ тотъ конференце прелiмiнаре, ла каре шi съскрисълъ a лъатъ парте ка репресентанте алъ комънеi поастре Бъргiшъ dинпревънъ къ вро 6 Indiвizi ромънi din диверсе комъне. Комiтеле съпретъ Ладаi па фостъ de фацъ. Дп конференцеле естеа амъ фостъ noi ромънii маi тълтъ пътаi спектаторi, dискърселе къцеа унгърesче, еъ леам дпцълесъ тоате, пела noi пътаi ачела прiчепе лiмба унгъреаскъ, каре o a дпвъцатъ дп скоалъ. Унгърii аша 'съ de пъцiнi къtъ кiаръ шi din iеi лiмба лоръ пъ o счiъ тълцi, карii п'аъ ътблатъ маi тълтъ ла скоалъ. Маi дптъiъ de тоате аъ абdiкатъ фостълъ Фiшпанъ din 1848. апоi саъ фъкътъ проiекте деспре компънереa комiтетълъi de комiтатъ, деспре фънкцiънеa персопалълъi каре съ се алеагъ (Iнстрънцiънеa) деспре пътърълъ derегъторiлоръ комiтатълъi, шi саларiile лоръ, тоате леаъ фъкътъ кътъ аъ врътъ, пiчi къ пе дптреба шi пе noi, dар пiчi къ зiчea чiнева dинтре noi чева, noi кат пе ътблацii, пе мiратъ маi тълтъ de ачееa че унгърii счiа се октроесе къ атъта тъiестрie шi съле деа пътe de лъкърi конститъцiонале. Noi ромънii вedeатъ дп тоате ачестеa че ва мiстерiотъ шi ератъ таре дпгрiжiцi, къ кът o съ iасе лъкърiле тетъндъne de дпшелъчъne, къ атъта маi въртосъ, къ дп тоате пърцiле дпкотро те вiтаi пъ вedei алта декътъ тотъ стеагърiле унгърiлоръ пентръ унiа къ Унгарiа; апоi шi пропрiетарiълъ кастелълъi унde се прегътеъ тó те се пъреа, къ пентръ сакрiфiчiеле каре ле фъчea къ оспiталiтатеa, нiме съ пъ кътезе a контраziче дптереселоръ шi тендинцелоръ абсолътiстiче маџiаре, портареa брускъ, ароганца, шi фъдълiа маџiарiлор аiчi дп пътеръ маре адънацi, лiпса iнтелецiнцеi ромъne, каре съ фiе de фацъ ла тоате лъкърiле, пе бъгаръ дп марi гриji шi къцете серioасе. Nъ счiам съ дптрепрindетъ чева? шi че? орi състътъ пасiвi? Къndъ пе афлатъ дп астфелiъ de къцете тортърътоаре iатъ къ кат пе ла 5 оаре дънъ амеазi са лъцitъ вестea ка фълцерълъ къ аъ сосitъ Domнълъ асесоръ ърбариалъ Георге Романъ дп Феріхаz спре a лъa парте ла реорганисареa Комiтатълъi. Бъкърiа ромънiлоръ къ атъта a фостъ маi маре къ кът п'авé сперанцъ селъ нóть ведé дп тiжлоклълоръ, къчi счiа din iсворъ сiгъръ ка din кавсе темеiпiче пънъ $^{23}/_{11}$ Апрiлie са афлатъ дпкъ дп Орештiа шi de аколо пънъ ла Феріхazъ 25 мiлърi дистанцie фiиндъ, дi ва фi поате къ непътiнца сосiреa тимпърiъ.

Пе къtъ Ромънii акътъ ератъ провъзцi къ проптеаъ дорiтъ шi одихнiцi, пре атъта саъ тръсърitъ Унгърii маi таре ла авziреa, къ a венitъ Георге Романъ, къtъ нiме din noi паъ къцетатъ a пресънпе o сгудiтъ аша маре дптре чеi маi тълцi din еi.

Дп зiба ърмътоаре $^{25}/_{13}$ Апрiлie дптъiъ са цiнътъ къltълъ Дъmnezeeскъ дп капела din кастелъ апоi ла Бiсерiка ромънеаскъ, ла каре аъ лъатъ парте тоцi стръiнii din Феріхazъ дп фрънте къ Iллъстрiтатеa са Комiтеле съпретъ. Требъe съ дпсетnezъ къ дпаiнтea дъктълъi пънъ ла Бiсерiка шi дпапоi са пъртатъ унъ стiагъ маре Унгърескъ шi акята ведеi пе тоате стеагърiле шi кокарделе скрiсъ Ап. 1848.

Dънъ кетареa сфт. Dъхъ са адънатъ тоатъ попорiтеa дптро дпкъпере маре дп къртеa Гроfеаскъ a лъi Халлер, дънъ ачееa a дптратъ шi Iллъстрiтатеa са комiтеле съпретъ Ладаi дптре стрiгърi de élyen шi съ тръiаскъ, шi a дескiсъ конгрегацiънеa дп лiмба унгъреаскъ апоi дп чea ромънеаскъ, Комiтеле съпретъ a денъсъ жърътъптълъ, шi апоi a фостъ рiдiкатъ къ скаунъ дптре стрiгърi de бъкърiе, са комънесъ о комiсiъne провiсорiе пентръ ачea зi din маi тълцi метърii, dинтре карii пътаi пе аi пострii iатъ къпосктътъ, шi адекъ пе D. Георге Романъ денътитъ de вiче спанъ шi D. Опришъ de вiче Нотарiъ.

О къвънтаре дп лiмба унгъреаскъ зiсъ de D. Себеши, апоi ына дп чea ромънеаскъ зiсъ de D. Георге Романъ атъndao фоарте акомодате дппрежърърiлоръ аъ салътатъ пе Iллъстр. са ка комите съ-

прѐтъ а Комітатълъї пострѫ, дѣпъ каре еліевъріле ші съ тръеаскъ пѣтаї авеа сфършітъ, ѫпъ тіпърѫ къ пѣтеле Domokos Laszlo а ці̀нътъ о кѣвънтаре лѣнгъ, ші ѫнтре алтеле аѣ пропѣсъ ка комітатълъ съ декіере de баса конститоірей, леціле din an. 1848 аѣ ла тептатъ ѫн контра кълкърілорѫ de дрептърї конститоціонале din партеа сістемѐї de пънъ акѫма, ші алте асеменеа тотъ пе коарда кѣпоскътъ а маџіарілорѫ, дѣпъ ачеаста а четітъ о кѣвънтаре Стефан Белді ші аста а фостъ фоарте лѣнгъ тотъ пе теапа чеа пречедентъ, ера пентрѫ пѣблікъ кат сѣпърътоаре, къчі ел ѫн четіре се тотъ ѫнпедека, мъкар къ тіпърълъ четіторіѣ пѣрта ші окъларі. Дѣпъ ачестеа аѣ лѣатъ ворба D. Романъ ші ѫнтерміні деспікаџі а комбътът adeia de a се конститоі комітетеле дѣпъ баса леџілорѫ а. 1848 adѣкъndъ ѫнаінтре ѫнтре алте ка мотівъ de къпетеніе, къ пѣ се џіне de компетенџа конгрегаціѣнеї чі de ачеea a Dietеї a декіара de леџі валіde ѣнеле саѣ алтеле, adaѣгъndъ, къ а маї дискѫра ші десбате акѫтъ деспре ачестъ обіектъ арѣ фі пѣтаї тітълъ ірпепарабілъ келтоітъ ѫnzadarѫ, ші а пропѣсъ ка пѣтаї декътъ съ се ѫнчеапъ компѣнереа комітетълъї комітатенсъ ші челелалте лѣкрърі дѣпъ сѣпетълъ ordinaџіѣніlорѫ маї ѫналте. Штіџі Domніlорѫ че џіпетъ а къѣсатъ пъреріа ачестъї Domnѫ ѫн тоџі ѣнгърії къџі аѣ фостъ фаџъ?, еѣ оамъ асемънато къ џіпетълъ каре лаѣ datъ калълъ челъ пліnъ de інімічі adѣсъ dinaintea Троеї дѣпъ че фѣ ѫнпѣнсъ.

Тоџі съріръ de пе скаѣне ѫн сѣсъ, тоџі врѣръ а ворбі одатъ ші пѣ ѫнкепеа D. P. ѫнкънџъратъ de тоате пърџіле вреа пе тоџі съї ѫнџелеагъ ка съ ле dea респѣнсъ, ші ла челе маї de къпетеніе ѫнвектіве a datъ рефлексіѣніле кѣвеніте, ѫнвектівіле ера спре есемплъ, къ ѣнгърії зічеа сепсълъ ворбірі D. Романъ „tőrvény sértés.“ Аѣмітъ D. C. Haller Franciscu зісъ къ Наџіѣнеа маџіарь а елѣптатъ ші а datъ ліvертатеа, ші еа а елівератъ пе Ромънії фъкѫndъї лорѫшї асеменеа, къ тоате попоарьле сѣптъ егале ѫнаінтеа леџі фарь дескіліпіре de Наџіопалітате, літъ ші реліџіѣне пѣтаї короана Ѫнгаріеї требѣе съ ретънъ ѫнтреагъ. D. Романъ а рефлектатъ къ ѫн ѣнъ асеменеа касъ наџіѣнеа ромънъ парѣ фігѣра ка наџіѣне політікъ, ші апоі маџіарії счіѣ преа біне къ̀тъ е de скѣмпъ наџіопалітатеа ѣнъї попорѫ, провокъndѣсе ла зіса Б. Zai дѣпъ каре наџіопалітатеа арѣ фі маї пе сѣсъ прецѣіть de къ̀тъ мънтѣіреа сѫфлетълъї, ші къ ромънілорѫ ѫпкъ лі скѣмпъ ѫнсемпътатеа наџіопалъ ка орі кърей Наџіѣній пе пѣмънтъ. Акѫтъ аѣ ѣрматъ din тоате пърџіле ворбірі контраре асерџіѣнілорѫ D. Романъ, каре апоі саѣ сфършітъ къ ѫнчепереа компѣнерії комітетълъї.

Ла пофта маї мълтора ка се съ акчептеze фъръ десбатере челе че с'орѫ пропѣсъ ші сфътоітъ ері ѫн конференџеле прелімінаре, аѣ пропѣсъ D. Романъ къ дѣпъ че адѣнареа аѣ фостъ копкетатъ пе астъзі ($^{25}/_{13}$ Апріліе) ші ромънії пѣтаї маї тързіѣ аѣ пріміть счіреа, еї пѣ аѣ пѣтѣтъ ліа парте ла конференџеле прелімінаре афаръ de врокъџіва іар астъзі прекѣмъ съ вede, есте de фаџъ ѫнѫ пѣтерѫ de ромънії ѫнсемпатъ, аша съ се іа ла десбатере тоате пропѣнеріле. Ла обіекџіѣнеа фъкѫтъ din партеа маџіарілорѫ, ка съ фіе вепіть ші лѣатъ ші ромънії парте ла конф. прел. аѣ обсерватъ D. Ромънъ къ термінълъ вепіреї пѣтаї пе астъзі а фостъ пѣсъ, ші аша ѫнпѣтареа аста пѣ поате авеа локъ.

(Ва ѣрма.)

Копклѫзеле конгресълъї наџіопалъ сърбескъ саѣ фортълатъ ѫнтр'о адресъ детаіатъ, басатъ пе десфъшърърі істориче кътръ Маіестатеа Са. Доріnцеле съптъ пѣтаї о парафрасъачелеї програте, че а ставіліт'о маї ѫнтъіѣ Дрѣл Стоіачевічі. Челе маї ѫнсемпате пѣпкте але ачестеї адресе съптъ, деспърџіреа ѣнъї теріторіѣ сербескъ наџіопал, а Воіводіпеї, каре съ стеа сѣбтъ ѣнъ Воіводъ алесъ лівері; ѫнтродъчереа лімбеї сърбещті ка лімба офічіоасъ ші de жѫдекатъ ѫнъънтрѫл терепълъї Воіводіпеї; de пліna автопоміѣ а ачестъї терепъ ѫн афачеріле адміністратіве ші жѫдеџіаріе ѫн челе dinтъіѣ doe інстанџе.

Маї de парте се чере, ка пептрѫ челе треї комітате але Воіводіпеї съ пѣ се deпѣтеаскъ комісџі сѣпремі, чі фѣнџіѣнеа лорѫ съ о есерчéзъ Воіводълъ; аблегаціі ла діета din Пешта пептрѫ ачеле пърџі, че џънъ de Ѫнгаріа съ пѣ се алеагъ дѣпъ рънdълъ de алецере прескріс ѫн апълъ 1848, чі de ѫнтреага адѣнапцъ а Воіводіпеї, ші ачесте съ фіе репресептате колектівъ; спіскопіі ортодокші ші мітрополітълъ съ аібе скаѣп ші вот ѫн каса de сѣсъ а Пещі, ка ші чеї католічі, съ се апліче ла челе маї ѫналте дікастерії къ̀тъ доі сърбі ортодокші ші ка репресептанџі аі паціѣнеї сале; Воіводіна съ аібъ пропріеле сале ѫнсемне, пропрівл стеагъ, пропрівлъ Патрон de царь, ші пропріа сърбаре наџіопалъ. Ачесте черері арѣ фі съ се сапкџіонезъ de Маіестате ші апоі съ се прітеаскъ ка ѣнъ контракт de діета ѫнгѣреаскъ ѫн леціле дістале.

Ноі дорітъ фрацілорѫ сърбі сѣкчесъ ѣнъ ла ажѫџереа скопълъї, ѫнсъ пѣ пѣтетъ прічепе, къ дѣпъ че ѫн прівілецієле лорѫ, дѣпъ кът ле штім ноі, пѣ е ворбъ de теріторіѣ, чі пѣтаї de есерчеареа ізрісдікџіѣнеї сърбещті ѫн локъріле локъіте de еї, кът претіндъ еї ѣнъ теріторіѣ пептрѫ сіпе, ѫnde есте ѫн пѣтърѫ ѫнсъмпатъ алъ паџіѣнелорѫ стрѣіне ші ѫн спеџіе а ромънілорѫ, ші кът врѣ еї съ сѣпѣпъ пре ачестеа Воіводълъї лорѫ, ші съї факъ съ ворбеаскъ лімба лорѫ тотаї атѣпчі, кънdѣ еї се апъръ къ тънї къ пічоаре асѫпра ачесторѫ пъзѣелі џінтате din партеа маџіарілорѫ ѫн контра лорѫ. Quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris. Оаре пѣ арѣ фі ші алта кале аші добѫndі Фрацїї сърбі автопомія фъръ вътъареа ѫнведератъ ане сърбілорѫ. Ноі не ѫndoімъ, къ астфеліѫ de претепсіѣні се ворѫ пѣтеа сапкџіопа, пептрѫ къ атѣпчі локъіторії векі арѣ требѣі съ кадъ жертва оспеџілорѫ ноі, че арѣ фі ѫн контра дрептълъї патѣралъ.

Моартеа лѣї Телекі. Діета ѫнгѣреаскъ хотърѫсъ а десбате ѫн 26 Апріліе (8 Маіѣ) адреса ла кѣвънтълъ de тронъ алъ рецелъї. Ачéста зі се аштепта къ атъта маї маре ѫнкордаре къ къ̀тъ о моџіѣне алъї Діак вреа оарешкът съ фіе тіжлочітоаре. Ѫн зіоа маї сѣспѣтіть се респѣпdі ѫнсъ ѫнфіорътореа фаіть, къ кондѣкъторілъ партідеї радікале Ладіслаѣ Телекі, че фѣ атъта тітпъ проскріс, апоі ѫн тоатпа треѣть амнестісатъ de Маіестатеа Са, сар фі ѫнвѣшкатъ. Штіреа ачеаста ѫнпъртъшіть ѫн діетъ са прімітъ къ чеа маї маре дѣрере din партеа адѣнапцеї ші къ окії скълдаџі ѫн лакрьті, ѫнпъпdѣсъ астфеліѫ еаръшї десъатереа маї сѣс атінсъ, пъпъ ѫн $^{1}/_{13}$ Маіѣ. De ші кеіа спре деслегареа ачестії ѫнтъмплърі епігмътіче пѣ са пѣтѣтъ афла пънъ акѫма, ші de ачеea се дъ еї дѣпъ діферіте інтѣіџіѣні, ші діферіть ѫнсемпътате, тотъшї пеіколоџіче сарѣ пѣтеа деслега ачеаста ѫнтъмплare пріп ачеea сѣпѣпере, къ Телекі ар фі къзѣтъ віктімъ контразічерілорѫ че леа гопіть ѫн політіка са. Маре а требѣіть съ фіе лѣпта сѫфлетеаскъ, de каре а фостъ кѣпріпсъ Телекі, кънdѣ а възѣтъ, къ паџіѣнеа пѣ іа ѣрмат пънъ ла ачеea ѫнпълцare а радікалістълъї, ла каре кѣцета къ се ва пѣтеа ръпі; ші фііndѣ къ а пѣтѣтъ сімџі, къ елѣ, каре ері се легъпа ѫпкъ ѫн дѣлчеле вісѣ, къ ва ажѫпце Палатін ал Ѫнгаріеї, а вепіть ла ачелъ пѣптъ, ка съ пътіпеаскъ о слапъ рѣшіпъtoare ѫн Dietъ; фііndѣ маї de парте къ ва фі вепіть ла кѣпоштінцъ, кътъ ел а аџіцатъ ѫн тоате пърџіле пѣтаї ілѣсіѣні дѣрероасе пе потъndѣ пічі indепліні сперанцеле еміграціѣнеї къ каре а статъ ѫн легътърь, пічі аштептърiле ачелора, карії кѣцетаѣ, къ пѣџіпѣ маї паінте аграџіатълъ рефѫџіатъ, кредінчіосъ промісіѣнеї сале се ва реџіпеа дела аџітаціѣнеле політіче. Малтрататъ de астфеліѣ de кѣцете, поате къ ѫнтрѫпѣ момептъ de деспераціѣне а пѣ сѣ пе сіпе ѣчігаша тжпъ. Сітѫл de ѫнспъітъпtare че а кѣпріпсъ капітала Ѫнгаріеї дѣпъ ръспъпdіреа џіреї ѫнтрістътоаре се поате еспліка de аколо, къ Ѫнгаріа а перdътъ ѫн Телекі ѣнъ бърбатъ de маре ѫнсемпътате, а кърві аміптіре ва фі маї віе пріп феліълъ морџії ші пріп тітпълъ, ѫн каре са ѫнтъмплатъ ѣчідереа лѣї. Мълџі вреаѣ съ адскріе моартеа лѣї Телекі ѣнеї тжпі стрѣіне. —

Скаѣпълъ Одорхеіълъї а хотържтъ съ трімітъ Депътаџі ла Діета din Пешта, ші іа ші алесъ. „Exempla trahunt“ Ачеаста апѣкътъръ афлъ імітаціѣне. Сатълъ таксалістъ Ohla falu ѫпкъ алеасъ Депътатъ тотъ сире скопълъ ачеста, ші D. Комітe сѣпремъ алъ Албеї de сѣсъ певръndѣ съ рътънъ ѫн дерептълъ Ѫнгърілор а конкіематъ адѣнапца пе $^{15}/_{3}$ Маіѣ, ка съ алеагъ ші еа астфеліѣ de депътаџі. Газета ѣнгѣріаскъ, Id. Tan зіче ѫн прівінца ачеаста, къ D. Конте Емеріх Міко, Гѣвернаторілъ Трапсілванієї арѣ фі къпътатъ mandatъ дела Віепа, ка съ касéze алецериле трапсілване пептрѫ діета Ѫнгаріеї ші се опреаскъ челе маї de парте. Тотъ одатъ съ фіе къпътатъ ші Конteле Anoni ѫнсърчінаре, ка съ пѣ прітеаскъ депътаџіі арделепі, каре арѣ фі сосіть аколо, ѫн діета ѣнгѣреаскъ, ѫнсъ ел съ фіе ръспѣнсъ, къ ел ка Прешединте ал касеї de сѣсъ пѣ поате дисѣне ѫн каса de жосъ. — Videant consules etc. — Ноі амъ дорітъ діета ѫн Арделъ, ка съ пѣтетъ съ пе консълтътъ деспре челе че пе атінгъ пре ноі маї апроапе. А пе грѣві даръ къ алецереа депътаџілорѫ ла діета ѣнгѣреаскъ, de о кamдатъ пѣ поате зъчеа ѫн інтересълъ пострѫ, ші пѣ кредетъ, къ ѣнъ ромънъ арѣ пѣтеа спріжіні ачеаста ѫнтре прindere къ прецълъ de дѣпъ, че арѣ пѣтеа ізворѫ de ачі пептрѫ паџіѣнеа са, пѣтаї ка съ се факъ пърташі ла Domnia Ѫнгѣреаскъ.

Recunoscientia si multiumita.

Adeseori am cetitu in jurnalele noastre numele aceloru meritati Barbati si Mecenati cari necrutindusi denariulu 'lu sacrifica pre altariulu natiunei dein acarei sinu se tragu.

Deci si eu me aflu indetoratu a arata Onoratului Publicu numele aceloru meritati Barbati si Mecenati, dela cari, pre lenga alti, si eu me aflaiu fortunatu ami capata subsistentia cu care pona in momentulu acest'a potui frecuenta studiele academice; insa, abinitio urgendum est, asia mai intaniа amu de a multiumi On. D. Matei Necola c. r. Notariu, Ilustritatei Sale D. Ladai Komite Supremu Albei de s., Ilustritatei S. Dlui E. Macelariu Consiliariu; Reverendissimului D. Constand. Papfalvi Canonicu in Blasiu, Onoratului D. Necola Sandoru dein Orda, Onoratului D. Sim. Mihaly Profesoru in Crajova.

Daru mai vertosu am de a multiumi Ilustritatei S. Dlui Branu de Lemeny Capitanu supremu alu Fogarasiului, carele ne cautandu la nnmerósasi familia, nece la spesele impreunate cu crescerea fililoru sei, deintru cari unulu e nici in Gimnasiulu supremu, altulu la Universitate in Viena, necautandu dicu la tóte acelea spese impreunate cu sustineré familiei Ilustritatei Sale, 'mi déde si mie pre anulu acest'a unu ajutoriu de 40. fl. v. a.

Deunde se vede, ca Ilustr. S. o féce aceast'a numai dein sentiu curatu nationalu, dein amorea pentru benele comunu si cu deosebire pentru benele si innaintarea Natiunei nostre.

„Sibi gratulentur mortales
Tale tantumque (exstare) exstitisse
Humani generis decus“

Se traiasca Ilustritatea Sa D. Branu de Lemeny, p, c. si toti celialalti Mecenati ai Natiunei noastre.

Sabiu, in Serbatorile Pasciloru 1861.

Efr. Popu. m. p.
juristu.

Редактор респѣнзътор **Іоапп Рап.**

Едітъра ші тіпаріѫл тіпографіеї діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септъмънъ: Жоіа. — Препъмерацівнеа се фаче ля Сівіїй ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ кані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преція препъмерацієї пентръ Сівіїй есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жъмътате de ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърді але Трансілванієї

Nro 19. **АНЪЛЪ IX.**

Сівіїй 11. Маіъ. 1861.

шї пентръ провінціеле din Монархіа пе ан ан 5; фл. 25 кр. сар о жъмътате de анъ 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. шї церї стръіне пе анъ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа óръ къ 7. кр. шірълї къ літере мічї, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. шї пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

Монархіа Австріакъ.

Сівіїй 9 Маіъ. Екселенціа Са Пъріптеле Епископъ Andreiъ Барон de Шагъна абсентъндъ de о септъмънъ din решединца са, шї петрекъндъ лн Клъжъ, шї лн Блажъ къте 3. зіле са лнторсъ асеарă акасъ лн desплina сънътате. — Серенітатеа Са Пріпчіпеле Ліхтенштаін са лнпълцатъ ла градъ de Ценералъ de Кавалеріъ шї са денъмітъ de Komandantъ ценералъ лн Тімішоарă, еарă лн Сівіїй есте ценерал komandantъ ad interim D. Ф. М. Л. Графълъ Монтеново. — Ері dimineaца нінсъ вінішорă аічеа шї тъпцїі ераă алъї преste тотъ. — Despre челе лнтъмплате ла Фъгърашъ, unde ротънїі доведіръ търіъ, лн Nрял віторіъ.

Сівіїй 8 Маіъ. Жоіа трекът лнторкъндъсъ D. Комітe съсескъ лн Четатеа поастръ а реставрать ченътъвіратълъ, адаврндъ пеste сът лнкъ 20 de indivizї, ка съ поатъ лнтра атплоіацїі лнпъръштї, карії къутаъ постърі ла мацістратъ лн kandidaцівne; къ ачеаста окасівне лнтраръ шї доі ротънї, унъ атплоіатъ шї унъ негоцієторіъ, шї акума сънтъ din 120, 4 ротънї, зі патръ. Сътъът се алесеръ сепаторії, unde се обсервъ о процедъръ къ тотълъ перфідъ, къчї пътаї унъ kandidatъ ротънъ вені ла вотісаре шї шї ачеста пъ се алесъ, къ тоате къ лн пътъръл de пре ърт алъ „Transilvaniei“ се лаудъ політіка съсеаскъ, къ ачеea пъ аръ фі нічї одатъ політіка врей шї а чертеї, чі а лнпъкърії шї а пъчії, че пъ ватът шї періклітézъ дрептъріле шї інтереселе алтора. — Лнтръ адевъръ маї фрътоасъ шї маї лнпъчівітоаре політікъ пъ с'ар афла лн тоатъ лътеа, пе къть ла унъ попоръ аша чівілісатъ!

D. Комес къть ажънсъ лн Сівіїй лнтъіа датъ лндрептъ къвънтълъ съъ кътръ сътъшіте, зікъндъ къ ла лнсърчінатъ Маіестатеа Са Лнпъратълъ съ фіе дрептъ кътръ ротънї. Атъ вреа дарă съ штімъ, къть че лнцелеце D. Комес пріп ачеаста, деакъ пъртареа лъї лн тотъ локълъ се доведі къ тотълъ контрарie, еарă лн Сівіїй, unde есте о інтеліцінцъ de ротънї алеасъ, еші о сатіръ кърат. — Noі о спънетъ дірептъ, къ нічї пъ атъ аштептатъ маї тълтъ дела сашї, de шї пе сітълаъ ворбе дълчї, шї промісівнї тълте, къчї штімъ, къ лн інima лорă клочеште о вră пе дътерітъ асупра поастръ, каре креште къ а тътъ маї таре къ кътъ еї въдъ, къ шї ротънїї аъ лнчепътъ ашї къпоаште дрептълъ лорă. Потъ дарă газетеле се въ трімбіцъ відерсіпълъ D-воастръ пентръ дрептате, къчї фантеле ле компробеze de ажънсъ, шї пъ мерітъ а маї перde нічї унъ къвънтъ пентръ еле.

Съ дътъ Дare?

Dънъ че еші Діплота лнпъръteаскъ din 20 Октомвріе а. т. се дештептъ лн тоате попоаръле din Монархіа Австріакъ ачеea дълче сперанцъ, къ лнтрънде конституціоналістълъ еаръші лн віацъ се ворă лнтъріпа шї дъріле, каре апасъ аша таре тóте класеле локвіторілорă. Nъ ера нічї унъ стъdiъ de лінсъ, ка съ гъчештї, къ ачела ва фі маї плъкътъ ла Попорă, каре лї ва асігура ачеаста вшорътате. Dънъ че се реставрарă Комітателе лн Унгаріа, Бъпатъ, Кроація, Славоніа, ба шї лн Трансілванія, лнчепърă вніле лн гъръ маре а зіче попорълї, съ пъ маї dее дарe, ка шї 'наінте, саă челă пъцінъ, съ пъ о плътеаскъ фърă штіреа dompілорă комітатензї. Лн прівінца ачеаста фъкъ Комітатълъ Пестеї лнтр'о конгрегацівне de астъ іарнъ пашїї чеї маї квтезъторі, къчї елă пропънціе ка о лнкеере а конгрегацівнеї ачелă пріпчіпъ, къть къ ачестъ Комітатъ прівеште ка пелецівітъ орі че форть de дare, каре пъ сарă ескріе къ лнвоіреа dietei, шї пентръ ачеea ла стръпцереа еї dънъ конклъсълъ ачеста пъ пътаї къ пъ потъ лнтревені атплоіацїі Комітатълъї; дарă се опрескъ шї локвіторії орашелорă шї сателорă de а лъа парте ла колецереа еї. — Опонъндъсъ астфелъ маї тълте комітате, фіреште къ дареа са сістатъ, шї требвінцеле статълъї, каре пъ потъ рътжнea не лнпъкате, адъсеръ къ сіне пе чесітатеа de а фаче статълъ унъ лнпръвътъ de 30 міліоане флорені. —

— Възндъ Маіестатеа Са, къ пъ е сперанцъ, ка съ се поатъ адъна дареа фъръ о сілъ матеріалъ, а декіаратъ, къ, dънъ че жърісdікцівнеле църії аъ денегатъ ажторівлъ шї спріжонірea са ла ескріереа шї адънареа дъреї, се къміте ачеста нетіжлочітъ Дірекціелорă фінанціаре, шї черндъ печесітатеа, ачесте ворă фі спріжініте de пътереа мілітаре. — Дірекцівнеле фінанціаре лнчепърă дарă а стръпце дареа къ тоатъ аспрітеа, шї unde пъ о потъ лнтрепринde фъръ сілъ матеріалъ, аколо лтревінцеze ексекъції мілітаре фъръ нічї о крецаре. Астъ фелъ de ексекъції се фъкърă лн комітатълъ Тороптълълъї, Абаїварълъї, Пештіі, лн Чіонградъ, Дебреценъ, Нітра, Zenta, Стрігонъ ш. а. шї се ворă фаче претътіndenea, unde маї сънтъ рестанції, пре къть се превede фъръ нічї о крецаре шї къ маре шї тълтъ пекъзіре а віетълъї попорă.

Пресънънъндъ къ тълці dintre четіторії пострії ворă шті маї біне, къ плътескъ дареа, de къть къ че е дареа, съ пе фіе ертатъ а десбате чеваші dec-пре ръсъріталъ еї. Деакъ пресънъметъ къ оаменії dънъ че лнчепърă а се лнтълці се адънарă лн фамілії, каре лнтре сіне рădіте фъчеаъ каste, фіреште къ а лнчепътъ шї вра шї свезіле лнтре еле, шї астфелъ къутаъ маї тълте фамілії катъ de асетенea сітцетінте а се унї ла олалтъ ка аша лнтъріте съші апере інтереселе лн контра атакърілорă стръіне пріп лнпръвътателъ ажторіъ. Маї тълте фамілії ла олалтъ фъкърă сочіетъці маї нічї орі маї марі, каре апоі лші алесеръ пе чеї маї марі, de карії съ асквлте, шї карії съї кондъкъ ла врете de певое шї аша се пъскърă комънітъціле, каре маї тълте адънате събтъ унъ апъръторіъ саă кап, фъкърă статълъ, спре акърї сіцінере се черă оареші каре контрібвірі, саă дъції, шї аша се веde къ дареа саă контрібуція требве съ фіе атътъ de веке, къть есте de веке сочіетатеа отенеаскъ. Фіреште къ dънъ градълъ култърей попоарълорă, dънъ релацівнеле лорă dinафаръ шї din лънтръ, ера шї лінса de дare dіферітъ. Ла гречї лн Атіна веке лнпаінтеа лъї Солон, пъ се штіе біне, къть се плътea дареа, пентръ къ атънчї ераă сервіцііле мілітаре шї de статъ фъръ нічї о платъ. Dънъ констіцівнea лъї Солон ера пъсъ дареа пътаї пре пропріетатеа de пътънтъ, каре апоі се регълъ лнтродъкъндъсъ дареа de авере, unde фіекаре требвіа съ плътеаскъ лн пропорцівне, лнсъ пътаї лн касърі печесаріе. Ла романі се кіема дареа трібътъ, пентръ къ се плътea dънъ трібъс. Събт реції din тъіъ ера лнпърцітъ асупра капетелорă, еарă събтъ Сервіъ Тъліъ dънъ авуціъ. Събтъ лнпъраці віне лнаінте шї дареа капълъї саă капітаціа. Лн Цертаніа ера лн локълъ дърії лнтреввінцареа брацелорă лн ресвоіъ, шї унеле дарърі, че се фъчеаъ ла dъчії лорă. Каролъ челъ таре а лнтродъсъ зічітеа (dішта) шї алтеле. Dънъ че лнсъ пела анълъ 1555 се лнтродъсе міліція регуларъ саă солдації, фіреште къ се лнтродъсе шї ачі дареа църії. Спре акъреї колецере лнсъ ера de лінсъ лнвоіреа локвіторілорă лн dietъ. Dар фііндъ къ маї тързіъ ера къ греъ локвіторілорă маї сърăкъці съ іа парте ла dietele анъале, лнчепърă къ лнчетълъ а пъ ле маї черчета шї кавалерії хотърърă, ка съ лесе ла dietъ пътаї пречеї de сеата лорă шї астфелъ се лнтродъсъ пе ла анълъ 1600 лн dіете шї проба de повілітї, пріп ачеаста повілітеа се пъсе лн пъсечівне de а се еліbера de дare шї а пъне ачеаста пътаї асупра църепілорă шї четъцепілорă, пре ачестї de пре ърмъ лї къштігаръ пріп ачеea пентръ сіне, къчї ле лъсаъ оареші каре лнлеспірї. Ла лнчепътъ ера пътаї кастелълъ повілілорă къ вреокътева погоане de пътънтъ либере de дare, dънъ ачеea тоатъ посесіа повілітеї. Маї тързіъ претінсъ шї преоцітеа шї алцїі пентръ престателе сервіце, еліbерареа dела плътіреа дърії, шї de ачі лнаінте хотъраъ дареа лн тоате провінціеле, unde ера лнтродъсъ сістема феdалъ ачеіа, карії пъ о плътеаъ, прекът атъ възът шї ноі. Ла лмълціреа требвінцелорă статълъї а лнчепътъ лнсъ а се търі апъсареа асупра попорълъї кабсатъ пріп плътіреа дъреї шї ачеаста тішкъ пе повіліте ічї колеа съ прітеаскъ шї асупра са чеваш din еа. Ла ноі се редікъ ла анълъ 1848 дареа de пре сінгърії унтерї аї църепілорă шї аї четъцепілорă шї се пъсъ асупра тътворорă локвіторілорă фъръ деосебіре de кондіцівне шї de паштере. De ачі се веde, къ фъръ дare пъ потъ шї пъ поате ста нічї унъ статъ регулатъ.

Пріп дare саă контрібвцівне се лнцелеце дарă ачеea регуларъ престацівне лн бані а фіекърої татъ de фамілъ саă четъцеанъ лн кътіа статълъї, din каре апоі аре съ се лнгріжаскъ економіа публікъ (плътіреа атплоіацілорă, остъшітеї, сіцінереа ашезътінтелорă пъбліче de статъ ш. а.) Еа dънъ лінселе шї требвінцеле статълъї се поате дарă търі шї скъdea. Дареа есте de тълте фелърї. Ла ноі е обічнзітъ дареа дрептъ, каре стъ лнтре ачеea, ка лндеторітълъ ла дare съ плътеаскъ о сътъ de бані лн кътіа статълъї пънъ атънчї, пънъ кънdъ посede вре о тошіъ, саă поартъ вре о месерія орі котерц, саă віецуеште лн оаре каре релацівні. Ші ачеаста дare требве съ о поарте орі каре четъцеанъ de статъ dънъ пропорцівнea посесівнеї сале асетенea. Еа аре маї тълте ратърі, dънъ къть сънтъ адекъ обіекте de посесівне, саă de венітърі. 2. Дареа індіректъ, каре лндеторітълъ ла дare пъ о плъ-

теште dea дрептълъ, чі се іа дънъ лъкрърі, каре цінъ маі къ сеатъ de речерінцеле віецій. De ачеаста пласъ de dape цінъ вътіле, акціселе, dapea de фабрікаціюне сай продъкціюне, de консъмціюне, de ресвелъ. ш. а. Ачесте съптъ дърі аша нъміте лмпърътещті. Маі съптъ лпкъ ші алте дърі, каре кадъ съ ле поарте попорълъ лп фолосълъ съъ, ші ачі нъмърътъ dapea пентрь келтвеліле комънале, вісерічещті, скоала ш. а. dела каре нь се поате ретраце нічі вно четъцеанъ, къ атъта маі пъцінъ вп крештінъ.

Чea маі маре datopінцъ a комънелорь есте dapъ a скоате dapea dела оамені, фъръ de каре сарь ръсіпі статълъ ші не амъ фаче прадъ лп челъ маі скъртъ тімпъ; лпсъ ші статълъ аре нъмаі пъцінъ облігаціюне a лпгріжі, ка dapea съ нь се ърче песте пътеріле оамепілорь мънчіторі ші съ се лппартъ асемепea, адекъ атъсъратъ релаціюнелор локвіторілор. Ачесте релаціюні съптъ лпсъ атътъ de лпкълчіте, лпкътъ пре лъпгъ тоатъ атепціюнea ші сілінца нь се потъ коноаште къ тотълъ ші пентрь ачееа о deплінъ акъратъ лппърціре a дърій требве съ ръмънъ нъмаі вно ідеалъ, каре лп віацъ нь се ва нътea a-жънце нічі одатъ, лпсъ пентрь ачееа тотъші ръмъне проблета реціталъ ші a dietei a се апропіа кътъ се поате маі таре de ачестъ ideal. Ші ачеаста се ва нътea нъмаі атънчі ефептві, деакъ фіекаре четъцеанъ de статъ ва контребві ла пъртареа гревъцілорь статълъ лп ачееа тъсъръ, лп каре елъ лп стат ші съъ фаворіреа ашезътіптелорь de статъ поате къштіга; фіекаре аре съ престеze лп ачееа тъсъръ ла сърчініле статълъ, лп каре елъ се бъкъръ de скътіпца, че дъ статълъ персоанеі ші авереі лъі.

Дънъ че даръ Маеістатea Са лп квънтълъ de троп, къ каре a дескісъ сепатълъ імперіал арать къ de ші нь са нътътъ лпкъ цінті вно еквілібріъ лп економіа пъблікъ пентрь нефаворітоареле релаціюні конскъте, тотъші еа се аштеаптъ лп чел маі скъртъ тімпъ лптрадъкъндасе modіфікаціюнеле доріте лп тоате ратъріле de dape, требве съ нътрімъ сперанца, къ пегрешітъ ва лптра о вшърътате лпсетпать ші лп престареа дърілорь, къ атъта маі мълтъ къ кът тоате корпъріле леціслатіве але църілорь се окъпъ серіосъ къ обіектълъ ачеста атътъ de імпортантъ пентрь біаца статълъ. Пънъ че се ворь лътърі лпсъ тоате грелеле релаціюні, каре конкъргъ ачі, съ нь не опреаскъ німіка аплъті лпчетълъ къ лпчетълъ dapea, каре не есте імпъсъ, ка съ нь девепімъ лп ачееа неплъкътъ старе, а фі есекваці прін нътереа мілітарь ші прін сілъ, каре фіреште къ неарь адъче ла сапъ de лемнъ. Съ нь асквлътъмъ даръ de ачеіа, карій не лпвацъ съ нь дът dape, къчі ачеіа орі кътъ съ се арете de бвні, нь не потъ фі амічі, ші нь потъ авea tendinце бине къ noі, чі вреъ съ не лптребвінцесе de вшалте пентрь сіне, чі се аветъ 'наінтea окілорь ачееа лнпрежърare къ ші аколо, вnde са сістатъ плътіреа прін органеле комітатense, акята кадъ съ се свпънъ сілеі, ші лп локъ de dape сімплъ, требве съ плътеаскъ ші спеселе de ексекъціюне, каре de мълте орі съптъ къ мълтъ маі марі ка dapea лпсаші. Мареле бърбатъ алъ Унгаріеі Diak, фііндъ лптребатъ, че е de фъкътъ лп прівінца дърій, а респънсъ: съ плътіці: Noі даръ лп інтересълъ бінелъі попорълъі ромънескъ провокътъ Преоцітea ші інтеліцінца поастръ, каре прін пъртареа чea леалъ ші лптріжітоаре ші a къштігатъ къ тотъ дрептълъ лпкредереа попорълъі постръ, съ ле фіе ші ачі кондъкъторі бвні, адъкъндъле лпаінте анії чеі лпспъімънтъторі 1848 ші 1849, къндъ са ретрасъ маі мълці дела плътіреа дърій, ші апоі дънъ че са лппъчівітъ цара, аў фостъ къштъці лп тоате крспътъреле пътънтълъі ші астръпші ла плътіреа еі, каре фііндъ фіреште маре фъ къ атъта ші маі трea, ші рвінъ пе мълці пентрь тотъдевна.

Nь негътъ къ ачеаста нь е греа, ва dіn контра о коноаштет ші штімі, къ dавea o маі потъ пърта пътеріле третъръторе a біетълъі попорь, лпсъ дънъ че нь е къ нътінцъ, а скъпа de гревтатea еі пънъ атънчі, пънъ нь се ворь фаче челе de ліпсъ лп дієте, ярь фі грешіть жалеа a не опъне ші апоі a ажънце къ вітеле ші каселе вindъте лъндъ лътea лп капъ. Мълтъ пеа плъкътъ сімцълъ челъ кратъ ал сътепілорь dіn Лъпша, карій дънъ о кореспondінцъ dіn Газета Трансілванієі фііндъ інвітаці de жъdеле прітаріъ Csipkes съ нь маі дее контребъціюне etc. сай спъріатъ ші аў черътъ ачеаста лп скріс dела D. Фівіръш. Фіці даръ кавці бвнілорь ротъні, ші възъндъ лп фіекаре, каре въ чіаркъ кредінца воастръ лп астфеліъ de modъ, пре фарісеълъ, каре а лптребатъ пе Хс. кадесъ, съ се de dажde кесарівлъі, вртації тънтвітоареі лпвъцътърі a лъі: Daці лъі Дътnezeъ челе че съптъ але лъі Дътnezeъ ші кесарівлъі челе че съптъ але кесарівлъі.

Солепела дескідере a Сепатълъі імперіалъ.

(Вртаре dіn Np. 17.)

Еъ съптъ конвінсъ къ Двоастръ вецій счі da demнълъ de імітаціюне есемплъ de нътере лъкрътóре ші тотъ одатъ de ачеea domніре de сіне, каре кореспънde прінчініілорь de толерапціъ, ші атънчі пегрешіть въ вецій ведea ла лпкідереа сесіюнеі атътъ лп посіція Двоастръ лптърігі, къть въ вецій сімці ші опорації прін мълцътіреа Монархълъі Двоастръ ші a Патріеі.

Двоастръ въ вецій къштіга ші сімпатіа тътърорь ачелора, карій лп лптемеіереа релаціюнелорь констітуціопале коноскъ о повъ гарапціъ de бънъстареа ші de нътереа Патріеі. Еъ кътезъ a аштепта, кътъ ші квестіюнea репресептаціюнеі регатърілорь теле Унгаріа, Кроаціа, Славопіа, ші a Марелъі Прінчіпатъ Трансілваніа лп сепатълъ імперіалъ ва ажънце къть de къръндъ o фаворітоаре деслегаре дънъ тъсъра скрісоареі de тънъ a теле din 26 Февръріе a. к. редъкътоаре ла ачеаста. (Браво!) Еъ тъ лпкредъ лп прівінца ачеаста dіntro парте лп дрептъцітea лъкрълъі, (Браво!) dіn алта парте лпсъ не посітіва лп скъртъ de тоате недечіле ші скрънълосітъціле еліберата ші лпвіпгъторіъ пъшітоареа лпаінте прівінцъ a попоарълорь теле. (Браво!) Еле нь ворь лпшела лпкредереа теа, къть ва стръбате лпцълецереа адевъратеі стъріа лъкрълъі, a печесітатеі ші a фолоаселорь інстітътелорь лптемеіете de міне, чі ле ворь жъстіфіка лп фапть. (Браво!) Ка ші пънъ акята, аша ші de акятъ лпаінте ворь ста къ кредінцъ къть Domніторілъ съъ, ші еъ воіъ ведea сігърь къ лпdестъліре репресептаціюнea лптреції монархіе адънать лппреціърълъ тронълъі теъ (Браво.)

Еъ нътрескъ сперапца, къ не вотъ нътea бъкра пебънтвіці de бінекъвънтъріле пъчіі, Европа аре сімцъ de требвінца лорь, ка съ вінъ лп екъліврів репавъсъndъ de лптърътъріле апілорь de пре ъртъ, ші ка съ поатъ лптоарче депліна са нътере лпбънътъціріlорь dіn лонтръ печесарій. Біне лптемеіата цепералітате a ачестъі сімцъ імпъне нътерілорь ачееа лndаторіре, ка съ нь еспънъ перікелелорь преціосълъ бънъ алъ пъчіі. Австріа рекъноаште солідарітатea ачестеі лndаторірі, ші есте конвінсъ, къ ва фі рекъноскътъ ші de алте нътері. — Къ атъта маі маре ресълтатъ не вотъ нътea поі девота ачелорь лъкрърі, каре цънтескъ ла о дърътоаре лптемеіере a вnеі поі епоче de бънъстаре прін ъркареа орікърей активітъці пе терепълъ спірітвалелорь ші матеріалелорь інтересе, прін лпвіареа продъкціюнеі пътънтълъі, a індъстрієі ші a котерцълъі.

Міністеріълъ теъ въ ва нъпе лпаінте прелітіпареле пентрь анълъ вііторіъ, dіn каре вещі ведea, къ остепеліле a реашеza еквілібріълъ лп економіа пъблікъ, се коптінъ; Ачеаста цііторіъ пъзвіть цінтъ лпкъ нь се [illegible] релаціеле че въ съптъ къноскъте, лпсъ нъпереа лп лъкраре a автопоміеі църілорь, префектърелорь, претърелорь ші a котънелорь, апоі ші мікшорареа келтвелілорь пентрь оштіре ла сперата релптоарчере a релаціюнелорь регъларе інтерпаціопале (Браво!) не ласъ a аштепта о лпсетпатъ вшърare a бъцетълъі імперіалъ ші лп комітіва еі реставіліреа еквілібріълъі лп економіа пъблікъ песте тотъ лп нь преа лпdепъртатъ вііторіъ.

Фііндъ къ гъверпълъ теъ лпчеаркъ a лптродъче лп вnеле ратърі але конторібъціюнелорь modіфікаціюні доріте, ві се ворь преda леціле прівітоаре ла ачестъ обіектъ.

Тотъодатъ вещі пріті ші довеціле ресълтатълъі de маніпълаціюнea фінапціарь лп анълъ 1860 ші жъстіфікареа лъателорь тъсърі фінапціарі dіn темеіърі інтеціторе фъръ консепсълъ сепатълъі імперіалъ.

Лъмінатеі ші татъреі консідераціюні a Двоастръ рекомъндъ еъ преліміпаріеле пентрь регълареа релаціюнеі лптре статъ ші банкълъ паціопалъ, прін каре авемъ de скопъ маі наінте de тоате асігърареа ші індепендінца челъі dіn ърмъ. (Браво!) Ші алте пондероасе інтересе, каре таіе dіntro парте лп конпетінца лптрегълъі, dіn алта парте a маі лпгъстълъі сепатъ імперіалъ, ворь претінde a Двоастръ атепціюне ші стръбътътоареа десфъшърare, фііндъ къ еъ амъ демъndатъ, къ съ ві се аштеарпъ прівітоареле проіекте de леце.

Періоделе Історіеі, лп каре a фостъ кончесъ попоарълорь a пъші лпаінте пе кълі дежа кълкате, се лптрерътнъ лп декърсълъ секолорь dіn тімпъ лп тімпъ de хотърътоаре пънкте de лптоарчере. Ноъ нь пеа фаворітъ порокълъ ла о пачіпікъ, кіарь епохъ.

Проблета каре пеа къзътъ повъ прін сфатъл педескоперітъ ал провединцеі стъ лп ачееа, ка съ дерівът ърсітеле Патріеі порокосъ престе челъ маі греъ dіn тóте пънктеле de лптоарчере (Браво!) Астфеліъ de проблете нь се потъ деслега фъръ фатіце ші бърбътéскъ дърare, нь фъръ сакріфіче de бънъ ші de сънце; лпсъ еле требве съ се деслеце. (Браво!) Двоастръ, Domніі меі, въ вещі спріжіні, de ачеаста съптъ конвінсъ, къ кредінца веке австріакъ, къ капачітатea de сакріфіче ші de девоціюне, каре са адеверітъ маі стръвічітъ, ла тоате раселе de попорь але імперівлъі спре чea маі сігърь довадъ a сімцърелъі лорь челъі побілъ токтаі лп челе маі грелe посіціюні. (Браво!)

Кредінчіосъ сімцітоареле теле попоарь лп квънтъріле лорь de пре ъртъ, че аў ажънсъ ла міне, аў датъ къ нътерніче квінте конетълъі апъсаре, къ требве свсцінъте кондіціюнеле легътърей a тътърорь църілорь але імперівлъі теъ лптърътескъ. (Браво!)

Еъ рекъноскъ de a теа, лп фаца тътърорь попоарълорь теле пріміта ші прін ачеаста манifестаре къ апъсаре лптъріта лndаторіре de реціпте, a апъра къ a теа нътере лтпърътеаскъ, лп лпцелесълъ ідеілорь еспрімате лп діплома din 20 Октом. a. т. ші ажънсъ ла ефептъіре лп леціле фъndаментале din 26 Февръріе. a. к. ла цеперала констітуціюне (Браво!) ка вn фъndаментъ неатінцібіл (Браво!) a імперівлъі теъ лтпърътескъ вnітъ ші недеспърцібіл (стрігаре дърътоаре:) кредінчосъ къ протісіюнea депъсъ лп óра сербътореаскъ, ші атъ de скопъ a респінце къ нътере тоатъ вътъмареа еі, ка о ата каре асъпра ставерітатеі Монархіеі ші асъпра дрептърілорь тътърорь църілорь ші попоарълорь теле (стрігърі лънгцііторе).

Ші аша прекътъ поі нь вотъ лінсі a коплъкра dіn тоате нътеріле поастре пропрій, съ бінекъвінте ші Дътnezeъ лпчепътълъ ші сфършітълъ постръ, съ скътеаскъ ші вшреаскъ корона ші імперівлъ, попоарьле ші репресептанцій къ нътереа са атотъ окъртъітоаре. (Стрігърі de вівате лънцій:).

Епістола дескісъ кътръ Kolosvari Közlöny.

Фъгъраш ∧п 25 Апріле 1861.

Онорать редакціене! ∧п Nр. 65—66 а лві Kol. Közlöny прекът ші ∧п 94—95 ал жърналълві Korunk четимъ ніште кореспондінце din Фъгъраш деспре тішкъріле пентръ рекопстітъіреа копстітъціопалъ а Дістріктълві. Дакъ ачеле кореспондінце аръ епара фъръ скопъ тепденціосъ фапте, дакъ еле п'аръ атака персопалітъці ші чеде маї сфінте інтересе паціопалі, атъпчі ам лъса ка верітатеа Лор съ се одіхпеаскъ пе сафлетълві кореспондепціторъ. Даръ фііндъ къ еле скітосескъ тоатъ історіа лъкрълві, ші міе 'ті ∧псъшъскъ скъдері ∧пфлъпцътоаре асъпра ачелоръ тішкърі, ка пріптр'ачеа къ атъта маї лесне съ поатъ дерога персоапеі ші лъкръторілоръ съпретълві кънітанъ ал Дістріктълві Фъгъраш: 'ті цінъ де чеа маї сфінтъ даторіпцъ а респіпце ачеле атакърі къ бърбъція къвепітъ тотъ пе ачеа кале, пе каре аъ вепітъ. —

Жърналістіка де астъзі къ тотъ дрептълъ се прівеште де жъдецъ пъблікъ алъ фаптелоръ, пентръ ачеія ea ші аре чеа маї сфінтъ даторіпцъ а вълві дрептъ жъдекъторіъ, каре есте: audiatur et altera pars! міе каре къпоскъ лоіалітатеа ачестві жърналъ, де кънді фъі маї деспъзі къ превепіепцъ оспіталітатъ ∧п трупсълъ съб пъме де „egy oltmelléki román“ ніче пъ ші с'аръ къвені а мъ провока ла ачеа даторіпцъ а жърналістічеі, кънді мъ адресезъ къ ачестъ артіколъ кътръ Dта. Даръ фііндкъ еъ де астъ датъ съптъ впъ оспе де печесітате, впъ акъсатъ прін кореспондепціі Dтале ші а Колегъці Korunk, сокотескъ къ пъті веі ліза ∧п пъме де ръъ, дакъ къ провокареа ачеіа вреаъ а спріжіні апъраreа mea ∧п артіколълві ачеста, че сокотескъ къ пъ ва фі фъръ інтересъ пентръ пъбліколъ Dтале ші пентръ одіхпа пацізнелоръ патріеі, де каре авемъ акъта атъта ліпсъ. —

Фііндкъ кореспъпдінцеле Двоастръ din Фъгъраш din канъ пъпъ ∧п сфършітъ къпріпдъ арътърі парте фіктіціе, парте скітосіте, ші апте де а се едъче пъблікълъ ла кредінцъ къ ноі аіча ∧п Фъгъраш съптемъ пъмаї пъцінъ декътъ кратъ magyaro фагі (magyarenfresser,) аші фі преа лъпгъ, дакъ м'ашъ ∧пчерка а ле ръсторна din квъптъ ∧п квъптъ, чі сокотескъ а фі дестълъ ші маї парламептар, дакъ воіъ епара пе скъртъ фаптеле адевъратъ ∧пътъмплате къ тоате кавселе ші мотівеле лоръ. — Маї преміт пъмаї атъта, къ дъпъ че ачеле кореспондінце 'ті імпътъ міе кавса дискордіеі, мъ воіъ стръдві а аръта тотъодатъ ші ачеіа, къ пітепеа пъ ш'а бътътъ капълъ атъта ка міпе пентръ о апропіере ∧птре маціарі ші ромъпі din дістріктълъ Фъгърашълві, ші къ ∧пкътъ аста пъ міа пътътъ ревні пъмаї бърбъкъштъції впоръ індівізі din інтеліцепца маціарълъ есте де а се аскріе. —

(Ва вртa.)

Реставрареа Албеі де сась.

(Вртаре.)

Дъпъ маї мълте десбатері про ші контра Домпълъ Комітe съпретъ аъ епвпціатъ, къ Ромъпіі аъ dea фі репресептаці ∧п комітетълъ де комітатъ прін 50. мет брії, вигърії прін 50, сасії прін 15 ші секъі прін 15, ромъпіі ∧п фрънтеа лоръ D. Георге Романъ аъ декіаратъ къ компъпереа аста пъ'і дреаптъ, къчі ромъпіі пъсъ репресептаці дъпъ пропорціспеа гревъцілоръ, че ле поартъ, еар челелалте пацізні съпт песте компетінцъ ∧п комітетъ. Ілвстрітатеа са D. Комітe съпретъ а рефлектатъ, къ партеа ромъпілоръ ∧і маї слабъ, (?) къ дакъ саръ пъпе маї маре пътеръ din партеа ромъпілоръ ∧п комітетъ апоі еі аръ авеа съпрематіе (!) къ пъі къ пътінцъ, къ дакъ аре впъ Татъ 2 копіі ші din ачестіі впъл аре 2 іаръ алтълъ 10 копіі, пъі къ дрептълъ, ка авереа са се ∧ппарцъ ∧п 12 пърці егале, чі ∧п 2 пърці, din каре де жъдътате о прітескъ чеі 2 ші жъдътате чеіалалці 10 копіі (пепоці), ла ачестеа ші алте асемепеа а ръспъпсъ D. Романъ ∧птре алтеле къ асемъпареа аста пъ се поате апліка аічі, къчі ромъпіі къ чеі 10 ші челелалте къ чеі доі копіі асемъпаці, пъ даъ дареа (коптрібъція), фічіорії ла міліціе ші алте пъвері пе жъдътате, чі дъпъ пътърълъ лоръ челъ маре ші авере, ∧п коптра къреі ∧ппръжърърі фрацій пе ромъпі пъ факъ пічі о есчепцізне, съ ле плакъ даръ Дъмпіалоръ а прімі пе ромъпіі ші ла біне ка ші ла гревъці.

Тоатъ ромъпімea аъ стрігатъ къ пъ съптемъ мълцетіці къ пътърълъ метбрілоръ комітетълві ші а черътъ ∧ппротоколареа ачестеі петълцетірі протестъпдъ тотъ de одатъ ла ачеаста ші ∧п коптра а тоате пе баса аста фъкъпде; дъпъ че са промісъ ка протестеле се воръ ліза ла протоколъ, іатъ къ вепі D. Протопопъ гр. орт. din Палошъ Гежа ші къ фіълъ сеъ парохълъ din Хашфалъ ∧п апропіереа ск авпълві presidialъ кат ∧ппіпсіші de спріпаре de Korteskedisii вигърі ші декіаръ кат къ гъра de жъдътате ∧пчетъ de маї пъі авzeaі, къткъ еі ъсъ мълцъміці ка съ фіе ∧п комітетъ метбрі ромъпі пътаі 50. саъ маї апропріатъ ші алці преоці ка съ dіспъте декеарацізпеа аста, ∧псъ пъ леа маї фостъ іертатъ а маї ∧п тіпde ворба. (Періреа та din тіпе Ісраіле! Р.)

Дъпъ ачеаста лі саъ датъ ромъпілоръ воіе din партеа Ілвстрітатеі сале а Комітелві съпретъ ка ∧п тімпъ de 1 óръ din ліста лоръ че о dedвсъ ші каре къпріпdea песте 100 de пъме пентръ метбрії de комітетъ се аліагъ вп пътъръ de 50. пе каре воръ еі, ші а сістатъ сесізпеа пъпъ атъпчі. Дъпъ ачеea саъ четітъ ліста метбрілоръ ші фііндъ тімпълъ прънзълві саъ ∧пкеіатъ сесізпеа ші D. Комітe съпретъ а вестітъ адънареі, къ къ асченцізпеа метбрілоръ комітетълві тощі се потъ дъче а касъ, ші къ дъпъ прънзъ сс воръ алеце Дерегъторіі de комітатъ.

∧п сесізпеа de дъпъ аміазі а дскеаратъ Ілвстрітатеа са D. Комітe къ пе фііндъ біне къпоскъте персопеле din комітатъ апці пентръ офічіъ репъпціе de дрептълъ dea kandida, ші компъне о комісізне de 20 метбрії, каре съ факъ kandidaціа ші апоі тъпе адекъ $^{26}/_{4}$ Апріле съ се факъ алецереа, ∧псъ маї ∧пті прін аклатаціспі, ші пътаі ∧п касъ de ліпсъ прін вотісаре, ка съ се къштіце тімпъ; метбрії ∧п комісізпea аста аъ фостъ din партеа поастръ деспътъ прота Гіажа ші преотълъ Втешапъ ші конс: Романъ. О ліст компъсъ de ромъпії ∧п каре а фостъ ∧пшіратъ пътеле інтелепцпеі ромъпе капаче de апрімі фъпкціспі ∧п комітатъ ∧п пътеръ de 16 ромъпі, ∧птре карії фігъра пътеле а 6 Ізрішті практічі: пентръ постърі кардіпале іаръ чеіалалці пентръ адміпістрацізпе ка пе Ізрішті даръ тотъ бърбаці харпічі. Ne тъгълетъ къ dіптръ вро 50 de постърі, каре саъ кроітъ пентръ комітатълъ ачеста, doар тъкар 16 се воръ da ла оатепії пострі ∧псе ресълтатълъ а ешітъ алтъміптрелеа.

Къцетъ къ пъе de прісосъ а котетора впа счепъ, ла каре атъ фостъ de фацъ, адекъ ∧п 25 Апріліе дъпъ сесіе, кънді Парохълъ din Бъргішіъ челъ впітъ Ніколае Фаркаш къ Протопопълъ Геажа діскъра аша: дъмпіата D. Протопопе тотъ ашіа еі фъкътъ ші ∧п апълъ 1848 кънді саъ алесъ депътації ла діета din Пешта ка ші акъта адекъ інтереселе романімеі ле калчі ∧п пічоаре ка вп репегатъ, пъ ціаі маї лъсатъ пъравълъ? &. &. Протопопълъ катъ тъчіа ші ∧пгіція, ∧псъ къ атъта пъ се віпdека ръпітъра ромъпілоръ провепітъ din сервіліствлъ лві. (Дърере! Р.)

∧пкъ впъ іпчідептъ: дъпъ че ромъпімea а везътъ къ D. Романъ п'а вепітъ къ къцетъ dea пріті постъ чі dea апъра кавса ромъпеаскъ тотъ ∧п zioa аста пъ ш'іаъ датъ стъмпъръ пъпъ паъ апліватъ пе помепітълъ Domnъ dea декіара къ прітеште постълъ de Жъde прітаріъ, къ карелъ ∧пбіа.

(Ва вртa.)

∧п ревіста політікъ а съптъмъпеі трекъте авем съ ∧пcemпъmъ вртътоареле.

∧п $^{13}/_{1}$ Маіъ прекът аміптіserът аъ ∧пчепътъ десватеріле чеде марі а дрептърілоръ de статъ ∧п діета Бигарієі, ші кънді ера ∧пкордареа цепералъ маї ∧птінсъ, атъпчі Деак се ръдікъ, ка съ'ші ∧пdрепте квъптълъ кътръ адънаре. Квъптълъ лві, каре пентръ ∧пгъстімea спаціълві пъ'лъ пътетъ ∧ппъртъші ∧п тотъ къпріпсълъ, есте фоарте маре, ші аре треі пърці de къпетепіе 1. Че съ зікъ діета престе тотъ, 2 кътръ чіпе съ ∧пdрепте еа квъптълъ съъ, 3 ∧п че формъ аръ авea діета съ се декіаре. ∧птребареа din тъіъ са деслегатъ пріп ачеea, ка съ се факъ адресъ кътръ тропъ ші ∧п проіектълъ ачестеі адресе чере Деак ∧птро ворбіре ацеръ ші фрътоасъ, докътептатъ къ аргътепте din дрептълъ de статъ алъ Бигарієі пічі маі мълтъ пічі маі пъцінъ, декътъ сасціпереа індепепдінцеі Бигарієі, теріторіала ші політіка ∧птреціте а еі, ∧пдеплініреа діетеі Бигрешті пріп кіетареа аблегаціlоръ Кроаціеі, Славоніеі ші Трапсілваніеі, депліна рестітъіре а леціlоръ вигрешті, ревпtродъчереа впъі реціт індепепдінте парламептаріъ алъ Бигарієі ші а впъі індепендінте міпістеріъ вигрескъ. Ачесте се черъ ка о прекопдіціспе а орі къреі копсълтърі маї de парте; ∧псъ тотъ одатъ се ші декіаръ, къ Бигаріа пъ ва трімите пічі одатъ аблегаці ла сепатълъ імперіалъ, къ Бигаріа пъ ва ста пічі одатъ кътръ Австріа ∧п алта релаціспе, de къть пріп впіа персопалъ кърать, къ Бигаріа пічі одатъ пъ се ва лъса de санкціспea прагматікъ ші de леціле din 1848, къ Бигаріа пічі одатъ пъ ва къпоаште алта котънътате къ Австріа, декътъ ачеea, къ ва рекъпоаште тотъ ачеea дінастіъ ші къ Бигаріа, петълцътітъ къ о автопоміъ къцетатъ ∧птре марціпіле статълві, пъ вреа съ фіе прівітъ ка о парте асемепе ∧пdрептъцітъ къ челелалте провінчії але Австрієі, чі съ стea фацъ къ еле ка о пропріъ съверапъ пътере. — Че се атіпце de адоа парте, рекомъпdъ Деак а ∧пdрепта квъптълъ кътръ ачела, каре а кіематъ діета ші каре сіпгър аре пътере а кіема ші мъдларії, карії ∧пкъ ліпсескъ, адекъ кътръ Маіестатеа Са Франціскъ Іосіф І. — ∧п прівіпца пъпктълві ал треілеа се ліптъ Деак асъпра проіектълві впеі ресолъціспі ші рекомъпdъ форма впеі адресе, зікъпdъ къ пъ е пічі впъ есемплъ, ка діета съші фіе ∧пчепътъ фъпкціспеле сале къ о ресолъціспе, ші пъ аръ фі ∧ппъртъшіть къпріпсълъ еі ачелъіа, дела каре діета аштеаптъ ∧пдеплініреа кондіціспелоръ пропъсе de са; къ пъмаї атъпчі са апъкатъ міжлокълъ ресолъціспеі, кънді амвеле партіде ста контра ла прагълъ впеі дескісе врътътъшіі. Докътептеазъ маї de парте, къ de ші ∧мпъратълъ Ferdinandъ па рес ігпатъ ∧п фортъ леціть, ачеаста ресігпаціспе тотъші есте о фантъ конплініть ші каре вреа съ афірте, къ авдікаціа са фъкътъ пъмаї пептръ провінчіеле ереспе еар пъ ші пентръ Бигаріа, ачела грешепте ∧ппротіва санкціспеіпрагматіче, де аръ вреа ∧псъ чіпева, ка съ фіе дрептъ кътръ санкціспea прагматікъ, съ декларе авдікареа ші ∧п прівіпца провінціілоръ ереспе ка певалавіль, пентръ къ е певалавіль пентръ Бигаріа, атъпчі аръ вепі ∧п контразічере къ попълъчіспea провінчіелоръ ереспе ші къ тоатъ діпломаціа Европеі, карea а рекъпоскътъ пе Маіестатеа Са de реце ші ∧мпъратъ.

Ачесте съптъ пъпктеле de къпетепіъ че се къріпdъ ∧п програта фъітосълві Деак деспре каре зіче „Преса“ къ есте впъ протестъ пъпмаї асъпра констітъціспеі din февруаріъ, чі ші асъпра Діплометеі din Октомвріе, ші прімірea еі пъ се поате къцета фъръ о ръпперe къ леціле імперіале ∧птъріте къ вреокътева зіле ∧паінте de пе тропъ ∧птр'впъ modъ сървъторескъ, ва пічі ∧пспші фъръ о формалъ ловітъръ de статъ. Че се атіпце de поі, поі фіреште атъ къътатъ ∧п ачестъ програтъ а лві Деак dъпъ ачеле пъпкте, каре ле пътеатъ аштепта дела репъмітълъ лівералъ ∧п прівіпца пъсечіспеі че вреа съ асемпеазъ пацізнелоръ пемаціаре фацъ къ пацізпea маціарълъ, ∧псъ пъ атъ афлатъ пічі о ∧пdестълъіре ші деакъ Деакъ чел модератъ ворбеште астфеліъ, атъпчі пътет ші че авемъ de а аштепта дела партіda редікалъ. Газета віепезъ „Ост Вест“ карea ші а лватъ de девісъ апъраreа попорълві славъ ∧п цепералъ, ші къ о тактікъ фоарте мълцътітоаре пъ ∧пчеатъ а апъра ші ∧птереселе ромъпілоръ ∧п тоатъ діректіа, пентръ каре авемъ съ пе арътъмъ рекъпоштіпца поастръ ші съ о спріжіліть din тоате пътеріле, а лватъ ла речепсізне токтаі ачеле пъпкте din програта лві Деак, каре пе інтересесъ ші пре поі маі мълтъ ші каре речепсізне о съвскріетъ ші поі ка пе а поастръ.

Ne маціарії, „зіче Деак“ аъ претепсізпі ∧п прівіпца паціопалітъції лоръ, ші Кроаціа ші асъпра пъсечіспеі сале ∧пdрептълъ de статъ, маціарії пъ ігпореазъ ші пічі пъ потъ съ ігпореze ачесте претепсізпі, еі вреъ съ факъ тотъ, че

се поате комбина кѫ дптреџімеа ші independinца Ѳнгаріеї ші че арѫ ѳні тоцї четъценії църії дп інтереселе ші сімџімінтеле лорѫ, ва еї вреѫ съ modіфіче ачеле ordine дп леџі, каре арѫ ста дп дрѣтвлѫ ачестеї дірекџіѳнї пе baza кѵвііпцеї, спре ачеаста дпсъ есте абсолѵтѫ de липсъ дптреџімеа Dietеї, фъръ каре пѫ се поате слозозї дieta нічї дп акте леџіслатоаре, нічї дп комбінърї асѫпра дпкоронърії. Ноі вретѫ, зіче Деак маї департе, а десволта ші дптемеіа віаџа поастръ конституџіонал пе baza деплінеї егалеї дндрептъџірї. Ноі вретѫ ка дп прівінца тоталеї дмпъртъшірї ла вѫпътъџіле дрептърілорѫ четъцене съ пѫ дптемееze врео діферінцъ нічї реліџіа нічї націоналітатеа дптре четъценії ачестеї церї, тоате ачеле діспосіџіѳнї але леџілорѫ пѳстре, прін каре сар цертърї ачеаста егалъ дндрептъџіре dорімѫ ноі а ле modіфіка дпкъ дп ачеаста dietъ атъсърѫтѫ черінцелорѫ дрептъцї ші а кѵвііпцеї. Спре ачестѫ скопѫ дпсъ требѵе съ се реактівеze сѫспендателе леџї кѫ депліна пѵтере.

Ачеста есте пасаџіѵл чел маї дптересантѫ пентрѫ ноі дпсъ тотѫ одатъ ші маї плінѫ de контрадікџіѳнї дп тоатъ програма лѵї Деак; къчї ноі амѫ дорітѫ ші амѫ петіџіонатѫ, ка націѵнea ноастръ съ се рекѫноаскъ ка перфект егал дндрептъцітъ ла dieta Трансілванієї прін ѳнѫ артікѵлѫ de леџе ші апоі пе baza ачеаста съ регѵлътѫ тоате челелалте релаџіѳнї але ноастре. Ла ачеаста дпсъ респѵнde Деак, къ фъръ дптреџіреа dietеї пѫ се потѫ пертракта акте леџіслатоаре, аша дарѫ съ меаргѫ маї наінте ла dietъ кроаџіеї, сърбіеї ші арделеніеї ші аша съ рекѫноаскъ імплътітѫ компетінца еї.

Dieta ѳнгѫреаскъ есте компѵсъ пе baza леџілорѫ din 1848, асѫпра кърора спре апъраrea націоналітъџіеї ноастре неатѫ рѫдікатѫ кѫ тікѫ кѫ таре ші неатѫ лѫптатѫ бървътеште. Пѵтемѫ дарѫ ної мерџе ла dieta ѳнгѫреаскъ пънъ пѫ ва аврога еа леџіле din 1848 ші прін ачеаста decaвоѵндѫ idea ѳнѵї статѫ націоналѫ маџіарѫ, каре пѫ рекѫноаште егала дндрептъџіре а націоналітъџілорѫ, а не da гаранџіъ кѵвепітъ, къ посіџіа ноастръ націонал ші політікъ пѫ ва фі есѵсъ ѳнорѫ перікле? Ачі пѫ не dъ Деак нічї о декіараџіѳне. Е адевърѫ, къ бърбаџії пострії дела Dieta Ѳнгѫреї лѫкръ дптро солідаритате есетпларъ, ка съ не асігѫре стареа політікъ ші націонал, дпсъ дпсѵші кондѫкъторіѵлѫ ачесторѫ лѫкърї D. сѫпретѵлѫ Комітe Гожdѳ зіче пре апріатѫ спре мѫлцѵмірea ноастръ, кѫмѫ възърѵмѫ din Гаz. трап. къ ноі пѫ не потемѫ мѫлцѵмі кѫ чева дрептърї сеаѫ промісіѵнї џенерале, къчї ачестеа се потѫ еспліка дп тотѫ кіпѵлѫ, сѫнтѫ ка чіста лѵї Еркѵле, дп каре поате дпкъпea фоарте мѫлтѫ, чі поате фі ші аша de стрімтъ, кът се пѫ о поџї порта; — чі ноі требѵе се не спечіфікѵмѫ претенсіѵніле ноастре ші се претіndemѫ кѫ тоатъ енерџіа рекѫноаштереа ачелора, ші къ леџе пермісівъ съ пѫ прімімѫ, къчї ачеаста е німіка тоатъ, чі нѵмаї імператівъ.

Педека десволтърії націонале а націѵнелорѫ не маџіаре стъ токмаї, dънре кѵмѫ о рекѫноскѫ ші чеї маї moderaџї бърбаџї нетаџіарі, дп леџіле din 1848, ші нѵмаї dieta ѳнгѫреаскъ есте дндрептъџітъ але дндрепта спре дпнъчіѵіреа ноастръ, къчї ворвіndѫ кѫ „Ост. Вест.“ ноі ромънії ші славії аскѫndemѫ дп пептъріле ноастре маї фъръ нічї о есченџіѳне ачелѫ дорѫ, а не дпџелеџе кѫ маџіарії ші а комплана діферінцеле ноастре de амвеле пърџї. Ноі пѫ претіndemѫ німікѫ дела маџіарі, че арѫ прежѵdека нѵсечіѵнеї дндрептѵлѫ de статѫ алѫ Ѳнгаріеї; ноі пѫ черемѫ дела еї ресігнареа ла дндрептърї, а къроръ скѵтѫ есте de липсъ аша поъ, ка ші лорѫ, ноі пѫ черемѫ дела еї нічї о жертъ, нічї о сѫбordінаре ла маіорітатеа челоралалте націѵні: дпсъ пентрѫ ноі тоцї черемѫ асеменea дрептѫ, чел претіndѫ ші дъншії ші дела ачеаста черере пѫ не вомѫ лъса нічї одатъ ші нічї сѫптокондіџіѳне, дпгріжеаскъ еї de посіџіѳнea політіко-націонал дп статѫ ші de лімва ноастръ аша прекѵмѫ дпгріжескѫ de а лорѫ, ші тоате діферінцеле сънтѫ рѫдікате.

Се аштепта ка програма лѵї Деак съ фіе прімітъ кѫ ѳнѫ ентѵсіастѫ ѳнанімѫ, дпсъ dънъ кѵмѫ ведемѫ din газете, Ніарі дї фъкѫ de локѫ ніште обіекџіѵнї, каре дпсъ Деак ле ръспінсъ кѫ търіе, Колотоп Тіса крede къ о міжлочіре дптре Австріа ші Ѳнгаріа е кѫ пепѵтінцъ, къчї ачеаста есте консекѵентъ нѵмаї дп ачеea, къ пеагъ дрептъріле църії, ел пѵне челѫ маї маре пond пе ачеea, къ сѫспінerea ѵнеї Ѳнгаріе либере есте дп інтересѵлѫ Европеї ші анѵмe алѫ Цертаніеї ші чівілізаџіѳнеї (?). Ел пѫ вреа адресъ пънъ атънчї пънъ кѵndѫ монархѵлѫ пѫ се ва пѵне не терепѵлѫ леџілорѫ. Съ се факъ конклѵсѫ, каре съ кѫпrіndъ проіектѵлѫ лѵї Деак кѫ ніште дптіndерї маї марі, ші съ се епѵнчіъ ка кѵцетѵлѫ церії: рѫдікареа челоралалте сарчіні ѳрбаріале ші лорѫ асеменea егала дндрептъџіре а реліџіѵнелорѫ ші націоналітъџілорѫ, лібертатea котерчіѵлѵї, ашезареа de вапче, і потекаре, ші ачеаста са прімітѫ кѫ маре плъчере. Аѫ ворвітѫ ші алџії про ші дп контра адресеї кѫ фокѫ ші кѫ атакърі дп контра рецімѵлѵї австріакѫ.

Саѫ афлатѫ ші ѳнѫ проіектѫ а лѵї Телекі Ласло пентрѫ о кѵвѫптаре ла десватеріле de адресъ, каре кѫпrіndе мѫлте віолепџе ші дескопере фъръ крѫцаре рѫпѵра дптре Ѳнгаріа ші Австріа, апоі дшї петрече дп грозавъ дндестѵліре кѫ дескріереа патімілорѫ, каре а адѵсѫ сістета лѵї Бах асѫпра Ѳнгаріеї, еа дпсъ аратъ ші ѳнѫ сімџѫ маї кълдѵросѫ пентрѫ попоаръле петаџіаре, каре нічї ѵнѵлѫ dintre маџіарі пѫ ла аратът пънъ акѵма, ші зіче;“ лімва ноастръ съ фіе фъръ деосебіре de класе ші de реліџіе адевъратѫ демократікъ ші еаръшї аша фъръ деосебіре лімвістікъ ші націоналъ адевъратѫ фрънцескъ. Еа съ фіе тот одатъ еспретісіѵnea адънчеї ноастре сімпатії пентрѫ мале европене інтересе de економіа попорѵлѵї, дптре каре челѫ маї еminентѫ есте лібертатea індѵстріеї ші а котерцѵлѵї. — Еа съ лѫкре дппъчіѵіторіѫ асѫпра ачелорѫ локѵіторі аї църії карії ераѫ пънъ акѵма ескішї дела дрептъріле конституџіонале, дптре карії пѵтърѫ еѫ ші ісраілтепеї, прін пегрешіта промісіѵне, къ егалітатea дрептърілор реліџіоасе, політіче ші четъцене се ва дптinde асѫпра тѵтѵрорѫ конфесіѵнелорѫ фъръ деосебіре. Еа съ лѫкре дппъчіѵіторіѫ асѫпра нетаџіарілорѫ локѵіторі аї патрієї ноастре прін ачеea, къ не вомѫ аръта гата а ле копчede ші гарантіса тоате дп прівінца інтереселорѫ лорѫ реліџіоасе ші націонале, фъръ деосебіре de лімвъ, націоналітате ші реліџіе пе baza перфектеї егалітъџі de дрептѫ, дпкътѫ дптреџімеа комвнеї ноастре патріе пѫ с'арѫ періклі та. etc.

Дптралтеле атътѫ Деак, кътѫ ші Телекі ворвескѫ нѵмаї de націа Ѳнгѫреаскъ, каре сінгѫр дѵпъ пъреrea лорѫ се вede а фі сѵверап дптре тоате челелалте націѵні de сѵтѫ корoana Ѳнгаріеї.

Дп Сепатѵлѫ імперіалѫ саѫ десбътътѫ дп атъndoe класеле проіектѵлѵї de адресъ ла кѵвъптѵлѫ de тронѫ, каре дптопеазъ ѵнітеа монархіеї, ші егала дндрептъџіре а попоарълорѫ, атъndoe фъръ прімите de Маіестатеа Са кѫ плъчере ші мѫлцѵміре. Апоі се лѵаръ ла десватере дп касъ de жосѫ маї мѫлте обіекте. Челе маї дпсемнате сънтѫ проіектѵлѫ Дролѵї Гіскра, ка съ се скімбе ші дптрецеаскъ § 9 din леџеа фѵndamенталъ деспре репресентаџіѳнеа імперіѵлѵї астфелїѫ: сепатѵлѫ імперіалѫ се ва конкіема de Маіестатеа Са дп тотѫ апѵлѫ ші деакъ с'арѫ dісолва атънчї требѵе дп декѵрс de 3 лѵнї еаръшї конкіематѫ ші проіектѵлѫ ка депѵтаџіі сепатѵлѵї імперіалѫ ші аї dietелорѫ съ пѫ се поатъ нічї одатъ лѵа ла респѵndere пентрѫ вотізареа лорѫ ші пентрѫ еспрімата опініѵне ла ачеста нѵмаї дп лъѫптѵл адѵпанцеї пе базаordінеї de лѫкраре, апоі ші пентрѫ респонсабілітатеа міністеріѵлѵї.

Dieta кроатікъ а трімісѫ о депѵтаџіѳне ла дмпъратѵлѫ пентрѫ копчederea de а лѵа парте ла репресентанца dietеї ші конфініѵлѫ мілітаре ші пентрѫ апексареа Далматаџіеї ла Кроаџіа. Дп 8 Маіѫ п. к. а прімітѫ Маіестатеа Са ачеаста депѵтаџіѳне, ші іа датѫ ѳртъторіѵлѫ ръспѵnсѫ: Інстітѵтѵлѫ мілітарѫ алѫ конфініелорѫ есте о нечесітате пентрѫ дптрегѵлѫ статѫ ші пентрѫ місіѵнea чea маре, каре ва авea de деслегатѫ націа кроато-славонъ, репресентаџіѵнea конфініелорѫ дп dieta кроато-словапъ пѫ се поате комбина кѫ інстітѵтеле мілітаре.“

„Фіindѫ дпсъ къ dieta de фаџъ кроато-словапъ аре съ decідъ асѫпра релаџіѵнелорѫ дрептѵлѵї de статѫ ал Кроаџіеї ші Славоніеї, ші конфініѵлѫ мілітаре фортеze о парте дптреџітоаре а регателорѫ теле Кроаџіа ші Славоніа копчedѫ, кѫ прівінцъ ла деслегареа ачесторѫ дптребърї, каре атінгѫ ші конфініѵлѫ мілітарѫ, пентрѫ акѵма ші репресентаџіа конфініѵлѵї пе baza леџії електорале din анѵлѫ 1848.“

„Dорінца меа а фостѫ ші есте дпкъ, ка Далмаџіа съ се ѵнеаскъ кѫ Кроаџіа ші Славоніа, фіindѫ дпсъ къ атътѫ маіорітатеа кътѫ ші мінорітатеа dietеї Далматіне са декіаратѫ, ка кестіѵnea ѵніреї съ пѫ вінъ маї наінте ла decідere, пънъ пѫ се ва хотърѫ посіџіѵnea дп дрептѵлѫ de статѫ ал Кроаџіеї ші Славоніеї, ші фіindѫ къ еѫ рекѫноскѫ ачеаста de дреантъ ші кѵвііпчіоасъ, потѫ пѵтаї се въ рекотѵnd, ка ачеаста дптребаре съ се іа кътѫ маї кърѵndѫ ла десватере дп dieta Двоастръ, ші съ міо аштерпї спре апробаре.“

Ѳнеле газете вреѫ съ штіе къ ѳніреа Далтаџіеї кѫ Кроаџіа се ва копчede пѵтаї атънчї, деакъ ачеаста ва трімите депѵтаџї ла сепатѵлѫ імперіалѫ. Актеле рѫпѵнчіътоаре ла тронѫ але Дмпъратѵлѵї Ферdinand ші архідѫчелѵї Каролѫ саѫ трімісѫ Dietеї кроатіче. Дп реџімептеле, каре стаѫ сѫбѫ Банѵлѫ Кроаџіеї, саѫ ші ескрісѫ алецеріле.

Дп 11 Маіѫ к. п. а авѵтѫ депѵтаџіі конгресѵлѵї націоналѫ сърбескѫ аѵdienціе ла Маіестатеа са, ші а мѫлцѵмітѫ пентрѫ аплачідареа конгресѵлѵї, дндрептѵndѫ тотѫ одатъ кътре дпалтѵачеашї рогареа, ка конклѵселе конгресѵлѵї съ се дндепліпеаскъ пе калеа леџіслаџіеї. Маіестатеа Са респѵnсъ ла кѵвѫптареа, карea о џінѫ D. Епіскопѫ Кепкелац акчептѵnd ла лоіалітатеа сърбілор ші ѳнітеа статѵлѵї аша: дп момептѵлѫ дп каре еѫ амѫ пропѵнчіатѫ релпкорпорареа Воіводінеї сърбешті, амѫ авѵтѫ деосебітѫ ші ачелѫ дорѫ, а ведеа дптъріте прівілеціеле сърбешті, маї алесѫ ачеле, каре се редѫкѫ ла націоналітате ші лімвъ. Спре ачестѫ скопѫ ам апла чідатѫ конгресѵлѫ сърбескѫ, ші еѫ съптѫ фоарте рекѫноскъторіѫ пентрѫ лоіалітатеа, кѫ каре а деслегат конгресѵлѫ проблета ачеаста. — Комісарівл міа предатѫ операторіѵлѫ, ші еѫ амѫ датѫ дежа нечесаріа інвіаџіѵне ка съ се черчетезе, ші съ се адѵкъ ла конкеіере, пе дрѵмѫ леџівітѫ — фіindѫ дпсъ къ Двоастръ аџі атінсѫ дп ачеаста кѵвъптаре ѳнітеа статѵлѵї, еѫ сперѫ къ націѵнea сърбеаскъ, каре тотѫ деѵна са довedітѫ кредінчоасъ ші леалъ, ші акѵма черѵndѫ нечесітатеа ва фі гата спре орі че сакріфічі.

Дп афаръ се вede оареші кѵмѫ о сітѵаџіѵне маї бѵнъ пентрѫ Австріа. Англіа се аратъ мѫлцѵмітъ кѫ конституџіѵnea датъ de Дмпъратѵлѫ, дпсѵші Цертаніа се паре а фі маї аплекатъ кътръ дѵnса. Дп Італіа сънтѫ дпкъ тѵрбѵрърї din лонтрѫ ші пентрѫ акѵма пѫ се вede din партеа ачеea чевашї темере. Нічї десваркъріле фъкѵте дп Тѵрчіа пѫ ворѫ авea деокамѫ датъ врео інфлѵінцъ кѵмпънітоаре асѫпра поастръ. Франџіа вреа съші трагъ трѵпеле din Сіріа ші din Рома. Дп Полоніа тотѫ ферве, дарѫ ші дп Рѵсіа сънтѫ тішкърї реліџіоасе.

Дп вечіпеле Прінчіпате саѫ компѵсѫ ѳртъторіѫ міністеріѫ кѵмѫ се зіче ліберал moderат: Прес: Б. Катарџіѵ, de жѵстіџіѵ: К. Врълоіѵ, de фінапцъ: П. Dim. Гіка, de Кѵлтѫ ші Inc. пѵб: І. Каптакѵzino, de афачеріле стрѣіне: Арсакі, de ресвелѫ ad-інтерімѫ Колонелѵлѫ Сетешескѫ. Dѵпъ Моніторѵлѫ офічіалѫ алѫ Молдовеї, Мъріа Са Doamna Елена Кѵza a фостѫ прімітъ дп Тѵілерії de Дмпъратѵлѫ ші Дмпъртеаса франџозілорѫ кѫ тоатъ опоареа.

Сервіа прін трімісѵлѫ съѫ Гарашанін съ фіе ізвѵтітѫ дптратъта, дпкътѫ поарта се аратъ аплекатъ а рекѫноаште претенсіѵнеле сърбілорѫ, каре се редѫкѫ ла рекѫнóштереа ересітоаре а Domніеї Прінцѵлѵї Міхаіл, ші ла ешіреа тѵрчілорѫ din Сервіа.

Дпштііпцаре.

Каса кѫ катѫ сѫѫ Np. 1107 дп ѵліца рострарівлѵї, каре аре о болтъ, о кѵрте таре кѫ аратъ de поставѫ, шопрѫ кѫ поѫѫ, дп стареа чеа маї бѵнъ, ші о грѫdінъ, се вinde din мжпъ ліверъ. Кѵмпърътorії се потѫ дпцелеџе деспре ачѣста кѫ пропріетарівлѫ еї аколо.

Редактор респѵnзътор **Іоанн Рац.**

Едітѵра ші тіпарівл тіпографіеї діечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмераціъпеа се фаче ан Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібіїў есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеї

Nro 20. ANUL IX.

Сібіїў 18. Маіў. 1861.

шї пентръ провінчіеле din Монархіе пе ун ан 5; фл. 25 кр. еар о жъметате де ан 2. фл. 6:½ кр. Пентръ прінч. шї церї стръіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ ынтжіеа óръ къ 7. кр. шіръл къ літере мічї, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. шї пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

II. Оріентаре.

Мъніціпалітъціле Патріеї ноастре але Ардеалълї сăў реставрать, шї Амплоіацій сăў пасă din бърбацї індіцені. Ынсъ сар ыншела тотінсъл, карele ар пресъпъне, къ реставрареа мъніціпалітъцілор арделене сар фі съвършіть къ респектареа тътърор факторілор, че астъзї аў ажънсă ла партіціпареа Мъніціпалітъцілор реставрънde. Ноі ачі ынделецетă Прінчіпіъл Репрезентанцеї de попорă, ва съ зікъ, de тоате класеле імпопълъчіънеї ынтр'о мъсъръ, че мълцъмеште пре тоцї факторії імпопълъчіънеї пъмтаї din прівінца політікъ, чі шї націонале, шї конфесіонале. Тóте ачестea ле зічетă пе база ачелор леџї din 1848, каре ноі Ротъніі пă ле прекъноаштем, къчї сăў адъсă фъръ ноі, дарă франціі ънтърї ле іаў ка піште леџї кардінале; апоі ле зічетă пе база Діплометї din 20. Окт. 1860. Деакъ воеште чінева, ка съ штіе, дънъ че модръ сăў фъкътă реставрареа мъніціпалітъцілор din Ардеалă, ноі ын асігърътă, къ ачееа сăў фъкътă дънъ модъл антітарціалă ал Дрептърілор політіко-націонале але націеї ънтърещї — ын Комітате — але націеї съкъештї — ын скаънеле съкъештї — шї але націеї съсештї — ын скаънеле съсештї —, апромітънd Ротъніlор репрезентанцїї антітарціалї аї ачестор мъніціпалітъцї націонале, къ ла реставрареа ачестора вор фі къ dреаптъ прівіре кътръ Ротъніі пе база Прінчіпіълї Егалеї ындрептъцірї.

Ынчепетă апалісареа асертълї пострă дела Канчеларіа аулікъ, шї Гъверпълă църії; ла ачесте Дікастерії пă есте репрезентатъ ын тъсъра dреаптъ ніч націоналітатеа, ніч конфесіїле Ротъніlор din Ардеалă, къчї пъмтаї ънă ротъпă грекокатолік естеКонсіліаріў ла Канчеларіа аулікъ трансілванъ, шї doї ла Гъверпă, еар doї Секретарї съпт ла Гъверпă; din партеа ротъніlор de леџеа оріентале есте ын консіліаріў ла Гъверп, шї ын Секретаріў ла Канчеларіе. — Пентръ четіторії пострії аффаръ de Ардеалă фачетă ачі ачеа десълшіре, къ ын Ардеалă аў фост Леџеа шї пънъ ла а. 1848. карea рънdуіа, ка ла пъмітеле Дікастерії Амплоіацїї de фрънте съ се алеагъ аша, ка тоате націіле шї конфесіїле съ фіъ репрезентате ынтр'ын пъмътъ, ын кът націоналітатеа сăў конфесіа ынеї нації сăў ынеї Реліцїї съ пă фіъ препондерапте фацъ къ алта націоналітате сăў Реліціе. Ачаст сăў обсерватă ла тоате націіле шї конфесіїле din Ардеалă. къ прілежълă реставрърії сълъдателор Дікастерії, дар пă шї ла націа ротъпъ шї Реліціїле еї, къчї дintре націоналіштії ънгърї съпт дої Консіліарї ла Канчеларіе, ънъл Romanoкатолікă, шї алтълă Реформатă, еар dintre націоналіщії ротъпї пъмтаї ын грекокатолікă, ка кът сіпгърї ротъпії de леџеа оріентале п'ар фаче къ пъмеросітатеа лор атжтă попорă, кът ънгърії католічї шї Реформацї лаолалтъ! Апоі націа съсеаскъ шї Бісеріка еї аре ънă Консіліаріў ла Канчеларіе, de шї деБіа алкътъеште къ пъмеросітатеа са а треіа парте din Крештінії ортодокшї, шї тотъшї Сашії съ аїбъ Консіліаріў ла Кърте, еар ротъніі de леџеа оріентале пă, доаръ пентръ ачееа, къ Сашії шї маї наінте аў авътă, еар ротъніі de леџеа оріентале наў авътă.

Дарă Комітателе, каре шї астъзї дънъ Леџеа din Ънгаріа а. 1848. се пътескă мъніціпалітъцї ънгърещї, кът сăў реставрать? Еатъ кът: Тоцї Комідії Съпремї, афаръ de Комітеле Съпретă ал Албеї de сус, шї de Капетапъл Съпретă ал Фъгърашълълї, шї Шефъл Дістріктълълї Ънсъдеапă, съпт de Націопалітате ънгъреаскъ, чееа че па'р фі токма непорочіреа чеа маі маре, деакъ Шефії Комітателор с'ар фі стръдъіть а мълцъті шї партеа націеї ротъне, че ын тоате Комітателе есте препондерапте къ імпопълъчіънеа, шї аштеаптъ къ тот Дрептъл ын трактаментă потрівіть тімпълълї модерпă, адекъ потрівіть Егалеї ындрептъцірї політіко-націонале, ка націа ротъпъ съ гъсте din ынпътъціле ачестъ прінчіпіў търецă, възънd din съпълă еї Амплоіацї марї шї мічї, прекът аў авът шї аў шї алте націі din Царъ шї астъзї, прекът шї респектареа лімбеї сале. Дар пă съ факъ ымпіедекърї Бърбацілор ротъпї спре пріімірea Дрегъторіілор пе база ынпор Леџї din 1848. каре націа ротъпъ пă ле прекъноскă de обліґътоаре.

Ынсъ Шефії Комітателор афаръ de Капетапълă Съпретă ал Фъгърашълълї, провокънdосе пе леџеа din 1848. аў рекъноскътă de легалї пре Мемврії Репрезентанцеї Комітатенсе din анълă 1848. чеї че сăў алесă фъръ обсервареа леџії, ла карea се провоакъ, шї пъмаї ын локъл челор морцї сăў ресігнацї аї Репрезентанцеї комітатенсе аў пъсă алцї ноі, ынтръ карії сăў пътъратă шї кънціва Ротъні. Ера лъкръ фірескă, къ Ротъніі аў протестатă асъпра ънеї асемене прочедърї, прекътă din Артікъл „I. Оріентаре“ сăў пътътă вede маі пре ларґă. (*)

Скаънеле съкъештї, ка піште мъніціпалітъцї націонале съкъештї, сăў реставрать, аша зікънd фъръ чеа маі мікъ респектаре а інтереселор пърції ротъпе din ачеле скаънe; ын скаънъл Чікă-Гіеріо-Касопă сăў алесă de кътръ Съкъї шї ын Ротъпă de Амплоіатă пеете воіа Ротъпімеї, къчї съкъії прін ачаста аў батжокорітă Інтеліціпца ротъпъ, пъind ын Ротъп de амплоіатă, карele ніч декът п'аре квалітъціле черъте, чі ар фі ънă пентръ орї че, пъмаї пă пентръ Амплоіатă, шї пе врънd а шти de алтă Ротъпă кваліфікатă къ мълт маі біне, декът съптă мълцї дintръ съкъї, карії аў ынкепътă ын Сервіціърї. —

Біне акът рънdълă ла скаънеле съсещї. Кът аў сосітă Комітеле съсескă ла Ардеалă, аў ынчепътă реставрареа къ скаънъл Оръштіеї, шї аў ынкеіато къ чеа ал скаънълълї Сібіїълї. Комітеле съсескă претътindенеа аў търтърісіт Ротъніlор, къ аре ындаторіре дела Маіестатеа Са, de а авea прівіре ла Ротъні, шї de аї мълцъті, чееа че лъдатъл Комітe аў шї фъгъдъітă Ротъніlорă, къ о ва ымпліні. Ынсъ треаба аў ешітă de тотă алтшіптрелеа, къчї скаънеле съсештї сăў реставрать пе база пънктелорă регълатіве din ачеї тімпї, кънd Ротъніі наў фост сокотіцї нічї de націе, нічї de конфесіе рецептъ. Ноі гъndim, къ къ аста ам зісă тоате, шї адекъ къ сашії неаў тракътатă пре ноі шї астъзї аша, ка шї маінаінте, ічї колеа пъind кът ын амплоіатă ротъп, къ тотъл шасе інші, шї кънціва тетврії ын Комънітъцї оръшене, dар de лімбъ шї ынтребъінцареа еї наў врътă съ штіе німік, de шї імпопълацізпеа ротъпъ din ачесте скаънe ынтрече пре чеа съсеаскъ. — Пентръ десълшіреа обіектълълї постръ, есте de лінсъ а шті ачеле ынпрежърърї але пънктелор регълатіве съсештї, каре прівескă ла Дрептъл de алегъторі. Кът ораше съсештї съпт, атжтea съпт шї скаънe съсештї: ва съ зікъ фіекареа мъніціпалітате оръшанъ съсеаскъ аре сіешї сăбordinate сате маі мълте съсештї шї ротъпещї. Мъніціпалітатеа оръшеанъ ка атаре, есте автопотъ фацъ къ Комънеле сътештї фъръ деосебіре de націе шї реліціе. Мъніціпалітатеа ачаста оръшеанъ с. е. ла Сібіїў аре о репрезентанцie комънале de 100. акът de 120. de Мемврії, карії се кіатъ Чептъмвірї. Ачестă Чептъмвіратă пă се редътрецеште прін імпопълъчіънеа четъцеанъ, чі прін сіне. Ачестă Чептъмвіратă алеце пре чеї 12. Сенаторї мацістратълї din Сібіїў, карії din греміъл Чептъмвіратълї се кандідеазъ de Комесъл націоналă. Дънъ че асфеліў чеї 12. Сенаторї сăў алесă, капътъ фіекаре дintръ Сенаторї кътева Сате спре інспекціопаре, de ънde апоі фацъ къ Сателе се пътеште Інспекторă, еар фацъ къ Чептъмвіратъл Сібіїанă се кіатъ Сенаторă. De сіне се ынцелеце, къ Сателе скаънале наў конкърсă ла алецереа ачестор Амплоіацї, карії акът се зікă шї Амплоіацїї лор. — Дънъ че Сенаторії мацістратълї сăў алесă, се ънрчede ла алецереа Консълълї шї а Жъдецълълї Скаъналă. Дрептъл de Кандідацie аре Комесълă съсескă къ ачеа цертърire, къ есте сілітă а кандіда кът треї пе фіе каре постă din ачестea доъ постърї дintръ чеї 12. Сенаторї, че сăў алесă, прекът ам зісă, пъмаї шї пъмаї прін Чептъмвіратъл Сібіїанă. Дрептъл алецерії de Консъл шї Жъдецъл скаъналă, се кăвіне Чептъмвіратълї Сібіїан шї репрезентанцілор Сателор, каре дънъ порънка шї командъ Інспекторълї трімітă ка Депътацї пре Жъделе къ ын Жъратă. — Оаре маї требъе съ десълшімă ноі din пънктă de ведере обштескă арделенеанă, шї ал Конституцізпеї Патріеї ноастре а Ардеалълї абнормітъціле, че провінă астъзї din ачеле пънкте регълатіве? (**)

(*) Акът дóръ дънъ Есемплъл Комітатълї Клъжеанă се вор цine шї пе ла челелалте Комітате Конгрегацізпї ценерале спре ынфіінцъреа din ноă а Комісіілор Комітатенсе шї алецереа Амплоіацілор. Ынсъ ноі Ротъніі пънъ атжнчї пă вом пътea фі ындестълціў къ ачесте тъсърі ноаъ пънъ кънd фрацій ънгърі Леџеа din 1848. ынші вор лъа сіешї, de пънктă de пънекаре.

(**) Орї дóръ десълă ва фі съ зічетă, къ пънктеле регълатіве съсештї потă фі de Ідолă Дълї Сепцă Докторă de Дрептърї шї Професорă ын Академіа Сібіїанъ de Дрептърї, еарă пентръ ънă бърбатă, карele de шї п'ар фі Доктор de Дрептърї, dар аре съпътоасе къноштінце de Дрептърї конституціонале, сăв каре сăў пъскътă, тръіеште, шї ва съ тóръ, челешї пънкте регълатіве съсештї, зік, съпт пентръ ын асфеліў de бърбатă піште теорії рънціте шї детестабіле токмаї пентръ орї каре попорă, карele de

Дечї пе база ачесторъ адевъраї zічетъ: 1, кът къ паціа ромънъ din Арделъ пъ аре нічї о тъпгъере къ рестаураreа Іърісдикціілор патріотіче пріп Амплоіацї indіценї, къчї рестаураріле ачеле пъ сав фъкътъ пе база репрезентанцеї de імпопулъчіяне къ прівіре ла феліврітеле Інтересе, че дитр'о царъ конституціонале пъ се потъ ігнора; 2, къ паціа ромънъ din каѳса ачаста, ші din ачеea, ка Патріе съ девінъ дитр'о старе адевъратъ нормале, че съ кореспундъ indівідуалітцїї църіі, ші а факторілор челор маї наінте дидрептъціцї ші пъ дидрептъціцї, — дореште сърбареа кът маї кърмндъ а унеї Конгресъ націоналъ, ші апоі а унеї Діете, ка аша съ се регулеze реферінцеле, че ла анулъ 1848. пъ сав пътътъ фаче, ші пріп Леце съ се нормеze тоате спре бінеле цеnералъ ші спечіалъ; 3, къ паціа ромънъ афлъ дп Конгресулъ націоналъ, ші дп адунареа църіі міжлоклъ чел маї сігуръ пентръ дмпъкареа тътърор інтереселор, ші пентръ дмфръціреа імпопулъчіянеї фъръ дескілініре de паштере, Релігіе ші паціе, пентръ асігураnца атът Посесіянеї марї кът ші челеї мічї, ші пентръ делътъраreа орї кърор трансгресіянї, ші дп сфършіт пентръ маї сігура ші уноара сисцінере а пъчії ші а ordінеї унне din партеа Гъверпулуї ші а Іърісдикціілор. Пънъ кънd съ фіе Ромънії съѳ іърісдикція унгъреаскъ дп Комітате, съѳ іърісдикція съкуіаскъ дп скаунеле съкуещї, ші съѳ іърісдикція съсеаскъ дп скаунеле съсещтї, съѳ Комітеле съсескъ, ші съѳ универсітатea съсеаскъ. Леџеа Унгаріеї. Арт. VII. §. 5. din 1848. ле сисціне тоате ачестеа, дпсъ не віне а зіче: къ Пъріпцїї ачеіа, карії аъ адъсъ ачеа Леџе, прекъпоскъ, къ аъ гремїт, dар вор ші адаоџе, къ аъ фостръ дмформацї. (***)

Дечї девіса Націеї ромъне есте Конгресъ націоналъ, ші Діета църіі, ка унікулъ міжлок de мънтъіреа обштеаскъ, унde апоі тóте се вор лъмърі, порта, ші дмпъка.

Монархіа Австріакъ.

Сібіїъ 17 Маіъ. Ері ла 1 оаръ dупъ амеазї плекъ Серепітатea са Пріпчіпеле Ліхтепштаін dimпreунъ къ сощіа са ла Тімішоаръ. Ла 11½ оаре дпаінтea амізулуї кънтъ banda баталіонулуї de вънъторіі маї мълте пісце наінтea решедінцїї Серепітатеї Сале, ла 12½ вені унъ dівізіонъ din реџімептулуї луї Маџхелїї стаціонат аічea къ стеагулъ ші banda ші се ашезъ дп піацъ, ка съ факъ онорул мілітаре Серепітатеї Сале ла плекаре. Екселенція Са П. Епіскоп Andреіъ Барон de Шагуна, маї мълцї цепенералі, офіцірї de ставъ ші сувалтернї, амплоіацї мілітарі ші чівілї ші унъ нътеръ маре de попоръ аштепта плекареа Серепітатеї Сале; дпаінте de плекаре дп спекціонъ Серепітатea Са міліція, апоі пънтъ ла унъ плекъ, мергъndъ дпаінтea луї унъ бандерій de четъцепї сасї дп костумулъ лоръ чел векіъ ші църанї дпбръкацї сърбътореште. Dупъ дупсулъ мерсеръ дп маї мълте калещї Domnії магістратуалї ші алцїї de петрекъръ пе Серепітатea Са.

Жоіа трекътъ дп 11 Маіъ се ръспъndі аічea фаіма despre сuідереа D. перцепторъ Іоан Nemeш дп Белградъ. Ачеаста фаімъ прекътъ era de трістъ пре атъта ші маї дпфіоръtóре, къчї ice dede o дпсетпътате політікъ. Dупъ ціріле че ле прімірътъ маї тързіъ е сігуръ, къ D. Nemeш a фостъ вчіш хоцеште de къръшулъ каре ла адъсъ din Zлатна къtръ Белградъ ші моартea луї пъ аре нічї о дпсътпътате політікъ, аштептътъ дпсъ despre ачеаста оштіре маї детаіатъ. Дптортмптаréa са фъкътъ сътбътъ дп 13 Маіъ ла 3 оаре, ла каре а попtіфікатъ Екселенція Са D. Мітрополітъ Шулцъ, асістъndъ D. капонікъ Папфалві ші 10 преоцї. Жealea era маре, пъ era от каре съ фіе възътъ doioca въдъвъ къ шатръ копіі орфанї, ші съ фіе ръмасъ къ окіі вскацї. Domnії dela тоате брачеле, четъцепії, маї мълцї ібрішті din Сібіїъ, тіперітea цімпасіалъ ші мълцї сътепї dederъ мортулуї петречереа чea маї de пре ъртъ. Domнулъ Nemeш a фостъ унъ бърбат блъndъ, ші ібвітъ de тоцї, карії лаъ кънoскътъ. Фіеї църпа ушоаръ.

Dупъ унъ телеграмъ ал „Gazetei Трансілванієї“ D. Бохъцел есте denъmit de кънітан дп dістрікtул Nъсъdулуї. Noї ла ціреа ачеаста пъ пътемъ зіче алта, декътъ а гратула пе фрацїї пострії din ачел dістрікtъ, къ леа трімісъ Dumnezъ пре бърбатулъ дорірілоръ.

Клужъ 5 Маіъ. De кънdъ се фъкъ Клужулъ еаръшї капітала църіі, паре къ са трезітъ din адънка тъчере, челъ окупасъ ші а луатъ о фацъ къ мълтъ маї веселъ оспітъndъ дп міжлокул съъ адеселорї піцце персоане дналте ші репуміте. De чea маї маре дпсътпътате аветъ астъзї a реџістра, къ съптъмпна трекътъ се ръспъndі аічea ка фълцерулъ фаіма despre сіпъчідereа Комтелуї Телекі дп Пеща, ші despre тречереа Екселенцієї Сале П. Епіскопъ Andреіъ Барон de Шагуна пе аічea. Прекътъ дпсъ афірмаъ Унгарії тотъ маї мълтъ дптъмплареа din тъіъ, пре атъта denegatъ поі ромънії дптъмплареа a doa, зікъndъ къ пъ поате фі адевърата, дпсъ поі таре kredemъ, ба съптемъ ші конвінші, къ деакъ бъгулъ Dumnezъ ва цінea пре Екселенція Са Пърінтеле Епіскопъ дп дптреага съпътате ел ва черчета пе Екселенція Са D. Гъверпаторъ пегрешітъ къtръ de кърndъ, ші пъ пе атъ дпшелатъ дп кredінца поастръ; къчї дппалтулъ оасне пе сосі Марцї дп 2 Маіъ пе ла 11 óре dimineaца конкомітатъ de П. О. D. Протосінгелъ N. Попеа ші трасъ дп отелулъ „Націоналъ.“

Nъ мълтъ dупъ сосіре трімісъ Екселенція Са пе D. Секретарій ші Протосінгелъ Попеа din преспъ къ П. адміністраторъ протопопескъ Рошескъ съ дпштіінцезе пе Екселенція Са D. Гъверпаторъ, къ тъпе адекъ теркврї вреа съї факъ кортеніре ші спре ачеаста съ рмndуіаскъ унъ тітпъ потрівітъ. Азzindъ Екселенція Са D. Гъверпаторъ despre сосіреа Екселенцієї Сале П. Епіскопъ се бъкъръ фоарте ші зісъ, къ пъ тъпе, чі астъзї дпкъ аръ вреа съ опорézъ ла сіпе пре Екселенція Са орї дп че тітпъ 'і ва плъчea Е. Сале D. Епіскопъ.

Пе ла ½ 5 óре dупъ амеазї іатъ къ Екселенція Са конкомітатъ de D. Секретарій ші de П. Адміністраторъ ші парохъ локалъ къ унъ Ѳсарій дпбръкатъ дп костумъ націоналъ dупъ сіпе плеакъ пріп піацъ къtръ решедінца D. Гъверпаторъ спре чea маї маре бъкъріе a поастръ ші сънпіndере a стръіпілоръ. Dар пічe пъ потеа фі алтъфелій. О персопалітате атът de імпосантъ ка a Екселенцієї Сале D. Епіскопъ Барон de Шагуна къ атътea меріте стрълъчіте пентръ паціунea ші бісеріка са, къ унъ Ѳсарій dупъ сіпе дпбръкатъ дп костумъ націоналъ къ о къштъ ка алуї Міхаій вітеазулъ, ші о цінере імпозітоаре кареспънзътоаре костумулуї, дп каре era дпбръкатъ, апоі дпчінсъ ші къ о сабіъ елегантъ, требуі съ кадъ дп окіі тътъроръ, ші съ ле атрагъ кърюсітатea къ атътъ маї мълтъ, къ къtъ астъфелій de апаріцїянї сънтъ раре дп Четатea поастръ. — Маї зік даръ одатъ къ тречереа Екселенцієї Сале пріп піацулъ Клужулуї era унъ спектакол атътъ de фрътосъ ші атръгъторій, къtъ ші раръ, къчї пъ штіа отулъ ла чіне съ се біте: ла персоапа чea търеацъ, імпосантъ, дърбітъ de проведінцъ къ атътea калітъцї фрътóсе, а Екселенцієї Сале сав ла костумулъ челъ елегант ромънескъ ал Ѳсарілуї челуї тъndръ. Cocindъ Екселенція Са Пърінтеле Епіскопъ ла Екселенція Са D. Гъверпаторъ фъ примітъ къ чea маї вie кордіалітате.

Меркврї ла 9 óре прімі Екселенція Са врърiле de біневепіре але ромънілоръ de тоатъ кондіціянea de аічї ші de пріп прецінръ фъръ деосебіре de конфесіяне ші пе D. Протопопъ Негруцій къ парохулъ din Колош-Моносторъ, къ каре окасіяне цінъ D. Протопопъ о къвънтаре фоарте алеасъ ші пондероасъ. Екселенція Са мълцъмі къ челе маї дулчї къвінте пентръ сімцемінтеле манifестате din партea попорулуї ромънъ ші a інтеліціпцеї сале ші ръгъ пре ачеаста, къ съ конлъкъ пе попорулъ постръ челъ унъ пре калea шънтъітоаре прекътъ ла кондъсъ ші пънъ акъта. Апоі маї скітъ врео кътева къвінте дулчї къ унїї ші алцїї, еаръ маї въртосъ къ репумітулъ постръ бърбатъ D. Бохъцел. — Прекънdъ ешірът поі din касъ, іатъ къ вепі ші Екселенція Са D. Гъверпаторулуї църіі Графулъ Міко конкомітатъ de D. Баронулъ Апоръ a da контравісіта Екселенцієї Сале Пърінтелуї Епіскопъ. Екселенція Са прімі дпкъ мълте вісіте дела тоате потавілітъцїле Четъцїі поастре ші ла 11 óре ле дптоарсъ вісіта, къndъ еаръшї авъръtъ порочіре алъ ведea пріп Четатea поастръ. — Ла 3 óре прънзі ла Екселенція Са D. Гъверпаторъ, унde луаръ парте дптръ чеіалалцї ші D. D. Консіліарі ші секретарі гъверпіалі ромънї, фіреште къ сънтъ декърцереа прънзулуї пъ ліпсіръ пічї тоастеле.

Врънdъ ші тіперітea стъdioасъ din цімпazieле de аічї ка съ 'шї факъ аплеката кортеніре, Екселенція Са еспрімъ дорінца de a o ведea Жоі dimineaца дп бісерікъ. Плінї de бъкъріе пе адунарътъ даръ фіреште дпкъ дела 7 óре dimineaца дп бісерікъ, апріпсерътъ тоате лътінеле ші канделеле ші ератъ аштептънdъ, ка ші челе 5 фете пре тіреле лоръ, каре еатъ къ ші сосеште сантъ траџереа клопотелоръ, ші дптопареа тіперітеї катекътене „Пре стъпънулъ“ Екселенція Са фъкънdъ ръгъчіяnea обічнуітъ ші съртънdъ С. тасъ ші Еваџеліе, вісіт челе сфінте ші дші арътъ мълцътіреа. Апоі въzindъ врео къціва преоцї лї пофті дп Алтаріъ ші лї дптребъ de съптате, dупъ ачеea се дптоарсъ къtръ тіперіте ші о demъстръ пърінтеште фъкънdъo атепть ла „Лътінареа кънoштінцїї de Dumnezъ ші ла лътіна кънoштінцїї лъtеї“ фъръ de каре de ші аръ фі чіпева дпвъцатъ, ел тотъші пъ е отъ de пліпъ, къ пъ лъкръ dупъ лътіна кънoштінцеї. Маї департе се фъкъ тіперітea бъгътоаре de сеатъ ла кънтъріле бісерічещтї, къчї еле кънpіndъ дп сіпе о дпвъцътъръ мінунатъ, фііndъ дптокміте de астфелій de оатенї дпвъцацї, пе карії ші астъзї лї admiръ лътea. ш. а. Dупъ ачеea пъші дпаінте Пърінтеле парохъ ші Administраторъ протопопескъ ші цінъ Екселенцієї Сале о къвънтаре, дпкаре дескопері сімволулъ съъ, ал попорепілоръ сеї ші алъ дптреџеї преоцімі ші попоръ десъбтъ дпгріжіреа са астфелій: Noї пъ прівімъ свіреа Екселенцієї Воастре пре треапта Епіскопієї дп діеческа Патріеї поастре de o вое отепеаскъ, чі de o вое ші пропіе Dumnezeіаскъ, къчї пе аці скосъ бісеріка ші попорулъ еї din ровіь ші аці дпфрътсецато

ші пъ есте Докторъ de Дрептърї, даръ аре сімцъ, ші конвінцере de Дрептърї конституціонале але Патріеї сале, ші фіреште тоате ачестеа ле аре дитр'унъ кінъ маї лъминатъ, декът Дл Докторъ Сепцъ, карele сав пъскът ші аъ дпвътъмпіт сав ун Гъверп абсолутістік, ші пъл таіе капъл, ка съ се потъ дмпріетені къ вънътъціле цеперале, че ле дъ о конституціяне базатъне репрезентація популаре, прекът есте ачea a Патріеї поастре.

Дп Transilvania, Beiblatt zum Sieb. Boten Np. 22. a. к. адъче Дл Сепцъ ун артікул: Die Politik der Sachsen in Siebenbürgen.“ Ачі Дл Сепцъ зіче дптралтеле: Ромънії пъ прекъноскъ Дрептул історікъ, ръzimandъce пе ачелъ прінчіпіъ: de nobis sine nobis, ші се вede, къ пъ притескъ алтъ Дрептъ, афаръ de ачела, карele діктеazъ воіа маіорітъцїї лъкуіторілор сокотіть дупъ нътъръ.“ Пагъбъ Дл міеъ, къ асфелій аї дмпътатъ адевърул. Ромънії, кънd се провокъ ла нътъросітатea лор дп Патріа лор стръbнъ, пъ вреаъ алта, декът съ арете, къ ші еї сънт ачі акасъ, ка ші челелалте нації, ші ка ші лор съ лі се факъ дпдестуларе, ка ші алтора. Ші ачаста a o фаче, сънт ромънії сілиці, ка пъ асфелій de Профеці, кънd сунt Дта, съ афле крезътънт дп лътe, че е маї пецънъ нътрънсъ десупре фолоселе вieцїї Конституціонале, декът націа ромънъ! —

(***) Ачаста a o деслъшї, даторї сънт Ромънії, карії се афлъ ла Діета Унгаріеї.

ка пе о тіреасъ гътітъ de пэптъ. Ачеаста кредінцъ а продвс'о лп ноі фантеле челе глоріоасе але Екселенціеі Воастре, каре еѣ пѣ ле потѣ епѣтера тоате, дарѣ фіндѣ еле скрісъ лп марея карте а віецій ші лп інима поастръ, ле вомѣ весті пэрэреа din цепераціѣне лп цепераціѣне. Ші деакъ Екселенціа Воастръ къ търіа кредінцеі ші сѣвліта прѣденціъ аці стъръітѣ ла лппалтеле локърі, ка съ редовѣndim маіка поастръ Мітро поліе фрънгѣnd ланцэріле челе тарі лп каре ерамѣ стрънші, ка ші Моісі къ тоіагълѣ тареа рошіе, ка съ треакъ пре Ісраіл, атълчі пѣ маі пѣтемѣ дорі алта, декътѣ ка Проніа череаскъ съ не ажѣте, ка ла С. Літъргіъ съ пѣтемѣ зіче къ тоціі: Лптъіѣ потенеште Doamne пре Преасфінцітълѣ Архіепіскопълѣ ші Мітрополітълѣ пострѣ Andреіѣ, пре карел'ѣ дъръеште сфінтелорѣ тале Бісерічі лптрег, съпътосѣ, лптрѣ зіле лпделѣнгате, дрептѣ лпдрептѣndѣ кѣвънтълѣ адевърълуі Тѣѣ" лптрѣ тълці ані! Стрігърі ръсъпътоаре. Маі кѣвънтъ лпкъ ші стѣдінтеле Іоанѣ Продапѣ лп пѣтеле стѣденцілорѣ de конфесіѣнеа греко-оріентале ші Васіліе Поп лп пѣтеле стѣдінцілорѣ de конфесіѣнеа греко-католікъ, каре се фініръ кѣ „съ тръіаскъ" лп сфършітѣ черчетъ Екселенціа Са ші каса парохіалъ ші dѣndѣ вінекѣвънтареа архіереаскъ плекъ кътръ кварторѣ, ші de аколо пела 3 óре dѣnъ атеазі еаръші лпderъптѣ кътръ решедінца са, лъсъndѣ лп інімile поастре челе маі тънгъітоаре сѣвенire. Екселенціа Са фѣ петрекътѣ пънъ ла Баніабік de П. Administраторѣ Рошескъ ші de треі попорені ші de ачі лѣѣndѣ din партеа поастръ кѣ сіне челѣ маі маре dорѣ de кълъторіе ферічіт, се despърці de noі кѣ фаца са чѣа веселъ, карелѣ карактеріссасъ атътѣ de фрътосѣ.

Фъгърашѣ din 17/5 Маіѣ 1861.

Пѣбліклѣ четіторіѣ ва фі кѣріосѣ съ афле, че са dечісѣ de noѣ лп Дістріктълѣ Фъгърашълуі, ѣnde лѣкърile конгрегаціѣнеі маркале din 16/4 ші 17/5 Апріліе се декіарарѣ de ілегале лп ѣрма протестаціѣнеі ѣнеі тълді de маціарі, ѣnde dѣnъ гросолапеле тінчіѣні але ѣнора газете маціаре ші цертане, арѣ фі сѣспendатѣ пе Ілюстрітатеа Са D. Кънітанѣ, ші ларѣ фі цітатѣ лпаінтеа лпалтълуі гѣверѣ, de оаре че преоціпеа, dаскълії ші піште adѣпътърі арѣ фі бѣітогътълѣітѣ пріп попорѣ лп контра маціарілорѣ ш. а. ш. а.

Лп вінереа Паштілорѣ вені D. Консіліерѣ de Гѣверпѣ Алдълеанѣ ка Консіліарѣ рецескѣ ла Фъгърашѣ ші лп концелецере кѣ інтеліцінца амбелорѣ партіde консетпѣ о лістъ de 400 бърбаці din тотѣ дістріктълѣ, карії авеаѣ а се adѣна лѣні dѣnъ Dоміпека Томі аічеа пентрѣ алецереа Комітетълуі централѣ. — Локълѣ пентрѣ adѣnаре се дефіне аша пѣтіта кърте: Domneаскъ ші тітълѣ пе 10 оаре. —

Ера о dімінеацъ din челе маі фрътоасе ші се пъреа кѣ ші черіълѣ воіеште а търі Солепітатеа ачестеі зіле. Пріп піаца ші страделе Фъгърашълуі пѣ ведеаі алтѣ чева, декътѣ тотѣ грѣпе de романі. Аічі ераѣ adѣнаці воінічіі ші ероі гръпічері, карії пріп въртътеа, ероістълѣ ші кредінца лорѣ кътръ патріе ші Domніторіѣ аѣ датѣ челе маі вій довезі despre кърата лорѣ віцъ стръмошаскъ; dінкоаче деосебіте грѣпе din челе маі векі фамілие de боері, а кърорѣ стръмоші стътеаѣ оарекъndѣ ла маса чеа верde кѣ пріпчіпіі ші кѣ магнаці Трансілваніеі, а кърорѣ стръмоші, зікѣ, ераѣ белідъчіі чеі маі лпгрозіторі Тѣрчілорѣ ші Тътарілорѣ, а кърорѣ побілѣ сънце аѣ лпгръшатѣ къмпіile патріеі, а кърорѣ побіліте се датеазъ пѣ de ѣнѣ секолѣ сеаѣ doі чі de 7—8 ші е лптърітъ de тоці Domніторіі ачестеі патріе, din а кърорѣ тълпінъ ресъріъ персоане лпсетпате, каре фігѣреазъ пънъ лп zіоа de астъзі ка апъръторі de інтересе стрѣіне (Маілатешті, Молешті, Боерешті etc. etc.)

De ші се кіетаръ din тотѣ дістріктълѣ пѣтаі чеі 400 іпші аѣѣте, ведеаі тотъші о тълціте лпсетпатъ, каре воіа а фі тарторъ ла dечідереа сорціі ші вііторіълуі лорѣ. — Інтеліцінца адѣнатъ ла каспа ротънъ порні ла 10 оаре кътръ локълѣ дестінатѣ. — Трекѣndѣ пріптре попорѣ четеаі пе фаца фізъкърѣіа сalidарітатеа, ѣnапімітатеа ші карактерълѣ челѣ фіртѣ, а пѣ се абате de челе отъръте лп 16/4 ші 17/5 Апріліе ла моара de хъртіе. Констанца лорѣ пе лънгъ дрептъріле сале о манifестаѣ ші пріп семне dінафаръ, пъртѣndѣ пе пълъріile лорѣ пе лънгъ кокарделе паціопале інскріпціѣнеа „лімба" — Сосіръмѣ лп кэртеа фіскалъ. Ачеаста ера плінъ, ші стеагълѣ паціопалѣ фълфъіа кѣ інскріпціѣнеа de аврѣ „Лімба" de асѣпра капителорѣ тълціmeі.

Dѣnъ 10 оаре сосі ші D. Комісарѣ гѣверніалѣ, комітатѣ de D. Кънітанѣ сѣпромѣ лптре челе маі ептѣсіастіче „съ тръіаскъ" ші „Elyenurí." Ачі фѣ D. Комісарѣ рекомandatѣ пріптро кѣвънтаре ротънъ de D. Кънітанѣ, каре арътъ тотѣ de одатъ ші місіѣнеа ачелѣіаші. D. Комісарій рецескѣ арътъ пріптро кѣвънтаре фоарте потрітівъ скопълѣ веніреі сале еспрітъndѣ дорінца ші бѣкъріа, de а фі ачелѣ порочітѣ, а пѣтеа делътъра тоате пе'нвоіріле ші а лптъка інтереселе партіделорѣ пе калеа легіѣітъ. Dѣnъ ачеea се четі декретълѣ гѣв. лп лімба маціарѣ ші ла черереа попорълуі ші лп чеа романъ. Актѣ денѣмі D. Комісарій доі потарі, ѣнѣ маціарѣ ші ѣнѣ ротънѣ пентрѣ пъртареа протоколълуі медінцеі лптра тъndоъ лімбіле. Лпсъ пропѣнереа Dлуі Роман, ка протоколълѣ съ се dѣкъ пѣтаі лп лімба ротънъ dede матеріѣ ла о серіоасъ десбатере ші лѣпъ маі лѣнгъ de 4 оаре. Dлѣ Адвокатѣ Fülöpp пропѣне dѣчереа протоколълуі ші лп лімба маціарѣ, каре пропѣнере фѣ спріжінітъ маі кѣ сеатъ din партеа D. Gál Iános, ка ѣнѣ поѣ посесіонатѣ лп Фъгърашѣ, каре съ сілеа пріп маі тълте ворбірі фрътоасе парте лп лімба маціарѣ парте лп чеа романъ а аръта легалітатеа лімбеі маціаре ші неапърата требѣінцъ а dѣче протоколълѣ ші лп ачеea.

О лѣпъ лпфрікошатъ се лпчіпсе de атѣndоъ пърціле, каре de ші інтересатъ, пѣ пе іартъ стрътоаре колоапелорѣ ѣнуі жърпалѣ, а одескріе лп detaіѣ; атъта лпсъ пѣ пѣтемѣ а пѣ аміпті, къ ѣнапімітатеа, солідарітатеа ші фіртълѣ карактерѣ, кѣ каре саѣ пъртатѣ ротънії лп астъ лѣпъ, аѣ лпсѣфлатѣ респектѣ ші інімілорѣ челора de алтъ пърере, прекѣт ші сѣпріndереа, че пео кѣвъсъ D. Комісарѣ рецескѣ, адресъndѣсе кътръ D. Роман кѣ рефлесіѣнеа, къ пе інтеліцінца романъ ші маі кѣ сеатъ пе тіперіте ва къdеа тоатъ ръспѣndереа ші пъкатълѣ, къчі ачестеа арѣ седѣче ачестѣ бѣнѣ попорѣ пе калеа рътъчіть, ші ка съ аібъ гріжъ съ пѣ'лѣ баце іарѣ лп абсолътістѣ etr. пѣ требѣі лпсъ тълтѣ тішпѣ ші Domнълѣ Комісарій се конвінсе, къ пѣ е реаліѣне, чі фіекаре дела челѣ de пе ѣртъ церапѣ пънъ ла інтеліцінцъ е інспіратѣ тотѣ de ачелѣ спірітѣ паціопалѣ, ші фіекаре ворбеште пѣтаі din конвінцере, іарѣ пѣ dѣnъ лпфортърі, пентрѣ къ токтаі кънd інтеліцінца воіа а се лъса ла търгѣ ші ла копчесіѣні лп прівінца лімбеі, попорълѣ стріга лп гѣра таре: „Nѣ воімѣ алтъ лімбъ декътѣ чea ротънъ, сѣптемѣ сътъі de алте лімбі, пѣ воімѣ а къdea din балтъ лп лакѣ etr. Чел маі таре спінѣ лп окіі Маціарілор ера лпсъ стеагълѣ паціопалѣ, каре dedѣ Dлуі Fülöpp лтпълсѣ ла пескарѣ еспектораціѣні фоарте вътътътоаре пентрѣ тоці Ротънії, афѣрісіndѣ стеагълѣ ші інскріпціѣнеа луі, каре dѣnъ пъререа луі арѣ фі къшѣпатѣ пелпцелецереа. Дъпсълѣ фѣ лпсъ лпdатъ провокатѣ атътѣ din партеа Domнълуі Кънітанѣ, кътѣ ші din партеа конфрацілорѣ сеі Маціарі, карії сінгърі се скърбіръ de астфеліѣ de кѣвінте інфаме de а пѣ маі лѣа парте ла десбатере. Ла пропѣнереа Dлуі Роман, а се еспліка ші попорълуі ачеле кѣвінте, фѣ ачеста рѣгатѣ de тоці а пѣ маі фаче лптревѣінцаре de еле. Лптревътѣ актѣ: Че арѣ фі къътѣ фрацій Маціарі лп локълѣ Ротънілорѣ,? Че се пѣтеа паште din ачеле кѣвінте, деакъ леарѣ фі прічепътѣ попорълѣ?

Dѣnъ че се черкаръ тоате міжлоачеле ръръ ресълтатѣ de a dѣче протоколълѣ ші лп лімба маціарѣ, Domнълѣ Комісарій арътъ, къ актѣ се афлъ лптре доъ реле, а лпкіde медінца ші а лъса дістріктълѣ лп анархіе, сеаѣ а епѣпціа вотълѣ маіорітъці. Се хотърі dінтре ачесте реле а се алътъра лънгъ чел маі мікѣ, ші епѣпціе вотълѣ маіорітъці, лъсъndѣ Domнілорѣ Маціарі вое de а протеста, чea че се ші фъкѣ. Актѣ ѣртарѣ ептѣсіастіче „съ тръіаскъ ші Elyenurí, Іакаb György пропѣне dѣчереа протоколълуі ші лп лімба маціарѣ, лп контра кърѣіа іа Domнълѣ вікаріѣ Кірілъ кѣвънтълѣ, ші аратъ кѣ челе маі тарі dокътепте печесітатеа ші посібілітатеа dѣчереі протоколълуі пѣтаі ротънеште, din каѣсъ къ тоці перотънії din дістріктѣ прічепѣ ѣіне лімба ротънъ, пе кѣndѣ din контръ кѣ фоарте пѣціне есчепціѣні Ротънії пѣ прічепѣ пе чea маціарѣ, пріп ѣртаре пічі протоколълуі пѣ сарѣ пѣтеа din партеа Ротънілорѣ веріфіка. Іарѣ се репоеште лѣпта dінаінте de прънзѣ, каре се фінеазъ кѣ епѣпцареа пе баza Маіорітъці, ка протоколълѣ съ се dѣкъ пѣтаі лп лімба ротънъ лп контра кърей протестарѣ Маціарії.

Пе тапетѣ вінe інстрѣкціѣнеа пентрѣ коміціі сѣпреті, despre каре се пѣне din партеа Dлуі Гал лптребареа: Прітештесе, саѣ ба? Ачеастъ лптребаре adѣче dѣnъ сіне, еаръші о десбатере серіоасъ; лпсъ тързіѣ фііndѣ се лпкеіе медінца ші се dепѣтеште о комісіѣне пе зіоа віітоаре лп ачеаста каѣсъ. Лп 14 се adѣnъ іаръші комітетълѣ ші лпчепе de ѣnde аѣ лъсатѣ лп сара трекътъ. Domнълѣ Гал арътъ кѣ чеі маі вій колорії антікопстітѣціоналітатеа інстрѣкціѣнеі, каре пѣ кореспѣnde черінцелорѣ поастре ші пропѣне леціле din 1848. Domнълѣ Романѣ кѣпоаште конституціалістълѣ леціlорѣ din 1848; арътъ тотѣ de одатъ кѣ пѣ сѣптѣ пентрѣ Ротънії, карі саѣ лѣптатѣ ш'аѣ върсатѣ сънцеле лп контра лорѣ, ші пропѣне прітіреа інстрѣкціѣнеі, ка malum necessarium, пънъ ла алтъ рѣndѣіалъ, саѣ пънъ ла Dієть. Опініѣнеа ачеаста се спріжінеште ші de Dлуі Стрътъ, каре арать кѣ леціle din 48 кѣ атътѣ маі пѣцінѣ се пот прімі, кѣ кътѣ кѣ еле кіарѣ de арѣ фі облігътоаре пентрѣ чеілалці Ротънії, пентрѣ маіорітатеа ачестеі дістріктѣ адекъ пентрѣ фоштї гръпіцері пѣ сѣптѣ de челіѣ облігътоарс, пен-

трѣ къ ачештіа пънъ ла анѣ 1851 саѣ сервітѣ пътаі de лімба Ромънъ ші Цермънъ ші пътаі кѣ леціле австріаче; ші аша ші елѣ рекъноаште інструкціънеа ка malum necessarium пънъ ла Dietъ. Маіоритатеа адекъ тоцї Ромънї се алътъраръ лънгъ ачеастъ пърере ѧн контра къріа Маціарії іаръшї Протестаръ. Дѣпъ енѣнціаре денѣсе Domнѣлѣ Кънітанѣ жѣрътъмънтѣл ѧн лімба ромънъ, каре денѣнере фѣ ѧнсоцітъ de неінчетате „съ трѣіаскъ“ ші Elyenuri.“ Дѣпъ атеазѣ се отърѫръ лефіле атлоіацілорѣ; ші акътѣ ера се ѣртеже алецереа ачестора. Ѧнсъ скѣлѧндѣсе Dнѣлѣ Кірілъ пропѣне а се лѣа ла десѣатере маі ѧнтѫіѣ лімба офічіоасъ, пентрѣ къ арѣ фі ѧнцѣлесѣ, къ de ва фі ѣна саѣ алта, атѣнчі саѣ ѣна саѣ алта парте dintre алецendi атлоіацї пѣ ворѣ пріті постѣрї, ші арътъ пріп о кѣвънтаре фоарте потрівіт ші докѣментатъ печесітатеа de а фі пътаі лімба ромѫнъ сінгѣръ офічіосъ, пе баza еклатантеї маіорітъцї de 70000 ромѫнї, карії пѣ пречепѣ декѫтѣ лімба матерпъ, ші пътаі 2000 de алте соіѣрї, карії тоцї прічепѣ лімба Ромънъ; ачеаста о воеште кѣ атъта маі тѣлтѣ, къ пѣстъ дѣпъ кѫтѣ воіаѣ Маціарії а докѣмента кѣ нічі о лецe ѧн контра зічере, de оаре че ѣнѣ дістрікті кѣ ізрісдікціънеа автопомъ 'шї поате алецe лімба са офічіоасъ, ръмънѣндѣ сфънтѣ дрептѣ челорлалцї, de а се серві de лімба са ѧн тоате афачеріле лорѣ; іарѣ се ѧнчіпце о лѣптъ пе віацъ ші тоарте фіекаре се сілеа аші апъра пъреrea са кѣ чеде маі тарі докѣмепте, ѧн а кърорѣ лінсъ фрацїї Маціарі 'шї лѣаѣ рефѣціѣ ла леціле лорѣ.

Domнѣлѣ Консіліеріѣ Алдѣлеанѣ, каре пънъ аічі пѣ лѣасе парте ла десѣатерї, de ші теtврѣ опораріѣ алѣ комітетѣлѣї, ѣіневоі а пъші ла тіжлокѣ ка теtврѣ din партеа Ромънілорѣ ші пропѣне: къ е не апъратѣ de лінсъ а пріті amendoѣ лімбіле de лімбї офічіоасе de оаре че ші рескріптѣлѣ ѧмпъръtескѣ din 21 Дек. есте ѧн контра поастръ. Domнѣлѣ Романѣ обсервъ, къ ачестѣ рескріптѣ пѣ са цінѣтѣ пекъірї, ші dакъ е ертатѣ одатъ а се фаче есчепцінї, апоі токтаі ѧн ачестѣ дістрікті требѣе фъкѣте, пентрѣ къ ѣнѣ дрептѣ датѣ отѣлѣї дела Dѣпезеѣ пѣлѣ маі поате диспѣта німе ѧн зіоа de астъзї. Domнѣлѣ Алдѣлеанѣ зіче: къ че се атінце de есчепцінї се потѣ фаче пентрѣ ѧмпъкареа партіделорѣ; dарѣ ескідереа ісвеште опініѣнеа пѣблікъ ші вотѣ перde; афаръ de ачеіа dакъ лецеа пѣ не dъ ші повъ дрептѣ, че вотѣ фаче? Nѣ е ворба de че е дрептѣ чі de че е лецe, ші къ кѫтѣ съ стрікъмѣ поі лецеа.

Съ тъіемѣ фоіа лецїї dаръ кѣ фоарфечіле? Аста пътаі пріп dietъ се поате, (De пѣ вотѣ мънка пънъ ла dietъ, не фѣръ Сфінцїї.) Къ алтѣмінтрелеа се стрікъ пріпчіпіѣлѣ легалітъцїї етс. Ne асігъръ тотѣ deodатъ къ кѫndѣ ва вені сінгѣрѣ ла Dietъ, атѣнчі токтаї ка поі ва ворві, ѧнсъ акѣта dетѣстръ съ не ферітѣ de волнічіе, (каре піче къ с'а фъкѣтѣ) ка съ пѣ къdетѣ din терепѣлѣ легалѣ, (каре пѣлѣ авет.) Domнѣлѣ Романѣ лѣа іаръ кѣвънтѣлѣ ші рекъноаште — ка пріпчіпіѣ — къ леціле пътаі аколо се потѣ скітба, ѣндѣ саѣ фъкѣтѣ; de вотѣ пріві ѧнсъ dела 20 Окт. ѧн коаче вотѣ вedea, кѫте скітбърї саѣ фъкѣтѣ. — Bedetѣ кѣ ла Гѣверпѣ ші ла кърте астъзї съптѣ de ачеіа, карії dѣпъ леціле de маі наінте пѣ пътеаѣ фіі. Іатъ есчепцінї. — Dѣпъ ачеea се скѣлъ D-пѣлѣ Кодрѣ ші пропѣне: къ арѣ фі вретеа съ се тае одатъ ачестѣ фірѣ лѣптѣ de dиспѣтъ, ші къ „fiat justitia et pereat mundus“ съ се енѣнцъ вотѣлѣ маіорітъцїї; ші аша се енѣнціъ de лімбъ офічіосъ лімба Ромънъ de сѣсѣ пънъ жосѣ ші ѧн тоате ратѣріле administrative-жѣдекъторештї; лъсѫndѣ сфънтѣ дрептѣ челорѣлалцї а се сервіі ѧн тоате афачеріле лорѣ de лімба матерпъ. Ачестеї енѣнцїърї ѣртъ алѣ 4-леа Ovas din партеа маціарілорѣ.

Ѧн $^{15}/_{3}$ се веріфікъ протоколѣлѣ ші D-пѣлѣ Кодрѣ пропѣне а се фаче о петіцїѣне кътръ ѧнпалтѣлѣ Гѣверпѣ пентрѣ ѧнфііпцареа ѣнеї комісїѣнї, каре съ лѣкре нескарева лецї provisorissime, пънъ ла Dieta Трансілванъ. Ачеаста се прімі кѣ ѣнанітітате, се четіръ апоі маі тѣлте ордінъчїѣнї, dintre каре ѧнсетнѣтѣ ачеea, пріп каре се dетѫndъ Гѣвернаторілѣї Контелѣї Міко de а ѧнпедека верї че трімітере de депѣтацї Арделенї ла Dieta Пештеапъ. Дѣпъ четіреа ачестеї хъртіі ѣртаръ пе ѧнчетате „Съ Трѣіаскъ Ѧмператѣ.“ Ѧп скѣртѣ тітпѣ ва фі алецереа атлоіацілорѣ Дістріктѣалі.

Ѧнпаінте ші Dzeѣ кѣ поі (Amin. P.)

П. . . . .

Елісабетополе 3 Маіѣ.

А doілea конгрегацїѣне а Комітатѣлѣї Албеї de сѣс саѣ цінѣтѣ ѧп Елісабетополе ѧп $^{14}/_{2}$ Маіѣ ѧп абсенца сѣпретѣлѣї Комите Ладаї, сѣб прezидіѣлѣ Жѣделѣї прітаріѣ Графѣлѣї Халлер Ферепцѣ, ѣnde декіарѣндѣ потепітѣлѣ жѣde пріп о кѣвънтаре адѣнареа дешкісъ, саѣ ѧнчепѣтѣ лѣкръріле: маі ѧнтъіѣ саѣ четітѣ протоколѣлѣ афачерілорѣ шedинцеї din 26 Апр. цінѣтъ ѧп Феріхаz, — дѣпъ ачеea са проіектатѣ de кътръ маі тѣлцї Маціарі doліѣ de 14 зіле пентрѣ перdереа лѣї Телекі, че саѣ прімітѣ de кътръ тоцї маціарії кѣ ѧнфокаре; саѣ маі четітѣ тѣлте провокърї din партеа маі тѣлторѣ комітате маціаре, каре пофтеа не адѣ паре, ка імітѣндѣ есетплѣлѣ лорѣ съ алеагъ депѣтацї пентрѣ Dieta дела Пешта. Ачестеа тоате ле четеа фрацїї маціарі кѣ таре гѣстѣ, — прівіндѣ ла тоате тішкъріле ромънілорѣ, карії тъчеаѣ ка пештії; — тъчереа ачаста а датѣ дестѣлъ кавzъ маціарілорѣ de не 'нкредере ѧп прівінца депѣтацілорѣ ла Пеща. Ѧп ѣртъ се четі ші ѣнѣ mandat ѧмпъръtескѣ венітѣ пріп Гѣвернѣлѣ Църїї ка деокамѣdатъ се ръмънъ трімітереа Депѣтацілорѣ ла Пешта. Ачеастъ порѣнкъ, а ѧнтрърѣптѣ тъчереа ромънілорѣ стрігѣндѣ кѣ тоцїї „Біне ie“ ші деклърѣндѣсъ ѧнтраколо, къ ачестѣ mandatѣ ѧмпъръtескѣ а фостѣ пентрѣ еї біне венітѣ, къчі дъпшїї ші алтѣміптрелеа пѣ се пътеаѣ ѧпвоі de астъ датъ кѣ трімітереа депѣтацілорѣ ла Пешта. Кѣ ачеаста се ресіпі адѣнареа, ші ѧнтребареа депѣтъчїѣнеї аѣ ръмасѣ пе деслегатъ.

Неарѣ пъреа фоарте біне, кѣndѣ амѣ кънъта ші поі асетепеа провокърї баретѣ прівате — кѣтѣ капътъ фрацїї маціарї; ка съ штімѣ ші поі ѣnde съ не трімітетѣ депѣтацїї.

маі тѣлцї ромапї.

Епістола дескісъ кътръ Kolosvari Közlöny.

Фъгъраш ѧп 25 Апріліе 1861.

Цара Олтѣлѣї (terra Blacorum), каре пънъ ѧп секѣлѣлѣ ал 14 форта ѣнѣ дѣкатѣ ромънѣ фѣdал короапеї ѣнгѣрещтї, аре о попѣлъчѣне компактъ ромънъ апроапе de 70000 de сѣфлете, ѧп акъреї капіталъ орашѣл Фъгъраш, ѧнтре о попѣлъчѣне поліглотъ се ціне ші о комѣнъ тікъ маціаръ de авіа ла 1000 de сѣфлете парте таре веніцї din вечіна съкѣіте ка съ кънpіndь офічіеле пѣбліче а ле дістріктѣлѣї, ші чеде прівате а ле кърцілорѣ фіскале апоі індѣстріа тіноръ, de ачеіа еї поседѣ ші о інтеліцінцъ мърцінітъ ла 15—20 de індівізї. — О арістократіь ѧпалтъ дѣпъ кѫтѣ о ведетѣ ѧп комітате аіча пѣ авет, къчі вро доі треї магнацї, че посед кѫтева інскріпцїѣнї фіскале, департе de аіча трѣіндѣ de авіа ші ле кѣпоскѣ. — Ѧпкъ маі наінте de а шті къ чіне ва фі къпітанѣлѣ сѣпретѣ алѣ Дістріктѣлѣї, с'а сімціт ѧнтре ѧнтеліцепцїї ромънї требѣінца d'а се фаче орї каре конворбірї прегътітоаре пентрѣ прітіреа къпітанѣлѣї ші ѧнтрареа ѧп віаца констітѫціонале. Еї се адресаръ кътръ тіне ка кътръ ѣнѣ кѣпоскѣтѣ алѣ інтеліцінцї ші посесорѣ ѧп ачестѣ дістріктѣ. Еѣ астфеліѣ провокатѣ амѣ афлатѣ кѣ скопѣ маі наінте de тоате а черка о апропіере а ѧнтеліцінцеї ромѫне кѣ інтеліцінца маціаръ din Фъгъраш, ші ла о окасіѣне ѣіневепітъ провокаіѣ пе Iacob György ка пе челѣ маі інтеліцент ѧнтре маціарї, ка съ тіжлочеаскъ о ѧнтълпіре а атѣелорѣ інтеліцінцї (іатъ din партемі ініціатіва спре ѧнфръціре). Ѧнсъ Dлѣї і плъкѣ атѣ ръспѣnde, къ пънъ пѣ вотѣ шті чіне е къпітанѣл, пѣ аветѣ требѣінцъ de піче о конферінцъ. (NБ. Съ авzіа къ Gl. Bethlen Gabor не віне ка къпітан.) Астѣ рефѣсѣ пріті інтеліцінца ромънъ ка ѣнѣ ръспѣнсѣ, а кърєї сенсѣ пѣ поате фі алтѣлѣ, декѫтѣ, лъсаці съ вінъ ѣнѣ къпітанѣ маціарѣ, къ апоі пѣ воіѣ авеа лінсъ de воі. — Ноі аша рѣшінаці цінѣрътѣ о конферінцъ ѧнтре ноі, хотърѫрътѣ тóте деспре церетоніарѣл прітіреї, ші десігнарътѣ ші метврії пентрѣ біневентаре, орї чіне ва фі къпітанѣлѣ. —

Дѣпъ че депѣтіреа Dлѣї I. Бран de Летенї de къпітанѣ сѣпретѣ сс фъкѣ пріп жѣрпале кѣпоскѣтъ, атѣ провокатѣ пе депѣтацїї de біневентаре съ ѧнвіте ші пе маціарї de а десігна ші еї піште бърбацї, карії съ се ѧнтрезпе спре ачелѣ скопѣ (іатъ алтъ пробъ de ѧнфръціре.) Ѧнсъ фрацілорѣ маціарї ле плъкѣ а рефѣса ші астъ претепіе сѣб кѣвънтѣ къ штіреа пѣ е офічіосъ, къ аста пѣ с'а обсерватѣ піче одатъ ш. а. ші преферірь а тріміте маї тързіѣ о адресъ сепаратъ. Еѣ ѧнцелегѣндѣ ачесте авспічії реле, тъ дѣсеіѣ ѧп персоапъ ла Фъгъраш, ші фііnd къ din петолерапца — саѣ челѣ пѣцінѣ din перекѣпоаштереа лінсеї de а се цінеа ѧп касіпа прімітів комѣнъ ші газете ромѫне ачеастé се десфъкърѣ ѧп доъ, ѧнвітаіѣ інтеліцінца din атѣеле ачесте корпоръчѣнї ѧп касіпа маціаръ, ка съ не ѧнцелецетѣ деспре о прімire ші челелалте ацende ѧп комѣнѣ (іатъ маї ѧнколо стръdапіа спре ѧнфръціре.) Ачі пропѣсъчѣніле теле се прімірь ші се пъреа къ т'ат ажѣнсѣ скопѣл. Dабіа тат депъртат de аколо, ші фрацїї маціарї іаръ се сепарарь de ромънї, фъкѣndѣ о поартъ de опоаре ескісівѣ маѫеарь, ла каре пѣ лъсарь локѣ пентрѣ інскріпцїѣне ромънъ, ѧп кътѣ літеріле спре ачестѣ скопѣ десетпате требѣірь а се ліні de ѣнѣ пърете. — Чеї маї тѣлтѣ, фрацїї маціарї, карії авеаѣ фрѫпеле маціstратърєї орѣшапе ѧп тѫнъ пѣ афларь лѣкрѣ вredпікѣ de а къта о касъ de прімire, кѣ тоате, къ кѣ ѧплътърареа кѫторва газете dѣпъ масъ, касіпа маціаръ, че окѣпъ каселе орашѣлѣї, се пътеа стръформа ѧп челѣ маї акомодатѣ квартірѣ de прімire. Нороклѣ кѣ Беціркърії, къ пе голіръ піште капчеларії спре ачестѣ скопѣ, ші кѣ ѣнѣ Isdeѣ, каре дъdѣ тобілеле сале ка съ се ѧплътъре челе че се прокърасе de жѣделе орашѣлѣї, — къ алтѣфелїѣ Кънітанѣлѣ пострѣ арѣ фі ръмасѣ ѧп ѣліцъ. — Кѣndѣ ера сепаратістѣлѣ маї таре сосескѣ ѧп Фъгърашѣ, адѣнѣ атѣеле пърцї, рѣшінѣндѣ не прічінашії д'о парте ші алта, делътърѣ тоате педечеле пріп кончедереа de а се прімі Кънітанѣлѣ ла Сѫтъта ші ѧп Орашѣ маї ѧнтъіѣ кѣ лімба маціаръ, іаѣ вр'о кътева стеагърї дела пóрта ѣнгѣрілорѣ ші ле ѧмплѣнтѣ пе чеа ромънъ, ші de аколо вр'о кътева ѧп чеа маѫеаръ, ші аша петрекърътѣ зіва прімірей ѧп чеа маї бѣнъ фръціетате, (іатъ чеа маї плінъ пробъ de фръцаска теа пѣртаре,) тоастеле теле din банкетѣ фѣръ ѧнтрерѣпте de челе маї dece hellyes, ші eljen!! —

Даръ съ тречетѣ ла челе офічіоасе. — Кънітанѣлѣ ѧпкъ din сара сосірєї компѣсе о комісіѣне din 2 ромънї ѣніцї, 2 пешніцї, 2 ѣнгѣрї ші 2 сасі спре а алеце 24 de персоане інтеліцепте пентрѣ цінереа ѣнеї конферінце прелімінаріе спре а се ѧнцелеце деспре ацептеле адѣнърії ценерале, компѣсе din тоцї фрѣпташії дістріктѣлѣї. — Съ алесеръ 6 маѫеарї, 6 сасі, 6 ромънї ѣніцї ші 6 пешніцї, каре ѧнкѣвііпцѫndѣсе de сѣпретѣлѣ къпітанѣ фѣръ кіетацї пе dімінеаца ла 8 óре ла сіне. Dѣпъ ѣнѣ сомнѣ кѣ чеде маї плъкѣте вісѣрї „пе потепіръмѣ ѧп 16 Апріліе.“ —

Ла Nрѣл de астъзї се dъ ѣнѣ adaосѣ de $^{1}/_{2}$ коалъ.

Реставрареа Албеї de сасă.
(Лпкеере.)

Комиссіпнеа кandidътоаре счіиндă къ Іллюстрітатеа са Комітеле сънпремă а репънціатă ла дрептълă dea кandida деспре о парте, іар деспре алта, Іллюстрітатеа са промисесе къ пмпеа о ва тъеа лп доаъ, къ вреа ка постъріле съ се окупе лтпарте адека тотă ънă ънгърă ші ънă ромънă, апоі фііндă къ лп комітатълă ачеста съптă 2. Жъзі сънпремі. 2 в. комиці &. зікă комиссіпнеа кandidътоаре а кandidată дънъ лтпърціреа лп доаъ адека пентрă 2. жъдеці марі ънă ънгърă ші ънă ромънă (D. Романă) пентрă 2. сăбкомиці ънă ънгърă ші ънă ромънă (D. Папіу) ш. а. т. d. лпсе че се везі кă окасіпнеа алецері лп зіоа ъртътоаре адекъ лп 26 Апріліе дънъ че с'а четітă протокоалеле сесіпнеї de ієрі сupe автептікаре, лпчепă D. Галл Іапош Конс. Урбар. ла къртеа апелатівъ, а ворбі ші а провока кă фоарте маре къldъръ ші амікабілітате пе D. Георге Романă, ка съші ретрагъ пропънереа de ієрі, дънъ каре конгрегаціпнеа п'арă фі компетентъ а деклара, че леці съ іа de басъ, чі пътаї діета, дънъ че лпсе фъръ а афекта маї лпколо саă четітă проіектълă дерегъторілорă de комітатă, ла каре ънії аă фъкътă бъгърі de сеатъ, de ші фъръ ефектă къ жъзії de скаънне арă авea преа пъцінъ платъ лп Сътъ de 300 фл. пе анă ші пріп ачееа сарă da апсъ ла прімірі de чінстърі дела партіde, апоі саă лпчепътă алецеріле дерегъторілорă, ші D. Ком. сънпремă аă зісă кă гласă маре, пропънă de Фăбіръă пе D. Граф Халлер Ферепц, дънъ че аă трекътă ъръріле пріп акламаціпне ънапітъ, а зісă: пропънă de Віче-Комите пе D. Георге Романă ші акътă ка ші ла челă din тъă еліепъріле ші съ тръіаскъ пътаї авеаă сфършітă. D. Георге Романă а черътă ворба, ші і са датă, а лптребатă къ аă прічепътă тоцї метърі комітетълуї, къ елă е пропъсă ші проклматă, de віче-комите, къ астфеліу пе са цінътă ръndълă? ші вреo 40–50 de метърії а стрігатă кіар ші ънії din ънгърі къ патă счіътă къ саă пропъсă de в. комите, пофтімă ка съ се алеагъ de жъde. Акътă лпчепъръ маціарії кă інвектівеле лорă обічпъите ші а пъте Штефан Белdi зічea, къ „e bujtogatás“ алцїї зічea къ „e nem parlamentaris“ D. Романă ашіа леа ръспънсă de аскъцітă кътă ънгърії пътаї ръкпіа. D. Коміт. сънр. а mandată пріп клопоцелă тъчере, апоі а зіс, къ дрептълă de a kandida есте алă Іллюстрітатеї сале (поате къ шіа фостă вітатă къ ерї са лъсатă de ачестă дрептă:) Лптре алте тълте аă маї зісă ші а чееа: „фрате Romane кътă поцї Дта ворбі ашіа чева“ лпсе дънъ ачееа зіче: пропънă de 2 Фăбіреă пе Чопградi Іштван, акламаціпне ка аста пат авзітă, de кънdă съптă, къ доар пе amă авзітă 5–10 търї стрігънdă ші акламънdă, ші тотъші са прімітă de алесă пріп акламаціпне, тотă асеменea саă лптъмплатă ші кă алецереа de челалалтă в. комите Сабослаї ші ашіа маї департе.

Лп декърцереа алецерілорă лптрерътпънdъле пе ачестеа аă лъатă ворба D. Романă ші а зісă, къ дънъ че ла пофта ънапітъ а лптрегълуї комітатă са детерminатă а пъръсі ънă постă de статă, лп каре ел акъташі de пепсіпне ера капаче, ші кă прівіре ла ачееа къ комітатълă рекпноаште, къ пріп прімірea постълуї de комітатă адъче ънă сакріфічіу пентрă бінеле комънă се аă детерminат a прімі постъл кă каре е лтбіатă, ші лп каре аре кă 1/3 маї пъцінъ саларіу de кътă пънъ акътa, лтпрежърърiле прівате пе'лă іартъ ла о маї маре жертфъ, адекъ de a прімі постълă de в. комите, а къръї саларіу е кă 660. фл. в. а. маї мікă de кътă іа фостă саларіълă de пънъ акътă аста пе е кă пътінцъ, дечї авзіче постълуї de в. комите тълцъmindă комітатълуї de лпкредерea арътатъ кътръ елă пріп алецере абсолът ънапітъ маї adaoгъndă, къ ad inpossibilia nemo obligatur. Кă ънă кълънтă аă зісă тоатъ адънареа „helyes“ ші „аша е “ дрептă аре“. —

D. Граф Халлер Ферепц а фъкътă апоі пропънечіпнеа ка комітатълă съ вотезе ънă адаосă персоналă пентрă D. Романă de 200. фл. в. а. пе аннă, ачеастъ пропънере са прітітă de тоатъ адънареа кă маре ептъсіастă. D. Романă а ворбітă, къ е даторіу кă маре рекпноскінцъ ші тълцемітъ кътръ комітатă, пентрă ачеаста неаштептатъ есченціпне кă персоана лъї че 'ші цine de оноаре, дарă дакъ комітатълă din пропіълă лndemnă са детерminată ла о ретънерацінне de 200 фл. в. а. елă арă дорі, къ саă съ се дънліче сътта de адаосă (аічї лаă лптрерътатă пе ворбеторіъл ънгърії къ пе съ поате, ші че штіу маї къте) сеаă съ се депътіаскъ лп чіркълълă естеріорă, ънde есте поссессіонатă ка пріп ачеаста съ лші афле ребопіфікареа, че о перde din плата de пънъ акътa авътъ, іар лп черкълă інтеріорă алă комітатълуї пентрă кареї алесă съ се лптокмеаскъ алтълă.

Фъръ пічe о обіекцінне ші а лпліпітă D. Роman аста пофтъ, ші дънсълă a декіаратă къ прімеште постълă de в. Комите лп ърта къреї стрігъріле de éljen ші съ тръіаскъ пътаї вреа а лъа сфърършітă. Требъе съ търтърісітă къ бякъріа, каре се пътеа обсерва акът пе фецеле ънгърілорă, пе е кă пътінцъ a o дескріе. Графълă Халлер Ферепц ші алцї ънгърі a лптінсă тъпа D. Романă саă фъкътă промісінні лнпрътътате пентрă етерпа фръціетате.

Дънъ че се коптінъръ ші сфършіръ алецеріле, din каре аă ешітă маї тоцї Дерегъторії ънгърії, са чітітă фортълъ Жърътъптълуї ші саă провокатă поїї алешї Дерегъторії a денънне жърътъптълă, D. Романă a лъатă кънънтă ші a зісă „: лп фортъла жърътъптълуї саă лъатă Леціле din 1848 еă пе Леціле естіа, карескă контра конвікцінпеї теле пе вої жъра пічe о датъ, ші маї біне те тълцътескă de постълă пентрă каре съптă алесă. Дътпезеъле че цінете ші ръкпете аă ъртатă din партеа ънгърілорă, нічі пътъ маї лпчеркă але маї дескріе, поате орї чіне съ шіле лптінъіаскъ, чіне къноаште пе ънгърії чеї кă патъра азіатікъ. Іъте аă скітбатă коарда, дъсъсаă тоцї хонораціорії ънгърі ла локълă ънde ста D. P. датаă тъпа, ръгатъсаă съ пріміаскъ ші съ пе абзікъ, чі съ жъре. Ла ънії ънгърі пъреа къ лі съ ътпліа окії de лакръмі, къче D. P. пе прітеа ръгареа лорă деа жъра дънъ плакă лорă.

Акътa лпчепъсе ші партеа ромънеаскъ а се търбъра ші апътітă D. Парохă ънітă din Noă, Negрціă, каре зice кă o zi маї наінте, къ de пе ва вені Романă ла адънаре, е репегатă, къ Романă пе фаче ънa акътa de па прімії, ънгърії кортескеделъіа пінтре еї, ера o zарвъ лпкътă пъцї лпцелецеї лпсъші кънънтълă.

Лптре ачеіа аă ворбітă D. P. кътръ ромънї: къ леціле din 1848 лсă ънія Ардеалълуї кă Бнгаріа, ші елă пе жоаръ пе ъніе.

Съ фі авзітă пе ромънії кă Пърінтеле Негрціă кă тотă зікънdă: аша? біне аă фъкътă D. Романă къ пе а жъратă пе ъніъ, хаідаці a касъ, къ вітъ къ ънгърії іаръ ънълъ съ пе лпшіеле ші съ пе вжпзъ, ші ашіа дънъ че лаă провокатă пе D. Романă ші Іллюстр. Са D. Комите сънпремă съ прітеаскъ ші дънсълă с'а деклараă a ръмпеа статорпікă, аă алесă пе D. Adi. I. Папіу de B. Комите. ші ісаă трімісă счіреа a касъ, пе фііндă de фацъ, іар Ромънії декеарънdă къ кă астă феліу de лякрърі пъсă тълцъміцї аă пъръсітă сесіпнеа, ші нічі къ саă маї лпторсă лndърътă, чі се аă дъсă пе а акасъ.

Nime пъші поате лпкіпві че пondеросітате пъпеа ънгърії пе ачееа къ прітеште Г. Романă постă орї пе. Ромънії саă лпторсă тріштї ші пе тълцъміцї акасъ, лпсъ ънгърії пъреа къ съптă ші маї тріштї кă тоате къ леа сякчесă a еші кă сънпретаціа лорă деасънра ка влеіълă. Аă статă прегътіте 2. вцї de вінă съ ле деа ла попорă, апоі съ факъ фестівітъцї пентрă поă алешії дерегъторї, даръ ачештіа тоате пе пътаї къ аă ремасă, чі ші banda тъсікалъ адъсъ din Сібііу маї наінте de време o аă еспедатă акасъ. Ромънії дънъ че аă пъръсітă сесіпнеа саă лпцелесă ка съ факъ o жалбъ лп тінă de протестă ла локъріле маї лпналте ші ла Маіестате лп контра лякрърілорă ші сънпретаціеї ънгърілорă.

Требъе се маї амінтескă:

Къ лп декърцереа лякрърілорă ла лптребареа D. Р. кътă ста треаба кă літза оффіціоасъ D. К. Спр. a апънціатă тъс треле адекъ романа, маціара ші цертъпа de оффіціоасе.

— Къ пе кънdă се фрътънтаă ънгърії пентрă къ D. Романă пе воіа a денънне жърътънтълă, ашіа дънъ кътă ієї аă врътă, се афла D. Никола e Dembian Лнвъцеторіълă din Сігішоара, ка авзіторіу лп апропіереа скъпълуї precidia lă стънdă, ші a авзітă кътă ънгърії кă шіопте пела врекіле Пресідіълуї зічeaă: Méltosagos. F. Isp. съ се ласе din фортълъ пасаціълă сънъторіу de леціле din 1848. ші съ се алеагъ Романă кіарă ші de Фăбіро, ла каре лі саă датă респънсă негатівă, ші апоі аă фостă D. Романă лпкъ o датъ провокатă орї съ жъре ашіа, орї се абзікъ.

— Къ лп жърътънтълă каре лаă денъсă D. Комите сънпретă паă фостă потеапъ de леціле din 1848.

— Къ D. Граф Халлер Ферепц, пе кънdă лпdекърцереа лякрърілорă конгрегаціпнеї ънгърії лпвершънаці ле ътбла пріп гъръле „e bujtogata's“ аă трімісă пе кліентълă сеă Прот. din Палошă ла D. Романă ка съlă кете ла о парте ші сеї спвіе, съ пътаї ворбеаскъ, чі съ се дъкъ din каса лъї, къ алтă-мінтрілеа съ ва дъче елă, еă лпкъ ератă de фацъ ші D. Р. іа ръспънсă, ка съ спве D. Граф къ п'а пътътă ворбі кă Романă. (Ашіа е деакъ лцї фачі требіле лп касе стрâне. Р.)

— Къ лп 25 Апріліе іаръші а фостă прънзіу діпломатікă ла каре ші D. Р. ші вро къцїва преоцї ші ромънї аă лъатă парте, аічї, саă ръdікатă тоасте пентрă Кошът Лоаіошă, пентрă тоцї капії преоцешті, іарă челорă кă кръчї лісаă пофтітă съ піаръ ші алте, гросолапітъцї пеште гросолапітъцї. Г. Романă de ші аă маї фостă лпкъ пофтітă кă атепчіпнеа черътъ п'а маї лъатă парте ла прънзъріле лорă.

— Къ кă тоате інвектівеле, тотъші D. Р. лп 27 Апріліе, дънъ че шіа фъкътă візіта de плекаре ла Комітеле сънпретă Ладаї, апоі аă фъкътă асеменea ші ла стъпънълă касеї D. Г. Халлер Ферепц. ла каре окасіпне челă din ърть вітітă пе са пътътă реципеа a зіче, къ се міръ къ D. Р. пе аръта тъпіу, ла каре дънъ кътă атă лпцълесă ачеста іа ръспънсă къ пе поате фі інімікă алă персоанеї, чі пътаї алă фантеї

Дтът лп зіоа de Вінерї a рестігнірі Мънтъторіълуї Ісъс Христос 1861.

Toma Danacie
Метърă алă комітетълуї лп комітатълă Албеї de сасă ші пропрієтаріу de пъмънтă.

Въпатă. Мърапї 1 Маіу 1861.

Не счіу маї лъатаă каревашă оарекънdă din цінътълă ачеста, атътă de фортосă ші амепо-романтікă, локъітă пътаї de ромънї кondeіълă лп тъпа, ка съ фіе скрісă кътă маї пъцінă лп жърпалълă ачеста? Дънъ че еă астъзї фъсеіу марторълă ънеї солепітъцї раре, пе маї челебрате кънdва ла поі кă атъта ептъсіастă de локъіторії пострї, лтї ієă воеъ a o дескріе лп кътă пе ашă девепі молестă пентрă опораціїї четіторї.

Комъпа пóстръ Мърапї кă комъпіле de пріп жърă, Сечепї, Жadапї, Ферехаz, Фіскътă, Бепчекă ші алтеле, лпкъ din апіі маї din наінте аă лndатінатă дънъ традіціа ші меторіа стръънпілорă пострії, а челебра маіалълă кă фестівітате ла апъ акръ, че се афлъ ла коada пъдъреї сатълуї цертънă Брънепаă, de кътръ Сечепі; лп партеа ръсъріteапъ a комъ-

пеї поастре ші а Сечепвлуї, квпоскътъ dупъ квтъ ворвескъ оатепії лпкъ лп секвлъ трекътъ, ші каре авупdъ лп сіпе карвопікъ твлтъ, romanii de prin жъръ о фолосескъ маї въртосъ de вевтъ кв вінъ ші de medічіпъ. Сервареа ачёста паъ липсіт пічі естімп лп 1 зілеї луї Маіъ dупъ праса челоралалцї апї, лпсъ еа а фостъ акътъ кв атъта маї цігантікъ, кв кътъ сконвл еї свблім, паъ фост пътаї ачела алъ петречереї, чі ачела пе каре Гречії лажвпцё прін артіфічіоаселе ші стратецеціле сале жокърї олітпіче, петіче, істіче ші алтеле, adекъ: de аї коптопії пре тоцї лптро конціелецере, копкордіъ, спірітъ, ші квдет паціопалъ, ка се пв devінъ маї твлтъ а се тішка de тотъ аворвлъ сорцеї ка фрвnza de вптъ, прекътъ аъ фостъ ромънії цінътвлуї постръ, карії de ші факъ маіорітатеа луї; тотвші пв се бъкъра а фі репресептацї лп dіетъ прін впъ аблегатъ пъскътъ din сіпвлъ преакъреї ші dвлчеї сале пацівпї ромъпе; ші ачаста пе фъкъ ка съ пе стръпцетъ лптр'впъ локъ кв тікъ кв таре спре а пе копсвлта ші лпцълеце despre челе че атъ авea de липсъ.

Бъкъріа зілеї солепе de азї ера таре, о твлцітe de оатепї, din тоате класеле: Преоцїї, Нотарії, ші жъзіі кв фатіліїле лоръ апої лпвъцъторії кв тіперітеа сколастікъ, ші челалалтъ попоръ, тоцї кв флатъре паціопале лп тжпъ алергаръ ла локвл dестіпат. Ла 11 оаре лпаіпте de прънсъ плекарътъ ші поі Мъраніапії лп 8 кърцце кв вапda котвпалъ ші кв вреокъціва кълереці кв флатъра паціопалъ паіпте, лпкъ de departe се авzіа бъбъітвлъ треаскърілоръ, сопвлъ тітпапілоръ, ші къптечеле челе melodioace а тіперітеї сколастіче, тоцї рапії арборілоръ ераъ кondекорацї кв флатъре паціопале, лпсъсъ лпї пъреа къ въd пе Бахъ лп фрътсецат кв лавр цінъnd лп тъпа dреаптъ вп стеагъ roman віціат de Марте, ші трегъndвce лпкърцца луї Жое прin doaъ zіne; еаръ маї жосъ, кът лптрі лп пъdвре zерів о поартъ de трівтф лптоктітъ лптрвпъ modъ елегъптъ ші kondekoratъ кв тотъ фелівлъ de флорі ші цірlande пресептъndъ колоареле ромъпе; трекъndъ пе ачі лп пъdвре, dвпъ че пе салътаръмъ ші пе лптребарет de съпътате, лпчепърът ла жокърї паціопале-ромъпе.

Апої despre ачесте че се маї zікъ? Маmъ міратъ кв поетвлъ цертъпъ Oniz, кънdъ вezвів сесвлъ формосъ стъndъ din амбе пърціле гата спре жокъ, еаръ фечіорії провъзцї кв бътвлъ луї Вірцілів „pedum formosum paribus nodis atque acre,“ ші лп фелівлъ сеъ лптречеаъ кв жоквлъ пре салії луї Лівіів (преоцї лпкіпацї спре жоквлъ zеілоръ,) ба кіаръ пічі жокъпцїї луї Вірцілів Еклога VI пв іаъ лптрекътъ, кв „Tum vero in numerum faunosque ferasque videres ludere,“ еаръ цепероаселе кокоапе ераъ орпате пе капъ кв корале рошії ші цірlande din diверсе флорі формъndъ тріколорвлъ ромъпъ, каре лптрв адевъръ се продвсъ кв атъта плъчере ші істъціme, кътъ пе вінеа а зіче къ съпт пімфеле луї Орацъ Carm. Lb. I. oda IV „Iunctaque nymphae gratiae decentes, alterno pede quatiunt terram.“

Апої амвеле сесврї ла олалтъ цінъndвce de тъпъ, лпчепърът „сълтареа лп коро́пъ“ кв атъта такт къtъ пътеаї зіче кв Орацїв Carm. Lb. I. oda 37“ nunc est — libero pede pulsanda tellus nunc saliaribus“ ші лпкъ серіndъ „altero pede trapidiando.“ Апої dвпъ datina „si sit vox canta, si mollia brachia salta“ dескъптъndъ. Dвпъ жокърї вртъ прънzвлъ din каре паъ липсітъ кіаръ пічі пептарівлъ zеілоръ (!) ла о масъ лптіпсъ пре еарбъ верde, асетепеа челеї а луї Енеа, кънdъ елъ dвпъ атъта кале, ші метаморфосе скапътъ din періколвлъ счілеї ші карівdеї; о лптіпсъ пре пътънтвлъ челъ вскатъ алъ Італіеї лънгъ Тіверъ. Маї паінте de а се лпчепе прънzвлъ се цінъръ доаъ кввънтърі потрівіте, свв dекврсвлъ прънzвлуї къпъ тіперітеа сколаръ ші свбтъ бъбъітвлъ треаскърілоръ се ръdікаръ маї твлте тоасте, лптъїв пептрв съпътатеа сочіетъцеї, ші адвпърсї поастре маіале, adoa пептрв лпdелвпга domnipe a лмпъратвлуї постръ Франціскъ Іосіф I. а треа пептрв паціопеа ромъпъ, ші лп вртъ пептрв тоате паціопіле колъкъітоаре, ші бвпа копкордіъ лптре поі ші еле, dвпъ кввінтеле Рецелуї Масепіса ла Салвстіъ Кріспъ ресвелвлъ івгъртіп „concordia res parvae crescunt, discordia maximae dilabuntur,“ твлцї dintre тіперї ераъ лпвръкацї лп костюме паціопале, кв каре са dістінсъ маї кв сеатъ лпвъцъторівлъ din Сечіепї ші D. N. Рапкв спап dominal ші паціопаліст бвп.

Dвпъ прънzъ, еаръші се коптівъръ жокъріле ші къптечеле челе паціопале лптре челе маї вії сітцітопте ші dърръ пъпъ dекъсаръ; апої адвпъndвпе ка съ плекътъ кътръ касъ П. Преотъ din Бъзъіашъ N. Петко цінъ о кввънтаре біпе пітерітъ, лп лпцълесвлъ къреї чеї че „Nil patrium, nisi nomen habet Romanus alumnus. — Sinquinis altricem nunc pudet fuisse lupam“ (Propertii lib IV Elegia I) се dederъ апатемеї спре вечіпіка періре. осъnda, ші пеферічіре; еаръ чеї че врмеазъ акціомеї, „Dulcis (?) est et pro patria, et pro natione mori“ ші „facinus est vincere civem Romanum, scelus verberare prope parricidium necare, quid dicam in crucem tollere? се бінекъвънтаръ кв ферічіреа чеа етерпъ че піо дъ Dвmпezeв пептрв сферіпцеле поастре, пептрв къ“ fortia romanorum est pati“. Dвпъ орацівпеа ачеаста лптре твпетвлъ треаскърілоръ, батереа тітпапелоръ, ші стрігаре de тоате пърціле; съ тръеаскъ Лмпъратвлъ, съ тръеаскъ пацівпеа ромъпъ ші патріа, пе dесърътъ фіеште каре пе ла локъріле сале dекъndъ кв поі dвлчеа сввепіре.

I. D. . . . .

Беіъшіъ $^{9}/_{21}$ Маіъ 1861.

Domпвле Гozmanъ!

Лп есквсацівпеа Dпіеї тале, пвблікатъ лп Nрвлъ 16 алъ Телеграфвлуї Romanъ, ла пвмпелеле теле ордврї кв карї те атіпсеіъ, депъртъndвте de терепвлъ есквсацівпале, кв воіъ сеаъ фъръ de воіъ фъкътї треї абатерї, (ка съ пвле ботезъ алтъквтъ,) карі ка ромъпъ серіосъ, dвпъ квтъ те пътешті, лпаінте de а ле da пвблічітатеї, требвіаї съ ле рътецї маї бінe: — ачеле съптъ.

1.) Аї пътатъ карактереле попорвлуї постръ Біхареапъ.

2.) Теаї delъсатъ ла персопалітъцї лп коптра впуї іпdівідъ карele пв теаъ атіпсъ de локъ.

3.) Аї лпфератъ пе Бейшапї de оатепї фъръ de прінчіпіъ, ші de котпроміцъторї аї флатъреї паціопале.

Даторіпца че о атъ кътръ опоареа пацівпеї меле, ші лп вртаре ші кътръ о парте а еї, адекъ кътръ попорвлъ постръ Біхареапъ, пв ме ласъ de локъ, ка се пв ръспвndъ ла пвптвлъ 1.

Ла пвптвлъ алъ 2. ръспвndъцї респектівлъ.

Ла пвптвлъ алъ 3. респвndъ опініпеа пвблікъ паціопале, ші вепіторітеа, dаръ поі de пресінте п'аветъ липсъ de есквсацівпе.

„Ромъпії поштрі din Комітатвлъ Біхарвлуї орвіцї de лпсвфлърї пекредінчоасе кредъ тінчівнілоръ, се вжndъ пептрв тжпкаре ші бевтвръ.“ кв ачесте епітете фрътоасе котпzї Dпіа та ка ромъпъ серіосъ, пе попорвлъ постръ Біхареапъ пвбліквлуї, ші лп вртаре ші стръпілоръ! Кънdъ аї скрісъ D-піата ачесте: кцетатаї ла ачеea, къ dакъ пацівпіле патріеї, ші стръпії, пе воръ пвті de піште спълътърї фъръ карактере, деморалісацї, блъстетацї, ба кіаръ de парії: атвпчі се воръ провока ка de докътептъ ла асерцівпеа D-піеї тале, а впуї ромъпъ серіосъ? Бвпвлъ сетцїв de ромъпъ алъ D-піеї тале, пе карele поі лпъ лъвdътъ, кредъ къ ва сівпе, къ інтенцівпеа п'а фостъ ачеea, лпсъ вezі D-піа та консегвіпца е ачеea.

Лпсъ се штіъ лътea къ пв ста лъкрвлъ ашіа! ворвеаскъ фантелеле попорвлуї ромъпъ Біхареапъ.

Candрв Romanъ, паъ фостъ de фацъ ла алецереа аміптітъ, пічі фратесъ, пв штівръ de кandidатвра луї, ла аста пічі паъ калкvлатъ, къчі еї воіръ пе Гozmanъ, лп вртаре пічі еї сіпгврї пічі прін алцїі паъ лмбетатъ паъ адъпатъ пе партеа луї A. Romanъ *) ші елъ тотвші къпътъ ла врео 150 вотврї; мерітъ ачештї ромъпї епітетеле de D-піа та ашіа de лібералъ кроіте?

*) Фі конвінсъ къ паъ скрісъ протеї Dамніа пічі о іотъ.

Dакъ аъ ші фостъ ші de ачеіа карі аъ вмблатъ dупъ вевтъръ ші тжпкаре, пептрв ачеea пв потетъ denегрі пе впъ попоръ лптрегъ, къчі карактере слабе аъ фостъ de кънdъ е лътea, лпкъ ші лп черкъріле маї лпалте, кв атътъ маї алесъ се потъ афла лп таса попорвлуї. Dакъ ромъпіі аъ фостъ cedвші лп алте пърцї, ачесте требве съ ле лпсвшітъ алтор лмпрежърърі, ші махіпърі карі вezі біпе, domпескъ ла астъфелъ de окасівпї, ші съптъ ашіа de твлте къtъ кв івтеле пічі пв ле аї потеа епвмера, іаръ пв патъреї, карактерістічеї впуї попоръ.

Даръ се терцетъ ла о фапть компліпітъ, ші маї еклатантъ. Лп Комітатвлъ Біхарвлъ ла Бейшъ, Тепке, Чечіа, Алешd, Вгра, ші Маргіта, вnde маіорітатеа абсолвтъ е а ромъпілоръ, кв окасівпеа алецерілоръ лптъмплате пв саъ лптъмплатъ бътаіъ, пв спарцере de капете, ші оторърі, карі тоате пърчедъ din лпсвфлърї пекърате, din кортешії, адекъ адъпърї ші квтпърърї de свфлетъ, кънdъ dакъ къtътъ ла твлте черінцї пвре маціаре, впеле ка ачесте, dвпъ стівлъ парламептарів, ераъ ла ордіпea зілеї; чіпе лпсъ пептрв ачеea аъ квтezатъ пе паціопеа маціаръ, саъ пе о парте а еї, кв атътъ маї алесъ вп впгвръ, а о денегрі кв епітетеле маї свсъ възвте? Nіmе! Nвmаї ромъпвлъ аъ фъкътъ ачеаста лп тітпвлъ пресінте, кв ачелъ попоръ, din а къреї сіпъ саъ апедікатъ. Et tu mi fili Brute!

Ла челелалте атінсе лп артікvлъ D-піеї тале, карі пв інтересеазъ пе пвблікъ, фііndъ къ фачї ші лптребърі лцї воіъ da ръспвнсъ пріватъ.

I. Романъ.

Раціоцініvлъ комітетвлуї пептрв ажторареа Іврістілоръ.

Сvперплвсъ din лvпа трекътъ 506 фл. лп Апріліе аъ лптратъ дела Котvпа Афрігъ 50 фл. D. Георге Ніка din Брашовъ 10 фл.

Сvма 566 фл.

Din ачестіа саъ лппърцітъ лп шедіпца dто 2 Маіъ 1861 фііndъ de фацъ D. D. Бран de Лемені, Манъ, Болога, Пшкаріъ, Вестітеанъ, Професорі Міхалї ші Антопеллі, Ісакъ ші Мъчеларіъ ла вртъторі а. Іосіфъ Копъчіапъ 6 фл. б. Вісаптіъ Манъ 10 фл. ц. Ефраітъ Попъ пе 2 лvпі 25 фл. d. Маркъ Четъцеанъ 6 фл. е. Zеповіе Петрарка 10 фл. ф. Сітеоп Мvнцъ 10 фл. г. Міхаіле Добо 10 фл. х. Алеcandрв Велікапъ 4 фл. і Dімітріе Перціа 6 фл. к. Kandidъ Албіпі 4 фл. l. Іоапе Герасітъ 4 фл. т. Іоапе Кошеріъ 7 фл. п. Аропе Детсвшапъ 10 фл. о. Іосіфъ Пап de Ботта пе доъ лvпі 12 фл. п. Іоапе Пшкаріъ пе 2 лvпі 15 фл. q. Іоапе Фрапкъ 6 фл. г. Іоапе Преda 6 фл. s. Іvліъ Бардоші 8 фл. t. Антопіъ Скіаъ 6 фл. Пептрв Корепетіцівпіле кв копіі din скоалеле портале лvї в. Іосіфъ II. Папъ 10 фл. w. Сітеопе Хорватъ 10 фл. саъ маї датъ тотъ лп фавоареа Іврістілоръ din шедіпца ачёста 60 фл. лпсъ свв ачеа Кондіцівпе, ка сvма ачеаста съ се лптоаркъ фондvлуї, спре каре скопъ са ші пвсъ лп лvкраре челе de липсъ.

Сvма 251 фл.

Свтръгъndвce ачеаста сvмъ, din сvма перчептелоръ, ретъпе впъ сvперплвсъ de 315 фл. de треї сvте чінчіспрезече фіорінї в. а. *)

Сібііъ лп 2 Маіъ 1861.

Комітетвлъ.

Лпштііпцаре.

Каса кв катъ свв Np. 1107 лп вліца росторіпвлуї, каре аре о болтъ, о кърте таре кв оратъ de поставъ, шопрв кв подъ, лп стареа чеа маї бvпъ, ші о грădіпъ, се віnde din тжпъ ліберъ. Кvмпъроторії се потъ лпцелеце despre ачёста кв пропріетаріvлъ еї аколо.

*) Редакцівпеа Телеграфвлуї романъ а афлатъ din ізворъ сігvръ, къ квтаре Domпъ дела М. Ошорхеіъ аръ фі фъкътъ о колектъ лп М. Ошорхеіъ ші котвпеле вечіпе дрептъ ажторіъ пептрв ізріstії din Сібіъ лп сvма ка ла 80 фл. т. а. ші dвпъ че поі пв пе адвчетъ аміпте а фі пвблікатъ колекта ачеаста, опор. Комітетъ се провоакъ лп інтересвлъ скопвлуї съптъ, пептрв каре есте менітъ колекта, съ пе dea деслвшіреа кввепітъ лп прівіпца ачеаста ші съ фіъ кв таре бъгаре de сеатъ, ка пв квтва вніі ші алцїі съ аввсесе кв лпкредереа ші бvпа апле-каре а попорвлуї ші съ лптпedече пе віторіъ о лптрепіпdере de атъта лпсетпътате пептрв лппаінтареа жвпімеї акаdеміче.

Р.

Редактор респвпзетор **Іоапп Рацъ.** Едітъра ші тіпарвл тіпографіеї dіечесапе.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмераціъпеа се фаче, ла Сібіїй ла еспедітора фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітръ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібіїй есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жътътате de ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінціеле din Монархіъ пе ан ан 5. фл. 25 кр. еар о жътътате de ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа óръ къ 7. кр. ширл, къ літере мічї, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

№ 21. АНЪЛЪ IX.

Сібіїй 25. Маіъ. 1861.

III. Оріентаре.

Докторълъ ші Професорълъ de дрептърї лн Академіа жърідікъ din Сібіїй, D. Сенцъ лн Артікълъ съъ din Transsylvania, Beiblatt zum Sieb. Boten Np. 22. din каре ам скосъ ън пасаціъ, ші лам десъътат прескъртъ лн артікълълъ постръ съб „И. Оріентаре“, ворбінd деспре Політіка Сашілор, ші лъъдъндъо зіче ла лнчепътъ:

„Сашїї лн Ардеалъ прін маї мълтъ ка шапте „те сате de анї аъ лмплінітъ Проблета лор, „de а фі о спріжоапъ пеклътітъ а тропълъї, de „а съсціпé націоналітатеа лор лнтръ Елемен„те дісфаворабіле, ші а лнаінта чівілізаціе, къл„търът ші бъна старе къ інтеліціпцъ політікъ, ші „къ Діпломаціе практікъ, ші къ ажъпдереа аче„стор прогресе о мълдътескъ Сашїї пъ пътъ„росітатеї ші препотенцеї фізіче, чі пътерії Спі„рітълъї ші а Кълтърей. О Історіе de шапте са„те de анї доведеште ціпта чеа пескітъчіосъ „а Політічеї лор, прекът ші міжлоачеле ші къіле, „прін каре ла ціпта ачееа се пътеа ажъпце. По„літіка лор п'аъ фост політіка Дъжманіеї ші а „дісхартоніеї, чі аъ фостъ тотдеаъна політіка „лнпъчіъіреї ші а пъчіі. Еа аъ фостъ, ші есте „лндрептатъ спре нітіка алтъ, декът спре със„ціпереа націоналітъціі, ші апоі лндатъ спре „ліберале лнпрежърърі констітуціонале, каре фъ„р вътъшареа Дрептърілор алтора гарантеазъ „есістінца ші бъна старе а націеї. Асфелъ de „політікъ пъ ватъмъ ші пъ прітеждъіеште дреп„търіле ші Інтереселе алтора, ші аре din те„меіъл ачеста лндрептъціре адънкъ інтерп. Дъпъ ачестеа віне Дл. Сенцъ ла кесціъпеа на„ціоналітъцілор ші зіче:

„Егала лндрептъціре се іа ънеорі лн ачел „лнцелесъ, къ лнсетнътатеа ші пътереа фіекъ„реіа літъї требъе съ фіе егалъ. Претенсіъ„неа ачаста пъ къпріпde лн сіпе алта, декът „транспортареа Комънісмълъї dепе тере„нълъ посесіънеї матеріале ла терепълъ посе„сіънеї спірітъале. Еа крede, къ прін Лецї „ші Декрете се поате нітічі непотрівіреа патъ„ралъ. Еа пъ гъпdеште, къ пе терепълъ „Спірітълъї къ мълт маї греў се поате ефектъа „сілъіреа de Нівелаціе, декът пе терепълъ „посесіънеї матеріале. Романіі ші Грчіі de „demълтъ се пierdъръ de пе Біна Історіеї, ші „тотъші лътеа лнтреагъ кълтівеазъ літба чеа „моартъ а Романілор ші а Гречілор. Літба ла„тіпъ аъ фостъ прін маї мълцї Секълї літба ле„ціслаціеї ші а Адміністраціеї лн мълте лъкърї „комънале. Літба франціезъ саъ фъкът літба „діпломатікъ прін пътереа са. Лн ачесте, ші „ачестор асемене лнфъцішърї заче довада чеа „перефътаверe, къ копчепълъ Егалеї лндреп„тъцірї пъ поате авеа de къпріпсълъ съъ Егалі„татеа лнсетнърії ші а пътерії ънеї націі. Егала „лндрептъціре пъ се къпріпde лн рідікареа ді„спарітъціі лнтемеіате прін градълъ десволтърії „врednъї попоръ. Проблета чеа маї лнпалтъ „а Статълъї есте десволтареа ші мълдътіреа „Персоналітъціі Сінгъратічілор ші а націоналі„тъцілор, каре ії сънт лъї съпъсе. Егала лн„дрептъціре се поате хотърът пегатівъ аша, ка „нічї ънеї націоналітъці ші літъ пе калеа de„тъпdъчіънеї de пътере съ пъ і се прокъре пре„кътпъпіре ші прерогатівъ асъпра алтеї. Ста„тъл съ фіе Татъл, карele пре тоцї копііі съї, „фіе літбіле лор кът de феліърite, лмбръцішазъ „къ егалъ іъбіре ші лнгріжіре. Ел пъ поате съ „се факъ нічї кънd мата Вітрігъ врмчіósъ, карea „лнпаінтеазъ пътаї пре фііі чеї фаворіцї, еар пре „чеіалалцї фії аї съї лї лнпіпце dela сіпе къ аспрі„ме ші деспрецъіре, ка пе піште копії вітріці. „Лнтр'ън Статъ аша поліглотъ, кът есте Ав„стріа, Егала лндрептъціре лн лнцелесълъ „ънеї скътінце егале лецъіте, ші ал ънеї лн„гріжірї егале пентръ десволтаре ші мълдътіре „есте о порънкъ а печесітъціі, о порънкъ а кон„сервацієї de сіпе. Къ лнчепътълъ віецїї пъ„бліче лн пресентъ се івеште ші пъзъіала спре „доведіреа Егалеї лндрептъцірї а Націоналітъ„цілор. Кърцеріле віецеї пъблічe, карe акът лн „Ънгаріа ші Ардéлъ се івескъ, окъпъ аша зікънd, „есклъсівamентъ аттенціънеа пъблікъ. Сашїї лн „Ардеалъ, орї вреаъ, орї пъ, се трагъ лъътръ „лн ачесте кърцерї прін котъпа лнпъртъші„ре а лор терріторіале ші сочіале. Пентръ ачееа „е de літсъ, ка еї съ се оріентезе, ші кърта „съ о іее стрънсъ лн мънъ, ка корабіа требїї „лор котъпале съ пъ девінъ ла пръпастіе, ші „лн адънчіте. Ънанімітатеа воінцеї ші а лъ„крърії нічї кънd доаръ п'аъ фост аша de літсъ, „ка лн зілеле поастре. Ваї de націа, карea „лн момептеле хотърътоаре пъ штіе десклініі „делаолалтъ фіінца ші пълъчіреа, адевърълъ ші „грешала, ші карea се окъртъеште de піште „діспъсечіънї de сітцъ, ші пierde din наін„теа окілор ціпта ачееа, карea протопъ„рінцїї аъ съсціпътъ прін маї мълтъ ка шапте „сате de Секълї. Легътърї тарї, парте фірештї, „парте сочіале леагъ лаолалтъ націъніле сінгъ„ратіче. Ноі нітікъ пъ доритъ аша таре, ка „ачееа, ка ачесте Легътърї прін респектаре ре„чіпрокъ, ші сімпатіе съ се лнтъреаскъ. Ре„спектареа ші Сімпатіа потъ проспера пе ъніка „Базъ, ші ачастъ Базъ есте Егала лндрептъ„ціре. Ънгърії ші Секъії саъ пъсъ пе база дреп„тълъї історікъ, ші de ачі вреаъ съші факъ о ін„dependinцъ de Статъ, ші о Domnie. Рома„нії базацї пе Прінчіпіълъ „de nobis sine nobis“ „пъ прекъпоскъ Дрептъл історікъ, ші се въdъ а „пъ ъъса алтъ Дрептъ, декът ачела, пре каре „воіа маіорітъціі Лъкъіторілор dънъ пътър о „діктеазъ“. —

Асфелъ ва Дл. Сенцъ съ се факъ Пророкъ жърналістікъ лн Патріа стрънъ! Лнтрадевъръ, мінънате доктріне! Елъ врmnd съ трактезе деспре ън лъкръ стрънсъ політікъ din пънктъ de ведere de Статъ, ші жърналістікъ, пъ афлъ кеіа теоріелор de статъ, ка деаколо съші іее доктрі„нъ пентръ обіектълъ съъ, чі пінъind лнколо ачe ші лнколо віне ла ачеа конклъсіе, къ політіка Са„шілор паъ фост нічї кънd політіка дъштънієї ші а дісхартоніеї, чі а лнпъкърії ші а пъчії! Алте къї, ші алте міжлоаче, дар пъ ачелеа, каре ле епътерї D-та, аъ съсціпътъ націа съсеаскъ лн Ардеалъ. Маціstра віецїї пе аратъ, къ маінаінте Рома, ші апоі Германіа, ва съ зікъ, маїдінтжіъ Католіцістълъ, ші апоі Протестантістълъ лор аъ съсціпътъ попорълъ съсескъ din Ардеалъ; D-та ештї отъ стрънъ, ші кърmnd те веї лнтоарче, de унde аї венітъ, de ачееа требъе съцї зічетъ спре штіінца D-тале, че політікъ аъ авът ші аъ Сашії? Ла анълъ 1848. лї везї адънацї ла універсітатеа лор лн Сібіїй; лї везї репрезентацї прін Депътацїї лор ла Діета din Кложъ, ла Діета din Песта, ла Reichstag dela Віена, ші маї прекът лнкъ ші ла Франкфъртъ! De ачееа пъ е міраре, къ атжта фолосъ аъ гъстатъ Сашії din тімпії ачестор 13. анї трекъцї, лнкът штіе лътеа, къ Гъверпълъ абсолътістікъ аъ пъсъ пела тоате Міністеріile din Віена Амплоіацї de націа съсеаскъ, маї мълцї Амплоіацї сашї лн Ардеалъ лнчепmnd dела Гъверпъ ші жъdекъторіі марї ші мічї пънъ ла потарї сътештї, апоі пентръ Дірекціа фінанціалъ, prout et hodierna figura docet, аъ авът фъndаторіъл ei din 185%. лн квалітате de Комісарій міністеріалъ дестълъ лнгріжіре, фірeште, ънілатерале, ка пътърълъ абсолътъ препондерантъ алъ Амплоіацілор съ фіе din партеа Сашілоръ. Гъверпълъ централъ вієпezъ, лнкъ ші лн Ънгаріа аъ датъ Сашілоръ арделепї постърї, dар пъ ші ла Тіролъ, Vorarlberg, ші Бохеміа, ка съ се арете, къ ші ел, ка ші Сашії dънъ Дл. Сенцъ, обсервеазъ політіка пъчії ші а лнпъкърії.

D-ле Сенцъ! D-та ештї лн пърере грешітъ деспре оріцінеа стърії сплendide матеріале а Сашілор din Ардеалъ; ноі штімъ аша, къ Сашії стареа лор чеа сплendidъ матеріалъ, dар ші інтелектъале аъ de а мълдъті Католічістълъї лор прімітівъ, апоі Апостасіеї лор трекънd ка Лътерапістъ, ші дела 1848. Германістълъї, че аъ фост ідеа de преділекціе а Гъверпълъ абсолътістікъ къ стінцереа челоралалте націънї індіцене din Ардеалъ ші Ънгаріа. Zeъ, de ар фі къпътатъ ші челелалте нації індіцене прелънгъ ашезареа Бърбацілор лор лн Сервіціърї de стат лнкъ ачеле съкърсе бънале дела Гъверпълъ абсолътістікъ, каре леаъ къпътатъ Сашії, атънчї стареа матеріалъ а челоралалте нації din Ардеалъ п'ар фі аша скъпътатъ астъзї, прекът ачееа лнтр'адевъръ есте. D-та D-ле Сенцъ, маї фост ла Ардеалъ лн а. 1850. ка съ штії, кът Сашії аъ къпътатъ din вістеріа Статълъї ънъ Міліонъ ші жътетате лмпрътътъ фъръ камете пе 3. анї, ші пе 7. анї къ камете de 3. фіорінї. Попії лор пе тот анълъ тръцеа съб пътеле деспъгъбіреї пентръ dіжте 66,666. ф. пънъ кънd лн анъл ачеста аъ къпътат ънъ Капіталъ de 5,600,000 фл. ка інтересъл ачестъї Капіталъ съ деплінеаскъ пierdереа dіжтеї Попілор съшештї, че dела Преоцї ші мірепї ротънї ле тръцеаъ лн ърта donaціеї din партеа Прінчіпілор арделепї. Ші маї прекът Патроціпіълъ Міністеріълъї віепezъ din зілеле поастре аъ прокъратъ Консісторіълъї съсеск ън съккърсъ de 16,000 фл. пе тотъ анълъ din Вістеріа Монархіеї, ші Сашії пентръ ачестъ обіектъ

атвпчї солічіта ла Міністерій, кжnd Капчеларіа ахлікъ а Патріеї ера репвсъ лп актівітате. Ачі пі се ва опвпе, къ лпкъ атвпчї требіле бісерічештї ші школаре паў фост предате Капчеларіеї; лпсъ пої ръспвndемў кв ачееа: къ Diплoma din 20. Окт. ешісе деспре автономіа църій. (*)

Дл. Сепцў маї зіче: „къ політіка Сашілор ера лndрептатъ спре свсцінереа націоналітъцій лор, ші апоі лndатъ спре ліберале лмпрежврърі конституціонале фъръ възътареа алтора“. Дл. міеў! кв привіре ла асертвлў акжмў чітатў ал Дтале, те пофтескў а четі din Zehntrecht von G. D. Teutsch, 1858. pag. 213. хотържреа Маџістратвлві din Сібіій de свв 9. Септ. 1628. „Die ältesten Einwohner von Bungard Bukur Barb u. s. w. bitten den Hermanstädter Magistrat, um Gottes willen um Erlaubniß, statt der zerbrochenen Kirche eine neue zu bauen. Sie erhalten die Erlaubniß, doch mit solcher Bescheidenheit, daß sie den Zehenden von allen früchten nicht ihrem Popa, sondern dem deutschen Pfarrer allda ohne Tergiversation zu geben verpflichtet sollen sein, auch den Schulmeister neben den andern Inwohnern seinen Lohn, sowohl auch den Deutschen Pfarrhof, Kirch, und Schule helfen bauen und erhalten“. Че зічі D-ле Сепцў ла ачаста?

Оаре веї пвтеа ръспвnde: къ ачастъ хотържре а Маџістратвлві Сібіінў пв есте препопderапцъ, чі пвтереа Спірітвлві ші а Кълтвреї, ші къ асфеліў de тъсвръ пв ватъмъ інтереселе пітервіа?

Апоі съ штіі ші ачееа, къ вржnd ла а. 1847. преотвл съсескў din Бвнгard а редпnоі Бісеріка парохіале de аколо, че 10—12. фамілие пвтърь, Маџістратвлў Сібіівлві аў сілітў пре імпопвлъчівнеа ромънъ локалъ de лецеа оріентале din Бвнгard, ка съ факъ роботе кв пълміле, ші кв кареле ла лппоіреа Бісерічеї сьсештї, кв вна сеатъ вржnd а ръмжне консеквентў кв політіка са векіъ de паче ші лмпъкаре, de сіне лпцелегжndвсе, вржnd політіка Двжманіеї ші дісхармоніеї, дарў ші чеа а Свсцжнърій de сіне, ші іввінd лмпрежврърііе конституціонале ліберале. Везі акт Дл. міеў, вnde аї ръгъчітў кв Компасвлў, че ці л'аў датў вп атплоіатў de статў de націа съсеаскъ, кърві аї фъгъдвітў, къ веї скріе маї мвлцї Артікълі апоніші лп фавореа Сашілор; ачаста есте історіа адевъратъ а артікълві D-тале, дарў пв че зічі D-та, къ скрвтареа адевървлві теаў лndемnатў ла ачестў пасў. Лпсъ врсіта ціаў фост бвнъ, de ші кв пеплъчере аї възвт, къ прежпгъ афідаціа, че ці саў датў din о парте штівъ, пвтеле D-тале саў пвсў свв артікълвлў менціонатў, ші пентрв дескоперіреа ачаста теаї сокотітў апоі алтміntрелеа, лпкжтў пвтаї коптіnвъзї Артікълії чеіалалці, кв карії пвтаї требій ачелеіа аї фі фъкът пагвбъ, лп а къреіа фаворе аї лватў пеапа атжnъ, дар пв націеї ромъне, саў вngврештї ші съкъештї, каре лпкъ пвці вор ромжне датоаре пентрв пъкателе політіче але D-тале. (**) Штіінd маї тотў Сібіівлў ачастъ негоціацівне а D-тале, пе міръмў, кжт аї пвтвтў зіче ла сфършітвл Артікълвлві D-тале, къ пентрв Легітімаціа D-тале, лпкъ зічі вnў кввжntў, къ адекъ D-тале пв ціаў датў німе врввn mandатў, ші къ німе пв теаў лntребатў деспре політіка Сашілор арделепї. Пвтвтаї гжndі Дл. міеў! кжnd аї скрісў ачеле кввінте, къ стареа адевъратъ а лвкрвлві ва пвтеа ръмжне лп се-

(*) Нацїа ромънъ аў къпътатў ла а. 1852. дела Статў пе сеама zidиреї ші реперацієї Бісерічелор сале вn ажторіў de 60,000 фл. ші алтў німік.

(**) Kolozsvári Közlöny аў ші адвсў лп пвтървлў съў 84. о рефлтаціе темеіпікъ асвпра D-лві Dp. Сепцў крекў? Аї зъвітатў, къ есте вnў локў, лп Сібіій, вnde се адвпъ маї мвлці, ші аколо мвлте се ворвеск. (***)

Спвпене D-ле Сепцў! къ нацїа ромънъ dopindў лп Патріа са стръввпъ о старе порталъ пе баza Егалеї лndрептъцірі, квтезавеї а карактеріza ачаста а еї dopinцъ de о претенсівне, че трансцвне Компетвл de пе терепвлў матеріалў пе терепў спірітвалў? ші карактерізаовеї de о політікъ а Двштънеї, ші а дісхармоніеї? орї пóте фі, къ лавзї D-та політіка Чептвмвіратвлві Сібііанў, кареа лаў фъкътў, de паў алесў de конттетврвл съў пре вnў Бърбатў, de ші de нацїа цертапъ, ші de Релігівнеа Католікъ, dap лп тоате прінціпеле корректў ші алесў Арделénў, ші фост Амплоіатў кв рапгў маре, кареле тотдеодатъ есте ціперіле вnаї съсескў консіліарій de кврте, каре атжтеа меріте аў аввтў пентрв нацїа съсеаскъ, лпкжт лп сетnў de реквпоштінцъ і саў офератў вnў пъхарў прецїосў de арцінтў!?

Лпкъ ші алте пасаце din ачел артікълў am авеа de але репроба, dap не цертврімў ла челе че амў зісў, ші ле лпкеіетў маї прежртъ кв ачееа, къ Дл. Др. Сепцў ноате съ фіе деплінў лпкредінцатў, къ нацїіле арделене цій проблета лор, ші о вор деслега фрънеште спре лndествлареа обштеаскъ, ші паў требвінцъ съ ле лпвеце D-Са прін ачелў пасацій, вnde зіче, къ D-Са нітікў аша таре пв пофтеште, ка ачееа, ка „легътвріе сочіале съ се лптъреаскъ прін речіпрока респектаре ші Сімпатіе. Ші къ ачестеа потў проспера пвтаї пе вnў Темеіў, ші ачествтемеіў се кіетъ „Егала лndрептъціре“.

Гарацція Нацїонал.

Де ші лп адевърў гарацція нацїонал, чеа маї сігврь а вneї нацїві есте ші стъ лптрв сігврь пвтереа еї чеа фізікъ ші інтелектвалъ — еа тотвші ка съ фіе легалъ, се чере, ка съ фіе ші прін леџї посітіве пропвнціатъ — гарацціе легалъ. —

Чеа din тъіў о аре нацївпса ромънъ ка орї каре алта dintre конлъквітоареле сале нацївнї; ачаста а доведітў еа прін фапть ла апвлў 184⁸/₉ кжndў шіа апъратў націоналітатеа ші лімба са кв смпцеле съў, ші е гата апі апъра ачаста орї de къте орї ва фі атакатъ. — Адоза нацївнеа ромънъ лпкъ воеште съ о кжштіце ші с'аў фъкътў пасврї, ка нацївнеа ромжnъ съ се рекvпоаскъ прін вnў артікълў de лецe ка нацївне політікъ егалъ лndрептъцітъ кв чеа маџеарь, секве ші сасъ. — Біне е ші аша — лпсъ еў тотвші амў ла ачаста о мікъ рефлесівне — къ адекъ de оаре че нацївнеа ромънъ пъшеште акжmў ка нацївне політікъ лжпгъ челелалте нацївнї маџіарь, секве ші сасъ, de оаре че корелацївнеа лntре нацївне ші Domніторій фаче о лецe фвndamенталъ, каре лntрь лп Diплoma Assecuratorium ші съ гарантісеасъ de кътрь фіе каре Domніторій кв окасівнеа лпкоронъреї ші лпавгъреї прін жврътъптў (везі Diплoma Leopoldinum) de оаре че маї лпколо токмаї акжmў не стъ лпаінте лпкоронареа resp: лпавгърареа Маіестъцеї Сале глоріосў Domніторівлві Лмпъратў алў Австріеї, Рецелві Бнгаріеї ші марелві Прінчіпе алў Трансілваніеї — съ не лпцелецемў тоцї ромжnіі ші съ стървімў прін петіцївнї ші Депвтацївнї ла Діета din Бнгаріа ші Трансілваніа, ка нацївнеа ромънъ съ се рекvпоаскъ ка нацївне ліберъ егалъ лndрептъцітъ кв чеа маџéръ, секве ші сасе, ші съсе гарантіceze прін Diploma Assecuratorium прекvмў есте ачеаста лп прівінца нацївнеї маџіаре, съкvіе ші сасе. —

Деосевіреа лntре вnў артіколў de лецe ші лntре о лецe фвndamенталъ сéў артіколії Diплomeї Assecuratorї есте, къ челў din тъіў се поате прін о Дietъ маї тжрзіе траце ла десватере, modiфіка ші скітба, іарь чеї de пе вртъ сеаў лецea фвndamенталъ пв потў фі нічі одатъ обіектвлў десватереї Дietеї, — пв поате Діета съ о скітве, чі ръмжне ка о лецe фвndamенталъ, ка о легътврь сфжntъ лntре нацївнї ші Domніторій неатінсъ. —

Спре ачестў скопў de чеа маї маре лнсемnътате арў фі неапъратў de лінсъ, ка съ не адвпътў фъръ лntързіере тоцї ромжnі лntрвнў конгресў націоналў, ка съ не лнцелецемў пентрв петіцївніле кввеніте ші съ не алецемў депвтаці, карії съ свбштеарпъ петіцївніле нацївнеї ромжне ла локврііе маї лналте ші съ стървіаскъ лмплінірea ачелора. —

Zioa адвнъреї о ворў фаче кvноскътъ капії бісерічеї романе Екс. Мітр. Швлцій ші Бр. Шагвна лп лнпревна лнцелецере кв чеіалалці Архіереї прін чірквларіў, Телеграфвлў Романў ші Газета Трансілваніеї, фъкvндў деспре ачеаста тотў деодатъ ші Лнналтвлві Гввернў рецїв лнкvноштіінцаре ші гарандндў пентрв свсцінереа ordineї легале, а пъчеї ші лініштеї пвбліче. —

Ачеаста аштеаптъ нацївнеа ромънъ dела капії бісерічеї еї кжtў маї кврndў. *) Л.

Монархіа Австріакъ.

Сібіій 23 Маій проіектвлў de адресъ алў лві Деакла кввънтвлў de тронў а ресвпатў лп тótъ Европа ші а датў апсъ лпвъцацілорў ші бърбацілорў de статў амі ръдіка гласвлў лп жврпале ші лп брошvре. Сввтў тітвлў „Честівнеа момептвлві“ а есітў токмаї акжта лп лібръріа лві Брасвпвіler лп Віена о брошvръ, каре лпведератў аре ізворў офічіосў, ші а кърві автторў поате кь а прімітў інспі рацївнеле din рецївнеле міністерівлві de статў: Брошvра ивне лптребареа: Че съ лпчеапъ рецітвлў ші репресептанца църілорў цертано-славе адвпатъ лп сепатвлў імперіалў маї лпгвстў, ка съ ажвнгъ ла деслегареа конфліктвлві кв Бнгаріа фъръ лптребвінцареа съісі? Треї пашврї апарў автторвлві престе тотў квцетавіле, челў dintъіў: Дісолвареа дietеї вngврешті ші ordinареа алецерілорў діректе, сеаў конттвацївнеа еї. Автторвлў лпсь лапъdъ атвеле міжлоаче. Ръмжне дарь пвтаї алў треілеа міжлокў пентрв de а делътвра ачеаста педекъ; съ се провоаче діета вngврească, ка съ депвтеаскъ о депвтатївне възвтъ, каре ші двпъ десватеріле de адресъ лп прівінца лпкъ дорітеї комплапърі кв о депвтацївне а сепатвлві імперіалў віенезў съ комвіне лптъіў баселе лпцелецерї. Елаборатвлў ачеста арў фі апоі съ се аштеарпь Маіестъцій Сале спре сапкціопаре, двпъ че ларў фі ексаміпатў діета ші сепатвлў імперіалў. Ка чеа маї естремъ цьтвріре а копчесівнеї кътрь Бнгаріа арў фі ачі а се ціпеа стрънс ка рецеле съ гвверпеze Бнгаріа кв міністеріў вngврeск, каре съ фіе ръспвнзъторіў дietеї ші кв вnў палатінў ка локцііторіў; ка съ ръмънь дietеї арвпквлў пентрв лптреціmеа оштіреї ші речеріпцелорў фінапціарі але імперівлві лп квотеле че ворў къdеа асвпра църілорў

(***) Везі лп Hermannstädter Zeitung Np. 40. пацina 403. о декларацїе a D-лві Сепцў кв інскріпцївне: спре Апъраре, лп каре зіче: къ din прівіреа Опортвнітъцій аў врътў, ка Артікълвлў лві съ іасъ апонімў, чееа че іаў промісў Пропріетарівлў ші Редакторвлў дела Siebenbürger Bote, лпсъ лптрачееа Дл. С. А. Bielz аў прііміт асвпръші двчереа Редакцієї, ші ачеста пе врмnd а бъга лп сеатъ афідареа Пропріетарівлві de Siebenbürger Bote, аў пвсў свв Артікълвлў пвтеле D. Сепцў, прін каре саў афлатў вътъматў лп опоаре, къчї даторіnца Редакцієї есте, а ціне секретў пвтеле Автторвлві, ші къ пвтаї Автторвлў аре Дрептвлў, а пвне, саў а пв пвне пвпіле съў свв Артікълў.

*) Ла вnў Артікълў деспре адвпареа словачілорў лп Бнгаріа фаче редакція лві Ост-Вест врмътоареа потъ. Ноі кредетў преа вкврось, къ алтраістілорў маџіарі пв есте преа кв плъчере адвпареа din Тврок, лпсъ ноі ші кредетў, къ лптрвнў стат конститвціоналў, пв се поате пвне ніч о педекъ вneї адвнърі пвбліче спре скопврі кончесе апвпчіате офічіолатвлві. Сперътў къ фрацій пострій словачі пв се ворў репіnea de а лва парте ла еа лп пвмерў лпсемnатў, ші е de сператў къ есетплвлў лорў ва афла кврndў імітацївне ла рвтепі ші ла романі. Р.

унгъреще — дисъ нічі декътъ ка съ domandeaскъ Унгаріа унъ палатінъ перъспънзъторіъ, ка „alter rex“ пропріі міністрії de ресбелъ, de афачеріле стръине ші de фінанце. Ачестї треї міністрії імперіалї ші токмаї аша ші дитресълъ міністеріъ дп привінца тътъроръ афачерілоръ імперіале аъ съ фіе респънзъторї нъмаї сепатълві імперіалъ. Се ворбеште къ къльторіа Баронълві Ваї ла Пешта ар фі авътъ de скоп а тракта къ Деак ші консорці despre трімітереа унеї асеменеа депътаціунї, каре дп Грац саъ Брюкъ съ се дитълнеаскъ къ асеменеа депътаціune імперіалъ. Дела реіешіреа ачесторъ негоціаціунї атърнъ прімірea, каре съ афле adреса дп Віена ла локъріле дечідътоаре.

О Брошюръ ешітъ дп Віена din кондеіълъ лві Варренц „Despre квънтареа лві Деак“ десбате дпкъ ачестъ авіентъ къ мълтъ тактъ ші пропune тотъ астфеліъ de комплапаре, фъръ съ фіе пречісатъ терминії негоціаціunелоръ. — Nъ нътемъ рътъчеа нічі Брошюра сънтъ тітлълъ „Проіектълъ de адресъ алві Деак ші дрептълъ de статъ ал Австріеі“ унde се десбате дрептълъ історікъ ші санкціunea прагматікъ прекътъ ші уніunea персоналъ орі реалъ а Унгаріеі къ провінціеле ереситe, каре е базатъ пе прінчіпіі сціентіфічі, ші делътъръ політіка амеціть а мълторъ ораторі din Дieta Унгаріеі. Дп привінца легітімітъціі Дмпъратълві ка реце ал Унгаріеі, ші легілоръ din 1848 се зіче дп ачеаста Брошюръ, къ еле аъ къпътатъ санкціunea Дмпъратълві Ferdinand, ші се пъреа къ нова конституціune a Унгаріеі аръ фі дпавгратъ дънъ тоатъ форма дрептълві. Дисъ ачі евені de се дестропъ dinастіа ноастръ, de се ръстърнъ конституціunea de дисъші унгърії, ші дънъ ачеea се кючері цара de нов.

Апої зіче „заче о карактерістікъ дп модълъ кът дп Унгаріа din векіте пънъ дп зілеле челе маі нов аъ фостъ дптъріцї артікълії дieталі. Еї се потъ стръфоіа дела дпчепътълъ лоръ пънъ ла Дieта din 1848 ші вомъ афла, къ фіекаре реце дъ санкціunea нъмаї пентръ сіne, іар пъ ші пентръ съкчесорії съї. Ачеаста обсервare ва фі мълторъ дп моментълъ din тміъ неаштептатъ, ші еї воръ дптреба дп че а зъкътъ даръ контінуітатеа дрептълві. Дисъ пентръ ачеаста а дпгріжітъ векіа конституціune унгъреаскъ „Рецеле пъ тоаре“ ачестъ прінчіпіъ аре валоръ de дрептъ ші дп Унгаріа. Акъта се ва ведеа унъръ, пентръ че фіекаре нов реце а фостъ дпдеторітъ, ка съ гарантіceze констътътоареа конституціе кътъ маі кърънdъ. Легіuіта гарандіе a конституціеі зъчеа дисъ сінгър нъмаї дп коронаре. Жърънdъ рецеле конституціunea, дптъреште ші санкціонеазъ ел пентръ сіне декретеле пречединте. De аічеа се десъвчеаште фанта, къ декретеле дietале пъ a къпътатъ нічі одатъ о санкціune легътоаре ші de съкчесорі. Апої ші лецеа дietалъ din 1848 a дптърітъ Дмпъратълъ Ferdinand дънъ форма веке; нічі прін о лецe a Унгаріеі есте съкчесорълъ лві легатъ de ea саъ облігатъ еї. Легітімълъ реце дисъ дптръ дп дрептъріле сале дп ачелъ моментъ, дп каре предечесорвл лві пъръсеште тронълъ, кът къ ачеста a фостъ конченътълъ дрептълві унгъреск din векіте, пъ есте сънъсъ нічі ла о дпdoіалъ, ші деакъ пъ грешімъ пъ ла денегатъ — нічі унъ скріторъ унгъреск de кънdъ e санкціunea прагматікъ, саъ съ се фіе дпчеркатъ алъ рефъта. Нъмаї despre ачеea ера оарешкаре недпцелецere, de съ дъ тотала нътere стъпънітоаре дптъіъ прін коронаре, саъ пъ. Деакъ черчетътъ ацendeле дietале din 1790, се довedeште, къ асъпра честіunеі despre легітімітатеа рецелві наінte de коронаре пъ a фостъ нічі o недпцелецere, нъмаї всъареа дрептърілоръ съверане a фостъ атакатъ de o партідъ. Прекътъ дисъ nice паре фъръ съкчесъ, къчі унгърії аръ требві съ dea валоръ дп Історіа са мълторъ дптрерътперї de дрептъ, кънdъ аръ врea съ прівеаскъ нъмаї ачеле акте de легітіme, каре саъ нъсъ дп лъкраре dънъ коронаре. Дпкъ сънтъ Арпazi a фостъ унъ нътер de рецї пе дпкоронаці, фъръ съ се фіе нътътъ denera дрептъріле лоръ. Дмпъратълъ Сіцістъndъ, рецеле Владіслаъ аъ фостъ рекъпоскуці наінte de дпкоронаре. Ші дп тімпії маі ної саъ дпкоронатъ Леопольd алъ-II ші Франціск dънъ дптрареа дп стъпъніре, фъръ съ фіе фостъ трасе ла дпdoіалъ кътъ de нъцінъ актеле лоръ de стъпънire пречедente. Арт. I. 1723 зіче: Haeres domus augustae Austriae regnorum et provinciarum eode n successionis iure haereditario etiam pro infalibili rege habeatur et coronetur.“ Dънъ дрептълъ de моштенire, зіче ачеста, се ва пріві ші корона ел ка унъ реце фъръ нічі o дпdoіалъ; ші деакъ дп Арт. III. 1790 се еспрімъ dорълъ, ка рецеле съ нъ атънézъ дпкоронареа маі мълтъ ка масе лві dънъ дптрареа са дп стъпънire, атънчі ачésта треб съ ва нътea астфеліъ прічепе, къ дрептълъ легітім de всъареа съверанітъціі се креазъ нъмаї dънъ дпкоронаре. Ші ачésта нърчede ші din ачеea, къ че дрепт сар нътea adъna Дieta конкітатъ de унъ реце пе дп коронатъ, деакъ потереа стъпънірeі аръ фі o ъртаре a коронърії? Din тоате есе даръ, къ dънъ дрептълъ de статъ унгъреск ліцітълъ реце дптръ de локъ dънъ прімірea стъпънірeі дп дрептъріле сале. Ші партида лві Деак ва рекъноаште ачеаста, ші прін адреса еї a ші датъ довадъ, къ ea пъ конcideръ дпкоронареа, ка ісворълъ ексекътóреї нътерї de статъ.„

(Ва ърма.)

Blasiu in $^{15}/_{3}$ Mai 1861.

Se fii binecuventatu: Campe alu libertatii! Ami venitu dupa 13 ani se ne inchinamu tie, de o miie de ori se fii binecuventatu!!!

Ingerulu pazitoriu, carele vighiedia peste soartea natiunei romane, — si unu instinctu de conservarea de sine plinu de pietate catra libertate nea adunatu aci in loculu estu santu ca se ne inplinimu datorintia, pre carea pana acumu a o inplini nea inpedecatu vitregimea timpului, — prin rugatiuni ferbinti catra Atotuputerniculu Dumnedieu alu ceteloru.

Deslegative curelele incaltiaminteloru si ingenonchiati, ca loculu, unde stati, e santu. Dumnedieulu popoareloru voesce a ve destainui calea mantuintiei voastre. Alergati aci voi, carii sunteti inpresorati de durerile infernale a le timpului: ca veti afla mangaere si alinare a suferintieloru voastre, numai acea se cere dela voi, se fiti tari in credintia voastra, ca acea ve va mantui pe voi!

Inca in preseara dilei acestei au facutu frantii nostri cei sositi din Belgradu, Sibiu si de prin pregiuru pe stratele Blasiulu serenada, carea cu bucuria nespusa ve-tea apropierea dilei, in care s'a nascutu natiunea si libertatea romana. —

In $^{15}/_{3}$ Mai demineatia sosindu si cea parte a Sibieniloru. Munteni si alti. — indata la 7 oare s'a tinutu cu concessiunea clerului docsologi'a in biseric'a catedrale, si peia 9 oare in cea orasiana si liturgi'a, trimitienduse rugatiuni ferbinti la ceriu pentru cei, carii au moritu, si pentru cei carii traescu pentru causa nationale, precum si pentru inimici ei, ca Ddeu sei illuminedie, si se nii faca prietini adeverati. Si liturgi'a s'a celebratu prin protopopulu Baliutu cu asistenti'a de 5 preoti. Biseric'a era prea mica, decatu se incapa totu poporulu in ea, deci o parte s'a postatu inaintea bisericei.

Fininduse si liturgi'a s'a cantatu „desceptate romane“ cu unu astfeliu de zelu puternicu, catu se vedea, ca indupleca si mani'a ceriului.

Ceriule! de s'au redicatu pana acumu catra tine dorintie cuvioase, atunci abuna seama rugatiunile nóstre suntu cuvioase. Ascultale! N'ai vediutu, cumu ne rugamu in genunchi, cu ochii lacrimandi redicati la ceriu, si cu inima incordata!

Acu pasi in usia altariului protopopulu si preotulu localu Filepu si in o cuventare scurta aretandu insemnetatea dilei, a laudatu si multiemitu osteneala si zelulu celoru, ce serbeadia aceasta „r u g a n a t i o n a l a.“ — Lui ia respunsu Axente Severn cu motto: „P r e o t i c u c r u c e a i n f r u n t e.“ Desemneadia devotamentulu poporului romanu catra preotii sei, si ii roaga, ca si de aci incolo se fia conducatorii lui nu numai pe calea fericirei sufletesci, ci si a celei trupesci, caci fara semnulu crucei nu este invingere!

I n c a m p u l u l i b e r t a t i i? striga Hodosiu, si poporulu se pune in miscare. Acolo lenga petra libertatii era inplantatu unu lemnu verbe, virfulu lui cu o cocarda nationala $^{15}/_{3}$ in frumsetiatu. Poporulu, carele stetea aci, au primitu pe cei, carii venea din biserica cu musica nationala. Preotii au sfintitu ap'a si prin ea campulu libertatii si poporulu romanu. Dupa acea tienura vorbiri catra poporu Axente si Hodosiu, si la provocatu, ca dioa din $^{15}/_{3}$ Maiu in totu anulu se o serbamu cu solenitate ca pe o s e r b a t o a r e n a t i o n a l a.

Nici nu gatara bine cu vorbirile, si Ddieu vediendu setea cea de multu ne stemperata a pamentului si a noastra dupa daruri dumnediesci, a trimisu ploia fericitoare peste pamentu. Doamne trimite si inimiloru noastre machnite ploia cea de auru a libertatii nationale!

Si voi fratiloru Romani! redicati unu monumentu mare si tare a libertatii nationale in i n i m e l e v o a s t r e — in inima natiunei, asupra caruia se nu poata domni, si alu strica partile iadulni pamentesnu — tirania inimiciloru nostri, cace ati vediutu, ca c a m p u l u celu verde alu libertatii l'au napaditu si undele selbatice ale Tirnavei cu nesipu neroditoriu, si pétra libertatii o astupatu, catu astadi abia o amu gasitu si descoperitu. Asia se faceti!

Епістола дескісъ къtръ Kolosvari Közlöny

(Ъртаре.)

Фъгъраш дп 25 Апріе 1861.

Чеї 24 метврії се афларъ ла тімпълъ менітъ дп сала преторіълві, унde се дпdесъіръ ші алцї інтеліціnцї din пъбліквлъ de маї мълте міі че аштепта афаръ, — ші аша конференца, че ера съ фіъ конфіденціаръ, къ тоате къ къпітанълъ декларъ къ чеї не кіемаці съ прівеск нъмаї ка асквлтъторі, лъъ о фацъ пъблікъ. Ачі се скълъ маї дптъіъ адвокатълъ, Fülöpp ші декіарънdъ інструкціunea, de антіконстітуціonалъ пофті рестітуіреа комітетълві din 1848 фіінdъ ачеастъ пропъсъчune de тоцї ромънії ва кіар ші de сасі ші o парте din магіарі къ тотълъ комвътътъ, Къпітанълъ декіаръ къ репресептанца Дістріктълві аре съ се рестітве пе баса інструкціunеі, дела каре пъ се ва абате, ші фіінdъ къ адънареа e конвокатъ dънъ o формъ, къ каре ші капчеларіа авлікъ e дпвоітъ, къчі ea сінгъръ o a еспедатъ пе телеграф, аша се хотърж a се пъші ла адънанца цепералъ, dънъ пофта комвнъ — дп парквлъ de лънгъ ораш, нъмітъ тоара de хъртіе.

Аколо ла 12 оаре dънъ че тоатъ інтеліціnца магіарь ші вро доі треі dintre ромънї се пофтіръ a шedea пе скаънe, Къпітанълъ deскісе адънареа къ o квънтаре ромънъ ші се четіръ декретеле de денъміре унгъреште пе каре еъ провокатъ фіінdъ ле тълмъчії ромънеште. Къ ачеастъ окасіune атъ deскісъ квънтареа ші гратвлънdъ Dлві Къпітанъ дп нътеле Дістріктълві ші dънъ дпчетареа оваціunелоръ, контінуаіъ маї дпколо квънтълъ, пропопънdъ ка адънанца съ се конституе маї дптъіъ прін алецереа унві секретаріъ, каре съ поарте протоколвлъ, апої прін статуіреа унві Прінчіпіъ, din каре адънанца аре съ пърчadъ дп лъкръріле сале. Че съ атінце de ачеста, еъ — dънъ o тречере репеde пеste

історіа патріи, dънъ че есплікаїѣ попорълві къ че дисетпеазъ вп8 статѣ конституціонал, къ ачі дптоктіріле тоате се факѣ кѣ дпгребъ дпцелецере дптре репресентанца църій ші domniторілѣ, пе кънdѣ дптр'вп8 статѣ абсолвтістікѣ кътѣ а фост чел de 12 анї тóте рънdѣеле се факѣ фъръ съ фіъ цара дптребатъ, dънъ че арътаїѣ маї дпколо фолоаселе вній статѣ конституціонале ші дп фіпе dънъ че асътжпаїѣ стареа конституціоналістълві пострѣ дп сіпе попълярѣ кѣ о пілdъ пептрѣ каре adвсъ дптр'вп8 тоастѣ de сара, сечераїѣ атъта плъчере din партеа таціарілорѣ, арътжndѣ adекъ, — къ конституціопеа поастрѣ dinaintea de 1848 се поате асътжпа кѣ о касъ domпeaскъ маре векe, дпкопжратъ кѣ бордеіе, каре касъ пріп пвтереа тімпвлві се слъві ші пѣ се маї пвтеа сvсцinea, ші каре de с'арѣ фі сврпатѣ арѣ фі стрікат пе лъквіторії атът din тръпса, кътѣ ші чеї din бордеіе; къ локвіторії din каса маре а провокатѣ пе чеї din жосѣ, ка дп локвлѣ ачелорѣ касе съ факъ кѣ тоцій вп8 едіфічіѣ котвпѣ таре ші маре ші сълѣ фолосеаскъ кѣ тоцій дпгребъп, dаръ къ маї паінте de ал іспръві лъкрторії саѣ дпкъіератѣ дптре сіпе, пептрѣ каре domпіторвлѣ а свспendатѣ лъкръріле; къ акътѣ dънъ 12 анї дп каре амѣ тръітѣ фъръ конперетъптѣ, сокотіndѣ къ вотѣ фі къпътатѣ тіпте маї тълтъ, пеа датѣ воіе а пе контіпва лъкръріле, ші къ пептрѣ ка съ пѣ маї вепітѣ ла чартъ ні съ фітѣ дпгедекацї, арѣ требві актѣ съ пе дпцелецетѣ фръцените despre кondiцівпіле, dънъ каре аветѣ съ тръітѣ дп едіфічівлѣ котвпѣ, къ ші актѣ ка ші дп анвлѣ 1848 чарта с'а дпторсѣ маї тълтѣ пе лъпгъ пвпктвлѣ націоналітъції, пе а кърві пріпчіпѣ ш'аѣ басатѣ С. Стефанѣ імперівлѣ Бнгарієї, — къ бърбацїї чеї марі аї націпеї маціаре, прекътѣ Deак, Ötвеш ест. (карії саѣ ші алес de метврії опорарі аї репресентанцієї Dістріктвале) кпоскжndѣ гретаделе din 1848 ші аѣ пропвсѣ de проблетъ а віецїї, de а дтпъка націоналітъціле, — къ de ачеea съ аветѣ сперанцъ, къ грешелеле din 1848 съ ворѣ дпdрепта, къ de ачеea фъръ фрікъ съ пъшітѣ пе терепвлѣ констітѣцівпеї, ш. ч. дтпропвсеіѣ, ка поі съ пе декіаръмѣ пе лжпгъ пріпчіпівлѣ конституціопале респектъпdѣ Діплота din 20 Окт. 1860 пвтаї ка о пвпте пептрѣ тречереа din абсолвтістѣ ла адевърата конституцівпе ші автопотіъ а патріеї. — Ачéста с'а прітітѣ кѣ чел маї маре естѣсіастѣ ші с'а епвпчіатѣ ка конклвс (іатъ чеа маї таре пробъ de колпцелецере) къткъ еѣ аша атѣ ворвітѣ аша атѣ пропвсѣ ші аша с'а конклвс, тъ провокѣ ла 150 de бърбацї маціарі din банкетвлѣ de сара, ла 10000 de óменї din адвпапца цепералъ, ші ла протоколвлѣ че се афлъ дп тжпа Гвберпвлві. — Рвшinezece аша dаръ ачеї тікълошї de кореспопdепцї din Фъгъраш, каре міе 'мї пвпѣ алте кѣвінте дп гъръ, ші 'мї аскріѣ алте tendinце, міе каре атѣ дпвъцатѣ леціле патріеї маї паінте de а. 1848, ші штіѣ че е конституцівпе ші легалітате ші каре кѣ апърареа інтереселорѣ, патріеї ші а націпеї атѣ штіватѣ дптребпа вп8 сервічіѣ de 14 анї кѣ челе маї еminепте ресвлтате! рвшinezece зікѣ de калвтпіile лорѣ, пріп каре ворѣ атї decdiспвта о dекіаръчівпе конституціопале, ка каре маї вънъ п'а ешітѣ din гъра вній ромънѣ перепегатѣ ші петържіторіѣ.

Dл. Iacaв György пріп о кѣвжптаре лвпгъ, кѣ каре се перde елѣ дп історіа аптікітъції съ дпчеркъ а есплika ші маї віпе конституцівпеа, дпсе пе попвларѣ, ші dънъ че ачеаста аѣ свкчесѣ, врѣ а гъсі дп впеле еспресівні але теле вътъмаре пептрѣ націпеа маціаръ, вnde еѣ атакасетѣ пвтаї феvdалістълві дп цепере кѣ лавda маціарілорѣ, къ еї аѣ датѣ ініціатіва ла ръстврпареа лві. Дпсъ еѣ дп о есплікаре скvртъ datъ кѣ чеа маї іларъ кордіалітате лѣ odіхпії. (Ва врта.)

Діета Бнгарієї. Десватеріле асвпра адресеї деквргѣ про ші контра. Ворвіріле съптѣ дпфокате ші съ впескѣ тоате дп ачеea, къ фіекаре кѣвжптъторіѣ епвтеръ пъкателе реціпвлві къzвтѣ, діверціпца дптре ворвіторї се обсервеазъ пвтаї дп прівінца адресеї ші а ресолвцівпеї. Dintre челе маї дпсетпате ворвірі дпсетпътѣ вртътóреле пасаціврї.

Августінѣ Трефорт zіче: че се атінце de челелалте соізрї de попоаръ локвіторе дп Бнгаріа, — еѣ пѣ воескѣ а дппедека десволтареа лорѣ дп dіреквівпеа націпале, къчі апъсареа націпалітъцілорѣ, прекътѣ пѣ се впеште кѣ лівертатеа, аша есте ші о політікъ реа, ші педкътóре ла скопѣ. Сервї, Ромънії, Цермапії, Славії, ші Рвтепії поартеш требіле сале твпіцінале дп літва са пропріъ, дп требвінцеле дп сколіле сале літва ачеа, каре ле плаче. Еѣ десволтареа інтерпъ а націопалітъцілорѣ о дорескѣ астфеліѣ а о цінеа дп опоаре, ка ші реліціпеа, дп карea а се тестека статвлѣ пѣ аре нічі внѣ дрептѣ. Дпсъ копчесівніле ачесте, че свптѣ а съ фаче деосебітелорѣ націопалітъцї, се потѣ фаче пвтаї пе baza егалеї дпdрептъцірі ші прекътѣ дптре реліціпі пѣ потѣ фі реліціпі привілеціате, аша пѣ потѣ фі нічі дптре націопалітъціле пе теріторівлѣ Бнгарієї націопалітъцї привілеціате.“

Маї дпколо „дп цінвтврї дпсъ, вnde локвеште о попоръчівпе тестекатъ, аколо пѣ се ворѣ форта статврї кратѣ dънъ прінчіпіile націопалї, къчі о асетепеа проcedвръ арѣ адвче пе дпсъ Европа дп о астфеліѣ de конфвсівне, de карea ат пътітітѣ дп секлї 8 ші 9-леа, пептрѣ къ пѣ есте статѣ дп Европа, пелвndѣ афаръ нічі пе Англія ші Франція, карeле ціарѣ пвтеа цінеа форта de акът; сперѣ къ ші дп Бнгаріа ворѣ къштіга свпретацїе антечеденцїеле історіче, сітвацівпеа цеографікъ ші алтеле дпdеосевітеле націопалітъцї зъкътоаре моменте практіче, шікъ патіта морвоасъ, карea пепартеа фіекърві попорѣ чере теріторіѣ деосевітѣ, дп тогта воеще а форта статѣ деосевітѣ, — ва дпчета, ка ші алте морвкрі трекътоаре але спіріtвлѣ ші цара Бнгарієї, статвлѣ Бнгарѣ, Бнгаріа ва квста, къчі счіndѣ а фі дреаптъ кътрѣ націопалітъцї, пѣ ва фі фвndатъ пе націопалітъцї, чі ка о десволтаре а історіеї ва корекспvnde печесітъцїї політіче.“

D. Трефортѣ ласъ dаръ ла націопалітъціле петаціаре літва а касъ, дп скоалъ дп бісерікъ ші дптребіле твпічіпалітъцілорѣ, dарѣ маї de парте пѣ adекъ пѣ егал дпdрептъцітѣ кѣ чеа маціаръ, ел пѣ вреа ка статвлѣ Бнгарієї съ фіе базатѣ пе націопалітъцї, чі пе десволтареа історікъ, каре фіреште ва фі чеа маціаръ. Ресервеле, че се превѣdѣ дп тóте ворвіріле ачелорѣ бърбацї, карії сарѣ пъреа къші ръdікъ вочеа ші пептрѣ націопалітъціле петаціаре, пе dаѣ а кѣцета, къ дп тоате ачесте ворвірї, пѣ е сіпчерітатеа ачееа, че гравеле дппреціврърї о арѣ чере дп момептеле de фаць дела тоцї фії патріеї. De че ворвескѣ Domnії ачестїа тотѣ кѣ ресервъ ші дп фразе еластіче, de че пѣ пе спвпѣ дірептѣ чі вреѣ съ факъ кѣ поі. Потѣ фі dаръ націпеле петаціаре кѣ ачееа дпкредере кътрѣ діета Бнгарієї, кѣ каре арѣ требві съ фіе ка съ се тіжлочеаскъ о дпцелецере тънтвітоаре? Еї вѣd дп астфеліѣ de ворвірї дп сепатвлѣ імперіалѣ перікле ші певої пептрѣ dжпшії, dарѣ поі съ пѣ вedemѣ дп еле пітікѣ пефавоpіторіѣ поаъ, dоаръ пептрѣ ачееа, пептрѣ къ се ворвескѣ дп діета дела Пешта? Дрептвлѣ історікѣ се поартъ астъзї дп гъра ачелора, карії вреѣ de аколо ашї арога оарешкаре прерогативе, кѣ атъта претепсівпе, дпкътѣ фоарте пітерітѣ зіче внѣ скріеторіѣ, къ астъзї dавеа се маї афлъ врео кѣвънтаре саѣ скріере, фъръ ачесте тълт протіцътóре дпсъ пітік зікътóре кѣвінте.

Тотѣ Вілтош пвпе пе кѣвънтареа лві Deак о деосебітѣ апъсаре, маї въртосѣ че цінe de свсціпереа тътворѣ націопалітъцілорѣ. Іокаі зіче къ е маї біпе съ се еспвпъ вній свферінце моментапе, декътѣ съ дптітпіпе внѣ сфършітѣ сігврѣ, апоі дптреабъ de че пѣ есте репресентатѣ Ардеалвл дп діета Бнгарієї, каре аре атътеа тжпгвірі ла іпітъ, ші зіче, dоаръ оатепії кѣцетъ, къ дп локвл Венеціеї, съ віndъ Ардеалвлѣ ла търчі! елѣ чере асетепеа егалъ дпdрептъціре пептрѣ тоцї внгврії фъръ деосебіре de реліціе ші націопалітате. Подмапіцкі ворвеште дп фавоареа жідовілорѣ ші зіче, къ требве етапчіпаці пѣ пептрѣ къ съптѣ аввці ші інтеліціпці, чі пептрѣ къ съптѣ оатепі — Бепіцкі ворвеште дп контра конкордатвлві зікъпdѣ, къ пвпктвлѣ чептралѣ алѣ бісерічеї католіче внгврешті аре съ фіе прітателе Бнгарієї, деакъ дпсъ пѣ се ва дптродъче еаръ ius placeti, атвпчі внгврії католічі се ворѣ вedea кърпdѣ свбordinацї прітателві din Віепа, ші деакъ ачеста пѣ арѣ плъчea вревній епіскопѣ, атвпчі ел поате депвне demпітатеа са, къчі пѣ е констрънсѣ а о пърта. Дп пътервлѣ вііторіѣ вот дтпъртъшії кѣвжптареа D. Міхалі, каре пептрѣ поі аре маї тълтѣ інтересѣ.

Сепатвлѣ імперіал. Ачі се десвътѣ дптребареа пептрѣ дізрпеле, че аѣ съ капете депвтацїі. Депвтатвл Ілівц din Бъковіпа а ворвітѣ ромънеште кѣ окасівпеа ачеаста, врпdѣ дпсъ D. Бепdела съ тълтъчеаскъ ворвіреа лві петцеште, саѣ рѣdікатѣ гласврї din партеа стъпгъ“ съпѣ се тълтъчеаскъ „дп контра ачестеї пвртърї пепарламептаре а пърцїї стъпцї, каре а ешітѣ пвпвтаї din патітъ, чі ка о бінеконсідератъ демопстрацівпе парламептаръ, de а ескіde дела сепатвлѣ імперіалѣ пре тоцї ачеіа, карії арѣ ворві алта літвъ декътѣ чеа цертапъ, аѣ рѣdікат маї твлте газете гласвл. Аша съ дпчеапъ пвтаї ші петцїї апоі штіѣ къ пѣ ворѣ ведеа алте націопалітъцї дп сепатѣ. Са пвсѣ ші дптребареа din партеа сепатвлві імперіалѣ кътръ стъпъпіре: деакъ ачеаста дл преквпоаште de сепат імперіалѣ вніверсалѣ саѣ de о dіета впітъ а църілорѣ de короапъ цермапо-славе. Деакъ стъпъпіреа пѣ'лѣ преквпоаште de вніверсалѣ, атвпчі пѣ поате съі пвпъ дпаінте десватереа бвцетвлві, фіindѣ дпсъ къ еа а фъкътѣ ачеаста, кѣцеть алѣ дптреці пріп конкіетареа депвтацілорѣ din Бнгаріа, Трапсілванія, Кроація, Венеція, ші Істріа, ші фіindѣ, къ прекътѣ се вede, ачеаста конкіетаре пѣ ва авea нічі внѣ ресвлтатѣ, вреа съ лесе калеа дескісъ ла фікціпне de дрептѣ, къ чеї кіетацї пе вепіndѣ, се прівескѣ ка кънdѣ арѣ фі de фацъ, ші аша фіindѣ сепатвлѣ імперіалѣ вніверсалѣ, аре леціпіта коппетіпцъ; дпсъ аічеа сарѣ пвтеа дптреба, къ деакъ сарѣ фаче пріп ачестѣ дпкіпвітѣ сепатѣ імперіалѣ внѣ дппрвтвтѣ de статѣ, авеарѣ гарапція кввепітъ ка церіле стръіпе съ пе dее ачестѣ кредіт.

Дп діета кроатікъ аѣ сосітѣ дп 16 Маіѣ ші депвтацїі мілітарі ші аѣ фостѣ салвтацї din партса dietеї. Апоі са четітѣ вп декретѣ dela dікастеріълѣ de кърте кътръ Банвл дп прівінца пекопчедереї, ка регітептвлѣ de міліціа конфініарie Петроваradin съ іа парте ла dietъ, каре са дпdрептатѣ кътръ компетінта сепцівне. Свпретвлѣ комітe Кvкvлієвіч а атінс, къ бірократії цермапї скотѣ окії славілорѣ кѣ idea, къ еї вреѣ съ фортезъ внѣ імперіѣ славѣ маре. Епіскопвлѣ Строспаер ворвеште кѣ о кълdъръ пептрѣ інтрецістатеа ші indепendінца націопалъ. ш. а.

— Міністеріълѣ de статѣ аѣ фъкътѣ вп проіектѣ de леце асвпра късъторіелорѣ тестекате ші алторѣ обіекте кѣ прівінцъ ла парітатеа реліціілорѣ крештіне, каре се ва аштерпе кътѣ кърпdѣ спре десватере сепатвлві імперіалѣ.

— Dънъ о кореспопdінцъ din Віепа дп Allg. Zeit. са цінвтѣ дп 16 Маіѣ о екстраорdіпаріъ конферінцъ міпістъріалъ свбт пресідівлѣ Маіестъції Сале, каре а dвратѣ 3 оаре, ші дп каре са десвътвтѣ стареа Бнгарієї. Вnde de ші са рекпоскvтѣ, къ рецітвлѣ фацъ кѣ претепсівпеле маціарілорѣ а атінсѣ естремітъціле челе маї дпdепъртате дп копчесівпеа са; къчі о копчесівпе маї de парте арѣ перікліта прінчіпівлѣ впітатеї імперівлві ші дрептъріле короапеї, тотвші конферінца ачеаста а сервітѣ спре ачееа, ка съ дптъреаскъ рецітвлѣ дп хотържреа са а пъz фацъ кѣ маціарії о цінере пасівъ пъпъ атвпчі, пъпъ кънdѣ опосіцівпеа din Пешта дпї ва da фокълѣ інімеї пріп ворвірї. О атітvdъ пачпікъ, обсервътóре се паре ка челѣ маї кѣ скоп вептілѣ de секврітате, ка съ се копчédъ доспіреа ацітацівпеї внгврешті. Пеї рікліълѣ къ маціарії ворѣ къпъта ажvторіѣ стръіпка съ поатъ імплъпта стеагвлѣ револвцівпеї, есте делътвратѣ de плінѣ, къчі 5 міліоане маціарі пѣ пот ста кѣ пептвлѣ кътрѣ 30 міліоане четъцепі австріачі, карії черѣ впітатеа імперівлві. Свят астфеліѣ de дмпреціврърі тъсвріле коерчітіве арѣ фі маї твлтѣ стрікътоаре декътѣ фолосітоаре, къчі еле сарѣ есплоата de інімічії Австрієї, ка съ адвкъ дп свспіцівпе тendінцеле дмпъратвлві. Деокатdатъ dаръ пѣ поате фі ворвъ de атърпареа статвлві de ачедіъ асвпра Бнгарієї, прекътѣ зічеаѣ маї дъвпъзї впеле газете цермапе.

— D. Котес съсескѣ а пвблікат, къ дп 5 Івпіе к. п. ворѣ дпчепе мацістрателе ші офічіолателе фвпкцівпеле лорѣ.

— Dънъ внѣ телеграт din Варшовіа а търитѣ дп $^{18}/_{30}$ Маіѣ Прінцвлѣ Горчеаков.

Дпштіінцаре.

Каса кѣ катѣ свб Np. 1107 дп вліца ростаріпвлві, каре аре о болтъ, о кърте таре кѣ оратъ de поставѣ, шопрѣ кѣ подѣ, дп стареа чеа маї вънъ, ші о грѣdінъ, се віnde din тжпъ ліверъ. Квтпъроторії се потѣ дпцелеце despre ачéста кѣ пропріетарівлѣ еї аколо.

Редактор респвпzетор **Ioann Paц.** Едітъра ші тіпарівл тіпографієї dіечесапе.

ДУВАІВАЩІЕ.

Ч. Р. міністеріў de ресбелў кўцетъ пре вйторіў a adўna in комісіўніле de монтўрў обіектеле требўінчоасе пентрў ґмбръкъмінтea ші ґпартареа Арматеї ґп старе гътітъ, фъръ a се маї окўпа, ка маї паінте, кў кўмпъратўлў матеріалелорў пентрў ачестea dъ ліпсъ, ші ґп прівінца ачеаста a фаче o черкаре, ґпкъ ля чea ґп скўртў тімпў ешіndъ копкетаре de ліфератў пе anўlў 1862.

Пентрў ачeастъ інчеркаре се термінa o ліфераціе ґп старе гътітъ de 10,000 гарнітўре de монтўрў пентрў інфантеріa de ліпіъ германъ, 10,000 гарнітўре de монтўрў пентрў інфантеріa de ліпіъ ўнгаръ, 4,000 гарнітўре de монтўрў пентрў піонірі, маї ґпколо 1,000 гарнітўре de арматўръ пентрў бърбацї ля інфантеріa de ліпіъ, 1,000 гарнітўре de ачeашї арматўръ пентрў вйнъторі, апоі 600 гарнітўре de артъріі пентрў кайї ля кавалеріa ўшóръ, ші ґп фіне 20,000 гарнітўре аштерпўтўрі de патў пентрў оатенї съпътошї, ші 5,000 гарнітўре de ачелеашї аштерпўтўрі пентрў болнавї.

Съптў пўміреa „гарнітўръ de монтўрў“ се інцелеце:

Ля інфантеріa de ліпіъ германъ.

Ўпў мантълў, ўпў сўртўкў (рок) de арме, ўпў піептаріў de поставў, o пъреке de панталонї de поставў, o переке de чіорапї (камашеп), доўе кътешї, доўе істепе, o баретъ (шапкъ) de лагърў, o пъреке de тъпўшї, ші o ґпвълітоаре (фўтералъ) de ківъръ (чіако).

Ля інфантеріa de ліпіъ ўнгаръ

Ўпў мантълў, ўпў сўртўк de арме, ўпў піептаріў de поставў, o переке de пъдрацї de поставў, доўе кътешї, доўе істепе, o баретъ de лагърў, o перке de тъпўшї, ші o ґпвълітоаре de ківъръ.

Ля Вйнъторі

Ўпў мантълў, ўпў сўртўкў de арме, ўпў піептаріў de поставў, o переке de панталонї de поставў, o пъреке чіорапї, доўе кътешї, доўе істепе, o баретъ de лагърў, ші o переке de тъпўшї.

Ля Піонірі

Ўпў мантълў, ўпў сўртўкў de арме, ўпў піептаріў de поставў, o пъреке de панталонї de поставў, доўе кътешї, доўе істепе, o баретъ de лагърў, o пъреке de тъпўшї, ші o ґпвълітоаре de ківъръ.

Ачесте монтўре се ґмпърцескў ґп:

25,000 мантале пентрў інфантеріъ, din поставў атестекатў сўрў, фъръ паролї ші бўтвї.
10,000 сўртўче de арме пентрў інфантеріa германъ / ўнгаръ } din поставў алвў } фъръ егалісаціе
10,000 „ „ „ „ „ } ші фъръ бўтвї.
4,000 „ „ „ „ Вйнъторі / Піонірі } din поставў штічіў сўрў
1,000 „ „ „ „ }
10,000 піептаре алве de поставў пентрў інфантеріa германъ кў бўтвї,
10,000 „ „ „ „ „ „ ўнгаръ „ „ „
4,000 „ „ „ „ „ Бataiлoпele de вйнъторі „ „
1,000 „ „ „ „ „ Піонірі
10,000 панталонї de поставў албастрў дескісў пентрў інфантеріa германъ,
10,000 пъдрацї шіпорацї de постав „ „ „ „ ўнгаръ,
4,000 панталонї de поставў штічіў сўрў пентрў Бataiлone de Вйнъторі,
1,000 „ „ „ „ „ „ „ „ Піонірі,
14,000 Чіорапї (камашеп) de поставў пегрў кў бўтвї

50,000 Кѣтеш de каліко (пънсъ de вѫмбакъ)
50,000 istene de пънсъ,
20,000 баре̂те de лъгъръ din поставъ албастръ deскісъ пентръ інфантеріъ.
5,000 „ „ „ „ „ штіевіъ съръ пентръ вънъторі ші піонірі
20,000 пърекі de мънъші de поставъ албастръ deскісъ пентръ інфантеріъ
5,000 перекі мънъші штіевіъ сърe пентръ вънъторі ші піонірі
21,000 інвъліторе de ківеръ de каліко лъстратъ (лакірт) негръ.

Нѫміреа „о гарнітъръ de артъріі пентръ бърбацї“ кѫпринde ѫн cine:

Ун фішегаріъ (патронташіъ)
О кърea ла фішегаріъ
О кърea de бandалеръ,
О кърea ла пѫшкъ сеаў каравінъ (штуц)
О тъшкълie пентръ капсъле, ші ѫнкъ
О кърea пентръ пъдрацї вънгърешті

Ашадаръ артареа пентръ бърбацї се ѫмпърцеште ѫн:

1,000 фішегаре пентръ інфантеріъ
1,000 „ „ вънъторі
1,000 кърele ла фішегаре din піеле піатракръріть пентръ інфантеріъ
1,000 „ „ „ „ „ de кънътъ „ вънъторі
1,000 кърele de бandалеръ кѫ кътъратъ, ші теакъ de баіонетъ din піеле піатракраріта пентръ бърбацї de рѫndъ ла інфантеріъ,
1,000 кърele de бandалеръ — кѫ кътъратъ, ші теакъ de баіонетъ, din піеле de кънътъ пентръ бърбацї de рѫndъ ла вънъторі,
1,000 кърele ла пѫшкъ din піеле піатракръріта
1,000 „ „ Каравіn „ „ de кънътъ
1,000 ташкълеце de капсъле din піеле піатракръріта пентръ інфантеріъ
1,000 „ „ „ „ „ de кънътъ „ вънъторі,
1,000 кърele de пъдрацї.

Ла о гарнітъръ de артъріі пентръ кай се нѫтеръ:

О піеле de шéа,
О кінгъ de асънра, кѫ кърele ѫмпреціъръ ѫмблътоаре
О „ de деснтъ, кѫ легътърі de піеле (stupfe)
О переке кърele de скърі ла шéа,
Кърелеле ла цѫпта дела піептъ
О кънъціалъ
Кърелеле ла цѫпта din фрънте.
Ун фреў ла кънъцала,
Ун фреў ла zъбале,
О ташкацъ пентръ потко́ве,
Ун тіокъ пентръ пісто́ле,
О пъреке de чінгъторі ла тіокъл — de пісто́ле,
О „ „ кърele пентръ а лега мантелълъ,
О „ „ „ „ „ „ цеатантанълъ,
Огарнітъръ „ „ „ „ „ трей бѫкъцї,
Ун цеатантанъ кѫ капакъ din піеле de міелъ.

Нѫтерълъ маі паінте атінселоръ 600 гарнітърі сокотіть се ѫратъ de cine:

Пре о гарнітъръ аштерънътърі de патъ декадъ.
Ун mindiріъ (стрежакъ) de пае,
О перінъ de капъ,

патрѫ лепедѣе, ші аша се аратъ требѫінца
20,000 mindirіі сімпле пентрѫ кавалете,
20,000 періне de капѫ сімпле,
80,000 лепедѣе сімпле, апоі
5,000 mindirіі пентрѫ патѫ
5,000 періне de капѫ пентрѫ спітале,
20,000 лепедѣе dѫпле (лате)

Ла тімпѫлѫ сеѫ пѫ се ворѫ пѫтеа офера маі пѫцінѫ de къѫ о міе гарнітѫре de тоѫрѫ, о міе гарнітѫре артъріі пентрѫ бърбацї, о міе гарнітѫре артъріі пертрѫ каї, ші чінчї міі гарнітѫре аштерпѫтърї de патѫ, дпсъ тотѫшї пѫ есте опрітѫ ліфераторілорѫ а офера десте ачеаста minimѫ.

Оферте се ворѫ прімі ші пѫтаї пентрѫ ѫпеле фелѫрї, дпсъ тотѫшї требѫе ліферацїі ачестора, се кореспѫнзъ ѫнѫї прецѫ маї пѫцінѫ ла 10 пънъ 12000 фіорінї.

Комісіѫніле de топтѫрѫ вор фі дпdаторіте, а арѣта ачелора, карії ворѫ сокоті а се дтпъртъші ла ліферареа фелѫрітелорѫ соіѫрї de топтѫре ші артъріі дп старе гътітъ, есетпларе de ачелѫ соіѫ, аша кѫтѫ ші de матеріалѫлѫ ла ачеста de ліпсъ ші а лорѫ пърцї констъторе, апоі а ле фаче кѫпоскѫтъ ші дтпърцїреа класелорѫ сеаѫ а прочептелор, каре ворѫ авеа съ се обсерве ла ѫпеле, ші а дтпъртъші орі каре десѫшірі черѫте, прівітоаре ла матеріалѫ сеаѫ компѫнереа ачестора.

Оферацїлорѫ актѫалі de ачѣсте ліферацїі, лі се вор дтпъртъші din партеа комісіілорѫ de топтѫрѫ, спре дптребѫінцаре есетпларе de матеріалѫ ші de соіѫрї de топтѫрѫ гата, пре лънгъ о платъ de 15%.

Пентрѫ дптътпінареа дпdоіелілорѫ маї тързіѫ, аре контрахептѫлѫ de а асетъпа есетплареле ші тоdелеле прімїте кѫ оріцінделе ачестора, ші а адеверї ачеаста пре шедѫла ла ачелеа інсіцілатъ кѫ пропріа сѫбскріере.

Фелѫріле de топтѫрѫ ші артъріі ліферате требѫе съ фіе кѫ прівіре ла калітатеа матеріалѫлѫї ші а констрѫірії дп тоате асетепеа кѫ есетпларіѫлѫ, ші ѫnde ворѫ есіста търіті діверсе ѫколо ворѫ авеа а се обсерва ші прочептеле ачестора.

Ла прімірea офераціѫнілорѫ дп пърцї de кътръ комісіїле de топтѫрѫ, се ворѫ дескóсе 5% din соіѫріле ліферате, фііnd къ ачестеа претіndѫ о черчетаре пътрѫнзътоаре, ші апѫше топтѫрѫл фъкѫтѫ din поставѫ, спре а се къштіга депліпа конвінцере, атѫтѫ despre калітатеа матеріалѫлѫї, а лѫкрърії бѫпе ші dѫрътóре, ші а прескріселорѫ dітепсіѫнї, кътѫ ші ла ачелеа каре съптѫ фъкѫте din поставѫ ѫdатѫ, despre адевъратъ ші дпdестѫлѫ фъптѫітъ вептореалъ а ачестѫіа.

Арътъпdѫсе ла ачеастъ черчетаре стіпцерірї, атѫпчї се ва da дпdърътѫ пре темеіѫлѫ ачестеї черчетърї dела прімїре тоатъ партеа adѫсъ ла ліферацїѣ.

Ешѫпdѫ дпсъ ресѫлтатѫлѫ черчетърії фъръ стіпцеріре, атѫпчї се ворѫ рестітѫа прочептеле deскѫсѫте пре келтѫіала ерарілѫї.

Фелѫріле de артъріі din deосебіте соіѫрї de піеле фъкѫте, требѫе аша съ ажѫнгъ ла прімїре, кътѫ се кореспѫнзъ ѫпеле пърцї констътътоаре алорѫ, кѫ але есетпларіѫлѫї атѫт дп калітате ші dітепсіѫне, кътѫ ші дп прівінца пієлеї de фрѫнте сеаѫ маї de рънdѫ, ші челе din піеле піатракърїте певъпсіте, ка ші челе din піеле de къпѫтъ тъбъчіть съ аівъ пре марцінї колóреле патѫрале.

Пііле de шéа ші къпачеле ла цеатапіапе din піеле de тіелѫ, пѫ потѫ съ фіъ компѫсе din бѫкъцеле, чі ачестеа требѫе съ кореспѫнзъ дп тоате есетпларіѫлѫї.

Ашіждереа требѫе съ кореспѫнзъ пробеї ші бѫтбіі, кътърътіле, ферекътърїле ші челелалте пърцї констътътóре каре ворѫ фі дптребѫінцате ла гътіреа фелѫрітелор соіѫрї de артъріі.

Абатерї dела прескріселе есетпларе дп пічї о прівінцъ пѫ потѫ кѫпріnde локѫ, кіарѫ ші атѫпчї кѫndѫ ачестеа арѫ прівї орі каре дтбѫпътъцїре, ші пічe дптребѫінцареа de тіжлоче пресептъторе (сѫрогате).

Ан касѣ de скімбърі ан уніформъ, ачеаста се фаче тотѣ деуна антрепрінзъторілорѣ деліфераціе din врете квпоскътъ, ка ачестіа се пóтъ апчета кѣ лъкрълѣ dупъ modелълѣ веиѣ, ші апчепе dупъ ordінълѣ поѣ.

Офереціі вор авеа de a се лецітіma деспре дестоінічіа лорѣ de ліфератѣ кѣ adeверінцѣdела къмара гремілълі de котерчіѣ.

Пентрѣ контеніреа ліфераціѣнілорѣ ва авеа тотѣ конкѣрентълѣ, a deпѣпе o арвѣнъ (adium) de 5% атъсѣратъ dупъ прецѣл, каре се ва аръта dела інтреага ліфераціе, ші каре dла анкѣвііпцареа ліфератѣрії пъпъ ла фінітълѣ контрактълві ретъпе deпѣсъ ан тъніле оарілві.

Контракте се ворѣ анкеіа пѣтаї пре апѣлѣ 1862. Adeверіndѣсъ уніі ліфераці кѣ деосебіре дестоінічі de ліфератѣ, ачестіа ворѣ авеа ла ѣртътоареле ліфераціѣні преферінцъ, ші administраціа мілітаръ се ва афла ан пѣсъчіѣпе de a анкеа кѣ dъпші контракте ші маї пре тълці аніі.

Kondiціile універсале каре съптѣ пъпъ акѣтѣ ан валóре ла анкеіереа контрактелорѣ пентрѣ ліферътѣрі ераріале, се вор апліка ші ла офераціа фелібрітелорѣ соіврі de монтѣрѣ ші de артатѣръ ан старе гътітъ.

Ескріереа ліфератѣреі пѣмітелорѣ соіврі de монтѣрѣ ші артътъръ, ва еші преспе врео кътева лъні, ші атѣнчі се ва дефіце ші тімпълѣ пентрѣ трімітереа офертелорѣ.

Дела ч. р. komandъ гепералъ de ціаръ.

Сібііѣ ан 28. Апріліе 1861.

Мъріа Та Домнъле Comes!

Неавжндъ ноі нічі о штіре де сосірea Мзріеі Тале ан міzлокъл нострz, нъ team потътъ антzмпіна. Неамъ лъатъ дечі воіе репрезенганціі комънелор ромzне дін Скаонъл Сівііълъі, ші неамъ цінътъ де деторінцz a вені ші ноі де ноі аннаінтea Мzріеі Тале, ші ка сz не арzтzмъ кz сінтемъ ші віемъ, ші ка сz те бінебентzмъ пре Мзріа Та. Дечі зічемъ къ тоціі: біне кz Теаъ адъсъ Дъмнезеъ сънzтосъ ан міzлокъл нострz.

Ноі зічемъ Біне — пентрz кz аштептzмъ къ тоатz анкредерea кz венірea Мзріеі Тале — деші нъ єшті капетеніа ноастрz a Ромzнілоръ, чі капъл ші комітеле Націънеі сzсешті — требъе сz фіе ампрезнатz къ Біне нъ нъмаі пентрz Сасі чі ші пентрz ноі Ромzнії. Тімпъл декzнд аі ліпсітъ Мзріа Та дінтрz ноі — Націа сzсеаскz 'лъ нъмеште тімпъл патімілор ші ал съферінцелоръ — єарz пентрz ноі Ромzнії ан асемzнаре къ тімпъл недрептzціі пzнz'н 1848. аъ фостъ тімпъл ренвіерії політіче, пентрz кz ам вззът антржнсъл пе фрацій ші фіі нострії аннаінтzндъсе фzрz деосебіреа че аъ домніт пzнz ан 48, ла ачелеаші рангърі ші дігнітzці де статъ де о потрівz къ Сасъл ші къ Магеаръл. Дакz зічем Мзріеі тале акъм: біне аі веніт! апоі ноі анкопчіем де ачест „Біне“ ші маі маре Біне де кът аъ фост ачела ал Періодълъі аннілор ачестора 11.

Дар не веі антреба Мзріа Та, кz че анцелецемъ ноі съб Бінеле каре ніл промітемъ ан вііторіъ ші'л анкопчеемъ къ венірea Мзріеі Тале? рzспънсъл дін партеа ноастрz нічі акъм нъ поате фі алтъл, декzт ачела каре се базеазz пе кзвзнтъл чел сфzнт Маіестатік дін 20. Октомвре, каре се базеазz пе спіріtъл тімпълъі ан каре трzім ші каре де сіне кърце дін Ідеea конституціоналітісмълъі, адекz німік маі мълт нічі маі пъцінъ, декzт перфепта єгалz андрептzціре.

Де ші ноі нъ сzнтем аша норокоші а къноаште кзпринсъл Інструкціеі Мзріеі Тале, ам анцелесъ тотъші къ бъкъріе, кът Маіестатеа Са Прea Андзратъл нострz Ампzрат, Теар фі ансzрчінат Пре Мзріа Та ка, къ прілежъл органіzзріі чеі ноъе ан пзмзнтъл рецескъ, сz іаі ачea прівінцz дреаптz асъпра Ромzнілор, карea кореспънде Дрептелор лор черінце, нъмероzітzціі лор ші інтереселор лор Політіко-націонале. Дрептъл сz мзртърісімъ, кz пашії че саъ ърмат ан прівінца ачеаста ла Орzштіе, Сассебешъ ші ла Меркърea аъ ъмплът інімілe тътърор Ромzнілор де амzржчіъне ші де індігнаціъне, ші пентрz ачеea воімъ а превені ънъі астфеліъ де євенімент ші аічі ан Сібііъ, ші протестzмъ аннаінте асъпра Оркzрей фачері „де ноі фzрz де ноі“.

Ноі нъ черемъ алта фzрz сфzнта дрептате ші декларzмъ, кz нъ вом маі съфері ка ачеаста, сz нісе маі калче де алціі ан печоаре.

Де ші ноі ан Організаціа че Мзріа Та єшті кіемат a о фаче, нъ прівімъ алта, декzт ън транзіторіъ пzнz ла Діета ърмzтоаре, дорімъ тотъші ші черем къ тот адінсълъ, ка ші транзіторіъл ачеста сz фіе дрептъ.

Дечі пе темеіъл дрептzціі черемъ ші Те рzгzмъ Пре Мзріа Та ші пре тоатz Лъмea ка;

1. Сенатъл Скаънълъі Сібііълъі, деші нъмеръл Ромzнілор превалеазz пре ал Сасілор, сz се конпънz дін шéсе Ромzнї ші дін шéсе Сасі;
2. Сенаторіі сz се алеагz нъ де комъна ші центръмбіратълъ Четzціі Сібііълъі ан каре сzнт 97. Сасі ші 3. Ромzнї, чі сz се алеагz прін депътаціі Комънелор респектіве дінпреzнz къ депътаціі комънеі Сібііълъі ші анъме дін ачеаста 2. Ромzнї ші 2. Сасі.
3. Антр'асеменea кіпъ сz се алеагz ші амплоіаціі Скаънълъі прекъм: Бъргzр маістzр, Жъдецъ, Інспекторі, Ректіфікаторі де даре ші фізікъл Скаънълъі

4. Скаунїле ан каре превалеазъ нумерул ромънїлор сэшї аїкъ Інспекторїї сэї ромънї дїнтре Сенаторїї ромънї.

5. Университатеа, дакъ се ва конституа сэ фіе компусъ дїн Мемврїї асемїнеа жумэтате ромънї шї жумэтате Сасї.

6. Лимба офічіалъ ан черкуріле ромъне шї ан Дїецезеле ромънїлор сэ фіе чea ромънеаскъ.

Ачесте сунт чererіле ноастре кэ каре Те бїне вентэмэ пре Мэріа Та, дела а кэрор анплїнїре атэрнъ бїнеле шї ферічіреа бїітоаре прекум шї анкеїереа шї консолідареа унеї адевэрате анфрэцірї а попорулуї сэсеск кэ чел ромънеск шї кэ каре Черерї ної нэ не сфіімэ а пэші аннаїнтеа Мэрієї Тале, аннаїнтеа сэрорей націеї сэсешть кэ каре сунтем кїемаці а ампэрці ла о лаатъ бїнеле шї рэул ачестеї скумпе шї де Думнезеу бїнекувынтате Патрії комуне, нэ не сфіім а пэші аннаїнтеа луї Думнезеу шї аннаїнтеа лумеї антреї.

Сібіїу 3. Апріліе 1861.

Дїн Сэлиште: Дїмітрэ Борча Парох. Даніел Неамцу Парох. Ніколае Стеафлеа жуде. Думітрэ Марку Нотарїу. Ніколае Грекъ. Думітрэ Рэкуч. Дїн Галеші: Ніколае Рэкіцан Парох. Петрэ Черчел локо жуделуї. Лука Родіану. Дїн Вале: Іоанн Бэіле Пар. І. Бэіле Капел. Петрэ Банъ. Ніколае Оанчеа. Дїн Гуражулуї: Іоан Арсеніе Парох. Констатін Барбес Парох. Іоане Стоіціа Парох. Іоан Стоіцэ жуде. Петрэ Паул. Іоан Ребега. Емануелъ Білетіц Нотарїу. Дїн Поплака: Коман Бака Парох. Влад Бабэ жуде. Іоан Бака. Васіліе Опріш. Дїн Сады: Стан Поповіч Парох. Константін Сумтіон Парох. Іоан Роман жуде. Ілїе Шандру. Костантін Луцої журат. Дїн Крістіан: Клімент Поповіч Парох. Іоанн Дордеа Анвэцэторїу. Іоанн Болан тітор. Захаріа Моларїу тітор. Дїн Вестем: Іоан Скорчеа жуде. Іоан Опреан Ворнік. Міхаіл Міліа. Ніколае Поп Нотарїу. Дїн Талмчелъ: Дїмітріе Секэріа Парох. Іоан Шэреънеск жуде. Тома Бэрэ журат. Іоан Рэдоїу журат. Дїн Брадъ: Ніколае Коман парох. Петрэ Мунтеан. Дїн Гуштеріцэ: Георгіе Стънеаск Парох. Глігор Мургоїу. Ніколае Кімпіану. Дїн Бунгард: Теодор Некша Парох. Іоан Дорде жуде. Ілїе Влад журат. Нікулае Опріш. Лазар Букуренч журат. Дїн Мохъ: Іоан Браніа Парох. Ніколае Іанку жуде. Іоан Букша журат. Ілїе Браню журат. Дїн Кашолціу: Ніколаю Радъ Парох. Іоан Іаков кантор. Іоан Лазар. Дїн Акрігу: Васіліе Максім Парох. Маріан Лукулец Куратор. Васіліе Рэдуц куратор. Дїн Себешіул маре; Тома Попа журат. Дїн Хамба: Ілїе Допп Парох. Іоан Паїку Кантор. Іоан Хаідъку Кріснік. Дїн Сібіїу: І. Ханніа Прот. Др. Ніколае Стоіа. Др. Васічіу. А. Вестемеан Парох. Дїн Тілішка: Іоанн Іософ Парох. Мафтеіу Бунеа Парох унїт. Петрэ Анкэ журат. Діонісіе Нанн журат. Тома Родіан журат. Петрэ Нанн журат. Дімітрэ Міклеуш Парох. Дїн Раковіца: Діонісіе Дрегої Капітан ан пенсіune шї Посесеор. Петрэ Флоріан Парох Г. Католікъ. Іоанне Мачеларіу Нотарїу. Георге Рус жуде. Дела Боіціа: Іоан Клосе жур. Іоан Поповічіу жур. Іоан Брътілеску жур. Іоан Клоаже. Б. Німціу Нот. Іоанн Бобешіу Парох. Васіліе Арделеан дін Орлат. Александрэ Бак Канчеліст белліку. Сібіелъ: Опреа Корнеа Парох. Іаков Поповіч Парох. Опрé Васіу жуде. Ніколае Гавріле Нотарїу. Іоан Халеоновічіу. Дїн Себеш суперіоре Тома Попа журат. Іоан Лупу журат. дін Себешу інферіоре. Тома Роман жуде. Тома Лука журат. Сэчел: Сімеон Дікъ журат. Дїн Орлат; Іоан Гішої жуде. Захаріе Поп журат Петрэ Бея Нотарїу. Дїн Какова: Алесандрэ Лебэ Куратор. Іоанес Парота жуде. Думітрэ Флореа журат. Васіліе Кічеа журат. Стефан Міллеа Нотарїу.

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraфълъ есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацівнеа се фаче ля Сівіїѳ ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, пріп скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сівіїѳ есте пе ап 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъмътате de ап 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеі ші пентръ провінціеле din Монархіѳ пе ѳнап 5. фл. 25 кр. еар о жъмътате de анѳ 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стрѣіне пе анѳ 9 ф. 45 кр, пе ½ ап 4 фл. 72 кр. в. а.

In серателе се плътескѳ пентръ лнтжіеа ѳръ кѳ 7. кр. шірѣл кѳ літере мічї, пентръ а доза ѳръ кѳ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре кѳ 3½ кр. в. а.

№ 22. АНѲЛѲ IX.

Сівіїѳ 1. Ізніе. 1861.

Editъра.

ЛНШТІІНЦАРЕ de ПРЕНѲМЕРАЦІѲНЕ.

Кѳ съръшітѳлѳ ѳлпеї ачестеіа есе термінѳлѳ пентръ ачеї DD. Препъмерацї, карії аѳ препъмератѳ пе ½ de анѳ. Се дешкіде даръ о препъмерацівне повъ дела 1. Ізліе пъп ла ѳлтіма Декетвріе 1861. Прецѳлѳ пентръ Сівіїѳ 2 фл. 10 кр. пентръ челелалте пърці але Монархіеі 2 фл. 62 ½ кр. ѳръ пентръ Прінчіпате ші церї стрѣіне 4 фл. 72 кр. в. а.

Се поате препъмера ла еспедітъра „Телеграфълъї Ромън“ кѳ вані гата пріп ч. р. Поште лп скрісорі франкате. Кѳ окасівнеа ачеаста адѳчем тѳлцъмітъ пѳблікъ ачелорѳ Domni, карії віне аѳ воітѳ а спріжіні ачестѳ жърналѳ атжтѳ кѳ препъмерацівнеа, кътѳ ші кѳ трімітереа артікѳлілорѳ інтересанцї ші тъіторі лп віаца поастръ націоналѳ лп тітлѳлѳ de фаць атжтѳ de мішкатѳ, рѳгѣndѳне маі de парте пентръ асеменеа спріжоапъ ші de акѳтѳ лппаінте.

Сівіїѳ 1-а Ізніе 1861.

IV Оріентаре.

Протестѳлѳ Комѳнітатеї сівіане кътръ комітеле націѳнеї съсъщті.

N. C. 208—1861.

Ѳтілітѳ сѳбскріса Комѳнітатеа четъцеапъ din Сівіїѳ аѳ лпцълес din ворбіреа Мъреї Воастре цінътъ ла лпчепътѳл реставрацівнеї сале, кѳ скаѳнѳлѳї Сівіѳлѳї с'арѳ лпкорпора, ші спре алецереа оффічіалілорѳ кардіоалі а скаѳнѳлѳї ла адѳнареа скаѳналъ с'арѳ конкіема ші ніште комѳне, каре нічї одатъ пѳ с'аѳ цінътѳ de скаѳнѳлѳ Сівіѳлѳї, чі еле закѳ пе пътъптѳ комітатенсѳ.

Асѳпра ачестеї інтенцівне Комѳнітатеа Сівіапъ, ка дѳпъ пѳнктеле регѳлатіве din 1805 конституціоналъ жѳтътате а адѳнъреї скаѳнале, е сілітъ а редика протестѳ солетне, декѳтва ачеаста с'арѳ адѳна спре алецереа оффічіалілорѳ респективі.

Комѳнітатеа лші базеазъ протестѳлѳ съѳ пе ѳртътоареле аргѳмінте.

Атрацереа ачелорѳ комѳне ші пърці de комѳне, каре пріп донацівне рецеаскъ с'аѳ дърбітѳ посесоратѳлѳї de VII. жѳдеце ші комѳнеї оръшене din Сівіїѳ, — лп комѳнівнеа скаѳнѳлѳї сібіанѳ стъ лп контразічере ведератъ кѳ преа лналта дечісівне din 24 Мартіѳ а. к. Лп ачеаста преналтъ дечісівне се зіче кѳ кѳвінте кіаре, къ „комітателе, скаѳнеле секѳештї ші съсештї . . . съ се рестітѳе кѳ марцініле лорѳ de маі наінте.“

Дечї требѳе, ка ші скаѳнѳл Сівіѳлѳї лптре марцініле сале de маінаінте адекъ лптръ чеде, че аѳ кѳстатѳ пъп ла десфіінцареа легътѳреї скаѳнале, съ се рестаѳре; пентръ ачеа даръ нѳмаї ачеле комѳне се потѳ атраце лп легътѳра скаѳналъ, каре саѳ цінътѳ ші маінаінте de скаѳнѳлѳ Сівіѳлѳї, ші нѳмаї ачеле комѳне се потѳ конвока лп адѳнареа конституціоналъ а скаѳнѳлѳї, каре ші маінаінте, адекъ лнаінте de десфіінцареа легътѳреї скаѳнале, че а ѳрматѳ ла а. 1852 ші а конституцівнеї съсешті аѳ фост мемврії адѳнъреї ачелеї.

Пъп ла акѳт меморатѳл тітлѳ адѳнареа скаѳнѳлѳї сібіанѳ аѳ констътѳтѳ din 2. депътаці а фіекъреї комѳнітате din ачеле 25 комѳне съсешті але скаѳнѳлѳї, ші апоі din нѳмърѳл депътацілорѳ din комѳнітатеа четъцїї Сівіѳлѳї стабілітѳ пріп пѳнктеле, регѳлатіве.

Аша с'а пъзітѳ ачеаста фіекъндѳ. Марторі сѳнтѳ протоколеле алецерілорѳ ѳлтіме din а. 1850, 1851, ші 1852.

Аша требѳе съ се пъзеаскъ ачеаста ші акѳтѳ, дѳпъ че Маіестатеа Са ч. р. Ап. пріп преналта са дечісівнеа с'а лндѳратѳ а ордона рестітѳіреа конституцівнеї съсешті пе фѳндаментѳлѳ векіѳ, ші рестітѳіреа скаѳнелорѳ ші дістріктелорѳ съсешті кѳ векіле лорѳ марцині.

Атъсратѳ конституцівнеї ші акѳтѳ, аффаръ de пѳтерѳлѳ цертърітѳ алѳ темврілорѳ din комѳнітатеа сібіанъ, нѳмаї депътації ачелорѳ комѳнітъцї скаѳнале се потѳ конвока лп адѳнареа скаѳнѳлѳї Сібіанѳ, каре с'аѳ цінътѳ ші маінаінте de ачела.

Комѳнеле din VII. жѳдеце ші порцівнеле посседіонарїе а комѳнеї оръшане din Сівіїѳ лпсъ пѳ а фостѳ нічї одатъ конституціоналѳ лпкорпорате скаѳнѳлѳї сібіанѳ.

Пентръ ачеаста дрептате історікъ аффаръ de орї че лндоіалъ ворбеште ші ачеа лнпрежѳраре кѳ пеете ачеле комѳне с'а нѳтѳтѳ діспѳне пріп донацівне прінчіпалъ, ші с'а ші діспѳсѳ, че дѳпъ привілецівнеѳ Андреанѳ din ап. 1224 нічї кѳ о палтъ de локѳ а фѳндѳлѳї регіѳ пѳ с'а нѳтѳтѳ лнтъмпла.

Пентръ ачеаста ворбеште маї лнколо ші черкѳстареа, къ локоіторіі ачелорѳ комѳне, пъпъ ла анѳлѳ 1848 с'аѳ аflатѳ лнтр'о релъчівне іобацівлѳ, карея релъчівне пѳ се ѳнеще кѳ патѳра нътъптѳлѳї съсеск, пе каре din векіме се аflаѳ нѳмаї комѳне ліберe.

Аратъ ачеаста ші лецеа апробатъ п. III. Т. 46, арт. 6 лп кѳвінтеле ѳртътоаре:

„A Szász Nation lévő possessor patronusoknak „Vármegyebéli javságok, mellyeket eddig is nem „külömben birtak, mint más nemes emberek, ezu„tán is azon karban hagyattatnak: a mellyek pedig „hét birák joszaginak hivattatnak avagy egyébképen „is Vármegyéken birattatnak, a Czirkálás és abbol „következendő latrok büntetése felől a minemű de„claratio tétetett in anno 1651 ezután is observal„tassék; anoi maï denapte.

„generalis malefactorum inquisitio, ac inde sub„sequenda executio fiat juxta consvetudines comi„tatus hactenus observatas mind egyéb helyeken, „és a Czirkáláson ki adatott akármi névei nevezendő „malefactoroknak büntetésekbe magokat ne immis„ceálják a szász tisztek és patronusok.

„A Szászságnak vármegye fundusán lévő jo„szágiban meg fogatando akármely latrokat a vár„megye tisztei kezébe tartozzanak vinni juxta regni „constitutionem.

„A Szászságnak vármegyéken lévő falui is mint „a Vármegyén lévő több faluk a szerént tartsák ma„gokat az Országnak Statutumihoz etc.“

Noї не провокъмѳ лп привінца ачеаста ла „Аккорда“ конкіатъ лптре націѳнеа съсеаскъ, ѳнгѳреаскъ ші секѳеаскъ ла а. 1692, ші апробатъ de къtръ Лмпъратѳлѳ Леопольд I, пріп каре с'а токмітѳ о скімбаре парціалъ а сѳсчітатеї легі апробатале лптраколо, къ лп привінца ексерцъреї іѳстіцієї кріміпале лп ѳнеле локѳрі а VII. жѳдеце са стабілїт алтъ модалітате зікъндѳсе аколо, пентръ лнкопцърареа фрекърілорѳ, къ лп ѳнеле „bonis ut vocant VII. Judicum, generalis malefactorum inquisitionis tempora VII. judices tanquam domini terrestres inquisitionem peragant, in qua inquisitione pro testimonio adhibeatur unus Vice-Iudex Nobilium.“

Лп привінца скаѳнѳлѳї Селіштеї се зіче есчепціонале „in sede Szelistje maneat iurisdictio Cottus Officialium juxta usum hactenus observatum!“

Лп ѳрмъ пе провокъмѳ ші пе докѳмінтеле донаціонале а Прінчіпілорѳ, ѳнде вѳнѳріле, ші пърціле de вѳнѳрі дърбіте тотѳдеаѳна се нѳмеск ка possessiones ші portiones possessionariae omnino in Comitatu existentes.“

Дечісівніле жѳдекъторіелорѳ — аміа дечісівнеа а форѳлѳї продѳкціонале din 20 Маіѳ 1772 — пе спѳнѳ кіарѳ, къ „sedes Szelistje“ се цінѳ de вѳнѳріле побілітаре а VII. жѳдеце — адекъ de комітатѳ, ші пѳ de „fundus regius.“

Пе че тітлѳ de дрептѳ сар нѳтеа база, — лп контра лецілорѳ ші а преа лнналтеї ресолѳцівні din 24 Мартіѳ а. к лпкорпорареа вѳнѳрілорѳ побілітаре а VII. жѳдеце, ші пърціле посседіонарїе але комѳнеї Сібіѳлѳї — лп скаѳнѳлѳ Сібіѳлѳї?

Кѳтѳ ар девені тотма скаѳнѳлѳ Сібіѳлѳї ла ачеса, ка тоате комѳнеле а посседоратѳлѳї de VII. жѳдеце, — de каре аффаръ de Сівіїѳ с'аѳ цінътѳ лпкъ Сегішоара, С. Себішѳлѳ, Кохалтѳлѳ, Чінкѳл маре, Меркѳреа, Нокріхѳл, ші Орештіа, — съ ле прітеаскъ лп сѳнѳлѳ съѳ?

Скаѳнѳлѳ Сібіѳлѳї, ка домнѳ de пътънтѳ, п'аѳ статѳ лп о релъчівне маї апроапе кътръ комѳнеле ачесте, de кътѳ скаѳнѳлѳ Сігішоареї, Себішѳлѳї, ші тоате скаѳнеле, каре фортеазъ посседоратѳлѳ de VII. жѳдеце, къчї пѳ ка дірегѳторіе орѳшапъ, саѳ скаѳналъ а ексерцатѳ скаѳнѳлѳ Сівіїѳлѳї „jus supremi Comitis“ чі нѳмаї jure delagationis din партеа посседоратѳлѳї de VII. жѳдеце.

Ачесте сѳнтѳ каѳзеле протестѳлѳї нострѳ.

Департе съ фіе, дела noї, къ пріп ачестѳ протестѳ аміѳ воі лп оаре каре модѳ а лмпедека ші стріка лъкѳіторілорѳ din комѳнеле респективе ексерцеареа дрептѳрілорѳ політіче, каре се кѳвін лорѳ дѳпъ дрептѳ ші леце, ші пе а кърорѳ гѳстаре ашезътѳ ші noї аша маре прецѳ.

Noĭ dorimŭ, noĭ nofтimŭ лorŭ cinчerŭ, (?) ecepчiцiяlŭ dpeптъpiлorŭ лorŭ nолiтiче, фiъ aчeea лn komiтate, вnde ce цinŭ, фiъ aчeea npiн лnkopnopapea лnтpъnŭ diстpiктŭ administpaтivŭ naцionяle дежа стабiлiтŭ, opi чe apŭ фi a ce фopma de noŭ.

Челŭ din вpтъ шiжлокŭ ce вede a фi челŭ maĭ notpiвiтŭ шi maĭ dpeптŭ шi лn dipекцiяnea aчeaста c'a фъкят пашялŭ челŭ dintмiŭ лn npea лnalта pecoлвцiяne din 24. Map. a. к. npiн kpeapea diстpiктялвi Nъcъвdeanŭ, каре c'a фopматŭ din komвnele, каре odiniоаръ ce цineaŭ de paioнялŭ Peцunteятялвi II. poмънŭ-мъpдineanŭ, a кърорŭ лъквiторiŭ maĭ ескiсiвŭ свптŭ de нaцionaлiтate pomънъ. Npiн aчeaста c'a атincŭ o кópдъ, кареа a шi афлатŭ вnŭ pecвnetŭ таре. Мартopi смптŭ петiцiяnile komвnелорŭ сасе din komiтate, шi петiцiяnea локвiторiлорŭ pomanĭ din dominiялŭ Бpaнялвi, каре фоарте бine кънpinzмndŭ егала лndpeптъцipe нaцionале пъzвескŭ спре лnкopnopapea лn diстpiкте administpaтive нaцionале.

Лn тimпiĭ пресенцi, кмndŭ сimцemintele нaцionале нaша таре c'aŭ дeштeптатŭ, кмndŭ атжтea бънърi пътeроасе стpiгъ dвnъ егалъ лndpeптъцipe нaцionалъ, пътaĭ aша ce noate пвne ставiлъ пъzвелелорŭ стpiкъчоасе, шi фъp скопŭ шi тъсвръ, деакъ ce вorŭ асквлта тimпърiŭ претенсiяnile dpeпte шi кввioасе.

De ce ва лntъmпла aчeaста, de ce вorŭ лndecтялi претенсiяnile кввiiпчоасе спре егалъ лndpeптъцipe нaцionале, атвпчi ce ва статорпiчi шi пачea шi лiпiштea лntpe попоареле патpieĭ; атвпчi aчecte попоаръ вorŭ пpiві къ лnkredepe деплiпъ лntpвnŭ вiiторiŭ maĭ ферiчiтŭ.

Пътpвпшi de конвiпцереа aчeaста, тотодатъ кътръ протестялŭ aчecta adaoгътŭ шi pвгареа, ка Мъpia вoастр съ лвацi пpiвipe ла aчea, ка лntpебареа фopтъpeĭ diстpiктелорŭ administaтive нaцionале съ се конdвкь iвte кътръ decлегареа кореспnzетоаре пpiнчiпiялвi егалеi лndpeптъцipi нaцionале, шi лndecтялiторе de претенсiяnile dpeпte але попоарелорŭ.„

Протестялŭ aчecta ал Комвпеĭ Сibiene, каре саŭ датŭ Комiтелвi Съсескŭ din партеа съсеаскъ, дарŭ пъ шi din Партеа челеiалалте iмпопялъчiяnĭ, че се афлъ лn Сibiiŭ de нaцia pomънъ шi вnгвреаскъ, шi npiн каре се чере o реорганiсацie de тотŭ новъ, чеea че таiъ шi лn iнтереселе алтор нaцiяnĭ, каре тръеск къ Сашiĭ ла о лалтъ, ziчетŭ, Протестялŭ aчecta не dъ вn мотивŭ de a епвнцia конвiнцереа поастръ деспре modpялŭ шi modалiтатea, кът сар фi потятŭ фаче спре деплiпа мялцъmipe a лntpецiĭ iмпопялъчiяnĭ арделене лnчетареа стpiĭ естраordiнapie a Патpieĭ постре, шi лnчепереа шi лnвiереа стpiĭ чeĭ портале a eĭ.

Nъ къ доаръ арŭ фi деБзiтŭ чiпева a посede вpeвnŭ Спipiтŭ de дibинацie, чi пътaĭ din конбiнацia Евенimентелор саŭ пятятŭ превedea, къ dвnъ че Консiлiялŭ iмпеpiалŭ лntмялцiтŭ din anялŭ трекятŭ, шi аŭ лntплiнiтŭ проблета ca aша de бine шi корректŭ, лnкмт аŭ adвcŭ лn вimipe къ пътереа спipiтялвi шi a Патpiотiстялвi съŭ, — ва требui съ трагъ dвnъ cine лnчетареа стpiĭ естраordiнapie, лn кареа de 13. anĭ цетеатŭ, шi рестаВрареа стpiĭ чeĭ портале, кареа къ тоцiĭ o дореатŭ. Тот, че ера лn пpiвipea aчeaста пекънoскятŭ се редвчea ла modялŭ, dвnъ каре се ва фаче скiмбареа aчeaста.

Сепатялŭ Iмпеpiалŭ дела 31. Maiŭ, кмndŭ саŭ дескiсŭ, пънъ лn 27. Септ. zioa лnкeiepeĭ сале аŭ цinятŭ пятaĭ 20. de Шedinце, каре пентръ тоцi тimпiĭ, шi пентръ Domniторiялŭ шi попоареле сале ва ръшмnea Епоха чea маĭ лnсемнатъ, кареа нiчi кмnd пъ се ва пятea da вiтърiĭ, еар пре Iсторiографi лi ва окупа пентръ тотдеBнъ. Лn 29. Септ. Маiестатea Са пpiiмi лntр'o aвdienцъ пре Сепатялŭ iмпеpiалŭ лntмялцiтŭ, шi саŭ тялцъmiтŭ пентръ zeлялŭ шi констанца, къ каре проблета са чea греа аŭ деслегато, асiгвpмndялŭ, къ пъpеpiле лвi ле ва лва лn преждекаре, шi хотъpжpea Са o ва da лn рестимялŭ чел маi скvртŭ. Промiсiяnea aчacта солеnne a Маiестатеi Сале кърмnd саŭ шi фъкятŭ трвпŭ, къчi двnъ треi Съптъмнi, adекъ лn 20-леа Октомвpie аŭ ешitŭ Маniфестял шi Diплoma лntпъpътeaскъ лntpeBnъ къ 25. скpiсорi de Кабiнетŭ пpiвitоаре ла Провiнцiele цertano-славе, шi ла чele de сBб Короана цъpiĭ Вnгвpештi, каре тоате аŭ авятŭ de Цiптъ, лnчетареа стъpiĭ естраordiнapie a Монархieĭ, шi рестiтвареа Автономieĭ Цъpiлор шi Провiнчiелор, шi a стъpiĭ лор портале de маinаinte къ конcидepaцie ла aчeĭ фактopi, карiĭ акятŭ лntъia ópъ аŭ de a лntpa лn фолосiреа вnор Дpeптвpi, de каре пънъ ла 1848. пъ се бякира, adекъ de Егала лndpeптъцipe. Лn сфpшitŭ Маietатea Са ziче лn Маniфестŭ, къ лntплiнeште datopiнца ca de Peцinte, пе кмnd лn modял сBcатiнcŭ комплъпъторiŭ леагъ къ черiнцele пресiнте але Монархieĭ Сале аmiптiрiле, опiниsнile шi прекавцiяnile de Дpeптŭ але Цъpiлор шi попоарелор сале, шi къ деплiнъ лiпiште лnкredinцeaзъ пpiчeпepeĭ чeĭ матвре шi зелялвi патpiотiкŭ ал попоарелор Сале десволтареа просперiтоаре, шi лntъpiреа iнституцiяnilор чeлор date, саŭ еаръшi редештептате“.

Dвnъ aчecтŭ Маniфестŭ шi Diплomъ лntпъpътeaскъ аŭ ешitŭ пpiн 25. скpiторi de Кабiнетŭ opdiнъчiяnile презлnпалте пpiвitоаре ла тъсвpi прегътitоаре спре лnчетареа рецimялвi естраordiнapiŭ, шi спре прегътiреа рецimялвi ordiнapiŭ. Noi пе цertвpimŭ a тракта aчecтŭ обiектŭ пътaĭ къ пpiвipe ла цъpile de сBб Короана Вnгapieĭ, шi къ деосебire ла Apdealŭ.

Noĭ гмndimŭ, къ aчi de прiсосŭ ap фi aminтiреа атъсвратъ a aчecтop opdiнъчiяnĭ, че авeiaв de скопŭ релпвiереа Органiстялвi портялŭ алŭ Патpieĭ поастре, къ aчele смпт лn теторiе пpóспътъ ла тоцi, шi ле лвтмŭ ла ессамiпаре пвmaĭ din пвnктŭ de вedere ал вртърiлор лор, шi аша афлътмŭ, къ ла Конферiнца дела Гpанŭ пентръ дефiцереа Чепсялвi алегътopiлор de Депвтацi ла Dietъ дела Вnгapiа саŭ лватŭ de бazъ Лецea електорале дела Dieta din Пожвнŭ din a. 1848. Апоi саŭ лnфiiнцатŭ Конферiнца iвдекскpiале ла Пешта лn пpiвipea Iвстiцieĭ iнтеpiмале пънъ че Dieta ва хотърж дефiнiтivŭ aчecтъ кестiяne. Peсялтатял конферiнцеĭ аŭ фост, ръmмnepea прелжпгъ лецiле австpiаче пънъ ла алта тъсвръ, че ва адвче Dieta чea кът маi кърмnd цinмndъ. Лntр'aчeea рецimялŭ естраordiнapiŭ аŭ лnчетатŭ, шi челŭ ordiнapiŭ саŭ рестаВратŭ лвndвшi сiешi de пвnктŭ de тмnекаре лецiле din anялŭ 1848., шi пебъгмnd лn сеатъ Iнстpвкцia Канчелapieĭ авliко-вnгвpештi къtpъ Мвniцipалiтъцiле Цъpiĭ. Кът саŭ лnфiiнцатŭ Мвniцipалiтъцiле Комiтатенсе шi оръшене, пътaĭ декът саŭ iвiтŭ подялŭ Гordianŭ пентръ Регвцi шi Контрибвцie, къчi Мвniцipалiтъцiле ле прiвea aчecте обiекте, ка ретъшiцele рецimялвi абсолвтiстiкŭ, шi леаŭ декларатŭ de вn че iллегал, че еле пъ потŭ ефектва, черmnd адвпареа Dietеĭ спре кvртареа вnор асемене авпормiтъцi. Dвnъ aчecте аŭ вpматŭ Dieta Вnгapieĭ de астъzi; aчi кътŭ кvргŭ требiле, се штie.

Кроацia ръziматъ пе автономia са векiъ аŭ солiчiтатŭ ла Кабiнетŭ шi шiаŭ къштигатŭ вn Dикастерiŭ авлiкŭ, шi Dieta, ка авмnd бazъ легале съ поатъ тракта къ Dieta вnгвpeаскъ спре лnпоiреа легътвpеĭ de Статŭ къ Вnгapia. Лn обiектял лтпpевnъpiĭ Dалмацieĭ къ Кроацia лnкъ n'aŭ ажвnсŭ Кроацia ла дpeптеле сале претенсiяnĭ!

Nъ тялт dвnъ ешireа Diплomeĭ din 20. Окт. саŭ трiмiсŭ вn Комiсарiŭ лтпъpътескŭ, ла Бънатялŭ Тimiшopeanŭ, шi ла воiводовiна сърбеаскъ, de a асквлта воiа iмпопялъчiяneĭ, деакъ вреаŭ, саŭ пъ a ръшмne деспъpцiцĭ de кътръ Вnгapia? Ромънiĭ шi Сърбiĭ аŭ респвнсŭ, къ пъ вреаŭ, еар вnгвpiĭ шi немцiĭ аŭ зicŭ, къ вреаŭ съ фie вna къ Вnгapia; шi аша лn фавореа пъpцiĭ челеĭ маi мiчi аŭ вpтат реiнкорпорареа Бънатялвi шi a воiводовiнеĭ къ Вnгapia, зiкmndвce Ромънiлор деаколо, къ нaцionалiтатea шi лiтва лор се ва респекта; ашiждереа шi Сърбiлор лi саŭ спвсŭ ачаста, dмndялісе лnкъ шi вn Конгресŭ нaцionалŭ, ка съ фортялезе черiнцele сале.

Акятŭ вine pмndял ла Apdealŭ. Канчелapia авliко-трансiлванъ, прекят шi Гвверняялŭ Цъpiĭ саŭ рестаВратŭ; апоi лn лвna лвi Февpвapie саŭ цinятŭ ла Алба-Iвлia конферiнцъ, ка шi ла Гpанŭ; Бърбацiĭ нaцieĭ вnгвpешti шi съкъештi аŭ вотатŭ пентръ лецea електорале din a. 1848. Ромънiĭ тоцi вnанiтŭ лn контра ачестеĭ Лецi din a. 1848; Бърбацiĭ съсештi саŭ десбiнатŭ, шi вniĭ аŭ фост пентръ лецea електорале din a. 1848. еар алцiĭ лn контра еĭ. Дела Преалnпалтялŭ локŭ саŭ decигнатŭ de бazъ Лецea din a. 1791. къ чепzялŭ de 8. фл. din анял 1848, прекят шi ачеea, ка Лецiле австpiаче аŭ a ръшмne лn вigoapea лор пънъ ла алта диспосицie, ка секърiтатea авереi шi a Кредiтялвi съ пъ се прiмеждвiаскъ. Апоi саŭ денominатŭ Шефiĭ мвniцipалiтъцiлор, шi ачестiа аŭ рестаВратŭ Iвpiсдикцiile двnъ modялŭ, че лamŭ десБътятŭ лn Артiкялялŭ постръ de сBб „II. Opiептаре“. Нацia ромънъ din Apdealŭ аŭ цinятŭ пpiн Бърбацiĭ съĭ de лnкredepe Конферинца нaцionале лn лвna лвi Iанвapie a. к. шi аŭ регялатŭ дорiнцele сале пентръ лmпъpтъшireа de Дpeптвpi егале къ нацiile челелалте сvроре, шi леаŭ аштерпятŭ Лmпъратялвi.

Съ лnшiретŭ акятŭ кътева dintръ челе мялте диффеpинце шi апомалiĭ, че се въdŭ къ окiĭ dвnъ релпфiiнцareа Мвniцipалiтъцiлор пpiн Амплоiацĭ indiцenĭ.

Челе кardinале диффеpинце шi авпортiтъцĭ смпт:

1, ресялтатял конферинцеĭ iвдекскpiале, къчi лецiле австpiаче ръшмnŭ пънъ ла алта кодификацie лn валоре, чеea че пiчi кътŭ пъ се потрiвеште къ патвра вneĭ Цъpi Конститвцionале, врmnd ачаста a вeni ла o старе портале;

2, лntребареа, деспре modpял, dвnъ каре Адвокацiĭ чeĭ че саŭ протоватŭ пе тмnилялŭ рецimялвi естраordiнapiŭ, съ се реквпоаскъ de легалŭ лndpeптъцiцĭ пентръ Адвокатвръ;

3, фелiвpителе конфлiкте полiтiче лntръ нацiile маinаinte лndpeптъцite лn Apdealŭ шi лntръ нацia ромънъ, че пънъ акят п'аŭ фост лndpeптъцitъ; тотŭ аша се афлъ шi черiнцele нацieĭ сърбе, шi але Словачiлор шi Рвтенiлор;

4, Октроареа Дiстpiктялвi Nъcъвdeanŭ, шi поате фi шi a алтвi Дiстpвктŭ лn вpта Протестялвi свсатiнсŭ ал Сашiлор;

5, Свспendареа Комителвi Свпретŭ din Zapand, шi a лntрегялвi Оффiчiолатŭ, че саŭ алесŭ пpiн маiорiтатea вотвpiлор дар песте воiа вnор de тотŭ пвmni Вnгвpi, шi фвнкционареа Претвpелор;

6, Протестеле челе пепвтерате але iмпопялъчiяneĭ ромънe асвпра modалiтъцiĭ фъкятелор рестаВръчiяnĭ din Комiтате шi Скавпеле съсештi;

7, пъзвіелеле тѫніципалітъцілор ѵнгѵрешті песте воіа імпопѫлъчіѵнеї ротъне пентрѳ ѵніа Ардеалѫлуї, ші пентрѳ трімітереа Депѵтацілор ла Діета din Песта;

8, пъзвіала тѫніципалітъцілор съсешті, пентрѳ de асе ісола de кътрѣ елементеле алтор націопалітъці спре гарантізареа проприеї лор націопалітъці кѳ штірпіреа алтор елементе націопале din міжлоквл лор;

9, фѫнкціопареа Дрегъторіілор съсешті ѫп лімба цертапъ кѳ Котѵне кратѳ ротъне;

10, певоіле імпопѫлъчіѵнеї ротъне din тотѳ Ардеалѫлѳ фацъ кѳ Ампліоацій, ла а кърорѳ алецере, саѳ пічї декѵтѳ, саѳ пѳ пе денліпѳ, паѳ лъатѳ парте;

11, денегареа Коптрібѵцієї ѫп маї тѫлте локѵрі din Ѳнгаріа ші Ардеалѳ;

12, регѫлареа діфферінцелор ѫптръ Ѳнгаріа, ші Кроація;

13, регѫлареа референцелор Църілор ѵнгѵрешті ші але провінціелор цертапо-славе; ш. а.

Ачесте лъсѫnd ѫппаінте, оаре пѳ е преафіескѳ, деакъ пе ѫптребътѳ, къ оаре пѳ с'ар фі пѵтѵтѳ фаче алтмінтрелеа ші ѫптрѵпѳ modѳ маї тѫлт ѫпdестѫлъторіѳ стръмѵтареа стърії абпорте ѫптр'о старе адевъратѳ портале? Din ачастъ ѫптребаре се вede, къ пре поі пѳ пе ѫпdестѫлеазъ modѫл ачела, dѵпъ каре саѳ ѫпчепѵтѳ а се фаче тречереа din стареа абпортъ ѫп чеа порталъ; каѵза пеѫпdестѫлърії поастре zaче ѫп ачеа ѫмпрежѵраре, къчї ші астъзї, кѫnd тоате тѫніципалітъцііле Патріеї саѳ рестаѵратѳ прін Ампліоацій indіцені, сѫнтемѳ ѫп стареа абпортъ, прекѵтѳ пѵнктеле ачесте 13. лѫмврітѳ аратъ. Аша даръ пъреreа поастръ есте, къ dекъ amѳ dорітѳ кѳ dедіпсѫлѳ девепіреа поастръ din стареа абпортъ ѫп чеа порталъ, атѵнчї девѳіа съ времѳ ші міжлоачеле, каре неар фі dѳсѳ de сігѵрѳ ла цінта dорітъ. Nѳ есте ѫпdоіалъ, къ ла ажѵнцереа цінтеї поастре се чере о пѵтере посітівъ, карea стѫлце din ръdъчінъ орї че негаціе. Ачастъ пѵтере посітівъ есте кіематъ а пе прокѵра Легалітате, ші а пе гарантіza стареа легале обштеаскъ, ші а дефіце modѫл, dѵпъ каре стареа легале аре de a се пѵне ѫп лѵкраре. Орї чіне ва шті, къ асфелїѳ de пѵтере політікъ есте Діета; прін ѵртаре зічетѳ; къ ар фі требѵітѳ, съ се фі цінѵтѳ Діета маінаінте de рідікареа реџітѫлуї естраordінарїѳ, ші Діета ачаста ар фі авѵтѳ de Проблетъ дісквтареа ші дефіцереа тѵтѵрор ѫмпрежѵрърілор, каре се черѳ неапъратѳ ла стръмѵтареа требілор; прекѵтѳ сѫнт челе але ръdікърії стърії естраordінаріе, ші але рестаѵръріі стареї портале. Кѫnd с'ар фі ѵртатѳ асфелїѳ, атѵнчї п'amѳ вede астъзї атѫта тѫлцѫме de перплексітъці, атѫтea негаціі, ші атѫтea петѫлцѵмірї. Ѳніі вреаѳ съ зікъ, къ de ачееа саѳ фъкѵтѳ рестаѵрареа стърії портале аша, прекѵтѳ о вedемѳ, ка съ скъпъмѳ de стареа чea абпортъ, ші de ѳп реџітѳ абсолѵтістікѳ. Е біне. Dар п'ар фі фостѳ оаре ші маї біне а лѫа de ѫпdрептаріѳ modѫлѳ ачеста, че пі се паре поао маї бѵнѳ. Dѵпъ modѫлѳ пострѳ, се поате, къ реџітѫлѳ естраordінаріѳ с'ар фі прелѵцітѳ кѳ 5—6. Лѵнї, dар апоі с'ар фі статорнічітѳ о старе портале ѫп ѫпцелесѫлѳ чел адевъратѳ спре тѫлцѵмірea обштеаскъ; еарѳ акѵм dѵпъ modѫлѳ, че аѳ плъкѵтѳ алтора, реџітѫлѳ естраordінаріѳ аѳ ѫпчетатѳ, ѫпсъ стареа портале пѳ пѵтаї пѳ саѳ ѫпфііпцатѳ, чі ѫмпрежѵръріле, че тѫнічіпалітъцііле репрезентапте прін Ампліоацї indіцені, пе аменінцъ, къ din поѳ еаръшї вомѳ кѫdea сѵб ѳп реџітѳ естраordінаріѳ, къчї чеї 13. анї de кѵрѫnd трекѵцї п'аѳ фостѳ тімпѳ дестѫлѳ спре лѵмврірea ідеелор ші а Конџептелор!

Трансілванія.

Сібііѳ 27 Маіѳ. Алалтъерї сосі Екселенціа Са D. прешединте алѳ гѳверніѫлуї церії Коптеле Етеріх Міко аічеа ші фѳ ѫптімпінатѳ ші прімітѳ din партеа тацістратѫлуї ші а котѵнеї кѳ тоатъ опоареа. Nѳ тѫлтѳ dѵпъ сосіре прімі ѫп отелѫл „Короапа Ѳнгѵреаскъ“ тацістратѫлѳ ші котѵна, апоі пе Екселенціа Са D. Цеперал Комапdантѳ ad інтерім Коптеле Монтепово. Маі тързіѳ ѫї фъкѳ кортепіре ші Екселенціа Са Пъріптеле Епіскопѳ Баропѫлѳ de Шагѵпа ші кътрѣ 8 óре сеара ѫптоарсъ Екселенціа Са D. Прешединте вісіта Екселенціеї Сале П. Епіскопѳ ѫп гръdіпъ. Dѵпъ 10 óре сеара de ші плоіа кап вінішорѳ ѫї фъкѵръ четъцепії о імпосаптъ серепадъ кѳ торџі къптѵndѳ ші врео doe піесе. Сѵб декврсѫлѳ къптърії о депѵтацівне de четъцепї арътъ Екселенціеї Сале бѣквріа пентрѳ черчетареа, кѳ каре фѳ опоратъ четатеа Сібііѫлѳ de ѫппаята са персоапъ, апоі вепі D. Оратор Шпаідер ші тѫлцѵмі четъцепілорѳ пентрѳ атенцівпеа че а арътатѳ Екселенціеї Сале, ла каре тѫлціmea стрігъ de треї орї „хох.“ Ерї прімі Екселенціа Са маї тѫлте врапже ші депѵтаціа ротъпъ кондѵсъ de Екселенціа Са Пъріптеле Епіскопѳ Барон de Шагѵпа. Кѳ ачѣста окасівне рекотендъ Екселенціа Са клерѫлѳ ші бърбацій ротъпї прекѵтѳ ші каѵса націопалъ ѫпгріжірії челеї віневоіторе ші ѫпцелепчівнеї челеї дрепте а Екселенціеї Сале D. Прешединте гѳверніалѳ, каре есте кіематѳ прін пропіа dѵмпезѣіаскъ ші воіа преа ѫпалтъ а Марелѫї пострѳ Прінчіпе а ѫптемеіа бѵпа ѫпцелецере ѫптре фіі ізвітеї поастре Патріе ші а статорнічі вінеле de котѵнѳ. Ла каре Екселенціа Са D. Прешединте гѳверніалѳ а ръспѵнсѳ кѳ афабілітатеа, че'л карактерісеазъ, къ се бѣкѵръ ші тѫлцѵмеште din інімъ пентрѳ опоареа, кѳ каре а фостѳ інтімпінатѳ de кътрѣ Екселенціа Са, ші de кътрѣ Domnіі de фацъ ші къ іса datѳ окасівне, ка съ се еспріме, къ ферічіреа котѵнъ а Патріеї есте о проблетъ котѵнъ; дрептѳ ачееа ші деслегареа еї се поате ефептві пѵтаї прін конкѵрінцъ котѵнъ а фііlорѳ еї ші къ ачѣста атърнъ маї кѳ сеатъ de ла бѵпа ѫпцелецере а конлокѵіторілорѳ. Екселенціа Са Коптеле Міко а прънзітѳ ла Екселенціа Са Коптеле Белdі din превнъ кѳ тоате потавілітъціле Сібііѫлуї, ѵnde прімі Ек. С. D. Комапdантѳ цеперал ad інтерім Коптеле Монтепово ѳп телеграт деспре дефінітіва депѵтіре de Комендантѳ цепералѳ алѳ Марелуї Прінчіпатѳ Трансілванія. Ѫп декврсѫлѳ прѫnzѫлуї ексекѵтъ банda мілітаръ Маџухелі 'наінтé решединцеї Коптелуї Белdі, маї тѫлте піесе, ѫптре каре ші кадрілѫлѳ чел фрѵмос ротъпескѳ. Сеара dѵпъ 8 óре се адѵнаръ челе маї ѫпсетнате потавілітъці кѳ тареле Оаспе ші алції ѫпгръdіпа Екселенціеї Сале П. Епіскопѳ ла чіпъ, ѵnde банda мілітаръ а въпъторілорѳ веселі óспеції кѳ мѳсіка чea фрѵмоасъ ѫпчепѵndѳ кѳ таршѫлѳ ротъпескѳ компѳсѳ de Капелтаістерѫлѳ, че таре плъкѳ. Ла 12 óре din поапте а плекатѳ D. Прешединте кътрѣ Брашов.

— Dѵпъ ѵнѳ еміс а D. Котес съсескѳ din 5 Ілніе к. п. 1861 N. 288 есте фіксат терміпѫл пентрѳ адѵнареа ѵніверсітъції съсешті пе $^{24}/_{12}$ Ілніе ші се провóкъ тóте офічіолателе ші Маџістрателе съ алеагъ доі депѵтаці ла ачеаста адѵнаре, ші съї ѫпzестреазъ кѳ речерѵтеле акредітіве. Ѫптре обіектеле, че вор фі de пертрактатѳ, акчептѵеzе маї кѳ сеатъ: органісареа жѳdекътоpіеї ші ѫптребареа теріторіале. Коптеле Кавврѳ фѣтосѫлѳ бърбат de статѳ ші мініструѳ піетопtезѳ а ръпосатѳ жоі dімпеаца ѫп 25 Маіѳ ѫп върста de 52 de анi. Моартеа лѵї zгѳdѵе тоатъ Еѵропа. Газетеле адѵк артікѫлї тѫлтѳ ѫпсетнътері деспре карактерѫлѳ ші пѵтереа ачестуї бърбатѳ маре. — Авzімѳ къ арѳ фі венітѳ кътрѣ сѵпретѫлѳ Комите D. Пішошѳ ордін ашъсратѳ пентрѳ о поъ рестаѵраре кѳ ескідереа індівізілор непосесіопаці ші кѳ лімба ротъпъ пелъпгъ чea маџіаръ.

Сібііѳ 28 Маіѳ 1861.

Маіестатеа Са ч. р. Преа ѫппълцатѫлѳ пострѳ Ѫмпъратѳ с'аѳ ѫпdѵратѳ прін преапалта ресолѵцівне din Лаксепбѵргѳ ѫп 29-леа Маіѳ а. к. п. а хотъръ ѵртътоареле:

„Спре ѫмбѵпътъціреа стъреї матеріале а „Преоцітеї Бісеріче гр. пеѵпіте ѫп Ардеалѳ „афлѫ кѳ кале, а ѫпкѵвііпца о ажѵторіпцъ de „doaezечї ші патрѳ мії пе анѳ — прекѵтѳ ші „спре сѵсцінереа Семінаріѫлуї dіечесанѳ гр. пе„ѵпітѳ din Сібііѳ о сѵмъ de ѵна мie флорені в. а. „пе анѳ din ерарієл Статѫлуї.

„Сѵма тоталъ de doaezечї ші чінчї флорені „съ се dее ѫп тотѳ анѫлѳ ла zіоа ресолѵцівнеї „ачестіеа а меле ла мъпа Епіскопѫлуї dіечесанѳ „гр. пеѵпітѳ ѫп Ардеалѳ.

„Ажѵторіѫлѳ de ѵна мie флорені аре менірea „са стабілъ спре вінеле Семінаріѫлуї dіечесанѳ; „ѫмпърцірea сѵмеї de ажѵторіпцъ de доѳzечї „ші патрѳ мії флорені се ласъ Епіскопѫлуї dіече„санѳ гр. пеѵпітѳ ѫп конџелецере кѳ Консісто„ріѫлѳ съѳ, карele аре de a се цінea стрънсѳ de „ѵртътоареле dіректіве:

„Nічї о ажѵторіпцъ пентрѳ Преоціте съ пѳ „треакъ преste ѵна сѵтъ, ші нічї ѵна съ пѳ фіе „маї мікъ de чінчїzечї флорені пе анѳ. Nѵмаї „пентрѳ Протопопї се поате ѫпкѵвііпца о сѵтъ „ші маї маре, ѫпсъ нічї dекѵтѳ маї маре de „доѳ сѵте флорені.

„Nѵмаї ачеї Преоцї съ се ѫмпъртъшеаскъ, „карії пре лъпгъ о кваліфікаціе маї ѫппалтъ ес„челеазъ кѳ кредінца ѫп dірегъторіе ші кѳ „стръdаніа, de сіпе ѫпцелегѵndѵсе, къ деакъ „ачеіашї кѳ прівіре ла венітѵріле парохіале, че ле „фолосескѳ ѫп деобште, аѳ ліпсъ de о асеменеа „ажѵторіпцъ.

„Спре алте скопѵрї пѳ се поате ѫптребѵін„ца ажѵторіпца ѫпкѵвііпцатъ прін ресолѵцівнеа „ачеаста а меа.

„Деспре ѫптребѵінцареа ѵртатъ се ѫп„сърчінеазъ Епіскопѫлѳ а аштерпе ѫп тотѳ а„пѫлѳ о сокотеалъ чепсѵрѵндъ прін Дірегъторіа „есакторалъ.“ —

Сібііѳ 23 Маіѳ.

(Ѫпкеере.)

Апоі зіче, къ де сар десволта ѫптребареа, пе каре пѵнктѳ de стаціѵне алѳ дрептѫлуї се афлѳ 20леа Октомвріе фацъ кѳ Ѳнгаріа, атѵнчї арѳ требві съ се копчедъ, къ ѫмпъратѫлѳ пъпъ акѵма dѵпъ дрептѫлѳ ѵнгѵрескѳ ѫпсѵшї пѳ а авѵтѳ ѫпdаторіре, а респекта артікѫлії dіеталі din 1848, къчї статѵріле аѳ репѵнчіатѳ ѫпкъ ла апѫлѳ 1687 дрептѫлуї лорѳ de ресістінцъ прін dечісівне dіеталe ші аѳ фъкѵтѳ копчесівнї пѵтерей сѵверане асеменеа ачелора, че констаѳ ѫп тоате церіле. Фііndѳ даръ къ дрептѫлѳ de ресістінцъ есте одатъ пентрѳ тотѳ деазна делътъратѳ, пѳ аѳ Ѳнгаріі міжлокѳ лецівітѳ а се опѵне 20-леї Октомвр. къчї стъ ѫп воіа ліверъ а рецелуї, деакъ вре елѳ съ се сѵпѵнъ ѫпкоропъріі пе кондіцівніле, каре ілér прескріе dіета Ѳнгѵрéскъ. Атъта ѫпсъ есте адевъратѳ, къ протісівнеа ѫпкоропъріі рецелуї ѫп Ѳнгаріа есте ідептіфікатъ кѳ о dіплотъ, каре тотѳ одатъ а ѫптемеіат о конституцівне пентрѳ ѫптрегѫл імперіѳ. Апоі деакъ Ѫмпъратѫлѳ есте лецітімѫлѳ ші ѫпdрептъцітѫлѳ ла тоштепіре реце, ші деакъ елѳ ка ачеста претinde ѫпкоропареа ші ѫпаѵгѵрареа ѫп Ѳнгаріа, пе баzа Арт. I. ші II. 1723, атѵнчї ел прін ачѣста пѳ а фостѳ ѫпdаторатѳ, а рекѵноаште тотѳ одатъ ші астфелїѳ de артікѫлї dіеталі, карії контразік челор ші пентрѳ Ѳнгаріа ѫп валорѳ лецівітѳ стътътоаре прінчіпе імперіалї, ші zгѳdѵе санкціѵнеа прагматікъ ѫп фііnца еї, къчї астфелїѳ с'ар фаче ілѵзоріѵ ставерітатеа недеспърцівілуї імперіѳ ші сар адѵче

о формъ de статъ, каре арѣ контразіче пропріеі Історіеі а Ѹнгаріеі ші декретелорѣ еі, о формъ de стат, каре се басеазъ пе о фікціѹне історікъ, ші каре се чеаркъ а се контрабанда сѫбтѣ пѣтіреа de ѹніѵ-персоналъ.

— Десбътѫндѣ маі de парте, къ ачі есте ѹнѣ конфліктѣ ѩнтре прінчіпііле фѹndamenталі але імперіѹлеі Австріак ші ѩнтре о констіттѹціѹне револѹціонаръ, каре пентрѹ ачеea, къчі а кѫпътатѣ сапкціѹнea Ѩмпъратѹлеі, нѹ е маі пѹцінѣ ѩн контразічере кѹ Історіа. De а фостѣ кѹтва съ се деслеце ачестѣ конфліктѣ пе базъ de дрептѣ, атѹнчі нѹ поате фі нічі о ѩndoіалъ, къ сінгѹра скъпаре а зъкѹтѣ ѩн дрептѹріле de сѹверапітате але Ѩмпъратѹлеі, каре сънтѣ рекѹпоскѹте ѩн тоате църіле поастре. Деакъ даръ Монархѹлѣ а ѩнтребѹінцатѣ ачеаста пѹтере ѩн ѹнѣ спірітѣ, каре корешѹnde десволтъріі історіче а църілорѣ ѩн асеменea мъсѹръ, дѣкъ елѣ а репѹнчіатѣ ліберѣ ші ла дрептѹріле, каре аѣ крескѹтѣ прін револѹціѹне, ѩн фавоареа констіттѹціѹнеі ѹнгѹрешті, атѹнчі ел ва кѹтеза а ѩнтребѹінца кѹ тоатъ пречіѕіѹнea din алта парте легала пѹтере, каре ачеаста констіттѹціѹ dъ рецелеі наінте de ѩнкоронаре. Дрепт ачеea маі dедѹче ѩнкъ одатъ, къ артікѹлїі de леце а ѹнгѹрілорѣ пѹ кѹпріndѣ отърѫреа, каре арѣ певоі ла рекѹпѹштереа констіттѹціѹнеі din 1848. — Кѹпъпіndѣ обіектѹлѣ ші din партea політікъ, зіче, къ десволтареа Австрієі, ка о ѹніме пѹ се поате пега істопіче ѩнпгъ дрептѹріле провінціале. Нечесітъцііле Австрієі dѹпъ ѩнтокмірі констіттѹціонале пѹ сѫнтѣ чеваш, че сар пѹтea тракта ѩн абстрактѣ. Констіттѹціѹнеле сінгѹларелорѣ църі аѣ нечесітате de меліораціѹні, а скоате констіттѹціѹнea Ѹнгаріеі din евѹл mediѣ, ѩн каре с'а афлатѣ, ші а кѣреі естіме с'а десбътѹтѣ ѩн брошѹра ачеаста, есте о нечесітате, каре а рекѹпоскѹто ші Dieta дела 1848. Фатіцілѣ еі пентрѹ ѩнтемеіареа ѹнеі ноі констіттѹціѹні пѹтет съліѣ акчептъмѣ ка ѹнѣ атестатѣ алѣ прівінцеі статѹрілорѣ ѹнгѹрешті. Нѹ есте de ліпсъ а десемпа маі апроапе мълцііе емінепці артікѹлї аі Dietеі. Деакъ dieta ѩнсъ віне ѩн ѹн пѹнктѣ ѩн колісіѹне кѹ леціле фѹndamenталі але імперіѹлеі, атѹнчі се поате лъса токмаі атътѣ de пѹцінѣ din пѹнтѣ de ведере політік, кътѣ сар кѹтеза din чел de дрептѣ ѩнкѹвінца прімірea копчерпінцілорѣ артікѹлї.

Апоі ѩнкеіе кѹ ачеea, къ 20-леа Октомвріе ші 26-леа Февруаріе кѹпріndѣ рекѹпоштінца, къ Австріа требѹе съ ѩнтре ѩн форма констіттѹціопалъ, ка съ поатъ кѹста кѹ просперітате. Форма констіттѹціопалъ ѩнсъ есте ілѹсоріѹ, деакъ dела еа нѹ атърнъ пѹтереа імперіалъ, чі нѹмаі пѹтъріле църілорѣ. Констіттѹціопалѹлѣ реціт требѹе даръ нечесар ѩнтродѹсѣ пе база сапкціѹнеі прагматіче, еа нічі декѹмѣ нѹ пѹтea пъші ла ідеалъ ка о сінгѹръ ѩndрептаре а бѹлеі de аѹр а лѹі Andreіѣ II. Кѹмѣ даръ акѹта се ворѣ поте ѹніі дрептѹріле ѹнгѹрешті ѩн десволтареа черѹтъ de тімпѣ кѹ 20-леа Октомвріе, а ефептѹа ачеаста, а фостѣ о проблетъ а бърбацілорѣ de стат пентрѹ dieta de аколо. Къ са фъкѹтѣ ѩн локѹлѣ ачеста о фікціѹне de дрептѣ ші къ пе база ачестѹі вреа съ се ѩнвъртежаскъ ѩнтро поѹ, ѩн Австріа нічі одатъ констътътоаре, прін нічі о апалоціе а ѹнеі релацііѹні історіче ѩнтемеіатъ старе de статѣ, къ са адѹсѣ о поѹ формацііѹне а ѩнтрецеі монархіе ші ка міжлок спре ачеаста са ѩнтребѹінцатѣ скорпітѹра, къ ѹніа персоналъ арѣ фі констатѣ din векіме, ачеаста есте, че din пѹнктѹлѣ de ведере алѣ дрептѹлѹі се рекѹпоаште de лѹнѹdат, іаръ din пѹнктѹл de ведере алѣ політічеі ка пе бърбътескѣ de статѣ, перікѹлосѣ ші ідіологѣ.

Ѩн прівінца ѹніѵнеі Трансілванеі кѹ Ѹнгаріа зіче: „Ші din алта парте консідерат, кѹпріndѣ Артікѹлїі анѹлѹі 1848 о віоларе флагрантъ а трактателорѣ фѹndamentале австріаче. Артікѹлѹлѣ de леце а VII енѹнчіѹ адекъ ѹніѵнea Ардéлѹлѹі кѹ Ѹнгаріа пекондіцііонатѣ ші фъръ нічі о ресервъ маі депате. Ѩнсъ лецea Арделѹлѹі сѹнъ ѩнтраколо, къ елѣ а пъшітѣ ѩн о діректъ легътъръ а дрептѹлѹі de статѣ кѹ Австріа, ші дрептѹлѣ de статѣ алѣ ачестеіа нічі декѹмѣ нѹ кончеде, о десстемвраре а Ардеалѹлѹі дела статѹлѣ тоталѣ ѩн ачелѣ ѩнцелесѣ, ка елѣ съ атърне de Австріа нѹмаі меціатѣ прін адміністрацііѹнea ѹнгѹреаскъ. Ші декъ дежа ѩн сітѹацііанea Ѹнгаріеі кътръ Австріа, прекѹмѣ есте елѣ стабіліт прін Dietъ, а зъкѹтѣ о фрънтъръ револѹціонаріе, атѹнчі ачéста а фостѣ кѹ мѹлтѣ маі таре ѩн прівінца Трансілваніеі; къчі фъръ съ не слобозімѣ аічеа ла тотала Історіе despre къштігареа Ардеалѹлѹі, фъръ ка съ авемѣ требѹінцъ а къта довезі din леціле de маі наінте, din діплома Леополdin, есте de ажѹнс, а індіцііта нѹмаі сімплѹ ла артікѹлѣ VI алѣ Dietеі din анѹлѣ 1791, ѩн каре се зіче: Sacratissima Maiestas quam securi ejus dem ex Augusta domo Austriaca successores. . . eodem cum Hungaria imperii et successionis iure tenebunt et velut propriam habentem constitutionem, nullique alteri regno subiectam juxta proprias leges et constitutiones legitime confirmatas non vero ad normam aliarum provinciarum haereditariarum gubernabunt, indivisibili ac inseparabili cum omnibus regnis et provinciis quoad simultaneam dumtaxat possesionem et mutuam defensionem unionis nexu juxta pragmaticam sanctionem permanente. Аічеа се зіче даръ, къ Ардеалѹлѣ съ аібе independenta administracііѹне асеменea челоралалте провінчіі, къ ел ѩнсъ аре съ ръмънъ ѩн ѹніме кѹ тоате регатѹріле ші провінчеле ѩн репортѣ кѹ ставерітатea ші ѩмпрѹмѹтата апърare а легътърeі ѹніътъцііі атъсърatѣ сапкціѹнеі прагматіче nedespърцібіле ші nedesфъкѹте. Ноі амѣ възѹтѣ, кѹмѣ D. Деак аѣ комептатѣ ѹнѣ артікѹлѣ ѩн прівінца independinцеі адміністрацііѹнеі кѹ тотѹлѣ асеменea глъсвіторіѣ алѣ Dietеі Ѹнгаріеі din анѹлѣ 1791 ѩнтрѹн ѩнцелесѣ, ка кѹндѣ арѣ фі фостѣ аколо пропѹнчіатъ о despърціре de кътръ Австріа; ѩнсъ артікѹлѹлѣ dietеі Трансілване тотѣ deodatъ цінѹте, каре dintro парте консѹнъ маі асеменea кѹ ачела, ѩн комептезе кѹ тотѹлѣ ѩн алтѣ ѩнцелесѣ, кѹндѣ чере дела Трансілванія пе кондіцііонатѣ редікареа провінчіалеі independinце фацъ кѹ Ѹнгаріа. Ачеста есте ѹнѣ есемплѹ ѩнведератѣ, ѩн че феліѣ нісаѣ ѩнціратѣ interпретацііѹнеле асторѣ феліѣ de дечісіѹні дietале; къчі адевърѹлѣ е сімплѹ ачеста, къ атѹтѣ dieta Ѹнгѹреаскъ, кътѣ ші Трансілванъ а анѹлѹі 1791 а акчептатѣ провінчіала independinцъ, къ ѩнсъ кѹ ачéста нічі ѹна din еле нѹ а ажѹнсѣ о скімбаре а релацііѹнелорѣ фѹndamentале імперіалї. Ба ѩнкъ, ѩн прівінца черінцеі Dietеі din 1848 ні се паре къ артікѹлѹлѣ Ардеleanѣ арѣ фі кѹ тотѹлѣ пімічіторіѣ; къчі аколо есте акчептатъ ші пропѹнчіатъ ѹніа кѹ тоате църіле ші провінчіеле Австрієі, ші ачі заче токмаі контрастѹлѣ din ачеea, че вреа съ аціптеазъ астъзі Ѹнгаріа прін а са ѹніе персоналъ.„

„Ші аічеа даръ есе ѩнпаінте віоларea дрептѹрілорѣ сапкціѹнеі прагматіче ѩн формъ десвълітъ. Артікѹлѣ VII de леце din анѹлѣ 1848 фаче сінгѹрѣ кѹ пепѹтінцъ пѹпереа ѩн лѹкраре а констіттѹціѹнеі, каре а проіектат'о ачеаста Dietъ. Ші деакъ Dieta din 1848 а фъкѹтѣ ѩнкеіері, каре саѣ доведітѣ de револѹціонарі ѩн чеа маі адѫнкъ есенціе а са, атѹнчі ѩн адевърѣ требѹе съ не тіръмѣ, кѹмѣ еа астъзі афлъ чеі маі зелоші апъръторі аі съі ѩн шірѹріле ачелора, карії се цереze ка консервативі вігіеторі аі дрептѹрілорѣ ѹнгѹрешті, факѣ історікѹлѣ дрептѣ de статѣ de ѩнсемнѹлѣ dедѹкцііѹнелорѣ істрістіче але лорѣ, ші се цін ѩн тоате de сфінценіа орі кърѣі пѹптічелѣ алѣ артікѹлілорѣ de леці, каре вреодатъ саѣ конченътѣ de вре о dietъ. Ѩнсъ dieta Ардеleanъ din анѹлѣ 1791 ѩнкъ а фостѣ о dietъ, ші пентрѹ че нѹ аре D. Деак кътръ хотърѫріле еі асеменea реверінцъ ка ші кътръ челе але dietеі ѹнгѹрешті? Dар despre ачеаста пѹ маі врем ѣ а перde нічі ѹнѣ кѹвънтѣ, атъта есте сігѹрѣ, къ конституцііѹнea ѹнгѹреаскъ din анѹлѣ 1848 а фостѣ астфелїѣ, каре нѹ а кѹлтіватѣ маі de парте реформъndѣ дрептѹлѣ de статѣ de маі наінте, чі еа ла зрѹдіітѣ ші dисолватѣ ѩн адъпкѹлѣ съѣ. — Ші деакъ ноі de лок ла ѩнчепътѣ амѣ рекѹпоскѹтѣ ші копчесѣ флагрантa печесітате de реформе ѩн векіа констіттѹціѹне ѹнгѹреаскъ, атѹнчі ноі вомѣ требѹі съ протестъмѣ ші асѹпра ѹнеі астфелїѣ маі департе кѹлтіваре a дрептѹлѹі, каре decавоіеze ѩнтрегѹлѣ дрептѣ de статѣ алѣ Австрієі.„

Маі есте ѩнкъ о брошѹръ ѩн фелѹлѣ ачеста анѹнчіатъ дела депѹтатѹлѣ ші літератѹлѣ Шѹзелка сѫбтѣ тітлѹ „кътръ Франц Деак„ ѩн ачеаста брошѹръ ворбеште Шѹселка кътръ Деак despre о dorітъ деслегаре a ѩнперекерілорѣ din амбеле пърці.

Ѹнгаріа Пешта ѩн 7 Ізн. н. 1861.

Кс. Din 13 Маіѣ пъпъ ѩн 3 Ізніѣ адекъ ѩн 20 зіле ѩн dieta Ѹнгаріеі нѹ се десбатѣ алта декътѣ нѹмаі проіектѹлѣ, респектіве нѹмаі форма проіектѹлѹі лѹі Деак, „съ се трътіцъ адресъ, сеаѣ съ се dee нѹмаі о ресолѹціѹне?“ аста ера тема каре съ десбътea. 90 de ораторі ворбіръ проші контра ші ѩнкъ маі ворбеаѣ зеѣ чіне счіе пъпъ кѹнd dекъ нѹ се ѩнгрецошаѣ еі съпгѹрі de атътea репетіцііѹні, деакъ маі авеаѣ че; ѩнсъ ѩнтребареа ѩнтр'атъта ера акѹмѣ de лѹмѹрітъ, кътѣ пѹші маі афлаѣ оамепіі аргѹмінте поѹе пентрѹ мотівареа ворбірілорѣ, ші ачестea нѹ маі ераѣ нічі аскѹлтате. Възѹндѣ аста партіda лѹі Деак с'а ресолватѣ, ка съ речédъ de ворбіре ші ѩн 1 Ізніе dѹпъ че вр'о 45 de адресіштї, карії маі фѹсесъ ѩнскріші съ ворбеаскъ репѹнчіасе, ѩнсчіінцъ нотаріѹлѣ Чепгері кѹмкъ din партіda адресеі нѹ маі сѫнтѣ карії съ ворбеаскъ, кѹ карії аѣ фостѣ аѣ репѹнцііатѣ; прешедінтеле а рогатѣ ші пе чеealалтъ партідъ, къ декѹтва се поате съ репѹнчіеze de ворбітѣ, ѩнсъ па прімітѣ, ші аша лѹі ѩн 3 пѹтаі ресолѹціоніштіі маі ворбіръ, мѹлці ѩнсъ ші еі репѹнчіаръ ші ашіа се дечісъ зіва de меркурі (5) пентрѹ вотісаре асѹпра ѩнтребъреі кѹ „Адресъ сеаѣ нѹ?“ чеea че се атінце de дрептѹлѣ пѹблікѣ алѣ Ѹнгаріеі фацъ кѹ Австріа амбеле партіde ера ѹна, нічі кътѣ і пегрѹсѹв ѹнгіе нѹ маі фав орітоаре чеea че се ціне de есенціе — Адресъ пентрѹ Віенезі, декътѣ ресолѹціѹнea, діферінца ѩнтре ворбіріле ѹнеі партіde ші а челеілалте ера атъта, къ ѩн фіне ѹнѹлѣ зічеа къ пъртінеште адреса, челалалтѣ ресолѹціѹнea. Амбеле партіde аѣ комбътътѣ, аѣ фрекат абсолѹтістѹл ші централістѹлѣ din Віена кѹ тотъ потереа кѹвънтѹлѹі ші па ретасѣ пе Бах ші Консорці нічі атъта локѹ звънтатѣ, кътѣ аі нѹпе верфѹлѣ акѹлѹі; амбеле партіde нѹ рекѹпоскѣ пе Маіес. Са Францішкѣ Іосіфѣ Ѩмпъратѹлѣ Австрієі de реце леціtім ал Ѹнгаріеі, ші нѹлѣ ворѣ рекѹпоаште нъпъ нѹ ва прімі леціле din 1848 ші нѹ се ва ѩн корона кѹ короапа сфънтѹлѹі Стефанѣ. Маі тоці ораторіі аѣ атінсѣ ші кестіѹнea пацііопалітъцілорѣ, ші ѩн цепере ресолѹціоністіі маі лібералі с'аѣ арътатѣ ѩн аста прівінцъ декътѣ Адресістіі. Меркурі даръ ѩн 5 Ізніе се цінѣ вотісареа, респлтатѹлѣ фѹ ѹрмъторіѹлѣ: аѣ вотізат de тоці 307 іпші din карії 155 пентрѹ ші 152 контра Адресеі, еаръ 13 п'аѣ фост de фацъ; аша даръ адреса ѩнвінсъ кѹ о пелпсемпатъ маіорітате de 3 вотърі. Dintre ромънї аѣ вотізатѣ DD. Міхалі, Іос. Попѣ, Фавръ, Попа, Влад, Бордапѣ, Бабешіѣ, Паскѣ ші Маніѣ пентрѹ адресъ; Мърѹ, Місічѣ, Сіг. Поповічіѣ, Іоапе Поповічіѣ Десéпѹ ші Манасіѣ контра, еаръ Бѣтіапѹ, Біка, Жѹра ші Пап Іапошѣ п'аѣ фостѣ de фацъ. Пъпъ ѩн мо-

---

Ла Ѹрѹл de астъзі се dъ ѹнѣ adaosѣ de ½ коалъ.

тептълъ вотісъреї ресолуціънea a фостъ тотъ ăn maiopітате, чеї че п'аъ фостъ de фаць ла вотісаре аъ фостъ маї тоцї ресолуціоністї, маї сънтъ 4 dintre dъншії, карії аъ ші кввънтатъ пентръ ресолуціъне; пе ачестіа даръ пегрешітъ і потемъ пътера ăntre ресолуціоністіі декларації, ші еатъ къ ресолуціънea e ăn maiopітате кв 1. Din ămпрежърареа ачеаста се вede, квткъ маціарії de сігъръ аъ фостъ конвоіцї ла Adpесъ din капълъ локълуї, ші деспърціреа лоръ ăn доъе табере п'а фост алта декът ън тапевре бine прекалкълатъ, ка съ апъче пе інімікъ ăntre доъ фокърї; ка сълъ сілеаскъ моралічесче ла прімірea адресеї, че пентръ елъ e ънъ ръъ, аъ афлатъ кв кале сълъ ămбіъ кв ънъ ръъ ші маї маре, ка ăn фіне, dintre доъе реле алегъndъ челъ маї пъцънъ ръъ, съ ămпліпеаскъ тотъшї ачеea, че e доріпца църеї ăntреції. —

Съв декърсълъ d есватерілоръ аъ ворбітъ dintre ромънї маї dintъіъ D. Міхалі. — Дъвї декіарънdъce пентръ адресъ, dънъ че арътъ мерітеле маратърешепілоръ ăntръ апърареа патріеї, etc. бine ші ла кесціънea ънъпеї ші ziче, къ лецea ънъпеї e ănвіолабілъ, ка ачееа e „вокс попълі“ апоі „вокспопълібокс Dei“ ші „вокс Dei“ пъсе маї поате стръмъта, елъ даръ рекъноасче ънъпеа de fait acompli легалминте, ші пъ маї аре алта de попътітъ, декътъ, ка ănкътъ лецea Ънгарієї din 48 пъ с'а есекътатъ din denлінъ, ăn кътъ Арделепілоръ пъ с'а датъ окасіъне спре фортъларea постълателоръ сале, съ лі съ dее актта, ші dънъ че о воръ фаче ачеаста, съї кіеме ла дієтъ. Аблегації съ лі съ алеагъ пе темеіълъ леціlоръ din 48, каре съптъ маї демократіче декът челеа але Ардélълъї. — Nъ счімъ деї воръ тълцемі ромънії Ардепленї пентръ аст декіарацъне аъ ба? поъ пі съ пare, къ деакъ поате фі ачі ворбъ de вокспопълі, апої вокс попълі a фост ла Блажіъ шіпъ ла Клъжіъ, ла Блажіъ a фостъ adънаці 40000 ромънї, попорълъ челъ адевъратъ, еаръ ла Клъжъ a фостъ пътаї репресентації попорълъї челъї алесъ алъї Ісраілъ, a къръї тімпъ a трекътъ кв тестаментълъ векіъ; ла Блашіъ a протестатъ пепорълъ кв солетпітате ăn контра ънъпеї „вокс попълі“ даръ пъ ва ънъпеа ашіа кътъ с'а фъкътъ, ămсъ вокс попълі „вокс Dei“ ergo „вокс Dei“ пъ ціпе кв D. Міхалі ăn пънтълъ ачеста.

Ăn 1 Іъніъ ворбі ші Длъ Владъ, каре кв о предаре плъкътъ ші серіоасъ факъ dedъкцъне історікъ din віаца ромънілоръ din Ънгаріа, факъ ачееа че пъп'аквта піmе па авътъ корацълъ съ о факъ ăn dieta Ънгарієї, адека арътъ, квткъ ромънії пе ачестъ пътънтъ съптъ маї векі кв маї бine de 700 апї dекътъ маціарії, къ еї de ші ănвінші ăn ънеле локърі, ămсъ събжъгаці кв арта п'аъ фостъ, ма din контръ аъ авътъ віацъ політікъ пainte de маціарі ші кв еї ла олалтъ, пънъ маї тързіъ прін ăntріді кв unio trium nationum etc. політічеї ănферпале a съкчесъ a събжъга пе ромънї, ші аї дежосї ăntр'атъта, кътъ ăn каса са ераъ стръінї etc. etc. a докътептатъ зікъ, къ ромънії аъ авътъ віацъ політікъ, ші кв астъзі съптъ ăntр'адевъръ ші потъ претinde кв тотъ дрептълъ паціопалітате політікъ егалъ челеї маціаре. Ворбіреа ачеаста de маре ămсемпътате пентръ ромънї са пъблікатъ ăn газетеле маціаре ші цертъпе de аічї, ші ашіа азї тъпе ва ведеа ăntреага Европъ къ zeъ Ънгаріа пъ e токта ашіа кътъ o зіче Маілатъ ăn сепатълъ імперіалъ de анъ, чі къ ăn Ънгаріа маї съптъ ші алте паціопалітъцї, карії кв пътерълъ апкъ съптъ маї апроапе, даръ кв дрептъріле історіче кв мълтъ маї векі декътъ ămсъшї маціарії, еъ кредъ, къ се ва пъбліка ші ăn газетеле поастре ăn тоатъ естепсіъпea са. (Ва ърта.

Дієта Ънгарієї. Квънтълъ Длъї Гавріїл Міхалі, цінътъ ăn каса репрезентанцілоръ ăn Пешта.

Адънкъ опоратъ касъ а репрезентанцілоръ!

Dънъ 12 апї, а къроръ гревтате пъ маї пъцінъ а апъсатъ ші ътерї меї, ămї іеъ воіе de a квънта деспре обіектълъ de фаць, пъ din пънктъ de ведере реторікъ, чі de a арăта, къ ăn прівінць ла каъса контънъ a патріеї de ънъ ămцелесъ кв ної съптъ ші деосебітеле паціопалітъцї, — еъ ворбескъ ăn пътеле ачелъї попоръ ромънескъ (oláh,) a къръї фіъ съm ші еъ, ші каре попоръ контімпърапъ кв констітуціънea съв паладіълъ короапеї лъї С. Стефанъ кв фрацїї съї патріоці a апъратъ ачестъ пътънтъ съптъ, din a къръї теріторіъ пъ ва съфері съ се таіе пічі о ъртъ de локъ.

Попорълъ ачеста свсцінъndъшї прін кърсълъ лънгъ a тімпълъї, пе лъпгъ тоатъ ънілътърітеа інстітуціънелоръ поастре, паціопалітатеа, реліціънea ші лімва са, — a-тореа патріеї a ăntрънітъо ші кв інтереселе ачестора.

Domнілоръ, еъ кввінтезъ ăn пътеле пепоцілоръ ачелора, карі ăn an, 1717, кънdъ оарделе татаре жефъindъ локъіторії пътънтълъї вечінъ ънгърескъ, ші апріnzindъ сателе лоръ, пе фрънташії локъіторії лоръ, ămпрежпъ кв тъеріле ші фетеле лоръ, легънdъ кв кърелe тъіете din пеіле вітелоръ, пестe тънтеле Моратърешълъї, аъ врътъ аї dъче ăn патріа лоръ, — фъръ чева ажторіъ мілітаріъ атакънdъ пе татарі, ле аъ пімічітъ оастеа de 15 мії, ші аъ елібератъ крештінії. — Ачестеа съптъ фапте компліпіте, Domнілоръ, ші къ аша пъцінъ локъ кънpindъ ăn апалеле поастре історіче, требъе съ пе доаръ; — ші пентръ фапте ачесте ероіче, че аъ къштігатъ еї атънчі, ші че дореск еї актта; афаръ de пішче літере артале пъ с'аъ преміатъ нічі ăn прівінца матеріалъ, ніче ăn чеа спірітъалъ; din контра ăn дієта ап. 1840 din теріторіеле лоръ донаціале с'а рънтъ ънъ цінътъ de 10 міле, ші с'а алътърatъ кътръ конфініеле стътъте, ънde ші актъ кастаъ маї мълте сате; ші пепоції лоръ претindъ доаръ пентръ єроістълъ лоръ челъ фъръ есетпле теріторіъ деосебітъ, орі ънъ водъ? пъ, чі с'аъ ăndестълітъ кв квпоштіпца ачеа, къ аъ фъкътъ патріеї ънъ сервіціъ фолосіторіъ, ші ăn презентъ дорескъ пътаї: ка паціопалітатеа, лімва ші реліціънea лоръ съ се гарантезе прін лецea de егалітате кърать, сперъndъ, къ ăn ърта дрептълъї егалітъції воръ авea парте ăn вепітъріле челе конспъпте кълтъреї спірітъале асекърате прін тошії пострї кв алтеле фъndаціънї.

Ăn пътеле попорълъї ачестъіа манїфестезъ еъ ші пъп атънчі, пъп кънdъ ворба се ва фаче карпе, тълцетітъ челоръ інітошї фіі аї касеї репрезентанцілоръ, карі аша калдъ аъ пъртінітъ ідеа егалеї ăndрептъцірі. Мълцътітъ дескоперъ лъї Франциск Деак, карele ănтересълъ дрептълъї църії ші ăndестълірea кввіінчоасъ a ăntребъреї паціопалітъцілоръ аша кредінчосъ оа десетпатъ ăn проіектълъ съъ (?) ші a къръї ănцелепчіне лецісляторіъ пе терепълъ ачеста о атъ опоратъ ănкъ ăn анълъ 1839, ка депътатъ.

Dънъ претітереа ачестора пъ воіескъ a пъші пе терепълъ рекріміпъцінеї, чі dънъ че ші аша дестълъ с'а ворбітъ деспре обіектълъ ачеста, ъртъndъ асемепea есетплълъ стръмошілоръ пострї дела an. 1791, партінескъ проіектълъ ăn тотъ кънpінсълъ атътъ ăn прівінца есепцієї кътъ ші a фортеї лъї. Асерцінea аптеворбіторілъї меъ D. репресентатъ, карea a бazатъо пе an. 1791, къ адекъ жъdele църії ші персопалълъ пъ с'аъ рекънoскътъ de легалї, e дреаптъ; da ăn адреса ачеаста ănкъ пъ се рекънoскъ de асемепea, ші атънчі с'а трімісъ депътацінe, че e маї мълтъ, декътъ адрессъ,

Кв концесінea граціоасъ a опораціlоръ D. репрезентанцї воіъ трече ла обіектълъ конкістърeї Ардealълъї ла дієта ачеаста, ші черкъстъріле фрацілоръ ромънї din ачеа царъ.

Ачестъ попоръ фрате, каре фаче маіорітатеа локъіторілор ардeленї, ăn ърта „Апробателоръ“ ші „компілателоръ“ ші Дiплomeї Леополdine, каре ле ăntъреште пе че ле, стъ афаръ de лецe; паціопалітатеа, реліціънea лоръ, еї ănшіі аъ фостъ прін ămселе інстітуціънї de батжокъръ; — ămсъ аміптірea ачестора аръ оглінzi пътаї трекътълъ челъ трістъ, ші катастрофеле лъї челе трісте; къчї попорълъ ачела, фіindъ ацітатъ, с'а стръдъітъ ашї къята пентръ пътънтълъ съъ, карele de атъtea орі л'а ъdатъ кв сънцеле ші лакрътіле сале, алтъ domнъ, каре съ ămпърцеаскъ кв елъ пънътаї фрънтеле челе атаре ші въртепосе, чі ші въпътъціле пътънтълъї, — ші d-лоръ, тътъроръ ачестора ліа пъсъ капътъ тарепімітатеа ші спірітълъ дрептъ ліверал алъ Ънгарієї, кънdъ a адъсъ артіколълъ de лецe алъ 7-леа din an. 1848, лецea de ънъпе, ші a скрісъ пе паціопалітатеа ромънъ ăntре пацінї (?) ші пе реліціънea еї ăn картеа сънта a реліціънілоръ; съ ворбітъ чева ші деспре обіектълъ ачеста:

Лецea de ънъпе e de аша маре ămсътпътатс, кътъ деакъ аръ ziче чінева деспре леціле din 1848, къ ачеле прін сілъ с'аъ адъсъ, лецea de ънъпе, карea етапчінеазъ попорълъ ачеста, аръ требъі съ се іее афаръ; пентръ къ лецea ачеа e воачеа попорълъї, ачеаста еаръші e воачеа лъї Dzeъ, пре карea пъ о поате рестърпа нічі о пътере пътънтеапъ, ші d-лоръ, кънdъ пе ціпетъ стръпс de лецї, поі ка лецісляторі авемъ datорінца § 4-леа a лецеї de ънъпе, карele ърчеазъ перфекта съвършіре a ънъпеї, ш ăndатореазъ пе міністеріълъ респънсалілъ, ка ăn прівінца релъчънелоръ ардelене ізpідіче ші локале фъкънdъ ънъ проіектъ de лецe съъ аштерпъ дієтеї віітоаре, — че пъпъ акттъ пъ с'аъ ănтъмплатъ, — съ се ефептъезе, dънъ опініънea mea, прін о комісіъне компесъ dънъ пропорціънea паціопалітъцілоръ.

Опоратъ касъ a репрезентанцілоръ! прівіndъ трекътълъ ші ănаінтea окілоръ цінънdъ вііторіълъ, — воіъ, ăn прівінца кіетърeї Ардealълъї ла дієтъ a спъне ші есперіепца mea. Ăn лъпа трекътъ a лъї Марцій кълъторind прін пърціле маї de фрънте але Ардealълъї, ам есперіатъ, къ о парте dintre еї ăndатъ ар дорі a мерце ла дієта ънгъреаскъ, прекътъ атъ ші въzътъ есетпле, къ пе ънеле локърї саъ ші ănтъмплат алецерї (dар пъ din партеа ромънілор Р.)

Чеалтъ парте ціпе ънъпеа de фаптъ компліпітъ; ămсъ, dънъ че § 4 a лецїї ănкъ пъ e есекътатъ, пофтеште есекътареа лъї (ămсъ нічі ънъ ромънъ афаръ de чеї репегацї Р.)

А треа парте, карea пъ рекънóште лецea de ънъпе, ші акърeї капъ везътъ решеde ăn Сібіій (??) ші актъ, деакъ вотъ ămпрежпа партіda ачеа, карea къ есмісіъпea комісіънеї ретпікъларъ аръ фі ăndестълітъ, къ чеа алтъ, карea de локъ дореште a мерце ла дієтъ, — атънчі ші чеї din партіda анті-ъніопістікъ се воръ пътръnde de адевърa дрептъції (?) ші аша ънор вот міжлочі ънъпеа.

Маї есте ănкъ, Оп. касъ a репрезентанцілоръ, о ămпрежърare, карea атіпце ăn сора царъ Ардealъ класа ăntреагъ a попорълъї църеапъ, карea e фоарте пътероасъ, ші a къреї дрепт de алецере се хотъреште прін о ордінъчъne провісоріъ, сосітъ ăn лъпа лъї Марцій. Ăn ачееа калітатеа de алегъторіъ се леагъ de о дare діректъ dънъ пътънтъ de 8 ф.л. кънdъ алегъторіълъ din цара ънгъреаскъ dънъ ¼ de сесіъне чеа маї подітоаре авіа плътеште 3 ф.л. дare, оаре пе вііторіъ леціслацінea стръмътава чепсълъ алегъторілор, e алта ăntребаре, дар' ка Ардealълъ a къръї попоръ ші аша e дестълъ de съракъ акттъ dънъ алтъ цепсъ съшї алеагъ депътації съї, ачеаста пъ аръ фі нічі дрептъ, нічі легалъ, фіindъ аколо релъчънiле фосте ънъаріале регълате, ші фостї Domni de пътънтъ прімindъ дecdaънареа dънъ пътерълъ жъцерілоръ, калітатеа алегъторілоръ аръ требъі хотърăтъ dънъ жъцере. Кв адънкъ стімъ рогъ пе Оп. касъ a репр. съ се ăndърe a епънчіа, къ лецe електоралъ пентръ Ардealъ пъ поате фі алта декътъ чеа din 1848, прін каре вотъ ажънце къ спре апъраре конституціънеї ші лівертъції комънe, комънъ ва фі ресолуціънea, ші сігъръ ресълтатъл фаворіторіъ; че комънъ дорімъ, ка съ ажънцет прін ажторіълъ Dzeълъї попоарелоръ.“

Ноі мълцътімъ D. Міхалі пентръ кввънтълъ че a ръdікатъ ăn фавоарea пацінеї ромънe, дар тотъ одатъ ълъ ші ръгатъ атътъ пе D-лъї, кътъ ші пре тоцї ачеіа, карії ăшї воръ ръdіка вочеа спре апъраreа дрептеї касеі a пацінеї поастре, съ стъdiace маї адънкъ тоате ămпреціърърiле ші релаціънele еї, ка съ пъ се алънече ла dedъкцінї рътъчіте пефаворітоаре касеї чеї сфінте. Апої пе лъът вое de a рефлекта D. Міхалі, къ пъ e о фракціъне a пацінеї ромънe din Ардealъ, каре пъ вреа съ рекънoаскъ, ші пъ пóте рекънoаште лецea ънъпеї din 48, a къреї капъ въzътъ, кът зіче елъ, локъеште ăn Сібіій, чі пацінеа ăntреагъ ші аре атътea капете, къцї ромънї се афлъ ăn Ардealъ, прін ъртере скавълъ еї пъ се афлъ ăn Сібіій, кът се пare D. Міхалі, чі ел есте ăn інітa тътъроръ ромънілоръ, афаръ de вреокъціва репегацї, пъпъ атънчі, пъпъ кънdъ ънінеа се ва форца dънъ лецea din 1848 пентръ ноі атът de пефаворітоаре ші пъ се ва ăntемеіа пе баza перфектеї егалеї ăndрептъцірї політіко-паціопале. Ноі ръгътъ даръ пре D. Міхалі, ка пре ънъ фіъ ал пацінеї поастре, каре са мъртърісітъ a фі, съ dее касеї ачестіеа маї ăntінсъ атепцінe, ші съ спънъ Пъріпцілоръ адънаці ăn дієтъ, къ пъ e ромънъ ăn Ардealъ, каре съ вреа ънінеа пе баza леціі din 1848, ші ачестъ адевъръ, съ'л іеіе de базъ ла десватериле комісіънеї пропъсе de D-піа лъї ăn каъса ачеаста, ка сінгъръ ші чеа маї секъръ de a пътеа ажънце скопълъ дорітъ.

Ворбіріле челоралалці Депутаці ротъні ле вом лтпъртъші лп Npii вііторі.

Лп 24 Маіб са вотатб пентрб адресъ сав ресолбціюне, ші а ешітб лптре 307 вотбрі 155 пентрб адресъ ші 152 пентрб ресолбціюне. Маіорітатеа даръ кб 3 вотбрі есте пентрб адресъ, 14 депутаці аб фостб абсенці, іар бнблб пб а вотатб. — „Magy. Ors.“ зіче къ мінорітатеа пб а врутб съ лндрепте о адресъ кътръ о пътере, каре, деакъ се ші апропіе, фрънце леџеа; каре пъпъ че лптinde о тжпъ спре паче, лп чеалалтъ џіне арта волпічіеі ші се апбкъ de потенціъ — адреса ва спбне дечісів, къ дрптбл че дбче ла вііторіб, поате фі пбтаі дрптбл леџіі, къ паџіюнеа (bezi біне чеа сбверапъ) каре din лівера воінцъ а кіематб каса Хабсбург пе тронблб С. Стефан, ва бнџе пе моштепіторіблб короапеі пбтаі атбпчі de реџеле еі, деакъ таі наінте се ва фаче дестбл леџіі, деакъ ва авеа деплінъ гарапціе а бнбі таі ббп вііторіб. — Пбтереа фантікъ требве кърпдб съ ръспбндъ ла адресъ. Лп Віена се поате шті, къ бнб гол кввънтб пб се таі поате лба таі тблтб ка бнб зълогб алб вііторіблбі, еі черб конституџіюнеа лор лп тоатъ інпеџітатеа, ші леџіле din 1848 санкціонате de реџеле. ш. а.

Депутатблб Мочіарі а слобозітб лп „Pes. Nap.“ кътръ потарії комітателорб о провокаре, лп каре зіче, къ деакъ Домнезъб ва сбсџінеа діета бнгбреаскъ ші о ва лъса съ ажбнгъ ла врембб ресблтат, атбпчі ва фі бна dintре челе таі лпсетпате але еі проблеме, десслегареа кестібнеі паціопалітъцілорб, ші къ лп прівінца ачеаста есте бна din челе таі лпсетпате проблеме коарdinареа фелібрітелор лімбі пе къмпблб віецій пббліче ші а процедбреі офічіоасе, ші къ лп прівінца ачеаста бнеле комітате арб фі лбатб тъсбрі фоарте потрівіте кб окасібнеа поеі органісърі, каре ворб фі de бпъ сеатъ о indiџітаџіе, кътб ва отърж діета лп прівінца ачеаста. (De бпъ сеатъ прічепе Комітателе бnde сав лптродбсб ші алте лімбі афаръ de чеа магіаръ.) Апоі роагъ потарії комітателорб лп пбтеле таі тблтор депутаці, ка съі трімітъ ачесте хотържрі. — „Sürgöny“ врея съ штіе къ лп 22 Маіб с'арб фі алес ла Лбгош D. Коп. de Школе Конс. Іоаповічіб de депутатб, ші сббтб алецереа лбі сар фі фъкбтб ескчесбрі, пентрб каре алегъторії ръташі лп мінорітате ворб da петіџіе лп контра алецереі. (De бпъ сеатъ пентрб къ пб са алесб бнгбрб?)

Лп Сепатблб імперіалб пб са лптъмплатб німік лпсетпатб, de кътб къ міністрблб de статб а датб декіарацібнеа, къткъ сепатблб імперіал се прівеште de стъпъніре пбтаі ка чел таі лпгбст.

Лп Політика din афаръ есте лпбкърътоаре ачеea лппрецібраре, къ „Опініоне“ лпштіінцézъ, къ порнindб din конвінцере, къ пачеа Европеапъ пб се ва контбрба барет пентрб апблб ачеста, се пбне оастеа італіапъ de лок пе пічіор de паче, ачеаста штіре са адеверітб ші прін бнб ordin de zi ал реџелбі кб окасібнеа лтпърціреі стеагбрілорб ла оштіре. — Лпсъ штіреа ачеаста лпбкърътоаре а перdбт тблтб din лпсетпътатеа са врътндб тоартеі лбі Кавбрб ші бнб сіпцб пе плъкбтб а кбпрінсб тоате вързеле европене, къчі се паре, къ ресвоіблб адормітб, еаръші о съ се дештепте ла тоартеа ачестбі върватб.

Прінчіпателе ротъне.

Din Прінчіпате пб прімім нічі бнб жбрпалб ші нічі о кореспондінцъ, дрептб ачеea не ведетб лп пбсечібне пе плъкбтъ а лтпъртъші кътe чева despre фрацій пострії de peste карпаці пбтаі лнтр'атъта, лпкът афлът прін газетеле стрбіне пб прéфаворітóре кабсеі ротъпілорб. Pest. Loyd. зіче dбпъ о кореспондінцъ din Ббкбрещті din 12 Маіб, къ кріселе міністеріале бртеже аколо dec dбпъ олалтъ, ші къ ачеаста аре лп Прінчіпателе Дапббіане кб тблтб таі шаре лпсетпътате декътб лп алте статбрі, пентрб къ пе џіпъндб аколо недепбпътатеа атплоіацілорб de прінчіпблб de статб, орі каре скітбаре de міністеріб, траџе dбпъ сіне ші о скітбаре а атплоіацілорб, че пб ретъне фъръ о лпсетпатъ інпібріре асбпра фатіліелорб. Міністеріблб Катарці а арътат Лп 10 Маіб Катерії, къ ша датб dimісібнеа. Темеіріле din каре с'а ретрасб ачестб Міністеріб леа десволтатб лптро адресъ кътръ Прінчіпеле Кбса ші ачесте арб сбпа лп тодблб бртъторіб: Кіемаці прін ббпавоінцъ а лнпъцієі воастре а лба фрънеле реџітблбі, каре се афлъ лп тотала decopranisare, атб кідетатб къ требве съ прітітб о пбсечібне атът de граві, лп ачеea сперанцъ, къ вотб лпвінце греотъціле, деакъ пе арб сбкчеde, а dоббndi лпкредереа ші спріжоапа лппъцієі Воастре лп пропорцібнеа кътръ пъсбінца че неатб ресерватб. Лп ачеаста сперанцъ, пб пém deскбражіатб нічі прін статблб банкрот, лп каре се афлъ вістіеріа de таі тблте лбні лп коаче, ші каре стрънпне міністеріблб de фінанце лп ачеea трістъ печесітате, а денега плъціле асігнателорб din каса статблбі, ка съ поатъ лптітпіна речерінцеле сервіціблбі пббліk, нічі прін дефектблб ачелбі кредітб каре сапъ сббт сочіетатеа поастръ de таі лбнгб тітпб. Кbndб атб лптратб лп активітате, атб афлатб пътіmindб тоате ратбріле administрацібнеі ші о тоталъ нелпцелеџере лптре пбтереа ексекбтівъ ші леџіслатівъ. Маі денарте зіче, къ міністеріблб спера, къ ва лпвінце тоате ачесте греътъці прін лпкредереа Прінцблбі, лпсъ din таі тблте проіекте фъкбте de кабінетб, ла каре Прінчіпеле пб с'а лпвоітб, сав конвінсб міністрії, къ пб арб авеа лпкредереа лппъцієі Сале. Лптре алтеле се зіче, къ прінцблб пб ар фі копчесб бпіреа катерілорб спре а конслта леџеа аграръ. Лптре челе таі лпсетпате лбкрърі але міністеріблбі ачестбі се зіче а фі релацібнеа, че а фъкбто пентрб ръdікареа ordonanцеі din 20 Октот. 1859, лп прівінца лібертатеі пресеі. Ачі обсервеазъ кореспондінтеле къ лібертатеа пресеі есте лп Прінчіпате таі таре ка орі бnde лп алте state, къчі жбрпалблб молдовенескб Вііторблб, бнб органб алб партідеі векі, арб фі пбблікатб бнб артіколб despre печесітатеа а кіета пе тронблб Прінчіпателорб бнб прінц стрбінб, ші тотб кб ачеаста лптрезаре се окбпъ ші органблб ромъпескб, каре есе лп Ббкбрещті лп лімба франчесъ „Voix de la Roumanie“ елб лпсъ тотб одатъ обсервъ пб пе не dренб, къ ворб фі пбцine църі лп Европа, лп каре с'ар кбтеза пбне персоапа ші авкторітатеа сбверапблбі ла лптребаре лп пресъ.

Ноблб міністеріб аб фостб алесб din D. D. Голескб (каре?) Бълческб, Болінтіпеапб, Малінескб ші Аргіропбло ка провісоріб пъпъ ла фортареа бнбі сінгбрб міністеріб пентрб атбеле Прінчіпате, лпсъ дабеа са компбсб ші са арътатб прін прінчіпеле лбі кондбкътоаре атътб de не попблярб, лп кътб а требвітб съші de dimісібнеа, каре лпсъ Domnблб пб ар фі прімітo.

Бнб кореспондінте din Паріс, скріе жбрпалблбі „Пост“ din Лондонб кб датб din 15 Маіб бртътоареле: Кбса а лбатб лп репортбл съб асбпра стъреі фінанціаре а Прінчіпателорб, че са аштерпбтб Порцій ші ачелорб пътері, каре аб сббскрісб конвенцібнеа пентрб депбтіреа лбі пе віацъ, декіарътібнеа, къ елб пб поате кб сбкчесб гбверпа Прінчіпателе пънъ лі ва ста de латбре міністеріблб конституціопалб ші ръспбнзъторіб. Елб чере бнб міністеріб песпопзабіл dбпъ модеблб челбі франџосескб, бнібнеа реџітблбі ромъпескб ші молдовенескб кб респектівеле парламенте, асетенеа десфііпцаре комісібнеі чентрале, лптродбчереа сбфраціблбі бніверсалб ші цертбріреа алелецібілітъцій ла ачеіа, карій потб dоvedi таі пбцінб бнб венітб de 100 галбіні пе анб. Нбтерблб депбтаціlорб дореште елб алб стабілій ла 500. Се зіче, къ ачестб проіектб, каре се афлъ ла Паріс, а ръсърітб din ізворб фрънцбзеск, ші ар фі фостб діктатб dеа дрептблб de ацептблб франџozеск Baligot. Поарта съ се фіе пропбнчіатб лп контра проіектблб, къчі астфеліб de сістемъ алегътоаре арб дбче ла апархіе.

— Ne арб пъреа фоарте рбб, деакъ стареа Прінчіпателорб арб фі атът de тжпгбітоаре. Оаре пб есте нічі бнб тіжлокб ка партіdеле, каре цінб тот de ачеea паціопалітате ші реліціе, каре аб, сав баретб арб требві съ аібе тотб ачеле інтересе політіко-паціопале ші просперітатеа Патріеі 'наінтеа окілорб, съ лесе тоате інтереселе прівате ла о парте, ші кбпънindб гравітатеа моментелорб інтеџітоаре сь'ші лптindъ тжна de лппъкаре ші спріжонindб активітатеа Domніторіблбі съ есе dintр'о старе атът de прекаріе ші лп бна лпцелеџере съ адбкъ прін інстітбте солide біне прекбцетате ачеea тжптбітóре ші просперітоаре старе порталъ лп Прінчіпате, de каре съ се ббкбре тотб ротъпблб ші съ се сфііаскъ інімічіі лорб, карій німік пб дорескб таі кб сете, декътб о апархіе лп тоатъ естіndереа еі ші кб тоате бртъріле еі.

1—2 **Едіктб.**

Іосіфб Манка, каре де 13 анї кб пекредінцъ шаб пъръсітб пре леџібіта са соціе **Маріпка Andрікъ**, амъндоі din Комбна Сірбії, претбръ Ліеі, се провоакъ прін ачеаста а се лпфъціша лпаінтеа скаопблбі Протоп: лп терminб de бнб анб дела датблб de фацъ; къчі ла din контръ се ва девіde ші фъръ de дъпсблб процесблб асбпрът ръdікатб de соціа лбі, конформб кб сс. каноане але бісерічеі ортодоксе ръсър:

Ілліа 31 Октомвр. 1860.

Ск. Протоп: гр. оріенталб Ілліа.

Орбопатіб.
Протопопб.

6—1 **Едіктб.**

Ефтепіа Мораріб din Шіеб таре, ачеашї Претбръ, карea кб пекредінцъ аб пъръсітб пре леџібітблб еі бърватб **Георге Хаталъб**, тотб de аколо, наінте de 7 анї, се провоакъ прін ачеаста, ка лп терminб de бнб анб ші апбмітб пънъ ла 15 Маіб 1862 пегрешітб съ се лпфъцішеze ла ачест скаопб протопопескб; пентрб къ пе ібіndбсъ, ші фъръ de dжnса се ва хотърж процесблб de бърватбл еі, асбпрът порпітб. —

Скаопбл протопопескб алб трактблбі Бістріцъ Борго-Рбсб, 14 Маіб 1861.

Teodor Бздбгб.
Протопресвітерб.

7—1 **Едіктб.**

Прін каре **Ioan Цегені** пъскбтб лп Opadia таре ші таі пре бртъ ашезатб кб лъкбінца лп комбна Вале скаопблб Съліштеі, каре de треі анї аб пъръсітб пре Леџібіта са соціе **Maріа Ференці** кб доі копії лппресбратъ ші пб се штіе локблб петречерії лбі, се лndетореазъ ка лп терminб de бнб анб дела Датблб de фацъ, кб атъта таі вртосб съ се лпфъцішеze лпаінтеа скаопблбі ачестбіа протопопесб, кб кътб ла din контръ процесблб асбпрът лпкатіпатб се ва пертракта ші хотърж ші фъръ de елб лп лпцелесблб С. С. каноане бісерічещті.

Сібіій 30 Маіб 1861.

Скаопблб протоп. гр. ръсърітб алб Тракт. Сібііблбі I.

I. Хаппіа.
Протопоп.

Редактор респбнзетор **Іоапп Рац.** Едітъра ші тіпарібл тіпографіеі dіечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацівнеа се фаче ля Сівіїъ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмерацієї пентръ Сівіїъ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілванієї ші пентръ провінчіеле din Монархїъ пе ун ан 5. фл. 25 кр. еар о жъметате de анъ 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе анъ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а. In серателе се плътескъ пентръ фіекаре ór къ 7. кр. шірял къ літере мічі, пентръ а доза ór къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

№ 23. ANЪЛЪ IX.

Сівіїъ 8. Іюніе. 1861.

ЛNШTIINЦAPE de ПРЕNЪМЕРАЦІЪNE.

Къ сфършіткълъ лунеї ачестеіа есе термінълъ пентръ ачеї DD. Препъмерацї, карії аъ препъмератъ пе ½ de анъ. Се дешкіде ларъ о препъмерацівне повъ дела 1. Іюліе пънъ ла ултіма Декемвріе 1861. Прецълъ пентръ Сівіїъ 2 фл. 10 кр. пентръ челелалте пърці але Монархієї 2 фл. 62 ½ кр. ér пентръ Прінчіпате ші церї стръіне 4 фл. 72 кр. в. а.

Се поате препъмера ла еспедітъра „Телеграфълъї Ромън“ къ бані гата прін ч. р. Поште ля скрісорі франкате. Къ окасівнеа ачеаста адъчем мълцъмітъ пъблікъ ачелоръ Domnї, карії біне аъ воітъ а спріжіні ачестъ журналъ атътъ къ препъмерацівнеа, къtъ ші къ трімітереа артікълілоръ інтересанцї ші тъісторі ля віаца поастръ націоналъ ля тімпълъ de фацъ атътъ de мішкатъ, рънdвне маї de парте пентръ асеменеа спріжоапъ ші de акътъ ляпаінте.

Сівіїъ 1-а Іюніе 1861.

Editъра.

TRANCILVANIA.

Бісеріка ортодоксъ ръсъріteanъ din Бъковіna.

Фрацізоръ! ляпъдвіцї унълъ алтъіа къ Драгосте Ефес. к. 4. ст. 2.

Сівіїъ 5 Іюніе. Съв Тітълъ. Дорінцеле дрепт„кредінчосълуї клеръ din Боковіна ля прівінца ор„ганізърії канонічеа Dіечезеї, ші а реферінцеї Ie„рархієї сале ля Органістълъ Бісерічеї ортодоксе „din Статъріле Аъстрієї“ аъ ешітъ о Брошъръ ля Черпъвці ля ачестъ анъ, ші къпринде ля сіне патръ пърці, ля партеа I. унъ репортъ деспре челе лянтъмплате ля Бісеріка Бъковінеї; ля партеа II. дорінцеле клерълуї din Боковіна; ля партеа III. Адреса клерълуї кътръ Екселенціа Са Dл. Епіскопъ алъ Боковінеї; ші ля партеа IV. Рефлексівнї крітіче пентръ елаборареа регълърі реферінцелоръ іерархіче але націеї ромъне ші сърбе; —

— Не лътъ вое а дескопері пъререа поастръ ла ачесте Дорінце але фрацілоръ Бъковінені din пънктъ de ведере стрікт бісеріческъ ші канонікъ, ші пофтімъ, ка съ фімъ біне ляцелеші, кънd ноі съмтемъ провокаці ла ачесте рънdърі, de оаре че ля поменіта Брошъръ се фаче аміntіре ші деспре дорінцеле поастре пентръ реставрънda Мітрополіе а поастръ, ші деспре унъ Cinodъ ценералъ ка деспре унъ капъ алъ лянтрецеї поастре Бісерічі din Аъстріа.

Пе пацina 5. аълътъ ачеа дорінцъ а клерълуї „бъковінеанъ, ка administрареа аверей бісерічещі, „ші жъдекъторіа ля каъзеле матріmоніале съ се пе„тіціонеze.

Нъзбіала ачаста а клерълуї бъковінеанъ есте пе пътаї dреаптъ, чі ляпкъ ші потрівіть къ прінчіпіълъ статълуї аъстріакъ, адоптатъ de 13 анї ляпкоаче, ші дорімъ, ка респектареа аверей Бісерічеї бъковінене съ пе маї фіе din партеа статълуї маї de жос сокотітъ de ачеа респектаре, че о аре статъл кътръ аверіле алтор корпоръчіунї, прекъпоскъте de кътръ статъ, прекът ші кътръ аверіле сінгъратічілор пропріетарі, пентръ къ прекътъ ачестіа, аша ші Бісеріка аре individualітатеа са легале, чеea че статълъ modernъ пе поате ігнора, къ атътъ маї пъцінъ а пеї da ачелъ Дрептъ de administрареа пропріеї сале аверї, че о ласъ пе вътъматъ алторъ пропріетарі.

— Ашіndереа пофтімъ фрацілоръ бъковінені, ка съ ажънгъ кътъ маї къръndъ ла дорінца лоръ, ка каъзеле матріmоніале съ пе се маї трактеze de кътръ іърісdікціунї політіче, чі de кътръ стъпъніреа бісеріческъ, прекътъ ачеаста ляпкъ din векіте се практізеазъ пела тоате Епіскопіile поастре din провінціеле аъстріаче.

Тотъ пе пацina 5 дореште клерълъ бъковінеанъ „десфіінцареа денендінцеї Епархієї лоръ de кътръ „Мітрополіа Карловіцеанъ, ші рідікареа Епіскопії„лоръ din Бъковіна ші Ардеалъ ла треапта de Мі„трополії неатърнате къ ляпкъвіінцареа уноръ Епі„скопї тітъларї прелънгъ ачештї Мітрополіді.

Ла ачесте пасаце обсервъмъ: 1, къ клерълъ бъковінеанъ есте ля Дрептълъ съъ, кънdъ дореште а се десфаче de денендінца Карловецълуї, че пе есте канонікъ, ші елъ паъ венітъ пе калеа канонікъ съъ ачеа денендінцъ; а 2, къ рідікареа Епіскопієї din Бъковіна ла треапта de Мітрополіе къ доі сай маї мълцї Епіскопї съфрагані, пе о прічепетъ, къчі baza унеї асеменеа дорінце de о Мітрополіе къ Епіскопі тітъларї пе о афлътъ ля Підаліонъ. Атъта ляпсъ кончедетъ, къ Епіскопълъ Бъковінеї аналогъ къ канонълъ 12 din Халкідонія, ші 38 трълапъ, ла каре ші клерълъ бъковінеанъ пац. 27 се провоакъ, поате авеа тітлъ de Мітрополітъ, къчі рецідеазъ ля капіtала унеї провінції автономе ля челе політіче, ші асфеліъ de Мітрополітъ есте пътаї опорарій, фъръ вътъшареа Дрітърілоръ Мітрополітълуї адевъратъ, ва съ зікъ, а ачелуї Мітрополітъ, карele есте Мітрополіт пе база бісеріческъ, дар пе політіко-чівіле. Мотівареа дорінцеї сале о фънdézъ фрацїі бъковінені ля ачеа „прежъраре,“ къ еї аъ міжлóче матеріале, ші пе тре„бе съ факъ колекте саъ даторії, нічі а ляпсърчіна „статълуї саъ пре алтъ чінева спре а лянзъстра Мі„трополіа ші а о пъстра ля васа къвенітъ, къ аъ „Бісерікъ катедралъ търеацъ ші ля скъртъ воръ „авеа ші о решединцъ архіереаскъ кореспонзътоаре; „къ аъ унъ інстітът теолоцікъ дъпъ повълъ Сістемъ „din Аъстріа, ші унъ Семінаріъ біне організатъ, къ „аъ унъ клеръ лянзъстратъ къ културъ сціентіфікъ ші „морале, прекътъ требне съл аібъ о Мітрополіе, „ка съ фіе ля старе а предомні спірітуалъ спре „а кореспънde кіетърії сале; къ аре треї Мънъстірі „къ інстітъте монахале пентръ Епіскопі, Архімандріцї, Протосінцелі ші Архідіаконі, аша даръ „тоате челе de лінсъ пентръ сьіта унеї Мітрополітъ; „къ аъ о повіліме пътерóсъ, карea къ дрептъ поате „претінde о демнітате Іерархікъ маї ляналтъ а „Архіпъсторілуї съъ; ші къ ля сфършітъ аъ тітлъ „ноъ ші векіъ канонікъ; тітълъ чел векіъ есте Съ„чава, векіеа ші репътіта лоръ Мітрополіе. Мо„тентълъ, къ Іновітепълъ еї решede акътъ ля Іашї, „пъї деziче Дрітълъ, de а фі еаръшї ашезатъ, къчі „есте еа de дъпсълъ деспърцітъ прін цертії полі„тічі, ші опрітъ de легътъра іерархікъ. Стрътъ„тъndъ Мітрополітълъ Кіевълуї скавпълъ съъ ла Вла„dіміръ, ші de аічеа ла Московіа, ші девенindъ „апоі Кіевълъ ла Літваніа ші Полоніа, фъ ачі аше„затъ пе фънdаментълъ ачелуї тітлъ алтъ Мітропо„літъ, ші Патріархълъ Констаптінополеї хіротоні „ші пре ачеста ші пре челъ алъ Московіеї. Тотъ а„чеаста се лянтъмплъ ші ля Іпекъ, дъпъ че Арсеніе „Черпоевіч Патріархълъ Сървілоръ трекъ къ о парте „а пъчінеї ля Аъстріа „пац. 25 26.)

Ноаъ пе ні се ведъ мотівеле ачестеа а фі канонічеа ші ля каноане фънdате пентръ лянфіінцареа унеї Мітрополіі, ші къ деосебіре челе че се адъкъ ляпаінте de тітълъ чел ноъ ші векіъ, пентръ къ челе dінтъіъ се редъкъ ла тоате Епархіеле фъръ деосебіре de dігнітатеа лор, ка піште атрібъте прівітóре ла стареа матеріале а Епархіелор ля деобште, дар пе ка атрібъте фънdаментале, че се черъ ла ляпетеіереа унеї Мітрополіі канонічеа дъпъ ашезъмінтеле Ортодоксіеї поастре. Мітрополіе ля ляцелесълъ бісеріческъ аре локъ ляntр'о провінцie аътопотъ бісеріческъ, унde дъпъ черінца пътърълуї крещтінілоръ сънтъ доі треї саъ ші маї мълцї Епіскопі Епархіалі, dінтръ карії ачела есте чел dінтъіъ ляntръ еі, ва съ зікъ, Мітрополітъ, карele лъкъеште ля капіtала църії фъръ прівіре ла есістінца унуї фондъ бісеріческъ маре, саъ мікъ, къчі Сфінцій Пърінці паъ кондіціонатъ нічі одініоаръ дела стареа матеріале ашезареа врednеї Мітрополіі саъ Епіскопії, чі дела пътъросітатеа крещтінілор ші а Епіскопілор, ші ачаста аъ фъкътъ еї не база ачелор Інстітъціунї, каре рънdвескъ ля тотъ анълъ ціnереа Совоарелор архіерещі, ші дъпъ евентъалітъці алецереа повълуї Епіскопъ ші хіротоніреа луї. Клерълъ бъковінеанъ къ греъ ва пътеа да ръспънсъ фънdатъ ля каноане деспре алецереа челор доі Епіскопі съфрагані, че дореште аї авеа лънгъ Мітрополітълъ съъ, кънd канонълъ ал 6-леа din Сардікіа лецъеште, къ Мітрополітълъ сінгъръ пе ажънце спре алецереа Епіскопълуї, чі требне съ се адъне тоцї Епіскопії din Мітрополіе.“ Апоі маї біне ші ачеа ляntребаре канонікъ: къ кът ва хіротоні Мітрополітълъ Бъковінеї пре доі съфрагані Епіскопі аї съї, кънd се чере, ка Мітропо-

літвлъ къ doi Епіскопі съ хіротоніseаскъ пре Епіскопъ? Dар апоі лецвеште капонвл 12. ал Соб, Ек. IV. ка Епіскопіі съ пъ пъзвіаскъ ла Стъпжнірі лмпъръ-тешті пентрв de a dобжndi тітлвлъ de Мітрополітъ, фііndкъ ачела каде din треапта са, карелe се ва апвка а фаче вна ка ачаста, ші ласъ лп локъ пвмаі ачеле Мітрополіі опораре, каре маіпаінте de ачестъ Соворъ сав чіпстіт къ пвме de Мітрополіе de кътр стъпжніреа політікъ, ші рждвеште, ка тоці ачешті Мітрополіці опорарі съ пъzеаскъ лпсвшітеле Dрептъці але Мітрополіеі чеі adевърате.“ Прін вртаре Мітрополітвл опораріъ есте лп Бісерікъ пвмаі Епіскопъ епархіалъ, карелe пъ поате авеа сіеші свборdінаці Епіскопі нічі свфрагані, нічі тітвларі.

— Dорінца фрацілорв бъковінені de пе паціпа 36. ка алецереа Мітрополітвлві лор опораріъ съ се факъ лп пресепца Шефвлві Църії, еаръ пре чел deпвмітъ Мітрополітъ de Маіестате съл хіротоніseаскъ вечінвлъ Мітрополітъ лп вртма mandатвлві гвберпетенталъ ші ал Каполвлві 6. din Capdікіа, — пъ пе паре а фі фвndатъ пе баza Капоапелор, къчі deакъ dорескъ фрацій бъковінені автопоміа бісеріческъ, атвнчі лп аффачеріле лор пентрв алецереа Мітрополітвлві требве съ фіе ліберъ de орі че інфлвінцъ а стъпжніреі політіче, ші свсцінереа ordінеі бине ла ачастъ алецере съ пъ о kondiцioneze de презепца Шефвлві Църії, чі de сфінценіа ші мърітеа внеі асетене аффачері, кътъ есте алецереа а вні Мітрополітъ. Апоі фрацій бъковінені, прекътъ ні се паре поаъ, пъ чітеазъ dрептъ Капонвлъ 6. din Capdікіа, кжnd ръzітжndвсе пе ел zікъ, ка пре Мітрополітвлъ лор съл хіротоніseаскъ вечінвлъ Мітрополітъ, пентрв къ лп ачелъ капонъ се фаче потеніре деспре о Епархіе (ва съ zікъ, деспре о Мітрополіе) лп карea се афлъ Епіскопъ маі мвлці, ші аў ретасъ пвмаі внъ Епіскопъ лп віацъ, сар чеіалалці аў мърітъ, ші прескріе, че аре а фаче внъ асетене Епіскопъ пентрв алецереа ші хіротоніреа Епіскопілор поі алеші. Апоі фрацілор! de че пофтіці, ка вечінвлъ Мітрополітъ съ хіротоніseаскъ лп вртма Mandатвлві гвберпетентатъ пре Мітрополітвлъ вострв? Оаре п'ар фі маі мвлтъ dъпъ dъхвл фръцієтъції, кжnd ацї dорі, ка ачелъ Cinodъ, карелe аў алесъ пре Мітрополітвлъ, съ пофтеаскъ пре вечінвл Мітрополітъ, ка съ хіротоneаскъ пре поі алесвлъ вострв Мітрополітъ? Лпсъ ачестъ вечінъ Мітрополітъ din Австріа пъ ва пвтеа квтеза а фаче ачаста нічі ла mandатвлъ гвберпетенталъ, нічі ла реквізіція Cinodвлві вострв, пъпъ кжnd ачестъ обіектъ пъл веці порта къ лмпребна лнцелецере а adевъратвлві вострв Мітрополітъ din Молdова, (ла ачестъ обіектъ лпкъ пе вотъ лптоарче), къчі алтмінтрелеа фъкжnd аръ вътъта челе маі кардінале ашезъміnte бісерічешті, прекътъ Мітрополіа Карловецвлві ла а. 1774. аў ші вътъматъ ачеле, квтezжnd a пріімі свъ ізрісdікція са пре Епіскопіа Бъковінеі лп вртма mandатвлві гвберпетенталъ. Челалалтъ мотівъ ал клервлві бъковінеанъ пентрв о Мітрополіе есте базатъ пе треі Мънъстірі, каре потъ цінea Епіскопі ші алці dігнітарі бісерічешті пентрв світа Мітрополітвлві. Новъ ачестъ мотівъ пе dъ пвмаі dовada деспре фрвмсеаца чea dінафаръ a Бісерічеі din Бъковіna, dаръ пъ ші фвndаментвлъ капонікъ пентрв лнфііпцареа внеі Мітрополіі рестріnce лнтръ граніціле провінцієі бъковінене. Лп ачастъ категоріе каде ші Бісерікa чea мъреацъ катедрале, ші Нобілімea ортodоксъ бъковінеанъ, карea о алегеазъ клервлъ лпкъ de внъ мотівъ спре спріжініреа dорінцеі сале. Лпсъ вредніkъ e de лавdъ ачea мъртврісіре a фрацілор бъковінені, пріn карea пац. 13. zікъ: de ші Епархіа лор посede авері лпсетnate, тотвші фаца ей лп цепере есте фоарте міcеръ, ші трістъ, кънчі Бісерічеле лор пріn Сате сжntъ de летнъ, нічі, ші фъръ de вазъ; de векі че сжntъ, маі къ се ръсінескъ, ші маі къ пъ сатъпъ a фі лъкашврі але пекънріnсвлві D-zеў. Пентрв лінса каселор парохіале се кіпвескъ Пъсторіі свфлетешті лп вордее, преа адéсе къ пропріетарівлъ лор свб внъ акопереmжntъ, —. Пентрв пецінътатеа dотацієі кадъ o сétъ de Пъсторі лп іспітъ, a чере къ аспріте adетівріле парохіале, ба кжte одатъ a ші асвпрі пре парохіепіі съі къ dъріле Епатрахілвлві.“ Аша dаръ прелжngъ фondвлъ челъ богатъ реліціопарів аре Епархіа Бъковінеі токмаі асфелів de певоі, ка ші алте Епархіі, карe пъ се бъкъръ de внъ фondъ маре. Пре поі пъ пе мвлцътеште нічі чел депребртъ мотівъ adвсъ din тітлвлъ челъ векіъ ал Свчавеі, ші чел поъ dела Кіевъ ші Іпекъ. Челъ dела Свчава пъ пе мвлцътеште, кънчі есте штівтъ, къ пе пвмеле Свчавеі, ка ал вні Орашъ, вnde ера odініоаръ скавпвлъ Мітрополітанъ, лпкъ ші астъзі пвмаі Мітрополітвлъ Молdовеі аре Dрептвлъ історікъ, ші капонікъ. Nъ пе мвлцътеште пре поі маі dепартe нічі есетпвлъ лбатъ dela Кіевъ, Vладіміръ, ші Москва, пентрв къ пе zіче маціstра віецій, къ ла Кіевъ лп векіте аў фост скавпвлъ Мітрополітанъ, карелe сав трапспвсъ ла Vладіміръ атвнчі, кжndъ Прінчіпій рвсієні аў стръмвтатъ решedінца лор din Кіевъ ла Vладіміръ; еар кжnd Москва сав фъкvтъ капітала Рвсіеі, атвнчі скавпвлъ Мітрополітанъ din Vладіміръ сав мвтатъ ла Москва. Ші фііndкъ Москва de Кіевъ есте фоарте dепартe ші лп Літванія ші Полопіа аў ретасъ Кіеввлъ de Капітала църії, ші аколо аў фостъ маі мвлці Епіскопі епархіалі, карії пе Dрептвлъ історікъ ші капонікъ съ певоіа a рестаторнічі векіа лор Мітрополіе; пентрв ачеea пріn реашезареа скавпвлві векій Мітрополітанъ ла Кіевъ, ші лпфііпцареа скавпвлві поъ Мітрополітанъ ла Москва пімікa алтъ пъ сав фъкvтъ, dекжtъ лмпліпіреа Капоапелор Ортodоксіеі поастре деспре вна органіsаре a Іерархіеі din ачеле пърці. Еар маі превртъ че се атінце de апалогіа скавпвлві патріархалъ din Іпекъ къ акvт лпфііпцinda Мітрополіе din Бъковіna, ноі апалогіа ачаста пъ o пріченетъ; ноі din Історіа Скавпвлві патріархалъ din Іпекъ штімъ, къ Патріархвлъ de аколо Арсеніе Чернoевічі аў трекvтъ лп Австріа ла a. 1690. къ маі мвлте мії de фамілії сървешті, къ ел къ лпвоіреа Стъпжніреі політіче аў фondатъ Мітрополіа de астъзі dела Карловецъ, ші къ ла Іпекъ dъпъ ел аў вртатъ алтъ Патріархъ, къ Чернoевічі аў пвтвтъ трече лп пърціле австріаче, ші a пъръсі скавпвлъ съъ, dар п'аў авvтъ Dрептъ a стръмвта din Іпекъ лп пърціле австріаче ші скавпвлъ патріархалъ; къ ачеаста аша аў фостъ, се вede de аколо, къ Чернoевіч, ші вртъторіі лві лп Австріа пврта, ші поартъ пвме de Мітрополітъ, еаръ лп Іпекъ пъпъ ла анвлъ 1767. аша dаръ 77 de анї dъпъ еміграреа лві Чернoевіч аў фостъ пепрервптъ Патріархі, кънdъ адекъ пвтереа тврчеаскъ аў стінс dъпъ рънoсареа Патріархвлві din Іпекъ Самвілъ ачестъ скавпъ патріархалъ лп вртa інсінвацііlорв Фанаріоцілорв din Константінополе. Пе баza ачестві перестврнаверъ адевъръ історікъ пъ пе сфііmъ a зіче: къ Мітрополітвлві Карловцеанъ пъ і се каде тітлъ de Патріархъ сърбескъ, чі dъпъ лмпрежврърiле de астъзі і се каде Мітрополітвлві din Белградвлъ Сърбіеі, карелe есте вртъторівлъ челві dінтжіъ Архіепіскопъ Сърбескъ Савва, карелe аў фостъ лптемієторівлъ Іерархіеі сърбе ші rezideазъ лп провінція паціопале автопотъ сърбеаскъ.

Сібіій 2 Івніе. Лп Nрвл 19 алъ жврналвлві пострв атінсеръмъ лнтрънъ артікvлъ мікъ ші ноі декврцере реставрреі чептвіратвлві ші алъ Маціstратвлві сібіанъ. Ачестъ артікvлъ a датъ апсъ лві „Herm. Zeit.“ a се рескокорі dъпъ обічеівлъ съъ лп Nрвлъ 42 лнтр'внъ артікvлъ лнтітvлатъ „Реорганісацівне, лп карe аратъ, къ алецеріле пъ аў лндестvлітъ нічі лпсвші пе сасі, къ вніврії къ окасівпea ачеаста аў консвпатъ къ ромънії dела Орвштіа пънъ ла Брашовъ, пе лъндъ афаръ нічі Сібіівлъ, къ ромънії съптъ чеі маі пе мвлцътіці, че се dовedеште дестvлъ пріn пвтероаселе протесте але лоръ, къ ачеаста лпсъ требве съ фіе аша, лнтвіъ пентрв къ dорінцеле лоръ пъ се потъ лмпліні, алъ dоіле пентрв къ котесвлъ пацівпеі съсештї аре проблета, a реорганіса пе баza пвнктелорв регvлатіве, къ пъ се поате лмпліні ші аръ фі ші педрептъ, ка лп тоате корпорацівпеле de алецере ші репресептанцъпрекът ші ла маціstрателе ші офіціолателе саксеплandвлві съ стеа жвтътатеа амплоіацілорв din ромънї, кънчі ачеаста пе лънгъ dомпіторівлъ дрептъ de алецере нічі пъ се поате пвпе лп лвкраре, къ деакъ тотвші саў алесъ ічі колеа ші ромънї, ачеаста са фъкътъ пентрв квалітатеа ші лпкредереа, че о аў лнтре алегъторі, іаръ пъ пентрв къ съптъ ромънї, прекътъ саў алесъ ші сасії тот din ачесте мотіве (?), къ къ окасівпea ачеаста лшї еа вое ашї адвче аміnte ші de алецереа сепаторілорв сібіанї, деспре карe адвче маі ла вале o dереоасъ стрігаре a „Телеграфвлві ромънъ“ ші астфелів zіче, къ челе вртътоаре аръ потea форма ла ачеаста вн котентаріъ мікъ.

Е дрептъ къ ромънії съптъ чеі маі петвлцътіці пентрв къ се въdъ ші лп віаца конститvціопалъ пріn інтріціле, егоіствлъ, лнгвстітеа інімеі ші прівілецііле, ла карe се провоакъ пацівпеле колъквітоаре, маі ръў апъсаці, ка кътъ ераў свбт абсолвтістъ ші пе міръвъ кътъ маі поате „Herm. Zeit.“ ші амінті ачеаста фъръ съ рошаскъ пъпъ dвпъ орекі, кънdъ лпсаші вede къ dорінцеле ромънілорв, маі алесъ лп Сібіій пъ сав респектатъ лнтрв пімікa; de че пъ се потъ лмпліні dорінцеле ромънілорв? dоаръ пентрв ачеea пентрв къ ковършескъ къ пвтервл пе сасі, ші се тетъ съ ві абсóрbъ? сав къ dоаръ пъпътвлъ рецескъ пъ аръ фі ші патріа лоръ, чі пвмаі ескісівъ a сасілорв? Dоаръ пъ штіе „Herm. Zeit.“ къ патвра фвndвлві рецескъ пъ равdъ деосевіре лп трактареа локвіторілорв лві, ші dекъ пъпъ акvта сасії сав потвт пвте баza лп педрептъціле лор фацъ къ ромънії не ачеea лнпрежврare, къ реліціа ромънілор пъ a фост прімітъ лнтре челелалте але цереі, чі пвмаі сверітъ, пе че се ва баza астъзі, кънdъ пвтерпікvлъ кvвънтъ енвнчіатъ dъпъ тронвлъ лмпъръtескъ a zdробітъ кътвшеле, лп карe цетеа реліцівпea поастръ пріn песвферінца інімічілорв еї? аў dоаръ еї сокотескъ пе ромънї ші астъзі de хелоці, стрвіні ші фъръ de патріе лп пропріа лор патріе стръмошеаскъ? Фі аръ лпсъ ачеаста пвртаре a сасілорв, сетвлъ чівілісацівнеі, ла карe се провоакъ пепрекврватъ? Фі аръ ачеаста пвртаре dвжmпоасъ ші егоістікъ компатівіл къ спірітвлъ тімвлві, че чере dела о паціе чівілісатъ къ тотвл алтъ пвртаре? Dаръ пе zіче „Herm. Zeit.“ къ D. Котесъ a реорганісатъ dъпъ пвнктеле регvлатіве. Еї бine! Ноі штімъ къ ачесте пъ пе съптъ фаворітоаре пентрв къ'съ фъкvте de поі фъръ поі, лпсъ атвнчі D-пеалві пъ a авvтъ de че сітвла егала лндрептъціре a ромънілорв, ші пъ требвіа съ пвбліче лвтеі ла тоате лптрепріnderіле офічіоасе, къ есте лпсърчінатъ de Маіестатеа Са, ка съ факъ дрептате ромънілорв, кънчі dакъ e дрептате, сав маі пвцin зісъ пвмаі кввіінцъ ачеea, че a фъкvтъ dъпсвлъ, апоі атвнчі пъ штімъ, че ідее аў сасії деспре егала лндрептъціре, деспре кввіінцъ ші дрептате. Апоі ші пе лънгъ пвнктеле регvлатіве пъ аръ фі требвітъ съ віте de кввінтеле Маіестъції Сале, къ аў съ се факъ скітърі adънкъ тъіетоаре. — Déкъ лпсъ ачесте пъ атінгъ сфінценіа пвнктелорв регvлатіве, деакъ ромънії ші лп тімпвлъ de фацъ аў съ се прівеаскъ de сасі ка піште хелоці, тъіерепі, пъсторі квтъ ле zікъ, атвнчea ачеаста съ піо спвпъ еї лп фаца лвтеі ші ноі вотъ тъчea пъпъ атвнчі, пъпъ кънdъ апелъndъ ла жвdекъторівлъ челъ пвтерпік ші непъртініторів — ла опініvне пвблікъ, вот по-

тса вепі аколо, вnde пе ва фі копчесъ ші пóъ вреодатъ о пе еспріма певоіле ші сфериіцеле поастре. Че вра D. Котесъ алта съ цінтеасъ прін ачеаста пъртаре, декътъ съ арате лъмеі, къ сасіі тоате ле факъ фацъ къ пацівпеле челелалте, dar deакъ лъкрълъ есе алтфеліъ, віпа пъ е а лоръ, чі а ачестора, къ паъ бърбацї кълцї, препарацї, дестоінічї de постърі пъбліче.

Фііndъ къ 57000 ромънї фацъ къ 36000 сасї din скавпълъ Сібіълъі аъ черътъ атплоіацї ші dерегъторі пе жътътате, зіче „Herm. Zeit.“ къ dopiнцеле ромъпілоръ пъ се потъ ампліні ші de ачеea пекъпътъпdъ пітіка, аратъ къ аша е dрептъ, ші кътъ пъ, deакъ dвпъ пъререа лъі, dрептълъ пъ се тъсвръ dвпъ пътерълъ ші пътереа фізікъ, чі dвпъ потереа інтелектвалъ, каре ла ромънї dвпъ пъререа лъі ліпсеште. — Еї віпе, фіе ші аша. Dar пъ прекпоаште. „Herm. Zeit.“ тотъ ап арт. ачеста, къ ап Сібіій пъ е ліпсъ de інтеліціпцъ ромъпъ, ші тотъші че респлтатъ възврътъ ла алецере? ші че пътеатъ аштепта, dакъ елъ ціпе прінчіпълъ ачела, къ ромънії пъ се алег, ка ромънї, чі пептръ къ аъ апкредереа алегъторілоръ, апоі dвпъ че алегъторіі съптъ 113 сасі, 3 вигврі ші 4 ромънї, кънdъ віпе ромъпвл ап кandidaцівпе къ сасвл, маі алесъ къ чеі фавориці, оаре алецесева ромъпвлъ? къ мвлтъ маі ларгъ аръ требві съ фіе іпіма съсеаскъ, къ мвлтъ маі маре костополіствлъ лоръ, декътъ съ поатъ, сі ап трепріпde аша чева. — Поате пе denега „Herm. Zeit.“ къ пъ аъ фостъ маі мвлцї ромънї апцї пептръ сътъшіте декътъ чеі патръ? Nъ кredemъ, ші пептръ че пъ саъ алесъ маі мвлцї? Dаръ іатъ къ пе зіче, къ каре а врътъ съ се алеагъ саъ de съташъ саъ de атплоіатъ, ачела а требвіт маі паінте съ фіе посесіопатъ ші съ denвnъ жърътъптвлъ de четъцеапъ. E. dрептъ, ап съ поі штімъ, къ ла сасі пъ саъ пъзітъ пічі ачеаста регвлъ, ші къ саъ фъкътъ ші ачі тотъ фелвл de абатері фъръ съ казъ ап окіі чеі de ржсъ ал лъі „Herm. Zeit.“ пептръ къ ші пмпеа ші кацітвлъ е ап тмпа сасілоръ, ші de ачеea таіе кътъле плаче. Dar съ лъсъмъ, къ ромънії пъ аъ атъта інтеліціпцъ, къ съ се поатъ ампліні къ еа жътътатеа din корпорацівпеа репресептаптъ ші алегътоаре, апоі жътътатеа атплоіацілоръ ап маціstrate ші офічіолате, кътъ зіче „Herm. Zeit.“ оаре пъ аръ фі черътъ атвпчі кввііпца, съ пъ зічетъ dрептатеа, дела о паціе чівілісатъ, кътъ е чеа съсеаскъ, ка рекпоскъпdъ прінчіпвлъ егалеі апdрептъцірі, съ іа прівіпцъ ла інтеліціпца ромъпъ апстратъта, апкътъ есте ші съ о фіе апdестълітъ, ші апоі съ се арате лъмеі, къ штіе прецві ап отеніте ші ап колъквіторіі съі, карі орі кътъ прін кввжптвлъ ампъртескъ съптъ акята апdрептъціці ла тоате, чеea че е de прецвітъ. Dar еї че фъкъръ алесъръ ап сътъшіте 4 ромънї ші кътъ зіче „Herm. Zeit.“ пъ пептръ къ аъ фостъ ромънї чі пептръ къ авеаъ кваліътъці ші апкредереа алегъторілоръ, везї віпе а сасілоръ прекътъ са ші doведітъ прін місівпеа, къ каре іаъ фостъ апсърчінатъ! — Din чеі доі ромънї, че аспіраъ маі de парте, вnвлъ се кandidъ, іарі алтвлъ пъ са пріміт пічі ап кandidaцівпе, къ тоате къ пъ ва пътеа зіче пічі вп сасъ, къ пъ аръ фі ші елъ атътъ de кваліфікатъ, кътъ съптъ сепаторіі, пре карії іаъ алесъ. *) (Ва врта.)

*) Токтаі авзімъ, къ D. Рошка, каре пъ се алеасъ de сепаторъ, есте denвmітъ de секретаріъ ші апсърчінатъ къ інспекцівпеа Съліштеі. Noі кredemъ къ D. Рошка ва шті ка ромън, че е даторіъ пацівпеі сале.

Вале ап 19 Маіъ 1861.

Астъзі ла 3 оаре dвпъ атеазі фъ черчетатъ сатвлъ постръ de вnъ фокъ гроазпікъ, каре ап скъртъ тімпъ ашіа саъ лъцітъ de таре, апкътъ пічі вnвлъ пъ маі авеатъ сперацъ de скъпаре; ажторівлъ челъ грабпікъ апсъ алъ фрацілоръ din вечіпеле сате, кърора ле адвчетъ мвлцътіта чеа маі маре — апкъ пе зіоъ аъ пвсъ ставілъ ачестъі елементъ апфіоръторіъ, каре аъ префъкътъ ап чепвшъ 50 de касе, dinпревпъ къ челе din жървлъ лоръ, доі прънчі de кжте 3 апі апкъ ш'аъ сфършітъ віаца прін фокълъ ачеста; кавза апрindерії аъ фостъ пегріжеа; къчі dintro шъръ аъ ешітъ фокълъ, вnde вnъ копілъ аъ вмблатъ къ летпвше de апрінсъ. Dee Dzeъ ка оаменіі пострії ап вііторіъ съ се апгріжеаскъ маі віпе de фокъ!

Вnъ Вълеапъ.

Ромосъ 25 Маіъ. D. Ніколае Гвта а дървіт пептръ С. Бісеріка поастръ о кandiлъ фрвтоасъ de арцінтъ. Преоцітеа ші кратороіа бісерічії се веde даръплъкят апdеторатъа мвлцъті пвбліче D. Дървіторіъ ап пвтеле аптрецеі авште бісерічештї рогъпdъ пре Dвmпezъ пептръ съпътатеа лъі.

Преоцітеа ші кратороіа С. Бісерічї греко-оріептале din Ромосъ.

Орештіе 20/8 Маіъ 1861.

Дакъ вртарімъ къ атенцівпе пашівріле de ромънї фъкъте ла окасівпеа проаспетеі реорганісърі а Комітателоръ ші Скавпелоръ, апоі вепімъ ла конвінцере, къ поі пъ сжптемъ ап градълъ ачела аппаінтацї ап практікъ de а пе фолосі пе кълі песінчері de фавореа dрептърілоръ, ап каре съптъ конлоквітоареле пацівпї перомъпе.

Dintre маі мвлцї лвптъторі, се фіі сігвръ фіе лвпта de орі че соіъ, къ ачела ва къdea сакріфічъ, каре ва квпоаште маі пвцінъ апвкътърiле контрарілоръ сеі ші тотdeodатъ ва ші авea чеа маі пвцінъ рътіпъ ап апвкътърі рафінате спре ажвпдереа цінтеі.

Дакъ поі ромънії пъ съптемъ adепацї de ръфінърііле de каре с'аъ фолосітъ конграрії ла реставрърі, пъе пічі о дерогаре пептръ поі, dar е о dавпъ, къ атъ ремасъ маі песпе тотъ педіпафаръ.

Се поате пресвпне къ органісърiле ачестеа съптъ вп че пътаі de жоі пъпъ маі апоі, ва съ зікъ іар пі се ва da окассівпе кътъ маі кърпdъ а маі лва парте ла асетепеа реорганісърі. Оаре съ пъ пе фіе поаъde пічі вп фолосъ пъцънііле поастре дела реорганісърiле треквте ла челе віітоаре? еъ кredъ къ da.

Е къ пепътінцъ ка чіпеваші се фіе фостъ de фацъ ла тоате реставрърiле, карії маі тотъ катъ пе ачелашї тътпъ аъ dекврсъ, ші тотвші dopімъ, ші е ші трібвінцъ імператівъ ка despre тоате съ авет къпосчінцъ.

Ачеастъ din вртъ піо пътетъ кънтіга din зіаре, апсъ пътаі ашіа, dакъ ачелора се ва котвпіка кврсвлъ лвкрърі.ор; dечі а лъса пе котвпікатъ вр'о парте сеаъ алта а асторъ лвкрърі, аръ апсетна а детраце ромънілор de атътea ері окасівпea de a ап-въца маі мвлтъ пе вепіторіъ.

Ам цінъ ашіа даръ de стрънса даторіъ пацівпалъ а котвпіка dекврцереа лвкрърілор реорганісърії Скавпвлві Орештіеі, ап кътъ ачелеа din пропріъмі есперіепцъ ті с'ъ квпоскътс.

Ап 2. Апріліе а. к. с'аъ лъцітъ о фаіта катъ апъdвшітъ — inъdвшіt къчі се кат околея din партеа счівтъ ка ромънії съ пъ авзъ къ пе 4. сеаъ 5. Апріліе а. к. ва сосі Комісвлъ Салmen dела Віепа ла Орештіе къ апсърчінареа de a реорганіса фondвл реціъ.

Вnіі, маі къ сатъ Сашії апші da тоатъ сілінца de ші пътаі кат пе вліцъ а пе фаче съ кredемъ, къ Комісвлъ пътаі ва трече прін Орештіе ла Сібіій, ші къ реорганісареа Ск. Орештіеі о ва ап-трепріnde пътаі ла вртъ, пекътъ адекъ ачестъ орашіъ стъ ші ап Шематіст апложітъ.

Dar поі ромънії темъndвпе къ прін ачеаста се пъ фімъ пътаі атъціці спре а пъ пе прегъті, ші се пе афле къ кandілеле пе апрінсе пе крезъndъ къ Комісвлъ пъ ва ап-чепе реорганісареа ап фondвлъ рец. de аічі, іар despre алтъ парте везіndъ поі къ Сашії се тотъ адвпа, ші адекъ катъ пе аскvпсъ, мергъndъ іеі кіаръ ла ап-вечінатвлъ Сатъ Ромосъ спре консвлтърі, пътаі декътъ атъ ап-чепът de неат адвпатъ ші поі, спре а пе ап-целеце, къ че ар фі de фъкътъ.

Dвпъ че неатъ котвпікатъ ідеіле ші пъреріле ап пріma адвпаре с'аъ афлатъ а фі de трібвінцъ а ап-віта бърбацїі ші de прін Котвпеле Сътешті цінтоаре de скавпвлъ Орештіеі, ші пъпъ атвпчіа а маі medita, апоі ап-тро Конферінцъ маі комплетъ съ се статореаскъ че ар фі de врматъ, прекътъ с'а ші ап-тетплатъ.

Ап зіоа врмътоаре адвпъndвпе іаръ ап Каса парохіалъ de аічі, кат 60. інші фііndъ тоате класеле din Скавпъ репресептате, с'аъ лватъ ка обіекте de пертрактаре, ап-требъріле: оаре кът сар пътеа афла тепоареа інстрвкцівпеі Комісвлві? dакъ поі ромънії пъ съптетъ ап-штіінцацї decпре вепіреа ші ацепdеле лъі, съ лвътъ парте саъ пъ? ші ап касвлъ dінтъіъ Кътъ? & &.

Фііndъ адвпъріле естеа челе dінтъіъ de 12. апі ап-коаче, пъреа къ ератъ атецінді de Comпъ ап-къ; пъреа къ ап-свші пвці крезї къ п'аі de а те теме de вр'о пътере, каре съ те dвдвіе акасъ, ін-пътъпdъ къ de че с'а фъкътъ адвпара; ап-тро ачеіа вніі dintre маі інтелліцепді аъ цінътъ квввнтърі, ап каре с'аъ аміптітъ ші ачеіа, къ фіервлъ требве ап-тінсъ пъпъ е калdъ, къ авемъ de а пе фері de indіферептістъ ка се фімъ феріді ші de блестъмвлъ постерітъцеі, къ de мвлте орі пе вепеа ші поа а імпвта стрьвпілоръ поштрії пепъсареа ші лашітатеа къ пъ пеа кроіт алтъ соарте ап-къ пе атвпчі пе кънd рввлъ ера ла ап-чепътъ, ш. а. пвцінъ тімпъ, ші ептвсіаствлъ паціопалъ ера ампіегатъ.

Апоі пътаі декътъ с'аъ ап-чепътъ десбатеріле фіреште фрвпзърindвсъ пвпкт. регвл. Шематістеле векі (къчі акята ашї маі вітасъ отвлъ de сістема аптіmарчіалъ) ші патептеле ші ordінъцівпеле етапате дела 20. Октомвріе ап-коаче. Ла фіпеа десбатерілоръ с'аъ ап-сърчінатъ вnвлъ dintre поі а зъгръві копклвзвл ап-целецерілоръ пóстре ап-тро форт аша, кътъ ачелеа съ се зікъ, ші апоі се ісе dee ші ап-тро копіъ Баропвлві Салmen.

Конферінца аста апоі с'аъ ап-кеіатъ, dвпъ че маінаінте ші аъ маі ап-шіаратъ ап-тр'о лістъ Інтеліgенціа пептръ фвпкцівні, ші Indівізі пептръ Котвпітетвлъ оръшапъ.

Ап зіоа врмътоаре с'аъ адвпатъ ап а 3. Конферінціъ ромънії, ап каре с'аъ чітітъ ші прііmітъ къ впапітітате de вnъ врмъторіълъ проіектъ de квввнтаре кътръ Баропвл Салmen. (Ва Врта).

Ungaria Pesta in 7 Iun. 1861.

(Incheere.)

Cs. In 3. Iuniu a vorbitu anteiu D. Pap Janos. O vorbire frumoasa in feliulu seu, si precalculata pentru aplaudari, — din dacestea a si avutu parte. Cuventarea aru fi bine publicata toata si romanesce. D Pap vorbeste numai in treba nationala, si dupa ce dice, ca nu póte desparti romanulu de patriotu, continua mai departe „se nu cugete nime in patri'a acésta, ca interesulu romanului din Ungari'a aru fi altutu decatu a Magiarului, dóra pentru aceia ca séu natiunalitatea, séu limba séu religea iaru fi fostu catu de putinu apasata prin magiarismu, — si caci amu avé eclu mai put nu pretestu a fi cu niste simtieminte contrarie in privinti'a magiariloru. etc. etc. si in fine o incheia asia: Pe acestu poporu romanu 'lu recomendu eu atentiunei natiunei magesre, si a casii acesteia cá representantiei tierei. Garantarea pretensiuniloru nationale celoru sanetóse ale acestui poporu romanu, implinirea dorintieloru acestui poporu romanu pe bas'a libertatiei comune si a egalei indreptatiri, intarirea autonomiei bisericesti a acestui poporu romanu, spriginirea preotîm i celei serace inse de ome-

nia a acestui poporu romanu, si ajutorarea cultivarei acestui poporu romanu, aru pastra unu astfeliu de poporu pentru tiéra, care fericirea si bunastarea nu si o aru cautá intraltu locu decatu acolo, unde o póte afla, adeca in Ungari'a, care in bine si in reu aru trage la olalta cu magiarulu, si care si'aru aflá tóta glori'a, pentru binele patriei comune a trai cu magiarulu decumva se póte, seu decumva se cere a muri cu densulu.„

Dupa densulu a vorbitu D. Misiciu, care dupa ce pleda fórte pe lungu pentru resolutiune, vine si la caus'a nationalitatiloru, — care pasu din vorbirea D-sale, asemenea aru fi de doritu se se publice dupa gazetele magiare, si romanesce. —

D-lui dice intre altele: „Domniloru eu nu tienu intrebarea nationalitatiloru de fetulu reactiunei, ci de fetulu spiritului tempului. Cumca reactiunea le a folositu pana aci, e fapta, cumca iaru placé se le folosésca si adi, éra e fapta, dar cumca toate incercarile reactiunei voru cadé de asta data anca e fapta. Reactiunea amagindu pe natiuni, s'a folositu de cestiunile nationalitatiloru, numai cá in urma se le apese precumu s'a si intemplatu, noi inse le vomu resolvi, ca trebue se le resolvimu. Viitoriulu e a natiuniloru libere, asiadara libertatea nu se poate desparti de nationalitate. Care voieste se garanteze viitoriulu libertatii, trebue se po'tésca si garantarea viitoriului nationalitatiloru. Eu vréu se facu Ungari'a libera prin natiunile ce o locuescu, pe acestea libere prin Ungari'a; pentru aceea poftescu, cá cestiunea nationalitatiloru se se resólve pe o basa indestulitóre si incatu incape cu integritatea tierei cea mai lata. etc. etc. miaru placé cá in aceea ce se va tramite in susu se spunemu espresu, cumca diet'a se vá ingrigi si despre biserec'a romaniloru ortodocsi, despre provederea acestei cu episcopi romani, despre preotii, invetietorii si scoalele nóstre; carii de seculi ascépta imbunatatirea sortii loru. etc. etc. etc.

Siedinti'a din 5. Iun. asemene fu una dintre cele mai interesante pentru noi. D-lu Ioane Popoviciu — Desénu, alesulu cercului Radnei erá verificatu de 2. septemani, dupa verificare inse sosi unu protestu din partea catorva persoane, intre dansii unu preotu serbu din comunitatea romana Sabadhely cu numele Petroviciu, cari se dau de alegatorii cutarui Advocatu din Aradu Csemeghy. Unu protestu nerusinatu, plinu de nesce invective indreptate in contra persoanei alesului mai multu de catu in contra legalitatii alegerei. Cerculu Radnei alesesa dintru inceputu pe D-lu Petru Cernoviciu de ablegatu, acesta insa fiindu alesu si in alte locuri prin serbi a multiemitu de Radna si acolo s'a intemplatu alegere noua D. Cernoviciu a intorsu increderea si onórea, ce i o facura romanii cu aceea, ca amblandu din satu in satu cu Advocatulu seu Csemeghy — care intre noi fia dîsu e unu ovreu botezatu — si peste voia romaniloru l'a recomendatu se'lu aléga in loculu seu, afara de aceea n'a crutiatu neci bani neci ostenele, tóte medilócele a intrebuintiatu numai cá se reésa invingatori. Asta e mutiamita D-lui Cernoviciu, si cu asta s'a stricatu pentru totu deauna la romani, si cu densulu din preuna si cativa romani, cari a fostu destulu de slabi la sufletu lasanduse a se face unelte le lui Cernoviciu, de cari ne pare fórte reu, inse n'avemu ce face. Pung'a si cativa ómeni cumperati din alui Cernoviciu au lucratu pentru Csemeghy, — romanii au fostu destulu de cuminte de au mancatu si beutu pentru sanetatea D-lui Cern. pana in momentulu din urma, la votisare inse s'a dusu acolo unde ia trasu anim'a, si Csemeghy n'a capetatu neci unu votu. Dupa acésta rusine cumplita se punu cativa din cumparatii lui Cern. si tramitu unu protestu la dieta, si ceru, cá se se nimicésca alegerea lui Popoviciu. 1-o Pentru ca la alegere s'au comisu illegalitati, ca in comunitatea Szabadhely s'a inchisu drumulu de tiéra cu unu lantiu, cá alegatorii lui Czemeghy se fia impedecati a merge la loculu alegerei, si 2-o ca alesulu n'aru avé calitatile cerute etc. etci aci se slobodî la nesce personalitati de care nu unui Csernoviciu, Csemeghy si Consorti, ci celui din urma tandleru aru trebui sei fia rusine ale aduce pe tapetu in o dieta. Comisiunea verificatóre pre langa tóte, ca avea la mana unu atestatu dela comuna Liberian'a (Szabadhely) romanescu subscrisu de 180. alegatori, prin care tóte scorniturile de mai susu erau demintite, nu sciu din respectu catra D. Cernoviciu, séu dóra éra informata de nesce corespondintie reutacióse a jurnaleloru magiare, destulu ca a fostu destulu de nedrépta asi da opiniunea, cumca se se tramitia o comisiune care se incvireze lucrulu. Acumu se fi vediutu pe romani cumu sarira unulu dupa altulu *) DD. Vladu, Mihály, Fauru, Maniu, Buteaunu, I. Pop. Pop'a si Babesiu, toti combatura cu tóta energi'a opiniunea comisiunei verificatóre, esprimandusi parerea de reu si mirarea cumu a potutu susatins'a comisiune a da crediemantu aceloru persóne care prin atestatuiu Szabadhelyeniioru snntu vaditi de ómeni cumperati a lui Cernoviciu, unde minciuna se póte prinde cu man'a, ca e lucru de risu a crede cumca prin unu lantiu s'aru poté inchide drumulu de tiéra, si ca chiaru intemplanduse acést'a cei ce aru voi naru poté merge pe altu locu acolo unde au voia, etc. etc. se ordoneze incuisitiune, etc. etc. si poftescu cá Popoviciu se se verifice. Au vorbitu si dintra magiari cativa in intielesulu acest'a, si uumai aceia, dela carii romanii neci candu n'aru fi asceptatu b. Eötvös (sic!) si Kazinczy au vorbitu in contr'a. Venindu treaba la votu, Popoviciu fu verificatu cu o majoritate insemnata, éra D. Eötvös care se vorbesce ca senguru aru fi propusu si spriginitu in comisiunea aceea ce s'a urmatu, capeta prin asta o lovitura careia asemene D-lui de multu nu a esperiatu. Ve asigurezu DD-loru ca romanii catu suntu de putînei, candu facu causa solidara din ceva, insufla respeptu in tóta diat'a, si reesu invingatori, ca pe cumu se vede de frecari nationale se ferescu parintii patriei mai tare decatu de ori ce, nearu placé numai ca in astfeliu de lupte se vedemu si pe romanii din partea stanga luandu parte', caci pana aci nu ne pré potemu lauda. — Astadi se va incepe desbaterea adresei in merito. —

*) Bravo! se traiasca deputatii nostrii. R.)

Pesta 14 Iuniu n. 1861.

Cs. Adeverat'a lupta constitutionala a representantiloru romani dela diet'a Ungariei se incepu numai vineri in 7 a. l. c. adeca candu se incepu desbaterea d'in puntu in puntu a proieptulu de adresa depusu pe més'a Casii representantiloru pr'in renumitulu Deák. Vineri se incepura dara desbaterile adresei, si oamenii superstitiosi tienu ca vinerile suntu dîle nenorocoase, mai scie si Ddieu ce o se mai aduca si aceast'a asupr'a capului nostru, destulu ca de o camdata n'avemu pré mari sperantie de o indestulire totala, ca fratii magiari chiaru la pasiulu d'anteiu se aretara pré cerbicosi, pré ne toleranti. — Nu voiu se tienu pe cetitori in asceptare pana ce v'oru ceti totu decursulu desbateriloru, cá se scie resultatulu, ci le spuiu innainte, ca: representantii romani pelanga toate ca se luptara cá leii, ca aperara interesele romane cu unu curagiu si o perseverantia rara, cadiura cu toate amendementele loru, cu toate modificatiunile ce d'in puntu de vedere romanu poftira cá se se faca in adresa!

Acum'a dara me voiu incercá a descrie pe scurtu desbaterile ce urmara in decursu de o septemana in privint'a aceast'a.

In 7 a. l. c. dupa ce se facura cateva modificatiuni de interesu generalu in adresa, ajunsera la puntulu alu 4 care suna, asia: „Összegyültünk mint a magyar nemzet Képviselöi“ (neamu adunatu si noi cá representantii natiunei magiare:)

Maróti János propuse, cá in locu de „a magyar nemzet Képviselöi“ se se puna „a magyar országi nemzet Képviselöi“ (representantii natiunei tierei unguresci) éra.

Dlu Georgiu Pop'a facu urmatoarea propunere:

In loculu cuvinteloru: „Magyar nemzet Képviselöi“ eu dorescu aplicarea cuvinteloru: „magyarország népképviselö i“ (representantii popoareloru d'in Ungari'a) caci in Ungari'a locuescu mai multe natiuni, si ori si care d'in natiunile acestea pretinde adi se poate dice cu o zelotipia cá cuvintele „natiune,“ „nationalitate“ „egalitate“ si la densele se se aplice. Eu dorescu si pentru aceea primirea cuvinteloru: Magyar ország népképviselöi,“ pentru ca Articolulu V. 1848, carele vorbesce despre Dieta, se esprima astfeliu, — si de cumva o se remana testulu: „Magyar nemzet Képviselöi,“ atunci natiunile cele nemagiare, voru vedea intru espresiunea aceast'a ignorarea s'a, care ignorare cu atat'a va casiuná mai mare sensatiune, cu catu legea neci unde nu vorbesce de diet'a nationala si de ablegatii nationali; ci vorbesce de diet'a tierei (Országgyülés,) si de ablegatii popoareloru.

Kalanz Pal: Eu partinescu propunerea antevorbitoriului meu, se punemu: „Magy. orsz. népképviselöi“ inse nu pentru ca dóra miaru fi frica de esprimarea cuventului „nemzet“ ca in aceasta patria numai o natiune esista. etc. etc. D. Mihali partinesce propunerea Dlui Pop'a, precumu si D. Ios. Papu, provocanduse la legile d'in 1848. Besze János sustîne testulu. Aci apoi se ivi unu oratoru teneru in dieta, inse cu o elocuentia si o maniera impuitoare. Dlu Vasiliu Buteanu d'in Chioru, care sprijinindu propunerea Dlui Pop'a, intr'o vorbire scurta, inse foarte frumoasa si meduoasa (vedi „sürgöny“ Nr. 131) arata fratiloru magiari, ca „bas'a cea mai sigura a libertatii si fericirei patriei comune nu poate fi alta decatu increderea natiuniloru in olalta,“ increderea e uniculu portu, prin care potemu pluti in valurile volburoase ale acestoru tempuri viforoase, si potemu dá peptu cu periculii ce ne amenintia, increderea, fara care si coroan'a domnitoriloru e seraca e uniculu limanu, la care ajungandu ne potemu inbratîsia fratiesce, si intindîndune dreapta cu siguritate, neci candu nu ne obosimu, aceast'a inse ni o potemu cascigá, numai déca in toate lucrarile noastre vomu procede strensu dupa perfect'a indreptatire egala, si pentru'aceea se nu damu ocasiune, de care folosinduse cineva se poata dîce, cumca natiunea magiara nu vré se recunoasca alta natiune in Ungari'a. etc. Cá se fimu mari dara, trebue se cascigamu increderea celorulalte nationalitati eu d'in partemi ve incredintiediu, ca decumva interesele romaniloru voru fi indestulite asia precumu pretinde tempulu si dreptatea naturala, atunci spre innaintarea binelui comunu, totu romanulu e unu muru ne ocupabilu.“ — Vorbirea aceast'a se parea ca i cascigase pe parintii patriei, celu putînu de pe fetiele loru se vedé o multiumire, inse mai multu ne strica unu serbu Ignatovits Iacobu, care in contra convingerei si voei alegatoriloru sei intari, ca in Ungari'a suntu nationalitati mai multe, inse natiune politica numai un'a este, a magyar nemzet. Lui i secundara apoi mai multi, inse neci unulu nu fu asia fara tactu, fara cumpetu si fara

sfiala, ca unu Armeanu alesu de romani capacitati cu acovita si cu fokosie, acestu Domnu e.

Vertán Endre (siede in dieta tocma langa D. Pap Iános) alesulu cercului Ceic'a in comitatulu Biharei, pentru care parochulu localu D. Venteru si a pusu capulu, pentru care doi preoti romani cu numele Ioanu Damianu d'in Rotaresci, si Eutropiu Papu d'in Spinusiu aflara cu cale a scrie unu laudatoriu (testimonium paupertatis) in Pesti Hirnök Nr. 68 in care laudandu calitatîle si patriotismulu alesului loru, si batura jocu de candidatii romani, numindui de belitori si reactionari. (Doamne iértale ca nu sciu ce facu! ca eu stau bunu ca ddloru nu au sciutu ce lea ascernutu alesulu loru pentru subscriere, ca nu sciu atat'a unguresce) si in fine pentru care chiaru si damele anca si au intrebuintiatu influinti'a, cá se poata fi alesu (avemu la mana o epistola a Domnisioarei romane Nina Popoviciu d'in Holodu, scrisa Dlui Farkas parochu in Rogozu, o epistola foarte curioasa in feliulu seu, se incepe cu „Az oláh csak oláh marad" scl. si 'lu amerintia cu influinti'a D. ei, decumva, nu va conlucra, cá se fia alesu Vertanu) Dlu Vertanu dara se scoala, si cu o arogantia demna de soiulu seu, danduse de alesulu unui cercu romanu ataca pe representantii romani, 'i demintiesce, ca ei nu reprezenteaza voi'a si interesele poporului romanu, ei si toata inteliginti'a romana voescu se duca poporulu in retacire, idei de astea separatistice (dupa mintea Dlui) se ivescu numai in creerii celoru ce viseaza o Daco-Romania, ca acestea sunta numai nesce tendintie periculoase ale unoru romani invescuti in metasa si vestminte de panura (posztó) inim'a romanului invescuta in sumanulu celu duru inse, e buna, nestricata, Dlui si a comunicatu program'a cu alegatorii, care sta numai d'in 3 cuvinte, adeca, a fire „omu de omenia," (asia dieu!) patriotu (ce conceptu falsu de patriotismu!) si magiaru adeca liberu, (ca si cumu numai magiarului iaru placé libertatea), alegatorii lui l'au priceputu, si numai cá atare l'au alesu, romanii nu dorescu alta decatu se fia liberi si magiari, cunoasce ehu neajunsele si dorintiele poporului romanu, ca si Dlui se trage d'in unu soiu (faj.) care nu e magiaru (serace romane fiulu lui Traianu la ce mai ajunsasi, ce semeni ai!) pentr'aceea protestéza deadreptulu (egyenesen tiltakozom) in contra tendintieloru representantîloru romani, caci poporulu romanu nu le doresce.

Nu potu insirá aci toate incriminarile si injurarile ce a incarcatu D. Vertanu asupra intielegintiei romane, vomu vorbi despre Dlui mai pe lungu in numerulu viitoriu, — aceea inse nu pociu se o tacu, ca portatea intregei diete manifestata sub decursulu acestui cuventu scandalosu, a fostu foarte nematura, si nu ne da destule sperantie de o buna vointia, caci toate espresiunile acele pseudo patriotice, si dejositoare de intielegintia romana erau primite cu celu mai mare entusiasmu, si chiaru cu aplaudari cá in teatru, aceasta portare dîcu m'a pusu la cugetari. Tempulu era cam innapoiatu si multi d'intra romani fara cá se fi cugetatu ca desbaterile anca in diua aceea voru ajunge pana la puntulu de cérta, se indepartase, si asia remase D. Vertanu nerefutatu pentru astadata.

Pentru romani mai vorbi D. b. Simonyi Laios. care de cate ori a cuventatu pana acuma incepandu d'in comitatu (Aradu) pana in dieta, totdeauna a partinitu pe romani, care si pricepe si chiemarea de legislatore, daru si detorinti'a catra alegatorii sei mai bine decatu Vertanu, Domnulu Simonyi dîce dara, ca pentru inconjurarea a ori ce presupuneri si neconvielegeri, pentru multiumirea celorulalte nationalitati, doresce ca propunerea dlui Pop'a se se primeasca. Dupa o desbatere lunga si infocata in fine vine lucrulu la votisare, si aci remasera nationalitatîle in minoritate, romanii perdura anteia lupta.

Dupa aceasta bataie constitutionala tienura representantii nostri anca vineri la 5 oare conferintia la Il. D. Gojdu, in care si impartîra rolele pentru dîlele urmatoare si se otarî a se tienea intru toate o solidaritate, (la asta conferintia n'a fostu de fatia DD. Iura, Manassy, Murgu, Pap Iános, si Bic'a, cestu d'in urma s'a spariatu odata de ultraismulu celorulalti romani, si de atunci nu mai are voia se vina in conferintie.)

Sambata in 8 la puntulu alu 8lea propuse Contele Karoly Ede cá spre multiumirea nationalitatîloru nemagiare, si spre indepartarea a ori ce zelotipia de nationalitate, in locu de cuvintele „nem magyar szempontból, nem magyar érdekek szerint" (nu d'in puntu de vedere magyar, nu dupa interese magiare) se se puna „nem hazai szempontból, nem hazai érdekek szerint (nu d'in puntu de vedere patrioticu, nu dupa interesele patriei:) asemene si romanii dedera unu amendementu colectivu subscrisu de DD. Vladu, Bogdanu, Popa, Ios. Papu *) Buteanu, Pascu, Babesiu, Maniu, si Ioane Popoviciu, in care afara de propunerea lui Károlyi, erá si aceea, cá in adresa peste totu unde vine „Nemzet" (natiune) se se puna „Ország" (tiéra). Amendementulu acestá colectivu facu mare sensatiune in dieta.

Szalay dice ca aru fi o mare calamitate, decumva ori ce espresiune aru da ansa spre desceptarea intrebarei nationalitatiloru, desbaterile se aiba mai multu principii naintea ochiloru decatu vorbe si cu atat'a mai vertosu, ca proiectulu lui Deak a cascigatu pana aci placerea Europei.

Kalanz Pál: Decumva tóta espresiunea aru sterni fric'a nationalitatiloru nemagiare, apoi adi mane n'am mai cutediá a dice neci cuvintele „Magiar Orszag," „Magyar" etc. si amu fi siliti se ne negamu ins'asi nationalitatea nóstra; nationalitatile nemagiare aru trebui se se considereze pe sine celu putinu de membrii natiunei politice magiare etc.

Klauzál: Representantii romani s'aru potea convinge despre aceea, cumca intrég'a Casa e insufletita de dorinti'a a indestuli pe nationalitati, inse cuventulu „patria" nu e asia caracteristicu cá „natiunea," sub acést'a natiune inse se intielegu toti locuitorii Ungariei fara diferintia de relege si nationalitate.

Bogdanu: Onorat'a Casa trebue se fia cu bagare de séma la aceea, ca romanii candu pasiescu pe tapetu cu astfeliu de pretensiuni, nu facu alta decatu 'si implinescu cea mai santa detorintia patriotica, caci ei cá fii unei natiuni ne magiare sciu mai bine ce urmari potu avé asfeliu de cuvinte, care se potu esplicá in mai multe intielesuri, ei sciu mai bine ca inimicii comuni ce arma puternica potu face din cuvintele acestea, si pentr'aceea consciinti'a le demanda cá pe aceia caroru le voiescu totu binele, sei faca atenti la tóte periclele. etc.

b. Eötvös inse le pusa capacu la tóte. Dlui dice ca legile din 1848. a recunoscutu drepturi egale pentru tóte nationalitatile, si diet'a de astati are chiamarea se le aplece in pracsa, pentrn ce Dlui va si depune pe més'a Casei unu proiectu de lege in cestiunea natiunalitatiloru. De altmintrea Dlui cunósce civi agali si mai multe soiuri de popóre (népfajok) natiune inse numai un'a magiara (sic!). (Intr'adeveru dupa articulii cei frumosi publicati prin „Pesti napló," ne a surprinsu asta dechiaratiune a domnului Baronu, si acuma vedemu ca D. Kafka din Beiusiu — care a disu „ca se nu viseze romanii aceea, ca dóra acestea tóte s'aru implini, ast'a e numai politica, ca se momésca pe romani, si sei insufletiasca pentru caus'a magiara" — la priceputu mai bine de catu noi.)

Vladu: Scimu noi ce e diferinti'a intre natiune genetica si natiune politica, si tocma pentru ca in limb'a magiara nu este alta numire pentru cea genetica, si alta pentru cea politica, nationalitatile nemagiare totdéun'a suntu ingrijate si vedu unu periculu pentru sine, candu vinu sub nume de „magyar nemzet," aceea inse nu afla cu cale cumca Cas'a se devina in o astfeliu de inversiunare candu iesu romanii cu nesce pretensiuni asia ne vinovate cá astea, representantii romani a datu destule dovedi de patriotismu atunci, candu a primitu asuprasi postulu acestu greu, candu nu sau retrasu de a dá mana de ajutoriu magiariloru in deslegarea acestoru probleme de viétia, in nesce tempuri asia grele cum suntu astadi etc. etc.

Venindu intrebarea la votu, maioritatea fu pentru delaturarea amendementeloru, si romanii perdura a dou'a lupta gloriósa.

Luni in 10. l. c. dede Dlu Sigismundu Popoviciu unu amendementu, in care doresce ca in puntulu 31. unde e vorb'a de nationalitati, in locului puntului din urma se se puna: „Akarjuk törvényben Kimondani, hogy hazánkban valamint kiváltságos osztály nints, ugy ne legyen kiváltságos nemzet sem" (voimu se enunciemu pr'in lege, ca in patri'a nóstra precumu nu este clasa privilegiata, asia se nu fia neci natiune privilegiata) motivandusi propunerea cu parerea de reu, ca cestiunea nationalitatiloru numai per tangentem vine in proiectulu lui Deák, — in patria e ne incunjuratu de lipsa ca toti se fia egali, cá toti sesi iubésca patri'a asemene, si ce e contrariu principiului acestuia trebue delaturatu din legi, si pe bas'a perfectei indreptatiri egale se damu nationalitatiloru totu ce incape cu integritatea teritoriului si independinti'a tierei.

Branovátzky (serbu) partinesce pe Popoviciu, inse pentru natiunea sa (statatóre din 1,000,000 de suflete!!! mare e obraznici'a unor'a totusi!) se se recunósca mai multe drepturi decatu pentru celelalte, ca serbii au si privilegii, si n'aru fi dreptu cá ei se capete numai catu cei ce n'au dreptu istoricu. —

Faur tiene o vorbire fórte importanta si frumósa (vedio in „Sürgöny" Nr. 133.) in care desvólta cestinnea nationalitatiloru cu o logica rara, si sanetóse, — dice intr'altele: „Eu tienu cestiunea nationalitatiloru de calcaiulu lui Achile a situatiunei nóstre, dupa a mea parere dela norocós'a deslegare a acestei cestinni aterna, se nu dicu mai multu aceea, ca Europei decumva voesce se ne iee in socotinti'a, amiciloru si inimiciloru se 'i potemu dice cumca noi 15. milióne insufletiti toti, de unulu si acelasi interesu, suntemu in stare a corespunde chiamarei nóstre mai bine, decatu ori care dintra ei; etc. Despre aceea cumca cestiunea nationalitatiloru e o intrebare de interesu comunu, má de viétia, credu ca nime nu se indoesce in cas'a acést'a. Principiulu nationalitatiloru e unu principiu adi, cumu a fostu principiulu Crescinatatii, a religiunei, si a libertatii, eu si pe acel'a cá pe ceste din urma nulu considerezu de scopu, ci de midilocu spre ajungerea scopului finale, midilocu spre cultivarea si fericirea omenimei; má principiulu nationalitatiloru in tempulu de astadi e mai multu acest'a e midiloculu care s'a doveditu a fi mai aptu spre intemeierea solidaritatii popóreloru, si a suveranitatii poporului in contra despotismului spre ga-

*) Iurnalele magiare din gresieala publicase in locu de Pap Iosef, Pap Iános, ce erá o vatemare, pentru amendoi; adeca pentru D. Ios. Pap pentru ca nu, éra pentru D. Pap Iános pentru ca lau pusu intre ceia lalti romani, Dlu Pap Iános inse facu asia de bine de dede eri in Pesti napló, unu Nyilatkozat, cumca numele lui numai din gresieala a potutu luneca acolo de óra ce Dlui na subscrisu amendementulu respectivu, nefiindu conformu convingerei Dsale. R.

rantare drepturiloru poporului in contra tiraniloru. etc. Care se amagesce cu aceea, ca ide'a nationalitatii netedîta in catva se póte nedusi, acel'a uu cunósce istori'a, care ne invétia cu mca ideile care suntu nascute de spiritulu tempului nu se potu neci nadusi neci ucide; si totu acel'a care le sta in cale e pravalitu, éra acel'a care le incungiura le vede neincetatu 'naintea sa, astfeliu de naluca suntu acestea pentru densii, care in totu pasiulu urmarescu pe acelu ce se teme de densele, si numai deslegate 'i dau pace. in urma apoi nu se mai conturba odihn'a nimerui. (Déca asiu voí se comunicu tóte puntele interesante, aru trebui se comunicu tóta vorbirea, ce inse intr'unu raportu nu se póte, — amu sperare ca mai tardiu si acést'a se vá face. —) Ce se atinge de propunerea Dlui Branovatzky, trebue selu reflectezu, ca cestiunea nationalitatiloru nu voescu se o resolvez'a dupa nu sciu ce feliu de drepturi istorice, ci dupa drepturile neprescriptibile ale omenimei, si dupa perfect'a indreptatire egala, acumu dara nu e consultu a se provocá omulu pe nescari privilegii, ca despre unulu cá acel'a se presupune ca iaru placé se predomnésca peste altii, ca altmintrea n'are neci unu intielesu etc. etc. partinesce propunerea lui Popoviciu. (Va urma.)

Dieta Ungariei. Desbatériле чele interesante, че аў dekpcў ап ачеастъ dietъ се въd ап korespondinца din Пеща кз datъ $^{14}/_{2}$ Iвniй.

Ап $^{14}/_{2}$ Iвnie са mai чititъ odatъ adreca, dвnъ вreokътева desbatepi са primit; ші са хотърът а се kombnika kacei de cвc. — Штім kъ magiapii ne promitъ de твлт, kъ вор ап dесtвli dвnъ drептate ші kвviinцъ тоате dorinцele naцionalitъцilor, ансъ prekвm възврът din dekвrcвl desbatepilor nв avem твltъ de a aштепта dela ei, ba deakъ вom koncidera mai апроape проiектвл лвi Етвеш, mai kъ пвtem zîче, kъ de пвne вom ажвta noi ап ші ne, nв ne ва ажвta nimerui. (Déca asiu voí se comunicu tóte puntele interesante, aru trebui se comunicu tóta vorbirea, ce inse intr'unu raportu nu se póte, — amu sperare ca mai tardiu si acést'a se vá face. —) Ce se atinge de propunerea Dlui Branovatzky, trebue selu reflectezu, ca cestiunea nationalitatiloru nu voescu se o resolvez'a dupa nu sciu ce feliu de drepturi istorice, ci dupa drepturile neprescriptibile ale omenimei, si dupa perfect'a indreptatire egala, acumu dara nu e consultu a se provocá omulu pe nescari privilegii, ca despre unulu cá acel'a se presupune ca iaru placé se predomnésca peste altii, ca altmintrea n'are neci unu intielesu etc. etc. partinesce propunerea lui Popoviciu. (Va urma.)

Dieta Ungariei. Desbatériле чele interesante, че аў dekpcў ап ачеастъ dietъ се въd ап korespondinца din Пеща кз datъ $^{14}/_{2}$ Iвniй.

Ап $^{14}/_{2}$ Iвnie са mai чititъ odatъ adreca, dвnъ вreokътева desbatepi са primit; ші са хотърът а се kombnika kacei de cвc. — Штім kъ magiapii ne promitъ de твlт, kъ вор ап dесtвli dвnъ drептate ші kвviinцъ тоате dorinцele naцionalitъцilor, ансъ prekвm възврът din dekвrcвl desbatepilor nв avem твltъ de a aштепта dela ei, ba deakъ вom koncidera mai апроape проiектвл лвi Етвеш, mai kъ пвtem zîче, kъ de пвne вom ажвta noi ап ші ne, nв ne ва ажвta nimerui. Dвmnezeв; kъ ші de ші Етвеш ап dorбire плinъ de фрасе фрвmoase, ne cnвne, kъ naцiвnea вngвriaskъ a пропвnчiat prinчipвл egalei ап dreptъцiri ап anвl 1848 (kв limba вngвreaskъ?) ші este гата ал пвne ап лвkраре kв тоатъ koncчinца; totвші проiektвлв лвi ап privinца kesцiвnei naцionalitъцilorв nв ne poate твлцvmi, kъчi el пропвne вn komitet de 27 indivizi, kare пвnъ atвnчi, пвnъ kand ва fi kв пвtinцъ a ce adвna toцi repресentanцii, ші a deskide ървшi dietele провinчiale. Ачеаста пропвnere a фъkвtв ап твлцi cмuцerъ. Гiскра ап temeieze проiектвлв съв pentrв скimbarea konstitвцiвnei; kвvintвлв лвi ап dreptatв ап kontra maцiarilorв ші federaliштilorв ca primitв kв плъчere zgomotóсъ.

Ап Dieta Kроатiкъ nв ca цinвtв вreokътева zîle шedinце, ka kandв ap avea съ'ші rekлéгъ потериле pentrв pondepoaca kestiвne a вniреi kв Вngaria. Kв Dалмaцia ап kъ nв aв venitв ла o deплinъ ап цelelegere. Anoi fiindв kъ Съpretвлв Komite Kвkлieviчi ап tro kвvъptare цinвtъ ап Dietъ, a zic, kъ konfinitвл militare kroato-slavonв este локвit eskisв nвmai de Kроaцi, Сф. Ca Патriархвл Raiaчiч a adвnatв вreokъцiва din intelicenцi, ші a фъkвtв вn protestв лвngв ап kontra achestвi cвnozitв, ші prin вrtare de achi вrtвnda kontopire a naцiвnei съrвeштi ап чea Kроatiкъ. Ачésta a datв ansъ Gazetei „Ост. Вест.“ съ demвstre ne slavi a ce nъzi de nice ambiцiвni mititele, prin kare car nвtea ап tpърцi ап mai твlte табere, kъчi ei aв o legътъръ nвternikъ a slavichitatei, че e mai ап cemnatъ, dekътв nвmele вnei cвminцie.

Notiце diвerce. Komitatвлв Temecian a protestatв ап kontra ап fiinцърii Boivodinei съrвeштi, ші gazetele съrвeштi ші чele че ce okвnъ kв intereseле slavilorв resfrънгв argвmentele adвce ап kontra kreepei Boivodinei din partea mai cвc nвmitвлвi Komitatв.

— Nichi romънii nв aв remacв ап deperptв, prekвm ce aштепta — a da protestв, ансъ nв acвpra ап fiinцърii Boivodinei, чi acвpra atrapepei ап graniца achesteia a 176000 romънi din Komitatвлв Toronталвлвi, a Timiшвлвi, ші din repimentele de graniцъ, kъчi съrbii вrandв съ'ші пъstrézъ naцionalitatea amenincatъ de maцiari prin тъiarea вnei teriторiв propriв, пъzвeskв тот odatъ achеea xegemoniъ, pentrв kare ei ансвші doreskв a fi despърцici de maцiari, ші deakъ privilecniile lorв vorвeskв nвmai despre „gens rasciana“ фъръ atincepea altor naцionalitъцi, съ nв komitъ o astfeliв de nedreptate, kare vatъmъ prinчipiвлв koardinърii naцionalitъцilor.

— Ап kasa magnaцilorв din Пешта caв incipatв pentrв vorвire 40 de oratorі. Aштептътв kв dorв vorвireа твlт стimatвлвi ші epercioсвлвi nostrв вrbatв, a Ilвstritatei sale D. cвpretв Komite Em. Гождв.

— Romънii din Бългърad, ka съ nв vinъ kв cine ансвші ап kontradikцie nв caв nътътв ансвoi ап restavrepea maцistratвлвi ne baza leцilorв din 1848 (фoarte вine aв fъkвtв. P.)

— Gazeta francozieskъ „Pays“ kвdetъ a шti, kъ Aвstria ші Pвsia car fi dekiaratв acвpra вniвnei administrative a Prinчipatelorв пъnъ kandв va trъi Prinцвлв Kвza. Ca deskisв ап privinца ачésta o konferinцъ ап Konstantinopol, kare sperътв kъ va da de minчivnъ ачеаста штire, kъчi штimв, kъ tokmai Domnвлв Kвca doreште mai твltв вnivnea.

— Ампъратвлв Алексandrв a fostв primitв la kъrtea drвmвлвi de fer ап Москва de 30 mii de oameni, karii la dвcв ne brънчi ап четате. Лвkrъtorii fabrichelor ші mecepiaшi iaв datв ne вnв тъier de argintв пъne ші care, kв inskripцivnea „Царвлвi eliberatorв.“

— Ап шedinцele Komitetвлвi чentral al Skavnвлвi M. Ошорхeivлвi цinвtъ, dela 4-8 Iвnie k. n. cвb prezidivлв Cвpretвлвi жde p. Толdалагі, ca nвc la akte mandatвлв Kапчelapieі aвличе transilvane, kare opreште trimitepea deputacilorв la Пеща, ka a вnei dikasterii, kare dвnъ leцile din 1848, nв kвstъ, ші ca pвgatв гвbernвлв provisorii, ka ансвitorii съ nвi пъkъжаskъ kв хъrtii de astea. (!) Mai de parte a cnвcв ші гвbernвлвi, kъ skavnвлв ачela nв пóte ап deplini рandвiala лвi ап privinца kopчentrърii цendarmilorв la stacivniле ofiцirешті, pentrв trimitepea operatelorв de тъevrareа пътънтвлвi ші pentrв ансortareа popporвлвi a plъti dareа ші a trimite pre чei liчenцiaцi soldaцi, fiindв kъ ачeste nв cънтв лвkrърі konstitвцionale. — Despre opocicivnea, kare ce фаче ап privinца dърii din partea diregътorielorв вngвreшті konstitвцionale, ce ансioръ първлв kв atът mai таре, kв kътв trebвe съ ne témet kъ тоate vorв kъdea érъші пъ гътвлв bietвлвi popporв cedвc.

— Koшвт a perdвt procesвлв ап kasa фabrikърii bankнotelorв ші la trivvnalвлв de apelacivne.

— Ce zîче kъ Ампъратвлв Napoleon ап вrtareа morцii лвi Кавур ва rekвnoaште regatвл Italiei.

— Ап Кътпвл Ракош се ва цinе вn lagър таре.

— Сф. Ca Патriархвлв Raiaчiч ва serba ап Dвminека Рвcalelorв ivvilevт de 50 anі alв preoцirei сале, кв каре окасivne ва Xiротоні ші ne Archimandritвлв Грвiч de archiereв, каре anoi ва retънea de ажвторiв лънгъ Патriархвлв. Ла ачеста солепъ сървътоаре съntв invitaцi тоцi episkopii ші din тóте diecheceле кътe вnв preotв ші вnв mireanв. Maiestatea Ca Ампъратвлв priнtr'вnв автограф de тънъ a gratвлатв Сфin. Сале ла ачеаста солепъ zi ші a ап ъцato ла rangв de Барон, каре rang ва treче ші la nenoцii съi.

— Табла рецieаскъ ca ап fiinцatв. De Президент есте denвmitв D. Бар. Anop. ап тре acesorі vedemв ne DD. Болога, Орвonaш, Стоіка, ші Baida ka romънi.

N. 33.

P

Anuntiari.

In urma innaltei ordinatiuni a cancelariei ungare regesti de curte din 18-a Mai 1861 cu numerulu 5921. se va tiné intr'a $^{26}/_{14}$-a Iuniu a. c. sesiune de Comitetu Comitatensu in Baia de Crisiu, spre a se putea organisa Comitatulu Zarandului.

Suntu dar prin aceasta provocati toti p. t. membrii a Comitetului d'in Comitatu, alesi in adunanti'a generala d'in 28-a Martiu a. c. a se aflà in dioa prefipta la 9 óre antemedinale aici la cas'a Comitatului.

Baia de Crisiu 14-a Iuniu 1861.

Ioane Piposu
Comite Supremu.

D. Baroniti'a Banfy Catalina widua l. Barcsay Carolu vinde de mosia muntele Negovanu intre Territoriu Cusierului si a Sibiselului, scaunului Orestii, marimea lui superficiala trece peste 400 Jugere pasiune si padure cu bradu mare si fagu cu pasuine de oi si cornute 500 Jugere.

Informatiunea despre pretiulu muntelui se impertaseste la subscrisulu. —

Balomir $^{20}/_{5}$ 1861.

Antonu Popp Balomir.
Parohu Roman in Balomir ultima posta Siboth in Transiylvania.

Revnivnea fetelorв romънe din Брашов a resolvat kв mai ап alta ансoire 200 фл. m. a. pentrв ап fiinцarea вnei skoli de fete. Dechi ce фаче kвnoskвt, kъ achеasta skoala ва ап чepe aktivitatea ca лвni ап 19 Iвnie a. k. aichi ап Сibiiв ап kaceleaша nвmitei kapele grechещi. Pentrв akoperirea вnorв spese estraordinari ce defiцe o taksъ de primire de 1 фл. m. a. iarъ didaktrв ва fi ne anвlв ап-treg 5 фл. m. a. amвndoe takseле se vor denвne la ап trareа fetelorв ап achеsta skoalъ. — Ап achésta skoalъ se vorв ап vъца obiekteле prescrise pentrв skoaleле nonвlare ші totв felivlв de лвkrърi de тънъ.

Publicari.

In urma reseriptului esitu dela inaltulu Ministeriu de resboiu din 30. Mai a. c. despart. 10 N-rul 1763, se vor primi elévi civili la cursul pentru invatiatur'a administratiunei confiniaria (granitia).

Conditiile si necesitatile pretinse spre aceast'a primire se potu vedea in foia vestitoriului ardeleanu (Siebenbürger Bote) ésinda in 17. si 26. ale l. c. apoi in 5 ale lunei urmatóre.

Sibiiu in 8 Iunie 1861.

Dela c. r. Comand'a generala de tiara pentru Ardélu.

In urm'a reseriptului esitu dela inaltul Ministeriu de resboiu din 27 Mai a. c. despart. 14 subt N-rul 1514, se vor primi in academi'a Iosefina elevi la ascultarea studiiloru medicinale si chirurgiale in anul $18^{61}/_{62}$ atitu la cursul inaltu catu si la cel de josu, si adeca: in locuri de platitu, si locuri (libere) pentru Militia.

Conditiile si necesitatile pretinse spre aceast'a, se potu vedea in foia oficiósa si pentru intielegintia a curieriului ardeleanu (Siebenbür. Bote) esinda in 17. 21. si 25. a lunei curente.

Sibiiu in 12 Iunie 1861.

Dela c. r. Comand'a generala de tiara pentru Ardélu.

Redaktor respвnzetor **Ioann Pau.** Editвra ші tiparivл tipografiei diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѣ есе одатъ пе септетъпъ: Жоіа. — Препѣтерацієпеа се фаче, ап Сібіій ла еспедітѣра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кѣ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Преціѣл препѣтерацієї пентрѣ Сібіій есте пе ап 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жѣтетате de ап 2. фл. 10 кр. Пентрѣ челелалте пърці але Трансілваніеі

№ 24. АПѢЛѢ IX.

Сібіій 15. Ієпіе. 1861.

ші пентрѣ провінчіеле din Монархіѣ пе ѕпап 5; фл. 25 кр. еар о жѣтъtate de апѣ 2. фл. 62½ кр. Пентрѣ прінч. ші церї стрѣіне пе апѣ 9 ф. 45 кр, пе ½ ап 4 фл. 72 кр. в. а. Іп серателе се плътескѣ пентрѣ дптжіса óръ кѣ 7. кр. шірѣл кѣ літере мічі, пентрѣ а доза óръ кѣ 5½ кр. ші пентрѣ а треіа репеціре кѣ 3½ кр. в. а.

ДNШTIINЦAPE de ПРЕNѢМЕРАЦІѢNЕ.

Кѣ сфършіткѣл лѣпеі ачестеіа есе тертінѣлѣ пентрѣ ачеі DD. Препѣтерацї, карії аѣ препѣтератѣ пе ½ de апѣ. Се дешкіде дарѣ о препѣтерацієпе повѣ дела 1. Ієліе пѣпѣ ла ѕлтіта Декетвріе 1861. Прецѣлѣ пентрѣ Сібіій 2 фл. 10 кр. пентрѣ челелалте пърці але Монархіеі 2 фл. 62½ кр. ѣръ пентрѣ Прінчіпате ші церї стрѣіне 4 фл. 72 кр. в. а.

Се поате препѣтера ла еспедітѣра „Телеграфѣлѣї Ромѣп“ кѣ бані гата прін ч. р. Поште дп скрісорі франкате. Кѣ окасіѣпеа ачеаста адѣчет тѣлцѣмітъ пѣблікъ ачелорѣ Domnі, карії біпе аѣ воітѣ а спріжіпі ачестѣ жѣрпалѣ атжтѣ кѣ препѣтерацієпеа, кътѣ ші кѣ трімітереа артікѣлілорѣ інтересанцї ші тѣісторі дп віаца поастрѣ паціопалѣ дп тімпѣлѣ de фацѣ атжтѣ de мішкатъ, рѣгѣпdѣпе маі de парте пентрѣ асемепеа спріжоапъ ші de акѣтѣ дппаінте.

Сібіій 1-а Ієпіе 1861. **Editѣра.**

TRANCILBANIA.

Бісерика ортодоксъ рѣсъріteапъ din Бѣковіna.

Контіпѣареа I.

Пе паціпа 16. зікѣ фрацій бѣковіпепі: „кѣ Па„тріархѣлѣ сървескѣ ва съші сѣѕordіпeze Епіскопіile „din Бѣковіna, Apdealѣ, ші Далмаціа; апої Епіс„копѣлѣ Трансілваппѣ претіпde дпфііпцареа ѣпеі „Мітрополіі ромъпе пеатърпате de Карловецѣ; дп „скѣртѣ, ші dea дрептѣлѣ ворбіпdѣ, цінта лѣкръ„рілорѣ ачестор есте: ка орі Карловецѣлѣ, орі Алба „Ієліа съ пе імпѣпъ жѣтѣлѣ ѣпеі dепendінце ієрархіче „пе каре пъпъ акѣтѣ пѣ латѣ авѣтѣ.“

Прекжтѣ тетереа Фрацілорѣ бѣковіпепі фацъ кѣ Карловецѣлѣ о прекѣпоаштетѣ dc дреаптъ ші темеіпікъ, чееа че доведеште ші контрапетіціа Консіліарілорѣ естраордіпарі імперіалі din 22. Авгѣст. а. 1860. датъ дмпъратѣлѣї асѣпра черереі Патріархѣлѣї сървескѣ, карele прін ажѣторіпца Стъпжпіреі політіче аѣ врѣтѣ съші сѣпѣпъ пентрѣ тотdеапа Епархіele ромъпе din Apdealѣ ші Бѣковіna, пе атжта пѣ пѣтепѣ кѣпріпde кѣ мінтеа поастръ каспікъ тетереа Клерѣлѣї бѣковіпеапѣ din паіптеа жѣтѣлѣї ачелѣї ал dепendінцеі ієрархіче, чеі амепінцъ лѣї Алба Ієліа! — Фрацілорѣ! сѣпѣпеціпе темеіѣлѣ ші апса ѣпеі асемепеа тетері; сѣпѣпеціпе, че фапте, саѣ челѣ пѣцжпѣ че семпе авецї, къ Алба Ієліа ва съ въ сѣбжѕце прін Мітрополіа са? Че аѣ фъкѣтѣ, ші пе че базъ аѣ фъкѣтѣ Епіскопѣлѣ пострѣ Andreіѣ кѣ клерѣлѣ ші попорѣлѣ dіечезапѣ din Apdealѣ прін довъ Собóре епархіале пашіі чеі дебѣіпчоші пентрѣ релпфііпцареа Мітрополіеі челеї векі кѣ Епіскопіile еі, се вede дптр'ѣпѣ кіпѣ авtептікѣ din пѣблікареа прін Тіпаріѣ а Актелорѣ Собóрелорѣ Бісерічеі пóстре ортодоксе din Apdealѣ din а. 1850. ші 1860.; се вede din поменіта контрапетіціе а Сепаторілорѣ імперіалі, че Епіскопѣлѣ пострѣ о аѣ котпѣсѣ; се пóте вedea din хжртіа Епіскопѣлѣї пострѣ кътръ Преасфііпціа Са Пър. Еп. ал Бѣковіпеі, че се афлъ тіпърітъ дп картеа Собóрелорѣ пóстре пац. 95-99.

Кѣтѣ пѣтеці дарѣ зіче фрацілорѣ бѣкокіпепі, къ Алба Ієліа ва съ въ імпѣпъ жѣтѣлѣ dепendінцеі ієрархіче? Noі сжптемѣ конвіпшї, къ пѣ пѣтаі патѣ вътъматѣ автопоміа Бісерічеі бѣковіпепе, чі дпкъ о атѣ апъратѣ кѣ тотѣ прілежѣлѣ. Noі штімѣ de сігѣрѣ, къ Епіскопѣлѣ пострѣ аѣ дефепdатѣ іпвіолабілітатеа фопdѣлѣї реліціопаріѣ алѣ Епархіеі бѣковіпепе, къчі ера ѣпѣ тімпѣ, кжпdѣ ѣпіі Бърбацї de Статѣ авеа ачеа ідее, ка Епархіеі пóстре арделепе съ се асігпеze прін Стъпжпірea політікъ ѣпѣ сѣкърсѣ апѣалѣ din фопdѣлѣ Бісерічеі бѣковіпепе, ші Епіскопѣлѣ пострѣ саѣ декларатѣ дптраколо, къ ел дп астфеліѣ de пърере пѣ се дпвоеште, къчі ефектѣареа еї арѣ вътъта Дрептѣлѣ de пропріетате ші de dіспоzіціе деспре авереа ѣпеі індівідѣалітъцї спірітѣале, ші арѣ авеа карактерѣлѣ котпѣпістѣлѣї; тотѣ дп кіпѣлѣ ачеста саѣ декларатѣ Епіскопѣлѣ пострѣ ші кътръ Епіскопії сървешті, карії адміпістрацїа фопdѣлѣї реліціопаріѣ ал Бѣковіпеі аѣ врѣта о траце ла Карловецѣ. —

— Фрацілорѣ Бѣковіпепі! поі Арделепії пѣ времѣ алта Мітрополіе, декжтѣ чеа векіъ а поастръ кѣ Епіскопіile челе векі але еї; ші фііпd къ Епархіа воастръ есте о фііkъ дѣлче а Маічеі воастре стрѣѣпе Мітрополіі din Сѣчава, ші еа астъзі есте рѣптъ de кътръ Маіка са; аша дарѣ проблета пóстръ пѣ есте апалогъ кѣ а воастръ, къчі поі времѣ рекѣштігареа Дрептѣлѣї пострѣ капопікѣ ші ієрархікѣ, че din партеа Статѣлѣї саѣ дппіедекатѣ, ка аша съ девепітѣ дп стареа портале кѣ Ортодоксіа поастръ, еар воі врецї акѣтѣ дптжіа óръ съ въ кѣштігацї стареа портале капопікъ, пе пѣтжпd сѣфері волпічііле Стъпжпіреі чівіле дп требіле воастре бісерічещті.

Noі времѣ репѣпере дп Дрептѣлѣ пострѣ бісеріческѣ, че латѣ авѣтѣ прін тѣлцї секѣлі пъпъ ла Реформацїе, кжпd ѣпгърії арделепі аѣ трекѣтѣ ла Калвіпісмѣ, еар Сашії ла Лютерапісмѣ. De ачееа Епіскопѣлѣ пострѣ, ші клерѣлѣ кѣ попорѣлѣ ортодоксѣ din Apdealѣ, Бъпатѣ ші Бпгаріа, ка фііі кредіпчоші аі ортодоксіеі ресърітепе дптплінескѣ даторіпца чеа маі сжптъ кътръ реліціа лорѣ, кжпdѣ се певоескѣ а се десфаче de легътѣра антікапопікъ de кътръ Карловецѣ. —

Воі фрацілорѣ! врецї акѣтѣ съ въ фачецї Дрептѣлѣ de а авеа Бісерика елізертатъ de інфлѣпцеле факторілорѣ стрѣіпі ші прімежділоші ортодоксіеі пóстре. De ачі ѣртеазъ, къ проблета воастръ есте греа, ші чере дела воі о дпцелепчіѣпе, ші о жѣдекатъ дефекатъ, прекѣтѣ ші абпегаре de орі че інтересе, ка пѣ кѣтва вржпdѣ а скъпа din о старе абпортъ съ кѣдецї дп ші маі маре абпортітате кѣ органісарea требілорѣ Бісерічеі воастре! Воі фрацілор! дебѣе дѣпъ дпсашї а воастръ търтърісіре пе пац. 28. съ фіцї кѣ чеа маі маре ціркѣмспекціе кътръ капопѣлѣ 12. ал Соб. Екѣт. IV. пре каре ші воі дл чітацї, дар пѣї дацї дпцелесѣлѣ челѣ адевъратѣ, къчі елѣ аша сѣпъ дп Підаліопѣ: „Аѣ венітѣ ла поі (штіінцъ), къ оаре карії афаръ de бісерічештіле лецѣірі пъѕѣіndѣ ла Стъпжпірі прін Прагматіче, пе о Епархіе аѣ тъіатѣ дп доаъ, дп кжтѣ din ачаста сжптѣ доі Мітрополіцї дптрѣ ачееаші Епархіе. Deчі аѣ хотържтѣ Сфжптѣлѣ Cinodѣ, de ачі дппаінте пітік de ачестѣ фелѣ съ пѣ се дпdрезпеаскѣ а се фаче de врешѣ Епіскопѣ, фііndкъ къ чел че се ва апѣка а фаче ѣпа ка ачаста, каde din треапта са. Еар кжте Четъцї (Епіскопії) акѣтѣ прін скрісорі дптпърътещті кѣ пѣме de Мітрополіе саѣ чіпстітѣ, сіпгъръ чіпстеа довжпdеаскъо ші Епіскопѣлѣ, чел че окжрмѣеште Бісерика еї, дпсъ пѣzіпdѣсе дпсѣшітеле Дрептъцї але Мітрополіеі чеї адевърате.„

— Din ачестѣ капопѣ лѣмѣрітѣ ѣртеазъ 1, къ de оаре че Черпецѣлѣ прін оржпdѣіала дптпърътеаскъ саѣ чіпстіт de Мітрополіе, ва съ зікъ, de Капітала провінцієї автопоме Бѣковіna, Епіскопѣл Бѣковіпеі сіпгѣра чіпсте de Мітрополітѣ о поате довжпdі, ка ѣпѣлѣ, че окжрмѣеште Бісерика ачелеї провінцїі автопоме, дпсъ даторіѣ есте съ пъzеаскъ Дрептъріле Мітрополіеі чеї адевърате din Сѣчава-Молдова, ва съ зікъ, дрептъріле Мітрополіеі de провінціа бісерічеаскъ, къчі Бісерика лѣї Хс дптокмаї аша аре провінцїеле сале аропdате, ка ші Статѣлѣ, ші прекѣтѣ фіе каре провінцїе чівіле аре автопоміа са, ші пѣтаі ачеле скітъърі ле сѣфере, карe карактерѣлѣ автопоміеі сале пѣл ватъмъ: аша ші провінціа бісерічеаскъ (Мітрополіа) аре автопоміа са, чееа че іартъ пѣтаі асфеліѣ de скітъърі дп індівідѣалітатеа са, каре пѣ прімежділескѣ автопоміа еї. Пе база ачесторѣ требѣе съ манїфестемѣ мірареа поастръ, кѣтѣ потѣ зіче фрацїі пострії din Бѣковіna пац. 29 кѣ дп сістема ієрархікъ а Бісерічеі поастре Мітрополіцїі чеї фъръ Сѣфрагапї сънтѣ сѣпѣшї пѣтаі Патріархѣлѣї, орі ѣпѣї маі дппалтѣ Сѣпліпіторіѣ Cinodѣ, ші ачеастъ доктрінъ о базеазъ пе тжлкѣіреа лѣї Валсамопѣ асѣпра капопѣлѣї 12 ал Соб. екѣт. IV? Noі амѣ копфератѣ чітацїа фрънцілорѣ воастре кѣ тжлкѣлѣ лѣї Валсамопѣ din Бевереціѣ Том. I. пац. 26 ші амѣ афлатѣ пъререа лѣї Валсамопѣ de тотѣ контраріѣ асертѣлѣї вострѣ дп ѣртътоареле: „Quaenam autem jura esse debent apud Metropolitanum in Ecclesia, quae ex Episcopatu in Metropolis dignitatem evecta est, quidam discere desiderarunt;

et illis dictum fuit: quod praeterquam, quod Episcopatus Metropolis vocatur, in aliis omnibus antiquae Metropoli debet subjici. Ejus enim Episcopus ab antiquo Metropolitano ordinabitur, et ab ipso judicabitur, et ei omnino subjicietur.“

Dънъ ачесте кювинте трече Валсамонъ ла оръндуіала Імператоріълуї Ісаакіе Анделъ, ун карея се зіче, къ алеџеріле Мітрополиџілоръ опорарї съ се факъ ла Патріаршіе прін Мітрополиџї ші Архіепископї, унде Валсамонъ нъ чітеазъ ачаст ordinъчіне імперіале ка унъ че, каре аръ фі маї пре сесъ de канонълъ 12 ал Сов. Екум. IV. чі ка унъ че, каре ун Бісерікъ саў унтъмплатъ, не іертъндуї modestia a зіче, къ Імператоріълуї Ісаакіе Анделъ нъ і саў кювенit Дрептъл de a modifika un канонъ екуменікъ, пентръ къ кънdъ канонълъ лімпede рънdуеште, ка Мітрополітълъ опорарів datорів есте a пъзі унсъшітеле Дрептъџї але Мітрополіеї чеї adeвърате, атунчі Імператоріълъ Ісаакіе Анделъ нъ поате рънdуі, ка алеџереа унуї Мітрополітъ опорарів съ се факъ ла Патріаршіе прін Мітрополиџї ші Архіепископї, къчі ачестъ Дрептъ есте Дрептълъ nedisпутаверъ алъ Мітрополітълуї челуї adeвъратъ ші бісерічеште прекънoскътъ, фііндъ Мітрополітълъ опорарів нъмаї Епископъ епархіалъ фаџъ къ Мітрополітъл adeвъратъ. Валсамонъ аша даръ маї жосъ зіче: Quoniam autem mense Aprili xi. indict. anno 6701 (edita summa cum veneratione suscipienda Bulla aurea a Deo coronati, fortissimi et sancti Imper. nostri Domini Isaacii Angeli, quae et Metropolitanis Episcopatus ad se pertinentes, et Metropolium vel Archiepiscopatuum honore donatos, ad se revocantibus, et iis itidem qui imperialem circumspectionem privare conabuntur, ne Episcopatus in Metropoles, et Archiepiscopatus erigat secundum sibi datam a Superis potestatem, os occludit, a nonnullis quaesitum est, quid est, quod Canone comprehenditur, ut honore affectae Metropoles solum honorem habeant, utpote aliis juribus verae Metropoli servatis? Dicimus de ea re dubitationem ab hac Imperatoris Constitutione dissolvi. Quaesitum enim est, et post multas allatas ad justam esse rem ostendendam rationes, haec ejus rei gratia expresse dicta sunt, et quod universali ratione, et generaliter exposita dispositione, Ecclesias, quae jussione Imperatoris in altiorem thronum eriguntur, honore quoque dignas censeri oporteat, et electiones libere procedere ex forma canonica, quae in magna Ecclesia consecuta est, Metropolitanis convenientibus. et Archiepiscopos ac Mitropolitanos eligentibus, quod et Imp. mea sublimitas decernit, et sancta quoque sequetur synodus; ut quae ecclesiasticum ritum accurate servet, et a Canonica rectitudine non excidat.“

Къ Валсамонъ ачастъ рънdуіалъ a Ымпъръторіълуї Ісаакіе Анделъ нъ пентръ ачеса поменеште ун Тълкъл канонълуї 12 ал Сов. ек. IV. —, — ка кът о ар фі сокотітъ de o пертъ канонікъ ун челе бісерічештї, се вede din ърмътóреле луї кювинте, кънd дънъ текстълъ акъмъ поменітъ адаоџе ачестеа: Lege ergo diffuse hanc constitutionem, et dic iis, qui dicunt, quod nisi dum erigitur Episcopatus in Metropolim vel Archiepiscopatum ab imperiali potestate adjectum fuerit, Eorum Electiones Patriarchali svasione et auctoritate debere fieri, verus Metropolitanus eorum electionem faciet; hoc enim etiam hucusque servatur in universali Patriarcha, qui ab Heracleae Archiepiscopo ordinatur, quoniam fuerit aliquando Constantinopolis sive Byzantium Heracleae Antistitis Episcopatus. Dic, inquam, quod hae constitutione omnis juris omnino allegatio tollitur, nec Constantinopolitanus necessario ab Heracleae Episcopo ordinatur.“ —

Аша даръ din кювинтеле луї Валсамонъ лімпede се вede, къ алеџеріле Мітрополиџілоръ опорарї аў de a се унтокмі patriarchali svasione et auctoritate, dap adeвъратълъ Мітрополітъ фаче алеџеріле ачелора, чееа че ші астъзі се пъзеште de кътръ Патріархълъ екуменік, карele de Епископълъ Ераклієї odiніóръ се хіротоніса, къчі Констаптіпополеа, саў Бізанџа аў фост атунчі Епархіа Архіереълуї din Ераклія. — Есте аша даръ преа фіескъ, къ Епископълъ унеї четъџі се поате унпъџа ла dirnitatea de Мітрополіт опорарів къ сфътъіреа ші авкторітатеа патріархале, de оарече ші алеџереа луї требве съ се факъ cum patriarchali svasione et auctoritate. Кънdъ аша даръ Мітрополітълъ опорарів нъ есте сънесъ Патріархълуї, чі Мітрополітълуї съў челуї adeвъратъ, атунчі нъ пътетъ пріче ачелъ асертъ ал фрациlоръ пострії din Бъковіна, кънdъ зікъ: къ Мітрополітълъ опорарів есте сънесъ нъмаї Патріархълуї, орі унуї маї унпалтъ Сънліпіторів Cinodъ, дънъ че амъ възътъ, къ пічі Ымпъраџії bizantinї, къ атъта маї пъџінъ Собоареле бісерічештї нъ потепеаскъ пімікъ despre ачееа, ка Мітрополітълъ опорарів съ фіе сънесъ de нъ Патріархълуї., аша челъ пъџінъ унуї маї унпалтъ сънліпіторів Cinodъ!

Ачестъ пасаџів аў нъсъ Валсамонъ ун тълкъл съў пе baza ordinеї Ымпъръtешtї, даръ нъ пе baza Капоапелоръ посітіве, de ачееа нъ се поате сокоті de портъ. — Съ консълтъмъ унсъ ші тълкълъ despотепітълуї канонъ 12 алъ Сов. ек. IV. din Пidaліонъ, ші съ вedemъ, че вотъ афла аколо; еать че: “фііндъ къ оаре карії Епископї івъіторї de унчепъторіе, пъзіндъ ла Ымпъраџі, прін порунчі Ымпъръtешtї череа съ се чінстеаскъ къ нъме de Мітрополіе Епископіїле лоръ, ші пе о Епархіе нъ Мітрополіе Ымпъръеа ун доаъ, ункът din ачаста ърма a фі унтрънуна ші ачееашї Мітрополіе доі Мітрополиџі, (каре лъкръ есте афаръ de капоапеле cinodale, ші маї алесъ de челъ ал 8 ал Cinodълуї унтъіъ,) ші съ се прігопеаскъ унтръ сінешї din прічіна ачаста Епископії Епархіеї ачеіа: пентръ ачаста аў хотърът сфънтълъ Cinodълъ ачеста, ка de ачі унпаінте пічі унъ Епископъ съ нъ ундръзнеаскъ a фаче ачеаста; еаръ орі карele нъмаї de саръ апъка de унуа ка ачеаста, de ші нъ аръ іспръві, съ се катеріseаскъ. Еаръ кът четъџі, ші Епископії аў апъкатъ, de саў чінстітъ прін Ымпъръtешtї скрісорі къ нъме de Мітрополіе, съ аібъ нъмаї чінстеа чеа din нъмеле ачела, ші еле ші Епископії чеї ле аў. Дрептъџіле унсъ ші Стъпънпіреа лъкръторілоръ Мітрополіеї съ се пъзеаскъ Мітрополіеї чеї че къ адевъратъ ші din унчепътъ се зіче ші есте Мітрополіе, фъръ a нъtea челъ поў, че къ сінгъръ чінсте се зіче Мітрополітъ, аші унсъші чева din ачестеа. Еар Дрептълъ кіаръ аль adeвъратеї Мітрополіі есте a хіротоні Мітрополітълъ еї пе Епископълъ Мітрополіеї чеї din поў чінстіте дънъ Канонълъ 6. алъ Cinodълуї I. Ек., карele зіче: къ нъ есте Епископъ чел че нъ се фаче къ сокотінџа Мітрополітълуї.„ — Ун сфършітъ че се атінџе de провокареа фрациlоръ вѣковінеnї ла пацina 166. din Бевереціе, din тълкълъ луї Балсамонъ асупра канонълуї 8-еа ал Сов. 26. din Трулла, къ карea вреаъ съ спріжінеаскъ пъререа лоръ, „къ унъ Мітрополітъ опорарів есте сънесъ нъмаї патріархълуї саў унуї маї унпалтъ Сънліпіторів Cinod“, нъмаї атъта ръспънdемъ, къ ачелъ пасаџів дънъ пъререа поастръ нъ се редуче ла Мітрополиџії опорарї, кънd зіче Балсамонъ: illi soli Metropolitani, quibus nulli subsunt Episcopi, ad Patriarcham semel quot annis convenire compelluntur“, чі ла Мітрополиџії ші Архіепископії, карії din векіме аў фост de cine стътъторі ші indenendinдї de кътръ алтъ Мітрополітъ, ші се кіамъ ші астъзі, кънdъ вine ворва еї, — Автокефалії —, къчі despre Мітрополиџії опорарї, че саў фъкът de кътръ Ымпъраџі, канопеле сѣсатince дестълъ лъмъріть аў decігнатъ dependinца лор дела Мітрополітълъ челъ adeвъратъ.

— Кът къ е пъререа поастръ дреапть се вede ші din Канонълъ 8-леа ал Сов. екум. VI. пе a кърві тълкъіре фъкът de Валсамонъ се провокъ фрациї вѣковінеnї, къчі ун Канонъ се зіче сімпліъ, ка Епископії чел пъџін одатъ пе анъ съ се адъне ла Мітрополітълъ лор, ші съ цінъ Соборъ, еар de Мітрополиџї опорарї, ка despre унії, a къроръ категоріе есте пречізатъ прін Канопеле de маінаінte, нъ фаче пічі о потепіре. Ашіждереа тълмъчіторіълуї ачестуї Канонъ din Пidaліонъ ункъ нъ потепеште despre Мітрополиџї опорарї, къ унde аў a терце ла Соборъ анъалъ, къ вина сеатъ пентръ ачееа, къ п'аў афлатъ къ кювіинцъ съ потепеаскъ чева ун тълкълъ съў, че п'аре сѣбстратъ ун унсъші канонъ. — Обіектъл честіонатъ ла прекънoаштетъ de аша імпортантъ, ункът нъ пътетъ a нъ аміnті ачі ші ачеа a поастръ конвінџере, къ дънъ челе че амъ зісъ стрънсъ ші кredінчосъ пе baza потепітелор капоане, ші a тълмъчірілор лор, ші къ прівіре ла алте Капоане, каре Архіереілор опрескъ орі че соліцітаре dela Стъпънпіреа політікъ ун требърі бісерічештї, — калеа чеа легале ші канонікъ de a ажънце унъ Епископъ ла треапта унуї Мітрополітъ опорарів есте ачееа, ка елъ съ трактезе ачестъ обіектъ — къ — Мітрополітълъ съў челъ adeвъратъ ші прін ачеста ла Патріархатълъ кончерпептъ, ші нъмаї дънъ че не калеа ачеаста саў фъкът челе de унсъ, поате Епископълъ съ роаце унре Стъпънпіреа політікъ, de a фі рекънoскът din партеї de Мітрополітъ опорарів. Ші аша ункеетъ ачестъ обіектъ къ ачееа, къ Гъверпълъ Ымпъратълуї постру нъ се ва лъса ун дечізіа ачестеї dорінце вѣковіне, чі о ва преda Cinodълуї епіскопескъ спре пертрактаре, еар ла унтъмпларе, кънdъ Cinodълъ есніскопескъ аръ фі de діферіте пърерї, атунчі треава аре a се аштерне Патріархатълуї Констаптіпополітанъ. Алтмінтрелеа унтъмплънdусе ва ърма унпоіреа авпортітъціі чеї векі ун требърі бісерічештї, de карea Ортодоксіа поастръ аў авът дестъле нагъбе din вina поастръ, ші a алтора! (Ва ърма.)

Сібіїў 2 Іупіе. (Ъртаре.) Dар съ вепім ла алеџереа сепаторілор ун Сібіїў, каре прекът зіче „Herm Zeit.“ фаче унъ комептарів мікъ ла стрігареа dерероасъ a „Телеграфълуї ромънъ“ Ачестъ жърналъ рекънoскънdъ прекът ърътърът маї сѣс къ ун Сібіїў нъ a фостъ лінъ de інтеліцінцъ, унтреабъ, къ incінвътъса еа ун modъ de ажънцъ ла кandidaціune? Апої делок адаогъ, къ елъ кънoаште о персопалітате ромънъ ун Сібіїў, каре саръ фі алесъ къ тоатъ probабілітатеа deакъ саръ фі incінвътъ, унсъ са нъ са incінвътъ, алта еаръші фоарте опорабілъ персопалітате ромънъ a кandidatъ ші a фостъ кandidatъ, са ші алесъ къ 62 гласърі ун комънітате, ла кandidaціа de сепаторъ къпътъ унтъеоаръ 33, іаръ адаоръ 34 вотърі; къчі па къпътат маіорітатеа вотърілоръ, вede „Herm. Zeit.“ каъса ун дрептълъ de алеџере, каре deакъ саръ алеџе орі чіне, аръ фі о ілъсіune.

Апої маї адаогъ ші ачееа, че требъіа съ зікъ делок ла унчепътъ фъръ съ маї піардъ алте ворбе, къ ші кandidaціunea унсаші, унсъширеа терпеї, жоакъ о ролъ нъ пе.унсътпатъ. — Е дрептъ къ інтеліцінца ромънъ ун Сібіїў нъ са incінвътъ ун пъмеръ маї маре пентръ кandidaціune, къчі нъ поате фіе чіне a се есніune унуї перікло a рътъпеа батжокоріт кънdъ педрептъціле, че се фъчеаъ ла алеџерї ераў пе фаџъ. Че атінце унсъ персопалітатеа, de каре ворбеште „Herm. Zeit.“ къ deакъ череа, саръ фі алесъ probабілmente unicon, съ не іарте аї сиune ка дънъ челе, че възърът ші дънъ маневрa че о цінъ D. Комесъ пе унdoімъ фоарте ші despre търіні-

мітатеа ачеаста, авѫндѫ dовada чea маї ловітоаре кѫ a doa aсeтeнea dѫнъ кѫтѫ зіче „Herm. Zeit.“ преа опоравілъ персопалітате, каре се алеасъ лп котѫпітате, пептрѫ къ аколо аѫ врѣтѫ сашіі съ о аіве, пе маї пѣтѫндѫ лпкѫпціѣра фъръ съ се факъ de рѫшіне, іаръ лп сепатѫ пѫ, ші de ачeea фѫ kandidatъ тотѫ кѫ фаворіцій съсешті, кътръ каре везі віне къ dѫнъ алегареа лѣї „Herm. Zeit.“ сімпатіile алегъторілорѫ Сасі требѣіръ съ фіе маї марі ші астфелїѫ есерчеаръ еї ші dрептѣлѫ de алецере, ка елѫ съ пѫ ръмълъ о ілѫсіѣне! — Апоі пѫ се вede прекалкълареа ші ескісівітатеа съсеаскъ ші din лпсъші ворвеле лѣї „Herm. Zeit.“ ѫnde зіче: къ пѫ требѣе съ лпчепетѫ dела сепаторѫ, ка кѫндѫ ачел kandidatѫ арѫ лпчепе акѣта ші пѫ арѫ фі маї фостѫ лп сервіцій de статѫ, чі арѫ фі атъта de обраснік, съ чeаръ dintro dатъ сепаторіа. Зікъ dаръ „Herm. Zeit.“ Телеграфѣлѣї romanѫ, ка съ'ші аскѫпсъ nedрептатеа каѣсеї, пе каре са опінтітѫ а о апъра кѫ maніера са обічпѣітъ, къ пѫ аре маніеръ ші къ поартъ ѫнѫ лімбацій пе тъсѣратѫ, adeвѣрѣлѫ тотѫ требѣе съ ръмъпъ пінъітѫ, къ Сасіі лп Сібіій саѫ пѣртатѫ фаць кѫ алте паціопалітъці ші релігіѣні, саръ маї вѣртосѫ фаць кѫ ромъпіі, атъта de nedрептѫ, кътѫ аѫ ръсѣпатѫ лп тоате газетеле стрѣіне, ші кѫ ачeаста афлътѫ о dестѣлъ сатісфакціе лп маніера ші лімбацілѫ пострѫ, маї рефлектѫндѫ пѣтаї атъта, къ пѫ вомѫ лтпрѣтѣта пічї ѫна пічї алта dела лп привінца ачeаста репѣтітѣл „Herm, Zeit.“ Апоі пѫ рекѫпоаште ші ел лпсъші лп Np. 43 къ пептрѫ ромъпі пѫ еа фъкътѫ лпкъ пітіка афаръ de креареа дістріктѣлѣї Nъсъѫdѣлѣї ші окасіѣнea a форта ші din дістріктѣлѫ Фъгъраш лѣї ѫнѫ територіѫ ромъпескѫ, ші къ лп сакселапdѫ съптѫ гласѣріле ѫніте пептрѫ ѫнѫ територіѫ ромъпескѫ. Аша е, dарѫ „Herm. Zeit.“ се лптаlъ dеакъ кѫцетъ, къ поі пѫ прічепетѫ че вреѫ сасіі прін спріжопіреа фортърії ѫнѣї територіѫ ромъпѫ ші дрептатеа лорѫ сарѫ вedеа апріат, кънd ар вепі треава ла адекъ. Ла традѣчереа артікѣлѣлѣї пострѫ, фаче „Herm. Zeit. ла кѫвънтѣлѫ п ó с т р ъ? adекъ четатеа поастръ Сібіѣлѫ, сетпѣлѫ лптребърії ка кѫндѫ пе арѫ лптреба, къ dе ѫnde е а поастръ? ла каре лї ръспѫndетѫ, къ пъпъ локѫескѫ маї мѣлте мії de ромъпі посесіопаці лп ачeаста четате, ші вор авea окѫпаціѣнеле лор, бісерічіле лор, Епіскопіа лор лп еа, вор порта грeѫтъціле черѣте, вор плъті dареа ші арѫпкѣл котѫпал ші пе ѫтплоіаці ш. а. ш. а. пѣпѣтаї къ о ворѫ пѣті ші а лорѫ, dар вор ші претinde пѫрѫреа съ се лппъртъшаскъ ла бѫпѫріле еї лп пропорціѣне dреаптъ ші кѫвепітъ, кънd ші атѫпчі, кѫндѫ ва сѫкчede сасілорѫ съ сkоатъ котѫпеле кѫратѫ ромъпешті din Сакселапdѫ. пѫ пóте ачеста съ ръмъпъ пѣтаї Сакселапd, чі требѣе съ фіе ші Патріа ромъпілорѫ, фіетакър пѣтаї а челорѫ 40 de мії adѣсе лп Sieb. Bot. каре лпкъ фаць кѫ 174000 Сашї арѫ форта маї а патра парте а імпопѣлъчіѣнії ші пѫ арѫ потea ръмъпea фъръ dрептѣлѫ компетепте, пічї сарѫ пѣтea абсоарбе вреодатъ de елементѣлѫ цerman, фіе ачеста кътѫ de dібачі лп ексерцareа ачестеї маневре пъпъ атѫпчі, пъпъ кѫндѫ конвінцereа Маіестатеї Сале а лтпъратѣлѣї епѫпчіатъ de пе тропѫ кътръ сепатѣлѫ імперіалѫ есте, “къ пѣтаї ліберіле інстітуціѣні сѣбт орешікаре пъстраре ші пѣнере лп лѣкраре а егалітъцій тѣтѫрорѫ четъцепілорѫ de статѫ лпаінтea лецеї ші пъртіпіреа репрезептанцеї попорѣлѣї ла леціслаціѣне ворѫ dѣче ла о тъптѣітóре стрѣформаре а лптрецеї монархіі. „Лп фіне тѣлцъмітѫ лѣї „Herm. Zeit.“ къ пе dъ консіліѫ, ка съ фітѫ лѫатѫ лп вedере делокѫ ла лпчепетѫ челе оптѫ кѫвінте, кѫ каре атѫ фітѫ, адекъ съ фітѫ тъкътѫ ші пе рѫгътѫ de ертаре, dеакъ лат атърътѫ, кънї орї кѫтѫ de ші пѣблічітатеа поастръ се тішкъ лптро сферъ кѫ мѣлтѫ маї търцінітъ dекът а Dѫмпеалѣї, тотѣшї еа ресѫпъ de парте, ші афлъ апъръторі, de карії се кат лпрошеще „Herm. Zeit.“ кънd се лпчеаркъ, а апъра о фаптъ, каре чea маї маре парте фѫ kondemпатъ ші de лпсъші сасії чеї маї костополіці ші скъпаці de рѫціпа аптітарціалъ. *)

*) Деакъ съптемѫ біне лпформаці, D. Рошка пѫ а прімітѫ постѣлѫ че і-ла dатѫ Мацістратѣлѫ. Р.

Орештіе $^{20}/_{8}$ Маіѫ 1861.

(Ѫртаре.)

Ілѫстріссіте Domпѫле Комітe!

Преа лппалта Dіплотъ din 20. Октом. а. т. а пътрѫнсѫ кѫ о іѫціалъ електрікъ тоате паціѣніле марелѣї Імперіѫ Авѫстріакѫ. Тоате паціѣніле с'аѫ ѫмплътѫ de чea маї маре бѫкѫріе; кънї Маіестатеа Са преа бѫнѣлѫ ші дрептѣлѫ лтпъратѫ с'а лпdѫратѫ преа граціосѫ а гарапта автопоміа паціопалъ ші Конфесіопалъ тѣтѫрорѫ попоарълорѫ.

Паціѣпea ромъпъ каре лп фапть пъпъ ла а. 1848. пѫ есерчea дрептѣлѫ de автопоміе, кънї еа прін леціле кѫстатътоаре пъпъ атѫпчі, пѫ ера речепть, ші лпкъ dепела а. 1437. de кѫндѫ се фъкѫсъ ѫнѣпea челорѫ трeї паціѣні; зікѫ паціѣпea ромъпъ с'а бѫкѫратѫ ші се бѫкѫра, къ прін ачea преалпалта Dіплотъ, ѫnde зіче къ: in леціле de маїпаінте съ се факъ скітбърі афѫndѫ тъіетоаре, с'а пѫсѫ лптр'ачеїа старе, ка de акѣт лппаінте съ се респектeze ші еа ка паціѣпе речепть кѫ дрептѣрі егале ка ші челелалте паціѣні перотъпе. —

Е адевърѫ пе dіспѫтабілѫ, къ паціѣпea ромъпъ атътea меріте ші фъкътѫ пептрѫ Тропѫ ші Патріѫ, къте пічї ѫна din челелалте паціѣні колокѫіторе пѫ се потѫ лѫdа кѫ маї мѣлте de кътѫ еа. Dар ачeаста се ші сімте акѣтѫ маніфестатѫ сігнѣлѫ de біневепіреа (ші салѫтареа) Ілѫстрітатеї Тале, пе лѫатѫ лібертате а пе автерпе ші постѣлателе поастре:

Nѣтерѣлѫ лькѫіторілорѫ алѫ ачестѣї Скѣѫпѫ сѣіе ла 13. мії de сѫфлете. Din ачестіа сѫптѫ 12. мії ромъпі, ші пѣтаї 1. міе перотъпі.

Ілѫстрітатеї воастре ка фостѣлѫї Шіефѫ алѫ фѫndѣлѫї реціѫ въ ва фі біне кѫпоскътѫ, къ ла dѫчерea офічелорѫ ші а ачестѣї Скѣѫпѫ пічї ѫнѫ indibidѫ din сінѣлѫ пострѫ, ка алѫ пострѫ п'а лѫатѫ парте, ші къ тотѫ аша пѫ піамѫ лтпъртъшітѫ пічї ла бѫпъцціле ші вепітѣріле ачестѣї Скѣѫпѫ, іар грeѫтъціле тоате леатѫ пѣртатѫ пѣтаї поі сінгѣрі кѫ о фоарте мітіткъ есчепціѣне.

Тоате ачестea воімѫ але да вітърії ші а траце вълѫ песте іеле, кънї лп тепореа потепітелорѫ прелппалте Dечісіѣні апоталіа dіппаінте de 1848. пѫ се маї поате реплока.

Dечї Ромъпіmea ачестѣї Скѣѫпѫ се роагъ de Ілѫстрітатеа Та, а ефептѣя: ка пекѫndѫ ла фъкѫnda Реорганісаціѣне ачелорѫ локѫіторі а ачестѣї Скѣѫпѫ, карії аѫ трѣітѫ лп лѫѣптрѣл конституціеї dіппаінте de 1848. съ пѫ лісъ детрагъ дрептѣріле автопоме сінгѣрѫ лорѫ компетепте, пічї поъ Ромъпілорѫ, карії маіпаінте ерат скошї din дрептѣріле пóстре ші стъмѫ пѣтаї пе dіпафаръ, се пѣпісъ рѣпіаскъ ачелеа че пе компетѫ dѫнъ дрептате мі егалітате, дела лппъліціатѣлѫ Лмпъратѫ прін Dіпл. $^{20}/_{10}$ а. т. асігѣрате, каре черере преа дреатъ пѣтаї ашіа се ва пѣтea ѫмплині, dакъ ачeea че претinde сфънта дрептате се ва обсерва кѫ чea маї маре скѣмпътате.

Dар лпсъ ачeаста пѣтаї ашіа се ва ажѫпце dакъ фъкѫnda Реорганісаре ва авea респѫнсѣлѫ ѫртъторіѫ:

а). Лімба офічіоасъ съ фіе лп тоате афачеріле ромъпілорѫ din ачестѫ Скѣѫпѫ каре факѫ $^{12}/_{13}$. пърці, лплъѫптрѣл ші афаръ de сѣсѫ пъпъ жосѫ ескісівѫ чea ромъпъ; de сіне лпцielегъпdѣсъ кѫ пептрѫ чеіалалці локѫіторі перотъпі карії факѫ пѣтаї а $^{1}/_{13}$ парте се фіе лімба лорѫ офічіóсъ лптрѫ тоате.

б). Котѫпітѣтѣл орашівлѣї съ се котѫпъ $^{2}/_{3}$ din ромъпі, карії ші лп прівінца авереї матеріале ші ші а Nѣтеросітатеї аѫ маї мѣлтѫ de $^{2}/_{3}$. іар чеіалалці (перотъпії) пічї $^{1}/_{3}$ паѫ.

с). Дерегъторіile орашівлѣї ші а скѣѫпѣлѣї лптрегѫ съ се окѫпе dѫнъ пропорціѣпea лп сѣсѫ потепітъ, адекъ $^{12}/_{13}$ пърці съ се окѫпе de персоане din сінѣлѫ паціѣпеї ромъпе, ші $^{1}/_{13}$ парте челоралалці колъкѫіторі перотъпі.

Noї Ромъпії цінетѫ къ ар фі о маре педрептате а прединде, ка съ се пѫпъ дерегъторі de Ромъпі пептрѫ dѣчереа офічіелорѫ а $^{1}/_{13}$ пърці de локѫіторі перотъпі, а ачестѣї скѣѫпѫ.

Тотѫ ашіа (сперъмѫ) къ ші ачестіа фрації перотъпі колъкѫіторі ворѫ цінea de о педрептате маре кѫндѫ ар пофті, ка іеї пептрѫ dѣчереа офічіелорѫ ромъпілорѫ съ се лпdece din іеї а се пѫпе Тістърі ші порѫнчіторі.

Dакъ кѫцетъмѫ къ чea маї маре парте а грeѫтъцілорѫ ачестѣї скѣѫпѫ о пѣртъмѫ ноі ромъпії, кънї ноі dѫмѫ dареа чea маї мѣлтъ, ноі dѫмѫ фічіорії маї тощ пептрѫ цінѣтѣлѫ ачеста ла міліціе ші алте асетепea, апоі претепсіѣпіле поастре пічe dекѣтѫ пѫ се потѫ пріві de педрепте.

Nѣтаї ашіа кѫтѫ сѫпъ постѣлателе поастре се поте апіека преалпалтеле Dечісіѣні лтпъръtешті, алтмінтрелea апоі ачелea ворѫ фі кълкате кѫ пічіóреле.

Noї ромъпії аветѫ бърбаці dестоінічі каліфікаці ші харпічі лп пѣтърѫ кътѫ се кѫвіне, ші пептрѫ котѫпереа котѫпітетѣлѣї ші ші пептрѫ окѫпареа постърілорѫ de Дерегъторі despre акърорѫ пѣте ші лісте аветѫ фъкѣте спре але арѣта ла пофта орі кѫї, кърѣї се кѫвіне;

Чіне вреа съ стea кѫ фрѫптea dескісъ фаць кѫ сфънта Дрептате, вedе макар кіар ші орѫ de ар фі фісіче, къ ар фі о стръмбътате din челе маї марі, кѫндѫ с'ар маї лпчерка, ка дрептърiле поастре din скѣѫпѣлѫ Орѫштіеї, съле маї есерчeze перотъпі, ші кѫндѫ с'арѫ маї траце жарѣлѫ пострѫ ла оала алтора, ескізѫndѫне dела егала лпdрептъціре dела Лппълцатѣлѫ Лмпъратѫ поъ акѣтѫ de поѫ асігѣрать.

De ачeea поі Ромъпії din скѣѫпѣлѫ ачеста лптрегѫ, декларъмѫ сербътореште, къ dе пѫ пісарѫ респекта дрептеле поастре постѣлате, протестъмѫ аптічіпалтепте, ші къ пічї одатъ пѫ вомѫ кѫпóсче de валіde ачеліа че се ворѫ фаче лп контра сепсѣлѣї преа лппалтелорѫ Dечісіѣні.

Ілѫстріссіте! репетъмѫ рогареа поастрѫ кѫ чea маї маре кѫвіінцій, ка кѫ пѣтереа че ціа dатѫ Маіестатеа са Лмпъратѣлѫ, се ефептѣезї кѫ окасіѣпea Реорганізъреї, спре а се адѣче ла лпdеплініре дрептеле поастре постѣлате басате пе dіплота din $^{20}/_{10}$. а. т. ші Dечісіѣпіле dѫнъ ачеіа еміте, къ съ ръмъпъ Nѣтеле Ілѫстрітатеї Тале скрісѫ кѫ літере de аврѫ лп теторіа етерпъ лптре Ромъпітea лптреагъ.

Се трѣіаскъ Ілѫстрітатеа Са D. Баропе de Салмеп (Ва ѫрта).

Епістола deскісъ кътръ Kolosvari Közlöny

(Ѫртаре din Nрѣл 21.)

Фъгъраш лп 25 Апріліе 1861.

Акѣт ка претѣтіпdепea требѣіа съ вінъ ші лптребареа лімбеї ла тапетѫ, кънї требѣіа съ се пóрте протоколѫ. Еѫ кѫпоштеатѫ біне опініѣпea пѣблікъ а ромъпілорѫ, вedеат ші стріпса легалітате, че о протестаѫ фрації маціарї, кѫпощіат ші вілетѣлѫ de мѫпъ din 21 Dек. ші всѣлѫ лімбеї лппаінте de 1848, каре ла чеї чевілї ера латіпа, маціара ші ромъпа, іаръ лп граніцъ цертъпа ші ромъпа, превedеат ші ѫртъріле есківітеціі din орї каре парте лп прівінца лімбеї, а търѣлѣї лѣї Парісѫ, че а бъгатѫ атъта зелотіпіе лптре зееле прінчіпалї Іѫпо, Венѫс ші Мінерва. Еѫ dѫнъ че арѣтаіѫ попdеросітатеа дрептѣлѣї de лімбъ ші печесітатеа рекѫпоаштерії лѣї, — сокотіѫ къ кѫ прівінцъ ші ла тоате сѣспотепітеле лмпрежърърі арѫ фі фоарте потрівіть пропѣсъчѫпea теа, каре (търтѫріь протоколѣлѫ адѣпъріі dінтъіѫ веріфікатѫ прін лпсъші інтеліцепціі маціарї) сѫпъ ата: Ка лімба ромъпъ съ се рекѫпоаскъ de офічіоасъ лп

тоате ратъріле (пъ „romaniloru imperii;) офіціалтълъї ші а репресентъчънеї Дистріктълъї, непрежъдекъндъ дрептълъї челорлалте лімбї. — Дакъ фрації маџіарї аръ фі дрептълъ ачестеї пропъсъчънї, требъіаъ съ о прітеаскъ сімплічіменте, ші съ ласе десволтареа ші аплікареа еї пентръ комітетъ. Даръ дъмнеалоръ леаъ венітъ ачеастъ пропъсъчъне а меа къ тотълъ стрънъ, ка къндъ аръ фі фостъ о крітъ а ші помені де лімба ромънъ дінтр'ън дістріктъ ромънескъ, ші де ънъ дрептъ, каре астъзї дін тоать Ънгаріа ші Трансілваніа ші дін тоате џінътъріле фаче обіектълъ челъ маї пріпчіпалъ алъ десбатерілоръ дінтре маџіарї ші челелалте наџіоналітъџї, стреінъ зік ші ка ънъ фълџеръ, къчї Дюръ де ші се афлъ дін челъ маї кратъ дістріктъ ромънескъ, пънъ акума аъ трітъ аша де ісолаџї дін каста лоръ дін кът сокотеаъ къ дін жъртве пъ се афлъ алтъ чева де кътъ маџіарї. — Еї се еспрімаъ аколо къ пъ пріченъ кътъ аръ пътеа мерџе ънъ актъ, ънъ процесъ ромънескъ дінтр'а доза інстанџъ. ш. ч. л. De ачеea с'аъ ші скълатъ адвокатълъ Фъілъп ші врънді а аргументa, къ de ші пропъсъчънеа меа е дреаптъ ші кънііпчósъ, тотъші леџіле din 1791 ші 184⁶/₇ преквтъ ші білетълъ de мънъ din 21 Дек. 1860 рекъноскъ дін комітателе ші дістріктеле ънгъреші пъмаї маџіаръ, къ доъ лімбї пъ потъ есіста лънгъ олалтъ, ші пріп ъртаре лімба ромънъ пъ се поате рекъноаште de офіčеалъ ші аша къ атъта маї пеџінъ, къ кътъкъ аста е треаба Dietеї. — Ла астъ пропъсъчъне фórte неопортънъ а лъї Фъілъп се ъдікъ ка dінтр'ън оркан гласъл а 10000 de оамені стрігъндъ: къ лімба ромънъ! — къ фъръ лімбъ пъ е гарањіе de лібертате конституџіонал, къ леџіле din 1848 промітъ егалітате дінаінтеа леџіі ші лібертате індівідуалъ, каре фъръ дрептълъ лімбеї пъ поате фі, къ Дипломa din 20 Окт. чере дін конституџіънеа џърії реформе адънк тъіетоаре дін фавоареа ачелора че ераъ ескіші дела вр'ънъ дрептъ, къ білетълъ de мънъ din 21 Дек. репъне въъл лімбеї dінаінте de 1848 каре пентръ граніца мілітаръ піче декътъ пъ ера дін фавоареа лімбеї маџіаре, къ леџеа din 184⁶/₇ пъ обліеаъ пе лъкъіторії din граніцъ, къчї пъ ескіде лімба ромънъ, къ а октроіа о лімбъ пентръ граніца мілітаръ афаръ de калеа леџіслатівъ аръ фі о фаптъ антіконстітуџіоналъ; ші къ dакъ — dънъ пъреа Длъї Фъілъп доъ лімбї пъ потъ есіста ъна фъръ de алта, атънча съ се рекъноаскъ дін ачестъ дістріктъ ромън пъмаї чеа ромънъ, ші алте асеменеа неімпъчетавере argomeнтърі. — Се скълъ Iacob György ші зісъ, къ адънапца Дістріктълъї п'аре компетенџъ а съ лъса дін каъза лімбеї, чі асънра лъкърърілоръ адънапцеї съ се поарте доъ протокоале маџіаръ ші ромънъ, къ апоі гъвернъл ва ші къ каре е автентікъ. Ачеастъ алъсіънe сатірікъ дівершънъ інімиле ромъніlор ші маї таре ші фііндъ къ пропъсъчънеа лъї Iacab ка съ се dакъ доъ протокоале пъ съ спріжіні піче din партеа Ънгърілоръ, чі de ачі съ скъларъ маї въртосъ ънълъ Іъст къ постълатъл, ка съ се dакъ протоколълъ ънгъреште, ші ромъніlоръ съ лісъ dea пъмаї ънъ естрактъ дін лімба лоръ, ла каре і съ рефлектъ къ кътъ і аръ плъчea съ се дітоаркъ фоіа. Попорълъ рънсъ din ноъ дін черере ка лімба ромънъ сінгъръ съ се рекъноаскъ de офіčіоасъ. Атънчї се скълъ Dл. Вікарій Кірілъ ші фортълъ ачестъ постълатъ дінтро пропъсъчънe ноъ, ка фііндъ ачестъ дістріктъ кратъ ромънъ, лімба ромънъ съ фіе сінгъръ офіčіоасъ дін сесъ дін жосъ ші дін латърі, ремънъндъ дінсъ маџіарілоръ ші сасілоръ а се фолосі ші еї de лімба са дін тоате требіле лоръ офіčіоасе, каре пропъсъчънe — dънъ дінлътърареа челоръ dінаінте се прімі къ челъ маї маре енъсіастъ, ші се енънчїъ ка конклъсъ. —

Акътъ жъдекаџї воі фрацілоръ маџіарі, чіне а дінпедекатъ орї че міжлоаче de дінъчъіре — ромънії, орї аша нъміта інтеліџінџъ маџіаръ dін Фъгърашъ?

Съ лъсътъ коментарівлъ леџілоръ, ші а дінпрежърърілоръ че аръ жъстіфіка лімба ромънъ de офіčіоасъ дін дістріктълъ Фъгърашълъї, ші съ не опрітъ пеџінъ пъмаї ла пънктълъ легалітъџії. Съ лъътъ къ леџеа din 184⁶/₇ дін прівінца лімбеї маџіаре стъ ші къ dънъ Verbőczy о мълчіпалітате пъті поате фаче статъте че контразікъ леџілоръ џенералї, — дінтреб еъ оаре леџіле din 1848 ла каре къ атъта вервóре въ провокаџї пъ еспрімъ егалітатеа дінаінтеа леџіі? апоі кътъ поате фі о егалітате дінаінтеа леџіі ънde ън шеф ромънъ пъ поате съ се пънъ дін комерчіъ офіčіосъ къ џінътълъ ромънъ шіетї събordinatъ, аъ съптъ оаменіі пентръ леџі іаръ пъ леџіле пентръ оамені? Даръ вецї зіче къ леџеа требъе дінdрептатъ, іаръ пънъ атънчї пъзітъ, къчї періклітът автономіа, ші девенім дін анархіъ; дінтреб еъ оаре паџіънеа маџіаръ dънъ dіплома din 20 Окт. пъ с'а фолосітъ de фапте ънde леџеа пъ ажънце? оаре ectindepeа ънъї дрептъ ші есплікареа ънеї леџі дін фавоареа патрієї ші а локъіторілоръ еї маї кърънdъ потъ періклita автономіа леџіслатівеї, de кътъ денегареа лъї, ші дін консечінцъ сіла моралъ а ънеї дінтреџі паџіоналітъџї de a лъа рефъџіъ ла Патенте ші Dіпломе andікопстітуџіоналі? оаре анархіа пъ не стъ маї апроапе аколо ънde тъгъdsind фапте, вретъсъ ле редъчетъ пе ачестеа къ форџа ла леџі обсолете? п'аветъ есемпле дін алте комітате, къ дін фавоареа пъчії дін прівінца лімбеї с'аъ фъкътъ авaтерї dела леџіле посітіве? о пъ стрекърацї џінцарї ші дінгіпџі къmіле! адъчеџівъ аминте фрацілоръ маџіарі, къ аста пеа фостъ лъпта дін 1848 бъгъї de сеатъ къ пеаџї промісъ мълтъ пріп конституџіоналістъ ші акътъ пе денегаџі маї мълтъ dекътъ абсолътістълъ! пентръ че ваъ пъръсітъ кроаџії, пентръ че ъртеазъ астора ші сърбії? пентръ че се ісолеазъ сасії? etc. пентръ лімбъ! ва маї рътасъ пътаї ромънії ачелъ патъралъ аліатъ алъ востръ, каре ва датъ d'атътеа орї dреапта, de каре аџі абсатъ! пътаї ачі ва маї рътасъ окасіънea de a дінпъка паџіоналістълъ de ънъ воіъ, — пъ пердецї ші аста окасіъне, фачецї аста пънъ е време, фачеџіо астъзї къ тъне ва фі преа тързіъ! —

Даръ съ тречетъ маї dепарте ла лъкърърile адънареї поастре дін вретеа пе къndъ се лъкраъ челе епарате, ънъ екссолгабіръ — каре ші ла маџіарї трече de морт моралічеще, къ вро кăџіва тінерї, вреdнічї de кондъкторівлъ лор, лъаъ къ сіне вро. 20—30 de боерї din Гріd чеї дінбътаъ біне дінкъ din поаптеа пречедентъ, ші ераъ пъзъіторї de a контърва адънапца пріп стрігърї пе delътърї, къ еї вреаъ штерџереа монополелоръ ш. а. пентръ каре адънапца венісе дін чеа маї маре indignaџіъне асънра лоръ, дінкътъ пътаї еъ dі лініштіїъ къ о къвънтаре дінтро ordine бънъ.

Къпітанълъ актa пъсе de обіектъ алъ консълтърії алецереа репресентъчънеї Дістріктълъї! Ачї de ноъ се скъларъ Фъілъп ші Iacab György ші пропъсъ, авзіцї коло оамені конституџіоналі, къ комітетълъ de 100 de інші форматъ дін 1848 пе къndъ паџіънеле ераъ дъжътъріте пътаї пріп ші din маџіарї, фъръ дінтревепіреа ромънілоръ съ се октроіезе актa ші пентръ партеа дістріктълъї апексатъ ла 1851 къ 25000 de локъіторї грепічерї, ші съ се дінтрецеаскъ — вezї біне — dънъ дінструкџіъне. — Dънъ че се котъътъ ші се респінсе астъ пропъсъчъне, се скълъ Херсені Ладіслаъ, ші декіаръ къ адънареа е легал адънатъ, ші фііндъ къ вede феце пекънoскъте, съ се веріфіче. — Ла дінтребареа меа кътъ съ се веріфіче, пътї пътъ da ръспънсъ. — Къпітанълъ а конкіематъ dънъ інструкџіъне пе тоцї фрънташії din Дістріктъ. Леце посітівъ пъ е къ чіне е фрънташъ ші чіне пъ. De ачеіа съб ачеастъ тітълъ пъ се пътеа dепърта німенеа din адънape, апоі ведемъ къ дін піче ънъ комітатъ о веріфікъчъне дін сенсълъ ачеста пъ с'а фъкътъ, чі дін челе маї мълте локърі адънапца с'а џінътъ съб черъл лібер. Fülöp зіче къ пътаї адънапца маркалъ адънатъ dънъ леце ші тоате формеле е компетентъ а хотърж чева.

Pesta ¹⁴/₂ luniu n. 1861. (Urmare).

Cs. Aureliu Maniu: intr'o vorbire plina de patriotismu, areta cumca legile d'in 48. a impartasi u drepturi civile egale tuturoru, inse pretensiunile nationalitatiloru nu numai ca nu le au multiumitu, ci d'in contra le-a innadusitu, si pentr'aceea acele legi pe langa tóta liberalitatea loru, suntu fórte stricaceóse pentru nationalitatile nemagiare, si acést'a a recunoscutu-o si ins'a-si diet'a de acú, candu mai toti oratorii se dechiarara ca legile care suntu nefavoritóre pentru nationalitati trebue scerse. etc. Natiunea romana de seculi a fostu totu apasata in patri'a s'a atatu politicesce catu si besericesce si pe langa tóte acestea si-a sciutu pastrá limb'a si nationalitatea, si caracterulu seu de romanu nestramutatu pana in diu'a de astadi, numai pr'in alipirea ce o are catra nationalitatea s'a. Scie elu ca a tacé, si a ascunde adeverulu, séu a tiené numai nesce vorbiri amasurate placerei maioritatii e mai usioru, si d'in interesu personalu dóra si mai folositoriu lucru, decatu depunendu ori-si-ce interesu personalu a-si esprima sincere convingerea si a o rediemá senguru numai pe adeveru, atunci candu vede ca maioritatii nu-i pré placu lucruri d'acestea, inse si acéea scie ca candu-lu onorara alegatorii cu starea acésta frumósa inse grea, i-a si impusu datorinti'a, ca convingerea si curatulu adeveru se-lu dechiare fara retienere. Noi suntemu convinsi, cumca pr'in resolvarea cestiunei nationalitatiloru pe bas'a perfectei egale indreptatiri nu se jertfesce neci unu interesu alu patriei, ma d'in contra chiaru pr'in ast'a devine patri'a de mama dulce a totu insului, si de sórele constitutiunei care asemene incaldiesce cu radiele sale pe totu insulu. etc. etc. partinesce propunerea lui S. Popoviciu.

Pista Kálmán: n'afla neci o causa pentru care nu s'aru poté primí propunerea lui Popov. m'a d'in contra elu o afla chiaru amesurata cerintieloru tempului.

Eötvös vorbesce mai crutiatoriu decatu sambata, inse nu partinesce pe Popov. ca nationalitatile nu se potu indestuli numai cu vorbe góle ci pr'in lege positiva, elu dara depune pe més'a casii proiectulu ce promisese.

Ioane Popoviciu intr'altele dice, ca istori'a trecutului e de acea tréba, cá se invetiamu d'in trens'a, si chiamarea celoru ce santu adi adunati in dieta cá facandu se incete in patri'a nóstra causele necontielegerei, se se nesuiésca a restaurá si a consolidá increderea. In trecutu au fostu multe causele necontielegerei, care inse tóte au espiratu, si acum'a numai cestiunea nationalitatiloru mai este neimpaciuita, numai acést'a mai trebue dara alinata, si viitoriulu patriei e asiguratu, acésta intrebare inse numai pe temeiulu perfectei egalei indreptatiri-se póte resolva. Acea e lucru nencgabilu, ca tiér'a acést'a e patri'a tuturoru popóreloru ce locuescu in trens'a, si de oare ce in aperarea patriei tóte popórele ei a contribuitu; contribuescu si trebue se contribuésca asemene, au daru totu dreptulu ca si d'in beneficiele ei nunumai ca individi senguratеci, ci si cá natiuni se se impartasiésca asemene. Trebue, ca patri'a, acésta muma comuna, se fia muma dulce si nu mastera tuturoru fiiloru ei asemene; si acést'a nu e de lipsa numai pentr'acea ca dreptatea cere, ci si pentr'acea ca spre aperarea si sustinerea patriei si a drepturiloru ei comune, acest'a e o neaperata trebuintia. Eu incredintiendume in amórea de dreptate, loyalitatea si amórea de patrie a natiunei magiare amu tóta sperantí'a, ca intrebarea acést'a se va resolvá spre indestulirea tuturoru, ca ce se atinge de celelalte nationalitati, si in specie de cea romana, ca nu doresce nemica mai ferbinte decatu o impacare sincera si statatóre cu natiunea magiara, decatu rennoirea acelei aliantie sante, care o facuse nainte de 1 mia de ani stramosii nostri, si care e cea mai naturala si cea mai de lipsa; ca-ci se ne uitamu numai inpregiurune, si de locu vedemu doue mari gigantice, marea Germanismului si a panslavismului, care atatu pe romani catu si pe magiari cá pe doue insuleóre mici de seculi-i amenintia cu inghitire. Decumva dara natiunea romana voesce se fia recunoscuta de natiune soróra egalu indreptatita, pr'in ast'a nu voiesce neci mai multu neci mai putinu decatu a deveni o sora adeverata si nedespartivera, pentr'aceea se nu credia nimene cumca natiunea romana pr'in aceea ca voiesce se-si asigureze esistinti'a nationala e inimica natiunei magiare. etc. etc. Doresce dreptu aceea cá nu pe temeiulu „meltanyossag-ului (ecuitate) se se indestulésca nationalitatile, ca-ci acest'a are doue capete unulu grosu si altulu subtire. séu massimu si minimu, care se póte esplicá dupa impregiurari camu dupa placulu celui ce are poterea in mana, etc. etc. partinesce pe Sig. Popoviciu. (Va urma.)

Ла Nръл de астъзї се dъ ънъ adaocъ de ½ коа.гъ.

Pesta $^{21}/_{9}$ Iun 1861.

Cs. Diu'a de eri e di mare, unu evenimentu care va remané inscrisu cu litere de auru pe paginile istoriei romaniloru. Advocatulu celu renumitu unguresc, fal'a advocatiloru din Pest'a, acel'a barbatu pe care ei totudéun'a candu avéu se intreprindia unu lucru unde se cere curagiu si capacitate — 'lu alegéu de conducatoriu, — se facú eri advocatulu, aparatoriulu natiunei romane in Cas'a magnatiloru din Ungari'a; omulu care in tóta viéti'a s'a a fostu aperatoriulu dreptatii, defensorulu celoru asupriti, credinciosu si nemiscatu in misiunea s'a senguru, fatia cu sute si cu mii, pasi pe tapetu pe langa sant'a causa romana in mediloculu superbei aristocratia magiare, si cu bratia de feru, si argumente neresturnavere ne apera interesulu nationalu, si ne mantui onórea naintea lumei.

Eri tienú II. S'a D-lu Gojdu Comitele supremu alu Carasiului o vorbire poternica in care resfransa argumintele Episcopului Haynald aduse pe langa legalitatea uniunei, cu o logica rara, argumente nemiscavere, si in cuventarea s'a clasica cu o adeverata oratoria rostita areta fratiloru magiari calea pe care au de a purcede, decumva voescu se fia mari, tari si fericiti. O facura acést'a si alti barbati demni ai natiunei romane mai nainte in cas'a representantiloru, inse si cuvintele acelor'a cu atat'a voru avé mai mare ponderositate, cu catu fura spriginite si chiaru de Gojdu, in care magiarii au tóta increderea, éra meritulu D-lu Gojdu cu atatu e mai mare in catu elu numai senguru se afla pana acumu in cas'a Magnatiloru romanu, liberalu si patriotu adeveratu. Vorbirea e cu multu mai classica, mai ponderósa, de catu ca se-i potu defini cuprinsulu, valórea ei intr'unu articulu scurtu, pentr'aceea vi-o vomu tramite pentru Nrulu viitoriu in tóta estinderea s'a. Sensatiunea si suprinderea ce a facuto nu se póte descrie, celoru mai multi ascultatori se parea ca le tragi dintii, asia miscari facéu candu audiéu adeverulu, éra eppulu Haynald n'avé stare si alinare. Astadi n'audi alta pr'in Cafenele decatu „Ezt nem vártuk volna Gozsdutól“ (acésta nu amu fi asceptatu dela Gojdu) obiectulu discursului petotindene e Gojdulu: Contele Teleky Domokos fórte iritatu se incerca se-lu refuteze, inse pr'in refutarea D-lui numai mai lamuritu se areta adeverulu celoru argumentate de Gojdu, argumentele lui Teleky suntu nesce sofisme care cadu de sine, vine in multe locuri in contradicere cu sine, si d'in impregiurarea ca a respunsu si la nesce punte care Gojdu nu le-a atinsu, se vede ca D-lui si-a camu inchipuitu de acasa ce aru potea vorbi Gojdu, si si-a si facutu respunsulu nainte, éra in urma nu s'a sciutu reculege. E si greu lucru a aperá o causa ce nu e basata pe dreptate si adeveru. Eppulu Haynaldu anca si-a cerutu cuventu, inse dupa regulamentulu casei ne fiindu ertatu a vorbi intr'o cestiune mai multu de odata, nu i-s'a permisu.

Il. D. Ios Manu Comitele Supr. alu Maramuresiului anca a tienutu o vorbire calculata a cascigá aplaudari cu ea, si-a si ajunsu scopulu, ca aplausuri ca elu nime n'a mai capetatu in Cas'a Magnatiloru; inse natiunea romana 'mi pare ca nu-i va poté gratulá pasiulu d'anteiu ce-lu facú cá romanu in diet'a Ungariei. D. Manu dice si aceea ca Magiarii din Trarsilvani'a nu se potu asemená cu cei d'in Ungari'a, ca aceia aru fi in stare si adi a mai face nesce approbate si compillate, decumva nu le-aru fi rusine de lume, panacandu cesti-a suntu cei mai generosi in lume; inse dice si aceea ca legile uniunei d'in 48. suntu inviolabile, ca romanii n'au dreptu candu nu recunoscu legalitatea loru, ca precumu au primitu partea carei eliberéza de sclavia, trebue se primésca si ceealalta parte, care decretéza uniunea, ca aceea nu e loyalitate dela nationalitati ca chiaru acum'a silescu pe magiari se faca concesionni, candu magiarii si d'in alte parti suntu strimtoriti, ci ele aru trebui in solidaritate cu magiarii se bata pe inimiculu comunu, si dupa ce l'au invinsu se se incredia in marinimositatea generosiloru magiari; dice mai departe ca reactiunea lucreza, si ca-si cunósce ómenii sei, éca p. e. Esc. Sale Episcopului Siagun'a a tramisu 25.000. fl. pentru cá se impartiasca intra preotii sei, si Metropolitului Siulutiu pentr'aceea nu i-a tramisu ca scie ca pe acest:a pr'in asifeliu de daruri, nu-lu vá poté abate dela aplecarea ce o are catra Uniune. (Pentru acestu complimentu credu ca nu-i vá multiemi Escelenti'a S'a) *)

Eu am fostu de fatia, si ce amu scrisu amu auditu cu urechile, a fostu de fatia si deputatiunea romana d'in Ardealu, care in caletori'a s'a catra Vien'a, petrece si aci 2-3. dile, care a esitu cu anim'a mangaiéta pentru cele ce audise d'in gur'a D-lui Gojdu, Manu anca nu vorbise atunci. Pecatu ca Capitanulu supr. alu Chiórului nu e aici in aceste momente de mare insemnetate, numai elu mai trebuié dupa Teleky si Manu, si invingerea morala éra si mai eclatanta Cas'a magnatiloru a primitu adres'a representantiloru nestramutata. —

Dela Noarta de fiерă лn 10 Iunie 1861.

Кътă стътă ші чеаветă а фаче?

Ачестea съптă кіесцівніле челе маї пондероасе пентрă ноі ромънії лn зіва de астъзі, кіесцівні че тае deadрептълă лn віаца поастрă націоналă ші політікъ. —

Тоатъ зіва адъче дънъ кътă ведемă ноъ евеніминте, іарă пентрă ноі ромънії парепice тоатъ зіва адъче лъпте ноъ, пъказърі греле, пъказърі че не вніле пентълă de амарă ші дърере!

Паре къ нъмаї пентрă ноі ромънії нъ с'а вніплътă лnкъ пъхарълă сферінцеї, ші атътea съте de anі, лn каре соартea не трактъ кă песпъса са вітреліе ші пекръцare лn патріа поастрă, лn ватра пърінтеаскъ, — ка кънdă n'ară фі лnкъ de ажънсă, пентрă ка съ потемă одатъ ръсъфла маї ліберă, ка съ не афлътă вnă адънostă маї сігърă не пътънтълă скътпеї поастре патрії, не каре стръвнії пострії пілă лъсарь дрептă тоштепire, не пътънтълă ачеста вdатă кă шірое de лакрътї ші адънатă adeceорі кă атъта сънце ромънă.

Націвніле ка ші indівізії пътіmескă adeceорі пентрă пъкателе сале. Пъкатълă пентрă каре съферімă ноі астъзі — ші штіе Dътnezeă лnкъ пънъ кънdă — есте ачела, „кънї съптемă ромънї, ші кънї dорімă а трăі ші а мърі ші лn вііторіă тотă нъmаї ка ромънї“! Ачеста лnсъ есте вnă пъкатă нъmаї лnnаінтea ачелорă оатенілорă не стъпжніцї de патімі, — есте кіарă din контръ о вжртъте, ші лnкъ о вжртъте сплendітъ ші раръ.

De съте de anі віецвімă ачі лn астъ патріе котънъ ші фрътоасъ, — дарă непорочіть, лnпревънъ кă сороріле націвні маџеара-съкsія ші сасъ; непорочіреа патрієї — ші респектіве а поастрă — лnсъ n'авепітă нічі декътă de аколо, кънї еа а фостă ші есте локвітъ de ніште націвні поліглоате ші кă тотълă етероџене, чі а вртатă, кънї націвніле нъ се штіврă лnцълеце ка сорорі, вне ла олалтъ, о непорочіре dintрă челе маї марї, кă деосевіре пентрă о царъ ка віата Трансілванie!

Тітвълă лn inima кървіа се десвоалтъ ideіле, ші лn сінълă кървіа крескă ші дескрескă націвніле, лnчепă лnкъ не ла an. 1848, а проміте пентрă попълі европенї о ерă ноъ, о ерă, че се пъреа а фі превестітоареа къдерей сервілістълві ші а ре'nвіерей лібертъцеї. —

Астъ ерă тълтă протіцетоаре, пентрă попорълe de съв короана Сф. Стефанă, авă вnă респътатă дестълă de трістă. Челе лnтъмплате атвнчі лn Европа ші маї вжртосă челе лn Унгаріа, Бънатă ші Трансілваніа ле штімă преа вine кă тоцій.

Отвнчі че е дрептă ера тітвълă челă маї віневепітă, ка асте націвні, че аă о патріе котвнъ, de каре ле леагă атътea тоnзminte історіче, съ віе ла конвікцівне, къ вінеле котънă алă патрієї deninde дела бъна ші фръцаска лорă конкордіе. Dърере лnсъ, къ тотмаї конкордіа, астъ зъіцъ, лn тжна кърeіа zаче ферічіреа попълілорă лipсі лnтръ націвніле сорорі.

Кă тоате асте, ромънії се етапчіпаръ, іовъціа чеа греа се ръdікъ de пе втерії лорă, къпътаръ о лібертате індівідвалъ, дарă че фолосă! кънї ле лipсі лібертатеа політікъ ші націопалъ, кънї літва лорă фвсе переспектатъ, ші еї рестръпшї ашї къвта ферічіреа, ші а лвкра лn інтересълă патрієї nвmаї лn літва маџеаръ. Сьфлетълă вnеї націвні есте літва, ш'апоі „че фолосă есте вnеї націвні de ară добъndi лвмea тоатъ, dакъшї ва пierde літва? „че ва da о націвне скімъ пентрă літва са? Націвnea ромънъ прin вртаре, лn локă съ се фіе вікърată de лібертатеа къштігатъ, маї тълтă се лnтрістъ ші атърж. Апоі націвнілорă славіче, лnкъ nъ ле вътълă маї вine.

E de прісосă а маї лnшіра челе din an. 1848—49, ресълтатълă счепелорă ачелора лnlă штімă, лn сімціръмъ преа дърerосă кă тоцій.

De атвнчі ші пънъ азі, лn ачелă інтерваlă маї вine de вnă дечепіă, лn каре вінеле ші ръълă, сферінцеле ші гревъцiле ажънсеръ de о потрівъ не тоцї фіі патрії, аї фі лnвъцатă din пъцania лорă пропріе а се шті стіma пе вііторă вnіі пре алцї, аї фі крезътă къ націвніле ворă фі девепітă ла матврітатеа de a лnцълеце, къ орі че dискордіе лntръ дънселе, ші орі че пофтъ ші песацă de a свпретатіса вna пре алта, нъ поате авea алтă ресълтатă, декътă непорочіреа котънъ а патрієї, ші респективе а патріоцілорă, кă фолосълă стрънілорă; аї фі крезътă къ проведінца арă фі dестінатă анвme ачестї 12 anї din вртъ пентрă de a адвна лntр'вnă околă котънă не тоате націвніле de съв короана Сф. Стефанă. Есперінца de тоате зілеле лnсъ не dъdă ші не dъ лnкъ пънъ азі dовedі кă тотълă din контръ.

Ва фі апроапе вn an de зіле, декънdă се dъdă лn Клвжіă челă dintъіă сігналă de о лnпъчівіре фръцаскъ а маџіарілорă кă ромънії, кънdă кă окасівnea алергърей de каї фатосълă артістă віолістă — Ремепцi, штіе вні кă аркълă сеă челă фермекъторіă лn Сала театрълві de аколо інтіміле маџеарілорă кă але ромънілорă, пентрă ка не вііторіă стімънdвce лn речіпрочітате вnіі не алцї, съ дореаскъ ші се воіаскъ вna „лібертатеа ші ферічіреа патрієї.“

Съ ръdікаръ апоі кă ачea окасівnе, маї тълте тоасте de лnфръціре, ші есетплълă Клвжепілорă nъ рътасъ не репецітă не ічі, не колеа лntръ ромънї ші вngърі лn маї тълте пърцї але патрієї.

Лцї плънцеа інima de бъкvріе, ші фіеште карe патріотă се 'нтреба 'n сіне: „Че есте маї бvnă, орі маї фрътосă, декътă а тръі фрацii лntрevnъ?

De атвнчі ші пънъ азі трекърă тълте зіле, кvвжнтълă „Фръцietате“ алă четіръмă ші авzіръмă — маї de тълте орі доаръ ка орі кънdă, ші тотъші ведемă лnкъ о ръчеалъ, о нелnкредере, ші ачеаста търindвce din zi лn zi лntръ націвніле колъкvітоаре; кънї чеї маї фіервінцї протълътторі аї фръцietъцеї — нъ се преа потă despърці de гвстъл de a predomni; ш'апоі predomніреа нъ лnкапе, нъ поате лnкъпea кă фръцietатеа, дрептатеа ші егалітатеа

Декърцереа требілорă din вртъ, кă окасівnea реставрацівnеї комітателорă, не серві de есетпле преа дърероасе, къ о асетепea фръцietате пентрă ноі ромънї е таре атаръ. Лъптеле че ле ръdікаръ нації маџеарї пріn комітате — маї алесă лn контра літвеї ноастре, не тъхні преа таре, кънї че е маї тълтă, атплоіацій маџеарї нъ вреаă а не респекта нічі макар атъта літва, кътă гвверпълă de маї наінте, іеї нъ вреаă нічі атъта ка не сvплічі ромънешті съ ресолвеze ромънеште; пріn вртаре лn респектълă літвеї, ка съ тъчемă de челелалте, атă девепітă dintр'вnă абсолвтістă лn челалалтă.

Нації маџеарї не тънгъе кă dieta, *) ші къ аколо се ворă комплапа ші лndрепта тоате требіле

*) Pentru astadata scia atat D. Manu cat si D. Misiciu, ca acei bani sau datu la drépta cerere a Esc. Sale P. Eppu. An. B. de Siaguna repetita totu mereu dela an. 1850, de si nu in mesurá aceea drépta, in care sa fostu cerutu. Déca Dloru ii atribue reactiunei, atunci nu putemu dice alta, decatu ca au tendítie malitiósa. R.

*) Іарă Domni Cacї кă територіă. P.

Eĭ bine, dară apoĭ kŭndŭ, ші ла каре dietъ? Nu mŭltŭ ne pasъ ka ла каре? dopimŭ a шті — dakъ oare ші аколо — ne vomŭ afla гарапца naціonalъ? Ne ѧndoimŭ, челŭ пъцinŭ eŭ vrŭlŭ me ѧndoieskŭ, dakъ ші kŭ алецереа deputaціlorŭ vomŭ пъціo, ka ші kŭ челелалте требі a ле komitatŭlŭї. Ш'apoĭ — dakъ nu vomŭ avea deputaці ѧn пътерŭ kвііnчosŭ, ші dintrъ бърбаціі чеї de ѧnkredere, atŭnчі milŭiaskъte Dzeŭ фрате ромъне, — орї ѧn dietъ, totŭ atъta. (Va urma.)

Adres'a

Mai multoru romani intieleginti din Aradu si giuru, catra membri casei de susu si Ablegatii de nascere romani la diet'a din Pesta, — espedata Illustritatei sale — D-lui Emanoil Gojdu Comite supr. al Comitatului Crasieu, — pentru a o presenta. —

Illustrissimiloru Domni si membri ai casei de susu, Speptabililoru Domni Ablegati de nascere romani!

Amu vediutu cu bucuria nespusa din Nr. 36 alu Gazetei Transilvaniei, ca DD. Vóastre vati constituatu spre a ve consultá sistematicu despre cele ce aveti de facutu, cá representantii natiunei romane din Ungari'a, la diet'a presente.

Dupa ce dara sunteti constituati, iertati cá se ne putemu adresá si noi in unele si altele privintie, cu totu respeptulu si sinceritatea, catra DD. Vóstre nu intratata cá catra membri ai casei de susu si ablegati, decatu mai multu cá catra nesce fii zelosi si doritori de fericirea si prosperitatea natiunei romane.

— Primiti Domniloru! aceast'a adresa cá unu votu informativu. Ve veti folosi si din informatiunea nóstra, ori ca o veti pune la o lature? e lucrul DD. vóstre.

Noi cu tóta stim'a subscrisii fii credintiosi ai natiunei romane si frati ai DD. vóstre, — radimati pe articuli IV. si V. ai legiloru din 184⁷/₈. — constituarea DD-loru vóstre spre a ve consulta ca representantii natiunei romane din Ungari'a, afara de zelulu caldu si sinceru natiunalu, celu aratati prin aceast'a fapta, suntemu plecati a o afla basata pre firea si caracterulu corpuriloru legislative, din care curge si dreptulu membriloru loru a se puté constitua in — si forma — partile spre a'si face maioritate pentru reusirea cu unu, séu altu principiu, ver proieptu de lege. —

Nu suntemu inse de aceea parere, ca in corpul legislativu alu unui statu, séu alu unei individualitati istorico-politice poliglote, precumu e Ungari'a, unde de o parte natiunalitatea rasei magiare, cu limb'a ei in afacerile publice este assecurata catu de bine prin dreptu positivu (1840. art. VI. 1848 art. V. §. 3. XVI. art. 2. e,) si prin unu usu indelungatu, eara de alta parte, in interesulu prosperitatei publice se arata cea mai mare lipsa de a se regula si pretensiunile natiunale ale celoralalte rase, atare lege fundamentala inse spre acestu scopu nu esista, — mandatarii cercuriloru alegatóre, ca nascuti din sinulu unei fiecarei rase, care locuesce acele cercuri, séu le locuesce numai in maioritate, se se póta slobozi la tractare despre constituirea publica in viitoriu, a rasei loru intregi, — si nu suntemu de parere, ca o astfeliu de causa se se póta, cu succesu favoritoriu regula, fara a'si pune ras'a intréga qua talis, votul seu in cumpana. —

Indoiala nóstra o basamu pe §§. 3. 4. 5. din art. IV. si 3. 44. 56. din art. V. ai legiloru din 184⁷/₈, carii apriatu dovedescu, ca ori care ablegatu din Ungari'a singuru luatu nu e mai multu, decatu mandatoriul unui cercu, si toti laolalta luati constitue cas'a de diosu a corpului legislativu pentru individualitatea istorico-politica „Ungari'a.“ —

Asia dara credemu si ne nutreste speranti'a, ca si DD. vóstre in consultatiunile DD-loru vóstre private veti deveni la acelu adeveru, ca in corpulu legislativu nu puteti pasi cá representantii natiunei romane la midilocu, si nu ve veti slobozi in tractare pentru regularea causei romane; inca nici in numele romaniloru din Ungari'a:

a.) pentru ca fostele clase privilegiate, din „Ungari'a si parti“ mai tóte suntu plecate a sprigini numai interesele rasei magiare, in care mare parte suntu contopite. — Eara fiind ca acele clase suntu puternice in materialismu si cultura; bineversate in viéti'a parlamentara, si sprijinite de intrég'a rasa magiara; si asia: ras'a magiara, — care e bine intarita prin acele clase, si care si alt cumu 'si are limb'a si natiunalitatea sa asecurata prin legi si usu, — se bucura cu multu mai de multi si puternici aperatori ba si, de catu se fia cu putintia ca DD. vóstre, si atunci, candu ati sci postulatele natiunei romane, cu ce inse pene acuma si pen' la unu congres, nici unu romanu nu se póte lauda, — se puteti forma o astfeliu de maioritate in corpulu legislativu, cá se fiti siguri ca veti puté reesi cu acele postulate, si ca nu veti periclita tóta caus'a. — Apoi in tempurile de fatia, natiunalitatile qua tales, numai asteapta drepturi dela grati'a unui séu altui corpu legislativu, ci, — radiemate pe dreptulu firei si pe spiritul seculului, care stau asupra tuturoru drepturiloru positive, — le pretindu acele, si spriginite de: „nihil de nobis sine nobis“ voiescu si singure a incurge in regularea loru.

b.) pentru ca, — precumu si DD-loru vóstre prea bine ve este cunoscutu, — nici nu tóte cercurile alegitóre locuite in maioritate, seu numai de romani, suntu reprasentate prin mandatari de nascere romani. — Si acest'a eara numai din caus'a, ca ras'a magiara spriginita de fostele clase privilegiate, si de apucaturile acestora, a reesitu in alegerile diregatoriloru comitatensi dupa placulu seu, si diregatorii au intrebuintiatu si fortia la mai tardiu urmat'a alegere a ablegatiloru. —

c.) pentru ca si intre DD. vóstre, cati figurati subtu nume de romanu, inca se afla unii, carii, de si alesi cate de unu, séu maioritatea unui cercu alegatoriu, — nu se póte bucura de o incredere publica romana, si e probabilitatea cea mai mare, ca din sinul unui congresu natiunalu. nici in catu aru puté fi alesi de representantii natiunei romane. —

— Nu remane dara alta in dreptu, decatu cá DD. vóstre dupa a nóstra umilita parere, numai cá mandatari ai unor cercuri alegatóre din individualitatea istorico-politica „Ungari'a,“ si nici de catu ca representantii natiunei romane din Ungari'a se pasiti la vre'o nu cumva veninda ocasiune la tractare despre caus'a romana; — si resultatulu celoru mai sus insirate e acela, ca aceast'a causa nici decatu se póte regula, séu baremu nu cu succesu favoritoriu fara a fi intrebata insasi natiunea romana prin organul séu naturalu, care nu póte fi altulu, decatu unu congresu natiunalu, carui singuru 'i compete a vorbi in numele natiunei romane, si a tracta respective a formula postulate cu putére obligatoare pentru natiune. — (Va urmá.)

Dieta Ungariei. Dupъ че a venitŭ adreca kasei de жос ѧn kasa de csc saŭ ѧnчепът ші аколо desbatериле. Ѧntre kŭvъntъріle чele маї ѧncemnate съпт: ачееа a Episkopŭlŭї din Apdealŭ D. Xaĭnald каре маї kŭ ceamъ vorbi despre unirea Apdealŭlŭї kŭ Ungaria, ka ші despre o fantŭ съвършітъ ші врŭ kŭ тълте zofiste ші argumente стълсе de unde пътŭ a dovedi, kът de тъпгъitoare este ъчеаста пентрŭ тоате попоаръле, ші kът de ценероасъ este naціunea ca (чea maціarъ), kauza чea de kъpetenіŭ пентрŭ че pledézŭ D. Episkop Xaĭnald unirea Apdealŭlŭї kŭ Ungaria este, de ші nu a da пе фацъ, ѧnтъріреа katolicistŭlŭї, pre kareле altfeliŭ ѧn Transilvania ѧl vede kat слъбцŭ ші amenінцat de reformaці ші лътерані. E interesantъ argŭmentaціunea луї, kъndŭ врea prin unire съ ѧnтъріаскъ elementŭl съсеск ѧn Transilvania kŭ пемцii din Ungaria, карії prekът штім чea маї таре парте съпт маї maгiapiї декът maгiapiї ѧnсъшї, скітъндъшї ѧnсъшї пъмеле цертане ѧn maгiapeшті. Ел zіче, kъ тоцї Apdeleniї съпт пентрŭ unire ші ѧnсъші ромънї, карії нічі ла konferinцele din Alba-Iulia nu aŭ stat solidariŭ ѧn kontra eї, kъчі Protopopŭl Pan каре a vorbit ѧn adunarea dela Sibiiŭ пентрŭ unire, a fost ші atunчі пентрŭ ea, ѧnсъ bolnъvindъse nu a пътът съ ia парте ла konferinцъ. Ne miръm kъ nu aŭ adъc ѧnnainte ші пе чeialalці соцї aĭ луї Pan, kъ eraŭ unor de пътерат ші поате kъ ear fi ѧntъріт маї bine acertŭl. Ѧn kontra ачестеї kŭvъntърї unilaterale ca skŭlat repŭtatŭl nostrŭ бърбат D. Cunp. Komite Гождŭ, ші a vorbit prekът се bede din korespondinца de маї csc „Пешта ²¹/₉ Iunie“. Vorbі apoĭ ші D. Cunpetŭl komite Manu, ѧnсъ el de ші ромънŭ, nu se поате desbrъka de maгiapistŭlŭ ѧn каре a krestът. Съї лъсът konvikцiunea deakъ e a inimeї луї. Kъ D. cunpetŭl kъpitan ал Kiorŭlŭї lipseште din Dietъ ѧn unŭ momentŭ atът de ѧncemnat, nu ne пътет destŭl mira. Маї vorbiръ тълцї ші чea маї таре парте пентрŭ primirea adpeceї modificate de kasa de жос, de ші тълцї doreaŭ съ фіе ръmac аша, прекът ера кончепът de Deak. Ѧn ²¹/₉ Iunie caŭ ѧnkeat desbatериле; adpeca ca primit, ші ca trimis aktŭarŭl kasiї de csc Orцi съ o dakъ ѧndъръptŭ ла kasa de жос. Dupъ ачееа caŭ atъnat sedinцele пъпъ atunчі, пъпъ kъnd va хотърж kasa de жос modalitatea kът съ se aштearпъ Maiestateї sale.

Ѧn kasa de жос caŭ фъkът alecериле пентрŭ komitetele че aŭ съ kipseiaskъ despre ѧntrebъріle de dare ші de naціonalitъцї. Proiektŭl konferinцeї isdekskріале ca primit ла propunerea komisiunei kончерпінте kŭ 152 ѧn kontra 70 de votърі. Ca хотърът trimitereа adpeceї prin Precidentŭl kaseї de жос, ші prin un metŭrŭ al kaseї de csc.

Ѧn Senatŭl imperiaл a respunc Ministrŭl de stat Стерлінг ла interpelaціunea ѧn privinца protestanцilor ѧn Tirol. Ѧmpъratŭl nu a sankцionat konkluseле dietеї ші redimŭl promite cscŭinereа patentеї protestanцilorші nърчедере стръnсъ asupra aцitatorilor. Ѧn privinца limbeї, че are de a ce ѧntrebuinца ѧn skolї maї vъrtos ѧn gimnasiї ѧnkъ a respunc, ѧnсъ nu preaѧndestulitoriŭ, fiind kъ zіче, kъ de ші redimŭl este хотърът a фаче destŭl drepturilor pretensiunї але naціonalitъцilorŭ ѧn ачаста direkцiune, el totъші din alta парте ѧші resupoaште datorinца, kъ ѧngrіжіреа ѧnvъцътърeї ші propria kultŭrъ este ачееа, че требue съ se privească kŭ preferinцъ. Ѧn ¹⁹/₇ Iunie aŭ fost desbatериле zgomotoase, pline de patimi ші nъrtareа preşedintelŭї kът vreaŭ съ o numiaskъ, neparlamentariŭ, kъчі caŭ ѧnчinc o luptъ krъnчenъ ѧntre Столка, Rierpші Kupanda. Чеї dintъiŭ pentrŭ autonomia цerilor, ші limba popoarъlor, чел dentre ърмъ pentrŭ centralisaціune ѧntratъta, ѧnkът slaвii zikŭ kъ parlamentarismŭl цertano-austriakŭ a serbat atunчі o vікторіŭ, kare ла тоатъ ѧntъmplareа ѧї ia dreptŭl a vorbi makar numaї un kuvъnцel asupra terorismŭlŭї parlamentariŭ din Пешта.

Ѧn dieta Kроатікъ ca luat protestŭl Patріархŭlŭї Raiaчіч ла ѧntrebare, ші ca rugat Banŭl съ respunzъ Patріархŭlŭї, kъ dieta nu a deminцit нічі odatъ eksistinца naціunei sъrbeштї ѧn Kроація ші Славонія. Dupъ ачееа ca luat ла desbatere ѧntrebareа unіunei kŭ Ungaria. Maї ѧntъiŭ a vorbit despre ачеаста Kватерпік zikъnd, kъ eї staŭ akъta ла respunte, kъ un drum duче ла Пешта, altŭl ла Biena, ѧnсъ ne amъndue este amenінцatъ naціunea de perikŭl, kъ maї este ѧn ъ un drum, ачела al independinцeї, kъ o unіune realъ kŭ Ungaria nu ar fi dupъ нічі ѧn privinца naціonal politikъ, нічі materialъ, kŭ тълцї пun libertatea maї pre csc de naціonalitate, dar ачеаста nu edrept, kъчі numaї naціonalitatea este adevъratŭl ші propriul talisman al libertъцii (ачеаста septinцъ sъ nio ѧntіnъrim bine ші noї romънії).

Se adъsъ ѧnnainte proiektŭl fъkът de deputatŭl четъцii Zagrabieї, каре ѧn principiu konsunŭ kŭ ачела al komitetŭlŭї centrall, ѧnсъ ѧn fortŭlare proiektéze esenціale modifikъчiunї. El kunpinde 3. punkte. 1-ia kŭ regatŭl trіunit al Kроацieї-Славоніеї ші Dalmaціеї vъzund ѧn anul 1848 tendinцele naціonale але Ungarieї ca folosit de autonomia ca ші nu rekunoaще alta legъturъ ѧntre el ші regatŭl Ungarieї, dekът numaї ѧnkoronareа reцelŭї kŭ ачеаші koroanъ tot odakъ ka реце al Ungarieї, 2: kъ regatŭl Kроато-Славон-Dalmatin kŭ privinцъ la rekunoaштereа unŭї ші ачелуіаші реце ші la unŭl ші ачелаші akt de ѧnkoronare, este gata a ѧntra kŭ regatŭl Ungaria ѧn o legъturъ nouъ prelunгъ пъstrareа drepturilor fondamentale, 3: kът va deklara regatŭl Ungarieї, kъ ші el doreште asfeliŭ de unіune, съ se alcagъ un komitet din acemenea metrii, kareле съ stabileze kondiціunele delegъtunцъ nouъ. Ѧn Sedinца din ²¹/₉ Iunie aŭ vorbit 4 pentrŭ proiektŭl komitetŭlŭї, ші 3 ѧn kontra, тоцї ѧnсъ afarъ de unu, pentrŭ o unire kondiціonatъ kŭ Ungaria.

Anunciare.

N. 35.

P

D'in mai multe parti facanduse acé observare, ca unii d'intra membrii comitetului aï Comitatului Zarandu atatu suntu dé departati d'in acestu Comitatu, in catu pe diu'a de 26-a Iuniu a. c. prefipta in anunciaré d'in 14-a Iuniu a. c. N. 33. le va fi cu neputintia a luá parte la adunarea de Comitetu, asiá acést'a adunare se amana pe 2-a Iuliu a. c. st. n. Ce prin acésta se face publicamente cunoscutu.

Bai'a de Crisiu, 19-a Iuniu 1861.

Ioane Piposu
Comite Supremu.

Redaktor respunzetor **Ioann Rau.** Editura ші tiparіul tipografieї diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ се одатъ пе септъмънъ: Жоіа. — Препъмераціѧнса се фаче ла Сівіѣ ла еспедітора фоіеі; пе афаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, пріп скрісорі франкате, адресате кътре еспедітаръ. Преціѧл препъмераціеі пептръ Сівіѣ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъметате де ан 2. фл. 10 кр. Пептръ челелалте пърці але Трансілваніеі

Nro 25. АНѪЛѢ IX.

Сівіѣ 22. Іѹніе. 1861.

ті пептръ провінчіеле din Монархіѣ пе ѕн ан 5; фл. 25 кр. сар о жъметате де анѣ 2. фл. 62½ кр. Пептръ прінч. ті церї стрѣіне пе анѣ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл 72 кр. в. а.
Ін серателе се плътескѣ пептръ фіпъ́іеа óръ кѣ 7. кр. ширѧл кѣ літере мічі, пептръ а доза óръ кѣ 5½ кр. ші пептръ а треіа репеціре кѣ 3½ кр. в. а.

Телеграм

дат ѧп Віена 1 Ісл. к. п. ла 4 óре 45 min. d. a. ші сосітъ ѧп Сівіѣ ла 8. óре сеара.

Маіестатеа Са а прімітъ астъзі преа граціос депътаціа ромънъ din Арделѣ. Б.

TRANCILVANIA.

Бісерика ортодоксъ ръсъріteanъ din Бъковіna.

Коптінъареа II.

Пе пагіна 29.-35. дорескѣ фрацїі пострїі бъковінені а авеа ѕнѣ Мітрополітъ ші доі Епіскопі тітълярі пептръ ачееа, „къчі заче ѧп інтересъл лор бі„серіческ а авеа ѕнѣ Епіскопъ тітъларіѣ пептръ Консі„сторіѣ ѧп локълѣ Архімандрітълуі, еаръ алтълѣ ка „Коажътъторіѣ ѧнтръ челе поптіфі але пептръ Die„чезъ, ші пре атъндоі прекътъ пептръ Сіподъл про„вінціалѣ, аша ші пептръ челѣ цепералѣ, ші аїчеа „пептръ сѹсцінереа кътпепеі дрепте ѧнтръ Іерархіа „сърбъ ші ромънъ. Ѧп Прінчіпателе дѹнърепе се „афлъ де ачештї Епіскопі ѕнѣ пътърѣ ѧпсетнатѣ, „ші віецѹескѣ обічнуітѣ ѧп Мънъстірі, ѧпдестълацї „фіінд кѣ пецмінѣ. Де че съ пъї авемъ ноі, фііндѹпе „ноаъ аша де печесарі, ші авѹнд ноі ші міжлоаче „спре сѹсцінереа лорѣ. Кіар аша де пецмінѣ пе ліп„сескѣ поѕъ тітълїі канонічі: Сіретъл ера ѧп векіте „о Епіскопіе, Ръдъцълѣ де асемене, ѧп Сѣчава се „поате ашеза ѧпсъші ѕнѣ Архіепіскопѣ. Капоа„пеле опрескѣ а хіротопі Епіскопі пътаї пептръ „Сате, ка съ пѣ фіъ преа ордінаріѣ пътеле Епіскопѣ. „Cinod. Capd. Кап. 6. — Сов. Лаодік. к. 57. алт„тінтрелеа ѧпкъвіінцеазъ канопеле пептръ фіека„реа Четате Епіскопѣ, ші ачеаста кѣ о консеквінцъ „аша де стрънсъ, ѧпкътѣ ѧпдатъ че се рідікъ ѕнѣ „сатѣ ла треапта політікъ а ѕнеі четъцї, капъта „четатеа ачеаста Епіскопѣ, (Кап. 17. ал Сін. екѹт. 4 „„ші Валсамонѣ ѧп Картеа І. алъі Бевереціѣ Том. І. паг. 153. — Кап. 6. ал Сов. сардік.)“

Мотівеле челе дінтъіѣ, каре ле адъкѣ фрацїі пострїі бъковінені спре спріжінірea дорінцеі лорѣ пептръ de a авеа доі Епіскопі тітълярі лънгъ Епіскопълѣ лорѣ Епархіалѣ, карeле съ фіъ Мітрополітѣ опораріѣ, сънтѣ астфеліѣ, ѧпкътѣ дѹнъ ачеле арѣ требъі съ фіъ лънгъ фіекаре Епіскопѣ епархіалѣ, de ші ачела п'ар фі ші Мітрополітѣ опораріѣ, доі Епіскопі тітълярі. Ші фііндкъ пѣ ведемъ ѧп ортодоксіа постръ нічі астфеліѣ de Канoане, нічі пракса ачаста, пептръ ачееа есте лъмъріtѣ, къ фортареа а доі Епіскопі тітълярі ѧнтр'о Епіскопіе есте ѕн че пѣ пътаї ефетерѣ ѧп органістълѣ ієрархіеі ал Бісерічеі ортодоксе ръсъріtене, чі ші інкоппатібілѣ кѣ кіетареа архіереаскѣ, къчі Епіскопълуі ка ѕрмъторілуі Апостолілорѣ се ѧпкредінцеазъ есклѹсівѣ пріп Грамата мітрополітанъ пъсторіреа ѕнеі Епіскопіі, ші елѣ ачастъ пъсторіре ѧп нічі ѕн рамѣ ал кіетърії сале пѣ о поате дефера алтъі кѣіва, пептръ къ спре ачаста пѣ аре ѧнтърпінічіре канопікъ. Пріп ѹрмаре Мітрополітълѣ опораріѣ din Бъковіna пѣ поате авеа ла Сіподълѣ Епархіеі сале Епіскопі тітълярі, чі репресептанцї din клерълѣ мънъстіреск, ші мірепескѣ ші din Крещтінї. Ачаста се ѧпцелеце ші деспре Сфатълѣ (Консісторіълѣ) епархіалѣ, ѹнde Архіереълѣ сінгърѣ, сав кѣ ѧнпреѹнъ лѣкрареа Преоцітеі сѣвършеште лѣкрърїле Епіскопіеі сале ѧп ѧнцелесълѣ Сфінтелорѣ Канoане, ші апъмітѣ ал челѹі 34. Апостолескѣ.

— Апоі фрацілорѣ! ноі гѹндімъ, къ de ачеea съ дорімъ кѣ тоцїі а пе бъкъра de стареа портале а Бісерічеі поастре ѧнтреці din Австріа, къчі ачаста о мерітъ сфінценіа еі, ші о претінde дрептатеа крещтінеаскъ, ші о фъгъдѹеште прінчіпіълѣ de статѣ ал Маіестатеі Сале, пептрѹкъ кътъ вотъ ажѹнце ла стареа портале кѣ требіле поастре Бісерічещтї, пътаї декътѣ de сіне ва ѹрма сѹсцінереа кътпепеі дрепте ѧнтре Іерархіа сърбъ шіромънъ; ші аша ноі кредемъ, къ ла ѕнѣ Сіподѣ, че сар цінса de тоцї Архіереїі пострїі дѹнъ ажѹнцереа ла стъреа портале кѣ требіле Бісерічещтї, факторъліѣ челѹі маі сігърѣ спре сѹсцінереа кътпънеі чеі дрепте ѧнтре Іерархіі сървещтї ші ромънещтї ар фі ѧнсаші стареа чеа портале а Бісерічеі, дар пѣ доі Епіскопі тітълярі. Есемпълѣ din Прінчіпателе дѹнърепе, ла каре ве провокацї фрацїіле воастре, къ адекъ аколо се афлъ de ачещтї Епіскопі ѕнѣ пътърѣ ѧпсетнатѣ, ші віецѹескѣ обічнуітѣ ѧп Мънъстірі, ѧпдестълацї фііндѣ кѣ пецмінѣ, пѣ дѹ търіе обіектълуі вострѣ, къчі Епіскопіі ачеіа тітълярі din Прінчіпателе дѹнърепе пѣ сънтѣ Епіскопі фъкѹцї пе база канопікъ, пріп ѹрмаре нічі імітація воастръ дѹнъ ачесте есемпле антікапопіче пѣ поате фі алта, декътѣ антікапопікъ, ші аша нітікѣ пѣ поате фі маі преѕдіцїосѣ ла о органісаре а требілорѣ бісерічещтї, декът ашї ѧнъ de базъ есемпле антікапопіче. Мълте атъ потеа адъче ѧпп інте деспре ачещтї Епіскопі тітълярі din Прінчіпателе дѹнърепе, ѧпсъ пе фііндѣ ачеле обіектълѣ пострѣ, пътаї атъта атінцетъ ачі, къ ачеї Епіскопі тітълярі сънтѣ фъкѹцї дінтръ Архімандрїції ші Ігѹменії Мънъстірілорѣ пѣ пътънтене, чі ѧпкіпате, каре се афлъ ѧп іррегълярітатеа чеа маі маре ѧп прівінца ісріздікцієі архіерещї, къчі de ші ачеле ар требъі съ фіе сѹборднате ѧп тоате Епіскопілорѣ епархіалі, ѧп а къроръ Епархіі се афлъ еле, тотъші се адміністреазъ de къtръ ачеа персоанъ моралъ, ла каreа сънтѣ ѧпкіпате, с. е. Мънъстіріле ѧпкіпате Патріаршіеі din Константінополеа сънтѣ ѧп фантъ сѹборднате ачещтеі Патріаршіі кѣ есклѹсіа а орі че інфлѹінце канопіче din партеа Епіскопълуі локълуі, чеea че есте абпормітатеа чеа маі маре кѣ прівіре ла канoапеле посітіве. Апоі ла ачееа, къ Епіскопіі тітълярі din Провінчіеле дѹнърепе се мълцъмескѣ кѣ пецмінѣ, зічетъ, къ ачастъ ѧнтпрежърare пѣ дъ нічі о търіе дорінцеі фрацілорѣ бъковінені, ші къ лътеа ромънъ ѧпкъ ва шті, че старе матеріале аѹ ачещтї Епіскопі тітълярі, кѣ каре потъ, сав пѣ потъ съ фіъ мълцъміцї. —

— Пасацілѣ ал доілеа din сѹсчітата дорінцъ а фрацілорѣ бъковінені пі се паре а фі фоарте ѧпдрезнецъ, къчі фрацїіле сале зікъ: „къ пѣ ле ліп„сескѣ лорѣ тітълїі канонічі пептръ Епіскопіі лорѣ „тітълярі, къчі Сіретълѣ ѧп векіте ера о Епіскопіе, „de асемене Ръдъцълѣ, ші ла Сѣчеава с'ар пътеа „ашеза ѧпсъші ѕнѣ Архіепіскопѣ, пептрѹкъ Капоа„пеле опрескѣ а хіротопі Епіскопі пътаї пептръ Сате, „ка съ пѣ фіъ преаордінаріѣ пътеле „Епіскопѣ“ „(Кап. 6. ал Сов. din Сардікіа)“. —

— Ноі прекътъ штімъ, Сіретълѣ, Ръдъцълѣ ші Сѣчеава афаръ de Мънъстіре, астъзі девеа потъ алкътъі кът о парохіе, ка Парохії лорѣ съ поатъ тръі міжлочіѣ, пріп ѹрмаре дѹнъ пътърълѣ de астъзі алѣ крещтінілорѣ de Леџеа поастръ de аколо еле п'аѣ маі маре ітпопълацїе, декътѣ че аѣ ѧп деобште сателе маї мърітоаре. Апоі Капопълѣ чітатѣ de фрацїі бъковінені нічі къ се поте лъа дѹнъ літеръ, къчі зіче Валсамонѣ ѧп тълкълѣ акътъ потепітълуі Конопѣ Томѣ І. паг. 490.: Statuerunt Patres, ne constituantur Episcopi in vico, sive in pago, vel in exiguo oppidiculo, in quo unus Sacerdos sufficit, sed in illis urbibus constituantur Episcopi, quae hominibus abundant, et quae iam olim habent Episcopos“; еарѣ паг. 491. ѧпваць Валсамонѣ аша: Causam promotionis Antistitis esse regionis populi frequentiam, non autem antiquum privilegium... non oportere Episcopum eligi in urbe, quae a magna populi frequentia ad nihil reducta est ex gentium incursione, vel aliqua alia rerum perturbatione, sed in iis, quae populo abundant, etiamsi Antistites antea non habuerunt„. De ачі лъмъріtѣ се арать, къ кѹвінтеле фрацілорѣ бъковінені пѣ сънтѣ лъате din Канóне, ші къ ѧп Сіретіѣ астъзі пѣ поате фі Епіскопѣ, de ші оарекѹндѣ аѣ пътътѣ аколо съ фіъ фостѣ Епіскопѣ, къчі Сіретълѣ аѣ фостѣ de de мълтѣ сѣборднатѣ Епіскопіеі din Ръдъцѣ, сар астъзі се цінe de Епархіа Бъковінеі, de кѹндѣ Епархіа Ръдъцълуі ла а. 1774. аѣ ѧпчетатѣ кѣ пътеле, ші аѣ ѧпвіатѣ кѣ тітълѣ ка Епархіа Бъковінеі. Ашіждерea пѣ пóте фі астъзі Архіепіскопѣ ла Сѣчава, къчі зіче Валсамонѣ: Causam promotionis Antistitis non esse antiquum privilegium.

Пецмінѣ, сав нітікѣ пѣ доведескѣ фрацїі бъковінені, кѹндѣ паг. 30. ѧпкъ маї зікѣ: „къ Капо„пеле ѧпкъвіінцеазъ пептръ фіе каreа Четате Епі„скопѣ, ші ачаста кѣ о консеквінцъ аша de стрънсъ, „ѧпкътѣ ѧпдатъ че се рідікъ ѕнѣ Сатѣ ла треапта „політікъ а ѕнеі четъцї, капъть четатеа ачаста Е„піскопѣ, (Кап. 17. ал Сов. ек. IV. ші Балсамонѣ „ла ачелашї Том. І. паг. 133. — Кап. 6. din Capd.)“. Пептръ ѧнтъріреа асертълуі постръ ѧнтъртъшітѣ ачі Канопълѣ ал 17. ал Сов. Ек. IV. пре каре се провокъ фрацїіле лорѣ, ші каре аша сѹнъ дѹнъ Підаліонѣ: „Парохіеле челе църънещї de пріп фіещте„каре Епархіе, сав челе de пріп Сате, съ ръмънъ „пестръмътате ла Епіскопіі, чеї че ле цінѣ пре éле, „ші маї алесѣ дакъ фъръ сілъ ѧп тімпѣ de 30. „de анї пе еле цііндѹле леаѣ ікопомісітѣ. Еаръ „деакъ ѧп кърцереа челорѣ 30. de анї сав фъкътѣ „врео гѹлчавъ, сав с'ар фаче пептръ ачестеа, съ „фіъ іертатѣ челорѣ че зікѣ: къ сав педрептъцітѣ, „а порні ждекать ѧнтръ ачестеа ла Сіподълѣ Е„пархіеі. Еаръ де с'ар педрептъці чінева де Мітро„політълѣ съѹ, ла Ексархълѣ окърмъіреі, сав ла Ска„ѕнълѣ Константінополеі съ се ждече, прекътѣ сав

„zicъ маї паінте. Еаръ деакъ врео четате саѣ ап-„поітъ де ампъръцеаска Стъпжпіре, саѣ еаръшї „с'ар аппої, съ вртеze шї рждвіала бісерічешті-„лорѣ Парохії фортелорѣ політіче шї пъбліче“. —

Dар пѣ маї пъжпѣ фаворіторіѣ есте пентрѣ doріпца фрацілорѣ бъковінені шї тжлкълѣ лві Валсатонѣ деспре ачестѣ Канонѣ, ап каре фръцііле сале каѣтъ спріжоапъ пентрѣ doріпца лорѣ, кїчї Nidaліопълѣ, карele есте вніка аѣторітате ап Бісеріка поастръ, пентрѣкъ есте апробатѣ де кътръ Патріаршіа Константіпополітапъ, шї декларатѣ de Кжрта ортодоксіеї ръсъріtene, — апtр'о сѣбапсетпаре сѣб I-леа акътѣ zicълві канонѣ, шї тжлкълві лві Валсатонѣ чітатѣ de фрацїї бъковінені аша пе апваць пап. 131. „Аѣ іертатѣ Cinodълѣ Ампъратълві, ка съ ржн-„двіаскъ пентрѣ Парохії ла сіпгъре четъціле челе de „dжпсълѣ zidite, шї пѣ de обште ла тоате, прекът „сокотеште Балсатонѣ; пентрѣ къ dвпъ канонълѣ 12. „ал ачестъіашї Cinodѣ, Мітрополіile челе че прін „скрісоріle ампъръtешті саѣ чіпстітѣ, пътаї чін-„стеа о доѫndескѣ шї еле шї Епіскопълѣ лор. Еаръ „дрептъціle шї пропотіile пескітвате се пъzескѣ „Мітрополіеї чеї че аѣ фост маїпаінте, шї каре dвпъ „adевърѣ есте Мітрополіе“.

Апої фрацілор! съ пѣ апсъшітѣ вніеї конструкції din тжлкълѣ лві Балсатонѣ маї маре търіе, decâtѣ апсъші Канонълві, кїчї есте штіътѣ, къ Балсатонѣ аѣ тръітѣ шї аѣ скрісѣ ап веакълѣ алѣ 12-леа, кжndѣ ампърації bizantinі modіфіка прін Новеле арбітраріе Капоапеле Сфінцілорѣ Пърінці, шї апшї арога преа тълтѣ ап требіле бісерічешті, чеea че пічї decâtѣ пѣ се поате дерiва din патъра Дрептълві ампъръtескѣ circa sacra фъръ вътътареа Дрептълві бісеріческѣ in sacra! Ап сфършітѣ ампъръескѣ фрацїї бъковінені пъререа лор шї къ канонълѣ ал 6-леа ал Соборълві din Cardікіа, вnde се ржndвеште: „ка „съ пѣ фіъ іертатѣ а се нупе Епіскопѣ ап вре вніѣ „сатѣ, саѣ ап четате тікъ, ла каре шї вніѣ сіпгърѣ „Пресвітерѣ ажънце, ка Епіскопії Епархіеї (*) ап „ачеле четъці сжнтѣ datорі а ашеza Епіскопі, ап „каре шї маїпаінте саѣ афлатѣ, къ аѣ фостѣ фъкътѣ „Епіскопі. Еаръ de сар афла вре о четате, къ аша „саѣ апътлцітѣ апtрѣ тълтѣ пътърѣ de попорѣ, ап-„кжт съ се сокотеаскъ еа вreadпікъ de о Епіскопіе, „съші іее“. Ап тжлкълѣ ачестві Канонѣ din Nidaліопѣ афлътѣ вртътоарele: „къ пѣ есте печесарїѣ „а се фаче Епіскопѣ ап Сатѣ, саѣ ап четате тікъ, „спре а къріа dъховпічеаскъ ківерпісіре есте дестълѣ „шї вніѣ сіпгърѣ Преотѣ, ка съ пѣ се дефаїме ковър-„шітоареа Дрегъторіъ епіскопеаскъ, чі пътаї ап че-„тъціле ачеле съ се пупъ Епіскопі, каре din апче-„путѣ аѣ аѣвтѣ Епіскопі, еаръ de ва фі вреvпа атж-„та ампопълатъ, апкжтѣ съ фіе вredпікъ de а се „фаче Епіскопіе поаъ, съ се факъ, шї съ „се іее Епіскопѣ ал съѣ“. Пе баza ачестор темеіврї канопіче шї кѣ прівіре ла Історіъ афірътъмѣ, къ есте лъкрѣ грешітѣ, деакъ вотѣ гжndі, къ Стъпжпіреа політікъ а Ампъраділор bizantinі аѣ pidікат вreвпѣ Сатѣ маре саѣ Орътелѣ ла рапгѣ de Четате, фъръ съ фіе аѣвтѣ прівіре ла імпопълаціа Жървлві ачелві Сатѣ саѣ Орашѣ, пре карele вреа ал апълца ла рапгѣ de Четате, карea апої се фъчea шї локълѣ решedінцеї вніеї Префектѣ. Токтаї пе апваць Історіа, шї патъра лъкрълві, къ Стъпжпіреа Ампъраділорѣ bizantinі се хотъреа а апгалца вніѣ Сатѣ саѣ Орашѣ ла рапгѣ de Четате, ва съ zікъ, ла рапгѣ de решedінца вніеї Префектѣ кѣ Амплоіаці печесарї din прівінца апtълцірії пътерълві попорълві апсъ пѣ пътаї ал вніеї Сатѣ, саѣ Орашѣ, чі ал апtрегълві цінвтѣ ал вніеї Префектврї апtреці, шї въzжndѣ, къ о Префектъръ пѣ ажънце пентрѣ атжта попорѣ пътъросѣ, аѣ фъкътѣ din о Четате, ва съ zікъ, din о Префектъръ, доаъ префектврї, асігжnd

(*) Требве штіътѣ, къ ап літвапіълѣ Капоапелор сѣб Епіскопії Епархіеї вінѣ de а се апцелеце Епіскопії вніеї Мітрополії.

локълѣ решedінцеї пентрѣ Префектъра чеа поаъ апtрвнѣ Сатѣ саѣ Орашѣ, каре і саѣ въzвтѣ маї апdeтънатекѣ, аппълцжndълѣ ла рапгѣ de Четате. Ачаста лъсжndѣ аппаінте афіртътѣ маї департе, къ штіътѣ есте ап деобште, къткъ Іерархіа бісерічеаскъ ап прівінца граніцелор але сіпгъратічелор ізріскікціві бісерічешті се акомода тотдеавнъ двпъ ампърціреа політікъ а Църілор, шї фііndкъ шї пътърълѣ крештінілор се апtълца кѣ апtълцірea свдіцілор ампъръtещі: пентрѣ ачеea ера прéфіерескѣ лъкрѣ, къ Стъпжпіреа політікъ pidікжnd вreвпѣ Сатѣ саѣ Орашѣ ла рапгѣ de Четате, ва съ zікъ, ла рапгѣ de Префектъръ кѣ ізріскікціvне асvпра Сателор din прежърѣ, шї Іерархіа бісерічéскъ аѣ апфііпцатѣ ап ачеа Четате Епіскопіъ поаъ кѣ крештінії din ачеа Четате шї din Жърълѣ еї. De вnde се вede апведератѣ, къ пре кът Стъпжпіреа політікъ паѣ pidікатѣ пічї вніѣ Сатѣ саѣ Орашѣ ла рапгѣ de Четате есклъсіваментѣ пътаї кѣ прівіре ла апtълцірea попорълві din вніклѣ локѣ, чі кѣ прівіре ла пътеросітатеа попорълві din апtрегълѣ цінвтѣ: аша шї Іерархіа паѣ pidікатѣ ап поаъ Четате Епіскопіе пътаї din прівіре ла ачеа Четате поаъ, чі кѣ прівіре ла пътърълѣ чел маре ал Крештінілорѣ din апtрегълѣ еї цінвтѣ. Тоате ачестеа се апtърескѣ шї прін кѣвінтеле лві Балсатонѣ, карele ап тжлкъл Канонълві 6. ал Соб. din Cardікіа аша пе zіче; Causam promotionis Antistis esse regionis populi frequentiam.

(Ва вrта).

Сібіїѣ 20 Іvпіе. Жоіа трекътъ са дескіс Vніверсітатеа съсеаскъ аічеа ап Сібіїѣ прін D. Комес. Шedинда а фостъ пъблікъ кѣ вшіле дескісе, аѣдіторіъл а констат din доі ампloіаці мацістратвалі, din Dна Салтен шї din о. D. Колопéсъ. Апtре депътаці съптѣ 3 ротъні. D. Жѣde рецескѣ Домша пентрѣ Орътія, D Адвокат Опіцѣ шї D. Грігорій Пап пентрѣ Севіш. Ап Нокріх аѣ алес ротъній пе D. Болога шї пе D. Двпка, таръ сасії пе доі сасі. D. Комес съ фіе апої алесѣ пе D. Болога шї пе вnѣ сас. Ап Меркъреа се фъкъръ еаръшї педрептъцірї, ротъпілорѣ деспре карe вот ворві кѣ алта окасівне.

Dѣ тінекъ ла С. Літргіе са цінвтѣ кіетареа Двхълві Сфънтѣ шї лві са дескіс Скоала de Фете. Пърінції се провоакъ даръ а се фолосі de ачестѣ прілецій шї a da фетеле сале ла скоалъ, кїчї пътаї аша вор потеа апгріжі de храпа лорѣ сѣфлетеаскъ напіопалъ шї бісерічеаскъ, еаръ пѣ кът пеат кат обічнвітѣ, стрънъ. Се маї адавгъ шї ачеea, къ чеї сърачі съптѣ скvтіці de didактрѣ.

Асеаръ пела 9 оре въzврътѣ ап партеа Апсълві вnѣ Комет фоарте фрътосѣ.

Конгресълѣ Напіопалѣ.

ал Словачілорѣ! кѣ прівіінцъ ла Конгресълѣ доріtѣ de ротъні.

Ангвстітеа жърналълві пострѣ шї агрътъdіреа матеріалълві тъіеторіѣ ап віаца поастръ напіопалъ, пѣ пе іартъ съ дътѣ ачестві актѣ апсетпатѣ ачеea атепцівне, каре ар фі мерітато, кѣ тоате ачесте кѣетът къ е дестълѣ пентрѣ четіторії пострії, карії пѣ чітескѣ алте жърпале, съ штіе, къ словачії аѣ цінвтѣ ап 6 шї 7 Іvпіе к. п. вп конгресѣ напіопалѣ ап Търоц — Септ. Мартоп, вnde ера о апвълzéлъ маре de óмені двпъ'ппрежър, шї ла каре лъаръ парте тóте потав ілітъціле словаче кат ла 1600 indівізі, шї фіindѣ къ пѣ са афлатѣ пічї вп салоп пентрѣ ап локвіреа атжтеї сvме de óмені, саѣ цінвтѣ десватеріle сѣбт черіѣ ліверѣ ла бісерікa еванцелікъ. De прецідентѣ ал конгресълві са алесѣ маї кѣ вnапімітате редакторълѣ жърналълві словъческѣ din Бvda Франціскі. Десватеріle челе маї апфокате аѣ декърсѣ асvпра вніеї проіект лъкрат de аблегатвл din Gömör Дакспер. Ачестѣ проіектѣ двпъ о десватере de маї тълте óре, къте одатъ шї фъртвпоасъ, саѣ прімітѣ ап модълѣ вртъторіѣ.

1. Съ се десфііпцеze тоате леціle адвсе дела 1809–1849 ап прівіінца напіvпеї маціаре, ка свверапе, шї а літвеї маціаре ка літъ de царъ. 2. Словачії чеї din Vнгаріа de свс формéзъ вп пропріъ Дістріктѣ словъческ фъръ съ алтерézъ вnітеа Vнгаріеї in прівіінца політікъ. 3. Словачії аѣ дрептѣ ла вреокътева цітназії, ла о факвлтате ізріdікъ шї ла вп пропріъ фор апелаторіѣ шї спре фвndареа вnеї матіце о спріжопіре din фондвл церії. 4. Словачії се декіаръ солідарmенте вніці кѣ тоате пе маціареле попоаръ але Vнгаріеї асvпра тътворѣ тіранielорѣ шї апъсърії дрептърілорѣ сале напіvпеле орї din че парте ар вені. — Пе вртъ вені пе тапет апtребареа, ап че фортъ съ се факъ копклвсълѣ ачеста, кътръ чіне, шї прін чіне съ се аштéрпъ. Ап прівінца din тъіѣ са апкеіатѣ форта вnеї метораndѣ. Ап прівінца адоба са прімітѣ вnапім съ се аштерпъ дietеї внгърешті; ér ап прівінца а треіа са хотърътѣ о комісівне din маї тълці бърбаці. Ап фіне пропвне М. Хърбан, ка ап апцелесълѣ енвпчіатеї солідарітъці апtре напіvпеле метаціаре але Vнгарісї съ се трімітъ о копіе din протокол шї din метораndѣ шї фрацілорѣ рвсіні, ротъні, сърбі шї кроаці, каре са прімітѣ кѣ марі аплавде шї кѣ слава. Апої тълцътеште четатеї С. Мартоп, сѣпретълві Комітe Реваї, Септ Іваni, шї аблегатълві Івст пентрѣ атепцівпеа шї актіва партічіпаре, че аѣ лват ла консълтареа ачестеї напіопалі адвпърі, кїчї зіоа ачеаста есте зіоа апdепліпіреї напівпеї лорѣ, фііndкъ дела къdереа марелві імперіѣ есте чеа din тъіѣ консълтаре деспре требіле напіопале але Словачілорѣ, ла каре а лватѣ парте шї повілітеа лорѣ. Слава а ресвпатѣ de тоате пърціле.

Ворвіndѣ жърналълві „Преса“ деспре ачеаста адвпаре а словачілорѣ ап N. 154 адвсе вртътоарele пасаце пентрѣ ноі інтересанте: Кът есте кѣпосктѣ деспре модълѣ компвпереї ал ачестеї адвпърі, ел се деосебеште есенціалmенте de конгресълѣ Сърбілорѣ ап Карловец шї de конгресълѣ напіопалѣ, каре кѣцетъ ал цінеа ротъній din теріторіълѣ Vнгврескѣ ап вреvпѣ локѣ трансілванѣ, провабілmенте ка шї ап 1848, ап Блажѣ. Конгресълѣ сървескѣ а фостъ офічіалѣ рекѣпоскътѣ de стъпънire, а фостъ тріміс de аблегаці алешї аї напівпеї, ап фрънтеа лві ста Патріархълѣ капвл прінчіпал de пъпъ акята ал Семінціеї; легалітатеа форталъ а ачестві конгрес пѣ са пътътѣ депега даръ пъпъ акята пічї de чеї маї квмпліці контрарі аї лві. Вп асетепеа легалѣ карактерѣ ал вnеї адеверате репресептанце напіопале чéркъ ротъній a da конгресълві, че'л вреѣ съ'л цінъ еї; черѣ даръ о спеціалъ аѣторісаре дела стъпънire шї de ачеса се пъпѣ еї сѣбтѣ егіda Епіскопълві лорѣ din Сібіїѣ, каре de шї пѣ de ізре, тотвшї de факто, токтаї аша ка Патріархълѣ ла Сърбі се прівеште ка капвлѣ напівпеї.“

— Ноі кѣцетъмѣ къ пъпъ ла вnеле пвпкте а квпрінсѣ „Преса“ преа біне інтекціvпеа поастръ, атъта пътаї авемѣ de а рефлекта, къ атъпdоі архіпъсторії пострії съптѣ рекѣпоскvці ап апtрецівръріle de фацъ de капї аї напівпеї поастре, шї къ цінереа вnеї конгресѣ напіопалѣ, ап каре съ фіе репресептаці тощі ротъній din Монархіа Аѣстріакъ, саѣ баретѣ чеї de сѣбтѣ короапа С. Стефапѣ, са фъкътѣ о кестіе de віаца пентрѣ тощі ротъній. Мъртвріе пе съптѣ атжтеа скрісорі шї провокърі din тоате пърціle. Въzвпdѣ капії пострії бісерічешті шї тотѣ одатъ аї напівпеї ачéста доріпцъ вніверсалъ, двпъ о коіпцелецере шї консълтаре кѣ чеї маї de апróпе бърбаці інтеліцепці аї напівпеї поастре, аѣ апвтерпічітѣ пе 3 din еї съ мéргъ ла аппалълѣ тропѣ шї съ чéръ реалісареа ачестві дорѣ напіопалѣ. — Деакъ саѣ консълтатѣ ачестї депътаці аї пострії кѣ D. Мочіопі шї кѣ D. Бабеш ecl. ап Тімішоаръ, прекът аміптескѣ жърналеле, афлътѣ лъкрълѣ преа фіерескѣ, кїчї еї потѣ ворві пътаї ап пътеле ротъпілорѣ din Apdeал, дела карії съптѣ апвтерпічіці, іаръ пѣ щі ап ачелорѣ din Бънат шї Vнгаріа.

— D. Барон Ст. Кемény скріе дн „P. N.“ despre depутація ачеаста ортътоареле: „Noї авем штіре despre o depутаціе ромънъ, каре din Ardeалъ мерце кътръ Viena ла Ministeріялъ de статъ. Noї нъ комітемъ нічі o indiscreціune, deакъ ne дndoimъ despre ексактітате а ачестеї штірі. Кънї опорацій Domnї, карії іаъ парте ла ачéста depутаціе, кждетъ орї асемене къ noї (ба нъ) къ зніsнea Ardeалълві есте o фаптъ съвършітъ, орї къ еї съптъ de oпініsнea контрарie, дн казълъ din тъіъ воръ шті еї къ Dieta токтаї актта конселтъ кестіsнea націоналітъцілоръ ші ва хотърж; дн челалалтъ касъ нъ ва фі потътъ treче атенціsнea лоръ, къ Канчеларіялъ Ardeалълві есте Б. Ф. Кемény ші нъ Стерлінг; маї департе нъ ва фі потътъ скъпа din ведерea depутаціsнеї, къ тот ачеле квінте, къ каре арт. 10. 1791 гарантеазъ лівера ші independinta проприа administрацісне a Унгарієї, съптъ дпсемnate ші дн Арт. 6 apdeлепеск. Фіекаре din амвії артікълї дndрептъ дпсъ пре depутаціsне ла o кале, каре нъ дъче дн бівръла міністеріялві de статъ.“— E дрептъ къ ші D. Depутаці ші ачеіа, карії леа датъ mandatълъ, аъ квносквт ші квноскъ артікълії цітаці de D. Барон Кемény, фііндъ дпсъ къ дн diплома din 20 Октомвріе зіче Маіестатеа Са, къ съ се факъ скімбърі adънкъ тъіетоаре дн конституцісnea de маї наінте, ші дnвъцъндsне есперінца, къ націsнеле маї наінте дndрептъціте нъ нъмаї, къ нъ іаъ прівіінцъ ла diплома Дмпъръteаскъ, ка съ тълцъміаскъ ші пре чеї карії нъпъ актта нъ аъ фостъ дndрепъцігї дntрв'n modъ вман ші дndестълъторіъ; чі парекъ ші аъ фъкътъ de девісъ, ка съ делатъре пе ачестіа къ тотъ dédinсълъ дела кввііпчióса партічіпаре de дрептърі; есте консекvепца чea маї фіреаскъ, ка ромънії пе дndрептъцігї съ пъzвіаскъ дntраколо, de зnde леа emanat дрептатea, ші фііндъ къ ачеаста a emanatъ дела Маіестатеа Са Дмпъратълъ, фіреште къ калеа іа dзс ла Viena; дпкътъ дпсъ ва чере требзінца a се дпцелеце депутаціsнea ші къ D. Міністръ de статъ ші къ D. Канчеларіъ трансілванъ, ea нъ ва лінсі a фаче челе требзінчоасе ші аколо. Дн фіне квтезътъ a афірма, къ ромънії прін депутаціsнea ачеата нъ кавть tendinце сепаратістіче, чі нъмаї съпта дрептате, ачеea дрептате dзнъ каре са zвъчізматъ маціарії, ші фъръ de каре нъ поате проспера лівертатea, déкъ аре съ фіе adевърать пентръ тоате попоарьле.

Дела Секашъ 16. Іsніъ 1861.

Дн нъмерълъ din $^{24}/_{12}$ Іsніъ a. к. пе adъче Herm. Zeit. дntр'o кореспondинцъ din Меркърea знъ артіколъ despre алецеріле de аколо, каре саъ цінътъ пентръ тръmітереа a doї бърбаці ла реставрънda зніверсітате съсеаскъ; зnde дntр'алтеле зіче, квткъ протестълъ, карele л'аъ datъ ромънії контра алецереї, аръ фі нъмаї лъкрълъ знві дnвъцъторіъ, карele неfііndъ de аколо лъ партea ла ачea алецере.

D-ле редакторъ, Протестълъ ачела с'a фъкътъ din партea тътроръ ромънілоръ, че ерав фацъ дn adънare къ o зnанімітате ші нъ нъмаї din партea ачелві дnвъцъторіъ despre каре ештї D-та аша ръu дnформатъ. Кореспondинтеле D-тале кънdъ аръ авea нъмаї o скжнтеіе de сімцъ de опóре, крезъ къ нъ с'аръ фі продвсъ къ o астфеліъ de тінчізнъ гросолапъ. Біневоеште a те дnкъпоштінца маї de апроапе despre Zuständigkeit-ълъ ачелві дnвъцъторіъ ші апої дцї веї квноаште чіне e кореспondинтеле D-тале. Маї департе, оаре аръ фі авvтъ дntраре знъ стрънъ дn ачеea adънare, пе кънdъ прецідентълъ ла deскіреа adънърії декларъ къ нъмаї ачеіа воръ нътеа лва парте ла adънare, карії съптъ дmпропрієтацї дn ачелъ скавнъ, аша къ че дрептъ л'аъ свферітъ пе ачелъ дnвъцъторіъ, карele неfііndъ Zuständig-ъ, ка съ протестезе ші пентръ че і с'аъ прімітъ протестълъ, деакъ нъ с'аъ дnвоітъ чеіалалцї че ерав Zuständig-і?

Аъ крезї D-та, къ ромънії ші воръ маї дпкредe ші астъзї кавса лоръ зноръ стрънї, карії пічі къ къноскъ цврстъріле лоръ d. e. квтъ аъ фъкътъ чеї din скавнълъ Меркъреї. Неаръ нъреа фоарте бine кънdъ къ aceminea кореспondинце, фіе ачеле de орї зnde, нъ неаї маї дiверта, пентръ къ дntр'алтъ кінъ неаї фаче нъмаї песферібілъ четіреа zioарівлві D-тале.

Орештіе $^{20}/_{8}$ Маіъ 1861.

(Дпкеіаре.)

Кввънтареа арътатъ с'a декопіатъ къ дnвоіреа тътроръ нъмаї декътъ дн маї мълте есемпларе, ші с'аъ дnпърцітъ прін Комвнеле сътешті, ка съ сървеаскъ тотdeодатъ ші de програмъ.

Саъ decігнатъ вро 3—4. бърбаці (къ дmпedeкатъ фііndъ знълъ съ фіе алтълъ дн локъ) карії се цінъ квънтареа, дпсъ нъмаї dзнъ че се ва фі ашezатъ Комісълъ дн кортелъ, ші карії тотdeодатъ съ фіе кондвкъторі аї знеї депутаціsнї нътероасе ромънешті din Скавнълъ ачеста.

Апої саъ статорітъ знанімъ, ка нime din ромънї се іа парте ла потпа прііміреї Комісълві, пентръ каре сашії се прегътеа провокъндъ нъмаї пе сзб мънъ ші пе Жзгії de прін Сате, дпсъ нъмаї къ пе прівації, іар нъ ка пе антістії комвнелоръ ромъне, кавса ачестеї дпцелецері zаче дntр'ачеea къ ромънії нъмаї воръ, нъмаї потъ ста сзб фірта алтора.

Din дmпрецврареа аста апої ш'іа кат есплікатъ зніі: къ de че Комісълъ, (каре дн zioа сосіреї лві, аъ статъ тотъ дn кореспondинцъ телеграфікъ неdntрерзптъ къ сашії de аічї) аъ сосітъ дn Орештіе нъмаї ла 3 оаре поаптеа дn 6-лea іар нъ дn 5-лea Апріле a. к. пе zi dзнъ квтъ се асчепта.

Дn 7-лea Апріле дпкъ нъ с'a фостъ апвкатъ Комісълъ de лъкръ, чі аъ фостъ тімпълъ de вісіте ші контравісіте.

Ромънімea ста прегътітъ пентръ тоате Касъріле къ кріерії лімпезї.

Челе дntъмплате de аічї дnколо се афла deскрісе дn N. 20. алъ Газетеї Транс. a. к. съб рзбр. Реставрацісnea Деретъторілоръ дn Орьштіе, ла каре нъмаї атъта амъ de a обсерва къ: ромънії нъмаї дn a 5-лea Апріле a. к. адекъ дn zioa кънdъ се аштепта сосірea Комісълві дn Орештіе аъ трімісъ 3. інші ла Ораторълъ Орашълві спре провокаре ла o конселтаре комънъ, ші къ ромънії din скавнъл Орьштіеї нъ дn зрма ачестеї провокърі, dар къ врокътева зіле маї дnnаінте de ачеаста, с'аъ адънатъ, с'аъ конселтатъ, ші с'аъ decігнатъ бърбаці дn ліste & & dзнъ квтъ с'аъ зісъ маї сзсъ дn ачестъ рапортъ.

Дакъ ромънімea de аічї ар фі стътътъ ка пісче гъгъці, ші нъмаї dзнъ че аъ провокатъ пе сашї ла конселтаре, зікъ нъмаї апої съ фіе дnчепътъ a се адъна ші конселта, апої зіеъ ера къ мълтъ маї ваї de локъ, къчї атънчї ера преа тързіъ de a нътea despre тоате а те дпцелеце ші а те прегъті пентръ тоате касъріле.

Амъ скрісъ din проприа есперінцъ квтъ зіceіъ ла дnчепътъ, ла deкърдereа лъкрърілоръ de маї дnколо, п'амъ фостъ de фацъ, къчї дntra 8-лea Апріле a. к. амъ фостъ констрънсъ — de ші дn контра плъчереї меле — a абсента din Орьштіе дntro Комісізне офічіоасъ, din каре абіа dзнъ 20-лea Апріле m'amъ нътътъ стълце къ греъ, de амъ лъатъ парте ла реорганісареа комітатълві Албеї сзпер. зndemї e локълъ паштереї.

Г. Р.

Pesta $^{14}/_{2}$ Iuniu n. 1861. (Incheiere.)

Misiciu asemene spriginesce propunerea lui Pop'a nunumai d'in argumintele pana acî aduse, ci chiaru si pentru'aceea cá reactiunea, se n'aiba terenu, caci vedemu dîce ca sia si inceputu lucrarile, éca congresulu slaviloru d'in Turótiu, éca si cele 25000 fl. tramisa romaniloru d'in Ardealu, nu cugete nimene ca dóra pentru dragulu romaniloru s'au resolvatu acelu ajutoriu de care de multu are lipsa beserec'a romana d'in Ardealu chiaru in momentele acestea, guvernulu are scopulu seu de a mai reinvié reactiunea, si cugeta ca dóra pr'in astfeliu de midilóce iaru mai succede anc'odata, — drept'aceea se ne ferimu de orice feliu de espresiune, ce s'aru potea intrebuinti'a pr'in inemici in conrt'a noastra etc. etc.

Vorbira apoi o suma de slovaci, ruteni, magiari, si de totu feliulu de limba in contra romaniloru, Domnulu Vladu anca erá se vorbésca, inse vediendu, ca cas'a nu mai are pacientia, si ca a le mai vorbi n'aru fi alta decatu „surdo fabulam narrare“ renuncia de cuventu, Buteanu pe scurtu partini pe Popoviciu, si in fine venindu lucrulu la votisare, romanii remasera in minoritate, si asia perdura a 3-a lupta eroica.

Marti in 11 Dlu Mihali propune ca in § 32 unde se dîce „Erdélynek haladék nélküli meghivását“ etc. (chiamarea fara amanare a Ardealului:) se se puna „Erdélynek haladék nélküli az 1848 törvény alapjáni meghivása“ (chiam. Ard. pe temeiulu legiloru d'in 48) si intr'ast'a pricepe Dlui cá ablegatii Ardeliului se nu fia alesi numai pr'in aceia carii au censulu de 8 fl. dare dirépta, ci pe basá democratica d'in Ungari'a, adeca censu de $^{1}/_{4}$ sesiune de pamentu etc. nainte de a propune acestea inse respunse pe scurtu lui Kazinczy si lui Vertanu, can in chipulu urmatoriu: „Cumca nu representantii soiuriloru (faj) si a nationalitatiloru, ci a poporului se consultéza aci, si eu recunoscu facandu aceast'a, inse totdeodata ve si rogu cá pentru ca noi ca romani nascuti am partinitu eri mai cu caldura drepturile natiunei noastre decatu altii, se nu fiti cu prepusuri in privinti'a noastra ca spre innaintarea binelui patriei tocma asia suntemu noi de insufletiti, cá si ori care altulu d'intra Dvoastra, si ve mai rogu Dloru se fimu cu incredere catra olalta, de aceést'a avemu mare lipsa, ca cu papirulu acest'a celu tramitemu in susu anca nu e mantuita libertatea patriei, si tocm'a pentr'aceea rogu si pe unu representante alu Comitatului Biharii (Vertanu) cá se nu pasiasca in numele alegatoriloru Dlui cei de unu sange cu noi, in contra noastra cu nesce protestari, si suspicionari, ca ce e mai usioru decatu pe protestu a reprotestá, si anca decumva se cere a si documentá, inse eu DDloru nu 'lu urmediu pe Dlui pe acésta cale, ca numai amaratiune aru casiuna etc. etc.

Vertanu nu se indestuli cu cele ce dîsese mercuri, ci érasi le reinoi, si anca se paré ca si afla o bucuria a inferá pe intieleginti'a romana, care ambla in matasa si in vestminte de postavu, care nu lucra in interesulu poporului ci in interesulu seu personalu, numindui de duci (vezér) fara óste, de carii neci candu n'are se se teama omulu, cu unu cuventu a suspicionatu si atacatu patriotismulu intielegintiei romane cu o obraznicia ne mai audîta. Si toate acestea avemu de ale multiemi numai unei parti a preotimei noastre d'in cerculu Ceichei, care s'a lasatu a se face instrumentulu unui „ingratus cuculus“ care in numele loru se incérca a infige cutitulu in anim'a mamei loru. Mare responsabilitate cade pe sufletele Dvoastra Domniloru vedeti cumu v'ati facutu cu voia séu fara voia vendietorii acelei natiuni, acelui poporu bunu si blandu care v'a nascutu, v'a crescutu si cu sudori de sange ve casciga aceea d'in ce traiti astadi, a carui prescure albe le mancati pana candu elu se chinuesce cu malaiesiulu golu.

Representantele Dvoastra totu cá alesulu romaniloru, in numele loru batjocoresce pe romani, ma fiind ca spre nenorocirea noastra are si nume care sémana a fi romanescu (precumu toti de viti'a lui) in gazetele straine, precumu in cele germane d'in Vien'a si pr'in ele in toata lumea trece de romanu, si ast'a

o o compromitere nespusa in fati'a Europei, ca vine asia cá si cumu romanii siaru bate jocu unulu de altulu. Vedeti ce ati facutu DDloru! amu sperare inse ca ast'a vá fi cea d'in urma, ca casulu acest'a da destula invetietura romanului, cá de aci 'ncolo se nu 'si mai deie votulu nimenui subsóre decatu romanului, ba anca si pe romanu se va sili alu cunósce bine mai nainte de ce siaru pune sórtea in manile lui.

Tisza Kálmán respinge propunerea Dlui Mihali, si dîce ca n'aru fi bine ca diet'a de acumu se octroieze vr'o lege pentru Ardealu fara ardeleni, ca la ast'a érasi aru potea dîce ardeleni „de nobis sine nobis" dar neci nu se poate face acést'a, caci in Ungari'a s'a luatu de basa fundurile urbariale, spre intemeierea dreptului de alegatori, si in Ardealu n'a esistatu Urbariu neci candu, asiadara chiaia d'in Ungari'a nu se poate folosî si in Ardealu, venindu la votisare cadiu prop. Dlui Mihali, a 4 cadere.

Acum'a se scóla Dlu Babesiu si cu o abnegare de sine si cu unu curagiu demnu de tóta recunoscinti'a, motivandu amendementulu subscrisu colectivu de cei 9 romani mai d'in susu cá in §§ 32 si 33 unde e vórb'a de uniunea Transilvaniei, se se puna: „Erdély tekintetében óhajtjuk hogy az 1848 7 t. cz. 4 § altal elrendelt értekezés folytattassék, és az értekezés eredmenye a magyarorszagi hongyülés elé terjesztessék." (In privinti'a Ardealului dorimu, cá consultarile ordinate pr'in § 4 art. 7 1848 se se continueze, si resultatulu se se subscérna dietei Ungariei) cá unu interprete sinceru alu romaniloru adeverati combate legile uniunei d'in 1848 pentru ca suntu aduse in contra majoritatei fara influinti'a ei. Dîce intr'altele Nime n'aru dori uniunea mai tare decatu noi romanii, anca nunumai a Ardealului, ci si a Bucovinei ca aceea e lucru cunoscutu, cumca Austri'a sub acestu titulu a capetatu Bucovin'a — si acést'a mai cu séma pentru consolidarea nationala, inse aci e intrebarea ca: óre avemu, óre potemu avea dreptu a o pretinde aceea? iérta ratiunea sanetósa ca se pretindemu asia precumu se proiectéza? (adeca macaru si cu forti'a) si ca óre fatia cu popoarele Ardealului, drépta e pretensiunea acést'a a nóstra.

Toata lumea scie, ca natiunea romana s'a adunatu in 15 Maiu 1848 la Blasiu, si a protestatu cu solenitate in contra uniunei, decumva s'aru intemplá aceea intr'o dieta, in care romanii n'aru fi representati cá natiune. Protestulu acest'a s'a representatu dietei Ardelene pr'in o deputatiune, diet'a Ardealului inse in care romanii adeca $^2/_3$ parti a locuitoriloru, n'au fostu delocu representati ne bagandu in seama protestulu romaniloru a decretatu uniunea si a si esecutatu'o, dar' numai intr'o parte si acést'a cu forti'a ca natiunea romana a contra statu cu consecintia, pana candu Ardealulu nu s'a despartitu érasi in fapta. D'in asta causa romanii pretindu cumca uniunea e nelegala, cumca diet'a Ardealului n'a avutu dreptu in acelu momentu candu a recunoscutu egalitatea de drepturi pentru totu poporulu, fara in curgerea, cu ignorarea acestui poporu a decide peste viéti'a politica a tierei, jertfindu autonomi'a ei si contopinduo intr'alta tiera etc. etc. Inse se fia, uniunea macaru de o suta de ori legala, cá se dîca cumca e dréptа nu se poate aflá omu, deó race e constatatu cumca s'a facutu fara ascultarea si convoirea, má chiaru in contra protestarei romaniloru adeca a loru $^2/_3$ parti a locuitoriloru Ardealului si in contr'a dreptului loru nationalu si politicu. etc. etc. romanii d'in Ardealu voescu se fia recunoscuti nainte de aceea ce suntu, de natiune politica, si numai ca atari voescu a se aliá cu natiunea magiara cà frati. Erá pan'atunci decumva voimu se fimu drepti, trebue se marturisimu, cumca romanii d'in Ardealu, mai alesu déca vedu, cumu ne suntu respectate aici in Ungari'a cele mai sante interese intielegu cele nationale, decumva voru observá cumu santemu representati in cercurile cele mai innalte politice, cumu suntemu ignorati sistematicesce la cancelaria, la tabul'a septemvirala, la tabul'a regésca, precumu in Comitatele Temesiu, Torontalu, Aradu, Biharea si a. decumva le voru veni la cunoscinti'a vorbirile ce sa tienutu aici in dîlele trecute etc. etc. dicu eu nu credu ca voru avea pré mare voia, cá se primésca uniunea neconditionata, si cu atatu mai putînu fortiata. Eu drept'aceea nu pociu considerá caus'a uniunei altcumu decatu ceea a Croatiei, decatu cá pe unu contractu bilateralu intre Ardealu si Ungari'a, si de óra ce acestu contractu nu e recunoscutu pr'in cea mai mare natiune a Ardealului, e lucru pré firescu, cumca natiunea magiara sengura ca unu contrahentu nu poate fi jude si nu poate aduce judecata in caus'a sa propria, ci trebue sesi incredintiedie pertractarea causei acesteia guvernului legalu, ce pr'in amendementulu nostru sperezu a se potea efeptua."

Vorbele Dlui Babesiu plesnira cá unu fulgeru pr'in inimile acelora carii nu suntu invetiati a audî adeverulu, ci numai complimente, si invective in contra unui alu treile, la inceputu 'lu ascultau toti cu cea mai mare atentiune, caci audîra inse ca ataca legalitatea uniunei, delocu incepura a murmurá, pana ce pr'in presiedinte fura admoneati si facuti atenti la ponderositatea cestiunei. Vedéi clatinandu d'in capete, si schinteindu d'in ochi de necazu pe cei mai multi, ear' cei ce cunoscu ponderositatea acestoru adeveruri, neincetatu facéu insemnari.

Pop'a spriginesce amendementulu, motivandu érasi cu congressulu romaniloru d'in 15 Maiu 1848 incheindu cu aceea, ca elu neci candu n'aru dori amicitia fortiata.

Vladu, dupa ce aprobéza ce le dîse de Babesiu, intr'o vorbire neteda, cu seriositatea si ponderositatea celu caracteriséza, cu o finétia parlamentara infrange incriminarile necioplite alui Vertann; dice intr'altele: Eu concedu, cumca representantele Vertanu a esprimatu adi si deunadi simtiemintele romaniloru d'in cerculu seu, si recunoscu, ca pentru acelea nimene nare dreptu alu trage la respunsu decatu alegatorii sei, dar' fiindca D. Vertanu precum in rendulu trecutu, asia si adi pledandu cumca poporulu romanu e cu sentieminte bune catra natiunea si caus'a magiara, si cumca numai in pepturile astupate cu matasa séu cu panura locuesce neindestulirea inspirata de egoismu, si cumca sub pretestulu nationalitatii, in contra natiunei magiare si a libertatii comune agitéza pentru infiintiarea Daco-Romaniei, si se nesuescu a atitiá poporulu; me simtiu indetoratu prepunerea acésta fara temeiu, incatu se nesuesce pr'in ast'a a inegri intieleginti'a romana a o respinge. D. Vertanu recunoasce cumca poporulu romanu e scapetatu in cultura si voesce cá in asta privintia se fia ajutoratu. Acést'a si noi o dorimu si o voimu. D. V. voesce se inbunatetiasca starea preotiloru romani, carii suntu siliti a prinde córnele plugului. In ast'a si noi 'lu vomu sprigini cu tóte poterile etc. Inse Dloru! nunumai d'in trupu sta omulu ci si d'in sufletu, si pentru aceea si popórele nunumai cu mancari trupesci se nutrescu ci si cu sufletesci, d'intra care celu de frunte e nationalitatea, alu carui factoru mai potinte e intielegintia, care nunumai chiamare, dar' si datorintia are limb'a acelui poporu pe carelu representéza a o cultivá, nationalitatea a io desvoltá, si pe calea perfectiunei alu conduce catra scopu si pentr'aceea intieleginti'a amble ea macaru in matasa si postavu nu suspiciare ci re-cunoscintia merita etc. etc. pentru acést'a a persecutá intielegint'a romana, nunumai nu e cuviintiosu, má d'in contra e fara scopu si foarte stricatiosu.

Dar si dealtmintrea DDlor! „suspiciarea" e o arma cu doua taisiuri, care o poate folosi unulu in contra altuia, asia s. e. Gr. Windischgrätz candu intrá in 48 cu o armata insemnata in Ungari'a din prochiamatiunea sa catra poporu, dîce ca intieleginti'a magiara care erá in fruntea trebiloru e unu gunoiu de pe strade, si ca e o fractiune teroristica fara neci o influintia in tiéra, erá poporulu e bunu, si nu asculta de ea, etc. etc. inse vediuramu ca s'a insielatu uritu, ca poporulu a urmatu intielegintiei, a urmatu pasiloru aceleia, sisi apera nationalitatea si patri'a cu bravura. — Noi si toata intieleginti'a romana suntemu convinsi si dorimu d'in inima infratîre sincera cu natiunea magiara, si cunoascemu, ca dela resolvarea acestei intrebari va aternâ fericirea séu nefericirea nóstra a tuturoru; inse scopu lu acest'a nulu potemu ajunge pe calea pe care a plecatu Dlu Vertanu, caci decumva intieleginti'a romana numai asia usiora far' neci o dováda se vá inculpa si suspicioná, si cas'a de si nu nemidilocitu, dar midilocitu o aprobéze acést'a, atunci nu poteti calcula spre conlucrarea ci la deslegarea grelei probleme, si ori cumu, dar' la ori si care poporu numai pr'in intielegintia i poti strebate. Ve rogu dara Dloru, se nu ne suspicionamu unii pe altii, ca suspicionarea e unu ce, care numai blastemu inse binecuventare neci candu nu póte aduce asupra noastra, (hehyes!) Dupa acést'a, fara ca se fi refutatu sufletu de omu argumentele romaniloru urmà votisarea asupra amendementului romaniloru, si remasera in minoritate, ergo a 5-a lupta perduta. In §. 41 poftira romanii se se primésca unu puntu d'in proiectulu lui Tisza despre egal'a indreptatire a nationalitatiloru si religiuniloru, si despre scergerea regalieloru etc. afara de aceea D. Pop'a poftesce cá se se mai adauga acolo si aceea ca „születés polgári jogoh gyákorlatára külömbséges nem tehes" (in esercitarea drepturiloru civile nascerea nu face neci o deosebire). Dlu Pop'a dara aduse principiulu celu mai liberalu pe tapetu, elu cá nobilu nunumai cu diploma dar' si cu sufletulu, propuse cá nobilimea se n'aiba neci o preferintia in esercitarea drepturilor civile, si in motivarea acestei propuneri firesce ca a trebuitu se arete cumca atunci nu aru fi neci o trebuintia de cas'a magnatiloru, neci de comiti supremi denumiti, ci alesi etc. etc. si ce cugetati magiari acei ce le place a a dice, ca numele magiaru e identicu cu liberalu, primira bucurosu acestu principiu democraticu? Dómne feresce! ba se infuriara, in casa se facu unu sgomotu, oratorii se seuitara intr'atat'a de sine, catu se slobozîra si la personalitati. Bonis dîce, ca portarea Dlui Pop'a pute a Vien'a. Tisza László magiaru fiulu unei natiuni, care se lauda cu viétiá constitutionala si parlamental'a de o miia de ani, comise cea mai mare minorenitate parlamentara. Dlui ne avendu neci unu orgumentu sanetosu, in furi'a s'a numesce pe D. Babesiu de cs. kir Doctor, si pe D. Pop'a de cs Kir. Iárás fönök s. c. l. pentru ce fu admoneatu pr'in presiedintele, si acuma dupa ce caus'a uniunei erá incheiata pr'in votisare, cere plenipotentia dela Dlu Babesiu pentru ca a vorbitu in numele Ardeleniloru, si se incérca alu refutá, dîcandu ca si romanii au incursu in aducerea legii uniunei pr'in episcopulu Léméni etc. Dlu Babesiu se provóca la opiniunea publica a romaniloru la Gazetele romane, si la consciinti'a s'a, Lemeni a fostu terorisatu etc. Inversiunarea erá mare in casa, intr'atat'a in catu D. Misiciu se afla silitu cá romanu spre a linisci animile, fara a vatemá séu a refutá pe cineva, a aperá Ari-

stocrati'a magiara, laudandui patriotismulu, si mai alesu in cesti 12 ani trecuti, candu Aristocrati'a magiara in totu loculu unde a falfaitu stindardulu libertatii a colucratu etc. etc. vorbirea Dlui Misiciu i mai impaciui! ear D. Pop'a esprimandu si parerea de reu, ca propunerea-i a casiunatu o neplacere si inversiunare la ce elu neci decumu n'a precalculatu, si a retrasu amendementulu venindu lucrulu la votisare, cadiu si cel'alaltu. Ecá dara si a 6 lupta perduta in diet'a Ungariei, insa cascigata negresitu in opiniunea publica. Acestea fura amendementele ce le facuse romanii in conferintiele loru, le propusera si le aperata cu barbatia si o energia pentru care merita tófa stim'a natiunei, *) inse fia parerea cuventului catu de mare si santa, acolo unde dreptatea aterna dela majoritatea voturiloru, si nu dela argumentele sanetoase, minoritatea neci candu nu póte avea dreptate, asia o patîra si romanii nostri, Natiunea si cunoasce acumu pe cativa d'in oamenii sei, d'in dechiaratiunile loru facute in dieta, si pr'in acést'a in fati'a lumei, si dupa acelea vá sci sei judece séu sei pretiueasca; in interesulu dreptatii inse me simtiu indatoratu ai face cunoscutu cumca d'in cei ce nu vorbira, D. Pap Iános in toate puntele votisa cu magiarii in contr'a romaniloru, **) éra D. Murgu in puntulu Uniunei votisa cu romanii, in celelalte nu.

D'in luptele necurmate ce le avura romanii senguri cu magiarii in decursu de o septemana, poate vedea lumea, cumca liberali adeverati in tóta diet'a numai romanii suntu, magiarii se provóca la drepturi istorice, serbii asisderea, slovacii, rutenii si ceilalti nemagiari se tienu fericiti, ca potu fi magiari, si numai bietulu romamu striga éra dreptate! dreptate! precumu se vede inse va mai avea se intinda multu d'in grumadi, pana i se vá asculta dorinti'a. ***) Pana va veni pe tapetu intrebarea natonalitatîloru nu mai e nemica de interesu romanu. Proiectulu lui Eötvös sta d'in aceea cá se se aléga o comisiune d'in 29 membri, care se faca unu proiectu de lege pentru nationalitati, 'lu vomu vedea si pe acel'a dup' a mea parere inse si proiectulu acel'a nu e alta decatu unu „nesze semmi, fogdmeg jól“ cumu dice magiarulu, adeca o nemic'a tóta, o amagitura, ca póte elu fi ori catu de liberalu la ce n'amu mari sperantie, totusi elu numai proiectu remane, fara neci o potere de lege, si la desbatere n'aru veni pana vá fi diet'a completa, si atunci dieu eu me indoiescu, judecaudu dupa portarea loru de pana acumu a reesi, cu unu lucru, la care se cere cá magiarii se sacrifice ceva d'in aceea ce pe temeiulu „dreptului celui mai tare“ pana acum'a posiedu.

Adres'a

Mai multoru romani intieleginti din Aradu si giuru, catra membri casei de susu si Ablegatii de nascere romani la diet'a din Pesta, — espedata Illustritatei sale — D-lui Emanoil Gojdu Comite supr. al Comitatului Crasieu, — pentru a o presenta. —

(Incheiere.)

— Noi credemu, ca tienerea unui congresu din partea romaniloru, nici incatu poate vatemá pe ras'a magiara, ba trebue si singura sa-lu dorésca cá pe unu mai pretiuitu midilocitoriu alu coin-tielegerei romaniloru cu magiarii; caci romanii suntu neindestuliti; scie totu insulu dintre noi, ca ne lipsesce óre ce, inse ce ne lipsesce? aceea nici noi n'o scimu, prin urmare nici rasei magiare n'o putemu spune; si asia: ras'a magiara, de aru avé tóta bunavointia, — ce cu dulce presupunemu, fiindca avemu a face cu o rasa intreaga, eara nu cu clase privilegiate, si o rasa intreaga nu póte fi decatu dreapta si nevinovata, — totusi nu ne aru puté intinde mana de ajutoriu pentru a deveni si noi indestuliti; — ca-ci nu scie marginile: pene unde amu dori noi a fi spriginiti?

Credemu mai departe, ca ras'a magiara, tientá si dorinti'a, romaniloru de a tiené unu congresu natiunal'u, nu póte sa le afle, decatu drepte, juste, si de cea mai indigin'a lipsa a presentului, — si nici in catu póte afla in ele tendintia separatistica, precumu nici nu este pentru aceea, ca dintru'nu congresu romanu nimicu póte resulta, decatu formularea postulateloru romane prin urmare, — in inpregiurari bune, — regularea esistintiei politice a romaniloru: si aceea ca voru fi romanii in privintia politica regulati, nu deróga unitatei si intregitatei statului, prin urmare nu e in lucru nici unu separatismu. — Essemplu e Transilvani'a, despre care nime nu póte dice, cári a fostu si inante de $184^{8}/_{9}$ una si intreaga individualitate istorico-politica; si totusi secuii si sasii si au avutu in ea contingentul loru cu representatiune colectiva in dieta. — Precumu dara au pututu susta mai nainte clasele si rasele privilegiate in Transilvani'a intr'o confederatiune, ce n'a derogatu unitatei si intregitatei statului, séu individualitatei istorico-politice: intocmai va puté sussta in viitoriu confederatiunea natiunalitatiloru, — si va fi cu buna seama mai puternica aperatóre a libertatei, constitutionalismului, si intregitatei statului uniti subtu Coron'a S.-lui Stefanu, — a carui massima politica si altcumu a fostu: „Regnum unius labii fragile et inbecille est“ — decatu ori-ce centralismu strinsu séu contopismu. —

Remnulu de aceea-si limba si nationalitate nu e totu déuna tare; — remnulu inse, — la care cautá cu superbia totu supusul, si-lu considera si de asa efluintia; sub care simtiulu de onóre alu ori carui supusu se representeaza, si dóra vanitatea lui inca-si afla nutrementulu seu, — nu póte fi nici candu slabu, fia catu de poliglotu. —

Ras'a romana intocma doresce viéti'a constitutionala ca cea magiara. — E dreptu, ca diversitatea limbeloru si a natiunalitatiloru nu se póte numi de „norocire“ pentru afacerile publice ale unei individualitati istorico-politice, inse despotismulu, care póte urma din nentielegere e tocma „nenorocire“; — dupa-ce dara aceast'a diversitate a o puté preface in uniformitate nu sta, — a o pute regula inse sta — in puterea omeneasca: nu remane alta in dereptu, decatu cá intrebarea aceasta se se resólve dupa mintea sanetósa, cu sange rece, fara patima si derogarea simtiului de onóre alu ori carei rase, — asia dara cu incurgerea si acestei qua talis. —

Ce se tiene de ras'a romána: relatiunile acestei suntu intr'atata mestecate cu cele ale rasei magiare incatu aceste doue rase nu se mai potu desparti deolalta, si asia cauta sa traiasca in aceast'a patrie la olalta; de unde resulta necesitatea politica de a se ragulá si esistinti'a politico-natiunala a romaniloru cu incurgerea loru qua tales, pentru cá sa fia patri'a tare si ferice, eara nu pentru cá se se desfaca, se verse sange nevinovatu si o rasa si altá, si pre urma se pice póte amendoue subtu despotismu. —

Din aceste se vede curatu, ca ceia, carii cauta in tienerea unui congresu natiunalu din partea romaniloru a afla tendintie separatistice si simburele desbinarei, pórta o frica desiérta, ca e insusirea numai a caracteriloru debile, si nu a barbatiloru, carii precugeta lucrulu fara patima. —

Nu dica nimenea ca romanii suntu reactiunari. Romanii nu au avutu pen'acuma viétia politico-natiunala, spiritulu natiunalismului inse, ce e mai desvoltatu adi in Enropa de cumu a fostu ori si candu, ii-a desteptatu si pre ei, si candu pretindu cu totii o astfeliu de viétia, nu pretindu, decatu realisarea unui dreptu firescu, ce e mai tare, si sta mai presusu de ori-ce drepturi positive. — Dupa-ce dara romanii, cá tóta fiinti'a vitala, cearca dupa viétia, catra ce au dreptu, si toti altii au datorinti'a morala pre ei cu ale loru tedintie catra astfeliu de scopu a nu ii impedecá: resulteaza de sine, ca acela e reactiunariu, care ar nesui a-ii impedeca si mai departe intru ajungerea scopului loru. —

Se póte intempla, ca natiunea romana intr'unu congresu 'si va formula cu multu mai moderate postulate, decumu dóra ati formula DD.-vóstre, si ati si reusi cu ele in corpulu legislativu; si totusi pacea publica, nesuinti'a catra unu acelasi scopu, — de ce asia mare lipsa avemu cu totii, — nu suntu asecurate nici pe unu minutu, decumva natiunea romana intreaga qua talis, nu va considera decisiunile facute fara de incurgerea ei, de obligatóre pentru ea cá natiune. — Si atunci, durere! remanu nelegate manile reactiunei omoritóre de libertate si constitutionalismu, si ajungerea scopului seu. —

Si acuma intrebamu: ce folosu ar fi ca corpulu legislativu si DD-vóstre in elu, se ve sloboditi in tractare si de o parte se se reguleze viéti'a politica a romaniloru fara incurgerea unui congresu natiunalu; — eara romanii se se scóle de alta parte cu mana inarmata, ca in nefericitii ani de $184^{8}/_{9}$ si in urma se ne mai urce apoi despotismulu la toti pe capu? credemu, ca respunsulu nici e greu, nici mangaitoriu. —

Scimu noi, ca cu intrebarea tienerei unui congresu alu tuturoru romaniloru din Monarchia-Austriaca, ba si numai alu celoru din Ungari'a, si Transilvani'a, suntu mai multe intrebari, si multe greutati incopciate; si e:

1. Ca Bucovin'a nu se tiene de intregitatea tieriloru de sub corón'a S-lui Stefanu.

2. Ca Transilvani'a inca nu e unita in fapta cu Ungari'a, si dóra chiaru romanii facu cea mai mare pedeca. —

3. Ca, póte — diet'a presente nici vá corona nici va aduce legi, fara a fi representate si partile adnecse si Transilvani'a; si asia nici caus'a romaniloru nu va putéo regulá; — prin urmare nici nu va puté incurge spre a li se da putere romaniloru pentru tienerea unui congresu, in care se-'si formuleze postulatele; si nici nu va puté ascultá postulatele loru, de ar si fi acele formulate dintr'unu congresu tienutu cu concesiune, — póte din tr'altu locu data. —

4. Ca, deaca diet'a presente, si asia constituata, precumu sta numai acuma, totusi ar deveni a fi legislatóre: óre se remana atunci caus'a natiunalitatei romane din Ungari'a neregulata? scl.

Aceste tóte suntu, ce e dreptu, totu atatea pedece si greutati, si deslegarea loru cere o desbatere cu multu mai intinsa, decatu se se póta aci stringe, cumu amu dice, intr'o coaje de nuca. —

Dupa ce inse sunteti barbati alesi, si mai multi la unu locu, — si aterna dela intieleptiunea DDloru vóstre se ajutati a se pune in consonantia lucrarea solidara din partea natiunei romane, cu tóte impregiurarile de fatia, si nucumva mai obveninde: asia-dara noi numai la aceea voimu si noi a ve face atenti ca:

„Videant Consules neguid Respublica detrimenti capiat.“ —

Altcumu subscrisii si-au tienutu de datorintia a concurge si ei la consultarile DD-loru vóstre, si se voru tienea fericiti decumva prin concursulu loru v'au datu materia de a ve cugetá si mai afundu despre caus'a romana, despre care suntu convinsi ca si altcumu ve cugetati destulu; — eara decumva si din cugetarea DD-loru vóstre prin subscrisii causata va resulta catu de putiena innaintare in viitoriu pentru prosperitatea si binele romaniloru: atunci subscrisii voru dice, ca dorintei si-au facutu destulu. —

Datu in Aradu in $^{19}/_{15}$-a Maiu 1861.

(urmeaza subscriptiunile.)

---

*) Ne gresitu in cela mai mare grad. R.

**) Urgia si blastamu unoru cá acesta. R.

***) Bunu e Dumnedieu si inimosi barbatii nostri. R.

Dieta Ungariei. Din $^{24}/_{12}$ Iunie la 12 oare ca adunatu casa de jocu si dupu ce ca cititu adpeca a cancelariei presedintele Giurgiu si actuarulu Keglevits. La 2 oare ca adunatu casa de cacu si citindu adpeca a cancelariei Cont. Anoni si actuarulu Cont. Karolyi. Apoi plecaru amundoi presedintii cu adpeca la Biena, unde ce ginu acuma konferintie si pupu din momentulu de facu nu ca primitu adpeca de Maiestatea Ca Imperatulu.

Vorbirea.

II., Sale Comitelui supremu alu Carasiului, tienuta in Camer'a desusu adietei Ungariei in $^{19}/_{7}$ Iuniu 1861.

(Precumu se vede, jurnalele magiare a publicat'o dupa conceptulu celu avuse Il. Sa in scrisu, candu a vorbit'o inse a mai adausu ici colea cate ceva; acestea adaosemente deci se publica sub *) de desuptu:)

Not. Trimit.

Escelente Dle Comite Presiedinte! Ilustra casa a Magnatiloru!

„Decumva deschidu istori'a patriei noastre la anulu 1527 de acî pana 'n diu'a de astadi dau peste unu sîru atatu de lungu in calcarea legiloru si a juramînteloru, precumu si intru neadormitele nesuintie de a nemici dupa planu constitutiunea nóstra cea strabuna; in catu pe mine nici ca me mai surprinsera evenimintele acestoru 12 ani trecuti, pentr'aceea numi poate fi tendinti'a a incercá descrierea ticalosiei ce o suferiramu, o facura aceast'a mai multi in celea mai stralucite vorbiri dar' si cei mai escelinti dupa ce si desiertara tóta poterea oratorica, in fine fura siliti a si marturisi ca nu suntu anca create acele cuvinte, cari aru fi in stare a aretá o icóna perfecta a acelei pusetiuni, in care fu impinsa o natiune libera, prin unu guvernu, fatia cu care, ea se afla pe unu terenu intaritu prin tractate sanctionate cu juramentu si pr'in legi intarite de regi incoronati.

„Hungariam fac primo pauperem, et dein subiectam“ (Pe Ungari'a o fa mai nainte seraca, si dup'acea supusa) unu principiu, vechiu austriacu, si mánia de a germanisá totulu side a intemeié o Austria noua, unita si mare, jucára aci rol'a cea de frunte. Inse in locu de o Austria unita intemeiéra o Austria foarte dubiósa, a carei autoritate decadiu in 12 ani mai afundu decatu fu in stare a se redicá intr'unu seculu. Caci pe Imperatulu 'lu condusera consultatorii lui d'in Vien'a pe cali retacite, nu precalculara la aceea, ca spre caderea poterei imperatiei austriace e deajunsu decumva popórele Ungariei punendusi manile in sinu, nu facu nemica pentru dens'a.

Drept'aceea trebue sei spunemu Imperatului, celui altmintrea aplecatu spre totu ce e bunu, cumca pe stramosii lui, cá pe regi alesi si incoronati totu popoarele Ungariei iau mantuitu in momentele cele critice, cari decumva stáu nemiscate déca nu se potu insufleti pentru densulu, tronulu lui nu se poate scapá de peritiune; sei spunemu, cumca numai coron'a santului Stefanu e talismanulu celu poate scapá de periculi, si cumca acést'a n'a indatinatu a se aliá decatu numai cu observarea cea pia a legalitatii si numai acelor'a le aduce binecuventare, carii juramentulu depusu 'lu tienu cu scumpetate si cu o consciintia evlavioasa.

Sciu eu, cumca unii d'intra patriotii nostri cei insufletiti mai de multe ori l'au facutu atentu pe Imperatulu la acestea, inse machinatiunile svatuitoriloru celoru rei au fostu destulu de astute ai paralisa totdeauna, si destulu de cutediatori a face pe Imperatulu se crédia, ca aceea e numai lucrulu Aristocratiei magiare nascutu d'in interesu egoisticu cu scopu de a mai apasá poporulu, destulu de temerari dîcu alu face se crédia, ca poporulu d'in Ungari'a se afla mai fericitu sub curatel'a politicei d'in Vien'a, decatu sub legi constitutionale!

Acum'a tier'a s'a coadunatu, toate clasele suntu representate, poporulu, industri'a, posesiunea mica si mare, autoritatîle si demnitatîle, si toate colorile cultului Ddiescu. Sei spunemu fiitoriului nostru rege cu acea sinceritate traditionala, ce le caracteriséza pe popoarele Ungariei, cumca e sedusu pe cale retacita, calu amenintia periculi mari, de cari, noi éra voimu selu mantuimu, si calu vomu mantui cu ori ce pretiu, numai cu pretiulu independintiei, intregitatii patriei, si a vatemarii constitutiunei noastre nu.

Eu sum convinsu, cumca fiitoriulu nostru rege, mai multu 'si vá pretiui sórtea dinastiei s'ale, viitoriulu imperatiei s'ale, decatu svaturile cele periculóse ale consultatoriloru sei d'in Vien'a pe carii 'i rusînara urmarile cele triste. Mai alesu decumva ile vomu face acestea cunoscute intr'o forma, d'in care se vadia ca acést'a nu e numai parerea unoru clase senguratice, ci e parerea tuturoru popoareloru, si senguraticiloru d'in Ungari'a; sei facemu cunoscutu, decumva se cere si in persóna cumca tóte popórele tierei suntu petrunse de constitutiuneaune strabuna, si de spiritulu legiloru d'in 1848 acest'a e aerulu care ne da viéti'a, de acést'a suntu petrunse palatiurile celoru mari, lucratoriele meseriesiloru, si de acést'a suntu petrunse colibele tiereniloru celoru storsi atatu de pacienti'a, catu si de averea loru; éra decumva neci acést'a nu va folosi, atunci numai indurarea lui Ddieu mai remane pentru Imperatulu si pentru fidel'ai tiéra, intemplese atunci ce vá voi provedinti'a ddéesca, cáci popoarele Ungariei voru fi deslegate de blastemele suferitoriloru.

(Va urma.)

Notiçe diverse. Maiestatea Ca Imperatulu ku prepalta skrisóre de kabinet din $^{23}/_{11}$ Maiu a. k. a doritu Episkopulu greko-orientalu din Timisoaru C. Matirevich demnitatea de konsiliariu intim fora taksu.

— Din Lugosiu a pushkatu komisariulu de finanțe Vebel asupra D. pitarescu Mladen Bar. Stoianovich si la vatmat usioru, Kausa a fostu inivirii verbale la rudikarea kontribuțiunei. Atakatorulu este arestatu.

— Maiestatea Ca Imperatreasa a ajunsu din $^{25}/_{13}$ Iunie din Korfu, stareа sanetații Maiestatei Sale este indestulitoare.

— Imperatulu Napoleonu a rekunoskutu pe regele Viktor Emanuel de regе al Italiei.

— Renumitul barbatu si literatu slavu Shafarik a reposatu din $^{26}/_{14}$ Iunie a. k.

— Sultanulu turcescu a muritu din $^{25}/_{13}$ Iunie dimineatia. Fratele lui Abdul Azicu si urmatoriulu legitimu a fostu de lok rekunoskutu ka suveranulu imperiului otoman.

— In Dominека rusaliloru sa celebratu in Belu Patriarchulu Raiachich ku mare solenitate bisericeascu.

Raçionariulu.

Despre Fondulu Isiriștilor.

Din luna trekuta a remasu unu suplusu de 315. fl. — kr.

1. Prin stursinția D. Protopopu Stefanu Branca a intratu si anume: dela D. Iosifu Moga dochente 1. fl. Nikolau Prava tiskuretoriu 1. fl. Ioane Hubertu 50. kr. Bitai Karolu proprietariu 50. kr. Albertu Ianosh parochu 30. kr. Alexandru Fegiverneki propr. 1. fl. Daniilu Fogarashi c. r. actuariu 1. fl. alții 15. kr. si dela D. Stefanu Branca protop. 2. fl. preste totu 7. fl. 45. kr.

2. Prin Stursinția D. Gavriilu Manius Adiunktu c. r. de cherku dela mai multi binefukutori din ginutulu cetății de peatru si alu Lugosiului 100. fl. — kr.

Suma totalu 422. fl. 45 kr.

Din acestia ca imputiți din 1-ia Iunie 1861. fiindu de fatu Domnii Manius, Xanea, Vestemeanu, Stezar, Bechnițî, Mateiu, Popovichiu, Baku, Ardelеanu, Giertner si Baida, Drepturеanului: Kopchеanu 6. fl. Maniu 10. fl. Efraimu Popu 10. fl. Chetușeanu 6. fl. Muntiu 4. fl. Dobo 10. fl. Velikanu 4. fl. Perția 6. fl. Albini 4. fl. Gerasim 4. fl. Koșieriu 12. fl. Grueskiu 6. fl. Denkșeanu 10. fl. Pushkariu 12. fl. Frankiu 6. fl. Preda 8. fl. Shkiau 6. fl. Iosifu Popu 10. fl. si Horvatu 10. fl.

Suma 144. fl. — kr.

Acestu sumu sustragundse din banii de casa, remune unu suplusu de 278. fl. 45. kr. zi: doau sute shieptezieci si optu de fiorini si 45. krucieri val. austr. Ku aceasta okasiune esprima susskriseli komitetu la togi binefukutorii in deosebitu Prednikuli burbatu D. Gavriilu Maniu, karele si astadatu kredinciosu zelulu seu celu infrukuratu pentru ingaintarea nationei a datu unu esemplu prednikiu de imitatu, cea mai kaldurosu multumitu. Earu inkutu se gine de nota onoratei Redakțiuni a Telegrafului romunu, adunce acestu Komitetu la publika kaposhtiniu, ku nici din purțile M. Osiorheiului; nici din M Osiorheiu ingrigi nu ca trimisu acestui Komitetu pun in ziua de astazi nici mukaru unu krucieru. De altmentrea neindoindse ingrigi nici acestu Komitetu despre adevarulu kuprinsului al acelei note, provoaku pe D. C. R. din M. Osiorheiu, kare dupu cumi positive intru adevaru au adunatu una sumuliție pentru augtarea isbiristiliuru din Cisiu a trimite in celu mai skurtu timpu atutu suma adunatu, kutu si filera de subskripțiune la acestu Komitetu. Asemenea i su imputernicitii acestui komitetu, ku si in Regenul sasescu s'aru fi fukutu totu spre acestu skopu kolekte de bani, kari asemenea nu au sositu la acestu Komitetu. — si asteaptu cumi mai positivu. —

Sibiiu in 1. Iunie 1861.

Komitetulu.

Publicari.

In urma reseriptului esitu dela inaltulu Ministeriu de resboiu din 30. Mai a. c. despart. 10 N-rul 1763, se vor primi elevi civili la cursul pentru invatiatur'a administratiunei confiniaria (granitia).

Conditiile si necesitatile pretinse spre aceast'a primire se potu vedea in foia vestitoriului ardeleanu (Siebenbürger Bote) ésinda in 17. si 26. ale l. c. apoi in 5 ale lunei urmatóre.

Sibiiu in 8 Iunie 1861.

Dela c. r. Comand'a generala de tiéra pentru Ardélu.

In urm'a reseriptului esitu dela inaltul Ministeriu din 27 Mai a. c. despart. 14 subt N-rul 1514, se vor primi in academi'a Iosefina elevi la ascultarea studiiloru medicinale si chirurgiale in anul $18^{6}/_{62}$ atitu la cursul inaltu catu si la cel de josu, si adeca: in locuri de platitu, si locuri (libere) pentru Militia.

Conditiile si necesitatile pretinse spre aceast'a, se potu vedea in foia oficiósa si pentru intielegintia a curieriului ardeleanu (Siebenbür. Bote) ésinda in 17. 21. si 25. a lunei curente.

Sibiiu in 12 Iunie 1861.

Dela c. r. Comand'a generala de tiéra pentru Ardélu.

Concursu.

Postulu invatietorescu a scólei romanesci gr. orientale din suburbiulu Maeriloru vechi in Timisóra, cu care e legata plat'a annuala de 367. fl. 50. cr. v. a. si locuintia naturala, a remasu vacantu, si spre occupatiunea acestui s'a determinatu concursulu pana la 20. Julie 1861. st. n.

Competentii la postulu acesta au de a se infatiosa sub decursulu terminului susu disu Magistratului ecestei libere regesci Ceiati, si a asterne Presidiului petitiunile loru, documentale cu atestatele trebuincióse.

Din adunarea generala, carea s'a tienutu in Timisóra in 18. Junie 1861.

Anuntiare.

D. Baroniti'a Banfy Catalina widua l. Barcsay Carolu vinde de mosia muntele Negovanu intre Territoriu Cusierului si a Sibiselului, scaunului Orestii, marimea lui superficiala trece peste 400 Jugere pasiune si padure cu bradu mare si fagu cu pasuine de oi si cornute 500 Jugere.

Informatiunea despre pretiulu muntelui se impertaseste la subscrisulu. —

Balomir $^{20}/_{5}$ 1861.

Antonu Popp Balomir.
Parohu Roman in Balomir ultima posta Siboth in Transilvania.

Redactor respunzetoru Ioanu Pacu. Editura si tiparulu tipografiei diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацівнеа се фаче ди Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Прецівл препъмерацієї пентръ Сібіїў есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пъръї але Трансілванієї

№ 26. АНЪЛЪ IX.

Сібіїў 29. Іюніе. 1861.

ші пентръ провінціеле din Монархіа пе ан 5; фл. 25 кр. еар о жъмътате де ан 2. фл. 6½ кр. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ ліпъіса óръ къ 7. кр. шірул къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а трєіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

TRANSILVANIA.

Ла дорінца маї мълторъ де а се тіпърі „Трактатълъ деспре Бісеріка Ортодоксъ din Бъковіна“ ди Брошъръ, дипчетъмъ де а контіпъа ачестъ трактатъ ди дрептълъ жърналістікъ, къ атъта маї мълтъ къ кътъ дипсъмпътатеа матерієї чере, ка съ фіе біне пъстрат. Ешіреа лъї ди Брошъръ се ва ефектъа кът маї къръндъ.

Сібіїў 24 Іюніе. Дитребареа чеа маї дипсемнатъ ера ди септъмъна трекътъ прімірea саў рефъсареа адресеї дієтеї ънгъреші де кътръ Маіестатеа Са. Ачеаста дитребаре окъпа мінціле тътърор маї въртос ачелора, карії дорескъ къ ардоаре о кът маї къръндъ старе порталъ а Патріеї ноастре ші а дитреціі Монархіі. Еа се хотърж дъмінекъ ди $^{30}/_{18}$ Іюніе къ ъртъторіълъ ресълтат. Пръшединцій амбелоръ касе се дитоарсеръ Лъні дидеръптъ ші дескізъндъсе шединца ди каса де жос ла 1 óрь дъпъ амézі, денъне прешединтеле Гіці пе маса късіі рескріптълъ Дмпърътескъ сіціlат, ші рапортеазъ, къ місіъпea са, каре а дидеплінітъ ди комъпътате къ прешединтеле касіі де сзс Конт. Апопі пъ а авътъ ресълтатълъ дорітъ, чі къ Контеле Апопі, аръ фі прімітъ дела Маіестатеа Са ъртъторіълъ рескріпт.

„Ізвіте Конте Апопі! Трімітіндъці еъ ънъ рескріптъ къ датълъ де астъзі прівітóріъ ла адреса дієтеї ънгъреші, Те дисърчінезъ, ка Дта съ дитанъезі прешединтелъі касеї де жосъ К. Гіці къ ачеea дидаторіре, ка сзвтъ респънсътатеа са персопалъ съ пъбліче фъръ дитързіаре ди каса де жос, ші съ фачі съ се пъбліче къ граба ші ди каса магнацілор. Віепа 30 Іюніе 1861. Франціск Іосіф т. п. Кътръ жъделе църії ал теъ Георгіе Апопі.“ Дъпъ ачестъ рапорт се ръдікаръ стрігърі съ пъ се дескідъ рескріптълъ, чі съ се трімітъ дидеръптъ. Ла демъстрареа прешединтелъі дисъ се маї домоліръ інімile ші рескріптълъ се дескісъ ші се четі ди кънріпсъл ъртъторіъ.

Преа дипалтъ рескріптъ. Франц Іосіф I. din міла лъї Дъмнезеъ Дмпърат алъ Австрієї, реце апостолескъ ал Ънгаріеї, Боеміеї, Галіціеї ші Ломерієї, прекът ші реџеле Ломбардієї, Венеціеї ші Ілірієї, Архідъчеле Австрієї. етс. Баропілоръ, Статърілоръ ші Аблегацілор де стареа преоцаскъ ші міръпеаскъ аї кредінчоасеї ноастре Ънгаріе, карії саў адънат ди дієта кіематъ де ної пе 2 Апріліе анълъї 1861, Салътаре ші граціа ноастръ.

Ізвіцілоръ кредінчіоші аї нострі! Де ші Ної ам дицелес къ серіоаса ъміре кънсълтъріле дієтеї, каре саў цінътъ асъпра преа дипалтелоръ дрептърі але ноастре ди каса де жос, прекът ші ерупціъпеле де тъпіе дидрептате асъпра недіспътаверълъї дрептъ де тоштепіре, че пе компетезъ леціъітъ ка ерезіторіълъї реце ди Ънгаріа, Ної тот ам кълетат, къ ачесте съптъ маї наінте ъп ефлъксъ де дифокаре тотептапа а ораторілоръ, декът тълтъчіторіълъ кредінчіос ал сімцетептелоръ конкіематеї дієте.

Фіінd дисъ къ атът ди форта кът ші ди текстълъ адресеї дидрептате преа ъміліт кътръ Ної са дат ачелеї рътъчіте прівінце еспресіъне дечізътоаре, Ної цінетъ де а ноастръ маї дипалтъ даторінцъ, спре пъстрареа преа ъмілітеї стіме, че секъвіне персоапеї ноастре прінчіпештї ші дрептърілоръ ноастре рецештї ерісітоаріе, черъте къ дрептълъ де троп ші де демпінатеа лор, дисъ пебъгате ди сеатъ ди ачеea адресъ а статърілоръ ші репресептанцілоръ цереї абътъндъсе дела лецівіта дидатінаре а церії — а рефъса адреса, каре ди вътъмареа дрептърілоръ рецештї, пъ са дидрептатъ кътръ тоштепіторіълъ реце ал Ънгаріеї, фііндъ дисъ къ ної віъ дорітъ, ка съ не пътем еспріта сінчеръ асъпра ачелор де маре дисемнътате дитребърі кънпіпсе ди адреса статърілоръ ші репресептанцілоръ, пофтітъ не статъріле ші репресептанції цереї серіос, ка еї обсервъндъ прочедъра дієтеї де дикоропаре а анълъї 1790, съ не аштерпъ адреса ди о астфеліъ де фортъ, ка прімірea еї съ поатъ кореспъпде демпітатеї короапеї ші дрептърілоръ ноастре де стъпъпіторіъ ересіте, че авемъ съ ле пъстръмъ, кърора ди алтеле въ ръмънемъ аплекаці къ ч. р. ноастръ граціъ. Са датъ ди капітала ноастръ Четате імперіалъ Віепа ди Австріа ди 30-леа а лъпеї лъї Іюніе анълъ 1861.

Франц Іосіф. т. п.
Б. Нік. Ваї. т. п.
Edвard Wedeni. т. п.

Дъпъ че са четітъ ачестъ рескріпт са хотърът съ се тіпъреаскъ атът автографълъ кът ші ел. Апої дъпъ че се вор дивоіі аблегації къ че е де фъкът ди ачеаста пондероасъ дипрецівраре ла консълтърі привате, се ва адъна каса. Ди шединца де дъпъ амеазі а касъї де сзс тот ди ачеea зі а фъкътъ ші Конт. Апопі рапортъ деспре челе дитъмплате дипъртъшіндъ ресълтатълъ місіъпеї сале ди модълъ ъртъторіъ:

„Дъпъ че са дипъіінцатъ Маіестатеї Сале пе калеа офічіоасъ сосіреа ноастръ ди Віепа, а сосітъ ері ънъ автографъ ал Маіестъції Сале кътръ мine, каре мъ інвіаze, ка атът прешединтеле касеї аблегацілоръ, кът ші еъ съ стърuітъ а се пъбліка ди амбеле касе рескріптълъ че теа венітъ къ преа дипалтълъ автограф. Ачеста дъпъ че са четітъ дитъіъ ди каса аблегацілоръ, ші с'а адзс дикоаче де копчерпептъл актъар, се ва четі ші аічеа, диторкъпдъсе еръші дидеръптъ ва стърui прешединтеле касіі аблегацілоръ, ка съ се тіпъреаскъ ші апої дъпъ вреокътева зіле съ се іаіе ла пертрактаре.“

Din преа дипалтъл рескріптъ се веде къ Маіестатеа Са а арътатъ калеа, пе кареа съ калче дієта, ка съ віпъ ла вреънъ ресълтатъ, дикът дисъ ачеаста ва коръспънде ачестеї преа дипалте воінце, саў ба, се ва ведеа din декърсълъ десватерелоръ, че къръндъ вор ліа дичепътълъ. — Дъпъ ън телеграт а лъї „Sieb. Bote.“ din 5 Іюліе к. п. аў цінътъ каса де жос о шединцъ естра ординаръ ері, ди кареа с'а дикеіатъ ънісонъ прімірea адресеї оріцінаріе а лъї Деак, ба дикъ ші проведереа ковертеї адресеї къ тітълълъ din анъл 1790. — Аша даръ тімпълъ чел диделънгатъ ди каре са десвътътъ ачеастъ адресъ ші са рътезат къ атъта ардоаре, пъ се поате прівi алтфеліъ, декът ка піште вентілї дипрештіеторіъ de фере ші de патімі.

Сібіїў 26 Іюніе. Хотърънdъ ънівersітатеа съсеаскъ пъбліčітатса ла десватеріле ші консълтъріле еї, астъзі са цінътъ шединцъ, ла каре лъаръ парте маї мълці асклътторі. Се чіті протоколълъ шединцеї трекътe, ди каре de чеа маї маре імпортанцъ ера протестълъ DD. Депътаці аї Себешълъї Оніц ші Г. Пап, ди контра пътіреї Саксеплandълъї, каре се лъ спре штіінцъ, дъпъ ачеea се чітіръ обсесеваціънеле фъкътe de D. депътат Пап асъпра ordінеї de zі проіектате de ън комітет, ди фортъ de вот сепарат, каре есте къ мълтъ діліцепціе лъкрат ші'л вотъ пъбліка ди жърпалълъ постръ. Ачестъ вотъ сепарат дитърмтъ мълтъ сфинцеле депътацілоръ съсешті, пефііндъ дисъ D. Пап de фацъ пъ се пътъ лъа ла десватере. Ної din челе че възърът, дорітъ D. Пап мълтъ бървъціе ди апърареа вотълъї съъ, къчі лъпта лї ва фі къ атът маї греа, къ кът пътеріле съптъ таре дispропорціопате. — Дъпъ мълте стрігърі din тоате пърціле се хотърж D. Комес, съ кandidezъ пе D. Рошка астфеліъ, кът съ фіе алес de сепатор пестe пътерълъ дефінт, ші аша се ші алеасъ дéкъ пъ пе дипшелътъ къ 62 de вотърі. Деакъ кълетъ D. Сасі, къ а мълцътітъ къ ачеаста пе ротъпії din скаънълъ Сібіїълъї, се дипалъ фоарте; къчі еї пъ аў легатъ пічі одатъ постълателе лоръ de персоапе, чі de прінчіпъ, ші ди дицелесълъ ачеста са датъ протесте ла локъріле маї дипалте, каре ажътъндъ Дъмпезъъ сперътъ, къ воръ фі аскълтате, къчі педрептатеа стрігъ ла черіъ.

Селіште 26 Іюніе. Адзітъ къ D. Рошка са алес жоіа трекътъ de сепаторъ. Ної пе ам бъкърат de ачеаста весте дипкътъ атінце пе коппатріотълъ постръ, дисъ тот одатъ пе ведетъ сіліці а декіара, къ дъпъ че ної ротъпії din скаънълъ Сібіълъї ам протестатъ солідаріъ ла дипалтълъ троп пентръ недрептъціле, че пі саў фъкътъ ла алецерiле центътвіратълъї, ші а мацістратълъї, ної пъ вотъ рекъноаште пічі пе D. Рошка, пічі пе алтълъ de інспепторълъ постръ пъпъ атъпчі, пъпъ кънdъ пъ вотъ лъа ші ної парте ла алецереа лъї. Деакъ D. Рошка ва прімі ачестъ постъ, пентръ къ е — прекътъ се зіче, къ с'ар фі еспрімат — бънъ, пе віаць ші къ о леафъ de 12 сзте флорені, атъпчі ші ної пе ведетъ дидатораці аї спъне, къ пъ вотъ авea нітік ди протівъ ди кът ва ръмъпea сепатор съсеск ди Сібіїў алесъ de саші, еаръка ротъпъ ші інспектор ал постръ п'ъл вот рекъноаште пічі одатъ. Ноъ пісе паре къ дисъші D. Рошка дші къноаште пъсечіънea ші de ачеea а черътъ ла провокаре de a денъне жърътъптълъ тімпъ de кълетатъ. Амъ дорі ка съ фіе пре калкълат бінe че фаче. п.

Покріхъ ди 1 Іюніе 1861.

Дъпъ че Домпълъ Комесъ алъ пацінеї съсешті прекътъ се штіе шіаў съвършітъ місіъпea къ алецереа Дрегъторіелоръ Скаъналі ди пътъптълъ рецескъ ди фаворълъ ші інтересълъ пацінеї сале, къ апъсареа ші кълкареа дрептълъї постръ паціопалъ ротъпъ, Дъмінекъ ди 28. Маіъ а. к. саў афлатъ іаръші дипміжлокълъ постръ, ші асістъндъ ла сервіцілъ Дъм-

пвzеескѣ дп Бісерика літерапъ de aiчї, аѣ жвратѣ прітарії капї Скавпалї, пе жѣделе рецескѣ, жѣделе Скавпвлвї, шї Нотарівлѣ 1-ѣ кѣ еспрітареа дп фелівлѣ съѣ, къ аѣ фъкътѣ дествлѣ кіетърі сале дп дрептѣ егалѣ, прекътѣ а прімітѣ дпdрептаре дела Маіестатеа Са, пентрѣ ачеea челор кърора лісъ паре а фі апъсаці, ле стъ дп вое de арекѣра. — Наѣ лінсітѣ D. Комес а атінце шї кѣ ачестѣ прілежѣ інтересвлѣ пострѣ національ, къ адекъ сімте кѣ пърере de рѣѣ, къ dintre ромънї паѣ пвтътѣ incinва кѣ ачел прілежѣ дптре дрегъторіа Скавпалъ маї мвлцї-Indівізї, аскріndѣ прічіна лінсеї поастре de Бървацї інтеліцінці, афаръ de Ізріствлѣ D. Іоапп Текоапцъ din Алџіна, пе карele dвпъ мерітвлѣ съѣ длѣ асігвръ кѣ поствлѣ de Секретарів мікѣ, дп каре штімѣ къ лаѣ шї dекретатѣ. —

Кѣ ачестѣ прілежѣ аѣ demвndatѣ Мъріа Са, ка съ се реорган izeze шї Комітетеле Скавпвлвї прін Інспекторії респективі, чеіа че саѣ шї дптрепрінсѣ, пентрѣ ачеea кредем, а пѣ фі de прісосѣ amintind шї despre ачастъ кѣріосітате чева дп фелівлѣ кртъторіѣ, шї adекъ: дп 31. Маіѣ сеара дптре 8-9. óре Domнвлѣ Інспекторѣ локалѣ кѣ тоатъ праба dжrdѣ порвпкъ, аѣ adвпатѣ Комітетвлѣ орашвлвї кървї іаѣ deскопеpітѣ пльчереа, къ ва дп zioa вртъторе dimineaца ла 8. óре се реорганizeze Комітетвлѣ dвпъ сістема векіе, (кжndѣ поі авеамѣ а сърва прін сервіцій Dвmnezeeскѣ Дппълцареа Domнвлвї пострѣ Іс, Хс.)

Ачаста саѣ шї deплінітѣ, лъсъndѣ пе тоцї ачеіа din Аппвлѣ 1848. ліберї а дптра дп активітатеа пре авътъ — іаръ поъ пе аръта пвтаї ачеea маре бвпъвоінцъ, къпе доі dintre indівізії пострі, карії ка репегацї ста тотѣ пе партеа сасілорѣ кѣ віndереа дрептвлвї пострѣ, іаѣ дпкввіінцатѣ іаръшї съ фіе дп комітетѣ, — пе ал треілеа дпсъ, карele саѣ опвс тотdевна, шї паѣ свбтскрісѣ ла стржнбътъціле фъкътe кѣ тотѣ прілежвлѣ кѣ апъсареа поастръ лаѣ штерсѣ ка пре впѣ пеплъкътѣ алѣ лорѣ, шї дп локві аѣ deпвмітѣ пе алтвлѣ, карele се хрънеште ла еї ка слъгь de zi. Ох! че сатапічаскъ дрептате пісаѣ фъкътѣ шї кѣ ачестѣ прілежѣ, кжndѣ поі dвпъ дрептвлѣ егалѣ авеамѣ съ дптре 7 іпшї дп ачастъ Дрегъторіе. — Апоі че е маї мвлтѣ, Сасілорѣ челорѣ бътржнї шї пе харпічї de атаї пврта Дрегъторіа леаѣ датѣ вое ашї пвпе дплоквле пе фечорії, шї ціперії лорѣ! ! — Авзіцї чівілізацівне съсеаскъ! — Дфелівлѣ ачеста zъѣ шї пе лмпъ астфеліѣ de врърї, апромісівнї, шї фапте кѣ тотвлѣ сатіріче пвцін пвтем спера despre дпчетареа dвжтвнії, карea дпкъ се маї дпръdъчінеазъ дп ініміле патріотіче.

Ferihaza in $^{26}/_{14}$ Iunіu 1861.

Stimate Domnule Redactoru!

In Nri 16—19 si 20 a pretiuitului Dumitale jurnalu sau ivitu însciintarea despre reorganisarea Comitatului nostru Alba de susu sub numele lui Toma Danasie. — Na amu tendintia a refusa particularu acestu articulu, pentru ca aflu de prisosu a descoperi numai atîta, ca individulu, care au subscrisu pomenitulu articulu nu scie nici scrie nici nue membru comitetului nostru comitatensu — atîta inse e adevaratu ca auctorulu articulului amintitu au usurpatu numele lui Toma Danasie — de aicé se presupune ca auctorulu totusi possede atita character; ca se nu'si infiga numele sub unu articulu incarcatu cu atitea mintiuni.

Spre insemnarea Domnului Redactoru, care au asteptatu dela Domnulu Roman ca se nu depuna juramentulu constitutionalu — unu juramentu ca acela in care se amintesce credintiósa padire a articuliloru do lege din 1848? *) apoi daca nu aru fi depusu juramentulu acela, óre aru pute omu presupune, ca individii aceia nu se tinu de cathenele sistemului anticu si ca nu suntu machinatori acelui sistemu intra cari numeru si pe auctorulu preatinsului articulu si carii voescu din nou a arunca pe poporu in jugulu ante 1847 — presupunu cu sigurantia siti spunu Domnule Redactoru, ca Georgie Roman nu au denegatu juramentulu din 1848 fundamentaliter, dara pentru ca nu iamu mai adeogatu inca si cele 200 fl. ce pretindea la leafa defipta — pentru bani se presupune, ca aru fi depusu Domneahui si juramentu paganescu. **)

In fine se amu libertate ami insemna aceia observare, ca toti aceia carii nu suntu multiumiti nici intrun cipu ori cumu ne straduimu si ori cum pasimu pe terenulu constitutionalu, suntu instrumentele sistemei lui Bach si voiescu ca se jucamu cum ne fluera in Viena, pentru ca si pe viitoriu, cu lefile de pana acumu se mai poata inmulti greutatile patrii. ***)

Premitandu aceste refusari bazate pe dreptate contra numitului articulu, sumu cu aceia rogare, ca se bine voescî ale da locu in jurnalulu Dumitale. A onoratei Redactiuni.

de binevoitoriu.
Grof Haller Fer.
dir. Főbiro.

*) Da, fiindu ca legile din 1848 suntu sugrumatoarie pentru toti nemagiarii si nu suntemu numai noi romanii in contra loru, ci toate poporale de subt coroana S. Stefanu, afara de magiari. Citesce D. Graf cuventarea batranului Cardinatu Haulik a Episcopului Soici si a Can. Ratzki in Dieta Zagrabiek citesce cuventarea ablegatului Gvozdanovits in aceasi dieta in care vi se dice, ca spre staveritatea propriei libertati si nationalitati a Dvoastra ati creat legi, care nimicescu cele mai sante drepturi ale tuturoru natiuneloru Ungariei; cetesce concluscle congresului slovaciloru dela T. Sn. Marton; citesce in fine atatia articuli esiti din condee ne magiare in jurnalele germane mai cu seama in „Ost-Vest in contra legiloru din 1848 si Te convinge D. Graf ca redactorulu a avutu toata dreptatea se ascepte dela D. Roman, ca nu va depune juramentu pe aceste legi. R.

**) Nu vomn aproba nici odata tocmirea D. Roman cu Dvoastra despre leafa in catu e adeverata, daru totu odata va spunemu, ca in toate statele civilisate este o conditiune de capetenia pentru o solida administrare o leafa cuvenita si o ingrijire mai buna pentru amploiati, ca se nu degenerese in diregatori'a sa precumu scimu ca era obicciulu de mai nainte. Noi scimu ca Dvoastra vreti sa fie lefile catu de mici, ca si astfeliu se puteti delaturu pe romani dela imbrecarea posturiloru, care bucurosi le ati tiené pe seama aristocratiei Dvóstre. Apoi si conationalii Dvoastra carii au lefi mai bune si vinu in alte mai mici inca facu nasuri — éta si patriotismulu loru candu se lucra de plapona. Fii siguru D. Graf. ca D. Roman e mai bunu ci escinu decatu se depue juramentu paganescu pentru bani! R.

***) Noi scimu prea bine, ca magiarii tienu pe toti accia cari nu canta cu ei, de reactionari si cine mai scie de ce; scimu ca la magiari sa facutu dogma, ca numai acela dintre nemagiari este amiculu libertatii, care isi deminte nationalitatea sa si se alatura langa magiari, romanulu si slavulu care se dechiara in publicu cá acesta, se face eo ipso naintе magiariloru reactionariu., iaru de va cute sa asi si apera nationalitatea sa, atunci e buitogató. Au nu strigati cutarui prelatu nainte cu unu annu se se restignèsca, si dupa conferintia din Alba Iulia si cuventarea din Diet'a din Pesta pentru Uniunea Ardealului cu Ungaria osana fiului patriei! — Mai scimu in fine si aceea, ca la Dvoastra libertatea nu insemnese alta decatu magiarismu. Nu Te tangui D. Graf. pentru apasarea poporului prin lefile amploiatiloru, caci si cei cu lefi mici ilu voru apasa fara indoiala, altele se nui apese. . . R.

Din Комітатвлѣ Алвеї de сѣсѣ.

Бергішѣ 21 Маіѣ. *) Дп рапортвлѣ меѣ dт-о din Вінереа рестігпіреї Domнвлвї, амѣ фостѣ amintітѣ къ ромънімеа din Комітатвлѣ ачеста се аѣ дпцелесѣ а трімите о жалъ ла дппалтвлѣ Тронѣ дмпъръткескѣ ін фортъ de протестѣ ін контра недрептъцірілорѣ фъкъте поао кѣ окасівнеа органісърії Комітатвлвї.

Дп врта ачестіа саѣ шї трімісѣ жалва проіектатъ кѣ о комітівъ свврть кътръ ч. р. Міністеріѣ de статѣ кѣ рогаре, ка се о аштерпъ Маіестатеї Сале Дппълцатвлвї Дмпъратѣ дп врмъторівлѣ кінѣ:

Маіестатеа Воастръ ч. р. Апостолікъ!

Локвіторії ромънї din Комітатвлѣ Алвеї de сѣсѣ дпdръзпескѣ кѣ чеа маї маре свпвпере асе апропіа de преа дппалтвлѣ Тронѣ Дмпъръткескѣ алѣ Маіестатеї Воастре кѣ ачеастъ преа вмілітъ жалвъ.

Кѣ окасівнеа реорганісъреї Комітатвлвї пострѣ, дп 25. Апріліе а. к. пісаѣ фъкътѣ поао ромънілорѣ, карі фачет маї мвлт ка ші $^3/_4$ пърці а локвіторілор din ачестѣ Кѣмітатѣ прін ачеіа марі недрептъці кѣ а.) Дп Комітетвлѣ Комітатенсѣ саѣ пѣсѣ пѣтаї 50. метврії ромънї, кѣndѣ din контръ din локвіторії неромънї аї комітатвлвї каре-сѣ дп маре мінорітате 80 метврі. b.) Поствріле дп Дерегъторіеле de Комітатѣ ла пѣтерѣ вро 50 пѣсаѣ пермісѣ асе окѣпа шї de Індівізї ромънї, чі лісаѣ скосѣ окі (ромънілорѣ) пѣтаї кѣ 3 din ачеастеа Постврі шї шї ачелеа пѣтаї свбалтерне, шї адекъ de Віче-Комите, de Віче-Нотаріѣ шї de Віче-Солгабірея (Жратѣ) кѣ с.) аштерпѣndѣ ромънії о лістъ de Інтелліцепці din сжпвлѣ пострѣ дп пѣтерѣ de 16 Індівізї інтре карі се афлъ шї 6. Ізрішті практічі, бървацї дп тоатъ прівінца харпічі мі капачі de a дпвести орі че постѣ ла офічіолатвл комітатенсѣ прекътѣ дп партеа жврідікъ ашеа шї administратівъ, шї алте ратврі de сервіцій спре аї лва дп постврі, пѣ пісаѣ лватѣ дп конcідерацівне, чі ажвтацї кѣ авкторітатеа D. поѣ пѣмітвлвї Комите Свпремѣ неаѣ кълкатѣ локвіторії неромънї дрептврile поастре дп нічоаре пѣтаї ка се dea валоаре свпретацієї лорѣ, къ: d.) de шї лімва поастръ ромънъ дпкъ е декіаратѣ de лімвъ оффічіоасъ, тотвшї de кѣndѣ с'аѣ дпчепвтѣ активітатеа оффічіолатвлвї комітатенсѣсе дптр-квінцеазе ескісів лімва маціаръ дп тоате аффачеріле оффічіоасе. **) къ: е.) Конститвіреа шї administрацівнеа Комітатвлвї пѣсаѣ фъкътѣ шї пѣсе фаче пе баса преадппалтеї Дипломї din 20 Октовре 1860 чі пе баса леціlорѣ din а. 1848 шї кѣ дерегъторії Комітатвлвї аѣ депвсѣ жврътъптвлѣ de оффічіѣ пе леціle din 1848 каресѣ дп контра дрептатеї компетінте а націонілорѣ конлоквітоаре нетаџеаре, шї дп контра інтеgрітатеї Імперівлвї австріакѣ алѣ Маіестатеї Воастре.

Din цепвнкі не рогъмѣ de Маіестатеа Воастръ ч. р. апостолікъ, ка се ве дпdврацї преа граціосѣ a manda, ка астфеліѣ de недрептъці шї авкскрі, карe саѣ фъкътѣ шї се факѣ прін свпретація неромънілорѣ шї маї кѣ сатъ а маџеарілорѣ съ се дплътвreze, шї съ се дплокѣeze егала дпdрептъціре.

Дп чеа маї профвndѣ реверінце ретъпъndѣ Ai Маіестатеї Воастре ч. р. апостоліче Ромъ ії din Комітатвл Алвеї de сѣсѣ дп Трансілванія прін репрезентанції лорѣ преа плекаці фії кредінчіоші свпвшї.

(Ѳртеазе Свбскріереа ромънілорѣ din Комітатѣ.)

Фіindѣ de пърере къ пѣ ва фі de прісосѣ пентрѣ пѣбліквлѣ пострѣ а маї рапорта чеваш despre челе дптъмплате дп Комітатвлѣ пострѣ шї dвпе рестав-

*) Артіквлвл ачеста не зачe маї de мвлтѣ пе пвлпіт пе потandвл пѣбліка пентрѣ дпбвлзіала алтор маї тотептошї. Акѣта дл пѣплікът паралел кѣ ал D. Конте Халер, вnde се зіче, къ D. Danacie пѣ штіе скріе. P.

**) Штім din ізворѣ сігѣр къ D. Віче-комите Б. Белdі дп Елепатак dвче протоколвлѣ дп аввеле лімві. P.

рареа лъї din $^{25}/_{13}$–$^{26}/_{14}$ Апріліе а. к. маї адавъ ачестеа: Пе zioa de $^{14}/_{2}$ ші $^{15}/_{3}$ Маіъ а. к. аъ конкіематъ Комітеле Съпрет адънареа комітатенсе ла Ішашфалъ къчї са хотъръскъ съ фіе аічї преторіул іар нъ ун Мартонфалва, унде аъ фостъ унпаінте de 1848. ші тотъdeodatъ a ordinatъ, ка съ се конскріе ун тоате сателе ун лістъ нъмеле ші когнъмеле алегъторілоръ ундрептъціцї, адекъ чеї каре даъ контрібуіънe de пътънтъ de 8 фл. ші преоцїї, Капелапії ші Даскалії, карі апої съ алегъ Депътацї ла Dietъ.

De ші ромънїї нъ штіа къ есістъ ordinaціънe маї унпалтъ пентръ алецере de Депътацї пентръ Dietъ ші пентръ каре Dietъ ва се се алеагъ ачештї Депътацї? еї тотъшї ун челе маї мълте котънітъцї саъ певоіъ a адъна нъмере респектаіле de алегъторї пентръ Депътацї, ашіа ункътъ челъ пъцінъ ешеа къте 6 алегъторї dintрън сатъ, унде din челе маї мълте ші къте 15 ші 20 Indівізі.

Адънъндъне ла Ішашфалеъ ші унцелегъндъне ам унтратъ ун адънареа комітатенсъ тоцї унтрън къцетъ: ла унтребареа ромънілоръ къ унde съ мérгъ Депътацїї карі воръ съ се алеагъ? din партеа унгърілоръ нісаъ датъ респънсълъ, къ ла Пешта: поі къ о гъръ атъ респънсъ, къ аста по воімъ одатъ къ капълъ, апої атъ нофтітъ съ не арете порънка маї унпалтъ ун врта кърей ар требъі се трімітемъ Депътацї ла Dietъ ші ла каре? dar dънъ че унгърії нъ неаъ потътъ арета о астфелїъ de ordinaціънe, атъ декларатъ верbе ун окї ші скъртъ, къ поі ромънії неатъ адънатъ ла порънкъ ун Ішашфалеъ, даръ порънка „къ съ алецетъ Депътацї“ акътъ къ прілецілъ ачеста нъ о вомъ унтиліні одатъ къ капълъ, ші протестъндъ ун контра алецерей de Депътацї пентръ Dieta din Пешта не dъчетъ акасъ.

Унгърії аъ зісъ апої: къ тотмаї акъта аръ фі венітъ о ordinaціънe dela Унпалтълъ Гъвернъ ка се нъ се алеагъ Депътацї, ші ашеа акътъ deodatъ ва ретъпса алецереа пънъ ла алтъ рънdъіалъ.

Dъне ачестеа саъ фъкътъ моціънe ші унгърії аъ акчептатъ тоцї, ка съ се трімітъ о рогаре ла чele маї унпалте локърї, прін каре съ се чеаръ слобозenie ка Комітатълъ Албеї de сосъ съ алеагъ Депътацї ла Dieta din Унгаріа ші съ се конченdъ унінеа Apdealълъї къ Унгаріа ші ун фантъ.

Ноі ромънії къ тоцї ам протестатъ ун контра конклъзълъї ачестъіа мотівendълъ din нънктъ de vedere націоналъ. . . . .

Мерцева о асемenea рогаре din партеа унгърілоръ ун нъмеле комітатълъї фъкътъ, ші мерцева тотdeodatъ ші протестъл постръ алъ ромънілоръ ла локърі ле маї унпалте? нъ штіъ, къчї унгърії din карі і контесъ тотъ оффічіолатъл комітатенсъ факъ тоате тотъ ун нъмеле Комітатълъї унтрегъ, каре конста къ пъцінъ есченціънe нъмаї din локъіторї ромънї, не каре унсъ Унгърії ъї ігнореазе, цінънdъ къ Apdealълe цеаръ унгъреаскъ ші прін ортаре къ е цеара лоръ есклъсівъ, маї зікъndъ унїї ші ачеіа, къ къї поі плаче се-шї іа катрафъселе ші съ іасе din цеара лоръ (адекъ din Apdelъ.) —

Тотъ ун сессіънea аста din $^{14}/_{2}$ ші $^{15}/_{3}$ са маї четітъ ші епістола Dлъї Іоане Попіъ, прін каре аъ абdікатъ ла постълъ de Віче-Комите пентръ каре а фостъ алесъ ун $^{26}/_{24}$ Апріліе а. к.

D· Комите съпретъ Ладаї паъ фостъ de фацъ ун сессіънea аста чі ун локълъл лъї аъ прecidiatъ D. К. Франчіскъ Халлер ка „dipirenc Фъвіро.“

Toma Danacie.

Zapand. 21 Ізніе. Ері ла 9 óре адънъндъсе комітетъл комітатенсъ а дешкісъ Іл. Са съпретъл Комите шединца четиндъсе маї унтъіъ протестълъ маціарілоръ аштернътъ ла унпалтеле локърі, че ера плін de тінчіънї, dънъ ачеea са четітъ хотърърea капчеларіеї унгърешті асънра ачестъї протестъ, каре маціарії нічї de кътъ нъ вреъ съ о прічеапъ ка поі ромънії ші кътъ ун адевъръ есте. Аъ плedатъ къ фокъ маре ун партеа маціарілоръ Рівіцаї Ференц преотъ реформатъ, Крісчіорї Іапош, еаръ маї вьртосъ D. Попчеа Комітеле съпретъ ал Комітатълъї Xinedoareї не апъса астфелїъ не кътъ аъ обічнъітъ а фаче репегацїї тотъ desна. Din партеа поастръ се апъръ дрептатеа de D. Др. Хodош, Фрънкъ, Шълцъ къ мълтъ сперцїъ, ші ажътъндъне ші Dънезъ атъ рътасъ унвінгъторї. — Астъзї се конт інъ шединца, ші черънdъ маціарії modіфікацїънї ун комітетъ, ретасеръ ун мінорітате, кънї атът комітетълъ, кът ші алемії амліоацї рътасеръ тот ачеіа карії фъръ маі наінте алемї ші денъсеръ жърътънтълъ ромънії ромънеште, саръ маціарії маџеареште. Саъ мълцъмітъ Хір. Мога Фішкал, Ладіс. Фодор сабжde, N. Барбъ жърат, Ап. Pozor віче перчептор ші Васіл. Чіобанъ. Ші са алесъ ун локълор: Пал Петръ, Васіліе Поп, Геор. Поп, Фрід. Scherkez жидов ботезатъ ші Csiszar Karoly.

Дела Поарта de фіеръ ун 10 Ізніе 1861.

(Ункеере din N. 24.)

Фрацїї маџеарї къ дрептълъ лоръ історікъ, къ 48 атънъ, къ терепълъ лорълегалъ (törvényes tér) *) не респінгъ de претътіndені, къчї ромънълъ п'аре алтъ скътъ de кътъ не Dънезеъ ші дрептатеа! Дела каре аъ унчепъ ачеea а ші data дрептълъ лоръ історікъ нъ штімъ. Алъ воръ data деаколо de унde лева плъчеа, ші поате кіаръ дела ан. 1837.

Деспре леціле дела 48, с'а ворбітъ ші нънъ акъ дестъле, поі нъ негът, къ аколо се афлъ мълте бъне, ба се афлъ тотъ, нъмаї ачеea че дореште ші каътъ ромънълъ, гарацъ націоналъ — нъ. Ші кътъ къ ачеаста нъ се афлъ о рекъноскъръ маї мълцї кіаръ ші dintръ репресентанцїї дietеї din Пешта, унde ачеіа нъ негаръ печесітатеа, че о претінde спірітълъ тімпълъї de a мълцъмі націоналітъціле, — фіреште унтратъта, ункътъ ва ерта інтересълъ корóпеї ші бъна квінцъ! Ун квънтъ ка о сътъ, унтръ асемenea черкъстърі крітіче ші конфъсе, о ресолваре de daї доамне a каъсеї ноастре націонале с'аръ потеа аштепта нъмаї дела о dietъ — о маї репецескъ ункъ одатъ. —

Доаръ стъ кътва маї біне каъса ромънілоръ пострії, карії лъкъескъ не аша нъмітълъ „фондълъ рецескъ,“ унтръ кътетрії пострії саші? Ферітаъ Dънезеъ! Фрацїї маџеарї неаъ респінсъ че е дрептъ, ші се'нчеаркъ а не респінце ші азї фъръ нічї ун квънтъ din дрептъріле ноастре, спре даъна котънъ а ноастръ кътъ ші а лоръ, ші пентръ каре — унтї біне а креde — лева нъреа ръъ одатъ, — іеї ункъ о факъ ачеста маї мълтъ din о амбіцїънe націоналъ, чеї каракторісеазъ, ші поате ундемнаџї оарешкътъ de ачелъ вісъ, къ нъмаї не астъ кале ш'аръ потеа фонda o Унгаріе маре. Кътетрії саші унсъ, авъръ кътезаре а респінце не ромънї нъ din врео амбіцїънe націоналъ каре нъ о аъ, чі din о рънцъ раръ a інімеї лоръ, спре каре ромънії пострії тръбъіаъ съ фіе прегътіцї. — D-лоръ, (сасії,) прін портареа ші апъкътъріле челе неотепештї фацъ къ ромънії, ші а маї унпънатъ історіа къ о макълъ повъ, не карea о ва шті жъдека постерітатеа фъръ ундоіалъ. De унde аъ Dлоръ інспіраџїънї a унпрошка ун фацъ не о нацїънe къ піште апъкътърї атъ потеа зіче маї неомenoасе декътъ търчештї, чіне маї штіе. Ноі не вомъ апъра къ о demнітате de о нацїънe матъръ; іар недрептъціле че піле фъкъръ се воръ арята, ші тръбе съ се арате унпаінтea Съверапълъї, унпаінтea dietеї, ші унпаінтea лъмеї. Ш'атънчї, дакъ сортea неаръ kondamna ші астъдатъ a не піerde лъпта, не ва ръмънea опоареа, ші вомъ маї аштепта, — фіе пънъ кънdъ ва вреа челъ de сосъ — тімпълъ,

*) Ші сасії къ нънктеле регълътіве. P.

кънdъ дрептатеа ва тръбъі съ тріънфезе, кънї веніва тімпълъ, адъчелва Dънезеъ, нъ не унdoімъ, кънdъ кавалеле се воръ ржсіпі, іаръ цесеторії лоръ воръ роші ун фаца дрептъцеї ші а отенітеї.

Унтръ черкъстъріле ун каре не афлътъ даръ комбътъцї de тоате пърціле, хъцъіцї de унїї ші de алцїї, че аветъ a фаче? Съпгърълъ скътъ, съптъ каре съ потетъ скъпа de атъта унгълтъчеалъ не ръмъне нъмаї ун конгресъ націоналъ. Штіъ къ прін ачеаста п'атъ зісъ німіка ноъ, скопълъ міа фостъ нъмаї a дескопері фербінтеа dopінцъ че о аъ тоцї ромънії din пърціле ноастре, ші нъ те унdoескъ къ цінереа унїї конгресъ націонал, есте dopінца тътърор ромънілор; къчї фъръ конгресъ, én спънецімї Domнілоръ! кіаръ de вомъ ші авea депътацї ла dietъ, коноаштеворъ еї, ші штіворъ апъра каъса ромънъ фъръ ка съ нъ грешаскъ? фъръ de a авea ун конгресъ маї наінте de дескідереа dietеї, фіеште каре депътатъ ромънъ аръ тръбъі съ ъртеze аколо нъмаї конвікцїънеї сале пропрії, прекътъ л'аръ лъміна Dъхълъ Сф.

Се ундoескъ унїї, дакъ пісе ва кончеde ачестъ конгресъ орі ва? Ея зікъ къ de п'а перітъ ункъ de не пътънтъ чea din ъртъ скъптее de дрептате, ачела тръбъе съ пісе кончеадъ. Съверапълъ a кончесъ цінереа конгресълъї, Сърбілоръ, ші Словачілоръ, нъ ункапе даръ нічї о ундoіалъ, къ ні се ва кончеde ші новъ. — Доаръ не воръ нъне ачі педечї Фрацїї маџеарї? Еъ крезъ, къ цінереа конгресълъї постръ есте de ачелашї інтересъ пентръ дъншії ка ші пентръ ноі. Унтръ асте доъ нацїънї e de чea маї не унконжоратъ лінсъ концълецереа бънъ, фръцаскъ, ші апропіереа унеіа de алта, ш'апої дела конгресълъ de каре не е ворва, аветъ a аштепта ші ун прівінца ачеаста фоарте мълтъ. Фрацїї маџеарї воръ шті ші тръбъе съ штіе преа біне къ орі кътъ неатъ dіспъта, орі кътъ неатъ унпърекіа, ун ъртъ тотъші ва тръбъі съ не унцълецетъ фръцеште dакъ нъ dopімъ ка алтълъ алъ треілea съ не маї арънче тъна 'n чеафъ, ш'атънчї? — —

Ромънълъ блъndъ дела патъръ, a dopітъ тотъdeaъна, дореште ші астъзї a унtinde тъна фръцаскъ ла орі каре патріотъ, — дореште ачеаста din съфletъ, унсъ нъмаї ка четъцанъ ліверъ, ші тотъodatъ нъмаї ка ромънъ. Аратене фрацїї маџеарї, къ іеї унші штіъ ръскътъра квънтълъ de фръцietате къ фапте, ші се воръ конвінце, къ ромънълъ нъ e черbікосъ, нъ e претенціосъ, се воръ конвінце къ ромънії воръ къ дъншії нъ нъмаї a тръі, чі de ва чере соартea воръ шті ші мърі пентръ феріцireа патріеї комънe.

Іаръ фръціорілоръ меї ромънї, лі се рекотъndъ астъзї маї мълтъ dіскрецїънe ка орі кънdъ алтъdатъ.

Търіе de карактеръ, пачіінцъ, ші din къте тоате консолідареа ші аторea фръцаскъ, ш'атънчї. — — — — — — — — Si fractus illabatur orbis Impavidum ferient ruinae. —m.— —б.—

Dіета Унгарієї. Мітрополітъл Раіачіч ші Епіскопълъ Кенцелац ші Стоіковіч а ръспъс касеї de сосъ пентръ че нъ потъ лъа парте ун dietъ. Маї въртосъ хъртіа Мітрополітълъї a фостъ таре епердіоасъ арътъndъ, къ нъпъ нъ се ва асігна Епіскопілор пострії локъ квівінчіос ші кореспънзъторіъ demпітъцїї лор, еї нъ вор лъа парте ун Dietъ. Ачеаста епердікъ декіарацїънe deds касеї магнацілоръ апъсъ a лъа трéва ла пертрактаре, каре се дечісъ: ка Епіскопілоръ греко-орієнталї съ се асемнезъ локъл ун шірълъ челоралалцї прелацї дънъ рангъл лор. —

Дънъ че ун 23 Ізніе аштепта о мълціме de оamenї ун каса de жосъ съ авъ ресълтатълъ шединцеї секрете, карea цінъ маї мълтъ de 5 óре, дешкісъ прешедінтеле Гіцї ла 6 óре дънъ амезї шединца

пѣвлікъ. Маї дптыї се чети протоколѣ din 19. Іѣпіе апої декіарь прешедінтеле, къ обіектѣлѣ шедінцеї de астъзї есте граціосѣлѣ рескріптѣ Дмпърътеск сосітѣ декѣрндѣ, каре маї фѣ одать четітѣ de актѣарѣлѣ Тапаркі. Dѣпъ провокареа прешедінтелуї: Дппалта касъ съ віневорескъ ашї арѣта воіа са, се скѣлъ пестореѣлѣ касіі Хѣнкар шї мъртѣрісі, къ фііндкъ шї Дмпъратѣлѣ Ферdinandѣ а фостѣ тітѣлатѣ дп анѣлѣ 1848 de dietъ кѣ „Felséges Ur“ се поате пріві пѣтаї ка о не дпцелецере ръспінцереа адресеї, апої фъкѣ ѣп проіектѣ скѣртѣ, каре се прімі. A. Lonaі врѣ съ ворѣеаскъ чева асѣпра рескріптѣлѣї, da нічї пѣ дпчепѣ біне, пъпъ че се рѣдікъ тоатъ каса, шї аша прешедінтеле пропѣнчіе проіектѣлѣ ка конклѣс съ се іа ла протокол, шї съ се прітеаскъ адреса аша прекѣтѣ а фостѣ проіектатъ шї modіфікатъ de Деак. Апої пѣпъндѣсе пе коверт тітлѣлѣ din an. 1790, се сіцілъ de прешедінцїї амбелорѣ касе, карїї шї терсерь кѣ еа ла Віена.

Dѣпъ ѣп телеграт а лѣї Sieb. Bot. din 8 Іѣліе к. п. Маіестатеа Са Дмпъратѣлѣ а прімит дп зіѣа ачеea dѣпъ ameazї пе амѫndoї прешедінцїї, карїї аѣ пресентатѣ адреса modіфікатъ. Маіс. Са а фост дмбръкатъ дп ѵніформъ хѣсъреаскъ, аѣ фостѣ de фацъ амѫndoї канчелярії, Сечен шї дтъіlea адіѣтант аї Маіес. Сале. Маіестатеа Са а ръспѣнсѣ ла кѣвътаре ѣнгъреште; Еѣ воіѣ тріміте ръспѣнсѣлѣ ла адресъ дietеї.

Vorbirea.

Il., Sale Comitelui supremu alu Carasiului, tienuta in Camer'a de susu a dietei Ungariei in $^{19}/_{7}$ Iuniu 1861.

(Incheere:)

E cu putintia — si spre acést'a trebue se fimu pregatiti — cumca pe balaurulu celu cu o suta de capete alu machinatiuniloru nulu vomu potea indepartá d'in jurulu fiitoriului nostru rege, poate ca onest'a-ne sinceritate sa fi esplicatu reu, poate ca pentru francheti'a noastra se ne numésca de renitenti pecatosi precumu nea numitu atunci, candu clas'a privilegiata dedîcandu de toate prerogativele sale, acestea lea impartîtu tuturoru claseloru popoareloru patriei. Si ce a facutu clas'a privilegiata ungara? cá se poata sustiené acést'a lege, ce o desbraca de toate privilegiile ce le avuse, sia sacrificatu averea, viéti'a si fiii sei! se mai aréte istori'a lumii o astfeliu de jertfa, ne luandu afara neci chiaru pe alui Avramu!

Eu le potu dice acestea si in cas'a acést'a, fara cá sa vatemu modesti'a, ca nume tienu de clas'a ast'a gloriósa, si ce ia fostu remunerarea? fu dechiarata de rebela, si trasa pe siafotu! (la loculu pierdiarii)!

Eu n'amu invetiatu alta definitiune a perduelliului decatu aceea, ca „celu ce si redica arm'a, in contra legilorn ce custa,“ pe acui parte sta acést'a definitiune, judece Ddieu si lumea!

Acumu éra avemu o dieta, care dechiara de crima abaterea dela terenulu legalu si vatemarea legiloru d'in 1848; se poate cá pe acést'a se o disólve, deci pentr'aceea se ne pregatimu spre acést'a eventualitate, — se ocupamu noi cu onestate acelu terenu, care lu ocupara pana aci inemicii nostri atatu de fara consciintia, si inversiunandu pe toti confratii de alta limba ce locuescu in acést'a patria in contra natiunei magiare iau intrebuintiatu spre aceea, cá sangele fratîloru versatu de insusi armele loru se curga parîu. Se nu lasamu golu acestu terenu, cá machinatiunea sesi mai intreprindia lucrulu celu diavolescu pe densulu!

Se nu ne imprasciamu, fara cá se damu de scire popoareloru consoróre apriatu si cu sinceritate: cumu cugetamu in privinti'a loru? si ca ce erámu se facemu spre multiumirea si fericirea loru? cá se védia ca acestea dela inemiculu comunu nu le potu asceptá, nu le potu sperá, si asia sagétele cele inveninate ale machinatiuniloru se re-sára de pe peptulu loru.

Inse se nu le facemu acestea in generalitate, caci espresiunile generali candu se aplica, candu se formuléza potu luá estindere mai lata séu mai angusta, si se o marturisimu ca increderea a scadiutu, si se nu pretindemu cá pe ei sei molcomésca espresiuni generali; despre aceea potemu fi incredintiati, ca natiunei magiare voru crede convetiuitoarele nationalitati neconditionatu, pentru ca sciu cumca magiarulu nu promite usioru, inse ce a promisu tiene macaru de s'aru surupá si ceriulu asupra capului seu; pana candu Guvernulu Vienesu e foarte generosu si nesocotitu in promisiuni, inse i se sgarcesce anim'a si bratiele candu e vórba de implinirea promisiuniloru. Decumva dara noi ne vomu formulá promisiunile in specialitati, atunci se n'avemu frica ca spatiulu ce erá intra noi si intra fratii de alta limba pana aci, 'lu vá mai potea ocupa machinatiunea vr'odata.

Si decumva amu impacatu pe conpatriotii nostri intemplese ce a croitu sórtea asupra noastra, disólva poterea actuala diet'a tierei, si toti vomu suferi mai usioru, pentru ca nu vá trebui se ne ascundemu fati'a de naintea noastra si de naintea lumii, si nu vá intardié, ca nu poate intardié Ddieulu dreptatii, ci vá invinge legalitatea in contra fara de legii.

Plagi adance si sangeroase a casiunatu poterea actuala in anim'a patriei noastre; mani crudele au ruptu de catra noi pe Croati'a cu partîle ei adnecse. Ardealulu si arteri'a animei noastre Fiume, de si ne léga pe toti de olalta o istoria comuna de o miia de ani, legatura fratiasca, sî legi positive. — Fara de ei nu ne potemu considerá diet'a de intregita, — pretindemu cá potestatea se le faca posibila infatiosiérea, cá sei chiame la diet'a, decumva voru veni 'i vomu primi cu bratiele deschise, ear' déca nu voru voi se vina, nu ne vomu folosi, de sila in contra loru, atunci inse desi nu ne vomu potea considera de intregiti, dar' vomu dechiará diet'a de imputernicita a aduce legi, si vomu privi sositu modulu si acasiunea cà se ascultamu causele si dorintiele celoru ce se retragu dela infatiosiérea la dieta, si a implini totu aceea ca nu periclitéza patri'a cumuna, éra pe ei iaru multiumi, cá asia alianti'a noua se nasca poterî noue spre eluptarea fericirei patriei comune.

Mediculu, care astupa bub'a cu plastru, si in catu se poate cu plastru in fáti'a pelii cá bu'ba se nu se véda, acel'a neci candu nu vindeca reulu; caci acel'a decumva nu poate strabate prin plastru, in pregiurulu lui erumpe negresitu; dreptaceea eu aflu de lipsa ca noî se vedemu unde jace reulu?

Illustr'a Casa a Magn. doara chiaru dela mine ascépta desluciri: pentru ca cea mai mare parte a poporului d'in Ardealu, adeca natiunea romana, d'in a carei sinu m'amu nascutu si eu, nu are aplecare spre uniunea Ardealului cu Ungari'a? desî pr'in acést'a uniune chiaru natiunea romana aru casciga mai multu. Si eu nu me retienu o marturisi apriatu, ca si eu asiu fi de aceea parere cumca natiunea romana, — care in Ardealu pana la 1848, erá privita numai de paria, despre care Aprobatele si Compilatele dîcu cumca: „utque beneplacitum Principis et regnicolarum patiáltatnak,“ carei § 9 alu Aprobateloru 'i dîce „Vegye eszibe alacson voltat“ (acestei legi numai aceea impregiurare ia datu causa, ca preotii romani nu s'au convoitu cá iobagii romani se mérga in robota in serbatorile cele mari romanesci, la care impregiurare a aflatu de lipsa legislatiunea a decide, ca „az oláh papok eszükbe véve alacsony voltukat a magyar nationak ne praescribaljanak:), care in privinti'a nationalitatii si a religiunii a fostu eschisa dela toate drepturile civile, desî mai multi de jumetate d'in nobilimea Ardealului, prin urmare unu mare numeru de meritati pentru patria suntu romani, aru potea primi uniunea cu Ungari'a cu bratiele deschise, care pe ei de toate suferintiele cele necagitoare de sufletu cá pr'in o vergea magica ia scapatu, care diferintiele religionare si nationale lea incetatu pentru totdéauna, care in privinti'a drepturiloru religionare si politice ia asiediatu intr'o linea cu celelalte natiuni colocuitoare, éra murulu inspaimantatoriu cei despartié l'a derimatu pe vecia, si care in fine pe acésta natiune prin representatiunea poporului, cu preponderanti'a poporatiunei, in guvernarea tierei si a municipieloru o face de factorulu celu de capetenia.

Eu inse 'mi tienu de o detorintia consciintiósa a ascerne nescari desluciri in caus'a acést'a

Scie fiecine, cumca totu poporulu apasatu a indatinatu a fi prepuiciosu, fara incredere si inchisu. Eu, pe care me sciu cumca sum fratele loru, amu avutu mai multa ocasiune a cautá in ascunsulu animei loru, si eu care sum unu cetatianu credintiosu alu patriei Ungare, inse deodata 'mi iubescu natiunea fara margini, ma simtiu obligatu a aretá causele, pentru care natiunea romana d'in Ardealu in presente nu afla uniunea neconditionata cu Ungari'a de doritu si de binefacere pentru sine.

1. Cu dorere afla romanii d'in Ardealu, cumca diet'a d'in Clusiu d'in 1848 a pronunciatu Uniunea Ardealului cu Ungari'a fara densii; ei tienu cumca diet'a acést'a n'a avutu alta de facutu, decatu cá pe romani sei dechiareze de a patr'a natiune indreptatîta, si in celu mai scurtu terminu se conchiame o dieta generala pe bas'a representatiunei poporului, si Uniunea se o decreteze la olalta cu natiunea romana, si decumva se intemplá ast'a asia, asigurezu Ill. Camera cumca Uniunea se prochiamá, si nu erá resbelu civilu.

Aci cu dorere trebue semi aducu aminte de acele argumente ale Esc. Sale, prémeritatului episcopu r. cath. alu Ardealului, pr'in care in fati'a lumii a dîsu-o, cumca 1,300,000 romani au fostu representati pr'in unu episcopu, si doi diregatori guverniali, d'intra carii neci unulu n'a fostu alesulu poporului.

2. In legile Ardealului d'in 1848 natiunea romana nu e redicata intra celelalte natiuni indreptatîte, despre ea se vorbesce numai per tangentem, *) si pentr'acést'a neci nu poate intielege egal'a indreptatîre despre sine, pentru ca nu esista vr'o astfeliu de lege de mai nainte, care aru enumerá pe natiunea romana intra cele indreptatîte, **) in Ardealu inse numai acel'a se poate bucurá dc drepturi constitutionali, care e membrulu unei „recepta natio“ si „recepta religio.“

---

*) Aci citesce testulu legii, si dîce Ill. Sa: Aici ddloru romanii numai intra parenthesim suntu pusi, si nu se poftesce alta numai unu „nem“ ca legea se fia negativa.

**) (Macarca ori si cum, dintr'o natiune státatoare d'in 1,353,000 suflete aru fi meritatu se i se sacreze unu paragrafelu de cateva sîre.)

---

3. Legile Ard. d'in 1848 lasa armele in manile marginariloru secui, éra despre districtele romane confiniali neci ca face vorba.

4. Legile Ung. d'in 1848 ordineaza cá graniti'a d'in Croati'a, Sirmiiu si Banatu se se chiame la dieta, ear' pe Ardeleni chiaru si in casulu uniunei 'i trece cu tacerea.

5. Legile Ung. d'in 1848 Art. VII. in casulu Uniunei Ardealului cu Ungari'a pronuncia „unitatea natiunei magiare.“ Natiunea romana d'in Ardealu vede in acést'a tendinti'a contopirei sale in natiunea cea magiara; inse romanulu 'si pretiuesce sustienerea nationalitatii sale mai multu decatu libertateasi personala, elu 'si consideréza viéti'a nationala de bas'a libertatii sale, si nu libertatea individuala de scutulu vietie sale constitutionali.

6. Pr'in legile Ard. d'in 1848 nu e indreptata cu indestulire starea cea suprimatoare de sufletu a natiunei romane, si pentr'aceea pretinde, cá Approbatele si Compilatele d'inpreuna cu diplom'a Leopoldina — prin care se recunoscu acestea, cá nesce legi dejositoare pentru natienea romana se se nemicésca pentru vecii veciloru.

La puntulu acest'a mi se face acea obiectiune, ca aceste legi defaimatoare aprobatale si compillatale suntu asemene, legii fara neci o insemnetate d'in Ungari'a „Lutherani comburantur“ care nu mai este in viétia, ci e proprietatea istoriei numai; la care obiectiune amu se observezu, cumca in Ungari'a s'au adusu legile mentionate sub fanatismulu seculiloru, dar' s'au nemicitu pr'in alte legi mai tardie, pana candu in Ardealu fura sustienute aprobatele si compillatele 400 ani, bá publice neci astadi nu suntu desfiintiate. *)

7. Nu se potu multiumi neci cu acea parte a legii electorale Ard. d'in 1848 care tractéza despre capacitatea de a fi alegatoriu pentru ca abatenduse dela legile electorale ale Ung. 1848 si dela principiulu democraticu, iéu de cinosura dare de pamentu de 8 fl. prin ce cea mai mare parte a natiunei romane d'in Ardealu e eschisa dela cea mai pretiósa parte a constitutionalismului; si in fine

8. Nu tienu Uniunea Ardealutui cu Ungari'a de fapta complinita neci d'in aceea causa, ca §. 4 Art. VII. alu legiloru Ung. 1848 nu s'a implinitu; ministeriulu respundietoriu ungurescu, in urmarea consvatuirei cu comisiunea provinciala Ardeléna n'a subscernutu dietei comune unu astfeliu de proiectu de lege, care se se fi inzestratu apoi cu potere de lege, si chiaru si formarea acelei comisiuni anca s'a intemplatu fara influinti'a natiunei romane, si inprivinti'a ei fórte vitréga, de órece intre 28 membri ai comisiunei numai 3 suntu romani, desi populatiunea romana intrece de doue ori cu numerulu pe intréga populatiune a celorulalte 3 natiuni.

Inse Uniunea neci guvernulu imperatescu, neci insasi natinnea magiara d'in Ardealu nu o consideréza de fapta conplinita; se dovedesce acést'a pr'in diplom'a d'in 20 Oct. 1860, se dovedesce p'rin fapt'a aceea, ca Cancellari'a Aulica Ardeleana, si Guvernulu s'au reinfiintiatu si conducerea trebiloru in trensele a primitu o asuprasi magnatii magiari de frunte.

*) Apoi dloru unu ungnreanu neci idea nu poate avea despre legile Ardealului, cati unguri invetiati, má o suma de scrietori d'intra cei mai eseclinti a fostu in Ungari'a, care neci de departe n'au cunoscutu, nu sia potutu inchipui intoleranti'a ce a Domnitu in Ardealu.

Acestea suntu opiniunile, care pe romanii d'in Ardealu anca si adi 'i intimidéza, si pentru cari neconditionat'a Uniune a Ardealului cu Ungari'a aru considerao deimpusa cu potera. —

Aci sum silitu a aruncá o re-ochire asupra vorbirei cei escelinte si pline de atat'a invetietura a Esellentiei Sale prémeritatului Episcopu r. cath. alu Transilvaniei.

Escelenti'a Sa a dîsu cumca legea uniunei d'in 1848 nu s'a adusu numai prin representantii celoru trii natiuni: magiar'a, secui'a si sasésc'a; ci si pr'in „membrii de origine romana (román eredetü tagjai:) a dietei Ardelene,“ si ca s'a sanctionatu prin sigilulu celoru trii natiuni.

Celu ce cunoasce referintiele Ardealului, acel'a sub cuvintele „membrii de origine romana„ si nevrendu anca nu poate intielege alta, decatu pe acele caractere mai slabe, cari sub apasarea nesuferibila a Aprobateloru si Compillateloru ruinanduse 'si parasira si relegea, si nationalitatea strabuna. Deci a dice cumca natiunea romana e representata prin astfeliu de oameni, decumva nui batjocura, dar' in toata intemplarea trebue se o numescu de o crudelitate ce sfasia d'in nou vulnerele animeloru celoru sangerate, si se oftezu cu Virgiliu dîcandu „Infandum Regina iubes renovare dolorem!“

Esc. S'a, Eppulu. r. cath. alu Ardealului recunósce, cumca in Ardealu natiunea romana numera 1,300,000 capete, eu sciu de 1,353,000 si cumca prin urmare face $^2/_3$ parti a intregei poporatiuni, recunósce, cumca acestu poporu intensive si estensive se sporesce, má dîce, cumca pe natiunea saseasca, pe care elu de altmintrea o incarca cu totu feliulu de lauri, pe acea natiune adeca, carei 'i place a se numi pe sine provida et circumspecta natio-adi-mane o absórbe.

Déca acést'a e asia, despre ce eu nu me indoiéscu, ce pecatu mare a avutu legislatiunea Ardealului ca pe astfeliu de natiune de viétia, pe unu poporu care intra cele mai grele impregiurari a datu dovedi de atat'a potere de viétia l'a condemnatu la sclavia de 400 ani! unde aru fi ajunsu pana acuma Ardealulu, acésta Sparta mica, decumva aru fi avutu atati'a civi liberi, cati heloti a avutu!

Fia starea acést'a escusa, si la acea observatiune ce o facu Esc. S'a Eppulu, despre defectele culturei romaniloru; si éca Es. S'a ne mai areta si alta stare necagitóre de sufletu! Legile d'in 1848 s'au sanctionatu pr'in sigilulu celoru 3 natiuni, adeca: a magiariloru, secuiloru si sasîloru, a celoru 3 natiunî dîcu, care toate la olalta abia facu 600,000 suflete, éra unu milionu, trii sute, cincidieci si trii de mii de romani s'au ignoratu, tocma asia, precumu nusi intreaba domnulu pe sierbulu seu candu si vinde cas'a.

Ce se atinge de conclusele congresului romanu dela Blasiu: neci eu nu tienu, cumca acestea au potere legala, inse au totusi o insemnetate morala fárte mare! caci unde se aduna 20—30,000 de oameni *) 'si manifestéza pretensiunile cu o voce ponderósa, 'i serbéza aniversar'a in totu anulu, si detiermurescu cá si in viitoriu se o serbeze, unu astfeliu de congresu alu ignorá asia usiorelu, nu se poate!

Nu voiu se fiu reu intielesu, eu care pusetiunea natiunei romane nu o privesu d'in puntu de vedere Ardelénu, ci d'in puntu de vedere alu Ungariei, vedu o mare parte a acestoru ingrigiri a fire pre fri-

*) dupa Haynáld.

cósa (szükkeblü,) pentru ca dela legislatinnea unita asceptu vindecare totala; inse nu mise paru totusi a fi astfeliu, incatu decumva s'aru resolvi nainte de reincorporarea faptica, aru periclitá séu integritatea patriei, séu autoritatea corpului legislativu.

Vietuimu in astfeliu de tempuri, candu marimea unei tieri nu consta in estinderea ei geografica, ci in cascigarea animeloru, unirea sufletesca si intelectuala a popóreloru e aceapotere, d'in naintea careia se pléca si Tronurile cele ce esercita o potere nemarginita.

Si cuacestea mi asiu potea dechiará de incheiate deslucirile despre natiunea romana, decumva nu m'asiu teme de faim'a aceea, ce incepu a se lati, cumca adeca: „precumu nóa, asia neci dinastiei nui sta inputintia a multiumi dorintiele nationalitatîloru slavóne meridionale si romane, si a si asigurá intr'un modu statatoriu simpatiele loru pentru sine“ (Bartal in cas'a de josu:)

Acésta afirmatiune d'in partea natiunei romane nu o pociu primi, natiunea romana de seculi s'a luptatu la olalta cu cea magiara, si anca totdeauna sub stindardele libertatii. In Ardealu diumetate d'in nobilime e romana, in Maramuresiu d'intra 50,000 romani 30,000 suntu nobili, in Comitatele Satumarelui, Biharei si a Aradului cea mai mare parte a nobilimei e romana, si acesti'a toti si capetara diplomele nobilitare dela Bocskay, Bethlen, Rákóczy, Abafy, Zápolya si dela Bathoriesci, si asia totdeauna s'au luptatu pentru libertate in contra tiranismului; dar' neci acumu nu poftesce acést'a natiune alt'a, decatu spre ce o indreptatiesce indemnulu sustienerei de sine, legile naturei, si principiele egalei indreptatiri, vieti'a — si nationalace de 1000 de ani intr'atatea nenorociri o sustienu, voiesce a sio pastrá, cultivá si lati, éra pe fii sei, aplicandui in toti ramii guvernarei, voiesce a 'ipreparâ pentru unu viitoriu mare, celu are nedespartîta de natiunea magiara.

Natiunea romana n'are tendintie separatistice, nu poftesce teritoriu despartîtu. Ei tocma asia i jace la anima fericirea comitateloru Posionu, Mosionu, Hevesiu si Borsiodu, precumu 'i jace fericirea Maramurasiului, Satumarelui, Biharei, Cenadului, Aradului, Timisiului, Torontalului si Carasiului. O margine a patriei i se incepe d'incóce de Laitha, d'incolo neci decatu, ear' ceealalta margine e deocamdata la chiaea Turnului rosiu.

Asigurezu pe nobil'a natiune magiara despre aceea, ca nu este unu romanu cugetatoriu care se nu fia petrunsu de convingerea, cumca provedinti'a Ddieiésca, insusi Ddieulu popoareloru d'in lume a defiptu tient'a, atatu natiunei romane, catu si celei magiare, ca ele la olalta se traiásca intr'o aliantia eterna, la olalta au viitoriu gloriosu, inse standu, un'a in contra celei lalte, amendoue trebue se péra.

Ambele natiuni suntu sengure pe asta lume, fara consangenii, mai in numeru egalu, sórtea lea asiediatu un'a langa al'ta, aplecarile le suntu asemene, pe amendoue le incungiura unu elementu absorbitoriu panslavismulu, un'a neci candu nu poate deveni periculósa celeilalte. Destinulu le chiama pe aceste doue natiuni la o aliantia eterna.

Me vá iertá Esc. S'a Eppulu r. c. alu Ardealului decumva voiu dîce, ca acést'a aliantia e mai naturala, si promitietoare de unu

viitoriu mai constantu decatu ceea ce o recomendá Es. S'a. *)

Bas'a fiescecarei aliantie este pretiuirea reciproca, si sinceritatea, pretiuéscase mai nainte aceste doue natiuni un'a pe alt'a, fia sincera un'a in privinti'a celeilalte, si alianti'a va fi eterna, ear Ddieulu popoareloru 'si va intinde peste ele binecuventarea s'a.

Eu credu cumca diet'a de acumu va nasce alianti'a acést'a, ear' tempulu o vá cresce intensive si estensive, si eu asigurezu patri'a, ca natiunea romana 'si vá imparti sórtea si in bune si in rele cu cea magiara, cu ea se vá bucurá, cu ea se vá superá si vá primi in fericire si in nefericire solidaritatea cu dens'a.

Mai amu se mi dau dechiaratiunea in privinti'a formei actului de statu ce e la ordinea dîlei, Ungari'a nu are, nu poate avea alta tendintia, decatu a si chiarificà drepturile, fatia cu fiitoriulu ei Rege, popoarele Ungariei neci candu nu s'au lasatu a se intrece pr'in cineva in onórea catra regele loru, si de a si fostu intre densi vr'o necointielegere, — ce forte de multe ori a fostu — tot déuna natiunea a aflatu cu cale a face pasiulu anteiu catra impaciuire, si acest'a a fostu lucru cavaleresc dela dens'a; eu aflu totulu esprimatu in adres'a camerei de josu cami indestulesce opiniunile mele, si pentr'aceea **) o partinescu in totu cuprinsulu ei; numai spre aceea mi mai iéu voia a rogá pe Il. Camera a mag. cá si pana candu poterea actuala va decide asupra sortii acestei adrese, se facemu unu proiectu de lege pentru sorórele nationalitati colocuitóre, cá in casulu acel'a, decumva diet'a de acumu aru fi silita a se desface fara resultatu, se védia fratii nostri de alta limba ce eramu se facemu pentru densii, decumva nu ni se rapea modrulu si ocasiunea."

Amu de a incunoscintiá pe on. publicu cetitoriu, despre aceea cumca vorbirile care s'au tienutu dupa a ll. Sale, si in specie a Contelui Teleky Domokos si a Com. sup. Ios. Manu, in gazetele magiare s'au publicatu mai tunse, mai netede decatu cumu s'au vorbitu in Camer'a magnatiloru. — (Cs.)

Сенатул imperial. Ин Шедінца din 10/22 Ianie са пропус атът ин каса de сас, кът ші чеа de жос, ка съ меаргъ о депутаціне ла Маіестатеа са Ампъръteаса, ші съї арате конпътімірea пентрв рединтоарчереа болеї, поftindві resултат бун ин кълторіа, че вреа съ индрепrindъ din кауса ачеаста ла Корфв. Dупъ че ипсъ се инфортаръ атвеле касе, къ Маіестатеа са Ампъръteаса е прéешофатъ ші пв поате прemi нічі о депутаціне, трімісеръ атвеле касе адресе, каре тулт тънгъіаръ пе Маіестатеа са Ампъратул.

Ин тре алте interpelaціні ші десбатерї, индребъ ші Dp. Toman, къ оаре аї семінціеле словене темеів, ка съ прівеаскъ кв віоічіне ші зелв дрептъріле лор національе. Ел зіче ин десбатериле сале, къ ин дрептул національтъцілор пв заче нічі ун перікол, пентрв къ ел пв есте ун принчіп дестрътъторіў de статв fiind къ тотмаї prin индестулірea національтъцілор ресаре инкредереа, prin инкредере кънпоштінца, prin кънпоштінцъ ізбірea ші dorул кътрв статв, ші prin ачесте кърацінл de ал сасцінea. Къ prin индестулірea попоарълор пв есте аменінцатъ индрептъціtea Австрієї, ипсъ егала индрептъціре съ пв фіе пв маї унв жок de ворбе, чі еа требве съ треакъ ин фантъ ші ин адевър, адекъ съ се dea фіекърві попор ин тоате привінцеле тоате дрептъріле, маї кв сеатъ ипсъ дрептул стрътошескв ла Формаціне ші кълтвръ. Формаціnea ипсъ есте кондиціонатъ prin лімбъ, кънчі лімба есте тіжлокул ші тъсъра формаціnеї унві попор. Къ еї пъзвеск пътаї ла формаціnea попорълві, каре есте парола

*) adeca alianti'a cu némtiulu.

**) pe langa toate ca miaru fi placutu se remana asia cumu o concipiase renumitulu barbatu de statu si patriotu Deak Ferentz, inse d'in crutiarea tempului si asia cumu e. . , .

лор, спре фортареа попорълві се чере ипсъ ші libertatea „ин libertate се аратъ національтате" фъръ libertate пв есте національтате, ипсъ нічі libertatea пентрв ун попор фъръ національтате. Ачеаста есте ка ші кв лътіna, каре се фрънце prin прістъ, libertatea кіатъ ин Австріа попоарълe, каре зак ин катера обскъра еаръші ла віацъ, ла активітате, съ пъстрът ачеаста dътnezeіаскъ лътінъ a libertъції, ка съ есістът тоцї ші съ пв periт ин пóпте ші индатнечіте. Петріno зіче, къ Бъковіna есте о цеарь ротънеаскъ ші аре дрепт съ чеарь віацъ пропріъ ші индепendinцъ бісеріческъ. Dp. Distел зіче, къ літва тътеаскъ требве съ фіе літва инвъцътънтълві деакъ кълтвра аре съ пвпъ нічіорл ин попор.

Ин шедінца din 20 Ianie ia кувънтъл ин каса аблегаціlор Міністрв de статв Штерлінг, ші зіче: къ ва фі къноскът индалтеї касе, кът dieta унгвреаскъ a консълтат асупра унеї адресе, каре съ се аштérнъ Maiест. Сале ка ръспвне ла кувънтъл de трон, кът а фост прімітъ ачеea адресъ de амвеле касе ші кът спре пресентареа еї аў фост трімешї амъндоі prezidenцї ла Viena. Маї департе адвче индинте кът Maiестатеа са кв рескріптъл din 30/18 Ianie a рефъzат прімірea ачелеї адресе din мотівеле адвсе ин рескріпт (вezї маї сас), ші къ индоркъндвсе преседінцїї са цінът шедінцъ естраординаріе ші къ рецітъл поате аштепта о къръндь declegare ин кестіvnea ачеаста атъта de importantъ (вezї маї сас), кувънтареа ачеаста са пріміт кв ун бравo zгomotoс. Тот аша а кувънтат ші Minic. Рехберг ин каса магнацілор, каре еаръші са пріміт кв плъчере. Dупъ ачеea а лват кувънтъл Клам Галасі zicъ: пъръсind индалта касъ салонъл dупъ пресентареа адресеї de мълцътіть, пв а фост нічі унв окіў вскат, ші фіекаре динтре адунаці ші а депвс пегрешіт жърътжнтъл, съ стеа кв кредінцъ ла тоатъ окасіvnea пе партеа Маіестъції сале (браво! браво!). Ун астфеліў de момент а сосіт акъта, есте de тъпгвіт, къ релаціvnele ин вечіна цеарь сав формат астфеліў, еле ипсъ таіе ин інтереселе челорлалте църі атът, ипкът еў ме ам сімціт обligат, а фаче о пропvnere, ші сперезв кв атът маї мълт индвоірea индалтеї касе, фііnd къ индецелесвл еї есте асемепea, кв ачел ал адресеї de мълцътіре кътрь Маіестатеа са. Еў фак пропvnere, ка индал. Каса съ біневоіаскъ а хотърж, а се пвпс ин протокол о декіарацінe, къ тоатъ вътъмареа demпітъції ші дрептърілор Маіестъції сале але Ампъратвлві, се вор прівi ка о вътъмаре ин контра индрегвлві Імперіў (браво! браво!), ла акърві респінцере ва пвтea конта Маіестатеа са пвпътаї ла индвоірea ші devoцінea ачестеї касе, чі пегрешіт ші ла кредінчоаселе сале попоаръ (браво!). Ачеаста есте чea dинтъіў окасіvnе ка съ арітът, къ кувінтеле карele ам епvнчіат атвнчі ин адреса de мълцътіре, пв съпт ворбе гоале, къ деакъ ва порvнчі Маіестатеа Са, сле се пот фаче фантъ (браво! браво!) (тоатъ каса се скоалъ спре семнў de индвоіре)!

Гр. Хартінг зіче, къ пв е дестул съ се пвпъ ачестеа ин протокол, чі съ се факъ о адресъ de лоialітате кътрь Маіестатеа Са, каре съ ші еспріте ечесте сімцемінте (браво! браво!) апоі зіче маї departe: „Noї пе афлът индр'о посіцівне крітікъ, унde Мзіестатеа са требве съ индребвінцезъ тоатъ търіа са спре афачеріле din лъвнтрв. Opiсонтул есте фоарте тълбре, ші фііnd къ dinколо de Лаіта сінгвр пътаї din рътъчіре са арътат Маіестатеї Сале чел маї маре despreцв индр'n modў revoлтъторіў, ва фі Prea.индалт ачелеіаші о тънгъіere a інімеї, a авzi, къ чealалтъ жътътате a імперівлві врцісаште ачесте сімцемінте, ші кънетъ a контрібві тот, ка съ redвкъ еръші ла кънпоштіінцъ пе ачеea търіnіmоасъ національне, каре маї наінте ла атътea окасіvnі a датў dовezі de кредінцъ ші de сакріфічіў пентрв імперіў ші dinастіа Ампъръteаскъ ші къ еа есте гата a спріжіні dупъ пътері тоате тъсъріле. — Ачеаста се Ампъртъшаште ші касеї аблегаціlорў ші стъпга индреагъ прекът ші чентрвлў се ръdікъ спре рекънпоштіінцъ. Апоі a терс o Депвтаціrne констътътоare din прешедінтеле касеї, din Prin. Adolф Шварценберг ші din Графвл Клам Галас ші се прімеще de Маіестатé Са ла 12 óре. Ин 21 Ianie се десkide éръші шедінца ші прешедінтеле рапортézъ че аў кувънтат Маіестатеї Сале (е капtот ачеea че са пропвс de Min. Штерлінг ші de Хартінг:) ші къ Маіестатеа Са са индврат a респvnde пре кът врмеазъ: Фііnдў къ еў съпtў таре хотърът, ла регвлареа релаціvnілорў кв Унгаріа a цінеа кв ставерітате пескімбатъ de прінчіпіі, че іатў пропвнчіатў ин кувънтареа mea de трон ла deскідереа сепатвлві імперіал, патріотіка маніфестаре a касеї магнацілорў лмї сервеште спре o adевърatъ индестулire, ші лмї дъ конвінцере, къ еў пот калкъла ла спріжоапа еї ші ин десволтареа маї de парте a ачестеї кавсе. Еў me фолосеск кв вскърie de ачеаста окасіvnе, ка съ adвк касеї магнацілор рекънпоштінца mea ші тълцътіреа mea пентрв demna цінере ші патріотікълў адевърат австріак сімцвў, каре ла dовedіt дела индчепвтълў сесіvnеї". Ачеаста лмпъртъшіре a фостў прімітъ, кв треї стрігърі de хох! — Dупъ штірї телеграфіче din Песта ші Apada фъкътъ аколо маре сепсацівне пвртареа ачéста a сепатвлві імперіал ші ръспвнсвлў Ампъратвлві кътрь Дъпътацівnea касеї de сасў, ипсъ тотў одатъ са датў прін ачеаста ші апсъ ла ніште десбатерї ин каса аблегаціlорў a сепатвлві імперіал, маї въртос din партеа дреантъ, каре па авът нічі ун ресултатў.

Ин Dieta кроатікъ се десбътъ кавса унівнеї кв Унгаріа. Шрат ворвind деспре релаціvnea комітетвлві чентрал, зіче: Девіса поастрь требве съ фіе: національтатеа, libertatea, чівілісацівnea, ші пропъшіреа. — Кавкліевіч зіче: Noї съптем славї, егала индрептъціре a тътърор національтъцілор есте прінчіпвл пострв, ачеста есте ставеріт ин релаціvnea комітетвлві чентрал, еў dарь съпt пентрв ел. Епіскопвл Соіч, зіче къ копчесівnea дрептърілор егале але тътърор попоарълор Унгаріеї есте conditio sine qua non, a унівнеї кв Унгаріа, Унгаріа пв поате фаче німік сінгвръ; пв се поате кончеде монополвл стъпънірії, къчі ачеста ар фі мортъпътвл національтатеї ші libertatеї, ар фі сінвчідере. Ар фі фост бine ка магіарії съ фіе пропвнчіат de лок ла индчепвтвл dietеї егалітатеа тътърор попоарълор, пвтаї кв промісівні пв пе пътет индестулі, съ пе dea гарацій, апоі вскрос пе вот унi кв еї „Gvosdanovits" зіче, къ магіарії аў штівт утіліса релаціvnеле din 1848. спре ставерітатеа пропріеї libertъції, ші національтъції а лор, еа а креатлеції, каре аў німічітў челе маї сфінте дрептърі але тътърор націvnілор. Рацкі ворвind деспре tendinца магіарь a се индinde пъпъ ла Балкан ші тареа adріатікъ, лапъдь політіка національ магіареаскъ, ші ле спвне, съ се лесе de сънpетацie, кънчі націvnеле, кіемесе еле словачі орї сървї, рвсінї орї ромънї чер дела магіарї кв тотў дрептвл пвпътаї егала индрептъціре політікъ, чі ші національ, кънчі фъръ національна егала индрептъціре пв се поате къета політіка унгвréскъ, ші кь тареле Magyar Ország кв політіка магіарь се ва едіфіка пе пъсіп. — Бътржнвл кардінал ші Архіепіскоп Хавлік a zic, къ магіарії съ декіаре маїнаінте, de че ар индтра кроації кв еї ин негоціацівні, къ се вор индтоарче ла калеа легвітъ, пе карea ин a. 1848 аў пъръсіто фацъ кв тронвл ші кв тоатъ Австріа. — Dieta ачаста a вотат o адресъ de кондвреreа Маіестатеї Сале Ампъръteасеї пентрв алтерареа съпътъції, пентрв каре a тълцътіт Маіест. Са Ампъратвл прін Телеграт. Ачеаста адвкънd Банвл ин dietъ са пріміт кв Живіо. Ин шедінцеле каре саў цінът маї departe са десбътът тотў кавса унівнеї кв Унгаріа.

☞ Кв Nвтервлў ачеста инкеіемў семестрвлў индтъіў, ші de ачі инnainte се ва трімite „Телеграфвлў ромънў" пвтаї ла ачеї Domnї, карії съпт препвтерацї пе тот анвлў, орі аў репоіт саў ворў репоі препвтерацівnea ші пе семестрвл ал doілea. Пвблікълў дрепт ва шті жвdека, къ атжтў Редакціanea „Телеграфвлві ромънў" пв а крвцатў остепелеле, къtў ші Editвра келтвіала a индестулі пе опорації четіторіў dупъ пвтінцъ, индмвлцindў индсетнатў матеріалвл евенемінтелор demne de цінът ші prin ачеаста dънd o estindere индсетнатъ ші журналвлві пострв.

Редактор респvнзетор **Ioann Pau.**

Editвра ші тіпаріл тіпографіеї diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмераціънеа се фаче ля Сібіїй ла еспедітура фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кь бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітуръ. Преціул препъмерацієї пентру Сібіїй есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентру челелалте пърці але Трансілваніеї

Nro 27. ANUL IX.

Сібіїй 6. Іулие. 1861.

шї пентру провінчіеле din Монархіе пе ан ан 5; фл. 25 кр. еар о жъметате де ан 2. фл. 62½ кр. Пентру прінч. шї церї стръіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

In серателе се плътеск центру ліпіеа ора кь 7. кр. шірул кь літере мічі, пентру а доуа ора кь 5½ кр. шї пентру а треіа репетіре кь 3½ кр. в. а.

Трансілваніа.

Сібіїй ля 30 Іюніе.

Ка унь Testimonium qualificationis ліпъртъшітъ ачі доуе скрісорі оффічіоасе а унуї інспекторь ala regulativpuncte din скаунулъ Сібіюлуї.

I.

„La honorate Dregatorie Szatuluj Gurarou, Poplaka, Resinar, Szadu.

Dupe porunca dela Csinstitu Magistratu Nro 3366 au szuszuitu dela Gubernatie Pasusurile la paskutu dobitocu en Tzare romaneaske schi en Moldavia. Acsasta szesze vestésca la Szateani ku acseá. kare kui va chi de lipse, sze merca la Domnu Bulger la kurtea szfatului dupe passurele aceastea.

Szibiu 3/7 1861.

II.

La Honirata Diregetorie Szatuluj Gurarou, Poplaka, Resinar, Szadu.

La Bruiu en skaunu Csinkului mare, la Iosiff Botsile szau aflat 2. kai fore Stepunu; unu jape, murg, 8–10 ani botrini; a doile un munz jape, 1. an, negru кь arszura Szemnului Satu Resinar.

Dupe porunka luj Magistrat Nro 3663, 1861 sze sze veszteszka la Szeteani, sze sze affla Pagubassul. Szibiu 3/7 1861.“

Кънd ун diperъторіь ромънь ар скріе ля лімба цертапъ орі съсеаскъ аша прекум с'а певоіть а скріе інспекторълъ респектівь: атунчі фрацїі сашї арь зіче ші зікь, къ пь е харпікь de оффічіь, — жось кь елъ!

Фрацілорь сашї в'ацї фъкутъ жъдеката.

De ne адъчемь бине аміпте D. Schuller зіче, къ „der Stil ist die Blüthe der Seele.“ De есте аша: атунчі аунъ сеата флоріле шї фрунтеле сьфлетълуї Domнълуї інспектор прекум се вede, пь сунтъ бъне. Шї даторіпца гредінаріълуї е, ка пе о бърсеанъ, каре пь сервеште спре декоареа, чі стрікъчъпеа гръдінеї, — съ о стългъ шї съ-о арунче пеste гардь.

Din Комітатълъ Хенедоареї 27 Іюніе 1861.

Комітатълъ Хенедоареї мерітъ атенціънеа патріоцілорь пострії, атътъ пентру естепсіънеа луї, кучї есте прекутъ штіь чель маї маре комітатъ ля Трансілваніа, кутъ шї пентру къ есте локуітъ de о мажорітате абсолютъ ромънъ.

Ля 26 Іюніе цъпъръмъ ля Дева конгрегаціъне маркалъ. Гъчіцї оамені бунї че іспръвіръмъ? Nimika; кучї штіцї бине, къ лndатъ че ромънії факь баріеръ ля жъруълъ дрептърілорь-лорь, конфрації маџеарі пъпь пічорълъ ля прагь ш'апої те комплешескь кь дрептърі історіче, кь леџі din 48, ш'атунчі апої маї скоатео ла кале dакъ поцї! —

Декърдереа ачестеї конгрегаціънї есте ачеаста:

Лпкъ Dоminекъ ля 25 Іюніе ерай адънацї amь потеа зіче тоцї інтеліцінції ромънї din ачестъ Комітатъ ля Дева, унde ачеіа ля ачесашї zi dупъ ameazi цъпъръ ла олалтъ о конферінцъ прелімінаріъ.

Лунї dimineaца ла 8 óре са цъпутъ о алтъ конферінцъ стътътоаре кать din вреo 24 меткрії ромънї шї маџеарі, ла квартірълъ Dлуї Комите съпре Бар. de Nопчеа. Конферінца ачеаста пь ауз нічі ун результатъ. Ромънії 'шї deскоперіръ dорінца лорь, ка Комітетълъ Комітатенсь съ стъіе кътъ се поате din маї пъцпї метрії, шї dинтр'ачештіа чель пъцпь доуъ părці съ фіе ромънї. Фрацїі унгурі de шї факь ун пътерь фоарте мікь ля Комітатъ фацъ кь ромънії, еї тотъшї се десъстарь атарь ла авзулъ жъстелорь dорінце але ромънілорь.

Съ пь вітъ а аміпті ачі чева, ка ун куріосътъ. Есте штіутъ къ ля Комітатълъ ачеста, шї респектіве ля Цара Хацегълуї, се афлъ ун пътърь търіторь de побілї (петешї) ромънї. Фрацїі унгурі се лнгріцірь кь септъмънї лнпаінте аї къштіга пе партеа лор, (dупъ есетплълъ челор din Фъгъраш). Лї атъцірь прін челе маї dежосітоаре мотиле, протіціндъле, къ de ворь цънеа кь дупшїі (кь маџеарії) ворь фі іаръ побілї, кътъ аь маї фостъ, пь ворь маї плъті контрівуіънe &. etc. &. etc.

Десълъ къ біецїі петешії пострії лнтраръ ля Дева кь стіndardь унгурескь кь таршълъ ракоціань. Ачї къпътаръ вінь din греь шї доаръ шї пъпе. Еї ля атеџала лорь фъсеръ седъшї лнтратъта, ля къt zічеаь къ, пь съптъ ромънї, чі петешї.

Шedinца се цъпь ля кьртеа каселорь комітатенсе, о deскісь Комітеле сънр. прін о кувънтаре ростіть унгъреште шї ромъпеште, фіреште ля лнцелесълъ леџілорь din 48. Dупъ Dл. Комите сънр. апъкаръ кувънтълъ маї мълцї іншї dинтръ маџеарі, лнтръ алцїі апої ворбі Макраі (фостълъ Маіорь ла Хонвезї,) кь тотъ фокълъ, ля фавоареа побілітеї. Зіче къ аь авзіть пе унїі ворбіndь (лнцълеце пе ромънї), къ пь арь маї фі астъзї побілї, шї елъ зіче къ съптъ. Лпшіръ апої мерітеле побілітеї пентру патріе, лпшіръ прівеціїле ачестеea, аміптеште деспре дрептъріле унуї Реце лнкоронатъ, пе каре чель пе лнкоронатъ пь ле аре фъцъ кь побілітеа. Ne спъсъ, къ маџеарії пеа адъсъ ачі din Асіа сетъпца лібертъцеї. (Четіторілъ ва шті а лнцълеце ачі фіреще лібертатеа асіатікъ. Кореsп.) cet. cet.

Adm. Протоп. гр. оріепт. алъ Хацегълуї I. Рац; зіче, къ пь креde къ арь вреа чіпева а пега, кътъ п'арь фі побілї, къчі шї елъ лпсъшї есте ун побілъ ромънь, креde лпсъ атъта шї dупсълъ, къ азї пътаї аветъ класе прівілеціате, къ пь маї съптъ прерогатіве побілітаріе спре лтповърареа пе побілілорь; саь de арь шї фі, дореште съ пь маї фіе. Ліо спъне біецілорь побілї седъшї, къ астъзї кь тоцїї — плътітъ dape, фачетъ дрътърі, шї кь ун кувънтъ портътъ тоате гревъцїле църеї, петешълъ ка шї пе петешълъ.

Деалтмінтрелеа ворбіреа луї Рацъ, аь фостъ de о патъръ пачіфікъ. Елъ рекотъndъ атътъ ромънілорь, кътъ шї унгърілорь, а се фері de кувінте вътътътоаре, ле рекотъndъ ка съ се фереаскъ de орі че патітъ, съ пь маї рънъ рапеле абіа апъкате спре вindекаре, съ се апропіе фръцеште унїі de алцїі, кучї десбінареа пь дъче ла нічі ун біне; пе спъсъ съ пь вітъть, къ нічі кіарь ла лптътплареа кundь пь неатъ потеа лнцълеце ла олалтъ dупъ кът dорітъ, съ пь пе деспъцітъ лнвръжбіцї унїі de алцї, кучї елъ таре креde къ ва вені тотъшї тітпълъ, кundь певотъ лнцълеце, dар пь стъ бунъ dакъ óре ачелъ тітпъ пь ва сосі преа тързіь. (?)

Апої лнторкъndъсе спре партеа dреаптъ унde се афлаь ромънії кь преоції лорь ля фрунте, лї лнсъфлецїї а пь деспера de вііторіълъ лорь, лнтрачеea ле фъкь кunоскутъ гревътатеа зілелорь ля каре пе афлътъ шї ле рекотъndъ а фі, лнцълепцї ка шіерпії шї блънзї ка порумбії. etc. etc. etc.

Dл. Комите провокъ адънареа а трече ла ordinea зілеї, шї пропune спре десватере ашезареа Комітетълуї, еспрімъndъшї dорінца лнтраколо, ка ачестъ комітетъ съ се алеагь dинтр'унь пътерь маре шї лнтотшаї егалъ, стътъторіь din атъцї ромънї къцї шї унгурі.

Краінікь (Локотен. сънр.) чере обсерваreа дрептъцеї, шї а се ліа ля конcідерацінне дreаптъ пътеросітатеа ромънілор, шї аша dупъ пропорцінне дreаптъ съ се ашеze Комітетълъ.

Тотъ ля лнцълесълъ ачеста ворбеште шї Dл. Вікаріь гр. катол. Г. Папь, черъndъ обсерваreа пропорцінеї кь респектареа тътъроръ інтереселорь.

Dіскусіунї преste dіскусіунї, лнтръ маї мълцї маџеарі шї лнтръ Краінік шї Вікаріълъ, каре цъпъръ маї мълте óре.

Маџеарії маї ворбіръ фіреште деспре сфінценія леџілорь din 48. Попорълъ ромънь кundь авzіа de ачестіа аміптіndъсе стріга: „пь не тръзескь одатъ кь канълъ.“ Конteле Лазарь се 'n чеаркъ а стъпце фокълъ кь олеіь, декларъndъ de бътогатъї пе тоцї къцї ворбескь ля контра леџілорь din 48. Ірітъчінеа ажунсе акь ля кълтеа чеа маї маре. Харсіань ръспунde Конteлуї Лазарь — кь тоатъ delікатеца, спune къї е шї рушіne a маї потені лнтро адънаре ка ачеаста, піште кувінте атътъ de вътътътоаре. Жъdеле прітаріь Філіпь, аратъ кь о лоцікъ таре съпътоась, къ леџіле din 48 пь потъ фі облегътоаре пентру ромънї, шї пропune о комісіунe мікстъ кареа съ се консълте.

Ера ла 2 óре dупъ амезї шї лнкъ нічі ун семнь de вreo апропіере. Унгурії тарї ля червіче, ромънії въртошї ля карактерълъ лорь de ашї апъра дreптълъ, — нічі унїі нічі алцїі пь слъбескь.

Рац deскопере dорінца ромънілорь, ка ачештіа съ 'шї поатъ алеце іеї пе метрії комітетълуї, карії съ аівъ лнкредereа, іар съ пь лі се денътеаскъ къцї траті лтпінші. Пропune шї dупсълъ о комісіунe ка ачееа а луї Філіпь, спре а негоція деспре ашezареа комітетълуї; іар ла касълъ чель маї ръь, пропune ка спре а пь рътъпea Комітатълъ ля апархіе фъръ de атплоіацї, съ рътъпь чель пъцпь статълъ кво. Комітеле сънр. се'пвоіште ка ромънії съшї алеагь метрії лорь ля комітетъ, іар deфіцереа пътерълуї шї о ресервъ шіешї, шї вреа съ спунъ. Рацъ — спune, къ елъ п'а ворбіть de пътерь, чі пътаї de алецереа лорь. Комітеле спунъ статълъ кво, атплоіацїі провісорії de пъпь акь рътъпь ля функціунe, шї кь ачестеа се dісолвь конгрегаціънea. Унгурії ръdікаръ протестъ. Ля контра куї? Nь штімь.

Астфелїь са цъпътъ конгрегаціънea комітатълуї пострь. Астъ конгрегаціунe а фостъ пентру пътеросълъ пострь попорь че се афлъ ачі, о школъ de маре прецъ.

Аштептътъ кь маре дорь кончедереа унуї конгресь націоналъ, кучї пътаї ачеста не пóте скоате din атъта конфузіунe. Салътаре шї фръцїе!

Фъвреш тї 18 Іюніе. Къ бъкъріе дпкъпотіінцътъ пре оп. пъблікъ, кът къ попорсапвлъ постръ Георгіе Іліеш ші соціа са Евдокіа din Льцкаіа аў тестатъ спре скопвлъ Бісерічеї, че есте съ се zideаскъ de noў дп сатвлъ ачеста, тоате бъкъріле сале нетішкътоаре дп сътъ de 315 фл. т. а. Пентръ каре дарў мърінітос лі се адъче мвлцъмітъ пъблікъ, рвгъндў пре Домнезъў ка съ ле факъ парте de вечініка одіхнъ дп раіў, єаръ пътеле лорў ворў фі първреа потеніте ла сфънтвлъ жертфелнікў, пентръ каре са адъсў дарвлъ ачеста крештінескў.

Г. Чіокаш. Протоп.

Restaurarea Albei Superióre.

ca Indreptarea descrieri subscrise de Toma Danasie.

In una Corespondintie scurtá cu datu $^{14}/_{26}$ Aprilie a. c. din Feriházu promitu „mai multi“ descrieréa Congregaciuni Comitatului Albei superiore, pe care apoi a si descris' Toma Danasie in Nro 18 inchiindu cu Nro 20 a préciuitului „Telegraf Romanu.“ —

Inteligentia competente va fi áflatu in contra dicerile ce si leau facutu Toma Danasie precumu si in espressiunile cele ne corecte numai decátu Testimoniu ce si lau dat' inprivintia aciasta nu ar fi fostu lipsa de a indrepta rátacirile Corespondentului, daca nu ar fi si alta classá de cetitoriu, care ne cunoscandu negociele publice, mai multu petrecé la phrasele obicnuite, ici colé prasarate in relatinnea ce o ceteste, decatu sei mai remáná timpu a strebate in meritulu ei internu, si se judece in cátu au strebatut' referentele in caracterulu negociului asupra carui scrie, sau encát se roteste numai pelangá cosá, — Una relatiune in care se dice ca romani nau pututu lua parte la restaurare, fiindcá nau sciutu nimicu de eá si totusi la aceie restaurare pofteste D. Georgie Roman „se se ieé la desbatere toate propunerile fiindcá precumu se vede este de facie unu numeru de romani „insemnatu;“ o relatiune dupa care numai D. Roman conducatorulu romaniloru a vorbitu in termini respicati, desi asa de ascutitu, — iara ceielalti inpunsi fiindu numai au rechnit si tipat, — o relatiune dupá care toti lecuitori Comitatului care nu suntu romani cu supremulu Comite in frunte suntu straini, si poate numai referentele este Domnu 'si stápánu, — si altele mai multe, dovedeste in deplinu ca Corespondentele au esitu din schoala lui Méphisto, se foloseste de phrase gole acolo unde i lipsescu Conceptele, (denn eben wo euch die Begriffe fehlen, da steht das Wort am rechten Ort:) asemenea oameni judeca: Constitutia, Religiunea, Industria, agricultura, ba chiar' si sistema bellica a popoareloru si asa complexu intereseloru, singuru dupa nationalitate, ca cand legiunea romana, sau phalanxa Macedoneana, tocma asa ar fi avut originea sua in insusirile foristi acestoru duo popore, pecumu e de natural 'sboru gánscelor selbatici sau a cocostirciloru; asemenea phrase peste tota, numai aceia dovedescu, cumca aceeia care se falosescu de elle, nu pricepu, sau nu sciu a cerceta si avindeca causele cele temeinice a nemultiemiri care i nacadiesce asa dureros', sed cuique suum. —

Toma Danasie nespune cateva cause de acestе: elu au fostu facie cu vreo 6 individi romani din diverse comune in conferintiele din 24 Aprilie in care comitele supremu nau fost de facie; — discursele curge ungureste; Toma leau intielesu toate „acolo sau facutu projecte despre compunerea comitetului de comitatu, despre functiunea personalului care se se aleaga, despre numerulu deregatoriloru si salariile loru, toate leau facut cum au vrut, nici ca ne intreba si pe noi, dar nici cá dice cineva dintre noi ceva, noi cam neumblati ne mirám mai multu de aceia ce unguri scie — — — noi romani vedeam in toate ceva misterios — — — lipsa inteligintiei romane care se fie de facie la toate lucrurile nebagara in mari grigi — — nu sciam se intreprindemu ceva si ce? ori se stam pasivi? aciasta descriere neo da Toma Danasie despre starea romaniloru din comitatulu Albei superiore in Nro 18 foliu 71 a Telegrafului Romanu 1861.

Acumu daca Toma Danasie leau vediut toate cu ochi sei, si leau auditu cu urechile suale, judece onoratulu publicu romanescu, ore eu, facandu se intre in comitetu 50 romani mai toti inteligenti, facie cu 50 unguri toti inteligenti, in un comitatu a caruia locuitori, dupa cum mi sau spus (date statistice ancá im lipsescu) sunt jumatute romani, jumatate neromani, si redicand limba noastra romaná in tocma de officiosa cu cei magyara, si aciasta asa dicandu proprio marte, prin enunciare, fara a lasa se se desbata asuprai, si prin aciasta in cungiurand luptele, care in alte comitate devenise a fi asa de sgomotose, ore nu miam resolvat problema, ca voi taia paná in duo? retacu in adinsu greutacile si ostenele care nu le prevesusem, ci care mau intimpinat va concede onoratulu publicu daca voi spune, ca la intrebarea facuta catra romanii cu ocasiunea cei din tai: aveti inteligenti? miau respunsn: avemu unu, — dreptu au avut Domnu B. . in un articul a Gazetei Transylvane, ca comitatulu acesta au fostu foarte parasit pana in 48, si eu trebue se reflectediu, ca poporu romanu nau fost nici pe eierea mai gugulitu, fara numai de sine mai treditu. Articulul cu care din alte privintie me cuprind , numi da materialu a deslusi toate acele interese care ar trebui se existe cand voim a vorbi despre iele, si toate acelea principi care trebue pe langa principiulu nationalitati respectate la constituirea unui comitatu, precum nici am desfasura parerea despre modalitatea indestuliri praetansiunilor naciuni, nici despre terminii indreptaciri unui comitatu ca comitatu de a multiemi dreptele praetensiuni, numai dupa cele dise voi mai indrepta cateva invective injuriosa facute asupra D. protopopu Gezsa, si inputarile ce se vede a mise face din causá ca D. Georgie Roman nu sau facutu Jude primariu, ba sar fi vediut silit a renuncia si de postulu de v. comite, in un comitatu, care cum vam spusu, are numai unu inteligинte romanu.

Primind pe la inceputul lui Aprilie mai multe adresse dela lacuitori comitatului, subscrisa de mai multi chiar cu „Cirile“ si provocatu prin o deputaciune a pasi la organisarea comitatului catu se va putea mai curund, mi sau facut deodate cunoscut. cumca Casá praetoriale in Mártonfalva sau fostu adoptatu de casá Corectorie si nu e acomodita pentru alinea acolo Congregaciuni, ci ca Domnu Comitele Haller la rugarea unei deputaciuni sau invoitu ca congregaciunea cei din tai se se tie in palatul seu, pe care lau cedat sub dispuseciunea publicului pe acestu timpu avindu inchápari prenumerose, am escris prin cercularіu esitu „Kolósvari Közlöny“ si in „Telegrafulu Romanu“ congregaciunea Marchala pentru alegerea comitetului pe 25 Aprilie fara vreo conferentie præliminara, singur cu respectu catra Romani, ca ei, daca nu vor fi incurs' la alegere Comitetului din 48 cum credem eu in proportie egala-se aivé ocasiune deplinu constitutionala ase folosi de dreptulu loru, asa sosindu eu in 23 Aprilie in Feriházu in o multieme de oameni dintre care nici o facie nu avui onore mainainte a cunoaste, amu rugat pe fostul comite suprem, D. Ioan Horváth ca se binevoiascá ca unu care cunoste lipsele comitatului si inteligentia a midiloci in una conferentia præliminare tinendá in 24 Aprilie la care se ieé parte si inteligentia Romaná projectele pentru alegerea comitetului si a deregatorilor, cu insarcinare, ca fidelu principului respicatu „ca voi taiá paná in duo,“ in comitetu se propue atitia Romani catu unguri, putund intrá in comitetu dupá lege chiar' si plugari, — iara in privintia deregatoriloru, de ora ce deputaciunea Romanilor imdescoperi cá are numai unu inteligentu qualificat, fara sel fi numit, se cercetedie mai dea maruntulu si de se vor afla uni de subalterni, de si nu juristi inse cu o prægatire si purtare, care ne dau sperantie cá prin praxá se potu rutina, sei ieé in candidatie pentru officiile subalterne, — Domnu Georgie Romanu mia descoperitu, incá in Alba Iulia cá nu va primi deregatorie cu platá mai micá decátu aceia ce o trage ca Asessor scaunulu urbarial, la pofta Dsale ca se fie incunoscintiatu timpuriu despre dioa congregaciuni, am lácut scirea cuvienciosá prin D. Matheu Nicola C. R. notariu publicu din Alba Iulia, — in 24 Aprilie sub decursu conferenti præliminare, sau repræsentatu una deputacinne romanésca cu preotimea in frunte, si mai descoperindumi odatá, ca romani nu au „Individi qualificati“ pentru deregatori cardinale, *) mau intrebatu de le ecte értátu romanilor a alege dintre unguri in care au incredere atatu de necondicionata ca si in romani? **) si dupa ce leam respuns cá libertatea alegeri stá tocma in aceia ca se alégá dupá inprejurari pre aceia in care au incredere mau rugatu se induplecu pe D. Grofu Haller Ferencz se fie Jude primariu — ei ar fi descoperitu lui Haller aciasta dorintie, ci lisar fi spus, ca el' nu va se primeasca deregatoria sub nici o condiciune ***) Conformu acestei dorinti numai decatu am requirat pe Grofu Haller Ferencz care dupá ce meau spus temeiurile suale motive din care nu ar puté primi deregatorie, miau disu ca dorinti publice nu se vá opune, si va primi serviciu pe un timpu scurt. ****) (Va urma.)

Де съ Піатра Краіві. 8 Іюніе 1861.

Е пракса де тоате зілеле, къткъ, Отвлъ челъ ръў ші афъріситў, Отвлъ чел іствіторіў де гълчéвъ, де тървърърі, ші де ръзврътірі, пътаї атвнчі дпї афлъ зіле де одіхнъ, кънdў вede, къ політіка дпсвлвї чea сатапічеаскъ е реалізатъ — ел пъ багъ дп сеатъ пъ пътаї вртъріле челе реле, пъгвбітоаре отенітеї фіе ачеле дтпревпате дпсвшї къ пагвба са — Ел пътаї атвнчі се сімте мълцъмітў, дакъ дп фъріа са чé блестематъ, поате продвче, поате сетъпа дп алціі, дп локў de іствіре, ші de фрцціъ адевъратъ, вра, інвідіъ, дicopdinea ші dickopdia, пръкът ші пе респектареа леціlорў, съптў апърътителе челе маї дпвеninате de a отръві фрцціа внвї попорў, ші ал арвпка дп гроапа тікълошіі ші a перічівнії. —

Дестълъ дврере пе кавсъ се авzimў акътў дintр'o парте, акът din тралта фаіме, ші скорпітърї ресфірате дп adincў, къ чea маї дпферналъ tendinцъ, къt къ: Ромънії сар дпчерка a америпца пачea ші секврітатea пъблікъ, ші деакъ се дптъмпла ічї колеа къте вп фъртў, къте о волнічіе пелеціvітъ de каре авzimў, четимў ші счімў къ саў дптемплат ші

---

*) Vai! proasta a fostu aceea deputaciune, si de unde scia ea, ce calitati se ceru la diregatorii cardinale? R.

**) Aicea e buba. Ast'a e dea junsu a sci, de ce era dorulu se se tiena congregatiunea in casa straina — magiara — R.

***) Vedeti cum lucrara romanii din Alba de sus. Ei se róga de magiari se le fia stapani! Ce ticalosia ! R.

****) Numai orbu nu vede cele ce sau facutu aci, si oamenii mai tienu pe romani atat de gagauti se le mai creda! R.

се лптътпла лпкъ ші пела орашеле челе марї, ва ші пела четъціле челе тарї; лпdатъ се паре къ „parturiunt montes“ лпсъшіпdъсе тоате пътаї ші пътаї Ротъпълъї, лпферъпdълъ de реакціонарів, de апархістъ ш: а: — ва се афлъ ші de ачеле dъхърї віклене але diаволълъї каре ка маї таре съ поатъ лпnегрі карактерълъ чел повілъ ші de minъne съферіторів алъ ротъпълъї каре ар пътea серві ші алтора de есетплъ: Фъръ фріка лъї Dъmnezъ, ші фъръ ръшіне de отепї лші пълъческъ пеште лъкърърї контрарії карактерълъї отепескъ, ші despre каре пічї а гъndi ар фі ертатъ. —

Лп Февр. а. к. се лъцж пе ачі din партea фрацілор маціарї faima ачеea лпфіорътоаре, кът къ лп Сатълъ Крікъъ сар фі цінътъ ъп комплотъ din маї тълці бърбаці інтеліцепці Ротъпї къ скопъ de a оморж пре тоці Маціарії din сателе вечіне. О Dъmnezъule! се фі въzътъ атъпчі пре віецї Маціарї фъціndъ лп съсъ ші лп жосъ — се пъреа къ аъ къzътъ асъпра лоръ третърълъ лъї Kain. — Маї тълці de пе ачі 'шї вendъръ бъкателе къ прецълъ чел маї сфтінъ ші пъръсіndъші каселе пъръсіръ Сатълъ, — къndъ маї пре ърмъ, вііndъші лп фіре, dъп че се конвінсеръ de плінъ despre неadевърълъ фаїмеї скорпіте; се лптърпаръ іаръ къ пъпга гоалъ, ла хапъареле дешерте, ръшінацї къtъ de біпе. —

Акътъ лп зілеле лъї Іопіе а. к. іаръ 'шї пълъчіръ D-лор маї алесъ din сатълъ Крікъъ пъ штіъ че, пе семпе тогта ка ші лп Февръріе, ші іаръ'шї порпіръ лп есперіпца ъпії къ фамілії къ тотъ, іаръ алції фъръ фамілії фъръ ка чіпева dintръ Ротъпї сеї фі вътъматъ къ чева, ва din контръ лпкъ іаъ лпбърбътатъ, ші іаъ асігъратъ, ка се пъ се театъ, пептръ къ ротъпълъ е къ тълтъ маї пріченътъ, ші de ънъ Карактеръ къ тълтъ маї повілъ de къtъ ка съ ші віceze de астфеліъ de лъкърърї, ші кът къ ші лп 48 фрацїї Маціарї аъ datъ апсъ ла тоате ърмъріле челе тріste de атъпчі — Лпсъ лп zъdаръ, къ dъпшії актъ штіеї Dъmnezeъ пе ънde се афлъ атърцці ші пекъжіцї ка ваї de еї.

(Ва ърма.)

Ajud die 26-a Iunie 1861.

In 26 Iunie a. c. sau tienutu in Opidulu Ajudu una conferintia constatatoare din inteligenti'a Comitatului acestuia, in care partea majorena a magiariloru representatóre din cele 9 Commune magiare si din cele 5 Comune mestecate — precumu si a nobililoru in comitatu ici-cole posesionati — éra totu de idea: congregatiune commitatense;

Inteligenti'a nóstra romana — ne avendu Transilvani'a lege electorala pentru congregatiunile comitatense au datu dupa Trip: cap: III. §. 2. pareri individuale pentru una representare a poporului romanu, care are in possessinnea sa 190 comune pure romane; si 10 comune mestecate, in urmatoriulu modu:

a.) toti nobili.

b.) Preoti si dascali.

c.) dela 50 fumuri unu deputatu si asie mai incolo.

d.) aceia cari au in possessiune 10 jugere de pamantu ori platescu 3 fl. v. a. contributiune, si nu 8 fl. cum cerura din nebagare de sama frati nostri in celelalte comitate, pentru ca de se si afla dupa date statistice (dupa prenotarile inteligentii nostre din actele comuneloru respective) in manile poporului romanu — cu nobilimea romana — cu proprietatea eclesiastica romana — precum si cu iosagurile Episcopiii Blasiului si a clerului cumpatate — 424 mii jugere.

a fiscului padure — pasiune —	120	mii	jugere	
a nobililoru magiari cu a confesiuneloru magiare —	90	„	„	„
a poporului ne nobilu magiaru —	16	„	„	„
a Sasiloru — — — —	20	„	„	„
a Comuneloru productiv — —	50	„	„	„
a Comuneloru neprodictiv —	80	„	„	„

totusi pamentulu romaniloru in asie cantitati mici e in partitu, in catu mai alesu intra munti nice batar unu possessoru cu censú 8 fl. se póte afla, pentru ca precumu aretase muntenii neste estracte — la censu de 8 fl. se poftesce — — 60—80 Iug.

la Tarnaveni	„	„	26	Iug.
la Muresieni	„	„	24	Iug.

adeca atata — din catu una sessiune colonicala nu au esistatu.

Dupa parerea mea individuala tota Confusiunea in Transilvani'a se nasce de aici precumu si de acolo, caci pana candu nobilimea are votu universal pana candu cetetieni din opide (nemes városok) mai toti, iara din partea poporului — pe a caruia umeri jace tóta povara comitatului —

(pentru ca cetetieni dela opide nemes városok nu otarna dela deregatorii comitatului fara dela magistratu si Guberniu) dupa programulu Clusieniloru din totu satu a lua numai cate 1-2 deputati care s'a recunoscutu si de catra comitetulu din 1848 si la noi de base, ataca pe poporulu romanu tocmai in drepturile positive — fara a fi aplicatu la Principiu Monarchico democraticu, éra pe natiunea romana, care in Comitatulu acest'a dintra tóte Comitatele Patrei are cel mai mare dreptu suprematicu, tocmai in anima, — din acésta causa dara inteligenti'a romana nu sa pututu invoi la unu programu, care din minoritate plus quam perfecta — face maioritate in congregatiunele comitatense.

Inteligenti'a au datu inscrisu Domnului Comite Supremu aceia ce va trebui se faca.

A rugatu si innaltulu Gubernu a respunde pe ce are se se basese, pe diploma 20 Octob. au pe legile an. 1848?

Maiestatea sa Imparatulu inca sau insciintiatu ca Romanii nu recunoscu legile anului 1848. ceva mai urma Dumnedieu scie.

Eu din partemi, care dea pururea am doritu dreapta fratietate intra aceste dua natiuni, provocu pe frati Unguri — a lasa locu competentu sub dispositiunea Romaniloru, caci nice odata Patria na avutu mai mare lipsa de romani ca acum, si se damu mana odata la olalta si cu natiunea sasa, ca sa nu ne mai rîda Europa tocma ca pe provinciile turcico europene.

Ciadanu.

N. 142
praesd.

Catra Judele Cercuale

De óra ce mai multi dintre Diregatori substituti nau primitu servitiulu si care au primitu nu ugiungu spre seversirea tuturoru lucrariloru officióse ale Districtului, drept aceea io ca se nu sufere scadere servitiulu publicu iata prin aciasta implinescu datoria ceia ce mai demulteori mis'au descoperitu atata din partea Diregatoriloru substituti catu si din partea Poporului, conchiamandu Comitetulu centrale alu Districtului pe $^{18}/_{6}$ Iulie 1861 ca se aléga Diregatori districtuali si se pertractése si se hotarasca si alte lucruri publico officióse ale Districtului Fogarasiului spre binele de obste.

Dtale tüse comite asiadara ca pe lenga adeverintia se insciintiesi despre asta de timpuriu pe toti Membri comitetului centrale din Tractul Dtale care se afla cu numele insemnati in aici allaturata consignatiune cu acelu adausu ca fiesce care pe dioa de $^{18}/_{6}$ Iulie 1861 diminetia la 8 óre sa se afle negresitu la Fagarasiu.

Adeverintiele despre inciintiarea numitiloru celu putinu 3 dile innainte de diua adunarei Comissiuni centrale sele asterni incóce.

Fagarasiu in 3 Iulie 1861.

Lista Membriloru Comitetului centrale a Districtului Fagarasiului.

Membri ordinari.

Alutan Basiliu, Botediauu Iosif, Berbat Ioane, Bunia Arseniu, Berbat David, Boieriu Spiridon, Bursian Ioanne, Ballia Ioanne, Barabas Iosif, Bruszt Ludovicu, Bruszt Ignatz, Chirilla Ioanne, Czippu Nicolau, Cisicrianu Dumitru, Codrianu Iosif, Cierbu George, Csintia Ioanne, Caba Filimon, Czepesiu Iosif, Cocanu Iacob, Comsiulia Simion, Comsia Ioanne, Czetzu George, Cornia Temasiu, Codru Germau Ioanne, Dobrin Nicola, Datesiu Iosif, Eiser Georgiu, Encedi Istvan, Essigman Friedrich, Fagarasianu George, Fulicia Mateiu, Fülöp Alecxius, Filep Alexander, Gania Constantin, Gremoiu Danile, Gavrila George, Guseile Moise, Gyertianosi Istvan, Halmagy Alexandru, Herszeny Laszlo, Herszeny György, Henter Mihael, Iakab Gigri, Kraft Carl, Kiss Iános, Kraus Iohann, Köntzey Carl, Kaufman Adolf, Kloss Michael, Laicu Basiliu, Langa Bucur, Lentchaft Carl, Maieru Grigoriu, Messleni Carl, Mohan George, Moga Ananie, Micu Nicolae, Mardan Ioanne, Negrea Grigorie, Opris Iosif, Popescu Petru, Popp Constantin, Puscariu Iosif, Popp Ioane, Popp George, Pinciu Nicolae, Poppa David, Passarariu Samoile, Popp George, Poppa George Maioru, Petrisioru Ioanne, Popp Samoile, Pantzel Carl, Pentsi Iosef, Racosi Iosef, Roman Ioanne, Russu George, Raicu Nicola, Ratiu Ioanne, Recianu Navir, Radesiu Mateiu, Siustai Nicolae, Sassebesi Ioane, Scurtu Ioanne, Strimbu George adijunctu, Strimbu George locotinente supr, Sandrucu Iosif, Serban Serban, Seres Carl, Sterzing Iosef, Szabo Andras, Toma Nicolae, Toth Iosef, Uzoni Isak, Urde Bucur Achim, Vass George, Wachspres Moses, Wolf Iohann.

Membri onorari.

Andreiu Barone de Schaguna Episcopu gr. orientalu, Alexandru Sterca Siulutiu, Metropolitu gr. catolicu, Hainald Ludovicu Episcopu Transilvanu ro. cath. Bruckenthal Iosef Baron, Aldulianú Ioane Consiliariu guberniale, Binder Georg superintendinte evangelic u, Bodola Samuel super. reformatu, Mikes Iános Contele, Teleky Gyula Contele, Gál Iános asessor de Tabula reg. jud. Popp Gridianú Matei secretariu guberniale, Puscariu Ioanne Concepistu transilvanico aulicu, Stoica Antone Secretariu la curtea apelativa urbariale, Zeik Iosef Proprietariu. Biserica gréca din Brasiovu (prin unu ablepatu) Natia sacsonica (prin unu ablegatu.)

Fagarasiu iu 13 Maiu 1861.

Adres'a

Mai multoru romani intieleginti din Aradu si giuru, catra comisiunea permanenta, in Sibiu.

Prea stimata Comisiune permanenta!

Escelentissimi, Illustrisimi, Ornatisimi, multu Onorati, si Spectabililoru Domni!

Dupa ce prin alegerea din siedinti'a a IV. in $^{4}/_{16}$ Ianuariu 1861 tienuta iu Sabiniu, va insereinatu conferinti'a natiunala romanésca din sinulu seu spre purtarea mai departe a causei natiunale si confesionale romane, — vá incrediutu formularea si innaintarea la locurile competente a tuturoru aceloru dorintie publice romane, ale caroru realisare si ducere in efeptu este strinsu legata cu mai departea desvoltare a vietii si prosperitatei perfeptiunei noastre natiunale, — si pentru a puté implini si esecuta susatinsele mandate — natiunale suntu si mai bine, mai sistematice constituiti, si de mai estinsa increedere publica incungiuratu ca ori care alta autoritate publica romana:

Drept aceea noi subscrisii, — de si radiemati pre dorinti'a romaniloru de prin giurune, esperiata mai de multe ori in conversatiunile cu ei, — totusi

numai in numele nostru, ne luamu curagiu a ne adresa catra sus titulatele DD. vóastre, si a ve imputeri ca la timpulu, carele vi se va vede mai favoritoriu, — radiemati si pre noi, — sa esoperati conchiemarea si tienerea unui congresu alu tuturoru romaniloru din Monarchia Austriaca, séu baremu alu celoru din Transilvani'a, Banatu, si Ungari'a. *) —

Motivele care dovedescu, ca tienerea unui astfeliu de congresu, este conditiunea sine qua non a radicarei nóstre natiunale la gradul de respeptu publicu, ce i se cuvine adî unei rase compacte de trei milióne de suflete, in ori si ce statu alu Europei, — suntu multe, si precumu intielegintei romane din partile locuite de romani in genere si respective si noue: asia si sus titulatu DD-loru vóstre va suntu prea bine cunoscute; pentru aceea dara nu ne estindemu si la formularea loru, ci acestu lucru a'lu acomoda dupa inpregiurari vi'lu incredemu cu totu respeptulu. —

— Numai un motivu ne fia iertatu a'lu aduce aci in nainte, adeca:

Securitatea publica, prosperitatea, si indestulirea generala, ca primele postulate ale fericirei ori carui statu, le cugetamu a fi conditiunate dela convictiunea tuturoru claseloru, si raseloru despre aceea, ca esistinti'a loru in statu este regulata prin legislatiune cu a loru incurgere si coluerare; de aci:

Se ne fia iertatu a deduce; ca pentru securitatea publica, prosperitatea si indestulirea generala a statului, — fia acela statu socotitu sub numirea diplomatica de „Imperiul Austriacu," — séu sub cea de „Hungaria cum partibus adnexis," in care ne aflamu noi ras'a romana, si convictiunea nóstra despre aceea, ca esistinti'a rasei romane, cu a ei incurgere si coluerare este o conditiune, dela care aterna securitatea publica, prosperitatea, si indestulirea generala a statului ei:

Noi romanii nu putemu incurge in-si coluera la regularea prin legislatiunea esistintiei noastre politico-nationale pre alta cale, decatu prin organul unui congresu, nu provincialu ci natiunalu, — si asia nici ca vomu putea fi candva convinsi fara de congresu despre aceea, ca esistinti'a nóstra politico-catiunala, cu a noastra incurgere si coluerare concreta este regulata prin legislatiune;

Asia dara unu congresu alu tuturoru romaniloru din Monarchi'a Austriaca, séu baremu alu celoru din Transilvani'a, Banatu, si Ungari'a, — ca conditiune, dela care aterna securitatea publica, prosperitatea, si indestulirea generala a statului, — se arata a fi o lipsa nencurgiurabila in statu. —

Datu in Aradu in $^{19}/_{31}$ Maiu 1861.

(Urmeaza subscriptiunile.)

*) Sau facutu cele de lipsa in privintia aceasta. R.

Dieta Ungariei. D. Korespondinte din Pesta Cs. ne impartasiaste vorbîrea Il. Sale D. Supr. Kom. Gozdu in privinta lokuluî, ce ar avea drept sa' okupe Episkopii ortodoksi in kasa de sesî, kare o vomu tipari in Nrul viitoriu. Totu dela Dnia ca avemu urmatoarea stire din kasa ablegatilorû.

Pesta 10 Iul. c. n. 1861.

In cas'a representantiloru adi dede relatiune presiedintele Ghiczy despre predarea adrecei Maj. Sale Regelui, — mai interesantu e pentru noi respunsulu Maiestatii Sale, care din cuventu in cuventu suna asia: „Amu intielesu cu multiumire aplecat'a „servitiositate ce o dovedira ordinele si reprezentantii tierei intru implinirea dorintiei mele mai „alalta-eri dechiarate; in sperantia ca si respunsulu ce spre binele tierei si fericirea comuna a „popóreloru mele 'lu voiu dá la adres'a presinte, 'lu „veti primí totu cu astfeliu de sentiemente, acest'a 'lu voiu comunicá cu ordinele si repre„sentantii tierei catu de curendu." Va se dica: la Rescriptulu meu de mai alalta-eri le bagareti tóte in teaca, linserati frumosielu in catevá minute, ce scuipareti in mai multe septamani; acuma fiti pregatiti si spre altu receptu (vréu se dica rescriptu) nu mai putinu seriosu decatu celu d'an teiu, amu sperare deci ca veti fi consecuenti. . . . Intr'adeveru superbi'a magiara sufere multu pr'in umilirea asta peste mesura din septaman'a trecuta. E bine decumva romane omulu totudéuna pe calea de mediocu si e cu reserva intru tóte, ca-ci sarindu dintr'o estremitate intr'alt'a, déca astadi esti esaltatu pana 'n nori d'in convingere notabene, si mane te umilesci pana la servilismu, si terindute la piciórele celui cu care adi nu vrei se stai de vorba, 'lu rogi de iertare ca n'ai voitu se esplice asia vorbele tale pe cumu le-ai dîsu etc; — ace'a ce adi o numesci virtute mane devine lucru de risu, lucru copilarescu, si detrage multu d'in fermitatea caracterului.

In comisiunea de 27 proiectata de b. Eötvös pentru de a compune unu proiectu de lege in intrebarea nationalitatiloru suntu si 6 romani: DD. Fauru, Vladu, Iosif Papu, Sig. Popoviciu, Ioane Misiciu si Pap Janos, *) — au conferintie mai in tóte dîlele la olalta, si precumu se aude romani au lupte mari cu magiarii, afara de aceea ablegatii romani tienu si conferintiele sale regulatu, si compunu ei unu proiectu de lege, dare dupa ce se vá desbate si stabilí in coferinti'a romana se vá propune de cei 5 membri (celu din urma nu ia parte) romani in conferini'a comisiunei, decumva vá fi primitu de aceast'a bine, de cumva nu atunci 'lu voru propune subscrisu de toti la dieta.

Despre proiectulu acest'a cutezu a dîce innainte ca vá fi asfeliu, cu care vá fi multiumita si natiunea de o parte, eara de alta parte nici magiarii nu voru poté dîce ca le pericliteaza intregitatea sén autonomi'a tierii, si déca nu-lu voru primi n'au ce mai vorbi de dreptate, egalitate si fratietate. — (Va urma.)

*) Gaz. Trans. N. 50. intr'o corespondintia d'in Pest'a d'in 27 Iun. comunicandu numele tuturor Membriloru comisiunei, din gresial'a corespondintelui la 5 romani pune caracteristic'a de „romanu" ear la unulu nu, si tocma acolo nu o pune unde are locu la Dlu Iosifu Popu, si o pune intr'altu locu unde n'aru fi de lipsa. . .

Ан Сепатулъ имперіалъ ну са пертрактатъ нимик де врео ансемнътате маи маре, пънъ че комитетеле ну вор фини ансърчинареа лор.

Ан Диета Кроатикъ анкъ тот се десбате каусa унпреи кь Унгариа, ши черереа конфиніарилорь милитарi de a се рудика ачестъ институ. Са примит проіектулъ Комитетулуї чеп. кь 120 ан контра 3 гласурi.

Нотице диверсе. Асупра словачилорь фак вънат солгабиръ магіарi, ка съ субскрie протесте ан контра конклуселорь конгресулуї дела С. Мартон ши съ чеарь литва унгвреаскъ, дар ну лi се ва свети, кънд словачiї анкъ аршi кэпоскь нусъчiунea са, причеп че е а фi о нацiune либеръ, ши а гъста din дулцаца литвеi мътештi. Словачiї нун актa нубличе алтернатива: орi дацine тоате дрептурiле de каре въбъкрацi воi магіарилорь, орi нуртаци сингурi гревъцiле, че ле ать нуртатъ noi ан дестрътареа de дрептъ.

— Проклатація луї Отер Паша ан Херцеговина a ацiцатъ маi таре пе търчi, еаръ ан крештiнi ну a фъкутъ нiчi o impresiune бунъ; кънд ачестi ну 'шi промитъ нимика дела джпсулъ.

— Ан 29 Іунie a плекатъ Ф. М. Л. Коптеле Палфi ла Констаптинопол ка съ фелiчiтезъ пе Султанулъ Абдул Ацiц ла сбиреа пе трон.

— О газетъ italiaнъ анштiинцеазъ, къ Папа ар фi субскрис un breve, ан нутереа кърсi o комисiune констътътоаре din чiнчi прелаци ар нутea съ алеагъ унь Папъ ноь, фъръ a фi de липсъ ка съ се конкете конклаве. Газетеле фрънцезештi адаугъ, къ Австрiа аршi дъ силинцъ, ка алецереа ачеаста съ се

Факъ ан Европа, че апсъ, кътъ зикь еле, ну вор копчede франціозiї нiчi одатъ.

— Инв. рбсеск зiче: къ сингурул міжлокь пептрь одихна Търчiеї ши a Европеї стъ ан ачеea, ка тоате провінчiеле търчештi, ан каре локуескь крештiнi, съ аibe пропрie administрацiюнi, ши трibунале, ши сълтанул ка Сzеран съ трагъ дела фiе каре унь трibутъ хотърштъ.

— Політіка фрънцузаскъ, карea прin мiсionарi Лазаріштi каутъ a мiшка o маре парте a българілор, ка съ треакъ ла бісерiка латинъ, ши каре са анtрепuс ла Папа пептрь Архimandрitулъ Соколскі, ка съл сфинцеаскъ ан персоанъ de капулъ бісерiчеї челорь ноь конвертiцi ан Българiа, a къпътат o шлапъ бунъ, къчi анторкъндусъ конвертitулъ din Рома a venit кь протекторii съi ан колiсiune пептрь леафъ ши фiиндь къ рушii iaь оферitъ o леафъ маi бунъ, ел са реанторсь еаръшi ла бісерiка ортодоксъ ши a мерс ла Одеса.

— Ан челе маi ноуъ хотърърi але Комитатулуї Zemплiн са денегат дареа афаръ a кърцiлорь de контрibуцiune, ши фiиндь къ дiрегъторiile финанціаре аь анtребuинцатъ нутере, са плънсь вiче-комителе ла капчеларie, de unde a къпътатъ респунсь, къ дунъ че комитатулъ сiлеште дiрегъторiеле финанціаре a лua мъсурi маi аспре, аре комитетулъ съшi адскрie ансъшi шie ачесте неплъчерi, ши къ капчеларiа ну e ан старе a антревени ан привinца ачеаста ла Маiестатea Са пънъ атунчь, — пънъ ну ва ревока комитатулъ хотърърea са.

— Се aude къ кь $^{8}/_{20}$ Iулie ва анчепе ан Трансілванiа скоатереа дареї кь форца. De ачеea ворь фаче бine тоцi ротънiї съ ну аштепте сiла, чi се плътеаскъ кът ворь нутea маi бine.

— D. Гuвернатор Міко есте кiematъ ла Viena. Доаръ ан привinца dietеї Трансілванiеї?

— Унь amплоiат a калкулатъ, къ антре депутацii касеї de жос ан Песта ну ар фi нiчi (?) унулъ каре съ фie плътитъ регулатъ контрибуцiюнea. 14 депутаці, антре карiї ши вiче-прешединтеле К. Tica рестеазъ ну маi мултъ ка 20,000 фл. 82 ну маi мултъ ка 15,000 фл. 82 ну маi мултъ ка 10,000 фл. 64 ну маi мултъ ка 2000 фл. 50 ну аь плътитъ нiчi одатъ дape. Рестулъ челоралалцi депутаці вариаz e антре 200 ши 500 фл. антре каре ну се нутеръ квотеле дала Октомвріе ан кооче.

Publicari.

In urma rescriptului esitu dela inaltulu Ministeriu de resboiu din 30. Mai a. c. despart. 10 N-rul 1763, se vor primi elevi civili la cursul pentru invatiatur'a administratiunei confiniaria (granitia).

Conditiile si necesitatile pretinse spre aceast'a primire se potu vedea in foia vestitoriului ardeleanu (Siebenbürger Bote) ésinda in 17. si 26. ale l. c. apoi in 5 ale lunei urmatóre.

Sibiiu in 8 Iunie 1861.

Dela c. r. Comand'a generala de tiéra pentru Ardélu.

In urm'a rescriptului esitu dela inaltul Ministeriu de resboiu din 27 Mai a. c. despart. 14 subt N-rul 1514, se vor primi in academi'a Iosefina elevi la ascultarea studiiloru medicinale si chirurgiale in anul $18^{61}/_{62}$ atitu la cursul inaltu catu si la cel de josu, si adeca: in locuri de platitu, si locuri (libere) pentru Militia.

Conditiile si necesitatile pretinse spre aceast'a, se potu vedea in foia oficiósa si pentru intielegintia a curieriului ardeleanu (Siebenbür. Bote) esinda in 17. 21. si 25. a lunei curente.

Sibiiu in 12 Iunie 1861.

Dela c. r. Comand'a generala de tiéra pentru Ardélu

Concursu.

Postulu invatietorescu a scólei romanesci gr. orientale din suburbiulu Maeriloru vechi in Timisóra, cu care e legata plat'a annuala de 367. fl. 50. cr. v. a. si locuintia naturala, a remasu vacantu, si spre occupatiunea acestui s'a determinatu concursulu pana la 20. Julie 1861. st. n.

Competentii la postulu acesta au de a se infatiosa sub decursulu terminului susu disu Magistratului ecestei libere regesci Cetati, si a asterne Presidiului petitiunile loru, documentale cu atestatele trebuincióse.

Din adunarea generala, carea s'a tienutu in Timisóra in 18. Junie 1861.

Редактор респунзетор **Ioann Pop.**

Editura ши типарiул типографiеї diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацівнеа се фаче ля Сібііъ ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате, кътре еспедітърь. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібііъ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жметате de ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеї

№ 28. **АНЪЛЪ IX.**

Сібііъ 13. Іълие. 1861.

ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 5; фл. 25 кр. сар о жметате de ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стрїне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а. Ін серателе се плътеск пентръ лтъіеа óръ къ 7. кр. ширъл къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

TRANSILVANIA.

Сібііъ 11. Іълів. Авзіръмъ ші ноі къ дърере, къ сав трімісъ ла Поплака ші Тълтъчелъ — атъндоъ сате кърат ромъне — Кътане ші Жандармі, кърі ачесте Комъне аръ фі арътатъ репітецъ кътръ ніште мандате але Мацістратълві Сібіанъ. Ноі, карії астфелів de лъкрърі, ка ші орі алтъ че лъкръ, ле авзімъ пе страде, п'амъ врът съ гръбімъ къ прімірea лорь ля колоанеле Жърналълві постръ, пънъ пъ пе конвінцет маі деапроапе деспре стареа лъкрълві. Ляcъ Siebenbürger Bote ля Nрвл 141. че есте офічіосъ, (дарь пъ штімъ, а кърві Гъверпъ? къчі пажора лтпърътеаскъ ав сбратъ de пе елъ, ші сетпъл алтві Гъверпъ пъ шіа пъсъ ля фрънте,) лпкъ Міеркърі ля 17/5 але кърґътоареї скріе: „ноі амъ „къпътатъ пънъ акътъ пътаі штірі деспре стареа а„пархікъ, карea афаръ de пътжптъл съсескъ ля алте „пърці але Імперівлві сав лптъмплатъ. Ерї къп„тарът din пропріа есперінцъ ънъ апте гъстъ деспре „ачеea, че сав лтпрежърърiле ънві тімп фаворабіл „сар потea десволта din прівінцеле пресенте. Сав „реквіратъ адекъ асістінца мілітаре спре о пертрак„таре жъдекътореаскъ ля Поплака, ші ля граба чea „маі маре сав тріміс о Компаніе de въпъторі. Кавза „ав фостъ, къ ля ачел сатъ сав фъкът репітінцъ ля „контра Дрегътоpieї ші Жандармерієї, ші сав дене„гатъ естрадареа de Кріміналі. Ля ачеeашї zі, 15/3 „Іълів, прекът авzім, са опъсъ попълъчівнеа, сав о„фіціолатъл сътескъ din Тълтъчел ънеї есекуцівні чі„віле, дъпъ кът се зіче, къчі аре порънкъ, съ пъ „дее нічі о аскълтаре.“ Аша скріе Siebenbürger Bote, ноі карії неатъ дедатъ а скріе адевърълъ деплінъ деспре орі че обіектъ, ші цінътъ неапа din тжпъ, деакъ пъ пътетъ скріе, кът се каде, неатъ хотърътъ а історісі стареа атъндърорь лъкрърі din Поплака ші Тълтъчелъ, прекътъ леатъ лпцелесъ дела обідаціі пострі Фраці. Ла Поплака есте тънтеле Платошъ, карele се афлъ ля пріче, къчі челе 7. Скаънe съсешті зікъ: къ пе Платошъ потъ пъшъні Попълъченіі къ вітеле лорь, дарь пъ ші а тъіа летпе; карь Попълъченіі афіртъ ші ъна ші алта. Лпnаінте къ кътева зіле сав лптътплатъ, къ шасе Лъкъіторі din Поплака ав тъіатъ ля тънтеле ачеста ніште летпе, че ле фъчea лорь требъінцъ. Ачаста лпцелегжндъсе ла Сібііъ, Despърцътжнтълъ жъдекътоpескъ алъ Мацістратълві Сібіанъ ав demъндатъ прін о хжртіе ромъпеаскъ, ка Жъделе din Поплака съ сорочеаскъ ла жъдекъторіе пре ачеї шасе фърі. Жъделе пав ефектъатъ порънка, къчі пав штіътъ пімікъ de фърі. Дарь пъ тълтъ дъпъ ачеea се потепетте dec de dimineaца ка ла патрь óре віетълъ Жъде къ патрь Жandarmі ля каса са, провокжндълъ ла естрадареа ачелорь фърі. Жъделе сав тжнтъітъ къ ачеea, къ елъ пъ штіе пімік de шасе фърі, къчі елъ пре фърії лі трімите пътаї декътъ ла Сібііъ, кжндъ лпцелеце, къ ар фі ля Сатъ; сар деакъ Жъдекъторіа din Сібііъ прін фърі арь лпцелеце пре чеї шасе іншї, карії ав тъіатъ ніште летпе ля Платош, елъ къпоскъндъ пре ачестіа, алтіптрелеа de óменї онестї, пъї поате прінde къ атъта маі пъцінъ, къ кътъ ачел тънте есте ля прічінъ, къ кът Мацістратълъ Сібіанъ, ка парте інтересантъ пъ ар фі компетентъ а жъдека ля ачаст треабъ, ші ля фіне къ кът лпdеобште domпеште о пе лпцелецере лътръ паціонеа ромъпъ ші сасъ ля прівінца Егалеї лпdрептъцірі паціонале, din каре кавзъ ав ші датъ ромъпіі пжръ Лтпъратълві, къчі пътаї сатї сав пъсъ de Атпліаціі ла Скаънълъ Сібііълві.

Жандармії, карії преа пъжп лпцелецеа ромъпеште ші пав фостъ токтаї ля стареа, ля карea ар фі требъітъ, атепінца жъделві, къл вор дъче пре елъ ла Сібііъ ля локълъ фърілорь. Лнтрачеea дъпъ тълте ворбе сав тълцътітъ Жandармії къ декларація, че Жъделе ав фъгъдъітъ а ле da лорь ля скріс, ші сав дъсъ. Жъделе ав ші котпъсъ декларація са, ші прін ън отъ апътітъ о ав трімісъ ла Жъдекъторіе. Еспресълъ Жъделві лпторкжндъсе дела Сібііъ с'а лптълпітъ къ Жandармії, карії сав фостъ кълкатъ ші dормітъ ля хотарълъ Попълъчії, ші ле спъсе, къ ав дъсъ ла Жъдекъторіе декларація Жъделві. Ла ачаста сав тжпіатъ Жandармії, зікъндъ, къ штіъ еї, че съ зікъ ла Сібііъ деспре Жъделе.

— Ачі віпе de лпсетпатъ, къ ла Сібііъ ля капетеле ънорь ав плеспітъ ачелъ гжндъ інперналъ, ка кътъ Решіпарівлъ, Поплака ші Гъра ржвлві сар фі конжратъ пентръ о ръскól. — Ля ачеeашї zі ля 15/3 Іълів еатъ къ віпе ънъ Атпліаціъ жъдекъторескъ din Сібііъ ла Жъделе, ші лъ лътреабъ, де че се опъпе порънчеї, че ав къпътатъ дела Жъдекъторіе? Жъделе ръспънсе ші Атпліаціълві ка ші Жandармілорь. Вретea се апропіеа кътръ сеара, ші еатъ съ іві лтпрежърълъ Поплъчії о тълціте de Жandармї, ші доъ Компаніі de въпъторі, карії ав петрекътъ поаптеа афаръ de Сатъ. А доъ зіі вепісе ла Кътане — аша се зіче — ънъ Колопелъ, ші пофті а се інформа деспре стареа лъкрълві, ші дъпъ че ав лпцелесъ, кътъ стъ треаба, ав зісъ: ка съ тепіі съ фіъ пе паче, ші елъ лпторкъпdъсе ва рефера тоате ла локълъ съъ, ші апоі тоате ворь фі бъпе. Лнтрачеea аша пътіцій Преварікацъі de пъдъре сав прінсъ ші сав ескортатъ ла Сібііъ, еарь дела Жъделе сав пофтітъ, ка съ інквартіреze пре кътане, чеea че сав ші фъкътъ. Апоі дъпъ пржнзъ сав лпторсъ въпъторії ла Сібііъ, петрекъндві конпътімірea Попълъченілорь пентръ остепеала, че ав требъітъ съ фъкъ фъръ пічі о кавзъ вінекъвжптатъ.

Попълъченіі ав датъ Генерал-Комandеї о рвгаре, а кърeї кънрінсъ вецІл ла сфършітъ.

Акътъ вепім ла Тълтъчелъ. Ля контра ачестеї Комъпе ромъпе ав pidікат обштea съсеаскъ din Тълтачіъ ля лінеа політіко-адміністратівъ процесъ пентръ посесорівлъ тънтелві Стерпълъ de сбсъ ла фоста Претъръ Сібіанъ ші ла Локоцііпцъ. Претъра ав опрітъ пъшъпареа вітелорь din Тълтъчелъ пънъ ла сфършітълъ процесълві, еарь Локоцііпца сав 7. Іапвар. а. к. ав датъ хотърjре ля фавоареа Тълтъчелепілорь, къ вітелорь лор се къвіпе пъшъпеа de пе стерпълъ de сбс. Ля контра ачестеї хотърjрі а Локоцііпцеї ав рекърсъ Тълтачівлъ ла Капчеларіа авлікъ, карea ав тріміс девісіа са ла Гъверпвл църії, ші de ачі ав венітъ Мацістратълві Сібіанъ, карele о ав предат Інспекторвлві Waller. Ачестъ Domпъ скріе Дрегътоpieї din Тълтъчелъ: къ de óре че ла локърiле маї лпnалте ав пierdътъ процесълъ, съ се ласе de тънтеле Стерпълъ de сбсъ, къчі сева глобі къ 300 фл. пентръ пеаскълтаре, ші търбърареа de посесівне (Besitzstörung). Комъпа лпсъ къпътасе копіа Девісіеї авліче, карea сънъ ля фавоареа еї, ші се дъсе ла Інспекторълъ, ка съї спънъ, кът і се пóте скріе din партеа Інспекторатълві, къ ав пierdътъ ла Гъверпъ процесълъ, кжндъ еа ав лпцелесъ, къ са хотърjтъ процесълъ алтіптрелеа. Інспекторълъ черь дела Комънъ лпderептъ скрісоареа са, дъндъ о копіе din декретълъ гъверніалъ — ші зікъnd, къ еа а къштігат, дарь Комъпа пъ врь съ деа лпderъптъ, че одатъ апъкасъ ла тънъ. —

— Лпкъ маї віпе de лпсетпатъ ші фаїта ачеea, карea ва съ штіе, къ Мацістратълъ ар фі черътъ дела Гъверпъ деслъшіре ля прівінца Декретълві гъверпетенталъ, къчі ел de аколо пъ пóте вede лътвріт, дéкъ Тълтачівлъ сав Тълтъчелълъ ар фі къштігатъ сав ар фі пierdътъ процесълъ? Ші кжндъ тóте ачестеа сав лптътплатъ, ші деслъшіреа чеа прін Мацістрат черътъ лпкъ пъ сосісе din Клъжъ, étъ о тълціте de Жandармі ла Тълтъчелъ къ ънъ атпліатъ дела Жъдекъторіе ші провоакъ пе Тълтъчелепі, а се лъса de опосіціе, ші а скоате din Стерпълъ de сбс вітеле, карe еї акътъ ля контра інхібіцієї претъріале леаъ пъсъ аколо, дар Тълтъчелепіі п'ав аскълтат, къчі de о парте авea ла сіпе Девісіа авлікъ фоворітоаре, еар de алтъ парте пав крезътъ Інспекторълві. Жandармії конвінгъндъсе деспре стареа чеа адевъратъ а лъкрълві, сав дъсъ ла але сале, ші лътеа чеа петлапть ва съ штіе, къ D. Waller ар фі денъсъ Дрегъторіа de Інспекторь din прічіна перплексітъцій, че іав къпъпатъ скрісоареа лві чеа сбсатінсъ.

— Вezї Dле Siebenbürger Bote, ънde теав дъс гръбіреа ші егоістълъ паціональъ! Оаре съ пъцї зічетъ ші Dтале, прекътъ сав зісъ ля Presse N-po 192. деспре Шъdінца Бніверсітъцій съсешті din 8-ле Іълів, къ ав фостъ ein rührendes Bild der Leitungslosigkeit der Versammlung, кътъ Dта ешті ein rührendes Bild der Leitungslosigkeit eines Iournales? ші кътъ ші D-та аша лашї сітцірілорь D-тале freien Lauf, ка ші Presidівлъ Бніверсітъцій, und so fehlt es bei uns an Ordnungsrufen — freilich auch an Ordnung зіче аколо кореспондітеле съсескъ, еар ноі лцї зічетъ D-ле Sieben. Bote, къ аї лінсъ маї маре de admoпіцie, декътъ пътітеле Комъпе ромъпе, къчі пъ цїї ordinea чеа бпъ, че претіпde ънъ обіектъ, пе каре ля трацї de пърь ля фоіле тале! — Ноі ромъпіі съ пъ гжndімъ, къ пъ вотъ іскъсі маї тълте асетепе трактатепте, пентръ къ се ворбеште ля лътe, къ ънъ Domпъ маре съсескъ се лавдъ, къ елъ аре лтпътерпічіре ля скрісъ а черe асістінцъ мілітаре ла опъперea ромъпілорь, пентръ къ деакъ ачестъ Domпъ маре съсескъ аша ва шті деосебі лътре опосіціе ші аскълтаре, прекътъ атъ възътъ din сбспотепітеле доъ лптътплърі, атънчі ка пъсіпвлъ търії ва фі пътървлъ есекуціілорь мілітаре асъпра певіноваціілорь, дарь тотdeodata de тоатъ лътea пъръсіцілорь ромънї.

Прекътъ авzімъ Жъделе дела Поплака ші ънъ жратъ съптъ арестаці пентръ крітъ de рескоалъ.

Ашіждерea амъ авzітъ de сігърь, къ Тълтъчелепіі ав трімісъ ла Гъверпвлъ църії пре лтпътерпічії лорь, ънde ав фостъ къ дрептате ші таре бпътате аскълтаці, de ънde сав лторсъ акасъ къ копіа лпnалтълві Декретъ гъверпетенталъ, че съпъ ля фавóреа лорь.

— Съ трьіаскъ Гъверпвлъ Църії!

Сібіїў 10 Іюліў. Е de обште кънощкть, къ чеї 12 сенаторі din Сібіїў аў пентрў зіле de фестівітъцї кепенеце рошїї прокърате de дпсашї комъна. Акъта вine дптребареа, къ оаре пентрў ал 13-леа Сенатор, каре се вede къ ла креат проприо івре дпгрїжітъсаў Комъна din Сібіїў пентрў кепенеаг рошў, саў ла ъста, ка ўн Сенатор extra statum дї вор прокъра ўн кепенеагў вжпътў. Еў амў фъкътў ачеаста дптребаре пътаї пентрў ачеea, пентрў къ ка ротънў м'ар дъреа съ штіў къ токтаї Сенаторіа destinatъ пентрў ротън (adekъ a treiспрезечелеа) a ремас фъръ кепенеаг. . . . . Б. Б.

Сібіїў 7. Іюліў. О алтъ сўіре преа дтбъкърътоаре, о фаптъ adевъратў філантропікъ demнъ de імітатў, aвемў a adъче ла кънощінца оп. пъблікў четіторіў.

Проприетарівл din Комъна Марош-Орва Candъ Істінїка, din прежнъ кў соціа са Anna Natea, прін картеа de donaціўне din 3-леа Септемвріе 1860 провъзътъ кў тоате формалітъціле черите de леце, аў дързітў дптреага са мошіе din Комъна преатінсъ, карea кўпринde дп cine ўнў теріторіў de 94 ферделе шї 10 кўне сетънътърў, саў 18.925 стъпжіні пътраї кў касъ кътотў, — Бісерічеї гр. ръсъритене din Марош-Орва dвнъ моартea D-лорў; ашea дпсъ, ка жътътате din венітвл дптрег dвнъ мошіа ачеаста съ фіе ал фвndaціўнеї Франчіскў-Іосефine, іаръ din чеealалтъ жътътате o парте съ фіе a шкоалеї шї чеealатъ a Парохвлвї локалў пентрў тотў deaвна.

Фапта ачеаста крещінеаскъ, се рекомъndъ пре cine сінгърў din dествлў, шї noї adaoцемў пътаї, къ de шіарў афла імітаторі мъкарў кътў de мвлці. —

Сібіїў 11 Іюліў. Дп Патріа поастрў есте астъзі пвнктвл чел маї de кънетеніе дп політікъ dimiciонареа канцеларівлвї вngвреск Бар. Ваї шї a Міністрвлвї фъръ портфоіў Сечен шї депвтіреа Коптелвї Форгачі Локоцііторівлвї Бохетіеї de Канцеларіў авлік вngвреск. Кавса demiciонърії есте ачеea, къ Дмпъратвл пв a прімітў проектвл de респвнсў че лаў фъкътў бърбаціі вngърешті ла adреса dietеї, чі пе ачела проектат de міністрії цермані. Ne врънd даръ Бар. Ваї a контрасігна ачеста шї аў dat dimiciвнea че са шї пріміт. Конт. Форгачі a контрасігнатў рескріптвл аша прекът a фостў проектатў de Міністрії цермані, шї вреа съ слобоadъ ўн чіркваріў кътръ сънпремїї Комиці пофтіndвї ла конлъкрареа конституціоналъ, декларънdвсе дпсвшї къ ел ва лъкра неатърнат, націонал шї конституціонал.

Кънпрінсвл рескріптвлвї са чітіт лънї дп dietъ шї есте dвнъ Herm. Zeit. вртъторіў: Релаціа Вngарієї кътръ статвл дптрегў есте de треї сўте de ani дп фаптъ шї леціўіть вnie реалъ дп афачеріле de ресвелў, фінанце шї стрвіне. Ла рестітвіреа конституціўнеї a требвітў съ се іа прівіінцъ ла печесітатеа дптрегвлвї стат конституціонал. Indепendінца адміністраціўнеї інтерне a Вngарієї пв се періклітézъ прін леціле фвndamентале новъ, чі дптъреште. Леціле din 48, de шї дп парте дптъріте, пв пот din алта парте се афле дптраре дп diплома інавгвралъ, пентрў къ еле стаў дп контра зічере кў леціле фвndamентале. Dieta се провокъ: ла ревісіа ачесторў лецї; ла трімітереа сенатвлвї імперіал кў ачеea лвare аміnte, къ дп dекврсвл лвї Авгвст вор вені дпnаінте фінанцеле; ла дпцелецереа кў dieta Кроаціеї асвпра релаціўлорў еї кътръ Вngаріа; ла лъкрареа вnеї лецї пентрў асігврареа лімбелорў націонале шї десволтареа тътврор локвіторілорў нетаціарі аї Вngарієї; Вnіа Apdealвлвї кў Вngаріа пв се пóте дпfііnца дп пресент; релаціўнеле сербещї съ се регвлезе пе база конклъсівнелор конгресвлвї націонал. Хрісов de абdікаціўне din партea Дмпъратвлвї Ferdinand пв се поате da de izноавъ, къчї дп еспресівнea тътврърў сввт Дмпъръція австріакъ вніте лор регатврї се дпцелеце шї Вngаріа. Се промите амнестіе пентрў фестівітъціле de дпкоронаре.

Дп каса de жос са асквлтат чітіреа рескріптвлвї кў ліпіште, ла пасацеле че аміntеаў diплома din Октом. шї патента din Феврварie се авzea свnете de стъnга. Са конкеіат: съ се тіпъреаскъ рескріптвлў шї съ се цінъ o конферінцъ, дп каре съ се хотъраскъ чea маї de апроапе зі пентрў шедінцъ. —

Дп Каса de сус са чітітў рескріптвлў дп чea маї маре ліпіште; магнацї аў фостў пвцінї de фацъ.

— Асвпра рецелвї Борвсіеї са дптъмплатў дп 2 Іюліў вn атентат. Мергвndў рецеле, каре се афла дп Baden Baden кў амвасadорвл съў de аколо пе ла 8 óре dimineaца ла прінвларе кътръ Ліхтентал, a вrmatў дп вечінътате o есплосівне. Рецеле фъкъ o мішкаре кў мъna кътръ капў шї се дптоарсъ, пв departe ста вn тіпър. Амвасadорвлў терсъ обліў кътръ dжпсвлў длў дптребъ чіне a пвшкат? еў, асвпра кві? асвпра рецелвї, іатъ ам лъпъdат пістолвл дп іаръ. Глонцвлў a трекът прін гвлервл рокелвї чева костіш дп партea стъпгъ a грътазвлвї a рвнт пвцінтелў din кравать шї a лъсатў o контвзівне кў сцілацїі de сънце. Дптралтеле рецеле се афлъ вine. Вчігторівлў есте фііvл Консіліарівлвї de стат din Odeca, длў кіемъ Оскар Бекер. 21 de анї шї стvdiazъ дп Лінска. Мотівл атентатвлвї, прекътў дпсвшї a мъртврісітў, ла скріс дп портфоівл съў: Ел пв цine пре рецеле Првсіеї, пе карe ел алтмінтрілe дл стimeazъ, de дестоінік, a съвършіі проблета Церманіеї; шї de ачеea a кцетат съл отоаръ, ка съ вінъ алтвл. Аў тріміс делок тоцї потентацїі ферічітърі пентрў скънареа Маіестъцїі Сале din перікvл.

Вніверсітатea Съсеаскъ дп Сібіїў.

Дп шедінца de съмвътъ ($^{8}/_{20}$ Івл.) вені пвінте проіектвл despre статвл персонал шї сараліал шї dвнъ мвлте десватері се отънаръ десватериле дечізътоаре пънъ съмвъта вiitoare. Dвнъ ачеea вені ла рънdў аша пвтітвл вотў сенарат алў D. Папў. Ачеста се скvлъ шї фъкъ ніште обсервърі асвпра десватерілорў че саў фостў фъкътў маї наінте асвпра вотвлвї дптрвn топ пътрвнзъторіў шї вій, карe Sieb. Bote вреа съ'л пвтеаскъ ірітат. Ачеаста dedъ апсъ D. Preside a рвга пе депвтацї, съ се moderézъ din кътў се поате дп рефлексівнеле сале, de шї топвл D. Попў ар фі фост чеваш провокъторіў. Се скоалъ депвтатвлў Вагнер шї зіче ёръш дптрвn топў дествл de аспрв, къ ла аша вот сенарат есте маї вine a респвnde кў тъчере. Dвнъ ачеea се ръdікъ деп. Гвл шї цine o кввънтаре дествлў de лвнгъ, дп карe de шї a adъcў вnele фапте din пвнктў de вedere съсеск поате дndествлітоаре, dap din пвнтў de вedere ромънеск пічі декът, кввънтареа лвї a фостў алтфеліў moderatъ шї дмпъчівітоаре. Вомў вені ла атънdое ачесте.

Лвнї дп $^{10}/_{22}$ Івл. вені ла десватере дпfііnцarea вnвї тріввнал апелаторіў дп фвndвлў реціў, акървї статвт са десвътътў din §. дп §. дпсъ пв са съвършітў пънъ дп zioa вртътоаре, вnde ca прімітў per maiora аша прекът a фост проектат.

Restaurarea Albei Superióre.

ca Indreptare a descrieri subscrise de Toma Danasie.

(Urmare.)

In 25 Aprilie, dupa sevirsirea cultului Ddescu, mai antei in Capella Catholica-ca Besericá religiunei Monarchului — apoi incei Romanu, care era ndesuita de romani, — am descis sedintia Comitatului in o cuventare mai antei in limba magyara — dupa indigitarea rescriptului Imparatescu din 21 December 1860, apoi in limba romana si germana, si aciasta la respicatá pofta a fratiloru sasi — propo-

nand dupa aciasta de afacerea dili alegerea Comitetului si denumind pentru suscinerea ordinei patru officiali doi unguri, doi romani — au pledat pentru interessele magyare Sebesi István, pertru cele secuesti Domokos Laszló, Georgie Romanu pentru interesele natiuni Romaná, si in urmá — misa pare Gos, pentru sasi, — unguri fireste pe langa legile din 48, Romani in contra si pe langa Diploma, — fara ca se fie formulat unu sau altu vre un projectu pentru Constituirea Comitetului, — pe temeiul descoperirilor, care tóte era basate pe „egala indreptatire "si primite de popor, ce era in numer mult mai mare decatu cei cu „Atilá," — cu enthusium', si vedindu ca cuventarile cele insufletite, si in privintia natio„nalitatiloru de altmintrelea fórte interesante si pon„dorósa, din lipsa formulatiuni unui projectu nu vor „se aiba capetú, am formulat insumi projectulu Co„mitetului de 130 membri motivendulu prin argu„mente, d'in care dupa Logica nationalitatiloru, ca „unui principu caruia se inchinei adi Europa, se ur„médie: cu aceia ce precineste o naciuna in favoa„rea sua peste toate, respectendie si la alti, — unele „din argumentele melo leau reprodus si Toma Da„nasie, iara celelalte acarora meduha au fos u: „ca „pelanga principiulu si Interessu nationalitati exista „un numer mare de Interesse politice, care nu e „ertat ale ignora nici chiar atunci candu la privirea „cei din tai neam vede cam straini catra ielle, „daca altmintrelle sunt destoinice a le folosi spre re„alizarea bunei intielegeri, — cumca cuventul de „care sau folosit D. Georgie Romanu ca adeca: „unguri vor fi in majoritate" nu e „corectu" de ora ce „ar starni suspiciune ca alti voescu a deveni la ma„joritate, — ca principiulu nationalitati ca unul a „veaculuí in care traimu, nu se mai pote supremi„dia prin Iurisdicti, — ca totusi Comitetulu com„pus dupa projectul meu cuprinde insina elemente „care vigiadie a supra interesselor nationale, si sunt „intocma de tari a infrunta abusurile, — ca valorea „interna nu se poate suplini prin numer ci poate fi „ajutata prin conducatori buni, — si ca nu e bine „a fi cu ne incredere catra amorea de dreptate," care e condicionata de cultura, si ca aciasta trebue se o pretuimu chiara si la straini, — aceste le retace Toma Danasie, precum si aceie, ca Domnu Georgie Romanu la acestea au respunsu in termini respicati: „asai acum sum multiemitu cu compunerea Comite„tului dupa cum sau propus," — dupa aciasta amu numit comissiunea sub presidiulu Dlui Prota Gezsá, care au alesu membri Comitetului din partea romana, — celealalte naciuni au remasu pe langa membri propusi de Conferentia praeliminaria, — asa sau inchisu congregatiunea Comitatului in ordinea cei mai buna, si spre multiemirea tuturoru, fara se fie fostu vorba de proteste. —

Domnu Comite Haller, dupa cum se vede chiar din vorbele reprodusa de T. Danasie au reimpins in termini moderati, ne dreptaté ce au facut D. Romanu magyariloru invinuindui ca vreu suprematie, si trebue in Interessul adeverului se marturisescu, cá pasagiulu din cuventarea mea: „unguri nu potu se „voiasca suprematie asupra suroriloru naciuni chiar „nici atunci, candu ar sci ca cu preciu acesta saru „redobindi privilegiurile," — lau aplaudat unguri cu nespuse placere, — inse T. Danasie refereadie numai dupa soptiu, si eu me aflu indreptacit a da de minciuna ca dóra D. protá Gezsá sar fi apropiat de scaunulu presidiulu impins de spinare de Korteskedesi unguri si ar fi dechiarat cu gura de jumatate incetu, de mai nul audei, cum ca elu si fiulu seu ar fi multiemit cu 50 romani in Comitetu de aciasta nu au fostu lipsa cum sau aretat mai insus, — venerabilu prota sau apropiat in adeveru dupa ce lam designat de Præside a Comissiuni alegatóre, pentru primirea

acestui mandat, si ca se scie instructiunea, ce isa si datu in audiul publicului, pentru alta nimic — si T. Danasie daca nu au putut audi ce au vorbit D. protá nau lucrat dreptu clevetind numai dupa sopté reutacioase. — Scena ce se scrie ca sar fi intamplat intra Nicolae Farcas si prota Gezsá, Dumnealor vor sci de sau intamplat, — eu am auditu de o Scena mai „urita“ ce isar fi intamplatu altuia — ci aciasta fiindu o intamplare privata, asa dicandu extra muros, nu o bagu in aciasta recensiune, precum nici ceialalta nu sar fi tinut de recensiunea lui Danasie. —

In sedinti'a Comitetului din 26 Aprilie dupa verificarea protocolului, si dupa ovaciunea ce se dice ca i sar fi facut D. Romanu — care eu inse nu leam vediut, nu leam audit — sau statorit salarele deregatorilor pe langa apriatá suscinere de dreptu a redica salarele dupa cum va pofti timpu, sau cetit Instructiunea pentru deregatori, care inse nu sau primit; — dupa aciasta luandu la mana Lista Candidatilor in care D. Romanu nu fignra de föbiréu, ci de subcomite, si nici aici primo loco ci dupa Somogyi care e unul dintre cei mai batrini deregatori din cei din nainte de 48, — am propus de Jude primariu pe Comitele Haller candidatul romanilor, (?!) — dupa primirea enthusiastica. amu propus tot pentru acelu cercu de v. Comite pe Georgie Romanu, primit fórte bine, — aici au observat D. Romanu ca nu sau tinut rindu, ca fiindu doi judi primariu, ar fi trebuit candidati Judi amindoi, apoi a trece la candidati v. Comitilor, — fiindu eu prin aciasta provocat, iam respuns, ca nu e in contra legi a restaura dupa cercuri, — si cumca dreptul propunerei e a Præsidiului, — de care mam folosit acum chiar in favoré Dlui Romanu proponendul cu inapoieré lui Somogyi, care era candidat inaintea lui. — Romanu au luatu jara cuvent', ca nu e multiemitu cu salariu de 600 fl. si dupa ce i sa votat 200 fl. ad personam, au poftit se i se mai dee duo sute, argumentund, dupa cum scrie si Danasie ca dinsul cu privintia la salariulu cel trage dela statu nu poate aduce jertfa mai mare &. &. etc. acum iau respuns uni dintra unguri — ce e dreptu cu indignaciune aruncandui in ochi ca dinsul cauta mult mai mult „Interessele private materiale decat „Interessu national,“ sau disgustat mai multi, si la propunerea Dlui Grofu Haller Iosef acum isa denegat si cele duo sute votate mai naînte. — Romanu fiindu in mica departare de mine si vedindu dupa parerea mea ca declaraciunea facuta nu iau serbit de onóre, iam disu fratieste: „frate Romanu cum poti Dtua vorbi asa ceva,“ aici amu disu aciasta, si nu unde voeste Danasie, — provocandu sedintia la ordine am poftit inca odata si mai preurma pe Romanu se dechiare apriat primeste postu de v. Comite au ba? romani au strigat se primeasca inse Romanu au disu ca remane staternicu, si nu primesce, — restaurarea sau sevirsit peste tot prin propunere in limb'a romana, si prin aclamarea din partea Comitetului, buna si helyes incat tisa parea ca ar fi cuprins terainu restaurari numei romani. — nici cei mai mica ansa nu sau datu, de a submita vreon post la votisare, ca totusi ce face de cumva ar fi fost dreptu, ca sar fi poftit se se candidedie Romanu de Jude primariu. (Va urma.)

De сѣв Піатра Краіві. 8 Іюніе 1861.
(Дпкеере.)

Фаіметле ачестеа прекът де дпфіорътоаре, пре атъта де дпнегрітоаре де Карактерѣлѣ пачівні Ромъне, се дъ кѣ сокотеала вѣпъ, кѣтѣ къ леарѣ фі фабрікатѣ вп маіеарѣ din Крікъѣ каре in анѣл 1857. фѣ алесѣ de Жѣde Котѣпалѣ, de алтпнтрелеа отѣ вшорѣ дп тоате, дпсе прin пеште ворве дѣлчі даръ віклене, 'шї къштігъ попѣларітате — Ромъпіі поштрії дпсе саѣ фостѣ вітатѣ кѣткъ din Скаіѣ пѣ поці кѣлеце Стокіпе, ші кѣт къ din ..... Ачест'а дѣпъ че лѣа атъпъ окъртѣіреа сатѣлві Крікаѣ, ешї пъѣвчі къ дъпсѣлѣ есте акѣтѣ тотѣ, дпчепѣ а тъпка, а вea ect. пептрѣ къ Ротъпіі поштрі 'і дѣчea банї дп тоате зілеле — дпсе фііпдѣ къ отѣлѣ дп вѣібатѣ 'шї вїта de съръчіе ші de лінсъ, дпчепѣ мі асе катѣ сѣтеці, — сѣтеціа вezї піпе траце дѣпъ піпе пепъсаре de алціі, дпчепѣ а трята кѣ Ромъпі поштрі кат дѣпъ datina din nainte de 48. кѣ дрептѣлѣ пѣтпѣлві, алѣ пътпії, ші алѣ алвпѣлві — даръ о рътате траце дѣпъ піпе ші алтъ рътате — дпчепѣ а скріе дп къртічелеле Ромъпілорѣ челе de контрівѣціѣпе фалсіфікаціѣпі, дп локѣ de 2 фл. пѣтаї 1 фл. ect. — дпчепѣ таї дпколо a decside дрѣтѣ ла фъръделеці; ші ка антіспе котѣпалѣ dede вое a ce ціпé поантеа шезъторі de фечіорі ші фете пептрѣ пеште скърпаве інтересе — дпсе пѣ-шї сфърші ачі рътатеа, чі ка се арете къ дъпсѣлѣ фііпдѣ Маціарѣ пѣ вре се респектеze пітіка че пѣ е тъгіарів, се дпкѣметъ съ ватеме baza ші съпцепіа Дѣміпечілорѣ ші a Празпічелорѣ Ромъпешті, — дъпдѣ дintр'о парте вое словодъ, din алта сілпдѣ пе Ромъпі ка съ лѣкре Дѣміпека ші дп Сербъторі легате, петрѣ каре волпічії пе леціѣіте, фѣ дпсе din партеа авкторітъці Бісерічешті арътат ла Дрегъторіа політікъ, каре дѣпъ дескоперіреа din $^{6}/_{10}$ 1858. Npo 3498 лаѣ ші педепсітѣ кѣ педеапсъ бапалъ. — Дп ѣрта атъторѣ пелеціѣірі ші есчесѣрі, Ромъпії поштрії din Крікъѣ сътъї de дъпсѣл ка de чépa чіórei, 'лѣ депѣсере.

— Ачеаста депѣпере мерітатъ a лѣї фііпдѣ амепіцатѣ ші de Перчепторѣлѣ de контрівѣціѣпе кѣ есекѣціа; каре саѣ ші фъкътѣ: се пресѣпѣпе къ лар фі адѣсѣ ла слъвічіѣпе кътѣ дшї пропѣсе ка дпсѣшї кѣ пагѣба са съ 'шї версе вепіпѣлѣ спѣркатеї ресѣпърї асѣпра Крікоапілорѣ дпферъпдѣї de реакціонарі ші револтапці, бъгпндѣ тотѣ deodatъ ші дп вецїї маціарі ѣп третѣ аша таре, шї кѣ атъта пагѣбъ дппресѣпатѣ, песокотіпдѣ пічї ачеea къ дъпсѣлѣ таї кѣ сатъ шаѣ ціпят фатілія din жафѣріле Ромъпілорѣ din Крікъѣ, дпсе ашаї отѣлѣ петѣдъміторіѣ, ші стъпжпітѣ de патіma ръсѣпърії. — Ромъпіі din Крікъѣ даръ in ѣрта ачесторѣ фѣіме ші мінчіѣпї гоале есѣ дпферапі кѣ пътеле de реакціонарі, хоцї, тълхарі, тѣрѣъторі de паче тогта ші дп впеле локърі вnde ар тревві се domneaскъ ѣп дѣх дппъчіѣіторіѣ ші лініштітѣ. — Еї сърачії паре къ съптѣ таї пъкътошї de кътѣ тоцї оаменії, къчї пе врѣндѣ a рекѣпоаште пе Апплоіаціі ачеіа ла акърора алецере еї саѣ пічї de кътѣ, саѣ пѣ de депліпѣ аѣ лѣатѣ парте de леціѣіці, de ші ла провокареа Комітелві сѣпретѣ шаѣ датѣ дп скрісѣ пъреріле лорѣ, тотъшї акѣтѣ дп тоате зілеле съптѣ чітаці къте 13—14 інші дп Аіѣдѣ ла Канчеларіа Комітатълві, вnde фіindѣ терорісаці кѣ ровіе de 4-5. анї дѣпъ кѣт сиѣпѣ еї, ва ші дпкіші дп темніцъ, ле іаѣ ла протоколѣ ръспѣпсъріле лорѣ — пагѣба дпсъ таре къ дѣпъ кѣтѣ спѣп еї пѣтаї къте 3-4. се потѣ лѣа дптро zi, ші аша чеіалалці кавтъ се ретъпъ пъпъ дп zioa ѣрмътоаре, ші флътепzї, даръ дптр'о време, дела каре атерпъ храпа, ші ачелві таї серекціѣ отѣ de преете апѣлѣ дптрегѣ. — E міраре de констанціа челорѣ че саѣ лѣатѣ пъп акѣтѣ ла протокол, еї пе лънгъ тот терроріствлѣ, сѣпт ресолці a сѣфері орї че, тогта ка ші Сфінції, дп вретеа пъгъністтвлві — Doamne кавтъ din Черіѣ ші вezї!

Dieta Ungariei. Casa magnatiloru Cs. Publicului cetitoriu 'i este cunoscut acuma cumca Patriarculu si Episcopii serbesci si-au escusatu neinfatiosiarea la Dieta cu aceea, ca clerulu orthodossu inca n'are locu cuviinciosu in Cas'a magnatiloru, in catu pan'acuma ei aru trebui se séda la o mésa separata la spatele Comitiloru supremi de o parte, tocma ca si cumu aru fi cuprinsi de vro boala lipicioasa, pretindu deci ca loru se li se dee locu intre cei r. cath. dupa tempulu santirei. Epistolele acestea sau transpusu la comisiunea verificatoare pentru opiniune. Comisiunea aceast'a, dupa ce reproba espresiunea vatematoare a Patriarhului serbescu, 'si da opiniunea intr'acolo: ca „nu vede nici o impedecare intr'acea, ca in linea celorulalte demnitati preotiesci a tierei, se se asigneze si barbatiloru de frunte a clerului g. n. u. unu locu amesuratu starei loru, decumva se vor infatiosaia.“ (Az igazoló bizottmány nem lát semni akadályt abban: hogy az ország többi papi főméltóságai során a. g. n. e. egyház főpapi egyéneinek is megjelenésök esetére alásukhoz illő hely jelöltessik ki.)

In siedinti'a d'in 25 Iuniu venindu tréb'a ast'a la desbatere Arhiepiscopulu Lonovits aretandu ca dupa dreptulu istoricu nu potu avé dreptu Episcopii g. n. u. cá se cuprindia locu intra cei catolici dupa datulu santirei cum pretinsesera, dice ca se convoiesce la aceea cá loru se li-se asigneze unu locu cuviinciosu, in Cas'a magnatiioru, inse cuvintele „a kath. főpapi méltóságok során“ se se lase afara din opiniunea comisiunei. Propune mai departe — si propunerea i-se primesce — cumca nainte de a se decide definitivu in caus'a aceast'a se li se concéda prelatîloru Catolici a tiené o conferintia, si crede ca Cas'a magnatiloru va fi multiumita cu opiniunea ce-si voru dá ei in asta privintia. —

Il. D Sig. Popu dice, ca e aci timpulu acuma candu parietele despartitoriu dintre beserica si beserica aru trebui derimatu, si poftesce cá camer'a se dechiare, cum ca vulnerele trecutului suntu vindecate prin aceea, ca prelatiloru n. u. li se da locu naintea Comitiloru supremi, de locu dupa baronii liberi (zászlós urak) ect. intrebarea dara se amana pana dupa opiniunea Episcopiloru Catholici.

In 1 Iul. 'si si dedera episcopii catholici opiniunea loru prin Lonovits, care poftesce ca cuvintele „in line'a celor lalti prelati“ se se intieléga, ca „prelatiloru g. n. u. se li se asigneze locu in scamni'a a dou'a din line'a d'anteiu“ (a. g. n. e. főpapoknak az első-soru második patban jelöltessék ki ülőhely) adeca nu amestecati pri'ntre densii dupa datulu santirei, — ci érasi despartiti, cu aceea deosebire numai, ca totu intr'o linea cu densii, in scamni'a d'anteiu.

Pe Il. D. Gojdu nu-lu multiumesce acésta, ci elu poftesce se se implinésca dorinti'a Patriarhului si Episcopiloru serbesci asia cum au esprimatu-o ei in plansorile ce le au tramisu la dieta, — care vorbire fiindu ca gazetele de aici au publicatu-o numai in estractu, si-au elasatu cateva punte interesante o comunicamu aci in tóta estinderea s'a. Dice deci Dlu Gozdu:

„Metropolitulu d'in Carlovetiu in epistol'a s'a tramisa Il. Camere se plange mai eu seama pentr'aceea, ca pe seam'a Metropolitului si a Episcopiloru orthodossi sa asignatu unu locu separatu in Camer'a magnatiloru, ca si cum ei aru fi cuprinsi de ceva morbu lipiciosu, si acestea le-a predatu intr'unu modu vatematoriu, ce a trasu dupa sine reprobarea Il. Camere; Escellenti'a Sa D. Archiepiscopu (Lonovits) dice cumca prelatiloru g. n. u. li se da un locu foarte onorificu fatia (vis-a-vis) de Comitii Supr. ereditari in scamni'a anteia. Aceea e dreptu ca loculu acest'a e foarte onorificu, de óre ce nu esiste locu in camer'a acést'a care i-aru fi spre rusine cuiva; inse totusi e unu locu separatu, si pri'n ast'a se vede a fi justijicata plansórea Metropolitului din Carlovetiu.

Il. Cam. a Magn! Noi traimu in epoc'a indreptatirei egale si a infratirei! si natiunea Magiara in gur'a mare si-le dechiára aceste

principii de ale sale, eara candu aru trebui se le realiseze, se le aplice in viétia, tocma aceea clasa dovedesce o mai mare asma (szükkeblüség, Engbrüstigkeit) care dupa chiamarea sa a indatinatu a propagá egalitatea, (clerulu) macarca dieu! mai ieftina egalitate, mai ieftina fratietate decatu acést'a nu poti afla, ca-ei nu consta din alta, decatu ca prelatii se siéda la olalta fratiesce. Sal'a de acumu e cea mai provisorissima *). si decumva vomu avé sala permanenta, locurile érasi se voru schimba, si procesulu de canapea nu va mai avé capetu, macaruca nu trebue se uitam, ca din 1792. pana in diu'a de astadi nu-si mai potu lua diet'a tempu ca se otarésca odata definitivu loculu unde au se siéda prelatii orthodossi. Eu dara primescu testulu Comisiunei (ar. cath. egyházi Méltóságok során) inse numai cu acelu intielesu cá dandu anteietatea ce-i compete Primatelui cá unui Prelatu Principe alu tierei Metropoliti orthodossi se cuprindia locu intre Metropolitii r. c. si Episcopii ortoh. intre Episcopii r. c. dupa tempul santîrei loru fara privire la confesiune (o murmurare doveditóre de neplacere). Demnitatile besericesci r. c. provocanduse la drepturile sale istorice, partinescu separarea; cu dau totu respectulu drepturiloru istorice, inse tempulu prerogativeloru (elöjogok) istorice a trecutu, si pentru aceea testulu comisiunei numai in intielesulu ce i-lu daduiu eu 'lu primescu.

Contele Barkóczy (cunoscutu d'in Consiliulu Imperialu de anu) ne pricepandu séu dóra ne vrendu a pricepe pe Dlu Gojdu, si confundandu „historicus elöjógok cu historicus jogok, se scóla iritatu, si intr'unu tonu arogantu si inversiunatu (ce-lu caracteriséza) apera dreptulu istoricu in contra Dlu Gojdu, admoneandulu cá se nu atace dreptulu istoricu, ca-ci numai pe bas'a acestui dreptu se potu ei acum consultá despre trebile tierei.

D. Gojdu 'i respunde: eu vedu ca Esc. Ta nu mai priceputu, eu n'amu atacatu, ci din contra amu dîsu ca respectezu dreptu'u istoricu, inse amu dîsu ca tempulu prerogativeloru istorice a trecutu acuma, si acést'a o repetezu de nou ca-ci decumva tóte clasele din cas'a acést'a s'aru inclescá asia martîsiu de prerogativele sale, cà Demnitatile r. c. besericesci, atunci eu n'asiu poté avé acea norocire innalta, cá se siedu si se iéu parte aici in consultari.

A mai vorbitu si Primatele totu in intielesulu lui Lonovits, si in fine poftinduse d'in tóte partile pastrarea testului asia cum e; Presiedintele a enunciatu decisiunea: cumca majoritatea e pe langa aceea, cá priminduse opiniunea comisiunei verificatóre, presidiulu are se o esecuteze.“ „Prelatiloru g. n. u. li se va asigná unu locu amesuratu starei loru in line'a celorlalti prelati besericesci“ (A többség abban nyugszikmeg, hogy az igazoló bizattmány veleménye elfogadtatván, végrehajtasával az elnöhség bizando meg. — A g. n. e. föpapoknak ha megjelennek a többbi egyházi förendek során fog állásukhoz méltó hely kijelöltetni). — Nu se primi dara neci modificarea lui Lonovits neci esplicarea lui Gojdu; si totusi in protocolu se introduse falsu cu modificarea lui Lonovits, ca-ci in siedinti'a din 6 Iul. cetinduse pentru legalisare protocolulu siedintiei din 1. Iul. acest'a esplica cuventulu „Során“ ca: „prelatîloru g. n. u. li-se va da locu vis-a-vis cu Comitii supremi, in scamni'a adouain line'a d'anteia“ „a g. n. e. föpapoknak, a föispanokkal szemközt, az elsö-sorú, masodik pad fog àtengedtetni:“) Acést'a eara dede ansa de o cérta. Teleki, Gojdu, Sig. Pap. Rudics vorbira pe langa pastrarea testului comisiunei asia cum s'a primitu in siedinti'a d'in 1 Iul. ear Lonovits, Danielik, Andrasy, s. a. pe langa pastrarea protocolului (falsificatu) si in fine votisanduse, protocolulu falsificatu capeta majoritate (frumósa apucatura parlamentara!). Asiadara, Metropolitulu si Episcopii orthodossi decumva voru vení, voru capatá locu in scamni'a anteia in asia numit'a dou'a parte (de catra usia) (Catholicii suntu in partea de catra presiedinte).

Ill. DD. Manu si Sig. Papu au propusu cá se se chiame la dieta si Escelentiile Sale Metropolitulu Siulutiu si Eppulu b. de Siagun'a ca episcopii „Partiumuriloru,“ — s'a opususu eppulu Fagarasy cu dreptulu loru istoricu, inse s'a predatu tréb'a la Comisiunea verificatóre.

*) Cas'a Magnatiloru 'si tiene siedintiele in sal'a sotietatii Lloyd.

Casa ablegatiloru — (Urmare.)

Cs. Candu dîcu ca Ablegatii romani tienu Conferintie, se intielege de sine cumca DD. Iura, Murgu, Pap Iános si anca durere — neci Bic'a nu iéu parte. Iura n'a fostu neci la un'a Coferintia, neci n'a datu semnu pana acuma ca e romanu, se 'lu lasamu dara cu Ddieu acolo unde-lu trage anim'a ce se fugimu dupa carulu care nu ne ascépta? de Dlui deci neci ca mai facemu vorba in viitoriu ca de romanu. — Murgu, — Dlui nu afla altu romanu asemene sie-si, numai senguru e romanu si patriotu adeveratu, cesti-alalti toti suntu cumperati de Raiaciciu si de Reactiune. — Pap Iános, — Dlui póte ca-i deróga a se insotî cu cialalti eblegati romani, cei lalti póte ca nu suntu asia „homines ad alta nati“ ca dlui; nu potu fi toti asia norocosi ca se amble cu Föispanii de bratie prin Pest'a, si cu Contele Károlyi in equipagiu cá d-lui, afara de aceea mai fabrichéza si nesce brosiuri romanesci pentru Föispanulu Haller (depositulu e la Com. supr. alu Biharei, si numai de aci se espeduezu in „Tiera (si la ómenii) lui Pap Iános“) cu cari érasi e ocupatu, si mai scielu si Ddieu ce lucruri urgente va fi avendu ce-lu impedeca dela cercetarea Conferintieloru romane. — Din Bic'a protopopulu Crisiului, — cu parere de reu intielegu cumca pe D-lui la'ru fi superatu observatiunea ce i se facuse in unu N-ru trecutu alu Telegrafului, cumca adeca: „intr'o conferintia spariandu-se de ultraismulu celoru lalti romani, de atunci nu a mai venitu la Conferintie.“ — Póte ca se nu fia ast'a dara Caus'a adeverata, póte ca Dta se fi glumitu candu te-ai esprimatu ca cei lalti suntu „ultristi“ (terminulu Dlui Bic'a). — Ei bine! nu-i ast'a dara caus'a, spunene Dta deci, ce e caus'a adeverata? ca noi de atunci candu te esprimasi cá mai susu, nu mai avemu onóre a te vedé in conferintie. De cumva dara intr'adeveru un „principiu“ e caus'a, si D-t'a nu mi-o descoperi, noi d'in catu cunóscemu impregiurarile, cata se dicemu ca: interesulu materialu te conduce ca preotu vei fi cunoscandu, sentinti'a Mantuitoriului: „Nime nu póte servi la doi Domni“ si totusi voesci se dovedesci ca Dta poti, — Dta voesci se fii totodata si Protopopu in Orade, si Ablegatu in Past'a, séu esti numai Protopopu, éra Ablegati'a o considerezi de o accidentia de 183 fl. 50 xr. la luna, — ca-ci dieu! noi de unu tempu in cóce numai atunci te vedemu pe aici cam candu au datina ablegatii a se duce cu cuetantiele la Cassa. . . . . si in tempulu mai nou, abia fusesi in Pest'a 2-3 dîle, si in momentulu acest'a éra esti in Orade. Ei! apoi se me ierti Domnule! dar' confidinti'a alegatoriloru Dtale aru meritá mai multu respectu, — natiunea pretinde — si cu totu dreptulu — cá acel'a, care primesce sarcin'a acésta grea asuprasi, se o si pórte conscientiosu si cu tóta devotiunea. Vina Dta si vedi pe cesti-alalti barbati bravi romani cumu asuda dî si nópte pentru caus'a nationala, cumu vinu altii ómeni carunti si in stari innalte din Buda la conferintia in Pest'a, se svatuescu tóta diu'a, si mergu nóptea acasa, atunci candu Dta-ti faci comotiune prin Protopopiatu; séu decumva cineva scie nainte ca nu-si vá poté implini chiemarea cumu se cade, nu o primésca, lase pe altulu, — ca-ci dóra mai suntu in Biharea si alti romani harnici nu numai Protopopii.

Сівіїў 2 Іюніў. Ан Нрал 26 алў „Телеграфалві Roman“, четіў о Кореспондінцъ д-то Съліще 25 Іюніў а. к. каре мъ сілеште де ші фъръ воіа mea а пъші ан пъблікў кў ын ръспънсў скъртў ръгъндъвъ алў прімі ан Ціврпалалў Domnitале.

Кореспондінтеле din Съліште? — ашї еспімъ антъіў бъкъріа, пентръ алецереа mea de Сенаторў, апоі ашї дъ деклараціа са антраколо, къ ын мъ ворў рекъноаште ка Інспекторў алў лорў пелъндў парте ромъні ла алецеареа mea. — Ла чea din тъіў лі трімітў ші еў о мълцъмітъ патріотікъ, дар ла чea din ъртъ мъ вădў сіліт а зіче: къ деклараціа дъпсалві пъмаї атънчі арў фі авътў валоаре ан пъблікў, кънdў еў ші тоцї ромъні din Скаонълў Сібіълві амў фі піште петерніч ан Ісраіл, не фіндў ансъ, даў кў сокотеала, кореспондінтеле аў ърътў пъмаї съ се фълеаскъ кў ачаіа че е антре ромъні Скаонълві ачестъіа de овште штіътў. — Домнъле! нічі одатъ, маі пъцін ан тъмпалў de фацъ мамў андоітў ан статорнічіа карактерълві ромъпілорў, ші аша ашї мъртърісъскў къ е ын pidikълў de атъ фаче аттентў ла ын че, міе бine кънoскътў. —

Din че Ісворў стіе D. Кореспондінте къ еў ашіў фі бazатў деклараціа mea пентръ прімірea Постълві de Сенаторў не мотівеле de cine ашпірате, пъ стіў; тръбъе ашсъ съ мъртърісъскў къ D. Кореспондінте есте ан рътъчіре, ші ачела каре ілеаў шопотітў ла вреке, е плінў de патімъ, дакъ mamў декларатў ашпаінтea кънва пентръ прімire, ачeаста ат басато не конкълсъл адънърі націонале (?) din Іанъаріе а. к. ан Сібіў цінъте, ші не есемплеле че аў ърматў дънъ ачестў конкълсъ, карі піле даў ачеї Domnі din діверсъ пърцї, карі тотў сътў acemineа сістемъ (каре ан адевър ші de чea маї мікъ ътвръ a конституцівнеї е ліпсітъ) фіндў алешї, аў прімітў. — Доаръ D. Кореспондінте! пъвеї лега Постълателе ромъпілорў de персоане, зікъндў: „ка съ прекалкълезў бine че факў,“ доаръ пъвеї стерце не тоцї ромъпії карії аў прімітў Постърї дънъ сістема сасў атінсъ, din ліста ромъпілорў, дъ зічї: „пълў вотў рекъноаште de ромъпў,“ даръ дакъ кътва аї фі тотъшї de пъререа ачeаста, аї фаче чea маї маре бънътате, ба токта аї ашпліні о даторіе de патріот, кънdў аї докътепта пъререа Domniітале, ка аша ан касъл din ъртъ съ потў рътъмнea ромъпў кътў вреаў съ фіў, іаръ ан касълў din тъіў съ потў зіче кў Павел Апостолълў: Пофтескў а фі деспърцітў ші de Хс. пентръ фрацїі меї, ші рădеле теле дънъ Трънў.

Петръ Рошка.

Adpeca Komънei din Поплака къtръ Еселенція Са, Дл Ценералў Kommandante ал Ардеалълві Конте de Монтеново.

Die jüngsten Ereigniße in der Ortsgemeinde Poplaka haben dieselben in die Augen Euerer Erellenz in einem Lichte erscheinen laſſen, welches für ſämmtliche Inſaſſen der Gemeinde und inſonderheit für diejenigen unter ihnen, welche die Gemeinde zu vertretten berufen ſind, nichts weniger als günſtig genannt werden kann. Euer Erellenz haben ſich veranlaßt gefunden, eine anſehnliche Militärmacht zu entſenden, um uns wegen bethätigter Widerſpänſtigkeit zur Ruhe zu bringen und zum Gehorſam zurückzuführen. —

Die Mittel, welche Euer Erellenz anzuwenden für nöthig erachteten, ſind ſo groß, daß wir darnach die Größe des uns zugemutheten Verbrechens bemeſſen können.

Die erhabene und einflußreiche Stellung, welche Euer Erellenz in unſerem Lande einnehmen, ſowie anderſeits das Bewußtſein unſerer loyalsten Geſinnungen gegen das Allerhöchſte angeſtamte Herrſcherhaus, ſo wie der ſeit jeher von uns geübte Gehorſam gegen die Verfügungen der hohen Regierung und ihrer Organe, — ermuthigt uns vor das Antlitz Eurer Erellenz zu treten, und die Verſicherung unſerer lojalſten Unterthanentreue für Seine Majestaet unſern glorreichen Herrſcher ehrfurchtsvoll darzubringen. —

Wir verkeunen nicht und ſehen es nun mehr bei klar gewordenen Verhältnißen vollkommen ein, daß wir bezüglich der vom hieſigen Magiſtrate an uns ergangenen Verfügungen inſoweit gefehlt haben, daß wir dieſelben nicht blindlinks befolgten. Wir erlauben uns ehrfurchtsvoll zu bemerken, daß dieſer ſcheinbare Ungehorſam wider die Verfügungen einer Behörde ſeinen Grund lediglich in der durch die hierländiſchen Nationalverhältnißen entſtandenen Spanung und noch mehr darin gefunden hat, daß wir der feſten Uiberzeugung waren, es haben ſich rückſichtlich der vom Magiſtrate an uns ergangenen Verfügung blos um einen zwiſchen uns und der Comune Hermanſtadt obwaltenden Priwat -- Rechtsſtreit wegen ſtrittiger Hattertgrenzen gehandelt, in welchem Falle wir die Competenz des in dieſem Streite als Parthei erſcheinenden Hermanſtädter Magiſtrates zugleich als Richter nicht anerkennen zu müſſen glaubten.

Da wir ſonach in dieſer Beziehung den Magiſtrat nich als die uns vorgeſezte Behörde, ſondern als eine mit uns im Streite begriffene Partei anſahen, ſo war unſer Mangel an Nachgiebigkeit wider die Verfügungen des Magiſtrates in dieſer Eigenſchaft nicht der Ungehorſam gegen die hohe Regierung und deren Organe, ſomit nicht das uns angeſchuldigte Verbrechen.

Dazu kommt, daß die interwenirende Gendarmarie-Patrouille aus Leuten zuſammengeſetzt war, welche unſere Sprache nicht verſtanden und über dies durch Anwendung des nöthigen Taktes leicht ermöglicht hätte, daß ein Verſtändniß über die wirkliche Berechtigung des Magiſtrates, an uns derlei Verfügungen zu erlaßen, erzielt worden wäre, ohne uns für die treuen Unterthanen ſo tief kränkenden Ruf der Unlojalität dieſe Ueberzeugung bei zu bringen.

Wir wagen daher die unterthänigſte Bitte: Euer Erellenz geruhen die erfurchtsvolle Darbringung der Verſicherung unſerer tief empfundenen Unterthanentreue gnädigſt anzunehmen, und uns den Schutz, welchen wir als treue Unterthanen Seiner Majestät des Kaiſers von der hohen Regierung und ihren Organen anſprechen zu dürfen glauben, nicht zu entziehen, ſondern im gerechten Maße angedeihen zu laſſen.

Euer Erellenz unterthänigſte Gemeinde Poplaca durch ihre Vertreter. *)

*) Ан Нрал трекът кол. 1. zi ан лок de D. Schuller Ф. Шілер-

Редактор респънзетор **Іоанн Раț.**

Едітъра ші тіпарівл тіпографіеї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацівнеа се фаче ап Сібіїв ла еспедітъра фоіеї; пе афаръ ла Ч. Р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмерацієї пентръ Сібіїв есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жътетате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеї

Nro 29. ANUL IX.

Сібіїв. 20. Іулие 1861.

ші пентръ провінціеле din Монархіъ пе ан ан 5; фл. 25 кр. еар о жътътате de ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші цері стръіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл 72 кр. в. а. Інсерателе се плътескъ пентръ дінтъіеа óръ къ 7. кр. ширул къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

TRANSILVANIA.

Universitatea Sasească ap Sibiiŭ

D. Comes sasescŭ a kiematŭ adunarea sasească pe $^{12}/_{24}$ Iunie ap Sibiiŭ prin un cerkularĭŭ, kare se deosebeşte de tsl cel vekiŭ prin aceea, kŭ dŭ dreptsl la lukrŭtorĭ sŭ'shĭ alegarĭ deputaţi shi afaръ de statsl ofiţialilorŭ magistratsali. Folosindŭse Sebeşenii de acestŭ dreptŭ aŭ ales de deputaţi pe D. Advokat Oniţ, shi pe D. ч. p. adiunkt Grigoriŭ Papŭ. Oръshtianii pe D. Zude rece Domша, ear Noxrihenii D. Kons. de apel. Bologa, kare fiindŭ ap alta misiune aŭ remas cheĭ treĭ din tsiŭ sŭ apere interesele romънilorŭ ap kontra 20 Sashĭ:

Folosindŭne de bunътatea D. deputat Grig .Papŭ kare a nъrtat protokol despre pertraktърile ţinute ap shedinţele acestei adunърĭ kŭ privire la interesele naţionale romънeshtĭ shi la instrŭatŭ kŭ dokŭmentele necesarii s koatem din el urmътoarele:

Shedinţa I. ca ţinutŭ ap lok de $^{24}/_{12}$ ap $^{27}/_{15}$ Iunie fiind kŭ DD. deputaţi romънi aŭ fŭkutŭ atent pe D. Komes la sърbътoarea rsalilorŭ noastre. La 1X óre a deskis D. Komes adunarea shi fiindŭ kŭ kŭ okasiunea aceasta ca ashezatŭ shi portretulŭ cel mъreţ alŭ Maiestatei Sale ap sala shedinţelorŭ, a ţinutŭ D. Komes o kŭvъntare ekurtŭ prea bine nimerit. Dunъ aceea cheti o kŭvъntare volŭminoasŭ de deskidere, la kare rъspunse deputatulŭ Sibiiulŭi Br. Konraţhein bineventŭndŭ pe D. Preshedinte al Universitъţii ap numele tsturorŭ membrilorŭ shi asigurъndulŭ despre cherta spriжoanъ spre apdeplinirea misiunei importante. Domenind D. Preside al universitъţii ap vorbirea ca shi despre aptpъrtъshirea sororei naţiunĭ romъne la autonomia reapviatŭ prin prea bunulŭ nostru Monarh shi prinţipe al Transilvaniei, aŭ bineventat D. Br. Konraţhein ap numele naţiunei sъsheshtĭ pe kondeputaţii romънĭ din Sebeş shi Oръshtia shi deskoperindŭshĭ bukuria, kъchĭ vede pre acestia aptъiasarŭ ap miжlokulŭ lor, aŭ aptopat toţi deputaţii sashĭ de treĭ orĭ sŭ trъiaskŭ (xox) koleţii romънĭ.

Dunъ aceea ca votat o adresŭ de mulţumitŭ kътrŭ Maiestatea Ca pentru graţioasa repviare a autonomiei munitsipale shi ca ales unŭ komitetŭ stътutoriŭ din 5 membrii pentru kontinuarea ei.

Fiindŭ kŭ la aptcepnutŭ aŭ fostŭ mai multĭ pentru denumirea acestorŭ membri aŭ urmatŭ la propunerea deputatului Lŭp votizarea, akurei resultatŭ fŭ, kŭ numaĭ romънii remaseru ne aptgŭ denumire, ear cheialalţi toţi fŭru pentru alegere. — — A fostŭ vorba shi despre informarea deputaţilorŭ presenţi kŭ ante aktele universitъţii, apoi despre chensura sokotelelor kontinuate de punъ aichĭ, kare aptsŭ vor veni ne rundŭ la ordinea zilei.

La 12½ ca presentatŭ korpusulŭ universitъţii dunъ un obicheiŭ vekiŭ la Eks. Ca D. ţeneral Komandante al ţării, apoi la Eks. Ca D. Preside al direkţiunei finanţiare.

Deputaţii din Brashov, Bistriţa, Sebeş shi Shigishoaru aŭ cherut nublichitate la pertraktърĭ — Sebeşenii shi Oръshtianii nu aŭ nichĭ o instrukţiune rela komitenţi, ear cealalţi aŭ toţi.

Membrii universitъţii suntŭ urmътorĭ: Sibiiŭ: Br. Konraţhein ч. p. Kons. de lokuţiinţŭ ap dispunibilitate shi Dr. Gust advokat. Shigishoaru: Shvarţ. ч. p. Kon. de tribunalŭ shi Senatorulŭ Gust. Brashov: Lasel Senator, shi Traushenfels Advokat. Mediash: Biedersfeld жude reţesk shi Senatorul Brekht. Bistriţa: Shtebrigер жude reţeskŭ, shi Senatorulŭ Klein. Shebish: Oniţ Advokat. Pap ч. p. adi. Chinkŭ mare: Eitel жude reţesk shi Senatorulŭ Kaufman. Kohalm: Grafiusc жude reţesk, shi advokatulŭ Konrad. Merkurie: Lŭp жude reţesk shi inspekturulŭ Bendel. Noxrix: Bologa Kons. de apelaţiune, Barner kons. de tribunal. Oръshtie: Domша жude reţesk shi Shuler Senator. — Shedinţa ca unkis la 1 óru' (Va urma).

Restaurarea Albei Superióre.

ca Indreptare a descrieri subscrise de Toma Danasie.

(Incheere.)

Spre onóre Inteligentii magyiara, fie ertatu a marturisi ca ea nu avé vorba de contradicere nici in casu cand sar' fi facut toti deregatori romani apti, — si concedu ca cu ocasiuné ovacinilor de care se dice, ca ar fi avut D. Romanu parte, ise va fi spus, ca ei nu sunt in contra de sar face si jude primariu, — eu insumi, de miar fi stat in putere cedam bucuros Præsidiu in favoré unorá care se vede ca voiescu a se redica piste situaciune, — retionabilu totusi nu sa putut pofti ca resultatulu pertratalitor publice se reiase dupa intielesulu discurselor private, sau dupa cugetele lui Danasie, care precum Insusi marturiseste despre sine — „numai se mira de toate ce se „facu, si nu scie ce se dica.“ — — — Masurile ce leam facut in privintia dislocaciuni officialiloru au fostu postulatulu administraciuni, — si de odata o exigentie a inpregiurariloru personale care eu in favoré bunei intielegeri, — care e mai presus decat interesul personal, mam simtitu datoriu a o respectá. Cetinduse formula Juramentului, compusa la Conferintiele præliminare au observat D. Georgie Romanu „cá membru Comitetului si nu ca v. Comite, in ju„rament sau primit legile din 48, pe care eu nu pot „jura, si acum numi pare reu ca amu resignat pos„tulu de v. Comite,“ — cu scopu ca se pociu formula propunerea, am provocat pe D. Romanu, se motivedie asertul seu, au respuns: „acele legi sunt „in contra convictiuni mele, si sunt uniuné cu un„garia,“ — trebue se amintescu, ca in formula juramentului, nu sta jur pe Legile din 1848, — ci jur pe Constitutie basata pe principele Libertati, egalitati, si fratietati pronunciate in 48, — uni dintre romani au strigat: „nu ne trebue Legile din 48,“ — alti dintre unguri au pledat in favoré spiritului acelor legi adaogandu ca acele se vor lua in Diete la revisiune &. ect. ect. fara se fi regnit si tipat, vre un ungur, inse nici Romanii nu sau turburat, si spre onoré lor fie dísu, ca sub decursul adunariloru puna in fine, au padit ordiné exemplara si au urmatu desbaterile cu atenciune seriósa, — eu, care enca nam adoptat Legile din 48, si nici ca leam pomenit in juramentul depus, cum recunosce si Danasie, si dovedeste si protocolu, la care sau luat protestu in privintia aciasta, fara ca se fi avut bunatate vre un romanu se ma opere, si se fi datu un Contraprotestu, luându cuventul am dechiarat: „se nu cugete cineva „ca aici se vinde Patria sau Imparatul,“ — principiul Libertati cu celelalte surori, sunt drepturile omeniri, — inse durere cu aceste drepturi leau folosit numai uni subtragandule dela frati, pe care iau osindit la sclavie ne meritata, — timpulu au vindecat si aciasta durere, si in 48 poporu siau redobindit drepturile, — daca s'a facut pomenire in decursul acestor adunari de anu 1848, eu il intielegu ca timpú epochal, — noi nu suntem corpu Legislativ, nu avem chiemare a ne slobodi in discursiuné legilor, de sunt bune sau rele, — nu avem a vorbi despre unie cu ungaría, — ca constituirea pe temeiul principelor acestor, promite dupa parerea mea un resultatu mai mareti, decat e acela de exemplu care sau dat Banatienilor in urma Diplomi, ca adeca in teritoriu pe care lacuescu Romani mai indesuiti, se aive deregatori din sinul seu, — propuiu dara: „voiti „se ne administram dupa principiiele enunciate, si se „remana formula juramentului au ba“? respuns unanim; voim se remaie — aceié ce sopteau de ce nau pasit la midloc, se exoperedie alta enunciare? dupa alte principii mai salutare? — eu tintindum atenciune la desbateri, nu am grigit de soptiri in urechi, nici mamu aflat chiemat a enuncia dupa soptiri — póte cineva crede, se fi fostu eu in contra formuli juramentului in care se nu fie pomana de Legile din 48, dupa ce eu nu am jurat pe iele? o incosecintie ca aciasta nu o va mai pulé supune nimene dupa ce vede ca Toma Danasie sau batut insusi cu palma sua, — asa resignandu Georgie Romanu pentru ca nu i sau dat o mie fiorini plata, si Lista compuse de romani in care se fi figurat 6. Iuristi practici, remane enca numai in figura, — de óra ce aceie nu au fostu alaturata langa Lista Candidatilor, ba la repecita mea provocare nu misau admanuat nici de catra preotime, nigi de catra Georgie Romann, da nici de catra Toma Danasie, — sau alesu de v. Notariu fostul Dascal Ioanovits, si alti 3 de rectificatori din partea romaniloru cari insusi sciié ca au numai un roman Inteligent. —

Fiindu tardiu dupa mediu dili, am propus pe dioa urmatóre alegerea scaunului judecatorescu, inse la pofta romaniloru, cu cuvent ca li sar' fi gatat merindea, am purcesu la Candidare — cum dicu alegerea pentru scaunu judecatorescu sau facut in 26 Aprilie la apriatá pofta a romaniloru, cari dupa relaciunea lui Danasie se dice ca ar fi fost parasit sesiunea? de au stat duo buti de vin se le dée la popor, nu sciu ci se fi chiar statu, mai putese dice ca au putut fi midilóce de corupciune dupa ce acum trecusem peste tóte, — prandiul de adi au fost tot asa de fidel ca ceia de eri, — peste tot nu sa afla unu suparatu ca nu sau facut deregatoriu, — nu punea nime ponderositate pe aceie ca alti nau primit deregatorie ori ca nau jurat? Suparare au casunat singur un toast

nerumegat in contra celor ce pórta cruci? pe care inse lau indreptatu, alti diece bravi. —

Trebue se mai amintescu:

Ca dupa regula ospitalitati sub decursul Congregaciuni, au fost ensa Congregaciuné, si apoi membri Comitetului stapini localitatilor, eara Grofu Haller numai óspe, asa noi nu am facut trebile in Casa straina — ca flamurile unguresti nau serbit de simbolu uniuni cu ungaria, ci acele au fostu numai colorele nationale de care sau folosit unguri enca si in anu 1852 candu venise Majestatea sua in Tiara, si de au lipsit colorele romane, acesta e un semnu mai multu de molasitatea romaniloru din Alba superióre si a Conducatoriloru, — ca din Comitatul acesta nu sa trimesu adressa la Dieta ungarii in favorea uniuni, pe cand alte Comitate, pe unde enca au fostu bravi ca Romanu si Danasie au redicatu si trimis' adresse de acelle si peste voia romanîloru. Ca in privinti'a stilistica si a materialului, mam tinut de referada lui Danasie. —

In fine, de unde scie Danasie cele ce sau vorbit la visita de plecare, intra D. Georgie Romanu si Grof Haller Ferencz? — cei ce au ochi de vediut, se vade pe celu ce sta dupa spatele lui Danasie. —

Datum in Dumineca pogoriri Duchului Sanctu.

Ladai.

Bis repetita valent

Navigatorulu candu sa afla procedendu pe mare, e mereu atentu la tempu, si de cunósce cea mai mica schimbare se ingrigesce de a ajunge la unu portu, ca nu cumva, intempinandulu o tempestate, se fiia jocarea valuriloru. Natiunea romana vede, ca tempestatea se ardica, dar pan acum asia dicandu sia trasu numai pandiele, iar portulu, in care se-si afle scutinti'a incai lipsesce. Minutele suntu scumpe, pentruca valurile politicei au inceputu a se misca si de au resistatu pon acum natiunea acelora, e intrebarea, ca óre candu va vijeii fiorosulu viscolu, avéva putere destula, ca sei resiste, si nu va fi aruncata de vre o stanca, in care si de nu sar nimici de totu, celu pucinu se se vateme, incatu sei trebue iaresi tempu pentru noua reparaturi? Deci la portu! si care ar fi portulu? Congresul congresul nationalu!

Deaca noue ne fu pacatu a cugeta la o intregitate nationala, ca se nu vatemamu drepturile acelea din care noue neau esvorâtu nedreptate seculi intregi; deaca noue si acum candu spiritulu tempului ne iarta cugetarea la intregitate nationala, ni se opunu interesele unora, care interesse nu se vedu a se uni cu nimica, decatu cu amelintiarea nóstra: Oare se mai asceptamu vr'o minune din ceriu, care se ne asigure ce avemu mai santu pe lume? Altora nu leau fostu pecatu a ne tracta atata de ne umanu atatea su e de ani, nu le e pecatu a ne denega astadi dreptulu ce nilu recunósce natura, spiritulu tempului si însusi Deu. Oare unde asiu privi in intregu teritoriulu Austriei unde se potu dice aici sau facutu dreptate si bietului Romanu? Desérta va fi aceata privire ca-ci de pe tóte partile totu asia ingraba vo u debui ami in órce facia, ca se nu mai aspectezu infernalitatea scu pindu batiocura si despretiu asupra natiunei mele. Si Guvernulu? Guvernulu, carele aru fi se ne fie scutitoriu deaca neam informatu bine admoneaza pe romani, cace vor a se tienea de legi si i înfrunta. pentruca nu dau ascultare aceloru cari se abatu de la lege si carii nu au altu codu decatu celu alu volniciei. Am dissu deaca suntemu bine infopmati si óre mai trebue aceasta, candu vede ori si cine ca numerósele nostre proteste suntu cu totulu nebagate in seama poncandu din partea altoru numai unulu in contra dreptatiri, au fostu ascultatu si spriginitu de si multiamita tariei de caracteru a romanilor respectivi fora de succesu?

Acum inventiuni noue! Acestea sunt resculare romaniloru cele atatu de desu promulgate de unii si altii din inimicii nostri; resculari cu scopu de uciderí etc. pon candu romanii nici grige nu le au, asteptandu, cu o naiva pasivitate, deslegarea lucruriloru dupa dreptate, cuprinsi de unu presimtiu: ca Deu o data trebue se caute si asuprale. In adeveru maiestrite inventiuni pentru ca fininduse celelalte apucaturi invescute in legalitatile roue ilegale va fi cugetandu cineva, ca acesta e modulu celu mai bunu de a ne infera înaintea lumei si apoi dechiarandune de minoreni pentru libertate, se ne mai tutoreasca pon' ne voru desbraca de totu tesaurulu ce avemu.

Celui ce suspina si cerseste îi da cineva din prisosinti'a sa catu vrea, sau nimica; si earasi copilului i se astupa gura cu ceva, candu plange, ca sa taca; maiorenulu inse si carele are dreptu de pretinsu. pretinde si dupa dreptate trebue se i se dea si se i se faca destulu pretensiunei sale. Natiunea romana are dreptu de pretensiuni. Deci neci ca se mai ascepte a le recapata ca din grati'a cuiva for dupa dreptate se le pretinda ca se documenteze totuodata, ca este maiorena. Imi va respunde cineva ca ea pretinde si nu asteapta nimica din gratia si ca protestestele cele numeróse ale natiunei romane suntu totu atatea argumente la aceasta. Reflectezu ca protestele suntu mai multu nisce vaete la loviturile ce ni se dau, dar nu pretindere. Dar chiaru se le afirmu incatva de pretensiuni nu potu se numi esprimu temerea, ca despretiuirea aceloru proteste esvoresce dela acea impregiurare, ca-ce noi inca namu datu unu esemplu manifestu despre compatiitatea noastra nationala individuala, carea se ne arate espresu forma individualitatii noastre. Va se dica contrarii nostrii potu inca nutri acea sperantia ca de si fiindu multi la numeru, si de si pon acumu in pererile noastre am fost ca inspirati de o putere supra naturale, totusi putemu veni la acelu punctu, de unde se pornimu pe cai diferite, si asia sene departamu de tienta care'a toti o dorimu, ba potu se creada ca tóte aceste au fostu órbe intemplari sau influintia unoru persóne, si asia potu cadea in inspita a atrage unora atentiunea la unele si altora la alte interesse botesandule si pe unele si pe altele de interesse comune nationale. Ca se scapamu de astfeliu de temeri; ca se nu ducemu in ispita pre contrari, ca se le crutiamu osteneala de a ne ispiti chiaru si ei, de a apucá pe cai diverse si in fine ca se stergem lacramile copilariei si se incepemu in tonulu celu barbatescu: vedemu o lipsa neincungiurata de unu centru generalu, carele se fia anima noastra, din care se curga prin tóte vinele asemenea unu fluidu spiritualu datatoriu de vijatia intregului corpu nationalu, stringandu si adunandu laolalta toti membrii spre puteroasa conlucrare. Acestu centru se póte castigá numai prin canalulu de atatea ori doritului congressu nationalu! Acesta nearu duce la individualitatea espresa nationala, acesta near da unu simvolu de credintia politica nationala razimulu nostru fatia cu evenemintele de acum si mai turburóse de catu cele de pana acum si inaintea acestui aru cadea toate eresurile scornite asupra romaniloru de reactionari rebeli si mai scie Deu cc. C.

Фъгъраш $^{9}/_{21}$ Іюлие 1861.

Адънъндсе Комітетюлъ чентралъ, астъзі дп $^{6}/_{18}$ Іюлие ла 10 óре Ілюст. са D. Кънітанъ сънпретъ дешкісъ адънанца прінтр'о квжнтаре ромънъ, акомодатъ дмпрежърърілорь; дп каре арътъ лінса, ші требуінца де а съ скімба провізоріюлъ — къ алецереа дефінітівъ а Амплоіацілор Офіціолатюлъ Дштріктюлъ. — Сънънъндсо ачаста ші дп лімба магіаръ, фракціънеа чea мікъ а унгърілорь, дпчінсъ о десватере лънгъ — дішнътъндъ, къ: de оаръ че Іл. са D. Кънітанъ сънпретъ пъ аъ кънътатъ нічі о ръндюіалъ маі дппалтъ — пърчедереа ачаста ла алецереа Амплоіацілорь дефінітівъ, еі о прівескъ de ілегалъ — ші алтеле — ла каре мотівжндъ D. сънпретъ Кънітанъ, къткъ: Комітетюлъ чентралъ фіиндъ дптъріть, — есте ші дндрептъціт а се пътеа організа, ші ашї контінъа лъкръріле сале. — Аша фракціънеа магіаръ, дънъ обічеіь, арътжндъ протестъ се деиърть din adънanцъ ші Комітетюл пърчасъ ла алецереа Амплоіацілорь, дънъ че маї дптжіь, Ілюстр. са D. Кънітанъ сънпретъ аъ декларат; къ: денъміріле фоасте провісопе — смптъ ръдікате. — Ші аша алецеріле декърсърь дп чел маї фрумосъ ордінъ — кътъ ъртеазъ.

Прін тълцітеа вотърілор саъ алес D. D. Конціністъ, Іоанне Пъшкаріь, de віце Кънітанъ. — Маерь, de Нотаріь прімаріь, Кодръ дто секъndаріь, Г. Фъгъръшанъ, de перчепторь. Іоан Романъ, Фішкалъ, de Асéсорі. — — Нік. Шъцаіі, Gyög Ianosi Karoly, Нік. Блъжіанъ, N. Мъръшанъ, Nanasii Samuel, Дънілъ Габорь, Borosnyai Gyögy, Іоann Ръсъ, Emerig Naigebaur sasú, Іоан Поповічіь, Нік. Варбъ ші Barabàs Iozsefu — — Тоцї ачештіа знанімъ алешї. — De жъзї черкъалї D. N. Гръмоіь (дп ърмъ) Сôчіъ, Пъсъраріь, Георге Моханъ, N. Gegő. — Іосів Пъшкаріь, N. Ботезанъ, — — — de съъ жъзї. — N. Цепішъ, Георге Попарадъ, Іоан Дечеіі, N. Падешъ, Nirpea, Гаврілъ. Ла Скаънъалъ пъпіларь. D. Навін Ръчеанъ, Самоілъ Попп, Rakasii Iozsef, de Архіваріь, Нік. Цінъ, de протоколістъ, Каролї Шінковічіь: de Адвокатъл сърачілорь, Enyedi István. — Фізікълъ Дштріктъалъ D. Ludovik Brustu, Хірьргъ Дштріктъал Francisk Hayth, Інденерь Дштр, N. Пеки. Пъдъраріь Vutskitsu. — Саъ маї алесъ ші доі Комісарї de Дрътъріле вечінаше, кът ші 12. пандърї къ зпъ кондъкъторіь; — ші къ ачестеа шедінца саъ фінітъ ла 4. óре дънъ амiазї.

Апоі аъ ърматъ о масъ стрълъчітъ ла Ілюстрітатеа са, D. Кънітанъ сънпрет ла каре аъ лъат парте тоцї Domnii ші метърії Комітетюлъї чентралъ къ ла 150 персоане — че цінъ пънъ сара, ла 9. óре, зпде саъ рждікатъ Тоасте къ ростірї импортанте de Іл са D. Къніт. сънпретъ 1-ъ пентрь Іппъраторіюлъ, апоі пентрь Капчеларіюлъ, ші пентрь Гъверпъторіюлъ de Міко, іаръ прін алцїі пентрь Ілюстрітатеа са D. Кънітанъ — пентрь Еселенцііле Сале атбїі Архіпъсторї — кътъ ші пентрь тоцї бърбацїі мърітаці, аї Нацїопїі ші пентрь тоцї Метърії повлюї Офіціолатъ.

Ератъ съ зітъ; — къ: тот дп шедінца de астъзї, саъ дечісъ ка съ се алеагъ, ші съ се трімеацъ о Депътацїопе ла Віепа; карea съ денънъ отацюлъ de тълцъмире; — ші тотъодатъ съ стързіаскъ ла локъріле маї дппалте, пентрь дптъріреа челорь че саъ лъкратъ аічea; ші къ деосебіре, ка лімба офіціоасъ, съ ръмжіе чea ромънеаскъ. — ші алте. Чеea че саъ ші фъкът — Депътацїа саъ ші алесъ, ші саъ трімісъ Віперї, — дп персоана Domnілорь, Іоане Кодрь, Адіънктюлъ І. Стръмбъ, ші Іоан Романъ; карії астъзї се афлъ дп Віепа. — Дъmnezeъ съле ажъте. — (Ва ърта.)

Ън акт de дрептате

Алъ органелорь съсештї алесе de noї фъръ de noї.

Къ прівіре ла челе контънікате дп Nрюлъ трекътъ, дмпъртъшім дпкъ ъртътоареле:

Контъна ромънеаскъ Тълмъчел а авътъ къ Контъна съсаскъ Тълмачіь процесъ пентрь зпъ тъпте, пъmіт стерпюлъ de сзс ші къштігъндъ чea din тъіь дп треї інстанце процесюлъ, чea de пе ърмъ а лъат рекърс ла Капчеларіа аюлікъ Трансілванъ, карea a decіс, къ дънъ че дпсашї петълцъміта контънъ Тълмачіь а рекънoскътъ къ окасіънea черчетърії, ші фъръ de ачеea са dobedit ші din фасіънеле мъртъріілорь, къткъ контна Тълмъчел а дптребуінцат дрептюлъ de пъшъне пе тънтеле „Стерпюл de сзс“

ня нѣмаї наинте де 1848 чі ші маї тѣрзіѝ пънъ атѣнчї пънъ кѫндѫ апендаціі din Тълмачіѫ а датѫ ла анѣлѫ 1851 нѣмітѣлѫ мѣнте ѫн апендъ; се аџъръ комѣнітатеа Тълмъчел ші се сѣсџіне провісопіе ѫн ачест дрепт ал сеѫ, ѐръ нетѣлџѣміта комѣнъ Тълмачіѫ се ѫндрептъ кѫ пофтеле сале пе калеа леџіі, ші рекѫрсѣлѫ еї пѫ се поате да нічі о ѫртаре.

(mint hogy e tárgyban jelenleg csak a birtok ideiglenes fentartási kérdése forog fenn — a folyamodó Talmátsi Község pedig a tárgyalásnál nem csak elismerte, ha nem a é felett kihalgatott tanuk vallomásából is kiderűl az, miszerint a Talmatselli község nem csàk 1848 ellött, hanem azután is mindadig, még 1851 ben azon havas a Talmatsi haszonbérlő által bérbe adatott, a Stirpul din szusz féle havason legel tetési — joggal birt ennél fogva ideiglenesen ezen jogában fenis tartandó. —

A folyamodó Talmátsi község tehát szóban forgó igénnyeivel igen heljesen útasittatván törvény útjára, folyamodvanyának hely nem adatik).

Din хотърѫреа ачеаста нісар пъреа, къ нѣмаї поате фі нічі о ѫndoіалѣ, кѣт къ Тълтъчелѣлѫ се аџъръ ѫn дрептѣлѫ сѣѫ ші а къштігат прочесѣл ші ла капчеларіа аѣлікъ. Кѣт а есплікатѫ ачеаста дечісіне органеле сѣсештї вор біневоіі четіторіі а ведеа din алътърата скрісоаре a D. Сенатор ші інспектор Валер, каре о репродѫчем ѫn текстѣл оріџінал, ка съ пѫ ръмънъ нічі о дѫбіетате деспре фактѫ.

An Das Ehrſame Orts-Amt in Talmatsell! —

Das Hohe Königliche Gubernium für Siebenbürgen hat mit h. Decrete vom 28-ten May d. J. Z. 1218 die Entſcheidung der hohen Siebenb. Hof-Canzlei dto 10 May Z. 1263 auf den Recurs der Talmatſcher Gemeinde gegen die H. k. k. Statthalterei Entſcheidung von 27 Jänner 1851 Z. 16385 mit dem Auftrage herabgeſendet, die ſelben dem betreffenden Partheien zu verlautbaren. —

In dieſer hohen Entſcheidung wird die Gemeinde Talmatſch im Beſitze der Waide auf „Sterpul din szusz" [illegible] geſchützt, — ſo wie dieſer Beſitz auch in der Entſcheidung der Beſitzſtörungsklage, von Seite des k. k. [illegible] Bezirks-gerichtes dto 15 März Z. 9654 zu Gunſten der Talmatſcher Gemeinde anerkant wurde. —

Auf Grund dieſer Entſcheindungen, und damit die daſige Gemeinde nicht etwa durch abermalige Störung des frägl[illegible] Beſitzes zur angedrohten Strafe von 300 fl. verurtheilt [illegible] müßte beauftrage ich das Ehrſame Orts-Amt Kraft des Löblichen Hermanſtädter Magistrats, — ſich an der wie immer gearteten Gewaltmaßregeln zu enthalten, wo für das Orts-Amt hiemit verantwortlich iſt. —

Talmatſch am 22 Juni 1861.

Waller
Senator!

Деакъ комѣна пріпеа хотърѫреа ачеаста атът де недрептъ, спѣріатъ ѫn контръ декретелор ѫnалте нѣмаї ѫn лѣна лѣї Маіѝ еште, кът пагѣбъ се фъчеа сатѣлѣї. Óре де ар фі фъкѫт ачеста недрептате стрігътоаре ла черіѝ врѣѫн ротъп вієї комѣне съсештї, че ламентаџіі ам фі авзіт din ѫn вніѝ алѝ џерії пънъ ѫn алтѣл, че нѣме de ѫnцелъторі, de комѣніштї ші чіне маї шті че ар фі къпътат ротъпії! Dar че фак сашії,? еї тріміт жандармі асѫпра ротъпілорѝ, каре апърѣndѫші дрептѣлѝ рекѫноскѫтѝ de ѫnnалтеле локѫрі, пѫ се сѫпѣсеръ mandатѣлї маї сѫс арътат, ші ѫі нѣмеште ръсврътіторі ші тѣлвъръторі de ліпіштеа пѫблікъ, апархіштї ш. а. ш. а. Кѫте астфеліѝ de недрептъџірі вор фі маї фост пе вієџіі ротъпї ші тот еї сънтѝ чеї ръї деакъ кавтъ ашї асігѫра ші еї бѫнѣл лор ші пропріетатеа лор, ка съ пѫ се маї жоаче стрѣінії кѫ еле кѫт ле плаче.

Pest'a in $^{23}/_{11}$ Iul. 1861.

(Cs) Eri la 12 óre se ceti Reseriptulu regescu in Cas'a representatîlor si la 1. óra in casá Magnatîloru, e contrasemnatu de Cancelariulu nou Gr. Forgach si de Consiliariulu Aulicu Beke. Acela e asia, precum dupa rescriptulu d'in 9. l. c. totu omulu cu judecata 'lu asceptá, e intr'adeveru unu receptu greu de mistuitu pentru magiari, Adres'a loru e de totulu nemicita pr'in trensulu. Magiarii pretindu in adres'a loru, ca Ungari'a e numai in Uniune personala cu celelalte provincii Austriace; rescriptulu dîce ca nu-i vorba de uniune personala, o dominare comuna si evenimentele comune de 3. seculi a legatu pe Ungari'a cu multu mai strensu de cele lalte tieri a monarchiei decatu pr'in o uniune personala, acésta e Uniune reala. Magiarii pretindu: neconditionat'a realisare a legiloru d'in 48; — Regele dîce: ca acele principie a legiloru d'in 48. care a facutu se incete starea privilegiata a nobililoru, pr'in care s'au introdusu capacitatea generala de posesiune si de diregatorii, pr'in care s'au scersu detorinticle urbariale, decimile si robotele, p'rin care s'au enunciatu detorinti'a tuturoru de a contribui la greotatîle comune si la militare, si in urma pr'in cari dreptulu alegerii s'a estinsu si peste aceia carii mai nainte erau neindreptatiti — le-a recunoscutu pr'in diplom'a d'in 20. Octobre d'in 1860, Inse fiindca o parte a legiloru d'in 48. se abate dela sanctiunea pragmatica, afara de aceea pentru nationalitatîle nemagiare d'in Ungari'a suntu periculóse, taia adancu in interesele si drepturile nationali ale acestoru nationalitati, si cumca pr'in urmare referintiele diferiteloru eleminte politice si nationale ce esistu in Ungari'a pretindu o alta basa spre o impaciuire totala; se cere revisiuuea legilor din 48. Scergerea tuturoru aceloru articuli cari nu convinu cu Diplom'a d'in Octobre 1860. si cu patent'a din 26. Februariu 1861. Drept aceea provóca pe Diet'a Ungariei ca se faca unu proiectu de lege, care se cuprinda in sine drepturile nationale ale locuitoriloru nemagiari d'in Ungari'a, estinderea acelor'a atatu asupra desvoltarii limbei si nationalitati loru, catu si asupra referintieloru loru administrative, inse precisu si formulatu. — La consiliulu imperialu ii provóca se mérga fara intardiere, cu atatu mai vertosu ca in Augustu se voru pertracta aceste lucruri de mare insemnetate pentru intregulu imperiu, la care si Ungari'a negresitu trebue se iée parte.

De intregirea dietei nu-i vorba, aceea va urmá de sine dîce rescriptulu déca se voru portá Ungurii cumu se cuvine. Nainte de toate ce se atinge de Uniunea Marelui Principatu alu Ardealului cu Ungari'a, ce s'a otaritu peste voi'a Natiunei romanesci si sasesci, e de observatu ca acésta Uniune neci odata n'a fostu redicata la potere de lege, aceea otarire unilateralu adusa dupa publicare de locu s'a desfiintiatu in fapta, si nu se vá poté realisá pana atunci, panacandu locuitorii nemagiari ai Ardealului 'si voru vedé periclitate interesele nationale prin Uniune, si panacandu pretensiunile si interesele Imperiului in asta privintia nu voru fi din destulu garantate.

Corelatiunile cu Croati'a si Slavoni'a nu se potu reinoi decatu in urmarea invoielei cu diet'a Croatiei.

Ce se atinge de serbi, spre asigurarea privilegieloru (!?) si intereseloru nationali ale acestei natiuni 'si sustiene M. S'a dreptulu de a subscerne dietei spre pertractare conclusele Congresului nationalu Serbescu.

Ce se atinge de defectele ce le-a aflatu dict'a in Actulu de abdicere alu Imperatului Ferdinandu, suntu refusati magiarii simpliciter. „Candu a abdicatu M. S'a de Imperati'a Austriaca si de tóte regatele împreunate cu dens'a" a absisu negresitu si de Ungari'a, si abdicandu si Seren. s'a Archid. Franciscu Carolu de dreptulu ereditariu, Imperatulu a pasitu pe Tronu in poterea dreptului ce-i compete dupa nascere." —

Tréb'a esilatiloru o vá luá nainte cu ocasiunea incoronarei.

In fine amerintia diet'a, ca pana atunci, panacandu nu se voru decide definitivu tóte cele in rescriptu cuprinse pr'in o invoiéla reciproca, neci ca se lasa cu dens'á in pertractari despre incoronare. —

Peste totu e tiesutu intr'unu tonu energiosu si resolutu. Fú ascultutu cu o portare mai moderata decatu ce se poté asceptá. Ici colea se audiéu si murmurari, dar mai alesu la puntulu ce-i amerintia ca „nu se va lasá cu ei in pertractari despre incoronatiune" — risa tóta cas'a (aci a risu chiaru si cas'a magnatiloru.)

Dupa cetire se otari ca se-se tiena conferintie inchise pana candu voru afla ei cu cale, si in aceste conferintie se va detiermuri diu'a candu se va tiencea siedinti'a publica asupra acestui objetu de mare insemnetate. — Pana acuma nu se scie ce voru face Ungurii, se vorbesce cumca aru voí acuma se deie o resolutiune la Europ'a, si se se desfaca diet'a de sine, ce inse dupa ce recunoscura odata pe Domnitoriulu actualu de Regele Ungariei — nu mai potu face, mai de credintu e ca voru mai tiené nesce philipice asemené celoru asupra Adresei tienute, si voru dîce ca remanu credinciosi Adresei cunoscute, in care casu apoi negresit vá urmá disolvarea dietei, alegeri directe pentru Consiliulu Imperialu si unu Provisoriu. In tóta intemplarea dîlele dietei d'in Pest'a suntu numerate. Cu atata mai mare sperantia avemu ca decumva cuvintele Reseriptului sunt sincere, cu espirarea dietei d'in Ungari'a se va deschide cea d'in Ardealu, in care voru fi representati si romanii ca natiune, unde voru potea decide singuri asupra sortii loru, — si asupra acelei Uniuni fatale, care numai pentru ca fú decretata si prochiamata fara consimtirea natiunei romane, casiuna atat'a versare de sange.

Pentru natiunile nemagiare si mai cu séma pentru romani nu póte fi reseriptulu — deocamdata — decatu fórte imbucuratoriu afara de puntulu ce-i chiama la Reichsrath. Luptele romanilor déca nu avura neci unu resultatu favoritoriu in dieta d'in partea fratiloru magiari, avuru in Vien'a, si noi nu potemu cautá la aceea ca Danu séu Branu ne recunócse drepturile, ci le primimu cu multiemi'a dela ori-care. — Decumva-si cunoscéu fratii mageari mai bine interesele, si nu erau orbiti si acumu de egoismulu si tendinti'a loru de suprematisare-traditionala, si decumvá avéu numai cata prudentia si politica, nu se portau asia scandalosu cumu se portara cu nationalitatile si in specie cu romanii, — nu se luau de capu de-odata si cu guvernulu si cu national tatîle; — decumva priméu ei svaturile cele bune si amicale ale romniloru, si nu refusau man'a ce li se intindea cu sinceritate, aru poté cautá mai cu curagiu in fati'a rescriptului ce i prepadesce, ca aru sci cumca celu putinu acasa suntu siguri; — dar asia riscara simpati'a conlocuitóreloru nationalitati, cu neamtiulu nu potu avé sperare de o impacatiune favoritóre pentru densii, ei cu portarea loru ne vrendu facura celu mai bunu servitiu inemicului loru, arm'a ce o potéu avé in contra lui o prededera in man'a aceluia care se vá sci folosi póte de eca in contra loru. putîn'a incredere ce li-se paré ca o au la nationalitati o perdura, si o liferara in manile lui Schmerling, care ca unu omu intieleptu scrutandu bine unde-i dóre, sciinduse folosí de impregiurari, le rapí d'in mana si glori'a de a face macaru initiativ'a intru eliberarea nationalitatîloru, pr'in ce-si asigurau ei si simpathi'a Europei.

Baronul Eötvös neci platitu n'aru fi potutu lucrá mai pe man'a lui Schmerling. Elu propuse cane — canesce dupa multe lupte cu romanii, cá se se aléga unu Comitetu care se faca unu proiectu de lege in intrebarea nationalitatîloru; elu anca e membru alu comitetului, si elu senguru e acel'a care a facutu de

comitetulu n'a lucratu neci o litera pana in diu'a de astadi, ca-ci in sperare ca din Vien'a vá vení unu respunsu favoritoriu pentru densii, si apoi se voru poté jucà dupa placu cu nationalitatîle, astupandule gur'a cu o nemica tóta, elu a propusu cá conferintiele comisiunei se-se amane totu de pe o septamana pe alt'a, pana sosi rescriptulu, si in locu se-i ajute spre apasarea nationalitatiloru, 'i fulgera cu intrebarea nationalitatiloru, demandandu-le se implinésca pretensiunile politice si nationali ale locuitoriloru nemagiari d'in Ungari'a, si pr'in ast'a le luá terenulu de sub picióre. Faca ei acumu concesiuni catu de bune si late, in fati'a lumei si a nationalitatîloru, asia vá veni, ca nu de sine, ci in urmarea demandarei némtiului le-a facutu, si cu totu dreptulu, ca-ci dela deschiderea dietei pana in momentulu de fatia ei totu numai in batjocura a tractatu cu nationalitatîle. Sincera e tendinti'a Vienesiloru, si catavoru ei cá se si esopereze pentru nationalitati aceea ce se vede ca le voescu, e intrebarea viitoriului, trecututu neci d'in aceea parte nu ne da neci o garantia, — ce e fapta inse nu se póte negá, si-dupa dis'a lui Iuon — „Ori si cumu jupane Pista," „Nemtiulu ni-o-a pusu in lista." —

Dieta Ungariei. Дн $^{22}/_{10}$ Iuliе se cheti дн Kasa de жос рескрiптулъ дмпърътескъ дн presenцia унеi марi тълцiтi de асколътторi, карiй къ тълт маi наinte окупасеръ тоате спацiяриле салеi ши а галериеi. Ла $1\frac{1}{2}$-óre d. a. дптръ presidentулъ дн салъ ши кындъ deскисъ скрiсоареа реценскъ ера о тъчере адънкъ претутindenea. Dупъ ачееа дпчепъ актуарулъ Тапаркi съ чiтеаскъ плiнлъ de уртърi dokumenть къ ун глас пътернiк ши сърбътореск. Пе кындъ ажунсе къ четiреа дн adoa жътътате а рескриптулуi се дптрерупсъ тъчереа, ши се vedea апriатъ admнka тiшкаре, че а manifestатъ каса ла четiреа рескриптулуi аколо, unde Maiestatea Ca propunчiъ, къ дпналтъ ачеiашi пу се кцетъ легатъ прiн лециле din 1848. Афаръ de ачёста се кпоштеа dупереа, кънi спiритулъ, къ каре есте дпсуфлатъ рескриптулъ, лiсе пърi а фi къ тотулъ стрiнъ de челъ maцiaрескъ, че ши dedъ апесъ ла тълте лamentaцii. Dупъ че се чети рескриптулъ се хотърж ла пропунереа presidentелуi съ се тiпъреаскъ ши съ се дмпартъ deпутацiлоръ, апоi съ се хотъраскъ дптр'о шedinцъ а комитетулуi, кындъ съ се adune ёрътi каса, ка съ desbatъ асупра честуi таре дпсъмнатъ обiектъ.

Дн Kasa de сусъ тотъ дн зiua ачееа са примiтъ прешedinтеле Kont. Апопi ла дптраре дн шedinцъ къ élyen. Dупъ че deкларъ сесiune de deскисъ дндрептъ кътръ касъ пецiптеле кувinte despre дпсърчinареа, че а авут дппрезнъ къ пршedinтеле Kasei de жос, de a репresenta adreca dietei Maiestatei Sale. Dупъ ачееа чети Kontele Geor. Karolи ка актуарiй рапортулъ, ши dупъ че дптръ актуарul kaseи de жос Тапаркi ши predъ прешedinтелуi рескриптулъ дмпъръtескъ ка ръспунсъ ла adreca dietei, се чети ши ачi de актуарul Бр. Орцi. Kaса magnaцiлор примi ачестъ dokumentъ къ сiнцетънтъ плiн de demnitate пачнiк дпсъ таре серiос, ши хотърж ка ши каса de жос съ се тiпъреаскъ ши дмпартъ дntre metbrii kaseи, ка кнпринсul лuи чел фъръ seamъ nonderoc ши фъкторiй de епохъ дн viaца konstituцionalъ a Ungariei съ се desbatъ дннainte дн koferinце привате. — Adreca o prodучетъ дн естрак пентру дпгрстiтea колоанелоръ ши дмбулзiреа матерiелоръ.

Noi Franцiск Iосiф ш. а. дпкпоштiнцетъ салътареа ши граціа поастръ magnaцiлоръ ши репresentanцiлоръ аi kredinчiосuлуi постру регатъ Ungaria adunaцi дн urma кiетъреi поастре ла 2 Апрiлie дн dietъ. Iuвiцiлоръ ши kredinчiотiлоръ. Ачi зiче Maiestatea Ca, къ dупъ че dieta аъ фостъ гата a скiтba adreca дн urma рескриптулуi din 30 Iunie астфелiъ ка съ стea дн konsunanцъ къ eresitele dreptурi de стъпънiторiъ, се бякъръ къ се поате espriма фъръ ресервъ асупра тълтъ nondeposelorъ afaчерi кнпринсе дntрънса, ши астфелiъ съ се ажунгъ скопулъ унеi dупътоаре deслегърi дн гreутцiле de фацъ прiн о кiаръ ши пречiсъ дечiзiune. Маi departe декiаръ къ цiнта ачестi diete a фостъ съ се deскidъ ачееа кале, прiн каре съ се delaтуре лецiзiтъ nedeчiле konstituцionalei administraцiуni дн Ungaria, ши съ се регулеze прiн лецislaцiune ачеле relaцiуni, каре провiн din легътури къ челелалте регатурi ши провiнчii.

„Deaкъ дн чiтата преа унiлiта репresentanцiune се amintéште diплома поастръ din 20 Октом. астфелiъ, ка кындъ ар ста дн апрiгъ контразiчере къ асекурата indenendinцъ a Ungariei прiн санкцiунea прагматiкъ, атунчi noi рекунoaштемъ къ dупъ ачееа diплотъ dieta Ungariei ar авea съ консулте despre ачеле афачерi, каре се ресък ла imnлinerea контрiбуцiунei, апоi despre ачеле каре се редък ла modулъ ши рындулъ de облегацiунea militaръ дntрun modъ, каре diверцézъ дела лецiле de mai nainte, адекъ дн котунътате къ чеiлалцi репresentanцi конституцiунali аi дntregulуi стат, пу пътемъ дпсъ urmъri de aчi periклitареа гарануiеi лор пентру конституцiunala indenendinцъ a Ungariei, чi къ тълт маi таре требue съ аштептъмъ дntрiреа лор дн urma дпцелецереi, че ар еши din котuna консултаре къ liберъ алеши репresentanцi аi челоралалте регатурi ши провiнчii але поастре despre речiпрочele интересе, ши фачет атенцi пе dieталmente adunaцii магнаці ши репresentanцi пré граiосъ атът ла ачееа, къ инфлuинца лор са дntincъ маi наinte пътаi асупра унеi тiчi пърцi a universalei имnлinерi de контрiбуцiле, ши пу ка дн viitoriъ дн пътереа Diплотеi асупра тутуроръ специелоръ de контрiбуцiune ши финанциаре афаcерi, кът ши ла сунетулъ санкцiунei прагматiче лuате дн urm. de лецe 1 ши 2 din an. 1723, каре dупъ ачесте паъ пъшit дн viaцъ пътаi пентру ачееа, ка съ пътемъ къ сuкчес апура регатулъ поастру Ungaria асупра атакурiлоръ din лuntru ши din афаръ, ши скути асупра унор ацъцътоарелоръ, цереi вinекunoскътелоръ дпкълчiтурi de interegnъ чi ши пентру ачееа ка съ се къштице ун къ атът маi вуртос котuн пunktъ de спрiжоанъ пентру relativa дпцелецере ши унiре къ челелалте регатурi ши провiнчii але поастре."

Маi de парте зiче, къ Maiест. Ca doreште, прекът a zic дпскрiсóреа конкiетътоаре ла dietъ, ка Ungaria съ се гuвернеze дntрun modъ кореспунзътоriъ конституцiunei векi атът дн привiнца сiстемеi кът ши a формеi пропrie, ши къ прiн urmare пу zаче дн кцетулъ Mai. Ca. a контопi церiле цiитóре de корона C. Стефан, дн чеealалтъ Монархie.

„De aчi пътет пегрешit конкeia ла о автопотъ administraцiune a афаcерiлор din лоптрu a церii прекът есте ordinatъ прiн ap. de лецe 10 din an. 1790 дпсъ нiчi de кът пу пурчede de aчi, къ nedeслегабiла легътуръ, че конст дntre регатулъ постру Ungaria ши дntre челелате регатурi ши провiнчii але поастре сар кунpinde пътаi ши сiнгуръ дн унiтea Kasei domnitoare, орi къ ар форта пътаi о унie персонале, каре афiрмацiune се респрунце кiар прiн пусечiунea регатулуi постру Ungaria ешitъ дн фаптъ din лецi ши din Iстopie. (Ва urma.)

Дн Senatulъ imneriал се desbate мереу кесцiунea федералitацii, дн Шedinца din 17 Iuлie са дntродус поul viче presidentъ Kon. Кuефстein, каре а цinut o кuвънтare, сав фъкът ши маi тълте interпелацiуni. Дн $^{23}/_{11}$ Iuлie Ministrulъ de statъ Штерлiн incinъ касеi аблегацiлоръ, къ е дпсърчinатъ de Maiestatea Ca съ контuниче атuелоръ касе кунpinсulъ рескриптулуi дмпъръtеск, че са emic дн $^{21}/_{9}$ Iuлie ши са чiтit дн атuеле касе але dietei унгрешti. Чiтеште апоi рескриптул каре се примеще къ хох дntреit маi алес de стъпга.

Dieta Kроатiкъ. Dупъ че се примi конклусul Komitetului дн привiнца унiunei къ Ungaria, ешiръ din dietъ 27 de deputaцi — кат тот magnaцi Dieta дпсъ дпкеie, къ ia ла кunoштiцъ deпъртареа лоръ, дпсъ тот одатъ хотъреште, къ de пу се воръ дntoarче дн оптъ зiле съ се факъ алте алецерi. Banul дпштiинцeazъ дн urmareа конклусului ачестui пе magnaцi, сав съ се дntoarkъ ла dietъ, сав ел ва привi дndeпъртare лор ка o recignaцiune ла demnitatea de комiцi сupremi. Ачеаста a фолосit. Конфiniul militare аъ аштерnut dietei o петицiune лungъ, unde roaъ пе Maiestatea ca, ka съ фie ши ел пърташі ла konstituцiune. Дн пътереа drepturui че аре Banul a denumit пе Ф. М. Л. Г. Konte de Iелачiч de виче Кънitan ал церii ши пе виче presedinteле таблеi банале I. Zidariч de виче-Банъ.

Zapand 30 Iuniъ. Adunundce Меркурi дн 28 Iunie комiтетul Komitatensъ дн пътер маi мiкъ ера алешii офiчiалi съ deпутъ жurътътуруl, каре дпсъ се маi атъuъ de астъdатъ ши се хотърж съ сетрiмiтъ o deпутацiъ ла Biena конститутоare din D. Viче комite D-r Ходошъ, Прот. Петрu Молдован ши D. Г. Молдован къ ачееа дпсърчinare, ка съ роаце пе Maiestatea Ca, ка Zapandul съ ръmъie ла Transiлvania, сав deакъ ачеаста пу са'р маi пътеа фаче, съ пу се врче барет прецul сърii. (Прекът am пътут дпцелеце апексареа Zapandului ла Ungaria дпкъ пу е фантъ компliнitъ, ши deакъ вор desкurka deпутацii бine треаба, поате къ ва ръmnea тот кът a фост. P.)

Пе аiчеа се ворbеште, къ Прота I. Мога къ врео опт локuiторi ар фi dat протестацie ла локuriле маi дnnalte асupра D. сupр. Komite, зiкund къ ар фi кълкат хотържреа Капчеларieи aулiче Ungureшti примindъ пе D. D-r Xodoш ши Фрункъ дн Комitет. Фireште Сфинцia Са ар фi doрit съ се фак ешiк съъ Viче-Komite.

Прекът се vede din алътуратul „Conspec ва еши дела 1-о Авг. а. к. дн Пеща сuбт редакцiunea D. Сupр. Кънitan алъ Kiорuлуi Сiцiстuндъ поuъ унъ журналъ политикъ ши литерарiй сuбт нuмеле „Concordi'a." Tendiца ачестui журналъ се вede маi апriатъ din алътуратul Conspectu.

Noi амъ фi doрit пътаi атъта, ка дн ordat примiть маi de тота интелiценцia ромuнu ортографiа чea симплъ къ литере, съ o фiнuзuт a семенea ши дн ачестъ журналъ noи, кърuа поuiи сuкчес бun, ши viaцъ dупътоare.

1-3 Concursu.

Postulu invatietorescu a scólei romanesci gr. orientale din suburbiulu Maerloru vechi in Timisora, cu care e legata plat'a annuala de 367 fl. 50. cr. v. a. si locuintia naturala, a remasu vacantu si spre occupatiunea acestui s'a determinatu concursulu pana la 20. Julie 1861. st. n.

Competentii la postulu acesta au de a se infatiosa sub decursulu terminului susu disu Magistratului ecestei libere regesci Cetati, si a asterne Presidiului petitiunile loru, documentate cu atestatele trebuincióse.

Din adunarea generala, carea s'a tienutu in Timisóra in 18. Junie 1861.

1-3 Anuntiare.

D. Baroniti'a Banfy Catalina widua l. Barcsay Carolu vinde de mosia muntele Negovanu intre Territoriu Cusierului si a Sibiselului, scaunului Orestii, marimea lui superficiala trece peste 400 Jugere pasiune si padure cu bradu mare si fagu cu pasuine de oi si cornute 500 Jugere.

Informatiunea despre pretiulu muntelui se impertaseste la subscrisulu. —

Balomir $^{20}/_{5}$ 1861.

Antonu Popp Balomir.
Parohu Roman in Balomir ultima posta Siboth in Transiylvania.

Редактор респунзетор **Ioanu Рацiu.** Едитура ши типарiул типографiеi дiецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе одатъ пе септемъпъ: Жоіа. — Препъмераціъпеа се фаче ля Сібіїъ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібіїъ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жътътате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ан ан 5; фл. 25 кр. еар о жътътате де ан ъ 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан ъ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а. Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа óръ къ 7. кр. шіръл къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

№ 30. АНЪЛЪ IX.

Сібіїъ. 27. Іълие 1861.

TRANSILVANIA.

Сібіїъ 23 Іълие. Дела лнчепътълъ лънеї лъї Іълие декърсеръ ексатепеле тот терешъ лн Академіа де дрептърї, лн Цімназіълъ лътеран, ші лн Інстітътъл постръ педагоціко-Теолоцік. Еле се фініръ лн Академіъ кат къ 15-а Іълие ші дънъ ачееа депъсеръ вніі, дінтре карій ші патръ ромънї, ексатепълъ де стат. Е де лнсемнатъ къ дънъ че D. Діректор Міълер копчéсъ внор ізріштї вигърї, карій пъ се щіъръ еспріма бине цертънеште, а ръспънде вигъреште, аълъ D. Професор Сепц къ кале, съ копчéдъ ші вноръ ромънї де а се фолосі лн ексатепълъ лъї де лімба са матернъ, пъіндъле лнсъші лнтребареа. — Лн Цімназіълъ Лътеран де аічеа се ъкъ анълъ ачеста аша пъміта Лъстрацізпе, ла каре аъ де а конкърце тоцї діректорії цімназіалї ші професорії, карії аръ дорі а асіста ла ексамінe, ка съ вадъ спорілъ ші сърчесълъ ачелъї цімназіъ, ла каре се цінe лъстрацізпеа. Фіреште къ еї аъ ші дрепт а пъпе лнтребърі ла сколарі ші а чере ръспънсърі дела еї. Ачеаста фъ кавса пентръ че ексатепіле се фініръ лн ачестъ Інстітът къ вълтіма Іълие к. п. ші вор дъра феріеле пътаї о лънъ, адекъ пънъ ла 2-а Септемвріе. Ексатепіле се лнчепъръ къ челе де матърітате але класеї оптелеа. Лнтре авітъріенцї се аълъ ші 3 рошънї, din каре 2 депъсеръ ексатепълъ бине, ér 1. есчелентъ. Ал 4-а чел маї бън каре ера съ цінъ ші о квънтаре компъсъ де ел лнсъші фъ лмпедекат прін боалъ ші пъ ъкъ ексатенъ. — Лн тоате класеле цімназіале ші реале декърсеръ ексатепіле къ о ріґъросітате потрівіт, лнтребърiле че ле пъпеаъ DD. професорі къ о вигорътате ші пречізпе ексетиларъ, ші ръспънсърiле елевілоръ кореспънзътóре ші къ вигоріцъ квепітъ, пе дедъръ довадъ дестълъ, къ DD. Професорі аъ стръбътът лн тот адънкъл ачелор речерінце, че пі ле дъ кондіка цімназіалъ дънъ каре саъ регълатъ цімназіile дела анълъ 1849 лнкоаче. Методъл а фостъ чел маї інтъітівъ, пімік пъ аъ ръспънсъ елевії, ка съ пъ штіе да сеатъ деспре чеде че аъ ръспънс ші се пъшї поатъ фаче о ікóнъ віе деспре еле. Адавце ші тълцітеа ші феліърітеа тіжлоачелоръ де лнвъцътъръ, ші веї ведеа, къ Цімназіъл евапцеліко-Лътеран де аічеа есте ън інстітътъ вигде елевії пътаї чева сърґъіторї пот фаче чел маї фрътос споріъ, прекът аъ ші фъкът. Ън трактамент вигап алъ елевілоръ фъръ деосебіре де націоналітате пе лънґъ о дісчіплінъ потрівіт din партеа професорілоръ а атрас 94 де ромънї лн класеле цімназіале ші 5 лн чеде реале. Дінтръ ромънї а фост преміанцї 3 ші вніі (Максім, Крішан, Фодор, Гравр, Патіца, Васіліе, Кічеа, Капітанескъ, Чіоран din Відра), съпт търгърітареле класелоръ. — Деакъ та лнбъкърат чева лн декърсълъ ачестор ексамене, ачееа а фостъ кът ам zic маї сък, къ ам възът тълцї ромънї лнтре чеї алешї; іаръ дéкъ та лнтрістатъ чеваші, ачееа а фост, къ ам възът лн класеле реале пътаї 5 ромънї ші din ачестіа дабеа вигълъ бънъ, Відріґінъ din Решінарій, каре а ші съвършіт кърсълъ. Nea крескът inima, кънdъ а ръспънс ачеста din фісікъ ші хеміъ къ о пречізпе, каре доведеа къ прічепе челе че а лнвъцатъ, де ші се кат лмпедека лн лімва стръінъ, лн каре фъ сілітъ съ лнвеце ачесте реалії. — Оаре пънъ кънdъ вorъ фі ромънії пострії атът de indеферінцї кътръ скоалеле реале, дънъ пъререа теа внічеле, каре ар пътеа съ дъкъ пе ромънї ла о бънъ старе маї ферічітоаре. Орї вnde се ъкъ вре о лнчеркаре а да ачестъї ramъ de лнвъцътъръ о атенцізне маї маре, паре къ се вedea о антіпатіъ, ші орї кът amъ стъdiatъ, ка съ афлъ каvса ачестеї антіпатіі, пъ о пътъї афла лн алта, dекът саъ лн пештіінцъ, саъ лн о амбіцізне dешартъ, орї сфіічóсъ, каре пъ се вор штерце вшоръ пънъ атънчї, пънъ кънd чеї маї марі ші къ пріченере вор лнвъца пре попоръ despre фолосълъ лор ші despre лінса чеа маре че авем, de a пе кълтіва аша пъміта класъ de міжлок, саъ de четъцепї лн кареа zаче търіа тътъроръ попоарълоръ кълтівате. — Despre ексатепеле ачесте маї авем de лнсетнатъ къ жоі лн 18/6 Іълие ле а deскісъ Діректорълъ сървътореште къ о къвънтаре тъіастръ despre пътереа теторіеї, вnde а фост фацъ Ънівersітатеа адънатъ, Маціstратълъ, преоцітеа din deосебіте локърі, тоцї професорії ші о тълціме de четъцепї, фіреште къ пічї сексълъ фрътос пъ а лінсіт. Лн 25/13 Іълие дънъ амézі се цінъ ексатепълъ din тъсіка вокалъ ші інстрътепталъ, каре къшънъ тълтъ плъчере ла аскълтъторі. — Лънї лн 29/17 Іълие ера съ чітеаскъ авітъріентъл Максім о къвънтаре „Чіне е маре“ фііndъ лнсъ лмпедекат de воалъ, a zic'o алтъл. Ла сфършітъл къвънтърії тълцъмі тіперълъ сколарій професорілоръ пентръ лнгріжіреа че аъ авът кътръ авітъріенцї, се деспърцї къ къвінте фрътоасе ші доióсе de палестра, лн каре петрекъръ анії копілъріі ші о парте a жънітеї ші de Комілітоніі лор чеіалалцї. Апоі се сві érъші Діректорълъ пе катедра ші dede авітъріенцілоръ о інвіацізне пърінteаскъ, арътъндъле кът къ лнтімпъріле ачесте de маре лнсетнътате аъ еї съ пъziаскъ драгостеа вніі кътръ алції, къчї пътаї лн ачеаста вorъ пътеа фолосі патріеї ші копчетъцепілоръ лоръ. Апоі се лнпъръціръ премііле ла цімназіълъ de сък, ші ла реалістї. Е de лнсетнатъ къ премііле теніте пентръ реаліштї съптъ къ тълтъ маї лнсетнате de кът але цімназістілоръ, ші ачеаста е лнкъ о довадъ, кът поndъ пъn алте неатърї пе стъdііле реале.

— Лн 31/19 Іълие се ъкъръ протоцізпеле лн діверсе класе, вnde діректорълъ érъші цінъ къвънтърї потрівіте, демъстръtоаре пентръ чеї негліценцї ші лнкъражітоаре пентръ чеї бънї. — Лн челе деспре вртъ doe зіле се цінъ ексатепълъ ші къ класеле скоалеї капітале, ачесте аъ фост фрекъентате de 56 ромънї, дінтре карії вніі а есчелат лн лнвъцътъръ, лнсъ пегріжа че атъ обсерватъ лн лнбръкъмінtеа лоръ, маъ лнтърітъ лн конвінцереа теа, къ еї de сіне лъсацї съптъ еспъшї чеї маї марі срікъчізнї. Лнквартірареа прін кіртърї ші пела локърі обскъре, лнсоціреа къ чеї стрікацї лн інітъ ші сафлетъ, лнтребъінцареа цігърілор пентръ върста лоръ атът de вепіноасе ш. а. ш. а. требъе съ къшъпе ла отълъ сітціторіъ чеа маї маре дърере. Адавгъ, къ пърінції черчетъндъї лн зіле de търгъ, лі іаъ къ дънші прін кърчіме, ле даъ ракіъ ші вінъ, апоі веї авеа ікоапа вигї копіл лъсатъ de сіне лн върста чеа маї цінгаше ші predat лн тънеле порокълъї, вnde іспітеле ла тот пашъл лл тотеск пънъ лл арънкъ лн прънастіа деморалізацієї фъкънdъ тоате келтъеліле пърінцілоръ zъdарніче. — Nъ воіъ греші даръ, дéкъ érъші воіъ ръdіка гласълъ, ші воіъ зіче къ, пімікъ пъ пе поате тънтъі de гапгрена ачеаста, каре роade ла maдъха чеа маї бънъ a паціънеї поастре пъ пе сітціте, dар къ атъта маї сігъръ, ка ші venінъл чел domол, de кът ръdікареа сколелоръ капітале кътъ de тълте, ка копіі съ фіе лн пъсъчізне лн върста ачеаста крітікъ a лнвъца саъ акасъ паіntеа окілоръ пърінцілор; саъ вnde съntъ скоалеле ачесте сът лнгріцірea алтор оатенї бънї, пе карії лі doаре de копіі конфрацілоръ лоръ, ші астфелъ съ пъ фіе сілігї a вецъі лнтр'о вързтъ крітікъ, лн каре аплекъріле сітцърілор съпт віóне, лн четъцї марі пърсіцї de тоатъ лътea.

De лънї адекъ din 17-а Іълие пънъ лн 22 декърсеръ ексатепеле регълат, чеа маї маре парте сътъ пресідіълъ Екселепцієї Сале Пърінтелъї Епіскоп Andреіъ Барон de Шагъна ші лн Інстітътъл постръ Педагоціко-Теолоцік. Респънсърiле фъръ дънъ лнпрежърърiле че аъ de асе лъа лн бъгаре de сеатъ ла ачестъ інстітът лн тълте прівінце, чеа маї маре парте бъне, тълте ші еminente, фіреште къ пъ ліпсіръ пічї челе маї слъбце. Nea бъкърат тълт інтересълъ ші зелълъ чел маре, чел обсерваръмъ ла теолоції чеї маї ковършіцї лн прівінца тіпікълъї ші а кънтърілоръ бісерічешті. Астъзї съ цінъ лн бісерікъ тълцътітъ пентръ порокоасъ фінірe a анълъї сколастік.

Сібіїъ 24 Іълиъ. Кънdъ аменінца перікълъл націънea съсеаскъ ші ромънеаскъ лн анълъ 1848, атънчї інтеліцінца съсеаскъ се серъта пъвліче къ чea ромънеаскъ спре семнъ de лнфрънціре ші de лнпръмътатъ апъраре. Лнтъріndсе лнсъ інімікълъ комън, пе възърътъ сілігї съ пъръсіт ветріле поастре ші съ къътънъ скънаре лн церї стръіне, вnde фрацїї сашї фъръ трактацї вman ші къ тоатъ бъна воінцъ. Къ тоате ачесте ераъ тълцї dintre еї, карії възъндсе лнстрънацї дела каселе ші поате ші фаміліеле лор, лънdаъ тоатъ віна пе ромънї, зікъндъ, къ съ пъ се фіе лнтовъръшіт еї къ ромънії, пъ аръ фі требъітъ съ фъгъ de вигърі прін църї стръіне, фіреште ка ла ачесте окасізнї жъкаъ о ролъ маре пътеле челе маї дежосітоаре, къ каре се інфераъ ромънії. Дънъ вnеле лънте се рестітъі ordінea легалъ ші цара лнчепъ a се вmпле къ атплоіацї стръінї din тоате пърціле лътеї, карії апъкъndъ кърта лн тънї фііndъ інспірацї de дъхърiле челе реле ші інімічії ромънілоръ, орї че се лнтъмпла лн цеаръ тоате се арънкаъ лн спінареа ромънълъї ші ачеста се лнфера къ тот феліълъ de пътірї детърґътоаре de опореа вnеї попоръ. Дънъ че лнсъ стръінії се възъръ марї ші тарї лн цара ачеаста, лнчепъръ a тракта къ тоате попоаръле асеменea. Ачеаста требъі съ лмбъкъре пе ромън лнтр'атъта, лнкът пъ се вedea сінгър апъсат, чі маї авеа соцї аі дърерілоръ; къ атъта маї

греș пътъръпърта сашїї ачéста трактаре fiind dedaцї а стъпжнїї ér пъ а fi стъпжницї. Нетвлцъмїріле ші стрігъріле ресвпаș din тоате вигівріле църїї ші се пъреа къ тоцї чеї апъсацї вор се фратерпісесъ ка аша лптърindвсе, съ лапеде жвгвлș стрвінș, че лї апъса пе тоцї, квnd еатъ diплома din 20 Октомвріе 1860 ші manіфествл Лтпърътеск пе проміте о алтъ еръ. Маціарії лпчепș а organiса, ші къ тоате къ пре лжпгъ пвртареа сасілорș требве съї пвmіт лоіалї кътръ поі, къчї еї, че е дрептș пъ лптрепрінсеръ пікърї пімік, фъръ а се консвлта маї паінте ші къ бърбацїї пострїї, тотвшї еї се штівръ лптратъта фолосі de конституцівне, лпкът трасеръ тот жарвлș ла óла са. Ачеаста пъ плъчеа сасілор маї лоіалї, дрептачеea еї ші апровaș ресістінца ромънілорș, фъръ пентрв ачеea съ о пвтеаскъ чінева „Бецегеі" къчї еї зічеаș, къ лп пвтереа diплomeї Лтпърътештї аș съ се факъ лп тоате скітвърї адмпк тъіетоаре, ші къ ачеаста пацівне пъпъ акът пе лndрептъцітъ, пъ се маї поате ігнора маї твлтș, къ атъта маї пвцin, къ кът еа аре факторї de віацъ тарї ші дърторї. Астфелș се пъреа къ еаръшї се дештеапть лпфръцїреа сасілор ші а ромънілорș маї въртос а-коло, вnde се ведеаș антіпатії лп контра вніvnеї къ Вигаріа, къ атъта маї таре, къ кът D. Котéс спвпеа пе фацъ ші фъръ сфіеалъ вnde ажвнцеа, къ аре лпсърчінаре дела Маіестатеа Са съ фіе дрептș къ-тръ ромънї.

Ачеаста декларацівне лпвіе лп ромънї спе-ранца, къ фрацїї сашї, карії лп декврeș de 12 anї гвстаръ дествл атъръчівне ка о пацівне кvлтіва-тъ, а кърeї девісъ прекът зіче есте: а чівіліса тър-цініле оріентвлвї, ші каре деспроба портареа вигв-рілорș фацъ къ челелалте пацівнї, ва шті прецвї а-чеea че чере отенітеа, че чере спірітвл тімпвлвї, ші ва лптinde тъпа фрънцеаскъ ачелеї семінцїї de оатенї, пе каре пъпъ акята а кълкато лп пічоаре de прісос, de ші пъ леа фъкvтș нічї вп ръș.

Вine D. Котес дела Віена, лпчепе ла Оръштіа реорганісареа, трече ла Себеш, Мерквреа, претв-тindenea петвлцътірі din партеа ромънілорș, къчї пъ се респектеазъ diплома, пъ се факъ скітвърї, пвнктеле регвлатіве се цінș стрвпс къчї сvнт фаво-рітоаре пентрв сасі, ші се скітъ пвтаї ічї колеа, вnde вре съ трагъ din еле ші маї таре фолосș пен-трв дъншії. Ажвнце D. Котес лп Сібіїș, се конфър-твеште къ вніі dintre мататорії съсешті, de ромънї пве нічї потеніре, еї сvнтș хелоцї кът аș фостș паінте de 48, еї пъ аș лп Сібіїș бърбацї, пе карї D. Котес съї афле demnї, de а се консвлта къ дъншії. Сасії аратъ, къ ар фі вine ка D. Котес съ регвлезе маї департе ші съ рънвнъ Сібівлș пъпъ маї презvрте, къ атъта маї твлтș, къ кът ромънії din скавпвлș Сібіївлвї, възvndș че са фъкvтș пе алте локврі ші аș датș поствлателе сале лп скріс, каре фіреште къ череаș о прекцетаре але рефвса сввт фортъ de ле-галітате. Се контінъ дарь organісареа маї депар-те, ромънії ретънș претвтindenea петвлцътіцї, къчї D. Котес се цine de пвнктеле регвлатіве, ші лшї аратъ компътімірea, къ ромънії пре каре іа кан-дидатș пентрв постврї, паș авvтș маї таре сім-патіе ла алегъторї. Се лптоарче ла Сібіїș, вnde се прегътісеръ тóте, кът съ се есклвдъ ромънії дела тóте. Се лптвлцаще чептвмвіратвл, се денéгъ дрептвлș de алецереа челор шепте жвдеце, локвіте de ромънї, се кandidézъ пвтаї вnș ромънș ла Сенаторіе, дарș кът? къ чеї маї плъкvцї сасі аї алегъторілорș, ші пі-мік пъ фъ маї фіескъ, декът се піче ромънвлș ші съ се алеагъ сасії. Дар къ тоате къ сасії трівмфаръ, се афларъ ші dintre еї, карії стрігаș пе фацъ, къ пвртареа ачеаста а алегъторілор а фостș фъръ тактș ші песокотіцъ — ші астфелș фііndвле рвшіне de рвшінea лор денвтескș пе къзвтвлș din Сенаторіе ромънș de секретаріș, кvнетvndș къ къ ачеаста ва астъпа гвра ромънілорș, лпсе се лпшеларъ, къчї ромънії базацї пе Diплома Лтпърътеаскъ, ші пе дрептвлș каре ле компéте, dedeръ протестș ла Ма-іестатеа Са лп контра ачестеї педрептъцї, зічвл ро-мънвлș пъ прімі поствлș de секретаріș, ші сасії ре-масеръ рвшінацї. Лвтеа стрігъ ші еї каvтъ скъпаре лп ачеea, къ креазъ ал 13-лéa сенатор ші кandidézъ пе ромънвлș къзвтș de маї паінте астфелș, кътș требвіс съ се алеагъ, каре се арътъдествл de слава прімі чеea че пъ пвтъ ажвнце прін кввінцъ, дрептș, ші дрептате, din тъпа чеа тілостівъ а сасвлвї. Се лп-сърчінеазъ ачестș поș сенатор къ інспекціа Съліш-теї ест, ші ел рефвсъ ші чере алта. ¦Ачеаста дъ апсъ ла сасі, съ зікъ, къ ромънії інтеліцепцї пъ аș по-пвларітате ла попор, ші къ еї лптърмъ пе попор (Бецегеі) пвтаї ка съ капете постврі ші къ попорвл есте лndествліт къ атплоіацїї съсешті. Се лп-сарчіна дарь D. Сенатор поș къ алта інспекціе, лп-съ пічї ачі пъ фъ маї порокос, къчї котвпеле кре-dінчіоасе пропвсвлвї лорș, пъ вреș съ ръкvпоаскъ пе нітінеа de маї тареле лор, ла акървї алецере еї пъ аș лvат парте, пъпъ атвнчі пъпъ кvndș ла протес-твлș лор пъ вorș къпъта о ресолvцівне ввпъ саș реа. Лп касвлș din тъіș лі се ва фаче дрептате; лп алș doіле се вор плека порвнчілорș маї лппалте ші вorș аштепта лп свпвпере, лпсъ тотș о датъ къ стрігърї пекоптеніте, пъпъ атвнчі, пъпъ кvndș се ва авzі гласвлș тънгвірей лорș ші се ва лва лп дреапта кон-сідерацівне асвпреліле ші плънцеріле лорș.

Деакъ вп депвтат съсескș а zic лптр'о шединцъ а Вніверситатеї, къ сасії аș datорїе ашї пъстра віаца лор політікъ къ тоате тіжлоачеле посівіле пентрв къ проблета, каре ле есте імпвсъ, de а кvлтіва мар-кврiле (мърцініле) оріентвлвї, лпкъ пъ е съвършітъ, оаре ромънвлвї съ пъї фіе ертат а къта dвпъ тоате тіжлоачеле посівіле, лп марцініле легале, ші а се етапчіна de сввт тvторіа алтора dвndвле дрептș ла ачеаста кввънтвлș чел лппалтș dвпъ троп ші diплома din $^{20}/_{10}$ 1860. Спре ажвнцереа ачествї скопș пъ аș лптреввінцат ромънії нічї о пвтере сілвіторі, нічї вп тіжлок пелецвіт, de кът къ а арътат о ресістен-ціъ пасівъ лп контра органелор дерегъторещї, каре са алес пентрв еї фъръ de еї, пе лvнгъ ачаста лпсъ пъ аș лъсатș din ведере, ка съ dee лvї Dвmnezъș челе че сvнтș але лvї Dвmnezъș ші Кесарівлвї челе че сvнт але Кесарівлвї. Ші твлцvмітъ сімцвлвї че-лвї ввпș ші блvndș алș попорвлвї пострв, къ лп de-кврсвлș тімпвлвї ачествї крітік, de ші пвтаї жвзії ші маї марії сатвлвї лпгріжескș de котвне, пъ са лптъмплатș пімік естра-ordinарiș, пімік, че арș фі потвтș періклíта лініштеа ші секврітатеа пвблікъ, къ тоате къ се афларъ ші гврї реле, каре атрівvіръ Попълъченілорș, къ вреș съ dee фок Крістіанвлвї din тоате пърціле, ші къ Рвшінърепії, Попълъченії ші Гврапії вorș съ атаче Сібіївлș ші съ вtоаръ сасії, кvndș чеї інкріміпацї нічї вісаș астфелș de пеле-цвірї. (Ва врта.)

Вніверсітатеа съсеаскъ лп Сібіїș.

(Вртаре).

Шединца II-а лп 1-о Івліе (19 Івніе). Че-тindș нотарівлș Вніверсітцїї Арц протоколвлș ше-динцеї din тъіș са лптреціцș пріп адавцереа кввънтърїї DD. Бр. Салтен ші Копрацхеіт per extensum.

Са хотърът компвнерea de 2 комітете стът-тоаре къте din 7 метврії. Вивлș пентрв треміле administратіве (політіче), алтвлș пентрв челе жвdи-ціаріе, ші атъndор ла олалтъ са лпкredінцатș ком-пвнерea вnеї інструкцівні пентрв вніверсітате (Ge-schäfts Ordnung).

Метврі алешї а) політічі сvнтș: Копрацхеіт, Domша, Еітел, Вагнéр, Біedерсфелд, Кліп, Лöв; — б) жвdічіарі: Гвл, Ласел, Гвіст, Опіц, Шварц, Трапщепфелс, Брехт.

Ла а.) а фостș Nрвл 9 іар ла б.) Nрвл 13 чел маї мік. Пап а къпътат ла а.) 8, Опіц 6 вотврї ші ла б.) Пап 7. пентрв ачеea ръdікасеръ ромънії дзвънтș лп контра алецерії ші дореаș денвтіреа пріп прecide.

Маї проіектъ Еітел, ка фіекаре метврв съ аіве дрепт de а лва парте ла консвлтъріле Комітетелор, че се ші авробъ. Лп фіпе трансвпе прешединтеле 2. есіите комітетелорș Конституате ші вргieze кom-пвпереа інструкцівнеї. Ла пропвпереа денвтатвлвї Лöв се ставілéze óреле шединцелор дела 9—1 одатъ пентрв тот de вна.

Шединца III. 2 Івліе к. а. Се чітеште про-токолвлș шединцеї треквте ші се dетъndъ потарівлвї ка de ачі лпаінте съ компвнъ прот околвлș комплет din Шединцъ лп Шединцъ.

Се чітеште проіектвлș адресеї каре сvнъ аша:

Маіестатеа Воастръ!

Лп момептвлș, лп каре есте еаръшї лпгъ-dвітș кredінчіосș вмілітș сvбскрісеї Вніверсітцї а пацівнеї, dвпъ о лvнгъ грешș сімцітъ лптрервпере а ексерчеа дрептвріле конституціонале але еї, каре пъ аș фостș перdвте нічї одатъ пріп пелеалітате, еа пъ поате авea пе лvнгъ сімцвлș de евлавіъ лпаінтеа проведінцеї маї вїї сімцеміпте, декът ачелé але бв-кврієї ші твлцvмірeї, — але адvнг сvпvсеї твлцvмірі пентрв ачеea, къчї Маіестатеа Воастръ ваці лndврат а рекvпоаште, къ пвтаї квстаș тънгвічіоа-селе лтпрецівърі, каре аș dат апсъ ла десфіінцареа стареї конституціонале лп патріа поастръ.

Ачесте сімцітепте але бвкврієї ші твлцvмірeї сvнтș къ атътș маї dърътоаре, къ кътș Маіестатеа Воастръ (конфортș къ преа лпалтвлș манiфестș ші diплома din 20 Октомв. 1860) ваці лndврат а лп-лесні ші ачелорș попоаръ (але Монархієї), вine фа-черіле віецїї конституціонале, корвра а фостș dene-гатș пъпъ акята хотърътоареа конлвкраре ла леціс-лацівне ші administрацівне. Къчї кredінчіосș вмі-літ сvбскріса Вніверсітате а пацівнеї кvпоаште лп а-чеаста о гараціъ despre ачеea, къ маї твлтș пъ се вор лптъмпла астфелș de лтпрежврърї, каре ар пв-теа провока релптоарчереа ла пръсітеле пріпчіпе але рецітвлвї. — Денвнndș дарь кredінчіосș вмі-літ сvбскріса Вніверсітате а пацівнеї респресівнеа ачестеї бвкврії ші а сімцімінтелорș de твлцvмірe ка челș din тъіș сетнș ал віецїї еї ércші треціте (лп-пвтеле лптрецеї попвлацівні репресептате пріп еа, *) ла трептеле преа лпалтвлвї троп, лпкопче de еле чеа маї секvръ сперацъ, къ акята ва свкчede Ma-іестатеї Воастре пе dрвтвл десволтърїї конституціо-пале а лптемеіа dърторіș просперітатеа тvтvрорș церілорș ші попоарълорș вніте сввт счептрвлș Маіест-цїї Воастре атът лп сінгвлар кът ші преste тот.

Лndвраціvв М. В. а прімі пré граціосș лпкре-dінцареа пеклътітеї поастре кredінце ші аліпіре къ каре рътжнет лп отаціала девоцівне.

Аї М. В. ч. р. апостоліче чеї маї кredінчіошї свпвші.

Сібіїș 2 Івліе 1861.

Вніверсітатеа Nацівнеї съсешті din Apdeaлș.

Фъгъраш $^{9}/_{21}$ Івліе 1861.

(Лпкеере.)

Вінерї $^{7}/_{19}$ Івліе а. к. адвнndвсе Комітетвлș чентралș, ла 10. óре саș дешкіс шединца; тема, фъ, — четіреа протоколвлвї de ерї, — лпсъ арътвndș D. Нотарівл прімаріș, квткъ протоколвлș, din маї твлте кавze пъ саș пвтвтș іспръві, ачаста

*) Пасацеле лптре парентесе сvнтș адавсе ла пропвпереа Dлвї Domша. — Лп Локвлș конструкцівнеї „лп пвтеле лптрецеї попвлацівні репресептате пріп еа" а фостș лп проіект: „Лп пвтеле лптрецїї попвлацівні а пъмънтвлвї съсескș" — Аș маї фъкът modіфікъцівні ші Швлер, Гвл Лöв, dар пъ саș прі-мітș. — „Sieb. Bot." ка съ арате петвлцъмірea лvї къ ачé-ста адресъ лп Np. 135 о пвпе фъръ пічї вп комептаріș лп парален къ чea din 29. Мартіе 1848. Despre ачеаста адресъ, се лп-прептіасъ ворва, къ пе авvndș етікета кввепіт, с'ар фі лпа-поіат. . . . . :

окаціонъ фрацілорѣ маџіарі іарѣшї локѣ de o дішпѣтъ лѣнгъ. — Къ adекъ шedінца пѣ c'ap пѣтea конті-пѣa, пѣпъ кѣндѣ протоколѣлѣ de ерї пѣ ва фі гата, ші съ се четеаскъ — ла каре еї кѣцета a рефлекта — ла маї мѣлте пѣнкте, — дпсъ пѣ лісе сфетіі, — пентрѣ къ Іл. Са D. Кѣпітанѣ сѣпретѣ, ліо сѣпне верde къ de оare че, аѣ воітѣ a шті, къ: че саѣ лѣкратѣ ерї? — аша съ ле фіі плъкѣтѣ a рътмпea дп adѣнape, — іаръ акѣт пѣ се маї поате окѣпа adѣнapea тот кѣ лѣкръріле de ерї — пентрѣ къ сѫнтѣ алте мѣлте de асъ іспръвіі, аша саѣ рѫndѣітѣ прin маіорітате ші саѣ алесѣ о комісіѣне de 6 меѣрії, карea съ веріфіче протоколѣлѣ лѣкрърілорѣ атѫт de ерї; кѫт ші de астъзї, — ші de мѫіне; — ла каре хотърѫре ѣнгѣрії не мѣлцъміцї іаръ аѣ дпптіінцатѣ (Ovas) ва кѫцва din чеї алешї de ерї, — дші дъ-дѣръ dімісіѣnea къ пѣ прітескѣ сервіцѣ, — ші съ депъртаръ. —

Adѣнapea dаръ аѣ пѣрчесѣ, ла четіреа, ші хо-търѫреа маї мѣлтор ordінъчіѣnї гѣберніале, ші алте. Апоі саѣ хотърѫт леафа пентрѣ kondѣкъторіѣлѣ pan-dѣрілорѣ, ші a челорѣ doї комісарі de дрѣмѣріле лъ-тѣраше, — ші саѣ проектатѣ ѣn феліѣ de ѣніформъ дмбръкъмінте — пентрѣ pandѣрі, din карії 4 вор фі кълъреці, ші 8 інші педестрашї, ші фііндѣ времea ла 6 óре dѣnъ amіazѣ; саѣ дпкісѣ шedінца. —

Сѫмбътъ $^{8}/_{20}$ Іѣлie a. к. adѣnѣndѣce Комітетѣлѣ чентралѣ, саѣ дешкісѣ ла 10 óре шedінца; o-біектѣлѣ зілії фѣ, депѣнереа жѫрътѫнтѣлѣї поїлорѣ атплоіацї. — Іл. Са D. Кѣпітанѣ сѣпретѣ обсервъ dea рѣndѣлѣ къ D-л віче-кѣпітанѣ, Нотарїѣ, кѫт ші перчепторѣлѣ сѣнтѣ a се арѣта пентрѣ дптъріре, ла локѣріле маї сѣсѣ, — апоі фііндѣ къ атѫт din асе-сорії, кѫт ші din Жѣзії черкѣалі, тоцї фоцїі D. Ам-плоіацї прімірѣ слѫжба кѣ кondіціа, ка пѣпъ пѣ лі се ва хотърѫ маї дптѫіѣ чеваші пентрѣ асігѣрареа пен-зіѣnілорѣ — сале; пѣпъ атѣнчі, съ пѣ фіе сіліцї a депѣне жѫрътѫнтѣлѣ, аша ѣnії ка ачештіа аѣ ръmас пѣпъ ла алтъ рѫndѣіалъ пе жѫрацї дп сервіцѣл лор.. ка ші дп провізорѣ — кѫтѣ ші ачеіа карії пѣ фѣ-сесеръ de фацъ; — іаръ din чеї de фацъ аѣ депѣсѣ жѫрътѫнтѣлѣ 3 асесорі; архіваріѣлѣ, ші протоко-ліствлѣ, кѫт ші 2 тінерї Ізріштї, карії фѣръ алешї ка Нотарї хопорарі, — ші апѣте D. D. Іоан Бран de Летепі фіѣлѣ Іл. сале a D-лѣї Кѣпітанѣ сѣпретѣ; кѫт ші Domnѣлѣ Ананіа Тромбіташ, Новіліѣ de Бет-леанѣ, фіѣлѣ D. Протоп. Партепіе Тромбіташѣ din Мѣреш-Вашархелі. — Апоі dѣnъ алте мѣлте — фі-ііндѣ кѣ Дпалтѣлѣ рецескѣ Гѣберпѣ, дпкъ піче пѣпъ азі пѣ аѣ пѣтѣтѣ da, саѣ трімїте чеваші бапї спре а-коперіреа мѣлтелорѣ кіелтѣіелї але канцеларіілорѣ, — ші фііnd кѣ de 3 лѣнї пѣ аѣ кѣпътат леафъ, пічї ѣнѣл din Амплоіацї, din лінса пекѣніаръ; — чі аѣ трѣіт din бозѣнареле сале. — Саѣ вотатѣ a съ лѣа ѣn дппрѣтѣ, батър de 2000 фл. в. а. пе катътъ, — пѣпъ че се вор фаче алте рѫndѣелї, саѣ мъсърі пен-трѣ лефї din партеа Гѣберпѣлѣї. — Ачестеа фѣръ лѣкръріле челе маї пе дпкѣпцівrате але конгрегаціѣ-пеї de фацъ, ші алте маї мѣлте; — кѫт ва арѣта протоколѣлѣ, — ші кѣ ачестеа саѣ дпкееат шedін-целе, че декѣрсеръ кѣ ѣn тактѣ, ші ordіne аша de плъкѣтѣ че поате карактеріса пѣтаї пе ромъпѣ. — Ші Іл. са D. Кѣпітап сѣпретѣ дпкісъ шedінца, кѣ о кѣвѫнтаре дѣлче сфътѣітоаре кътръ пъзіреа op-dінеї ѣnе — ші кѣ ачаста слобозі пре тоцї метврії комісіѣneї чентрале, ла але сале. —

Ърndѣice ѣn ентѣсіастікѣ дптреітѣ, съ трѣіаскъ !!—

Prea Onorate Domnule Redactoru!

Cu aceasta ne luamu indrasnire ati trimite o pa-ria a scrisoarei noastre, ce amu trimisu D. Petru Rosca din Sibiiu ca respnnsu la scrisoarea Dlui prin carea ne face cunoscutu, ca Comitele naciunei sa-sesci lau insarcinatu cu inspectoratulu Talmaciului, cu aceea formósa rogare, ca se se publice in Préstimatulu nostru jornalulu „Telegrafulu Romanu.“

Boitia $^{28}/_{16}$ Iuliu 1861.

pentru Sadu Ioann Roman Jude. pentru Boitia Toma Costea Jude, pentru Talmacelu Mihaiu Râdoiu Jude, Pentru Porcesci, Daniile Motzat Jude, Trif Not.

Catra Domnulu Petru Rosca in Sibiiu.

Prin scrisórea din 22 Iuliu 1861 N. 53 ne faci cunoscutu ca prin I. ordinatiune a comitelui natiunei sasesci din 13 Iuliu a. c. N-ro 586 esti insercinatu cu oficiulu de Inspectoru preste comunele: Sadu, Talmaciu, Talmacelu, Boitia, Porcesti, Sebesiulu de josu si de susu si Racovitia.

La aceasta scrisóre ne vedem siliti, pre lunga mare intristare ati respunde, ca dupe ce noi comunele din scaunulu Sibiiului am luat asupra nóstra solidaritatea de a respinge dela noi ori ce organu diregatoriu, carele ar fi alesu pentru noi fora de noi. — Dta fiindu de fatia nu numai ca ai aprobatu aceasta a noastra solidaritate, dara ai si subscris'o, — neam miratu fórte, cum D-ta ca romanu ai potutu primi asupra D-tale o insarcinare ce bine ai sciutu, ca este croita a ne apasa si astadi in timpulu constitutionalu, nationalitatea nóstra.

Noi carii ne iubim indivíd nostrii cei inteligenti cu cea mai vie multiamita si neamu espusu multoru fatalitati si pericole atragendu asupra noastra si numiri de renitenti si resculatori (de care Dumnedeu se ne fereasca) numai ca se devenim si noi odata la aceea dulce mangaere, a vede din sinulu natiunei nóstre barbati in deregatorii dupe cum poftesce sancta dreptate si innaltulu cuventu al Maiestatei Sale Imperatului, asteptamu si de la ei se ne iubeasca si ei pre noi ca pre confratii loru, si se nu se faca instrumente celoru ce neau apasatu pona acuma, dendune iarasi prada timpuriloru trecute, — si poftimu ca se se arate la tóta ocasiunea ca posed unu caracteru solidu, nepatatu.

Domniata inca esti unulu din inteligentii aceia, si presupunandu noi in D-ta unu caracteru solid nationalu, trebue seti descoperim ca neau venit pe ne asteptate nota, ce am vadiutu ca'ti face Telegrafulu Romanu in N-ro 23 si dechiaraciunea dela Selisce in N-ro 26 pentru ca o tieneam de prisosu cu atata mai multu, cu cat D-ta ca romanu carele de siguru cunosci Diploma imparatéasca din 20 Octomvre 1860 si biletulu de mana catra contele Rechberg, foarte bine ai sciutu ca noi dupe ce neamu vadiutu esclusi de a lua parte dupe cuvintia la alegerile diregatorilor scaunali, neamu declaratu cumca nu vom primi pre niminea de Inspectoru (dar si ori de ce rangu) fie de ori ce natiune va fi, pona candu nu vom sci ca in intielesulu egalei iudreptatiri amu luatu parte la alegerea lui.

Vedemu insa cu mare durere ca neam insielatu, caci D-ta alaturandute din interesu precum se vede egoisticu pe lenga sasi, ai primit dela D. Comesu insarcinarea a ne inspectiona in contra declaratiunei noastre aprobate si de D-ta insusi, si astfeliu a ne calca ca romanu dreputurile noastre — si pona atunci pone va sosi resolutiunea la protestulu nostru, dela innaltele locuri.

Aceasta nu o amu fi asteptatu dela D-ta nici o data, — aceasta nu o va puté face nici unu barbatu romanu mai multu, cum vedemu ca faci D-ta dupe atâtea demustrari si manifestatiuni de neplacére ce ti se facura din toate partile.

Ceteste Domnule Rosca deaca esti romanu adeveratu, petitiunea romaniloru din scaunulu Sibiiului catra Maiestatea sa si vei vedé facutai bine, ca te ai lasatu se te stepaneasca nisce interase ne leale si se te faci unu organu de acelea de care cugetámu ca cu ajutoriulu Tatalui ceresc si cu mila imparateasca vom scapa pentru totdeauna.

Remanendu noi dara credinciosi declaratiunei noastre, ne vedemu siliti, a protesta atat asupra denumirei D-le ca inspectoru preste subscrisele comune, cat si asupra nepreganditei primiri a acelei insarcineri din partea Dtale pana atunci, pona cand nu se va vindeca rana ce ni sau facutu prin nesuferibilitatea aceloru, carii au sciutu din seculi se tiena puterea in mana sa spre apasarea noastra.

Se nu cugete nici Domnulu Comes, nici D-ta, si nici altcineva, ca vre o parte a romaniloru ar fi indestulita cu pasii facuti de sasi, ci se scie, ca romanii toti cer, ca drepturile se fie dupe cuviintia respectate, si aceasta o dicei si D-ta insuti, pona nu te alipisi de sasi, si-ti parasisi tabara si stindardulu nationalu.

Boitia $^{28}/_{16}$ Iuliu 1861.

Pentru Sadu. Ioann Roman Jude, Ilie Sandru Jurat. pentru Talmacelu Michaiu Râdoiu Jude, Constandin Popa Jurat. pentru Boitia Toma Costea Jude, Ilie Arito Jurat. pentru Porcesti Deniile Moczat Jude, Iacob Grecu. Trif Not.

Фрѣцietate дптре ромънії din Бѣковina!

Кѣндѣ тоатъ Аѣстріа се бѣкърѣ de дпвіпцереа конститѣціоналіствлѣї, ші фіеште каре дп царa са кѣ аї съї се дмбрѣцошеште, ші ѣнѣл ші алтѣлѣ ка дп zioa дпвіерії a Domnѣлѣї се бѣкърѣ, ші се сърѣтъ кѣчї фіеште кърії църї есте датъ a пъстра атѫт літва ші пъчіѣnea са, ші a о кѣлтіва, кът ші фііі съї пентрѣ фолосѣлѣ літвеї ші ал пъчіѣneї аї дптродѣce орї in че старе пѣблікъ, кѣчї пѣтаї пріп ачеаста се ва цінea автономіа църії, ші се ва респекта конститѣціона-лістѣлѣ чел адевърат. Кѣндѣ dаръ дп тоате църіле каре се афлъ сѣптѣ дмпъръція Аѣстріакъ, се лѣптъ попорѣлѣ dѣnъ ачеаста, атѣнчї ромънії поштрії din Бѣковina пѣ ка се кавте че факѣ алте попоарѣ, ші съ лѣкреze ші еї пентрѣ фолосѣл ші бінеле пъчіѣneї, чі се редікъ ѣnѣлѣ дп контра алтѣіа, гопеште ѣnѣл пре алтѣлѣ, ѣnѣлѣ алтѣіа аратъ стареа са ші зіче: къї маї маре de кътѣ a алтѣіа ші dакъ е маї маре ваї de чел маї мік, къ дл калкъ арътѫндѣ потереа са стръіпі-лорѣ, пре каре маї мѣлтѣ дї іѣвеще декът пре аї съї, ші аша дп лок ка съ капеці дела ѣnѣлѣ ка ачеста вреѣп кѣвънтѣ dѣлче, елѣ те пълмѣеште пестеѣ, ѣвра-zѣ, дп лок de фрѣцietate, те adапъ кѣ отрава атъречіѣneї, ші дп лок de zioa дпвіерії ѣnde ѣnѣл кѣ алтѣл съ се дмбрѣцошеze ші ѣnѣлѣ алтѣіа съ dee мъna de ажѫторіѣ, дцї пѣне кѣпѣп de спінї пѣ пе кап ка жідовії лѣї Хс, чі пе інімъ, ка съ пѣ поцї рѣdіка гласѣлѣ атъръчіѣneї. Фіреште dакъ ва трѣі Бѣко-вina дп астфеліѣ de фрѣцietате кѣ аї съї, ѣnde пѣтемѣ атѣнчea чева спера пентрѣ бінеле попорѣлѣї, ал літвеї поастре ші пентрѣ соартеа фііlорѣ поштрії, маї алес dакъ ачеіа вор пъстра пѣтаї рапгѣлѣ ші стареа са, пъчіѣné са дш вор пега, ші фііnd тогма ачеіа аша карії пріп стареа са арѣ пѣте лѣкра пентрѣ бінеле de обште.

Деспре бієтѣлѣ църан кърѣіа пѣтаї ѣnѣіа авет аї мѣлцъмі, кѣ аѣ пъстратѣ літва матерпъ a поас-трѣ, пѣ пѣтемѣ зіче пімікъ, фііndѣ кѣ ачештії бієції сѫпт дпкѣ орбї, ші сѣрзї, ші пѣ аѣ чіне съї спрі-жіпеаскъ, фііndѣ кѣ преоцітеа — мъкар de ші сѫпт óре кѫцва каре ар лѣкра пентрѣ фолосѣлѣ ші бінеле църії, ші a літвеї — пѣцъп пѣтере аре, dакъ маї марії дптре ромъпї сѫнтѣ дп контра лор, карії маї бѣкрось се ліпескѣ de стръіпії, декът съ асквлте офтареа попорѣлѣї, карії пріп стареа лор бінекѣвънтатъ ар авеа съ dѣкъ ла дппъліціме ші лѣтіпъ пеатѣл съѣ.

Ezemплѣ деспре фрѣцietате дп Бѣковina am аѣзіт ші дп Nрѣ 131 алѣї „Wanderer“ din 11 Ізніе, дп каре аѣ ешіт ѣn артікѣлѣ din Черпъѣцї датат din 2-a Ізніе: кѫт дші dаѣ сіла стръіпії a пега Бѣко-вina кѣ е о царъ ромъпеаскъ, ші аші арѣта тоатъ ѣра кътръ оатепії карії пентрѣ бінеле пъчіѣneї лѣкреазъ, ші пѣ пѣтаї аѣ фостѣ аша de обpазпічї a фештелі пре отѣл каре дптре тоцї адевърацї ромъпї есте атат ші чіпстіт, чі a атінде ші пе преоціте, каре кіар пъпъ акѣта пѣтаї лор аѣ требѣітѣ съ се дпкіпе, ші dѣnъ кѣптекѣлѣ лорѣ съ жоаче.

Ачеаста есте мѣлцъміреа пентрѣ прімірea óс-пецілорѣ стръіпї. —

Біатъ Бѣковіпъ! оаре веї фі тѣ кѣндѣва царa ро-мъпеаскъ ? — Ѣn Dѣmnezeѣ адевърат сѣс, ші ѣn Дмпърат мілостів пої авем, каре ва гѣndі ші пен-трѣ пої! *)

---

*) Че е дрептѣ din тоате церіле Монархієї Аѣстріаче авет шірї пріп жърпалеле поастре деспре мішкареа політіко-паціопалъ a ромъпілорѣ ші деспре лѣптеле лорѣ пентрѣ довѣndіреа е-галеї дпдрептъцірї, пѣтаї din Бѣковina пѣ авет пімік, ачі парекъ аѣ мъріт тоцї ромъпії, ачі парекъ сімцѣлѣ de паціо-палітате са стінсѣ кѣ тотвлѣ. Ші пѣ е мірареа деакъ Бѣ-ковina се афлъ дп стареа маї сѣс дескрісъ. Прівегіапї ка съ пѣ адорміцї, кѣ ва фі тързіѣ дестептареа! P.

Dieta Ungariei. (Urmarea reskriptului.) Akuma adauge argumente în contra asertului adresei ši pentru afirmarea ei de mai sus, din Unitatea tronului, integritatea armatei ši diriginea centralu a finanțelor komune în întregul stat; din reprezentarea din afară čitindu-ši vrednica ei misiune art. de legi. Apoi vorbește kătră aceia dieta prin legile din 1848 cu privire la viața viitoare a unei persone în kontrazicere kă dekiarațiunea pusă ka preskurtare la aceste legi, ši kă tokmai pentru înlesnirea a cestor legi aru descoperi de lok în întâmplarea din tinu a anului periklele kare amenință întregului stat unu kă Ungaria pentru aceea, kači kă postumerea drepturilor public ši a Istoriei Ungariei aru veni cu restrângere cu cipirea tuturor intereselor de stat numai la strâmta sferu de aktivitate a unei persone. Kă aceasta descoperire a reprodus o periklozitate zgudуire, ce fără neapărat aplikarea unei alte sisteme ši numerea afară de pătere a instituțiunelor konstituționale ale Ungariei.

Dupu ce nu din regeasca plenipotință prin diploma din 20 Oktom. 1860 ca asekurat restituirea konstituțiunei Ungariei cu ale kondiții ši certări, kare zak în interesul tronului ši alu imperiului ši cu neapărate ši pentru celelalte regate ši provinții, Ma. S. ka din parte'ši cu unu aceste asigurări în lukrare, a restituit atât vekia konstituțiune de Komitate, kât ši dikasteriele ungurești ši a konkiemat dieta, ka în dreptul legislațiunei sau pe baza propusițiunelor regești sau prin proiekte dietale cu se ținteaskă o potrivit deslegare a celor probleme kuprinse în diploma din 20 Oktom. 1860 ši în hotărârele regești de atunči, cu se pută îndestului doriințele urii ši cu se aduku în konsunanță nesečiunea Ungariei în drepturile de stat kă rečerințele legăturei nedespărțite ši puteroase a teturor țerilor.

Fiindu-nu kă magnații ši reprezentanții adunați în dietă, spre a-și cu noștință de lok în pătere legile din 1848 ši ași exund aceasta pretensiune ka o prekondițiune necesarie, vrednică cu bazează dreptul de stat konstituționalu al urii numai pe aceste, ši kată deslegarea problemei ce li sa pus, ne unu terenu, ne kare nu se poate înkununa kontradikțiunea kă čele mai esențiale interese ale întregului statu, ši nu se poate ajunge o komplanare potrivită kă drepturile rečerințe ale kotronei prosperității.

„Noi am rekunoskut ši întărit în decisiunea noastră din 20 Oktom. 1860 ka substătătoare ši aceste principii aflate în legile din 1848, kare se redusk la delăturarea stării privilegiate a nobilimei, la introducerea oficialatelor ši kapacitatea de posesiune pentru toate klasele fără deosebire de pământere, la rădikarea roboturilor țărănești ši prestațiunelor, precum ši la introducerea kotronei obligațiuni la miliție ši kontribuțiune, ši la împărțirea acelor sarcini ai nostrii în regatul Ungariei la alegerile de dietă, karii mai nainte nu erau îndreptățiți. Ce atinge nasu celelalte legi adusce în dieta din 184⅞ este bine kunoskutu magnaților ši reprezentanților, kă diverse părți principale ale acestora legi lovesk în kuprinsul Sankțiunei pragmatice în modul cel mai păturezătoriu, ši pentru aceea în cine ši pentru cine din punkt de vedere al dreptului nu se pot kunkede, numai nuținu vă este bine kunoskutu, kă ele vătămând nu numai drepturile celoralalte provinții ale statului întreg, či ši o mare parte a imponderabilei țerilor ungurești în drepturile lor naționale, apoi nia înțeleptu ši o amaru esperință, kă mai multi artikuli tokmai pentru aceea, pentru kă nu koresundu kondițiunelor produse ši kultivate prin relațiunele naționale ši municipale ale Ungariei ši nu dau nič o garanție pentru îndeplinirea skopului lor, ši kă prin urmare diferitele elemente politice ši ale naționalității prekum ši relațiunele Ungariei kătră întregul nostru imperiu cer o altu bazu de konbinare.“

„Dreptatea facem magnaților ši reprezentanților adunați dietalmente pré grațios de știre, kum kă noi nu ne vom afla vreodată hotărâți, spre rekunoașterea acelor artikuli din aceste legi, karii stau în kontradikțiune apertă kă păstrarea necesarie a intereselor nedespărțibile ale imperiului nostru total ši anume kă Decisiunele din 20 Oktom. 1860, ši 26 Febr. 1861, kare prekum nič nu s-au mutat, așa ši în viitoriu nu le vom rekunoaște fiind kă noi spre rekunoaștere a cestor artikuli ai nu se kuprind ši acele mari întrebări, kare se atingu în reskriptul împărătesk pentru kă în ședința a dieta ungurească a Croației, Ardealului ši a Serbiei, ši principiile dupu kare vrednica Ungarii a deslega aceste întrebări, ši kă mai nainte de ce sar aduce răspunsul acesta la desbatere, trebue cu se ajungă toate partitele, ka așa cât poate primi ka o voință universală.

În Senatul Imperătesk ca închis între Cehi ši Certa ni (dreapta ši stânga) o dispută mare asupra celor 3 puncte ale kestiunei, kătu presidentul oprit mai de multe ori ne deputatul Brauner în vorbire, zikund. Poftesk ne D. ablegatu cu mare ši cu takt. — La kare răspunse aceasta:

E bine ca mi înțeleptă nainte poporului ale întregii Austriei asupra acestei stări, acestei tiranii. — Abl. Riegel: Noi primim toți aceasta înțelepire (Cehii ši Polonii se rădikă:) Presidentul strigă la ordine. Riegel zice kă e dedat la aceste. Ablegații centrului drepturi ši de drepta kă Riegel în frunte părăsesk salonul. Akuma e în tapet institutul notariatelor public, ši planul de înființare în școalele mezii (Gimnasii ši școalele reale.)

În Dieta Kroatiku ca început desbaterea asupra trimiterei Senatului imperial. Kardinalul Haulik a pledat întru o kuvântare frumoasă pentru trimitere, ši a kăutatu părtinitori. Deputatul Stoianović înkă a vorbit frumos în kontra trimiterei, ši fiindu amânatu de galerie a strigatu Banului la ordine. — În 3 Aug. k. n. ca decis mai înainte dieta pentru petrimitera Senatului imperial.

1—2 **Konkurs.**

Pentru stația de învățători în C. Miklošul mare în Bunat, kă kare este legat în salariu de 336 fl. v. a. kvartiru naturale, 50 de kubule grâu kurat, 25 kubule de kukuruz, 100 n. de sare, 50 n. de lemne; 2¼ lanțe (jugere) de pământu pentru arătură, 7½ stânjeni lemne de foku, ce deskide de iznoi konkurs până în 8 Septembrie. Doriturii de a okupa aceasta stațiune au s'ši aștern petițiunele sale kuviincios instruate la subskrisul, ca se afle în ziua însemnată în C. Miklošu în persónu ši cu kunte în Bisericu. Karii au absolvat Teologia vor avea preferință, kači dorul obștesku este, ka învățătorul cu fie ši diakon.

C. Miklošul Mare 19 Iulie 1861.

Georgie Nikoliču Protopresvitor, ši D. Direktoru.

1—3 **Ediktu.**

Prin kare **Ioan Negeni** pusketu în Oradia mare ši mai pre urmu ašezatu kă lukrința în komuna Vale skaunelul Sulištei, karele de trei ani au părăsitu pre Legitima sa soție **Maria Ferenți** kă doi kopii înpreunați ši nu se știe locul petrecerii lui, se îndetoreazu ka în terminu de unu anu dela Datul de față, kă atâta mai vârtosu cu se înfățișeze înaintea skaunelui acestuia protopopesku, kă kătu la din kontru procesul asupru înkatinatu se va pertrakta ši hotărî ši față de elu în înțelesul C. C. kanoane bisericești.

Sibiiu 30 Maiu 1861.

Skaunelul protop. gr. răsăritu alu Trakt. Sibiiului I.

I. Xannia.
Protopop.

1—3 **Ediktu.**

Eftenia Morariu din Șieu mare, aceasta Pretoru, kareia kă lekredințu au părăsitu pre legitimul ei bărbatu **George Xamalu**, totu de akolo, nainte de 7 ani, se provoakă prin aceasta, ka în terminu de unu anu ši anumitu până la 15 Maiu 1862 negreșitu cu se înfățișeze la acest skaunu protopopesku; pentru kă ne isindu-nu, ši față de dunca se va hotărî procesul de bărbatul ei, asupru pornitu. —

Skaunul protopopesku alu trakt. Bistriț Borgo-Prundu, 14 Maiu 1861.

Teodor Bozdogu.
Protopresvitoru.

Redaktor respunzetor **Ioann Pau.** Editura ši tipariul tipografiei diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфул есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмераціунea се фаче ла Сібіїў ла еспедітура фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітуръ. Преціул препъмераціеї пентръ Сібіїў есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъметате de ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеї

№ 31. АНУЛЪ IX.

Сібіїў. 3. Августъ 1861.

шї пентръ провінціеле din Монархіъ пе ан ан 5; фл. 25 кр. еар о жъметате de ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. шї церї стръіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а. In серателе се плътеск пентръ лінїіеа ôръ къ 7. кр. шіръл къ літере мічї, пентръ а доуа ôръ къ 5½ кр. шї пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

TRANSILVANIA.

Сібіїў 1-о Авг. Къ маре дърере de інімъ луцелесерът деспре бътаіа унъї фінанц лн Сатълъ Поіана атътъ de крънченъ, лнкътъ ачеста лн скъртъ тімпъ лшї dede сufлетълъ. Лнтъмплареа ні са історісіт лн modълъ ъртъторіў. Лн zioa de C. Іліе ешіръ доі фінанцї, карії маї наінте прінсеръ піште преварікацїї de тътънъ шї ле фъкъръ ачеста контрабandъ, къ о мъіере афаръ de сатъ ла прітъларе, пе мълтъ дънъ ачееа се въd лнпресораці de вреокъціва індівізї — кът се дъ къ сокотеала de преварікацїї глобіцї маї наінте — шї трактацї къ чіомаце, унъл скапъ шї алеаргъ лн сатъ дънъ асістінцъ, пънъ лнсъ алергъ ачеаста, вієтъл фінанц бътът а мъріт, шї ъчігъторіі аў фъціт. Тоатъ епериіа D. Нотарў Чіхъdéнъ a deскопері пе ачестї ómenї ръї, а ремас пънъ акъта demартъ. E лнсъ чеа маї бънъ сперанцъ, къ пемесіс пе ва лъса перъсплътіт ачеаста фантъ ърмът шї спъркатъ асъпра органелорў стъпънірії лнтиліпітóре de даторінца са, пътаї din сетеа ръсъпърії. — Аветъ тот къвънтълъ съ demъстръмъ къ тоатъ търіа сімцълъї постръ націонал лн контра унор асеменеа фъръ de леџї лн ън тімпъ атът de крітік пентръ націънеа лнтреаґъ шї съ провокъмъ атъта не порърса гата спре асълтаре Преоџіте кътъ шї епериоаса поастръ інтеліцінцъ, ка ла тоате окасіънеле съ адъкъ попорълъї лнаінте, кът de крітікъ есте стареа поастръ націоналъ лн тімпіі ачестї греї, кът цънтеск окіі тътърор асъпра пъртърії поастре політіко-морале, кът інімічії пострії шї чеа маї мікъ абатере дела леџе, фіе макар пътаї a унъї indівід, о адскріў къ мълтъ плъчере націънеї лнтреџї, кътъ тергъ калътпіі асъпра поастръ лн тоате дірекціънеле, — ба токмаі шї пънъ ла лнпалтъл троп, пътаї ка съ не пътеазъ карактерълъ, чел пачнік каре лам пъстрат пънъ акъта шї съ не факъ політічештe de мінорені, шї de ómenї сънъші патімілорў шї ръінцелорў. Лн контра кърорў калътпіі німік пъ не поате тънтъі, de кътъ о пъртаре солідъ, леалъ, о прівегіере асъпра бънърілорў котъне, о не атінџере ла бънъріле стръіне, о трактаре отеноасъ a органелор стъпъніреї, шї лнтіndереа мънеї de ажъторіў лн грелеле лор фънкціънї, че сънтъ datoаре але есекъта къ тоатъ скътпътатеа фъръ прівіре ла персоане орї ла алте лнпрециърърї. Маї въртос не ведемъ сіліцї a траце атенціънеа тътърорў бърбацілорў пострії de бънъ кредінцъ ла ечеса фаталъ лнпрециърare, къ са лъцітъ фаіма кът къ ромънії сар лнтinde ла пъдъріле опріте шї ар пъстіі маї къ сеатъ не челе фішкъсештї, шї къ сар чере лн контра асторў преварікаціънї тъсъріле челе маї аспре. —

— Нъоъ пъ пеа веніт нічї о штіре деспре астфеліў de фанте лнегрітоаре de пътеле чел бън алъ націънеї поастре шї de ачееа пътъръм шї ачесте лнтре скорпітъріле, че не вінъ de атътеа орї петерітате дела дъжтанії пострії. Къ тоате ачесте провокът шї жъръмъ не тот ромънъл съ се пъzeаскъ de орї че патъ фіе ачееа кътъ de мікъ, къ атъта маї таре, de ачеле каре de лок ле въръ въжъташії пострії лн опінчеле лнтрегълъї попор шї сънт потрівіте a не лнегрі лнаінтеа стрънілорў карактерълъ чел бън націонал. Съ пъдъждъм къ тоатъ евлавіа лн Dомnезъў, шї елъ не ва ажъта, съ скъпътъ кърацї шї не пріхъніцї шї din кріса ачеаста, че а венітъ асъпра поастръ, пъ din вina поастръ — ачеаста о пътет зіче къ мъна не інімъ, — чі din нелнцелецерї шї поате шї din ръінца алтора.

Sibiu in 8 Augustu 1861 s. n.

Adi au datu D. Presidele alu Universitati si Comes Natiunei Sasesci c. r. Consiliariu de curte Franciscu de Salmen in Gradina lui Wilke unu Prandiu stralucitu, la care fura toti deputatii Universitatii si Burgmeistru Sibiului invitati. Si Socia Dumnealui Comesu Dómna Baronésa au luatu parte la acestu prandiu in tóta privintia bine si formosu pregatitu. —

Subu decursulu prandiului sau ridicatu pachara din patea D. Baron Salmen pentru Maiestatea sa c. r. a. Imperatului si Principelui Transilvaniei. Konradsheim (dep. Sibiului:) pentru D. Preside alu universitati si capulu natiunei sasesci Baron de Salmen.

Schvarz. (Sigisoara) pentru o maiestrita aditiune a numerilorn Diplomei din $^{20}/_{10}$ 1860 si a Patentului din $^{26}/_{2}$ 1861 din care vre a scoate numerulu 48 .... (adeca fara 2)

Eitel (Cincumare) pentru Dómna Baroneasa ca Mam'a a tierei sasesci, si mai tardiu pentru fratii Magiari.

Gull (Sigisóra) pentru egalitate, libertate si fratietate in genere, si buna intielegere intre romani si sasi in specie.

Schuller (Orestia) pentru solidaritatea deputatiloru sasi in lucrarile venitoare. —

Era Domja intr'unu cugetu cu Colegi lui romani au tienutu urmatoriulu patrundietoriu toastu.

Domniloru!

Vorbescu in limb'a materna, pentru ca in asta me potu esprimá mai lamuritu, si pentru ca sum convinsu cumca toticare sunteti aicea de fatie me intielegeti.

Audindu ca aicea sau ridicatu intra altele Pacharu si pentru libertate, egalitate si fratietate, ami ieu voie si eu a ridica acestu Pacharu intru asemenea intielesu.

Eu voiu intru acestu locu frumosu si liberu a redica pacharulu — aicia Domniloru in templulu Naturei caruia coperisiu este firmamentulu si care este la toate creaturile comunu, aicea dieu! si nu sub coperisiulu celu de arama unde vrea se se varesca acela inimicu alu nostru care au implutu Colónele Journaleloru din Sibiu si mai vertosu N. 61. cu assertiuni nedeverate si dejositóre — ridicandu dara aicia pacharulu si orandu cá libertatea, egalitatea, si fratietatea de atitea ori pomenita se nu remana (ca si pona acuma) numai vorbe góle si trecatóre, ci de una parte inca sub decursulu acestei Universitati, éra de alta parte fora amanare si catu de curendu se se realizeze intra tóte popórale a carei noastre Patrie — dicu ca realisate totu deuna si neincetatu se traiasca, vivat!

E de insemnatu inca si aceia ca D. B-r. Salmen, ridicandu Eitel pacharulu pentru fratii magiari, sau alaturatu numai conditionatim dicandu ca numai atunci va goli pacharulu pentru magiari dela anima, candu va vedé ca estia respectéza si pe alte nationalitati ale Patriei dupa cuviintia! —

Сібіїў 24 Іліе (Лпкеере.)

Ачесте претітъндъле съ венітъ ла Sieb. Bot. шї съ ведем лнкът аре дрептъ съ се ръскокоіаскъ асъпра копсълътъторілорў аскъпшї, карії дънъ спъса попорълъї ромън кльжін, кът вреа съ штіе ел, дъ порънчї астъіа ла ресістенцъ пасівъ, шї съї ameріпце къ кодълъ кріміналъ шї брахіълъ мілітарў de арў фі арішічіне. Ноі аічеа вотъ съ рефлектъмъ лъї Sieb. Bot. къ доаръ лї есте къпоскътъ, къ о депътаціънe маї пътероасъ de 100 індівізї de тоатъ класа a скаънълъї Сібіїълъї a фост ла D. Комес шї іа спъс апріат, къ деакъ пъ ле ва фаче дрептате, пъ се вор съпъне органелорў, ла акърор алецере еї пъ іаў парте, шї дънъ че пъ се лъ рънчіънea шї претенсіънea лор лн нічї о бъгаре de сеатъ, лнтребъм чine съптъ ачеіа карії адък пе попор ла ресістінцъ пасівъ, консълътъторії чеї аскъпшї пресъпшї de Bot. саў ачеіа, карії іа сіліт ла астфеліў de ресістінцъ? Кът къ ромънії карў фі декларат къ аў порънкъ пъ штіў de унde, ла ачаста ресістінцъ, е мінчіънъ гоалъ, кроітъ пътаї de a лнфрътсеца фанта чea пелеіалъ a сасілор фаць къ ромънії. Че порънкъ аскъпсъ ле маї тръбъе ромънілорў, къндъ еї саў декларат дела лнчепътъ de cine лнсъшї, че ворў фаче, деакъ пъ лі се ва da дрептате лн пътереа Diплomeї din $^{20}/_{10}$ 1860. Деакъ лнсъ врема інтеліцентъ ва фі есплікат ordінъчіънea датъ лн пътеле Мацістратълъї de D. Сепатор Валер Тълтъчелепілор, къе лн контра лналтеї дечісіънї авліче, къ ачеаста пъ a комісъ дънъ пъреreа поастръ нічї ън „Феґетеї“ кътъ се паре лъї Sieb. Bot. каре вреа съ жъстіфіче недрептатеа че ера съ се факъ Тълпъчелепілорў дéкъ тъчеаў шї съ съпъпеаў, прін ачееа, къчї кътъ зіче ел са фъкътъ о грешалъ лн скріере, фіінd къ декретълъ ера скріс лн лімба унгъреаскъ. Четіторії вор фі въzътъ порънка D. Валер пъблікатъ лн текстълъ оріцінал лн Нрълъ 29 ал „Телеграфълъї ромън“ датъ лн пътеле Мацістратълъї пе темеіълъ декретелорў лнал. Гъверн шї Канчеларіеї авліче Трансілване ресетї пъ din Іънie кът зіче Bot. чі din Маіъ кът се вede din декрет, шї кът ел порънчеште ачестора съ се ласе de контърбареа посесіънеї стрънe съъ недеапсъ de 300 фл. Пътеаў дарь съ такъ ромънії шї съ'шї лесе дрептълъ din мънъ, каре ілаў рекъпоскът лналтеле локърі съпъпъндъсе ачелеї порънчї недрептe шї пъгъвітоаре de о котъпъ лнтреаґъ? пътеа врея інтеліцентъ ромънъ, саў орї каре бърватъ кордатъ, каре ізвеште дрептатеа, съ такъ ла о астфеліў de недрептате, пътаї ка съ полъ пътеаскъ Sieb. Bot. de „Ґеґет.“ шї de verborgener Rathgeber шї съ пъї амепінцъ къ кодъл пепал шї брахіълъ мілітар? Dар вezї къ Sieb. Bot. зіче къ a фостъ грешалъ лн скріcоаре фііндъ декретълъ скріс лн лімба унгъреаскъ, шї ачеаста грешалъ фіреште. къ требъі съ се еспліче de органълъ съсескъ лн фавореа Котънеї съсъштї Тълтачіў, каре a перdътъ, ér пъ ачелеї ръпъпештї Тълтъчел, каре a къштігатъ прочесълъ, къ тоате къ ста скріс апріат, къ рекърсълъї Котънеї Тълтачіў пъ се поате da ъртаре, шї Мацістратълъ къ D. Валер штіа бine, къ пъ Тълтъчелълъ чі Тълтачіълъ a рекърат. De аў фостъ лнсъ лнцелесълъ декретъ-

лві двбіў, атвнчї ера даторінца Маціствтвлві, съ чеаръ деслвчіре дела локвлъ, де внде са емік декретвл наінте, ёръ пъ двпъ че ла пвс лн лвкраре лн давна Тълтъчелвлві каре а къштігатъ процесвлъ, ші лн фолосвлъ Тълтачівлві каре ла пердвт ші двпъ че ачела са възвтъ сілітъ съ се опвнъ внеї недрептъцї атъта де марї. — Маї требве даръ D. Вote врвнъ „Неџег.“ саў verborgener Rathgeber, ка съ факъ пе Тълтъчелепї ші пе алцї ротънї кв пе лнкредере кътръ органеле съсъштї, карї ші астъзї, кънdъ Маіестатеа Са а арътатъ лналта воінцъ, ка тоате націвнеле съ се вікаре де дрептврї егале, кънd спіріттвлъ тімпвлві стрігъ ші прздецца чере ші пе імпвпе о трактаре отепоасъ, ші дрептъ а локвіторілор, ка съ довъндеаскъ еаръшї лнкредереа че есте неапърат де ліпсъ пентрв о гвберпаре регвлатъ ші просперітóре, се лнквметъ съ факъ о астфеліў де недрептате а іавеа ші лнкоптра декретелорв маї лнпалте? Оаре есте лоіалъ ачеаста пвртаре а органелор съсещтї? Оаре есте ачеаста інтенція стъпъпіреї. Чіпе тълвъръ даръ ордінеа вънъ? чіпе адвче пе ротънї ла нелнкредере ші ресістінцъ пасівъ! „Неџерії“ ші verborgene Rathgeberii саў лнсъшї органеле маціствтвале пріп недрептъціле лор?. Sieb. Bote зіче, къ са фінгатъ прочес, каре пв есістъ, — деакъ ачеста пв а есістат, апої пв вор маї есіста нічї внеле лн вечії вечілор, фіреште къ Тълтъчелепії ші аў апърат пвмаї дрептвл лн контра Тълтачівлві каре а врвтъ съї калче. Прекът неам лнформат пв е нічї адевърат къ ротънії din Тълтъчел аў червтъ съ се іа протокол кв еї ші къ сар фі рвгат съ се сістезъ есекуівнеа, къчї еї аў фост лн дрептвл лор ші пв аў авут ліпсъ де нічї о рвгаре. —

Кавте даръ Sieb. Bot. а лнфрвмсеца ші жвстіфіка кът ва вреа ачёста недреаптъ фаптъ че са фъквтъ Тълтъчелепілорв пріп порвпка маї свс арътатъ, еа тотвші ръмъне о макълъ врътъ лн хроніка дрептъції, че есерчеазъ сашії асвпра ротънілорв. Лвтеа чівілісатъ ші дрептъ о ва шті жвдека.

Кътрї пентрв Поплака, ноі ръмънемъ фъръ съ жвстіфікът врвнъ фвртъ — фереаскъ Двмнезеў — пе лънгъ челе арътате лн Nрв 28 ал „Телеграфвлві ротън“ пънъ атвнчї, пънъ кънd пв пе ва арата Sieb. Bot. контрарівлъ, кв ачееа бъгаре де сеамъ, къ ел требвіа съ пвміаскъ че фелів де фврі съптъ чеї шасе поплечеапї, пентрв къ де ші фвртвлъ есте лн сіне кріт, тотвші фацъ кв пвблікълъ есте óреш каре деосебіре лнтре фврі ші фврі ші ачеіа аў фостъ превариканці де пъдвре.

Ачі пе віне потрівіг а рефлека ші асвпра ескъсърії D. Комес ші алтор сасії, карії зік къ D. Комес аре порвпкъ, съ реорганізеазъ двпъ пвнктеле регвлатіве, ші къ ел пвпс лн кандідацівне пе ротънї, лнсъ деакъ пв аў лнкредереа алегъторілор, ел пв ле поате ажвта, — къ ноі фъръ съ пе словозім лн черчетареа пвнктелорв регвлатіве лнкът пе съпт фаворітоаре аў пв, авем съ зічем, къ ачеаста ар авеа валіditате пвмаї атвнчї, кънdъ метврії алегъторі арў фіі де вна ші де алта націвне лн пвмър асемепеа, къчї атвнчї лнтрв адевър сар веде лнкредереа алегъторілор кътръ чеї алешї; пънъ кънdъ лнсъ лн Сібіїў съпт 4 ротънї лн контра 112 сасі ші 4 внгврі ші лн асемепеа пропорцівне претътіпdепеа, ші сасълъ ва довedі атъта де пвцінъ лоіалітате кътръ ротънъ кът а довedіт ші пънъ акума, пв ва пвтеа ротънвл ізвъті нічї одатъ, ші свът астфеліў де лмпрецівърі, арфі констітуціоналіствл пентрв дънсвл фórте апъсъторіў, ші сар веdеа силітъ а дорі абсолвтісмълъ, вnde пріп рвгаре тот а маї пвтвтъ ізвъті ла чева, че акума есте фъръ пвтінцъ, къчї атърна дела воіа вnор оамепі, пв тотъ дeвна гътіцї а штіі прецві капачітатеа ші дрептатеа. Ноі лнсъ амў фі кодетатъ, къ вна лнцелецере ші комвна інтенцівне де а стабілі лн Патріъпе вnў гвберп пвтерпік ші дрепт, ар чере ка съ фіт дрепцї вnії кътръ алції ші съ пвпет тоате сімпатіїле націопале ла о парте ка съ пвтет ажвнце ачест скопъ, къчї лнкордесе Сасії орї кът вор воі асвпра поастръ, тотвші пе ръмъне діплома din $^{20}/_{10}$ 1860, прекаре пв о вор пвтеа рефвса нічї ка кът, къчї о ведет репецітъ де атътеа орї ші лн рескріптвл лмпърътескъ dат дietеї вnгврешті, ші пентрв ачееа лн фіне пв ле ва маї ръмънеа алта декът съ се лесе де пвнтеле регвлатіве лнкът чере вна лнцелецере ші съ факъ адънк тъіетоареле скітвърї прекът ле порвпчеште діплома лмпърътеаскъ спре лнпъчівреа ротънілор ші тікпеала сасілор, къчї врсіта пеа дестінат съ тръіт ла олалтъ ші дестінвл ачеста пв се ва пвтеа скітва вшор; сасвл съ штіе, къ ротънвл пв маї вреа съ фіе сервіторівл лві, чі Domnв преste сіне, пвмаї вреа пвмаї поате фі пвпіл dependent de сасъ, чі върватъ лн дрептвл съў, пвмаї поате вецета лънгъ алції, чі требве съ двкъ о віацъ пропріе політікъ, ші съ-шї апере опоареа ші дрептвл, бінеле ші глоріа націопалъ.

Дела Порта de Фіерў лн 20 Ізліе в. 1861.

Нічї кънdъ п'амъ аштептатъ сосіреа жврпалелор, кв маї маре сете ка акв, де врео кътева септъмжнї лнкоче; аштептъмъ сосіреа постіліонвлві аша зікънd ла пънdъ. — Кв тóте астеа парекъ маї авемъ а маї аштепта пънъ кънdъ вомъ чети, къ ситвацівпеа політіка а лватъ алтъ фацъ, спре швлцвміреа попóрълорў, пентрв de a ле скъпа о датъ din астъ старе авпортъ, че ле лнсвфлъ пекоптепітъ лнгріжіре ші неодіхпъ. — Кріса аре парепісе съ цжпъ лнкъ твлтъ; ашадаръ пънъ вна-алтъ — пвмаї ръвdаре, — ші лнкъ ръвdаре de фіерў.

Лнтръ черквстъріле de фацъ, пітік пв авde отвлъ маї адесеорї, декътъ лнтребъндвсе кв тоатъ серіосітатеа оамепії вnії пе алцї. Оаре че пе ва маї адвче зіва ші поаптеа преste віата пóстръ църішóръ? Nв ворў арвпка óре азї мъне сорцї пентрв дънса, ка пентрв къташа лві Хс? Оаре кът се ворў ресолва требіле лнтръ Віепа ші Пешта? Оаре че ворў фаче ротънії de вор фі кіемацї dea дрептвлъ лн Сепатвлъ імперіалъ, (Reichsrath)? ші потвсе іеї двче аколо, фъръ ка съ пв фіе алешї пріп dietъ, орї фъръ ка съ фіе авторісацї de вn конгресъ націопалъ, деспре а кърві адвпаре двпъ о тръгъпаре атът de лndелвпгатъ, маї къ пвмаї авемъ нічї о сперапцъ? іаръ дакъ тотвші сарў двче аколо аблегацїї ротънї пофтіцї din сясъ, фъръ ка съ фіе алешї de кътръ чінева, ші арў вота асвпра вnорў обіекте цііторе de компетінца църеї, кът ар авea а се пріві асемепеа конклвсе? ш. а. — Лънгъ ачестea ші свте алте лнтребърі de фелівл ачеста, маї авзі ічі пе къте вn църан пълітъ de арміда сóрелві, лнтребъндвсе: „Оаре че вреаў внгврії, ші че вреаў петції“? іар колеа пе алтвлъ ръспвнзъндві кв тóтъ паівітатеа: „Ласъї тв пвмаї лн вnъ паче тъї фрате, пві къпта, къчї іеї се чеартъ, іеї се'нпакъ іаръші тъпе поітъпе, къчї ші кът é зікала: „Корвў ла корвў пв скоате окії;“ іаръ ноі ротънії съ авемъ тіпте, съ пв фачемъ кв пітe търгў фъръ тотмеалъ, къчї ам ажвнс зіле, лн каре съ пв се'нкреазъ отвлъ нічї ла къташъ.“ —

Лнтръ адевърў съптъ ачестea зіле лнкаре пе афлъмъ фоарте пондероасе, съптъ зіле de іспітъ.

Се зіче — къ Лмпъратвлъ Наполеонъ III. пе каре лвтеа 'лъ креде азї de челъ маї адънкъ дипломатъ европеанъ, піерзвндвші фірвлъ кънdъ ші кънdъ лн політікъ, ласъ кіесцівпї греле, ка съ ле ресóлве тімпвлъ; ротънвлъ лнкъ лнтімпінвндъ азї кіесцівпї фоарте греле тъіетоаре лн соартea ші вііторівлъ сеў, ші піерзвндвші фірвлъ de meditацівне, кв фрвтеа съпіпъ, фъръ а се спъітъпта de пъказвріле, челъ аменінцъ — къчї е dedатъ кв іеле, зіче: „Фіе чеа da Двмнезеў!“

Даръ фііndъ къ пе фвсе ворва деспре жврпале, съ пе ре'нтóрчетъ пвмжптел ла ачелеашї.

„Korunk“ din Клвжъ лн Np 152, продвче вnъ артіколъ свбскрісъ de D. Л. Тотъ, лнтітвлатъ „Az unio,“ (Вніпеа).

Авторвлъ астві артіколъ, се еспрітъ ла сфършітвлъ арт., къ арў dорі, dакъ ші жврпалеле ротъне і ларў продвче; дечї ка съ пв пе креазъ Дл. Тотъ а фі кв тотвлъ indolenцї кътръ артіколвлъ сеў, врвсеіў а амінті ачі чева деспре дънсвлъ, фіе dакъ пв пе іартъ спачівлъ, маї твлтъ, челъ пвмжнъ пвмаї лн треакътъ. — Квпрінсвлъ артіколвлві, се поате еспліка преа вшорў din лнсъшї тітвлвлъ сеў. Автворвлъ леагъ етапчіпареа фостілорў іобацї, ші тоатъ егалітатеа de дрептъ че о dаў леџіле din 48, de коada „вніvnеї.“ Рескріптвлъ лмпърътескъ din 21 Ізліе п. а. к. се паре а пе фі тъіатъ деокамdатъ фірвлъ de a маї dісква зіле лнтреџї асвпра вніvnеї, de ачееа пічe къ врет а маї спорі ворвъ твлтъ; dакъ лнсъ Дл. Т. арў маї dорі вре вn ръспвпс дела ноі, кв прівіре ла вніvnе, еў лашіў лndрепта, ка съ прочетеаскъ фъръ патімъ кввъптареа ілвстрвлві пострв бърватъ Е. Гожdв, ростітъ лн каса de свс лн dieta din Пешта, лнкредінцъндвсе, къ Дл. Гожdв, ш'а четітъ кввъптареа са din інітіле ротънілорў. — Дл. Т. пе спвне лн артіколвлъ сеў din „Korunk,“ къ ротънії факъ пвмаї жвметате din попвлацівнea Трансілванієї, ші къ пвмаї петції а скітопосітъ конскріереа, вркънd пвтервл ротънілорў ла 1,300,000. ка кънd везї doамne, чіне маї штіе че пріетінї вnї пе маї фвсеръ повъ петції чеіа вепіцї свптъ ачестъ пвме штіеї Двмнезеў din каре парте de лвме.

Дл. Т. паре, къ п'а четітъ ачееа че а скрісъ маї твлцї колецї аї сеї, внгврї, къ ротънії къпътаръ двпъ 48-49. de ръсплатъ ачееа, че къпътаръ внгврії de недеапсъ; еў лнсъ зікъ, къ ші маї пвмжнъ декътъ атъта; dакъ лнсъ ротънвлъ modestъ ретаче тоате калвтніile че ав але свфері de кътръ óтепії лві Бахў, зікънdвле „Dzeў съї іерте,“ о фаче ачеаста кв а тътъ маї вртосъ, къчї есперінца са пропріе ла лнвъцатъ, а алеџе тотъ деавна лнтръ доъ реле пе челъ маї мікъ; къчї dакъ компаръ ротънвлъ четті 11 апї греї din вртъ кв чеї 400 de апї, de маї наінте, маї ръї ка лнсашї моартea, ші dакъ вede іелъ азї, къ фрацїї внгврї ръмжнъ тотъ чеї din анте 48, атвнчї съ пв се міре німe, dакъ іелъ пв поате деѳъіма сістемвл петцеск, фъръ а пв стріга бъстеме преste сістемвлъ внгвреск de маї наінте. Пънъ ачі ла арт. Длві Т. деспре вніvnе, ла каре маї adaогъ, къ лнnаінте de a не вні църіле, съ къътъм а пе вні лншіне, съ къътъмъ кътъ амъ зіче кеіа дрвмвлві de міжлокъ, каре съ пе скóтъ din лабіріntвлъ, лн каре пе афлътъ азї, ші вніі ші алцї, спре а потеа ажвнце ла літапвлъ dорітъ.

Лнкъ кътева кввінте жврпалвлві „Kolozs. Kőz.“ — Ачестъ жврпалъ лн Nрвл сеў 114. продвче вn арт. а лві Фр. Лвкачіфі, карeле лнсъшї търтърісеште, къ воеште а зіче, че а лъсат пе zic Дл. Еписк. рom. катол. алъ Трансілванієї, ші Коптеле Dom. Телекі лн каса магнацілорў лн dieta din Пешта. Автворвлъ, възвндъ пе сетне, къ філіпіка лъвdатвлві Епіскопъ лн фавóреа „вніvnеї“ а ръмас ре'нфръптъ de кътръ Дл. Гожdв, а ле кърві мотіве солідe басате пе адевърў, пв ле потъ тішка, Копт: D. Телекі, се скоалъ акв кв вn арт. лн К. К. фъкvndъ вn експеріментъ поў de a комбате дісертацівнea ервditвлві бърватъ ромънъ, ші се тъпгве, къчї ачестъ бърватъ претінce штерџереа вnор артіколї дежосіторї пентрв ротънї, (каре претенсівнї двпъ копчептвлъ Длві Л. арў фі фъръ темеіў,) прекът съптъ еспресівніле din Aprob &. Comp. къ ротънії съптъ пвмаї толерацї usque ad beneplacitum principis et regnicolarum, „къ“ преоцїї ротънї, конcideрvndъ стареа лор чеа дежосітъ, съ пв прескріе націвнеї маџеаре.“ &. etc.

&c. etc. motivându domnialu, ку штерцереа ачестор артіколї, ар фі de прісосъ, кънду дп фапть ші аша съптъ стершї, не обсервъндосе. Еї вine Dл. теу! ш'апої дакъ пу се маї обсервеазъ асеменea артіколї, карї пу ціу, de сервескъ спре маї маре дежосіре ромънілор, орї унгурілор? пентру че те сфермї. пентру че цї се рупе inima dупъ дупшії? Че те супері, кънду авзї, ку ромънії черу штерцереа упору абсурдітъцї ші батжокорі, ка каре па съ маї афлі астъзї дп вре о кондікъ дп дптреага Европъ? Че аї зіче Dта, кънду нетції чеіа, цару фі дтпвсу асеменea кондіче націвнеї domnieї-тале? Аша ку аї вота фоку ші пучіоасъ аспра упор артіколі атът de дежосіторї? Ші кънду цару зіче неатцелу, ку съ пу те супері, чі съї лаші пътаї аколо дп карте, — ку ші аша пъцї стрікъ нітіка, іаї ръспунde пегрешітъ: „Четі пасъ, асемеnea батжокорі пу съптъ de сuферітъ, ene de ші пу готъ стріка, ватъмъ дпсъ dignітатea, онórea ші атвіцівнea упеї націвні,“ аї стріга дарь нестінтітъ дпnаінтea луї Dzeu ші a omenімеї, съ се штеаргъ асеменea арт. пупътаї din кърцї, чі кіарu ші de пе фаца пътжнтелуї. Фі дарь дрептъ Dле!

Се міръ Dл. Л. de десконеріреа Dлуї Гожdu, кънї адека ромънії а сімцітъ ку dупререре декретареа упівнеї Трансілванієї ку Унгаріа фъръ de дупшії, ші къ dieta din 48, ар фі авут de a деклара пе націвнea ромънъ de a патра націвне, ші пътаї dупъ ачеea дптр'о dietъ цеnералъ съ се фіе отърмтъ упівнea, лъundu парте ші ромънії, кънї атупчї упівнea съ фъчеа, ші ресвелу чівілу пу ера.

Dл. Л. зіче, ку а фостъ de прісосъ, ба ку арu фі кіарu унu лукру de ръсu, кънду дп леціле din 48 сарu фі фъкутъ amінтіре ші de a патра націвне, (авзї коло!) dупъ че са фостъ прокламатъ одатъ егалітатea пентру тоцї локуіторії патрієї. Еї вine, вezї ку ші нетції те'nвіе ку: „Gleichberechtigung aller Nationen,“ e'n супнетї Dле, óре nóte съ фіе націвнea маgearъ тулцумітъ ку атъта? ші noї зічетu, ку ачеаста аре тотъ дрептулу, кънї clara pacta boni amici.“

Dупъ че Dл. Л. дпшіръ, ку ші дп 48, партеа чеа маї маре dintръ ромънї, ші дпку пупътаї dintръ інтеліцінцї, дарь ші din класа de жосъ, са бъкратъ de „упівне,“ пе каре асертъ алу d-луї еу дпу трекъ азї ку тъчереа, крезъndулу de o ерope de тіпарій, зіче апоі, ку се'n шалъ орї чіне, дакъ арu крede, ку дп ап. 48, арu фі фостъ ресвоіу чівілу дп Apdealu, чі ку а фостъ пътаї уп ресвелу цінтітъ апътe спре сувжгареа упеї націвні ліvере: дптръ піште сімвріеші аї деспотістулуї (!) ші дптръ упъ попорu опугнатъ, каре са луптат пе віацъ ші мórte, пентру апърареа дрептърілорu ші a конституцівнеї сале челеї de упа mie de anї. Зіче апоі ла сфършітулу арт: ку історіа ва дпсетna спеціалмінте крънченіile din 48-49, ші ва дпсетna дп табле de аратъ пътеле ачелора карії аu фостъ дпчепъторії, кондукъторії ші спріжініторії ачелор крънченії.

Нътї плаче a маї амінті челе дптъмплате дп 48-49, ле ашіu da преа бъкросu вечнічеї вітърї, леашї фі тъкутъ ші ак, дакъ Dл. Л. арu фі авутъ нецжпъ крецаре кътръ націвnea ромънъ, ші ашіu репеці кувінтеле поетулуї Вірцілu: „Infandum Regina jubes renovare dolorem“ dупъ кът ле репеціръ маї тулцї бърбацї репътіцї дп dieta din Пешта; дарu дакъ Dлуї воеште a сufла сунтъ супсъ, ші a афла, ку карії аu фостъ дпчепъторії крънчепілорu дп Apdealu ла 48? апоі атупчї ретъкundуї пъкатулу ку d-луї вреа съ дпцълеагъ пе ромънї de сімвріеші аї деспотістулуї, длu дпdрептu, съ дптребе: ку чіне a adусu атупчї съкуії дпартацї пе капулу віецілорu ромънї пачнічї? Чіне a дпчепутъ вързареа de сънце ла Міхалцu ші Лопа? Чіне a'nчепутъ a спънзура ла ромънї? Чіне a рudікатъ фърчі dealунгулу drумулуї din Алба Іулія пъпъ ла Клужіu, тотмаї пе тімпулу кundu се десътеаu леціле din 48.? Dар съ лъсъмu дптратъта трекутулу, съ вітъмu тоате пентру дпвіereа пацівnелорu, съ вітъмu тоате, кънї паремісе готu маї таре се апропіе тімпулу, дп каре вомu съ аветu лipсъ упії de алцї Еu ашї dорі, ка ап. 48. съ рътъпъ пътаї o шкóлъ — de ші преа трістъ — пентру упії ка ші пентру алцї, фъръ a маї адъуга німіле, челе ші dealтмінтреалea дестул de zdpoвіte.

Ne супрінсъ фоарте таре „Телегр. ром.“ Np 28 din каре четіръмu ку adынкъ компътімire тріста соарте a фрацілорu пострії ромънї din Поплака ші Тълмъчелu. Пе ла noї пу се штіu міра de ажунсу óменії, кумu de мацістратулу Сівіanu аре, ші de unde потереа, de a скоате бракіу мілітаріу, a супра упорu оатенї пачнічї? Noї штіамu, ку асістінца мілітаръ съ dъ пътаї прін Гuверnu, ші дпкъ пътаї dупъ маї мулте admoniції, dовedindусе, ку чіпева фаче o ресістінцъ актівъ дп контра лецеї. Дакъ дпсъ Мацістратулу Сівіanu a ажунсу азї ла потереа de ашї ліа дпсушї сатісфакцівне. атупчї, ку dурере de інімъ кautъ съ zічemu, ку: реле зіле амu ажунсу.

Кътпулунгу din 22 Іуліу 1861.

Астъзї сосі дп міжлокулу постру пré мерітатулу постру бърватu алесулу депутатu ал Кътпулунгулуї ші віче Кънітанu ал Буковінеї, Domnулу Eудосіу кавалеріу de Хurмузакі, меченателе ромънілорu din Бukовina, ші унулу аніма a фіе курgіа дрептъ сімціторіу ромънu de o бukурie песпусъ.

Дndатъ кumu се респъdi вестea de сосіреа Domnieї сале грубі інтеліцінціа ромънъ de аічea, каре e дп фórte мікъ кътъчіme, din преунъ ку пré веneрабілулу клерu ал дптімпіna ку фелічітърі de бukурie, ла каре окасіупе лаu біневентатu дптъіu дптр'о ораціупе скуртъ нотаріулu публікu Бапческулу, тулцумindуї дп нътеле дптреці націвні ромъne de пе аічea пентру жертфеле че леаu адусu ші ле адуче пе алтарулу ачестіа, рugъndул тот deodатъ, ка съ біne воеаскъ ші дп вііторіme a дефenda дрептурiле місереї поастре націвні ромъne Бukовінene орї ші unde, кънї поате тотdeaуna копта пе сімпатіile попорулуї дптрегu ромънеск din Бukовina; меченателе ачеста ал ромънілорu фііndu пътрunсu de сімцітепteле поастре націопале респунсе ку dулчі кuвінте, кътu парола Domnieї Сале есте ші ва фі чea націонале, ші прекумu къ пу ва крuца нічі o жертфъ пентру біnele постру ші ферічіреа патрієї.

Сара фз ла кварtірулу Domnieї сале мuсікъ ші a доua зі ссара o помпоасъ іллуміnацівne, ла каре окасіупе цінu Domnулу Преотu Icidoru Прокопеанu o пре стрълучітъ орацівne мулцумind Domnieї Сале дп нътеле дптрегулуї попору пентру аретателе dовезі de сакріфічіу націонале ші пентру зелулу челu лъudaверu кътръ націвne ші патріе, dупе ачеea ббвігулу трескурілорu пътаї воі съ іа сфършітu.

Дп зртъ сосі ла 12 óре nóптea ші dележанцул, ші попорулу каре пъпъ атупчea стътъ пеклътітu, петрекъ пе Domnia са пе кале кътръ Бістріца ½ óру de парте ку фъклії апріnсе ші ку мuсіка, че кънта кънтечеле челе маї есенціале ромъne, ші ашіa се despърці пré мерітатулу барбат dела поі, лъсundu упu dулче сuвепіру дп inima попорулуї ромънu de аічé.

Dumnezeu сел dукъ съпътосu ла Віena, ші се пілu дптоаркъ дndърътu пе ачеста бърватu, каре сау луптатu ші се лупту пе дпчетатu пентру патріу ші націвnea са, ші пу крецъ нічі o жертфъ.

E de дпсетnatu ку нічі уn amплоіatu din Кътпулунгu, каре тоцї сунт стръіні ші пісташі націвnеї поастре, наu врутъ селу дптімпіne сау съ се дпфъцошезе ачестуї преа мерітатu бърватu, *) ші прекумu ку постуріle de аічea аu дпчепутъ a се супліні ку стръіні, ші пе фііі патрієї ромъne пе лупгъ тоате кваліфікъцівnele черуте a пуї бъга дп сатu, каре фоарте маре петулцумire аu адусu ачестора, прекумu ші попорулуї ромънu. +

Constitutionalismu pro Ampoiu in 14 Iuliu 1861.

Acusi se implinesce Anulu dela esirea diplomei Imperatesci pentru reorganisarea tierei pe principiulu constitutionalu representativu, si a trecutu unu patrariu de annu, decandu aceasta reorganisare s'ar fi cadiutu a se face ca si pre aiurea, si ce sa facutu? Pela noi, nemica. Noi cu tóte ca amploiatii absolutismului Bachianu acum voru fi trecutu peste munte si riuri, totusi ne aflamu anca sub absolutismu. Vedemu dara ca elocventia desfasiurata asupra absolutismului colo intruna dieta asemenata cu parlamentele cele mai liberale Europene, iar aici audi'a, prin conferintie preliminarie si si prin adunari de Comitate a fostu indreptate numai asupra absolutismului strainu, cum ai dice germanisatoriu éra nu asupra celui eserceat de fii patriei (in comitatulu Albei de dios a unei minoritati de 15 procente adeca, 5 procente magiari, 3 procente Zingari, 7 proecte alte nationalitati asupra maioritatei de 85 procente romani) pentru ca acesti dupa ideele Dumnialoru au dreptu istoricu si absolutismulu loru magiarisatoriu trebue vrei nu vrei, selu numesci si selu tieni de constitutionalismu, liberalismu, daca nuti place titulu de reactionariu vendietoriu de Patrie, bujtogetcu, si cate toate.

Dupa ce maioritatea poporimei comitatense, inca la conferintia tienuta in Aiudu la 25 Aprilie a. c. s'a dechiaratu ca nu voieste a fi administrata de comitetulu comitatensu teroristicu dein 1848. D. Supremu Comite G. Pogány, a substituitu in comitatu Officiali alesi de disulu comitetu, si intra acestia la gremiu si doi romani (cari inse nesimtinduse in stare a putè purta atata gratie cata sa induratu laudabilul comitetu a arata romanimei, sau multiamitu). Iara in sfara dein 13 Judi de cercuri 2, di doi se octroara dein romani pentru ca alu 3-lea I. B. se indestulesce a se numi romanu, numai candu inpregiurarile nu ceru altu ceva, si cu catu e fratînu unui romanu mare si meritatu; dara ca elu pe romani sei administre romanesce, seu in contra acestora se nu strige unde striga si alti, feresca D-deu. Vrei alte? iatale: Protocólele cercetatóre le face cu romanii ungureste, si pe esibitele romanesci da resolutiuni unguresti; ba si mai multu, elu pentru ca romanii ceru restaurare legale, si nu voescu Oficiali octroati, face raporturi despre bujtogotasuri ca ori cari altii, si inca acestea le aserie statului preotiescu. D. nostru Szolgabireu I. B. ca domniei sale ii vine mai bine a fi Bireu peste slugi, de catu Jude intre ómeni liberi a cerculuі, mai are unu meritu pentru cerculu seu. Candu intra in functiunea sa, la vocea poporului trebui se dee diosu pe D. A. F. dein notariatulu unoru comune satesci, acarui studii si insusiri eminente ii scrisese Gazeta in unulu dein N-rei a. tr., dara se vedi datu de minciuna vechiulu proverbiu „promoveatur ut amoveatur.“ Pentru ca cadiutulu nostru Notariu numai decatu se octroa de Jude cercului Campeni precum se scie dein N-rulu Gazetei 45 a. c. si dupa acea prin intrevenirea prenumitului nostru Szolgabireu de vice Szolgabireu la Zlatna. —

Iata dara pentru ce, si penru cine se striga cu atata inpatientia, ca se ésa Amploiatii sistemului Bachianu dein Patria noastra!!! Acumu mai dica cineva ca noi nu no aflamu in constitutionalismu? +

---

*) Прекумu възърътu D. Хurмузакі есте віче кънітанулу църії, ші ка ачестуія ераu datorї амплоіацї аї фаче кортеніре. Dар ачéста ар фі зъкутъ dупъ пърerea поастру ші дп дпсушї інтересулу стръінілорu амплоіацї déкъ еї дшї кunoскu проблета. P:

Dieta Ungurească (Sfârşitŭlŭ Rescrip. Împăr.) — „Dupъ cъvъrşita regŭlare a relaţiunilor Ungariei kътръ celelalte ţerĭ ale poastre ăn ăndelesnicirea prée ăndelungatelorъ poastre intenţiuni şi dupъ revisiunea, relative desfiinţarea achelorъ părţi ale legislaţiunei anului 1848, a kъroръ restaurare este sau neprактikaverъ, sau chiar nu se poate face ăn fortъ neskimbatъ, se respunde ăntrebarea ăn privinţa petiţionatei ăntreceri a dietei făръ gresitate ăn modul următoriŭ:“

„Che atinge mai ăntiiŭ făръ libera ăn-voire a romъnilorъ şi a sasilor kolkeiata Unirea a Transilvaniei ku Ungaria, trebue observatŭ mai nainte de toate, kъ achiasta unire nu ca ăndestulatŭ nici odatъ ku deplina nъtere de lege, şi a kъzut ăn fantъ de lok dupъ nъblikarea ăndreptъrilor noastre atъtu civile kъt şi politice, ku atъta mai vъrtosu kъ ăn ultimele trei ani lateralĭ şi este de a se privi ka neprактikaverъ nъmai atunci, nъmai che lokuitorii Ardealului de limba nemagiarъ vor privi amenin̦ate interesele lor naţionale prin o astfeliŭ de unire şi nъmai nu se ve da achi şi interesele lor şi postulatelorъ ăntregului imperiŭ nechesaria garanţiĭ. Din achiasta kausъ noi am lъsat neatinsu unirea Ardealului ku Ungaria ăn deciziunile noastre din 20 Okt. 1860 şi am demъndatŭ sъ se pregъteaskъ nъmai restituirea reprezentanţei ţerii Ardelenestĭ.

„Altfeliŭ stъ ku Kroaţia şi Slavonia ăn privinţa kъror regatorĭ ăn Autografulŭ nostru din 20 Octom. 1860 ăndreptat kътръ Banul ne am reservat deslegarea ăntrebъrii despre relaţiunea achestor Ţerĭ kътръ regatulŭ Ungariei pentru o viitoare decisiune.“

Apoi ziче kъ relaţiunele deторiei achestorъ regatorĭ kътръ koroana Ungariei ăn privinţa drepturilor reprezentativ la dieta Ungureaskъ, sau ăn privinţa internei administraţiuni şi justiţiĭ şi la postъrile mai ăndalte sau skimbatŭ esenţial prin legislaţiunea din 1848, ba kъea ar fi fost şi de aşa mare aţiutoare influinţъ, ăndkътŭ achieste regatorĭ aŭ dorit mai bine a esi din legъtura ku regatul Ungariei, dekът sъ se supunъ ordinului unui ministeriŭ ungureск.

Ku toate achieste ăn konsunanţъ ku amintitulŭ Autograf dekiarъ M. S. ăndkъ odatъ, kът kъ achiasta ăntrebare se poate pregъti spre prea ăndalta decisiune ku cevec nъmai ăn drъmul kompromiţerii ku dieta kroato-slavonъ, şi kъ prin urmare va fi o problemъ a magnaţilorъ şi reprezentanţilorъ adunaţi ăn dietъ, a lua deslegarea ăntrebъrei ăn pertraktare, kът kътŭ sarŭ nъmai venі la ănvoire ne lъngъ deplin autonoma administraре din lontru a regatъrilor Kroaţia şi Slavonia ăn privinţa achelor kondiţiuni, ceĭ kare arŭ fi gata achieste regatъrĭ făръ vătъmarea nesecuriunei lor kътръ ăntreaga Monarchiĭ, a primi legala unire ku Ungaria, şi a o pune ăn lukrare.

„Prin achiasta definitiv ăntemeinda fortare a interneloru stъrĭ konstituţionale, retъne ne atinsu achiasa dispusъciune, kare noi pentru partikulъrisnea regatelorŭ Kroaţia şi Slavonia la negoţiaţiunele adunatului senat imperialŭ am emis prin Autografulŭ nostru din 26 Fevruariŭ a. k. kътръ presidentulŭ dikasterialului aulikŭ kroato-slavon ăn privinţa achelorŭ obiekte, kare noi şi mai ăndkolo vremŭ sъ fie pertraktate şi decise nъmai ku kuviinciosu regulata partikularea nepoarelorŭ noastre, şi ku privinţъ la achiasa dispusъciune ca dusc provokareа noastrъ kътръ dieta kroato-slavonъ, ka sъ alegaŭ aulegaţi pentru seanţa anului achestuĭ.“

„Totodatъ provokъmŭ pre magnaţii şi reprezentanţii dietalmente adunaţi la pertraktareа unui proiekt de lege provenitoriŭ sau din propunerea regimului meŭ, sau din iniţiativa dietei, kare sъ kuprindъ prechis fortulatulŭ jur de drept al vieţuitorilor ăn Ungaria lokuitorĭ de limba nemagiarъ ăn privinţa desvoltъrii lorŭ naţionale şi a limbei, şi a relaţiunelor ăndrъmъtate ăn administraţiunea politikъ“

„Che atinge specialmente ne sъrbii lokuitorĭ ăn Banъ ăn privinţa garanţielorŭ pentru vekile lorŭ privilegii (vine are carte, are şi parte. P.) şi pentru naţionalele interese ne temeiul espunъtorilor dorinţe ăn kongresulŭ naţionalŭ ţinutŭ din kausa redukorporaţiunei de mai desunzi a Voivodatului sъrbesk ăn ragatulŭ Ungariei, noi ne reservъmŭ a trimite ordinele şi propusiţiunele noastre kътръ magnaţii şi reprezentanţii Ungariei adunaţi dietalmente spre esekuţiune şi pertraktare.“

„Ăn fine sperъmŭ kъ magnaţii şi reprezentanţii adunaţi dietalmente pътrunşi de sъvîrşita ăndestulare a problemei lor de akът, vorŭ kunsakra toate ostenelele lorŭ porokoasei deslegъri a ei şi ţinindŭ vъrtos ăn vedere nedukъţiъratele postulate ale relaţiunelorŭ de fauъ ăn statulŭ ăntregŭ vorŭ vedea, kъ noi, mulţemitoriŭ reţe ale Ungariei, vom nъtea nъmai la negoţiaţiuni asupra diplomei inaugurale nъmai dupъ aşezarea kumbinare ăn privinţa atinselorŭ achi afacerĭ. Che atinge aktulŭ de abdikaţiune al M. S. Ăndr. Ferdinandŭ, vrem sъ ăndestъm prée graţios mulţumitorilorŭ şi reprezentanţilorŭ adunaţi ăn dietъ, sъt o seriosu atъsъrat respingere a pretekstului unui formalŭ defektŭ al hrisovului sudat ne motivul acesta, kът kъ, dupъ che serenisimulŭ nostru Unkiŭ ăn Hrisovulŭ de abdikaţiune din 2 Dekemv. 1848 a ansisŭ koroanei Ăndrъţiei Austriei „şi tъturorŭ sau ea unitelorŭ regatъri“ — ăn kare făръ ăndoialъ este kuprinsŭ şi regatulŭ Ungariei — „şi orĭ kъtŭ numinduluru altor ţerĭ“ şi Ăndalţia Sa Ăndrъrteaskъ serenisimul arkiduke Franţ-Karol a renunţiatŭ la urmare, noi ăn urma achiasta neam sъit ne tronul nostru erezit, şi am nulikat sъrbъtoreşte tъturorŭ ponoarelorŭ noastre atът achiea abdikaţie, şi renunţiare, kътŭ şi sъireа achiasta ne tron, kade daru de cine ţinguru nechesitatea a da afaru unŭ nouŭ hrisovŭ, şi a nume prin unŭ artikulŭ de lege fukutŭ ăn privinţa achiasta.“

„Ăn fine ăndsъ noi dekiarъmŭ ăndkъ de akuma bukuroşi a noastrъ aplekare a lua ăn prégraţioasъ privire kъ okasiunea ăndkoronъrii aşternutane rugare ăn privinţa ertъrii urmъrilorŭ achelorŭ centinţe, che sau adusŭ de kътръ nedekъtoriele escepţionale.“

„Şi aceste sъntŭ che dorimŭ a respunde Mar. şi rep. adunaţi dietalmente la prémilita lorŭ represente, aştemtъndŭ kъ totŭ dreptulŭ, kъ prekumŭ noi am ăndreptatŭ nea mai imunemtъ a noastrъ ăngrijire ăntraколо, ba regatulŭ nostru Ungaria ăndnъcuit ăn privinţa Independinţei administraţiunei sale interne, sъ afle neklinte sprijoane pentru garanţiele vinelui sъŭ viitoriŭ. Aşa şi Mar. şi rep. adunaţi dietalmente nu vorŭ denega konlukrareа sa konstituţionalъ, ku kuviincioasa privire a relaţiunelor Ungariei kътръ celelalte prin sankţiunea pragmatikъ nedeslegabil ku ea unite regatъri şi provinчii, la achiasta de noi presemnatъ leguitu şi interesurilorŭ komune korespunzъtoare regulare a tъturorŭ relaţiunelorŭ, che aŭ trebuinţъ de ea, fiindŭ ăndsъ kъ noi ku privinţъ la ăntreprinderea acheea, kъ o sъritъru ăn administraţiunea şi legislaţiunea unei ţerĭ nu se poate kuteza nici o datъ făръ o adunkъ zrudire a tъturorŭ relaţiunelorŭ, nimičireа unei stъrĭ şi periklitareа celor mai sfinte interese, am şi rъnduitŭ ăn hotъrîreа noastrъ din 20 Oktom. 1860 ka toate konstututoarele atutŭ pentru ţearъ ăndsuşi mult ăndsъmnatele, kът şi prin esepţionalele interese ale celoralalte ţerĭ ale noastre kondiţionatele legi şi ăntokmiri, şi anume ăndkът ele se rudukŭ la prokurareа miulocelorŭ spre akoperireа trebuinţelorŭ ale ăntreguĭ Monarchii, sъ rътunъ ăn viorea lor şi sъ se mulţunъ kъ toatъ hotъrîreа nunъ atunci, nunъ nu va urma skimburilor achelorŭ sentinţe, ku konstituţionalŭ; — noi daru adurem aminte mar. şi repr. adunaţi ăn dietъ kъ aceea seriosu atъsъratъ admoniţiune, ka achestei a noastre rundurelĭ are sъ se dea de akът ănainte chea mai eksaktъ ascultare.

Ăntre altele Vъ rътunem tot deuna aplekaţi kъ ч. p. Noastrъ milъ şi graţie. Franţiskŭ Iosifŭ m. p. Kont. Ant. Forgaч. Kolom. de Beke.

Ăn 8. Aug. (27/7) era kasa de jos ăndesuitŭ kъ popurŭ, kare aştepta kъ mare ăngrijire pertraktareа reskriptului ămpъrътescŭ. Presidentulŭ Giţi deskide siedinţa şi dupъ autentikareа protokolului siedinţei trekute dekiarъ, kъ aŭ sositŭ ăn dekurgulŭ timpului mai multe xъrtiĭ, kare el ăndsъ nu le va aştepte ka sъ nu se atune konsultareа reskriptului. Cetireа achestuĭ reskript fiindŭ kъ nъmai deunzi se ăntъmplъ, nu arŭ mai fi de lipsъ, şi pentru achiea se propune ka proiektul sъ se ia de lok la desbatere.

Kont. Bela Kegleviч kiamъ ne Franţ Deak, ka ne chel ăntiiŭ kuvuntutoriŭ. Kundŭ se skulъ achesta fu salutat kъ toate semnele ale unei kuldroase părtipiri. El dekiarъ ăn o skurtъ kuvuntare, kъ reskriptulŭ nu sunde doriţele naţiunei şi de achiea se vede de lipsъ a le mai propunчia odatъ. El spre achiasta afle indiţitatъ forma adresei, dreptŭ achiea aştepte Kasei un proiekt, ne kare el ăl va chieti skimbъndusc kъ L. Salai pentru ăndţitea oarĭ

Se chieteste proiektulŭ, din kare ăn Nrulŭ viitoriŭ vom skoate cele mai ăndsemnate pasaţe. Chietireа oarĭ ţine 3 ore ăntreguĭ şi daveа ăncheiъ Deak kъ chietireа nunъ ce ăncepъru deputaţii din toate părţile a stringa „e primitŭ“ atъta fu de mare efektulŭ chel produse achestŭ proiekt ăn inimile deputaţilorŭ. Daveа se mai domoli zgomotulŭ şi presidentulŭ potu veni ărşi la kuvuntŭ şi a poftі ne kasu la kontinuareа konsultърii. Ănderatŭ mişkat se skulъ apoi C. Bernat şi dekiarъ ăn simple ăndsu trъtъrunde kuviinte, kътŭ el afle ăn achestŭ proiekt doriţele ăntreguĭ naţiunĭ atъtŭ de bine esprimate, ăn kutŭ nici un xъriskopsultŭ din toatъ lumea arŭ mai potea adauga chea la el, el daru kuţetъ a ăntimpina doriţele ăntreguĭ kusi, dekъ va provoka a primi achest proiekt unanim (ulчere mare, mai toatъ kasa se ridikъ). Dupъ breo kътева kuvinte de bukurie pentru unna ăndeplinire a Kasei, kukee oratorulŭ ku achees rugare kътръ presidele: sъ se tipureaskъ proiektulŭ ăn multe eksemplare, şi sъ se ămpъrţeaskъ prin ţaru. K. Tisa dekiarъ, kъ el ar fi dorit, ka tóte achieste sъ se esprime ăn forma unui konklus, dupъ che ăndsъ vede atъta unanimitate se alътръ lungъ adresъ. — Presidentulŭ ziче, kъ dupъ che nъmai vrea nime sъ vorbeaskъ, el nune ăntrebъrea: vrea kasa konfort kъ propusiţiunea lui Bernat sъ primeaskъ proiektulŭ citat ăn toatъ esenţia şi forma lui făръ o konsultare mai departe. Sъ rădikъ mai toatъ kasa. Şi una pronunчie presidentulŭ primirea lui. Dupъ achiea se trimite kasei de sus, unde se primeşte ăn 10 Aug. (29/7) fiindŭ de fauъ multŭ 60 de individi ăntre karii: Primatele, Tavernikulŭ şi alţi demnitari. — La citira proiektului ăn kasa de jos a fost fauъ şi tavernikulŭ şi episkopul rom. kat. al Ardealului Dr. Xainald kъ mai multi oaspeţi strъini.

Senatulŭ imperialŭ nu a prelinitŭ siedinţe şi pentru achiea jurnalele lau ăncepitŭ alŭ skurtъna. De ăndemnatŭ este, kъ ămpъratulŭ a sankţionatŭ legea pentru ordinea afacerilorŭ.

Dieta kroatikъ. Ăn 2 Aug. k. n. sa citit ăn siedinţъ proiektulŭ komitetului pentru regulareа relaţiunelorŭ konfiniari, ăn kare sa propusŭ desfiinţareа konfiniului militar şi ămpъrţireа lui ăn komitate. Ăn siedinţa din 6 Aug. k. n. sau dimisionatŭ deputaţii konfiniari dupъ che Banulŭ a dekiarat, kъ konsultърile despre ăntrebareа drepturilor de stat sa hotърът. Achiasta a fukut ăn cheialalţi membri ai dietei o impresiune rea. — Deputaţiunea konfiniariъ fu primitŭ ăn 27 Iulie de Maiestatea Sa. Deputatulŭ Brliч a ţinutŭ o kuvuntare, ăn kare ăntrъ altele a cerutŭ, ka deputaţii konfiniari sъ ia parte şi la celelalte pertraktъri ale dietei, la kare a respunsŭ M. S. kъ ăn privinţa obiektului achestui are sъ rътunъ ne lungъ cele orundsite de mai nainte.

Notiţe diverse. Se skrie kъ D. Kacelariŭ Aulіko-transilvanik este noutitŭ de M. S. sъ aşternъ cele kuviincioase pentru konkietareа dietei Ardealului nunъ ăn 10 Aug. (29/7) şi kъ D. Kancelariŭ nu va mai nътea okolo achiasta ăntrebare.

— Principatulŭ Serbiei a konkietatŭ skupştina ne 6 Aug. la Gragevaţ.

— Decisiunele indekse kriale sankţionate pentru Ungaria se ziче, kъ ar fi aprobate de M. S. şi pentru Ardeal. Ca deminţit mai trziŭ.

— Despre tunguitoarele delinţelegeri ăn Principatele romъnesti adusu mai toate jurnalele diverse kausе şi unisune multŭ partida liberalŭ.

— Sieb. Bot. aduce ştireа kъ ăn Gsc ănainte kъ o sъptъmunъ ar fi aflat un ţeran sac ne altul romun, kът aceста vreа sъi dusu fundul dupъ livada sa, şi ne notundŭ nimic folosi kъ kuvuntulŭ asupra lui, aŭ vrutŭ kъ jurătoriulŭ fiului sъŭ, sъ ia funduluŭ dela romunŭ, ăncъ ăsta la plătitŭ atutŭ de tare peste kapŭ, ăndkutŭ fecorulŭ retasъ mortŭ. Noi provokът ne cheі che vor şti despre achiasta rea fantŭ cevaşi mai aproape, sъ ne dee o deslusire kuvenitŭ.

— M. S. Ămpъratulŭ a demisit ne Drul Patakі de Protomedekul ţerii şi referinte ăn trebile sanitare.

Redaktor respunzetor **Ioann Raţ.**

Editura şi tiparulŭ tipografiei diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфул есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмераціунea се фаче ла Сібіїў ла еспедитура фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате къ̀тре еспедитъръ. Преціул препъмераціеї пентръ Сібіїў есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жумет те de ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеї

Nro 32. Анул IX.

Сібіїў. 10. Августъ 1861.

ші пентръ провінчіеле din Монархіа пе ан ан 5; фл. 25 кр. сар о жумътате de ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стрăіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Ін серателе се плътеск пентръ фіекаре ógъ къ 7. кр. ширул къ літере мічі, пентръ а доуа ógъ къ 5½ кр. ші пентръ а трeіа ромеџіре къ 3½ кр. в. а.

TRANSILVANIA.

Ситуаціунea dietei Ungureşti.

Журналеле вieneze adúc чea маі проаспът ştіре, къ̀ къ dісолвареa dietеї ungureşti се поате прівi ка о фапт констатат. Ын 8 Авг. се аштепта ын Пешта рескріптул Ымпърътеск, dупъ каре съ ортеze ын 9 Авг. adекъ ері шedinţa фіналъ. Ун алт рескріпт ва desволта Комітателорў ші четъцілорў темеіурile, каре аў determinat реџітулў, ка съ се фолосеаскъ de drептулў съў, a dісолва dieta, ші ва съвърші популъчіунea Ungariеї пе лънгъ асігураreа despre конкіетareа унеї diete поуъ, ка съ пъziаскъ леџіле, fiindў къ гувернулў de o парте аре o сфънтъ серіосітате a маџіnea къ onestate конституціунea, кът a копчес'o Монархул, еаръ de алта парте лї есте токмаі асемenea серіосітате къ determinaціунea са, a къштіга леџіі ын ынтreaga царъ респект, макър de ar требui съ се факъ ачеаста ші къ челе маі естreme мiжлоаче.

Афаръ de ачесте доуъ рескріпте, ва провока ал трeіле dieta кроатікъ, къ съ трімітъ deпутаџі ла Сепатулў імperiал, ші ал патрулea ва ынгріжі пентръ репресентareа Ardealuluї ын Сепатулў імperiал. Ын фіне, fiindў къ гувернулў са авътатў dela плануулў a слобозi унў manіфестў кътръ попоаръ, се ва емite ун тесаџіў (соліе) ла амбеле касе але сепатулуї імperiал, ка съ се ынвъцiiнџéze репресентanџa імperiулуї офічіалmente despre пашіі din ортъ, че ia фъкутў гувернулў ын привiinџa легалеї лъцірї a сепатулуї імperiал кътръ ынtregulў сапатў імperiал, ші съ анунчіе ачестеї лъцірї компетinџa са, ка о конституціonalъ репресентaџiune пентръ імperiul ынtregў. Чea din тъіў пропосіџiune, каре кăцетъ міністерiul съ факъ сепатулуї імperiал ші наінtea пропосіџiunеї фінанџiале, ва съ фіе леџea despre респунзабілітatea міністерiulуї. Ачéста есте програma пентръ політіка, че аре съ ортeze de акътў ынаінte міністерiul, ка програтъ есте destulў de кіаръ ші ну аре липсъ de коментарiў. Ші fiind къ пентръ жустіџіе, кълтў ші афачериле din лонтръ dупъ diплома Ымпърътеаскъ ну са фъкутў німік ын Ungaria, се зіче, къ се вorў ынfiinџa ачесте міністерii, каре вор кondуче administraџiunea църеї сътў респунсътатea са, ші вorў лua фаџъ къ dieta унgureaскъ ачееа посіџiune, каре аў din коло de Лаіта міністрiї Протобевера, Штерлінг ші Ласер.

Сібіїў 7 Авг. Ziua onomastікъ a Maiestatеї сале ч. р. апостоліче са челебрат ын четатea ачеаста din партea тътърорў конфесіunелорў къ о солемnітate корespунзътоare ынcemnътateї еї. Сунътъ сеара dela 6-7½ óre аў есекутат banda міліtаръ a реџimentулуї de inфant. Maџuхелі ші a баталіонулуї 16-ле de вънъторї гарнісате аічea піеселе челе маі плъкute къ о пречісіune тъіастръ ынаінtea Стражеї марї ын піацул маre, каре a трас o мulџime de oameni. Ын teatrul са adunatў ун публікў алесў ымпръкатў сърбътореште ші са кăntat imnulў ымperътеск. Ері dimineaţa ла 5 óre бубітулў тунърілор ші кăntareа amăndurop bande міліtаre, каре dela Стража маre аў порнітў прін четате ын diверсе direкціunі, neaў anunчiatў глоріоаса zi. Маі тързіў a priміt Екселенціа Са Ценерал Komandanteле графул Монтеново отаціулў корпораціunелорў преоцешті ші лътешті прекът ші алў deосебітелорў враште. Ла ½9 óre са челебрат ын бісерiка romano-католікъ o солеnъ місъ мілітаръ, ла каре аў луат парте тоате враштеле ші ун нumer маre ал публікулуї, сът dekурсul ачестеї службе dumnezъешті саў datў салвеле oвічнuite din пушті, каре фурь конкомітате de тунурі, ын фіне са кăntatў imnulў популар.

Ла 9 óre a цinutў Екселенціа Са Пъріntele Епіскоп Andreiў Бр. de Шаguna C. Літургіе fiindў ші Храмul бісерічеї, ын аша нumіta капелъ гречеаскъ ші аў фъкут рugъчiune din цenunкі пентръ ынtreaga съпътате ші ynderunгата віацъ a Pré ynduraтulуї nostru Монарх, ла каре са афлат ун нumer ынcemnatў de евлавіоші ші amплоіаціі romъні ынпълцundў rugъчiuні ла черiў пентръ сuccinepeа віецii a ынълцатулуї nostru Ымпърат ші Марелуї Прінчіпе. Хорul a ръdікат мult кu melodioaseле сале кăntърі солеnітatea бісерічеаскъ ші евлавіа крештінілорў. Ын сфършітў са кăntat imnulў популар.

— Тот кам не ачелў тімпў са цinut асемenea сервіцурі Dumnezъешті ші пела алте бісерічі de diферіте конфесіunі. — Ла 1¾ óre dупъ amezi са adunat маі ka ла 200 de персоане фъръ deосебire de реліціune ші nаціonalітате din тоате класеле преоцешті, мілітарі ші чівілі пъпъ ші вreo къціва сuboфіцірі ла прънzulў, каре ла datў Екселенціа Са Ценералў Komandanteле Графулў Монтеново ын гръdina луї Вілкі, сът a кърuї декурс a domnit o конверсаціune фоарте віе ші амікабіле. Кund ынcъ Екселенціа Са ръdікъ пахарулў пентръ віаца Maiestatеї Сале a Ымпъратулуї ші Domniторіулуї nostru, каре асемene іubeште тоате попоаруле сале, ші a кърuї ынzuinцъ цinтіtъ nумаі спре ферічireа сuпушілор съї тоці кredinчioші сuпуші сънтў гата a o спріjini, се ръdікъ ун entuсiastік „хох“ каре фu конкомітатў de muzікъ ші de дескъркърі de тунурі. — Маі тързіў ръdікъ Екселенціа са пъхарулў ші пентръ Maiестатea Са Ымпъръteaса, каре спре редобъndіreа перdутеї сънътъцї требue съ петreакъ ын царъ стрăіnъ, ші кundў рости doріnца, ка Dumnezъў съї релntoаркъ ynфлорitoареа сънътате a тінерецелор, ші съ се ynduре a dърuї ърші Соціа Соцулуї, Мата прunчілор съї, ші повіла прінчіпéсъ попоарулор сале, ну a ретас інітъ, каре съ ну фіе бътут пентръ Maiестatea Са ші съ нуї фіе doріt ымplінireа ачесторў кuвінте кu кuвънтулў бісеріческ „Amin“ Стрігъріле de „хох“ ресunaў кu маre ентuсiasm.

Ын фіне се трансunсъ солеnітatea ын dumbравъ ші се стрunsъ ынtr'o сърбътоare adевъratў популаръ, unde се adunъ o мulџime de oameni ла локулў ynфiinцatў din партea офіцірілорў пентръ ексерчітareа ын пушкаре ла сетнў ші ын фрumсецatў кu мult сілinцъ ші кu гustў бun. Banda вънторілорў есекута фрumоасе піесе пънъ іubіторії de пушкат тръцеаў ла сетнў. Бубітеле треаскурілор ынкъ ну вreaў съ ынчете. Dупъ 6 óre сосі ші banda луї Maџuхелі ші скunsъndў кu ачееа a вънторілор есекътаръ бъкъцї de жок, ші тінерії жукаръ пе локулў anume ынtoкmitў пънъ поаптea ла 11 óre, кundў a noї се ынtoарseръ сът кънтareа amбелор bande.

— Боала de віте аў ерupтў ын котunele поастре кu o фуріе amenunцътоare, despre a кърuї карактер констататъ, прекът ні се спусъ din izворў сігурў, ну есте нічі o ындoіалъ. Еа чере спре стърпіреа еї челе маі аспре ші севере мъсурі, ла каре аре съ се супunъ орі чine ын інтересулў съў пропріў ші ын інтересулў кончетъцепілорў съї. Стърпіреа еї ва фі кu атът маі греа, кu кът ва луціtў таре ynfiн ретъчереа ръulуї ла ынчепутў.

Noї фачетў ne економії пострії ші пре тоцї пропріетарії de віте атенцї ла ачеea, къ боала е лінічioасъ ші de ну се вorў есекутата кu тоатъ скрunпътатea мъсурile політіко-сапітаре луате de стъпunіре спре опріреа ші стърпіреа еї, вorў сіmцi челе маі марї daune ын вітеле сале корunte.

— Ын шedinţa Universітъції съсешті се алесъръ съмбъть ын 5 Авг. метрії карії съфіе ynderoraцї кu revisіunea ші modіфікаціunea пunктелорў регулатіве съсешті, че са декретатў маі наінte de ачеасаші унiversітate.

Din 20 de вotърі a кънътатў D. Консіліарiў гuвернiалў Konrad Cmidt 18; D. Консіліарiў de апелаціune Болоga 18; ші D. Сепаторў din Брашов Вil. Cmidt 17. ші ачестіа врund съ прітеаскъ ynсърчінареа вор авea de a сфектua zica modіфікаціune пунъ ла конфлuксулў чел маі апроапе. Апоі вепі ла тапетў demuстрareа, че a трimіco Komuna ші Маџістратul Себешулуї DD. Deпутаџі Опіц ші Попў, кучі ну лukръ ын інтересулў Скаунулуї съсеск, чі ал ромънілорў. Ачестў обіектў dупъ мulте десбатері се пертрактъ ынtratъta, кучі се луъ спре штіinцъ. — Е de ynсemnatў, къ патрu ромъні, карії сунt метрії комunеї Себеш, аў протестат ын контра ачестеї procedурі, апоі aзzindў despre ачеаста ші комunele скаунале, ромънії ynкъ аў ръdікат претunдenea протестu ын контра Маџістратулуї dоженіторіў ші a ynвінзітóреї комunі съсешті din Себеш. —

— Кu маре плъчere не vedem ындаторацї ын інтересулў постru націonal a трage атенціunea тътърор ромънілор ла o брошурікъ, каре не сосі токмаі акът а інтітулатъ:

Indenendinţa конституціunalъ a Трансілваніеї de A. П. I. (adекъ Алесandru Папіu Іларіanu.)

Іашіі 1861

Din конprinсулў еї a ешітў o парте ші ын Фóіа пентръ Minte ect. ші се контinuъ маі denарте, érъ ын конprinсулў тотал ын Ревіста карпаџілорў din 15 Іulіў 1861 каре сіnгуръ фаче брошура жумътатеї de лунъ.

Noї ne абсцінет dela тоатъ лauda ачестеї брошуріке, скрісе кu атъта конпоштінце істориче ші політіче, че карактерісéсе пре мерітатулуї еї Авторў, чі врет нumаі атъта съ зічет, къ еа аре съ фіе четітъ de тот ромънулуї, dar маі кu seamъ de чеї din Ardealuў, ші de ачеea ну o путем рекомunda din destulуї.

Сівіїѣ 5 Авг. Ка съ ѕъгръвімъ четіторілорѣ поштрїї о іконъ кът се поате маї петерітъ ѧп прівінца adресеї челеї din тъіѣ а лѣї Деак аштерпъте М. С. а респънсълѣї саѣ рескріптълѣї ѧмпъръткескѣ ла ачеаста adресъ ші а ѕлтіматълѣї саѣ a doиле adресе а лѣї Деак, вомѣ пъне челе маї ловітоаре пасаце ѧп паралел ѕна кътръ алта ші анѣме: Adреса потézъ Діплома din Октомвріе ка ѕнѣ актѣ de стат, каре контраziче indепendінцеї Ѳнгарієї асекърате прін санкцізнea прагматікъ ші ватъмъ конституцізнea ачестѣї регат; — рескріптълѣ свсціне діплома, пѣ вede ѧп трънса пічї о періклітаре a indепendінцеї Ѳнгарієї, ші ръспінце ѧпвінзіреа, къ еа ар вътъма конституцізнea ѳнгѣреаскъ кѣ ачееа декіаръчізне, къ діплома са emіс din деплina пътере рецеаскъ, ші къ конституцізнea ѳнгѣреаскъ аре астъзї цѣнере легалъ пътаї ѧнтре мърцінеле трасе прін діплотъ ші сѣбтѣ кондіцізнеле пропънчіате de еа; — a doиа adресъ зіче, къ санкцізнea прагматікъ пѣ рекъноаште деплінъ пътере реціаскъ пе терепълѣ леціслацізнеї. Къ Рецеле Ѳнгарієї поате респінце проіектеле de леце аштерпъте лѣї, поате провока діета de a креа лецї ноѣ, есте ѧпсъ ръстръпсѣ токтаї аша, а пъзі леціле, каре аѣ къштігатѣ одатъ санкцізнea рецеаскъ пънъ атънчї пънъ ачесте пѣ се ворѣ рѣдіка еаръші ѧп калеа леціслативъ, ка ші цара ші орї каре четъцеанѣ сінѳратікѣ.

Adреса рекъноаште легътъінца Ѳнгарієї кѣ церіле ереспе консістентъ пътаї прін ідентітатеа династієї; — рескріптълѣ респінце афірмацізнea, ка кѣндѣ ѧнтре Ѳнгаріа ші Австріа ар ста пътаї ѕнізнea персопалъ, ші проклатъ ѕнізнea реалъ, ка о релацізне неатінцібіле; — a doиа adресъ апъръ асертъл съѣ кѣ тоате ѳргѣментеле посібіле демострънdѣ, къ ѧнтре Ѳнгаріа ші Австріа a есістатѣ пътаї ѕнізне персопалъ, дела каре деакъ с'ар деспърці, атънчї пѣ Ѳнгаріа, чі ѕп астфелїѣ de корп ар дефіце кѣ бънълѣ ші съцеле націзнеї, каре ар авеа о маіорітате ѧнсетнатъ din репресентанцїї алтор церї, ші зіче, къ ѳнгърії цінѣ таре de індепendінца конституціоналъ a церії, ші пѣ пот рекъноаште ѧп прівінца церілорѣ ереспе алта легътъръ, de кът пътаї ачееа, че есте ѧптоктітъ прін санкцізнea прагматікъ.

Adреса a доѳѣментат черереа дѣпъ рестітъірea лецілорѣ din 1848; — рескріптълѣ репете de поѣ ѧптърірea ачелор лецї din ачесте, че саѣ рекъноскът de рецітѣ дежа ѧп діплотъ, рефѣсъ ѧпсъ кѣ тоатъ пречізнea пентрѣ актѣ ші тот деѕна рекъноаштереа ачелора, каре стаѣ ѧп контрадікцізне кѣ діплома din Октомвріе ші кѣ патентълѣ din Февръаріе; a doиа adресъ апъръ леціле din 1848 ѧп тоатъ ѧнтрецітмеа лор, рекъноскѣндѣ пътаї атъта, къ ѕнеле ар требѣї модіфікате, ѧп дрептъл леціслатів, декіаръ къ ѳнгърії пѣ потѣ прімі Діплома din Октомвріе нічї патента din Февръаріе, каре вреа съ се ѧнтіндъ ші асѕпра Ѳнгарієї, ші къ еї пѣ пот ліза пентрѣ консълтъріле лор нічї конпінсълѣ ачесторѣ, нічї пѣ ле потѣ рекъноаште ка ѧндаторітоаре пентрѣ Ѳнгаріа.

Adреса акчептъезъ, къ ѧпкоронареа фаче пре Монарх de рецеле леціѕіт алѣ Ѳнгарієї, ші къ ачестѣ актѣ есте кондіціонат de ѧмплінірea маінаінте a черерілор конституціонале але Ѳнгарієї; — рескріптъл дескопере хотърѫреа рецітълѣї, къ ревісіа лецілор din 1848 аре дінтр'о парте съ прочédъ діплотеї de ѧпкоронаре, че аре а се еміте, еаръ de алтъ парте, къ Франціск Іосіф моштепіторілѣ рецеалѣ Ѳнгарієї поате съ пъшаскъ ла комбінаре асѕпра діплотеї інаѳгѣрале пътаї дѣпъ че ва ажѕнце комбінареа асѕпра атърпътоарелорѣ афачерї; — a doиа adресъ зіче, къ моштепіторілѣ рецеалѣ Ѳнгарієї есте даторіѣ a се ѧпкорона ѧп декърс de шасе лѣнї дела вѣдѣвіа тронълѣї, ші поате ѧп консѣнацъ кѣ конституцізнea църії ші пънъ атънчї окъртъі. Къ М. С. черѣндѣ de о парте съ се ѧпкороneze дѣпъ ѧптоктіреа санкцізнеї прагматіче, еаръ de алта парте дезлътърѣндѣ кондіцізнеле черѣте de санцізнea прагматікъ пентрѣ ѧпкоронаре, врé съ рестітъе конституцізнea ѳнгѣреаскъ, свспендатъ din деплina са пътере, — de ші санкцізнea прагматікъ чере певътъмата еї свсцінереа, — пътаї dінтро парте, ѣръ пѣ ѧп деплінітатea еї, ші къ аша провókъ націзнea съ репънчіе челеї маї есенціале пърцї a конституцізнеї сале.

Adреса потéze пекіетареа аблегацілор din Ардеал, Кроація, Славоніа, din Конфініѕлѣ мілітаре, din Фіѵме ші Літорале ка о въътаре a санцізнеї прагматіче ші ка о всърпъчізне a ѧнтрецітеї Ѳнгарієї; — рескріптъл декіаръ ѧп прівінца Ардеалълѣї. къ ѕнізнea лѣї пѣ a фостѣ нічї одатъ лецѣіт, къ са арътат не практікаверъ, ші аре ші ѧп віторіѣ съ се прівеаскъ аша, фііnd къ са фъкътѣ ѧп контра воінцїї ротъпілорѣ ші a сасілорѣ. Ѧп прівінца Кроацієї ші Славоніеї, къ ачесте доѣ регатърї пѣ аѣ врът съ се свпънъ ѕнеї Міністеріѣ ѳнгѣрескѣ ші къ пътаї дѣпъ о консълтаре кѣ діета кроатікъ се вот комбіна кондіцізнеле, сѣб каре вор фі еле гата a прімі ѕнізнea ші a о пѣне ѧп лъкраре пе лъпгъ деплина автономіѣ a administрацізнеї din лонтрѣ ші пъсечізнea лор кътръ ѧнтреага Монархіѣ. Ѧп прівінца Воіводінеї къ ла релѧпкорпорареа еї ѧп регатълѣ Ѳнгарієї аре съ се іа ѧп консідерацізне дорінцеле конгресълѣї сърбеск націонал de пре врмъ; — adoа adресъ вреа съ доведеаскъ кѣ тоатъ пътереа аргѣментелорѣ къ ачесте пърцї се цінѣ de С. корóнъ a Ѳнгарієї, ші декіаръ, къ Ѳнгърії маї наінте de кът че се ва ѧнтрецій діета Ѳнгѣреаскъ конфортъ кѣ леціле (1848) пѣ се вор слобозі нічї ѧп креареа лецілорѣ, нічї ѧп десвартерї асѕпра діплотеї інаѳгѣрале, кѣ атъта маї пѣцінѣ, кѣ кът ѕнізнea сар фі фъкътѣ кѣ ѧпвоіреа тътъроръ націоналітъцілорѣ ѧп фортъ кѣвепітъ.

Adреса декіаръ хрісовълѣ de абдікацізне a Ѧм. Ферdінанд ѧп прівінца Ѳнгарієї дефектвосѣ ѧп фортъ, ші чере ѧнтрецітеа лѣї; — рескріптълѣ респінце ачéста опінізне ка ѕп претекст педрептѣ, ѧнсамнъ абдігацізнea de регълатъ, се акчептъезе къ абдікацізнea ла короана Ѧмпъръцієї Австрієї ші a тътъроръ сѣб еа ѕнітелорѣ регатърї, кѣпринде ѧп сіне ші абзічереа ла короана Ѳнгарієї; — a doa adресъ зіче, къ М. С. пѣ вреа съ ле ѧмплінеаскъ нічї чеа маї сімплъ кѣвінчіоасъ дорінцъ, каре аѣ еспрімате ѧп адреса чеа din тъіѣ; ѧпсъ еї пѣ пот нічї о датъ a се ѧпвої кѣ ачееа пърере, къ Ѳнгаріа ар фі о провінцїѣ австріакъ. Ѧмпъратълѣ Австрієї есте тотѣ одатъ ші рецеле Ѳнгарієї, ѧпсъ пѣ пентрѣ къ ел есте Ѧмпър. Австр. чі пътаї пентрѣ ачееа пентрѣ къ конфортѣ кѣ санкцізнea прагматікъ ачесте доѣ тронърі сепарате се кѣвін тот ачелуї монарх.

Adреса чере, ка ачеіа карії съпт кондетнаці ші е сілаці пентрѣ кріте політіче съ се еліbереze ші съ лі се копчédъ релѧптоарчереа ѧп патріе, éръ ѕвнъріле конфіскате съ лісе рестітъе; — рескріптълѣ промітe, къ се ва фаче дестълѣ ачестеї черерї, потézъ ѧпсъ маї ѧптъіѣ ѧпкоронареа, ка пънктъ потрівіт пентрѣ ачеаста.

Adреса чере тотала реконстітъіре a дрептълѣї de стат ѧп ѧнцелесълѣ ѳнгѣрескѣ ші рѣдікареа тътъror консекѵінцелорѣ але сістемеї de маї наінте ка о кондіцізне, че аре съ се ѧмплінеаскъ маї наінте de о негоціацізне маї de парте; — рескріптъл декіаръ, къ ѧп періодълѣ de требере аѣ съ рътъпъ тоате леціле ші атрезъміптеле ѧп пецъртърітъ активітате, пънъ пѣ ва врта скімбареа лорѣ ѧп дрептълѣ конституціоналѣ, ел декіаръ маї de парте къ рецітълѣ ва манцінea ачестѣ mandat кѣ тоатъ пречізнea ші admonézъ пе магнаці ші репресентанці ла аскълтаре; — a doa adресъ зіче, къ рецітълѣ М. С. пѣ гѣбернеазъ ѧп презент ѧп консѣнацъ кѣ конституцізнea, къ органеле конституціонале але administрацізнеї din лонтрѣ се ѧмпедекъ ѧп дерегъторіа лор прін пътере абсолътъ ші къ пе лъпгъ ачеаста лъкръ ші амплоіацїї неконстітуціоналіаї пътереї абсолътістіче. Ші кѣ нічї чеа маї ѧналтъ окъртъіре a църії пѣ есте лецѣітъ нічї ѧп прівінца формеї, нічї a прочедъреї еї.

Adреса деneагъ форталѣ партічіпареа ла Сепатълѣ імперіал; — рескріптълѣ репете кѣ о серіоасъ демѣстраре провокареа a пъстра інфлѣінца църії ѧп афачеріле прескрісе прін діплома din $^{20}/_{10}$ пентрѣ Сепатълѣ імперіал прін трімітереа деnътацілорѣ ѧп ел, ші къ ачеаста провокаре съ о есекѵтézъ тълтѣ ѧп декърсълѣ лънеї лѣї Августѣ; — a doa adресъ зіче къ М. Са сѣвънне ші Ѳнгаріа пътереї ачелуї сепат імперіалѣ, каре са ѧптоктіт din пліна пътере a домніторілуї фъръ штіреа ші ѧпвоіреа Ѳнгарієї. Хотърѫреа контрівѵцізнеї ші a регѵцілорѣ, каре пънъ акума, ка тоате челелалте афачерї але статълуї тълт пондероасе леа есерчеатѣ Ѳнгаріа ѧп діета са, се трансмѣн ачелуї Сепат, ші фъръ съ се ѧнтребе націонеа ші съ се аштепте ѧпвоіреа еї, се ѧпвіаze діета сімплъ ші хотърѫтѣ, фъръ ѧнтърziере съ алеагъ ші трімітъ ѧп сепатѣ пътерълѣ деnътацілорѣ хотърѫт ѧп патентъ.

Апоі протестеазъ сърбътореште къ сепатъл імперіал ар авеа асѕпра Ѳнгарієї врео пътере леціслатівъ саѣ dіспвітóре, ші декіаръ, къ еї пѣ ворѣ тріміте деnътаці ѧп еа, ші дѣпъ че тоате астфелїѣ de алецерї, че поате къ вор врта кътва афаръ de dіетъ, прекът ші прімірea ѕнеї астфелїѣ de алецере ле декіаръ de въътътоаре de конституцізне, пѣ рекъноскѣ, къ ачеї астфелїѣ алешї арѣ пътеа репресента Ѳнгаріа орї ѧп че прівінцъ. Дѣпъ че асѕпра Ѳнгарієї ші a дрептълуї еї афаръ de воіа лецѣітълуї реце ші de воіа націзнеї адѕнате конституціоналмente пімінea пѣ поате dіспѕне пе дрептѣ, еї декіаръ къ еї требѣе съ прівеаскъ de пе конституціонале ші певалібіле тоате ордінъчізнеле сепатълуї імперіалѣ прівітоаре ла Ѳнгаріа ші пърцїле адпексате; къ еї нічї о гребтате, нічї о ѧндаторіре, каре ар ѧнтемеіа сепатълѣ імпеперіалѣ, нічї ѕп ѧмпрътът a кърві прімірe ар ѧпкеіа ел; нічї о вънzare a врезнеї Domeп de стат, ла каре ар да ел ѧпвоіреа са ѧп прівінцъ ла Ѳнгаріа ѧлѣ ворѣ кѣпоаште ка конституціоналѣ ші прін ѳртаре ка легѵторіѣ, ші къ еї арѣ фі сіліцї съ ле консідере тотѣ деѕна фъкъте фъръ воіа църії пе педрептѣ.

Ѧп фіне зіче адреса: „Ноі прівім кѣ дѣрере, къ М. В. прін пré ѧналтълѣ рескріптѣ рецескѣ ацї фъкът кѣ пепътінцъ тоатъ ѧнпрътътата ѧнцелецере, ші ацї рѣптѣ фірълѣ дефінітів. Рескріптълѣ рецеск преа ѧналтѣ пѣ стъ пе терепълѣ конституцізнеї ѳнгѣрещтї, чі елѣ a пъсѣ de леце фѣndamentalъ ачееа кѣ пътере абсолътъ емісъ ші кѣ есепціа конституціѕнеї поастре ѧп контрадікцізне стътътоаре Діплотъ ші патентъ ѧмпъръteаскъ; пе ноі ѧпсъ пе леагъ datoріца патріеї поастре, посіцізнea поастръ ка репресептанці ші конвікцізнea поастръ таре de конституцізнea ѳнгѣреаскъ, ноі пътемѣ консълта пътаї пе баса ачестеіа. Ачесте доѣ дела сіне дівергente, ба токтаї опосіте дірекцізні пѣ пот дѣче ла доріта ѕніре. Ноѣ пе дескріе дірекцізнea чea маї сѣптъ a поастръ datoріцъ ші ноі пѣ кътезътѣ a о пъръсі. Ноі даръ пе еспрітътѣ кѣ чea маї адънкъ компътіміре, къ ѧп ѳртареа пré ѧналтълуї рескріптѣ рецескѣ ші ноі сѣптемѣ сіліцї a пріві фірълѣ пертрактърілорѣ діетале ка рѣптѣ.“

„Е посібілѣ, къ еаръші вор вені тітпърї греле асѕпра патріеї поастре; ѧпсъ ноі пѣ ле кътезътѣ десфаче кѣ прецълѣ кълкърії datoріцеї поастре de четъціапї. Лібертатеа конституціоналъ a церії пѣ есте ѧп астфелїѣ de модѣ пропріетатеа поастра, ка ноі съ пътемѣ ліберѣ діспѕне de еа; націѕнеа пеа ѧпкредінцатѣ пъстрареа еї пе фіделітатеа ші кредінца поастръ ші ноі сѣптемѣ респѕнзъторї пентрѣ еа па-

трієї ші конспліцеї поастре. Деакъ е де липсъ а сѣфері, атѣнчї ва сѣферіі націѣнеа ка съ тѣнтѣе пентрѣ ценераціѣнеа маї тързіе лібертатеа націѣналъ, каре еа а ересіт'о де ла стрѣбѣні еї. Еа ва сѣфері фъръ дескраціаре аша прекум аѣ сѣферіт стрѣбѣніі еї ші аѣ пътімит, ка съ поатъ апъра дрептъріле църіі, къчї че ia дела дѣнса пътереа ші форца, ачееа поате еаръшї реадъче тімпълѣ ші релаціѣнеле фавоpітоаре, лпсъ ла че авзіче націѣнеа де лпсаші фрі-ка патімілорѣ, рекъштігареа ачелѣіа есте тот де ѳна греа ші дѣбіе. Націѣнеа ва сѣфері, сперъндѣ ѳнѣ вііторіѣ фрѣмос, ші лпкредінцындсе лп дрептатеа кавсеї сале."

Карії лп алтеле съптемѣ кѣ профѣндъ ценераціѣне.

А Маіестатеї Воастре чесаро рецешті

Ѳмиліцї сервї

Репресентанції Ѳнгарієї адѣнаці дієталмente.

Адреса лѣї Деак ca десъвъръ лп тоате жѣрналеле дѣнъ деосебіте лор колоаре лп деосебіте модърї. Жѣрналеле ценцралестіче вієнеze трактеазъ адреса дієтеї Ѳнгарієї саѣ нѣмаї сѣперфічіалmente фъръ съ се слобоадъ лп аргѣmente політіче саѣ але дрептълѣї де статѣ ші о лапъдъ кѣ пречізіне; орї о прівескѣ де о лпштііпцаре рѳволѵціонаръ а дипломеї din $^{20}/_{10}$ ші патентеї din $^{26}/_{2}$ „Ost. Vest." зіче тар пътрівіт, къ а се слобозі лп о делъчідаре а ачестеї адресе ар требѣі съ се скріе о карте лптреагъ, де ачea е десълѣ а лпсемна, кът къ адреса де ші аре есенціале деф'кте, тотѣші есте ѳн акт де стат eminent, каре са скріс вре о'дată лп Австріа. Къt цine de ашезареа дрептълѣї де статѣ, еа пѣ се ва пътea ѳшора ресфрънце, ші тотѣші требѣе съ се ресфрънгъ деакъ рескріптълѣ Лмпъръtескѣ пѣ аре съ-ші неардъ терепълѣ легал. — О ка отълѣ слабъ парте аре адреса лп трактареа лптреґърії націонале ші лп пасацеле, че се редакѣ ла Трансілѵаніа, Кроаціа, Славоніа ші Фіѣме, пе каре ші актa ка ші лп адреса din тъіѣ ле консідеръ ка пърцї лптрецітоаре але Ѳнгарієї. „Volksstimme" зіче: къ тот австріакъл прічепе астъзї, кът къ Ѳнгаріа есте ѳнѣ ферment (алъцел) лп корпълѣ де статѣ алѣ пострѣ, къріа авемѣ съ мълцъмімѣ прочесълѣ віѣ дѣнъ десволтареа конститѵціоналъ. — Съ пѣ фім нетълцъміторї. — Ноі цертънії австріачї съ пѣ вітъмѣ, къ din ачелѣ момептѣ лп каре каде історіалmente базата лібертате а Ѳнгарієї, тіпера поастръ лібертате да беа поате ста. Öst. Zeit. зіче: къ дієта ѳнгѣреаскъ са пѣс пе терепълѣ ѳнеї адѣнърї де попор сѣверане, ші скріе рецелѣї о скрісоаре де авдікаціѣне. Маска легалітъції, лп дърънтъл кареї са аскѣнс пънъ актa аціtаціѣнеа лп Ѳнгаріа, а къзѣтѣ. Дела лптъіа рѳволѵціѣне Францосéскъ пънъ актm, пѣ а портат нічї ѳн парламент фацъ кѣ ѳн сѣверан ѳн асемenea лімпаціѣ. ш. а. ш. а.

Ѳнгарії се ферескѣ кѣ тоатъ търіа націонал de централісаціѣнea din Віена, вреѣ лпсъ кѣ тоатъ пѣтереа а кончентра зіселе провінції indепendinte шіешї, фъръ съ се сфіеаскъ къ лѣкръ інконсекѵентѣ ші съ кцете къ ші алте провінчії шіар пъстра indепendinца са історіко-політікѣ.

Orastia $^{15}/_{3}$ Iuliu 1861.

„Naturam expellas furca, tamen usque redibit." Séu ceia ce i totu atata: „Lupu îsi lápada perulu, dara naravulu nu."

Ungurii — rectius Aristocrati'a ungureasca — decandu au pasîtu in Ardealu, totu vicleníi au intrebuintiatu spre subjugarea noastra, de care nu s'au mai lasatu neci pana adi.

Ungurii cei din taiu, care cu Domnulu loru Tuhutum in frunte, din taia data au tabaratu in Ardélu,— si cari dupa insusi marturisirea loru — erá de viti'a hunniloru, a cароru — hunni — origine o trage istoriculu Iornandes (C. 24. de rebus Geticis) dela duhurile cele necurate dicandu ca abé aveau fatia de omu, nisce hiara cu dóa picioare uriti in sufletu, si in trupu, — nunumai singuru prin arma, ci dintr'o parte prin navalirea cea fara veste, sí pe furisu din alta parte prin insielaciuni si viclenii au prinsu radacina in Ardealu, care pana adi anca n'a secatu.

Spionia ui Opaforkos prin Ardealu, minciunile fabricate dinpreuna cu Tuhutum — spre incoragiarea Órdeloru sale la lupta cu romanii, pe atunci singuri stapanitori in Ardealu, apoi marturisirea Notariului regelui Bela c. 24. 25. ca Tuhutum si Opaforkos au fostu vicleni, cá si vulpea, dovedescu lamuritu ca Ungurii la cea din taiu a loru venire au intrebuintiatu fatia cu romanii viclenii si insielatiuni.

De si romanii (904) dupa o lupta cumplita vediendu moartea Domnului loru si au alesu siesi Domnu pe Tuhutum, — ne supunanduse, ci de buna voia dandu man'a cu ungurii, — au facutu aliantia cu ei (Notar. r. Bel.) iau primitu in tiér'a, mosi'a si cas'a loru facandui tovaresi la tóte (Decr. reg. Andr. III. d-to Alb. Iul. 1291), totusi ei prin uneltiri infernali la a. 1437. prin statorirea fatalei, si afurisitei Uniuni a aceloru 3. Natiuni, au pusu fundamentu „tiraniei," sub care au gemutu apoi romanii 400 de ani, portandu sub curgerea a atata amaru de tempu jugulu celu greu de fieru, fiendu suptî, cum se suge sangele de lipituri, stransî in catusile iobagiei, desbracatî de drepturi, tractatî dobitocesce.

Cu d'acéste au resplatitu noii tovarasi, sincer'a tovarasia a romaniloru.

Neminé — care n'a vediutu — nusi póte face intipuire d. spre suferintiele romaniloru din tempulu acela de géle; — deci urmatoriulu casu durerosu — mie cunoscutu din propriami esperintia — se servésca de esemplu.

Domnului de pamentu a lui Iuon Nicodinu iobagiu locuitoriu in Birgisiu, nui venea la socoteala, ca acest'a era camu avutu, îlu mana dara la lucru domnescu cu septamana de capu. Iobagiulu desperandu a cutezatu a absentá odata o dioa, dî una dintro septamana intreaga" ca se-si adune fenulu cei putredia intinsu pe pamentu.

Ce se vedi? Domnulu batú pe iobagiu intre torturi legandulu de roata, incatu acest'a peste cateva septamani isi dete sufletulu, lasandu dupa elu muerea si o gramada de copilasi numai ca cupele, pe care apoi curendu dupa aceea iau scosu in Ulitia „viafacti" si din mosi'a colonicala, care adi se afla in rendulu alodiaturiloru, iar orfanii intr'alu proletariloru.

Me veti intrebá, ei dara cum s'au pedepsitu inplinitoriulu acestei fapte paganesti? ve respundu: ca neci cumu, din contra elu astadî e Vice-Span in Cattulu Alb. Supr. de si ante 1848 nici functiunea de Szolgabiro ce o tienea nu erá destoinicu a o purtá.

In decursulu aniloru sclaviei, au cercatu romanii mai demulteori atatu prin arme, catu si prin petitiuni a scuturá jugulu celu mai greu, de catu Crucea, insa acést'a par'ca era caus'a de si mai tare se legá in catusi, s. e. Art. din a. 1791. prin care limba rom. s'au eschisu si formalu dela afacerile publice, ca pana atunci nu esista o asemenea lege, Urbariu din Diet'a a. 1847. prin care de se introducé ce nu lea ajutatu D-eu — soartea iobagiloru sa'r fi facutu, cu multu mai rea, de catu cum era mainainte.

Cam de 1 ½ anu incoace ne totu promitu — tovarosii — si ne asigureaze — cu gura — .,ca vomu se fimu frati la toate;" hei dara „de ce neam temutu, neci nu neau trecutu." Ca ei astadi totu asia suntu asiediati la Carma prin noá reorganisatiune a tierii, precumu se aflau si pe timpurile apasatoarei sclavii, cu o mititica esceptie.

Assigurarea loru pentru egalitatea de drepturile noastre nationali nu e alta de catu o chimera si satira.

Nu suntu si estea insielaciuni vicléne, surori bune cu celea, de ani de mainainte, fatia cu noi facute ?. — quod erat demonstrandum. — —

Dar' ce e aplicabilu la „totu," e, dupa art'a logica, aplicabilu si la o parte a totului.

D. Grof Fr. Haller — unguru sau celu putînu unguritu — cu epistol'a s'a publicata in N. 26. alu Telegr. rom. a. a. anca nu va a face alta, de catu o manevra vicleana.

De si not. onor. Redactiuni, intemeiata pe adeveruri, iau sfermatu assertiunile, totusi in catu se acatia dumnialui si de subscrisulu, se mai adauga urmatoarele:

Fr. Haller spune Domnului Redactor „ca presupune, ca eu nu amu denegatu juramentulu din 1848 fundamentaliter dar pentru ca nu mi au mai adaugatu si cele 200 fl. pretinse la leafa, cá se presupuna ca eu asi fi depusu si juramentu paganescu." Va se dica: ca dumnealui presupune insusi, si ca presupune ca se presupuna, séu cu alte cuvinte — ce totu aceea insemnédie — dumnélui isi intipuiese, da cu sosotél'a, (isi nalucesce) ca eu juramu pe legile din a. 1848, de miar fi datu 200 fl. — — apoi isi intipuiesce, ca isi intipuiescu altii (nu dumnelui) ca cu pe bani asi depune juramentu paganescu; ad. asi fi juratu pe legile din 1848. (Sic, asa dara si juramentulu pe legile din 1848 e juramentu paganescu). (Va urma.)

In Cazet'a Clusiului „Kolosvári Közlöny" sub N-ro 124. amu cetitu articolulu Domnului Ladislau Toth, care adresanduse catra Romani cu doua programe a. Unia, b. Legile din 1848. se silesce a aratá prin aceste doua puncte legalitatea loru, fericirea poporului romanu, si rol'a Imperiului unguresc. —

Fiindu ca Domni'a sa aduce la basarea programului seu, idei sistematice, si nu se mai provoca la nume si paragrafi — amu cugetatu ai respunde totu cam asia inse mai pe scurtu, si apoi se lasu sub judecat'a onoratului publicu, ce este de facutu.

Unu Duce alu Unguriei s'a casatoritu din Cas'a unui Principe romanu, si prin aceasta au anectatu la Ungari'a partea resaritului de catra Ardealu. —

Romanii din Ardealu — cadiendu Gelu Principele nostru, au alesu pe Thuhutum — dextram dantes, Ardealulu au remasu de sine statatoriu (ön álló) docomentu mai mare numi trebue, daca remasiti'a lui au luatu religiunea romaniniloru, si pruncii acestui'a iau botesatu unu Episcopu romanu. —

S. Stefanu neau batutu Principele nostru, lau dusu cu femeica si pruncii in robia, pentru ca nu vrura se primeasca Religiunea romano-catolica, insa Ardealulu totusi nu lau contopitu in pamantulu Hungariei, pentru ca indata pe fiulu seu Imre casatorindulu cu fat'a Imparatului Grecescu lau pusu de Principe alu Ardealului, — de aici incolo Patri'a nóstra sau guvernatu totu prin priacipi regesti si prin Voivodi, fie care Rege alu Hungarii au portatu titulu: „Rex Hungariæ et Princeps Transilvaniæ," —

Transilvani'a au avutu dietele sale deosebite atatu in Turda catu si in Alb'a Iuli'a, la acestea si romanii au luatu parte, ba si pe unu Rege Andreiu ilu vedemu in adunarea dela Alb'a Iuli'a ca au presiesutu, au avutu nunumai catane ci si Finantia deosbita, — pentru ca Dietele de atunci vedu ca se ocupau, cu asia ceva. Candu Transilvani'a sau desfacutu cu totu de catra Hungari'a, sau desfacutu numai de Uni'a personala, — caci te intrebu Domnule — fratii si fii Crailoru din Hungari'a — trimisi in Ardealu — fungatau, ca fóspani au ca Voivodi? Histori'a ne arata ce putere suverana au deprinsu acestia, Romanii au

dreptu positivu a protesta in contra contopirei Ardealului dictate de legile din 1848, ca Hungari'a se nu pretinda dela noi uni'a reale, pentru ca familii'a lui Thuhutum au fostu legata de natiunea romana; precum amu aretatu, — si se nu pretinda dela noi mai multu de catu au pretinsu S. Stefanu, — scimu cu toti pré bine ca dupa ce Ardealulu sau facutu iar independentu — Principii nostri au traitu si muritu ca suverani europeni — prin urmare devenindu Ardealulu sub Casa'a Austriei Dietele Clusiului sau nevoitu pana la 1847, totu numai dupa verificarea uniunei personale — asia dara unia reale dela 1848 — e illegala, pentru ca s'an calcatu dreptulu istoricu alu romaniloru, bine da noi am protestatu, si deva trebui se aiba diet'a din 1848. vreo valóre, va ave atata catu si Organisarea Comitateloru dela 1861.

Legile electorale dela 1848 — pentru deputatii de diete suntu bune, inse aplicate la Comitate suntu de totu neplacute, pentru ca pana candu Comunele Comitatului se representése prin cate 2 deputati in adunarea Comitatului, — totu deodata nobilimea are votu universalu, locuitorii Oraseloru nemesiesci toti bine, prin urmare langa 400 deputati comunali — se aduna 4000 nobili si Cetatieni — si tocma acesti'a alegu deregatorii Comitatului — dela care ei nu aterna, spunemi Domnule! nu e asta contra-dicere la egalitatea popóreloru? au nu ar fi mai bine cá nobilulu se fie representatu prin deputatiunea comunala — si ca nobili Orasieloru cu Magistratele loru independente — se remana pe acasa, — si deputatiunea Comuneloru se fia bataru din 10 individi, apoi numiaru paré rau daca in Comuna suntu locuitori nobili conditio sine qua non — diumetate membri se fia nobili — diumetate nenobili. —

In Comitetulu Comitatensu fiindu ca ellu e nascutu din Comunele respective, — pentru ce Fispanu se bage din una Comuna 40 membri — si din 100 — Comune — nece bataru unu, — au nu ar fi mai bine cá in Comitetu se fiia tóte Comunele representate prin 2 deputati, si daca in aceea Comuna suntu nobili — unu representantu se fia nobilu, si celalaltu se fia nenobilu si atunci aru incetá toata confusiunea, si votulu universalu aru figurá numa in launtrulu Satului — ori in launtrulu Orasiului — iara fatia cu Comitatulu aru fi restrinsu — nice ca saru puté sterge votulu universalu din sinulu Comuneloru de óra ce Cumunele nóstre dreptulu acesta ellu folosescu de mii de ani (prin urmare censulu nu are nice unu dreptu historicu si debue casatu.)

Fia care Comitatu trimite 2 deputati la Dieta, Orasiele inca cate 2 deputati — si pentru ce? candu unu Comitatu da contributiune 500,000 fl. si Orasiulu de abie 5000 fl. —

Au nu ar fi mai bine cá Comitatulu se trimita 20 deputati — Orasiulu cu Magistratulu unu deputatu, — apoi fie care separatu se-si sustiena deputatii sei — si pe acesti'a sei alega totu acei'a membrii, cari au alesu si Comitetulu Comitatensu. —

Pana acuma Unguri si Sasi sau folositu de limbile loru, au nu aru fi mai bine? se dati pace romanului — unde ellu in Comitate si scaune — e compactu si in majoritate, se fia limb'a romana administrativa. Ungari'a fara romani nu poate jucá nici o rola, si e tocma ca omulu falosu — care nu are casa, sau e ca omulu scumpu, care trage totu dela fii sei cei dulci, apoi totu in urma móre de foame, ca nu are cine sei fearba, — daca vati inpacá cu Romani este toate nu ar fi.

Dieta Ungariei se incheie si pentru natiunea romana nu au facutu nimicu — macaru mai bunu amicu ca pe romanu nu ati fi aflatu in lume.

Nu amu cugetatu Domnule! ca unu Deák si unu Ötvös se pretuiasca asia de putînu natiunalitatile — dar mai alesu pe romani — de a carora sórte Europa vá face atenti atata pe Domni'a voastra catu si pe Nemtii din Viena, — cá se respectati nationalitatea romaniloru pentru ca interesulu Europei porunceste, nice ca miamu adusu aminte. —

Ungari'a au facutu gloria candu de pe tronulu ei au domnitu unu Romanu. — Au poate totusi romanulu se taca si se nu reclame? se judece dara publiculu.

A. C.

Dieta Ungurească. În 13/1 Augustu ca ginstă în amândoă casele îndoite medinge adecă dimineaga mi dupa ameazi, în care să cetească adpeca mi să conclută despre trimitérea ei. Acheasta a urmată în asemenea fortă ka mi chea din tîiu adecă sâbt covertă mi ciiil. Trimitérea ca xotărîtă earăsi prin ambii presedinți, karii aŭ mi plekat, mi aŭ fostă primiți de M. C. în 14/2 Aug. la 2 óre. Maiestatea Ca primindă adpeca din mânile presedinților a respusă:

„Respusul meŭ la adpeca Magnaților mi represetanților aĭ regatului meŭ Ungaria adunați dietalmente îlŭ voi trimite kătră kurîndă dupa o matură koncideragisne.“ Presedinții să înforsă totă în zioa achesta înderîptă la Pesta. — De atunci nu să mai ginstă medinge mi se pare kă se va desface dieta. Proiektulă de lege pentru naționalitătți mi limbi îl voiă împărtăși în Np. viitoriŭ.

În Senatulă imperială aŭ început earăsi seanțile, să desbătută cearta între nemți mi Cehi în privinga vătămării sfinției koroanei ungurești. A venită la desbatere legea în privinga procedurei de înfoire la faliminte, mi ca interpelat ministrul de resbelă, kă dupa ce Austria este mi în lontru mi în afară liniștită, pentru ce nu se licenciază soldații în număru mai mare, fiindă kă prin acheasta mâsură sar kruța multă kelțeliile. —

În dieta kroatiką se desbate kă mare fok dimisionarea ablegaților konfiniari, mi ca deklarată dieta kă nu va puși la întokmirea adpecei pănă nu se vor reviieta achești ablegați. — Ca întroducă limba sud slavikă adekă serbo-kroată de limbă oficioasă pretutindinea, numai în privinga fiumei se koncede mi vsulă limbei italienești. Înscriere se not întrebuința literile latine să kirilice. Se citește în reskriptă regescă în care se întrerupte ordinea afacerilor dietei kroatice, mi să vere ka să se fakă în proiektă despre regularea achestei diete mi să se aștearnă M. C. spre sankționare. Mesiă deklară kvestionea skoalelorŭ, kare e datu unei komisioni anume spre elaborare, de înblăzitoare mi vere să se adukă la ordinea zilei, ce primește.

Onorata Redactiune!

Abie in catva, si numai pre incetu ne puturamu vindeca durerósa dauna, care sa caudiatu Besericii Cathedrale, si Curiale dein Blasiu, in fatala revolutiune dein annulu 1848 si iata acumu o mana sacrilega iara ne mai rapi dein Beserica Cathedrala unu Potiru de argintu, nu de multu procuratu in pretiu de 150 fl. v. a. si o lingura de Cumineeatura de acelasi metalu in pretiu de 20 fl. v. a. —

Spre descoperirea daunei, si urmarirea Sacrilegului rapitoriu, dupa ce pasii la Politia dela Alba Carolina in privinti'a aciasta facuti, nu aru fi avutu doritulu resultatu, nu ne remane alta fara ca si prin ajutoriulu Cazeteloru se cercamu revindecarea pagubei. —

Deci Onorata Redactiune cu tóta cuvenintia e requirata, ca primindu in Coloanele suale rugarea noastra, catra toate officiile Besericesci, si civile indreptata, se bine voiasca aceia prin Organulu seu a o si publica, ca facanduse cuvenitele privigeri pe la locurile, unde se praetisedie meseriile de argentaria, seu se facu vinderi de asemenea scule, dóra se va descoperi sacrilegulu furu si Beserica se va desdauna. —

Semnele Potirului rapitu, suntu: che acela e de totu de Argintu, preste totu auritu, paharulu e ca de o fele, tulculu cu Cirade, misloculu cu unu nodu quadrupulariu brasdatu, basa cu figuri, anume cu Crucea duplicata, si Evangeliu impresse provadiuta. — Si acestea suntu semnele celea mai vederate a furatului Potiru. —

Lingura e mai buna de unu lotu, aurita, Códa ii cu cruce provadiuta. —

Pe langa recomendarea Cererii noastre, cu osebita onoare suntemu. —

Ai Onoratei Redactiuni

Blasiu 16/4-a Augustu 1861.

Sinceri Frati Capitulului Metropolitanu

Basiliu Ratz

Prepositu Capitulariu.

1—1

Konkursă

La klaseле paralele dela shóla portalŭ principalŭ greko-resăritean din Satulungă se cerŭ doi învățători.

Salariulă anualŭ pentru ăn învățătoriŭ la ast puntă shoalŭ este 200 fl. v. a. mi 25 fl. v. a. bani de kvartirŭ; mi se primește la sfârșitul fiă kărei lăni dela Diregătoria Komunalŭ pe lângă kvitanță timbrată.

Pentru acheste postări de învățători se deskide Konkursă până la 15 Augustă.

Drept acheea, orî kare dorește a konkura pentru acheste postări de învățători are a trimite la Prè Onoratulă D. Protopopă Ioan Popazu în Brașovă, pe lângă petițiune timbrată kă 50 kr.

1. Atestată kă a absolvată kă părtare bună mi kă spori de klasa 1-ă cela mai mică, mi
2. Atestată de botezŭ, kă este de konfesiunea greko-orientalŭ; mi achestea până la ast prefiptulă terminŭ, spre a se putea astterne din vreme cei alesi din konkurenții Esclenției Sale, Prè Sfințitulă Episkopă alŭ Bisericei ortodokse, spre înfățire.

Satulungă 29 Iulie 1861.

Representanția Bisericei ortodokse din komuna Satulungului kă hramulă Adormirei Maichei Domnului prin Pada Popea m. p. Parohă. Voika Roșkulețu m. p. gorman.

1—2

Konkurs.

Pentru stagia de învățătoriŭ în C. Miklosiul mare în Banat, kă kare este legat ăn salariŭ de 336 fl. v. a. kvartirŭ patural, 50 de kubule grâŭ krat, 25 kubule de kukurus, 100 p. de sare, 50 p. de lumini; 2 1/4 lanțe (jugere) de pământă pentru arătură, 7 1/2 stângeni lemne de fok, se deskide de iznoă konkurs până în 8 Septemvrie. Doritorii de a okupa acheasta stagiune aŭ să'și astterne petițiunele sale kuviincios instruate la subskrisulă, să se afle în ziua înșemnată în C. Miklosiu în persónă și să kânte în Biserikă. Karii aŭ absolvat Teologia vor avea preferință, kăci dorul obștescă este, ka învățătoriulă să fie și diakon.

C. Miklosiul Mare 19 Iulie 1861.

Georgie Nikoliч Protopresvitер, mi D. Direktorŭ.

1—1

Edikta.

Minda Ruja din Mosna Skaonulă Mediașului karea de ună anŭ aŭ părăsită kă nekredință pre legiuitulă ei Bărbată Ruja Bârca din Blăjelă cherkulă Sântărtinului, să provoakă prin achasta, ka în terminŭ de ăn anŭ dela datulă de față, ne grešit să se înfățișeze la achestă Skaon Protopopescă, pentru kă ne ibindusă, mi fără de dânsa se va hotărî procesulă de Bărbatulă ei, asupră porpită.

Mediamiș 25 Iulie 1861.

Skaonulă Protopopescă Gr. resărit. al Mediașului

Vasilie Andpone

Protopop.

Redaktor responsetor Ioanu Rațiu.

Editura mi tiparulă tipografiei diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмераціъпеа се фаче ла Сібіїъ ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате. адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеі пентръ Сібіїъ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жътате de ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърді але Трансілваніеі

№ 33. **АНЪЛЪ IX.**

Сібіїъ. 17. Аугъстъ 1861.

ші пентръ провінціеле din Монархіъ пе ъп ан 5; фл. 25 кр. сар о жътате de ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а. Ін серателе се плътеск пентръ фінтъіеа ôръ къ 7. кр. шірул къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

TRANSILVANIA.

Сібіїъ 14 Авг. Съмбътъ пе ла 6 óре сосі аічеа Екселенціа Са D. Мітрополітъ Коптеле Алéксandръ С. Шълъц ші трасъ ла къртеа Mediaшълъї. Dъmінекъ черчетъ бісеріка, прімі вісітеле інтеліціпцеї ромъне ші фъкъ маї мълте вісіте ла demнітарії чеї лпналці. Ла 2 óре фъ прънзъ ла Екселенціа Са Н. Епіскоп А. Барон de Шагъна ла гъdінъ, ла каре а фаръ de лпналтълъ Оаспе лъ парте маї тоатъ лнтеліціпца ромънъ. Тоастълъ, челъ ръdікъ Екселенціа Са П. Епіскоп Andреіъ Б. de Шагъна пентръ съпътатеа лнналтълъї съъ оаспе, ші респънсъл Екселенціеї Сале П. Мітрополітъ Копт. С. Шълъцъ, се прімірь къ ептъсіастіче „съ тръіаскъ.“ — Тотъ атъпчі атърнъ Екселенціа Са П. Епіскопъ Б. Шагъна Съъ — Лнвъцъторіълъї din Орлат Кірік Крекапа кръчea de аър, къ каре ла дърътъ Маіестатеа Са ч. р. пентръ теріте лн сфера сколарь, каре лъънdъ парте ші ла масъ, іа ръdікат Екселенціа Са П. Епіскопъ ъп тоастъ потрівітъ. Астъзі плекъ Екселенціа Са Пър. Мітрополітъ кътрь касъ.

— Лнтр'о Кореспоndінцъ din Віена се зіче, къ се аштéптъ рескріптъл Лмпърътеск пентръ конкіетарea dietеї лн Трансілванія. Ші къ лъкрълъ сар фі атънат пътаї пентръ каъза адресеї ънгърещі, каре пъ аръ фі ръмас фъръ інфлъінцъ асънра modълъї компънерії dietеї арделепешті. Капчеларіа пъзъеште съ пънъ чепсъл din 1848, ромънії се остъпеаъ ка съ'л редъкъ пріп ачеea, ка съътъ ел съ пъ се лнцелеагъ пътаї dареа de пътънтъ, чі ші а капълъї, къчі алтфеліъ ле есте чепсъл ачеста таре преіъdічіос. Се ворбеште къ се ва лъа ші къвепіт респект ла dепътіреа регаліштілорь къ прівіре ла пътерълъ локъіторілорь аї діферітелорь націоналітъці. Прелецеріле лн Цітпасіълъ de стат ші чел Лътеран din Сібіїъ се вор лнчепе лн 2 Септемвріе к. п. адекъ лънї.

Лн конгрегаціънеа ценераль а комітатълъї Zaгравіеї din ²¹/₉ Авг. са алес Екселенціа Са Н. Епіскоп А. Бр. de Шагъна ші D. Мочіоні de метврії опорарі аї Комітатълъї.

De съптъ мънціі meridionалі аї Трансілваніеї лн ¹⁰/₂₂ Авгъстъ 1861.

Къ съптъ de ажънсъ атътеа пъказърі de каре е конплешітъ патріа ноастръ, пъ съпт дестъле гревъцъі пе капълъ біецілорь óменї, іатъ акъ ші лнсашї ънвларea тімпълъї се вede а не педепсі. — Сечета че domнеште лн патріа ноастръ de атъта атар de време, лнчепе а не спъріа тотъ маї таре. Dъпъ че пъ не потъръмъ лъъda къ врея сечерішіъ мъносъ, апоі ші кокърzеле се ъскъ лнnainte de време, фъръ, сав къ преа пъцінъ podъ, прекъndъ біне штімъ, къ лн патріа ноастръ маї тотdeauna квантітатеа кокърzелорь отърълште прецълъ бъкателорь.

Прецълъ вітелорь — din контръ скade, къчі фънъл еші престе тот фоарте пъцінъ, іар de отъвърі пъ маї е нічі о сперанцъ. — Віілор лнкъ пъ ле ънвлъ біне, апоі потетеле стръка врята лнкъ de къ прімъваръ; пріп ъртаре анълъ ачеста се поате пъті лн тоатъ прівінца ъп ан таре секъ ші серакъ.

Дакъ Гъверпълъ пъ ва лъа мъсърile кввіінчоасе din вънъ време, пентръ опріреа арdереї бъкателорь лн фабрічіле de вінарсъ, че са лndатінатъ de a се фаче de вре о къціvа ані лнкоаче лн патріа ноастръ, ші лнкъ лнтр'о квантітате фоарте маре, атънчі скътпетеа бъкателорь, че ші пънъ азі лнкъ е дестълъ de маре, поате авea челе маї трісте ъртърі пентръ царъ. — Зік ънії къ асстепеа опреліштї пъ с'арь потріві къ кіетареа ънъї Гъверпь конституціоналъ, карele аре а обсерва стрънсъ сфінцепіа прінчіпіълъї лібертъцеї; еь лнсе крезъ, къ ъп Гъверпь, тотмаї пентръ къ е конституціоналъ, ар авea de даторінцъ а пъ пierde din вedere ніче вънъ стареа патрієї; іар патріа есте лн вънъ старе пътаї атънчі, dакъ попорълъї постръ пъї ва лінсі пънea de тоате зілеле, пе каре о чере лн рътъчіънea domнеаскъ лн тоатъ сеара ші dimінеаца, ші dакъ іелъ пъ ва фі сілітъ лн десперацінea са а стріга, ка пролетарії Францієї: „пъне орі тоарте!“

Ла тоате астеа се маї адаогъ лнкъ ші алтъ греотате, къчі контрібуцінea, карea лнкъ е бънічікъ, партеа чea маї маре е лнкъ ръмасъ неплътітъ. Бівълъ попорь хъцітъ ші седъсъ de вній ші de алції, ажънсъ лнтр'о апоmаліе атътъ de конфъсъ, лнкътъ пъ маї штіъ: кві съ креазъ, de чіне съ аскълте, ші кві съ плътеаскъ? маї въртосъ, кънdъ кіарь вній dінтръ Domнії конституціоналі лл спътътаръ, къ dареа, че о ва плъті ла dрегъторіа петцаскъ, пъ і се ва компъта пікъіреа. ш. а.

Съ тречетъ акътъ пъцънтелъ ші ла сеака de політікъ, карea врandъ не врandъ окънъ, ші тръвве съ окънe азі пе орі каре четъцанъ алъ патрієї. Къ чea маї маре лнкордаре аштептът ресолуцінea Съверапълъї ла адреса лъї Деакъ. Се поате къ пънъ че вор сосі ачестea шірърі лн Сібіїъ — ресолуцінea тепціопатъ се ва ші пъблika пріп фоіле din Віена ші Пешта; ресолуцінea ачеаста лнсъ ла тоатъ лнтъмплареа ва авea маре лнфлъінцъ асънра сітуацінеї требілорь din Ънгаріа, Кроація, Трансілванія, ші поате кіарь асънра требілорь din імперіълъ лнтрегъ. Dісолвасева dieta din Пешта? конвокасева алта лн локъї? пънесева ънъ провісоріъ ноъ? съптъ тотъ атътea енігme греле пропъсе de жърналістіка Віенеї, пе каре лнсе сперътъ а піле ресолва тімпълъ къть маї къръndъ, пънъ атънчі лнсе съ не маї ведетъ de требіле патрієї ноастре.

Маї лінсескъ доъ лъпї de зіле. ші іатъ анълъ de кънdъ еші Diплома din 20 Октомвріе. De атънчі ші пънъ астъзі че са лъкратъ, че са фъкътъ лн патріа ноастръ? Атъ потеа зіче, къ пъ са фъкътъ нічі о реформъ de даї doамne. Ворбъ тълтъ ісправъ пъцънъ. Комітателе лнкъ не органісате, іарь каре поате съптъ органісате ічі колеа, лнкъ пътаї кътъ а dат Dъmнezeъ. Націънea маџеара ігнорънd жъстеле претенсіънї але ромънілорь, вітънdъ къ лнтр'о патріе компънъ тръвве съ аветъ ші дрептърі компне, се лънтаръ dела еширea dіплотеї лнкоаче торцішіъ прелънгъ апърареа дрептърілорь сале істориче, прелънгъ ачелea дрептърі карі прівеаъ пе ромънь de петерпікъ кіарь лн патріа са. лн ватра стрънсъ; іар сасіі се провоакъ ла пънктеле сале регълатіве, къ каре апоі къ маніера лорь традиціоналъ карактеристікъ, лмпрошкъ пе ромънії къть коло. Че съ те маї мірі зъъ аша таре dаръ de Франц Іосіф. карele тот лн потереа дрептълъї історікъ лші маї арогъ лнкъ ші пънъ азі дрептълъ ла регатълъ Неаполеї?

Ън сінгър тіжлокъ лнсе не маї ръмасъ тотъші, каре поате корецe тотъ че саъ грешітъ лнтрачесте зече лънї de зіле трекътe, ші поате съпліні че а ръмасъ не фъкътъ, ън сінгър ремедіъ маї авет лнкъ, каре поате вindека рапеле патрієї, о кале пе маї стъ deскісъ лнкъ, карea пе поате конdъче ла чентрълъ dорінцелорь, ші каре? „Dіета,“ ші нътаї dieta Трансілванъ, карea акъ dънъ къть потъръмъ лнцълеце din штіріле че стръъбъръ ші прела ноі, се ва конвока пегрешітъ къть маї къръndъ.

Аша dаръ пъ ва трече тълтъ — ші de ва вреа D-zeъ — вотъ авea одатъ ші ноі dіетъ, de ші маї тързіъ dекътъ алції, ла а кърeї конвокаре dънъ къть штімъ — пъ се маї лнпотрівескъ азі ніче фрацїі маџеарі. Біне ера зъъ, dакъ пъ се атъна dieta атъта време, ші тімпълъ трекътъ пеарь фі потътъ адъче марі фолоасе. Лнсъ че съ зікъ? Поате астфеліъ а врътъ провединца, ка аша къ атъта маї біне съ не потетъ коноаште ънії пре алції, ші къ атъта маї біне съ не поатъ коноаште лътea. Фііпоареа dіетъ лн тоатъ прівінца аре а фі фоарте тотентоасъ пентръ патріа ноастръ; іаръ пентръ ноі ромънії аре а кроі о епохъ ноъ, бънъ—реа, къть а вреа Dъmнezeъ, карea пе ва dестіна соартea ші вііторіъл пóте кіарь пентръ ценерацінї лнтреці. — Dіете престе dіете се цънъръ лн патріа ноастръ, лнсъ че фолос? къчі алції dіспънeаъ аколо престе соартea ромънілор, алції плъстъіаъ пе сеата лор артіколі, — лї щітъ къть de ъмані!! Ромънълъ тъчea ші съферіа, іарь тімпълъ тречea ка пе песімціте, пънъ кънdъ іатъ сосеште анълъ 1848. Ромънълъ карele аштепта къ атъта dорь о соарте маї бънъ, сімці преа de тімпъріъ съпетълъ спіріттълъї тімпълъї, іелъ пъ ръмасъ пе мішкатъ ка отълъ фъръ de віацъ, чі алергъ лн сас ші 'n жосъ, ші фъкънdъ тотъ че іа статъ лн потінцъ, стігъ ші черь „dрептате“ dела Dъmнezeъ ші dela óменї; dарь лн zadарь, се пъреа къ пъхарълъ съферінцеї пентръ ромънї пъ ера ънплътъ лнкъ. — Депътацїі ромънї карії терсеръ ла ачea dіетъ лн Клъжіъ, къ петіцінea фортълатъ лн адънареа din ³/₁₅ Маіъ ла Блажіъ, ънплаъ прела ъшіле ънора ші алтора, ші німе пъ вреа съї лнкreste, тоцї се бітаъ ла дъпшії престе ънъръ; іар ка съї прітeаскъ чінева а лъа парте ла консълтъріле че се фъчеаъ ла маса верde пъ ера нічі ворбъ, авіа се вътръръ пріп галеріе лн тіжлокълъ тътълтълъї, че цетea пе атънчі аколо пріп тоате котітъріле. Ънтареа ачеїі dіете о възърътъ, іар ресълтатълъ іеї лълъ гостарътъ лн паче, тълцатъ doамne — къ тоцїі лн 11 анї. Астъзі лнсе нътаї поате фі ворба, ка съ лнкізъ чінева ъша ла лнтрареа ромънілорь лн dіетъ, ші ресълтатълъ dіетеї фііпоаре аша dаръ ва атърна фоарте тълтъ ші dела бърбъція ромънілорь. Маї наінте de тоате съ не лнгріжітъ dаръ despre бърбації, карії съ не репресінте аколо къ тоатъ demнітатea, съ не

дпцълецетъ, карій не бнде сънтемъ, пентрв депвтацій ла дietъ, ка аша кындъ не ворв конвока, съ не афлъмъ гата. Бървацій не карі ді вомъ kandida, се посеадъ дпкредереа попорвлві, сав съ зікъ маї бine, а пацівнеї, авжндъ тотодатъ ші хърпічіа ші тактвлъ че се чере дела вн депвтат ромън дп ачесте дтпрецівърі греле. Kandidацій, не карій ва опора попорвлъ кв астъ місівне повілъ — de ші греа. cimціндвсе кіетацій (дпсе нвмаї аша,) съ нв рефвсе прімірea, нічі пентрв респонсабілітатea, нічі пентрв кръцареа кіелтвелелорв ші a остепелеї; кънчі кындъ не провоакъ патріа ші пацівнea, нв не есте ертатъ a не ретраце дндърънт нічі вн сінгвр пашів; чі фіеште карele есте datopiв amі сакріфіка тотъ, че ді есте супе dіспосіцівне, тотъ че ді стъ дп потіпцъ, кънчі нвмаї аша вомъ свсцжнea онoареа пацівнеї, нвмаї аша вомъ потea ажвнце ла скопвл dopітъ. Місівнea депвтацілорв ромънї ва фі дп dieta вііtoape че е дрептъ — фоарте греа, нв нвмаї пентрв къ ієї ворв фі аколо повіцій, нв нвмаї пентрв къ ворв авea a дптімпina мвлте ші греле лвпте, ла каре ав съ фіе дпкъ дппainte прегътіцї; чі маї вжртосв ші пентрв къ ромънії нв се потвръ бвкvра пънъ акв de amі bedea реалісатъ ачea dopinцъ фербінте a лорв, ка съші поатъ фортвла dopinцеле дптр'вн конгресв націоналъ. Кв тоате астea нв вомъ деспера, кънчі кавса не есте дреaптъ, кънчі нв вомъ претінde нічі кындъ дела нime маї мвлтъ, декътъ нвмаї дрептате; іарв Dвмнезевлъ дрептъцій тръіеште.

De кътe орі претінсеръмъ прін конгрегацівніле ценерале дп зілеле трекvте — обсервареа лімвеї ромъне ші a алторв дрептърі, че і се компете націвнеї ромъне фъръ нічі o дndoіалъ, de атътea орі не дndрептаръ фрацій маџеарі ла dieta віітoape. Бine, вомъ bedea аша dарь акvмъ, фі ворв oaмені de паролъ.?

O конџелецере фръцаскъ ромъно-маџеаръ не каре noі o dopімъ din інімъ, не поате дпкъ фаче църіtoapa поастръ, че се афлъ азі атътъ de нефеpічітъ, тарe ші марe. Ла кіесцівніle десupe Reichsrath, вніvне ші алтеле, ворв ръспvnde ромънії нвмаї атвнчі, кындъ ле ва вені тімпвлъ.

Orastia $^{15}/_{3}$ Iuliu 1861.

(Incheere.)

Unu omu ca Haller F. care numai nesce presupuneri — intipuiri — ale sale, si apoi si nesce presupuneri ale sale despre intipuirile altora privitóre la caracterisarea subscrisului, le publica prin tiparu, au s'ar fi pututu suferi ca se nu publice si temeiurile, din cari Dumnealui isi face intipuirile séu presupunerile, dar' fiindu ca ast'a n'au facut'o, asia urmeadia ca acelea, ce le presupune Dumnealui de mine suntu false, si nu merita crediementu.

Chiaru si ungurii marturisescu in diurnalulu „Korunk“ N. 103 a. c. intre unele nescociturі in privinti'a obiectului acestuia totusi urmatoriulu adeveru: — — — „ső többek azon sürgető kérelmére hogy sziveskedjék — — — elválalni a hivatalt, — beleegyezett, hogy alispán lesz. Mikor azonban az eskületételne került a sor Roman György visszariadt a 48-tol — — — Romanu György lemondván helyébe &. &. (si elu — Georgiu Romanu — in urma rogarei calduróse a mai multor'a cá se binevoiasca a primi postulu, s'au invoitu ca va fi Vice-Comite. Candu intra cea au venitu tréba la depunerea juramentului Georgiu Romanu sau trasaritu de 48. (intielege legile din a. 1848) — — — G. R. abdicandu, in locui s'au alesu — — — &. ect.

Este dar' afara de tóta indoiala — neresturnaveru — ca eu deregatori'a o amu primitu, ca eu apoi pe legile din 1848 n'amu vrutu a jurá, ca eu — silitu fiendu séu a jurá séu a abdice — amu preferatu de amu lepadatu Tisti'a, de catu se juru pe legile din 1848.

Stau estea neclatitu, trebue se stea, dupa cursulu naturalu a lucruriloru si acea ne clatitu, ca presupunerea lui Fr. Haller cum ca „eu pe legile din 1848 pertru aceea namu depusu juramentu, pentru ca nu mi s'au datu bani,“ e falsa, si ca prin urmare nu merita crediementu.

Eu insumi amu tóta convictiunea ca Fr. Haller insusi nu crede aceea ce au datu in tipariu, ca „presupune“ despre mine.

Deci se duce minune, ca cum de nu ia fostu Marii Sale D. Franciscu Comite de Haller judiea primariu celu putinu „rusine“ a publicá nesce presupuneri false, desierte si necredibile? —— hei dara vicleni'a ce a mostenit'o dela Tuhutumu si Opaforkos ilu face ca se nui pese nici chiaru de rusine.“

Tendinti'a (nazuiala,) lui e, ca unguretulu din Cottulu A. S. de si putinu, cu densulu (Haller F.) in frunte. se mai ése odata dea supra ca Uleiu, se calce in picióre drepturile nationali ale poporului romanu, si se se mai póta ingrasi'a din sudórea acestora, ca asta ii e tendinti'a se vede d'acolo, ca dumnialoru se tienu de uni'a cu Ungari'a, — de si inghititóre de natiuni — ca orbulu de gardu, ca oficiolatulu Cottulni A. S. ia intru nimica mandatele guberniale si aulice, dechiarandule de nelegale, ca procedéza dupa cum ii viine mai bine la socotéla, considerandu legile custatóre de nevalide, precum marturisescu insusi corespondentii unguri in jurnalulu Kolosv. Közlöny din 2 si 4 Iuliu a. c. N. 104 si 103. sub rubricile Felsőfejer-Megye.

Insa fiendu ca acestei tendintie, ii sta desceptatulu simtiulu nationalu alu poporului care s'au trediltu din somnulu suferintieloru, si-si cunósce drepturile sale, crucisiu si curmediesiu, asia Fr. Haller cu sperantl'a dea delatura catu de catu pedecile inpotrivitóre planuriloru unguresci, se opintiesce a nimici celu putinu increderea poporului ce o are in fii lui carturari, si prin urmare mai preceputi, dar' statornici in propusuri, credinciosi causei drepte nationale, si d'aceea publica, ca cutare pentru bani aru depune si juramentu paganescu, ca cutare ar fi usurpatu numele altuia, ca cutare ar fi scrisu minciuni s. a. asemenea, cá apoi se se póta intreprinde desbracarea poporului simplu, fara povatiuitori, de drepturile nationali si personali.

Nu o data, si in audiulu mai multora, a disu Fr. Haller si satelliti lui, — cu ocasiunea constituirei Cottului — ca numai de acesti'a ómeni (ad. carturari nationalisti) se nu fi fostu printre voi (ad. poporulu rom.) apoi tóte mergeau fórte bine si iute.

Óre nu suntu si atari apucaturi surori bune cu vicleniile Tuhutum — ane? — cine iubesce adeverulu si dreptatea, trebuie se dica: dá.

In fine mai amu cu privire la asertiunea Halleriana ca D. T. Danasie nu ar sci scrie, de a observá, ca acest'a scie scrie, ca mia fostu si mie vro 4 ani conscolariu. Dara chiaru se fie adeveratu ca T. Danasie nu aru sci scrie, si ca auctorulu articulului ar fi usurpatu numele lui, totusi unu alu 3-lea fia acela Fr. Haller suberisulu séu ori si cine, nu are dreptu de a se mestecá in trebile private a asia disului usurpatoriu si usurpatu; tocma asia precum nu are dreptu neminea neci lui Fr. Haller — care eum sciu din propriami esperintia nu cunoasc anca limba rom. int'runu gradu de a scrie articoli pentru jurnale — si neci auctorului articulului din N. 26 Tel. rom. a. c. ai inputa, séu ai face derogare.

Din causa ca cinevasi nu aru scii scrie, nu urmédia, ca acela nu aru putea da documente scripturistice meritatoare de crediementu.

Mai putina derogare ar fi pentru T. Danasie candu nar scii scrie, si totusi ar fi datu articuli — dealtmintrelea intemeiati pe adeveru — de catu pentru Fr. Haller, ca ocupa postulu de Judice primariu de si n'au absolvatu studiile juridice.

Din propriami esperintia sciu de aceea, ca D. T. Danasie au fostu insieratu intre cei alesi de Membru Comitetului Comitatensu, de e si acumu membru, nu sciu; se póte ca iara pe vre'o cale óre care! se va fi scosu din sieru.

Ca si pe D. Oprisiu adunarea l'a fostu alesu de V. Notariu, si peste nóptea urmatóre, au fostu prefacutu in adjunctu de Szolgabiro (esküt) asia D. Ianoviciu astadi nu ocupa postulu pentru care a fostu alesu stramutatu fiendu b. m. totu in nóptea urmatóre. Atatea feliuri de „fortélyiuri“ ori „siretlicuri“ cine se le mai poate studiá ? —

Cele ce tiene articululu D. T. Danasie despre cursulu restaurarei Cottului A. S. suntu sdeveruri notorii, sum gata si eu ale subscrie ca fidele incependu din minutulu candu amu nimeritu si eu la „Fejéregyház.“ —

Adeverulu pe care e intemeiatu art. acest'a a'u D. T. Danasie, nu se poate resturna prin singurulu cuventu prosaicu „mintiuni“ alu D. Fr. Haller, si pana atunci, pana nu va fi sfarmatu cu motive ce merita crediementu, remane totu adeveru nestremutaveru in vecii-veciloru — Amin

Georgiu Romanu

Assesoru c. r. la Judecatori'a Urbaniala.

Халмацій дп а 30-а Іvліv 1861.

Прea Опoратъ Редакцівне!

Дп Нрвлв 29 ал Телеграфвлві романъ дпторкындвме din Biena a касъ амъ четітъ дптре алте ші датвлъ Zapandъ 30 Івніv, дп карele кореспвndинтеле воіндъ a арета, квткъ дъпсвлъ вnde нв поате мвшка нвмаї dinціі дмі асквте кындъ нвмаї сънгвр a авзітъ чеіа че ворвескъ бабеле дп Zapandъ зікънd, квт къ протопопвлъ Мога арв фі датъ ла локвріле маї дпалте протестаціе асvпра Domнвлві Комите сvпремъ, пентрв къ ачестъ арв фі кълкатъ отържреа Канчеларіеї авліче вигвреші прімindъ не D-нвлъ Dp. Xодош ші Фрънкв дп Комітатъ ші din ачеаста дъче вnъ Консектарівм: фіреште, зіче, къ арв фі dopітъ ка фівлъ сеъ се фіе Віче-Комите.

Еъ ла ачеаста дрептъ ді респвndъ дп фацъ П. Пвблікъ квткъ ачест Консектарівм нв е дъпъ леџіле лоџічеї dedвсъ din челе маї din тъіv асерте; апоі еъ ка ромънъ doaръ челъ маї din тъіv ші маї векіv дп Zapandъ me amі фі скърбітъ de mine дпсvмі a da протестаціе a свпра Свпретвлві Комите a Zapandвлві ка асвпра вnві ромънъ; дпсе нв me скърбескъ Domнвлві кореспвndинтеле a-i зіче дп фацъ, квткъ a мinцітъ; апоі de ічі дп коло кындъ се ва маї дпчерка кореспвndинтеле дп карактервлъ вnвіа сеаъ алтвіа a веліка, стеіе гата амі прімі кввеніта плать кънчі de-a бвпъ сеамъ o ва къпъта.

Авецї дарь бвпътате Оп. Редакцівне d'nъ леџіле дрептъцій a фаче лок ачестві респвнсъ дп колоанеле Телеграфвлві роман. I. Мога т. п.

Copi'a Adresei tramise de inteliginti'a romana din Cerculu Beiusiului la Ablegatii romani, cari in Diet'a Ungariei au vorbitu in interesulu causei natiunale. *)

Spec abilului (séu Ilustrisimului séu Magnificelui) Domnu N. N. Ablegatu la Diet'a Ungariei.

in Pest'a

Dupa ce nóa Romaniloru d'in Comitatulu Bihorului, si anume d'in cerculu Beiusiului nu ne a sucesu pe langa tóta intentiunea buna si nisuinti'a barbatésca, a ne alege veru unu ablegatu cu sentimente curatu natiunale, carele se represente la Diet'a Ungariei interesele politice-natiunale ale nóstre, conformu intereseloru comune ale Romaniloru, pentru

---

*) Aceasta adresa s'a tramisu si Ilustritatei Sale D. Emanuile Gojdu, Comitelui Supremu alu Comitatului Caraseu, care pana acuma in Cas'a Magnatiloru singuru a militatu pe lenga drepturi natiunale.

aceia nu ne amu incredintiatu representarea intereseloru nóstre nimenui, sperandu ca pronia cerésca se va ingrigí de noi in asta privinti'a, aleganduse d'in alte parti romane barbati inflacarati de zelu si amore natiunale, cari cá fii credintiosi ai dulcei noastre mume comune, se voru luptá si pentru drepturile fratiloru loru d'in alte parti, ce le competiescu dupa legile naturei si ale omenimei, si care fiindu comune si nu particularie, in asemenea gradu interesédia pe toti Romanii adeverati.

Dreptu aceia anghira mantuintii natiunale o amu aruncatu in sentimentele braviloru ablegati romani, despre cari eramu convinsi, ca dupa chemarea loru innalta capridiendusi cu demnitate terenulu incredintiatu siesi de poporulu, acaruia incredere o au promeritatu, fora interesu particulariu séu indemnu insufletitoriu voru pledá cu tóta poterea cuventului pentru reesirea fericita a causei noastre natiunale facia cu interesele comune ale patriei.

Neci nu ne amu insielatu in supunerea in credintia, caci cetindu oratiunele bine nimerite ale Spect. (—) D-Vóstre care le-ati rostitu d'in tempu in tempu in Dieta dupa cercustari, si calitatea objecteloru in interesulu causei romane, ne amu convinsu deplinu despre aceia, ca Spect. D-Vóstra ca barbatu de o cultura mai innalta, si caracterisatu de unu spiritu nobilu v'ati alesu de devisa fericirea poporului romanu.

Candu dara descoperiti asia lamuritu dorinti'a ferbinte a animei nóstre, si credemu ca si ale tuturoru Romaniloru nu putemu face cá se nu ne descoperimu sentimentele cele pline de multiamita in privinti'a Spect. D-Vóstre pentru ca si noi cá singulari d'in corpulu prea amatei noastre natiuni numai atunci ne simtimu fericiti, déca spre intregirea intregului corpu ne putemu uní sentimintele noastre cu simtiemintele barbatiloru nostri de incredere.

Spectabile (Ilustrisime séu Magnifice) Domnule! fiiti convinsi ca recunoscinti'a aceast'a nu o facemu nici din vanitate séu ambitiune, nici ca dóra Spect. D-Vóstra ati avé lipsa de complimentele nóstre, pentru ca spiritulu nobilu si consciinti'a buna cérca meritulu causei drepte éra nu laudele esterne; ci o facemu d'in causele mai susu amentite, si cá se aretamu, ca scimu respectá aceea, ce este bunu si folositoriu, si nu a retacé, aceea ce este dreptu si cuviniosu; — Apoi o facemu d'in virtutea eredita de la strebunii nostri, despre carea dice Cicero: „Gratitudo non solum est virtus, sed et mater reliquarum virtutum est.“ Au statu'a lui Septimiu Severu, Arculu triumfalu a lui F. Titu, si column'a gigantica a lui Traianu in Rom'a vechia nu suntu totu atatea monuminte despre respectulu strebuniloru nostri, alu fapteloru maretie incoronate cu succesu bunu de susu numitii imperatori?

Noi in loculu monumenteloru acestoru trecatórie aredicate d'in metalu si petri coruptibile ve aredicamu monumintu eternu in animile nóstre, carele se ve fia de una data si indemnu spre continuarea zelului inceputu, nemicu desperendu de venturele contratie pentru reesirea fericita la portulu doritu, ci ca se colucrati si de aci inainte cu asemenea barbatia pe langa interesele causei natiunale, ca numai asia veti merita respectulu poporului romanu si bine cuvetarea posteritatei viitórie.

Datu in Beiusiu 22-a Iuniu 1861.

Iintieleginti'a romana d'in Cercului Beiusiului.

Dieta Ungariei. - În $^{21}/_{9}$ Augustu ca ținut sedințe la care a venitu și fostulu capelariu Br. Vai ka deputatu și a fostu salutatu cu éljen. Eopiș Cam. observă, cu órele dietei sântu puterate ași cu ea se va dissolva. Acheasta este o procedură nelegiuită, cărei contrivățiunea înca nu e aplanidată. Deak zisu, cu de și dissolvarea dietei înca nu este cunoscuta oficialmente, ea totuși pentru aceea e o fapta înfederata, zioa de astăzi e înca a ei, cea de mâne a corpii, el dară propune, ca dieta cu unu protestu în contra dissolvării ei, el cheti tot odata un proiect motivat de protestu încratu de el și vorbește unele cuvinte pentru motivarea lui, apoi îndemnu la redactare și lecțiune strînsu fațu cu ispitele venitoare (strigări zgomotoase). — Kol. Tisa propune, ka Kasu cu propunție întrunu conclusu, katku contrarata în funkțiunea ca dietu a avut de scopu 1-o îndestulirea națiunalitățiloru pe baza egalei îndreptățiri (?). 2-a egala îndreptățire politiku și cetățeanu între diferitele confesiuni cu estindere și la israiliți, 3-a rădikarea remășițelorů legăturei urbariale. (Ca primitu). — Kasa de sus a ispravit sedința ca tot în ziua aceea la 8 óre. Protestulu lui Deak ca primitu unisonu. Dupu aceea a ținutu taverniculu Mailat o cuvântare mai lungu. Unde el mai cu seamu a dilucidatu diploma din Octomvrie, posițiunea barbațiloru ai recitului dela Octomvrie în coace și ținerea comitatelor. Akcektundu conformitatea patrei și solidaritatea contrelor interesse între Ungaria și Austria, ajunge la o critiku a patentei din Fevruarie, ne care o numește o esențialu abatere dela idea principalu a diplomei din Octomvrie, unu ziче mai departe, cu nu va cunoște recitului nici o datu a konverti Ungaria cu nutrea la acele principe, de aru fi ele și ale libertății, ne care nu vrea cu ele rekunoscu din buna voia ca. Telekí Domokoș repliku asupra lui Mailat pentru cu aceasta nu a aprobatu procedura comitatelorů.

În $^{22}/_{10}$ Aug. fuku presedințele Giți cusîi de jos următoarea împărtășire. Onoratu casu! mai nainte de toate mi ținu de datorie a face cunoscutu, cutu cu actuarulu Kassi de susu Bela Orși a fostu la mine oficialmente, și ma înștiințatu, cu kasa de susu a primitu în sedința ca de eri protestulu on. kase privitoriu la dissolvarea dietei în totu cunprinsulu lui fukundulu de alu său. (éljen) Mai departe fiindu cunoscutu on. Kase, cu eri cătru searu mia venitu la mâne un pre înaltu rescriptu, care cunprinde demnitarea Escelenției Sale Grafului Franț Haller în kasa dissolvării dietei. „Dupu aceea actuarul Cengeri cetește actul, care sunu așa:

N. 11.821/1861.

Noi Franț Iosif I. din mila lui Dumnezeu Împeratu alu Austriei, rege apostolesc al Ungariei, Boemiei, Galiției și Lodomiriei, rege al Lombardiei, Veneției și Iliriei, Archiduce al Austriei ș. a.

Baronilorů țerii, statorilorů preocestii și lumești și reprezentanțiloru credincioasei noastre Ungarie și celorů cu ea legatelorů părți, carii sunt adunați în dieta conchiematu de Noi în 2 Aprilie 1861, salute și grațiu. Iubiților credincioși! Dupu ce Noi cu prea înduratul Nostru rescriptu din 21 Augustu a. c. N. 11536 amu voitu dissolvarea dietei ungurești, am demnitu și trimisu spre executarea ei, pre al Nostru în patrunchiat Comisariu rescriptu și cincheru iubitu credincioșu, ne Konțele Franț Haller de Hollerkö, cu crucea cea mare a Ordului S. Stefan, cavaler al coroanei de fer clasa 1, Komandator al Ord. Leopoldinu, cu Crucea mare a ordin. de merite cetățian rescu saksonik, cavaler al ordinului cardinez Mauricziu și Lazar, actualulu nostru Consiliariu intim și camerariu, proprietariu al recim. 12 de Husari. Pentru aceea vu însarcinamu și demandamu conformu patrei Noastre recunoscute, ka voi cu rekunoaștere, sub nedespus leguitu în contra celor ce sar opune, de legitu obligațiunea cestimilor a întregi toate ordinațiunele comisariului demnitu de Noi, și a le da ascultare, cu vu cunoșcendu mandatelorů Noastre recunoscuți și cu unu cracu din contru. Kurora alt feliu vu rumpem aplecați cu harulu și grația noastru c. r. Datu în cetatea Noastru capitalu imperialu Viena în Austria în 23 August 1861.

Franț Iosif m. p.

Kont. Ant. Forgach m. p.

Ignat. Rohonyi m. p.

Dupu cetire zisu presedințele mai de parte: În urmarea acheasta ma noștitu Excelen. Ca reces kul Kom. astu diminecu la mandatul c. r. Maiestății respective, ma kiemat pre mine și pre Presedințele kasei de sus, ne Eks. Ca konțele Georgie Anoni, ka cu ne aflatu la dunsul spre primirea Pré În. rescriptu dissolvatoriu de dietu. Noi daru ne amu dusu la 9 óre diminecua la Buda în resedința regiască, și acolo nea dat Eks. Ca Kom. r. rescriptul decretatoriu de dissolvarea dietei, cu ordinuțiunea Maiestatei Sale c. r. ka cu'l aduchetu de lok la kunoștința publiku. Eks. Ca Kom. r. m'a înștiințatu cu dekiaru înaltei kase, cu el este avisat în kasu, kundu dieta în urma acestui pré înaltu rescriptu nu sar dissolva, cu o dissolve cu putere militaru. El va face acheasta, și nu va lenevi a pregeti mesurile kuviincioase. În urmarea acheasta este de a se cheti acestu Pré În. rescriptu.„

Dupu acheea citește actuariulu Cengeri al doilea rescriptu reces kare sunu așa:

N. 11536/1861.

Noi Franțisk Iosif I. cu mila lui Dumnezeu c. a. (ka și în cel din tziu.)

Iubiților credincioși! Dupu ce dieta ungureasku, kare e în activitate mai de cinci luni, nu a corespunsu așteptărilor Noastre, ce au fost kunpince în provokurile Noastre îndreptate cătru ea, și fiind cu Noi ne lungu chea mai adunku a Noastru konpătimire în interesulu regatului Nostru Ungaria nu putem aștepta mai multu vreo folositoare activitate dela o astfeliu de dietu, kare atutu de reu kunoaște subtima ca problemu în timpulu presentu hotărîtoriu cu chea mai mare daunu a tuturorů kontrerpitelor partide, unkut ea pentru aceea a dekiarat înduratu de cuntu firul unei posibile kompanări, pentru cu nu sau înplinitu acele pretensiuni, a kuror dimensiune kalcu departe peste murginile acelui, ce se poate aplachida: — ne vedem siliți a dissolva dieta konvokata în 2 Aprilie 1861, prekum o și dissolvum prin acheasta, recunundune dupu potiuțu konkietarea unei noi diete în decurs de 6 luni.

Kurora altfeliu est. (ka și în cel din tziu).

Dupu cetirea rescriptelorů se rădikă Deak și zice: Onoratu casu! Cetitele rescripte recești și înștiințarea, kare nea fukutu onoratului nostru presedinte, cu Komisariului recescu, deaku nu se va dissolva dieta, o va dissolva cu putere militaru, eskide toatu negociarea mai de parte (entusiastice éljen). Eu din partea mea dekiar simplu, cu eu nu mu voiu opune silei (kasa se rădikă, strigări de înpoire), eu mu ținu strunse de protestul, ce la înkeatu kasa eri, ne kare la primit și cealaltu kasu (toți se rădikă și strigă eljen: noi prisitim mișcarea! Su trăiască Patria!)

Presedințele propune propunerea lui Deak, ka un konclusu și însarcinu ne actuariulu su o ia la protokol. Dupu ce actuariulu Cengeri potu istoria temeraviloru zile, se rădikă presedințele și ține o cuvântare de descurgire, în kare adduce, cu istoria Patriei noastre are multe diete, în kare împlinirea kiemării legislative sa luptat cu multe greutăți, unsu între mai grele relațiuni dekutu cum fără a cutma nu sa contunsu nici o dietu. Laudu ne urmu

нъртареа ші арта ораторіе а аблегаціlорь лнтръ лнденлініреа місіунеї лорь ші апърареа дрептърілорь патріеї ші зіче, къ деакъ паціа ва девені еаръшї ла лънте греле, лшї ва афла тъпгъіере лн ачеea, къ шіа лмплініт кь статорнічіе даторіа ші ва пътеа зіче кь ачел бърбат, каре ла анълъ 1520 пентръ конвінцереа са реліціоналъ а статъ акъсат лнпаінтea adънанцеї дієтеї імперіале романе: „Аічеа стът алтфеліь нь пътет, Домнезъь съ не ажъте.“ Лн фіне ле тълцътеште лн пътеле съь ші ал віче прешединцілорь пентръ лнкредереа, кь каре іа онорат, апоі адаугъ, „еь лнкеіь квінтеле теле de despърціре кь dopinца: Домнезъь кь воі! Конкордіь, персеверанцъ, сакріфіче паціънеї поастре! Біне квънтаре іъбітеї Патріе!

Каса се тълцътеште прін ръдікаре ші стрігърі кълдъроась ші дънъ че са компъс ші автептікат ші протоколълъ, каре съ вестеаскъ врташілорь чеа de пре врть фантъ а леціслатоарілорь анълъї 1861 а декіарат прешединтеле шединца de — dісолвітъ. Ші стрінгъндъce de мънї аблегаціі се despърціръ.

Лн Каса de със саь репеціт тоате счепеле че ле deскрісерътъ лн каса de жос de ші лн dimencіънї маї modeste. Конт. Апоні фъкъ асетенea лмпъртъшіре ка ші Гіці, Кон. Лъd. Каролі ворбі тот кат ачеea, че a zic Деак, ші Апоні цine лнкъ о серіоась кореспъпсътоаре момептълъ квънтаре de despърціре. Ші магнаціі се despартъ съь стрігърї: „éljen a haza, ші се дък de лок дънъ шединцъ ла Контеле Апоні спре кортепіре. Аша са съвършітъ ачеea лн історіе метораbілъ зі. Лн четате a domnітъ чea маї маре ліпіштe de ші евепітептълъ се ворбеа претътindinea. Аблегаціі ромънї лшї цінъръ ерї ън „ретасъ ъп“ лн Оспътъріа „Ліцінісс“ ші апоі ворь плека кътръ касъ. Домпезъь съї поарте лн паче.

Лн Сепатълъ імперіал лн $^{23}/_{11}$ Августа квънтълъ Міністръ de стат Штерлінг ші спъне атвелорь касе, че тъсърі а лъатъ Маіестатea Са лн прівінца дієтеї ънгърешті, пе каре a dісолвато ші къ аре лнсърчінаре дела Маіестатea Са, съ чітеаскъ атвелорь касе рескріптълъ прін каре са dісолват ачеea dіетъ. Дънъ ачеea четеште месаціълъ лмпърътеск каре есте ън акт dіпломатік ші пре каре лл вом лмпъртъші кът се ва пътеа маї пе ларг лн Nрії вііторї. Лн каса de жос din партea стъпгъ ші чентръ прекът ші лн каса de сас са пріміт кь аклатаціънї ші са вотат адресъ de омаціь Маіестатеї Сале.

Лн Dіета кроатікъ се четіръ лн $^{22}/_{10}$ $^{23}/_{11}$ Августа артікълії de леце пентръ десфіінцarea конфініълъї мілітарь ші се лъаръ лн скътінцъ депутаціі конфініарї лн контра орї къроръ ініърії.

Catra prasitorii de cai si catra Comune.

Subscrisii ca comisiune plenipotentiata de catra reuniunea dein Clusiu pentru nobilitarea cailoru, cu scopu de a innainta tergulu de cai dein Clusiu in interesulu prasitoriloru si cumparatoriloru de cai prin aciasta aducemu la cunosciinti'a publicului, cumca la tergulu de cai dein 26-27 lulie transpusu definitivu pe 1-2 dile a lunei lui Octomvrie a. c. voru fi mai multe sute de cai de soiu nobilitatu espusi spre privire publica si vendere.

Reuniunea dein Clusiu spre a nobilita caii — care principalulu motivu a intemplatei in ante de aciasta cu vre o cativa ani constituirei — si, pre cumu si scopulu sustarei — si pe venitoriu in acelu interesu a economiei nationale la vadutu si 'lu vede incuviintiatu, care urginte pofteste ca spre innaintarea prasirei de cai toate justarile, precumu si totu modulu promitietoriu de cevasi succesu se se intrebuintiedie si in Transilvani'a -- dein acestu inceputu micu pona acuma inca sa redicatu la unu organu insemnatu, si pe venitoriu se speredia ca dein anu in anu va creste aciasta reuniune, care ne ignorandu ponderositatea tergului de cai dein Clusiu pentru prasirea cailoru in Transilvani'a, sia propusu a lucra dein tóte puterile acolo, ca viosia si vasa acestu tergu se o recastice; dein care causa au provocatu prin subscrisii nu numai pe cei mai insemnati prasitori de cai dein Trsnsilvani'a, si dein parte ia si induplecatu spre a aduce cai la tergulu numitu dein Octomvrie, dar de alta parte sa ingrisitu si des pre aceia, ca proprietarii carii voru aduce cai la tergu se fie scutiti de tóte acele neplaceri, care parte prin lipsa grasduriloru, parte prin trasurile care le ar avea de ale suferi dein partea ospetariloru, care tóte au fostu principala causa de renumitele terguri in tempurile mai de curendu trecute intru atata au fostu neglese. —

Asia dar reuniunea sa ingrisitu pentru formarea unui magasinu de nutretiu, dein care acei proprietari, carii voru aduce cai la tergu, si se voru insinua de tempuriu la reuniune, se capete cu unu pretiu cuvenitu portiuni de ovesu si fenu, totu deodata punenduse in cointielegere cu Magistratulu Cetatei, sa ingrisitu si despre aceia, ca in tempulu cuvenitu se póta dispune si preste grasduri curate si comode, care la cererea proprietariloru se se poata administra, spre comoda inlocarea cailoru insinuati. —

Despre ce prasitorii de cai cu aceia rugare se incunosciintiadie, cumca: aceia carii pentru caii loru adusi la susu numitulu tergu, ori pentru espunere, ori vendere voru avea lipsa ori de nutretiu, ori de grasdu, se bine voiasca aciasta a loru dechiaratiune celu mai multu pona in 1-a Septemvrie a. c. Domnului Secretariu a reuniunei Ludoviciu Biro (strada morei Nr. 24) a si-o trimite, descriindu precumu numerulu, asia si soiulu, etatea, precumu si alte deosebite proprietati a caiiloru, adeca cumca suntu aceia cai, carii au umblatu subtu siéa, in hamu, séu suntu ne infrenati. —

Clusiu in 1-a Augustu 1861.

C. Franciscu Beldi.
B. Franciscu Wessselény.
David Szekely.

1—2 **Едіктъ.**

Minda Ръпа din Мошна Скаопълъ Mediашълъї карea de ънъ анъ аь пъръсітъ кь пекредінцъ пре леціівітълъ еї Бърватъ Ръпа Бърча din Блъжелъ черкълъ Сътъртінълъї, съ провоакъ прін ачаста, ка лн терминъ de ън анъ дела датълъ de фацъ, пе грешіт съ се лнфъцішеze ла ачестъ Скаоп Протопопескъ, пентръ кь пе івіndъсъ, ші фъръ de дъпса се ва хотърж прочесълъ de Бърватълъ еї, асъпръ порнітъ.

Mediашіь 25 Іълie 1861.

Скаопълъ Протопопескъ Гр. ръсърit. ал Mediашълъї

Василіе Andpone
Протопоп.

ШЪВЛІКЪЧІЪNЕ.

Дірепторатълъ ч. р. de венітеле de лотеріъ ва deскide лн терминъ скъртъ a шеса лотеріъ Маре de банї каре e детърndатъ de Маіестатea Са ч. р. Апостолікъ спре скопърї фолосітоаре тътърорь.

Ачеаста a шеса лотеріъ маре de банї се ва траце пътаї одатъ de секърь ші перевокаверь лн 21 Дечетвре 1861 ші ла трацере жóкъ тоате сорціле пе тоате къштігъріле.

Венітълъ ачестеї лотеріе маре de банї e дестінатъ прін діспъсечіънea Маіестатеї Сале ч. р. Апостоліче, спре лнфііпцareа ънъї інстітътъ de цеаръ лн Lemberg пентръ сминтіцій de минте din Галіція.

Планълъ de жокъ че се ва пъбліка кът de кърындъ аратъ кондічіъніле de жокъ ші фолоаселе ачестеї лотерії каре кь 4534 de каштігърї de кжте 80.000, 30.000, 20.000, 10.000 5.000. 4.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 фл. етс. къштігъ лнсетнътоареа сътъ de

300.000 ФЛОРЕNІ DE ВАЛЪТА АЪСТРІАКЪ.

Фііndкъ лотеріеле челе марї de банї ordinate de Маіестатea Са ч. р. Апостолікъ спре скопърї філантропіче ші фолосітоаре тътърорь аь фостъ лнърцішате кь чea маї маре къльдъръ ші аь авътъ челъ маї фаворіторіь ресълтатъ ші фііndкъ скопълъ спре каре e дестінатъ венітълъ ачестеї лотерії a шеса e de тотъ побілъ адекъ лнгріціреа пентръ неферічіцій пострії конфрацї карі сжнтъ сминтіцї de минте ші афаръ de ачеаста фолоаселе че ле офересче планълъ de жокъ кътпъръторілорь de сорцї сжнтъ фоарте марї; ч. р. дірепторатъ de венітеле de лотеріъ крede къ ші ла ачеаста a са a шеса лнтрепріndере філантропікъ ва афла чea маї къльдъроасъ лнърцішаре ші къ прін ачеаста се ва пътé кореспънde лн modь лмбькърторіь тendінцеї Маіестатеї Сале ч. р. Апостоліче.

Віndерea сорцілорь ва лнчепе тотdеодатъ къ пъбліkареа плакатълъї челъї маре de лотеріъ.

DE КЪТРЪ Ч. Р. DІРЕПТОРАТЪ DE ВІNІТЕЛЕ DE ЛОТЕРІЪ.

Віена лн 12 Августъ 1861.

ІОСЕФЪ Баронь de **СПАЪN** m. p.
ч. р. консіліаріь de кърте ші дірепторь de лотеріъ.

ФРІDЕРІК ШРАNК m. p.
ч. р. консіліаріь de гъвернъ ші adіюнктъ алъ дірепторатълъї de лотеріъ.

Редактор респънзътор **Іоанн Рац.** Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеї діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмераціънеа се фаче ân Сібіїъ ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеі пентръ Сібіїъ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жътате de ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеі

Nro 34. Анъл IX.

Сібіїъ. 24. Аугустъ 1861.

ші пентръ провінціеле din Монархіе пе ън ан 5; фл. 25 кр. еар о жътате de анъ 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінц. ші цері стрăіне пе анъ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Ін серателе се плътеск пентръântâia ôръ къ 7. кр. шірул къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

TRANSILVANIA.

Сібіїъ 21. Аугустъ. Жърналъл вієнез „Presse“ ân Nрълъ 233. адъче ъртъторіълъ Артікълъ: „ântr'o фоіе, че пегрешітъ есте семіофіціале, ân Donau Zeitung,ântîmpinътъ noї астъзі ънъ Артікълъ de Полетікъ ândreptat ънпоръ Органе ълтрамонтане, каре дестъл de летъріт арată: къ Міністеріълъ фаче къ Конкордатълъ ânчепе aші лъа пъсечіънеа, че се апропіе de черінцеле Констітуціоналістълуі. Къчі Donau Zeitung фаче къ ълтрамонтаній репецеште асертълъ, къ ân Статъ се афлъ Елементе, каре de бісерика католікъ се теамъ, сău din тръпса се есклудъ, ші къ пентръ ачеea о прівіре есклусівъ католікъ пе ажънце пентръ dezvoltarea ântrezърърілоръ реале; — адъвце ачеаші фоіе оффічіосъ спре dovedirea асертълуі: „къ прін Конкордат, спре есемпліу, ântralтеле парте сău делътъратъ пентръ Католічі леціслаціа чea de mâinainte de Късъторіе, парте сău modificatъ есенціалmente. Акъmъ ânсъ Конкордатълъ есте ънъ Контрактъ de Статъ. Прін ândreptarea ънуі Контрактъ се паре, къ Бісерика аръ прекъпоскътъ Drептълъ, пре каре Статълъ л'аръ авътъ mâinainte, de a регула Леціслаціънеа de късъторіе аша, прекът ачаста аръ фост. Deакъ ânсъ ea л'аръ прекъпоскътъ ачаста, атънчі пе с'ар фі потътъ фаче нічі о токтеалъ асупра ачестуі пънктъ, чі Статълъ ар фі требъітъ съ кънте ънъ „pater peccavi“, ші съ се ânvoiаскъ ла о restitutio ad integrum ân Drептълъ Канонікъ despre Късъторіе.“ Ла ачea пътінчоасъ обіекціе, къ статълъ ші Бісерика ар фі фостъ ла олалтъ ântr'o лъптъ апріатъ, ші пентръ ачеea Конкордатълъ есте о ândreptare de паче, респънde Donau Zeitung аша: фапта ачестеі лъпте аша de пеущн се поате констата, ândreptъ Клерълъ Католікъ ла есекътареа Drептълуі de късъторіе din Кодіка обштеаскъ чівіле ân декърцереа Дечепніелор аръ конфъптъітъ зелосъ, несъпъратъ, ші фъръ нічі о недътеріре“. Noї авет a dori пътаі, ка астфеліъ de ковінцері съ се ânnalце ла Міністеріъ пънъ ла консеквінца чea маі десъвършітъ, кънdъ ân съптъмâніле, че вінъ, се воръ дечида пропъперіле Комітетълуі Касеі de жосъ despre негоціеле конфесіонале ші школаре“. Атът зіче „Presse“ еар noї adaoцетъ, къ прін асоціаціънеа ideілор пе адъчетъ amінте къ ачаст окасіъне de квінтеле фостълуі Міністръ de къltъ Контелуі Тъnъ, каре ân Сепатълъ ânтълніtъ імперіалъ din анълъ трекътъ zicece: къ елъ се цine феріче, къ аръ конлъкратъ ла Конкордатъ, ш. а. Къ ънъ сеатъ n'аръ авътъ Контеле Тъnъ ideї кіаре despre черінцеле челе ține сокотіте але Статълуі modernъ, dar нічі despre черінцеле челе лоіале але алторъ Реліціі din Австріа, пентръ къ аръ продъсъ петълцетіреа обштеаскъ атът din партеа бърбацілоръ челоръ маі тълці інтеліцінці, ші а преатълторъ Преоці de Реліціа католікъ, къtъ ші вътътареа челоралалте Реліціі крещine. Timпълъ ва dovedi, къ Контеле Тъnъ німікъ ține паръ фъкътъ прін Конкордатъ Реліціеі Католіче, de каре се цine ші ел; Контеле Тъnъ аша аръ фостъ пе терепълъ іллегалъ ла фачереа Конкордатълуі, прекътъ аръ фостъ ел ка міністръ de Кълtъ пе терепълъ арбітрарій ân тоате афачеріле сале сацъ къ челелалте Реліціі крещine. Прін ъртаре пънктълъ de тâпекаре ân оффічіълъ съъ n'аръ фостъ лъатъ din патра обіектелоръ, че ле тракта, чі токта din контръ Міністеріълъ лъі аръ фостъ компъсъ фъръ тактъ ші фъръ прівіре ла факторіі адевъраці, че ар фі дебвітъ съ фіе репрезентаці; аколо аръ фостъ de доъ пласе бърбаці, ънії, карії ка Теолоці ші Капоністі тінері, афаръ пътаі de ънъ бътрânъ, монополіza къ Бісерика лъі Хс, ші алції, карії n'авеа нічі о ідее despre Бісерікъ, ші інстітуціън ле еї, чі ераръ ânaтораці ân конпоштіцеле сале рапсодіче, че ші ле къштігаръ парте din конворбірі ân Капчеларіі, парте din четіреа ъноръ фоі din времъ фоліантъ. De ачеea пъ е de мірare, къ din ачестъ Міністеріъ пъ ешеа нічі о лъmінъ, чі пътаі каосъ.

Авемъ маі мълте казсе de прегъndire despre Бісерика поастръ ші астъзі, къчі деакъ amъ гъndi, къ дела 20 Окт. 1860 ânкоче аръ лъат требіле поастре бісерічешті ші школаре маі бънъ дірекціе спре мълцъміре, ам греші фоарте таре, пентръ къ ведемъ, къ Капчеларіа ънгъреаскъ авлікъ требіле Бісерічеі ші але Школелоръ поастре аша леаръ ânкредінцатъ ъноръ тâні стрăіне, ка ші Міністеріълъ Контелуі Тъnъ, карele ка Органъ ал Гъверпълуі абсолътістікъ се поате десвіновъці, даръ фостълъ Капчеларіъ Баронъ Баіі маі къ греъ се ва пътеа десвіновъці, къ n'аръ лъат ân Персопалъл Капчеларіеі авліче пре ніme dintre аі пострії. Ші зъръ ар фі пътътъ лесне афла ротъні харнічі Ортодокші пентръ постърі дела Капчеларіа авлікъ.

Дела Баронълъ Баіі сău аштептатъ къ тотъ дрептълъ ачестъ тактъ, къчі аръ пътът шті, къ прекът ел пъ пътаі есте бънъ національстъ, чі ші кредінчосъ тъдъларіъ ал Реліціеі сале, ші пъ ласъ, ка требіле Бісерічеі, de карea се цine, съ ле трактезе алтъ чінева de леце стрънъ; аша ші алції пъ пътаі сънt бънї національштї, чі ші кредінчошї Бісерічеі лор, ші пъ ласъ, ка требіле Бісерічеі лоръ съ ле трактезе чінева de алта Леце. Контеле Форгачі ар фаче преа біne, деакъ ân прівінца ачаста с'ар ânпалца маі пре сесъ de грешала Аптечесорълуі съъ, ші ар ândrepta треаба.

Ла капчеларіа авліко-трансілванъ аветъ ънъ ротънъ ортодоксъ ân постъ de Секретаріъ, ші пре алтълъ ка Копчіністъ, ânсъ пъ amъ афлатъ ânкъ, къ еї, сău алції трактеазъ треаба Бісерічеі ші а Шкóлелоръ поастре. Din контра штімъ, къ ънъ Консіліаріъ ротънъ de Леце а поастръ есте ânсърчінатъ ла Гъверпълъ Църії къ реферада требілоръ Бісерічеі, ші але шкóлелоръ поастре.

Дела граніца Бънатълуі 20 Аугустъ 1861.

Ънъл dintre челе маі ъсъате квінте de астъзі, ънъл dintre квінтеле ашea зікъndъ de тоате зілеле, че се пропънъ din гъріе тътъроръ попоарелоръ ші маі алесъ din але челор апъсате есте: егалітатеа сău егала ândreптъціре. Тоці ворвеск despre егала ândreптъціре, тоці воіеск а фі егалъ ândreптъціі; ânсъ n'аі възътъ mineне! Къndъ девіне треаба ла реалісареа квъптълуі ачестуі ідеалъ, віне сънъторіъ ші плъкът ân ідеъ, — апоі съ пеzі, кът ці'лъ маі съческъ, ântoартокъ ші скітопосескъ, ândreptъ дабеа маі ретъне dintr'ânсълъ сертанълъ о карікатъръ! Багъ сеата пъі віне віne отълуі, съші ласе din мънъ плапотъца чea тоале, съ се ântâmпъртъшеаскъ de o потрівъ къ сарчіпеле челуі пеândreptъцітъ de маі паінте, съ'ші вадъ ân фіne ші сънpетація пердътъ. — Сертанъ егалъ ândreptъціре, че соарте те аръ маі ажънсъ ші пре тіne a стъzі! Mie 'mі віne а асетъна егала ândreptъціре пъсъ ân лъкраре ân пресентъ — dънъ челе есперіате пънъ акъта — къ Швавълъ челъ къ халатъ (шлафрокъ) лъпгъ пънъ ла пътънтъ, din тр'о фбіъ вторістікъ din анії трекъці, карele, dънъ че ânчепсе dintre късепі ънълъ dintr'о парте алтълъ din алта ші ашea маі ânколо аі катъ форфека din халатъ, ка съ фіе маі скъртъ, маі потрівітъ, кътъ се зіче маі moderпъ — ân фіne ремасе къ вінеле гоале de i-се ведea. . . ! ! —

Глъта е катъ гроасъ, даръ е потрівітъ, чіне пъті ва креде, прівеаскъ пътаі ân лътеа ларгъ ші вадъ, кътъ се ефектъеазъ егала ândreptъціре політікъ, бісерічеаскъ етс. din партеа ачелора кіаръ, карії de алтъmінтреа ші еї ціпъ ла ачеeаші, ші еї ândreптъ къ ноі стрігаръ, ші стрігъ ânкъ, din гъра пліпъ: егалітате! егалъ ândreптъціре!

Ânсъ скопълъ теъ пъ'mі есте, а ме лъса маі афъndъ ân чесціънеа аста; чі ме мърцінеск deокатдать пътаі пре лъпгъ ънъ касъ спечіалъ, din карele вот къпоасче, къt de біne се обсервеазъ прінчіпіълъ егалеі ândreptъцірі, ші din партеа Дірегъторіелоръ ч. р. монтане фацъ къ Преоцітеа ромънъ гр. ресъріteанъ.

Преоції гр. ресъріteні din Баіа лъі Краіъ ші Целаріъ, лонърі монтаністіче ân Комітатълъ Хinedoareі, констръпші despre о парте de съръчіа че ії апасъ, іаръ despre алта резімаці пре прінчіпіълъ егалеі ândreptъцірі de атътеа орі енънсате, — се възъръ невоіці а рекърце ші еї пентръ о ажъторінцъ ші респектіве дотаре егалъ къ Преоцітеа ромапъ ші грекъ-католікъ din ашea пътіта „Bruderlade“ de аколо. Даръ пентръ ка съ ведемъ ші маі лътъріть, пънъ ândкътъ аръ авътъ еї дрептъ а фаче ачеаста, требъе съ ânсетпътъмъ маі ântъіъ, къ ân Целаріъ се афлъ 180. фамілії гр. ресъріteне ші къте 20 фашілії романо ші гр. Католіче, іаръ ân Баіа лъі Краіъ 130 фам. гр. ресър. ші пътаі 25 фам. ром. Катол.; апоі атътъ ân Баіа къtъ ші ân Целаріъ Преоції ром. Католічі ші челъ гр. Католікъ *), аръ каселе лор парохіале zidite къ спеселе ерарілуі прекътъ ші фіе карele dintre дъпшіі къte 210 фл. в. а. din „Bruderlade“ саларіъ анълъ, пе кънdъ Преоції гр. ресъріteні, de ші маіорітатеа абсолът

*) Конпаціоналіі пострії гр. Католічі, ші компатріоції ром. Католічі кредемъ, къ пъ се воръ стінті прін дескоперіріле ачестеа. Еъ пъ факъ ачеаста, ка съ ânвіновъцескъ пре ънії саръ алції, фереаскъ D-zeъ! Фіе карele аре пъ пътаі дрепт, чі деторіъ кіаръ, а се ânгріжі пентръ есістінца ші сънсістінца пропріе; апоі ноі дорімъ, кредъ къ тоції, ка прекътъ ân алteле, ашea ші ân прівінцъ бісерічеаскъ съ фімъ егалъ ândreптъціі, — ка егала ândreптъціре съ девінъ ънівереалъ, квінтеле съ се факъ трънъ! —

а попорълъ ал ачеле Комъне есте гр. ресъритеанъ, пъ аъ пічі касе парохіале ші пічі саларіе анъале дела ерарій саъ din „Bruderlade“, чі ачеіа шед каре унде поате, унълъ ал каса проприе, алтълъ ал каса пъріптелъї съъ кале de о оаръ департе.

Сънтъ актъ трей ані трекуці, дънъ кътъ счімъ din ісворъ сігуръ, de кундъ декургъ Кореспондінцеле ал прівінца ачеаста алтре Скаонълъ епісконескъ респектів din Сібіій, Дірекціънea монтанъ din Клъжій ші Локуціінца ч. р. еспіратъ, фъръ de пічі унъ резултатъ фаворіторій пентръ сермапії Преоці съплікапці! Ал хъртіа са прітъ ресолвеазъ Дірекціънea монтанъ пре скуртъ: къ черерea съплікапцілор фацъ къ алтпрежъръріле de атънчі (1859) пъ се поате алтпліні; ал а доза алдрептатъ ла Локуціінцъ респунде ачеашї Дірекціънe; къ Преоцілоръ рот. ші гр. Католічі пътаї есчепціонаълътенте лі се даъ опорare din „Bruderlade,“ къчі ачеіа інстрзіазъ прънчіі de школаъ; іаръ ін а треіа хъртіе а са кътръ Гъверпълъ църіі актъалъ, дънъ че і се рефлектъ, къ ші Преоції съплікапці бъкъросъ аръ інстрза тінерітea школаръ, деакъ лі с'аръ да ші лоръ ажторінцеле печесаріе, зіче: къ пічі „Bruderlade“ пічі челелалте бънърі монтане пъ се маї потъ алгреўна къ алте сарчіні позъ. —

Din діферітеле ачесте ръспънсърі, оаре чіне пъ веде пефондата ші волніка пъртare a Дірекціънеї монтане din Клъжій? Чіне пъ веде оаре, къ діферітеле еї мотіве сънтъ тотъ атътea протесте de мънтзінцъ, пътаї ші пътаї ка съ пъ сатісфакъ жъстеї черері a Преоцілоръ съплікапці? Ал адевъръ, маї фрътоасъ егалітате ка аста пъ се маї поате ведea пікъіреа! Ромънії гр. ресър. факъ маіорітатea абсолът ал локъріле менціонате, прін ъртаре еї конфереазъ сътa чea маї таре ла ашea пътіта „Bruderlade“ (лада фръцеаскъ!) ші тотъші еї респективе Преоції лоръ съ фіе ескіші дела бенефічеле ачелеа? ! —

Астъзі пъ маї аре локъ ескъсареа, къ Бісеріка гр. ресъріteanъ пъ аръ фі речептъ; — дечі, пънъ кундъ даръ вотъ маї лва ал къ ал дешертъ пътеле челъ сънтъ алъ егалеї ал дрептъцірі? —

Дестълъ къ, дънъ кътъ авзітъ, каъса чесціонатъ с'аъ аштерпътъ din ноъ ал палтълъї Гъверпъ алъ църеї спре дечідere, ші се асчеантъ къ ал кордare дечісіънea Ал палтъ ачелъіашї ал обіектълъ de фацъ.

× Де пе малълъ Олтълъї 20 Авг. 1861.

Опоратъ редакціънe!

Серіосітатea тімпълъї — ші прін ъртare тълцімea матерій пъблічістіче — de о ал съмпътате маї таре, — поате пъ ва копчede прітіреа ъртътоареї конверсаціънї ал колоанеле телеграфълъї ромънъ.

Мъ ал черкъ ал съ a претинde ачеаста din ачелъ пънктъ de ведere, къ съ цine брешкът de даторіпца фіекъръї ромънъ — a рефръпце клеветіле арънкате асънра орі че — че естъ ромънъ; — віе ачелеа кіар ші din фънтънї обскъре — пе кът ле аре жънъпеаса „Hermannstädter Zeitung.“ Ігнорареа уноръ асемine органе пъблічістіче, — ші a дъжтъносълъї спірітъ, че ле інспіреазъ — адевъратъ къ е „chevaleresca,“ ал съ ші къте о ловітъръ пеste деците, печесаріе.

Мadama пътіть, пе кътъ се веде амбіціонезъ ашї къштіга предікатълъ de „Romanenfresserin; — фіеї de біне! ал съ ноі пе ал доімъ, къ къ ачеастъ manie, ал ші ва прокъра шіешї, ші коппатріоцілоръ сасі, акърор дірекціънe спірітъал, — саъ опініънe пъблікъ — зіче къ репресептеазъ — врънъ респектатъ салътаріъ.

Спънене жънъпеаса дратъ, — че певоіе те калкъ, de ал цї верші вепінълъ асънра локъіторілоръ din скаънеле Оръштіеї ші a Себешълъї пентръ къ аъ трімісъ ромънї ла конфлъксълъ фундълъї регескъ; — оаре D-та съ пъ аї атъта штііпцъ статістікъ, — ка съ фіі пътътъ калкъла пе деците, къ лъкрълъ пъ аъ пътътъ ърта алтфеліъ — trotz der Regulativpunkte, — und das will viel sagen, — оаре D-та съ пъ штіі къ аблегатълъ Ш... саъ алесъ de ромънї пътаї din ал демпълъ унеї къртасіі атікаліе кътръ колложіторіі сасі, — оаре съ фіі D-та атъта de орбъ — саъ ал пръвъцітъ — ка съ пъ вezі ал тр'ачеастъ ал тпреціърare о довадъ віе, къ ромънії пъ сънтъ егоісті, ка кліенцій D-тале, — dintre каре унъл (G.) пе кът зічі D-та — in einer glänzenden Rede саъ есprimat верде, къ пънъ че ал Австріа се вор маї ал пчерка асънprірі de елемете, сасіі пъ потъ съ пъшаскъ ла модіфікареа „пънктелор регълатіве,“ пе каре алтпіптреа іаръ тотъ ачеї кліенці, аъ фостъ смъліціа ле деклара ал дірепте de „historischen Plunder“; — ші каре фолосындъсъ de апоталііле ачеї векітърі барбаре пе унде аъ пътътъ аъ скосъ къ пекрънцаре пе ромънї din корпорацінile репресептатіве.

Апоі спънене жънъпеаса, пентръ че маї претіпзі, ка ші ачеї 2. 3. аблегаці ромънї съ маї апере інтересе, саъ маї біне „векітърі“ съсъштї, ал контра інтереселоръ ромъне? оаре ачесте векітърі, пъ сънтъ апърате маї тълтъ de кътъ поате фі de леакъ — сасілоръ ал псъші — прін чеї 18 пърінці аї ноъ — десконерітълъї „Sachsenland.“

Ашъ зіче — къ съці фіе рънine — ал черте політіче a атака персоапеле, — ал псъ штіъ къ ачеаста аръ фі мазъре 'н пърете, едукаціънea реа din копілъріе, пъ се поате редреса; — ал ачест пънкт алтъпіптріа ал тпіпзіріле сънтъ релатіве, — амъ маї възътъ асемinea D-тале — сокотіndъ пекъліреа — саъ кътъ ъі зічеці D-въстръ „die Bengelhaftigkeit“ — de о ал псъшіре повілъ—конфундындъ къ „Offenheit.“

Ші дакъ лъътъ лъкрълсъъ о крітікъ маї стрікъ, пентръ че атъта вепінъ, — пентръ че атътea цънете бъбештї кътъ леаї ръкпітъ къ квінтеле „Geduld — wenn einem auch das Herz bricht“ etz; — пентръ че съці крепе inima, те ал требъ? — пентръ къ ромънії съ штіъ ал патріа лоръ; пентръ къ еї пъ воръ а маї фі слъці, пътіндъвъ „стъпъні“ пе кът ацї фост ал тродъсъ къ леціле воастре челе інфернале, — пентръ къ воръ егалітате персоналъ ші паціоналъ de плінъ? дакъ пентръ ачесте ва съ въ крепе inima, — крепевъ, — п'аветъ че въ фаче, — пічі пъ въ копътімъ.

D. аблегатъ D. аъ фъкътъ універсітъцій прін пропънеріле Dсале ал фаворълъ ромънілоръ о опóре, пе каре атът Dта жънъпеасъ Ѳ. Ztg. кът ші кліенцій Dтале пъ сънтеці капачі a о копринde. — Тоатъ лътea — ші маї въртосъ ромънії — штіъ, къ сóртea, ші рекъпоаштереа паціоналітъцій лоръ, кіаръ ші ал „fundus regius“ пъ denинde дела чеї 18 Саші адънацї съъ конерішълъ de аратъ. Прін ачеле пропънері поате къ Dлъї аъ воітъ a да окасіъне Конфлъксълъї a доведі, къ паціънea сасъ, — ші репресептанцій еї— прічепъ спірітъл чел стапъ ал тътпълъї пресептъ, — ші фііндъ пътръпші de черінцъле лъї, вор лва ініціатіва ла о маї потрівітъ — маї ферічітоаре, ші прін ъртаре дъръторе інстітъіре леціслатівъ ші administратівъ, ал комъна поастръ патріе. Деспре резултатъ нічі къ пе тіръмъ. Ачеї метърії аї універсітъцій аъ арътатъ, (афаръ din ромънї) къ пъ сънтъ ал старе a се ептъсіаста пентръ алтъ чева, декът вііндъ ла пертрактаре „статъл персопал ал оффічіолателор, — ші маї въртосъ „die Salarialfrage“ —

Кънd цінea ал тънї Кесціънea саларіалъ фостълъ тіністръ Бах, атънчі ачештї пърінці аї „църіі съсъштї“ стріга каре de каре маї таре, къ еї сънтъ претергъторії Чівілісаціънеї цертапісътоаре кътръ оріентъ; се лепъдаръ de дрептъріле тънічіпале, ші de „fundus regius“, актъ кундъ цине ал тънъ Кесціънea саларіалъ Есчел. Са бар. Кетепуі, — факъ моparхълъї o адресъ лънцедъ — еківокъ, imitiazъ пе Dieta din Песта ал тоате, кіаръ ші ал кесціънea паціопалъ; пентръ къ есте de ал съмпатъ, къ пътаї актa се пропънчіъ модіфікареа регълатівелоръ din 1805 дънъ че Комісіънea de 27. ал Песта ал ші пъблікъ проіектълъ despre паціопалітъцї. —

Нътаї унa ал тї маї спънe жънъпеасъ; — че ал цъцлецї Dта съъ фраса: къ рекъпоскундъсъ паціопалітатea ромънъ пе фундъл рецескъ, сасіі аръ тръббі съ: „athemholen abwechselnd je einmal sächsisch und einmal romänisch.“ —

Ноі ромънії афіртът ачeастъ асерціънe, ал псъ пъ къ прівіре ла попорълъ съсъскъ, — къ каре ноі пе прінчіпіълъ егалітъцї ал дрептърі, ші a унеї парітъцї потрівіте інтереселоръ унъіа ші алтъіа, къ време ътторъ пе вотъ апланa, — чі къ прівіре ла ачеї Domnї ші Domnішорі de сасъ, карії, пештіндъ літба, datiніле ші ліпсъле попорълъї ромънъ — воіеск a репресента ші administра пе ромънъ. — Ачеіа — кредетъ ші ноі — къ воръ девені ал старе пътътаї a ворбі, чі ші a скріе біне ромъпеште, пъ кътъ аъ D-лор datina ал ватжокъръ, — саъ пічі декът; — саъ че есте маї тълт, воръ тръббі съ сфере ал корпоръчіънile репресептатіве ші ал тацістратърі, пе ромънї апалогъ тълцітеї попорълъї ромънъ, ші алъ інтереселоръ сале, пентръ къ актъ есте ал дестъл констататъ, къ сасълъї пъї поці ал кредінца бінеле ромънълъї пічі ън тінътъ фъръ дабнъ. — Вezi Waller etc. Talmaceiu. Політіка традіціоналъ паралізазъ аічі прінчіпіъл: даß vom Richter Unrecht nicht voraus gesetzt werden kann. —

Маї тълте вотъ веде ал administрацінe, къ окасіънea алпъръціреї греътъцілоръ пъбліче, спре ексетплъ, ла рекрътаре етс.

Ал фіне обсервът жънъпесеї поастре, съ лесъ клерълъ ромънъ ал вънъ пачe; — штіе D-еї жънъпеаса „Hermanstädter Ztg. пентръ че о провокътъ ла ачеаста. Ла чел алтъіъ атакъ асънра Клерълъї — къ пъші ал пплінеште даторінца кіетърії сале — вотъ ръга пе опор. редакціънe a провока пе тоці преоції de віцъ ромънъ din патріе, a рефера спре пъблікаре орі че крітъ — саъ къікаре de ordinea легалъ, — орі унде саръ ал тътпла — din партеа унъї сасъ, ал контра вер къї; — пе кътъ о фаче ші Hst. Ztg. ші S. Bote; апоі пътърендъ пелецізіріле сасілоръ — ші челе але ромънілоръ ал тотъ семестрълъ, — ші тръгындъ паралеле дънъ пропорціънea попорълъї, вотъ афла ші вотъ пъвліка каре клеръ конърпце пе попорепії съї ла пъртare тораль, — маї тълтъ челъ ромънъ — орі челъ еасъ; — ла каре апоі вотъ обсерва, къ Клерълъ сасъ, е провъзът, — таре парте прін сърдореа ромънълъї ші de пе пропріетате de пътънтъ ромънескъ, къ вепітърі грандіосъ, ка пічі унde ал Европа — іаръ челъ ромънъ е констрінсъ a лъці къвънтълъ Domнълъї, ші прінчіпіile тораle дела коарпеле плъгълъї; — u. s. fort mit Grazie in infinitum. *) ⊙

С. Себешъ 10 Августъ 1861.

Комънітатea de аічі, ал тр'ъна din медінцеле цінъте ал септътънїле трекъте петълцътітъ къ пъртареа DD-лор пострії депътаці I. Опіц ші Гр. Попъ алешї de маіорітатea ромънъ din ачестъ Скаън констъторіъ din 10 Комъне, маї алесъ къ ачелъ пасъ фъкътъ de Domніалоръ ал адънанца Універсітъцій

*) Преотълъ евапцелікъ din Б. къ пътеле С. : . саъ ліпсът din слъжъ, — пентръ къ — ал тре алте тълте — аъ фрватъ о съкърс.

съсешті, кучі аў претінс ла десбатереа адресеї кътръ Маісстатеа Са съ се щеарґъ пъміреа de „Sachsenland“ а хотърът сьї кіеме а касъ маї кў сеатъ ші din ачелмотів, къ пъ лъкръ дп інтересъл націънеї съсешті. Ънъл dintръ патръ метърії ромъні аї комънітъції ші апъме Негуцьторіълў D. I. Бежанў а протестатў дп контра рекіетърії лорў din темеіў, къ пъ е competентъ комънітатеа Себешанъ, каре пъ іа алесў, а фаче ачеаста, чі аблегації скъзпалі, ші а черътў а і се лъа протестў ла Протоколў, черереа дпсъ пъ і са пріміт ші пентръ ачеea се спъне, къ ар фі ащерпътў ънў протестў дп скрісў. *) Дъпъ маї мълте десбатері с'а конкісў тотъші ші дп комънітате ші дп Магістратў, ка съ лі се dea дмпъртъшне ші съ се admoneze, ка дп venіторіў съ пъ маї пъшаскъ ла пімікў, пънъ пъ ворў чере маї наінте дмвіацізне dела Магістратълў de аічі. Дпцелегъндў de ачеаста комітенції зішілорў D. D: Депътаці, адекъ тоатъ ромъніmea скъзпалъ, ънанімў а отържтў, че дп 4 Авг. са ші фъкътў, ка съ дпкъпоштінцезе пе Domniалорў, къткъ кў паші ші пъртареа ле de пънъ акъта съптў фоарте мълцеміцї ші къ de комплъчереа комітенцілор лор пътаї пънъ атъпчеа се ворў пъtea вікъра, пънъ кънdў дп advanпца зніверсітъції сасе вор пъtea фігъра ка ромъні ші фъръ вътъмареа дрептърілорў націънеї съсешті, ворў пъtea апъра дрептърiле націънеї ромъне, ка аї кърей депътаці дп medinца din тъіў аў ші фостў салътаці ші прімігі de метърії съсешті **). Саў маї дпdрептат кў ъна черере кътръ Presidiълў скъзпалў, ка съ конкіеме advanпца скъзпалъ спре а defіце dіетеле Dлорў Депътаці, каре пънъ акът дпкъ пъ штіў, dар мъ темў, din че темеіў, пъ с'а фъкът.

N. Лазар.

Пешта 9 Іліў. 8.

Дп Nътерълў 15 ал Телеграфълві Roman a. к се афла о кореспondinцъ din Комітатълў Тімішоареї, деспре алецереа Аблегатълві дп Черкълў Рекашълві пентръ dіета din Ънгаріа; сьбскрісь de „Маї мълці.“ — Кў іпітъ трістъ апък kondeiъл а ілъстра алецереа ачеаста ші маї біне — дп формъ de декерацізне din партеа Преоцілорў din Бъdinцў, деспре каре скріў респектівіі кореспondenцї къ сорў пъртатў ръў фацъ кў націънеа — възndў къ ла актълў ачеста конституціоналў пътаї пепцелецереа ші інтереселе егоістіче ор кавсатў фінітълў челў реў.

Актът кънd ка печі одатъ, концелецереа ші конлъкрареа пе съптў пентръ віеаца конституціоналъ de о даторінцъ імператівъ, актът кънd націънеа Ромънъ авdаче 'шї ръdікъ фрънтеа, черънd кў пътере дрептърї че і се кувінў ка націзне, актў — зікў — ънії dintре капії попорълві маї дпчерка асемепеа dіскордіі дптре denсълў? ші пентръ че? пентръ къ пъ се'пвоескў а жертфі інтереселе персопале інтереселорў паціопале ші къ съмцълў de domnіре песпе алтълў дпкъ се свеціпе дп іпіміле лорў — ачеіа съптў оатепії інтересълві пропрій. Съптў аша авспічії се факе ші алецереа ачеаста! Воескў дарў а констата ъртътоареле: ші а пъте спре маї маре адеверінцъ ласў се ворвеаскъ пъріптеле меў дп тр'о епістолъ міе адресатъ аміа: „еў ші пъріптеле Георсіе Петровічіў dар ші маї мълці пътемў ста орі кў чіпе дп 'фацъ, ші нічі D-зеў пъ пе ва осъndі къ пъ гръімў адевърълў деспре алецереа ачеаста кътў аў фостў.“ Domnълў Петровічіў, опорат кў бръў рошў, а кърві меріте D. Кореспondепцї п ў къ пъ ле къноск,

*) Каре а фостў сьбскрісь de тоцї патрў метърії, ші са чітіт дптр'о шedinцъ а Зніверсітъції кў ачеea бъгаре de сеатъ, къ пе фііndў ънълў de фацъ дп шedinца комънітъції, пар фі авътў дрептў съ сьбскріе протестълў. P.

**) Пер естепсътў вотў дмпъртъші ачестў актў дъпъ че пе ва вені ла тъпъ дела алегъторі і скъзпалі, de карії дърере! поі Себешапії асъ dатъ пъ пеат пътът цінеа ші пътера дптре еї.

Дп котерц а дптрат статпареа лъкрърілорў ші а мєсеріелорў; реферінцеле de негоціаре indіцепе ші інтернаціопале съпт есепсе ънеї стрікъчіоасе педпкредері; дпкредереа дп жъстіціе е кътріератъ; administрацізпеа Комънелорў, Комітателор ші а церії дпфъцішезъ посіціопалмепте прін неазкіт авъс de Автопотіъ о счепъ тъпгъіторе а десфъшълві деправатў; протестеле, че се пътескў фалс легале асъпра dіспъсъчізпелорў рецештілорў органе але рецітълві спервézъ пътереа моралъ а попорълві.

Nъ а фостў десволтареа асторў фелій de черкъстърі ачеea, че а пътът аштепта М. Са, кънd Пре дппалтў ачеашї дп 20 Октом. а. т. — хотърътъ а копчеde тътърор попоарълорў сале парчіпареа ла лецізлацізне — а дптіпсъ дп хар ші граціъ тъпа ертътоаре ші ачелві регат ал Ънгаріеї, каре ера детълт дптр'о пліпъ de стрікаре револтъ пънъ ла кріма din 14 Апріліе 1849 ші редъс ла деторінца Са прін пътереа артелорў.

Базъndў пе кувънтълў іббіторілорў de патріе бърбаці din тоате класеле, дпалцілорў прінчіпі бісерічещті ші алтор тіжлочіторі, кът къ прівіреа дп печесаріile консечінцї але аміптітелорў евепімепте кў референцъ ла Ънітеа Монархіеї ші ла прін ачесте кондіцізпата формъ а конституціопалеї реорганісърї арў фі стръбътътў дп консчіінца тътърорў ші а пъсў М. С. дп прівінца Ънгаріеї de цънтъ, а лъса ъръші съ дпвіеze челе de маї наінте інституцізні але църії ка органіче пърці конститутіве але ънеї маї марі креацізні політіче, каре ар фі дп старе съ тълцътеаскъ речерінцеле ънъі пътерось дпаінте пъшіторіў тімп, дпdрептъцітеле черері але тътърор Nаціопалітъцілор ші Mandателорў de пъсечізне політікъ а Европеї че пъ се пот денега.

Кў ачел сімцў de валоареа са, каре дл дъ чea маї консчіепчіоасъ дмпліпіре de овлігацізпea de рецепт а ънъі віпевоіторіў Монарх, декіарў М. С. къ Пре дппалтў ачеашї а фъкът тот пентръ Ънгаріа, че претінde кувіінца, че копчеde дрептатеа кътръ челелалте регатърі ші церї, ші че фаче de даторінцъ прівінца ла печесаріа десволтаре політікъ а імперіълві.

М. Са а рестабілітў конституцізпea Ънгаріеї, дрептъріле ші лівертъціле еї, dіета ші інституtele еї мънічіпале. М. Са а фъкът ачеаста съб кондіцізпea ънеї сінгъре ресервацізні.

Ачеаста ресервацізне пъ аре дпсъ de скопў а мърі пътереа петърдінітъ, чі еа констъ пе лъпгъ о маї дптіпсъ ші есепціалъ лърціте ачелорў de маї наінте авторісації але репресептацієї ші апъме дп требіле de контрібъцізне ші дп алте требі фінапціаріе пътаї дп ачеea, кътў кў конституціопалълў дрепт de дпвоіре дп референцъ ла афачеріле комъне тътърор попоарълорў съ пъ фіе маї мълтў деспърцітў дъпъ провінчії, чі съ се есерчеазъ дп комънў.

Націопала indепendінцъ ші десволтаре а Ънгаріеї, пъ се атінце дптрў пімік прін ачеаста ресервare, къчі комънътатеа конституцізпалелорў пертрактърі се дп тіndў пътаї ла овіектеле de овлігацізпea остъшаскъ, de економіа попорълві ші ла фінапцеле імперіълві, дпвреме че тоате челелалте ръмъп пештірбіте dіетеї Ънгаріеї.

Ачеаста ресервацізне пъ цертъре́ште нічі ъна din челе ліберале dіспосіцізні але леціслацізпеї din апъл 1848, каре форте́з чea маї прецioасъ парте а лор, адекъ делътърареа дацielорў ші престацізпелор колопікале, ръdікареа пъсечізпеї прівілеціате а повілітеї ші дптродъчереа даторінцеї de апърареа ші de контрібъцізне цепералъ, прекът ші капачітатеа de офіціолатў ші de пропрієтате пентръ тоате класеле фъръ

Месацізлў Дмпъръtескў дп Сепатълў імперіалў.

Дъпъ че дп 23/11 Авгвст дп Сепатълў імперіал лъ кувънтълў Міністрълў de стат Штерлінг ші четі рескріптълў рецескў пентръ dісолвареа dіетеї Ънгърешті зісъ маї денарte:

„Тот одатъ саў дпdърат Маіестатеа Са а дпсърчіпа пре Міністеріълў съў, ка съ факъ дппалтълві Сепат імперіал асъпра матър-квтпъпітелор темеіврі, пе каре се базіазъ ачеаста преа дппалтъ ресольцізне ші асъпра прінчіпіілорў de політікъ, din каре ші дп вііторіў вор фі кондъсе актівітъціле рецітълві.

М. С. а обсерватў кў чea маї маре дърере, къ афачеріле пъбліче але регатълві съў Ънгаріа дела рестіріеа дптоктірілорў лъї de маї наінте а девепітў дптр'о старе, каре пъ о ва пътеа пърта цеара дпdелънгат, din каре дпсъ нічі пътаї поате съ се десклъчеаскъ прін пропріа пътере а са.

distinctiune de pastere, care dispositiuni sunt cu multu mai tare tot odata si espres rezervate si Maiestatei Sale.

Aceasta reservatiune nu periclitéze nimic, ce tine de esenti'a constitutionalismului libertati, ea nu periclitéaz'a specialmente dreptul de partitipari a claseloru mai nainte ne indreptatite la alegerile dietale, care din contra sau esercitatu déja si la alegerile a le dietei de acumu'n fapta — ea tere numai dietalmentu revisiune si desfiintarea acelor articuli, carii stau'n contradictiune cu nesle legi fundamentali. (Va urma.)

Pest'a in $^{22}/_{10}$ Augustu.

I. Relatiunea

Comisiunei esmise in objetulu cestiunei nationalitatiloru

Comisiunea esmise in objetulu cestiunei nationalitatiloru, nainte de tote a aflatu de lipsa, intemeiérea aceloru principie generali, cari se-i servésca de cinosura in deslegarea problemei sale.

De temeiu alu procedurei sale s'au aretatu doue cali.

Postulatele formulate ale unoru nationalitati d'in patria, precumu se afla acelea concepute in memorandulu congresului de T. sz. Martinu transpusu la acésta comisiune, si dupacumu se scie de cumunu, prin congresulu serbescu, precumu si prin romanii din Ardealu (?); séu semnarea aceloru margini, intre cari nationalitatile senguratece 'si potu realisá liberu pretensiunile, ce le au in asta privintia.

Comisiunea si-a alesu de puntu de plecare pe acestu d'in urma, pentruca nu a aflatu conformu cu principiulu prochiamatu in legile d'in 1848. ca ori ce intrebare, care e in asia strensa legatura cu libertatea individuala, cumu e indestulirea pretensiuniloru natiunali se se deslege prin concesiuni;

Ca-ci impregiurarea aceea, ca nationalitatile senguratece in patri'a nóstra se afla imprasciate, si amestecate, implinirea dorintieloru loru concrete aru presupune: séu astfeliu de stramtari si arondari teritoriale, cari amerintia unitatea politica a tierei, séu aru urmá aceea, ca ractiunile mai mici de nationalitati, ce locuescu pe teritoriulu nationalitatiloru mai mari s'aru apasá cu totulu;

Ca-ci in fine calea concesiuniloru aru fii celu mai siguru mediulocu spre aceea, cá frecarile intre diferitele nationalitati sê se sustiena, si cá emulatiunea libera, ce intre marginile dreptului egalu s'aru potea desvoltá atatu de catra sengurateci, catu si de catra corporatiúni, si cari aru avé resultate folositóre, se — fia delaturata prin emulatiunea séca de a casciga drepturi noua.

Ungari'a prin corelatiunile sale caracteristice etnografice, se vede a fi chiaru chiemata, a se nesui, cá intrebarea nationalitatiloru se o deslege odata pentru totdéun'a, prin astfeliu de institutiuni legali, sub scutulu caror'a atatu pretensiunile drepte ce le are in asta privintia ori care cetatiénu d'in ori ce parte a teritoriului patriei, se fia aperate, catu si desvoltarea prin asociatiuni libere a sengurateceloru nationalitati si corporatiuni se fia asigurata.

Elemintele astoru-feliu de dispusetiuni legali le avemu noi in autonomi'a comunale ce custa de seculi, in autonomia bescricésca a sengurateceloru confesiuni, ce se estinde nunumai asupra trebiloru loru bescricesci, ci si asupra organisarei si manipularei scóleloru loru. si peste tóte, acea sistema municipala, a carui fundamentu basatu pe dreptulu naturale e aperarea libertatii individuale in contra restringerei d'in partea poterei statului, si miscarea libera a individualitatiloru atatu fisice, catu si morale, intre marginile cele mai necesarii ale unitatii statului.

Plecandu d'in astu puntu de vedere; si pastrandu acele margini legale, care ne prescriu drepturile municipale ale Croatiei, si in privinti'a Ardealului §. 7. alu Art. 7. din 1847-8. amu aflatu cu cale mai nainte de tóte a staveri urmatórele doue principii de capetenia:

a) Cumca cetatienii, de ori ce limba ai Ungariei, in privinti'a politica voru formá numai o natiune, unic'a si nedespativer'a natiune magiara ce corespunde conceptului istoricu alu statului magiaru.

b) Si cumca tóte popórele ce locuescu in tiéra, — si anume: magiarii, slavii, romanii, nemtii, serbii, rusii etc. se consideréza de nationalitati egalu indreptatite, carii 'si potu realisá liberu tóte pretensiunile loru de nationalitate fara ori ce restringere, intre marginile unitatii politice ale tierei, pe temeiulu libertatii individuale si de asociatiune.

Pe temeiulu caroru principii fundamentali, si presupunendu cu siguritate, cumca jurisdictiunile comitatense se voru organisá pe bas'a representatiunei poporului, conformu §. 1. art. 16. alu legiloru d'in 1847 si 48 ne luamu voia a substerne on. case a representantiloru urmatórele liniamente de proiectu de lege, si a i-le recomendá pentru aplacidare si pana candu, in urmarea delaturarii impedecamenteloru, ce mai suntu pentru intregirea dietei, proiectulu nostru de lege, lucratu intr'o direptuine aprobata prin on. Casa, se vá supune la o pertratare decidatóre.

A, Despre drepturile de nationalitate ale sengurateceloru si ale corporatiuniloru.

1. Fiesce care cetatiénu alu patriei are dreptu a-si folosi limb'a sa materna in esibitele (beadvány) (rogari, instantii etc.) indreptate catra diregatori'a s'a comunala séu jurisdictiune si catra dicasteriele statului.

2. Eara alte diregatorii comunali si jurisdictiuni numai astfelu de esibite suntu detóre a primí, care suntu scrise in limb'a ce domnesce in comun'a séu teritoriulu respectivu.

3. In adunarile comunali póte vorbí tot insulu in limb'a s'a materna.

4. Limb'a de administrare a comunei o vá decide adunarea comunala; inse asia, cumca la dorinti'a minoritatii sê se aplice si limb'a ei in manipulatiune.

5. Antistii comunali in atingere cu locuitorii sengurateci, suntu detori a se folosi de limbá acelor'a.

6. Comunitatile bescricesci dispunu liberu de limb'a manipulatiunei trebi oru loru in genere, si in specie de a portarei matriculeloru, precumu si de limb'a de instructiune in scólele elementari.

7. Fie-care confesiune religionara, si nationalitate e asemene indreptatita, a pretinde ajutoriu dela statu pentru acele comunitati, cari nu suntu in stare a-si portá greutatile bescricei si educatiunei populare.

8. Ori carei confesiuni religionare si nationalitati 'i e liberu a-si infiintia institute de invetiamentu inferiori si superiori; intr'acestea, precumu si pana acuma, in tóte scolile, ce suntu infiintiate prin confesiunile religionare si nationalitatile sengurateece, dreptulu alegerei sistemei de instructiune si a limbei — pe langa pastrarea dreptului de inspectiune suprema a guvernului-compete individului séu corporatiunei fondatóre.

9. In institutele de invetiamentu ale statului, dreptulu de a decide asupra limbei de instructiune, se tiene de ministeriulu instructiunei publice, care in asta dispusetiune e detoriu se fia cu privire la limbele intrebuintate in tienutulu respectivului institutu.

10. La Universitatea tierei, trebue sê se infiintiedie Catedre pentru limb'a si literatur'a fie carei nationalitati d'in tiéra. (Va urma.)

Un Senatulu imperiale se decidat adpecele, care au cu se asterne Imperatului. Un casa de cas a vorbitu mai nu seamu Palatiki un favoarea ungurilor. Un casa de jos ca destine un privinta acesta Stolka de mi nestinea nationalitatilor a trattat'o dsun kossiuth, ce i se mi imputu, apoi Pieter mi altii. Un contra Ungurilor mai multi, ér mai nu seamu Min. Sterling mi a apurat procedura ca. Un casa de sus ca primit adpeca mi ea predat prin o deputatiune constitutatoare din Principele Auersperg, din Kardinalul Rauscher mi contele Koloredo Mansfeld un $^{30}/_{8}$ August Maiestatii Sale. Presedintele a pronunciat sentimentele de credintu si de alipire ale Casei de sus dsun ce ca fiuatu de neluncuziratili obligatiune a frantie rau consultata onositiune a dietei ungaresti. M. Ca a rescrisu nu primesce adpeca casei de sus nu o adevaratu undestulire. „Eu nu pretiu ne aceea“ zisu Imperatul, „cai Casa de sus a pronunciat convingerea despre necesitatea fantei mele esecutandu nu tarie“ Imperatulu acceptatu un fine, nu zelul un nuzuintu cotrun unaintezu mai bine desvoltarea popoarelor egal undreptatite ale Austriei, dekut isolatutatulu lor.

Dieta Kroatiku. Aceasta a hotarritu cu protestéze asupra acelui pasatiu din Mesatiulu Imperatescu, nu senatulu imperialu de akut aru fi de competintu a decide un privinta contributiunei si a undatoririi ostasesti. Se vorbesce nu si aceasta dieta se va disolvi.

Notitie diverse. Supremii Komitii sau adunatu untr'o conferintu un Pesta unde se afla si primatele, si cu unselesery, nu numai unundusu strinsu de legalitate voru mai potea sustinea constitutiunea.

Komitatulu Pestii la pronunciarea biue komitelui sekundar Böti a hotarrit cu protestézu asupra undkiderei dietei, si acestu protestu sa'l cotuniue nu toate komitatele. Dela Kancelaria Ungureasku li se umputu aceastu orbu undrezuire, si se anuléce, se unkidu mediutele komisiunei komitatence si activitatea ei, si se trimite unu komisariu rescu spre cercetare.

„Sürgöny“ vrea cu stie, nu ventile despre Unfiintiarea Voivodinei sarbesti, sunt priuite.

Un ziua de C. Mariea mare P. Protopop alu Mediatului B. Androne mirsi, apoi fu lovit de tatla si mari, Intortiuturea au fostu potnoasu.

Dieta Ardealului se va deschide kum se asde un Sibiiu. Intre propositiile regesti este 1-o articularea nationei romune, ca nationu; a 2-o trimitarea Senatului imperialu.

1—2 **Konkursu**

La skóla popurala greko-resaritean din Bacfalu se cere un unvatatoriu primariu.

Salariulu anualu pentru acest unvatatoriu la cesnumita skoalu este 200 fl. v. a. si 24 fl. v. a. bani de kvartiru; si se primesce la sfarsitul fiu kurei lui dela Diregatoria Komunalu pe lungu kvietantu timbratu.

Pentru acestu postu de unvatatoriu se deschide Konkursu pun la 31 Augustu.

Drept aceea, ori care doresce a konkura pentru acestu postu de unvatatoriu are a trimite la Pré Oporatulu D. Protopopu Ioan Popazu un Brasovu, pe lungu petitiune timbratu cu 50 kr.

1. Atestatu cu a absolvatu cu succesu bunu si cu sporiu de clasa 1-mu celu putinu gimnasialu miku, si
2. Atestatu de botezu, cu este de confesiunea greko-orientalu; si acestea pun la cas prefiptulu terminu, spre a se putea astterne din vreme cei alesi din konkurenti Eselentiei Sale, Pré Sfintitului Episcopu alu Bisericei ortodokse, spre unturire.

Bacfalu 20 Augustu 1861.

Representantia Bisericei ortodokse din komuna Bacfalu prin Petru Krsticea m. p. Parox. Dimitrie Ieremia m. p. Gothman.

Advokatulu Dr. Ioan Nemes si-a deschisu Kancelaria ca advokatialu un Sibiiu, uliza Macellarilor (Fleischergasse) N-ru 8.

Redaktor respunzetor **Ioann Rau.** Editura si tiparitulu tipografiei diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмераціънеа се фаче лп Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате къмре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібіїў есте пе ап 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъмет ате de ап 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърді але Трансілванієї

Nro 35. **АНЪЛЪ IX.**

Сібіїў. 31. Аъгъстъ 1861.

ші пентръ провінціеле din Монархіъ пе ън ап 5; фл. 25 кр. еар о жъмътате de ань 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ань 9 ф. 45 кр, пе ½ ап 4 фл. 72 кр. в. а. In серателе се плътескъ пентръ лнтжіеа óръ къ 7. кр. шіръл къ літере мічї, пентръ а доба óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

Телеграме.

Віена 25. Аъгъстъ. Статътеле асоціаціънеї ромъне сай санкціонатъ лп тотъ кънпрінсълъ лоръ. Кавса грънічіарілоръ са хотърътъ. Рескріптълъ пентръ дієтъ се аштеаптъ лп тоатъ óра.

Лъгожъ 24. Аъгъст. Астъзї конгрегаціъне, Літба офічіоасъ чеа ромъпеаскъ; Цімпасіълъ ноъ пеънітъ, дърере пъ паціънал (?) Ла чеа din ъртъ десбатерї кътпліте.

TRANSILVANIA.

Eselenti'a Sa D. Episcopu B. de Siaguna au indreptatu o hartia catra D. Comesu alu Natiunei sase B. Salmen, carea in testulu ei originalu romanu suna in urmatoriulu chipu:

In deosebite renduri, spre cea mai mare mirare a sa, au trebuitu Subscrisulu sa esperiedie, cumu din mai multe parti neromane se facu cele mai nemeritate imputari Preotimei romane: ca acést'a s'aru amesteca in afaceri politice care nu se tienu de ea, ca aru seduce poporulu si la'ru indemna la neascultare si nesupunere catra Diregatoriele cele noue s. alt. s. alt. —

Dîseiu, ca cu mirare 'mi debui a intielege acestea; de oare-ce eu sciu din contra, si acést'a o scie tóta lumea nepartinitórie, ca pacea si liniscea cea completa, ce domnesce astadi in patri'a nóstra, facia cu impregiurarile cele grele politice, in partea cea mai mare — spre rusînarea tuturoru defaimatoriloru — vinu de a se ascrie purtarei celei esemplarie a poporului sî manuducerei celei loiale si intielepte a Preotimei si Inteligintiei romane.

Daru marturisescu, ca mirarea mea crescú si mai multu, candu vediui dintr'o hartia oficiósa de subu N-ru Comitialu 566/1861 indreptata in copia prin Magistratulu Sibianu catra unele Comune romane, ca chiaru sî Ilustritatea Ta te esprimi in aceeasi in urmatoriulu chipu: „De óre-ce inse s'au bagatu de séma, ca sfatuitori ascunsi indémna si atîtia poporulu celu pacinicu la nesupunere, sî pré adeseori Preotii, de si necuviinciosu (nechemati,) totusi pe facie pasiescu innainte ca representanti ai poporului in afaceri lumesci, asié nu numai astu feliu de agitatori ascunsi, ci si representantii, carii se ivescu pe facia sa se arate.“ (Da übrigens die Wahrnehmung gemaht wurde, daß verborgene Rathgeber das ruhige Volk zum Ungehorsam anstiften und aufreizen, und sehr häufig Geistliche, obgleich unzukömmlich doch offen in weltlichen Angelegenheiten als Volks vertretter auftretten, so sind nicht nur solche verborgene Aufwingler sondern auch die offen erscheinende Vertretter anzuzeigen.) — Cumca cuvintele acestea: „Sfatuitori ascunsi“ (Verborgene Rathgeber„ „Agitatori“ („Aufwiegler.“) „Preoti representanti pe facia si necuviinciosu (nechiamati) ai poporului (offen und unzukömmlich erscheinende Geistliche als Volksvertretter.) — 'su aplicate la Preotîmea si Inteligenti'a romana, nu incape neci o indoiala; caci aceeasi hartia oficiósa au esîtu, dupa cumu arata contestulu ei de mai susu, in urm'a aratarei facute despre neascultarea si nesupunerea Comuneloru romane Diregatorieloru celoru noue. Eu nu potu pricepe. de unde ai pututu Ilustritatea Ta lua ansa la aseminé incriminatiuni asupra Preotimei si Inteligintiei romane? Dóra dela protestele cele numeróse care se ascernura din partea Romaniloru cu ocasiunea Restauratiuniloru facute, si dela imprejurarea, ca protestele acele se subscriscra si de catra Preotîme? Déca este asié, apoi eu cutediu a marturisi sinceru si pe facia, ca caus'a principala a aceloru protestari esci insuti Ilustritatea Ta, carele pretutindinea, si nu numai inaintea Romaniloru, ci si a altoru barbati de nationalitate neromana, ai binevoitu a te esprima: „ca esci insarcinatu de Maiestatea S'a Imperatoriulu a face dreptate Romaniloru.“ —

Déca este adeveru, ca Ilustritatea Ta ai primitu insarcinare dela Maiestatea S'a — de buna séma pe basea „schimbariloru afundu taietórie“ — a face dreptate Romaniloru, atunci pré firesce aru fi urmatu, cá Ilustritatea-ta se te fi intielesu si cu Romanii, carii facu maioritatea in fundulu regiu, in privinti'a restauratiuniloru urmate deja. Apoi intielesute-ai Ilustritatea-ta macaru cu unulu dintre Romani in privinti'a aceasta?. —

Pre longa acestea, eu sciu, si credu ca nu me insielu, ca noi ne aflamu astadi intr'unu Statu constitutionalu, unde insasi firea statului constitutionalu, insasi constitutiunea, qua talis, chiama pre toti fii patriei, prin urmare si pre Preotîme, fora deosebire de confesiune, la actiune si viétia constitutionala! Apoi déca este iertatu Preotimei celoru-alte confesiuni din patria, a se bucura si a lua parte activa la constituirea si viéti'a constitutionala, dupa care legi s'aru mai puté denega acelasiu dreptu Preotimei romane?

Eu asiu cutedia a asigura pre Ilustritatea Ta, si pre ori-carele altulu, ca prin astfeliu de apucaturi sucite si neconstitutionale, nu se va puté mediuloci pré-multu dorit'a infratîre intre natiunele conlocuitórie, si nici se va puté ajunge si asecura binele si fericirea Patriei comune; — si vin'a acestei nenorocire nu se póte descarca asupra natiuniloru, ci numai asupra aceloru organe ale Guvernului, care suntu membrii natiuniloru privilegiate din timpii nainte de 48, carii fiindu educati si imbatraniti in scól'a antimartiala, nu vreu a se inpretini cu scól'a postmartiala, nu cu liter'a si nu cu spiritulu Diplomei imparat. din 20. Oct. 1860. — nu cu descoperirea Ministeriului, ce au facutu-o in Senatulu imperialu in 23 Augustu „ca Maiestatea S'a si-au luatu de tienta, a indestuli dreptele cerintie ale tuturoru Natiuniloru,“ — „ca Maiestatea S'a se simte indatoritu „die in Ungarn lebenden, Allerhöchst ihrem Herzen gleich theueren vielen Millionen slawischer, romänischer und deutscher Einwohner mit landesväterlicher Liebe und Sorgfalt in ihrem gleichen Rechte auf Anerkennung und Förderung ihrer Nationalität zu schirmen, — daß der Entschluß Sr. Majestät die Bestätigung jenen Gesetzartikeln zu verweigern, welche .... mit den neuen Grundgesetzen unvereinbar sind, um so fester steht, als es im und außer dem Lande (Ungarn) eine allgemeine Uiberzeugung ist, daß namentlich jene Punkte der Gesetzartikel des Landtags 1848, welche die berechtigten Interessen Kroatiens, Slawoniens und Siebenbürgens, so wie der nicht magyarischen Bewohner Ungarns verletzen, schon deßhalb der Revision bedürfen, weil sie ohne dieselbe nur mittelst Anwendung gewaltsamer Mittel ausführbar wären.“ (a protege (ocroti) miliónele cele multe de Slavi, Romani si Germani, carii locuescu in Ungari'a si 'su asemene de scumpi Pré 'naltu-aceluia, cu amóre si ingrigire parintésca in dreptulu loru de a li se recunósce si innainta nationalitatea, — ca hotarîrea Maiestatei Sale de a denega aprobarea aceloru Articuli de lege, carii..... se improtivescu legiloru celoru noue fundamentale, e cu atâta mai firma, cu catu in sî afara de tiéra (Ungari'a) este o convictiune generala, ca anumitu acele punte din Articulii de lege ai Dietei din an. 1848. carii vatema interesele Croatiei, Slavoniei si ale Transilvaniei, precumu si ale locuitoriloru nemageari din Ungari'a, tocma pentru aceea au lipsa de revisiune, pentruca ei fora de acést'a numai prin midiuloace silnice s'aru puté duce in efeptuire.)

Despre santieni'a acestoru adeveruri mari, ce Maiestatea S'a le-au publicatu Senatului imperialu in dîlele acestea prin Ministeriulu seu, este Preotimea si Inteligenti'a romana, si eu in fruntea loru convinsa, si toti oftamu realisarea loru prin Organele legiuite, — si totusi Ilustritatea Ta ne impatezi cu crim'a de „Aufwiegler,“ si scrii Magistratului Sibianu, ca prin Gendarmi sa ne supuna sie-si, acelu Magistratu, carele este restauratu de totu conformu legiloru antimartiale, alu caroru contestu primitivu cade astadi in categori'a legiloru reactionarie.

Deci, fiindu-ca in harti'a oficiósa prementionata inca se arunca, pe facia chiaru, nesce pete negre asupra Preotimei si Inteligintiei romane, si fiindu-ca Subscrisulu nu are nici o sciintia despre aceea, ca Preotimea si Inteligenti'a romana si respective Preotimea sie-si subordinata din fundulu regiu, sa fi datu undeva ansa la astu-feliu de imputari grele: asia me vedu constrinsu, a face cuviincioas'a recercare oficiósa, ca Ilustritatea Ta sa bine-voiesci ami impartasi date speciale, si anumitu: numele Preotiloru, carii — timpulu, candu — si loculu, unde sa se fi facutu aceia vinovati de asemine împutari? — pentru-cá, ce se atinge de Preotimea mie subordinata, sa potu dispune cele de lipsa mai departe.

In fine, si pona voiu fi norocitu de respunsulu, celu asteptu in urm'a hartiei acesteea, mai 'mi iau voia a reflectá pre Ilustritatea Ta, ca se nu sa faca nici unu feliu de aretari nefundate asupra Preotimei, Inteligintiei si Natiunei romane in generalu, caci marturisescu, iarasi pe facia si sinceru, ca cu tóta energi'a putinciósa me voiu vedé constrinsu, a combate si a nimici ori-ce aretari nedrepte ce s'aru

ridica atatu asupra Preotimei mele, catu si asupra Natiunei romane alu careea fiiu si membru suntu si eu; — caci e greu astadi a pata simtiulu Romanului de legalitate si ordine, candu elu numai si numai dupa acestea striga, si pentru acestea petitionedia.

Сибіиў 29 Августъ. Дъпъ че се дісолві дієта унгъреаскъ Капчеларіълў аулікў Унгърескў комітеле Форгач а словозітў doe черкъларе кътръ Комітате. Унъл din ачесте чіркъларе аре релаціъне ла десфііпцъреа дієтеі ші сълпінеште маніфестълў, сеў рескріптълў Ампърътескў, че ера съ се слобóдъ кътръ попоаръ ші есте о черкътскріпціъне а рескріптълві de дісолвіре.

Алў doilea черкъларіў аратъ дъререа пентръ десфііпцареа дієтеі, дпсъ дпкопче de ea тот одатъ ші сперанца къ ініміле се ворў ліпішті ші астфелій релаціъпеле ворў фаче кў пътінцъ кіетареа дієтеі дп декърсъл тімпълві de 6 лъні ші деслегареа кестіъпелор атърпътоаре. Дрептў ачеea дп момептъл пресепт пімік пъ е маі дпсемпатў, декътў рестітъіреа ордінеі легалі пе терепълў жъстіціеі ші алў administраціъпеі. Апоі аміптеште черкъларіълў кът М. С. а декіарат дп рескріптълў din 21 Ізліе, къ пъ есте інтепціъпеа са а коптопі Унгаріа кў челелалте провінчіі але імперіълві, ші къ дореште съ фіъ сасціпътъ independinца administрацііпеі din лоптръ а Унгаріеі дп дпцелесълў арт. de лепе 10 din an. 1790, къ асігърареа ачестеі independinце ші кърціреа сістемеі мъпічіпале, каре форméze база лібертъції векі, de стърпітъріле тімпърілорў повъ, ші пъзъинца a adъче патріа ла о вънъ старе пріп ажъторіъл ачестор факторі demnі de векіме ціпе de datoріпца тътърор патріоцілорў. Ізворълў дптърмътърілорў че domnesc акъта дп тоатъ цеара, дл кавтъ черкъларіълў дп ачеea дмпрецізраре, къ комітателе аў лъкрат dea дрептълў дп коптра інстръкціъпеі, че лі са datў ла релпфііпцареа лорў. Къчі персоапе мерітате, посесорі ші demпітарі саў скосў din Комітете, фііпdў къ вній търбърторі de паче аў devenіт момептап ла къртъ ші къ о партітъ есалтатъ а мерсў дп паіте ла пътърълў атплоіацілорў de комітате фъръ прівінцъ ла капачітате, дп фіпе къчі ші салоапеле de копсълтърі аў фост deскісе пъ пъпаі комітетълві ші атплоіацілорў de комітатў, чі ші масеі попорълві ші астфелій пъ а пътътў фі ворбъ de o копсълтаре дпцелеаптъ, фііпdў къ патіміле дпвінг вінесокотітълў тактў ші хотъраште волпічіа. Комітетеле шіаў лъатў вній zборў de парламептў ші пъ daў аскълтаре дірегъторіеі маі дпалте, ші къ ла астфелій de прочедъръ пъ се пот асігъра пічі лібертатеа пічі ордінеа легалъ.

Апоі мерце черкъларіълў ла інстръкціъпеа че са dat дела дпчепътў Комиціілор сънретї ші дорепце, ка пе baza еі 1. съ се дпdрепте грешелеле каре саў въръtў кў алецереа комітетелорў ші атплоіацілорў de комітатў пріп дпцелепчіъпеа комітателор, еаръ ла врео повъ алецере съ аівъ маі кў сеатъ прівіпцъ, ка съ се алеагъ персоапе капаче; 2. къ пеаскълтареа кътръ дікастеріile маі дппалте пъ се маі поате сфері, ші de ар дъра, ар дъче ла аплікареа тіжлоачелорў маі севере, ші комітателе каре пъ аў ащерпътў бъцетълў локъціінцеі пъпъ акъта аў съ дмплінеаскъ ачеаста datoріпцъ. 3. съ се дпкъпцівре, ка пъ кътва дечісіъпеле ідеке-кріале, каре аў ешітў din копсълтареа челорў маі марі ішріс-прездепці аі църії, саў рекомендат de дієтъ ші саў сапкціопатў de М. С. съ се факъ вп обіектў de десватере; 4. съ се ціпъ Сфера de актівітате а комітетелорў дп дпцелесълў інстръкціъпеі, ші апъте съ пъ се копчеадъ, ка пъблікълў съ се въре дп салопълў de копсълтаре, съ пъ се местече пе кіемат дп копсълтърі, дпсъ пъблічітатеа шедінцелорў съ пъ се періклітéze. Апоі дп пъпктълў алў чіпчілеа віпе ла дптребареа коптрівъціъпеі ші зіче, къ реферінцеле статълві пъ дпгъдъе а лъса врема din дъріле каре аў кăстатў дп анії de пре врмъ. Адъче аміпте къ дп респъпсълў лорў ла рескріптълў din 16 Іапъаріе ар фі денегат комітателе din „темеіърі леціите“ a da мъпъ de ажъторіў ла стрънцереа коптрівъціъпеі, дпсъ пе лъпгъ ачéсте аў indiцітатў ла оргареле ерарішлві ші тотъші мълте саў абътътў дела ачестў пъпктў de стацііпе, дмпedекъпdў органеле фіпапціале дп есерчеареа datoріпцеі лор, декіарънd пе ачеіа карії плътеск коптрівъціъпе de тръдъторіde патріъ ш. а. m. d. Дп фіпе demъстръ черкъларіълў Комітателе, ка съ пъші періклітéze Автопоміа, съ пъші еспънъ амплоіацій трістеі сорці de ресврътіторі, ші деакъ аў времъ граватеп, съ каvте дъпъ есетплълў апълві 1823 аколо ажъторіў, vnde a фаче ачеаста копчедў леціле Патріеі. — Nъ чере дпсъ черкъларіълў, ка комітателе съ коплъкре ла стрънцереа дърії, чі пъпаі ка съ пъо дмпedече. Іаръ de копстітъціъпеа din 26 Февръаріе а. к. пъ фаче пічі о аміптіре.

(Ва врта.)

Упіверсітатеа съсеаскъ дп Сібііў.

(Ъртаре din Nрълў 30.)

Проіектълў адресеі се мотівеze прін Ласел. Се ворбеште дп коптра лві din маі мълте пърці, пъпъ че віпе дптребареа ла вотізаре, съ се прімéскъ, саў съ се модіфіче? Пептръ адресъ аша прекът а фостў компъсъ de комітет ворвеск 9 ші пептръ модіфікаре 12, дптре ачестіа ші ромънії. Дъпъ че са хотърът рег maiora модіфікареа адресеі компъсе de комітете саў івіт патръ пъпкте de модіфікъчіъпе прекът am възътў, ші са пріміт кў маіорітатеа вотърілорў ачеea а лві Domжa. Дптре вотізанціі пептръ 1 а фостў ші Опіц, пе къпdў Поп ші Domжa вотізаръ дп коптра челор треі. Венінъў ворба despre мъртърісіреа кредеълві політік дп адресъ а ворбітў дп коптра: Гвіст, Трабшепфелс, Копрацхеіт, Ласел ші Штебрігер *) чел din врмъ аргътептъпdў кў а се декіара чіпева дптро епохъ аша крітікъ, пъ сар маі пътеа пъті „de prudentes et circumspecti“ прекътў аў мерітатў а се пъті стръвпії лор. Пептръ мъртърісіреа фостў пресedінтеле, Лöв, Вагпер ші Шьлер, коптра adoптърії діплотеі din $^{20}/_{10}$ 1860 тоці ачеіа, карії ворбіръ ші дп коптра кредеълві політік ші Опіц — пептръ діплотъ ачеіа карії аў фост ші пептръ мъртърісіреа кредеълві апоі Domжa ші Попў.

Domжa ворбеште ла дптемеіереа проіектателор модіфікаціъні кап аша: Еў сімт требвінца провокърії поастре ла Діплота din $^{20}/_{10}$ 1860 пептръ кў ачеea пеа фъкътў прілецій de a пе adъna ші de a пе копсълта аічеа.

Ноі счімў че попоаръ „Völker“ се прічеп дп adъса копстрвкціъпе пептръ кў de аў врът комітетъл а прічепе ачі попоаръле провінчіелорў din афаръ, атъпчі арў дебві маі лъмъріть сетпіфікате, адекъ ар требві адовгатў ла кавптъл „Völker“ ші кавіптеле „der Monarchie“ дакъ дпсъ комітетълў аў врътў а сабсъта сабт ачест кавптў пацівпеле Трасілваніеі; апоі атвпчі требве съ пегў ресолът, кў доаръ пацівпеа ромънъ аічі пе теріторілў еста пъ арў фі фостў пърташ ла релпвіата автопоміе ші пъ арў фі лъатў парте ші ла легіслацівпеа патріеі! Аў пъ ромънії дшї administреазъ ші шіаў administрат дплъптрът котъпелорў лорў? аў пъ ромънії адавгъ партеа чеа маі дпсетпатъ ла алецереа жъзілорў маціstратъалі, ла алецереа de депътації ла Упіверсітате ші дп

*) Дп N-р. 148 алві „Sieb. Bot.“ се крітікъ аспръ цінерea адресеі.

dietъ???! Дъпъ че daръ астеа требве съ ле кипоаштемў дп тоате ка фапте компліпіте; ашадаръ дп копстрвкціъпеа аста пъ поате фі ворба despre попоръле Трапсілваніеі. Кът пептръ пътіреа „Sachsenland“ дебве съ обсервезў, къ аста пъ е базатъ пічі дптр'о лепе фundamептальъ ші пептръ ачеea пічі легальъ пічі dreaптъ, — тоці счімў къ пътъптъл астъї теріторіў есте стъпъніт атът de сасі ші вигурі кът ші маї въртос de ромънї, дечі пътіреа „Sachsenland“ дп Трапсілваніа пътаї поате авea лок, ші de ачеea атў проіектатў ші modіфікареа ачестеі еспресівні.“

Аў маі проіектат Domжa тот одатъ ші ачеea, къ кў прілецівлў адресеі дп прівінца ацепdелор Упіверсітъції съ черетў вна портъ посітівъ, пефііпdў дпсъ ла тімпў ачестў проіектў са маі атънатў. —

Опіц вреа съ дптъреаскъ къ пътіреа „Sachsenland“ пъ віпе дппаінте пікъірі дп пічі о лепе, ші зіче, къ афлъпdў ел ші дп 20 de локърі пътаї пътіреа легалъ „fundus regius“ съ пе цінетў de аста пътіре делътърънd пътіреа de „Sachsenland“ кў тотъл; тотў ел зіче ла сфършішіт, къ аре темеіў ші е сіліт de a претинde аста. —

D. Прецide декіаръ D. Опіц, къ ел поате арăта пътіреа de „Szászság, Szászföld,“ ші дп 20 de арт. аі лецілор Патріеі. —

Попў аратъ касеі дп скъртў къ de óре че са хотъръtў ші вотатў адреса de мълцътітъ, апоі пъ пе пътетў фері de темеівлў мълцътіреі адекъ de діплота din $^{20}/_{10}$ 1860 (Прецідептеле helyes) ел daръ алінідъсе кў тотълў de проіектеле лві Domжa, маі рефлектézъ, къ лві е тотў атът орі се афлъ дп лецї орі пъ, пептръ къ ел поате пъртіні пътіреа de „Sachsenland“ атътў de мъцінў, кътў ші ачеea a „fundus regius,“ къчі пріп чеа din тъіў се афлъ вътъмате пацівпеле колоквітоаре маціаръ ші ромънъ, еаръ пріп чеа din врмъ рекъноскў тоате треі пацівпеле ла пропріетъціле лорў вній Domнў стръінў, дп сфършітў адавге, къ пъ сціе de ape D. Опіц врева темеіў ші mandatў деосевітў? елў дпсъ пъ аре алтълў de кътў ачела спъс, ші de ачеea ретъпънd пе лъпгъ Domжa претинde делътърареа кавънтълві „Sachsenland.“ ші adoптареа вней еспресівні аплікавіле. Ла аста се скоалъ D. Бар. Копрацхеіт ші чітеште ла аптіворбіторіў кавіптеле дпсетпате дп адресъ сабт парептеса de пре врмъ, каре атътў de Попў, кътў ші de чеіалалці саў прітў de акотодавіле!

Копрацхеіт ші Лöв аў ворбітў пептръ мълцътіреа фрацілорў ромънї ші делътърареа кавънтълві „Sachsenland“ чеіалалці саў дпвоіт кў тоції фъкънd кў капвл, вповаръ ка кът аў фъкът ші ромънії — ла дптъіа Шедінцъ кънdў іа віневептатў ші ліа стрігатў тоці „хох.“

Аша daръ проіектъл адресеі са пріміт кў адаўсріле възъте дптре парептезе ші са хотъръt ка съ'л сабскріе пътаї пресіdеле ші потарівл ші съ се трімітъ immediate ла Кавінет пе постъ.

Лöв сінгурў а фостў пептръ трімітереа вней deпътації кў адреса — ші Копрацхеіт пептръ сабскріереа еі din партеа тътърор метърілорў Упіверсітъції. Депътації ромънї кў пропънереа трімітереі адресеі пріп Гъберпъл рецеск аў ремас дп мінорітате.

Месацівлў Ампърътескў дп Сепатълў імперіалў.

(Коптипуаре·)

Е дпведератў, къ о ресерваре de ачестў фелій пъ се базеазъ пе врео прітіре волпікъ, чі есте дптемеіатъ дп дрептў ші пърчede тотў одатъ ші din патъра лъкрълві.

Еа есте дптемеіатъ дп дрептў, къчі М. Са а хотъръtў рестітъіреа копстітъціъпеі Унгъреші din лібера воіа са. Копстітъціъпеа Унгаріеі а фостў

прін сіла революціонарь пь пьтмаї рѣпть, аша дарь пе дрептъ пердѣть прін фелопіе, чї ші дп фапть делътъратъ.

M. C. а пътътъ ші а требъітъ съ пъпъ дарь дп дмплінірea пре дппалтеї сале даторінце de реце, ка ачеле кондиціьні, каре аъ фостъ акомодате, а дпкъпцівра редптоарчереа внор асетенea евенеминте, каачеле, че аъ ешіт din лецілe апълві 1848,— ачсле кондиціьні, каре ле черъ бънъстареа ші мърітea, пътереа ші опóреа імперіълві, ферічіреа пресепціеї лві ші просперіторіълві вііторіъ ал лві.

Рестітъіндъ астфеліъ M. C. дп граціа, пърінтеаскь прін діплома din 20 Октом. а. т. сѣбт кондиціьнea впеї астфеліъ de ресерваціьне конституціьнea, ші рекіемъндъ дieta вигъреаскь пе 2 Апріліе а. к. ар фі фостъ біне дпцелéса даторіе а челеї din вртъ, конфортъ къ тенціонata ресерваціьне, асъпвне ачеї къ діплома пекомбінаверї артікълї de лецe къ о жъдекатъ лътіпоасъ ші політіко-матъръ ачелеї ревісіьні, пе а къреї базъ ар фі фостъ къ пътінць а конбіна о діплотъ інавгъралъ корespвнзътоаре скімбателорь референце, ші астфеліъ а къръці конституціьнea de перікълошїї ші de ordine інімічїї артікълї, de dicпосіціьні nedpeпte ші песъферітоаре пентрь попоарьле de літьъ пе маціаръ ші de алте ретъшіце але впеї дпвекіт тімп, — прін ачеаста репоітъ конституціьне, че корespвnde асетенé пътереї Австріеї ші дп лъптрълъ хотърътелор търціпї але дпdрептъцітеї Indепendінце а Вигаріеї а ефептві спре скопълъ сапкціьнеї deодатъ впъ че поъ контопіт дп чел векіъ, — ші къ астфеліъ прегътіта дпкоронаре спре ачеаста поъ конбінатъ конституціьне а пьне фundamentъ ла впъ вііторіъ ферічітъ.

Дп локъ de ачеаста дieta, дъпъ о дърare маї таре ка de патрь лъпї съъ десбатерї, потрівіте а прегъті повъ греотъцї пентрь колпцелецере, а декіарат de базъ леціслаціьнea апълві 1848, каре пь фортезъ пічї о парте ачелеї векї веперабілї de предечесорії Маіестъції Сале жъратеї конституціьне, фъръ врео ревісіьне къ тоате але еї стърпітъре, дъкъторе ла дпоіреа тъпгъітоарелор евенімепте— а черът рекпоащереа фъръ рецінеаре а валібілітатеї еї de дрепт фъръ прівіре ла печесаріеле консечінце але впеї пліне de фаталітъцї фапте істориче ші пре вртъ атъта а перdътъ тъсъра ші цінереа, дпкът а ажвпсъ ла прімірea впеї адресе, дп каре пь пътаї аблегацій, чі ші метврії касеї Магнаціорь, карії тотъшї demпітатеа са пропріе о тълцътескъ маї фъръ есчепціьне Маістъції Сале, ші предечесорілорь еї din пре стръвечіта касъ дмпъратеаскъ, аъ дпdръznітъ дптр'о маї пекрезът темерітате а denera дмпъратълві, рецелві, ші Domпълві лорь ші дпсъші пътеле demпітъції лві чесаро рецешті, че пь са трас ла дпdоіалъ de пічї о пътере а лътеї.

De ші дieta дп вртареа рескріптълві din 30 Іпніе а. к. серіосъ demъстръторіъ a adъc ачésта адресъ ла ачеea фортъ, каре а фъкатъ къ пътінць варет прімірea еї.

Тотъшї, дъпъ че M. Са са пропънчіатъ асъпра кънрінсълві еї deскісъ ші сінчерь къ о ръъdare, каре пare есемпль дп Історіе, ші а арътат дieтеї сінгъра кале пе каре е къ пътінць, конфортъ къ категоріечештіле постълате але дрептъції ші тот одатъ къ deліберацівпеле кввінцеї ші а ле дпцелепчівпеї а адъче дп консъпанць релацівпеле дрептълві de стат але церії къ речерінцеле дптрегълві стат конституціонал, ші дрептъріле короапеї къ dорінцеле попоарълорь, че се пот дппліні, пь а вртат дieта провокъчівпеї, а кълка пе ачест лоіал ші сінгър дъкъторіъ ла dорітъл скопъ пъпктъ de стацівне. Чі а статъ къ тълтъ маї таре пе лънгъ претепсівпea, ка съ се пропънчіе прінчіпалменте рекпоаштереа леціслаціьнеї апълві 1848 фъръ ресерва ревісіьнеї пъпктелорь контразікътóре діплотеї.

Ачесте пъпкте дпсъ пь саъ пътътъ ші пь се пот рекпоаште ші атънчї, кънdъ M. C. ар фі аплекатъ а дптребвінца ші ачї рецеаска граціъ, пічї дптърі пічї рестітві, пентрь къ еле прін кънрінсълъ съъ, атакъ дп dіспосіціьнеле че се референсъ ла Палатін дрептъріле свверапітатеї ші прерогатівеле короапеї Вигърещті, пентрь къ еле ватъмъ попоарьле Вигаріеї de літьъ пе маціаръ ші калкъ пré таре дрепъріле статълві дптрегъ.

Маіестатеа Са декіаръ, къ Пré дпалт ачеcaшї, ка рецe ал Вигаріеї се вede дпdаторатъ, ка съ скътеаскъ пе ачеле дп цеара ачеаста вецътоаре Пré дпалтеї сале інімі асетенea скътпе мълте міліóне de локъіторі славї, ромънї ші цермапї къ пърінціаска іъбіре ші дпгріжире дп асетенea дрептъ алъ лорь ла рекпоаштереа ші дпаінтареа націопалітъцілор, каре дп ачеї артікълї de лецe пь пътаї къ пь апаре пъстратъ, чі е дпкъ греъ пedрептъцітъ.

Токтаї аша de пъцін ка ачестор dіспосіціьні, поате da M. Са дптъріреа ачелор артікълї de лецe аї ап. 1848, карії цінтеск дптраколо, ка съ despрецъіеакъ егала дпdрептъріре а регатърілорь Кроаціа, Славопіа ші а Марелві Прінчіпат ал Ардеалълві атътъ прін хотърърiле despre пекондіціопата Вніпне, кътъ ші прін алте порте, ші каре прекътъ орі ші чіне штіе; съпт токтаї de ачел кънрінсъ вътъторіъ ші дптърътторіъ, дпкът пентрь еле са дпчінс паінте de 13 апї ресбелълъ чівіле.

Дптре квестіопаціі артікълї съптъ маї департе ші астфеліъ; карії се пар потрівіці. дп референцеле Вигаріеї кътръ челелалте църі але Монархіеї a despрета ачеа маї стрънсъ атърnare, каре констъ din вékврі, каре а редікат Австріа ла рапг de опътере таре европéпъ, ші а афлат вп рост хотърътъ дп вп шірь de лецї ші хрісóве, ші апътe дп ачеea din облігата тълцътіре пентрь елвптата еліверare de сѣбт жъгълтърческъ прін пътереа Касеї Хавсвврціче ші ажторіълъ церпап імперіал дп ресбелълъ de вп веакъ ші жътътате, артікълілор de лецe інкорпорать сапкціьне прагматікъ, ші дп історічіле евенімепте ші фапте а къпътатъ паінте ші дъпъ ачеea о дптіітъ дпоіть фапгікъ дптъріре.

Дъпъ че акята ачесте лецї ші хрісóве — фъръ вътътареа неатърпатеї administрацівпі de цéръ вигърещті — а авътъ de вртаре вп рецім комвп песте тот ші апоі спечіалмепте пь пътаї о комвпъ репресептаціьне дп афаръ, чі ші о комвпъ administрацівпе остъшаскъ, вп комвп ресълтатъ ал фінапцелор, даторії de стат ш. а. есте дпведерат, къ рекпоаштереа артікълілорь de лецe din 1848, карії ватътъ дрептъріле ші інтереселе църілор колегате дп Санкціьнea прагматікъ, фъръ прівіре ла челе de пре вртъ, акърорь бвп ші съпце съптъ ліпіте de еле, ар фі къ пепътінць дъпъ пескімбателе лецї fundamentале але дрептъцітеї. Маї біне дпкъ ші ачеea дмпрежърare, къ M. Са а декіарат дптреага конституціьне ка впъ fundamentъ пе атінціьіль ал імперіълві съъ впітъ ші недеспърцівер ші дп черереа дietеї вигърещті требве съ къноаскъ вп атак асъпра ачестеї конституціьні, прін вртаре асъпра дрептърілор тътърорь церілорь ші попоарълорь імперіълві.

(Ва вртa.)

Una scena in vieti'a constitutionala dein scaunulu Ariesiului.

Compatriotii nostri de natiunea neromana dein scaunulu nostru nu trecu nece un'a bagatela cu vederea, prein carea cugeta a poté prostituá seu suspicioná natiunea nóstra in ochii lumei civilisate, retacandu inse tóte acele intamplari triste, carii le causese ei romaniloru acestui tienutu, amintimu numai intemplarea urmatóre:

In 31 (?) anului curinte a inchisu pandasii campului a Comunei Dumbraului mai multe vite a veciniloru sei resp. a Vintieniloru de susu, dein opritulu boiloru loru adeca, a Dumbravéniloru, la un'a ospataria, ce se afla in drumulu tierei, intre otarele ambeloru Comunitati — Vintienii, acaroru vite le inchisara pandarii dumbraveni, asteptara apunerea sórelui si apoi provedindusa vreo 7. insi cu furci de feru, manecara pe la cin'a cea buna spre acea ospataria, ca se-si scóta boii inchisi cu puterea, unde ajungandu, dotera unii deintre ei preste unu romanu, care durmia in curte, la care numa de catu ii crepara capulu, era altii se aruncara spre usi'a ospatariei unde mai trasnira cu furcile in altu, care abia scapa. Simtiendu aceast'a ospatariulu si cu altii ce se aflara in ospataria, inchisara numai decatu — nesciendu ca ce tabara a intratu in tiara — usiá, proptinduo dupa putentia asia, incatu infuriatii si de sange satosii magiarii nu putura strabate in casa, ca se mai despice capete de romanu.

Vedindu ei acuma, ca nu au cu cine a se mai bate, luara boii dein curte si manandui pe drumulu tierei catra Vintiu de susu intimpinara pe unu romanu Stefan Tataru — unu agronomu de frunte a aceleiasi comuni curata romanesci — care togma sosindu dela móra 'si slobozi boii in otarulu resp· a Dumbraului, pe care numai de catu incugiurandulu 4. fii alui Atil'a 'lu plesnira cu furcile de feru preste capu, fora de alu avorbi seu ertá se dica unu cuventu. Destulu s'a rugatu bietulu romanu se nu 'lu omóre, caci elu e Stefan Tataru dein Dumbrau si ca elu n'a gresitu nimenui de candu e, destulu sa rugatu acestu bravu romanu se nu perda pe unu Tata deintre 6. prunci, deintre carii pe celu mai mare, de vreo 15, ani 'lu purtá la scólele dein Blasiu, tóta rugarea lui fu indiedaru, ca-ci cuvintele lui celea romanesci, carii altumintrelea erá in stare a strabate la anim'a ver carui paganu, pe candu asupra fiiloru lui Atil'a nu facura alta impresiune de cata acea, ca vedindu ei ca bietulu romanu mai vorbesce la mai imblatitu cu furcile preste flamandiari se taca pentru totudeauna.

Departandusa acuma magiarii cei constitutionali, sosi si celaltaltu Dumbraénu, caci ei a fostu doi insi la móra, pe care sdrobitulu si murindulu Tataru audindulu ca sosesce a strigatu Bade George! vina iute o tira pana la mine ca eu moriu, fiendu sdrobitu de ungurii dein Vintiu, pe care apoi la rugatu se merga pana la caru — ca-ci acesta era de vreo 15 pasi departatu — se-i scóle pe fiiulu seu Vasiliu, care dein causá morbului, venindu acasa dela Blasiu a insocitu pe Tatalu seu la móra, care venindu si vedindu ce s'a intamplatu Taicaseu a cadiutu langa elu se nu 'lu lasa se móra, inse durere! caci fu tardiu, ca acest'a abia mai esprima urmatoarele cuvinte:

Vasilica dragulu Tati! desfasiura sbiciulu de langa grumadii mei si 'lu poarta tu de aici incolo, grisindu de celea ce ve amu castigatu, cu mumat'a de impreuna, pe care apoi strangandulu la sene si-a datu Sufletulu.

E de insemnatu, ca magiarii acestia n'a fostu ceva servitorii, ci ómeni avuti ma inca de frunte a opidului memoratu si dintre cari 3. a fostu frati si barbati de virsta innaintata.

La tempulu seu vomu vede si judecat'a, celoru 4 fii a lui Atil'a carii acuma se afla in prinsoare criminala, pronuncinda pe basa legiloru costitutionali pre cumu si satisfatiunea cu privire la sermana vedua si cei 6 prunci, deintre carii celu mai mare abia e de 15. ani.

. . . . . U

Pest'a in $^{27}/_{10}$ Augustu.

I. Relatiunea

(Incheere.)

B.) Despre Jurisdictiuni.

11. In adunarile jurisdictiuniloru, toti cari suntu indreptatiti a vorbí, au dreptu se se folosésca de limb'a s'a materna.

12. Limb'a protocolului consultariloru, precumu si limb'a administrativa a diregatoriloru jurisdictionali, o vá decide congregatiunea generala: avendu dreptu fiesce care nationalitate ce locuesce pe teritoriulu jurisdictiunei, a pretinde ducerea protocolului si in limb'a s'a.

13. In casulu acel'a, decumva limb'a primita pentru ducerea protocolului jurisdictiunei nu ar fi cea magiara, atunci pentru esercitarea inspectiunei d'in partea statului, au a se duce protocoalele acestea si in limb'a magiara (!!)

14. Diregatorii jurisdictiunilor, in atingere cu comunitatîle si privatii subordinati, si anume in pertractatiunile verbale atîtu civile, catu si penale, suntu datori a intrebuintiá limb'a loru.

15. Jurisdictiunile intre sine voru corespunde in limb'a magiara; iertanduse totu si, ca acele autoritati de natiunalitati mestecate, care au acecasi limba administrativa, se corespundia la olalta in aceasi limba.

16. Cu acele jurisdictiuni, in a caroru sinu nu e acea limba in usu, care e staverita prin sengurateele jurisdictiuni de limba administrativa, séu care e intrebuintiata prin privatii si corporatiunile ce esistu pe terenulu acelei-a, tóte adnecsele trebue comunicate si in traducere autentica magiara.

17. Jurisdictiunile cu dicasteriele statului voru corespunde in limb'a magiara.

C.) Despre dicasterii.

18. Limb'a administrativa la dicasterii e cea magiara.

19. Diregatoriile de statu si municipali se se dée conformu art. 5. alu legiloru d'in 1844. numai dupa capacitate individuala si merite fara privintia la nationalitate.

20. Ministeriele respective suntu detoare a fi cu bagare de seama la aceea, ca in diregatoriele dicasteriali sê se aplice d'în nationalitatile diferite, in numeru de ajunsu astfelu de individi, cari se aiba cunoscintiele cerute spre pertractarea causeloru, ce se voru cubscerne d'in partea jurisdictiuniloru de nationalitati diferite, si a corporatiuniloru si sengurateciloru acestor'a subordinati; acésta regula sê se respecteze sí la conferiirea demnitatîloru de Comiti supremi.

D.) Despre Diet'a tierei.

21. Limb'a de consultare si de oficiu a dietei e cea magiara,

22. Legiie sê se publice in limb'a tuturoru nationalitatîloru d'in tiéra, in traducere autentica facanda prin dieta.

23.) Tóte legile contrarie dispusetiuni'oru de mai susu, si anume: restringerile cuprinse in §. 3. art. V. 1847—48; asemene in puntulu e, §. 2. art. XVI. tot d'in acelu anu; si in §. 7. art. VI. 1840; precumu si dispusetíunile vatematóre de nationalitatea romana d'in Aprobatele si compilatele Ardealului, se se scerga.

24. Drepturile astfeliu staverite a fiesce carei nationalitati de pe teritoriulu tierii, dechiaranduse de lege fundamentala, se asiédia sub scutulu onórei nationale.

Strens'a legatura ce esiste intre referintiele nationalitatîloru si confesiuniloru in acésta patria, nu permitu o despartîre deplina a pretensiuniloru intr'acestea impletite; d'in care causa aflamu cu cale a observá, cumca tóte acele punturi, care se reducu spre comunitatîle besericesci si spre scóle, cauta se fie privite, ca eflusulu aceloru legi ale patriei, ce reguléza drepturile autonomice a singulareloru confesiuni, si pre cari anume: Art. fundamentali XXVI si XXVII d'in 179$^{1}/_{1}$ ce garantéza drepturile besericesci atatu ale protestantîloru de ambele confesiuni, catu si ale greciloru n. u. aici anume aflamu a le sustienea intru intregitatea loru.

In legatura cu acésta relatiune avemu onóre a returna onor. Camere scriptele nóa resemnate, asemenea a subscerne separatulu proieptu propusu de membrii comisiunei Aloisiu Vladu si Sigismundu Popoviciu. Datu in Pesta in 1. Aug. 1861.“ *)

*) Acestu proieptu intregu nu merita se facemu vorbe multe de densulu, cugeti ca legislatori ce-lu facura (in frnntea caror'a chiar b. g. Eötvös e, care pr'in Gazete se aretase celu mai mare binevoitoriu alu Natiunalitatîloru) a perdutu de naintea ochiloru, cum ca deslegarea cestiunei natiunalitatîloru, e intrebare de vietia pentru patria, séu ca dloru nu au tendintia buna si serioasa cu natiunile nemagiare d'in Ungari'a. In tóta liter'a lui nu vedi alta, decatu suprematisarea tuturoru natiuniloru nemagiare d'in Ungari'a prin suveran'a natiune magiara, — parca asta patria comuna nu e Ungari'a, ci e Magiari'a. Si cu tóte astea, ca proieptulu asia cumu e nu póte multiumi neci pe unu nemagiaru, ba precumu vedemu Gazetele straine anca 'si batu jocu de elu pana acù; ruginitulu si aristocraticulu de „Pesti Hirnök“ totusi 'lu afla periculosu pentru patria, asia lamentéza astadi, catu cugeti ca e in gur'a mortii, avendn pe de alta parte si ne obraznici'a a infruntá pe ablegatii romani pentru ca au adusu pe tapetu si aperatu caus'a nationalitatii.

Déca nu se desfiintiá diet'a, si veniá la desbatere, eara mai avéu ablegatii nostri nesce lupte infocate, de sî póte ca fara neci unn resultatu; acuma inse se-i dîcemu acestui proieptu „Vecinic'a amintire! ne place a crede ca nu se vá alege alta de densulu decatu unu scartetu simplu, d'in partene nu ne pasa, de aru mucedî acolo intre actele dietale, ca nu e neci de o tréba. (Cs.)

1—1

Конкурсъ

Девенindъ вакант Постълъ 1-ъ de Дпвъцеторіъ дп Комънитатеа гр. ръсъритеапъ din Бохоцъ, къ карele e дмпрежнатъ о Леафъ апъалъ de 120 фл. вал. австр. 30. Метрете de бъкате, Кортелъ ліверъ de лъкъітъ, ші Летне кжте требъе de фокъ, се ескріе Конкурсъ пжнъ дп 20. Септемъріе а. к.

Доріторі de a окъпа Постълъ ачеста воръ авea аші аштерпе ла Съптскріълъ Скаънъ Протопопескъ Съплічіле провъзъте къ докъминтеле de липсъ, къ аъ абсолватъ къ споріъ бъп Гімпазіълъ мікъ, сжнтъ Педагоці абсолъці, штіъ Кжнтъріле ші Тіпікълъ бісеріческъ, ші дп фіпе къ Атестатъ de ботезъ къ съптъ de реліціъпеа гр. ръсеріteапъ.

Nокріхі дп 13 Авгъстъ 1861.

Скаънъл Протоп. гр. ръс. ал Трактат. Чінкълъї Маре.

Гріторіе Маіор.

Інсп. дістрікт. de Школе.

1—1

Конкърсъ

Девенindъ вакант Постълъ 1-ъ de Дпвъцеторіъ дп Комънитатеа гр. ръсъритеапъ din Бохоцъ, къ карele e дмпрежнатъ о Леафъ апъалъ de 120 фл. вал. австр. 30. Метрете de бъкате, Кортелъ ліверъ de лъкъітъ, ші Летне кжте требъе de фокъ, се ескріе Конкурсъ пжнъ дп 20. Септемъріе а. к.

Доріторі de a окъпа Постълъ ачеста воръ авea аші аштерпе ла Съптскріълъ Скаънъ Протопопескъ Съплічіле провъзъте къ докъминтеле de липсъ, къ аъ абсолватъ къ споріъ бъп Гімпазіълъ мікъ, сжнтъ Педагоці абсолъці, штіъ Кжнтъріле ші Тіпікълъ бісеріческъ, ші дп фіпе къ Атестатъ de ботезъ къ съптъ de реліціъпеа гр. ръсеріteапъ.

Nокріхі дп 13 Авгъстъ 1861.

Скаънъл Протоп. гр. ръс. ал Трактат. Чінкълъї Маре.

Гріторіе Маіор.

Інсп. дістрікт. de Школе.

1—1

Конкурсъ.

Ла школа попъларъ гр. ръсъріteпъ de лънгъ Бісерika C. Treimi din прежрвіъл Брашовълъї се чере унъ Дпвъцъторіъ.

Саларіълъ апъалъ ла сес пъміта школъ есте 200. фл. в. а. ші квартіръ дп патъръ, ші се прімеште ла сфършітълъ фіъ къреї лъні дела Кжраторіі Бісерічеї сес пъміте пе лънгъ квіетапъ.

Пептръ ачестъ постъ de Дпвъцъторіъ се дескіде Конкурсъ пънъ ла 9. Септемъріе а. к. ст. в.

Дрептъ ачеea орі каре дореште a конкура пептръ ачестъ постъ de Дпвъцъторіъ, аре a трімите ла Пré Опоратълъ D. Протопопъ Іоап Попазъ дп Брашовъ, пе лънгъ петіціъпе тімбратъ къ 50 кр.

1. Атестатъ, къ a абсолватъ къ пъртаре бъпъ ші къ споріъ de класа 1-тъ челъ пъцінъ ціmпасіълъ мікъ; ші
2. Атестатъ de ботезъ, къ есте de конфесіъпea гр. оріенталъ; ші ачестea пъпъ ла сес префіптълъ терміпъ, спре a се пътea аштерпе челъ алесъ din конкърепці Еселепціеї Сале, Пré Сфіпціtълъї Епіскопъ алъ Бісерічеї ортодоксе, спре Дптъріре.

Брашовъ 26. Авгъстъ 1861. Репресептапціа Бісерічеї с. Treimi din прежрвіъл Брашовълъї пріп Бопіфатіе Пітіш т. п. Парох. Георге Молдовеапъ т. п. Кжраторъ. Констаптіпъ Воікъ т. п. Кжраторъ. Георге Г. Флореа т. п. Кжраторъ.

1—3

Едіктъ.

Minda Ржпа din Мошпа Скаопълъ Mediaшълъї кареа de бпъ апъ аъ пъръсітъ къ пекредіпцъ пре леціъітълъ еї Бърватъ Ржпа Бжрча din Блъжелъ черкълъ Съмъртіпълъї, съ провоакъ пріп ачаста, ка дп терміпъ de бп апъ дела датълъ de фацъ, пе грешіт съ се дпфъцішеze ла ачестъ Скаоп Протопопескъ, пептръ къ пе івіпдъсъ, ші фъръ de джпса се ва хотърж прочесълъ de Бърватълъ еї, асъпръї порпітъ.

Mediaшіъ 25 Ізліе 1861.

Скаопълъ Протопопескъ Гр. ръсъріт. ал Mediaшълъї

Васіліе Andpone

Протопоп.

1—3

Конкурс.

Пептръ стаціа de дпвъцъторіъ дп С. Міклошъл маре дп Бънат, къ каре есте легат бп саларіъ de 336 фл. в. а. квартіръ патърал, 50 de кълъле гръъ кърат, 25 кълъле de кокъръz, 100 п. de сape, 50 п. de лъміпі; 2 ¼ лапце (жъцере) de пъмънтъ пептръ арътъръ, 7½ стъпцепі летпе de фок, се дескіde de іznoъ конкурс пънъ дп 8 Септемъріе. Доріторіі de a окъпа ачеаста стаціъпе аъ съ'шї аштерпъ петіціъпеле сале кълъіпчіос інстръате ла събскріълъ, съ се афле дп зіъа дпсетпатъ дп С. Міклош дп персопъ ші съ къпте дп Бісерікъ. Карії аъ абсолват Теолоціа вор авea прeферіпцъ, къчї доръл обштескъ есте, ка дпвъцъторіълъ съ фіе ші діакоп.

С. Міклошъл Маре 19 Ізліе 1861.

Георгіе Ніколіч Протопресвітер, ші D. Діректоръ.

Калепдаріълъ пе апъл 1862 тіпъріт дп Тіпографіа діечесапъ аъ ешітъ de съб теаск ші се поате къпъта дп Тіпографіа Епіскопіеї din Сібііъ къ 22 кр. вал. австр.

Редактор респъпзетор **Іоапп Рацъ.** Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеї діечесапе.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфул есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацїуніле се фаче ын Сібіїў ла еспедитура фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кь вані гата, ын скрісорі франкате, адресате кътре еспедитъръ. Прецїул препъмерацїеї пентрь Сібіїў есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жумет ате de ан 2. фл. 10 кр. Пентрь челелалте пърці але Трансілваніеї

№ 36. АНУЛЪ IX.

Сібіїў. 7. Септемвріе. 1861.

ші пентрь провінчіле din Монархїъ пе ын ан 5; фл. 25 кр. сар о жумътате de ан 2. фл. 62½ кр. Пентрь прінч. ші церї стрїне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а. Ынсерателе се плътеск пентрь ынтжіеа ôръ кь 7. кр. ширул кь літере мічі, пентрь а доа ôръ кь 5½ кр. ші пентрь а треіа репецїре кь 3½ кр. в. а.

TRANSILVANIA.

Сібіїў 6. Септ. Газетеле вієнезе, ші кь деосевіре челе пештене адык штірі деспре dimicionapea Канчеларіулуї асліко-трансілвань Бар. Кемény, адъогынду-ь, къ ачаст dimicionape ынк ну сарь фі примітъ. Газетеле ынгъреші пештене маі врєаь съ штіе, къ Баронюл Rosenfeld Шефул ынсї деспъртъмынтъ ын Міністеріул de фінанцъ ар фі decirnatъ de фіторіул Канчеларь асліко-трансілван.

Ноі ну не ындоімь, къ Баронюл Кемény ва сосі din Кабінетъ, деакь кь проіектеле сале ын привінца конкістъндеї Дієте трансілване ну ва стръбате; дарь кь атжт маі мълць не ындоімь, къ Дл. Rosenfeld ва окупа постул de Преседінте ал Канчеларієї асліко-трансілване, пентрь къ ачаста сарь ынтжа ынтжмпла саь не база ынорь конштінце скоасе din изворь інсінчерь, саь пе база унеї ідеї de преділекціе. Депъмірea Длуї Rosenfeld de Канчеларіь ар ынтжлці пъмъруль ачелор есперіменте непорокоасе, каре ын декърцереа ачелорь декърндь трекуці 13. аній саь фъкът кь кътезаре фъръ нічі о комбінаціе ші конштере а черінцелор поастре din партеа ынорь бърбаці амбіціоші de стать. Есте ынь че тристь, деакь ла Віена ну се штіе, саь ну врєаь съ штіе, къ кът конштте партеа чеа маі пъмъроась а імпопулаціеї арделене пре Дл. Rosenfeld, ші зъь астъзі орі кът съ стріце бърбаці рецініці асупра пъреріі імпопулаціеї, тотуші гласул попорулуї есте факторул ачела потінте, пре карele Гъвернул вине ва фаче, деакь нуль ва пierde dinnaintea окілор ла нъперea ъртъторіулуї Длуї Баронь Кемény, пентрь къ Депутаціі пентрь Dietь се алегь акумь ну база репрезентаціеї імпопулъчінеї.

Че ва зіче мажорітатea імпопулаціеї арделене, кынdь ва вede, къ ын бърватъ окупъ локул Канчеларіулуї асліко-трансілвань, карele есте ынь Бърватъ ынілатерал; карele се стъпжнеште de патіma врєї кътрь тоці, чеї че ну се цінь de націоналітатea лор; карele фаць кь мажорітатea популаціеї арделене аь фънкціонат ла а. 1851. ын Арdeal ну база унор прінчіпіі пропрії, dar ну ну база прінчіпіелор конституціонале, че ынкъ атунчі ераь ын деплina лорь валоаре, чел пуцінь ачеле ынкъ н'аь фост штерсе; карele се ва стръдзі а адъче треаба вістеї ноастре патріе, ка кът маі кърынd деакь ну старea de ачеdie, dar кь ъна сеамъ ын провізоріь абсолутістикь съ плъстзіаскъ, къчі абсолутісмул ші волнчіа есте елементул лор; карele ка Органісаторіь ал трезеї фінанціале ла а. 185⅘. прекум аратъ ынкъ ші астъзі персоналul de фінанцъ ын Арdeal, аь прііміт мълці некваліфікаці ын Сервіціул de фінанцъ, ші аь пъс тотфелул de оамені ын постурі марі, dintre карій унії аь жъдіт вістеріа Статулуї, ші саь недепсіть, dar пентрь ын ромънь кваліфікатъ ші мерітатъ девіа аь гъсіт ын пост de Секретаріь.

Ну din патімь кътрь indivіdualітатea врєзнеї dintre націіле конпатріотіче зіцемь ачестea, ну, чі din порунка нечесітъцій, de a абате дела Патріа ноастръ о астфелі de непорочіре, че непрешітъ ар ърта, кынd ар къdea соартea асупра Длуї Rosenfeld de a ърта Баронюлуї Кемény ын постул de Преседінте ал Канчеларієї асліко-трансілване, къчі не вине а крede таре, къ афаръ de кътева мъніпалітъці съсешті, тот Арdealul есте кь нелукредере вътрь ачаст персоналітате.

Сібіїў 29 Авгост. (Ынкеере.)

Органул канчеларієї Унгъреші „Sürgöny,“ фаче ынтрунь артікул, ынтітулат: Прівінце din провінчіе асупра черкуларіулуї канчеларіулуї унгъреск, ъртътоареле деспоперірі: Чіркуларіул канчеларіулуї de кърте (чель din тъіь, каре шіа фъкът de овіектъ регуларea комітателорь) аре дрептъ а се тънгві. Съ прізімь одатъ алецеріле комітетелорь комітатенсе. Поате чева фі маі авсърдь? Комісарії, карій саь тріміс ын черкурі, ка съ провоаче сателе, спре трімітереа аблегацілорь ын адунъріле de алецере, аь адусь фіе каре кь сine ші ын реціструль de номе, каре лаь четітъ, ші ын каре се афлаь номе рекомендате de сънпетії комиці, каре поате къ нічі ну ераь din цінутул ачела, ші ын контра кърора din motive персонале німінea ну рефлекта чеваш, унde din контръ ачеіа, че ераь ындрептъціці а ынтра ын комітете, се алецеаь нумаі дупъ че се ръдікаь реклamaції ші пъре, ші ачеста а фостъ тетеіул, къчі нумерул de 400 a метврілорь de комітет a ешітъ кь мултъ маі маре. — Dарь ынкъ кътъ аь фостъ ла алецереа амплоіацілорь! Sürgöny зіче: къ кыпоаште віче-потарі, карій daвеа ноцъ сілавіza, че есте тіпърітъ, сарь ну ші а четі, апоі ші алте постурі саь ынпърдітъ ынпаінте ла вінь. Ачесте авусурі ераь кь атъта маі марі, деакь сънpетul комите ера стрънь ын комітатъ, унde лъкрареа са чea din тъіь a фостъ kandidapea ампloіаціlорь. De доіспрезече анї апъсата ноптъ de domnipe, ca доведітъ ындоіт ынтре аша нумітіі ліверарі, карій ынтімпіna не чеї че ну кредь кълвінтелорь лорь ка С. Скріптурі, кь о вътътоаре арогануь. Къці ну фърь алеші de жъзі, карій daвеа кыпоскь de номе corpus iuris, ъртареа фіреаскъ ачестеї прочедуре a фост къ indivізіі маі ынделепці саь ретрас дела шединце, ка елементул десфрънатъ, каре ну ераь ын старе съ'ль дътереаскъ, съ нъі атрагъ ші пре еі. Аша аь фостъ шединце, ын каре треі кь тотул контрарі опініунї саь редікатъ ла конклузь, асфелі се ынтъмпла, къ кондукторіі моментані аі комітателорь нумаі кыпоштеаь вре о цертвіре. Есте кыпоскът опосіція комітателор ын контра Локуцінцеї ші a Канчеларієї, ынсъ нічі ачі ну аь фостъ консеченці, къчі ын алта zi се ынторчеаь еаръші регъндуце de еле деакь ну din алта каусъ, нумаі ка съ черъ бані; че съ зічем деспре тортуріле ла стрънцереа контрибуцїунеї, ын привінца ачеаста есте черкуларіул маі ынтінсь, унce din нункть ын нункть ші адевърат. Ун документъ къ попорул привіторіь плънгъндь дупъ авуція са, нумаі маі тързіь a прічепть, къ мулці domnі плътескь контрибуцїунea лор ын секретъ.“ Ачеаста ікоанъ ніо звгръвеште органул унгъреск Sürgöny ка съ жъстіфіче чіркулареле канчеларіулуї аулік Форгач. — De парте ынсъ ка комітателе съ фіе дат аскултърі ачестор деместрурі, ба din контра мулте din еле сub претекстъ, къ локуцінца ну есте дікастеріь леціть, ну вреаь съ аштеарпъ бъцетul, ші ын лок съ атъсъре келтуеліле дупъ тъсура de маінаінте, еле ле ынтулцеск кь мултъ маі таре, каре прочедуръ фіреште къ a ынгреунат ерътul мултъ пе віецій контрибуенці. Ачеаста а dat апсъ дікастеріелор маі ынпалте a сспinde актівітатea маі мултор комітате, ші a конкіета комітете ноъ, a деспъті комісарі рецешті ші але da кълцінчіоасе інструкціуні ші ын пътерінчірі: a деспне ші a ноне ампloіаці мулчіпалі de тоатъ пласа, ын кась de лінсь a се ноне ын фрунтea administрацїунеї четъцъненшті орі комітатense ші черындь печесітатea a къштіга порунчілорь лорь кълцінта вазь кь потереа мілітаръ. Тот одатъ ынсъ сунт Комісарії рецешті ші авісаці a декіара, къ М. С. ну аре de къцетъ, a ръдіка інституцїунеле конституціонале, саь a ынпедека легала independinцъ a Унгарієї ын administрацїune, чі, дупъ че М. Са a есперіатъ кь партіта, каре кь тотъ прецул пъзеште дупъ революцїune, a паралісатъ прін ôрба са ындрезніре пътереа ші инфлуінца попорулуї ынцелептъ ші пачнікь, a кърві интерес ші ферічіре сунтъ стрънс легате de рестітуіреа легіуітеї ордіне, дореште М. С. a ажунце нумаі атъта, ка ачеаста мъіестрітъ рецеа, черындь требуінца, съ се ръпъ кь пътереа, ші ка астфелі de тоатъ інфлуінца стрікътоаре елівератул попорь унгъреск съ утілісézь біпефачеріле конституцїунеї спре фолосul тъу, ші сubt рестітуіта ордіnea легале съ къштіце тътърор опестелорь інтересе десволтаре ші скутіпцъ. — Комітетul Комітатулуї Пешті, ші ал четъцїі Песта прекум ші маі мултор комітате сунт десфіинцате прін комісарі рецешті. —

Респунсul прівать ал Іллустрітатеї Сале D. Комітe Съсескь Б. de Салтен ла Скрісоареа оффічіоасъ a Ексел. Сале П. Епіскоп Б. de Шагуна din 15/27 Августв.

Еселепцієї Тале аь фостъ кь плъчере a me провока прін стімата скрісоаре din 15/27 Август a. к. ка, din ындемнul унеї ордінацїунї че амь емісь кътръ Маціstратul Сібіїулуї, съ арътъ: нумеле, тітулъ ші локul унde преоці ромънї саь фъкът віноваці de есорбітъріле че лі с'аь ынпутат.

De ші, прекумъ е кыпоскутъ, заче ын фіінца administрацїunеї нуміче, къ скъдеріле хъртіілорь оффіціоасе ші легітімареа диспусечіунілорь din оффіціь фъкуте сунтъ ресервате дрегъторіелорь препосіте, ме сімтъ тотуші аплекатъ, din респектul ынпалтеї стіме персоналі кътрь Еселепціа Та, a me лъса, неофіціалmente, ын дискътърі маі de парте.

Еселепціа Та аї біневоіть a менціона нумаі декът ла ынчепутul стімателї скрісорі: къdin маі мулте пърці саь фъкутъ ынпутърі преоцітеї ромъне, къ се местекь ын лукрурі політіче ші провоакь ла неаскултаре de дрегъторії, — ынсъ прін декіарацїunea ачеаста аї лінсіть тотdeodatъ de a есприme ынтребареа че аь врєа: че м'аь ындемнатъ пре мine ла асемене інкріміnацїunі асупра Преоцітеї ші інтеліцінцеї ромъне? пентрукъ, ынтрь адевърь, еь потъ респунde, къ de репецїте орі ші саь фъкутъ ші міе асемenea дескоперірі ка ші Еселепцієї Тале.

Не лънгъ тоате ачестea еь ну амь нісь нічі ун прецъ пе асемenea дескоперірі оралі, dar нечі de ачеea ну м'амь скандалісатъ, къ кіарь ын кълторіа меа кь прілежul рестаураreї дрегъторіелор конституціоналі амь ынтъмпінатъ інфлуінце стрінe ші некіемате асупра алегъторілор ромъні, ші къ Преоції ромъні пъртаь кувънтul престе тотъ локul ка репрезентанці аї корпоръцїunелорь, кь карії ынсъ ші еь ынсъмі ме лъсam de мултеорі ын десватері черкустанціалі, ші аша н'амь фъкутъ din тоате ачелea нічі о ынтребуінцare спре а me тънгві деспре ачеea, пентрукъ еь нічі н'амь воіть a пъші ла мезлокь асупра унеї мішкърі маі ліbere ла ре'нвіereа конституціунеї, нічі н'амь авутъ врєmь пренъсь деспре тóте ачестea.

Нумаі дупъче Маціstratul деічі, дупъ маі мулте арътърі деспре недечіле ынтъмплате саь сімцітъ ындеторатъ, депъртънd дела сine тоатъ респунсавілітатea пентрь стагнареа ын требіле administratіве ші жудіціалі — амі рапорта прелargъ ші кь тоатъ сереосітатea, къ лъкуіторіі Котунелорь кърatъ ромъне, дупъ свътъріле приміте, прекумъ сінгурі мъртуріseаь, ар фі стънdь ынпаінте партea чea маі маре кь декіарацїuні скрісе ъна кь алта потрівіте, прін каре ар фі денегатъ рекуноаштереа дрегъторіелорь дупъ прескріеріле регулатіве ашезате ші кь деосевіре a Іnспекторілорь, ші ачелора лсар фі репунцїатъ обедіенціа, ну міаь фостъ ертатъ a маі ынтърzіa, чі амь требуітъ a спріжіні ші din партеmі ире zелоаса дрегъторіе кь деслъчіріле de лінсь ші аі da інвіацїunеле черute.

Деакь еь н'амь потутъ трече кь ведереа овсервъріле, че оффіціалmente ші саь адусь ла кунош-

тінцъ, девве тотъшї сърътореште съ респінтъ дела тіне орї шї че індіцітаре, ка кътъ еъ ашї фі дпвіповъцітъ преоцітеа шї інтеліцінца ротънъ, шї кь атъта маї въртосъ съмї іаъ воіе а те пофті кіарь шї пре Еселепціа Та, ка ачеастъ респінцере кь атжта маї мълтъ съ ті о дпкъвііпцезї, кь кътъ еь пь съптъ дп посіцівне, ка дін аръторї інцепере фъкъте, съ дедькъ пжрї асъпра персоапелорь пепъмїте деспре фапте пехотържте дъпъ локъ шї тімпъ.

Еартъ Еселепціа Та, ка, афаръ де індемпълъ прінчіпале ла скрісоареа че аї атъта вънътате а о дпдрепта кътръ тіне, съ кътпъпітъ шї челалалтъ кънрінсъ алъ еї, пентрькъ кь кътъ дмї е конспіінца маї кърат деспре інтепцівнеа Ордінеї меле дін 16. Іюлїь, кь кареа атъ воітъ о концелепере біне-ківзітъ шї рідікареа вазеї челеї къзъте а дрегъторіілор, фъръ кареа нечї о адміністрацівне пь е кь пътінцъ; кь атжта маї пъцінъ потъ дедъче дін ачеea вре о тжнгъіре. Пентръ ачеea доар' пь ордінеа меа кътръ Мацістратъл Сібіївлъї, чі предомнітоареа діспосъчівне а Еселепцієї Тале аъ потътъ да скрісоареї кътръ тіне ачелъ топъ, каре ічї колеа се апропіе кътръ посіція меа персопале пь фъръ аместекъл о́рекъреї атъръчівнї. 'Мї паре ръъ пь пентръ обіектъл че діскътъмъ, чі пентръ пе'нцелепереа че дптімпінъ.

Дорере, къ дп делегацівнеа чеа греа, че преste воіамї мі с'аъ дпкрезътъ, кь Еселепціа Та пь атъ венітъ дп атінцере, пентръ ачеea Еселепцієї Тале нечї пъцї потъ фі кіарь къноскъте тепдінцеле, портареа шї пезвінцеле меле.

Адевератъ, къ кь прілежълъ реставрацівнелорь атъ аскълтатъ пре Ромжнії, іатъ дптімпінатъ преste тотъ локълъ кь тоатъ промтітъдінеа шї атъ провокатъ пре тоцї репресептанцїї попорълъї ромжнъ, карії саъ апропіатъ де тіне — прекътъ ачеаста се вede дін акте — ка, пентръ дрегъторії (къ де ачестеа е ворба) съмї пропънъ дін неатълъ лорь, бърбацї каліфікацї шї асъпра челорь пропъшї атъ шї авътъ тоатъ потінчоаса прівінцъ дъпъ калітъцїле лорь, дп дпцелесълъ пре палтелорь інвіацівнї кь деосебіть прівінцъ ла нацїопалітатеа ромънъ, шї деакъ тотъшї, — дптръ тарцініле регълацівнеї че міаъ фост прескрісе ка дірективъ — пь міаъ сжкчесъ а корес-пънде тътърор претенсівнілорь, ла ачеа пь портъ еъ віна, чі е ресерват дічісівнілор маї дппалте, деакъ пентръ ачеаста мі се поате дмпъта вер о грешалъ дедъпъ сеатъ пь кь інтепцівне фъкътъ.

Еъ, авжнd дппаінтемї інтепцівнea Пре 'палтъ шї черінцеле тімпълъї, дп посіція меа ка маї маре преste неатърі|amendose але попорълъї повъцърєї меле дпкредінцатъ, ам обсерватъ тотдеъна о портаре пепъртінітоаре шї де пърері жъсте кондъсъ шї ашеа къноскжндъмї кіемареа де а лъкра ка мезълочіторіь, фіечіне се поате апропіе де тіне, еъ кавтъ а къштіга дпкредере токта ашеа, прекътъ шї еъ дпсъмї кь дпкредере дптімпінъ.

Дп фіне, деакъ міе нічїдекътъ пь мі се пот дмпъта сімцемінте непретепоасъ кътръ пацївнea ромънъ чеа пътероасъ, кареа кь дпчетълъ дпаінтеазъ кь сжкчес пегрешітъ спре вііторіь шї але кърей сімцемінте леале шї портаре пачпікъ нечї одатъ пь атъ фостъ стръінъ але рекъноаште, деакъ маї департе счіь, кжтъ дпкредере пъпе Маіестатеа Са дп попорълъ челъ кредінчосъ алъ ромънілорь шї дп каре градъ Те бъкърї Еселепціа Та де бънъвоінца пре'палтъ, ашеа пентръ тіне, каретї цінъ де о проблетъ сінчеръ а доторінцеї шї а сімцемінтелор меле де а преста дмпъратълъї шї Домнълъї меъ, прекътъ шї патріеї меле сервіціврї де конкордіь шї де пачe, петікъ пь лінсеште пентръ ка кь Еселепціа Та дмпрежпъ съ сеатъпъ шї съ кълтівезъ сетжнца пъчії.

Ноі амжndoї Пре сфінцїте Домнъле! сжнтем кіемацї de a фі мезлочіторї, каре кіемаре пе дескіde вnъ кжмпъ de актівітате дмбелшътатъ, съ авемъ даръ дпкредере вnъл дптралтълъ, съ пътрімъ о концелепере дмпрътътатъ аколо, вnde претенсівнеле 'мі стаъ дп потрівъ, еъ дмї дптіndъ тжna спре ачеаста кь сінчерітате шї сжнтъ конвінсъ, къ шї Еселепціа Та дорештї а дппаінта артопіа шї пачеа, шї кь ноі прін фапта пъчії че о дппаінтъм шї прін спріжінълъ дрегъторіелорь, пе къштігъмъ мерітe пвпътаї пентръ попорь пліне de бінекввжнтаре, чі кореспозетóре шї ачелеї Прéпалте дпкредерї, кь карea Маіестатеа Са аштептъ дела ноі ліпштірea пré-кредінчошілорь съї свпъшї.

Прііметте дечї Еселепціа Та шї ачеа дмалтъ стімъ че аре опоаре а ці о пъстра. — — — —

Sieb. Bote Nr. 175. продъче респвпсъл ачеста кь ъртътоареа обсевare а са дп фрънте:

Сжнтемъ ашеа порокошї а потеа дмпъртъші четіторілорь пострі, респвпсълъ домнълъї Комітe ал пацївнеї ла скрісоареа Епіскопълъї гр. п ъ. Шагvна кънрінсъ дп фоіа постръ din 17. кър. лвпї. Кь прілежълъ ачеста неатъ потеа еспріме пърereа de ръъ, къ респвпсъл аъ ресълтат маї преа сфіічіосъ; тотъшї дпсъ елъ кънрінde — прекътъ ла репецїта лъї четіре се поате къноасче — бінішорь че аъ фостъ маї есепціале de респвпсъ; везібіне, демълтеорї дп еспресівнї ашеа de індіректе, атъ зіче, трапспарепте, кътъ се фаче дп актеле діпломатіче, кътъ пътаї четіторіълъ версатъ поате афла шї дпцелесълъ, че пь бате пътаї декжтъ фіекърєї ла окі. Асетънареа дптръ атбеле скрісорї стъ, de вnъ сеатъ, пентръ тоцї, карії пь афлъ токта плъчере дп сфъзї de пърь трасе дп фавоареа респвпсълъї.

Греь іаъ венітъ дптр'адеварь Домнълъї Комітe алъ пацївнеї a da пъблічітъцїї респвпсъл съъ, че аъ дебвітъ сълъ кончédъ вnъї атестекъ пелндрептъцітъ. Дпсъ се поате къноасче къ елъ фь ла ачеаста сілітъ прін індіскрецівнea кь карea саъ пъблікатъ скрісоареа Епіскопълъї Шагvна, каре індіскрецівне — дъпъ конченптълъ пострь — въдесче вn маре дефект de врбанітате, шї ачеаста поате фі шї каvса, дін карea, респвпсълъ деалтмінтрелеа доар маї вine дп форма вnеї респінцері de фъкътъ, обсервь о Courtoissie маї преа маре.

Сібіїь 5. Септемв. Бравїї пострїї фрацї din Комітатълъ Крашовълъї шї Орашълъ Лвгожь, възжndвce свпріпшї дп пърereа лор деспре Цімпасівлъ din Лвгож, къчї ачела din партеа Комітатълъї саъ діжвдекатъ Ордінелъї Мінорїцілорь ка пропріетате, de шї чеї мълцї ромънї din Комітатълъ Крашовълъї шї Орашълъ Логожълъї аъ контрібвітъ атжт ла zидіреа ачелъї Цімпасіь, кжтъ шї ла лефеле Професорілорь, карії ераь тотдеъна de Реліцїа католікъ, — дпчепъръ а се конспълта деспре клъдіреа вnъї Цімпасіь ромънь пацїопалъ, дпсъ обіектълъ ачеста пътаї декжт аъ продвсъ діспарітате дп ідеї, вржndъ вnїї а авea цімпасіь ромънь пацїопалъ фъръ карактерь конфесіопалъ, еар алцїї кь карактерь конфесіопалъ de Реліцїа ортодоксъ ръсъріteапъ, къчї каре къноаште Бънатълъ, шї кь деосебіре Комітатълъ Крашовълъї, ачела ва шті, къ ромънїї de Реліцїа греко-католікъ дп Бънатъ шї дп Комітатълъ Крашовълъї сжнтъ de тотъ пвцжнї фацъ кь ромънїї de Реліцїа ортодоксъ ръсъріteапъ.

Ачастъ діспарітате a ідеілорь саъ дпчепътъ a се десбате дп Газета Трансілванієї, шї дп Конкордіа, шї амъndoъ ачесте Органе пацїопале аъ адвсъ пърері пентръ вnь Цімпасіь ромънь пацїопалъ фъръ карактерь конфесіопалъ. Фііндъ дпсъ еь сьбскріевлъ рвгатъ de вnь Парохь ортод. din Лвгожь, ка съї дескоперь пърereа меа дп прівінца ачаста, шї дъндъ еь пърereа ачаста дптр'вn дпцелесъ коптрарїь пърерілор челор сьсатінсе: пентръ ачеea афлъ de деввінцъ a пъбліка спре десльшірea обіектълъї честіопатъ ачаста a меа пърere, кареа аша сънъ:

Чінстіте Пърінте!

De шї пь е лъкръ вшорь, de аці респвnde Чінстіеї Тале ла хъртіацї din 17-леа але кvргът:, къчї сьбстратълъ еї есте прекътъ делікатъ, пре атъта шї моментосъ: тотъшї те гръвескъ кь дареа пърereї меле, че о чері, ка съ дпдестълескъ дпкредереа, че о аї манїфестатъ кътръ тіне.

Дппаінте de тóте воіь съ крезъ, къ дісхармопіа ідеелорь, че с'а пъскътъ дптре бървацїї ромънї de реліцїа поастръ шї чеа греко-католікъ дела Лвгожь, пь с'а ескатъ din кvцетъ ръъ, чі маї мълтъ din ачеа дмпрежвраре, къ с'аъ консълтатъ деспре вnъ обіектъ ноъ, карele нічї кvndъ пь с'а десбътътъ дптре ноі пъпъ акътъ. De ачеea афлъ de деввінцъ, ка дп фрънтеа респвпсълъї меъ съ статорпіческъ вnь прінчіпь, пе каре апоі съ ашезъ дедькцііле меле шї пърereа меа. Еъ гvndескъ, къ ноі тоцї ромънїї de лецеа ортодоксъ ресъріteапъ дорімъ a рекъштіга Автопомія Бісерічеї поастре, de каре дп врма мъсърілорь гвверпаментале неатъ лінсітъ. Ноі ашa даръ требве съ лъкрътъ спре ажвнцереа шї рекъштігареа Автопомієї Бісерічеї поастре пь пътаї кь о консеквінцъ бінесокотітъ шї басатъ дп Інстітvцівпіле капопіче шї історіче але Бісерічеї поастре din Бънатъ, Vнгаріа, шї Ардеалъ, чі дпкъ шї кь прівіре ла ачеї факторї реалї, карії алкътвеск есепціалmente Автопомія чеа деплінъ a вnеї Бісерічї пацїопале independinte, фъръ a кърорь обсерваре шї репресептаре адевъратъ, Автопомія бісерічаскъ есте пътаї вnъ фантомъ, o пълвчіре, o дпшелъчвне. Еъ гvndескъ, къ верї чіне дъпъ o конcideраре шї жвдекаре серіоасъ деспре Автопомія Бісерічеї, че о дорімъ кь тоцїї, се ва конвінце, къ треаба школарь есте партеа чеа есепціале констітътівъ a вnеї Бісерічї автопоме, къчї деакъ вотъ лва дп конcideрацівне кввінчоасъ партеа чеа din афаръ a вnеї Бісерічї, автопоме, вотъ афла, къ гарапціа вnеї Бісерічї автопоме дп нітіка пь се еспріме маї дпведератъ, шї нітік пь дппалцъ вaza еї маї мълтъ дппаінтеа алторь Бісерічї автопоме, ка токтаї школеле шї Інстітвцівпіле літерарїе, че ле поседе еа ка Бісерікъ автопотъ, шї ле свсціне кь пропріile сале пътерї фінапціале. Кътъ e de маре ачестъ адевърь, шї кътъ de консеквептъ л'аъ пъстратъ пре елъ Бісерічіле автопоме, се вede din тоате пърціле Европеї, орї дпкътр'о вотъ арвпка прівіреа поастръ. Дп Франца съптъ пътаї Франчесї de о пацїе шї лімвъ шї сънце; дпсъ дптре челе мълте мілióне de Франчесї, карії тоцї се цінъ de реліцїа католікъ, се афлъ преа пвцінї Франчесї de реліцїа рефоматъ, карії се певоескъ пентръ дпфіінцареа вnорь шкóле конфесіопале, дарь Гвверпълъ ле стъ дп контръ, кь вnь сеатъ пь din пвнктъ de вedere пацїопалъ, ка адекъ съ тръітъ копіїї лор дп шкóлеле статълъї, че съпт франчесе, дар тотдеодатъ шї конфесіопале католіче, чі din ачелъ пвнктъ de вedere, къчї пь ва съ рекъноаскъ Автопомія Бісерічеї реформате дп Статъ. Еар din контръ дп Елвеціа афлътъ пътаї школї конфесіопале дпчепъпдвce дела шкóлеле портале, шї свіndвce пъпъ ла Вніверсітъцї, къчї аколо Гвверпълъ статълъї репвблікапъ прекъноаште Автопомія атътъ Бісерічеї католіче, кътъ шї ачелеї реформате. Тот астфелїь афлътъ шї дп Гермапіа треаба школарь. Деакъ вотъ пріві дп патріа поастръ, атънчї дпкъ пь вedетъ алта, декътъ шкóле конфесіопале, de шї пацїопалітатеа, de карea ачелеа се цінъ, есте вna шї ачеeашї вигвреаскъ сéъ петцеаскъ сéъ словепеаскъ, пентръ къ бървацїї ачелорь Реліцїї с'аъ дпвъцатъ din дптътплърї феліврiте, къ гарапціа Бісерічелорь автопоте пікъіреа пь се афлъ шї пь се еспріме маї мълтъ, ка пріп шкóлеле конфісіопале. Ба

лпкъ че е маї мълтъ, лп Apdealъ пацїа вигъреаскъ с лмпърцїтъ лп треї конфесіюнї, лп чеа католікъ, реформатъ ші вніtарїъ; ші de ші вигърї вніtарї сжнт доаръ пънъ ла 45000 de сфлете ші лпкъ фоарте рісіпіте прін цеаръ, ші тотъшї пентръ baza Бісерічеї лоръ автономе аша аъ еї — чеї фо́рте пъцінї вигърї вніtарї — тоате шко́леле лоръ конфесіонале, лпкъ ші Akademie de дрептърї лп Клжжъ, прекжтъ аъ ші вигърїї чеї мълцї реформацї ші католічї Ліцееле лор ашіждереа лп Клжжъ. De ачееа Гъверпълъ Вигарієї ші ал Apdелълеї аъ лптродъсъ din векіме прінчіпіълъ de статъ, лп врта кърєї обіектълъ лпвъцътжнтълеї с'а трактатъ ші се трактéзъ ші астъзї ка внъ обіектъ конфесіоналъ. Кънdъ ноі ведемъ, къ пацівніле челелалте пъ пътаї съптъ мълцъмїте къ шкоалеле лоръ конфесіонале, чі лпкъ къ zелотіпіе маре се стръдъескъ пентръ съсцїпереа шко́лелоръ лоръ къ карактеръ конфесіоналъ: атъпчї ноао пъ е консълтъ а чере dела Гъверпъ апробареа внеї прінчіпіъ ноъ пентръ шко́леле ноастре, каре есте контрарїъ прінчіпіълеї віне апробатъ алъ шко́лелоръ de челелалте Реліцїї, ші каре а штіътъ съсцїпеа пачеа ші хармоніа лптре фрацї de о паціе, dap de деосебіте Реліцїї.

Лпсъ ноате фі, къ'мї ва фаче чінева ачеа обіекціе, къ вигърїї, пемцїї ші словенїї din Вигаріа ші din Apdealъ аъ фъкжтъ лп Статълъ векіъ шко́леле лоръ конфесіонале, еаръ ної Ромънїї времъ съ ле фачемъ акжмъ лп статълъ modernъ? Ла каре респжндъ еъ: къ съпт вне́ле сінгратіче адевърърї, каре попо́рълe нічї атъпчї пъ ле лась, ші пъ ле пъресескъ, кънdъ din о Епохъ векіе трекъ лп чеа ноъ. Nъ ведемъ, къ вигърїї, карії съптъ ентъсіастацї пъ маї пъцінъ пентръ пацїоналітатеа ші консолідареа еї, ка ноїї ромънїї, пъ амалгамеазъ шко́леле лор челе пъпъ акъ конфесіонале къ треаба пацїоналъ, чі ачаста о факъ еї къ ачелъ скопъ бінесокотітъ, ка съ пъ стріче сфінценіа требеї лоръ пацїонале прін амалгамізареа шко́лелоръ конфесіонале.

Лпкъ маї віне о лмпрежърare, карea пъ о пътемъ пе бъга лп сеатъ, ші ачаста есте indіферентістълъ реліцїонъръ, каре лесне пеаръ адъче лп съспіцїъпеа алторъ попо́ре патріотіче, деякъ ноі ам пъръсі терепълъ шко́лелоръ конфесіонале, пентръкъ тоатъ лътеа чівілісатъ есте конвінсъ деспре ачееа, къ Бісерїка автономъ пъ поате есіста фъръ школї конфесіонале, къчї о асемінеа Бісерікъ се асémенъ къ паіа, каре п'аре въпtреалъ ші din лінса еї сеаъ се кофъндъ, сеаъ пъ проспереазъ. Лпкъ ші ачееа деъве съ обсервезъ аічї, къ ноі лпшіне амъ da деспре ноі „testimonium paupertatis,“ кънdъ ноі dopind а ажънце ла автономіа Бісерічеї, ашъ есклъda din трънса дрептълъ pidікъndелоръ шко́ле конфесіонале; ачаста внікъ лмпрежърare ажънце а da дъшманілор ортодоксіеї ноастре ачеа пърере деспре ноі, ка къ ноі неатъцїонъндъне пентръ школї конфесіонале ші пе претінзъндъле лп Бісерїка по́стръ автономъ, прекжпоаштемъ, къ пъ пътемъ авеа Бісерікъ автономъ лп ачелъ кіпъ перфектъ, прекжтъ ачееа о аре Бісерїка Католікъ, греко-католікъ, реформатъ, лътерапъ, вніtарїъ ші Бісерїка ортодоксъ а пацієї сърве! Аша dap проблета ноастръ есте, къ прекжтъ претіndемъ перфекта егалітате пацїонале, аша съ претіndемъ ші перфекта егалітете бісерічаскъ.

Лп ачесте шірърї але теле се афлъ пъ пътаї квінте темеїніче, чі ші фапте адевърате. De ачееа спереzъ таре, къ деакъ Чінстіа Та веї лмпърtъші ачастъ а теа пърере бърбацілоръ пострїї de аколо, ачеіа се воръ конвінце, къ цімпасіълъ, че врецї съ zидицї ла Лъгожъ, требъе съ фіъ конфесіоналъ de Реліцїа ноастръ. Ноі пъ авемъ каъсъ de a пе теме de карактерълъ конфесіоналъ алъ шко́лелоръ ноастре, къчї лп Бісерїка ноастръ пъ пътаї пъ се прітежджеште пацїоналітатеа ноастръ, чі деъве съ търтърісімъ, ші ачаста о прекъпоскъ ші дъжтанїї ортодоксіеї ноастре, къ Бісерїка ноастръ ла тоате лптъмплъріле непорокоасе пентръ пацїоналітате ші лімъ, а штіътъ съ фіъ скътълъ ші лімпълъ de мънтъіре пентръ пацїоналітатеа ші лімъа ноастръ. Адевърълъ ачеста деъве съ прекъпоаштемъ ші лп ачесте моменте марї ші тъіетоаре лп віаца пацїоналъ, кънdъ лъкръмъ пентръ автономіа Бісерічеї ноастре, къчї съмї кредецї, къ тотмаї переспектареа квівінчоасъ а сасцїперей прінчіпіълеї de школї конфесіонале аръ слъві пondepосітатеа мотівелоръ, пе баса къроръ черетъ Бісерічеї ноастре dela Гъверпъ Автономіе. Sapienti paиca.

Апої еъ крезъ, къ прекжтъ цімпасіеле конфесіонале греко-католіче din Блажъ ші Беіюшъ, ші цімпасіълъ постръ конфесіоналъ din Брашовъ есістъ. фъръ съ фіъ търбъратъ пачеа ші бъна лпцелецере лптре ноі ромънїї фъръ деосебіре de реліцїе; аша ші цімпасіълъ конфесіонал de лецеа ноастръ din Лъгожъ пъ ва търбъра, чі ва протова бъна лпцелецере ші хармоніе лптре пацїоналістїї de внъ съпце, de ші de доаъ конфесії.

Лп сфършітъ пъ потъ трече къ ведереа нічї форма, карea віне а се обсерва ла трактареа внеї обіектъ школарїъ, прекжтъ есте обіектълъ zidіndълеї востръ Цімпасіъ. Обіектълъ ачеста, прекжтъ амъ атінсъ маї сесъ, констітъе о парте есенціалъ а Бісерічеї автономе, чееа че с'а рекъпоскжтъ ші лп лецісласіъпеа църеї, ші ка внъ астфелїъ de обіектъ аре а се тракта ші пертракта лп лънтръълъ Бісерічеї автономе, ші респектіве прін ачеї метърії аї Бісерічеї автономе, карії съптъ врзіторії ші фъndаторії времъї Інстітютъ літераръ. Ші фіndъ къ врзіторії ші фъndаторії прімітівї аї фіторіълеї востръ Цімпасіъ съптъ метърії чеї маї алешї аї Бісерічеї ноастре ортодоксе din Лъгожъ ші din Комітатълъ Крашовълеї: пентръ ачееа обіектълъ честіопатълеї Цімпасіъ деъве съ се трактезе лп Соборъ, адекъ, лп адънареа комънале а Ортодоксіеї ноастре din Лъгожъ, д-р нічї деквм съ пъ се ласъ, ка съ се факъ din трънсъл внъ обіектъ алъ Івріcдікціънеї комітатенсе, къчї атъпчї тоцї, карії штіъ леціле църеї, ші практікалеле алторъ реліцїї автономе, се воръ міра, квмъ de ноі пъ къътъмъ а сасцїпеа автономіа Бісерічеї ноастре къ тоцї факторії еї есенціалї.

Квмкъ ачеста ші пъ алтъ дрептъ поате съ ведекъ ла дорітълъ скопъ, ші пре ачеста съ ві'лъ гарантіцезе пентръ тотъ віторіълъ ка пропріетатеа воастръ, ве пътеці лпкредінца din есемплълъ, челъ авецї din наінтеа окілоръ, къ адекъ къльгърі католічї din Лъгошъ лпчепъръ съ лптродекъ цімпасіълъ ла ап. 1824 къ прелецері прівате, апої лп комітатъ ла ап. 1836 с'а фъкжтъ моцїе, ка съ се факъ о zidіре, вnde къльгърії Міноріцї съ цінъ прелецері, ла каре zidіре аъ контрібвітъ пегрешітъ ші аї пострї. Еар лп апїї denpe врмъ адекъ ла а. 1851 Орашълъ Лъгошъ ресолвъ Міноріцілоръ пе анъ къте 2500 фл. ші партеа чеа маї пътъроасъ а Орътепілоръ din Лъгошъ $^3/_4$ есте de реліцїъпеа ноастръ: тотъшї комітатълъ а декларатъ Цімпасіълъ ачела de пропріетатеа Бісерічеї автономе католіче, чееа че а дечіда комітатълъ, дъпъ пъререа теа, п'а фостъ компетентъ. Ведецї къ ші ачї се адевереазъ аксіома juris: forma dat esse rei, къътацї dap, ка лптъіъ съ адъчецї честіъпеа віторіълеї востръ Цімпасіъ ла терепълъ съъ легалъ, ші аколо дъпъ форма акжмъ атінсъ съъ трактацї.

Сібіїъ 23. Авгъстъ 1861.

Andpeіъ т. п.
Епіскопъ.

Логож лп 29. Авгъстъ. Спре лпdепліпіреа лпкъпосчіінцъріі теле лп треаба Гімпасіълеї, амъ порочіре авъ лппъртъші; къ честіъпеа ачеаста маї лптъіъ десбътжндъсе лп Комісіъне, маіорітатеа аъ вотатъ пентръ Гімпасіълъ ромънъ греко-ръсъріteанъ. Комісіъпеа шаъ dat елаборатълъ стъ Конгрегацієї Комітатенсе, ші лп 24 Авг. дъпъ о лпфокатъ ворбіре а DD. Dp. Хацеган, Фавр, еъ, Атанасіевіч, Манжжка, Протопресвітерії Марко, Поповіч ші Іоаповіч; Поповіць, ші Вапчеа про, ші а Кап. Nагї, Прот. вніцї атвії Берчепї, Іапкълескъ, Влад, Dp. Маріенескъ ші Dp. Манїъ контра, — кжndъ контрарії ідеї ноастре претіndеаъ, ка маїпаінте съ се дечідъ пентръ лімъ, апої пентръ Гімпасіъ, къ къцет къ вніndъсе ромънїї пентръ лімъ, се воръ вні ші пентръ Гімпасіъ, — прін вотізацїа латърєї дрепте къ 200. de вотърї лп контра челеї деастжнга къ 17., саъ хотържт пентръ ноі, прівіndъсе ачеаста къdере ка о ловітъръ de тоарте пентръ джнші! — Магіарії оръ фостъ тоцї къ ноі ла вотізаре, пентръ къ вор фі къцетат; къ десвінdъсе ромънїї лп обіектъл Гімпасіълеї, лї вор пъртіні лп обіектълъ лімъеї dap саъ лпшълатъ фоарте! — D. Гожdъ паъ пресідат ла десбатереа ші хотържреа Гімпасіълеї ка інтересатъ, чі аъ лъсатъ пресідіъ D. Фавр, къ тоате лпсъ DD. Капопічї ші чеї къ джнші лтпрезпъ саъ декларатъ, къ еї речеръ офертеле лоръ пентръ Гімпасіъ. Лп прівінца ретрацерії офертелоръ саъ хотържт, ка пентръ ачаста Фішкъл Комітатълеї съш dee пъреpса, de e къ кале, ка съ лісе сатісфакъ, деóрече скопъл офертелоръ аъ фост фъndареа внеї Гімпасіъ ромънъ, пре карele маіорітатеа метърілоръ аъ врътъ съл кіеме ръсъріteап, ші óре скімбатъсаъ скопъл прімітів прін когпоміпареа ачеаста? Маї мълцї dintre Інтеліцепцїї пострїї дъпъ лптърtъшіреа лпалтеї скрісорї а Есчелепцієї Воастре къ джнші, аъ аморцітъ, пепътжndъ, саъ пекътезжndъ чева се репліче лпкоптръї, — ші амъ маре сперапць, къ се вор лпвъръта пентръ лъпта ка съ рътрагъ Гімпасіълъ ачеста de съъ іврісdікцїънеа комітатенсъ. Къ тоате лпсъ вміліта теа пърере аръ фі, ка спре лппекареа ідеілоръ еміте лп Газетъ ші Конкордіъ ші лімпезіреа капетелоръ конфъзе de прінчіпіile лптржнселе къпрінсе маї вжртос, къ вніі аъ лпчепътъ а скорпі, къ аръ фі фалсъ скрісоареа dela Еселепцїа Воастръ, — се въ лпdърацї а фаче óре каре пъблічітате спре лътърїреа адевърълеї асемънат прінчіпіілоръ лп скрісоаре къ атжта сфінцепіе адеcеорї адъсе прін Телеграфълъ ромапъ.

De сосеа лпdрептареа Есчелепцієї воастре маї тімпърїъ, тот лъкрълъ лъа алтъ фацъ.

Тот лп zioa ачееа саъ дечідатъ ші кавса Лімъеї лп Комітат съъ Пресідіълъ D. Гожdъ, вnde аї пострїї аъ dat чеа маї фортóсъ довадъ de сімцълъ лор пацїонал, къчї ла Моцїа D. Кап. Лівіъ 20 de ромънї аъ квжмптатъ лп челъ маї перфектъ кіпъ парламентар, каре din каре bazжndъші квжмптареа са пре пóве аргументе ші дедъкцїї лпкоптра 10 вигърї, карії се певоеаъ къ дрептълъ історік аші съсцїпеа лімъа. Лп сфършітъ D. Гожdъ спре чеа маї таре вжкъріе а тътороръ ромжпілоръ а пропънчїатъ лімъа ромънъ ка лімъ офічіоасъ. Лп 26 Авг. саъ десбътътъ Статътеле пентръ лімъа ромънъ лп жздекъторіе, карea еаръші аъ къшънатъ марї лъпте. Статътеле, къцетъ, къ се вор пъбліка прін позеле фіиндъмї пънъ акжма къ пепътінцъ de але къштіга, ші аша пъ съпт лп старе авіле лмпъртъші спеціал.

Biena 5. Септ. Статътеле Асоціацїънеї пентръ Літератъра ромънъ, ші къльтъра попорълеї ромънъ саъ лпкъвіінцатъ de кътръ Маіестатеа Са, ші пътаї §-фълъ 5. саъ модіфікатъ лптр'ачееа, къ прімірea de метърії лп Соціетате, че пъ съптъ чегъцепї австріачї, есте кондіціонатъ de лпвоірea Гъверпълеї.

Votulu Comisiunei pentru gimnasiulu infiintiendu in Logosiu.

Onoratu comitetu Comitatensu!

Comisiunea denumita in causá infiintiandului Gimnasiu romanu adunanduse dupa intielesulu decisiunii comitatense din 7. Aug. a. c. Nr. 544. sub presiedinti'a Ilustritatii sale Domnului Manoile Gosdu comite supremu' cá se se sfatuésca in privinti'a agendeloru mai urginte si de lipsa pentru innaintarea causei infiintiendului gimnasiu romanu, face urmatórea relatiune catra comitetulu comitatensu.

Ilustritatea sa Domnulu comite supremu dischidiendu in persóna cá si preside siedintia comisiunii referéza, cá de óre ce prin decisiunea sub Nr. 544. in caus'a institutu-

lui romanu, a fostu insarcinatu, cá spre inmultirea fundatiiunii se stringa oferte marimmóse in cerculu tablei magnatiloru si alu representantiloru la dieta, a vorbitu cu ambii presiedinti ai caseloru inca mainainte de a fi primitu decisiunea din partea comitatului, si aceia primira cu bucuria scirea despre infiintiaré unui gimnasiu romanu; inse deórece aceia marturisira, ca numai o siedintia vor mai tiene casele, si in acesa va fi cuventulu numai despre disolvarea dietei, si esprimara parerea de reu, ca cu acea ocasiune nu se potu face colecte pentru institutulu romanu.

Ilustritatea sa D-lu comite supremu, impartasi despre infiintiarea acestui institutu nationalu pe cale privata si cu D. Franciscu Deacu barbatulu de incredere alu ungariei, carele 'si dedu parerea, ca trebuescu provocate oficiosu in numele comitatului Carasiu tóte jurisdictiunile din tiéra, ca acele concurendu cu entravenirea loru, se adune oferte pentru infiintiarea proiectatului gimnasiu romanu nationalu in Lugosiu pentru ce Ilustritatea sa propune, ca se se faca o provocare inflacaratóre in numele comitatului, si se se adreseze din acestu scopu catra tóte jurisdictiunile din tiéra, ma cugeta, ca ar fi bine, ca folosindu-ne de acésta ocasiune, se se faca asemenc provocare, si catra Iurisdictiunile din Transilvania, si aci anume se se inviteze la oferte Eselentia sa D. Alesandru Sterca-Sulutiu Mitropolitulu Albei-Juliei, Eselentia sa D, Andreiu barone de Siaguna episcopulu Sibiului, Eselentia sa Domnulu Hainald eppu Catol. alu ardealului si Ilustritatea Sa D. Ion Alexi eppulu Gerlei, apoi de sine se intielege, ca suntu de a se rug'a pentru oferte spre scopulu atinsu si Ilustritatea sa D. D. Alesandru Dobra, eppulu Lugosiului, Eselentia sa Domnulu Vasiliu Erdely eppulu Oradiei mari precum si DD. episcopi catolici din Timisióra si Cianadu, si acesta se se considere de intregimea decisiunii sub N-rulu 544. in caus'a institutului nationalu.

Propunerea acésta a Ilustritatii sale Domnului comite supremu precum si aceia a Domnului Alesandru Makaj, ca se se provóce deosebi comunele comitatului Carasiu, c'a aceste se primesca pe sine a concura cu unu ajutoriu anumitu pe anu din partea loru ca si comune si se se deoblige, ca'lu voru da pe viitoriu pentru totu-deauna, respective pana candu gimnasiulu va veni in asia pusetiune, catu nu va mai ave lipsa de ceva sprijinire . . s'a primitu cu unanimitate si placere din partea comisiunii, carea 'si esprima dorintia, e'a acoste provocari cat mui curendu se se efeptueze. . . ma totu deodata se se provóce si alte personalitati private cu autoritate si popularitate óri de carea nationalitate, c'a si acestea se ajute intru adunarea colecteloru.

Dupa aceste S. D. Ioane Fauru antaiulu vice-comite de ordine propune, c'a se se faca statutele pentru gimnasiulu romanu nationalu, si din acestu scopu, Ilustritatea sa Domnulu Comite supremu denumesce din membrii comisiunii o alta subu comisiune, si anume pe DD. Mihailu Nagy canonicu gr. cat. Ioane Marcu, protopopu g. n. u. Ioane Fauru, Alesandru Atanasieviciu, Alesandru Makaj si Dr. Marienescu pentru elaborarea statuteleru, pana la congregatiunea viitória — Dar, totu deodata insarcinéza pe Reverendisimulu D. Mihaiu Nagy, ca se castige (statutele?) gimnasiului din Blasiu si din Beiusiu, ér pe Reverendisimulu D. Ioane Marcu, pe acele a gimnasieloru din Brasiovu si Carlovetiu promitiendu si Ilustritatea sa, ca va castiga dela institutulu reformatu din Debrecinu, pentru de a procede informularea statuteloru dupa o orientare, si pasi mai siguri.

Totu speptaverulu D. antaiulu vice-comite propune, ca mai antaiu ar fi, c'a se se otarésca caracterulu gimnasiului, si poftesce c'a servenduse de supremulu scopu, si ultim'a tendintia, caracterulu de Gimnasiu romanu nationalu, se se adauge si caracterulu confesionalu, prin numirea de rasariténu, in urmare se fie, „gimnasiu roman nationalu resariténu?“.

Motivele atinsului Domnu, si membriloru de acésta parere suntu: a) pentru ca oricare institutu in tiéra, are si caracteru confesionalu, si gubernulu trebuia se faca provocare, c'a se-i damu si caracteru confesionalu, b) pentru ca multimea locuitoriloru in comitatu, si in Banatu suntu resariteni, si fiindu siliti a-i da caracteru confesionalu nu poate se fia de catu resariténu, c) pentru ca acela care face ofertu, doresce se scia la ce institutu da banii sei.

Daru altmintre idea de unu institutu nationalu, e mai inca o idea noua la noi si mai cu greu va puté strabate de catu asia institute, ca si cari asemene se mai afla in tiéra, ma vedemu, c'a si gimnasiele romane, cate se mai afla, inca au caracteru si confesionalu; Póte inse veni unu timpu criticu; o crisa politica, c'a in trecutulu de curendu, si déca are gimnasiulu si caracteru confesionalu, biseric'a resariténa cu autonomi'a sa 'lu ia sub scutulu seu si dela acésta nulu póte rapi nimene.

La aceste respunde Reverendisimulu Domnu Mihaiu Nagy, si membrii de o parere a). candu sá proiectatu infiintiarea unui gimnasiu romanu, nu au fostu vorb'a decatu de gimnasiu nationalu, si toti cu unu sufletu oferira pentru gimnasiu romanu nationalu, ce se atinge de conditiunea pusa a tréa di la protocolu, c'a se fia si resariténu oferatoriulu 'si póte retrage ofertulu; b). prin caracterulu confesionalu, multu ajutoriu ar cadé dela acestu gimnasiu, c). si de ar veni unu timpu criticu, c'a comitatulu sesi pérda autonomia in contra puterii fisice, si absolutistice nu se póte opune nimeni si 'lu repesce séu se amesteca in causele institutului dupa placere d). acestu institutu trebuia se fia a natiunii intregi, cá se avemu sperantia ca in viitoriu va deveni de o academia romana, si altele.

Membrii comisiunii intarindu seu resturnandu aceste doue pareri diverse se vediu de lipsa votisarea, si Ilustritatea sa primindu voturile a aflatu ca DD. Mihaiu Nagy, Vasiliu Stoianu, Ioan Popoviciu, Costa Popoviciu si Dr. Marienescu notariu fura pentru gimnasiulu romanu nationalu, si acestia cerura, cá asia se se astérna la consiliu, si numai in casulu, candu consiliulu ar face sila de-ai da caracteru confesionalu, se se ie cuestiunea acést'a innainte, iéra DD. Ioane Fauru, Bela Szende, Alesandru Atanasieviciu, Demetriu Popavitie, Iuan Marcu, I. Linka si Alesandru Makaj. sia datu votulu, ca se fia „gimnasiu romanu nationalu resariténu“.

Aflanduse voturile inpartite pe de o parte cu majoritate, Ilustritatea sa fara de a mai votis'a, a pronunciatu votulu majoritatii de invingatoriu cá adeca se fia „gimnasiu romanu nationalu resariténu, si in acestu modu se se refereze opiniunea cemisiunii catra comitetulu comitatensu.

In fire D. Mihaiu Nagy pretinde ca si votulu minoritatii se se iee la protocolu.

Lugosiu 3. Sept. 1861. s. n.

Месацїѣлѫ Ѧмпъръtескѫ ѧn Сenатѣлѫ імперіалѫ.

(Ѧпкeepe.)

De ші діета ѵнгѣpeaскъ пѫ a кѣлкатѫ пe дрѫтѣлѫ чe і ca дeскісѫ спре комѣinape, чі a ші дeкіарат фіpѣлѫ пeгоцїaцїѣнeлоpѫ дietaле de pѣптѫ, тотѣшї дopeште M. C. пpeкѫтѫ Пpé ѧпaлтѫ aчeeaшї вpé съ цінъ въpтосѫ пeнтpѫ чeлeлaлтe цъpї але Монapхіeї пpінчіпѣлѫ конститѫцїѣнaлѫ, a pътъпea тот ла aчeла ші ѧn пpівіпца Ѵнгapіeї — ѧn ѧнкpeдінцape ла o маї вѣпъ пpівіінцъ a цepiї; пічї пѫ вpea діферітeле цepї але імперіѣлї але конторі ѧнтp'ѵнѫ тотѫ фъpъ дeосeвіpe, чі кѫ a тътѫ маї мѣлтѫ a пъстpa aтът peгaтѣлѫ Ѵнгapіa кът ші чeлopaлaлтe цepї кapaктepістічeле лopѫ; ѧпсъ M. C. вpea ші ѧn інтepecѣл чeлopѫ дe пpe вpтъ ка ші чeлъї din тъіѫ a скѫті лeгътъpіле, кapе лeaгъ пe aтъndoъ пѫ нѣмаї acѣпpa пoштeї дe pѣтпepe, чі ѧnкъ але маї acтpънце пpін інстітѫцїѣнї конститѫціoнaле. M. Ca a хотъpжтѫ даръ a дeк apa ші a вecті, пpeкѫтѫ ѵpмéзъ;

1-o Лeціле фѣndaмeнталї din $^{20}/_{10}$ Окт. ші $^{26}/_{2}$ a. к. ръпъп пpeкѫтѫ de cine ce ѧпцeлeце ѧn вігópe. Ші din aчeea, чe ca датѫ Ѵнгapіeї кѫ татъpъ сокотінцъ ші кѫ сepіoaсъ вoe, пѫ іa M. C. пімікѫ ѧндepънтѫ.

Дéкъ o цépa дeнéгъ пapтічіпapé ca ла лѫкpъpіле de леце, кapе конститѫціoнaлмeнте вінѫ a ce пepтpaктa ѧn Сeнатѣлѫ імпepіaл, атѫнчї aчéста пѫ пóте ѧмпeдeка конститѫціoнaлїї peпpeзeнтaнцї aї чeлopaлaлтe цepї ѧn ѧндeплініpea aвлігaцїѣнeлopѫ лopѫ ші пѫ пoaте ѧмпeдeка aктівітaтea лopѫ, пeнтpѫ къ пѫ ce пoaте da ѧn вoіa ѵнeї пъpцї, a ѧндpeптъцї пe чeлeлaлтe ѧn дpeптъpіле ѧптeмeіте пpін конститѫцїѣне, ѧпсъ peтъпe фіeкъpeї дiete ѧнтpaпea дeскісъ пeнтpѫ aчeл пѫнктѫ de тімпѫ, ѧn кapе ce вa фі ѧпфъцошатѫ aплекapea пpін лътъpіpea пpівіінцeї політіче ші пpін кѣштігата конвінцepe дeспpe пeчeсітатea aчecтeї інстітѫтѫ, ка съ іa пapтe ла eсepчeapea дpeптъpілopѫ peцінѫтe пeнтpѫ Сeнатѣлѫ імпepіaл ші съ ѧнтpe ѧn чepкѣлѫ лѣї.

O скітѣape a aчecтeї конститѫцїѣнї фіe ѧn ѧпцeлeсѣлѫ ѧнтінсeї Ѧвтoнoмeї a пъpцілopѫ, фіe ѧn фавoapea кoмпeтінцeї тотѣлѣї, пѫ пoaте ші пѫ вpé a ѧпгъдѣї M. C. пe алта дeкът пe калea конститѫціoнaлѫ, аша даръ ѧn ші кѫ Сeнaітѣлѫ імпepіaлѫ.

II. Хотържpса M. C. a дeнeга ѧнтъpіpea aчeлopѫ артікѣлї, карії съптѫ ѧn кoнтpa пpepoгaтівeлop кopoaнeї, дpeптъpілopѫ чeлopaлaлтe цepї але Монapхіeї ші але статѣлѣї ѧнтpeг, пpeкѫтѫ ші ѧn кoнтpa інтepeceлopѫ пoпoapълopѫ Ѵнгapіeї, дe літъ нeмaгіaъ, ші астфeліѫ пѫ ce пoтѫ ѵпі кѫ лeціле фѣndaмeнтале пoвъ стъ кѫ атътѫ маї пeклeтітъ, кѫ кът ѧn ші афаръ дe цeaръ есте o цeнepaлъ конвікцїѣне, къ апѣтe aчeле пѣнкте але артікѣлілopѫ дe лeце аї дietеї din 1848 кapе ватътъ ѧndpeптъцітeле інтepece але Кpoaцїeї, Славoніeї ші Apдeaлѣлѣї, пpeкѫтѫ ші але локѣіторілopѫ нeмaцїapї аї Ѵнгapіeї, ші пeнтpѫ aчeea аѣлїпсъ дe peвісїѣне, пeнтpѫ къ eлe фъpъ дe eї сapѫ пѣтea eсeкѫта пѣмаї пpін аплікapea міжлоачeлopѫ сілніче.

Тот кѫ aчeea пpечісїѣне дeкіаръ M. C. къ Пpé ѧпaлтaчeeaшї, пѫ ce вa опѣне aчeлopѫ артікѣлї карії пѫ стаѫ ѧn кoнтpaдікцїѣне кѫ лeціле фѣndaмeнтале, чі кѫ мѣлтѫ маї тape, фіiндѫ къ маї мѣлте астфeліѫ дe дiспoсіцїѣнї але лeгіслацїѣнeї апѣлѣї 1848 a aфлатѫ peкѣпoштіінцъ ѧn Пpé ѧпaлта Скpісoape дe мъпъ din 20 Октoм. a. т. есте гата a da peцeаска сапкцїѣне ші чeлopaлaлцї, карії съптѫ a ce дecфъче din ѧнтpeгѣлѫ кoмплeкс спре скопѣлѫ aчecта, a ce aкoмoда peлaцїѣпeлopѫ фактіче дe акѣтѫ ші a ce aштepпe дe дieта чea маї апpoапe ѧn дpѣтѣлѫ кoнстітѫцїoнaлѫ.

III. Dѣпъ чe ѧпсъ діета aдѣнатъ ѧn Пешта, дe ші пропріа ca eсістінцъ e бaзатъ пe кoндіцїѣнea peсepвацїѣнeї пpoпѣнчіате ѧn діплoмъ, тотѣшї дeкіаръ къ вpea съ peтъпъ ѧn опoсіцїѣне кътpъ нoва лeце фѣndaмeнталъ, пpін пpoчeдѣpa ca a zъдъpнічітѫ eфeктѣapea ѵнeї кopeспѣнзътoape діплoме інавѣpале ші аша ші eсeкѣтapea ѧнкopoпъpїї сѣбтѫ пpeтecтѣлѫ ѵнeї peлaцїѣнї de дpeптѫ кapе пa статѫ пічї oдатъ пічї лeцѣіт пічї фантіче, адекъ a peлaцїѣнeї ѵнїѣнeї пepсoпале, ѧn пpівіінцъ даръ ла чepкѣмстаріле, къ діета ѧn локѫ съ адміністpeзе копсчіепчіoс oфічіѣлѫ політікѫ пѣс ѧn тъпeле eї, a ажѣнс ѧнтpo кале стрікъчіoасе, din кapea пѣмаї пoате скъпа — ca aфлатѫ M. C. стръпѣсъ ѧn гeчесітате a дeтepміna ші дeчіде дісолвіpea дietеї Ѵнгѣpештї.

M. C. ѧпсъ нѣшї пepде сперанца къ ѧпкълчітeле пpівipї се вopѫ лътъpі, іпітeле се вop пъчіѣї ші peлaцїѣпeле се вop фopма aстфeліѫ, ка съ пoатъ ѣpma ѧn ѣn тімпѫ скѫртѫ конкіетapea ѵнeї дiете нoвъ кapea ва авea дe даторінцъ, a ѧндeплini аче обліга-цїѣнї, кapе дe дieта дe акѣтѫ аѣ фocтѫ peѣ кѣпoскѣте орї пeглeсе ѧn ѣn астфeліѫ дe пepecпѣнзътopіѫ moдѫ. Ѧнтpe алтeле ca ѧндѣpат M. C. a да чeле маї атъсѣpате інвіацїѣнї, ка opгaпeле peцітѣлѣї съ пoарте гріце дe peашezapea ші сѣсцінepea opдінeї.

Дeтъндъндѫ M. C. a ѧмпъpтъші аческe ѧпaлтѣлѣї Сeнат імпepіaл, аре съ ce факъ кѣпoскѣтѫ din нoѫ въpтoаса вoінцъ a M. C. a пъстpa атът ѵнітea імпepіѣлѣї кътѫ ші лeцѣітѫ peгѣлата Ѧвтoпoміe a тѣтѣpopѫ peгатъpілopѫ ші цepілopѫ, атвeле ѧпсъ ѵнітea ші Ѧвтoнoміa ѧn конститѫціoнaла лібepтате a acетeнé але ѧнтъpі ші дъpътopіѣ але пѣпe ѧn віaцъ

Ѧn фіne ce ѧндѣpъ M. C. a дeкіapa, кь Пpé ѧппaлтaчeeaшї ѧнтъpітъ пpін копсчіінца кѣpъцепіeї Пpé ѧпaлтeї Сале тendінце, — конвінсъ, къ пpeкѣтѫ есте o пpepoгaтівъ фpѣтoасъ a domніторілѣї, a eсepчea пeчeсapіa pігopoсітате ѧнтp'o фopтъ блѣндъ, аша din алта пapтe даторінца peцінтелѣї чepe токмаї аша пeкліпітъ тъpіe — ші хотържтъ a актіва тъpіe ші блѣндeце ші ѧn ачécта мѣлт пondepoасъ кавсъ, аштéптъ кѫ чepтітѣdine ші кѫ кpeдінцъ ѧn Dѣмнeзѫ дeслeгapea aчecторѫ гpeотъцї.

Конкѣрс пентрѫ ѣn Капелан de оасте.

Консісторіѣлѫ Епархіeї дpeпткpeдінчoасе din Apдeaлѫ дeскіде конкѣрсѫ пeнтpѫ ѣnѫ Капелан de oасте ла Peцімептѣлѫ de інфантер. Np. 64. ал Мapелѣї Dѣче din Ваітарѫ кѫ aчeea, ка конкѣpенцїї Пpeoцї потѫ фі ші din алте Епархіі дpeпткpeдінчoасе, карії ѧпсъ сѫпт даторї a пъзі прескріpіле канопіче, адекъ a чepe вoe дела Епіскопѣлѫ локѣлѣї пeнтpѫ ѧтвъркapea aчecтeї постѫ.

Тepмінѣлѫ Конкѣpсѣлѣї ce дeфіце ѧn патрѫ Съптъмънї.

Din Шедінца Консісторіалъ цінѵтъ ѧn Сібіїѫ ѧn 1-леа Септeмвpіѫ, 1861.

Редактор респѣнзетор **Іоанъ Рацъ.** Едітѣра ші тіпаріѣлѫ тіпографіеї діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѣл есе одатъ пе септетъпъ: Жоіа. — Препѣтерацівпеа се фаче ѧп Сібііѣ ла еспедітѣра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кѣ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Преціѣл препѣтерацієї пентрѣ Сібііѣ есте пе ап 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жѣмет ате de ап 2. фл. 10 кр. Пентрѣ челелалте пърці але Трансілванієї

№ 37. АНѢЛѢ IX.

Сібііѣ. 14. Септемвріе, 1861.

ші пентрѣ провінчіеле din Монархіѣ пе ѣпап 5; фл. 25 кр. сар о жѣмътате de ап 2. фл. 62½ кр. Пентрѣ прінч. ші цері стрѣіне пе ап 9 ф. 45 кр, пе ½ ап 4 фл 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескѣ пентрѣ ѧптѣіеа óрă кѣ 7. кр. ширѣл кѣ літере мічі, пентрѣ а доа óрă кѣ 5½ кр. ші пентрѣ а треіа репеціре кѣ 3½ кр. в. а.

TRANCILVANIA.

Сібііѣ 12. Септем. Маіестатеа Са чес. реџеаскъ ѧпкѣпоштінџіndѣce din ізворѣ сігѣрѣ деспре съръчіа чеа маре, ѧп кареа къzѣce Котѣпа Кѣчкълата din Капітапатѣлѣ Фъгъраш ѣлві прін сечета ші боала вітелорѣ, ѧпкѣтѣ девепісе ла о прітеждіе естраорділаръ ѧп привінџа бѣкателорѣ, къчі п'аре пічі съмінџъ пентрѣ съмънътѣра de тоампъ, — саѣ ѧпdѣратѣ а дърві ачестеі Котѣпе ѣна тіе фіорінї din Каса Са прівать.

Сібііѣ 12. Септ. Сѣбскрісѣлѣ аппопџъ Брошѣра са деспре ѣпеле обсерваџіі асѣпра dорінџелорѣ Клерѣлві бѣковінеапѣ, че аѣ ешітѣ de сѣбт Тіпаріѣ сѣб тітлѣлѣ: **Anthorismos**, саѣ деслѣшіре компъртівъ асѣпра Брошѣреі „Даторінџеле дрептъкредінчосѣлві Клерѣ din Бѣковіна ѧп привінџа Органісъреі канопіче а Дієчезеі, ші а ієрархічеі сале референџъ ѧп Органісмѣлѣ Бісерічеі ортодоксе din Австріа.“

Din челе че атѣ пѣблікатѣ ѧп фоіле Телеграфѣлві ромъп Np. 23. 24. ші 25., аѣ пътѣтѣ ведеа верї чіне ѧпсетпътатеа обіектѣлві, че се деслѣшеште аколо din пѣпктѣ de ведере алѣ Капóпелорѣ бісерічештї, лъѣndѣmї треї прінчіпіі de ѧпdрептаре: I. Лѣкраџї пѣ тѫпкаре перітоаре, чі тѫпкареа, карea рътѫпе ѧп віаџа вечілорѣ Іоаппѣ 6. 27.; — II. De ва фі din óмепї сфатѣлѣ, саѣ лѣкрѣлѣ ачеста, се ва рісіпі; еаръ de есте dела Dzeѣ, пѣлѣ вещі пътеа рісіпі, Фапт. Апост. 5. 38—39.; ші III. Фраџілорѣ ѧпгъdѣџї ѣпѣлѣ алтѣіа кѣ dрагосте, Еф. 2. 4. ші ѧпкеіndѣ кѣ ачеea, къ карele кѣ атепџіѣпеа кѣвііпчоасъ ва четі ші прочеті ачастъ Брошѣръ, ачела ва кѣпоаште podѣріле, къ кѣлесатѣ din спінї стрѣгърї, саѣ din скаіѣ стокіпе, Мат. 7. 16. —

De ші кѣ dърере, dар тотѣтї девѣе съ мъртѣрісімѣ, къ токтаї терепѣлѣ канопікѣ пі есте пекѣпоскѣтѣ, ші аветѣ девѣінџъ de алѣ шті, ші de алѣ кѣпоаште ѧп тімпіі пострії, карії dѣпъ карактерѣлѣ лорѣ сѫптѣ піште тімпі аї лѣтіпъреі, ші аї дештептърії din летарџіа тімпѣрілорѣ трекѣте. Девѣе аша dаръ съ тѫпкетѣ кътръ Лѣчафърѣлѣ тімпѣлві пострѣ лѣтіпъторіѣ ші реформъторіѣ, ка пѣ кѣтва пе афлѣndѣ лѣтінъ съ реформътѣ треаба бісерічеаскъ кѣ скітопосіреа органістѣлві еї, ші а Леџіслаџіеї еї.

Nѣ пѣтаї поі чеї ортодокші креспіпї din Австріа аветѣ лінсъ de а пе кѣпоаште кѣ прінчіпіеле Бісерічеі ноастре, ка апоі ѧп ѧпџелесѣлѣ органістѣлві челві посітівѣ съ реорганізътѣ Бісерíка ноастръ din лъѣптрѣ ші din афаръ, че ера пъпъ акѣтѣ ѧптіedекатъ din феліврї de кавze, чі прекѣтѣ атѣ въzѣтѣ спре а ноастръ чеа маї маре ѧптрістаре ші тіраре din Жърналѣлѣ „Romanulu“ N. 242. ші 246. абѣсвріле, че се факѣ пе ла Мънъстірі ѧп Прінчіпателе ромъпе, — ѧптоктаї ка ші поі аѣ лінсъ ші фрацїі пострії de dінколо de Карпаџ de кѣпоаштереа Органістѣлві ші а Капоапелорѣ Бісерічеі, къчі есте штітѣтѣ, къ абѣсвріле ачеле, ші алте кѣте пѣ се потѣ ѧпdрепта прін тъсврі політіче, чі прін пѣпереа ѧп лѣкраре а Капоапелорѣ, къчі пѣтаї ачесте, дарѣ пѣ тъсвріле політіче сѫптѣ капаче а репѣпе Бісерíка ѧп стареа еї портале, ші а ръзърса dарвріле сале салътаре атѫтѣ пентрѣ акѣт, кѫт ші пентрѣ віїторіѣ.

Noї афіртъмѣ кѣ Брошѣра ачаста мерітъ стѣdіѣлѣ Къртѣрарілорѣ пострії ортодокші фъръ деосебіре de персоапъ ші локѣ, къчі трактеазъ деспре Органістѣл Бісерічеі ноастре екѣтепіче пе баza Капóпелорѣ, dѣпъ каре аре а се џіпé фіекареа Бісерікъ партікѣларе din орі че парте а лѣтеі, карea се пѣтеште „ортодоксъ ръсъріteапъ.“

Деакъ тімпіі трекѣџі аѣ фостѣ вітріді пентрѣ поі ші ѧп прівінџа бісерічеаскъ, къчі пѣ пе іерта пічі о колпџелеџере пе терепѣлѣ спірітѣалѣ; аша акѣтѣ къzѫndѣ обеziле de пе Прессъ, кѣ зелѣ ѧпdоітѣ девѣе съ пе ѧптвръџішетѣ бісерічеште, авѫndѣ асемепе ессемпле dела Крештіпіі de алте Реліџіі. Ѧп Ѳнгаріа есте Асоціаџіѣпеа бісерічеаскъ de леџеа католікъ сѣбт тітлѣлѣ „Асоціаџіѣпеа Сѫптѣлві Стефапѣ І. Реџе ал Ѳнгаріеі;“ — ѧп провінчіеле Австріаче есте Асоціаџіѣпеа бісерічаскъ de Леџеа католікъ, аша пѣмітъ: „Асоціаџіѣпеа Сѫптѣлві Северіпѣ;“ ѧп Цертапіа есте Асоціаџіѣпеа пентрѣ Католічі цертапі кѣ маї мѣлте Комітете, ші алта пентрѣ Лѣтерапі „Асоціаџіѣпеа Gustav-Adolfianъ“ прелѫпгъ карea саѣ аффіліат ші Сашіі din Apdeал; апоі маї аѣ Реформаџії о Асоціаџіѣпе џенерале, къреа аре метврії ѧп тоатъ лѣтеа, ші адѣпъріле сале ле џіпѣ ѧп тотѣ анѣлѣ стръѣтѫndѣ пѣтаї локѣлѣ адѣпъреі dѣпъ ѧптпрежърърї; ачастъ асоціаџіѣпе маре ші естіпсъ а Крештіпілорѣ Лѣтерапі ші Калвіпі се пѣтеще “Аліапџъ Евапгелікъ.“

Скопѣлѣ тѣтѣрорѣ ачесторѣ Асоціаџіѣпі компесіопале есте а дештепта сітџѣлѣ пентрѣ інтересареа Реліџіеі, ші а ажѣтора Бісерічі партікѣларі сърараче, ші треаба Шкоалелорѣ ші а Інстітѣтелорѣ літерарíе de компесіе пропріе. Спре ессемпл dѣпъ Allgemeine Zeitung din Augsburg Nr. 147. Асоціаџіѣпеа Gustav-Adolfianъ аѣ ѧптпърџітѣ ѧп анѣлѣ 1861. ѧптре 557. Котѣпітъџі бісерічещті de леџеа лѣтерапъ 157,628 талері ѧп арџіптѣ, din карea сѫпт саѣ датѣ ла 57. Котѣпе din Ѳнгаріа, Apdeалѣ, ші Кроаџіа 11449. талері; сар ла 11. Котѣпе din Тѣркіа, din Провінчіеле dѣпъреле ші Левапть 4760. талері, сар пе Стіпепdії ші ажѣторінџъ персопале 1490. талері. *) Nе фііпdѣ ачі локѣлѣ de а тракта маї преларгѣ деспре ачесте Асоціаџіѣпі компесіопале, атѫта пѣтаї атіпџетѣ, къ поі аветѣ ѧп органістѣлѣ Бісерічеі ноастре асфелѣ de Асоціаџіѣпі компесіопале, каре поі пеатѣ ѧпвъџатѣ а ле пѣті Сіпóde ші Собóре. Девѣе съ штімѣ, къ Іерархіа католікъ окѫртвеште Бісерíка пе баza прінчіпіѣлві абсолѣтістікѣ, ѧпсъ ведe еа ші ачеea, къ ачелѣ прінчіпіѣ пѣ ажѣнџе астъзі спре мѣлџътіреа черінџелорѣ пентрѣ свѣџіпереа Бісерічеі, ші аша пе врѫпd а се ѧптоарче ла праксa Бісерічеі прітітіве, ѣnde тоате афачеріле спірітѣале се трактаѣ ѧп Собóре, ші Сіпóde, іа акѣтѣ рефѣџії ла Асоціаџіѣпі компесіопале, сар Бісерíка реформатъ аре пъпъ акѣта Інстітѣџії dѣпъ ѧптпрежърърїле локѣлві ші а Гѣверпѣлві чівілѣ, ші капѣлѣ Гѣверпѣлві чівілѣ есте тотdеодатъ ші Арбітрѣлѣ чел маї ѧппалт ѧп обіекте бісерічещті. Въdѣ бърбаџії чеї лѣтіпаџі de Релеџеа реформатъ ші лѣтерапъ ачаста скъdере ші съ стръdѣескѣ а міжлочі ѣпітеа ачесторѣ доѣ Реліџії, ка съ прокѣре компесіелорѣ лорѣ карактерѣ екѣтепікѣ, ші окървіреа лорѣ съ о депѣпъ ѧп тѫпї бісерічещті, ші саѣ компінсѣ, къ ла ачестѣ скопѣ ворѣ пѣтеа ажѣнџе de сігѣрѣ прін Асоціаџіѣпі компесіопале. Ачесте Асоціаџіѣпі компесіопале але Католічілорѣ ші Реформаџілорѣ продѣкѣ ѣпѣ фолосѣ детотѣ салътарїѣ пентрѣ корреліџіопарії лорѣ, къчі ѧптралтеле даѣ о дірекџіе de тотѣ съпътоасъ атѫтѣ пентрѣ свѣџіпереа Інстітѣтелорѣ літерарíе компесіопале, кѫт ші пентрѣ ѧпфііпџареа алторѣ ноѣ Інстітѣте de Едѣкаџіе. Ачесторѣ Асоціаџіѣпі аре de а мѣлџъті Џітпасіѣлѣ компесіопалѣ лѣтерапѣ din Mediaш (ѧп Apdeалѣ), къ спре маї ѣпа ѧпзъстраре а Џітпасіѣлві съѣ аѣ къпътатѣ dела Асоціаџіѣпеа Gustav-Adolfianъ 2500. талері; ашіждереа ші Кълъгъріџеле папісташе din Бѣкърещті аѣ штіѣтѣ съ pidіче ѣпѣ Інстітѣтѣ мърецѣ de крештере пентрѣ фетіџе, ла каре ші ортодокшіі пострії din Бѣкърещті аѣ конфератѣ преабогатѣ. De ачі се ведe, къ ѣпѣ лѣкрѣ поате фі dѣпъ фііпџа са орі кѫт de ѣпѣ, ѧпсъ адѣче ѣртърї фолосітоаре пѣтаї атѫпчі, кѫnd е регѣлатѣ, ші факторії лві сѫптѣ ѧпdетпаџі спре актівітате.

Noї, карії сѫптем ортодокші, девѣе съ штімѣ, къ асоціаџіѣпіле ачестеа компесіопале але Католічілорѣ ші Реформаџілорѣ сѫптѣ піште імітаџії, лѣате din праксa Бісерічеі прімітіве алві Хс, карea есте Бісерíка ноастръ ортодоксъ ръсъріteапъ прін ѣрмаре ачеле сѫпт Собóре міште de Архіереї, Преоџі, dігнітарї марі бісерічещті ші лѣтещті, de Літераџі ші de Крештіпі din алте класе карії се інтересеазъ de Бісерікъ, Шкоалъ, ші de сърачії кореліџіопарї; ѧпсъ, ачесте адѣпърї пѣ ле кіатъ еї „Собóре саѣ Сіпóde,“ чі прекѣтѣ атѣ въzѣтѣ, ле кіатъ Асоціаџіѣпе, пентрѣ къ паѣ авторісаре канопікъ, ші сѫпт ѧпфііпџате афаръ de Бісерікъ кѣ ѧпвоірса Гѣверпелорѣ чівіле, ші стаѣ сѫпт Леџі політіче; de ачеea стрѫпсѣ лѣѫndѣce аѣ карактерѣ чівілѣ, de ші аѣ de скопѣ ші дештептареа сітџѣлві компесіопалѣ, дарѣ скопѣлѣ лорѣ de къпетепіе есте маї мѣлтѣ філантропікѣ, адекъ, а ѧппаінта моралѣлѣ реліџіосѣ а асігѣра есістіпца Котѣпітъџілорѣ сърараче бісерічещті, ші а Інстітѣтелорѣ літерарíе, прекѣт ші а лъџі прін Місіопарї Релеџеа лорѣ.

Noї аша даръ аветѣ девѣінца de релѫпвіереа Інстітѣџіѣпелорѣ Бісерічеі ноастре, каре рѫndѣескѣ, ка тоатъ треаба бісерічеаскъ съ се трактеze ѧп, ші прін Собóре; ші фііпdкъ Інстітѣџііле ачесте бісерічещті деспре фелівріте Собóре ші Сіпóde се лѣтърескѣ ѧп Брошѣра честіопатъ, de ачеea есте еа інтересантъ пентрѣ орі чіне, карele есте метврѣлѣ Бісерічеі ортодоксе ръсъріteпе, ші воеште а се кѣпоаште кѣ Інстітѣџіѣпіле џепѣіне але Реліџіеі сале.

Поате фі, къ ѣпіі dінтре чеї че вор четі ачестѣ Артікѣлѣ, ворѣ гѫndі, къ астъзі алте ѧптпрежърї сѫптѣ, de кѣтѣ аѣ фостѣ атѫпчі, кѫndѣ саѣ фъкѣтѣ Капоапеле бісерічещті, ші de ачеea пѣ се потѣ апліка ла ѧптпрежърїле de фаџъ.

---

*) Ла адѣпареа џенерале а ачестеі Асоціаџіѣпі din анѣлѣ кърепт аѣ лѣатѣ парте ші Діректорѣлѣ џітпасіалѣ din Сігішóра, D. Teutsch, ші Dr. Schenker din Віепа Кончепістѣ Міпістеріалѣ.

Noĭ, карiĭ авемъ тоатъ стima кътръ четiторiĭ пострiĭ, патъ кътеза а афiрма, къ токтаї дн ачееа дмпрежърарe zаче дисетпътатеа класiкъ а Iнстiтъцiзнелоръ Бiсерiчеĭ поастре, къ ачеле се трагъ dела тiтпiĭ Апостолiлоръ, dела тiтпiĭ Бърбацiлоръ апостолешть, шi dела ърмъторiĭ пемiжлочiцi шi тiжлочiцi аĭ лоръ, шi къ смптъ аша de аплiкабiлi ла дмпрежърърiле пресенте, дн каре трiтъ, ка кътъ саръ фi хотържтъ ачеле ерi саъ алалтърi. Сiмвъреле аплiкабiлътъцiĭ de астъзi а Iнстiтъцiзнелоръ Бiсерiчеĭ поастре zаче дн ачелъ адевъръ маре, къ еле смптъ лъате din кзвiнтеле Мжнтзiторiзлзĭ, каре пъ воръ трече нiчi атзнчi, кънd аръ трече лътеа шi черiзлъ.

Оаре черiнцеле тiтпзлзĭ пъ смпт копчептрате дн ачеа вое а попоарълоръ, ка съ се окжртзiаскъ dзпъ форта Репiтзлзĭ Конститъцiональ? Шi че алта кзпринде Органiстзлъ Бiсерiчеĭ поастре, de пъ окжртзiреа требiлоръ Бiсерiчеĭ шi а тътъроръ пърцiлоръ еĭ конститътiве dзпъ форта конститъцiонале? Прекътъ дптрзн Статъ конститъцiонал се трактеазъ требiле, шi се adякъ хотържрi дн Парламенте: аша дн Бiсерiка поастръ рждзескъ капóпеле, ка тоате афачериле, алсцериле Архiереiлоръ, Iгзменiлоръ, Протопопiлоръ, шi але Преоцiлорi — кiверпiсireа аверiлоръ бiсерiчешть, шi мънъстiрешть, дмбънътъцiреа шi регзлареа Преоцiмеĭ, а Нарохiелоръ, шi Мънъстiрiлоръ, шi дмпърцiреа ажзтоарелоръ ла чеĭ сърачi фрацi съ се факъ прiп Сinóde шi Собóре. Noĭ кредемъ, къ de аръ фi астъзi Iерархiа бiсерiчеаскъ de Ортодоксiа поастръ дн стареа портале, noĭ Apделенiĭ атъ фi къпътатъ ла рзгареа поастръ ажзторъ бънатъ dела фрацiĭ пострiĭ корреляцiонарi din Знгарiа, Бънатъ шi Бъковiна пе сеата зпеĭ zidinde Бiсерiчi ачi ла Сiбiĭ, de каре авемъ аша маре лiпсъ, шi рзгареа поастръ п'ар фi фостъ гласзлъ челзĭ че стрiгъ дн пъстiе, къчi сiцзлъ дештептатъ de фрацiе корреляцiонарiе п'аръ фi дпгъдзitъ зпеĭ аша богате Епархieĭ, кзт есте Епархiа Бъковiнеĭ, нiчi зпоръ аша пзтъроасе Комзнiтъцi бiсерiчешть кзтъ смптъ челе тълте Комзне бiсерiчешть din Бънатъ, шi Знгарiа ка съ пъ пе ажзторе къ нiмiкъ. Речеала шi пепъсареа ачаста провiне de аколо, къ рзгареа поастръ пъ саъ пертрактатъ нiчi дн Соборъ парохiалъ, нiчi протопопескъ, нiчi дн епархiалъ, зnde аръ фi пзтътъ девепi ла о пъблiчiтате регзлатъ. Ашiждереа шi обiектзлъ zidиндзлзĭ Цiмпасiъ de Релецеа поастръ ортодоксъ din Лъгож пъ саръ фi десбътътъ дн Шедицa комiтатенсе, чi дн Соборзлъ парохiалъ шi апоĭ дн Соборзлъ епархiалъ, къчi шкóла шi Iнстiтътеле литерарiе смпт партеа есенцiале а Бiсерiчеĭ, прекътъ шi пъ сар фi хогържтъ дн ачеа Шедицъ комiтатенсе, ка съ се чеаръ ажзторiъ дпкъ шi dела тоате Комiтателе Знгарiеĭ, шi dела Епiскопiĭ Католiчi, (зн че пе авзiтъ) чi Соборзлъ, ка съ пъ ватъме карактерзлъ конфесiональ ал ачелзĭ Цiмпасiъ; ар фi афлатъ тiжлоаче патърале шi хотоцене, din каре ар фi конкъреъ ажзтоаре спре спрiжiнiреа ачелеĭ дптрепiндерi салзтарi. *) Кжндъ штiмъ noĭ асфелiъ Iнстiтъцiзнiле Бiсерiчеĭ поастре, оаре кзтезататъ а търтзрiсi маĭ тълтъ, декътъ ачееа, че есте зпъ адевъръ перестърпаверъ, къ адекъ Капоапеле Бiсерiчеĭ поастре аша се потрiвеск дтпрежърърiлор пресенте, шi черiнцелоръ тiтпзлзĭ de фацъ, ка кзтъ саръ фi ашезатъ ачеле дн зiлеле поастре.

Дн сфършитъ пе пзтжндзне лъа дндрезпеалъ de а рзга пре опорателе Редакцiĭ але Жзрналелоръ поастре din Патрiе шi афаръ de Патрiе, ка съ прiтеаскъ дн колоапеле сале ачестъ Артiкълъ, de ачееа пе лъът вое пзтаї а рзга сбслъждателе Редакцiĭ, ка съ бiпевоiаскъ а пъблiка прiп фоiле сале ешiреа ачестеĭ Брошзре. **) Andpeiъ

Епiскопълъ Ардеалзлзĭ.

*) Епархiа Бъковiнеĭ аъ дързitъ Статълзĭ зпъ Мiлiонъ фiорiнi, шi 50,000. фiорiнi Спiталзлзĭ Католiкъ din Iерзсалiмъ. —

**) Прецълъ ачестеĭ Брошзре de оптъ коале марi есте 50 кр. вал. австр. дн локъ, саръ прiп Постъ 70. кр., шi се капътъ ла Дирекцiа Тiпографiеĭ diечезане. Р.

Sibiiu 13. Septemvrie 1861.

Adoua scrisoare oficioasa a Ecs. Sale Dlui Episcopu Andreiu data la respunsulu Dlui Bar. Salmen Comitele Natiunei sesesti, asa suna:

Respunsulu, eu care Ilustritatea Ta mai onoratu in 11-lea l. c., nu m'au multiemitu nici in privinti'a formei, nici a cuprinsului lui; de óre-ce eu nu amu asteptatu respunsu privatu la harti'a mea oficioasa, ci respusu iarasi oficiosu. Cum-ca oficiositatea hartiei mele nu se póte trage la neci o indoiala, eu suntu deplinu convinsu; pentru-ca prin aceea Te-amu fostu recercatu pre Ilustritatea Ta, ca se binevoesci a me incunosciintiá cu numele despre acei Preoti subordinati mie, carii in harti'a comitiala de sub Nr. 566/1861 se stigmatisédia in genaralu de agitatori si invetietori intr'ascunsu, cá apoi in contra acestora sa potu purcede spre ai reduce la ordinea cea buna.

Deci marturisescu, ca pre citu me vetemara pre mine, pe Preotime si Inteligintí'a romana innegrirele din harti'a comitiala de sub Nr. 566/1861. pe atâtu-a si respunsulu comitialu privatu din 11-lea l. c. vatema autoritatea Iurisdictiunei mele bisericesti, carea inca tocma esia este recunoscuta ca si alte Iurisdictiuni bisericesti si politice din tiéra. Vatemarea aceast'a jace cu deosebire in acea imprejiurare, ca vedînduse, ca respunsulu Ilustritatei Tale la harti'a mea oficiósa este in form'a unui respunsu privatu, lesne voru puté de aci deduce unii ca Ilustritatea Ta ai fi avendu dreptu ami respunde privatu la harti'a mea oficioasa. si iarasi altii lesne voru puté supune, ca autoritatea Bisericei, ce o representediu eu, aru fi mica facia cu Autoritatea, ce o representedi Ilustritatea Ta.

Motivulu din multu onorabilulu respunsu privatu, ca adeca o Autoritate se escusa pentru afacerile sale inaintea superioriloru sei, nu se poate aplica la recuisitiunea mea; caci eu prin aceast'a nu amu cerutu dela Ilustritatea Ta neci o escusatiune (Rechtfertigung) pentru incriminarile din harti'a comitiala de sub N-r. 566/861. — Caci atâtu-a pricepu eu, ca la unu ce asemené nu amu direptu, — ci prin aceea amu fostu recuiratu pre Ilustritatea Ta, ca sa bine-voesci ami face cunoscuti cu numele pre acei Preoti, pre carii ii ai in prepusu de turburatori, si la aceasta amu totu dreptulu; caci si Ilustritatea Ta ai avé dreptulu a cere dela mine, ca sa 'ti numescu s. e. pre Oficialii Universitatei sasesci, candu ai afla, ca eu intr'o hartia oficioasa asiu fi impetatu in generalu Corpulu Oficialiloru aceloru-a supusi Iurisdictiunei Ilustritatei Tale. La o astfeliu de intemplare, eu nu asiu fi respunsu Ilustritatei Tale, in urm'a unei asemenea hartii, ca voiu da séma despre aceast'a Superioriloru mei, ci asiu fi anumitu pre acei Oficiali pre carii iasiu fi avutu in prepusu.

Aceste me vediu indetoritu a-le insemna aci, spre o mai mare lamurire a simburelui recuisitiunei mele din 27. Augustu a. c., ca adeca: in acecasi amu recuiratu pre Ilustritatea Ta, a'mi anumi pre aceia dintre subordinatii mei Preoti, pre carii harti'a comitiala desu mentionata ii pune subu prepusu de turburatori, cá se potu dispune cele de lipsa spre sustinerea ordinei si a disciplinei — daru totu odata si pentru cá se respingu orí ce innegrire nedreapta a Preotimei si Inteligintiei romane.

Doarъ din ачастъ хъртie a doъ, се ва дпцелепцi Siebenbürger Bote, шi ва вede, къ Dлзĭ аре ideĭ конфзсе despre обiектзлъ честiопатъ, шi тотъшi дшi арогеазъ зпъ градъ маре de чiвiлiсацiе, че zъъ лi лiпсеште. Din контръ пеам дптърiтъ дн конвiнцереа поастръ din ачеле шiрзрi, de шi пзжне смптъ, (N. 36. ал Тел.ромънъ), къ Siebenbürger Bote есте зн Жзрналъ цертапъ, карele пзжпъ опóре фаче кълтзреi цертане, къчi аргзментацiile сале смптъ пъ пзтаї простe, чi шi пегioабе. Дн аста категорiе пзпетъ noi шi аргзментацiа ачееа алзĭ, кареа атъ пъблiкатъ dзпъ Скрiсоареа Комiтелзĭ съсескъ.

Орѣштіе 18/6 Августъ 1861.

Есте дн цепере кзпоскътъ къ рестаърареа Комiтатзлзĭ Алвеĭ de сзсъ a ешiтъ de тотъ пефаворабiлъ пептрз ромънi.

Dintрзтзiъ — dзпъ фiпiреа ачелеiа — ме отържсетъ ка се даъ пъблiчiтъцiĭ — ка тарторъ окълатъ — о дескрiере а дптътплърiлоръ, комiтатъ de о опiнiзне, дпсъ dзпъ че обсерваiъ къ D. Toma Danacie m'аъ лъатъ пе dinainte, атъ маi ретасъ дн медiтъчзнi.

Ератъ преа детерминатъ, ка дн iнтересзлъ адевързлзĭ — дн дескрiере — се пъ крзцъ пе нiмепеа.

Дптр'ачееа се фiпi дескрiереа D. Danacie дн Np. 20. Тел. ром. дн каре възвiъ о епарare a дптътплърiлоръ de тотъ кредiнчоасъ шi адевъратъ.

Аста, прекътъ шi ачееа дмпрежърare къ прiп Лзпа лзĭ Маiъ a. к. цiсъ пъреа къ зпiĭ бърбацi ромънi — пънъ атзнчi фъръ аliпiре кътръ dреапта казъ пъчiзпалъ — дпчепеаъ a се трези, a ревепi ла сiпеші шi сiпзл пачiзпеĭ, конвiнгжндзсе despre адевързлъ: къ трiмбiатзлъ дн лзте лiбералiстъ магiарескъ е зпъ монстрз дпгiцiторiъ de дрептърi политiко-пацiзпалi але пемагiарiлоръ de сзъ Корóна С. Стефапапъ; маъ арзпкатъ дн реципiпцъ de a скрiе despre обiектзлъ ачеста дн жзрпале, de óре че къ къldзроасъ плъчере сперамъ: къ шi D. Комiте С. Ладаi, възжндъ кзткъ пъ iаъ сзкчесъ ті ла дптътплърiле din Феріхазъ тъiестрiа de „доае феце“ фъръ de a фi датъ de голъ дн лзте, ва пъръсi калеа фiпецелоръ, се ва лепъda de маi тълте Колóре шi ва апъка пе калеа чea оаблъ a статорнiчieĭ шi a Сiнчерiтъцiĭ, ва фi пзтаї къ о колóре, контрiвзiндъ пе венiторiъ пентрз реалiсареа дрептърiлоръ пачiзпеĭ поастре, къндъ din контръ о крiтiкъ dреаптъ a лъкърърiлоръ сале ешiтъ дн пъблiчiтате тресърiндзлъ, паръ преа контрiвзi ла реалiсареа зпеĭ асемепеа сперапце.

Dap' матъ дпшелатъ дн сперапцътi. Къчi се рiдiкъ о таверъ дппърцiтъ дн 3. Колóпе, зпа сзбскрiсъ de Фр. Халер ешiтъ дн Np. 26. Тел. ром., алта de Ладаi дн Np. 53. Газ. Тр. ка аптепостърi, iар чептрзлъ сзбскрiсъ тотъ de челъ din зртъ постатъ дн Np. 27. 28. 29. Тел. р., шi венiндъ асзпра ромънiлор din Комiтатзлъ Алв. с. къ о фалкъ дн черiъ шi къ зпа дн пътжптъ се дпчеркъ аї нiмiчi de тот — ad. але ръпi зпа опiнiзне de каре се бъкъръ дн пъблiкъ — зпiкзлъ клеподiъ че ле маї ретъсесе пекълкатъ дн нiчоаре дплъзптрзлъ zidзрiлоръ Арiстократзлзĭ din Феріхазъ.

Дечi пе маї ретънжндъ нiчi о дпdоiалъ къ отзлецiĭ пострiĭ п'аъ кзцетъ de a апъка пе калеа покъiнцiĭ, атъ дптрерзптъ тъчереа, атъ трiмiсъ репрърццериле кзвените аптепостърiлоръ, шi акътъ маї ретъпе a фi рефстатъ шi дпсъшi чептрзлъ.

De шi ресзлтатзлъ рестаърърeĭ Комiтатзлзĭ докътептézъ перфектъ, къ дескрiереа D. Danacie, — пе каре дн партеа чea маї маре нiчi кiаръ D. Ладаi п'аъ денегат'о — есте дптемеiатъ пе адевъръ, de зnde — dзпъ кърсзлъ патърале алъ лъкърърiлоръ — ърмézъ къ Артiкзлзл D. Ладаi Np. 27. 28. 29. din Тел. р. дн каре знгърiĭ се апъръ шi се лаъдъ din респзтерi, iар ромънiĭ се деfаiтъ din бъierile iнiмiĭ; есте о ресзчiтъръ къ атжта маї малiчioасъ, къ кътъ паре a авea de скопъ съ акопере, с'аъ челъ пъцiпъ съ петезеаскъ лъкърърiле пъртiпiтоаре ла знгърi, шi жзпгiетоаре de дрептърiле ромънiлоръ, сéъ маї вine зicъ се штеарга din метоpiе брзталiтатеа къ каре фъръ дптiмпiнацi ромънiĭ Алвеi de с. дн Феріхазъ пе терiтзлъ егалiтъцiĭ, шi каре дн нiчi зпъ алтъ Комiтатъ дн Трапсiлвапiа п'аъ фостъ дптрекътъ; зiкъ, de шi пъ есiстъ нiчi о дпdоiалъ despre пеадевързлъ ассерчзпiлор D. Ладаi, тотъшi фiiндкъ зпеле dintрачéстеа атжта смптъ de образпiче, дпкът пъ се сфiескъ a атака адевързлъ дн фацъ къ о персеверапцъ педпкiпзiтъ, аша смтъ певоiтъ a ле репроба шi дн спецiе.

Ан кълторіа теа кътръ Феріхазъ, афлаіъ къ ан маі мълте Комъне н'аъ фостъ венітъ конкіемареа ла конгрегъчъпеа марк. De ачеea трімісъіъ пъмаі декътъ прін Сате счіреа Комітатъ de сфатълъ меъ ка се вінъ пътерошї: локъіторіі чеі маі прічепъцї, Даскълії ші преоцїі ка се не антълпімъ ла Феріхазъ, прекътъ се ші антъмплъ, къ карії апоі амъ антратъ ан адънаре ші кътъ доведеште жърп. унгър. „Korunk“ N. 103. а. к. че цine: Ekkor Roman György egy pár Száz roman kiséretében belépve a bizottmányi névsor ellen kifogást tett, roman társai nem levén benne — — — kellő irányban képviselve. Kisérete minden Szavát helyesléssel tamogattá“ (акътъ Георріе Романъ къ врео кътева пърекї de сате ромънї пъшіндъ ан адънаре а комбътътъ консемпъчънеа пропъсъ пентръ Комітетъ ка унъ че ан контра егалітъцїі, фііндъ ан тоате секъндатъ de комітенцїі лъї). —

Сънт ансе Комъне ан ачест Комітатъ мълте, din каре нічї уна н'аъ пътътъ лъа парте ла рестъпарре, пентръ къ нічї аъ фостъ анвітате, ші нічї сфатълъ меъ пентръ скърцітеа тімпълъї пъ аъ пътътъ мерце. De унде се вede къ D. Danacie пъ ш'аъ контразісъ, кът вреа а антърі D. Ладаї къ асерчънеа: къ ан унеле Сате н'аъ шчіътъ ромъпіі, ші de ачеea н'аъ пътътъ лъа парте ла Конгрегъчъпе, кънdъ тотъшї дъпъ обсервъчъпеа теа аръ фі фостъ унъ пътъръ de ромънї „incemnatъ“ de фацъ.

D. Ладаї се префаче къ п'а възътъ, ші п'а авзітъ, къ ші ромъпіі аъ унъ пътъръ бънічелъ de інтелецінцї капачї ші компецїторї ла постърї; се ведем оаре пъ есте ші аста о ресъчітъръ пърчезътоаре din „доъе феце“?

Е поторіъ къ съъ сістема лъї Бах се пърта гріце ка амплоіацїі ромънї съ пъ вінъ ан атінцере челъ пъцінъ къ попорълъ цінътълъї din каре ера; фостамъ ші еъ арънкатъ ан дечепълъ din ъртъ ан тоате унгіріле Ардеалълъї — требъіндъ се ме мътъ de 7. орі — пъмаі ан Комітатълъ Албеї с. пъ.

De ші ан депъртаре, тотъшї намъ лінсітъ а фі къ лъареа аминте некъртат ла челе че се антъмплъ ан цінътълъ А. с.

Анкъ къ вро кътева септъмъні анаінтea рестаърърії din Феріхазъ, къфъндатъ ан меditъчъпї прівітоаре ла ачеаста маі къ сатъ ла антрежърареа, къ ші ачі не лінсea пътърълъ de бърбацї, претінсъ de егалітате пентръ окъпареа de постърї, къ делътърнdъсе стръініі Бахістї, тотъ прін стръіні dap' mariарістї воръ фі анлокъіцї — унъ жъръ скімбатъ къ алтълъ — ам венї ідеа: ка се провокъ пе бърбацї de аї пострії капачї de дерегъторії ші din алте Комітате ші Скаъне сире а прімії постърї ан Комітатълъ постръ; чеea че амъ ші фъкътъ.

Ресълтатълъ фъ, къ сире чea маі таре бъкъріе прііміъ парола дела маі мълцї, парте прін граіъ, парте — ші маі къ сатъ — прін Епістоле — din карі маі амъ ла мънъ 4. ан оріцine — къ се анвоіескъ ші прітескъ пропъпереа теа. Пътръпзъторіъ е ъртъторіълъ пасаціъ а унеї dintр'ачелеа епістоле: прітеск орі че, — къ еъ пъ ътълъ а въпа dъпъ постърї аналте, — тъ мълцътескъ а авea сферъ de актівітате пентръ de a пътea ажъта попорълъї постръ, ші пъмаі атъта ка се потъ тръі dintр'о zi пъпъ антралта.“ —

Антре ачестї цепероші бърбацї се афлъ ші de ачеіа, карії сънтъ ан сервіціълъ Статълъї de 26. ші нічї унълъ маі пъцінъ de 15 анї, карії аъ фостъ ші ла „Табла рецеаскъ,“ карії аъ депъс ші „Richteramts-prüfung.“ —

De сine се анцелеце къ антр'о астфеліъ de анпрежърare ромънілоръ пъ ле маі ера къ непътінцъ а аштерпе ла маркалъл din Феріхазъ о консетпъчънe de 16. інтеліцінцї ромънї, антре карії съ фіе ші 6. Іврішті практічі; чеea че се ші антъмплъ. —

Къ окасіъпea унеї ескърсіънї ла Алба-Іулія Комънікъndъ ачесте D. Кот. С. Ладаї, адъъгаіъ: къ de ші пъмї ва фі къ пътінцъ а лъа сарчіna de дирегъторіъ, тотъшї воіъ тішка тоате ші еъ спре а контрібъі ла ажънцереа егалеї антрептъцірї, de ачеea воіъ лъа парте ші ла адънареа марк. ла каре джпсълъ обсервъ: къ жътътате din дерегъторіі се воръ ътплea къ унгърї, ші жътътате къ ромънї, адъъгъndъ къ неавъndъ унгърії indівізї de ажънсъ, се ворлъа din аї ромънілоръ et viceversa (ecce! планълъ ка Халер се фіе Фібіреъ ал ромънілор ера ші статоріт.)

(Ва вртъ.)

Pest'a 1-o Septemvire 1861.

Proiectulu de lege alu minoritatei din comisiunea

de 27 membri, asia numita natiunala delegata de diet'a Ungariei, propusa prin deputatii romani: Sigismundu Popoviciu si Aloisiu Vladu.

I. In caus'a natiunalitatei peste totu

§. 1. Popoarele de diferite limbi, cari locuescu in Ungari'a pe diverse teritorie in numeru mai mare desu laolalta, a nume: Romanii, Slovacii, Serbii, Rutenii si Germanii, suntu recunoscute de natiuni asemenea indreptatite cu natiunea magiara, si complesulu acestora formeaza natiunea politica a Ungariei.

§. 2. Fiescecare natiune are asemenea dreptu de a-si intrebuinti'a, desvoltá, si cultivá limb'a sea natiunala liberu in toate referintiele vietiei private si publice; drepiu aceea se staveresce:

§. 3. In comunitâti, cercurí si tieruturile comitatense, in comitate, in districte, tienuturile si orasiele libere, ce au jurisdictiuni de sine statorie, limb'a administratiunei, judecatoriei si consultatiunei, adeca: limb'a oficioasa peste totu e aceea, care e limb'a natiunala a intregei poporatiuni seau a absolutei maioritati a poporatiunei d'in respectiv'a comunitate, cercu, si tienutu comitatensu, comitatu; districtu, tienutu ori orasiu liberu.

§. 4. Deaca in vre-o comunetate, cercu ori tienutu comitatensu, comitatu, districtu ori orasiu, liberu nici o natiunalitate, nu ar formá maioritate absoluta, in acestu casu limb'a oficioasa se poate alege liberu.

§ 5. Cercurile si tienuturile comitateloru sese arondeaze asia, cá fiescecare cercu, respective tienutu se cuprinda dupa putintia astufeliu de comunetati, cari facu celu putinu maioritatea absoluta a locuitoriloru de aceeasi natiunalitate. Aceasta regula sese observe si la formarea cercuriloru de alegere pentru ablegati la dieta.

§. 6. Totu asia sese formeze representatiunile si jurisdictiunile comitateloru, a districteloru, tienuturiloru si orasieloru libere, adeca dupa proportiunea numerica a diferiteloru natiunalitati locuitoarie pe aceste teritoarie.

§. 7. Comunitatile 'si facu orice reporturi, representatiuni si petitiuni in limb'a oficiala a sea catra ori care jurisdictiune a tierei.

§. 8. Diregatorii cercuriloru si a-i tienuturiloru comitatense, corespundu oficiosu cu comunitatile respective numai in limb'a oficioasa a acestorasi.

§. 9. Diregatorii cercuriloru si ai tienuturiloru comitatense corespundu cu celelalte cercuri si tienuturi ale comitatului seau in limb'a oficioasa a acestor'a, seau in a comitatului, — cu jurisdictiunea comitatului insa numai in limb'a oficioasa a comitatului.

§. 10. Comitatele, districtele, tienuturile ori orasiele libere 'si dau decisele si ordinatiunele catra diregatorii sei in limb'a sea propria oficioasa.

§. 11. Comitatele, districtele, tienuturile si orasiele libere corespundu intre sine, precumu si in atingere cu diversele jurisdictiuni besericesci seau in limb'a oficioasa a aceloru jurisdictiuni catra cari se adreseaza, seau in limb'a magiara.

§. 12. Comitatele, districtele, tienuturile si orasiele libere 'si facu reporturile, representantiunile, adresele si alte substerneri catra ori care jurisdictiune mai innalta de ori si ce rangu, in limb'a sea propria oficioasa; inse asia, ca nefiindu limb'a loru oficioasa cea magiara, sê se alature tecstulu pe margine (columnaliter) si in lib'a magiara.

§. 13. Jurisdictiunile mai inalte 'si dau ordinatiunile si mandatele catra comitatele, districtele, tienuturile si orasiele libere a caror'a limba oficioasa nu e cea magiara, in limb'a magiara, inse earasi alaturandu tecstulu (cuprinsulu) pe margine (columnaliter) si in limb'a oficioasa a comitatului, districtului, tienutului liberu seau orasiului respectivu.

§. 14. La consultatiunile publice a-le comunetatiloru, a districteloru, tienuturiloru si orasieloru libere, totu insulu are dreptulu de a se folosi de limb'a sea natiunala; totu asia stâ fiescecarui liberu a-si dá petitiunile la ori si ce autoritate a tierei (intielegandu aici si autoritatile militarie) in limb'a sea natiunala si a pretinde resulutiunile totu in acea-si limba.

§. 15. La judetiele comunale limb'a judecatoreasca e cea oficioasa a comunitatei, la judetiele cercuali si tienutale e cea a cercului respective a tienutului, la judetiele si tribunalele de comitatu, districtu, tienutu si orasiu liberu e limb'a oficioasa a acestor'a.

§. 16. Tribunalele cambiale si districtuale suntu indetorate a primi orice esibite in orice limb'a natiunala care esista in cuprinsulu jurisdictiunei loru, si totu in aceea-si limba a le dá si deslegarea.

§. 17. In trebile criminale se face cercetarea, pertractarea si decisiunea causei in limb'a inculpatului, precumu si marturiele se asculta in limb'a sea propria, abatere se face candu limb'a inculpatului ori a marturieloru nu e intrebuintata in cuprinsulu jurisdictiunei respective, in care casu marturiele se asculta cu ajutoriulu de talmaciu juratu.

§. 18. La curtile apelative se substernu causele apelate in originalu, deunde sentintiele si alte decisiuni se dau pe langa limb'a magiara columnaliter si in acea limba in care s'a pertractatu si decisu caus'a la iudetiulu de inteia instantia.

§. 19. In diet'a tierei limb'a oficioasa si consultativa e cea magiara, sustienenduse totusi fiescecarui membru dietalu, dreptulu de a se poté sierbi in desbateri de limb'a sea natiunala.

§. 20. Legile se dau autentice in limb'a fiescecarei natiuni atinsa in §. 1. si se tramitu fiescecarei jurisdictiuni si in limb'a ei oficioasa; totusi in casu de indoiala intre tecstulu magiaru si celelalte, decide celu magiaru.

§. 21. In comunitatile besericesci si in scoale mai departe la diregatoriele besericesci si directiunile scolarie, precumu si la organele subordinate acestora, limb'a manipulatiunei, respective a invetiamentului, in toata privinti'a in trebile din launtru si din afara, e limb'a natiunala a respectivei comunitati besericesci seau scolarie.

§. 22. Diregatoriele besericesci si directiunile scolarie dau ordinatiunile sele catra comunitatile si oficiele subordinate jurisdictiunei loru in limb'a cestoru d'in urma; cu autoritatile civile inse corespundu in intielesulu §§-loru 11. 12. si 13. ai acestui proiectu de lege.

§. 23. La guberniulu centralu de statu, care esercita suprainspeptiunea peste scóle si peste educatiunea publica, sê se infiintieze pentru fiescecare natiune respective confesiune sectiuni, d'in barbati de aceiasi natiune, respective religiune.

§. 24. Fiescecare natiune, respective confessiune are deplinu dreptu, pe langa supraveghierea statului, a dispune liberu si nedependinte asupra trebiloru sale scolastice, prin urmare fiecarei natiuni

respective confesiuni 'i-e ertatu a-si redicá d'in midiloacele sale proprii scoli pentru totu ramulu de sciintia, inferioare si superioare, precumu si institute sciintifice si fundatiuni, a immultí numerulu acelora dupa recerintie, avendu totu de-odata si dreptulu de a pretinde spre scopulu acesta si ajutoriulu materialu alu statului, dupa proportiunea poporatiunei.

§. 25. In scoalele fiescecarei natiuni, respective confesiuni, se propunu toate sciintiele amesuratu §-lui 21. in limb'a respectivei natiuni; totude-odata se propune in scoalele acestea, pe langa istori'a pragmatica a tierei, si istori'a natiunala cá studiu oblegatu.

§. 26. Scoalele fiecarei natiuni respective religiuni se privescu de asemene indreptatite cu institutele de inventiamentu a-le statului.

§. 27. La aplicarea profesoriloru la institutele de invetiamentu a-le statului, religiunea respectivului, incatu aceea e una dintre cele recepte prin lege, — afara de catedra catechetica — nu poate sierbí de impedecamentu. (Va urma.)

Zapandŭ 28. Августŭ. Maĭ demult сунтэмунĭ ва шi лунĭ фăсъръмŭ тотŭ ди аштептаре че ва вирма кŭ ноĭ ди привинца апексъреĭ комитатулуĭ пострŭ кътръ Унгариа, шi дабеа депутациунеа ноастрŭ се дъсесе ла Viena ла Маiестатеа Са Дипълцатулŭ Импъратŭ кŭ петичиунеа ди контра апексърiĭ, кънd еатъ de одатъ ди $^{28}/_{16}$ Август а. к. афлындсе ди кърциле комитатенсе тоцĭ Жзiĭ шi Нотарiĭ adунацĭ се четĭ, прiп D. Adиункт Иеронiм Мога, орындеала дела Дипалтул рецескŭ Гъверп Арделенŭ, кŭ амплоиацĭĭ ч. р. Претъралĭ аŭ съ поарте лукрърiле сале ка шi маĭ наинте пънъ ла алтъ орындзиалŭ — ачеаста фъсъ Меркурĭ, дипсъ ди $^{29}/_{17}$ Августŭ адекŭ Жоĭ сосi дела Капчеларiулŭ Аулик ал Унгариеĭ Графул Форгачĭŭ алта орындзеалŭ, кŭ ч. р. Амплоеацĭ Претъралĭ се слобод din функцie, шi нумаĭ de кътŭ съ се предеа Актеле ла Амплоеацĭĭ комитатензĭ, шi аша de вро 3. 4. зiле дипчепъръмŭ а пriмi актеле шi дикъ пе атŭ испръвiт ачеаста треабъ.

Не D. Доктор Ходош длŭ аштептъмŭ кŭ маре сете дела Viena ди тоатъ зioa шi пе маĭ сосеште, пе штiм пентрŭ че дитързie атът de мултŭ.

Dieta Ardealului.

Демult са дипчепт а се ворбí ди diферiте журнале despre dieta Трансiлванieĭ ди diферiте modурi фъръ а фi възутŭ пънъ актта врегu ресултатŭ алŭ нърерiлорŭ, че саŭ еспрiматŭ ди прiвинца ачеаста. Дупъ че шi ноĭ прiтiръмŭ оарешкаре счiрĭ маĭ апроапе despre цiпереа dietеĭ Трансiлване, дипъртъшiмŭ четиторiлорŭ пострi уртътоарелеле. 1. Ресолуцiунеа дипъръteаскŭ а ешитŭ ди $^{7}/_{19}$ Септембрie шi dieta се ва цiпса ди Алба-Iулiа дупъ 6. септъмунi дела ешiреа ресолуцiунеĭ. 2. Ди чепсул de 8. ф. се ва путера тот фелiулŭ de dape drептъ. 3. дела 30,000 de сфлете се ва алеце ун депутатŭ. Пропосицiунеле рецештĭ сунт уртътоарele: а.) inартiкулареа Нацiунеĭ ромъне, ка нацiune политикъ, шi а религieĭ греко-орiенталĭ ка религiune прiмитъ шi асеменеа дипдрептъцитŭ ка челелалте, b.) алецериле офiциалилор кардиналĭ: а капчеларiулуĭ, гъбернаторулуĭ, а консiлiарилорŭ de гъверп. ш. а. с.) трiмiтереа ла Сенатулŭ iмперiалŭ, шi d.) луареа ди пертрактъре а дитоктирилорŭ de липсъ ди привинца дрептулуĭ чивil шi криминалŭ черуте de скимбареа дипрецiзърилорŭ. — Еаръ пропосiцiа пентрŭ унiунеа Ардеалулуĭ кŭ Унгариа есте штеарсъ. — Din ачесте ведемŭ кŭ Маiестатеа Са Дипъратулŭ а фъкутŭ тот, че са потутŭ, ка съ дндестулезе шi не ромунĭ пе калеа конституционалŭ, шi даторинца ноастрŭ а ромунилорŭ есте съ къутэмŭ а не фолосi de челе че писаŭ копчесŭ еаръшi пе калеа конституционалŭ, шi съ скоатемŭ депутацĭ пентрŭ dietŭ шi din фондулŭ пъмунтулуĭ. Тотŭ инсулŭ требue съ се мiште. Сунтемŭ de чеа маĭ маре конвинцере кŭ Преоцiтеа ноастрŭ de амбеле конфесiунĭ, каре тотŭ деаунa а спрiжiнiт мiшкъриле ноастре нацiунале пе терену легал, пе ва ръмунea нiчĭ акта дндерунтŭ кындŭ е ворва de тъереа пунеĭ — актт аŭ нiчĭ одатъ. — М. С. а прiмитŭ ди $^{19}/_{7}$ Септем. димiсiунea Баронулуĭ Кемény ка presidentŭ провiсориŭ алŭ Капчеларieĭ трансiлваniко-аулiче.

Деакъ се ва пене алтулŭ ди локулŭ луĭ пънъ ла dietŭ саŭ ба, пе штiмŭ, мулте журнале вреŭ съ афирме кŭ пе. чi presidiулŭ дл ва пърта Консiлiариул de карте чел маĭ бътрун.

Инструкциунea Комисарилорŭ рецештĭ din Унгариа.

Капчеларiулуĭ аулик ал Унгариеĭ a дат Комисарилор рецештĭ инструкциune, дупъ каре аŭ съ прочédъ ди привинца аценделорŭ лорŭ ла реорганисареа комитетелорŭ комитатенсе десфiинцате, а къреĭ пункте de къпетенiъ сунтŭ уртътоаре: Комисiунеле Комитатенсе се вор десфiинца din кас ди кас прin ордiнъчiунĭ маĭ дипалте, шi кŭ пунереа ди лукраре а ачестorŭ десфiинцърĭ се ворŭ дисърчина сунремiĭ комициорĭ комисарiĭ рецештĭ, ди касул din урмъ се ва суспинde актiвитатеа комителуĭ сунремŭ, саŭ de ва перde дикредереа Короанеĭ, се ва ръдика de тот din демнитатеа са. Амплоiацiĭ сунтŭ дисъ даторĭ а ръмжнea ди сервицŭ пънъ пе се ворŭ денумiĭ алцiĭ шi ворŭ пriмi актеле офiциоасе, банiĭ шi алтеле. Органисъторiулуĭ Комите сунремŭ орi Комисарiŭ рецеск поате ди касŭ печесариŭ суспenda амплоiацiĭ шi ди локулŭ лор а пune алцiĭ. Еĭ аŭ съ алеагъ астфелiŭ de мембрiĭ, карiĭ сунтŭ кŭ тактŭ бунŭ шi се бъкъръ de васа пъблiкъ, карiĭ сунт ди старе але da деслъчiрĭ квенiте шi аĭ сприженi кŭ сватул лор. Мембрiĭ Комисiунеĭ, карiĭ алтфелiŭ аŭ асеменea дрептърĭ шi вотърĭ се вор алеце din ачеia, карiĭ плътеск маĭ мултъ dape, дупъ ширул мъримеĭ еĭ, шi din алешiĭ репресентанцĭ аĭ Комунелор. Сунт сума ачеаста de контрибуциune се дипелеце тоатъ дареа че се кънpinde ди картiчika de контрибуциune. Din ачестiа вор фi фъръ деосебire de реличie шi пусечiune четъценеаскŭ маĭ пуцin 50 шi маĭ мултŭ 200 indивизĭ алешĭ дипчепънd дела чеĭ кŭ дареа маĭ мере шi астфелiŭ копорындсе ди жос. Посесорiĭ маĭ марĭ, карiĭ пе локуеск тотдеuna ди комитате саŭ пе пот тотдеuna а вени ла конгрегациунĭ, потŭ трiмите фii съĭ маiорени саŭ алцiĭ дипутернiчицĭ. Комунеле din Комитатŭ даŭ къте 40, 30 саŭ 20 indивизĭ дупъ дптindереа шi популациunea Комитатулуĭ, шi нумаĭ de ачеia че локуеск ди Комитат. — Мембрiĭ ди цепере потŭ фi нумаĭ ачеia карiĭ сунтŭ de 24 анĭ шi кŭ карактер опестŭ. Ди шединцеле комитатенсе аŭ вотŭ амплоiацiĭ Комитатулуĭ шi мембрiĭ Комитетулуĭ. Шединцеле сунт публiче. Аскултъторiлорŭ се дъ локŭ пе галерie саŭ алтŭ локŭ сепарат, шi деакъ ачестi с'ар местека ди пертрактърĭ се пот скоате афаръ, саŭ сусpenda шединцеле. — Пентрŭ постуриле амплоiацiлорŭ de Комитатŭ kandideazъ сунремiĭ Комициорĭ орi Комисарiĭ рецештĭ треĭ индивизĭ, еаръ ачеia, карiĭ дупъ вскл de маĭ наинте саŭ денумитŭ de еĭ, се вор денуми шi акята кŭ привiiнцъ дипсъ ла калитъциле лор шi ла дорinцеле ценерале. Сервиторiĭ се денумеск de сунремiĭ Комициорĭ de Ком. рецештĭ. Алецереа се фаче прin маiоритатеа вотърилор ла вотизаре сунт дндрептъцицĭ мембрiĭ Комисiунеĭ, шi амплоiацiĭ алешĭ. Ди търгурĭ маĭ марĭ шi популате, каре аŭ магистрате регулате, поате Комитатулуĭ кŭ дивоireа локуциiнцеĭ унгурещĭ, а имбръка пе чел маĭ дипалт дiрегъторiŭ кŭ ачелеа дрептърĭ, че поседе ун жude черкулŭ. Атът Ком. сунремĭ, кътŭ шi Ком. рецештĭ се импune, ка съ еспiче мембрилорŭ комитетулуĭ шi амплоiацилорŭ de комитат ачеea пеплициратŭ липсъ, че уртéзъ din акоперiреа речеринцелорŭ статулуĭ шi сусцinereа артатеĭ, шi кŭ пънъ атунчĭ, пънъ че ачесте се ворŭ лътурĭ прin виitоареа легислативъ, сунтŭ даторĭ а коплукра атът ла ръдикареа орi че фелiŭ de dape, кът шi ла дареа регрущилор. Комесарiĭ рецещĭ сунт даторĭ ашĭ сусцinea baza певътъматъ шi пентрŭ ачеea а пъзi тоате ордinациunеле емисе пентрŭ дунiiĭ. Дупъ че се вор органиса Комитателе, се вор репune еаръшi къторiлорŭ статулуĭ шi постуриле лорŭ, саŭ се ворŭ денуми алцiĭ ноĭ.

Ди Сенатул iмперiал се пертрактезе de ун тимп днделунгатŭ лецеа комуналŭ каре а къшунатŭ дипфокате десбатерĭ.

Dieta Кроацieĭ a десбътутŭ адреса че аре съ се ацерпъ рецелуĭ шi дупъ че еа пе кънpinde ниче ун проiектŭ поситивŭ despre ачеea, кът врea дупса дпviиторiŭ съ пертрактезе кŭ короапа шi кŭ челелалте попоаръ але монархieĭ despre комунеле каусе але дптрецеĭ монархii, ва девени ди посицiунеа dietеĭ унгурещĭ шi се ва десфiинца. Еа а черутŭ дела М. С. шi скоатереа din постурĭ a сунремiлорŭ Комициĭ, карiĭ аŭ пъръситŭ dieta.

Notiце diверсе. Фiиндŭ кŭ гъверпулŭ церiĭ а рътрiтес статуеле Universitцiĭ съсештĭ ди привинца ашезъриĭ унуĭ Сенат de жестице de a doa intенцие кŭ ачеea дисърчинаре, ка съ се черъ опiниеле ишрисдикциунелорŭ, саŭ конкиемат мембрiĭ Universitцiĭ еаръшi пе $^{29}/_{17}$ Септем.

— Ди 6 Септем. сеара ла 9 óре а пушкат ун студентŭ ди пiаца палатулуĭ рецескŭ ди Атina асупра рецineĭ, dar пе а нimeритŭ. Студентул е прinс.

— М. С. Дипъратулŭ а конкiемат dieta пентрŭ Мархiопатул Истриеĭ пе $^{25}/_{13}$ Септемв.

— Маiестатea Са са дндъратŭ прé грациосŭ кŭ дiчiзiunea din 3 Септ. к. n. a кончеде десфiинцареа трiбуналелорŭ урбариале ди Трансiлванiа, шi стръпунереа канселорŭ урбариале ла трiбуналеле жude-кътореци. Ди дптъia Instanца ва дечide даръ ун деспърцетънтŭ ал седриелор, ди a doa: табла рецéскъ, ди a треа: гъбернулуĭ.

— Ресвоiулŭ дntre турчĭ шi Монтенегринĭ есте ла прагŭ.

1—1 **Publicare de Licitatiune!**

In 1-ma lui Octobre, a. e. calend. nou, se voru da in arenda, pe drumulu licitatiunei publice, veniturile allodiale, ale comunei Avrigu, pe trei ani urmatori si a nume: D'in 1-ma Novembre 1861. pene in 31-a Octobre 1864; Licitatiunea se va tinea in cancelaria comunale a Avrigului. — Voitorii de a inchiria, suntu rugati de a lua parte; provediuti, cu vadiu de 10 procentu, a sumeloru mai josu insemnate:

O crisma in drumulu tieri . . . 1832 fl. v. a.
dto in partea Satului din josu.
Una (in o casa privata). . . . . 1468 fl. „ „
dto in partea Satului din sasu.
Una (in o casa privata). . . . 1118 fl. „ „
Móra comunale d'in susu. . . . 1325 fl. „ „
„ „ d'in josu. . . . 1702 fl. „ „

Condiciunile Licitatiunei, se potu vedea in cancelaria comunale.

Avrigu $^{16}/_{4}$ Septembro 1861.

Antistia comunale.

Конкурс пентрŭ ун Капелануŭ de oaste.

Консисторiулŭ Епархieĭ дрептъкрединчоасе din Ардеалŭ дескиде конкурсŭ пентрŭ унŭ Капелануŭ de oaste ла Региментулŭ de инфантер. Np. 64. ал Марелуĭ Дуче din Ваiмарŭ кŭ ачеea, ка конкурренцiĭ Преоцĭ потŭ фi шi din алте Епархii дрептъкрединчоасе, карiĭ дипсъ сунт даторĭ а пъзi прескриериле канониче, адекŭ а чере вое дела Епископулŭ локулуĭ пентрŭ имбъркареа ачестуĭ постŭ.

Терминулŭ Конкурсулуĭ се дефiце ди патрŭ Сунтъмунi.

Din Шединца Консисторiалŭ цинутŭ ди Сибiиŭ ди 1-лea Септемврiŭ, 1861.

1—1 **Concursu.**

Deschisu pentru 2. posturi de Invatiatoriu elementariu in Aradu, dintru cari unulu in Orasiu e provediutu cu salariu de 400. fl. v. a. si pentru Cantoratu 59 fl. $6^{360}/_{1600}$ lantiuri de pamentu Catastrale, si pentru incaldirea Scolei 6. Stangeni de lemne; altul in Suburbiul Perneava totu cu acela beneficiu afara numai de pamentu. Peste aceste se póte calcula si la vreunu venitu dela ingropaciuni. Cine are voia de a competii pe unul din aceste posturi, se'si tramitu recursulu „Comunei besericesci Romane din Aradu“ intitulatu sub Adresa lui Ioan Arcossi Presedintele Comunei bisericesci Romane, franco mai multu pene ultima Sept. 1861. si se se demustre pe langa o purtare moraia, o desteritate de a propune sciintiele in limba Romana, precumu si de a invatia cetirea si scrierea in limbele Ungurésca si Nemtiesca.

1—3 **Конкурс.**

Ла шкóла романуъ греко-орiенталъ прiнчiпалъ ноŭ дипфiинцатŭ кŭ патрŭ Класе din Търгулŭ Добра, се дескиде Конкурсŭ пънъ ди 20. Септемврie 1861. к. в. пентрŭ дптъia шi a доua Класъ кŭ ун Саларiŭ анулŭ de 400 фл. в. a. de Класъ.

Доритории de a окупа вре унулŭ динtre ачестеа постурi, аŭ а се адреса кътръ Еффориа Школаръ din Добра.

1-еа Кŭ Атестатŭ кътъ сунтŭ de религиа греко-орiенталъ.
2-ia Кŭ Тестимониŭ, къ аŭ абсолватŭ чел пуцинŭ Цимпасiулŭ Инферiор.
3-ia Се чере ка унулŭ съ аibъ куноштинца лимбеĭ Цермане, шi алтул а чеiĭ Маџiаре пре лунгъ чеа ромънъ.
4-ia Чеĭ че вор авea куноштинца Типикулуĭ шi а кунтърилор вокале вор авea дптъетате.

Еффориа Школаръ

Редактор респунзетор **Ioanu Рацiu.** Editura шi типарiулŭ типографieĭ diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септъмънъ: Жоіа. — Препъмераціънеа се фаче ын Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кь бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїў есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъмет ите де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеї

Nro 38. **АНЪЛЪ IX.**

Сібіїў. 21. Септемвріе. 1861.

ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ын ан 5; фл. 25 кр. еар о жъмътате де ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4. фл. 72 кр. в. а.

Ін серателе се плътескъ пентръ ынтжіеа óръ кь 7. кр. ширъ кь літере мічі, пентръ а доза óръ кь 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре кь 3½ кр. в. а.

TRANSILVANIA.

Ын Артікълъл деспре ешіреа де съб тіпарь а брошъреї „**Anthorismos**“ ла ынчепът, ынде есте тітлъл Брошъреї бъковіпеze, сау фъкът о грешалъ маре де тіпарій, кънї ын локъ de „Doріпцеле“ сау тіпърітъ „Даторіпцеле“. Дечї пе ръгъмъ, ка ын локъ de „Даторіпцеле“ съ се четеаскъ „Doріпцеле Клерълуї“ ш. ч. а. —

Сібіїў 19. Септем. Жърналъл „Kolozsvári Közlöny“ ын Nr. 154. афірмъ, кь din izворь сігур а ынцелесь, кь ла Гъверныл Царії аў сосіт Декретъл ымпърътескъ пентръ конкіетареа Dіетеї пе 4-леа Noемврій, ші кь пропосіцііле рецешті кънpind ачесте пънкте:

1. Іпартікълареа пацієї ромъне ын рындуіл челоралалте речепте пації;

2. алецереа Амплоіацілорь;

3. алецереа а 26. Депътаці пентръ Консіліъл імперіалъ;

4. Модіфікаціа, че се ва бедé а фі de девъінцъ ын Kondika чівіле ші пепале. Маї департе кь тоцї ачеіа сынтъ Алегъторї, карії съб орї че нъme плътескъ контрібъціе діректъ de 8 фл. вал. австр. ші ка ын Комітателе, алъ къроръ нътъръл съфлетелорь трече песте 60,000., съ се алеагъ дъпъ фіекаре 30,000. de съфлете ын Депътатъ. Ші ын сфършітъ Дібрпеле Депътацілорь се дефігъ пе лъпъ ын 100. фл. вал. австр.

„Pesti Naplo“ спъind ын N. 213, кь пропосіціа чеа „din тжіь рецеаскъ ва фі речепціа пацієї ромъне ын „рындъл челоралалте треї пації привілеціате, адаоце „апоі, кь пе Сіцілъл Ардеалълуї нъ ва маї ста маї „мълтъ: Царa Ардеалълуї констъ din треї „пацій, чі ачаста: Царa Ардеалълуї кон„стъ din патрь пацій, ші кь спре вііторіь а „патра парте а оффічіалілор кардіналї ва фі de ромънї, „ші кь аша дъпъ жърътжнтълъ чель векіь de ынъне, „ші дъпъ Леџеа XI. а анълуї 1791. арь обліга ші пе „ромънълъ ка пре о пацие, конвенціа чеа прінчіпалъ, „ын ърта кърей фіекареа пацие есте ындаторатъ а „сърціне пре чеелалалтъ ын дрептъріле, привілецііле „ші ын леціле лорь апробате фъръ деосебіре de „реліціе сау персóнъ, ба ынкъ съ ымпіедече опре„сънеа фіекърей персóне сінгъратіче.“

Ноі мълцъмімь Дълуї Pesti Naplо нъ пентръ ачесте квінте, чі пентръ тжлтъчіреа лор, че о фаче аша: „ынтрадевърь фрътóсъ, ші ын тімпіі постріі кь „маре есперіментъ ымпрежнатъ кіемаре есте ачеea, „ла карea Міністрълъ de Стать кіамъ пре челе па„трь пацій арделене. Ноі нъ авемь німікь ынкоп„тра, ка ромънії съ фіе а патра пацінне, нъmаї „пофтімь ачеea, ка Міністерілъ съ нъ се къіаскъ „апоі пентръ пракса дрептърілорь, ла карea про„воакъ паціоналітъціле.“

Ноі ачі ръспъndемь луї Pesti Naplо, кь ромънії ынкъ ын адънареа дела Блажь ль а. 1848. аў жъратъ Кредінцъ ші амічіціе ачелор пації din царь, каре вор жъра ші лорь кредінцъ ші Амічіціе. Аша дарь ро-

мънії, ка пацие речепть, бъкъросъ ворь ынтърі кь жърътжнтъ кредінцъ ші амічіціе кътрь челелалте треї речепте пації, къчї ші ачесте девне съ жъре пацієї ромъне кредінцъ ші амічіціе. Quod uni justum, alteri aequum. Ші сперътъ, кь нь не ворь фаче грътъцї, ка Оффічіалії ромънї съ нь се пънъ нътаї дъпъ паціоналітате, чі ші дъпъ конфесіе, къчї ші ынгърії нь се пънь ын оффічіърї нътаї дъпъ паціоналіте, чі ші дъпъ конфесії, de ачеea ведемь с. е. астъзї, къ ла Табла рецеаскъ сынтъ треї ынгърі Протопопарї de треї конфесії — католікь, реформатъ, ші ынітаріе, ші ынкъ дъпъ Леџеа царії, ші кынdь Гъверныл царії аў фостъ провокатъ, ка пентръ ынь постъ de Протопопарій ромънь съ факъ пропосіціе, аў респънсь, кь дъпъ Леџе нътаї треї Протопопарі потъ фі. Гъверныл царії аша стрънсь сау цінътъ de паціа ынгъреаскъ, ынкътъ пре тоцї треї Протопопарії іаў нъс дінтре ынгърі, ші ка съ нь ватеме конфесіа врednъї ынгърь, аў лъатъ de Протопопарій кътe ынъл din челе акът зіce треї Конфесії, de каре паціа ынгъреаскъ се ціне. Тотъ аша не трактеазъ пре ноі ші Офічіалії съсештї марі ші мічі, карії се фълескъ, кь ла Сібіїў аў креатъ ын постъ de Сенаторь пентръ ынь ромънь, дар аў зъвітатъ, кь ромънії de ші аў окі бъні, тотъші пре чель ынікь Сенаторь ромънь нъль ведь de чеї доіспрезече Сенаторї съсештї, чі сынтъ сіліцї алъ къта кь лътіна, деакъ вреаў съл вазъ ынтре чеї мълцї съсештї.

Маідепарте афлътъ ынь че преадрептъ, ка спре вііторіь Сіцілълъ Ардеалълуї съ поарте інскріпціа челор патрь пації егалъ ындрептъціте, къчї маї наінте аў фостъ нътаї треї пації речепте, ші de ачеea Сіцілълъ църії порта інскріпціа ачелорь треї пації. Се дъ пе фацъ Pesti Naplo прін артікълълъ съъ, ка кът нь іарь плъчеа ачесте скімбърі; ноі din колоапеле ачелеа нь нътемь алта дедъче, декътъ о тжхпіре, къчї ші пациа ромънъ се ва ынкорпорá ынтре челе треї речепте пації, ші къчї пе Сіцілълъ църії ва фігъра ші пациа ромънъ.

Ынкъ маї зіче Pesti Naplо, „къ Віена ын ло„кълъ Леції електорале а Ардеалълуї din а. 1848 „ын ърта кърей фіекареа Мънічіпалітате аре а алеце „пентръ Dіетъ кътe доі Репресентаці, ія de ындреп„таре Леџеа електорале din Ънгаріа а а. 1848 кареа „рындъеште дъпъ 30.000 de съфлете кътe ын De„пътатъ пентръ Dіетъ. Че повоіь міраклосъ de „сімцемент есте ачеea, къ Міністерілъ токта 30,000 „de съфлете наў конcідератъ ын Ънгаріа de о тъ„съръ консерватівъ.?“

Ноі ръспъndемь луї Pesti Naplо кь ынсъші квінтеле луї, къ ынтр'адевърь ын повоіь міраклосъ de сімцемент есте ачеea, че елъ імпътъ Міністерілуї. Ачі сау датъ пе фацъ Pesti Naplo, къ есте рънінітъ ын ковінцеріле сале, ші къ гындеште, къ ва пътea арята лъмії, къ Леџеа електорале арделенъ din а. 1848. кореспънde Сістемеї репресентатіве de імпопълаціе. Міністерілъ, деакъ аў регълатъ алецереа Депътацілорь дъпъ прінчіпіълъ Репрезентаціеї de імпопълаціе, наў фъкътъ алта декътъ ачеea, къ аў врътъ съ се фереаскъ de пъкатълъ ачела, de каре Пъріцїі челор треї речепте пації din Ардеал ла а. 1848. сау фъкът віповаці фацъ кь а патра пъчіне. Пентръ къ фіекареа мънічіпалітате арделенъ аў нътътъ пънъ ла анъл 1848. съ трімітъ ла Dіетъ кътe доі Депътаці, къчї ачеіа се алецеаў din ші прін класа прівілеціатъ а Нобілімеї ын Комітате ші скаънеле съкъештї, еар ын Скаънеле съсештї дінтре офічіалї ші інтеліціпції съсештї прін метърії Комънітъцілорь съсештї оръшене ші прін кътe доі Алеші din фіекаре Сатъ. Аша дарь стжnd Dіета църії пънъ ла а. 1848. din Нобіліme ші Прівілеціаці, аў фост нътъръл Депътацілорь атъсърат Алегъторілорь лъндъce кътe доі Депътаці пентръ Dіетъ din фіекаре Мънічіпалітате, dар астъзї ачел модь антімарціалъ нь маї поате ръмжне, къчї нь кореспънde Прінчіпіълуї de Репрезентаціе de попор, пентръкъ астъзї нь нътаї класеле прівілеціате de маїнаінте се репрезентеазъ ла Dіетъ, чіші класеле ачеле, каре пънъ ла а. 1848. наў фост ындрептъціте а авea репресентаці ла Dіетъ.

Pesti Naplо пare темеіь de а се тжнйі асъпра Міністерілуї імперіалъ, къчї ачеста аў арътат маї маре аплекаре кътрь просперітатеа інтереселорь маціаре, декжт кътрь челе але пацієї ромъне, кжnd леџеа електорале арделенъ din а. 1848. нътаї пентръ комітате аў модіфікатъ, о тъсърь, че пре ромънї нътаї ый пъкъжеште пентръ консеквінцеле, че din ачеа тъсърь фіреште девне съ ъртеze. Ноі ромънії аша штімь кь Царa поастрь есте ына Індівідуалітате, ші ка съ фіь ші ыніформъ, аре девъінцъ de тъсърі ыніформе. Ноі ромънії штімь, кь Dіета се конкіамъ спре ынеле обштескъ алъ Індівідуалітъцій ынеї ші а ачееашї Патрії поастре, кът поате авea Dіета ачаста Депътаці, че сау алес дъпъ доь Сістеme? Депътаціі din Комітателе, каре аў песте 60,000. de съфлете, се вор алеце парте дъпъ леџеа din а. 1848. парте дъпъ тъсъра чеа нову, карea рындуеште, ка ын ачеле Комітате, каре нътърь песте 60.000. de съфлете, съ се алеагъ доі депътаці дъпъ леџеа din а. 1848, ші апоі кътe ынь Депътатъ дъпъ 30.000. de съфлете, еар Комітателе, каре п'аў песте 60,000. de съфлете, апоі ындеобште фърь привіре ла нътъръл імпопълаціеї скаънеле съсештї ші съкъештї ворь трімите кътe доі Депътаці алешї нь прін Попорь, чі прін Антістії Комънелор сътештї дъпъ модъл антімарціал. Че ынe се поате аштепта дела о асеменe Dіетъ, ла каре сау алесь Депътації пе баza ынеї Сістеme хетероџене? Ноі нь нътет пророчі німік ынe дела о асеменe Dіетъ. Біатъ Царь! кжnd вей еші din Лабіріптълъ волнічілор фііlорь тъї! Біатъ Царь! ынпалцъцї гласълъ, ка съ штіъ фііі тъї, кь нь есте дърере, ка дъререа та! Ші деакъ шті, кь ноі ромънії те пекъжімь, спънене, ка кь асклтареа поастрь фііаскъ съцї алінътъ дъререа, пентръ кь ноі вретъ съцї фітъ, ші съцї ръмжнетъ фіі кредінчошї!

Клъжіь 12. Септ. Соціетатеа літераріъ ромънъ din Клъжіь сау ынтъріть de кътрь Гъверніь. Інаугърареа еї се ва челебра ын 19-леа але кърготоареї кал. векіь дъпъ аміazъzї ла 2. óре. Ла ачаст Солепітате сжнтъ кіемаці маї мълте Челебрітъці ромъне, ші сперътъ, кь ва фі о адънаре мъреацъ de Бърбаці постріі.

Universitatea Sîseak.

Erî în $^{30}/_{19}$ Septemvrie sa ținut la 10 óre Sedințъ publikъ la universitatea sîseaskъ, la kare aŭ luatŭ parte da bea vreokъțiva askultătorî. D. Președinte Bar. de Salmen salutъ mai nainte de toate pe D. Kons. de apelațiune Iakov Bologa, kare ka alesŭ deputat al Skaunelŭi Noxrixelŭi fiindŭ însărcinatŭ ku alta misiune, nu a potutŭ ținu akesta lua parte la sedințele universitățiî; mai salutъ și pe cei doi noi aleși deputați ai Bistrițeî, apoi desfășurъ obiektelŭ, pentru kare sa vъzutŭ silit sъ konkete earășî Universitatea. Dupъ aceea čiti Deputatul Sibiiulŭi Dr. Gîst ka referent reskriptul guvernial ungurește, prin kare se retrimite statutul pentru înființarea unui senat școlastik în a doa instanție ku aceea însărcinare, ka sъ se întrebe și Skaunele înkът se înțeleagă ku acest institut nou. Sъbt referadъ se silі zisul referent a demustra, kъ Guvernul cerii nu a fost kompetinte a trimite înadrъptŭ acestŭ statutŭ, kare era destinat a se aștepta Maiestatei Sale spre sankționare, ci ka un dikasteriŭ, prin kare a avut acel obiekt întâi a treče, a potutŭ da konsiliul sъŭ pentru înființare saŭ în kontra eî. Drept aceea el propune, ka Universitatea sъ înțeleagă ku epărțiile la guvern în kontra acestei procedure vătămătoare de Autonomia sîseaskъ, kare în asteliŭ de obiekte nu rekunoaște alți factorî, dekătŭ Universitatea și pe Prințipele și statutul sъ se trimită dea drepturi la împăratul. Astfeliŭ se pъskъr desbaterî înfocate și apoi se fortar următoarele propoziții 1. Sъ se abată Universitatea dela konkursul sъŭ a nu trimite statutul skaunelorŭ spre așî da opiniunea asupra lui în întinderea acestei decretŭ? O Maiorităte mikъ propunviț, kъ nu. A 2. propoziție fu, kъ sъ se trimită statutul dea drepturi prințipelui ku încunoștințarea guvernului, saŭ prin guvern? Maiorităteа fu prin guvern. De ați se pъskъ apoi întrebarea ku protestŭ și înadrъpire în kontra procedurei guvernului? La kare respunserъ toți deputații sași și un romun ku da; earъ ceî trei romunî, rekunoskund kompetința guvernului ați de drептŭ, a fostŭ asupra protestului. — Sedința aceasta este pentru noi romunii foarte interesantŭ din aceea kausъ, kъ D. Bologa kuvîntă romuneste. D. Bologa este darъ cel din tiŭ romunŭ, kare în sala Universității sъsești aŭ representatŭ naționea ca dupъ kuviințъ și aŭ grițitŭ în limba maicei sale și a komitenților sъi. Sъi aducem darъ unŭ întreitŭ „Sъ trăiaskъ.“

Unii șoptească, kъ statutul sъ nu se trimită nici deksmŭ dea drepturi la Împăratul, ka sъ nu umble kalea întoarsъ, prekumŭ umblъ adreса, kareа pentru nimic grešale de kărtăsie nu se primi în kabinetŭ, ce se dede adukătoriului înderъptŭ și la svatul unei persopalități înalte sъsești se retrimisъ earъși la Universitate, unde remasъ înțeleptъ fărъ de a și ști toți deputații de ea. Noi kredem, kъ deputații noștrii vor și despre acest secret public și vorŭ interpela pre D. Președinte pentru deslușire: de ce nu ca primitŭ la kabinetŭ adresa?

A venitŭ oficios, kъ Dieta se va ținea în 4. Noembr. k. n. în Belgradŭ. Reskriptul sъ fie în Limba latineaskъ, și'lŭ vom înapărtați în Nemțŭ viitoriŭ.

Viața vițelorŭ în Transilvania.

Mai bine de doe sute a ermt aceasta perikuloasъ epizooție în țara noastrъ și ca lucrit ku atâta mai tare, ku kât omenii nu știmŭ din prostie, indolență, saŭ neștiințъ aŭ retekutŭ boala și numai dupъ ce ca înșirat ku toatъ puterea și a moliștitŭ mai multe sate, a devenitŭ la konștiința diregătorielor kompetinte, kare apoi aŭ luat măsurile kuviincioase spre împedekarea lucrei eî mai departe și spre totala stârpire a eî. Ka aceste măsurî veterinarie — poliției nești sъ se efektueze ku skumpătate și sъ se puziaskъ ku toatъ precisiunea, Înaltul Guvern al țării a deputitŭ și o komisiune de țarь sanitarь provizorie, konstătătoare din D. Bar. Konradhaim ț. r. Konsiliariŭ de lokuință în dispozițiile de țarь sanitarь provizorie, konstătătoare din D. Bar. Konradhaim ț. r. Konsiliariŭ de lokuință în dispozițiile, din subskrisul ka fostul direktorŭ de karantinь, și din D. Maiorŭ în pensiune Hesler. Însărcinarea acestei Komisiuni de țeră este a alerga la Komunele molipsite de boalъ și a se konvinge despre nimerea în lucrare a măsurilorŭ veterinarie polițienești kapače de a stârpi boala. Din esperința ce am kâștigat în timpul eskursiilor noastre în fața lokului, am devenitŭ la următorul resultat: a.) Lipicioasa sau kontagiul acestei epizooții a venitŭ și akuma, ka totdeauna în țara noastrъ din vechiul Principat și prekum am potutŭ urmări pănъ akuma, unde și unde a eruptŭ boala din tiŭ și unde oamenii din pesciunъ, sau prostiță sau indolență nu a privit'o destul kuviincuș și înșetarea ei și unde prin urmare nici măsurile veterinarie polițienești nu sau potutŭ nime în lucrare destul de iute, ca lucitŭ foarte tare și a nimicitŭ vitele komunei întregi; c.) în komune, unde omenii aŭ întrebuințatŭ prescriseле măsuri ku o exaktitate destul de esențiкъ, sau pădurit boala în ființe; d.) earъ acele komune, unde oamenii înfrikoșați aŭ nâzitŭ dela început ku cea mai mare exaktitate toate măsurile prescrise, aŭ remas ne atinse de aceasta boalъ nimicitoare; e.) kъ și în komunele acele, unde kontagiul ca lucrit foarte tare și aŭ luat un karakter foarte perikulos, dupъ urmarea măsurilorŭ veterinarie polițienești, sau mai ostoitŭ boala, lipicioasa a mai perdut din puterea eî cea krâncenă ne avundŭ hrană nouъ, și aŭ luatŭ un karakterŭ mai domol și mai puțin intensivŭ, prin urmare și estensivitatea eî a trebuitŭ sъ se fakъ mai mikъ.

Bazați ne aceasta esperiința, și ku privire la aceea împrejurare, kъ popurul de rând nu se poate folosi din deskrierea acestei epizooție eșitŭ subtŭ Nrul guber. 6351/1861 și în limba romuneaskъ, aplikъ ku kale a da aiceа popurului nostru în înțelesul acestei boale următoarele regule, kare sъ le serveaskъ de nouъ spre împedekarea și stârpirea acestei kontagiŭ epizootik. Mai nainte de toate însъ trebue sъ înștiințăm, kъ aceasta boalъ dupъ cerkarea de pănъ akuma, anukъ numai vitele mari kornute, adekъ: Taurii, Vacile, Boi, Viței, Bivolii numai odată în viața lor, și nu trece la alte dobitoace. Ea e foarte nestiitoare și bine mai ku seamъ din stepele Rusiei și pentru aceea se și numește Viața vitelor orientalъ: la economii nostrii este însъ kunoskutъ subt numirea: boala vitelor. Dupъ esperința de pănъ akuma nu se pușe în țerile noastre nici odată oriținărie, ci se adauge saŭ prin vitele ce trekŭ la noi spre vânzare din Rusia, Besarabia, Moldova și Romunia, saŭ prin mestekarea vitelor noastre ku vite străine la marginile țerii, saŭ prin alte dobitoace, saŭ oameni, karii aru fi venitŭ în atingere ku vite molipsite. — Ea se propagieze darъ numai prin lipicioasa saŭ kontagiŭ. Ce este însъ acestŭ kontagiŭ și kum se pușe el în stepele Rusiei, aceasta înkъ nu sa potutŭ afla de mințea omenească, nici de doftorii ceî mai iskusiți, atâta numai ne învață esperința, kъ ea este fiksъ, adekъ nu înoată în aerŭ, întru depărtare mare și pentru aceea spre cel mai mare al nostru bine, nu se propagiezъ altfeliŭ, dekât numai prin atingere saŭ kontaktŭ, de aceea și măsurile veterinarie polițienești prescrise în kontra acestei epizooție kontagioase nu se înțeleg în toatъ eksaktitatea, ne daŭ celе mai doritе resultate. — Deakъ darь o vităъ korpulentъ espusъ acestei lipicioși zace întrunŭ graduŭ saŭ în apropiare ku alta bolnavъ, orî molipsită, atunci ea atrage în sine kontagiul saŭ lipicioasa dela viță bolnavъ și se bolnăvește și ea, și astfeliŭ a treia și a patra și așa mai departe. Fireste, kъ ku kât vor fi mai multe vite la unŭ lok, ku atâta se vorŭ și molipsi mai multe, ku atâta va fi și lipicioasa mai krâncenъ și pătrunzătoare, și se va lucri ku o ferocitate mai mare. Deakъ totuși se întâmplă ka vreo vităъ, de și espusъ lipicioasei, sъ nu se molipsească, aceea sъ nu înșele pe nimeni a trage urmarea, kъ boala aceasta nu ar fi lipicioasă, kâci știm, kъ și viața oamenilorŭ nu a molipsitŭ tot deauna pe orî și pe omŭ. Aŭ fostŭ doktorî atâta de înțelepți, de aŭ întâmpinat kâteva luatъ din spatele omenii, și nu în fața fostŭ nimika, și acestŭ esperimentŭ înțelepțiŭ la repetitŭ de mai multe orî, pănъ ce în sfârșitŭ, poate lukrându multe momente, ce mai nainte eraŭ amorțite, saŭ molipsitŭ, și aŭ plătitŭ oarba înțelegealuŭ ku viața. — Se mai propagiaze acestŭ kontagiŭ și prin oameni, și prin orî ce feliŭ de vite: oi, kapre, porci, nisci, kâni, pasări de kasă așteliŭ: Oamenii karii leagă, adapă dau de mâncare în. a. vitelorŭ molipsite, saŭ karii aŭ întratŭ și saŭ zăbovitŭ în grădinări molipsite, atrag în vestimintele lorŭ, în păr, pene, est lipicioasa vitelorŭ, kare pe ei nu supъrъ și de nu ar merge la vite ce sunt espuse aceei epizooții, sau strika de cine aceea lipicioasa prin inhalațiune aerului, însă mergându la alte vite sănătoase și atingându-se de ele, saŭ venindŭ în apropiere kuvenitŭ, acestea atrag din vestimintele lorŭ lipicioasa, și aceasta apoi nâște boala. Astfeliŭ se propagiaze și prin alte dobitoace ne espuse acestei epizooții, kare însă în lână sa, părului său, penele sale poartă lipicioasa și o dă vitelor korpute înțelepțiune de ele. Ka sъ lămurimŭ propagarea saŭ înșirătuirea aceasta a kontagiului mai apriatŭ (kâci dela feriрea de ea atârna sănătatea vitelor) sъ ne închipuimŭ un om, kare nu trage tutunŭ, însă se afla între alții, ce trageŭ, el ésă afară, bine akasă, și vestimintele lui put a tutun, fărъ se vezi fumul ne ele, și de le va bate lângă altele și aceleа se vor împuți, kâci aŭ atras miroslu de tutun în cine. Așa e și ku lipicioasa. Al treilea modŭ de propagare este prin vestminte, ulurî, ținți, strepegări, ku care aŭ fost akoperite orî legate vitele bolnave; fân, paie, din care aŭ mâncatŭ aceleа; cârpe, trocî, pedre, vălaie, din care aŭ bevutŭ vitele molipsite și orî ce lucru ce arŭ fi fostŭ în întindere ku vreo vităъ bolnavъ saŭ molipsită, earъ mai ku seamъ carnea, și orî ce parte a trupului din vita moartă, precumŭ și balega ce o lapădă în timpul boalei, și ciroiul ne care a zăcutŭ.

Ședința akuma karii sunt propagatorii saŭ lucrătorii acestei kontagiŭ vom scoate vitele în kontra lui, deakă le vom feri sъ nu vinъ nici într'o atingere ku acești propagatorі adekъ ku oameni, ku orî ce feliŭ de vite, pasări, scule, efekte, care sunt, saŭ nice par a fi molipsite. Akolo însă unde a prorupтŭ boala și așa vedemŭ, kъ sa pusu kontagiul, avem sъ luămŭ următoarele măsuri:

1. Sъ se înfățișeze de lokŭ la unŭ lokŭ potrivitŭ, kătŭ e ku putință unde nu umblă nici oameni nici vite, unŭ graduŭ de depărtare, skundări est pentru vitele cuscinicioase saŭ ku bunăvoință Gradu kontumațial, și altul pentru cele bolnave, gradu cinstitŭ. În cel din tiŭ sъ se trimită orî ce vită, kare sar vedea tristă și nu ar rumega,

еаръ ѧп чел de пре ѕртъ ачеле, ѧп каре сѧ пъскѫт боала. Ла атъndоѕе съ се ашезе ші ѧнгріжіторі ші пъзіторі опешті de ажѕнсѫ, еаръ ла чел din ѕртъ ші беліторіі, ѧнгропъторіі.

2. Деакъ врео вітъ са волпъвітѫ ѧп граждѫ акасъ, атѕнчі требѕе dѕсъ de лок ѧп граждѫл чіѕматѫ, ші граждѫлѫ ѧп каре а фост віта, требѕе сѧ кърціт de лок, сѧ ѧпкіс, пънъ се ва кърці. Іаръ de пѕ ар фі кѕ пѕтінцъ скоатереа вітеі болнаве din граждѫ, атѕнчі еа требѕе лъсатъ аколо ші челе съпътоасе скоасе афаръ ші ашезате ѧп алт лок.

3. Деакъ врео вітъ са волпъвіт ѧп чіѕрdъ, атѕнчі еаръші требѕіе adѕсъ ѧп граждѫл чіѕмат ші пъзіторілор порѕнчітѫ, съ аіве de гріжъ, ка кѕт се ва волпъві алта вітъ, съ о пъне еаръші ѧп ачел граждѫ. Віта кѕ бънѕіалъ сѧ волпавъ требѕе dѕсе ла граждѫл коптѕмаціал сѧ чіѕмат пре кът се поате пре къі латерале ші deакъ сар бълега пе dрѕт требѕе кѫлеасъ бълега кѕ сапа ші de локѫ ѧпгропатъ, ръзъndѫ ші пътънтѫлѫ пестє каре а къzѕтѫ.

4. Деакъ е варъ ші вітеле аѫ пъшѕпе, атѕнчі е біпе ѧпкъ пънъ пѕ се аратъ бóла, съ се деспартъ вітеле ѧп чіѕргі маі мічі, ші съ пѕ се adѕкъ ѧп сатѫ пічі съ пѕ се сѫфере врезпѫ стрънѫ отѫ, сѧ вітъ ѧп чіѕрdъ.

5. Іаръ деакъ вітеле арѫ вепі сеара акасъ, атѕнчі ѧп тоатъ dімінеаца съ се візітézъ чіѕрda de оамені апѕте пѕші ші de оменіе, ка съ се конвінгъ деспре стареа съпътъціі вітелорѫ ші съ поатъ кътѫ деграбъ деспърці пе челе сѕспічіоасе сѧ болнаве, de челе ѧпкъ съпътоасе.

6. Съ се поарте протокол деспре пѕтерѫлѫ вітелорѫ корпѕте але ѧнтрецеі контѕпітъцї, деспре челе че сѧ болпъвітѫ, аѫ тѕрітѫ, ретасѫ болнаве, ші ѧнсепетошате.

7. Съ пѕ се ѧнгъdѕе пічі о тречере прін сате кѕ віте стрѫіне, чі пѕтаї кѕ каї ші ѧп локѕріле молінсіте съ се таіе прекѫтѫ се поате кѕ тотѫл контпікаціа кѕ алте контѕне de прін преціѕрѫ.

8. De граждѕріле коптѕмаціале ші чіѕмате се пѕ се апропіе пічі ѕп сътеапѫ, пічі ѧнгріжіторіі, беліторіі ші ѧнгропъторіі съ пѕ вінъ ѧп сатѫ, сѧ ѧп атінцере кѕ алцї оамені, сѧ алте віте, чі деакъ лі сар adѕче тънкаре сѧ пѕтрецѫ пентрѕ віте, съ се пѕпъ ѧнтро dепъртаре маі маре, ші dѕпъ че adѕкъторіі сѧ ѧndепъртатѫ, съ се іаіе de ѧнгріжіторі спре скопѫлѫ меніtѫ.

9. Деакъ мор мѫлте віте ші е ліпсъ, ка съ се ръndѕіаскъ маі мѫлцї оамені de а фаче гропі, атѕнчі ачестіа съ се пъzеаскъ de а вені ѧп атінцере кѕ ѧнгріжіторіі, беліторіі, ші ѧнгропъторіі сѧ кѕ хоітѕріле тоарте, съ пѕ калче ѧп балега лор, ші пестє ръмъшіцеле лор, тергѧnd акасъ съ се спеле, съші скітѕе хаіпеле, кѕ каре аѫ фостѫ ѧнѕбрекаці, съ ле пѕпъ съ се аерісеаскъ, ші ѧпкът се поате ѧп zіоа ачееа съ пѕ тéргъ ла вітеле сале.

10. Оалеле, вліdеле, ѕрчóъле, кѫцітеле, ліпгѕріле, din каре ші кѕ каре тѫпкъ ші беѫ ѧнгріжіторіі, беліторіі ші ѧнгропъторіі, апоі сапеле, лопеціле ect кѕ каре сапъ гропіле, съ се пѕпъ маі паінте de че сар adѕче ѧп сатѫ ѧнтрѕпѫ чіѕбър кѕ апъ кѕратъ, каре съ стеа ѧнтр'о ѧndепъртаре кѕвііпчіоасъ de граждѕрі, ші апоі спълате біпе съ се скóтъ афаръ пѕтаї de чеї кѕраці.

11. Контѕпеле, ѧп каре грасézъ ачѕста боалъ, требѕе съ ѧпщііпцieze пе челе вечіпе деспре ачеаста, ка съ се пъziаскъ, съ пѕпъ ла капетеле сатѫлѫі семне de авістъ, ші тоате граждѕріле, ѕnde аѫ фост вітеле болнаве сѧ чіѕмате, съ се ѧпсемне кѕ семне бътътоаре ла окі.

12. Деакъ арѫ тѕрі врео вітъ акасъ, атѕпчеа требѕе скоасъ пе ѕпѫ кърцѫ кѕ каї ла локѫл de ѧнгропаре, кърцѫл требѕе апоі ѧнпребънъ кѕ каії біпе спълаці, ші оамепії, карії аѫ ѕтблатѫ кѕ віта, спълаці, ші скітбѕndѫ хаіпеле съ пѕ се апропіе доѕ треі зіле de віте. Хаіпеле десбръкате съ се аерісеаскъ.

13. Локѫлѫ ѧнгропърії аре съ фіе апроапе de граждѫл чіѕмат, аколо се белеште віта, се іа себлѫ деакъ дореште пропріетарівлѫ, апоі се таіе трѕпѫлѫ ѧп бѫкъцї ші се астрѫкъ ѧнтр'о гроапъ барет de 6 ѕрше de афѕndъ. Локѫл пе каре са белі віта се кърцце de сънце, de балегъ ші орі de че ръмъшіце а вітеі моарте, ръzъndѕсе кѕ пътънт ші ѧнгропъndѕсе кѕ хоітѕріле вітелорѫ.

14. Пелеа лѫатъ de пе вітъ се пѕпе делок ѧнтр'о пѕтінъ (каре требѕе съ фіе лъпгъ гръждѫлѫ чіѕматѫ) кѕ лъшіе таре de варѫ ші dѕпъ че аѫ статѫ аколо 24 de óре се спънzѕръ пе рѕzі ші се аерісézъ 8 зіле. — А се ѧнтребѕіпца пеіле пе аргъсіте пентрѕ опінчі, е лѫкрѕ прітежdіос, ші пѕ се поате ѧнгъdѕі. Коарпеле ші ѕнгіеле се пѕп ѧп салатъръ фъкѫтъ din 10. ℔. каре ші о вадръ de апъ ші dѕпъ че аѫ статѫ аколо 12 óре, се спалъ біпе ші се всѫкъ. Себлѫ се топеште ші апоі се пъстреzе ѧп васе кърате.

15. Ѧп тот тімпѫл епізооціеі се цінѫ кънії легаці, еаръ de ар вені времѫла віте, требѕе ѧпнѕшкатѫ ші ѧнгропат. Ашіждереа есте de асе ѧнгріжі, ка пічі челелалте доѕітоаче ші пасърі de касъ съ пѕ вінъ ѧп атінцере кѕ вітеле корпѕте есивсе ачестеі епізооції.

16. Ѧп тімпѫлѫ епізооціеі пѕ есте ертатѫ а кѕмпъра віте, dар а вінde ла пъчелярі сѫбтѫ кѕвііпчіоасе de комісіа сапітаръ прескрісе прекаціі есте ертатѫ, ѧпсъ пѕтаї спре ѕчідере.

17. Dѕпъ че пѕ се маі болпъвеште пічі о вітъ, ші челе рекопвалесчепте сѧ ѧпсъпетошате аѫ петрекѫтѫ 21 de зіле дела ѧпсъпътошареа лорѫ, атѕнчі граждѕріле коптѕмаціале ші чіѕмате се стрікъ, ші deакъ аѫ фостѫ de скъndѕрі, ачесте се спалъ біпе ші се пѕпѫ вреокътева зіле ѧп апъ кѕргътоаре, dѕпъ ачеea ла вънт, ка съ се аерісеаскъ ші съ се ѕште, еаръ de аѫ фостѫ de пѫеле, есте маі біпе съ се апріndъ. Се кърцъ тоате ретъшіцеле de гѕпоае, балецї, пѕтрец ш. а. пестє ѧнгропътóре се маі пѕпе пътънт, ші спіпі, ші de есте кѕ пѕтінцъ локѫл ачела се ші ѧнгръdеште, сѧ се пѕпе о таблъ de авістъ; ѕпелтеле, кѕ каре аѫ беліт ші лѫкрат беліторіі ші ѧнгріжіторіі, се пѕп ѧп фок спре ѧнфербънтаре, сѧ се спалъ кѕ лъшіе; беліторіі etc. се спалъ скітбъ хаіпеле ші апоі пот терце акасъ, ѧпсъ тотѫ аѫ съ се ферсаскъ а се атінце de віте. Хаіпеле лорѫ се спалъ сѧ аерісескѫ. Ші dѕпъче сѧ кърціт кѕ тóтъ скѕмпътатеа ші граждѕріле молінсіте, се декіаръ локѫл de съпътос.

18. Кърцірea граждѕрілорѫ dѕпъ прескріере есте лѫкрѫл чел маі ѧпсетнат, къчі дела decінфекціѕнеа сѧ штерцереа контаціѕлѫі атърпъ соартеа вітелор, челорѫ че ворѫ ѧнтра ѧп ачеле граждѕрі ші аша ші соартеа тѫтѕрорѫ вітелорѫ din Контѕпітате. Пентрѕ ачееа прекът пѕтаї есте кѕ пѕтінцъ, граждѕріле требѕе кърціте прін оамені пріченѕцї сѫбт прівегіере комісіоналъ, гѕпоіѕлѫ требѕе скосѫ ші ѧнгропат сѧ арс, подеделе ръdікате ші чіопліте, ші спълате, еаръ de пѕ съпт, съ іа пътънтѫлѫ de сѫбт віте съпат de о ѕрмъ ші се ѧнгроапъ, апоі съ се adѕкъ алт пътънт поѫ. Іеслеле, ѕшеле, пъреції, ферестіле, требѕе спълате кѕ лъшіе, требѕе ліпіте ші споіте de поѫ, ші апоі ѕшіле шї ферестіле deскісъ ші аша аерісіте граждѕріле.

19. Фънѕлѫ, пасле etc: че ар фі фостѫ ѧп подѫл граждѕлѫі молінсіт, требѕе лѫат de аколо, аерісіт, ші пѕтаї пентрѕ каї ші оі ѧнтребѕінцатѫ.

20. Кѕт къ ѧп тімпѫл епізооціі требѕе кѕ deосебіре вітеле de тъіатѫ інспекціѕнате de інспекторі ѧп adінс пѕші, ші кѕт къ ачеіа, карії din ръіінцъ пітѫлъ боала ші пѕ се сѫпѕп ordінъчіѕнелор маі ѧнпалте, че се іаѫ спре стърпіреа ръѫлѫі, се педепсеск аспрѕ, се ѧпцелеце de сіне.

Ачесте тъсърі овсервѫndѕсе се ва скѕті контѕна de тот контаціѕлѫ, еар de се ва фі молінсіт, се ва кърці ѧп скѕрт тімпѫ. Пентрѕ ачееа поѫтімѫ пе П. П. Парохі ші dаскълі а четі ші прочіті ачѕста ѧпвъцътърѕ попорѕлѫі ѧп бісерікъ ші ла адѕнърі ші а о тълмъчі ші аі ѧпвъца кѕт аѫ съ се поарте, ка съі скѕтеаскъ Dѕmnezѕѫ de ръѫ.

Пѕ пѕтемѫ рътъчеа пічі ачееа ѧмпреціѕраре, къ ѧп ѕпеле локѕрі попорѕлѫ фърѕ ѧпвъцътърѕ пѕ вré съ іа пічі о тъсърѕ de скѕтінцъ зікѕnd, къ ѧп протіва воіеі лѫі Dѕmnezѕѫ пѕ се пóте скѕла, ші тот че фаче есте Маслѫл ші рѕгъчіѕнї. Е адевърат, къ тоате він дела Dѕmnezѕѫ, ка съ пе черче, ѧпкът пе штімѫ поі фолосі de мінтеа, кѕ каре пеа ѧпzестратѫ, апоі деакъ Dѕmnezѕѫ пеа датѫ мінте ші ачеаста еаръші dѕпъ ръndѕіала лѫі чеа ѧпалтъ требѕе съ пе повъцѕіаскъ, кѕт съ пе ферім de ръѫ ші кѕт съ афлътѫ міжлóче, каре еаръ пі леа dат Dѕmnezѕѫ ѧп протіва ачестѕіа, атѕнчі ам пъкътѕі таре, деакъ пѕ неатѫ фолосі de ачест дарѫ а лѫі Dѕmnezѕѫ, ші пѕ пе ар ажѕта пічі рѕгъчіѕнеле.

Ѧп фрѫршіт ѧпкѕпоштіінцът къ бóла ачеаста е фоарте греѫ de вindекат, ші тоатъ порочіреа екопотілорѫ атърпъ дела пъзіреа de еа, сѧ стърпіреа еї прін тіжлоачеле арътате, ші къ ѧп Патріа поастръ аѫ бънтѕіт Контѕпеле: Гѕра рѫѫлѫі, Чіспъdіа ші Порѕнвакѫл de жосѫ ѧнтр'о тъсърѕ фоарте таре; ѧп о тъсърѕ чева маі мікъ: Поплака, Сівііѫ, Решінарії, Сады, Боіціа, Вестемѫлѫ, Бѕнгардѫл, Корпъцѫлѫ (таре інтенсівъ) — Баіdеії, Сігішóра; маіпѫцін: Секъdатеа, Аврігѫл, Брадѫл, Тълтачіѫл, Шѕра таре, Орлатѫл, Меркѕреа, Аполdѫл de сѕс, ші Тонърчіа. Са івіт ші ѧп Мърцінепі, Глѫпбока, Котлеа, Цітѫав, Брашовѫ, Крістіані (лъпгъ Брашовѫ) ѧп Брецкѫ, Бікsадѫ ш. а. Ѧп Гѕра рѫѫлѫі ші Чіспъdіа, ѕnde а фостѫ боала пітѫлатъ, а фъкѫтѫ прада чеа маі маре отърѕnd ѧп контѕна din тъіѫ пънъ ла 600 ші ѧп а доа пестє 400 de віте. Ѧп Порѕнвак 171 de віте. Че пагѫвъ есте ачеаста пентрѕ вієцій екопотії ѧп времеа de астъзі, поате орі чіне ведеа. Dѕпъ че сѧ лѫатѫ претѕтіndіnеа тъсърїле ветерінаріе поліціепешті аѫ ѧпчепѫтѫ боала ашї перde din пѕтере, ші а се тікшора, ші аветѫ пъdежde ѧп Dѕmnezѕѫ, къ аскѫлтъndѫ óменії сватѕріле бѕне, се ва стърпі de тот ѧп чел маі скѕртѫ тімп. Ѧп Баіdеі ла еперціóса ѧнтревепіре а Domпѫлѫі Жѕde рецеск Г. de Domжа са пъdѕшіт боала кѕ тотѫлѫ ші а ѧпчетат. Довадъ дестѫлъ деспре dорітѫлѫ ресѫлтатѫ алѫ тъсърілорѫ сапітаре.

D-р. Васіч.

Nu toata replic'a sufere duplica.

Innaltulu Guvernu regiu din Transilvania, considerandu Protestele romaniloru din Orasiu si Tienutulu Sebesului, au nulificatu restauraciunea din 10 Aprilie 1861 si au demandatu Domnului (Ispány Sasescu) Baronu de Salmen, ca observandu ordinatiunile mai innalte, mai cu deadinsulu — se restaureze din teiu Comunile si dupe aceea se purceada la restaurarea Magistratului cu totulu din nou. — — —

Coperisulu Casei Nationale sasesci — sub care sau tienutu sedintiele Universitatei — si subt care 'si are si D. Comesulu sasescu locuinti'a si locuitorii din fundulu regiu Capitalulu contribuciuniloru, focute fora de a fi datu pona acuma socotela de multi multi ani in lada aceea de feru pastratu — acestu coperisiu de arama, care au fostu nainte vreme fala Sasiloru, si in dilele trecute obiectu de desbatere prin Jornalele Sibiului — sau delaturatu cu totulu — si remanendu aceasta Casa renumita de vreocuteva dile fara Coperesiu sau datu prada vremuriloru neplacute de tómna — se aude insa ca acésta Casa istorica va

fi acoperita pentru venitoriu numai cu Cigle — sau de se va numi pentru venitoriu Universitatea dupa cumu se teme H. Z. in unulu din Nri sei romanesca-sasesca, doara cu Sindile? ! —

Considerandu aceea impregiurare ca Cassele Allodiale, Scaunale si a Universitatii dupa faima respandita — deodata au remasu serace, adeca fora bani — Delaturarea si licitarea Coperisiului de Arama *) depe casa Universitatii din Sibiiu — 'si póte ajunge inca cu timpu scopulu ei. ..... u.... u.

1—1

Ависъ.

Дппалтвлъ ч. р. ministeriŭ de ръзвоиŭ аŭ хотърът прin рескрiптъ din 10 Септембре а. к. desp. 13. N-рвлъ 3598 ка, двпъ че аŭ врматъ прin пвблiкъчiвне кетаре кътръ тоцi дптрепрiнзъторii ка съ трiмiцъ пропвнерi спре черкында асигврizare de a adвна вneле соiврi de mondвре, артътвре шi аштерпътврi de патъ дп старе гътiтъ; акшi a прегъти шi асигврizareа челорапалте материi шi соiврi требвiнчioасе, каре се ворŭ аръта къ лiпсескъ дп Комисiiле de mondврь пентрв дтбръкътiнтеа шi дпартареа Мiлiцii пе анвл 1862.

Респектiва пвблiкаре се ва дпшira дп тоатъ estindepea ca дп кврiерiвлъ Себiанъ emindъ дп 27. Септембрie 2-o шi 7-e Октобре а. к., шi сеаŭ трiмiсъ шi магiстрателорŭ din Сiвiŭ, Клжжъ, Брашовъ, Сигишоара, Сас шебешъ, Mediашъ, Оръштie, Белградъ, Бистрiца шi Мъръш-Вашархеiŭ, къ ачеа рвгаре, ка ачестеа се amintеze атътъ пре продъкторii ачелорŭ соiврi de материале кътъ шi пре респективсле асоцiацiвнi, корпорацiвнi шi цехврi спре ачеастъ пвблiкъчiвне, карea ла преziceле Магiстрате се поате лва шi дп привire.

Komanda ценералъ се афлъ окazionатъ a дпдрепта вниверсалъ атенцiвнea ла ачеастъ трътаре de асигврizare, шi ла респектiва пвблiкъчiвне.

Дела ч. р. Komandъ ценералъ de царъ.

1—1

Конкврсъ

Девенindъ Стацiа de дпвъцъторiŭ дп Комвна Рждлъ Cadвлвi дп вакандie, прin ачаста се deскide Конкврсъ, пвнъ ла 20. Октомврie. а. к. Къ поствлъ ачестъ дпвъцътореск есте дтпревпатъ o леафъ анвалъ de 120. фл. в. а. трei стжпжiнi de Летне de фокъ, шi кортелъ патвралъ.

Дрептъ ачеea, дoриторii de a окvпа ачест пост дпвъцътореск, аŭ de ашi трiмite ла сввскрiсвлъ Скавп Протопопеск Петицiвнea лор тiмбратъ, провъзвтъ, къ Атестат despe авсолвареа кврсвлвi Педагодiк къ спорiŭ квпъ, despe ачea къ съптъ бine депрiншi дп слъжва шi къптърiле бiсерiчii поастре, шi despe моралiтате, пвнъ дп термiнвлъ маi сас zicъ. Сiбiiŭ 12. Септембрie 1861.

Скавпвлъ Протоп. гр. рес. ал 2-e ал Сiбiiвлвi.

Iоан Папповiч.

Протопоп.

1—1

Конкврс.

Девенindъ Стацiвнea de дпвъцъторiŭ дп Комвна гр. рес. Порчештi, дп вакандie, прin ачаста съ deскide Конкврс, пжпъ ла 14.-леа Октомврie а. к. Къ ачест Постъ дпвъцътореск, есте дтпревпатъ o Леафъ анвалъ de 200 фл. в а. Летне de дпкълziт, de ажвнсъ, шi Кортелъ патвралъ.

Дрепт ачеа, дoриторii dea окvпа ачест Поет дпвъцътореск, аŭ dea трiмite ла сввскрiсвлла Сiбiiв, петицiвнele сале провъзвте къ тiмбръ, лецвiтъ Атестат despe авсолвареа дпвъцътврiлор Педагогiче, къ спорiŭ квпъ, despe денлiна декстерiтате дп къптърiле бiсерiчещi, шi despe моралiтате, пжпъ ла термiнвл маi сас атiнсъ.

Сiбiiв дп 11. Септембрie 1861.

Iоann Папповiч Протопоп гр. рес. ал Трактвлвi Сiбiiвлвi ал II—леа.

---

*) Acestu coperisiu sau vendutu cu vreo 16 Mii fiorini v. a. —

Конкврс.

Пентрв стацiile de дпвъцъторi ла Сълiште, классеа фетицелорŭ шi классеа III. шi пентрв стацiвнea вакапте дп комвна Какова, се deскide прin ачеста конкврсъ пвнъ дп 15. Октомврie а. к.

Къ стацiвнiле ачесте сжпт дтпревпате врмътоареле емолвмепте:

1. Ла Сълiште класеа фетицелорŭ 120. ф. в. a. din фondвл школарiŭ.
2. „ „ „ III. 300. ф. „
3. Ла Какова 150. ф. в. a. din касса Бiсерiчеi, квартiрŭ дп zidirea Школеi шi летне de фок·

Дела воiторii a окvпа Стацiвнiле ачестеа се чере

a. съ фiе de релицiвнea гр. ръсър. ортодоксъ, шi къ портаре морале пепътатъ
b. съ фiе Педагоцi саŭ клерiчi авсолвцi
c. съ фiе версацi дп къптърiле шi тiпiквл бiсерiческъ, еар
d. пентрв классеа III. дп Сълiште съ аiвъ пе лжпгъ лiтба матерпъ шi квпоштiпце теоретiко-практiкъ a лiтбеi цертжпе.

Конкврселе аŭ a се дпдрепта кътръ сввскрiсвл Iнспекторат.

Сiбiiŭ 19. Септембрie 1861.

Iнспекторатвлъ Школаре дп Протопопiатвлъ Тракт. Сiбiiвлвi I.

I. Xannia.

Прот. Iнсп. шк.

1—1

Конкврс.

Пентрв Стацiвнea вакантъ de Дпвъцъторiŭ dela Школа Комвналъ гр. ръсер. din Сатвлъ Baideiŭ Скавпвл Оръштii съ deскide Конкврсъ пвнъ ла 15. Октомврie а. к.

Воiторii de a окvпа стацiвнea ачаста съпт пофтiцi ка пвнъ ла zicвл термiнъ съмi трiмiцъ череpiле дтпревпъ къ адеверiнцеле сале de кваliфiкацiвне ла маi жос сввскрiсвлъ — плата анвалъ e 120 фл. вал. австр. квартiрŭ патвралъ къ грждinъ — шi летнеле требвiнчioасъ de Школъ. —

Оръштie дп 15 Септембрie 1861.

Iнспекторвлъ Школарŭ Дiстрiктвал ал Тракт. Оръщii

Нiколае Поповiч

Протопоп.

1—1

Конкврс.

Пентрв стацiа дпвъцътореаскъ, de adoa класъ, ла Школа попвларъ греко-орiенталъ, din Рждпов, къ каре есте дтпревпатъ вп Саларiŭ de 200 фл. в. a. се deскide Конкврс пжпъ ла 25-леа Септембрie.

Дoрiторi de a окvпа ачеастъ Стацiе аŭ съшi ащеарпъ петицiвнiле сале кввiнчос дпстрвате, пжпъ ла термiнвлъ префiптъ, ла Сввскрiсвлъ

Zерпештi дп 10-леа Септембрie 1861.

Iоann Мецianŭ

Протопоп.

Конкврс пентрв вп Капелапъ de оасте

Консисторiвлъ Епархiei дрептkредinчоасе din Apdealъ deскide конкврсъ пентрв вnъ Капелапъ de оасте ла Рецiментвлъ de iнфантер. Np. 64. ал Марелвi Dвче din Ваiтарŭ къ ачеea, ка конкврепцii Преоцi потъ фi шi din алте Епархii дрептkредinчоасе, карii дпсъ сжпт datорi a пъzi прескрiериле канопiче, адекъ a чере вое dela Епископвлъ локвлвi пентрв дтбръкареа ачестъ постъ.

Терминвлъ Конкврсвлвi се дефiце дп патрв Съптъмжнi.

Din Шединца Консисторiалъ цiпвтъ дп Сiбiiŭ дп 1-леа Септембрiŭ, 1861.

1—1

Конкврс.

Ла шкоала попвларъ гр. ръсъритеапъ din Пвркърепi се чере вnъ дпвъцъторiв, каре се фie шi капторŭ ла Бiсерiкъ.

Саларiвлъ анвалъ ла сас пвмiта шкоалъ есте 200 фл. в. a. 24. банi de квартiрŭ шi венитвлъ din капторie; саларiвлъ се прiмеште ла сфършitвлъ фiе кърei лвнi dela Dирегътоpia комвналъ пе лвнгъ квitанцъ.

Пентрв ачестъ постъ de дпвъцъторiŭ се deскide конкврсъ пвнъ ла 30. Септембрie а. к. ст. в.

Дрептъ ачеea орi каре дореште a конкvра пентрв ачестъ постъ de дпвъцъторiŭ шi къптърецъ аре a трiмite ла Преа Опоратвлъ D. Протопопъ Iоann Попазв дп Брашовъ, пе лвнгъ петицiвне тiмбратъ къ 50. кр.

1. Атестъ, къ a авсолватъ къ пвртаре бвпъ шi къ спорiŭ de класа 1-тъ челъ пвцinŭ цimпасiвлъ тiкъ, шi кврсвлъ педагоцiкъ, саŭ клiрикалъ дп Iнститвтвлъ diечесанъ din Сiбiiŭ;
2. Атестатъ, къ аŭ дпвъцатъ къптърiле бiсерiчещтi, сеŭ дп лiпса ачествia съ се свпвпъ ла вnъ есатенъ; шi
3. Атестатъ de Ботезъ, къ есте de конфесiвнea гр. орiенталъ; шi ачестеа пвнъ ла сас префiптвлъ терминъ спре a се пвтea ащерпе челъ алесъ din конкврепцi Еселепцiеi Сале, Преа Сфiнцитвлвi Епископъ алъ Бiсерiчеi ортодоксе, спре дптърiре.

Пвркърепi 28. Авгвстъ 1861.

Репресентанцia Бiсерiчеi ортодоксе din Пвркърепii прin Iоann Богdanъ m. п. Парохъ, Iоan Трандабвр m. п. Ефорŭ. Георге Сасъ m. п. Жвратъ.

1—1

Конкврс.

Пентрв шкоала греко-орiенталъ din Nокрiхi съ чере вn дпвъцъторiŭ прiмарiŭ, de ачеea се епвпчia Конкврсъ пжпъ дп 15. Октомврie а. к.

Къ ачестъ постъ есте дтпревпатъ o леафъ анвалъ de 100. фл. в. a. din венiтеле Бiсерiчi, шi але Школii шi o Грждinъ de аратъ, шi de фжнъ. Квартiрŭ лiверŭ de лъквiтъ дп касъле Школii, шi летне къте требвe de фокъ.

Лiафа de шi e мiкъ къ дешкidepea din поŭ алъ ачестеia Школi, се ва търi дпсъ къ товтъ сигврiтатеа дпкъ дп dекврсвл Анвлвi Школарiŭ, din тiжлоачеле елевiлорŭ стреiнi, карii кредетъ a пе черчета Школа ла тiмпвлъ съŭ, ка шi алтъdатъ, атжрнжndъ ачаста дпсъ шi dela стръdania врмаndвлвi дпвъцъторiŭ.

Дела дoрiторii de a окvпа Поствлъ ачеста поŭ de дпвъцъторiŭ се чере, а фi Педагогi авсолвцi вnъi; вine квпоскътоpi de лiтба Цертъпъ аша, ка шi de чеа матерпъ ротъпъ двпъ Граматiкъ. Пелжпгъ ачеea съ штie рждвiала бiсерiчаскъ; шi съ фiе къптърецъ. — Дечi ворŭ авea аши аштерпе Свплiчiле de тжпа лорŭ скрiве ла Свптскрiсвлъ Скавп Протоп. превъзвте къ Атестатвлъ вltimъ Школарiŭ, къ чел de Педагоцie, de Релицie, шi дп фine къ чел despe Моралiтате.

Сiбiiŭ дп 6. Септембрie 1861.

Скавпвл Протоп. гр. ръс. ал Тракт. Nокрiхi.

Нiколае Попеа m. п.

Inc. dict. de Школале.

Капчеларiа mea de Адвокатъръ се афлъ dela 1. Октом. 1861 к. п. дп Страda Попльчii mare Np. 48 дп Катвлъ de свсъ. Dp. Jindner.

Капчеларiа Адвокатвлвi Dp. **Ioan Nemeш** се афлъ дп Сiбiiŭ, страda Мачелярiлор (Fleiſchergaſſe) Np. 8.

Редактор респвнзетор **Ioann Pau.** Едитъра шi тiпарiвлъ тiпографiеi diечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септ-тъпъ: Жоіа. — Препъмерацізнеа се фаче ля Сібііў ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмерацієї пентръ Сібііў есте пе ап 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жмет ите de ап 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеі

Nro 39. АНЪЛЪ IX.

Сібііў. 28. Септемвріе. 1861.

ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ап ап 5: фл. 25 кр. еар о жмътате de ап 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші цері стрѣіне пе ап 9 ф. 45 кр, пе ½ ап 4 фл. 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа óръ къ 7. кр. ширят къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

TRANSILVANIA.

Ordinatiunea guverniala.

indreptata catra Escelentia S'a D. Episcopu **Andreiu** Barone de **Siaguna** in caus'a infiintindei noastre asotiatiuni pentru innaintarea literaturei romane si cultur'a poporului romanu.

Nr. 7993. 1861.

Escelentisime si Reverendisime Domnule Episcópe!

Maiestatea Sa C. R. Ap. prin prénalt'a sa ordinatiune din 6. Sept. a. c. s'a induratu prégratiosu a concede, cá in urma asternuteloru statute pentru inaintarea literaturei romane si culturei poporului romanu, se se formedia o assotiatiune, — ensa Maiestatea Sa C. R. Ap. s'a induratu a ordina, ca la §. 5-lea alu statuteloru se se faca dispositiune cá la alegerea aceloru membrii, carii nu suntu cetatiani austriaci, se se céra si consensulu acestui guvernu regescu.

Despre aceasta prénalta si gratiósa resolutiune se incunosciintiadia Escellentia Ta in urma gratiósei ordinatiuni reg. din 13. Sept. a. c. Nr. 2868. pelenga retrimiterea testului romanu alu statuteloru asternute incóce prin presidiulu fóstei c. r. locotieintie, si indreptatu in intielesulu prénaltei resolutiuni, — cu acelu adaosu, spre aducerea la cunosciinti'a assotiatiunei, ca aceea, credintiósa chiamarei sale espuse in §. 2-lea, are a se restringe numai la sfer'a cursului scientificu, si a se retienea dela amestecarea in trebile confessionali si politice, care si altmintea suntu eschise prin a 3-a sectiune a statuteloru.

Intre altele cu respectu cuviintiosu remanendu Ai Escellentiei Tale deoblegati Cserey Farkas m. p. Pop Máté m. p. secretariu.

Din siedinti'a guvernului alu Marelui Principatu alu Ardélului, tienuta in Clusiu in 26. Sept. 1861.

Aceasta inpartasire a guvernului s'a primitu in 25. Sept. despre tienerea inaugurarei associantiunei se va face insciintiare in numerulu urmatoriu alu Telegrafului Romanu.

V. Opientape.

Сібііў 27. Септ. Pesti Naplo лп N-рълъ 223. спъне, къ лъі Sürgöny лі скріе din Biena: „Фоіле чентралістіче лпчепъ а се neodixni пентръ треіле арделене, кънчі лпкъ пе въдъ пе хъртіе вікторіа, чееа че леаъ костісіт лоръ мълте певоі. Аштептъріле лоръ къ бъна сеата се воръ лмпліні лп зілеле ачестеа, ші лп Канчеларіа авліко-трансілванъ аштептъ рескріптълъ рецескъ din zi лп zi. Сігъръ есте, къ дъпъ че Баронълъ Кетény саъ dimісіонатъ, честібнеа бнібнеі саъ штерсъ dintre пропосіціеле рецештї; лпсъ аша се вede, къ лп прівінца сістемеі de алецере nime наъ фостъ бine інформатъ. Се авde, къ алецеріле пе се воръ фаче нічі дъпъ черкърі, нічі абсолът дъпъ 30,000. de сфлете, чі фіекаре Комітатъ, фіе мікъ, фіе маре, ва алеце доі Депътаці, ші пътаі ачеле Комітате, але къроръ пътърълъ імпопълаціеі трече песте 60,000. de сфлете, воръ алеце лпкъ къте бнъ Депътатъ дъпъ къте 30,000. de сфлете. Лп ърма ачестеі тъсърі пътърълъ ротъпілор се ва търі къ 10—15. капете, лпсъ препондеранца лъі лпкъ пе есте асігъратъ прін аста асъпра елементълъі маціаръ. De алтъ парте пе есте констататъ нічі ачеа фаітъ, ка къті Регалістіі лнтрънъ пътъръ асемене din тоате пацііле се вор конкіета ла Дієтъ. Фіреште пе стъ певоіа лп ачеа лнтрежъраре, къ Депътаціі ротъні воръ вені ла Дієтъ лнтрънъ пътъръ маі търіторъ, чі лп ачееа, къ тетеіълъ лецвітъ саъ околітъ, ші пътаі ачаста, дар пе ші ачел къцетъ: а денега пацієї сърore кждіва Депътаці, аъ сілітъ пре Баронълъ Кетény спре dimісіонаре.“

Ноі обсервъмъ ла тоате ачестеа 1, къ Газетеле чентралістіче віенеze аъ о комбінаціе слабъ, деакъ кжптъ кжптаре de вікторіе, къчі лп ачеле пъжне Комітате, каре аъ о лнпопълаціе песте 60000, de сфлете, прелжпгъ чеі доі Депътаці, карії дъпъ лецеа арделалълъі din 1848. се алегъ, се ва маі алеце лпкъ ші кжте бп Депътатъ дъпъ фіекаре 30000. de сфлете. Се вede, къ Газетеле чентралістіче пъжпъ аъ лпвъцатъ, деакъ еле кредъ, къ ачастъ тъсъръ поартъ ікоапа врелнеі вікторіі. Din контра ноі афіртъмъ, къ о асемене тъсъръ маі мълтъ есте апть а лнфъціша лп зілеле поастре таблоълъ челъ векіъ ал есперіментърілоръ, лнтълціть къ о ікоапъ палідъ. De ачееа

II. се зіче лп кореспондинца лъі Sürgöny къ істеціме бъпъ: къ алецеріле пе се воръ фаче нічі дъпъ черкърі, нічі абсолът дъпъ 30000. de сфлете. Ведеці Газетелоръ чентралістіче віенеze, пе акъі парте стъ вікторіа! ведеці, че афіртъ Кореспондинтеле лъі Sürgöny, къ адекъ лп ърта ачелеі тъсърі, че воі прівіці de о вікторіе, пътърълъ ротъпілор се ва търі ла Дієтъ къ 10—15. капете, лпсъ препондеранца лъі лпкъ пе есте асігъратъ асъпра Елементълъі маціаръ.

III. Din акът еспъсе с'ар пъреа, ка къті Жърналеле чентралістіче віенеze аръ траце жарълъ ла óла ротъпълъі, лпсъ din акът еспъсе лътъріть се вede ші ачееа, къ прелжпгъ ачелъ жаръ пе ва фіерbe óла ротъпълъі, къчі тотъ жарълъ челъ бънъ ръжпе прелжпгъ óла Кореспондентълъі лъі Sürgöny, каре лші бате жокъ de Вікторіа Газетелоръ чентралістіче віенеze, каре къ маре сете аштептаъ тъсъра свсатінсъ пентръ треіле арделене.

IV. Газетеле віенеze пе къпоскъ доріпцеле поастре, деакъ пресъпънъ деспре ноі пезвіала кътръ врео препондеранцъ. Ноі ротъніі пе вретъ нічі о препондеранцъ, чі зічетъ, къ пе вотъ сфері нічі о препондеранцъ, саъ сънпетаціе din партеа пацієлоръ коплъкъітоаре, чі претіндетъ о коордінаціе егале, базатъ лп леці, ші асігъратъ прін Леці пентръ тоате пацііле арделене, ші пентръ тоате Релігіеле креститне.

Ші ка ачаста съ се факъ къ бънъ темеіъ, аштептътъ, ка Бърбаціі пацієлоръ челоръ пъпъ актъ лндрептъціте съ петезеаскъ, ші съ прегътеаскъ калеа чеа мънтвітоаре пентръ тоате пацііле ші конфесіеле креститне din Царъ прін ачееа, ка съ рекъноаскъ детъндареа чеа цівстъ а тімпілоръ поастрії, къ адекъ Леціле компілате ші апровате пе маі потъ ста, къчі патъра лоръ есте астфелів, лпкжтъ пъпъ атънчі пе се поате кореспънде дрептелор доріпце патріотіче але пацієі ромънe, пъпъ ънде ші-тре ачеле Леці компілате ва ръмжне лп валоре.

Лп сфършітъ ноі кредетъ таре, къ Бърбаціі de Статъ бнгарі, съкъі ші саші вор пъкътві асъпра Патріеі ші а пъчеі еі, деакъ вор мештерші преа мълтъ, ші деакъ воръ вреа съ лпсъшеаскъ Леціlоръ компілате врео маре Сфінценіе, саъ noli metangere, къчі атънчі воръ dovedi, къ сжптъ дъшманіі Прінчіпівлъі Егалеі лндрептъцірі ші къ се лпкінъ ші астъзі Абсолътістълъі, къчі пе есте дестълъ а пърта пътаі пе бъze Лівертатеа, чі се чере а о аръта лп фапта реале! Ла астфелів de маніфестаціе сжнтетъ ноі ротъніі лндрептъціді дъпъ дрептълъ, че ні'л дъ Патріа поастръ, ші каре пе ні се поате денега, къчі анълъ 1537. чел плінъ de пъкате пентръ челе треі пацііі прівілеціате дебве съ се рънineze dinnaintea анълъі 1861.

Сібііў 23. Септ. Ері се челебръ зіоа онотастікъ а Маіестатеі Сале Лмпъратълъі ші рецелъі постръ къ кввеніта солемнітате лп тоате бісерічіле. Лп Бісеріка католікъ се цінъ міса мілітаръ ла 9 óре de фелдсъперіорълъ, ла каре а лъат парте лналта цеералітате ші тоате брапшеле мілітаре ші чівіле. Солдаціі аъ стат лп парадъ лп піацъл маре, фъръ а da салве. Тот пе тімпъл ачела а цінът ші Екселенціа Са Пъріптеле Епіскопъ Andreiъ Бар. de Шагъна С. Літърціе къ маі мълці П. П. Протопопі ші Преоці ші аъ фъкътъ ръгъчівні din цепънкі пентръ съпътатеа ші лнделънгата віацъ а Маіестатеі Сале. Апоі Коръл аъ лнтопат імнъл попълар. Ла 3 óре дъпъ амеазі а фостъ пръnz маре дипломатік ла Екселенціа Са П. Епіскоп, ла каре Екселенціа Са а ръдікат ші бн тоастъ таре потрівітъ лнтръ съпътатеа Маіестъції Сале. Мъсіка мілітаръ есекътъ лп къртеа решединцеі мълте піесе алесе, лнтре каре фъръ ші треі ротъпешті.

Сібііў 25. Септ. Dintr'o кввънтаре а прітателъі Бнгаріеі, цінът лп конгрегаціънеа Комітатенсъ а стрігонълъі възърът къть пondеросітате пъне Прéсфінціа са пе проіектъл фъкът de комітетълъ челор 27 лп прівінца Націбналітъцілор ші а літвелор петаціаре, пе карea лл лнпъртъширът ші ноі лп пътерії 34. ші 35. аі жърналълъі постръ, зікъндъ лнтре алтеле аша: токтаі аша са лъатъ прін пъблікареа проіектълъі Комісібнеі паціонале база орі кърeі ръінцъ, каре поате авea съ контърбе бъна лнцелецере лнтре семінціеле сорope. Націбнea маціаръ пе ші-а ресерват алта прерогатівъ лнаінтea челоралалте сорорі націбні, декътъ, ка еа съ квтézъ а се лъпта лп ширълъ din тъіъ ла апърареа demнітъції рецештї асекърате прін короапа С. Стефанъ ші а лібертъції четъцене.“ Чіне а четіт ачел проіект пе аре лінсъ de коментаріъ ла кввіінтеле D. Прімате, еле цінъ de категоріа ачелора, лп каре маціарії афіртъ къ перікълъ de а батжокорії адевърълъ, къ еі воіескъ съ тръіаскъ къ націбнеле сорope лп драгосте фръцаскъ ші лп чea маі бънъ хармоніъ, пътаі ачесте съ се лесе de літва лор лп тоате а-

фачеріле пвбліче ші съ ворвеаскъ магіереште, съ се лесе де націоналітатеа лор, де дрептвріле лор націонале ші съ се ліпеаскъ де сѣверапа націвне магіаръ, каре сінгвръ двче ла пънтвіре. Проіектвл ачела де леце, де сар фі латъ ла десватере, нв пвмаї къ нв ар фі потвт лвпъка націвнеле нетаціаре, чі din контра, деакъ ар фі ръмас аша прекът нв не маї лndoimъ din челе пънъ акѣма черкате, къ твлт маї таре ле ар фі лпвершвпат, къчі плапвлъ чел аскпс ші тънвліторіъ ал магіарілор се dede прin ел къ тотвл пе фацъ. — Фрвтос ворвеште лn прівінца ачеаста Dr. П. лn „Ost. West“. N. 165 din пвпктъ de ведере сервеск лn трѣ'пъ арт. інтітвлат „Інтвіпіхпеа магіареаскъ а лntребърії націоналітъцілорѣ“ каре поі твтвndъ чеде че сънтъ de твтаѣ, лв свбскріемъ ші din пвпктъ de ведере націоналъ ромънъ, фіindъ de чеа маї таре конвінцере, къ пвмаї аша прекътъ не аратъ ачел арт. се вор пвтеа лnпъчві націоналітъцііле лntре сіне. —

Мепціопатвл Domнъ зіче, къ de ші лі е таре къ греѣ а адвче чева лn контра дієтеї вигврешті лn момептвл, кънd ачѐста пептрв персеверапца еї лn апърареа дрептърілор Вигарієї, че пе сънт ші поъ тътвror скѣпне, лn контра абсолвтісмвлві маї пе деспърціт de чептралісацівне, се десфііпц, тотвші ел вede о datopie a ворві лn контра ачелві проіектъ, пептрв къ поі нетаціарії фортѣмъ doe треімі din попвлацівнеа Вигарієї фъръ ка маціарії съ пе вацe лn сеатъ лnпаінтеа Европеї, кънd Деак ші Етвѳш ворвеск de Вигаріа, ка ші de о „Маціаріе.“ Нв е къ пвтінцъ, ка съ нв пе апвче внъ сімцъ de дврере ла четіреа проіектвлві de леце деспре ресолвіреа лntребърії націоналітъцілорѣ. Са ворвітъ de атътеа орі, къ чеа маї таре грешалъ а маціарілорѣ есте а ідептіфіка націоналітатеа лорѣ цепетікъ къ націоналітатеа політікъ а Вигарієї, ші астфелі̀ъ а пвпе Вигаріа къ стателе еї пе асемепеа дрепт, вnde цепетіка паціопалітате а внві хотърѫт попор се контопеште къ політіка націоналітате а церії, ші ачѐста грешалъ се поате dintр'о парте деслвчі din ачеea, къ лn літва маціареаскъ Вигаріа лncemnézъ Magyar ország. — Къ ачеаста лn легътвръ ші лn есекѣтаре консечінтъ стъ а doілеа грешалъ: къ Маціарії къцетъ а фі деторії націоналітъції нетаціарілорѣ лn релаціѣнеа de статъ пвмаї атъта консідерацівне, лnкът статвлъ песте тот есте облігатъ а консідера персоапеле ізрістіче. Вn астфелі̀ъ de копчептъ ал націоналітъції поате лncъ авеа лnцелесъ пвмаї лn ачеле статврі, вnde о націоналітате, п. е. лn Франція есте атътъ de препопдерантъ, лnкът челелалте dіспарѣ. Аічеа поате статвлъ фі дрептъ челоралалте націоналітъці пвмаї ка персопелор ізрістіче, пъстрънdвле автопоміа бісерічеї, а скоалеї ші а котвпеї; лn статврі лncъ, вnde маї твлте націвналітъці цепетіче прекѣт d. е. Францозії, Цертапії ші Італіапії лn Елвеція фортézъ ла олалтъ націѣнеа політікъ а церії, аколо пе грешіт, къ фіе каре цепетікъ націвналітате требве съ афле еспресівнеа са лn віаца de статъ, ші лn астфелі̀ъ de статврі требве съ се манifестезе націоналітатеа лn о адміпістрацівне націопалъ пе вп терепъ хотърѫт. De ачееа лn Елвеція се деосебескъ есактъ каптопеле франчесе, цертапе ші італіапе къ адміпістрацівне францезъ, цертапъ ші італіапъ. Ші прекѣт Францозії, Цертапії ші Італіапії нв съптъ персоапе ізрістіче лn Елвеція, песте каре аре статвлъ пвмаї вп ius supremae iuspectionis, ка ші кат асвпра впеї котвне реліціоасъ, чі еї съптъ фортътоареле елемепсе але статвлві Елвеціап; аша нічі націоналітъціле нетаціаре лn Вигаріа, Бънат ші Трапсілвапіа нв пот фі прівіте ші тратате ка персоапе ізрістіче, чі ка націоналітъці цепетіче конституіторе de ачесте църі.

Ачесте ле адвсерѣмъ лnпаінте, ка съ лncemпът пвпктвл de Стаціѣне, пе каре сав постат метврії маџеарі аі Комітетвлві сѣвт Етвеш пептрв деслегареа лntребърії націоналітъцілорѣ. Поі ведемъ лn фаптъ къ Етвеш къ консорції съі, лn релаціѣнеа че а фъкѫто лn прівінца ачеаста, прівеште націоналітъціле нетаціаре лn адевърѣ ка персоапе ізрістіче; къчі зіче апріатъ: „Тоате попоаръле вецівітоаре лn Царъ (Вигаріа) потъ адвче лівер ла валібілітате спеціалеле претепсівні націопале але лорѣ пе база лівертъції інвідвале ші de асоціацівне“ — Лnкъ ші маї твлт лвчеще ачестъ копчептъ din сінгвларітъціле ачелеї релаціпі, вnde се зіче, „къ фіе каре націоналітате поате administra лівер требіле сале бісерічещті ші сколаре ші чере дела статъ ші ажторіѣ матеріалъ“ Маї departe „къ тоатъ персоапа моралъ ші орі че націоналітате поате лnфііпца скоала повъ ші хотърж лпсаші лімба інстрвкціѣнеї.“ Е греѣ de а пъдвші ржсвл, къчі пв требве съ фіе отвл прѐ версатъ лn дрептвл de стат модерпъ, ка съ штіе, къ тоате че се зік ачі, лntр'вп статъ адевърат конститвціопал се лnцелегъ de сіне.

Съ ведем лncъ квт се консідеръ націоналітъціле нетаціаре лn адміпістрацівнеа статвлві, каре пвмаї сінгвръ поате да віацъ націопалъ. Маї паінте de тоате се зіче літва офічіоасъ лn тоате афачеріле статвлві ші літва пертрактърілор лn дієтъ есте чеа Маџіаръ.“ Съ ведем ші дечісівнеле пептрв мвпічіпалітъці. Ачі се зіче: Мвпічіпіеле корескпндъ къ дікастеріеле маї лnпалте лn літва маціаръ; тоате актвселе требве съ фіе лn літва маціаръ, мвпічіпіеле корескпндъ лntре сіне вигвреште, афаръ деакъ doe мвпічіпіе арѣ фі лntродвсъ асемеа літвъ de літвъ офічіоасъ. Каре літвъ съ фіе літва офічіоасъ а мвпічіпівлві ші лn каре літвъ съ се поарте протоколвлъ, дечіde конгрегацівнеа цепералъ, лncъ поате орі каре націоналітате, de сар афла ші лn міпорітате, претіпde, ка протокоалеле съ се поарте ші лn літва са“ лn фіпе се зіче: „Лn касвл, кънd вnъ мвпічіпіъ ар лntродвче алта літвъ de офічіоасъ de кът чеа маціаръ, атвпчі требве съ се поарте протоколвлъ ші лn літва маціаръ, ка пвтереа статвлві съ поатъ пврта о контролъ маї вшоаръ.“ Оаре пв есте ачеаста о сатіръ, о атаръ лnшелъчівне пептрв поі нетаціарії? Аша даръ ші пвтереа статвлві требве съ фіе пвмаї маціаръ! Оаре чіпе ар фі лn старе а пе фаче съ прічепет, квмъ поі нетаціарії пвтет афла пе лпгъ астфелі̀ъ de дечісівні врео гаранціъ пептрв націоналітатеа поастръ.

Деакъ тоате апекселе ші протокоалеле требве съ фіе вигвреште, атвпчі дечісівнеа, къ еле потъ фі ші лn алта літвъ, се фаче къ тотвл ілвсоріе, къчі zеѣ пвціпі потарі de комітатъ се ворѣ афла, карії din сінгврвлъ атор кътръ о націоналітате, съ алтвре пе лпгъ протоколвлъ маціарѣ ші алтвлъ лn алта літвъ. Ші апоі пв се зъреште ачі сатіра чea маї таре кънdъ фрацїї маціарі зікъ: Поі въ лъсътъ бѣкріа а скріе ші ромънеште, лncъ пептрв поі маціарії есте ачеаста de прісосъ, кънdъ поі, тоате ле авемъ лnлімба поастръ? оаре пв сеатънъ а батжокѣра націопалъ, кънdъ Прітателе зіче: къ прin ачест проіект са лват баza, карea поате къ авea съ контврве вппа лnцелецере лntре сетіпціеле сврорі?

Оаре пвтвтаѣ ромънії сѣбскріе вnъ астфелі̀ъ de проіектъ лntрвn статъ ка Вигаріа, вnde націоналітъціле фортéсъ елементеле статвлві лncвші? пвтвтаѣ ромънії лntinde мъпа а фаче націоналітъціле нетаціаре персоапе ізрістіче, кърора се поате кончеде пвмаї Автопоміе лn бісерікъ ші скоалъ? Оаре пв се вede din проіектвлъ ачеста апріат, квм маціарії ші лn момептвлъ десфііпцърії дієтеї цінвръ стрънсъ de рътъчіта інтвіцівне а лві Деак, къ еї фацъ къ челелалте націоналітъці лn Вигаріа сънтъ сѣверапі? Оаре поате фі врео лnцелецере сінчеръ лntре маціарі ші алте націоналітъці пъпъ атвпчі, пъпъ кънd ачестіа ideadіфікъ Вигаріа къ „Маціаріа“ ші пвпе Вигаріа пе асемепеа трéптъ къ ачеле статврі, вnde націоналітатеа цепетікъ е ідептікъ къ чеа політікъ. Оаре пв е лвкрвл чел маї фіреск, ка тоате націоналітъціле съ се скоале ка вna асвпра ачестеї акціпі ші се факъ ші певрънd о реакціѣне асвпра маціарілор, кънd вѣd, къ че аѣ de а ащепта дела еї лn прівінца дрептърілорѣ лор челор маї пекоптестаѣіле ші лецітіме?

Поі din партепе требве съ ръспікъмъ къ тоатъ търіа, къ маціарії пв стаѣ лn релаціѣнеа ка ші Франзозії фацъ къ челелалте націопалітъці, чі къ еї аѣ съ'ші іа есемпля дела Елвеція, деакъ вреѣ дрептъ ші сінчерѣ а деслега двравер лntребареа націоналітъцілорѣ. Нічі о літвъ пв поате фі предомпітоаре.— Лn Комітателе ромъпе, саѣ къ маіорітате ромъпъ требве съ фіе адміпістрацівнеа націопалъ ромъпъ, къ літва ромъпъ. Лn челе сървешті сървъ, лn челе словъчещті словъческъ ш. а. къчі поі нв съптемъ індіведе спорадіче, чі пвмерътъ міліоапе. —

Дéкъ пе ар спвне вигврії къ пв съптем компакці, атвпчі ле ръспвndem, къ нічі сасії лn фвndвл рецеск паѣ формат о контінвітате de терепъ, нічі паѣ фост компакці ші тотвші лntрвn пвмерѣ дабеа de вреo 196 міі ші аѣ пъстратъ Автопоміа націопалъ ші саѣ адміністратъ двпъ тіпвл лор націопалъ, ші къ націоналітъціле сар пвтеа вшорѣ консолida, деакъ Комітателе сарѣ апопda двпъ націоналітъці. Фъръ de ачеаста апопdape се паре къ пепвтінцъ деслегареа лntребърії націоналітъцілорѣ лn Вигаріа ші Трапсілвапіа. Деакъ даръ Націоналітъціле челе лалте нетаціаре пв саѣ пré ediфікатъ din четіреа проіектвлві de леце а лві Етвеш пептрв лntпъкареа Націоналітъцілор, апоі поі ромъпії аветъ тот дрептвл къ атъта маї таре а протеста лn контра лві, къ кът фортѣмъ о імпопвлацівне de треі Міліоапе, ші прin вртъре, къ лn прівінца ачеаста съптемъ пвмаї de магіарі лntрекъці. —

Поі атъ фі аштептатъ, къ двпъ че бърбації пострії ла дієта Вигарієї се лвптаръ пептрв дрептърілe націопале, къ о лвптъ, а кърей търіе пв кредем, къ о вор ігпора нічі чеі маї рецініці маціарі, ші Маіестатеа Са Рецеле прin рескріптвлъ din 21 Івліѣ провокъ серіос дієта, ка съ факъ проіекте de леці пептрв гарантареа дрептърілорѣ челоралалте націоналітъці, лші вор вепі лn орі маціарії ші жѣdекънd къ съпце рече сітвацівнеа, лn каре пé адвс ачеаста черѣікосітате а лорѣ, ворѣ твлцътіі націоналітъціле нетаціаре лntрвnъ modѣ кввіінчіосъ ші дрепт. Dар еї респвнсеръ, къ пв потъ фаче леці, пъпъ пв ва фі дієта комплетъ, адекъ пъпъ пв ворѣ фі еї марі ші тарі, ка съ пе жоаче, квм вор вреа. Фраса лві Деак din Адресъ, къ дрептърілe націоналітъцілорѣ афлъ лn Вигаріа маї таре апрецівіре, ка лn алте стате, а ресвпат лn аерѣ пе лпгъ проіектвл de леце пептрв лntпъкареа націоналітъцілорѣ ші а ретас о ілвсівне, ка твлте алтеле demne de а пе вмплеа de гріжъ ші а пе фаче съ пе ферім de къптекъл сірепъ ал ліберапілор маціарі. —

Деакъ Деак се апъръ къ тъіестрвл съѣ kondeiѣ атът de патріотік асвпра цептралісацівнеї цертапе, атвпчі ар требві съ кѣцете, къ цептралісацівнеа пептрв Вигаріа есте токтаї аша de репровавераъ, ка ші пептрв чеалалтъ Австріе ші къ пептрв поі ромъпії ші алте націоналітъці нетаціаре „Magiar nemzet“ ка о десемпаре пептрв Вигаріа есте токтаї аша de вътъмътоаре, квмъ ле есте маціарілорѣ, пвмірea „Націѣнеа Австріакъ.“ Поі ромъпії атърпътъ токтаї къ ачеea пістате de патріа поастръ, къ каре вигврії вреѣ съ атъцеаскъ лвтеа ші требве съ ле спвпет верde, къ Вигаріа пв поате фі, пв квтезъ а фі Франціъ, чі требве съ фіе Елвеціъ, адекъ къ алте кввінте, Вигаріа пв поате фі Магіаріъ чі требве съ ръмънъ Вигаріъ.

Таре не плаче, че атътъ de фрътосъ a zicъ unъ Amik ал „Concordiei Лn Nръл ei 13“ „Pipaiti fratiloru magiari bine si veti aflá, ca óre a noastra e vin'a daca romanulu va fi silitu a despretiui libertatea, ce o datî cu mani avare si asi cáuta mentuirea intraltu locu. Rele institutiuni trebue se fia in cas'a aceea, a careia fii suntu siliti a fugi de panea cea alba din cas'a loru si a se bagá slugi la vecinulu pe malaiu!!“ —

Мъптъireа тътъроръ пепоарълоръ de съът коро́на C. Стефап o ведъ попоаръле пеmaціаре лn федерацізпеа іаръ пъ лn чептралісацізпеа лор, ші de ачеea лпкеетъ къ пасаџеле din adpecъ: Астъзї сімтъ паціопалітъџіле, сімте фіекаре сіпгъратікъ класъ de попоръ адевъратъл преџ ал лібертъџіі політіче ші ал indenendinџіі леџізіте, ші атърпъ къ пietate de еле, а стръформа пацізпї ші џерї къ делътъраreа сімџърілоръ ачестеї indenendinџe dъпъ теорії політіче преете воіа лоръ, съкчede рар; ба de тълте орї се фак астфеліъ de лпчеркърї перікълоасе, къчї лібертатеа воінџіі есте indibideлоръ ші Nацізпелоръ unъ тесавръ атът de скътпъ, лпкът еле къ сакріфікареа лор пічї ачеea пъ прітеск бъкърос, че ла о алеџере ліберъ ар фі фостъ прііціосъ інтереселоръ лоръ.“ — Деакъ аша фрътос ацї штіътъ фрацілоръ таџіарї! a апліка ачесте кввінте лn адресъ, de че пъ лъсаџі съ ne лтпъртъшім тоџі din еле, къчї ne съпт ші повъ токтаї аша de скътпе ка тї возъ.

Клужіъ 25. Септ. Ачі се съпъ, къ Гъверпъл Џърії ар фі ретопстратъ асъпра џіпереї Dietеї, ші къ Епіскопълъ Хаїпалдъ лпкъ ар фі лпкоптра Dietеї, къчї вede прін ачеea о ілегалітате, ші въттаре a Леџілоръ, фіреште, челор антітарџіале, ші челоръ din a. 1848. Се съпъ лпкъ, къ Епіскопълъ Хаїпалдъ сар фі епъпџіатъ къ unъ прілежъ, къ елъ се лась de dirnitatea unъi Консіліарїъ гъверпіалъ, къчї Status et Ordines аъ протестатъ тотdeaвпъ ла Dietele Џъреї лn коптра Епіскопълъї католікъ възmndълъ лптре чеіалалџї Консіліарї de Гъверпъ, пептръкъ ачаста паъ фостъ dъпъ леџе, чі пътаі dъпъ воіа саъ волпічіа Стъпmпіреї маї лпалте. Dечї ка Dл. Епіскопъ съ арете консеквінџъ лn пъzъіала са пептръ сосџіпереа лn валóре a Леџілоръ de маїпаінте, есте хотъръtъ a'еші din Гретіълъ Гъверпълъї Џърії, ка спре вііторіъ прін Консіліаріатълъ лъї съ пъ се штірвеаскъ Леџеа, ші Status, et Ordines, съ пъ маї аівъ прілежъ a опътпа Консіліаріатълъ Епіскопълъї Католікъ.

Статътълъ Съсескъ.

Съъ рърріка „Odinioaръ ші акята“ адъче H. Z. асъпра Бпіверсітъџіі съсешті ъртътоареа дескріере. „Лnaінтеа поастръ заче о хъртіе, каре лпчепе къ кввінтеле Np. ъп. 324/1861 „Пъблікаре“ ші есте провъzътъ къ съъскріереа: „Дела Бпіверсітатеа Nаціопалъ съсеаскъ.“

Ла лпчепътъл еї се лппъртъшескъ ъртътоареле: „Бпіверсітатеа Nаціопалъ съсеаскъ a афлатъ къ кале пептръ кънрінсъл Сакеплапdълъї a слобозі ъртъторіъл статът ал Бпіверсітатеї пептръ процедъра de прочес чівілъ din 3 Маіъ 1852 ші a opdina, ка ел съ лптре лп активітате дела 1-о Noemв a. к.“

Dъпъ арт. Dieталъ алъ 7-a din anълъ 1791 аре пътере a da леџі, але десфііпца ші але інтерпрета автептіче, лn Трапсілвепіа пътаї Прінчіпеле џърії лn котънітате къ леџізітъ адънателе статърі. Арт. Новелар 9 din anълъ 1744 прескріе: Конклъселе статърілоръ копчепте лn фортъ de артіклї маї паінте de че се вор лптърі de Maiестатеа Са, съ пъ поатъ ажънце пічї ла пътере de леџі, пічї съ пъ се дее афаръ, чі съ се пъстрезе пътаї лn архівъ ші протоколъ, ші пътаї атънчї съ се пъпъ лn архіва хотърътъ пептръ ачесте, деакъ еле dъпъ лптъріреа Прінчіпелъї вор фі провъzъте къ сіцілъл ші съъскріереа прінчіпелъї. — Тотъ аша есте ші къ лпdрептъџітеле леџіслаторіе конклъсе але Бпіверсітъџіі съсешті паціопале. — Фііпдъ къ статътълъї Бпіверсітъџіі ка процедъръ de прочес чівілъ лінсеште лптъріреа Прінчіпелъї џърії, ашадаръ пъ се поате пріві ка обліgъторіъ de дрептъ, ші пічї de unъ жъde адъче ла апліkаре.

Ачеаста поате фі къ атжта маї пъџінъ, къ кът Бпіверсітатеа Nаціопалъ лn §. 1. ал opdineї de афачеріле сале a рекъпоскътъ лn активітате стътътóреа провісоріе процедъръ de прочес чівілъ бареt de окатdатъ ка леџе, ші съъ рецінът пътаї атъта а фаче пропосіџіі пептръ скітъарса еї.

Ресерва адаъсъ маї департе лn §. 1. ал opdineї афачерілор къ Бпіверсітатеа паціопалъ вреа съ адъкъ пептръ сіпе лпсъші лn копсъпапцъ opdinъчізпіле Лmпъръtешті ші Emiceле рецістълъї, ета-пате лn тімпълъ сістемеї рецістълъї de маї паінте, пъ поате da Бпіверсітатеї паціопале дрептълъ a скітъа пептръ сіпе сінгъръ констътътоареа процедъръ de прочес чівілъ.

Леџеа капътъ пътереа ші domnіa са асъпра персоапелоръ ші лъкрърілоръ пътаї прін копълъкраreа факторілоръ, de каре аре лінсъ dъпъ конституџізпе ла паштереа еї. Волпічештіле ресерве, прін каре се despreџъеште дрептълъ конституџіопалъ алъ короапеї, пъ пот лптр'о Монархіъ a продъче ресълтатате леџізіте.

Реала Монархіъ, зіче лібералъл Thiers лn Історіа са despre Революџіа Франџozeаскъ, аша прекът есте еа ші лn стателе ліbere, есте тотъші пътаї Domnіреа unъіа, карea се џертъре́ште прін копълъкраreа паціопалъ. Din клініта кънd Nацізпea opdinézъ лn сіпе че еа вреа, фъръ de a фі лn старе прінчіпеле съ се опъпъ, c'est alors la republique avec un seul consul au liéu de plusieurs. On est republicain sans le croire. — (ачаста е апої репъбліка къ unъ унік конслъ лn лок de маї тълџі. Сжптетъ репъблікапї фъръ de a o крede.)

Дрептъл посітів ал статърілоръ ші ал попоарълор се паште ші се десволтъ, прекът лnвъџа Савігні, Пъхта, Іхерінг ші алџі тълџі аджпчі ші темеіпічі къретъторі пе терепъл Ізріс пръdенџіеї, пътаї din треї маї лnалте фънтъпї de дрептъ: din датінъ, din леџе ші din счіінџъ.

Статътълъ Бпіверсітъџіі пъ a кърсъ пічї din о фънтъпъ de ачесте. Ел аре пътаї претенсізпea unъеї леџі скрісе. Ел пъ се прівеште de пітіпea, пічї лпсъші de авкторії лъї ца дрептъ лndатінат.

Ка unъ дрептъ de леџіслаџізпе лпкъ пъ поате авea валіdітате, пептръ къ пъ аре пептръ сіпе чea маї есепціалъ речерінцъ a unеї леџі, лптъріреа прінчіпелъї џърії.

Къ атъта маї пъџінъ поате авea валіdітате ка дрептъ счіептіфік, къчї счіінца пъ emite ші пъ opdinézъ, прекът съ лпчеаркъ a фаче Бпіверсітатеа паціопалъ, еа пъ претinde пептръ сіпе пічї о авкторітате, еа пе конвінце din темеіврі інтерпе прін пътереа консечінцеї. Къткъ статътълъ лші ва фаче кале спре чівіла процедъръ de прочес прін авкторітатеа са інтрінсекъ, пъ пътемъ крede, лпсъші конвъіторіі лъї се вор сфііі a крede ачеаста.

Статътъл пъ ізвораште пічї dintr'o фънтжпъ a дрептълъї посітів, чі се поате пріві лn форта са de акята пътаї de unъ опъ ал інвенџізпеї прівативе a unor депътаџі аі Бпіверсітъџіі паціопале, карії аъ фостъ кіетаџі de репресептапціі Nацізпеї съсещі, лпсъ пъ менџі.

Пічї о датъ, пъпъ кънdъ дъреазъ конфлъксълъ паціопал съсескъ, пъ аъ лndреспітъ депътаџіі пічї de департе, прекът са фъкът ест тімпъ, а інтре-прінde ъп паш, че пъ ла інтрепрінс пічї конференца ізdекскъріалъ din Пешта.

De ші дрептълъ статътар пъ a лптродъс дела an. 1583 пічї ъп дрептъ поъ, чі аъ авът de скопъ есепціалmente, a скітъа нескрісъл de тълт лn всъ афлатъл дрепт de датінъ лntр'о леџе скріс; de ші ачеста скріс дрептъ de датінъ прін ачеea, къ аъ пропънчіатъ лn тімпъл съъ конcчііпца de дрептъ, a требъіт печесартепте съ ажънгъ ла domnіе пестеї, тотъші бърбаціі Сашї Хъет, Dietріх, Фропіъс, Бок, Бъdакер ші Хапп аъ пъшітъ ла Краковіа лnaінтеа тропълъї прінчіпелъї лоръ, Стефапъ Баторі ръгъndъсе ъміліт: съ се тілостівеаскъ прінчіпеле, a кончede дрептърілоръ ші датінілор лор пътереа unеї леџі скрісе, ші съ ле лntърeаскъ ші конфірте къ депліпътатеа пътереї сале рецештї.

Аша аъ лъкратъ пърінці наінте de маї тълте съте de anї. Бпіі dintre пепоџіі лор іаъ алта кале. Кодъл тънічінал din anъл 1583 a пъртат пътереа дърацізпеї de съте de anї лn сіпе. Чіпе поате кончede ачеаста лпсъшіре продъктелоръ депътаџілоръ Бпіверсітъџіі, карії аъ продъс статътъл пептръ чівіла процедъръ de прочесъ ші лаъ пъблікатъ de леџе фъръ лптъріреа Прінчіпелъї џърії?„ Пъпъ ачі H. Z.

Деакъ ъп жърпал, каре е din тълпї пъпъ лn крештетъ съсескъ ші апъръ інтереселе съсешті din ръспътері, прін ъртаре е чел маї компетепт ашї da жъdеката са асъпра unеї леџі плъстъіте лn Інстанџіа чea маї лnалтъ съсеаскъ, се пропънчіъ атътъ de пефаворіторіъ асъпра статътълъї съсъск, кът съ авет поі ротънії din фопdъл репескъ лnкредere лптржпсъл, ші кът съ пе лnкредет ъпъл постръ ънор органе стръіпе, каре фак астфеліъ de леџе, че прекът зіче H. Z. пъ се прівеште de пітіпea ка дрептъ лndатінат, ші пъ a ешіт пічї dintrъп ізвор ал ачелоръ факторі, карії съптъ de лінсъ dъпъ конституџізпе ла паштереа unеї леџі; ънор органе, каре пъ аъ фостъ пічї компетепте пічї лndрептъџіте a скітъа конститъџізпе ла паштереа unеї леџі; ънор органе, каре пъ аъ фостъ пічї компетепте пічї лndрептъџіте a скітъа констътътоареа чівіла процедъръ de прочес, ші каре лn тоате афачеріле сале стаъ къ сіпе лпсъші лnкоптрadікџізпе. Апоі деакъ ачест статът се карактерісéсъ de H. Z. къ лімсіndъї лптъріреа прінчіпелъї, пъ се поате пріві ка обліgъторіъ de дрепт ші пічї апліка de врезп жъde, атънчї videant consules etc.

Pest'a 1-o Septemvire 1861.

Proiectulu de lege alu minoritatei din comisiunea

27 membri, asia numita natiunala delegata de diet'a Ungariei, propusa prin deputatii romani: Sigismundu Popoviciu si Aloisiu Vladu.

I. In caus'a natiunalitatei peste totu.

(Urmare din Nr. 27.)

§. 28. La universitatea din Pest'a se se infiintiaza pentru fiesce care natiune o catedra de limb'a si literatur'a natiunala, care regula se apleaca si la scoalele inferioare si superioare a-le statului in diversele tienuturi a le tierei, inse aci numai cu privintia, la natiunalitatile cari locuescu acolo in numeru mai insemnatu.

§. 29. Toate determinatiunile si ordinatiunile, fie acele basate pe ori si ce dispusetiuni, cari aru opri si ingreuna liber'a importare a productelorn literarie (carti, scrieri periodice, gazete etc.) ce esu ori unde in tieri straine in limb'a uneia seau alteia natiuni, suntu prin aceasta sterse, asecurandu-se in privinti'a aceasta fiesce carei natiuni deplina egaiitate de dreptu, si de regulaminte.

§. 30. Nici o natiune nu se poate impedecá intru infiintiaea Insotîriloru de cetire, casine, sotietati si reuniuni de limba, literatura, musica si cantare, precumu si a ori ce institutiuni si fundatiuni, ce au de scopu desvoltarea, cultivarea si latirea lim-

bei, literaturei si artisticei natiunale, asemene nici intru culegerea midiloaceloru trebuintiose spre aceste scopuri.

§. 31. Liber'a intrebuintiare a coloriloru si portului nationalu in comitate si in dieta, se garantesce fora de a permite din aceast'a vre-o mai departe esplicare ori consecintia.

§. 32. Toate legile de pana aci, cari stau in contradicere cu legea presenta, se dechiara de sterse si respective de modificate.

§. 33. Legea aceast'a e lege cardinala si fundamentala.

§. 34. Legea aceasta nu poate prejudecá nici suptu unu pretestu intregitatei patriei.

§. 35. Ministeriulu este insarcinatu a esecutá numai de catu aceasta lege.

II. In caus'a ierarchiei romane ortodocse resaritene (g. n. u.).

§. 1. Se pronuncia despartirea deplina a romaniloru de religiunea ortodoasa resariteana de catra serbi in privinti'a ierarchiei, si restaurarea ierarchiei romane nedependinte, subt unu mitropolitu separatu, conformu canoaneloru besericesci. Spre esecutarea faptica a acestei despartiri, se se conchiame celu multu in trei luni Congresulu ordinatu prin art. XX. §. 8. a leg. d'in 1848.

§. 2. Dupa finirea congresului conchiamatu in urmarea §-lui precedinte, sê se conchiame totu in intielesulu §. 8. art. XX. a legii. 1848 celu multu in 2 luni unu congresu romanu separatu d'in acei credinciosi, carii se voru tiene de ierarchi'a romana despartita ortodoasa resariteana, care congresu apoi amesuratu canoaneloru besericesci va despune asupra organisaciunei ierarchiei nedependinte romanesci de religiunea ortodoasa resaritena.

§. 3. Ministeriulu e insarcinatu cu esecutarea legei acestei'a.

III. In caus'a scoaleloru natiunale romanesci.

§. 1. Ca sê poata face Romanii despusetiunile trebuintiose asupra modului organizatiunei si administratiunei scoaleloru si a educatiunei sele publice, ministeriulu vá conchiamá celu multu in 5. luni pe toti Romanii cari locuescu in tieara, la unu congresu ad hoc, intr'unu orasiu corespundietoriu centrului partiloru locuite de densii, in asia modu, cá o parte de trei din representanti se fie: membri besericesci si doue parti de trei: mireni; aleganduse totu de la 20,000 de suflete cate unu representante. La acestu congresu Archiepiscopii si Episcopii diecesani de natiunalitate romana sentu in urmarea demnitatei loru membri ordinari.

§. 2. Alegerea representantiloru congresului se midilocesce dupa diecese pe calea jurisdictiunei diecesane, dupa usulu ce se observa la alegerea representantiloru congresului besericescu.

§. 3. Fiescecare Representante capeta pe timpulu congresului anticipative dela gubernu, pe langa incassarea subsecinta dela publiculu alegatoriu unu diurnu acomodatu si spese de caletoria.

§. 4. Congresulu singuru 'si face regulele fundamentale, asemenea 'si alege singuru presiedintii si notarii.

§. 5. Ministeriulu e insarcinatu cu esecutarea legei acesteia.

— Notiце diверсе. Despre dieta Transilvaniei scrie unu Korespondinte din Biena din „Volksstimme" къ Гъзетъла рецеск ал церії а фъкът дитребъинцаре din дрептъл съў а протеста дикотра конкіетърії еї, ші астфелій атъпареа еї пе ва фі пътаї, прекът а zic маї de унъzi ун кореспондент din Пешта дин „Пресе" пънъ ла Іанъарие саў Февръарие 1862, чі еа поате къ пе се ва потé конкіета нічі дин декъргел унъї анў, къчі аў съ се факъ пе пътаї нов конскріпціуні алелістелор de алецере, чі ші о нов конскріпціуне а Комітателорў пентръ констатареа унъї ченсў de алецере дрептў. — Noї кредемў къ Маџіарії ворў дитребъинца тоате de a дитпедека конкіетареа dietei Transилване, маї алес din ачел пънктў de ведере, ка съ маї шікапеаze пе ромънї. Ші дитръ адевър аў пе ачеаста шікапа чea маї маре, кънd те тънъ ла dietъ, деакъ черї дин конгрегаціуне комітатенсе дрептате ші дрепт націонал, ші кънd вине лъкръл ла dietъ, атънчі дин пън маџіарії карел дин петрії а дитпеда конкіетареа еї. Quousque tandem.

— Din Пешта се скріе къ дин $^{29}/_{17}$ Септем. а окънат о компание de солдаџі Каса Комітатенсъ, ка съ дитпедече шединца, че ера съ се цінъ дин зіоа ъртъторе. Офіціалії Комітатълъї аў ресігнатў дин зіоа ачеea дипаінтеа Съпретълъї Комите съвтў кондиціънеа сесџінерей конгрегаціънеї комітатенсе. Дин $^{30}/_{18}$ Септемвріе са адънат паінтеа комітатълъї о масъ маре de попор, ші de лок аў дичепът патролеле а се прітъла пе страде. Дитр'ачеea аў терс офіціалії de Комітат паінтеа Палатълъї Съпретълъї Комите Контелъї Каролі съвт къптареа созатълъї ші комітаџі апроапе de 5000 de о́менї, унde локаї а цінътў с къвънтаре кътръ Съпр. Комите, ла каре а ръспънсў Комітеле, ші дънъ че а къптат попорел дикъ одатъ созател, са рісіпіт фъръ de а патра врен есчесў.

— „Hirnök" а къпътатў штіре din изворў сігърў, къ локуџіинца рецеаскъ унгреаскъ а еміс къtръ корпъл офіціал ал Комітатълъї пестанў о дечісівъ ordinънчіune, дин ъртареа кърей аре фіекаре офіціал а ретънеа дин постълў съў съвт греа responсабілітате пънъ атънчі, пънъ кънdў рецітел ва лъа тъсърі кввіінчіоасе спре ілокареа ші пъртареа офічіълъї дин интересълў дитрецінеї Комітатълъї.

— Тоате жърналеле адъсеръ штіреа, къ Австріа, Прусіа ші Русіа ар фі дин контра уніънеї прінчіпателорў ромъне. Ачест лъкръ din партеа Русіеї се възъ къ атъта маї стръін, къ кът пънъ акума ачеста пътере ера пентръ Уніune. Жърналъл Bienezў „Ost West" деслегъ ачестў секретў дипломатікў, прін ачеea, къ зіче, къ Русіа възънd интріга Търчіеї дин прівінца уніънеї Прінчіпателор прін деодата аплекаре а о кончеде пе віаца прінчіпелъї Къза, а маї воіт а атъна къ уніънеа, декът съ се адъкъ ачеаста ермафродітъ комбінаціune ла валіditate, каре есте пътаї о лъчіре, ші сакріфікъ venitoріълў унеї прекарї пресінце. Аша а къдетатў Русіа, традиціонала апъръторе а пополаріънеї ромънетті, ші ачеаста конвінцере іа кондъс пашіі еї. Еа даръ а фост сілітъ съ се пропънчіе асупра ачестії ілъсоріе ші перікълоасе Уніune, че се рекомендъ de търчі. Ші астфелій се пъре прін о пропріе дипшелъчіune оптікъ, къ Русіа ші Търчіа шіаў скімбат ролеле пе унў моментў. Чea дінтъіў се пъреа, къ се опune реалісърії дорінцелор попорълъї ромън, дин време че чea de прекрът се пъреа, къ спріжінеште ачесте дорінце. — Noї неатў бъкъра, деакъ ачеаста комбінаціune а лъї „Ost West" дин каъса прінчіпателор ромъне, ар фі петерітъ ші дънъ че ші жърналеле ромъне din прінчіпате пе асігъръ, къ дитъратълў Русіеї пе пътаї къ а пріміт къ тоатъ делікатеца депътаціunea прінчіпателор уніте, каре а терс ла Крім, ка съл фелічітезъ, ші а пъс'о ла маса дитъръteаскъ, dar ла ръгареа ачестеї а ші проміс, къ ва da ші Бесарабіа дин-дерепт. De се ва адевері ачеаста, атънчі пътаї поате фі нічі о индоіалъ despre унна воінцъ a Русіеї кътръ Прінчіпателе ромъне.

— Боала вітелор дин Трансілванiа e дин дескрештере.

— Дин М. Вашархеіў саў дичепът къргел ізрідік, ші авзіторії сънт 5. ла пътер. Се есплікъ прекът дипелесърът Компілателе, Апробателе ші Вербоџі атънчі, кънd ромънії чер аброгареа ачестор лецї.

— Дънъ „Movimento" са івіт ун комет нов къ треї коаде пе хорizont, ші се веде сеара дела 11. оаре пънъ dimineaца ла 4. оаре дин Орion дин партеа ръсъріtълъї.

— Универсітатеа съсеаскъ еаръ а трімис пе чеї маї мълці депътаці акасъ, фііnd къ пътаї цine шединце дин требі політіче.

1—2 **Авісў.**

Дипалтълў ч. р. міністеріў de ръzбоіў аў хотърът прін рескріптў din 10 Септемвре а. к. десп. 13. N-рълў 3598 ка, дънъ че аў ърматў прін пъблікъчіune кетаре кътръ тоцї дитрепрінzъторії ка съ тріміцъ пропънері спре черкънda асігърizare de a адъна унеле соіърі de mondъre, артъторе ші аштерпътърі de патў дин старе гътіть; акъші а прегъті ші асігърizареа челоралалте матерії ші соіърі требуінчіоасе, каре се ворў аръта къ липсескў дин Комісіile de mondърў пентръ дитбръкъмінтеа ші дипартареа Міліції пе анъл 1862.

Респектіва пъблікаре се ва дипліра дин тоатъ естиндереа са дин кърієрілў Себіанў ешиндў дин 27. Септемвріе 2-о ші 7-е Октомвре а. к., ші сеаў трімісў ші магістрателорў din Сібіў, Клъжў, Брашовў, Сігішоара, Сас шебешў, Медіашў, Оръштіе, Белградў, Бістріца ші Мъреш-Вашархеіў, кз ачеа ръгаре, ка ачестea се аминteze атжтў пре продъкторії ачелорў соіърі de матеріале кжтў ші пре респектівсле асоціаціунї, корпораціунї ші цехърі спре ачеастъ пъблікъчіune, карea ла преziселе Магістрате се поате лъа ші дин привіре.

Komanda ценералъ се афлъ окazionатъ a дидрепта универсалў атенціънea ла ачеастъ трътаре de асігърizare, ші ла респектіва пъблікъчіune.

Дела ч. р. Komandъ ценералъ de царъ.

1—1 **Авісў.**

Спре асігърареа липсеї черінцелорў дитжмплънde ла комісіunіле de mondърe пе анъл 1862, аў opdinatў ч. р. міністеріў de ръzбоіў кз рескріптъл din 23. Септемвре а. к. десп. 31. Nрел 3793, ка съ се адъне дитвіерї (офферте) сіцілате.

Каре обіекте ші съвтў че кондіціунї аў съ вінъ ачестea дин трътаре, ачестea съ вор индецета маї de апроапе прін Пъблікъчіunea ешіть дин фоаіа вестіторілъї Сібіанў пентръ дицелецере din . . . . . .

. . . . . .

Афаръ de ачаста, с'аў трімісў ачастъ пъблікаціune ші магістрателор din Сібіў, Брашовў, Клъжў, Мъреш-Вашархеіў, апоі офіціолателорў комітатенze але Албеї de съсў ші de жосў, а Търдеї ші а дістріктълъї Фъгъръшанў, маї дин колo Офіціолателорў скъунаше din Кохалмў, Міеркъреа, ші din Одорхеіълў съкъескў кз ачеea черере, ка ачестea, съ аминteаскъ ла ачастъ Пъблікъчіune атжтў пе продъкторі чеї маї репътіцї de ачеле матерії, соіърі саў артікълі, кжтў ші пе респектівеле асоціаціунї ші цехърі; ші карea се поате лъа дин ведере ла пътітеле офічії політіче.

Аміadаръ рефлектаџії пентръ ачелea, съ вine воіаскъ a се дипforma маї de апроапе саў din пъблікъчіunea ешіть дин вестіторілъ Сібіанў, саў din челе трімісе ла преziселе офічії політіче, саў маї прекрът дела комісіunea монтъраръ, унde de алтмінтрелea сжнтў Контрактеле спечіале прівітоаре ла калітатea кондічіunелорў пентръ прімірe апоі моделеле de пробъ сіцілате, прегътіте спре прівіреа дитвіеторілорў. —

Сібііў дин 1-a Октомвре 1861.

1—1 **Конкърсў**

Пентръ стаџіа de дипвъцъторіў ла Школа попъларъ греко-оріенталъ, din Шімонў, кз каре есте дитпрегнатў унў Саларіў de 140 фл. в. а. ші de фіекареле школаріў кжте 40. кр. в. а. се дескіde Конкърс пжнъ ла 10-леа Октомвріе а. к.

Доріторії de a окупа ачеастъ Стаџіе, аў съші ащеарнъ петіціуніле сале кувіінчос дипстрвате, пжнъ ла термінълў префіптў, ла Събскріселў

Zерпещті дин 20-леа Септемвріе 1861.

Ioann Меџіанў

Протопоп.

Редактор респънzетор **Ioann Paц.** Едітъра ші тіпаріълў тіпографіеї дієцесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацівнеа се фаче ля Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кь бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмерацієї пентрь Сібіїў есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жъмет ите de ан 2. фл. 10 кр. Пентрь челелалте пърці але Трансілванієї

№ 40. **АНЪЛЪ IX.**

ші пентрь провінчіеле din Монархіъ пе ънан 5; фл. 25 кр. сар о жъмътате de анъ 2. фл. 62½ кр. Пентрь прінч. ші церї стръіне пе анъ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл 72 кр. в. а. Інсерателе се плътескъ пентрь лнтжіеа ór кь 7. кр. шірял кь літере мічі, пентрь а доза ór кь 5½ кр. ші пентрь а треіа репеціре кь 3½ кр. в. а.

Сібіїў. 5. Октомвріе. 1861.

TRANCILVANIA.

N. 337/1861.

Conchiemare,

La Asotiatiunea transilvana romana pentru inaintarea literaturei romane si cultivarea poporului romanu.

Dupa-ce Maiestatea Sa c. r. prin prénalta resolutiune din 6 Septembre a. c. se indura pré gratiosu a incuviintia infiintiarea Asociatiunei transilvane romane pentru inaintarea literaturei romane si cultivarea poporului romanu si a aproba statutele aceleia, Subscrisulu cá insarcinatu cu conducerea provisoria a afaceriloru Asotiatiunei, 'si ia voia, a conchiama pe 23. Octombre / 4. Noemvre **a. c. aici la Sibiiu pre toti inteligintii Natiunei noastre carii voiescu a fi membrii Asociatiunei, spre a lua parte la inaugurarea si deplina Constituire a aceleiasi.**

Sibiiu 29. Septembre / 11. Octomvre 1861.

Andreiu Bar. de Siaguna.
Episcopu.

Сібіїў 2. Октом. Ієрі се цінь лн ноў лнфіінцата Скоалъ de фете de аічеа сьбт прешединца Екселенціеї Сале П. Епіскопь Бар. de Шагъна лн фіінца de фацъ а Пьрінцілорь ші алтор аскълтъторї ексаменъ кь елевеле, каре de ші ачёста скóлъ дабеа есте de 3 лънї дескісь, тотъші пе дедь ънь ресълтатъ фоарте лндестъліторіь. — Ноі кіетъмь лъареа аминте а пърінцілорь, кърора ле дь мъна, асъпра ачестеї сколї, кь ачеea обсерваціънe, кь лн еа се крескъ фетіцеле пъмънтаї бісерічеште, чі тот одатъ капътъ ші о едъкаціънe маї побілъ націоналъ, лнваць ші лімба дертъпъ, ші лъкрърї de мъпъ de тоатъ требъінца.

Сібіїў 4 Октомвріе. О кореспондінцъ din Брашов лн „Volksstimme" кь dat din 2 Октомвр. к. п. прекът се вede din кондеіь съсескь пъртініторіь лнсъ de інтереселе маціаре, варсъ венінь ші фере асъпра ромънілорь зікъндь, кь лнтре мълтеле фаіме, че лнкъ чіркълézъ деспре „естінца" саў „неестінца" конкіематеї diete, формézъ лнтревареа деспре інлокъіреа въдъвітълъї постъ de Капчеларіь трансілвань гріndeіъл роатеї ал конверсаціънeї de zi політіче; кь нічі ън партітъ пь е лн перплексітате, а денъмі ън шірь de кandidaці пентрь ачест пост, маї наінте de тоцї лнсъ ар фі кондъкторії націънеї ромъне, карії лнкрezъндъce лн промісіънеле вieneze, лші цінь de сігър вікторіа. Кь пе лънгъ А. Мочіоні сенаторь імпер. din 1860, ші Е. Гождь, Съпр. Ком. ал Комітатълъї Карашіь, се пъмеште акъта ші пресентъл Консіліаріь de Кърте D. Л. Поп de ачестъ партітъ, ка фііторіълъ Капчеларіь de кърте. Кь ка съ се поатъ рееші кь ачёста денъміре, а плекатъ лн 16 л. а. din Комітатълъ Інedоареї a денътацівне конститътоаре din фостълъ скрііторіь de Адвокат Філіп, din ч. р. Секретарій (?) лн діспонібілітате Тордоман ші din парохъл гр. н. в. алъ Хацегълъї (?) Кь D. Л. Поп афаръ de ачеаста се пъмеште мълтіплъ de прешединте ал конкетъндеї diete. — Кь пъміта денътацівне аре лнкъ de а се ръга маї департе, ка лн Комітатълъ Інedоареї съ се ръdіче лімба ромънъ de лімбъ офічіоасъ ші съ се лнтродъкъ еаръші престе тот процедъра жъдіціаріе ші de процес de маї наінте.

Кь фъкътеле пънъ акъта лнчеркърї a фънтъї о колпцелецере a націоналітъцілорь наінте de конкіетареа dietеї саў фъръmat de черbікосітатеа кондъкторілор націънеї ромъне, карії съпъші інструкцівне-лор къпътате dела Biena, фак дешартъ орї че посібілітате спре ачеаста. — Апоі ка съ арате адевъръл асертълъї съў, адъче de dовадъ, кь dънъ че са цінът лн 16 л. т. о адънаре секретъ, са прегътіт лн 17 de негуціторіъл ромъneск din Брашов І. . іоніор лн опоареа денътацівнеї ромъне релнтоарсъ de ла Biena ън банкет сърбъторескь, ла каре аў лъат парте челе din тъіь челебрітъці але Націънеї (пънъ ла 40 de персоане)· Кь банкетъл пентрь сіне ші лн сіне нь фаче німік, лнсъ тоастеле каре саў пріміт кь zгомотóсе „съ трьіаскъ" съпт негрешіт потрівіте, а дecemna калеа, каре са лъат din партеа ачеаста, ші даў dовада чеа маї ворбітоаре, de каре парте есте de a се къта віna, кь колпцелецереа a фостъ кь пепътінцъ пънъ акъта (!?). Кь чел din тъіь тоаст редікат de ън протопоп гр. п. в. (De че нъл пъмешті?) a фостъ пентрь Маіестатеа Са, каре кь мънъ енерціоасъ a zробіт кътъшеле ачелор леці барбаре, прін каре а легат ънгърії пе ромъні, чеі маї векі локъіторі аі церії, de жъгъл склъвіеї, іа деспоіат de тоате дрептъріле ші лібертъціле ш. а. т. d., кь ън „съ трьіаскъ Австріа ънітъ", аў фост легатъ кь съ трьіаскъ Маіестатеа Са. — Кь ал доілеа тоаст ръdікат de оарекаре Б... a форматъ ікоана патітілорь ромънешті прін барбара націънe ънгъreаскъ ші прін перфіdеле креатърї съсешті, ші глоріфікаціънea тіпъреї пътерії че zаче лн націънea ромънъ, кь каре a ресістатъ тътърор ачестор патімі, ші акъта са трезіт еаръші оцелітъ ші лнтъріть, ка съ чёрь лндерънтъ dела анъсъторії еї дрептъріле сале, асеменea нъпілорь, карії пелнстръі павера са моштеніре о речерь dела педрептеле ші лакомеле рdенії але сале. Кь ал треіле тоаст a фостъ пентрь денътації ромънї, карії лн лнвъпъіатълъ патріотістъ аў сакріфікат інтереселе сале пропріі інтереселорь націонале, саў лънтатъ необосітъ лн Віена, ка съ рътпъ реціеоа інтріцелор, кь каре аў лнкъркат лнсетації de a domni ънгърї пе Маіестатеа Са сакратъ, ка съ девінъ еаръші ла domніреа адекъ ла сьбжъгареа челоралалте націънї. — Кь ал патрълea тоаст ръdікат de ън денътат релнторс a десволтатъ даторінцеле фіекърї a контрівві ла глоріфікареа лнтрегълъї ш. а. т. d. ші a лнкеіатъ кь ачеea, кь ораторълъ съ цінe феріче, a da комітецілорь лъї лнбъкърътоареа сперанцъ пентрь вііторіь, кънї Маіестатеа Са a zic ла деспърціре кътрь денътації, кь еа къноаште сьферінцеле ші апъсъріле че леа інфіпт пънъ акъта ромънілор ънгърії ші сасії, еа къноаште сімцімінтеле дъштънешті, каре ле аў ші акъта кътрь еї, еа лнсъ къноаште ші кредінца ші аліпіреа ромънілорь, ші de ачеea еї потъ мерце ліпіштіть акасъ, кънї лн чел маї скърт тімпъ се вор лнлеса дорінцеле ші сперанцеле лорь. — Кь алъ чінчілеа тоастъ a фостъ o тріънфътаре лнфъцошаре деспре ресълтателе de пънъ акъта але ромънілор, че леа пъс лн контра націънелор, каре іаў сьбжъгат ші іаў деспоіат de тоате дрептъріле ші лібертъціле ш. а. т. d., кь ън „съ трьіаскъ Австріа ънітъ", аў фост легатъ кь съ трьіаскъ Маіестатеа Са. — Кь ал доілеа тоаст ръdікат de оарекаре Б... a форматъ ікоана патітілорь ромънешті прін барбара націънe ънгъreаскъ ші прін перфіdеле креатърї съсешті, ші глоріфікаціънea тіпъреї пътерії че zаче лн націънea ромънъ, кь каре a ресістатъ тътърор ачестор патімі, ші акъта са трезіт еаръші оцелітъ ші лнтъріть, ка съ чёрь лндерънтъ dела анъсъторії еї дрептъріле сале, асеменea нъпілорь, карії пелнстръі павера са моштеніре о речерь dела педрептеле ші лакомеле рdенії але сале. Кь ал треіле тоаст a фостъ пентрь денътації ромънї, карії лн лнвъпъіатълъ патріотістъ аў сакріфікат інтереселе сале пропріі інтереселорь націонале, саў лънтатъ необосітъ лн Віена, ка съ рътпъ реціеоа інтріцелор, кь каре аў лнкъркат лнсетації de a domni ънгърї пе Маіестатеа Са сакратъ, ка съ девінъ еаръші ла domніреа адекъ ла сьбжъгареа челоралалте націънї. — Кь ал патрълea тоаст ръdікат de ън денътат релнторс a десволтатъ даторінцеле фіекърї a контрівві ла глоріфікареа лнтрегълъї ш. а. т. d. ші a лнкеіатъ кь ачеea, кь ораторълъ съ цінe феріче, a da комітецілорь лъї лнбъкърътоареа сперанцъ пентрь вііторіь, кънї Маіестатеа Са a zic ла деспърціре кътрь денътації, кь еа къноаште сьферінцеле ші апъсъріле че леа інфіпт пънъ акъта ромънілор ънгърії ші сасії, еа къноаште сімцімінтеле дъштънешті, каре ле аў ші акъта кътрь еї, еа лнсъ къноаште ші кредінца ші аліпіреа ромънілорь, ші de ачеea еї потъ мерце ліпіштіть акасъ, кънї лн чел маї скърт тімпъ се вор лнлеса дорінцеле ші сперанцеле лорь. — Кь алъ чінчілеа тоастъ a фостъ o тріънфътаре лнфъцошаре деспре ресълтателе de пънъ акъта але ромънілор, че леа пъс лн контра націънелор, каре іаў сьбжъгат ші іаў деспоіат de тоате дрептъріле ші лібертъціле ромънілор. Кь лнтре мълте алтеле лн асеменea стілъ ръdікателе тоасте, a фост ънъл din челе маї еминенте ачела, че са адъсъ кьраціълъї ші патріотічеї персеверанце лн лънтъ че стъ лнаінте лн діета чea маї апроапе a Трансілваніеї кь імпілъторії попорълъї ромън, кь некондіціоната рекъноаштере a тътърорь претенсіънелорь ромъне есте de a се фінса, ка сінгъра базъ de пертрактаре.

„Ачесте de ън лнкредінцат тарторе аврікълат" зіче коресподетъл маї департе „лн пъртъшіте ревърсътърї але ромъneштіі фрацієтъці — лнпъвъзателе скрісорі але Епіскопълъї Шагъна кътрь Котесълъ Націънеї съсешті — деселе серіоасе, аша зікъндь de пър траселе фрекърї лнтре націоналітъці, каре лн 18. л. т. ла Ніптокь лнтре сасі, жандармі ші ромъні аў дат ла о форталъ лънтъ de плепкърї фінітъ кь ресълтат de 2 морці, 6 греў ші маї мълці ънорь ръніці, некоптепіта маї кь сеатъ пріп „веперавері Domni" (фаче ілъсіе ла преоці,) лнгріжіта ацітаціънe пе сателе ромъneштіі, тоате ачесте даў о дестъл de апріатъ ікоанъ, пріп каре модь аре съ се търеаскъ Сенатълъ імперіалъ віенезь кь 26 de мъдъларі. Лнсъ скопъл сфінцéште міжлокълъ". Аша ворбеште D. Кореспъndінте din Брашовь. (Ва ърта.)

Dieta Ardealului.

Кореспondінтеле Клужанъ a лъї М. Ш. скріе, кь провісорівл гъвернь ardелеанъ треї зіле консъътъndъce деспре рескріптъл конкіемъторіь ла dietъ, dintre 12 Консіліарї 7. (маціарї) саў декіарат лн контра бъблікърей лъї, еарешї 5. (романії ші сасії) пелънгъ пъблікареа лъї. Десбатереа a лнчепът Алдълеанъ, ші de ші a рекъноскътъ, кь ціпереа dietеї пелънгъ леціле din 1848 e імпосібіль, тотъші пентрь лнкордъріле, че есістъ лнтре націоналітъці, a врцітъ пъблікареа. Лн ачеаста a са пърере л'аў спріжінітъ ші чеіалалці ромъні. Конрадь Шmidt, перекъноскънd конститъцівнеа маціарь, din пънктъл de вedere a dіплотеї din 20. Окт, вотізеазъ пелънгъ пъблікаре. Dънъ шedінцъ са телеграфатъ ла Віена ънa оарь лнтреагъ. Лн апърареа леціlорь сапкціонате лн 1848 аў есчелатъ лndеосебі Контеле Міко ші Епіскопълъ Хаінald, карії софістеле лъї Шmidt ънa dънъ алта леаў десфъкътъ, ші рестърпатъ. Маіорітатеа даръ, — прекът се ші аштепта, — са декіаратъ пелънгъ леціле сапкціонате din 48. ші репресентаціънea са фъкътъ лн лнцелесълъ ачеста. Лн касъ контрарій се ва ретрage лн-

трегълъ гъверпъ. — Ла ачеаста штіре фаче „Sieb. Bote.“ обсерваре, къ дискусіпеа дъпъ рефератъ а фостъ лпdiрептатъ прin лптъіълъ Конс. гъвер. Епископъл Dр. Хаinалd. De вреа лпсъ кореспondентъл съ лпцелегъ прin дискусіпе пътаї dареа de пъреrі diверqinte, ші комбатереа ші апърареа лор, апоі атъпчі а лпчепът дискусіпеа Конс. гъвер. С. Шреібер, къчі ел а фостъ дъпъ ранг чел din тъіъ, каре са пропънчіатъ пентръ пъблікаре П. Л. рескріптъ. Дъпъ шedinqъ пъ са телеграфат, чел пъqin de ачеіа чеікqцетъ кореспondентъл. Кът къ тот гъверпъл, лп касъ, кънdъ сар адъче дечісіпе лп контра конклъзълъї лъї, ші ар dа dimiciпea, есте, de пъ о amепinqаре, чел пъqin о еспресіпе de фрікъ а кореспondinтелъї. Къчі обсерваторіъл есте конвінс, къ поате пъ маї бпеле пъqine персопалітъqі се ар ретраqе — саъ поате пътаї бпа. --

Noї кqцетът, къ DD. Консіліарї ромънї, карії окъпъ локъл лп Консіліъл гъверпіал ка ромънї de ші с'ар пъреа къ апъръ легалітатеа леqілоръ din 1848, пентръ ачеea, пентръ къ Мареле Прінчіпе пъ се ва абате dела пре лпалта са хотърqре лп прівіпqа dіетеї, пъші воръ da dimiciпea, къ атъта маї пъqin, къ къt Domnia лоръ бine штіъ, къ ромънії лп петіqіпea лоръ аъ черът dіетъ лп Арdеалъ лп Белградъ ші аъ ръгат пре Маіестатea Са преа бмілітъ, а пъпе лпартіклареа Naqіпеї ромъпе, ка а патра naqіпе а церії лптре пропоziqіile реqешті лп локъл din тъіъ, ші фъкъпdъсъ ачеаста ла локъл Пре лпалтъ пóъ ромъпілор тътъроръ пімік пъ пе поате фі маї dорітъ ші маї бine веніт декът токтаї qінereа dіетеї. А рекъпоаште, къ пе лпгъ леqіле din 1848 аръ фі къ пепътінqъ qінereа dіетеї ші тотъші а чере протългареа рескріптълъї пентръ лпкordата свпапqъ а naqіпалітъqілоръ, пъ пе поате тълqъті. Noї врет dіетъ, къчі тоате череріле ші ръгъріле поастре qінтеск ла ачеаста, деспре леqіле din 1848 са ворбітъ ла Конферінqа din Белградъ, къ пъ пе тълqътеск, пентръ къ саъ фъкът de ної фъръ de ноі.

„Sürgöny“ зіче, къ Dіета са атънат пе $^{25}/_{13}$ Noемв. а. к. Еа дарь се ва qінea пегрешітъ ші лп контра протестълъї гъверпълъї.

De пе малълъ Олтълъї $^{29}/_{9}$ 1861.

Месаqерълъ съсъскъ лп пътърълъ съъ 181. се апъкъ ші крітікъ о кореспondinqъ din Сібііъ ешітъ лп жърпалълъ „Ost u. West“ къ о пегіобіе, ка каре ба съ маї везі. —

Ачеea Кореспondinqъ абсърveазъ адекъ: катъ че аветъ а аштепта dела вііtоареа Dіетъ Трапсілванъ, — dжndъші ші пъреrea — къ фаqъ къ лпpreqіърріле пресінте, бпъ Канчеларіъ de naqіonalітате ромънъ, аръ фі чea маї потрівіт комбінъчіъпе, спре а readъче патріа іарь лп о старе пачіпікъ ші порталъ, din каре — тълqъмітъ фіе арістократіеї maqіаре ші олігархіеї сьсъшгі, лп контра воіпqъї топархълъї, саъ абътът, къ dавпа поастръ а ромънілоръ. —

Пе кът се вede, тоатъ тъіестріа жърпалістікъ а вечіпълъї постръ се търqіпеште лптратъта, а скоате 2—3 квінте din о квънтаре лпгъ, ші фъръ прівіре ла лпqълесъл еї, — асъ апъка de еле, ші але черчела лп таніера кофъріqелоръ саъ qжгъпъшелор; пентръ къ пъ пе вine а крede къ D-лъї къ планъ аръ тжпекао лптр'аколо а сътъпа dіскордіе лптре попоаръле патріеї, саъ а qіпé пе пъблікълъ съъ четіторіъ лп конфъсіпе деспре адевърата Сітъqіпе, лп каре пе афлътъ. —

Оаре пъ аръ фі фостъ маї demпъ de пъсъчіпеа D-сале семіофічіалъ ші de „deutſche Gründlichkeit“ кънdъ D-лъї вечіпълъ аръ фі meditатъ пъqмптелъ асъпра тепqіопатълъї артіколъ, — ші кънdъ ш'аръ фі пъсъ шіешї ъртътоареле лптребърі:

Оаре асерqіпеа кореспondинтелъї ромънъ, къ атъ ажпсъ акътъ аколо, бnde атъ фостъ 1848 пъ кънрinde лп сжпе бпъ адевъръ маре? —

Оаре ромънії пъ аъ dестълъ каъсъ, de а пъ фі тълqътіqї къ стареа лъкърілоръ de астъзї?

Въzindъ къ літба лоръ е скоасъ ші din пертрактъріле ачелоръ офічіолате тънічіпале ші провінціале, каре се свсqжпъ чea маї маре парте din свdóреа лоръ, din пъпqіле лоръ, ші съптъ dестіпате аї administра пе еї; — пе кънdъ бпгърії ші сашіі гъстъ ачеаста бінефачере; —

Въzмndъ лп Котвпеле местекате de сасі ші ромънї інтереселе лоръ пъсъ кіаръ ші аколо пътаї лп тъпіле сасілоръ, бnde сжптъ лп мажорітате саъ пе жътътате;

Въzindъ кътъ ічі колеа съ лпстръіпеазъ аверea Котвпъ, чеdъndъсъ інстітътелоръ кратъ съсъшті, ка ромънії съ пъ поатъ партічіпа ла венітъріле кургътоаре din еа. —

Оаре пъ къ тотъ дрептълъ се indігпеазъ? въzмndъ къ лп рестітъітеле оффічіолате тънічіпале, лп челе маї тълте локърі, пъ се афлъ пічі бпъ вотъ dела каре саръ пътé аштепта — саъ маї бine zікъпd -- аръ авe datoріqъ а се ръdіка лп фавóреа дрептълъї ромънъ, кънdъ ачела вine лп Колісіпе къ інтереселе съсешті — фіе паqіопале, конфесіопале саъ матеріале.

Оаре пъ аре ромънълъ дрептъ а съ кътъпі? въzindъ кътъ поі сасії ле denегътъ ші пътъптълъ челъ поседъ, ші каре лаъ ерezітъ еї dела стръмошії лоръ, пъпъ че пъ ера пічі пічоръ de сасъ пе аічі — zікъпdъ, къ е ватръ съсаскъ ші „Саксъпландъ.“ —

Ші апоі, оаре спре а вede ші а сжпqі ачесте тоате, ші маї тълте алтеле, тръвве съ фіе чіпева отъ стъdіат ші demагогъ флътжпd, (кът пътіqі воі Інтелеqіпqа поастръ, de каре пъ авеqі dовezі къ се лпгесвеште ла dерегъторіі; — пе кът аратъ скандалеле, каре ле фаче а воастръ:)

Оаре тръвве „verborgene Rathgeber“ ші „cufwieglerische Geistliche“ ка попорълъ съ вадъ ші съ стрqце лп контра вчесторъ малтратърі.

Оаре кіаръ ші флегматічілоръ сасі, тръввілеар „Aufhetzer“ лп асеminea пъсъчіпе. —

Оаре пъ аръ фі фостъ маї demпъ de карактерълъ бпъї жърпалъ solidъ кънdъ, meditъndъ чева ші асъпра dорінqеї ромънілоръ de а вede лп моментъл ачеста бп Канчеларіъ ромънъ, ш'аръ фі пъсъ шіешї ъртътоареле лптребърі.

Оаре пентръ че воескъ ромънії бп Канчеларіъ ромънъ;

Оаре фаqъ къ поі че сімптомъ е ачеста амікабілъ саъ dжмпоsъ? —

Пъqмптікъ прегъndіре сокотъ къ аръ фі адъсъ ші пе бпъ „tête quaré“ ла ъртътореа конклъзіпе:

Баропълъ Кетény — арістократъ пе кът есте, аъ dовedітъ лътіі къ арістократіі пъсъ ла локъл лоръ, бnde се лъкръ а траqе ші пе попорълъ пепревъзът къ пеї de къпе, лп сфера актівітъqії політіче; фіе ачеаста кіаръ ші воіпqа топархълъї. —

Лп калітатea de magyaru аъ dовedітъ бар. К.., ка тоqї maqіарії, къ ел поате фі пътаї maqіаръ маре — лпсъ пічідекът патріотъ маре, лп адевъратълъ ші смптълъ лпqълесъ алквънтълъї.

Da апоі D. R..... пентръ че се лпdоескъ ромънії лп елъ?

De бпъ сеатъ къ еї лші адъкъ аміпte de пъртареа D· R. ка органісаторъ а браншеї фінапqіаре лп Арdеалъ, — ші de вра арататъ ромънілоръ къ окасіпea кесqіпеї аверілоръ алодіале а челор dове реqімепте търqіпепе ромъпешті; — пентръ къ вezі драчії de ромънї смптъ „qжне міпte“ ші поате къ пъ воръ вita пічі лпчеркъріле пóстре de астъзї аї деспоіа de тоате дрептъріле політіче.

Апоі поате къ еї маї калкълеазъ ші аша: въръатълъ ачеста е аша de ідептіфікатъ къ спірітълъ регълатівелоръ ші ал політічеї administратіве традиqіопале съсъштї, кътъ токтаї ачеле момепте леціслаторіе ші всъале ъі плакъ маї бine, каре ромънії ліаръ вede бъкъросъ делътърате; лп токтаї ка ші поі чеіалалqі „gnädig fürſichtig weiſe Herren“ ші „Hundertmänner.“

Ші кіаръ, съ пъ фіе аша, оаре потъ ромънії пресъпъпе, къ лп карактерълъ бпъіа dінтре Сасі се афлъ атъта ероістъ антікъ, de а се стріка къ поі пентръ Дрептате. —

Дечі пе кътъ се вede ромънії прin череrea бпъї Канчеларіъ din міжлокълъ лоръ — пъ воръ алтчева декътъ о гарапqіе, къ реформеле печесаріе вор лъа кърсълъ фіресък, пефііпdъ лппедекате de спіріте контраріе, саъ de карактере слабе, — че се темъ de кввінтеле „haza árulo“ ші „Verräther“ лп моментеле кънdъ аръ воі а фі дрепqї, — ші патріоqї адевъраqі. —

Маї департе: пе кътъ вedемъ ромънії пъ въпіазъ оаре каре лптъетате саъ прівілеqіъ політікъ пентръ сжпе, черъ ші претіndъ лпсъ къ атъта маї енерqіос о репресептаре deплінъ конформъ інтереселоръ лор лімбістіче (naqіопале), конфесіопале ші матеріале, лп тотъ локълъ, лп мікъ ші маре.

Ачеаста репресептаqіъпе de інтересе пъ ліса пъте детраqе тълтъ тімпъ, декътва пъ ва вепі бпъ алтъ Атіла din Монголіа, саъ Naqіonalvereinълъ din Германіа, ші поате пічі атъпчі. —

Апоі къ къtъ се тръгъпеазъ лъкърълъ, къ атъtъ креште десвінареа; ші оаре прінчіпеле съ воіаскъ — саъ лп старе ва фі фаqъ къ спірітъл тжпълъї а пе лппрътъта óстеа са лп фаворълъ Консървърії „векітърілоръ поастре челе барбаре.“

Оаре поате, ші воіва прінчіпеле а се лепъda de пробата фіделітате ромънъ, ші de брацъле ачестеї naqіопі, лп тжпії крітічі ка ачестіа — пентръ ка поі съї пътемъ свпретатіса. —

Фаqъ къ тоате ачесте пътемъ конклъde, къ бп Канчеларіъ ромънъ аръ фі о комбінъчіъпе печесаріе лп фолосълъ тътъроръ попоарълоръ арделепе, — ші челъ маї потрівіт міжлок спре лпвъчъіреа църії.

Вezї аша аръ фі тръввітъ съ meditezі вечіпе „Bote“ асъпра тепqіопатълъї артіколъ; апоі аї фі афлатъ: 1-іъ къ лп адевъръ пе афлът лп пеплъкъта сітъqіпе а апълъї 1848, лпсъ пъ прin воіпqа саъ віna поастръ, а ромънілоръ, чі прin егоістълъ ші тendіnqъле de свпретатісаре а побілімеї маqіаре ші а олігархіеї воастре чеї песъqіосъ ші інтріганте; ал 2-леа къ ромънії прin череrea бпъї Канчеларіъ ромънъ пъ demопстреазъ лпконтра пітърьї — чі лъкръ къ о пръdепqъ політікъ лп фолосълъ тътъроръ попарълоръ арделепе, пе каре воі пътаї пентръ ачеea поате къ пъ о кънрindепqі, пентръ къ егоістълъ въ фаче орбі, — ші алте інтересе тжршаве педрепqі.

Noї ромънії смптемъ департе de а dорі репеqіреа трістелоръ евепімепте din 1848, пентръ къ вedем ші штім къ адевърълъ ші дрептатеа ші пе калеа десволтърії пачіпіче тръвве съ трівмфезъ; лпсъ воі, — воі вроіqі апе лппіпqе пе гіаqъ, ла фапте перзтегате, лпсъ съ о штіqі, къ пъ въ ва свкчеде.

Іарь історіа патріеї ва ста одатъ ла жъдекатъ къ фапteле воастре de астъзї — ші воі вецї фі смліqі а въ рътіпа de еле, — іарь стрънепоqії вострії ле боръ блъстъта пе тормінтеле воастре; пентрькъ пъ лпzъdаръ ексістъ провервълъ: Sünden gegen die Natur rächen ſich unfehlbar.

Орьштіе $^{18}/_{6}$ Августъ 1861.

(Ъртаре din Np. 37.)

Пе кънdъ лп 25. Апр. а. к. дъпъ прънzъ ромънії стаъ гата къ консетпъчъпеа de інделіqіпqї

— паремісе пър. Вътъшанъ — с'о аштеарпъ, іатъ къ D. Ladai декіаръ: къ чеде дрептълъ de candidape ънеї комісіънї съ̀тъ Прezидіълъ D. Конте I. Haller (фрателе Ізвічелуї прім.) каре съл съ̀бстітъеze, съ пертрактеze ші дечідъ тоате аценделе ля прівіпца компетенціілоръ de постърї. —

Ля ърта ачееа фъкяndъї D. Ladai къноскътъ, къ ротъпіі шіаъ компъсъ Ліста de амплоіаці, шіаъ ръспънсъ: акътъ еъ амъ чедатъ дрептълъ меъ комісіънеї, а кърей метърь ші D-та ештї, с'о деа аколо.

Ля̀нтраіъ ля Шединца комісіънеї, ротъпімеа фъ de локъ провокатъ аші да консетпъчънеа бърбацілоръ, пър. din Фелеакъ I. Вътъшанъ о дете ля тъпа Прешединтелуї I. Халер *) каре а кондъсъ аценделе къ о пепъртіпіре есемпляръ.

Ла провокаре се дете деслъчірї деспре калі-фікъчънеа фіекърыа, апоі кърсърь лъкърїле аша кът ле епаръ D. Danacie. Ля фіне декіаръ D. Прешединте къ конклъселе динпрезнъ къ ліста ротъпілоръ ле ва аштерне Комітелуї С.

Ня поате фі нічі о ля̀ндоіалъ деспре акърата ля̀мпліпіре а ачестеї декіарацііънї din партеа декіераторіълуї Конте — каре дънъ кътъ ля̀нцелесеіъ ціне мълтъ ла отенія магіаръ. — Деалтмінтрелеа тотъ атъта е, орї къ с'а датъ, орї къ ня с'ар фі датъ ші консетпачънеа ротъпілоръ Domнълуї Ladai, de óре че са съ̀ датъ Комісіънеї кандідътоаре, каре аъ репресентатъ ші съ̀бстітъатъ не комітеле ля̀нсъші, къчі кяndъ съ̀ датъ ачестеіа, съ̀ датъ ка ля̀нсъші Комітелуї Ладаї. —

Акътъ съ вінъ аічі D. Ладаї, къ аічі е фъптъпа къ апа лімпеде, ші de ачееа ачі ісъ ші пъпе ля̀нтребареа: ашаї къ пъї адевъратъ асерчънеа къ: „lista compusa de romani in care se fi figuratu €. juristi practici remane numai in figura?“ Кіар кънd п'ар маї авеа чінева пікъ de карактеръ, ар требъї се респънзъ: аша. Ecce homo! „credinciosu princi lui ca va taia panea in doue.“ — Че маї ръсъчіторіъ дръгцъ, ші апоі маї зіче ла алцїі а фі есіцї din школа луї Mephisto? — пар'къ „Фаріссеісмъл“ іар вреа а се фъріша ля̀нтре.

Че депътъчънеромъпеаскъ аъ пътътъ фі ачееа каре аъ кътеза о а тінці Domнълуї Ладаї къ: ромъпіі п'аъ нделіцінцї кваліфік цї, сеъ къ аъ пътї ънълъ?? доарь Геажа къ фіблъ луї, ші къ врео алцї 2—3. лінгъї хътесіцї локъіторї пелягъ кърціле ънгърілор ля̀нтреббінцаці de ънелте рънінътоаре? — Е маре порочіре къ деалдештіа пъ репресептеазъ ръпътпімеа din Комітатъ.

D. Ладаї пътеа съ аъдъ ші съ вадъ къ ротъпіі аъ бърбацї капачї de дерегъторії, кіаръ ші пътаї din інсінъърile прімііте de дънсълъ дела маї мълцї ротъпі ля̀нкъ de тімпърїъ — деспре каре атъ довезї ля̀ндетънъ — дар пъ, къчі дънсъл а лъатъ рефъцїъ ла фінеце префъкътърі, вреа а фаче пе фіечіне се креадъ, къ „пъ се вітъ ла інтересъ персопал,“ къ „есте редікатъ песте сітъацїънї,“ къ аръ фі ля̀пс гата „а чеда бъкърос пресідіълъ,“ дар „Діпломаціа“ „ексіцепціа“ „ля̀мпрежърърїле“ ші маї ля̀нцелеагълъ ші чіне а вреа, пъ іаъ пертісъ.

Зіче D. Ladai „къ патъ прііміт постъ, къче пъ ті саъ датъ саларіъ 1000 фл. къче пътатъ фъкътъ Жъde пр.“ тотъ Ladai зіче: аша ресігпъндъ Георгіе Романъ & — че маї контразічере гробъ. Оаре фі міаръ фі фостъ къ пътінцъ а ресігна, де п ашї фі фостъ пріімітъ маіпаінте постъ? респ. ба пъ. Каъса чеа адевъратъ пептръ каре атъ ресігнатъ пъ вреа Ладаї пече декътъ а о да не фацъ — ті-

*) Консетнаціі ера DD. Papiu, S. Muresianu, Popoviciu, Coste, Oprisiu, Fetti, Ianoviciu, Moldovanu, Ciceiu, Dembianu, Belu, Augustinu, Lebu, Fercasiu, Uliu, si subscrisulu. Trei dintre jurisci si nejurisci mai toti suntu din Comitatulu Albei de susu.

пънатъ! — ачеаста фъ леціле din a. 1848. din контръ кътеазъ ла асерчънe: къ ля̀п фортъла de жърътъптъ п'аръ фі фостъ нічі потапъ de еле.

Ля̀п жърпалълъ ънг. „Корънк“ N. 103. а. к. се скріе аша: ла рогареа маї мълтора. . . . с'аъ ля̀нвоітъ (Георгіе Романъ) ка съ фіе В. Комітє (аъ прімітъ). . . . dar кяndъ а венітъ рънdълъ ла жърътъптъ, саъ тресърітъ (vissariadt) de леціле din a. 1848. . . . аbdікяndъ etc. . . — еатъ къ кіар ші прін ънгърії чеї мъгъліцї аі D. Ладаї се доведеште, къ пъ есте адевъратъ, къ еъ пъ атъ прімітъ постъ къ че пъ ті саъ датъ 1000. ші къче пъ татъ фъкътъ фібіреъ, чі къ есте адевъратъ къ еъ атъ пріітітъ постъ, ші къ апоі атъ ресігнатъ, къче татъ ля̀нгрозітъ — тресърітъ — de леціле din a. 1848. сеъ de ънія Ардеалълуї къ Ънгаріа пе каре те сілеа се жъръ.

Пъ сънтъ dедатъ а фаче інтревъінцаре de епітетълъ „minчівнъ“ къ ші ла астъ асерчънe а луї Ладаї аръ авеа локъ.

Дънпезеъле! че лъкръ трістъ ші дърерось ка се те вezї сілітъ а афла довезї ла контрарії ънгърї, спре а да de minчівнъ калънніле (клеветеле) въръсате de ънъл, деспре каре се зіче къ аръ фі ротъпъ; Міе се пъті маї сніне німенé къ Ладаї е ротъпъ.—

Дънъ пърерea луї Ладаї „пъ міаръ фі сервітъ de оноаре декіарачънеа меа ля̀п прівінца Саларіълуї:“ епї се пънетъ пе ънъ мінътъ, къ еъ de ачееа пъ ашї фі прііміть постъ, къчі пъ міаръ фі фостъ плата декътъ de жътътате ка нънъ атънчі:

Дънъ о векіе а меа idee декепіндъ ън діреґъторіъ ля̀нтро плать с. е. нътаї de жътътате de кътъ аъ авътъ одатъ, ар фі сілітъ, ка сеаъ се ътбле пе de жътетате пелътбръкатъ ші песътъратъ, сеаъ съ се отъраскъ а лъа опорарії дела пъргї. Къ модълъ din тъіъ п'аръ фаче нічі о прокопсеалъ, къчі іаръ ста ля̀п контръ леціле морале спріжініте кіаръ ші de челе профане. — Есте маї алънекоасъ калеа ла модълъ de алъ доілеа — de ші ля̀п статълъ міренескъ е опрітъ, sed est modus in rebus. — Ля̀псъ аста е гроазпікъ, ънъ есемпль de ачеста е В. Комітеле Стъпа (ля̀п Коттъл ачела е Фісолгъвіреъ ачееа че е ла ноі В. Комітє) каре вінde потаріателе къ кяte 100, 200. 400 фл. ші апоі Нотарії нічіъ de а лъа депе контрібъепцї дареа ля̀п дънло etc. etc. (N. 56. Gaz. Тр. 1861) алтълъ маї векіъ пе каре 'лъ нічіъ ші еъ: кат пела а. 1830. се фъкъ ънгърел Sz. I. Солгъвіреъ, каре de ліпсітъ че ера пънъ атънчі, адъна de піптре кякързе пе кятнъ воапе de фасоле съріте din пъстъріле плесніте de плоае, петечіле de пе пъдрацї лякъ ера петечіте, ші ші ачестеа крепате, ля̀псъ ля̀п тімпълъ Солгъвіръіеї луї прін „est modus in rebus“ — къчі саларіъ апъалъ лі ера пътаї 50—100 фл. — ла атъта о адъсъ ля̀пкът пела а. 1840. ера ші елъ къ о авере de пълъ ля̀нтречеа чеіалалцї офічіалі комітатенсі локъіторі ля̀п Бъргішъ доар ші песте 10. ла пътърь.

Пъ поате фі ля̀ндоіалъ къ de п'ашъ прііті ънъ постъ, ля̀п каре ашї фі сілітъ пептръ къ ар фі къ саларіъ пътаї $^1/_2$ съ съ̀бсістезъ din белітърі de пе попорь, ші еъ ла аша чева пъ ш'ашъ пътеа отърж, зікъ, пъї ля̀ндоіалъ къ ашї фі din дестълъ ъскъсатъ ші лецітіматъ. Пърерea D. Ладаї къ din контръ пъ міаръ серві de оноаре есте аша дар о рътъчіре.

Маї скріе Ладаї къ еъ ашї цінті маї мълтъ ла інтересе прівате матеріале, декът пачіонале. Дéкъ ар фі аста адевъратъ, апоі оаре ера къ пътінцъ се факъ ачееа че атъ фъкътъ, ad. се ме отърескъ а пъръсі постълъ de асесорь ърь. саларісатъ пе віацъ къ 1260 фл. деспре а кързіа десфііпцаре пъ ера ші пъ е ля̀пкъ ворвъ, ка се пріітескъ постъ de Жъdіче прітаріъ, орї de В. Комітє, карї ера саларісате пътаї къ кяte 800 фл. (пептръ персоапа меа de о потрівъ) ші пептръ карї тотъ ла 3. апї се факъ а-

лецері поае? de бънъ сатъ къ пъ. Аста сінгъръ е ля̀п старе, ка се фак пе D. Ladai de ржсъ ля̀пінтеа пъблікълуї четіторіъ.

Дар че атъта ля̀мпътъчънe, ші провокърї ла абпегърї de інтересе прівате? аъ пъ саъ афлат нічі ън отъ, каре се пъ фіе тішкатъ тоате, ка ла реорганісареа проаспетъ съ дезінъ ка Консіліаріъ de Гъверпъ ші тотъdeodatъ се фіе ші експъсъ ля̀п вр'ънъ Комітатъ ка Комітє С. спре а пътеа траце доае плъцї???. —

Апоі тъбържреа конгрегачънеї ля̀п кърїа din Феріхазъ къзътоаре de мълте спесе, ля̀нвълълї ші остепелї пропріетаріълуї, *) кърїа іce офері постълъ de Жъdіче Съпретъ пъртяndъce къ атъта кондесчіndінцъ; ші ка съ фіе маї къ форфоіъ а ънъі постъ de алъ ротъпілорь.

Оаре ачесте „сервескъ de оноаре ші къї? кът міроасе а інтересе прівате матеріале „сеаъ пачіопале“ ші пептръ чіне? — епї съ се съ̀бміте Жъdічілуї Мінервеї; ачеаста п'арь лъа ля̀п прівінцъ нічі кіарь тракта дела Елöпатак din $^{19}/_{7}$ а. к. датъ de Ладаї, поате прекалкълатъ de а петезі ші штерце din меторіе челе ля̀нтъмплате ля̀п Феріхазъ. (Пісічій ісе въдъ гіаръле.) — (Ва ърта.)

Копіа декларацііънеї ля̀п скріс трімісъ de Георгіе Романъ ла Ънівесітатеа Комітатълуї Алвеї de сък датъ ла поштъ ля̀п 11. Октомбре 1861 ля̀п Оръштіе erga Retour-Recepisse.

Інклітъ Ънівесітате!

De е адевератъ ачееа че ам ля̀нцълесъ астъзі, къ адекъ ля̀п 15 Октовр. а. к. съ се цінъ адънаре Маркалъ ля̀п Комітатълуї постръ, а кърей обіектъ се фіе констатареа: de есте адеверъ саъ пъ, ші пънктъл ачела din Съпліка ротъпілорь астерпътъ Маіестатеї Сале ля̀п фортъ de протестъ — контра модълъ реставрареї комітатенсъ — че кънpінde: къ ротъпіі аъ датъ къ окасіънеа алецерілорь de дірегъторі комітатенші о консетпаціънe de 16 Індівізї din сінълъ лорь, ля̀нтре карії се афлъ ші 6. Ізріштї практічї? Ші апътітъ карії съптъ ачеіа? еъ ля̀п о атаре ля̀мпрежърare апоі, ші din каъсъ къ пъ міа венітъ ля̀нвітаціънe спре а лъа парте ла адънареа кометоратъ, de ънa, — іар de алтъ парте фііндъ de конвінцере къ Інкл. Ънівесітате требъе се дореаскъ а афла адеверълъ кърatъ ля̀п прівінца обіектълуї ачестъіа, ме сімцъ ля̀ндаторатъ а контъпіка къ тоатъ стіма ля̀п скрісъ ъртътоареле:

D. Конте Іосіф Халлер аъ фостъ преcіde комісіънеї Кандідътоаре de дірегъторі ля̀п 25 Апріліъ а. к. че ера компъсъ din 20 Метърії, ля̀нтре карії ератъ ші еъ, апоі D. Ніколае Ветешанъ преотъ din Фелеакъ ect. ect. — фіиндъкъ D. Комітє Съпр. репъціъ ла дрептълъ de кандідаре опdінъndъ ка комісіънea аста се 'лъ съ̀бстітъeze.

Метърії ачестеї Комісіънї динпрезнъ къ преcіdеле еї къ тотъ, афлъndъсъ ля̀нкъ ля̀п віацъ (деспре карії пъ поате фі ля̀ндоіалъ къ цінъ ла опóреа de карактерь) счіъ, ші ворь ші пътеа констата, къ: din партеа ротъпілорь, ка ші а маціарілорь саъ аштерпътъ (комісіънеї кандідътоаре) ліспе конціпътоаре de нътеле індівізілорь пептръ дірегъторі Комітатенші, къ: Комісіънea кандідътоаре аъ ші кандідатъ ла постърї din амендое ліспеле, къ: ля̀п фіне Pres. Comissionis. D. Конте Іос. Халлер а декіаратъ къткъ ресълтатълъ къ хъртіі къ тотъ, ля̀ ва ля̀нтъпза Домнълуї Комітє Съпретъ.

Консетпаціънea ротъпілорь аштерпътъ Комі-

*) Токта ля̀нї віпе аминте къ ля̀нї зіce аколо ънъ Преотъ — каре поате нътаї атъта пріченеа — de п'аї фі венітъ Дта се гъта тоате ля̀нтр'о зі, дар аша ші къ 200. фл. арц. аре Гроф маї мълтъ кіелтвеалъ, декътъ къпъ аъ фостъ сокотеала.

сівпеї candidътоаре о амъ атъпа ân Конie, ântrъ aчeea ера конcемпаţї ромънї (компеţиторї) Ioan Папіш ч. р. Adівпктъ de претъръ din Кохалм, — Cimeon Мърешianъ ч. р. актъар Класа I de претъръ din Барот, — Ioan Поповіч, ч. р. офіціалъ de Жъдекъторіъ провінціалъ din Сібііш, — Ioan Костеа ч. р. офіціалъ ла Дірекţівпеа фінанţіалъ din Оръштіъ,— Опріш пропріетаріш din Боарта, — Георге Romanъ ч. р. ассессоръ de Жъдекъторіъ Бпваріалъ din Оръштіъ, — Спіpidon Фетті ч. р. Adівпкъ de претъръ din Дева, — Zахаріъ Ioановіч Âпвъцъторіш ân Феріхаz, — Філоп Молдован Нотаріш, — Ţiţeіш Нотаріш, Ніколае Demвianъ Âпвъцъторіш ân Сігішоара, — Ioan Авгвстінъ, — Левъ, — Фаркашіш, сеп, — Фаркашіш івніор, — Бліш, сеп. — Бліш івніор, — din Біргішіш; dintрачестіа сънт чеї 6. dintъіш Іврістї.

Кънетъ а фаче къ ачeаста âппъртъшіре бп сервіţіш ân інтересълъ адеверълві ші алъ дрептъţіі.

Інкліта Бніверсітате есте къ тоатъ кввііпţа ръгатъ, ка се віневоіаскъ а кібzві спре а се лва ачeастъ дільчідаре ла десбатере ân конгрегаţівпea маркалъ, ші апоі а се âппротокола „per extensum“ ші а ші се екстрада „естрактъ протоколар“ ла мънъті. —

Оръштіъ 11 Октомвре 1861.

Георге Romanъ. т. п. Проприетаріш din Біргішіш ân Комітатълъ Алвеї de сосъ, Метвръ Комітетълві Комітатенсъ, Ассессор ч. р. de Жъдекъторіа Брваріалъ.

Determinatiune'a

adusa subu Nrulu 648 in caus'a limbei oficiale in siedinti'a comitetulu permanentu alu Comitatului Carasiu tienuta in Lugosiu in 4-lea si dîlele urmatoare ale lui Septembre 1861.

In considerare ca Comitatulu in puterea dreptului seu autonomicn are deplinu dreptu a determină in toate trebile sale interne ce imediate 'lu atingu, si comitetulu acestui Comitatu enumera intra trebile interne si defigerea limbei oficiale a Comitatului, si se tiene pre sîne de competentu in treab'a aceasta a decide cu atatu mai vertosu, fiindu-ca comitetulu inca in siedinti'a sa prima din 27-le Februariu a. c. a facutu unele dispusetiuni in caus'a limbei, fara cá dispusetiunele acestea a comitetului se se fie dificultatu de catra guvernulu tierei; mai departe

In considerare cumca diet'a conchiemata prin Majestatea sa pre 2-lea Aprilie a. c. in siedinti'a sa din urma a dechiaratu, cumca in casulu deaca s'aru fi reintregitu si nu s'aru fi impedecatu in lucrarile sale prin prea-gratiosulu rescriptu de disclvare, si aru fi tienutu de cea mai dinteiu si mai urginta datorintia resolvarea intrebarei flagrante a nationalitatîloru, spre ce scopu a si denumitu o comisiune carea si-a substernutu operatulu seu camerei representantîloru;

In fine in considerare ca comisiunea in caus'a nationalitatîloru prin dieta esmisa, in operatulu seu concede comunitatîloru si jurisdictiuniloru liberu asi alege limb'a manipulatiunei interne si a ducerei protocoaleloru, — Comitatulu acest'a corespunde intentiunei in treab'a acésta de legislatiune esprimate, candu cu majoritate absoluta urmatórele ledecide: cumca

§ 1-iu. In cuprinsulu Comitatului Carasiu limb'a oficiala peste totu in afacerile din leuntru se fie cea romana, si adeca:

a) In congregatiunile comitatense se concede fie-carui a se folosi de ori care limba usuata in Comitatu, — protocolulu congregationalu inse se duce in limb'a oficiala romana, purtanduse unu protocolu si in limb'a mageara, — testulu romanu inse are in casulu dubietatii putere decisatoare.

b.) La centrulu Comitatului limb'a manipulatiunei e cea romana, prin urmare toate ordinatiunile ce se emitu dela comitetu si vice-comiti catra judiicercuali, ceialalti oficianti si oficiolate comitatense, se emitu in limb'a oficiala romana.

c) Vice-comitii, judii-cercuali si ceialalti oficianti si oficiolate comitatense corespundu atata cu Comitatulu dea-dreptulu, catu si intra sine in trebi oficioase in limb'a romana.

§ 2-lea. La sedriile-comitatense si la judii-cercuali cá judecatori, limb'a oficiala asemenea peste totu e cea romana, lasandu-se deocamdata si limb'a mageara. Prin urmare:

a) Fie care are deplinu dreptu in trebile sale administrative si juditiare, catu civile atetu si criminale a-se folosi de limb'a sa, incatu acea e un'a din cele trei usuate de comunu in Comitatu, adeca cea romana, magearasi germana; — deciderea acelora inse se face in limb'a oficiala a Comitatului, observandu-se, ca deaca vre-uuu procesu s'a inceputu si decursu curatu in un'a din limbele usuate in Comitatu, in casulu acesta sentintia, candu procesulu a decursu in limb'a romana séu mageara se estradá in un'a din aceste limbe, — ear' deaca limb'a procesului a fostu cea germana, séu mestecata, sentintia se estradá in limb'a oficiala.

b) In trebi criminale se face cercetarea, pertraptarea si deciderea causei in limb'a inculpatului, precum si marturiile se asculta in limb'a sa propria, deaca e un'a din cele trei usuate de comunu in Comitatu, — aplicandu-se in casulu contrariu limb'a oficiala.

c) In casulu apelatiuniloru procesele se substernu in origine, comitiv'a judetieloru inse are a-se acomodá §-lui 4 a determinatiunei acestea.

d) Judii-cercuali, si ceilalti oficianti si oficiolate comitatense in atingere cu comunitatîle si privatii, — precumu si antistii comunali in atingere cu locuitorii comunei, corespundu in limb'a respectiviloru, incatu acea e un'a din cele usnate in Comitatu.

§ 3-ea. Aceloru oficianti comitatensi, carii in urmarea increderei comitetului actu functióneaza si anca nu au deplin'a cunosciintia a limbei romane, lise concede in decursu de doi ani, dela aducerea determinatiunei acesteia, precum cu centrulu Comitatului asia si intra sine a corespunde si in limb'a mageara, inse cu acea indatorire, cà in decursulu acestoru doi ani se-'si castige ateta desteritate in limb'a romana, incatu se poata corespunde cu centrulu Comitatului asia, precumu au datorintia actú a corespunde cu comunitatîle si privatii romani', intielegendu-se acésta si despre acei oficianti, carii in decursul acestoru doi ani mentionati, in urmarea denumirei ori alegerei voru functioná ne-aventu deplin'a cunosciintia a limbei romane.

Ordinatiunile si decisiunile dela centrulu Comitatului inse li-se espedeaza si acestora in limb'a oficiala romana.

§ 4-ea. Pentru ,sustienerea intregitatii patriei comune, Comitatulu acesta corespunde cu dicasteriile si celelalte Comitate, carii nu au limb'a romana de oficiala, in limb'a mageara.

Determinatiunea acésta are tiparita a-se comunicá cu toti oficiantii comitatensi, precumu si cu tóte comunele spre cunosciintia si strensa compurtare dupa dens'a, insarcinandu-se oficiulu notarialu comitatensu cu esoperarea tiparirei.

Notata si estradata de Aloisiu Wladu m. p. notariu primariu, si de Dr. Aureliu Maniu m. p., anteiulu vice-notariu si notariu primariu onorariu.

1—3 **Авісъ.**

Âппалтълъ ч. р. міністеріш de ръзвоіш аъ хоърът прin реск ріптъ din 10 Септембре а. к. десп. 13. N-рълъ 3598 ка, двпъ че аъ врматъ прin пъблікъчівне кетаре кътръ тоцї âптрепрінзъторії ка съ трімiцъ пропвперї спре черкânda асігврizare de a адвна впеле соіврї de mondвре, артътвре ші аштерпътврі de патъ âп старе гътіть; акъші а прегъті ші асігврizареа челоралалте матерії ші соіврї требвінчіоасе, каре се воръ аръта къ ліпсескъ âп Комісіile de mondвръ пептрв âптвръкъмінтea ші âпартареа Міліції пе анвл 1862.

Респектіва пъблікаре се ва âпшіра âп тоатъ естіndереа са âп кврієріълъ Себіанъ ешіndъ âп 27. Септемвріе 2-о ші 7-е Октобре а. к., ші сеаъ трімісъ ші магістрателоръ din Сібіш, Клвжъ, Брашовъ, Сігішоара, Сас шебешъ, Mediашъ, Оръштіе, Бълградъ, Бістріца ші Мъръш-Вашархеіш, къ ачea рвгаре, ка ачестea се аміптеze атжтъ пре продъкторії ачелоръ соіврі de матеріале кжтъ ші пре респектівсле асоціаţівні, корпораţівні ші цехврї спре ачeастъ пъблікъчівне, кареа ла преziселе Магістрате се поате лва ші âп прівіре.

Komanda цепералъ се афлъ окazionатъ а âпдрепта вніверсалъ атепцівпea ла ачeастъ трътаре de асігврizape, ші ла респектіва пъблікъчівне.

Дела ч. р. Komandъ цепералъ de царъ.

1—2 **Авісъ.**

Спре асігвраreа ліпсеї черіпцелоръ âптжтплжnde ла комісівніle de mondвре пе анвлъ 1862, аъ ordinatъ ч. р. міністеріш de ръzвоіш къ рескріптвл din 23. Септембре а. к. десп. 31. Nрвл 3793, ка съ се адвне âптвіерї (офферте) сіцілате.

Каре обіекте ші съвтъ че кондіцівні аъ съ вінъ ачестea âп трътаре, ачестea съ вор indeцета маї de апроапе прin Пъблікъчівпea ешіть âп фоаіа вестіторівлъї Сібіанъ пептрв âпцелецере din . . . . . .

Афаръ de ачаста, с'аъ трімісъ ачастъ пъблікацівне ші маціstрателор din Сібіш, Брашовъ, Клвжъ, Мъръшъ-Вашархеіш, апоі офіціолателоръ комітатенze але Алвеї de сосъ ші de жосъ, а Тврдеї ші а дістріктвлъї Фъгъръшанъ, маї âпколо Офіціолателоръ скъвпаше din Кохалмъ, Міеркврea, ші din Одорхеівлъ съкvескъ къ ачeea черере, ка ачестea, съ аміптeаскъ ла ачастъ Пъблікъчівне атжтъ пе продъкторі чеї маї репвтиці de ачеле матерії, соіврї саъ артікvлї, кжтъ ші пе респектівеле асоціацівні ші цехврї; ші кареа се поате лва âп ведере ла пвтітеле офічії політіче.

Ашіadаръ рефлектанції пептрв ачелеа, съ вінe воіаскъ а се âпформа маї de апроапе саъ din пъблікъчівнea ешіть âп вестіторівлъ Сібіанъ, саъ din челе трімісе ла преziселе офічії політіче, саъ маї превртъ дела комісівнea монтвраръ, вnde de алтміптрелea сжнтъ Контрактеле спечіале прівітоаре ла калітатea кондічівнелоръ пептрв прімірe апоі моделеле de провъ сіцілате, прегътіте спре прівіреа âпвіеторілоръ. —

Сібііш âп 1-а Октобре 1861.

Concursu.

Pentru postulu de invatiatoritia la Scoala feteloru de ritu reseritian din Lugosiu. Cu postulu acesta suntu pe lenga Salariulu de 262 fl. 50 kr. m. a. urmatoarele emolumente legate.

a) pentru cortelu 84. fl. m. a.
b) 20 metii de greu mestecatu
c) 6 Stangini de lemne pentru focu dein care va trebui si Schoala se se incaldiascá.

Competitoarele au pentru castigarea postului susatinsu recursulu loru cu documentele cerute instructu pana in 15-a Novembrie a. c. la subsemnatulu Magistratu alu trimite.

Lugosiu en 3-a October 1861.

Редактор респвнзетор **Ioann Pau.**

Едітъра ші тіпарівлъ тіпографіеї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful ese odatъ пе septemъnъ: Joia. — Prenъmerauiъnea se face dп Sibiiŭ la espeditъra foiei; пе affaръ la Ч. Р. poще, kъ bani gata, prin skrisorі frankate, adresate kътre espeditъръ. Preцiul prenъmerauiei pentrъ Sibiiŭ este пе an 4. fl. 20 kr. v. a. ear пе o жътet ite de an 2. fl. 10 kr. Pentrъ celelalte ъrці ale Transilvaniei

№ 41. **ANOЛĂ IX.**

mi pentrъ provinciele din Monarhiъ пе an 5; fl. 25 kr. ear o жътътate de anъ 2. fl. 62½ kr. Pentrъ prinч. mi cerі strъine пе anъ 9 f. 45 kr. пе ½ an 4 fl. 72 kr. v. a.

Inserателе se plътesk pentrъ dritъiea ъrъ kъ 7. kr. pirъl kъ litere mici, pentrъ a doua ъrъ kъ 5½ kr. mi pentrъ a treia reпetire kъ 3½ kr. v. a.

Sibiiŭ. 12. Octomvrie. 1861.

TRANSILVANIA.

N. 337/1861.

Conchiemare,

La Asotiatiunea transilvana romana pentru inaintarea literaturei romane si cultivarea poporului romanu.

Dupa-ce Maiestatea Sa c. r. prin prénalta resolutiune din 6 Septembre a. c. se indura pré gratiosu a incuviintiá infiintiarea Asociatiunei transilvane romane pentru inaintarea literaturei romane si cultivarea poporului romanu si a aprobá statutele acelеia, Subscrisulu cá insarcinatu cu conducerea provisoria a afaceriloru Asotiatiunei, 'si ia voia, a conchiamá pe $\frac{\text{23. Octombre}}{\text{4. Noemvre}}$ a. c. aici la Sibiiu pre toti inteligintii Natiunei noastre carii voiescu a fi membrii Asociatiunei, spre a lua parte la inaugurarea si deplina Constituire a aceleiasi.

Sibiiu $\frac{\text{29. Septemvre}}{\text{11. Octombre}}$ 1861.

Andreiu Bar. de **Siaguna.**
Episcopu.

Sibiiŭ 9. Okt. Лъptele чele пепътerate ale Episkopiei noastre asъpra tendinцelorъ absolътistice ші iesъitice, dп ale kъrorъ obezі Koptele Tъnъ aŭ vrътъ съ пъп treaba noastrъ школare, saŭ dпkeiatъ dп zilele noastre kъ unъ resultatъ, че пе mълцътеште, kъчі achela oskndeште intenцiъnile fostълui Ministeriŭ de dпvъцътъmпtъ, ші totdeodatъ пъne stavilъ volnicielor Amploiaцilor, karii sarъ dпcherka a пъпъstі spre viitoriŭ Ierarhia Bisericei noastre avtonome dп privinца organisъrei ші regълъrei instrъkцiъnelorъ школare. Akътъ пътетъ fi odihniцi kъ Biserika ші шkóla, kъчі Biserika noastrъ este avtonomъ, ka ші celelalte Biserічі, ear шkoalele noastre sъntъ skътite de orі че perikълъ prin Biserika indenendinte, ka ші шkólele de alte konfesii.

Dпsъ pre лъngъ mълцътirea achasta devъe totdeodatъ ші съprivegietъ pentrъ sъcцinerea ші advъereaла deplinъ valoare a Dreptълui, че se kъvine atъtъ unei Biserічі avtonome, kът ші institътelorъ ei literarie marі ші micі, kъчі achestе, ші resълtatele lorъ daŭ Biserічei strълъcirea achesta dпtr'unъ modъ aktivъ, kareа strълъcire este dппъskътъ Biserічei luі Xc, adekъ kълtъra ші лътina kъnoштinцei neatъlui otenesk.

Ordinъciъnea reцeaskъ a Kapcelarieі aulikotransilvane, че dп zilele achestea aŭ sositъ la Episkopia noastrъ dп privinца trebeі школare, aша съnъ: „Dп Deklaraцiъnea Episkopului ardeleanъ greko-nesnitъ Andreiŭ Baronъ de Шaгъna, datъ dп 1. Avgustъ a. k. sъb N. 635. ші prin Gъvernъl reцeskъ dп 19. Avgustъ a. k. N. 5764 dпkoache aштerпътъ, — preaвine fiindъ desfъшъratъ achesta: kъ o dispositiъne гъberniale, kareа vпilateralъ, ші kъ eskidereа inflvinцei Inspekцiъneі съpрete bisericeшti, dптreprinde regъlareа шkólelorъ попълare, sterpeште dп Ordinariatъlъ episkopesk greko-nesnitъ temerі temeiniче pentrъ Avtonomia sa bisericeaskъ; maі dпkolo kъ dп ъrtътoareле kъvinte a adresei, ce saŭ aштerпътъ la preaдпpaltълъ lokъ de kътre Statъriле ші Ordiniле trapsilvane dп 12. Sept. 1842.: „„pъriле пъskъte din ъrtъriле чele maі inграte ale intolerauцiei reliцiъse devenirъ la lokъl чel maі dпpaltъ — querelas ex ingratissimis intolerantiæ religiosae sequelis enatas ad Altissimum Locum pervenisse,“ „prekътъ ші dп ъrtътoareле kъvinte:“ „kъ devoцiъnea omaцiale пе dпkътetътъ a sъпliка Maiestъцii Voastre sakratissime: ka sъ Te dпdъrі a tътъdoі achestе graваtine, a pidika felibritele miжlъче ale silъirei, kъrora greko-nesniцii preadesъ se esnъnъ, ші achelorašъ sъ Te dпdъrі prea graцiosъ a koпvede dптrebъinцarea tътъrorъ libertъцilorъ, de kareсe bъkъr Krestinii ші Preoцii de altъ Feliцie, — homagiali devotione Maiestati Vestrae sacratissimæ suplicare sustinemus, ut gravamina haec mederi, varia coactionis media, quibus graeci ritus non Uniti saepissime exponuntur, tollere, iisdemque usum omnium libertatum, quibus alterius religionis asseclae et Sacerdotes gaudent, clementissime concedere dignetur““ se afлъ achastъ temere pentrъ Avtonomia bisericeaskъ manifestatъ prin dпsaшi царъ; ші maі presъrtъ, kъ prin patenta чes. reц. din 1-lea Sept. 1859. a Maiestъцii Sale ч. р. apostoliче graцiosъ saŭ dптъritъ organisaчiъnea interпъ a Bisericei de konfesiъnea avgsъburgikъ, че priveште la instrъkцiъnea пъblikъ, ші пъbliчele ei relaцiъnі kътre Statъ: din toate achestе kavse, ші пе baza Drepтъцii, ordinъчiъnea чirkъlare a fostълui Ministeriŭ de dпvъцътъmпtъ пъblikъ din 23. Febr. 1859. Np. $\frac{16665}{1858}$. prin kareа se dispune regъlareа шkólelorъ $\frac{1441}{}$ popълare greko-nesnite kъ delътъrareа ispidikцiъnei bisericeшti, — пе fiindъ aplikabile faцъ kъ obiekцiъnele adъce dп miжlokъ din partea sistematorateі deklaraчiъnі episkopeшti, ce reskrie Gъvernъlui reцeskъ: kъ propъnerea achesta a Achelaiaші se dпkviinцeazъ ші din partea prea dпpaltълui Lokъ, ka adekъ dispositiъnele sistemцionate ale fostълui Ministeriŭ de Instrъkцiune, skimъndъce relaцiъnele Patriei sъ dпchete, ші dъnъ prinчipiълъ Avtonomiei bisericeшti sъ se dпkreazъ Ordinariatълui episkopesk, ka elъ instrъkцiъnele школare dъnъ жdekata sa propriъ, ші atъnчі, kand va afla de lipsъ, sъ le gъteaskъ, ші sъ le aштearnъ spre dispositiъnea maі dпpaltъ.“ *) Kлъжiŭ, 25. Sept. 1861.

*) Poate fi, kъ se va afla чineva, kareле vъzandъ din ordinъчiъnea achasta reцeaskъ, kъ Ordinariatълui episkopesk se dпkrede din partea Statълui gъtireа instrъkцiъnelorъ школare, ші Sъprema lorъ inspekцie, — va zice: kъ treaba kълtъreі попълare este primezditъ dп Eparhia noastrъ, kъчі Gъvernъl aŭ dпkredinцatъ Episkopului toatъ Stъpпnireа asъpra Школаelorъ. Asfeliŭ va гandi пътаі vrъжmaшълъ Avtonomiei bisericeі noastre, ші idiotълъ, prekътъ ші achela, kareе n'are kъnoштinца dпprejъrilor, dп kare пе aflътъ. Din kontra totъ romъnul ortodoksъ din Apdeala штie, kъ Episkopia noastrъ se strъdueште a aduce la valorе ші la dптrebъinцare Sobóreле, ka toate ші чele bisericeшti ші чele школare sъ se trakteze prin Sobóre konвse din reprezentanцii tътъrorъ factorilor unei Bisericі avtonome. Чela че пъ ще achastъ пъzdiaл korektъ a Episkopiei nóstre, nofteaskъ a четі aktele Sobоarelorъ Bisericei noastre din Apdeala, че sъntъ tipъrite, ші apoі sъ vadъ, kът dпceleце Episkopia noastrъ viaца ші aktivitatea Bisericei avtonome dп ъrцile noastre.

Se skrie luі Sajto din Kлъжъ: чele чinчі skaune sъkveшti vorъ da laolaltъ zece deputaцi, ear Skaunълъ Mъreш-Odorheiълui ші al treі skaunelor vorъ da kъte treі Deputaцi, kъчі aŭ peste 60,000. de suflete. Sъ sokotitъ din partea чelorъ 22. regeшti unгъreшti libere Oraше ші lokuri taksale 23. deputaцi, pentrъ kъ Kлъжiŭ saŭ Vaшarheliŭ va avea kъ unъ maі multъ. Dintrъ Komitii sъpremi ші Gъberniалisti пътетъ presъnne 15—20. indepenдinцi deputaцi, ear din partea Ofiчialilor regeшti 40—50. karii пъ se vorъ luса de Leце. Dechi maі multi de 100. bъrbaцi vorъ fi, karii saŭ se vorъ duче la Dietъ, ші prereріle lor le vorъ da spre aprareа Leцii ші a Konstitъцiei, saŭ kъ пichi se vor duче akolo, chi prekът azzimъ, vorъ trimite spre improtokolare unъ protestъ, dп kare vorъ arъta illegalitatea Dieteі„. (Bъnі patrioцi! minъnaцi politichi! sinчerі amichi aі binelui obштeskъ, aі egaleі dпdreptъцiri, ші aі dпpъkъreі naцionelorъ! aцerі reprezentanцi aі cherinцeі timpului presentъ! P.)

Sibiiŭ 10 Oktom. Dптrebareа naцionalitъцilorъ, kare sa fъkътъ kestiъnea zilei a datъ apoi luі „Il. Хirпók“ a arъnka o privire asъpra konstitъцiъnei unгъreшti antimarцiali, kare dп dekretълъ timpului de 800 anі пъ a dat nichi o apoi, la diferinца Naцionalitъцilor ka sъ se fak perikloasi. Xiperzelotismul чel zvichiŭitъ de Koptele Cecheni a provokat dп Kroaцia la anul 1847 unъ konfliktъ, dпsъ achesta sa komplanat atът de porokos, dпkът deputaцii kroaцi, aŭ vorbitъ la dieta din an. 1847 de ші пъ saŭ fostъ umplutъ chei 6 anі, dп limba maцiarъ dп lokъ de chea latinъ. Kъ finea anului 1847 domnea dптre Naцionalitъцile Ungariei chea maі kordialъ amichiцie, ші kъ tot dreptul, kъ prekът пе terenul sochialъ пъ sa dппedekat nichi o naцionalitate dп пъzvinca ei de kult, aша ca bъkъrat kapachitatea intelektualъ ші meritul chetъцeanъ fъrъ deosebire de semiнcie de asemenea aprecъiре. (?) A esistat o nobilime slovъchеaskъ, sъrbeaskъ, kroatъ, чertanъ, ші romънъ (!?) fъrъ ka ea sъ fie trac la dndoialъ drepturile diplomatiche ale limbei maцiare, saŭ sъ le fie atakat; din kontra пъ a fostъ nichi un kas (?) ka dп vreun цinutъ al ъrii sъ se fie ales vreunъ amploiatъ minichinal, kare пъ ar fi prichepъtъ limba popълaцiъnei dпkredinцate luі (!?) Descinpareа naцionalitъцilorъ sa ivitъ пътаі kъ nova konstitъцiune din Martie. Ne лъngъ o desvoltare patъralъ a konstitъцiъnei din 1847 пъ sar fi pъskътъ achеasta descinpare. Dптemeiata saŭ nedптemeiata temere de centralisaцiune a dпspъimъntatъ пе toate nopoarele petaцiare ale Ungariei; Kroaцii dпsъ aŭ avutъ ші tot dreptълъ, kъчі leцile din 1848 aŭ atakatъ indenendinца Banului ші rangълъ demnitatei luі ші aŭ rъstъrnatъ dreptъrile minichipali ale Kroaцiei. Dunъ achestе netъgъduite fapte adъve kъ cine logika, ka trebile sъ se redukъ la achelъ punktъ, пе kare aŭ statъ nainte de achestе чerte. Kъчі anume Kroaцia пъ se poate pacifika maі nainte пъn, че plъnцerile ei пъ se vor bindeka prin delътъrareа centralisaцiunei

міністеріале ші прін гарантареа авітічелорь релаціві de стать але еї. Noї нь кредемь, къ dieta унгреаскъ арь репрівчіа Кроаціеї пентрь о інституціне міністеріалъ. —

Noї ръспундемь лві „Хірпок“ ла ачесте овсервърі дп цепере. къ деакъ пънъ ла 1847 нь ай дпчепят літва попорълві, нь поці съ нь те ътфле ръсълъ. Доаръ штіе D. Хірпок кът ворвеа D. Іграсор кътаре, каре дп лок а зіче съ фъкъ колібъ, а зісь: „фаче кь літва,“ дп лок de касъ, каскъ; дп лок съ чеарь гъінъ бътрънъ, а черят кіне патрінь; дп лок de овъ, оі ш. а. спре ръсъл ші батжокора лътеї de лі са дъс весте пънъ ші ла копііі. Дпсъ че ле пъса лорь, къ кь тоате ачесте еї сторчеаь de не попор ші мъдъха din ось. — Апоі деакъ зічі D. X. къ фріка de централізаціне, пеа фъкътъ не noї пемаґіарії ка съ не десволтъм ші кълтівъм націоналітатеа ноастръ, атънчі ціаї тъіат сінгър креанга de сът нічор, къ везі къ ші централісаціа маґіарь есте пентрь noї токтаї аша, ба кь мълтъ маї періклоасъ, декът чеа цермань, ші noї штім че вреаці воі а добънді прін еа. Челе че зічі деспре Кроаці кь атъта унсъръ, вадь еї. Noї дпсъ дці спънетъ къ фъръ націоналітате ші літвъ нь не ціпет оамені, нь шті а преці demнітатеа ноастръ, ші къ діферінца націоналітъцілорь ві се паре нъмаї воъ, карії съптеці dedaці а predomni, періклоасъ, еарь noъ нічі de кът.

Клужіь 20 Септемвріе.

Дп 18. але кър. сера ла 6 óре се ціне дп каса Парохіалъ гр. Катл. Конферінцъ прелімінаріе пентрь дефінірea modълві сай а прогатълві дп прівінца дешкідерей сочіетатеї de лектъръ. Ла ачаста конферінцъ лъаръ парте ші DD. Консіліарі гъверніалі ромънї din пребънь кь чеіалалці метврії гъверніалі ромънї, ші унь нъмерь фоарте дпсемнатъ din інтеліцепца ноастръ ромънъ, — Din Партеа Преоціпеї Сале de фаць врео 2—3. Протопопі, ші маї мълці Преоці. — Dintre Стадінці дпкъ ай фостъ унь нъмерь дпсемнатъ. — Ка аскълтъторе нь лінсіръ нічі кътева Dame — ші дамічеле ромъне. — Конферінца декърсъ дп паче ші лініштітъ. Кь деосебіре маї мълтъ ай вербітъ Мъріа Са D. Консіліаріь Алдълеань, ші прімindвice пропосіція дп прівінца Програмеї de дескідере, дп фіне се хотърж, ка дешкідереа Соціетъці съ се факъ нъмаї ла 3. óре, фііпкъ DD. Консіліарі токтаї а-веаь сесіе — ші аша інтеліцінца ромънъ вотъ дп унанімітате: къ фъръ DD. Консіліарі нь се ва ціпea дескідереа. —

Дрептъ ачеea ері дп 19 Септ. ла 3 óре дъпъ прънзъ ші фъ адънатъ партеа чea маї маре, ші ла ¼ пе 4 óре фііnd тоці адънаці din пребънь къ Мъріile Сале DD. Консіліарі дп фрънте, се факъ ліпіште, ші апоі Комітетълъ інтерімале окупындъші локълъ, се скълъ П. О. D. Протопоп Іоан Фекете, ші прін о къвънтаре фоарте пондероасъ ші акомодатъ Солепітъцій дешкісъ соціетатеа, ші дъпъ че ъртаръ пелптрерпте ші ептъсіастіче стрігърі de „съ тръіаскъ,“ — тотъ D. Іоанне Фекете, ка прешедінте інтерімал алъ Комітетълві інтеріmалъ, мълцъмі дп нъмеле Комітетълві пентрь конфідінца че ліса dat пънъ акума, епънчіь, къ ел din пребънь кь дптрегъл Комітетъ інт. дші дъ dimісіънea; ші реквіръ адънареа ценералъ, ка съ алеагъ алтъ Комітетъ дефінітів. — Чеea че, дъпъ пропънереа D. Конс. Алдълеань, се ші фъкъ. Адекъ нъмаї съ релптреці Комітетълъ фостъ, прін М. Сале DD. Консіліарі, — ші съ алеасеръ ші 4. Съплепці. —

Дъпъ ачаста Комітетъл дші алеасъ пре метврії съї фънкціонарі. De Прешедінте сай Директорь прімарь сай алесь D. Протопоп гр. кат. Іоанне Фекете, de секундарь D. Прот. греко-орієнт. Рошескь. Касіерь сай денътіт D. Dімітріь Краінік, фостълъ Інспектор ла Монтаністікъ дп Абрad. — Контролор Іоане Молдован офічіал ла Есакторат. — Нотарії D. Петрь Нетеш ші D. Порцъ. — Карії тоці се прімірь de кътръ дптреага Соціетате сай адънаре кь „съ тръіаскъ.“ — Акът съ дпчепъръ събскріериле din партеа Метврілор Ордінарі ші естра Ордінарі аї Соціетъції. — Dар вітаіь, къ маї наінte de събскріері, дъпъ алецереа дптрегълві Комітетъ, нофті адънареа а шті деспре воіа Преа Сфінціцілорь Епіскопі аї пострії ромънї ла ачаста Соціетате. — Дечі D. Протопоп І. Фекете зісъ. Къ аь прімітъ дела Екс. Са Преа Сфінцітъл Мітрополіт о Скрісо́ре, прін каре нофтеште дела D-zeь вінекъвънтаре престе ачаста Соціетате, ест. ші дъръеште ла фондълъ Соціетъції 100 фл. в. а. чеea че се прімі кь песпъсъ бъкуріе, ші кь стрігърі ресънътоаре de „съ тръіаскъ.“ — Апоі нофті адънареа, ка съ се четеаскъ скрісоареа Екселенціеї Сале, че се ші фъкъ прін D. І. Фекете. — Асеменea се четі ші скрісоареа Ілъстр. Сале D. Епіскоп І. Алексі. — Дъпъ каре фъсъ провокат ші D. Прот. Рошескь а спъне респънсъл Екселенціеї Сале D. Епіскоп Барон de Шагъна каре четіndь Скрісоареа Екселенціеї Сале, се прімі кь репеціте върърі de „съ тръіаскъ.“ —

Адънареа аь констатъ кат din 40—50. бърбаці ромънї. D. Капонікь Шорван а репресентат пе Ілъстр. Са Епіскопъл І. Алексі dела Герла. — Dintre бърбаній алтор націні нь аь фост нічі унълъ.

Къвънтаре аь ціnътъ нъмаї D. Протопоп Іоане Фекете, къріа маї пре ъртъ а мълцъміт D. Консіліарь Дъпка пентрь остъпеалъ. Дп фіне адънареа аь стрігатъ din респентърі съ тръіаскъ Мъріа Са D. Консіліарь А. Лазар, ка дпчепъторілъ Ideieї de ачаста Соціетате; D. N. Молнарь ка дптъіъл дървіторь кь 100 фл. ла фондълъ Соціетъції; Ші Екс. Преа Сфінцітъл Мітрополіт ка Патрон ші дървіторь.

Дъпъ ачесте ла 6 óре кь песпъсъ бъкуріе педптоарсърътъ акасъ, фіеште кареле ла але сале.— Ла 7 óре вені ла мine Ізріствл пострь Продан, ш. дші спъсе: къ Мъріа Са Графъл Чакі сай дъсь ла Каса Парохіалъ, унде тотъ маї кърцea събскріпціунile фііnдь дпкъ маї мълці вървацї ромънї de фаць, ші дъпъ обічнъітаї марінімосітате събскрісъ дп Лістъ, 1000 фл. в. а. ла фондълъ Соціетъції, кь ачea кондіціне: къ ва плъті процентъл de 60 фл. не тот анъл пънъ нь ва денъне сума събскрісъ de 1000. фл. Апоі din партеа ромънілор іce ші dedь нътінчоаса мълцъміре, адекъ дптре ресънътоаре стрігърі de „съ тръіаскъ,“ съ редікъ ші пре ътере.

Ачестъ марінімос Графъ, аь фъкът дпкъ мълте астфеліь de фапте. — Дървітаь мълціме de лемне ла унеле фамілії арсе астъ прімъваръ ла Тътъша маре. Ла Сътепії din Алташъл маре (Nagy Almàs) унde лъкъеште М. Са аь dat доаръ пънъ дп 200. іцере de Пъдъре. — Апоі алте маї мічі штіите— ші не штіите da ші — нъмаї Dzeь ле поате шті адеверат. — М. Са е Нъпаш маре ла къці лаь кематъ — ші длъ кіеатъ. — Nь е мъреці — съ дъче ла тоате Оспецеле ромънілор ші унгърілор, — пънъ ші ла але сервіторілор. —

Dzeь бънълъ сълъ ціпъ ла мълці апі ферічіці! ка съ маї поатъ фаче астфеліь de фапте мъреце. — D. Бохецел Міхаіль фрателе D. Къпітанъ дпкъ аь датъ 100 фл. пентрь Соціетате, ші о ва плъті дп 4. рате. — Аь маї датъ унії 10. 20. фл. Ші аша сума събскрісъ ші плътіть de ері фъ асаръ ла 8. óре 213 фл. в. а. ші 4. галбені.

Danemiь 3. Октомвре. 1861.

Опоратълъ пъблікъ ромън нь авъ окасіне пънъ дп тімпъл de фаць а чети дп стімателе ноастре Органе ромъне нечі унъ че маї пъцінъ деспре афачериле Мацістратълві din Сігішоара дп скаунълъ тотъ аша нъмітъ. Nь, din касъ, къ німенea din ромънії ачестві скаунъ нь потъ стръбате пън' дптр'атъта а потea вені нъмаї ла чea маї мікъ кунощінцъ деспре лъкрърile ачестъіа, атінгътоаре атъта de скаунъ, кътъ ші de четатea Сігішоара.

Мълцъмітъ адъчетъ опоратълві Референте алві „Sieb. Bote.“ пентрь артіколълъ сеь еспедітъ дп Nрі 187—189, прін каре неа фъкътъ унъ сервіціь непрецепітъ. Інструіндъне кът фрацій поштрі сасі de кръче десбатъ лъкрърі цінетоаре de дптрегълъ скаунъ, унde зъ се афлъ ші унa тінъ бъгішоаръ de ромъні, фъръ de дъпші къ дпъскята лорь політікъ ші фінéцъ съсеаскъ, аша дпкжтъ ромънії скаунълві нічі чea маї мікъ idea наь de еа, фъкіндві а креde, къ тоате съпт спре бінеле лорь. Іатъ іарь унь есемпль demнь de націнea съсаскъ. Ла кунінтеле сась зісе ворь респунде фрацій сасі, къ кът поате фі унa ка ачеаста, ба вор зіче іаръші, къ noї ромънії съптемь de вінь, къ нь не інтересемь нічі de кътъ а не фаче конкуренці къ пертрактъріле лорь de маґістраті ш. ч. л., ші ачéста къ атъта маї пъцінь, къ кътъ дп вро доъ адънанце скауналі, прекът амь възът din чітатълъ артіколъ дп „Siebenb. Bote.“ са афлатъ ші ромънії дп міжлокълъ лорь. Ба ворь респунде, къ кіар дп компітатea оръшенеаскъ се афлъ унь ромънъ ка мемвръ алесь. Doamne кь че арь вреа се не астъпе гъра іаръші, кь че се не атъцеаскъ. Dар óре кът фрацілорь сасі се поатъ ромънії фі інструаці деспре лъкрърile воастре de ачешті трей денътаці? (doі din Целіпъ, унълъ din Danemiь) кънdь не ачестіа дї кіематі ла адънърile скауналі, ка се фіе ші дъпші de фаць, къпъбъръ ка піште марторі съргі ші мъці, че въдь, даръ нь аъd, ші прін ъртаре нічі нь съптъ компетенці de а ворбі ші асе консфътъі кь воі. Фііnd къ воі некът аве серві кь літва нецеаскъ, дар ве лъці de прінчіпіь, че натъ маї аъзітъ, літва съсаскъ дп пертрактърі офічіоасе:

Noї ромънії, аъзіserътъ de аббълъ ачела, дпсе не дndoiam a креde пъпъ че нълъ чітърът дп „Siebenb. Bote.“ Nь е дестълъ фрацілорь сасі, къ воі ве плънцеці, къ пъп' акът съптъ пре мълте літві офічіоасе дп патріане котънъ, чі вреці а ръдіка дпкъ ші чea съсеаскъ de літъ офічіоасъ. Апоі кът о се штіе ромънії аблегаці, карі нь къноскъ алтъ літъ фъръ літва лор, че пертрактаці воі дп адънанцеле скауналі ш. ч. л.

Фрацілорь сасі егалітатea чea de унъ тімпъ мълтъ пропънчіать дп тотъ естінълъ еї, чере, ші черетъ noї Ромънії скаунълві, ка денътацілор нос-

трі ла адънапцеле скавналї, съ лісе спънъ кіар ші десляцітъ лп лімба лорь матерпъ, че се пертрактезъ ші че се отъраще, ка сешї поатъ еспріма ші еї воінца котънеї лор ші а ротъпілор, карі іа тръміся, ші се пъ фачеці вої тоате фъръ де еї. Nъ врърътъ а креде кввінтелор Котеслві съсеск, каре пънтаї къ ворва даръ пе лъсъ ші лп скріся сав Np. 99 къ пі се ва респекта лімба лп тоате афачериле, ші пъ пе атъ лпшелатъ. Іатъ вої ве сервіцї акътъ ші де лімба съсеаскъ лп адънапцеле скавналї, пътаї ка депътацїї пострі, съ пъ штіе че фачеці вої, ка пріп ортаре фъръ де еї се ве ведеці дорінцеле воастре маі лесне реалісате. Дрептате съсеаскъ!

Ам дорі ші ноі ка референтеле лві „Sieb. Bote“ ка адънъріле ачестеа съ се цлпъ пе веніторіь пъбліче. Кредъ къ zаче ачеаста лп інтересълъ фіекърві атътъ ротъпъ, кътъ ші сась бінесітціторіь. Апоі ам дорі лп корпоре ротъпїї ачестві скавнъ ші ноі къ референтеле чітатълві жърналъ съ штімъ, къ пентръ-че а лпкіріатъ, ші пентръ-че лп веніторіь вреа Магістратълъ а квтпъра вна касъ преторіалъ къ спеселе скаонълві, пе кънd се афлъ вна ка ачеаста дестълъ де вънъ лп деспънереа лві, ші іаръ кътъ? ші пентръ че пъ вреъ а о лптребвінца ачеста спре скопълъ еї де тълтъ менітъ! Nъ дъвітътъ, къ пъ ва тълцъті депътатълві Іосіф Шmidт пентръ референтеле фъкъте лп контра пропънереї ачестеіа тоате котънеле скавналї.

Ne маї ретъне лп фіне а маї адаоце чева ла пънтъл, вnde ворвеште референтеле деспре реорганісареа ші реактівареа комітетълві din Сатълъ Данешіь de Фрідріх Мїлер сенатор ші інспектор.

Дебве съ адеверімъ, къ маї маре недрептате пъ са потътъ фаче, ка каре а фъкът Сенаторъл пътітъ лп Котъна Данешіь. Дънсълъ а лндръснітъ а не лптреці комітетълъ, каре а стътът пъп ачі din 15 Метврі, 5 сасі ші 10 ротъпі, — некорес-понziендъ лпкъ нічі аміа, фіиндъ-къ ротъпі аъ препондеранціа маре асвпра сасілорь, — къ 20 Метврі, 10 сасі, ші 10 ротъпі, алегъндъ лптре 20 Метврі лпкъ ші пе жъделе котънале депъсъ пріп жъдекатъ Iohann Lingner, каре пентръ маї тълте недрептъці фъкъте de дънсълъ са афлатъ пентръ тот деvна пе аптъ de a окупа вревп пост котъналъ. А протестатъ котъна лп котра пелеціреї ачестеіа сербътореште, а протестатъ лп контра ачелорь de ноь депътаці 5. Метврі de комітетъ, лпсъ лпzъdарь, кънd Müller Сенаторълъ а фъкът дънъ кътъ ia плъкът ші ротъпі декіарънdъ, къ еі къ потере фісікъ пъ се вор опвне ла ачеаста, лпсе пъ ворь рекvноаште нічі одатъ ачеастъ фанть de легалъ; протестълъ лор сав лвать ла Протоколь, дарь тіраре вро кътева зіле дънь ачестеа алецері авzіcem дела потаріълъ котънеї, каре е сась, къ протестъл са пъліфікатъ, din каvсъ, къ ротъпіі сав лпвоіть къ D. Інспекторь ла лптреціреа комітетълві фъкът de дънсъл, ші Denашіані пъ счіь пітікъ de ачеаста фрътоасъ дрептате съсеаскъ. — Cinonімъ есте жъдекатъ фъкът тотъ de D. Інспекторь Müller асвпра жъделві котъналъ Ніколаь Крістеа ші пътітълъ Іоан Лінгнер. Лпкізmndъ адекъ жъделе котъналъ пеште каі ла вро къціва сасі деnе локъ опрітъ, іа провокатъ Лінгнер, ка съл пълеаскъ къ бъта лп капь. Тръгmndълъ ла жъдекатъ жъделе лпаінтеа лві Müller, а скъпатъ Лінгнер іаръші къ пелеа лптреагъ ка вnъ певіноватъ ші отъ de отепіе. —

Nъ не тіръть даръ, къ лпсъші вnъ сась а апелатъ ла Пъблікъ къ артікълълъ съъ din Np. 187 189. din „Siebenb. Bote.“ асвпра недрептъцілор сасілорь. Лві рогът тотодатъ ка ші de ачі лнаінте съ бінеvоіаскъ а не маї опора къ къте вnъ квъптъ лп дірекціънеа ачаста, de кътва пъ ла дестъптатъ дела вна ка ачаста Domnїї de Мацістратъ, de акъроръ вісіть авъ опсаре лп Dъmінека din 1. Октомвріе.

Оръштіе $^{18}/_{6}$ Авгвстъ 1861

(Лпкеере din Np. 37. ші Np. 40.)

Nъ е къ пътінць ка съ се фіе пънгъріть вр'одатъ кондеіь пріп скріері de асерчънї фалсе, маї лп таре тъсвръ ка кътъ с'аь пънгъріть кондеілъ каре а скріс мінчінослъ пасаціь къ еь ашї фі zicь: „asai aeum sum multiamitu cu compunerea Comitetului dupa cum sau propusu,“ орі къ дóръ D. Ладаі аь фостъ венітъ лп перплесітате, лп конфвсіъне съъ декърцереа діспътелорь ірітате, ші авzіndъ клопотълъ, пъ шчіа ла каре бісерікъ траце? de е ка съ даь ші ачі десльчіреа требвінчоасъ, іатъ:

Dънъче пісаь промісь къ декіеръчънеа ротъпілорь лп контра компънерії недреапть а комітетълві, ші а тътърор лъкръторілорь карі с'арь фаче пе баса ачелсіа, ва фі лвать ла протоколь, ші dънъче Геажъштії апропііndъce de маса верde вnde ерать ші еь — аь zicь къ „сънтетъ тълцъміці къ 50. Метврії ротъпї лп Комітет“ (ла каре Гр. Фр. Халер лші обсервъ рестіть: „nooa вецї оатені тълцъміці лътаї ахала фачї гълчавъ,“ ла каре попорълъ рот. лі контраобсервъ стріgmndъ: „ва пъ сънтетъ тълцъміці“) апоі с'аь ескатъ діспътъ лп прівінца челорь 50. Метврії, карії ера съ вінъ лп Комітетъ din партеа ротъпілор, пентръ къ вигврії фъкъсе о консетпъчівне de Метврії ші de ротъпі (партеа чеа маї маре пісче лінгъї) фъръ шчіреа ротъпілорь, ші ачештіа лпкъ лші авеа вро 120. de лпкрезъцї аї лор консетпаці.

Комітеле чопть діспъта къ епънчіереа'къ: Шедінца се сvспendeazъ пе 1. óръ, ші ротъпіі аь се іасъ, ші лп тітпъл ачеста ашї алеце ліверь чеї 50. Метврії, че се ші лптъмплъ. Еь декіараіь: віпе, къ тодълъ алецерії челорь 50. Метврії сънтъ тълцъмітъ; тотъодатъ обсерваіь, къ дела петълцъміреа поастръ лп контра котънперії Комітетълві пъ пе абатетъ, че се ші лпкъвінцъ. Еакъ аша аь фостъ лптъмплареа лп фанть, еар' пъ къш вреа Ладаі а о ръсъчі.

Zіче D. Ладаі къ лп ортъ ші „Gos“ аь плеdатъ. Аша есте, лпсъ віпе съ се лпсетпеze къ пътаї пе ортъ, ad. dънъ котънпереа Комітетълві ші ла лпкеереа Шедінцеї ш'аь deскісь ростълъ, фіиndкъ вигврії маї авеаь лінсъ de товаръші лп контра пóстръ.

D. Gos, каре маї de тълтъ се лепъdace de цінътълъ сеь съсеск, се лепъdace пела а. 1853. ші din постъть провісоріь пріітітъ съъ сістема лві Бах — déкь къпва лпсашї органісареа de атънчі пъ л'аь ескісь — се лепъdace ші de нотаріатълъ Котънелорь Ковеш Бъргішъ & zікъ Gos, dънъ атътеа лепъdътърі, маі фъкъ ші гъноі лп Конгрегачънеа din Феріхазь пріп ачеea, къ аь плеdатъ пентръ „вніа къ вигаріа“ лпкеindъ къ съ тръіаскъ ачéста, ші сзроріле пачівнї вигврeаскъ ші сьсаск (de ротъпі пъ ера потеапъ) се лпцелéце къ вніънеа челорь 3. пачівнї d. a. 1437. — Акътъ ортъ вnъ аплавсь din партеа вніопіштілорь; лпсъші Ладаі се рідікъ de пе скавнъ, ші къ маре афабілітате ворві ші лп лімба сашілорь лпкеindъ къ: къ чеї карі пъ сънтъ Метврії de Комітетъ се потъ депърта. Gos лп ортна бравърсї с'але се фъкъ Нотаріь de Комітатъ.

Nъ есте адевъратъ къ Ладаі ар фі ворвітъ лп Конгрегачънe деспре пріпчіпърі, къроръ съ лпкіпъ Европа, — de вр'о компетінць а комітатълві, — de легіслачънe, ші къ арь фі zісь „пъ аветъ а ворві деспре вніе къ вигаріа, къ арь фі лъкратъ лп лптересълъ ротъпілорь; атъ фостъ de фаць, dар' de ачестеа н'атъ авzітъ, de ші пъ сънтъ нічі сърdь, нічі орвь. — Пе пітікъ се фаче провокаре ла протокóле пегmndъce протестеле ротъпілор, къчі віте лп Песта кът се фалсіфікъ протокóлеле — Dіетеї — ла ведереа Лътії (Np. 28. Tel. r. a. к.); апоі din вієть Феріхазь съ ашчепцї чева маї віне?

Din референцеріле de пънъ аічі пърчede ші референцереа челорлалте асерчънї лптемеіате пътаї пе вънтъ, ші лп фіне маї адаврь къ віне ар фі фъкътъ D. Ладаі челъ din „intra muros“ ка се фіе пъсь врекіа „Ca“ съ се поатъ конвінце маї сінчерь — къчі алцїі іаь референт неадевър — деспре чéле din „extra muros“. Ачі кат аша діскъра вніі din попорълъ рот. da de ахеіа ротъпь лі фішпапь? ла обсервареа mea ка се пъ се гребеаскъ къ жъдекареа, фзіь лпгъмпінатъ къ респънсърі кат аша: D-ле кат апрóпе de 40. анї de кvndъ те квноаштемъ, тотъ деавна театъ крезътъ, dар' акътъ de одатъ съ пе ерцї, дéкъ пъцї кредем че зічі, чі че ведем, пъі маі пъне парте къ'лъ ведемъ ноі чінеї din лъкрърі, къz доаръ пъ сънтемъ нічі ноі кіарь орвї, etc etc.

„Cei ce au ochi de vediutu, se vade pe celu ce sta dupa spatele lui Danasie“ къ ачéста лші лпкеіе Ладаі Артікълълъ.

Се пънетъ къ кіарь аша съ фіе къ dънъ спателе лві Danacie арь ста чінева, лпсъ атънчі ачеста п'арь фі алгълъ, de кътъ ротъпітеа din коттълъ Алв. d. c. ші óре лп касълъ ачеста с'арь пътеа зіче къ арь фі дерогъторіь? орі дежосъторіь? ба пъ, пентръкъ честеіа (ротъпітеі) нічі одатъ пъ іаь плеспітъ пріп капь, ка се черче а інгвсці сéь а ръпі пріп віклепії, лпшельчънї, корвпчънї, форте etc. дрептъріле кввепітоаре перотъпілорь; еар' челъіа (Danacie) іаь датъ Dnezeь мінте сънътóсъ de пълъ поате лпdънлека нітепé а се лпкърка лп сервілістъ, а се da de Інстрvментъ спре апъсареа ші ръпіреа de дрептъріле ротъпілор, пентръ нескарва лптересе провепітóре din егоістълъ грецос ші спвркатъ, чі елъ персеверъ кредінчосъ каvсеї дрепте. Dар dънъ спателе D. Ладаі чіне стъ? ръсп: вигврії, аста о поате ведеа пънътаї „celu ce are,“ dар' кіарь ші челъ къре п'аре окі de възътъ.

Дечї маї авzіndъ ші de ачéстеа de каре дескоперііь ші еь, апоі съ пъ се маї міре нітенеа déкъ реставрареа Комітетълві A. de C. аь ешітъ de тотъ нефаворабілъ пентръ ротъпі. *)

Г е о р г і ь Р о м а н ь. т. п.

Лінова 24-леа Септемвріе 1861.

О непорочіре маре аь лптімпінатъ лп zіоа de астъзї не ла 2-ъ óре dънъ аміазї — пре вніі лъквіторі брavі ротъні din Орашвл постръ, містъіndъле фокъл пънътаї чінчі касе, чі ші тоатъ авереа din кілііле лорь ші din преціврълъ лорь.

Оръшанії аь dат тотъ ажторіълъ че пътаї аь потътъ da, дарь дела D. Офічіалї комітатензї пъ ат възътъ нічі вnъ ажторіь, ші ачеаста портаре пеа фостъ къ атъта маї стрънъ, къ кът офіціанції абсолвтістълві ла астфеліь de непорочірі — алергаь къ тоатъ енерція лп фаца локълві ші лптребвінцаь тоате міжлоачеле спре стъпцереа фокълві dънd ші сінгврі ажторіь. — Кънdъ тоате чінчі касе ераь лп флакъръ de абеа аь сосітъ толвтва de фокъ, каре тълцї банї аь констатъ, dар пътетъ zіче къ лп zъdар — пентръ къ съкъреа тълтъ аь авът de лъкрь пънъ о аь порнітъ. — Персоанеле de секврітате

*) Nе маї zаче de тълтъ не пълнітъ ші вnъ артікълъ ал П. Іоан Гіажа din Хашфалъь. лп каре рънпіпце тоате лпвінзіріле че і са фъкът лві ші татълві съъ П. Прот. Гіажа. Dар фіиndъ къ лп діреқціънеа ачеаста са ворвітъ de прісосъ, лпвълzіndвне ші алте матерії маї момептоасе, пъ'л пътет тіпъра къ атът маї пъцінъ, къ къть вне ле пасаце ар dа еаръші лок ла рефлексіні повъ, каре ар dвра песонтенітъ. Р.

(Перzекzторіі) комплетъ тоцї 5 аў вепітъ, тот атъпчї — dар кътъ? ка ла десфътаре, къчї пътаї прівеаў, dар de пімік пъ се апъкаў — поате къ пъ аў Інструкціе ѧп прівінца ачесторъ непорочірі — фъръ пътаї ѧп прівінца Лотріеї, — аў doаръ пентръ къ аў фост търгъ маре ѧп Padna, de унde поате къ аў вепітъ — dънъ datінъ — ші фрънташълъ лор (Хогноца) ѧпкъ а вепіт, ѧпсъ кът? флъерzнd, ші кred къ de лар ѧптреба чінева кжте касе сеаў че аў арс? пъ кred къ ар фі штівт спъне, — ам възът къnd лаў ѧптребат ън Domn, къ че ші кът аў арс, — къ іаў арътат къ бъцъл — арсътъра, — dар пъ аў фост ѧп старе съї спънъ че. — Ші 2 Жърацї Комітатензї саў сілітъ а съ апропіа de фок, ѧпсъ къ аша гръбіре, ші тзпгъіре — кжтъ авеа тімпъ а съ жъка къ бъцъл de прежтъларе чел авеа ѧп тзпъ, пътаї о съгаре ѧп гъръ ліаў маї ліпсіт, ка съ фіе десъвжршітъ комоція че о фъчеа, терzнd ла фок.

De D. Фъбіро пъ пот zіче алта de кжт къ лам възътъ кznd аў фостъ тоате містъіте — ѧп соціетате къ алцї Domnї, — терzнd ѧптраколо. —

Фіе D-zеў къ пої, съ пе апере de прімеждії, ші съ пе dea маї маре ажъторіў ѧп аша казъ — din алтъ парс. Аша саў пъртатъ D. Офіціанцї Комітатезї ші ла zіоа Наштерії ші а Нътелъї Маіестатеї Сале преа бънълъї постръ Монархъ Франц Іосіф І. каре саў сърбат ѧп бісерікa поастръ романъ, — къ тоатъ девоціънеа, ла каре афаръ de офіціанцїї перчепторатълъї пъ аў афлатъ de кзвіінцъ макар ънъл Коміт. саў котънал барет а се аръта — деакъ пъ ші а се рзга — ѧп бесерікa поастръ романъ, ѧп каре dънъ орzndзіалъ D. Прот. Іоан Църан саў ѧппълцат ла черіў астфеліў de рзгъчіънї, din каре ар фі потът ведеа ші азzі Dлор, че datорінце аў кътръ Монархъл; — ѧпкъ пънъ акът астфеліў de demonстрацінне інімікъ нічї ън офіціолатъ пъ аў арътатъ нічї ѧп тімпърile челе маї крітіче, — съ пъ кзцете Dлорў, къ къ астфеліў de пъртаре потъ сілі пре Монархъ, ка съ ле dea конституцінnea ча бънъ din ап. 1848. чі съ кзцете къ пътаї ачестъї Монархъ, пре карele пъ вреаў ал къноаще, пот тълцъмі къ сжнтъ астzї ѧп Dірегъторіе. —

Ноі съртанїї de Ротънї ръмжнетъ тотъ кредінчошї Маіестатеї Сале — къ фъкznd ачесте, ѧпплінімъ порънчіле лъї Dzеў, ші ѧпплінідъ ачесте, пътетъ спера ънъ віїторіў маї бънъ, къ есте zісъ: „Капълъ аплекатъ пълъ тае сабіа.“

Ънъ дрептъъртърісіторіў,

Нотіце діверсе. Къ ѧпчетъл се десфіінцéзе тоате Комітетеле Комітатенсе ѧп Ънгаріа ші се съспende фънкцінnea съпретілорў Коміцї.

— Комісарілъї рецескъ ал Комітатълъї Пешті іаў фъкътъ тъсікъ de пісічї, ші солдацїї аў тръвзітъ съ пъште, ка се ѧппрештіъ попоръл.

— Dънъ че тіцкъріле Полопілорў пе лъпгъ тоатъ адмоніцінnea пъ аў врътъ съ ѧпчете, са пъсъ Полоніа ѧп старе de аcедіъ.

— Штіріле din Корфў пе вестескъ ѧпбъкърътоареа пропъшіре а съпътъцїї Маіестатеї Сале Ѧмпърътесеї, каре еарпа о ва петрече ѧп Венеція.

— Ѧпкоропареа рецелъї Борзсіеї ѧп Кönігсберг са фъкътъ къ помпа чea маї стрълъчіть.

— Конcілілъ Міністеріалъ каре са цінътъ ла Архідка Райнер ѧп 3 Октом. а dърат дела 2—5 óре. Ел прекът се ворвеште а авът de обіект каsса Ардеалълъї ші а Кроацієї.

— Despre dieta Ardealълъї se съпъ, къ са атъпатъ пе ън тімпъ нехотърът.

Білапцііў.

Ал фondълъї пентръ ажъторареа Ізріштілорў лінсіцї дела Akademia din Сібііў.

I. ѧп декzрсъл апълъї школастікъ 1860/1 а ѧптрат прін контрібзірї de бънъ воіе — — 2222 фл. ші 49 кр.

II. Din ачеастъ съта са ѧмпърътъшітъ 29 Ізріштї ѧп кзаптъ de 30—12 фл. в. а. пеste тот 1824 фл. 53 кр.

III. Спесе са фъкътъ 1 фл. 38 кр.

IIII. Дечі съперълъсъ къ фінеа ачестъї an 396 фл. 58 кр.

Адзкzndзce ачестъ білапцїў ла къноштінца опоратълъї пъблікъ, спре а се потé конвінце пре кътъ despre фрътоаселе ші лъдаверіле резълтате але ачестеї ѧптреprіndері філантропіче, пре атът ші despre кзвепіта ші къноштіенціоаса administраре а контрібзірілор ѧшї ціне ачестъ комітетъ de плъкътъ ші съптъ datорінцъ а адзче ѧпкъ одатъ чea маї кълдзроасъ рекъноштінцъ тътзрорў ачелорў zелошї бърбацї, карії венindъ ла ачea nedіспътаверъ къноштінцъ, къ поі Ротънії пътаї ші пътаї прін поі ѧпшіне пе вотъ потса редіка ла о асетенеа кълтзръ інтелектъалъ къ пацінніле конлокзітоаре спре а потеа ресіста леціонълъї de ѧпчеркърї асзпрітоаре din ънa ші алта парте провенінde аў спріцінітъ къ атъта кълдзръ ачеаста інтрепrіndере.

Ачеаста рекъноштінцъ кordіалъ се адзче ѧп deосевіў фрацілорў поштрі Краіовенї, карії аў конкzрсъ къ маї вine de 35 галвенї, бравілорў жънї ротънї дела Бніверсітатеа din Берлінъ, карії асетенеа аў конкzрсъ къ 15 галвенї, — прекътъ ші zелошілорў бърбацї Есчелепцієї Сале D. Метрополіт Алесandз Штерка Шълцъ, Філіпъ Паскъ din Бокшіа монтанъ, Теodорў Чіркз din Брашов, Гаврілъ Манъ, Іоане П. Маіорў ші Басілій П. Харсіанъ din Регенъ съсескъ (ачестъ din ѧртъ zелос бърбат форmандъ ѧп цінътълъ Регенълъї ънъ Комітетъ філіале, ші прекътъ са потът ведеа din рацїочініile лънаре *) а administратъ ън контіпентъ фóрте фрътосъ) — асетенеа ші фрацілорў Абрzзенї, Крькоенї, Решінъренї, Съліштенї, Въленї, Гзренї, Сівіеленї ші Тілішканї ші бравілорў негзторі din Сібіъ, — dорindъ тотъ deodатъ ка есетплълъ ачесторъ маріпітошї бърбацї съ се імітезе ші съ афле ехо din маї мълте пърцї, ѧп каре прівінцъ апелътъ маї къ сеатъ ла амóреа фрънцеаскъ а фрацілорў Бькзрештенї ші чеї din Іаші.

Сібііў 26 Септетв. 1861. Комітетъ.

Ескріере de Конкзрс.

Спре ѧппліпіреа Постълъ Ѧпвъцъторескъ de Фете ѧп сзбзрбіълъ Фабрікълъї ла Сжнтълъ Георгіе ші Сжнтъл Ілie, къ каре есте легатъ платъ de 420 фл. в. а. пе анъ, ші лъкзінцъ патзралъ. саў ѧп ліпса ачестеї платъ пентръ кортелъ de 150 фл. в. а. — саў хотърътъ Конкзрс ѧп 31 Октомвріе 1861.

Компеціторії ла постълъ ачеста аў а аштерпе Рекzрсзріле лорў ла термінълъ сзс зісъ Прешедінтълъї Мацістратълъл, прін каре Рекzрсзрї требзіе съ арете фіе каре конкzрентъ, къ аў абсолватъ къ сжкчесъ бънъ скоалеле препарandіале, ші къ посede хърпічіа практікъ ші перфепта къноштінцъ а лімбелор требзінчоасе іаръ маї къ сеатъ афаръ de лімба сербеаскъ ші респективе чea ротънеаскъ — съ аівъ ші къноштінца лімбеї ънгзрештї, ші маї пезртъ съ адевереазъ о пъртаре моралъ, ші онестъ.

Din адзпареа цепералъ а рецештеї Четъцї Тімішоаръ ѧп 21-ле Септемвріе 1861.

Павловічї
Нотаріў прімаріў.

1—3 **Авісъ.**

Спре асігзрареа ліпсеї черінцелорў ѧптжм-

---

*) ѧппъртъшіндзнісе тързіў ле вом тіпърі кzndвом авеа лок. Р.

ѧплінідъ порънчіле лъї Dzеў, ші ѧпплінідъ ачесте, пътетъ спера ънъ віїторіў маї бънъ, къ есте zісъ: „Капълъ аплекатъ пълъ тае сабіа.“

Ънъ дрептъъртърісіторіў,

Нотіце діверсе. Къ ѧпчетъл се десфіінцéзе тоате Комітетеле Комітатенсе ѧп Ънгаріа ші се съспende фънкцінnea съпретілорў Коміцї.

— Комісарілъї рецескъ ал Комітатълъї Пешті іаў фъкътъ тъсікъ de пісічї, ші солдацїї аў тръвзітъ съ пъште, ка се ѧппрештіъ попоръл.

— Dънъ че тіцкъріле Полопілорў пе лъпгъ тоатъ адмоніцінnea пъ аў врътъ съ ѧпчете, са пъсъ Полоніа ѧп старе de аcедіъ.

— Штіріле din Корфў пе вестескъ ѧпбъкърътоареа пропъшіре а съпътъцїї Маіестатеї Сале Ѧмпърътесеї, каре еарпа о ва петрече ѧп Венеція.

— Ѧпкоропареа рецелъї Борзсіеї ѧп Кönігсберг са фъкътъ къ помпа чea маї стрълъчіть.

— Конcілілъ Міністеріалъ каре са цінътъ ла Архідка Райнер ѧп 3 Октом. а dърат дела 2—5 óре. Ел прекът се ворвеште а авът de обіект каsса Ардеалълъї ші а Кроацієї.

— Despre dieta Ardealълъї se съпъ, къ са атъпатъ пе ън тімпъ нехотърът.

Білапцііў.

Ал фondълъї пентръ ажъторареа Ізріштілорў лінсіцї дела Akademia din Сібііў.

I. ѧп декzрсъл апълъї школастікъ 1860/1 а ѧптрат прін контрібзірї de бънъ воіе — — 2222 фл. ші 49 кр.

II. Din ачеастъ съта са ѧмпърътъшітъ 29 Ізріштї ѧп кзаптъ de 30—12 фл. в. а. пеste тот 1824 фл. 53 кр.

III. Спесе са фъкътъ 1 фл. 38 кр.

IIII. Дечі съперълъсъ къ фінеа ачестъї an 396 фл. 58 кр.

Адзкzndзce ачестъ білапцїў ла къноштінца опоратълъї пъблікъ, спре а се потé конвінце пре кътъ despre фрътоаселе ші лъдаверіле резълтате але ачестеї ѧптреprіndері філантропіче, пре атът ші despre кзвепіта ші къноштіенціоаса administраре а контрібзірілор ѧшї ціне ачестъ комітетъ de плъкътъ ші съптъ datорінцъ а адзче ѧпкъ одатъ чea маї кълдзроасъ рекъноштінцъ тътзрорў ачелорў zелошї бърбацї, карії венindъ ла ачea nedіспътаверъ къноштінцъ, къ поі Ротънії пътаї ші пътаї прін поі ѧпшіне пе вотъ потса редіка ла о асетенеа кълтзръ інтелектъалъ къ пацінніле конлокзітоаре спре а потеа ресіста леціонълъї de ѧпчеркърї асзпрітоаре din ънa ші алта парте провенінde аў спріцінітъ къ атъта кълдзръ ачеаста інтрепrіndере.

Ачеаста рекъноштінцъ кordіалъ се адзче ѧп deосевіў фрацілорў поштрі Краіовенї, карії аў конкzрсъ къ маї вine de 35 галвенї, бравілорў жънї ротънї дела Бніверсітатеа din Берлінъ, карії асетенеа аў конкzрсъ къ 15 галвенї, — прекътъ ші zелошілорў бърбацї Есчелепцієї Сале D. Метрополіт Алесandз Штерка Шълцъ, Філіпъ Паскъ din Бокшіа монтанъ, Теodорў Чіркз din Брашов, Гаврілъ Манъ, Іоане П. Маіорў ші Басілій П. Харсіанъ din Регенъ съсескъ (ачестъ din ѧртъ zелос бърбат форmандъ ѧп цінътълъ Регенълъї ънъ Комітетъ філіале, ші прекътъ са потът ведеа din рацїочініile лънаре *) а administратъ ън контіпентъ фóрте фрътосъ) — асетенеа ші фрацілорў Абрzзенї, Крькоенї, Решінъренї, Съліштенї, Въленї, Гзренї, Сівіеленї ші Тілішканї ші бравілорў негзторі din Сібіъ, — dорindъ тотъ deodатъ ка есетплълъ ачесторъ маріпітошї бърбацї съ се імітезе ші съ афле ехо din маї мълте пърцї, ѧп каре прівінцъ апелътъ маї къ сеатъ ла амóреа фрънцеаскъ а фрацілорў Бькзрештенї ші чеї din Іаші.

Сібііў 26 Септетв. 1861. Комітетъ.

Ескріере de Конкзрс.

Спре ѧппліпіреа Постълъ Ѧпвъцъторескъ de Фете ѧп сзбзрбіълъ Фабрікълъї ла Сжнтълъ Георгіе ші Сжнтъл Ілie, къ каре есте легатъ платъ de 420 фл. в. а. пе анъ, ші лъкзінцъ патзралъ. саў ѧп ліпса ачестеї платъ пентръ кортелъ de 150 фл. в. а. — саў хотърътъ Конкзрс ѧп 31 Октомвріе 1861.

Компеціторії ла постълъ ачеста аў а аштерпе Рекzрсзріле лорў ла термінълъ сзс зісъ Прешедінтълъї Мацістратълъл, прін каре Рекzрсзрї требзіе съ арете фіе каре конкzрентъ, къ аў абсолватъ къ сжкчесъ бънъ скоалеле препарandіале, ші къ посede хърпічіа практікъ ші перфепта къноштінцъ а лімбелор требзінчоасе іаръ маї къ сеатъ афаръ de лімба сербеаскъ ші респективе чea ротънеаскъ — съ аівъ ші къноштінца лімбеї ънгзрештї, ші маї пезртъ съ адевереазъ о пъртаре моралъ, ші онестъ.

Din адзпареа цепералъ а рецештеї Четъцї Тімішоаръ ѧп 21-ле Септемвріе 1861.

Павловічї
Нотаріў прімаріў.

1—3 **Авісъ.**

Спре асігзрареа ліпсеї черінцелорў ѧптжмплінде ла комісізніле de mondзре пе анълъ 1862. аў ordinatъ ч. р. міністеріў de ръzвоіў къ рескріптъл din 23. Септемвре а. к. десп. 31. Nрзл 3793, ка съ се адзне ѧмбіерї (офферте) сігілате.

Каре обіекте ші събтъ че кondіцізнї аў съ вінъ ачестеа ѧп трътаре, ачестеа съ ворў індецета маї de апроапе прін Пъблікъчізнеа ешітъ ѧп фоаіа вестіторізлъї Сібіанъ пентръ ѧпцелецере din 9—12, ші 16. Октомвріе 1861.

Афаръ de ачаста, с'аў трімісъ ачастъ пъблікацізне ші мацістрателор din Сібіў, Брашовъ, Клжжъ, Мъръшъ-Вашархеіў, апої офіціолателорў комітатенze але Албеї de сзсъ ші de жосъ, а Тзрdеї ші а дістріктълъї Фъгъръшанъ, маї ѧпколо Офіціолателорў скъзпаше din Кохалтъ, Міеркзреа, ші din Одорхеізлъ съкзескъ къ ачеea черере, ка ачестеа, съ амінтеаскъ ла ачастъ Пъблікъчізне атжтъ пе продзкъторі чеї маї репътіцї de ачеле матерії, соізрї саў артікълї, кжтъ ші пе респектівеле асоціацізнї ші цехзрї; ші кареа се поате лза ѧп ведере ла пътітеле офічії політіче.

Ашіадаръ рефлектанцїї пентръ ачелеа, съ вine воіаскъ а се ѧнформа маї de апроапе саў din пъблікъчізнеа ешітъ ѧп вестіторізлъ Сібіанъ, саў din челе трімісе ла презісесе офічії політіче, саў маї пезртъ дела комісізнеа монтзралъ, унde de алтмінтрелеа сжнтъ Контрактеле спечіале прівітоаре ла калітатеа кondічізнелорў пентръ прімірe апої моделеле de пробъ сігілате, прегътіте спре прівіреа ѧмбіеторілорў. —

Сібііў ѧп 1-а Октомвре 1861.

Anunciu.

Se afla in lucrare: Chart'a Marelui Principatu Transilvani'a in limb'a romana.

Acestu opu se compune dupa cele mai perfecte studii si modele geografice, topografice si etnografice, in proport. geometrica de 1″=8000 stîngini; pe hârtia regala mare, finâ.

Elu va fii prim'a icóna adevarata a Transilvaniei, fiindu-ca mapele germane si magiare cu denuminatiunile cetâtiloru urbeloru etc. in acele limbi, infatiosiazâ unu ce, — care in realitate nu essistâ.

Supra fati'a Transilvaniei va fi sub inpârtitâ in 3. straturi etnografiice: celu romanu vînetu, celu secuiu cu enclavele magiare din comitate — rosiu; enclavele sase galbenu; fora cá colórele se detraga ceva liimpedimei scripturistice.

Se intielege ca încatu aceste enclave suntu iara înpestritite cu romani, — se va înfatiosá si in mapa.

— Tabloulu va cuprinde in sîne cu foarte mica esceptiune; tóte cetatile, urbele, opidele, satele, riurile, sioselile, drumurile vecinale, baile, ocnele postele Tierii — apoi culmele muntiloru mai insemnati (cu înnaltimea loru peste supra fati'a marii) cu numirile originale romane.

Pretiulu 1 fl. 50 xr. v. a. La 10 esemplare unulu gratisu.

Decumva aceasta intreprindere va fi partinitâ din partea onor. publicu asia: cá se se poata purta spese mai mari de cumu suntu celea cu care amu socotitu a me engaja — voiu trage in aceastâ mapâ si partile panonice, locuite de romani.

Se prenumera in Sibiiu la subscrisulu Elisabetgasse Nro. 722. Spiridon Fetti.

Редактор респънzетор **Іоанн Рац.** Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфул есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацівнеа се фаче ла Сібіїў ла еспедітура фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітуръ. Преціул препъмерацієі пентръ Сібіїў есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. сар пе о жумет ате de ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеі

Nro 42. ANUL IX.

Сібіїў. 19. Октомвріе. 1861.

ші пентръ провінчіеле din Молдохіа пе ан ан 5; фл. 25 кр. сар о жумътате de ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші цері стрăіне пе ан 9 ф. 45 кр. пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Ін серателе се плътескъ пентръ днтъіеа ора къ 7. кр. ширул къ літере мічі, пентръ а доуа ора къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

TRANSILVANIA.

N. 337/1861.

Conchiemare,

La Asotiatiunea transilvana romana pentru inaintarea literaturei romanesi cultivarea poporului romanu.

Dupa-ce Maiestatea Sa c. r. prin prénalta resolutiune din 6 Septembre a. c. se indura pré gratiosu a incuviintiá infiintiarea Asociatiunei transilvane romane pentru inaintarea literaturei romane si cultivarea poporului romanu si a aprobá statutele aceleia, Subscrisulu cá insarcinatu cu conducerea provisoria a afaceriloru Asotiatiunei, 'si ia voia, a conchiamá pe 23. Octombre / 4. Noemvre a. c. aici la Sibiiu pre toti inteligintii Natiunei noastre carii voiescu a fi membrii Asociatiunei, spre a lua parte la inaugurarea si deplina Constituire a aceleiasi.

Sibiiu 29. Septemvre / 11. Octombre 1861.

Andreiu Bar. de **Siaguna.**
Episcopu.

Репресентанціа Гъвернълуі реческ din Клуж дн контра цінерей дietей.

Маіестатеа Воастръ ч. р. апостолікъ!

„Маіестатеа воастръ ч. р. апостолікъ вацї дндърат къ преа граціосълъ рескріптъ реческъ din 19. Септ. а. к. Нр. Кър. 3024 1861 а ордіна, къ съ се конкіеме пе 4 Noемвр. а. к. а дн лівера речеаска четате Алва-Іулія о дietъ.“

Дн контекстул маі департе апоі се десфъшоаре Маіестацїі Сале конкіемареа дietей, каре ар пътea аціна пътаі дпгріжірі, пънъ че Маіестатеа Са прін коронаре ка речe ал Унгаріеі пу сар фаче ші лецітім прінчіпе ал Трансілваніеі ші ар жура пе конституцівне, ші пънъ че дieта ар авea съ се адъне пе база алтор, декът а лецілор din 1848. Провокъндъсе ла Конференцеле дела Белград, каре къ серіоса ші пачінка din тоате пърціле консидераре а ачестеі пре дпсъмнате кестівні са пронунчіатъ дн прівінца ачеаста ші а аштерпътъ пресъміліта са рагаре, ка Маіестатеа Са съ се дндура а дпредека консидерателе орънduелі дн прівінца конкіемъреі унеі дiete деосебіте дн Трансілванiа. Маі департе зіче къ ачеаста дietъ ар фі дн сіне нелецюіть, деакъ ші сар адъна, ші де сар ші цінea компетінтъ, а ексерца лецісладівні, че се кувін пътаі унеі дiete лецюіте, конклусіile еі ар фі невалівіле, нелегале, ші пу ар авea пічі о потере легътоаре, ші къ о астфелiу де дietъ дн лок съ дндестулеаскъ ші съ стабілезъ ордінea легалъ, ар авea чea маі пътюіторе врънаре, къчі еа ар дптюлці фъръ нечесітате ші кавсъ врънівнea челор маі неплъкюте пункте де контроверсівне. — Дънъ ачеea се плънце асупра ченсулуі де 8 фл. каре Маіестатеа Са ла редъс ла тоате дърiле діректе, ші зіче къ прін ченсул ачеста де 8 фл. дн каре се сокотеште ші дареа капулуі, ресултъ ачеea естраордінарь діспропорцівне, къ, пънъ че не лънгъ унu ченс де 8 фл. фъръ дареа капулуі, пътерul алегъторілор, пътърюd дntре еі ші не чеі дndрептъціці ші прівілеціацї de маі наінте, сар редіка катла 15 мії; дънъ ченсul, каре ар авea съ се апліче актта сар редіка пънъла 160 de мії, прін каре фіреште къ інтереселе челор маі наінте дndрептъціці (тот de ачеіа лі се коаче інima P.) ші але алторъ дndрептъціте інфлюінце че дънъ дрептеле прінчіпе монархіче пу се потъ пегріжі, пічі делътура, крuda мълціме а попорулуі унор de седес, сарь фаче прадъ прін аціtаторі ші дntърюtорі, ші de ачеea гъвернul а кăцетат къ унire ла ачеле мотіве, каре аь мішкат рецітul Маіестатеі Сале, а пune дn перікул начea ачестеі цері прін дntродъчереа унеі астфелiу de тъсурі; къчі пънъ кънdъ дn алте провінчіі але Маіестатеі Сале інтереселе попорулуі ші анume але мареі мълціті пу се бъкър de ачест фавор, фіind къ дietele сай организат маі мълт дънъ преponderanta інфлюінцъ а пропріетъціі, інтеліцінціі, а индустріеі ші а комерчіулуі, се паре ачеаста пречедъръ а Мъіестъцїі Сале, прін каре дn Apdeал, каре ар мерita о сорte маі бунъ, се ордінezъ о пънere дn лукраре а прінчіпіілорь къ тотулъ контрарie, а фі некънрінсъ, ші ачеаста іа фостъ къ атъта маі стрънъ, къ кът Маіестатеа Са а хотърюt съ се цінъ дn вігоаре артікулії de леце din an. 1791: (Іатъ кънdъ се рădікъ гъвернulь асупра ачелеі скітърі de леце, каре М. С. а фъкюто дn фаворulь ромънілорь, ка съ ле дешкідъ ші лорь уша салонулуі дietей, ші ачеаста прочедъръ а гъвернulуі о спріжонескъ ші консіліарії ромънї дnконтрадікцівне къ хотърюreле націонале, къ лънтеле ромънілорь ші але депутацілорь лор ші къ пропунчіата одатъ пърere индівідуалъ. P.)—

Маі департе зіче гъвернul, къ дънъ че дn астфелiу de модь конституіта дietъ, арь авea de проблетъ інпартікулареа Націунеі ромъне дntре націунеле de стать, еа пу ар авea алта консечінцъ, декът о компромесівне а кестівнеі націоналітъцілорь, а кърей деслегаре есте атъта de доріт (ші не каре магіарії о фъкюръ німіка P.); ші къ ачеаста пічі пу арь пътea зъчea дn інтересul францілорь ромънї, къчі de сарь ші адъна дieta ші ар адюче конклусе, еле тотушї ар фі невалівіле, ші нелецюіте. — Аратъ апоі гъвернul къ тоате лецїле de маі наінте асупрітоаре de націунea ромънъ, ші de реліціа греко-орієнталъ пътаі ексістъ, фіind рădікате прін арт. 1 din анul 1848, къ дънъ ачестъ артікулъ егала дndрептъціре есте пропунчіатъ фъръ деосебіре de націоналітате, лімбъ ші конфесівне, ка дn прінчіп нестръмютавер. (Ам възут ші пънъ актта бунътатea луі. P).

Дn фіне аратъ гъвернulь, къ, дънъ че Консіліарії de гъвернъ К. Шmidт, І. Алдулеанu, П. Дънка, ші Алех. Лазар ші аь ресерват дрептулъ, а да дn скріс пърърiле сале десволтате дn декърсul консултърілорь асупра ачестеі кавсе, пу ва липсі, але третіте ші ачесте, де лок кът се вор аштерпе. Дпсъ къ дnрівінцъ ла'нтецітea обіектулуі кăцетъ а пу атъпа къ трімітереа ачестеі пре унiліте адресе.

Клуж 3. Октомвріе а. к. 1861.

Вотул сепарат ал Консіліарілорь гъверніалі ромънї Дънка, Алдулеанu ші Лазар.

DD. Консіліярї гъверніалі Дънка, Алдулеанu ші Лазар аь датъ ла репресентацівнea фъкютъ de гъверн дn прівінца конкіетърії дietей унтюріул вот сепарат дn лімба магіарь:

„Ну се поате нега, къ маі тотъ конпринсул П. Л. рескріптъ реческъ емис пентръ конкіетареа дietей есте октроатъ, ші къ ел стъ дn контрадікцівне атът къ лецїле din 1848, кът ші къ челе маі de мълт конститутоаре конституціонале, къ атътea дiпломе асекюраторіе ші журътінте дntюріте лецї de стат легале; маі департе пу пóте фі пічі о дndоіалъ, къ прін о астфелiу de абатере дела лецїле ноастре конституціонале, прекът са респікат ачéста дn конкеіата репресентацівне прін маіорітатea гъвернulуі, ва продюче чea маі маре индигнацівне, ла тоате конституціоналmente сімцітоареле ші къцетътоареле статурі ші популацівне a патріеі, фъръ діферінцъ de лімбъ ші de націоналітате (?) ші дn цепере дn тоатъ цéра астфелiу, дnкът е пré проbаверь, къ адевъратъ пъріптештіле ші П. Дn. интенцівні але Маіестатеі Сале, а дъче діферітеле націоналітъці ла ун viitoріу маі феріче, ші а дntюрі П. Л. Троп ал династіеі фацъ къ амепінцътоареле фюртюне, пу нумаі сар фаче дешарте, чі къ ноі ам мерце дnaінтea унор дnкъркътюрі новъ, каре ацїцателе інімі департе de але дъче ла унire, чі спре даuна Патріеі ші a дntрегулуі імперіу ла маі маре дntюрътаре, ка о dовadъ ла ачеаста сервеаскъ пу нумаі трекътul деченiу, чі ші есперіінціле тімпурілорь челорь маі апроане, къчі есте ун адевър престе тоатъ дndоіала, къ о конституцівне новъ, каре съ фіе антъ a дndестулі дрептеле ші кувінчоаселе претенсівні але діферітелорь націоналітъці din Патріъ, ші пре ачесте съ ле дnпъчіеаскъ, нумаі атунчі поате конта ла о дурare ставеръ, дéкъ се ва адюче дn консунанцъ къ цепiулъ тътурор націоналітъцілор, къ лецїле патріеі de сúте de анї ші къ конституцівнea еі; дn фіне пу нумаі нега, къ дънъ лецїле стътютоаре дn вігóре але церії есте кіетареа, ба даторіа реческулуі гъверніу, a апъра лецїле конституціонале але патріеі, ші a репресента токмаі de атътea орі къ кредінчоасъ пré унiліте адресе пентръ ачелор П. Л. орънduелі, каре дънъ конвінцереа луі стаь дn контрадікцівне къ ачесте лецї, ші a фаче атентъ пе Маіестатеа Са Domнulь постру ла лецїле патріеі; дрепт ачеea цінь ші субскріші ка метбрії аі гъвернulуі de a лорь кіетаре ші даторіъ, a спріжіні детертінацівнea гъвернulуі, дnкът еа есте ефлюксul лецілорь конституціонале ші посітіве, дънъ конвінцереа лор ші дънъ депъсulь журътънтъ ал лор, ші a се алътура лънгъ еа. Ші еі сънт къ ачеаста даторі ші націунеі лорь пропріе ромъне, (?!) фіind къ еі требue съ пресупунъ, къ пічі націунea ромънъ пу поате пофті вреo лецe октроатъ, каре ръсторнъndь колътнеле фундаментале але лецілорь de стат легале ші не ачесте німічіндуле, ар рупа тотодатъ конституціонала лібертате ші индепендінцъ, din контръ ноі сънтем

de aceea konvinţere, kъ naţionalitatea noastrъ, sъbordinъndъ konstitъţionalei independinţe a patriei ka celъi mai mъnaltъ bun toate celelalte interese, nu vrea nici dekът sъ lapede dela sine konstътътoarea konstitъţiune ші sъ doreaskъ, ka nъmai retъţiţele ei sъ se mintindъ peste dъnsa, чі kъ ea sъ ţinkin nepegavernъlui adevъrъ, kъ legile fъkъte pe kalea konstitъţionalъ ші bazate pe konvenţiuni bilaterale, kъ se pot skimba pe alta kale, dekът nъmai pe kalea dietei, komunъ kъ Maiestatea Ca Domnъl nostrъ ші ţin lokъl lor nu se pot krea ші nъne ţin viaţъ alte legi nouъ, kъţътъndъ la regъla: Cum omnia incerta sint, dum a lege receditur.

Ţinsъ aceea parte a konklusului pré onoratъlui gъvernъ, prin kare se atinge publikaţiunea konkietъrii dietei ші aştерnereа konsemnъtoare de nъmele roialistilor ţinut la acel nъnt, kъnd la aceasta representaţiune va vrea П. Л. resnunc al Maiestъţii Sale, nu ne nъtemъ altъra din acelъ motiv, pentru kъ noi ţin privinţa aceasta ne am mindreptat odatъ kътръ М. С. fъръ sъ fimъ fostъ aşa porokoşi, a kъnъta П. Л. resnunsъ, ve dъnsa nepreokupata opinie a noastrъ se poate lua nъmai ka un resnunc republikъtoriu, ші serві de o adeverinţъ despre aceea, kъ М. С. nu doreşte a se abate dela propunъtoriata sa voinţъ. Dъnsa vrea poastrъ nъrere nu ne rъtъmne daръ aksta alta, dekът ka noi fъkъnd destul mindoitei noastre obligaţiuni faţъ kъ konstitъţionalele legi ale patriei ші kъ askultarea, ve съntem datorі kътръ М. С. propunъndъ, kъ kredinţioasъ vrednik de legalitate ші sinţeritate konvinţerea noastrъ, sъ ne mitoarcem kътръ nъrinteaska graţiъ a М. С. ші sъ ne rъgъmъ pentru departarea nedrepтăţilor legilor asigъritoare de konstitъţionala independinţъ, ші totodatъ despre konservarea. a presta deторinţei noastre askultare, sъ dъmъ dovadъ prin aceea, kъ noi prin modul propus de noi, nъnetъ la lukrare norocita Maiestatei Sale.

Skъrtul kuprinsъ alъ pré onoratului gъvernъ, kъtrapъri se bazézъ daръ ne aceea, kъ prin aceasta reklamaţiune nu se desfiinţează naşii necesari spre konkretarea dietei, чі kъ noi aştерnindъ cerъta konsemnъtoare a roialistilor spre П. Л. deputire, tot odatъ publikъtъ konkretarea dietei ші din acelъ temeiu, ka ші dieta ţinsъşi sъ aibe okasiune, ne lъngъ atъtea kontrazikъtoare, ţinsъ totdeuna subt nъmele ei pronunţiate individuale nъrері, sъnt poate pronunţia doriţele sale faţъ kъ Pré ţinaltul sъu Domnitoriu.

Klujiu 3 Oktom. 1861.

Argumentaţia kardinale, ne kareа se razimъ acestъ votъ separatъ, se kuprinde nъmai dekът la ţinchenъtъ ţin aceste kuvinte: „Nu se poate nega, kъ aşa zikъnd tot konprinsul Reskriptului reţesk pentru konvokarea dietei este oktroat, ші kъ acelaşi stъ ţin kontrazikere atът kъ Legile din a. 1848. kът ші kъ legile konstitъţionale, ve au esitъ, ші sau ţintъritъ kъ Diplomele de Asigъraţie, ші kъ zurъmintъri.“

Noi aчі observъm, kъ acest logik a Konsiliarilor romъni ţintradevъrъ stъ ţin kontrazikere kъ opiniile lor partikulare dela konferinţele Bъlgradene, kъ kare prilejъ Dl Aldulean ţintralte au zisъ: „kъ prereа Dlui Episkopu Xainaldu de aceea nu o poate purtini, kъчі artikulul de Legea electorale din a. 1848. dъnsa kът se stie, sau adusъ kъ skopu, ka Transilvania sa alegu şi sa trimitъ Deputaţi la Dieta din Ungaria.... ші aşa mika mea nerere este, kъ noi sъ trecem la pertraktarea unei legi electorale speciale, reservъnd resolvarea ші zudekarea kestiunilor de mai susъ aduse ne tapetъ fъръ kompetinţu ţin ştiinţa de eri ші de azi, pentru dieta konstitъţionale transilvanъ.“

Earъ Dl Dъnka sau deklaratъ: „Eu din partemi me alътъrъ ţingu opiniunea Esel. Sale Mitropolitului Şaguna.“ Dl Kons. Lazaru ne fiindъ metъrul konferinţei nau potutъ da nerereа sa la aceа Konferinţu. — Se vede aşa daru, kъ menţionaţii doi Romъni ţinşi kontrazikъ, kъnd se asemъnъ votul lor din Bъlgradu kъ celu din Klujiu. Dlor la Bъlgradu au fostъ pentru oktroarea unei legi electorale, ear la Klujiu se ostesku asupra oktroarei unei legi electorale, ші ne bine a ziче. kъ Dlor mijlъirea Naţionelor ardelene ţin privinţa mulţumirei lor, ші a ţinţukerei au kondiţionatъ la Bъlgradu dela o Dietu, чe se va konkieta pe baza unei legi electorale oktroate, ші akum zikъ, kъ nъmai spre mai mare ţinkurkътъru a trebilor sau ţine Dietu ţin Ardeal!

Bine au zisu Dnii Konsiliari, kъ naţiunea romъnu nu nunteste astfeliu de legi oktroatъ, kareа temeliele Legilor de Drepturi de Statu ale Patriei noastre le restoarnu, ші le nimicesku, ші totodatъ libertatea ші Independinţa ei o prъpъdesku; pentru kъ tokma din respektareа acestor momente mari naţia romъnu osъndeşte orі ve Legi fie oktroatъ, orі neoktroatъ, adekъ konstitъţionale, kareа restoarnu ші nimicesku Dreptul cel patrimonial ші nositiv al naţiei romъne, ve şiau kъştigatъ acesta nъmai prin paştereа ţin patria sa чі ші prin apъrareа Patriei — asupra inimicilor ei, ші kareа totodatъ prъpъdeşte Libertatea ші Independinţa ei individuale, konfesionale, ші naţionale, ші o nъne ţin obezile Aristokraţiei maţiare ші Birokraţiei maţiare, sъkuşti ші sъseşti, ші ţi iartъ ei nъmai a veţeta ţin Patria sa usque beneplácitum Statuum et ordinum! prekutъ au fost legile konstitъţionale ardelene nainte la anul 1848. ші kutъ sъnt ţin narte ші legile din 1848!

Ve este alta ші leţea adusъ la a. 1848. la Klujiu, de noi fъръ noi, de nu ambukareа ţin veşmintu nou a aceloru preţiosiţii pentru naţiunea noastrъ?

Naţia aşteaptъ kъ totu drepturile dela nemţii fiii sъi, revokareа votului dela Klujiu, ші ţintoarchereа la votul din Bъlgradu kъ atът mai mult, kъчі aceşti fii au ei ştiu, kъ la konferinţele din luna lui Ianuar. a. kurg. sau hotъrът, ka sъ se roaţe Maiestatea Ca pentru o lege electorale oktroatъ eskisъ ne ceata Dietei celei din tъiu kъ privire la fakturii ve devine sъ reprezente Ţara, ші kъ ştergereа censului de 8 fl. ш. a., ші naţia, prekut se ştie, stъ ші astъzi kъ tъrie prelungu acest hotъrъre ші rugare, ka reprezentaţia de imponъtъnţa ardelenu la Dietu sъ fiu unu adevъrъ deplinu, ceea ve prin legea din 1848. nu se poate ajunge, kъчі aceasta n'are asemilu de legalitate, ka sъ fiu kapace a prodъce o a doua legalitate, ve o vere prezentul, чі nъmai o oktroare koresnunzъtoare prezentului este kapace a prokura legalitatea presentului, ші prin ea ші legalitatea viitorului. Aşa daru de cine se ţinţelege, kъ naţia romъnu refuzъ votul Konsiliarilor sъsatinşi, karii ші altmintrelea au kompus votul lor fъръ voia naţiei, ba ţin kontra hotъrъrilor ei. —

Kъ ţin 13 ani prelungu aşa mult oktroerі nu sau kъştigatъ legalitatea ceа dorit de sus ші de jos, ve ar fi statornicitu apoi o portu legale a trebilor, este drepturi, daru ші mai drepturi este aceea, kъ oktroerile vele mult nъnu akum de aceea nau fostъ kapace a statornici nici o portu legale, ші prin ea legalitatea, pentru kъ nau fost koresnunzъtoare veriţelor presentului.

Ţin sъrşitu ka sъ fimu bine ţinţelegi, ţinkъ mai adaoţemu: kъ vestile despre oktroarea modului de alegere pentru Dieta, ve era a se adуna ţin 4. Noemvr. nu nъmai nu vor mulţumi naţia romъnu, deakъ acele sunt adevърate, чі ţinkъ o vor skurbi, pentru kъ oktroarea aceea este formatu ші kurpitu din legea Ardealului a a. 1791. ші din legea din 1848. a Ungariei ţin kontra veriţelor unei Konstitъţionalisme modernu, ші nunu kъnd asemilu de oktroeri voru urma, nunu atunчі netiчile veki totu mai rъu voru strika vestunului nou alu Patriei ші vor ţinnaboia statornicireа legalitъţii ші a posiţiei portale, ve debine sъ fiu tuturoru skopulu celu dintâiu ші celu ultimu. Ţinsъ skopulu aceasta uniku kapace pentru prodъcereа legalitъţii nu se ajunge prin skimbareа persónelor, чі prin skimbareа radikale a prinчipiului, ve de bazu au servitu nunu azi oktroerilor celoru multe, ші prin adoptareа prinчipiului Presentului, ve este alu Reprezentaţiei de nonoare ші de Interese, ші prin ţin kredinţareа lui spre efektuare la asemilu de Burbaţi de Statu, nre karii ţinsuşi Prezentul iau kreskutu ші kultivatu siemi spre mulţumireа nonoarelor, ші spre sъsţinereа Autoritъţii de Maiestate! Vine poate denega astъzi kъ Burbaţii Gъvernului absolutistiku, ші celui dela 20. Oktom. 1860. nunu azi n'au denonulariсatu ţinkъ ші achest Sfinţenie?

Sibiiu 4 Oktom. (Urmare din N. 40.) Noi rъspundem multu stimatului korespondinte sasu ku tendinţe maţiare din Braşov, kъ ші Dumneaului a kules deprin zurnalele germane ştireа despre kandidareа DD. Mocioni, Gozdu ші Pop la postul de Kapitaniu alu Transilvaniei, ші ni observъm, kъ de vei doi din tъi nu ştim nimika, ші kutu am vъzutu, zurnaleле sau deminţitu unulu pre altulu, ear kutui pentru D. Pop fireşte, kъ ne am fi bukurat toţi romъnii, kъnd s'ar fi denumitu de Kapitaniu, kutu se bukuru ші Sasii ші Ungurii de barbaţii lor. Dar ші de ne ar fi favorit norocu cu vedemu ші ne ori kare din vei din tъiu doi barbaţi ai nostrii rudikaţi ţin aceste nost, ve ar avea korespondentul cu observeu asupra loru, avundu ei kualitъţi, ka ші alţi kandidaţi de alte naţionalitъţi, alta, dekutu nъmai kъ sънt romъnі. Noi ţinsu sperъmu, kъ ші sasii ші magiarii se vor deda kъ ţindelegere a vedea ші romъnii ţin posturi mai ţinalte, kъ atuta mai mult, kъ kut cu ştie D. korespondent, kъ ei nu se vor luptа pentru favor ші konexiuni, чі nъmai pentru vrednicia lor. — D. Korespondent ştie ші de deputaţiunea din Inedoaru, — de ші du persoanelor alte karaktere ші le skimbu, — kъ au mersu la Viena, ka cu solicitezu demitereа D. Konte Aulik Vasilie Pop de Kapitaniu. — Apoi ţin pinde ші timpulu, kъ romъnii din Komitatul Inedoarei, vreu cu ţintroduku ţin Komitatul loru limba romъnu, fъръ cu sperie de cine, kъ vorbeşte ţin Braşov cusuşte.

Ruinua ceа puţinu a ţinfokatului nostru korespondinte pentru kauza maţiaru se vede mai apriat din aceea, kъ din un lukru ku totul fireşk ші atuta de obicinuit la toate naţionalitъţile ţin timpurile noastre fъръ se batu la oki, prekutu butu al romъnilor, adekъ kъ din banketul, — (deakъ se poate numi o ciun prietenească banket,) — ve au dat romъnii din Braşov unui deputat pe ţinturu dela Viena, ce ţinkutъtu a trage aceea ţinkeiere, kъ toate ţinчerkurile fъkute nunu akuma spre a efektui nainte de konkieтarea dietei o kolţinlegere a Naţionalitъţilor, sau fъrmat de cerbikositatea kondukъtorilor romъnі, karii etc. ші ku acestu al sъu obrazniku ші infatu asertu cearku a

de ачі. Лпкъ пѣ а бътът ора ачестеї негоціаціонї; de вот лѣа лпсъ лп привіінцъ dimensiúnele тішкърії, че се търеще пе тоатъ zioa, лп каре е ръпітъ Монархіа, аноі пѣ штім, деакъ ачеа óръ пѣ есте апроапе.

Noї ворвімъ кѣ deadinсѣл de лптрегѣл імперіѣ ші пѣ de сінгъръ Ънгаріа, къчї релаціúнеле лор національе сънт аша de рѣdite, лпкът ресѣлтателе ачестеї тішкърї пѣ пот фі алтфеліѣ dinколо de Лаіта, ка dinкоачї de Лаіта. Лпсъ съ пѣ ъртъріmъ фантасіа славілорѣ пънъ ла Алпії Елвеціеї, чі съ прівімъ лптребареа din ачеea практікъ парте, dѣпъ каре Комітатѣл Карашѣлѣї a declegat'o ші лп каре ел пѣ кредѣ къ ва рътъпеа фъръ імітаторі. — Алецереа лімбеї administrative a Комітетелорѣ прін репресептантѣл корп, челпфъцошезъ легалмінте Комітатѣл, лndestѣlezъ пе ромънії din Карашіѣ; фіind лпсъ къ семінціеле попоарълор лп Патріа поастръ сънт аша de местекате, лпкът о астфеліѣ de конклѫсіúне ар вътъта алте національцї, ба ар къшѣпа ші фрекърї, ашadaръ din партеа сърбілорѣ карії (афаръ de дістрікѣл Чаікістілор, лптро парте a конфініѣлѣї мілітаре ші лп Сірміѣ, че лпсъ се реклатъ de Кроація) нічі лптр'ѣпѣ Комітатѣ пѣ формézъ маіорітатеа, са івіт idea, ка Комітателе съсекопстітѣeze ші apondeze dѣпъ національцї. — Дрепт zікънd лпсъ noї цінет ачеаста de o ideъ minorenъ, асѣпра кърeї, de сар пѣпе лп лѣкраре, лп скѣртѣ тімпѣ сар реклата фоарте тѣлте вътъмате інтересе administrative (?) Съ лѣът п. е. четатеа C. Andreiѣ (лънгъ Бѣda) афаръ din ізріскdікціúnea Комітатѣлѣї Шеста, ші съ о пѣпет сѣвт комітатѣлѣ чел маї апроапе поѣ формънd ал Бачкеї; — пѣ е лndoіалѣ, кѣ C. Andreiѣл, кѣтѣ ва трече лпвътътѣра національ, ва лѣа лпсъші рекѣрс лп контра ачестеї ашезърі. Пе лънгъ ачесте тъсърі се ва депопѣларіса маї дегравъ прінчіпіл національцїї есацерат пънъ ла абсѫrdітате, лп време че імпопѣлаціúнea магіаръ, каре локѣеште лп маї марі пърці але църії маї компактѣ, ар перde маї пѫцін прін ачеаста. Лпсъ dékъ цінет noї лппърціреа сътъпателор національцї лп тъіестріте печесалтепте діфорте комплексе ка перфект непрактікъ, пептрѣ къ е пекопвінаверъ кѣ таре тѣлте економіче ші сочіале інтересе, — есте ачеста темеіѣ дестѣlѣ a рефѣса ачеаста ideъ? Ба пѣ.

Noї авем din контръ съ пе лптрепетепімъ кѣ еа, деакъ ачеаста сервеште спре лппъчіѣіреа челоралалте національцї. Ачеаста есте маї лпсетпатъ декът тоате прівінцеле administrative; noї съ лъсът лор, ка съ жѣdече, dékъ къштігѣріле ідеале мерітъ сакріфікареа челор реале.

Еї вор вені ла ачеаста, кънd вор вedea астфеліѣ асекѣратъ десволтареа національцілор лор din тоате пърціле. Тоате ачесте сънтѣ акѣта пѣmаї о пърере indiвidѣalъ, акърeї пѣпере лп лѣкраре, de сар ші прімі de обште лп патріа поастръ, акѣта пѣ атърпъ dела noї.

Е кѣ пѣтінцъ, къ сороріле націѣпї лші ворѣ лптиліні dорінцеле ачесте ші фъръ de noї. Лѣтеа лпсъ баремѣ съ пѣ zікъ, къ леаѣ dобѫndітѣ фъръ воіа поастръ. Еа нічі пѣ поате зіче; къчї de ші оператѣlѣ комітетѣлѣї dietеї пѣ a лndestѣlітѣ din тоате пърціле, ел тотѣші аратъ, къ націѣnea a врѣтѣ кѣ серіозітате.

Лптре алтеле цінъ періodѣlѣ de тречере алѣ пострѣ, лп каре noї пътімім акѣта, маї лѣпгѣ саѣ маї скѣртѣ: чea din тъіе dietъ ва фі кіематъ, a едіфіка прін деслегареа кестіѣnеї національцілорѣ опѣlѣ лппъкърії пе о вazъ dърътоаре, а кърeї комплапаре афаръ de dietъ нічі о патріотікъ національтате пѣ ва фі аша de пепатріотікъ ші пе еспертъ, ка съ о арате de севършітъ ші лппъчѣітоаре.“

Noї обсервъмѣ лѣї „Sürgöny“ къ idea, de a констітѣі ші aponda Комітателе dѣпъ національцї, орї кът і се вede лѣї de minorenъ, непрактікъ ші тъіестрітъ, пекотвінаверъ кѣ інтереселе економіче ші сочіале; тотѣші пѣmаї сінгъръ е лп старе съ лтпече dорінцеле тѣтърор національцілор; къчї de есте вnѣ попорѣ съ есісте політічеште ші съ се десвóлте dѣпъ інтереселе сале національе, требве съ аібе терепѣлѣ съѣ адекъ комітателе сале apondate, вnde національтатеа цепетікъ съші афле еспресіúnea са лп віаца de стат ші съші пъстрézъ ші administrezъ автопоміа са національ dѣпъ тіпѣлѣ сѣѣ національ. Ші de ачеea пе лібѣкъръ тѣлтѣ къ „Sürgöny“ рекѣпоаште печесітатеа de a се лппретепі ші магіарії кѣ ачеаста ideъ, деакъ вѣd къ ачеаста контрівве ла лтпъчівіреа челоралалте національцї dѣndѣпе тот одатъ сперацъ, кѣ dieta чea маї апроапе ва фі кіематъ a едіфіка ачестѣ опѣ алѣ лппъкърії пе о вazъ dърaверъ прін деслегареа лптребъреї національцілорѣ; лпсъ пѣ пе пътемѣ контепі a пѣ рефлекта, къ ачеаста деслегаре, деакъ аре съ фіе лп фантъ dърaверъ ші прііѣіоасъ, аре съ се фак пе вaza перфектеї егалеї лndрептъцірї лп administрареа пѣблікъ, лп лімбъ ші тоате афачеріле. Нічі о сѣпретаціъ, нічі о предомпире a вnѣia песте елтѣл. Доктріna despre o пе егалітате датъ дела патъръ ші сапкціопатъ de сочістате съ фіе departe de noї, къчї noї прекѣтѣ атѣ еміт тоцї din тъna креаторѣлѣї, аша авет еаръші тоцї дрептърї патърале пекоптестабіле, каре пѣmаї кѣ потереа ші кѣ лпшълъчіѣnea пі саѣ ръпіт ші сапкціопат пѣmаї прін леціле челе варваре але тімпілорѣ трекцї.

Врет съ едіфікът опѣл лтпъчівіреї лп dietъ кѣ магіарії ші кѣ тоате національцїле челелалте ла олалтъ лп хартопіъ фрѣцаскъ ші лпцелецере вѣпъ пе вaza перфектеї егалеї лndрептъцірї, лпсъ dékъ пі сар рефѣса dорінцеле ші дрептърiле поастре лп dieta фііtоаре, прекѣтѣ се рефѣсаръ лп чea трекѣтъ ші вреѣ съ се рефѣсе прін тоате інтріцеле ші лп Apdealѣ, атѣпчі noї ле вотѣ прімі прекѣт ам зісѣ ші фъръ еа, пѣmаї съ вінъ din тъna Монархѣлѣї, фъръ пептрѣ ачеea съ прівімъ ачеаста фантъ пепатріотікъ ші нееспертъ.

Gimnasiu romanu in comitatu Satumarelui.

De pe malulu dreptu alu Somesiului 15. Sept. 1861.

Romanii din comitatulu Satumarelui acum de seculi au sentitu lips'a unui gimnasiu nationalu, inse ursit'a si timpurile cele fatale asia au voitu, cá aceasta lipsa strigatória la ceriu neci pan' in momentulu de facia se nu se suplenéasca, ci deaca voimu se gustamu nectariulu celu dulce alu stiintieloru, si adi inca mai suntemu constrinsi a cercetá scólele strainiloru, unde apoi neamicii celi incarnati ai romanului implu crerii celi sanetosi ai tenerimei noastre celei fragede cu nesce cunoscintie mincinóse, cu nesce pareri retacite false despre originea nóstra cea stralucita, ma acesti invetiatori malitiosi prin „doctrinele loru cele vafre“, prin falsificatele si resucitele adeveruri istorice pre multi ei desvescura chiaru si de caracterulu loru omenescu, si-i fecera se calce cu picióre sacrilege legile cele neviolabile ale naturei, si asia se-si despretiuiésca chiaru si pre mam'a aceea dulce, care iau nascutu, laptatu si crescutu, ca-ci acesti sugravi straini siarlatani — carpaci — tipulu celu originalu nobilu si maiestosu alu mamei — natiunei — noastre intru atata lau schimositu cu penelulu loru celu scalciatu, incatu multi s'au rusinatu si spaimentatu de dinsulu cá de o chimera, si in estu modu s'au lepadatu de mam'a loru cea dulce. Si se ne credeti, ca metodulu acest'a adoptatu din principiu prin toate scólele straine neau liferatu o multime de totu soiulu de renegati, lapidati, perduti, cari astadi suntu mai incarnati neamici ai nostri, decatu strainii aceia, cari iau infundatu cu cunoscintiele loru cele mincinóse, si leau tornatu in capacina principiile cele invechite in reutatea loru altumintrea menite pentru desnationalisarea noastra. *)

Toate acestea cunoscundule prea bine intielegintí'a romana din Satumare, si despre o parte nevoindu a mai cresce pui de neparca si sierpi veninosi, cari se-si verse veninulu loru celu spurcatu in sinulu celu curatu alu mamei loru; eara despre alt'a parte portandu frica temeiósa, cá nu cumva cu timpu elementulu romanu d'aici se se contopeasca in caldarea cea confundatoaria a magiarismului, cu toata seriositatea s'au detiermuritu, si e prearesoluta a redicá ori si cu ce sacrificii unu gimnasiu nationalu pe spesele romaniloru din comitatu, — contandu si pe ajutoriulu braviloru mecenati romani — alu caroru nume trece peste 100,000 de suflete.

Cá cu atatu mai repede se ne ajungemu scopulu nostru celu salutariu, amu si facutu pasii primitivi, precumu va vedé on. publicu din protocolulu aci sub ·/· pentru publicare alaturatu, ma ce e mai multu cei ce au fostu de facia la aceasta conferintia improvisata au si oferitu in favórea gimnasiului proieptatu sume formóse, despre ce se va convinge on. publicu din consemnarea aici pentru publicare sub ./· inchisa.

Resultatulu conferintiei nóstre dara e cuprinsulu protocolului sub ·/. cuminecatu, si sum'a de 1816 fl v. a. Aceasta suma ce e dreptu e fórte mica facia cu spesele cele enorme ce se receru la redicarea si organisarea unui gimnasiu, inse speramu, cá poporulu nostru romanu, precumu si intielegintii romani, dara mai vertosu preotii din acestu comitatu, convingunduse despresantieni'a acestui scopu salutariu, voru rivalisá unii cu altii in subscrierea oferteloru cu atatu mai vertosu, ca o parte bunicica dintre preotii din Satumare din darulu lui Ddieu au bunuri pamentesci in mesura bunicica, eara aceste leau si castigatu, si le castiga din viati'a sociala a poporului romanu intre cari vetinescu, si pre care pastorindulu trebue se poarte grige neadormita de oile s'ale, cá nu cumva lupii — de cari 'sŭ impresorate — se le rapeasca, ca si pan' acumu au facutu mare prada in turm'a cea blanda grasa rapiodu mai toate oile cele mai lanóse si mai laptóse: séu cu alte cuvinte, cine isi castiga bunurile s'ale din viéti'a sociala a poporului romanu, séu si mai limpede, cine traiesce de pe pelea romanului, acela dupa dreptate bunurile s'ale agonisite cu sudori crunte debue se le folosésca totu in aceeasi societate spre scopuri nobile, salutarie, bune si natiunei intregi folositórie, cá asia fii Romaniei se nu orbece si mai departe in intunecimea cea grósa a nesciintiei, din vin'a, nepasarea se nu dicu recél'a conducatoriloru sei, cari suntu preotii, si cari se numescu „lumin'a lumei, sarea pamentului.“

Ne place a sperá, ca indreprinderea aceast'a salutaria va prosperá. inse cá speranti'a nóstra se nu fia eludata se poftesce se domnésca intre noi consonantia, armonia, cointielegere, cu unu cuventu se poftesce se nu fia intre noi imparecheri, se nu dica neme „io sum a lui Chifa, éra io alui Apolos, se nu fia intre noi neci elinu neci evreu,“ ci toti se fimu una, ca-ci altumintrea nu vomu poté esi la limanulu doritu din causa, ca disonanti'a, disarmoni'a, neunirea strica totu ce e bunu si folositoriu. — Se privegiamu cu ochi de Argosu, cá nu cumva se arunce cutare diavolu intre fratii de unu sange si de o mama seminti'a discordiei ca-ci aceasta semintia rea si fatala inéca fruptele binelui comunu, ca neincetatu róde la redecin'a arborelui fericirei nóstre nationale.

---

*) In anulu 1858 cu ocasiunea visitarii scoleloru facendu o escursiune pana la Baia-Mare, cercetaiu si dupa invataceii nostri din Gimnasiul catolicu de acolo, si aflandu vreo doi, ii intrebaiu ce invatia? Me prinse inse nu putinu minunea, candu vediu ca dabea sciura semi spuna: „invetiemu din természet“ V.

Se urmarimu dara si in privinti'a aceast'a esemplele cele stralucite de virtute ale gloriosiloru nostri strabuni, cari, candu erá vorb'a despre binele comunu a patriei, despre salvarea onórei nationale, despre aperarea remnului, tóte le poneau la o parte, ur'a, invidi'a le lasá acasa, si dandu mana fratiésca alergau cu bratie tari, cu puteri unite, in cointielegere acolo unde poftea interesulu comunu. Insufletiéscane pre noi esemplulu celu frumosu alui Aristidu si Temistocle, cari erau neamici personali, inse candu au venitu patri'a in periclu, „se lesamu," dice Temistocle ur'a aici la portile patriei, si candu ne vomu reintórce din servitiulu comunu, de voiesci, se-o incepemu érasi." Se facemu si noi fratiloru celu pucinu asemenea, déca nu asia precumu pretinde dela noi spiritulu legei celei dumnedeesci, se ne calcamu pe fire, se ne invingemu pre noi insine, ca aceast'a e invingerea cea mai stralucita, si asia in cointielegere se aretamu lumei, ca noi suntemu capaci si volnici de a face lucruri mari, cu unu cuventu, se dementimu prin fapte maretie opiniunea publica, ce au domnitu pan' acumu despre romanii din Satumare.

Onoratele redactiuni a Gazetei si a Telegrafului romanu cu toata reverinti'a 'su rogate acestea ale retipari. Haralampie Ciorescu.

(Va urma.)

Notiце diверсе. Despre adънapea скаъналъ цiпътъ лn $^{13}/_{25}$ Октомвр. лn Сiбiiъ вотъ лnпъртъщi лn Nръл вiiторiъ тоате пре лярг. Acemené ші despre adънapea Маркалъ din Deва.

— Се скрiе, къ консiлiълъ мiнiстеріал а хотърът a сънъне рескрiптъл лnпърътеск despre конкiетареа dietei трансiлване ла о новъ ревiзiне, ші a фаче лn ea modiфiкацiънеле dopite. Екселенцiа Са П. Мiтрополiт А. С. Шълъц шiа нъс тоате нътеріле, ка съ цiптеаскъ ачесте скiмбърi.

Маiестатea Са a emic лn 12 Октом. к. n. патента, прiн каре се ескрiе dapea dipéптъ пентръ анълъ 1862 лn тоатъ Мапархiа токмаi аша ка ші лn анъл трекът къ adaъсъріле естра-ordinape.

— Локъцiiнца унгъреаакъ a примiт лn $^{17}/_5$ Ок. лn калеа Капчеларiеi унгърешті demъndъчiънea Лmпърътеаскъ, прiн каре се ordinéзъ рекрътареа лn Унгаріа тотъ лn ачелъ modъ, прекумъ са фъкът de doiспрезече ani лn коачi, ші тотъodатъ са провокат локъцiiнца съшi dea декiарацiънea despre modъл: кът съ се нъпъ лn лъкраре ачеаста порънкъ.

— Un чiркълар ал Капчеларiеi аълiче фаче de штire сънpемiлор Комiцi despre пре́лnалта порънкъ лn привiiнца рекрътацiънеi лn Унгаріа, ші лi провоакъ, ка съ релацiонезе, къ фi ва сперанцъ, ка амплоiацii de комiтат съ се окъпе къ ачеаста тре́бъ, ші деакъ нъ, че дрътърi рекомъndъ сънpемi комiцi, ка съ се ажънгъ скопълъ.

— Мацістратъл Арадълъї ші репресентанца четъцéнъ фiiндъ indiвidъалъ amenинцатъ къ есекъцiзне пентръ dapea Комънеi a цiнът лn $^{18}/_6$ Окт. шединцъ; тоцi амплоiацii шiаъ dat dimiciънea. Лn декърсълъ шединцеi a венiт o хъртie дела Комiсарiълъ рецескъ опрiтоаре de орi че десъатере маi денарте; десъатеріле лnсъ саъ континъатъ ші сеара ла 8 óре саъ лnкеiат къ къптареа Cozатълъї: Апоi унъ конъктъ маре a порнiт сънт къптареа „Cozатълъї къторъ сънpемъл Комiте, къ авdiкацiънea лntрегълъї Комiтат. Лiнiштea нъ са тълъврат.

— Локъцiiнца Унгаріеi a провокат Камiтатъл Карашълъї, ка съ'шi ретрагъ дечiзiънea лn каъса литъеi офiчiале, къчi алтфелiъ нъ се вор пътea лnкънцiвра тъсъріле маi стрiкте. „Sürgöny," лшi пропънчie лn прiвiiнца ачеаста конвiнцереа лntраколо, къ кътъ цiне de лiмба офiчioасъ лn administрацiънea din лontръ a комiтателор аре съ хотъраскъ къвiiнца скопълъї; лnсъ лn атiнцере къ алте Комiтате de acemenea panr, орi къ dикастерii маi лnnалте нъ се поате пега ескiсiва аплiкаре a лiтъеi магiаре, деакъ нъ аре съ éсъ o лnкълчiтъръ вавiлонiкъ. Че се атiнце лnсъ de пънтъл de дрептъ, каре деокамдатъ вine сiнгър ла лntребаре, атънчi везiвine къ комiтатъл Карашълъї се поате пробока ла тоате челелалте iврiсдикцiзнi, карi ia терс лnпаiнте къ есетплъ вънъ лn прiвiiнца окънацiзнеi de пропрiетате. Комiтатъл Карашълъї вré съ фортéзъ токмаi o „Ротънiъ," каре съ ръстоарпе лецiле унгърешті ші съ iгнорézъ стъпънiреа унгъреаскъ, унъ мiк стат съверан лn лъntръл Унгаріеi. De че лnсъ съ нъ поатъ фаче ачеаста Комiтатълъ Карашълъї ротънеште, че аъ фъкътъ Саволчiъл, Шомогiъл ші алте Комiтате магiареште.

— Din Херцеговiна се скрiе, къ entъсiастъл ші сimцълъ de лiбертате a къпрiнсъ трънеле крештine din Херцеговiна атътъ de пътернiкъ, лnкътъ нъ се поате deскрiе. Тоцi съntъ лnармацi, ші аштента къ не ръъdare оара a се лънта къ връжташъл лор. Un пътер лnсетnат de фетсi се афлъ лntре трънеле ачесте, каре вреъ съ се лънте лn жъръл iнсърценцiлор ші съ версе сънце de търкъ.

— Рецеле Пръсiеi къ окасiънea лnкоронърii a dat o атнестiъ цeнералъ пентръ тоате грешеліле ші крiмеле полiтiче.

— Din пърцiле Mediашълъї се скрiе, къ dънъ че a къзът асънра стрънърілор брътa, се ва лnпъцina кванtiтатea вiнълъї, лnсъ къ атъта маi таре a крескът калiтатea лъї ші ва лntрече пе чел de anъ лnсетnат. Прецъл тъстълъї есте 1. ф. 20 кр. — 1. ф. 40. кр.

— Din Biena se скрiе, къ dieta Кроацiеi нъ се ва десфiiнца, чi къ ва къпъта ън респънне хотъръторiъ, тъieторiъ ші кат порънчiторiъ, кът се ва лntоарче Маiестатea са акасъ.

— Лn Унгаріа се аштептъ десфiiнцarea тътърор комiтателор, dънъ каре се зiче къ ва врта ші ачеea a трiвъналелор; апоi съ се administрезъ еаръшi прiн амплоiацi рецештi.

— Лn рецiзнеле маi лnалте се ворбеште ші ачеea, къ не стаъ лnnainte лnсетnате скiмбърi, ші къ капчеларiа аълiкъ унгъреаскъ се ва скiмба лn мiнiстерiъ de iнтерне унгъреск къ скаънъл лn Biena, ші къ despre ретрацereа капчеларiълъї Форгачi нъ е нiчi ворба.

— Ка съ се штie, че е de аштептат дела съпремii комiцi, еi аъ примiт лnсърчiпаре съ се декiаре, къ денъсаъ жърътънтъл dънъ фортъла фiксатъ, ші dънъ че се штie, къ еi нъ аъ врмат dънъ форма чea прескрiсъ, чi dънъ лецiле din 1848, ва фi ачеаста темеiъ десътл аi ръdika din постърi.

— Се скрiе ші ачеea, къ фiind iнiмеле мълт лnвершънате лn Унгаріа нъ ар фi дестiнат a черка негоцiацiзнi пентръ вреo трансакцiзне, ші къ нiчi нъ се поате къцета ла къръnda конкiетаре a dietei Унгърешті, пентръ къ ea нiчi акъша нъ ар da ресълтате лndестълiтоаре пентръ рецепi.

— Тавернiкъл Маiлат лnкъ нъ е хотърът a ръмънea саъ ба, лn сервiцiъл съъ.

— Се ворбеште еаръшi таре despre denъмirea presidentълъї капчеларiеi аълiче трансiлване, ші се нътеаъ ка kandidaцi пентръ ачестъ пост, B. Iожika, B. Apor, ші конс. Толдалági. Din контръ жърналеле вреаъ съ штie, къ ла репресентанцiа гъвернълъї din Клъж лn контра dietei се ва респънde прiн dисолвiреа лъї.

— De ън тiмп лnкоаче са ворбit прiн жърнале despre ревiзiнea конститъцiзнеi din Февръріе 1861. лn каре съ се фiе лnвоit ші Мiнiстерiъл de статъ прiнчiпiалменте. Асънра ачестъї съпосiт се скоала „Donaъ Цeйтънг" къ тоате дечiзiнea, ші зiче:

„Пътинца скiмбърii лецii фundamentале iмперіале есте репънчiатъ лn конститъцiзнi ші есопт пречiс: лnсъ нъ аре дрепт нiчi iнiчiатiвъ ла ачéста сепатъл iмперіал маi лnгъст, чi чел маi ларг. Ші нiчi ачеаста нъ ва фi o adънape конститъцionалъ, аша dаръ нъ ва авea дрепт, a ediфiка къ тотъл новъ поате къ kondъкторiъл къцетъ ал лецii фundamentале de астъзi лn контрадикцiзне стътътоаре конститъцiзне пе базъ проаспътъ. Ші къ федералiстъл стъ лn некомбiнаверъ контрадикцiзне къ спiрiтъл лецii фundamentале de акът, се ва конче фъръ лndoiaлъ. Скiмбърi de Конститъцiзне се пот пегрешiт хотърж de сепатъл iмперіал маi лъцit. De ар фi лnсъ еле астфелiъ, ка съ стеа лn контрадицiзне къ програтъл рецiтълъї, атънчi Мiнiстерiъл ва щi, кът съ се поарте конформ къ ачеле iнтънцiзнi, каре пеа търтърiсit din вънъ вое къ прiвiнцъ ла респънсабiлiтатea Мiнiстрiлор ші ла лnцелецereа de вiаца конститъцionалъ. Noi зiчет ачеаста нътаi, ка съ мотивът, пентръ че нъ се ретраце de сine кабiнетъл, саъ нъ рестóрнъ лецiле din Февръріе ші нъ проклатъ федералiстъл, кът лn маi лnгъстъл сепат iмперіал каде вреo вотiзацie лn пефавоареа рецiтълъї.

— Маї мълте жърнале лnштiiнцeазъ, къ D. Прешединте de трiбъналъл Комiтатенс лn Арad лn дiспонiбiлiтате, Cimion Поповiч есте denънмit de комiсарiъ рецеск пентръ Комiтатъл Temeшan.

— Лnнътерпiчiтъл Сербiеi Гарашанiн са лnторс дела Конст. фъръ нiчi o iсправъ пентръ Прiнчiпатъл Сербiеi.

Patenta caesarea din 12 Octobre 1861.

Noi Franciscu Josivu I. din gratia lui Dumnedieu Imperatorulu Austriei, regele Ungariei si Boemiei, regele Lombardiei si Venetiei, alu Dalmatiei, Croatiei, Slavoniei, Galiciei, Lodomeriei si Iliriei, rege de Ierusalim si c. l. Archiducele Austriei; mare duce de Toscana si Cracovia, duce de Lotringia, ducele Saliurbei, Stiriei, Carintiei, Carnioliei si Bucovinei, mare principe alu Transilvaniei, margionele Moraviei, ducele Silesiei, de susu si de josu, duce de Parma, Piacentia si Gvastala, de Ausvici si Zatoru, de Tessinu, Foroiului, Ragusa si Zara, comite-principe de Habsburg, Tirolu, Kiburgu, Goritia si Gradisca, principe de Tridente si Briccina, margione de Lusatia de susu si de josu si in Istria, comite de Santulu Amasiu, de Campulu Sanpetru, Bregintia, Sonnenberg &c &c &c domnu de Triestu, Cattaro si de marginea Vindica, mare-voievodu alu Voivodatului Serbicu si altele s. a. s. a.

Luandu in consideratiune, ca examenulu calculului preliminariu, care se tiene de competentia consiliumului de statu pene acumu nu potu avea locu, si de aceia spesele statului pe anul administrativu 1862. nu sau potutu pe calea constitutionale determina, iar de alta parte pentru acoperirea curinteloru cerintie si trebuintie ale statului trebuie pregrijitu, si mai incolo considerandu, ca dupe § 10. alu legei temeinice de statu din 26 Februarie anului acestuia contributiunile, darile si veniturile camarei se ridica dupe legile custetoare pene atunci, pene cand nu se schimba acelea in calea constitutiunei, allem dupa ascultarea ministriloru nostrii cu cale a hotarî si a ordina precum urmeaza:

Contributiunile directe dinpreune cu extraordinariulu adaosu care sau introdusu in urmarea ordinatiunei nóstre din 13 Maiu 1859, au a se proscrie si a se ridica pe anulu administr. 1862. dupe acelu modu si mesura, care sau ordinatu prin patenta nostra din 8. Octovre 1860. pe anulu administrativu 1861.

Noi totusi ne reservemu, ca schimbarile, care sar mai areta de trebuintia si ar fi de hoteritu pe calea constitutionala, inca in cursulu anului adminst. 1862. se le introducemu.

Ministru nostru alu finantiei este însarcinatu cu implinirea acestora.

Data in urbea capitala si residentia nóstra Viena in 12. Octovre, anulu una mie optsute siaideci si unu, alu imparatiei nostre alu treispredecelia.

Din mandatulu altissimu alu Majestatei sale c. r. apostolice.

A. D. Rainer m. p. Plener m. p.
Din mandatulu altissimu Baronele de Ransonnet m. p.

Редактор респънзетор **Ioann Pau.** Editъра ші тiпарiълъ тiпографiеi дiечecane.

не пъта дпър'внъ жврпал ліберал, кът есте „Volksstimme" din Грац. Дар че дпчеркърї сав фъкът спре колпцелецере дптре паціопалітъцї, къпd, ші вnde? Nъ съпт ачесте калътпіі стрігътоаре ла черіь adвce дп контра поастръ дпър'вп жврпал атъта de лъціт, пътаї ка съ пе петézъ карактерълъ паціопалъ челъ deскісъ ші съ пе дпфереце de пеште черbікошї, къ каре пві de a те дпцелеце. Спвпепе D. Кореспопdепт пътемъ поі съ пе апропіемъ de вої, къпdъ вої пе пътацї пътеле чел бвп прін тоате жврпалеле інтерпе ші естерпе къ тіпчівпї гросолапе ші скорпітърї пегіоабе ші проасте, кът съпт ші але Дтале? Те аї спъріатъ, къ ротъпіі аь цівтъ adвпаре секретъ, de бвпъ сеатъ къ Дта пъ аї лъатъ парте ла еа, чі аї тріміс пре дпкредіпцатъл тарторе авріквлат ал Дтале, ка съцї рефереце къте тіпчівпї. Дп банкетъл, ла каре а фостъ пътаї D. Б. . . пебрашовеапъ, ці саь клътітъ кріерії de аї възътъ ка ла 40 de челебрітъцї аї ачестеї пацівпї; ці саь скълчіатъ тіптеа, къчї вп протопоп аь ръdікат пахарълъ пептрь Маіестатеа Са, каре пеа спартъ къттшеле склавіеї ші пеа скъпат de леціле барбаре. Доаръ пъ веї фі аштептатъ, ка ротъпіі съ ръdіче пъхарвл дп съпътатеа лві Кошът? — Ці саь кътреіератъ баіеріле іпітіі, къчї ротъпіі стрігаръ къ ептвсіастъ: „съ трьіаскъ Австріа впітъ." Доаръ Дта ка пеатцъ орї сас пъ дорештї о Австріъ впітъ, чі аї вреа съ те делектезї сввт рвіпеле еї, атъта ці de кредінчіоасъ іпіта чеа прsdептъ ші черкътспектъ? Ціаь секат ръпвпкіі, къчї вп оаре каре Б. а deскріс ікоапа патімілорь ші а свферіпцелорь поастре, къшвпате прін магіарї ші перфіделе креатvре съсештї, de каре се вede, къ цінї ші Дта. Доаръ пъ веї пега ачесте фапте історіче ші кпоскvте ла тоатъ лътеа, доаръ пъ веї кътеза а афірта, къ пъ съпт адевърате, деакъ ші астъзї, къпd Монархвл а пропвпчіатъ de пе трон егала дпdрептъціре, пъ авецї дптрь пітіка а пе денега тоате dрептvріле ші а пе тракта ка пе піште вепетічї ші оатепї тікълошї, карї съ въ съръте варza чеа встврътоаре. Ера съ те ловеаскъ апоплепсіа авzіпdь de пътереа тіперъ, че zаче ші се десволтъ дп пацівпea ротъпъ. Дпсъ паї de че те спъріа, къчї еа пъ ва дптребвіпцао спре свпрематісареа воастръ, чі пътаї спре а се апъра дпкопtра свпрематісърії воастре; „фіцї дрепцї ші пъ въ ва мвстра копсчіипца." Ціаь крепат фереа, къ ла чіпа ачеea саь банкет кът дї zічї Дта, бевръ чеї de фацъ пептрь съпътатеа депвтацівпеї ротъпе, каре дескопері Маіестъцїї Сале дп пътеле пацівпеї пекасвріле поастре, ші ціа ірітат тоата пітота чеа de шарпе, de дпчепвші а въреа фок ші вепіп асvпра кондвкъторілорь ротъпї, карії въ дппedекъ а маї імпіла пе ротъпї, прекът ве плъчеа воаъ. Ці са лініть літва de гът, къ депвтатвл дпторс dела Віепа а спвс комітепцілорь съї піште ворбе dвлчї, дпбвкvртоаре, къ каре съ пе фіе тжпгъіатъ Маіестатеа Са, ші пъці фачї пічі о копсчіипцъ, а dedвче de ачі, къ ротъпіі свпвші інстрвкцівпелорь къпътате дела Віепа, фак дешарте орї че дпчеркърї de о колпцелецере а паціопалітъцілорь, ші а demвстра къ вп саркаст твшкъторіь, прін каре modь аре съ се мъреаскъ Сепатвлъ імперіалъ din Віепа къ 26 метврії, ка къпd поі ротъпіі пъ amь фі дпвъцат din пъцапіъ, къ пъ тоате ворбеле се фак трвп, ші къ прін вртаре пе веї копчеде ші повъ атъта продепціъ каспікъ, ка съ пъ пе лъсътъ а фі дптребвіпцаці de впелте óрве, чі къ вот шті deосевї дптре ворбеле впві депвтат, ші дптре фапте.

(Ва вртa.)

Sibiiu in 16. Oct. Caus'a gimnasiului infiintiandu in Lugosiu au inceputu a ocupa unu locu insemnatu alu jurnalisticei romane. Sa fie adica acestu gimnasiu cu caracteru confesionalu, resp. resariteanu, ori fara de acesta, si cu caracteru curatu nationalu? acést'a fu osï'a, injurulu careia se'nvertì tóta 'ntrebarea. Ess. sea P. Episcopu B. de Siaguna, intrebatu fiindu in acésta causa de parerea sea, si o dete intr'acolo, ca de órece biseric'a nóstra trebuie sa fia autonoma si independinta de ori care alta biserica crestina din patria, si de órece problem'a gimnasiului este si crescerea religiósa si morala a tinerimei, carea prin ignorarea confessionalismului aru deveni jertfa indifferintismului religionaru: gimnasiului sa i se dea pelanga caracterul nationalu, ce 'lu are din firea lucrului, si caracterul confesionalu, ce 'lu cere pluralitatea, ba mai totalitatea locuitorimei comitatului Crasiaului. Acésta parere, basata pe dreptul, dar si pe datorinti'a de autonomia a bisericei nóstre, pe legile positive ale patriei si pe impregiurarile, intre care traimu atatu facia cu statul, catu si cu alte religiuni crestine, se afla desfasiurata destul de pe largu in Nr. 36. alu Tel. R.; si avendu a ne provoca la acelu tractatu in forma de epistola, voimu alu presupune la cetitorii nostri ca unu ce cunoscutu.

Parerea acésta fu desbatuta prin o corespondintia din Lugosiu esita in Concordia Nr. 16 si 17. si impumnata in cronic'a lunaria a „Revisitei Carpatiloru" diu 15. Sept. Sa cernemu pucintelu acéste reflectari; caci de si numirea gimnasiului de romanu resariteanu, dupa cele ce le scimu, e unu faptu complinitu, totusi e de interesu comunu a lamuri catu se poate de bine punctul de diatriba, cà si acum si si de alta data sa ne 'ntielegemu bine unul pe altul. Incepemu cu Concordia. Introducerea acelei corespondintie, carea tracteadia in modu teoriticu referinti'a bisericei si a statului in punctul scolaru, o potemu trece mai curendu, caci aceea parte nu se tiene de noi, (de óre ce disparitatea parerilor in casul de facia nu esista intre biseric'a resariteana si statu, ci intre biseric'a resariteana si alte biserici, si aici anume cea gr. catolica), parte nu e contraria parerei P. Episcopu. De aceea speramu numai, ca d. coresp. din Lugosiu nu va pune pre ierarchul nostru nici in privinti'a acésta cu ierarchia rom. catolica din evul mediu, carea voia a decide cu Bibli'a 'n mana intrebarea teritoriului Americanu intre Portugisi si Spanioli; nisci va presupune, ca ierarchi'a nóstra atat'a sa fia de jalusa ori de ambitiósa ori de ignoranta, cà sa vrea a fi biseric'a „unicul protectore, unicul arangiatore cu dreptu de monopoliu alu scoliloru" nici de a face din biserica, „statu in statu". Nu, nici decum; caci de si scól'a e o parte essintíala constitutiva a bisericei, (ori deaca vrei: biserica e o parte ess. const. a scólei), densa scie si aici pazi marginile cuvenite, nu confunda cele eterogene si nu desparte cele omogene; da si aici „cele ce sunt ale imperatului imperatului si cele ce sunt ale lui D-dieu lui D-dieu", ci dens'a va numai a aduce intrebarea acestei scóle pe terenul legalu, cá acolo apoi sa se dejudece si sa se hotareasca. Acést'a e cerinti'a cea d'antaiu a P. Episcopu, o cerintia (dupa parerea nóstra) atata de dreapta, incatu de s'ar fi urmatu dela 'nceputu, indrasnimu a afirma, ca nimenea n'ar fi cutezatu a o ataca, si asia si neplacerile de pana acum s'aru fi incungiuratu. Caci in adeveru, cum stau trebile la noi si cum si trebue sa stea, efori'a bisericésca, dar nu comitatul, era 'ndreptatita, a proiepta si a planisa scól'a. Am disu: cum stau trebile la noi si cum trebuie sa stea. Sa ne damu cuventul, pentru ce? Un'a: pentruca scólele, dupa legile positive ale patriei nóstre, suntu confesionale, acést'a e adeveru; ear alt'a, pentru ca statul nostru nu e de un'a limba si de un'a credintia, ci de multe limbi si de multe credintie: acést'a iar e adeveratu. De aci urmeaza dupa logic'a cea mai firésca din lume, ca nici statul bisericeloru diferite, nici acestea statului nu se potu increde asia necondi-tionatu, cà acolo, unde cetatienii statului sunt totdeodata si fiii unei si aceleiasi biserici si de un'a limba. O consequintia mai departe de aci e, ca atata statul, catu si diferitele biserici, 'si garanteaza unul altuia prosperitatea imprumutata; statul concrede bisericelor crescerea religiósa si morala, de si pe cali diverse, a supusileru sei; bicericele iara, plinindu 'si misiunea loru cea sublima de a duce in turm'a lui Christosu, crescu cetatieni credintiosi, lucratori, morali in cuventu si fapta. Dar sa lasamu acestu punctu, care, precum amintiramu, nu este alu nostru, si sa cercamu, cum se au un'a catra alt'a diferitele biss. dintr'un statu. Aci iar se modifica impregiurarile, dupacum adica voru fi aceste biserici recunoscute de statu ori nerecunoscute, spriginite de statu ori nespriginite. Sa lasam si aci casul din urma si sa trecemu in tacere preste necontenitele suferintie, ba ne 'ntreruptele martirii ale unei astfelu de biserici nefericite nerecepte si necunoscute de statu, si sa dicemu, ca ele sa 'si fia deplinu coordinate. Si si atuncia, deaca nu se ignoreadia si nu se parasescu ele singure pre sine, crescerea tinerimei nu o potu lasa din mani, cací acésta tinerime e o parte essintiala a bisericei ceii vii séu dupa cuventul Apost. „a trupului lui Christosu". Si de óre cc gimnasiul cà scól'a media intre scól'a populara sí universitate are problem'a de a face din elevii sei nu numai „Ciceroniani", ci si „Cristiani" buni, ear crestinismul astadi e ruptu in atatea si atatea confesiuni, de aceea gimnasiul din Lugosiu se proieptà si prochiamà nu numai nationalu romanu, ci si resariteanu. Caci sa o spunemu pe scurtu: biseric'a numai unui gimnasiu confesionalu, firesce cu cuvenit'a influintia a statului, potù incredintia pre tinerii membrii ai corpului seu, si gimnasiul iarasi numai in biserica vede garanti'a esistintiei sele. Pentru adeverirea asertului nostru ne provocamu la fratii nostrii din Bucovin'a, cari cu banii sei platiau pre 'nvatiatorii germani rom. cat. tramisi de statu de prin a sieptea tieara, ca sa desnationaliseze pre Romani. Dar nici ca e de lipsa a merge asia departe, ne potemu opri la gimnasiul minoritiloru din Lugosiu, ba ne potemu provoca la unu actu, alu carui valóre nu o neaga nici unu Románu: la punctul 2. si 3. alu memorialului celoru 26. membrii ai conferintiei nóstre nationale din 1. Ianuariu a. c. Eaca cuprinsul loru:

2. Comisiunea sa caute si sa recomande respectivului cleru acelea midilóce, prin care biseric'a romana greco-resariteana unita sa póte catu mai curendu scapa de jugul concordatului, din causa ca cativa articuli ai aceluiasi, cum si instructiunele progurgatoare dintr'ensul vatema indirecte chiaru viati'a nationala a Romanului si conturba libertatea consciintiei.

3. Comisiunea sa ingrijésca, cà scólele romanesci nici odinióra sa nu vina sub nici unu feliu de influintia straina; ear déca o asemene influintia esista astadi, sa se delature indata; eara aceloru barbati, carii in acesti 10. ani din urma au ostenitu in cugetu curatu pentru infiintiarea si inflorirea scóleloru nationale, sa li se votedie multiamita; totodata sa lucre intr'acolo, ca in gubernul tierei totdeun'a sa se afle doi cousiliari de instructiune publica romani, pentru fiacare confesiune cate unul. (vedi prot. sied. conf. nat. rom. f. 44). — Póte d. coresp. din Lugosiu, carui i cade atata de greu a ne cede cate unu petecu de pamentu din terenul seu, ise va paré paradoxu asertul acesta, noi inse anca aflamu paradoxa parerea d-lui si a altora, panacandu nu voru fi in stare a ne areta acelu areopagu nationalu, subt alu carui scutu sa se póta pune cu multe alte cause si acestu gimnasiu. Alt'a cu totul aru fi, candu scól'a de desputa aru fi unu in-

stitutu d. é. de musica ori de pictura etc. Dar in gimnasiu, afara póte de matematica si multu istori'a naturei, oare care disciplina nu are si a unu elementu educativu? Si tocmai acést'a e aceea, ce n'o potu preda crestinii unei biserici la mani sa nu dicu straine, dar celu putinu necunoscute. Si iarasi unu gimnasiu, unde la asiediarea invatiatoriloru, la avantiarea loru, la imprumutatele loru referintie, la metódele loru de 'nvatiamentu si de educatiune sà se incrucisieze atatea influintie, atatea interese de emulatiune, ca sa nu dicu de supremati'a, si tóte acestea sa nu atinga si pre tinerii invatiacei si sa nu 'mpiedece invatiamentul si educatiunea, intipueascasi'lu ori cine, noi nu potemu. Acésta ne conduce acum in rîndu firescu la 'ntrebarea, dêcà prin confessionalismul acestui gimnasiu se face stricatiune nationalitatii ori natiunei? Coresp. din Concordia afirmà, „ca se face bisericei unu micu castigu, dór in privinti'a vadiei din afara, inse natiunea perde multu, fórte multu". Noi dicemu, ca unicul castigu alu bisericei este immultirea speseloru si a datorintieloru ei, ear natiunea castiga in cele curatu natiunale, in inaintarea limbei si a literaturei, si in crearea unui caractera romanu in tineri tocmai atata, catu aru fi castigatu si dintr'unu gimnasiu fora caracteru confesionalu. Cum d-le coresp! au dóra dusmanesce 'si stau facia 'n facia biseric'a si natiunea nóstra? Au dóra numai noi, ori numai fratii de ceealalta biserica facu natiunea? Au dóra ajutandu biserica, ori un'a ori alt'a, strici natiunea, ori ajutandu natiunea, strici biseric'a? Sa nu fia! Toti istoricii nostrii suntu un'a in parerea sea, ca acesti doi factori s'au ajutatu unul pre altul intr'atat'a, incatu neau-feritu de peritiune. Asia este, si asia sa fia si acum! Sangele si limb'a ne'mpreuna; cateva parautie, pentru a caroru nascere nu portamu vin'a cum se dice nici noi, nici voi, ne despartu: aceste parautie cate odata s'au facutu „prapastii mari intre noi si intre voi", póte fora vin'a caruiva, póte cu vin'a amendurora; problem'a timpului nostru e facerea unui podu preste aceste parautie, pe care sa ne 'ntalnimu la ori ce bucuria, la ori si ce necasu. Ear astuparea parautieloru, — o acést'a aru fi o truda desiérta, panacandu nu va seca isvorul, din care se tragu! Ear acésta, credetine, nu e problem'a comitatului, nu e problem'a gimnasiului din Lugosiu. Sa pazésca d-dieu, sa nu devina acestu institutu aren'a cea otravita a certelor confesionale, nici a jocului liberu alu arbitriului, vina acel'a din ori ce parte, (si noi credemu, ca tocmai pentru ca e confesionalu, cu unu caracteru hotaritu, determinatu, siguru, nu va deveni), ci sai uramu cu totii, ca 'n tacerea cea sacra a museeloru sele sa 'si lucre nobil'a sea lucrare de a cresce Romani buni si crestini buni. Si atunci apoi, neconfundandu nici unii, nici altii cele eterogene si nedespartindu cele omogene, va vede lumea, ca acestu gimnasiu nu va strica natiunei, ci'i va folosi multu, fórte multu. Eara voi veti vede, ca pe lumea larga n'aveti mai buni, mai de aprópe, mai intimi cà pre noi, nici noi cà pre voi!

Numai unu punctu avemu de a mai atinge. D. coresp. se teme, ca gimnasiul cà confesionalu nu va ave destule midilóce pentru de a se sustiene, si asia si sborul lui literariu va fi impiedecatu. Concedendu premiss'a, aru trebui sa concedem si conclusiunea, si 'n acestu intielesu d. coresp. are totu dreptulu. Sa vedemu inse, déca este adevarata premiss'a, ad. déca gimnasiul n'ar avea midilócele trebuintióse? Aci aru trebui sa avemu date statistice sigure, ca sa vedemu, câti Romani de legea nóstra si cati de ceealalta sunt in comitatulu Crasiaului si in Lugosiu, cate comune bisericesci sunt si de o parte si de alt'a, ce midilóce au si cestea si celea. Dar neavendu aceste date detaiate si sigure, nici voimu a ne provoca la ele cu vre unu felu de emfasa, ci dicemu numai, ca dupacum scimu, Romanii de legea nóstra nu numai in com. Crasiaului si in orasiul Lugosiu, ci in totu Banatul formeaza multu intrecatórea pluralitate a locuitorimei. Dar chiaru si candu n'ar fi asia, céice au proiectatu si prochiamatu gimnasiul de confessionalu, 'si voru fi cunoscendu funtanele, ce le potu esploata pentru gimnasiu; lucrul remane la parol'a loru de onóre!

Si asia potemu incheia, caci atatu d. coresp. catu si ori ce Romanu se va fi potutu convinge, de ce directive au fostu condusu p. nostru Episcopu. candu s'a dechiaratu pentru gimnasiul confessionalu. Si precum a crediutu Ess. Sea, „ca nu cugetu reu, ci numai noutatea objeptului a formatu disarmonia in pareri", asia credemu si noi, ca minoritatea a avutu intentiunea cea mai buna, de si trebuie sa dicemu: pripita, si supravotarea eii o privimu numai cá unu eflussu alu „vocis populi", nici decatu inse „cà o lovitura de mórte". Inante de tóte inse si preste tóte speramu si uramu, cà — o repetimu si a trei'a óra — neconfundanduse cele eterogene si nedespartinduse cele omogene — flamur'a nationalitatii sa impreune pre fratii Lugosieni de ambele credintie subt umbr'a sea cea mantuitóre si acumu si totdeun'a!

Catu pentru Revista, estemporativ'a eii muscatura, dupa cate le am disu, credemu ca se poate suferi. b.

„Sürgöny" si „Ost-Vest" despre mișkările naționale.

I.

Ан decurselu anului acestuia, ca desbatutu mișkarea naționalităților ka nici odatu an toate zurnalele, ku deosebire an zurnalulu „Ost-Vest" kare mai ku seamu anurznd ku toatu tăria kausa naționalităților nemagiare astfeliu, kut toți artikulii privitori la acheasta anurare meritu su fie cetiți și de publikulu nostru, kare e rusturnc numai la citirea zurnalelor romunești. Un astfeliu de artikul este și asupra lui „Sürgöny" kare pentru ansumutatea lui alu reprodusuem și noi prekumu urmeazu:

Unu vot magiaru despre antrebarea național este o manifestațiune ku atuta mai apreciutu, ku kutu magiarii sau feritu punu akuma ku angriżire a se slobozi antro desbatere publicistiku a acestei kestiuni. Andoit interesant se face ansu acestu votu din partea organului oficial al kancelariei unguresti, ku kare noi (adeku Ost-Vest) anainte de adunarea dietei unguresti eramu anvelviți antr'o serioasu kontroversiu despre kestiunea naționalităților.

Noi pricepemu pre bine, ku magiarilor le kade ku greu, a se anvoi ku ideea egalei andreptățiri naționale-politice a tuturor naționalităților Austriei, și „Sürgönyulu" este destulu de onestu a rekunoaște indirektu acheasta displucere: noi ansu nu nuemu nuzin preciu ne acheea, ku antre magiari așă face lok konoștința, ku timpulu suprematiei politice al unui populu peste altulu se apleku kutru sfurșit și popoarele, ka su fakă ku putinu o anțeleptu vedere la olaltă, trebue su repunchiă achestui kusetu, și din politice temeiuri ale minții sucu ancetu a se apropietini ku ideea egalei andreptățiri. Diferința konchetului nostru despre acheasta ideu, de achela a lui „Sürgöny" konstu antr'acheea, kuchi noi o pretindemu ka un dreptu, an vreme ce el oarecumu apu vrea sui lecse validitate numai ka o politiku konchesiune fukutu timpului, an kare trăim. Pentru ancheput ancu ne andestulim și ku atata, kuchi noi nunem kredința noastru tokma an ciențul timpului și an simțemântulu de dreptu al popoarelor, kare ambe anchetul ku anchetul fukuru ku putințu, che anku de kurundu se nureu impusibil. Dunu che daru noi ne antimpinarum odatu pe kalea achesta, se va mai potea konplana kute o diferințu, și magiarii debunu seamu nu woru avea su se tungue despre acheasta. Artikulul lui „Sürgöny" sunu asa:

„Era de provuzutu, ku, prekumu va lunțezi mana de fer a absolutismului de zeche ani, și spiritul poporului va veni la o resuflare mai liberu, se vor scula naționalele aspirațiuni ale popoarelor patriei acemenea anusate prin reținul pertanisturiu ku repoitu nutere, kuchi de și popoarele an vremea durerii achestei anusuri nu sau potut manifesta, ele totusi sau rudikat prin dunca tot mai tare.

Ar fi o timiditate deaku am vrea su adskriem mișkarea diferitelor naționalități ale țării dela $^{20}/_{10}$ aținațiunelor strune. Astfeliu de antarțare din afaru poate lukra numai asupra relelor instinkte și formézu acheea parte antunekoasu a mișkării, de kare se tresuru și ansusi mai kurate elemente ale partitului de mișkare. Che e ansu an acheste mișkări nobil și sublim, acheea este totudeuna și firesku; și acheste suntu resultatul totu achelor subline instinkte, kare au destentatu și ne a noastru de mult situtu naționalitate magiaru nainte de 50 ani la viatu nou și o kondeve și nunu azi. Mișkarea lor este daru rudită ku a noastru, ba e identiku și numai an cele din afaru opusu, che se pot delutura și trebue delăturate, kuchi acheste ne suntemu datori anprumutu. — Deaku privim pretensiunele romunilor, kum sunt ele formulate an decemționatele konkluzii Karașovene, și deku urmărim ku atențiune pré bine redițeatul ku un taktu politiku, skrisul organu al Slavilor din Monarhia Austriaku (Ost-West), aturnchi vomu afla, ku idea kondukutoare a lor este acheea: a nune sfărșit fie kurei ori kum formate istoriko-legale supretații antre naționalitățile Monarhiei. — Acheasta se pare an cine și de cine a fi numai o nuru septinu teoretiku, che nu are mai mare sau mai mik prețu, dekut proklamatul la an. 1789 principiu al egalitatei individuilor, che nichi dekumu nu poate antemeka ne egalitatea datu dela naturu și sankționatu de societate; nu are nichi mai mare nichi mai mik prețu, dekut principiele kardinali la an. 1848 și de aturnchi an koache registrate de certani an Konstituțiunea lor ku o astfeliu de diliginu, che ansu nu țepeazu și nichi nu va țepa o antelept sau o preputinte stunżnire.

Ansu acheasta septinu este urmarea praktichei idee, ku prerogativa izvoritoare din principiul de kucherire, adeku titlul istoriku al kucheriei a antetatu. Pentru acheea fulfuea naintea okilor kondukutorilor naționalităților, prekum se vede din Art. lui Ost-West. (N. 39 al Telegr. rom.) sistema kantonalu a Elveției, ka un ideal de statu și ka acheea kondițiune, de kare anodu kompatrioții nostri kredința lor intimu pentru konstituțiune și koroana Ungariei. Și antru adevuru, interesul a retunea la olaltă Monarhia, este pentru toate naționalitățile ei atuta de mare, kut nichi achest prețu nu e prétare, deaku acheasta ar aturna

---

Ла Nrul de astăzi se dă unu adaosu de ½ koalu.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѫл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препѣтерацїѣнеа се фаче ѧи Сібііѳ ла еспедітѣра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кѫ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Преціѫл препѣтерацієї пентрѫ Сібііѳ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жѫмет ите де ан 2. фл. 10 кр. Пентрѫ челелалте пърці але Трансілванієї ші пентрѫ провінчіеле din Монархіъ пе ѳн ан 5; фл. 25 кр. еар о жѫмътате де анѳ 2. фл. 62½ кр. Пентрѫ прінч. ші церї стръіне пе анѳ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Ін серателе се плътескѫ пентрѫ ѧптѫіеа óръ кѫ 7. кр. ширѫл кѫ літере мічі, пентрѫ а доѳа óръ кѫ 5½ кр. ші пентрѫ а треіа репецире кѫ 3½ кр. в. а.

№ 43. **АНѲЛѢ IX.**

Сібііѳ. 26. Октомвріе. 1861.

TRANSILVANIA.

Cuventarea Esselentiei Sale P. Episcop And. Br. de Siaguna tienuta in 23. Oct. 1861. cu ocasiunea inaugurarii si deschiderei Asotiatiunei transilvane pentru Inaintarea Literaturei si culturei poporului romanu.

Eata, Domniloru! au sositu diuá cea dorita pentru infiintiarea unei Associatiuni, carea sa aiba de problema „literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.“

Marturisescu sinceru convingerea mea, ca eu problem'a associatiunei noastre o caracterisediu precatu de nobila si frumoasa si unica in feliul seu astadi in intrégá noastra natiune din toate partile, unde se afla ea, pre atat'a si de seriósa si grea, pentruca cere o perseverantia de fieru si unu sacrificiu din inima. Acestea le afirmediu eu dupa natur'a scopului Asociatiuuei, carele este inaintarea literaturei romane si a culturei poporale in deosebite ramuri prin studiu, prin elaborarea si edarea de opuri, prin premii si stipendii pentru diferitele specialitati de sciintie si arte.

Toti scimu, ca ticranul, candu ara, nu cauta indereptu, ci inainte, cá brésda sea sa nu o gresiésca. Inse factorii Associatiunei noastre, candu vréu sa nesuiésca catra ajungerea scopului Associatiunei, voru avé a cautá mai antaiu indereptu, adica la studii clasice din seculii vechi, si apoi voru avé a cautá inainte, adica a cultiva limb'a noastra dupa form'a sciintieloru classice.

Anca mai debue sa cautamu in trecutn si in altu intielesu; va sa dîca: de si Associatiunea nóstra este cea d'antaiu in feliul seu la noi, totusi vocea trecutului ne spune, ca pelunga aceea, ca pona astadi n'am avutu nici o Associatiune formale, si din partea statului recunoscuta si aprobata, carea s'aru fi ocupatu cu literatur'a romana si cu cultur'a poporului, dîcu, pelunga toate acestea totusi au fostu barbati romani singuratici, cari prin scrierile sele si edarea acelora la lumina s'au meritatu premultu pe terenul literaturei romane si alu culturei poporului. Astfelu de barbati natiunali binemeritati pentru cultur'a literaturei romane si cultivarea poporului romanu am avutu noi si pona acum, si ii avemu si astadi pretutindeni, pe unde se afla natiunea noastra. Asiadara aducerea aminte de acesti barbati romani binemeritati reconcedu eu Associatiunei.

Si in alu treilea intielesu dicu, ca debue sa ne uitamu in trecutu pentru aceea, cá sa nu se intemple si in venitoriu literatiloru nostrii o asemene vatemare, precum s'au intemplatu la anul 1850, candu unu comisariu imperatescu au incredintiatu unui preotu sasescu traducerea unui opu metodicu din limb'a germana in cea romana. Ceea-ce intielegandu eu atunci, candu 4—5 coale se si tiparisera, am facutu pasii debuintiosi si am nimicitu esirea la lumina a acelei traduceri. Inse preotul sasescu siau pusu bine in punga onorariul pentru o traducere miserabila. Eu anca atunci traducerea acést'a o caracterisai de miserabila, pentru-ca parinti'a sa intr'altele cuventul germanu „Methodenbuch“ lau tradusu pe romania „carte de modruri.“ Miserabilitatea acestei traduceri de totu se da pe facia, candu cuvintele romanesci „carte de modruri“ leam traduce in germania; caci „carte de modruri“ nici candu n'ar poté face in limba germana „Methodenbuch.“

Deaca mi se iarta a aminti aci, si alte imprejurari fatale din anii mai de curendu trecuti, cari primejduiau libertatea culturei poporului si onórea barbatiloru nostrii intieleginti, atunci debue sa aducu inainte asea resucola a fostului Ministeriu de invetiamentu, prin carea cartile acelea, ce s'au compusu sub manuducerea mea prin intieligintii nostrii, s'au tiparitu in tipografi'a noastra diecesana si apoi s'au introdusu in scólele nóstre populare, siau pusu in capu de a le opri de 'ntrebuintiare si a 'ntroduce altele, pre care nisce creaturi de ale lui necunoscute pe terenulu literaturei noastre leau compusu si le'au tiparitu in Viena. Acelasi Ministeriu au pretinsu dela mine in anii trecuti, cá pre professorii gimnasiului nostru din Brasiovu sai tramitu la Vien'a spre depunerea essamenului de cualificatiune professorale; scindu eu, ca essaminarea aceea se face prin o comissiune statatóre din membrii de religiune si natiune straina, am remustratu pe bas'a anomaliei, ce aru urma de acolo, candu professorii unui gimnasiu romanu de relegea orientala ortodocsa aru debui sa depuna essamenu de cualificatiune professorale innaintea unei comissiuni de religiune si natiune straina. Dar si mai multu sa ve spunu. Acelu Ministeriu, intielegendu, ca Episcopi'a nóstra siau radicatu o tipografia anca la anul 1850. si aci tiparesce carti bisericesci si scolare spre acoperirea proprieloru lipse si spre inaintarea culturei poporului, m'au trasu la respundere de a me dechiara, ca Episcopi'a nóstra, pre carea Ministeriul de cultu se 'ndoiá a o recunósce de priimita din partea statului, de si Maiestatea Sea Imperatu o tractá cá pre un'a recepta, dicu, Ministeriul de cultu m'au trasu la respundere de a ne dechiara, ca Episcopi'a nóstra de unde siau capetatu dreptulu de asi poté radica tipografia? Acestea am aflatu de debuintia a vi le comunica, domniloru! cu acésta ocasiune, cá sa ve incredintîati despre neadormit'a priveghiare a Ierarchiei Bisericei noastre pentru sustienerea libertatii binesocotite in cultur'a poporului si spre mantuirea onórei barbatiloru nostrii intieleginti, precum si pentru adeverirea acelui adeveru, ca caus'a cea dreapta, ce oam representatu eu in aceste trei obiepte si in alte multe, au esitu din luptele susatinse cu triumfu!

Aceste esemple le am adusu inainte aci spre acelu scopu, cá sa aretu debuinti'a cea imperativa pentru védi'a si auctoritatea Associatiunei ce membrii ei voru fi indetorati a o sustiené si immulti prin studiu, prin elaborarea si edarea de opuri literari, ceeace, precumu amu dîsu mai susu, nu se póte ajunge fora pastrarea unei seriositati si perseverantie, ce sciintiele dupa natur'a loru o pretindu dela toti aceia, cari vreau a se ocupa cu ele.

Acestea premitendu, trecu la obieptul dîlei, si asia pe bas'a resolutiunei imperatesci din 6. Sept. a. c., ce mi s'au impartasitu prin decretul gubernialu din 26. Sept. a. c. N. 7693. prochiamu Associatiunea Transivana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu de Associatiune puplica si recunoscuta de statu in intielesulu statuteloru sele din 21. 22. si 23. Martiu 1861, si provocu adunarea, cá sa pasiésca la constituirea Associatiunei in sensul sectiunei II. diu Statute, apoi in sensul sectiunei III. la alegerea oficialiloru Assotiatiunei si in sfarsitu in intielesul sectiunei IV. la prefigerea terminului pentru cea mai de aproape adunare generale.

Si asia implinendu insarcinarea DVóstre din 10. Maiu 1860. si din punctul 4. si 5. alu protocolului conferintiei de sub $^{11}/_{23}$ Martiu 1861., cá sa ducu corespundintiele cele debuintióse pentru infiintiarea acestei Associatiuni, ceeace cu ajutoriul lui Dumnedieu am si ajunsu, predau adunantiei constituante scaunul onorificu alu presidiului, ce lam ocupatu pana acum din increderea D-Vóstre, si in sfarsitu radicandu simtiemintele sufletului meu catra ceru dîcu: Domniloru! més'a dulcei maicei noastre este pregatita pentru óspeti multi, maic'a noastra au fostu pana acum imbracata in doliu, dar de acum inainte se imbraca ea in haina de nunta si poftesce la mésa pre toti fiii sei, cá sa straluceasca si ea in si cu cas'a sea si sa innoiasca pre fiii sei, precum se innoiescu tineretiele vulturelui, si se róga lui Ddieu dicandu: Dómne alu poteriloru, fi cu Associatiunea acésta acum si totdeun'a; caci totu darul desevarsitu este de susu dela tine parintele luminiloru.

Amin!

Інаѫгѫраrea Асоціаціѫнеї трансілване пентрѫ літератѫра ші кѫлтѫра попорѫлѫї ромънѫ. Ан 22. Октом. 1861. 4. Noemp.

Ан зіва ачеаста дѫпъ че се адѫнаръ мемврії ан сала Семінаріѫлѫї мéрсъ о депѫтаціѫне din 8 вървацї пела 10½ димінеаца, ка съ пофтеаскъ пе Екселенція Са П. Епіскоп Ан. Бр. de Шагѫна ла адѫнаре, каре пѫ мѫлт дѫпъ ачеea ші соci ші фѫ прішіт кѫ ентѫсіастіче „Съ трѫіаскъ.“ Екселенція Са ціпѫ кѫвънтареа маї сѫсѫ ѧпсѫмнатъ ші кѫ ачеаста декіаръ асоціаціѫнea ан пѫтереа Декретѫлѫї ѧмпърътеск de ѧнфііцатъ ші адѫнанца цепералъ de deскісъ. — Екселенцієї Сале ръспѫнсъ D. Канонік Ціпаріѫ астфеліѫ de плъкѫт, ѧпкът фѫ de маї мѫлте орі ѧнтрерѫпт кѫ „Съ трѫіаскъ.“ Дѫпъ ачеea фѫ рѫгатѫ Екселенція Са П. Епіскоп съ маї окѫпе скаѫнѫлѫ de preciденть алѫ ачестеї асоціаціѫнї пънъ кѫндѫ се вор ѧпскріе мемврії, ка апоі съ се поатъ пъші ла алецереа ампloіацілор Асоціаціѫнеї. Екселенція Са кѫпрінзѫндѫ скаѫнѫл Прецідіѫлѫї деѫмі патрѫ Секретарї, крора се маї адаѫсеръ ѫн касіерѫ ші ѫн контролор. Апоі се чіті ѫн телеграмѫ дела Віена, прін каре се ѧнштііцézъ къ Екс. Са П. Мітроп. А. С. Шаѫцѫ дъ асоціаціѫнеї 2000 ф.;

о скрісоаре гратулатоаре а Ил. Сале D. Мочіопі de Фелі, прін каре трімете ші 200 фл. м. а. пентрв асоціаціюне, ші алта дела D. Конс. de кърте Пап D. Коп. Лм. Молдован. D. Пъшкаріў ші Манў каре тоате се прімірь кв маре плъчере. Се лпчепъръ дъпъ ачееа ші събскріериле метврілор каре декърсърь пъпъ кътръ 2 оре дъпъ амезі.

Лп $\frac{24.\ Ок.}{5.\ Noem.}$ пъпъ че се адънаръ тоці метврії се коптінъ лпскріереа, пела 10 óре вені D. Прешединте інтеріал, се четі ші веріфікъ протоколъл де ерї, се четі о скрісоаре дела Екс. Са П. Мітрополітў ші дела D. Съпр. Коміте Гождь, каре се прімірь кв „съ тръіаскъ“, etc. Се пътераръ метврі de фаць ші лндрептъціці а вотіса ші се пъші ла алецереа прешединтелві. Din 128 вотврі а кънътат Екс. Са П. Епіскоп Бр. de Шаглна 75, Екс. П. Мітроп. А. С. Шълцц 20, D. Мочіопі 17. D. Капопік Ціпаріў 7. D. Баріц 5. D. Dір. Мънтеніў 1. 3 аў фостў пердвте. Ші аша се аклатъ кв ептвсіастў Екс. Са D. Епіск. Шаглна, de Прешединте. Апоі се алéсъ кв вотврі впапіте D. Капоп. Ціпаріў de В. прешединте, ашіждереа ші D. Баріц de Секретаріў прітаріў. Дъпъ ачееа лпчепъ вотізаціюнеа пентрв чеіалалці офічіалі аі Асоціаціюнеі ші дъръ пъпъ дъпъ 2 óре d. a. дечі фііндў тімпвл лпаінтат се печетлві врна ші се атъпъ скрвтініъл пъпъ сеара ла 6 óре. Акъта дескісъ D. Прешединте врна ші скрвтініў врмъ пъпъ ла 10 óре събт контрола секретарілорў,

Дъпъ 9 óре се фъкв о серепадъ кв торці D. Прешединте, ші Ізрістълў Детшъшанў лл фелічітъ прін о кввънтаре. D. Прес. ръспікъ лп кввінте дълчі тълцъміреа са. De ачі мérсъ кондвктълў ла Лтпъратълў ромапілорў ші фъкв серепадъ D. Секретаріў Баріц, ачі кввънтъ ізрістълў Іосіф Поп, ші D. Секретаріў респвпсъ. De ачі терсъ кондвктълў ла Отелвл „Четатеа Віепа“ вnde ераў DD. Ціпаріў, D. Съпр. Кънітап Брап, ші D. Прім. Нотаріў ал Комітатълві Карашіълві Алоіс Владў, пре карії лї фелічітъ прін о кввънтаре ізрістълў Стрвоіў, ла каре ръспвпсъ маї лптъіў D. в. пресідентў Ціпаріў, апоі D. Прім. Нотаріў Владў; ші D. С. Кън. Брап. Дъпъ ачееа стрігъ тіперітеа: съ тръіаскъ D. Аксепте, каре се афла ла D. Ціпаріў, ші ачеста тълцъті прін о кввънтаре, апоі „съ тръіаскъ D. Прот. Попазв, каре еаръші се афла лп тепціопатълў Отел, ші D. Протопоп тълцъті прін о кввънтаре, ші аша се фіні серепада. Мвсіка а есекътат піесе ші таршврі кърат ромънешті. Кввънтъріле тіперілор аў фост потрівіте мерітелор ілвстрілорў врвацї челебрацї, ші ръспвпсвріле ачестора потрівіте лпрежврърілор ші мотівелор, din каре а пърчес тіперітеа а фелічіта ші опора пре ачестї демпї врвацї аї пацівпеї поастре.

Лп $\frac{25.\ Окт.}{6.\ Noem.}$ са пріміт D. Прешединте, каре лпчепъ шединца ла 9. óре, кв „съ тръіаскъ“ апоі се чіті о скрісоаре гратулатоаре а D. Маіорескв, алта а D. Конс. dc гвбер. Алдвлеанв ші а треїлеа а D. Врмвзаке. Venind ші секретарії се чіті Протоколв шединцеі да ерї ші веріфікъ. Апоі се лвъ скрвтініълў офічіалілорў лпаінте. Вотврі ераў 114. Се алесъ даръ D. Парох вніт din Сібіїў А. Вестеміанў de Секретаріў кв 55, Dom. Негц. din Сібіїў Ап. Бехніц de Касіер кв 70, D. Нотаріў din Решінаріў Іоап Пінчіў de Контролор кв 79, ші D. Редакторў ал Ам. Шк. Віcаріon Роman deАрхіваріўкв 61 de вотврі. Ла комітет саў алес D. Др. Васіч кв вnапімітатеа вотврілорў, апоі D. Іліе Мъчеларіў кв 100, D. Аксепте кв 95, D. Капоп. Папфалфі кв 91, D. Іоап Попазв Прот. кв 76, D. Конс. de Ф. П. Мап кв 76, D. Сава Поповічў кв 76, D. І. Попеа кв 70. D. Болога кв 66, D. Мънтеап Dірек. кв 66. D. Антопеллі Проф. кв 63, D. ad. Нетеш, кв 56, D. Протопопў І. Хапеа 79, de вотврї, каре лпсъ а авзіс ші D. Др. Ходошў кв 56, de вотврї каре еаръші а авзісў. — Дъпъ че D. прешединте тълцъті офічіалілор інтеріалї пентрв остепеала, че а пъсо лп декърсвл шединцелор, офічіалії чеї ноі ші аў лват скавпеле сале, саў пропвсў ші денвміт врео къціва Метврії опорарї.

Локвл пентрв адънареа цепералъ din тъіў ва фі Брашоввл, еаръ тімпвл $^{16}/_{28}$ Авгвст 1862. Лп фіпе, D. Секретаріў Баріц чітеште ші рекомендъ піште тесе фрвтоасъ, деспре карї ва авеа а жвдека Комітетвл кв тоатъ серіосітатеа. Апоі Екселенціа Са D. Прешединте лпкісе адънареа кв о кввънтаре атът de серіоасъ, кът ші стръбътътоаре ла інімъ, врндў ачестії асоціаціюнї лпфііпцате съб авспіціile пré пвтерпікълві Двмпезъў просперітатеа ші лпаінтареа чеа маї дорітъ. Саў адънат пъпъ акvма пестe 7 мії фл. Астъзі се ва цінea шединъ пентрв веріфікареа протоколвлві.

20 Октомвріе 1861.

Тоате жврналеле адякў артікълі фрвтошї ші epidвцї арвпкънd окії асвпра евенеміптелор ші просперітъцій пвбліче, че са лптъмплатў de вnў апў de зіле лпкоаче, адекъ дела ешіреа diплomeї din $^{20}/_{10}$ 1860, ші зікў къ сітцетептеле, каре пе стръбат кънd прівім лпdерептълачестві тімпў декърсў, пв съпт пré съпіпе, къчі ведетў фвпdamептвл вnеї zidірї повъ, лпсъ лпквпцівратў din тоате пърціле кв сърпътърї ші рвіпе атът de палт, лпкът dабеа кв мълтъ остепéлъ пътетў прівіі лп лъвптрвлў zidврілорў челор повъ. Апоі терг маї департе ші зік, къ дъпъ че свкчéсъ міністрвлві Бах съ ръdіче конституцівпеа din 4 Мартіе 1849, а авътў чеа маї бвпъ лпгріжіре, ка съ лпквпцівре пе Монарх кв вп пърете хінезў, къ съ пв поатъ стръбате ла дъпсвлў пічі вп кввънтў дескіс, ші сінчер дела 37 міліоане de четъцепї, маї лпколо кавтъ съ сървте преса, съ делътвре тоатъ репресептацівпеа політікъ пъпъ ші челе котвпале, каре се октроеаў de бірокроцій пврifікате de тоате елементеле ліберарї. Прекът міністрії, аша аў domnit ші сепвшії лор, къчі пв пътаї Локвцііторівл саў консіліарівлў de кърте ал лві, чі ші чел маї мік канцеліст, ба ші сервіторії de офічіў партічіпаў din ачеаста пътере ші domніъ ші пв пътаї къ аў жвкатў рола вnві domnў абсолътў, чі афаръ ла офічіалате „вnde Дъмпезъў есте свсў ші Лмпъратълў департе“ аў фостў ші лп фаптъ domnї абсолвцї, ші аў фъкътў дешарте тоате тъпгвіріле асвпра асторфеліў de пвртаре.

Апоі вінў ла бътаіа din Італіа кареа фінindвce пефаворіторіў пентрв ноі, фъкв, ка тъпгвіреа попоарълорў съ ажвпгъ пъпъ ла врекіле Монархвлві, ші врмъ лпкредінцареа, къ се ва адъче лпкърnd ажторіў, лпсъ ші ачеста се атъпъ venind ла кърта рецітълві Копт. Голъковскі, а кърві гвберп аре пътаї лптрв атъта лпсетпатате, лпкътў се копкіътъ Сепатълў імперіалў лптърітў, каре копкіетаре тотвші пв врмъ din бпа вое а лві, чі din лінса de орї че консіліў, ла каре ла фостў адъсў сістема са.

Сепатълў імперіалў се фъкв ажторівлў de печесітате пентрв момептў, ші ел ш'а лтплътў проблета прін ачееа, къ а сърпатў сістема тъчерії фъръ de вое лп Австріа, ші а deскіс калеа кввънтълві лівер. Акъта пв се маї потв сесцінеа ачéста сістемъ, чі кввънтвл констітвціюне лпчепъ а се авзі претвтіпdепеа. — Diплoma din Октомвре а фостў врмареа ачестеї квпоштіінце: Австріа се фъкв легалтепте статў констітвціопалў. — Дъпъ квпріпсвлў ачестеї diплome, — везібіпене пв дествл de кіарў, лп каре се лпквпцъръ кввънтвл Констітвціюне, лпсъ се провінчіъ тоате крітеріеле есепціале але констітвціопалістълві — а фостў ачеаста diплomъ пентрв церіле векі констітвціопале але короапеї Бпгаріеі, петъгъдвітў о рестітвціюне, еаръ пептрв челелалте церї але Монархіеї о копчесіюне de констітвціе, прін каре са копплапатў дъаліствл de odiпioаръ лп констітвціюпеа статълві а атвелор жътътъці de Монархіъ, ші авў съ се лптіпdъ асвпра тътвроръ сістема статълві de дрептў. Астфелій а фост лпцелéсъ diплoma din Октомвріе ші de ачееа din тоате пърціле салътатъ кв вакврie, de ші лп церіле ціітоаре de короапа Бпгаріеі се ръdікъ протест асвпра трапспвпереі de дрептў: а копчede контріввціюпеа ші рекрътаціа ла Сепатвл імперіал, ка вътътътоаре de авітіка констітвціюне. Ачеаста dedў апсъ dietеї впгврештї ла челе doe репресептапціопї, дъпъ каре апоі врмъ dісолвіреа dietеї ші а маї тълтор твпічіпіі комітатепсе ші четъцепештї.

Лптр'ачееа копкіетатвл сепатў імперіал ретасъ пеперфект ші пв се пътв лп трънсвл пімік dечіde, че арў атіпце інтереселе лптрецїі Монархіе. Пентрв ноі ромънії есте ачестў ап трекътў demn de атепціюне, къчі ноі кпоскъпdвпе пвсечіюпea пóстръ, кв каре съптем кіетацї а лва парте ла тоате афачеріле церілор локвіте de ноі, тоцї ка вnвл ам лват лвпта моралъ ші пе лвптът лп тоате провінчіile кв о персеверапцъ ші търіъ асвпра інімічілор, карії вреў еаръші съ пе контестéзъ дрептвріле челе кввепіте вnеї пацівпї цепетіче маї векі лп ачесте провінчії ші тотў дрептвл, каре пацівпеле свпрематізътоаре кvцетъ а піл пвтеа da, съл ръdікъ ла лібертатеа indibidвалъ. Лвптеле съпт греле, фоарте греле, лпсъ Двмпезъў е кв ноі, ші дъпъ че ноі пвтаі дрептате черет, е сперапцъ, къ пе ва ажвта. Інтріціле каре ле жвкаў магпацїі магіарї лп Бпгаріа, ка съ орбеаскъ паціопалітъціле пемагіаре се лптіпсеръ ші асвпра Трапсілвапіеї, ші гвверпвлў лвкръ кв тоате вътеріле а лтпedека dіета, — ачелў рефвцій, ла каре маї авém de a скъпа, ка съ пе ведетў ші ноі іпартікълацї лптре челелалте паціопалітъці de статў. Комісіа паціопалъ кondвсъ de капії еї кв тоатъ солідітатеа ші тактвл бпў ші спріжінітъ de інтеліціпца ромънъ, пв ва лъса лпсъ пвпереа ла кале а лпчеркърії віклепе, чі ва стърві ла лппалтвлў тропў прін Есчелепцїі ші demпі лор депвтацї, ка дрептвріле лор съ се реквпоаскъ лптокмаї ка ачелоралалте паціопалітъці асетепеа сакріфічелор адъсе пе алтарівл патріеі кв бпвл ші съпцеле лор.

Адънареа скавпалъ din $^{13}/_{25}$ Октом. din Сібіў.

Опорабілвлў пвблікў четіторіў лві ва адъче аміпте — къ Комвпеле ромъпе афлътоаре ші цііторе de пресепт de скавпвлў Сібіълві дъпъ че саў възвтў кв тотвлў іпшіелате прін промісівпеле съръторесчї фъкъте декътръ D. Консіліаріў de Кърте Б. de Салпеп кв окасівпеа вепіреі сале ла Сібіїў, пв аў лптързіатў а лпdрепта о петіцівпе ла Маіестатеа Са лпкъ din $^{21}/_{9}$ Маіў арътвпdў педрептъціріле че лі саў фъкътў ачестора кв окасівпеа реставрърії скавпале, — лпсъ че квцетації? пічі пъпе астъзі лпкъ пв амў афлатў тжпгъере — *) кв тоате ачесте тоате комвпеле кватў ромъпе пе лъпгъ о пасівітате стрікъ че аў обсерватў аў авът ші о пвртаре есетпларъ, лпкътў пътетў спвпе кватў — къ фъръ атплоіацї політічї, ші фъръ віцілії de секврітате пвблікъ — лп ачестў тімпў пв саў івітў пічі челў маї мікў есчесў, пічі лп вна din Комвпеле ачестеа. etc. etc. Лп челе din врмъ се тръміте din партеа пресідівлві магістратвлў къгръ комвпеле ачелеа ромъпе, каре аў фостў лібере ші паінте de 1848, ші каре саў вакватў квт амў зіче de дрептвріле тепічіпале — вна ordінъцівпе — лп літва цертъпъ — лп каре demъпdъ Антістілор къ пе 25

*) Nв, къчі тъчетў, ші пв къгътъ а черка вnde zаче каvса. Р.

але лъї Октом. к. п. се тръмеацъ къте 2 депътацїї провезъцї къ плепіпотенціе ла адънареа скаъналъ фъръ ка ѧп ачеа ордінацїѣне съ фіе ші спечіфікатъ обіектеле че аў а се пертракта — къ тоате къ §. 6. din пънктеле регълат. din a. 1805, де каре пъ вреаў фрацїї сасї асе деслїні, демънд ачеаста апріатъ — ла 9 ½ óре пе кънд депътацїї сасї din комънеле сасо-ромънещтї ѧлшї окъпасеръ скаънеле сале ѧп сала Магістратълъї вепіръ ші депътацїї din Комънеле къратъ ромъне Аврігъ, Бънгардъ, Гъраржълъї, Мохъ, Поплака, Решінарїѣ, Cadъ ші Съкъdate, — Комъна Сібїълъї тот ѧп пътереа §. 6. din п. р. а. 1805 аў тръмісъ 6 Депътацї. — Ѧнтръпдъ пресединтеле Магістратълъї ѧп салъ, четі В. нотарїълъ ліста депътацілор пресінцї, ші ѧп фіне аминті къ тоцї — афаръ де чеї din Комъна Бънгардъ — сънтъ провезъцї къ акредітіве. — Dъпъ че пропънчіъ пресединтеле, къ dакъ аре чінева врева къвънтъ ѧп контра конституїреї ачестїї адънърї скаъналї поате съ ворвеаскъ. къ шedинца есте дескісъ, се екълараъ депътацїї Сібїълъї — Ораторълъ ѧп фрънте — ші претінсеръ, ка чеї 2 тръмішї dела Бънгардъ пе авънdъ плепіпотенца, се пъ се прівеаскъ ка репресентанцї аї Комънеї респентіве, ші къ тоате къ dжпшїї саў анърат зікънd — къ аста ѧпаінте de 1848 пъ ера ѧпdатінатъ — dар пічї пънктеле регълатіве пъ претіndъ ка репресентанцїї комъналї съ се провазъ къ пічї ънъ фелїѣ de плепіпътінцїъ — тотъшї маіорітатеа дечісъ ка еї съ пъ се прівеаскъ de репресентанцї аї Комънеї ачеліа. Dъпъ ачеea се скоалъ депътатълъ dела Решінарїѣ Іоане Пінчїѣ ші dъпъ че ресъмъ сферінцеле ромънілоръ din фънdълъ редескъ, де пънъ акъмъ, dъпъ че акъмъ саў пропънчіатъ de не ѧпалтълъ тron егала ѧпdрептъціре а тътърор націънелор ші попоарълор съпъсе Маіест. Сале, dъпъ че ѧп Dіплома din 20 Октомв. 1860 деспре каре ънълъ din чеї маї репънтцї сасї аў dісъ: unser Ausgangspunkt ist das Diplom von 20 Oktob. се зіче: къ ѧп Конституцїънеа векіе а Трансілванієї аре съ се факъ скімбърї афънdъ тъіетоаре etc. пъшї поате есплїка, пентръ че комънеле къратъ ромъне din фостълъ скаънъ алъ Селіштеї, алъ Тълмачілъї, прекъмъ ші челе треї комъне ромъне фосте грънїціаре: Орлатъ, Раковіца ші Вештемъ, каре de факто съптъ ѧпкорпорате ѧп Скаънълъ Сібїълъї, ші каре се ші адміністръ астъзї тотъ de кътръ оп. Магістратъ ал Сібїълъї — пъ съптъ репресентате ѧп ачеаста адънаре скаъналъ — пріп ъртаре ел ка репресентанте ал ънеї Комъне ромъне пъ поате прівї ачеастъ адънаре de легалъ конституїтъ пънъ атънчї, пънъ кънdъ пъ воръ фі ші челелалте комъне репресентате, еаръ декътва саръ пертракта ѧп ачеастъ адънаре ънеле обіекте, каре воръ прівї ѧп de комънъ ші пе ачеле Комъне ігнорате, декътва сар декрета ънеле престацїънї аша прекъмъ съптъ ачелеа менцїонате ѧп пънктълъ 6. а. 1805 атънчї елъ декіареазъ, къ ачеле пічї одатъ пъ воръ пътea фі облегътоаре фацъ къ ачелеа комъне — къ ачелеа комъне пъ потъ фі съпъсе Епітропієї поастре — дечї ел протестезъ ѧп контра орї къроръ конклъсе че саръ фаче de еле фъръ de еле. — Ачестъ протестъ фъ прімітъ de тоцї репресентанцїї комънелоръ ромъне. — Ѧнтре алцї депътацї сасї ворві ті D. Іаков Рапікер: ші съпъне къ de ші воеште din інітъ о деплінъ егалітате de дрептърї ші пентръ націънеа ромънъ — Dлъї астъзї пічї декътъ пъ поате вота пентръ конвокареа ачелоръ комъне, — къчї ачеаста ар тъіа фоарте таре ѧп дрептърїле тънічіпале але Dлор — чї ромънії съ аштепте пънъ кънdъ Маіестатеа Са ва дечіde ші ачеастъ кавсъ die Territorialfrage — къчї Dлъї пъшї поате ѧпкіпві о націъне фъръ територіѣ — апоі ънde не афлътъ. ? —

(Ва ърма.)

Сібіїѣ 4. Окт. (Ѧпкеере din Nрълъ 40. ші 41.)

Ноі штім, къ ші депътацїї вострїї ваў адъс de тълте орї астфелїѣ da ворве dела Віена, каре de ші пъ аў ресълатъ ѧп пъблікъ, пріп тоасте згототоасе, ънde іа парте ші къте ън Ісдъ въпзъторіѣ, еле тотъшї аў венїт ші ла врекіле ромънілоръ ші еї пъ аў dедъс de аколо пічї о перфідіе, пічї о съспіцїъне, къ сасії вор авеа а се ѧптревъінца de інструмепте оарве. Апоі ноі пічї пъ кредемъ, къ депътатълъ ачела ѧшї ва фі ревърсат інїма токтаї прекъм ці а реферат Dтале ѧпкредінцатълъ тарторе авріклат.

Доаръ пъ те темї D. Кореспондінте, къ дорінцеле ші сперанцеле поастре се воръ ѧпdеплїні афаръ de dіетъ, къ ноі атъ черътъ ѧптр'ъна dіетъ ші dорім черерїле ші дорінцеле поастре але ведеа реалісате пе baza перфектеї егалеї ѧпdрептъцірї, ѧп фрънцїетате къ челелалте колоквітоареї націоналітъцї ѧптре марцініле конституцїънеї ѧп Dіетъ. Ѧпсъ деакъ черкаці D-воастъ а ѧпчедека dіета токтаї пентръ ачеea пентръ къ ваці ѧпфіоратъ de чеа din тъіъ пропосіцїе рецеакъ, съ пъ се ціпъ, саў деакъ пъ не вецї респекта ачесте дорінце пічї ѧп dіетъ, ла каре de атътea орї неацї ѧпdрептатъ, атънчї фіреште, къ ѧпdрептъцірea, каре пі се къвіне ѧппаінтea лъї Dъпнезъў ші а лътеї, ші каре о претіndемъ dела воі къ тоатъ къвіінца ші търіа, о вом прімі орї пе че кале, пътаї съ вінъ din тъпа Пре ѧпdратълъї постръ Монарх.

Че се атінце de трістфътоареа ѧпфъцошаре а ресълтателор, че ле аў dобъndіт пънъ акъма ромънії ѧп контра воастъ, прекът ці а реферат ѧпкредінцатъл тарторе авріклат, къ аў фост еспріматъ къ окасіънea тоастълъї ал чінчілea, пъ аї de че те тънгъі, къчї еле съпт къ тълтъ маї мічї, ба поате къ сар пътea редъче ла пълъ, деакъ ле атъ къята къ о лънъ. Ноі din астфелїѣ de тоасте пъ не фачетъ пічї о ілъсіъне. — Кът е пентръ тоастълъ ал шеасълea ѧп фаворъл пъчїї армате, ші паролеї фрънцїетатеї ші а конкордієї, ѧцї мъртърісітъ, къ ноі пъ прічепет, че аў врът ръдікъторіъл тоастълъї съ зікъ пріп ачеаста, къчї dіпломаціа поастръ пъ се ѧптinde аша департе, ші de ачеea ні се паре, къ ші ачї теа мінцітъ ѧпкредінцатълъ тарторе авріклат. Парола фрънцїетъцїї, ла каре фаче „Volksstimme“ dъпъ челе съпъсе de Dта доъ семне de ѧптревare, ші а Конкордієї, ла каре пътаї ънъл. о вретъ ші ноі din тоатъ інїма, ші de ачї те аї фі потът конвінце D. кореспъndінте, къ ромънълъ е сінчеръ, къ елъ, кънdъ і се ѧтпле інїма, о ревърсъ пріп бъсе ші къ тоате тоастеле, каре те ѧпфрікошаръ аша таре, ел пъ аў зітат de фрънцїетате ші de конкордіе къ націънеле сорорї; къ ръдікъторіълъ тоастълъї а аменінцатъ ші пре чеї че вор маї кътеза съ атінгъ дрептърїле ші лібертъцїле ромънілор, пъ а комісъ dъпъ пъререа поастръ пічї о крітъ, къчї врет съ фіт егалї ѧпdрептъціцї, ші Dвоастръ ацї прівіт ачеаста доріпцъ, деакъ пъ din інїтъ, барет dела гъръ de дреантъ. Nъ те атъръ пічї пентръ тоастълъ адъс атъта de dістінс, кът зічї Dта, пентръ кърацїъл ші патріотіка персеверанцъ, а ромънілор ѧп лънта, че пе стъ ѧпаінте ѧп dіета чеа маї апроапе; пентръ къ саў пе вецї рекъпоаште ші дрептърїле поастре, ші атънчї тоате ачесте се воръ редъче ла о фрасъ de стіл; саў ні ле вецї денега; ші атънчї съ штіцї къ пе вотъ лънта къ тоате пътеріле морале ѧптре марцініле конституцїънеї, къчї е дрепт, къ пекондіціоната рекъпоаштере а тътъроръ претенсіънелор поссtре, че пъ стаў ѧп алта, декътъ ѧп перфекта егалітате ѧп тóте, есте сінгъра базъ de пертрактаре. Шіатъ ачі е ревърсътъра а тътъроръ ромънілоръ ѧп прівіінца фрънцїетъцїї, къреї Dтале ѧцї плаче къ о іропіъ плінъ de атъръчіъне аї da епітет ші de ротъпъ. — Деакъ ѧпсъ Dта лецї ачесте, къмъ ѧцї плаче а зіче, de ѧпінъвъзателе скрісорї але Епіскопълъї Шагъпа кътръ Комесълъ съсеск, ші de деселе фрекърї, каре прекът зічї Dта, съпт трасе de пър ѧптре націоналітъцї, апоі требъе съ те конпътімім, къ пъ аї маї тълтъ жъдеката, ка съ шті деосебі ѧптре персоане ші фапте. Ар требъі барет атъта съ прічепї, къ Епіскопълъ постръ, ка ън бърбат, кързіа пічї дъштанії лъї пъ іаў пътътъ пънъ акъта денега ѧпцелепчіъпea ші тактълъ діпломатік, пе къмъ Dта, къ артікълъл Dтале, ка алесъл капъ ал націънеї, пъ а пътътъ ші пъ поате пріві къ пепъсаре ла інвінъіріле, че D. Комес ціа лъатъ лівертате пе baza релаціънелор мінчіпоасе але дъштъпошілор ші свътошілор інспекторї, але ръдіка ѧп контра інтеліцінцеї ші преоцімеї постре, чі а требъітъ съ провоаче офічіос пе D. Комес, ка съї арате спеціалтепте карії съпт ачеї інвінъіці бърбаці аї пострії. Пентръ ачеea ѧпсъ пъ а domnіт ші пъ domпеште пічї астъзї пічї о ъръ ѧптре ачестіа доі бърбаці, къчї „amicus personæ inimicus rei.“ Апоі de веї фі чітіт ѧптътплъріле dела Поплака, Тълтъчел etc. къ жъдеката дрéптъ, de веї фі ѧпцелес порънка лъї Валер, ш. а. ш. а. пъ кредъ къ веї прічепе алтфелїѣ фрекътъріле, че зічї къ се траг de пър ѧптре націоналітъцї декътъ, къ токтаї воі ле траце de пъръ ші ле адъчеці ѧпаінте пътаї ка съ въ арътаці, къ ѧпкъ domніцї асъпра ромънілор. Ѧптътплареа din Пінтік, каре зічї, къ а адъсъ лънтъ форталъ ѧптре сасї, ромънї ті жandарті ѧпкъ а фост къшънатъ de сасї, карії саў кан dедат ашї траце хотарълe пънъ ѧп tinda ромънълъї. Шті къ „wer zu gierig ist, bekommt Leibesbeschwerden.“ Ам възът че а ворбіт „Sieb. Bot.“ деспре ачеаста de тънгъітъ ѧптътпларе. Ѧпсъ ноі те рогът чітеште ші Dта „Ost-West“. „Конкордіа“ „Газета Трансілванієї“, ші веї ведеа алтфелїѣ лъкръл. Къткї пентръ „Wolehrwürdigen Herrn“ пре карії еаръ лі ѧпвінъештї ші Dта пъбліче пріп газете стръіне, фъръ съ фі адъс ѧпаінте вreo довадъ спеціалъ, ѧцї спънетъ пътаї атътъ, къ ештї ка тълцї аї Dтале ѧп пъререа чea маї рътъчітъ. Деакъ тръештї D. Кореспондінте ѧптре ромънї, ар фі требъіт съ шті, къ Преотълъ есте ла еї тата попорълъї, ші de ачеа, ѧл пътеште „Пъріпте“ ші ел ка ачеста есте datоріѣ a кондъче попорълъ. Nъ те атінце даръ de ел къ те атінцї de тоатъ Націънea шті към зік ънгърїї: Iegyezd meg a napot mellyben vartél a papot. Ѧп сфършіт dъпъ че ноі кондемпътъ тоцї іесъцїї къ тотъ неатълъ лоръ ші къ тоатъ доктріна лоръ, лъсът пе сеата Dтале ші алтор ка Domніата доктріна лор къ скопълъ сфінцеште тіжлокълъ, спре ѧптребъінцаре, къчї ведемъ къ ші Dта ештї о перфідъ креатъръ съсеаскъ къ інітъ de магіаръ, каре ці аї алесъ ън ѧпкредінцатъ тарторе авріклат, ка съцї референзъ челе че саў ѧптътплат ла чіпа амікавілъ ші конфіденціалъ а ромънілор din Брашов, ка съ арънчї ѧп лънтea ларгъ тоате калътпіile асъпра тътърор ромънілоръ, ші съ ѧптребъінцезї ачеаста доктріпъ ѧп адевъратъл еї ѧпцелес, къ атъта маї тълт, къ кът ераї съ потігнештї, азzind, къ депътація рътънъ din Комітатълъ Inedoареї, вреа съ чеаръ ѧптродъчереа прочедъреї ізdічіаріе ші de прочес de маї наінте, ші къ ачеаста ціаї арътат dінцїі чеї de въпе. Доаръ пъ веї dорі ка съ ретънъ Вербъцї, Компілателе ші Апробателе din тімпії барбарї, саў статътъл ънівersітъцїї воастре, de каре въ батецї жок ѧпсъшї воі пріп жърпалеле воастре

Регалістіі ромънї пропъшї de ѧпалтъл гъберпъ.

Dъпъ към се азde din тоате пърцїле ѧп. гъберпъ а тріміс проіектъл пентръ депътіреа регалістілор ла

dicta трансілванъ лн вртътоареа пропорціне: 29 ромънї, 19 сашї ші 134 внгърї ші съкъї, къ тоцї 182. — Dintre ромънї чітім вртътоареле нме: D. Епіскоп Алексі, Апціал Геор. Конс. Баріц Георгіе, Бардоші Георгіе, Балотірі Сімеон, Броте Іоан, Domжа Георгіе, Дорго Гавр. Фекете Іоан, Протоп. Філіп Геор. Хосъ Іосіфъ, Крішан Міхаіъ Прот. Лемені Франціск, Мацедонфі Пап Фран., Мъчеларіъ Лие, Маіер Ладіслаъ, Молдован Dimitrie, Іоан Константін, Пап Константін, Пап Василіе Конс. de Кърте, Пап Грігоріе Сеп. Попазъ Іоан Прот. Поповіч Сервіан, Стоіка Антоніе, Есчелепціа Са Мітроп. А. С. Шаґнц. Есчел. Са Епіскопъл And. Бр. de Шагна. Тобіне Dionicie, Baida Ладіслаъ, Dp. Васіч Павел. Афаръ de ачестіа din нътереа дірегъторіей Конс. de гъверп Алдълеанъ, Dънка, Лазар, ші Секретарії Мога ші Поп Гріdeanъ. Апої асесоръл de табла рецеаскъ Іаков Болога, Съпретълъ Кънітанъ Бран, ші съпр. Коміцї Ладаї ші Бохъцъл. De вотъ арънка макар кътъ de репеде окії пестє ачеаста лістъ компъсъ de лп. Гъверп, de лок пі се ва лтбълзі лнтребареа, оаре съптъ тоцї факторії ші тоате інтереселе націънеї ромъне репрептате прін ачештї бърбацї аша кът се чере лп о віацъ конституціоналъ къ сістемъ репрезентатівъ de попор? Bedem репресентатъ оарет кът бісеріка, вedemъ повілітеа къ бірократіа, съ zічет ші інтеліціпца, ші бългъріmea, dap indъстріа, Комерцъл ші економіа пътънтълъї, чеї маї лпсетнаці факторї аї націънеї поастре, пъ ле вedemъ пічі макар лнтр'унъ indівідъ репресентате. Деакъ ат лъпъda пътаї о окіадъ кът de съперфічіалъ лп протокólеле въmілоръ търціпаше дела Вълкап пънъ ла Телгіеш, ар бате тълт ла окі фолосъл чел таре атът пентръ статъ, кътъ ші пентръ цеаръ, челъ адъкъ економіі пострії de віте лп тотъ апълъ; саръ вedea о ціфръ фрътоасъ de дape пентръ вітеле, каре еї ле ціпъ лп церї стръіне; сар вedea тълцътіреа попорълъї, че о къштігъ din продъктеле ачесторъ віте аша zікъndъ стръіне, каре тоате се імпórтъ лп цара поастръ; саръ вedea фолосълъ тесеріашілоръ, карії продъктеле крde ле прітескъ спре лъкраре, ка съле вindъ еаръшї къ прецъ вънъ лп церіле вечіне. Ші вnde аре ратъл ачеста атъта de лпсетнат лп Патріа поастръ макар пътаї вnъ репресентант, de ші ел аре бърбацї кваліфікацї пентръ de ал пътеа репресента орї кънd ші орї вnde.

Кът ціне de Комерцъ, пъ рътъне пічі о лпdoіалъ, къ ачеста е чea маї таре парте лп тъна ромънілоръ, маї алес Брашовенї. Протокólеле въmілор не аратъ, къ прекънd боала чea кътплітъ a чіътеї се фъкъсъ лп провінчіеле оріенталї бічіълъї Dънпезъ ші лпгроzіа лътеа астфеліъ, de маї nіmінea пъ кътеza a кълка пестє граніца австріакъ, пе атънчі рътжнії пегъціторі din Барашов аша zікънd къ капълъ лп тъна, втблаъ ачесте церї крачіш ші къртезіші адъкъndъ лп Патріъ челе требвінчіоасъ ші спорindъ лнтро тъсъръ лнсетнатъ вепітъріле статълъї. Че ар фі de тоатъ індъстріа Брашовълъї, Сібіілъї etc. деакъ пъ ар фі рътънії, карії съ ле дескідъ вn еспорт атъта de лнсетнатъ ші съ ле провазъ къ матеріалърї крde? Ші къцї репресентанці аре ачестъ лнсетнатъ котерцъ din Патріъ лнтре регалістї ла dieta Трансілванієї? Dънъ ліста, че не стъ лнаінте пічі макар вnълъ. Аша е ші къ економіа къmпълъї.

Dap че вот zіче de dіспропорціънea чea бътътоаре ла окі, че о обсервътъ лнтре репресентанції ромънілор къ 29 (дела 1 міліon 300 мії de сфлете) ші лнтре ачеіа a внгаро-съкъілоръ къ 134. (дела чева пестє 500 мії de сфлете.) — Къ ачеаста лпсъ пъ врет съ zічет, къ лът лп конcідерацівне пъmaї ціфра, пъ — чі факторії карії аръ фі требвітъ репресентанці; къчі деакъ внгаро-съкъії воръ ста лнаінте къ препондерапта лор арістократіъ, атънчі ноі лпкъ пътет ста лнаінте къ препондерапта пóстръ індъстріъ ші Комерц ші dékъ ле вотъ апаліса ші вnеле ші алтеле маї апроапе, вот требві съ devenім ла ачеea конвінцere, къ фолосълъ челъ адъкъ ачештї факторї статълъї ші Патріеї дескреште ла чел din тъіъ къ атъта маї лпсетнатъ, къ кът ел креще ла чеї din вртъ. Лп алта прівіінцъ пъ кredem съ пе лптреакъ внгаро-съкъі. Авет даръ тоатъ дрептатеа съ пе тънгвітъ ші асвпра ачестъї фапт ал гъверпълъї фъкът къ атъта свічітърът ші тъіестріъ, пъmaї ка съ девінъ еаръшї внгърії ла маіорітате, ка апої ла касърї біневепіте съ се провоаче ла дечісівнеле маіорітъції, прекът се провоакъ ла дечесівнеле маіорітъції лп конференца din Алба Іулія, вnde фърът 8. ромънї, 8 сасї ші 24 внгаро-съкъі. Ноі сперът къ лпалтълъ рецітъ пъ ва лъа ачеаста лістъ пічі лптр'о конcідерацівне, чі ва алеце дънъ кввіінцъ ші дрептате фърът пічі o цінере de парте пе ачеї ромънї de регалістї, карії съпт біне мерітаці атътъ пентръ рецім кът ші пентръ націънea лоръ.

Gimnasiu romanu in comitatu Satumarelui.

De pe malulu dreptu alu Somesiului 15. Sept. 1861.

(Urmare.)

Copi'a aptului fundatiunale.

In anulu Domnului 1861 in diu'a 12. a lunei Septembre s'au tienutu in cetatea Seinului o conferintia preliminaria nationala scolastica sub presiedinti'a M. Rev. D. Stefan Vulcanu, protopopulu ord. a Ardusatului, in fiinti'a de facia a M. Rev. Domni Ioanu Szeremi, paroculu Madarasului si protopopulu Ardedului, Georgiu Popu, paroculu Vezendului si protopopulu Eriului, Vasiliu Catóca, paroculu Borlesciloru si prot. sur. alu Ardusatului, Petru Brauu, paroculu si protopopulu Satumarelui, Teodoru Szabó, paroculu si protopopulu Baiei mare, Georgiu Maniu, paroculu si protop. Seinului, Gregoriu Fabianu, paroculu Gidaniloru, Stefanu Borosiu, preotulu Cicarleului, Stefanu Dálai, paroculu din Piscariu, Ioanu Darabanu, paroculu din Tirsoltiu, Vasiliu Popu, paroculu din Busiacu, Vasiliu Cernesceanu, paroculu din Fernezeiu, Ciriacu Barburu, paroculu din Bicau, Petru Mihutiu, Ioanu Selagianu, Georgiu Marchisiu, Ignatu Sabo, Simeone Popoviciu Deseanu, profesori la gimnasiulu romanu din Beiusiu, Ioanu Popoviciu Desenu, posesoru in comitatulu Aradului si ablegatu la diet'a Ungariei, Vasiliu Fabianu, posesoru in Gidani, Ioanu Popu, parocu in Teutii de josu, Ioanu Moldovanu de Gidani, Daniilu Pálfi, Ioanu Szeremi, Ilie Varna, clerici, si Gregoriu Hengye, invetiatoriu in Seini.

1. Inteleginti'a romana din comitatulu Satumarelui vediendu lips'a cea mare si sentietória de unu gimnasiu nationalu au proieptatu infiintiarea unui asemunea gimnasiu.

Convingunduse tóta intieleginti'a romana despre lips'a gimnasiului proieptatu, proieptulu s'au primitu cu unanimitate. —

2. S'au propusu spre desbatere localitatea gimnasiului infiintiandu. —

Cu 24 voturi in contra aloru 3 — cari au votatu pentru Baiea mare — s'au decisu: cá gimnasiulu proieptatu se se radicc in Seini din causa, ca aceasta cetate s'au aflatu a fi centrulu nu numai pentru romanii din acestu comitatu, ci si pentru celi din Maramuresiu, Cetatea de pétra — Kövár — si Selagiu, eara despre alta parte si pentru aceea, pentruca poporulu romanu respective comun'a beserices-ca din Seini oferesce locu si materiale pentru redicarea gimnasiului indatorinduse a dá si lemne de focaritu la scóla: totuodata se obléga a sustiné scólele normale, cari acum doue clase se afla infiintiate si organisate. —

3. S'au propusu la pertraptare si desbatere pe ce spese se se redice acelu gimnasiu?

S'au detiermuritu, cá gimnasiulu proieptatu se se redice pe spese private. —

4. S'au ivitu intrebarea, ca pe ce cale se se mediuloceasca aprobarea gimnasiului proieptatu dela locurile mai inalte?

S'au decisu, ca despre aceast'a intreprindere salutaria se se incunosciintiedie Maritele Guverne episcopesci dela Oradea mare si Gierla cu acea preaumilita rogare: cá aceste in cointilegere se mediuloceasca aprobarea ei la locurile mai inalte. —

5. Pentru prosperarea intreprinderei acesteia conferinti'a preliminaria au aflatu de lipsa formarea unui comitetu provisoriu. —

Comitetulu provisoriu s'au formatu prin conferinti'a aceast'a preliminaria. De membrii comititului prov. s'au alesu: M. Rev. Domni Georgiu Maniu, paroculu si protopop. sur. alu Seinului, Ioanu Szeremi, paroculu Madarasului si protop. Ardedului, Petru Branu, paroculu si protopopulu Satumarelui, Georgiu Popu, paroculu Vezendului si protop. Eriului, Teodoru Sabo, paroculu si protopopulu Baiei mare, Vasiliu Catóca, paroculu Borlaniloru si protopopulu sur. a Ardusatului, Alesandru Erdöss, paroculu Racsiei si protopopulu Tiarei Avasiului, Ioanu Darabanu, parocu in Tirsoltiu, Vasiliu Fabianu, posesoru in Gidani, si Ioanu Popu, parocu in Teutii de josu. —

6. Conferinti'a afla de lipsa se se deiermurésca agendele comitetului provisoriu.

(Va urma.)

1—1 Конкърсъ

Девенindъ вакант вn стіпendіъ de 100 фл. в. а. din Фondацівnea Франчіскъ Іосіфіанъ, ефорія фondацівnеї аъ хотърът, ка прекът лп анії трекъцї, аша ші лп апъл ачеста съ се ажъте din ачел стіпendіъ доі тінерї, de реліція гр. рък. вnълъ къ къте 50. фл. в. а. пе анъ.

Доріторії de a се лтпъртъші din ачестъ стіпendіъ, карії, атъсъратъ статътелоръ фondацівnеї, требвіе съ фіе аскълтъторі de дрептърі ла академіа din Сібііъ, съптъ поштіцї, ка пънъ лп 12 Noembріе к. в. апъл къргъторіъ, съші аштеарпъ съплічеле сале лпстрвате къ атестатъ сколастік despre спорівл фъкът лп стъдії, атестат de моралітате ші атестат de павпертате, ла ефорія зіceї фondацівnї.

Сібііъ 23 Октомвріе 1861.

Лп пътелé ефоріеї Іоан Паповічі Протопопъ гр. ор. лп трактатълъ Сібіілъї ал II-леа.

1—2 Ескріере de Конкърс.

Спре лнплінірea Постълъї Лпвъцъторескъ de Фете лп съвървіълъ Фабрікълъї ла Сфнптълъ Георгіе ші Сфнптъл Лие, къ каре есте легатъ платъ de 420 фл. в. а. пе анъ, ші лъкъінцъ патъралъ, саъ лп лінса ачестеї платъ пентръ кортелъ de 150 фл. в. а. — саъ хотърът Конкърс лп 31 Октомвріе 1861.

Компеціторії ла постълъ ачеста аъ а аштерпе Рекърсъріле лоръ ла терміпълъ със зісъ Прешедінтълъї Маціstратълъ, прін каре Рекърсърї требвіе съ арете фіе каре конкърентъ, къ аъ абсолватъ къ съкчесъ вънъ скоалеле препарандіале, ші къ поседе хърпічіа практікъ ші перфепта къпоштінцъ a тімвелор требвінчоасе іаръ маї къ сеатъ афаръ de лтба сербеаскъ ші респективе чea ромънеаскъ — съ аівъ ші къпоштінца лімвеї вnгърещті, ші маї певрлъ съ адевереазъ o пъртаре моралъ, ші опестъ.

Din адвнареа цепералъ a рецештеї Четъцї Тімішоаръ лп 21-ле Септемвріе 1861.

Павловічі
Нотаріъ прітаріъ.

Редактор респънзетор **Іоанъ Рацъ.** Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеї діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѣл есе одатъ пе септе-тѣнъ: Жоіа. — Препѣтерацїѣнеа се фаче дп Сібіїѣ ла еспедітѣра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кѣ вані гата, пріп скрісорї франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Преціѣл препѣтерацїеї пентрѣ Сібіїѣ есте пе ап 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жѣмет ате de ап 2. фл. 10 кр. Пентрѣ челелалте пърцї але Трансілваніеї

№ 44. **АНѢЛѢ IX.**

Сібіїѣ. 2. Noemprie. 1861.

ші пентрѣ провінчіеле din Монархіѣ пе ѣп ап 5; фл. 25 кр. еар о жѣмътате de ап 2. фл. 62½ кр. Пентрѣ прінч. ші церї стрѣіне пе ап 9 ф. 45 кр, пе ½ ап 4 фл 72 кр. в. а. Ін серателе се плътескѣ пентрѣ дптжіса óрѣ кѣ 7. кр. шірал кѣ літере мічї, пентрѣ а доѣа óрѣ кѣ 5½ кр. ші пентрѣ а треіа репетире кѣ 3½ кр. в. а.

Адѣнареа цепералъ а асоціацїѣнеї пентрѣ дпнаінтареа Літератѣреї ші Кѣлтѣреї попорѣлѣї ромънѣ се ва цінea дп $^{16}/_{28}$ Іѣлие 1862 еаръ пѣ дп Аѵгѵстѣ кътѣ са тіпърітѣ дп Нрѣлѣ трекѣтѣ din грешалъ.

Cuventarea D. Canonicu T. Ciparîu tienuta cu ocasiunea inaugurarii si deschiderei Asotiatiunei transilvane pentru Inaintarea literaturei si culturei poporului romanu ca respunsu la cuventarea Escelent. Sale P. Episcopu B. de Siaguna.

Escelentia, Domni si frati!

Candu ne uitamu inapoi la istori'a poporului nostru si mai alesu la a natiunei nóstre din ast'a patria dulce, carea e antaniulu léganu alu viatiei romane pe aceste locure nordice-orientali, mai ca nu cflàmu in seri'a atatoru mari seculi dela inceputulu celui alu doilea alu erei crestine pana acum peste mediuloculu alu celui de alu XIX. de catu numai dîle de lacreme, de doreri si de suferintia de tóta forma; er' dîlele de bucuria pentru poporulu romanu si pentru natiunea noastra transilvanica in specia au fostu mai pucine si mai rare decatu pén'a de corbu albu. Cultur'a romana ce au adusu cu sene in Dacia din alte parti a le lumei mai fericite si mai desfatate, si s'au straplantatu in acestu pamentu rece si inghiatiatu, cultur'a de carea marturîsescu tóte ruinele si tóte anghiurile patriei noastre, acele 40 de cetati ce le numera Ptolomeu in geografi'a sa cu numele abiá cu 50 ani dupa stramutarea nóstra in acestu Babilonu,— tota, mai tota cadiu preda gentiloru barbare, care in ante de a predá Greci'a si Itali'a, Aten'a si Rom'a se paru ca din pred'a patriei nóstre si din ruin'a culturei romane de pe acestu pamentu si-au luatu gustu de a se incruntá in ruinele si ale celoru alalte provincie din imperiulu romanu. Din acésta ruina totala a natiunei numai Ddieu scie cum amu scapatu, numai cá prin minune, si numai cu pelea si cu viati'a, caci acele incursiuni si predatiuni nu numai ne au rapitu averea si cultur'a ce o-amu avutu, ci ne au rapitu si mii de mii de suflete de ale fratiloru séu parintiloru nostri, si déca ar' fi fostu mortea loru numai corporale, mai pucina le-ar' fi fostu si amaratiunea, inse decatu mórtea naturale mai este mórte si mai cumplita pentru omu, sclavi'a, despartîrea de ai sei, si mai pe susu de tóte semtiulu unei ruine natiunali; caci nece o dorere póte se se asemene cu acea dorere, candu vede, omulu nu numai perirea sa, ci vede deodata si perirea a unei patrie, a unei natiuni intregi, mai fora nece una sperare de o redicare din aceea perire. Inse din tóte aceste ruine providenti'a ne-a conservatu inca in aceste doreri cumplite, unu tesauru nepretiutu, care nu nil'au potutu rapi nece sabi'a invingatoriului, nece crudîmea tiranului ce domnea pe corpurele nóstre, nece potérea fisica, nece politic'a infernale, — unu tesauru nascutu cu noi dela tîtiele mafcei nóstre, dulce ca sarutarile maicutieloru candu ne aplecau la senulu loru, tesauru mai scumpu decatu viati'a, tesauru care de l'amu fi perdutu, de l'amu perde, de vomu suferi vre unadata, cá cineva cu poterea au cu insielatiunea au cu momele se ni-lu rapésca din manile nóstre, — atunci mai bine, mai bine se ne inghitia pamentulu de vii se ne adunàmu la parintii nostri cu aceea mangaiare, cá nu amu tradatu cea mai scumpa ereditate, fora de care nu amu fi demni de a ne mai numí fiii loru: limb'a romanésca. — Ci speràmu in providenti'a divina, speràmu in vertutea neinfranta a natiunei, pe care intru atati seculi nece in cea mai apusa soarte a ei nu a tradatu-o; speràmu in marii barbati si insufletîti fii ai natiunei, cari mai alesu in aceste tempure critice, in care se tractéza cestiunea de a fi au a nu fi, cu tota barbatî'a demna de unu romanu vechiu, cu toata resolutiunea nefaciarita, si cu pén'a si cu cuventulu si cu fapt'a au spriginitu si spriginescu caus'a natiunale, caus'a culturei, in beserica, in scóla, in politica; carí si-au intorsu tota influenti'a, si pusetiunea; si n'au crutiatu nece ostenele, nece spese, numai si numai cá sesi sprigineasca pe aceasta natiune, cu alu careia nume se lauda si a carcia limba o vorbesce.

Chiaru si asta dî solene, ce ne a adunatu din tóte partîle patriei, e unn testimoniu alu vietiei romanesci si o protestatiune mai solene decatu si juramentulu ca natiunea romana nu vrea si nu va suferí nici o data, cá se apuna din seri'a natiuniloru cá romana, ca nu vrea si nu va suferí nici o data aceea batjocura cá se se lapede de alu seu nume si de a sa limba in favórea nici celei mai culte natiuni si limbe in lume, cu atatu mai pucinu in favórea ori-carei alte, carea eri alalta eri erá inca neculta, barbara, si care pana si 'astadi inca nu si-a scuturatu rugin'a ce o rodea pana la anima inca inainte de 20—30 ani, séu inainte ca de o suta de ani. Acésta adunare atatu de numeroasa, atatu de straIucita, de atati barbati bravi si demni, cari au atata bucuria nu-si pregetara, nici ostenél'a nici spesele cá se alerge aici in departare si se ie parte la acésta serbatoria natiunale, e unu documentu neinfrantu, ca se simtu mareti a fi fii a natiunei romane si a se numí cu numele stramosiescu. Natiunile, cari viséza si traescu in acelu visu desiertu, ca óre-candu totu voru se aduca pe Romanu, cá se-si despretiuésca limb'a si se adoreze pe alt'a straina, cari nu se potu desbaerá de ilusiunile loru ca romannlu va mai voí a se impená cu penele straine si voru inavutî seraci'a acestoru natiuni gamfate si pretensive, — depuna-si o-data pentru totdeuna tóte ambitiunile reu calculate, desceptese din vis'a loru si nu se mai nutrésca cu ilusiuni seci si amigatórie. Ca amen, amen le dîcemu lorn, ca mai curendu va trece ceriulu si pamentula decatu se se mai preface romanulu in cea séu cea natiune. De romanu cá natiune dîcu nu de romanu cá individu, ca deca au fostu imprejurari, candu cate unu bietu de romanu, au de fóme, au de goletate, au de órecare ambitiune, au de vr'unu altu calculu s'a departatu de trupin'a natiunei sale si s'a inochiatu cá unu olivu domesticu in olivu selbaticu, ast'a s'a pututu intemplá, póte ca se va mai intemplá, si poate ca chiaru si in dîlele noastre se vedemu cu ochii asemeni templari; sei lasàmu inse in numele lui Ddieu, se-si caute fericirea si repausulu animei unde le place si unde speréza se le afle — ci romanulu cá natiune, pe carele 17 seculi l'au strambatu la pamentu in adeveru, ci nu l'au ruptu, nici la smultu din radecina, si decí inainte se mai tréca si de 17 ori-cate 17 seculi, totu romanu va remané, de s'aru duce si cu miile instrainandu-se; ast'a ne e credinti'a neclatita, si speramu ca toti cei ce nutrescu asemene credintia nu se voru rusînâ caci mai meduósa e trupin'a ei decatu se se usce, déca se si usca multe si ori-catu de multe ramuri din corpulu ei; cá unu agru fructuosu, carele e in stare nunumai a nutri graulu din destulu ci si polomid'a, ci polomid'a se va arde ér' graulu se va aduná si érasi se va semená, cá sementi'a se nu-i lipsésca in tóta eternitatea.

Ci nu voiescu a me intinde mai departe macaru ca multe s'aru mai puté dîce si aduce din viati'a natiunei, ce demustra invederatu, ca desierte suntu toate sperarile, ilusiunile, visale, indesiertu toate amagirile, magulirile, momelele, indiesiertu toate sofismele si machinatiunile tuturoru cari mai ducu si tragu sperare, ca dor' dor' din romanu voru puté face altu poporu nordicu au asiaticu. Unu razimu natiunalitatei romane se implanta astadi, ci speràmu ca asemeni razime de asta si de alte forme se voru implantá si de ci inainte si mai multe si mai poternice.

Se uràmu dar acestei tenere plante, ce astadi se implanta in a dóu'a a nóstra patria, se-i uràmu binecuventare dela celu ce sustiene si spriginesce tóte, cá cu ajutoriulu celui Préinaltu si cu zelulu invapaiatu alu natiunei nutrita si crescuta se ajunga catu mai curendu la statur'a normale, in carea se inverdiésca, se infrundiésca si fructure in miite se aduca de bunu si dulce gustu tuturoru romaniloru, fructure de cultur'a si propasîrea in tóte ramurile sciintiei, artei si civilisatiunei. Se uràmu Domni si frati si acelui mare barbatu alu natiunei, carele dela inceputu cu caldura a cuprinsu la senu-si si fora pregetu a condusu pana in momentulu de acum ide'a acestei asociatiuni, care astadi din idea trece in realitate. Sei uràmu din anima calduroasa, cu sinceritate nefaciarita si cu resunetu strabatatoriu, cá celu ce l'a inaltiatu la acésta mare trépta se-i insufle portarea de grige parintésca penrtu natiunea romana, nunumai in cele sante si Ddiesci, ci si in cele ce se tienu de bunastarea unui poporu demnu de o sórte mai buna, de buna starea nunumai materiale ci si mai vertosu de aceea stare eminente, ce distinge pe o natiune culta de catra unn poporu, precum cuventulu destinge pe omu de alte vietiuitóre pe acestu pamentu. Se-i uràmu cá se-si védia efectuate intentiunile marenimóse ce le nutresce catra natiunea romana se-si védia natiunea fericita, mai fericita decum o aflase la inceputulu pastoriei sale; se-si védia mangaiarea cu ochii, repausulu si multiamirea sufletului inca si in viati'a aceasta. Sei uràmu dîle

fericite, in midîloculu natiunei ajunse la fericire, dîle multe si impreunate cu ne'ncetata multiamita din partea acestei natiuni bune si teneru semtitórie; cerendu si rogandu-ne, cá si de aci inainte se binevoiésca a cuprinde si-a adaposti, a ajutá si a sprigini acésta tinera societate, pe care o-a iubitu si o-a ocrotitu dela léganu pana in momentulu de facia. Se traiti Eselenti'a Vóstre!

Adpeca Deпътацiънеї ромъне дп кестiънea Dietеi.

Дп $^{5}/_{17}$ Otom. adънъndъсъ Komiciънea пермanentъ ъї дпnътерпiчiтъ Deпътацiънea ромънъ din Biena a аштерне Maiестатеї Сале ън протестъ енерџiг дп контра репресентацiънеї гъверпiале ші a вотълуї сепарат dat de консiлiарiї ромънi дп каъса dietеi. Deпътацiънea авъндъ дп $^{18}/_{30}$ Октомвpie Aъdienџiъ ла Maiестатea Са a аштерпътъ ърмътоареа adpecъ:

Maiестатea Boастръ ч. р. апостолiкъ! Актълъ репескълуї гъверпiъ трапсiлванъ, къ каре аръ фi авътъ a ажъта пе Прiпчiпеле църiї, dънъ дрептълъ ші кiетареа са къ петежлочiтъл съъ консiлiъ ші a къштiга валiбiлiтате пре дпалтелоръ iптенцiънi але лъї, пътаї есте актта пътаї ън акт офiчiос, чi ел са фъкът тот одатъ ші ънъ актъ ал пъблiчiтатеї. Пе дрътълъ de пе ърмъ аъ ажънсъ ші кредiнчiошiї ътiлiтъ съъскрiшiї сънъші аї Maiестатеї Boастре ла deплina кънoсчiинцъ a кънрiнсълуї лъї. Ел есте ачелъ актъ, къ каре рецескъл гъверпiъ каътъ a doведi ші a дпdрепта атенцiънea Maiестатеї Boастре ч. р. апостолiче дптраколо, къ конcидерателе opdiнъчiънi дп прiвiинца ънеї diете конкiемънde дп Apdeал ар контраiче лецеї ънiънї din 1848, че dънъ пърereа лъї стъ дп валiдiтате ші пентръ ачеea dieta аръ требъi опрiтъ.

Гъверпiъл вреа a спрiжiпi ачеаста опiпiъне a са прiп ачеле iптъцiънi, че съъ десволтатъ дп 11 Февръарiъ a. к. дп конферiпца din Алба-Iълiа прiп метърiї пацiопалiтъцiї магiаре ші секъiе, ші се провоакъ ла о релацiъне, каре зiче a о фi дат Maiестатеї Boастре дп прiвiинца ачеаста дп 11 Iъпie a. к. Гъверпiълъ пътемте iлегалъ opdinea de алецере, каре Maiестатea Boастръ o аџї iптемеiатъ прé граџiосъ ші дрептъ, дп ърта кърeї съъ фъкътъ дпdрептъцiцї ші четъценiї лiберацї din апъсаре прiп граџia Maiестатеї Boастре. Елъ вреа съ атърне дрептъл Maiестатеї Boастре, de a конкiета dieta дела дпкоропареа ка реце алъ Ънгарiеї ші астфелiъ a траце ла дпdoiалъ, ші a дпсетна рецiтъл Maiестатеї Boастре ч. р. апостолiче, прекътъ ші тоате diспосечiънеле пънъ атънчi ка пелегале.

Провокъndъсъ ла жърътъптъл de кредiнцъ, декiаръ ачестъ гъверпъ, къ дежа ескрiереа dieтеї аръ продъче дптре diферiтеле класе de попоръ ші пацiопалiтъцi o антiпатiе атъръчioасъ, дптържтъчiъне ші препъс, ші къ ар адъче iпiмiле, каре маї паinте ар требъi дппъчъите декътъ адцате, дп o астфелiъ de фервере, каре оарекънda dисолвiре компланатоаре пътаї ар дпгреънао, деакъ пъ ар пътеа ші ілъda пе ън тiмпъ дпdелънгат. Декiаръndъ гъверпълъ тотъ че са фъкътъ дп прiвiинца ачеаста de октроат ші пелегал, вine дъпсъл ла ачеea кътезътоаре афiрмацiъне: къ iпартiкълареа пацiънеї поастре ромъне с'ар аръта ка о компромiсiъне a дптревърiї пацiопалiтъцiлоръ; къчi de сар ші дпфiiпца dieта, ші дп еа сар адъче вреo конклъсiъне, ачеea ар фi дп тот касъл певалiбiлъ ші пелецъiтъ.

Ачеста актъ дпкее къ ачеea опiпiъне, ка Maiестатea Boастръ съ дтпедекацi прéграџiос конcидерателе мъсърi дп прiвiинца конкiетърiї dieтеї дп Трапсiлванiа. Дп ачестъ актъ аміптеште рецескълъ гъверпъ ші трiмiтереа de вотърi сепарате але маї мълторъ консiлiарi de гъверп, каре дпкъ се пот чiтi дп фоiле пъблiче.

Проблета кредiнчiошiлоръ сънъші аї М. В. ч. р. апостоliче пъ поате фi ачеea, a се слобозi дптро маї детаiатъ ресфрънцере a сiнгъратiчелор афiртъчiънi але рецескълуї гъверпъ, требъе дпсъ дп цепере шеші пропънчiъ опiпiъnea ші конвiнцереа лоръ къ провокаре ла актеле аштерпъте пънъ актта, ші апъте ла челе din 7 Noемвр. ші 10 Dечемвре 1860, апоi ла челе doe петiцiънi але конферiнцеї пацiънеї ромъне din 13 ші 16 Iанъарie a. к. прекътъ ші ла iпстацiа чea маї поъ a комiтелуї ромънъ прiп Deпътацiї пацiънiї дптраколо, къ пънъ актта съъ пiчi ън рецe ал Ънгарiеї пъ са каътат a се дмплiпi дорiнцеле попоарълоръ къ маї мълть дрептате ші лецъiтате, ка съът рецiтъл de актъ алъ M. В. ч. р. апостоliче, ші къ дптре попълацiънea Apdeалълуї, ші апъте дптре diферiтеле пацiопалiтъцi пъ се ва da пiчi o апсъ спре зелотiпiъ, дптържтаре ші препъс прiп прéграџiос кончеса dietъ, поате пътаї атънчi, деакъ чеї пъші дп капъл требiлоръ церiї прiп ретрасълъ реорганiсаторъ ші дпкъ констътътоареле органе къ комiтетеле лор пline de антiпатiъ пентръ dietъ кiемате ші дптреџiте din тiмпiї ънiънеї ар da тъпа спре ачеаста dънъ есемпълъ рецескълуї гъверпъ.

Дпсъ дп ачестъ касъ требъе съ пе дпdoiмъ деспре орi че съкчесъ алъ пъзъелiлоръ дъштъпоасе dietеi, къчi пацiъne ромънъ кредiнчоасъ Domпiторiълуї съъ пътаї аре de a се теме de аменiнцъриле ші de калътниele апъсъторiлоръ лоръ de пънъ актта, къчi еа къпринde дпалтеле iптенцiънi але дрептълуї съъ Domпiторiъ ші але прiпчiпелеї церiї, ле апрецъеште ші прiчепе a се жертвi пентръ еле. Пропънчiндъ кредiнчiошiї ътiлiтъ съъскрiшiї сънъші аї М. В. ч. р. апостоliче дп пътеле Nацiънеї ромъне, ка леџiъите органе, ші депътацi аї еї прé ътiлiта мълцътире пентръ дпалта граџiъ, къ каре М. В. ч. р. апостолiкъ ацi афлатъ de ъine a конкiета dieta, ші кореспопzъnd преграцiосъ de атътea орi манiфестатеї дорiнце a пацiънеї ромъне, a семна iпартiкълареа пацiънеї ші a релiцiънеї лоръ ка чea din тъiъ пропосiцiъне рецеаскъ, дші iаъ лiбертате a маї обсерва прéътiлiтъ, къ пацiънea ромънъ дп процедъра гъверпълуї церiї de актъ, каре каътъ a дтпедека прé дпалтъ конcидерата дптъчiъiре a iмпопълацiънеї арделене ші конкiетареа, дптръ тот цiпереа dietеi, ші акърi репресентанцiе дабеа e маї пъцiпъ декътъ o провокаре дескiсъ ла ресiстiнцъ, a ънуї гъверпъ, каре вреа къ орi че тiжлоаче съ къштiце валiбiлiтате ачелеї ла анълъ 1848 форцате, дпсъ de поi дп iнтересъл постръ ші ал династiеї дпфрънте ші комбътъте ънiънi a Apdeалълуї къ Ънгарiа, ші пъзъеште a дпгреъна пацiънea езъші къ леџiътълъ педрептъ антiмарџiалъ, — пътаї поате авea дпкредере, din каре темеiъ пацiънea ромънъ прiп пермапентълъ еї Комiтет ші ачеста прiп поi, акъреї депътацi съптемъ, аштерпе есъпра ачестеї ші асетенea грешелi a рецескълуї гъверпъ de цеаръ ші a органелор лъї чел маї съръторескъ протестъ, ші декiаръ репресентацiънea менцiопатъ респективе ретопстрареа гъверпълуї, дпаiптea лъї Dътпезъ ші a оатенiлоръ, ка о грешалъ переспопzаверъ, ка о дптрепрiндere контрарiе датоpiнцелоръ сале ші демпъ de педéпсъ, каре се опъпе челор маї повiле ші маї леале iптенцiънi але M. В. ч. р. апостоliче — a скъпа цéра de аменiнцътоаре a анархiъ ші нелецъiнцъ — ші спiрiтълуї тiмпълуї.

Noi требъе съ реiептътъ къ хотърjре ші вотъл сепарат ал Консiлiарiлоръ провizорiї de орiцine ромънъ асетенea дп пътеле пацiънеї, ла каре се прозоакъ къ скопъ пекратъ, къчi еї тощi треi аъ фостъ алтелiъ дпформацi деспре dopiнцеле ші тендiнцеле пацiънi ромъне ла адънареа пацiонал din Сiбiiъ дп лъна лъї Iанъарiъ a. к. ші доi din еї аъ ші десволтатъ ла Конферiнца din Алба-Iълiа дп лъна лъї Февръарiъ a. к. алте прiпчiпii деспре dopiнцеле пацiънеї ромъне; ромъне даръ пе сеата лор a къцета кът дші воръ жъстiфiка iнкопсечiнчеле лоръ респективе ъitареа de датоpiнца пропрiъ. Дп сфършiтъ дші iаъ сънъскрiшii лiбертате a аштерпе прéътiлiтъ о традъчере a актълуї de шедiнцъ ал Комiтълуї ромънъ къ сънъскрiереа D. Епiскопъ Бар. de Шагъпа ка прешедiнте ші a Секретарiълуї Маčелариъ, прiп каре сънъскрiшii din шедiнца din 17. Октомв се провоакъ, ка съ депънъ дпаiптea тропълуї Прéдпалтъ ънъ протестъ енерџiкъ дп контра ремопстрърiї гъверпълуї церiї".

Фъкъndъ депътацiънea поастръ деспре пашii ачестiа дпштiiнцare ла комiтет, ачеста са адънат дп 26 Октом. дп пътеръ плепар ші прiмiндъ протестълъ депътацiлоръ de ал пацiънеї, са вотат ачестора мълцътире din партea пацiънеї.

Дева $^{15}/_{27}$ Окт. 1861.

Пе зioa de epi ($^{14}_{26}$ Окт.) конкiетъ D. Комiте сънпретъ Францiскъ Nопчea Комiтетъл репресентатiъ ал Комiтатълуї Хънedoарii спре дечiдереа маї мълторъ афачерi administратiве, дптре каре ера ші алецереа метърiлоръ дпфiiнцъndелоръ секцiънi жъдекъторещтi пентръ каъсе ънрънаiале. —

Пентръ ка оп. пъблiкъ съ се орiентезъ, ші съ прiчеапъ ърмъторiълъ пасъ, фъкътъ de метърii ромънi къ ачеастъ окасiъне, амiптезъ: къ ла органiсареа Комiтатълуї, пе пътъпдъсъ стоарче кiетареа лецiъiтеї Конгрегацiънi ценерале, саъ фостъ компъсъ ън Комiтетъ ad hoc пентръ алецереа офiчiалiлоръ, констътъторiъ дп пътъръ егалъ din ромънi ші ънгърi, акъреї мiсiъне саъ фiiтъ къ актълъ алецерiлоръ. —

Дп 8. Iълiе се цъпъ o адънаре ценералъ комiтатенсъ къ скопъ, a верiфiка алецериле съвършите de Комiтетълъ ad hoc; ші — пепътъпдъсъ адъна ла тоате афачерiле масе марi de оамепi -- a компъне (ка ънъ malum necessarium) ън Комiтетъ репресентатiъ пермапентъ маї потрiвiтъ конститът. Скопълъ iпсъ пъ се ажънсъ, — мълцътiтъ ачелоръ ънгърi егоiстi ші търбацi, карii ші актъ воiръ a предомiна дп репресентацiънea, че ера асъ компъне. —

Конгрегацiънea се дисолвъ, ші провiсорiълъ de маї наiпте се епънчiъ de пермапентъ — пънъ dънъ dietъ, — адекъ: Комiтатълъ рътасъ къ магiстратъръ фъръ корпорацiъне репресентативъ. — Дп контра ачестеї процедърi, ромънii протестъндъ пе локъ, маї търziъ аъ арътатъ прiп о депътацiъне dea дрептълъ ші Маiетъцii Сале граваминiле чеї апасъ. —

Че съ везi дпсъ: D. Комiтеле дп контразiчере кiаръ къ фаптеле сале пречедепте, конкiетъ iаръ Комiтетълъ демiсiонатъ. —

Метърi ънгърi се дпфъцошаръ дп пътъръ deплiнъ, пентръ къ ле заче ла iнiтъ ашi форта ънъ всъ, dънъ каре еї съ фiе репресентацi дп пътъръ егалъ къ ромънii; da пъ ле ва съкчеде. —

Iатъ че фъкъръ ромънii: еї адънъндъсъ дптро конферiнцъ сепарат деклараръ: къ декътъ o репресентаре непотрiвiтъ ші педреаптъ, маї ъine пiчi декътъ, пъпъ че Maiестатea Са ва дечide асъпра репресентацiънеї съъштерпъте;

O депътацiъне din съпъл Конферiнцеї iптманъ Комiтелуї съпретъ ърмътоареа декларацiъне:

Къ мiраре амъ примiтъ сънъскрiшii дпвiтареа I. В. ла о адънаре de Комiтетъ комiтатенсъ! —

Noi, лъndъ дп конcидерацie:

1-iъ къ Комiтетълъ „ad hoc" din 25-26 Апрi-

ліе а. к. ші аў фінітў лъкръріле сале одатъ къ провісорівл органісатў ал Комітатълві,

2. Къ ла Конгрегаціънеа цепералъ din 8 Ізліе а. к. сокотіндъсъ де десфіінцатў сав лпчеркат формареа ънві алтў Комітетў, — іаръ непотъндъсъ лпфіінца ачела — челў „ad hoc“ пъ аў прімит дела німене лпсъръчінареа де а фънкціона маі департе,

3. къ ноі прін Депътаціънеа ноастръ ла Маіестате ам арътатў іллегалітатеа ачестві Комітетў, ші ліпса ънеі репресентаціъні конституціонале лптре граветінеле че не апасъ.

Консеквентў пъ не сокотімў компетенці а маі девіде лп каъсъле administrative але Комітатълві, нічі пъ пътемў лва парте актівъ ла адънареа конвокатъ не астъзі. —

Че се атінце de пъсъчіънеа че ворў а о лва метърії Комітетълві ad hoc de націоналітате маціара фацъ къ ачесте лмпреціърърі, — ле стъ лп воіе а фаче че ворў сокоті; — лі фачетў лпсъ ръспънзъторі пентръ тоате ъртъріле че арў резълта din о процедъръ іллегала, неконституціонала октроатъ, ші унілатерал. —

Алтъмінтреа ка съ се поатъ ърта din партеа Длві Комите сънпретў лп прівінца пропънерії персоапелорў пентръ Cedріа ърбаріала, ънії din бърбації пострі шіаў дескоперітў I. B. пъреріле привате, каре ле поате конcidера, лпсъ пътаі атъта кътў се поате чева фаче пе темеіълў ънорў пърері прівате лп ліпса вотісърії офічіале а ънві корпў репресентатівў легівітў. — (ъртеазъ сънскінціъніле.)

Астъзі даръ стаў лъкръріле лп Комітатълў Хінедоарії лп фаптъ токтаі ка лп чела ал Албеі de жосў, адекъ: ліпсъ de репресентаціънне конституціоналъ, офічіалі свсцънъці прін епънчіл Комітелві din 8. Ізліе, etc; къ деосъбіре лпсъ, къ ромънії дънъ сімпатіїле че ліаў арътатў персоапеі Длві Nопча — ка Консъпціанў — ші отў, акърві тъпі пъ сънтў пътате de сънце ромънескў върсатў — арў пътé аштепта дела Длві лптрънънцареа пътерії прімите дела Маіестате, лп лпцълесълў Дрептъції ші ал Егалітъції, спре есемпл кът фъкъръ D. Брап, Піпошіў ші Бохъцълў. —

Адънареа сквпалъ din 13/25 Октом. din Сібіў.

(Лпкеере.)

Дънъ ачеea депътатъл din Чіспъdie D. Матіас чере: къ пе вііторіў лп хъртіїле конкіетъторе ла адънаре съ се респіче апріат обіектеле de пертрактаре: ка Комънеле съ поатъ da Інформаціънеле девънчіоасе депътаціларў лорў — ачеаста се прііmi de кътръ тоці, — ші прешіedinделе аў промісў къ лп вііторіў ва ърта аша.

Се четескў актў маі мълте проекте венїте дела Університатеа пац. съсеаскъ — лптре алтеле алецереа ънві агентў салаpізатў ла карте лп Віена; дънъ че ачеаста пропънере фъ респінсъ пънътаі декътръ ромънї, чі лпсъші ші de кътръ сашї, се сквлъ ораторълў Сібіівлві D. Шпаідер ші аретъндў къ атътў магіарії кътў ші ромънії аў къте о депътаціъне лп Віена, ші лп тімпъріле ачестеа de трансіціъне арў фі de чеа маі маре требъінцъ ка ші еї — сашії — се аівъ аколо репресентаціі лор — апоі сашії прітіръ конклъсълў: ка съ роаце не Комітеле, ка кътў маі лнграбъ се конвоаче Університатеа ші прін ачеаста съ се алеагъ о депътаціъне каре съ меаргъ ла Віена, — ла каре депътаціі ромънї, не прівіндў обіектълў ачеста ла еї — аў фостў indіферінці. —

Актў вені ла ордіне: рапортълў депътаціларў дела Університате — ші лп лінія дінтъіў Адреса че се зіче: къ о арў фі аштерпътў ачеаста Маіестъції Сале, дънъ четіре се лпчінце лптре депътаціі сашї о десватере пе кътў de лпфокатъ, пе атъта пъ преа плъкътъ. — Актў іа еаръ депътатъл Пінчіў кввънтълў: ші дънъ че арътъ къ четіндъсе — фіреште лп лімба цертъпъ — піште акте пре інтересанте, конпаціоналіі сеі пресінцї пештііндў лімба цертъпъ — пъ ле потъ перчепе — дънші басаці даръ не дрептълў егалеі лпдрептъцірі претіндў ка актеле съ се традъкъ ші лп лімба ромънъ, ші съ се четескъ de кътръ Нотарівлў магістратълў ші ромънеште, ка протоколълў шедінцієї съ се поарте ші ромънеште — ва че е маі мълтў продъкънd елў тотма конвокътоареа прешедінтелві прівітоаре ла ачеастъ адънаре — ера скріс цертъпеште — претінde къ de ачі лпколо опорабілълў Магістратў съ пътаі трътіть нічі о скрісоаре офічіёсъ лп лімба гертъпъ — къчі елў декіаріазъ лп пътеле Комънеі сале сербътореште, къ о астфеліў de скрісоаре пъ се ва маі респекта съб нічі о прівінцъ — асеменеа се декіареze ші депътатълў ромънў преотълў din Съкъdate — апоі се скларъ тоцї чеіалалці депътаці ромънї, ші се декіареze тоцї астфеліў — кънdў deодатъ се скоалъ депътатълў сасў din Върперў ші спъне къ елў ворвеште лп лімба Маіестъції Сале — *) не каре девъе се о штіе вер чіне— апоі къ дакъ ар вені лъкрълў ла атъта, елў ва ворві лп лімба матерпъ ші не лпцелегъндъо не ачеаста врезнў депътатў ромънў, ва чере съ іce традъкъ пътаі декътў, ашіждерea ші елў de ші прічепе біне че аў зісў антеворвіторівлў — къчі ворвеште кат пе лътініе, пе каре лімъ о аў лпвъцатў ел біне, тотъші ва претінde ка ворвіреа ънві депътатў ромънў съ се традъкъ пе съсеште, ші атънчі сарў паште ънў галімътіас; ect. апоі лва ворва D. деп. Рапікер: ші спъне верde кърatў, къ депътатълў П. арў мерце преа департе, къ ачестеа лптребърі се ворў деслега пъ лп адънареа сквпалъ din Сібіў, чі алтў ънdева — къчі елў пъші поате лпкіпві о націънe фъръ теріторіў — die Territorial frage — апоі zеў локвл ънde съптемў — пві ромънескў dар нічі маіорітатеа пві не лъпгъ ромънї прін ъртаре — — — апоі дакъ пъ плаче ромънілорў — калеа ар фі deскісъ — ва се зікъ ла рекорсърі — се маі лпкордъ одатъ деп. П. ші ле спъсе, къ елў пъ прічепе кътў сашії лп Сквпълў Сібіівлві арў фаче маіорітатеа. Елў штіе къ Сквпвл С. пътеръ апроапе de 88,000 локвіторі, din каре 52,000 съптў ромънї ші пътаі 36,000 сашї — ші ромънълў къ тоате къ арў пътеа претінde сінгъръ лімба маіорітъції de лімъ офічіоасъ — dар елў е къ мълтў маі модестў, къ мълтў маі лоіал, ші пъ вре нічі о съпремаціе дскътў С. Дрептате, апоі лл доаре ла інімъ дакъ фрації сашї ла тоате лл лпвіазъ ла Віена — оаре пъ аў венітў тімпвл, лп каре съ не пътемў noї лпцълеце ачі акасъ лптре noї — лпкъ тотў аша de маре е антіпатіа Длорў кътръ ромънї ші дакъ е аша елў протестезъ лп пътеле лві Dzeў ші алў дрептъції лп контра асторў феліў de не лпдрептъцірі — се прімії de кътръ тоцї ромънії. **)

Дънъ ачеea се маі четі ші еміслў комісіалў despre лпфіінцареа сепатълві de апеларіъне ла Університате, лп контра кърві протестаръ атътў сашії кътў ші ромънії. — Ашіждерea пъ саў прііmітў статълў despre лптродъчереа офічіалілорў дівісорілі комъналі, ші алў адвокаціларў.

*) Авзітаці ромънілорў лп лімва Маіестъції Сале? Р.)

**) Стъndў ачесте аша, лптребъмў къ тоатъ серіозітатеа, оаре пъ аў авътў ромънії дрептў а аръта о ресістінцъ пасівъ кътръ дерегъторії алеші пентръ еї фъръ de еї ші оаре пъ комітe орі чіне ъп пъкатў, каре пъсъеште аї сънъне къ пеште ънелтірі дешерте пътаі пентръ хатървл кзіва. Деакъ сашії не прівескў афаръ de теріторівл лор, ші ла тоате окасіънеле не інвіазъ ла Віена, атънчі съ аштептъмў деслегареа протестълві пострў ші съ къътът ънde се афлъ ші че са фъкът къ ел. Р.

Лп прівінца ънівersітъції съсешті, адънанца се еспрімъ лп контра сістеmеі лпкіderії періodіче а ачелеіаші, пе каре о прівеште de пелегалъ ші декларъ къ, дънъче medіnцele ънівersітъції сънтў лптрерънте, mandatele депътаціlор Гвіст ші Конradсхаіm лпкъ лпчетъ, ші скавпълў пъ ва алеце маі 'наінте алці депътаці, пънъ пъ се ва конкіъта о нозъ ънівersітате. Ромънії поштрі лші лпоіръ аічі doріпца лорў еспріmатъ de атъте орі ші претінсеръ, ка ла віітоареа алецере de депътаці пентръ конфлъксў съ фіъ конкіътаці ші тоцї ромънії скавпълві, de ояреце ромънії пътаі пе чеі алешї de еі лі ворў пріві de депътаціі скавпълві ачестіа, пе алцій лпцъ нічідекътў. Непріmіndъсе ачеастъ дреаптъ претенсіъне а ромънілорў, депътаціі поштрії детеръ ла протоколў алт протестў. Лп ъртъ възъndў, къ фрації сасі пъ аў нічі о апіекаре а не рекъноаште тъкарў пътаі лп парте дрептъріле, пъръсіръ тоцї ромънії сала de адънаре, лъсъndў пе сасі de капълў лорў ка съ прокъръзъ лътеї ші історіеі маі мълтў къ ъна din міile de довезі, къ пропагаторії кълтъреї лп марціпеле оріентълві, пъ конoскў нічі астъзі спірітълў тімпълві ші пъ вреў фръціе къ ромънії, къ карії лпсъ врънd не врънd требъе съ конвеціеаскъ! —

Gimnasiu romanu in comitatu Satumarelui.

De pe malulu dreptu alu Somesiului 15. Sept. 1861.

(Inchcere.)

Agendele acelui comitetu s'au decisu se fia urmatórele: redigiarea protocolului conferintiei, compunerea séu redigiarea tuturoru acteloru tramitiende la maritele guberne episcopesci dela Oradea mare si Gherla, comitetulu are de a lucrá cu tóta energi'a pentru aprobarea proieptului conferintiei la locurile mai inalte poftindu trebuinti'a prin deputati alesi din sinulu comitetului; are de a se pregati pentru proieptulu statuteloru gimnasiale; are de a proieptá planulu gimnasiului redicandu; are datorintia de a conchiamá conferintie preliminarie de cate ori va aflá de lipsa, éra candu se va recere are dreptu de a conchiamá adunare generala romana comitatensa ad hoc. Totuodata e insarcinatu si impoteritu de a primi oferte, acele are datoria ale manipulá cu consciintia, si despre acele va ratiotiná in totu anulu de doue ori in Maiu si Octombre. —

Datu in Seini 12. Septembre st. n. 1861. Stefanu Vulcanu m. p., protopopulu Ardusatului cá presiedinte. Ioanu Szeremi m. p., paroculu de Madarasiu si v.-archidiacon distr. de Erdőd. Petru Branu m. p., protopopu in Satumare cá notariu alu conferintiei. Ioanu Popu, parocu in Teuti de josu cá v.-notariulu conferintiei. —

Georgiu Popu m. p., v.-archidiaconu Ieriului. Teodoru Sabo m. p., protopopulu districtului Baiei mare. Vasiliu Popu m. p., paroculu Busiacului. Georgiu Maoiu m. p., protopopu sur. a Seinulu. Ceorgiu Marchisiu m. p., profesoru la gimn. r. Beiusianu.

Vasiliu Caióca m. p., protop. sur a Ardusatului. Ioanu Darabantu m. p., parocu de Tirsoltiu, Stefanu Dalyay m. p., parocu de Piscariu. Stefanu Boros m. p., paroculu Cicarleului. Gregoriu Fabianu, m. p., paroculu Gidaniloru. Vasiliu Cernesceanu m. p., preotulu Fernedieului. Ioane Popoviciu Deseanu m. p., posesoru din comitatul Aradului.

Simeone P. Desénu m. p., prov. in Gimnasiu din Beiusiu. Ignatiu Sabo m. p., prof. in gimnasiu din Beiusiu. Vasiliu Fabianu m. p., proprietariu. Petru Mihutiu m. p., prof. in gimnasiu sup. Beiusanni.

Ioanu Selagianu m. p., preotu Ivanu Moldovanu de Gidanu, teologu abs. Gherlanu. Daniele

Paulescu m. p. de Pálfy, teologu abs. III. anitu. Ioane Szeremi m. p., teologu. Ilie Varna m. p., teologu Gregoriu Hengye m. p., invetiatoriu.

Cumca aceasta copia in tóte e asemenea originalului adeverésce:

Ionu Popu,
paroculu din Teutii de josu,
cá notariulu comitetului provisoriu.

Consemnarea
contribuiriloru oferite in favoarea gimnasiului infiintiendu in comitatulu Satumarelui, in cetatea Semului:

Stefanu Vulcanu, protopopu 50 fl. Vasiliu Popu, parocu 60. Ioanu Szeremi, protopopu 50. Petru Branu, protopopu 100. Georgiu Popu, protopopu 50. Georgiu Marchisiu, profesoru 100. Simeonu P. Deseanu, profesoru 100. Ioanu Selagianu, profesoru 100. Ioane Popoviciu Deseanu, posesoru 100. Gregoriu Hengye, invatiatoriu 100. Stefanu Duleanu, parocu 100. Georgiu Maniu, protopopu 400. Teodoru Sabo, protopopu 50. Vasiliu Catóca, protopopu 100. Ionu Popu, parocu 50. Petru Mihutiu. Letanu, profesoru 40. Stefanu Borosiu, parocu 5. Vasiliu Cernesceanu, parocu 40. Ilie Varna. clericu 5. Vasiliu Fabianu, posesoru 100. Gregóriu Fabianu, parocu 56. Ioanu Darabanu, parocu 50. Ioanu Murgu, fetu 10 fl. v. a. Cu totulu 1816 fl. v. a. — (Dumnedieu se va ajute! R.)

Notiце diверсе.

— Дп adвnapea Komвniтъцiй Сibiane цinвтъ дп 30 Октом. са хотърътъ дntре алтеле, ка ла Бniверсitate съ се ефектueзе прimirea пвnктелорь de програтъ, дп каре есте ші трimитереа ла Сепатвлъ iмперialъ, апоі съ се факъ конкvрсiвне, ка пацiвnea съсаскъ съ спріжinеаскъ пропозiцiвnea реценаскъ, каре трактеze despre iпартikvлareа пацiвnei ротънешті, ка а патра политічеште дndрептъцitъ пацiвne a Ардеалвлъі, къчі есте пвтаі de dorit, ка съ се дmплinеаскъ drepтele черері але ротънilorь дп калеа лецislацiвnei.

— Сепатвлъ iмперialъ са deскisъ earъші дп 23 Октом. Тот дп ачееа zi ші dieta Кроацiei.

— Maiестатea Са a denвmitъ пе Ф. М. Л. Грофвл Палfi de Локvцiitoriь ал Бngariei ші a ші дntратъ дп фvнкцiвnea са.

— Maiестатea Са a denвmitъ пре кon. intimъ Франц Графвл Nadaждi de Miністрь ші ла дnсърчinat кь кondвчereа Канчеларiei авліче-трансilване.

— Се вorвeште къ Ф. М. Л. Бар. Станковіч ар фі destinatъ de гвбернatorвл Трансilванiei.

— Дп Бngaria се desфiinцezъ кь дnчetвлъ тоате тvнічipалітъцiile ші дntre dirегtoriile чele noї провizorie.

— Таверnikвл Maiлат ші a datъ dimisiвnea ші са ші primit. Локvцiitnца Бngariei nь ва maї фvнкцiona ка корnъ дntregъ.

— О скрisoare de тъnъ a Maiестatei Сале кътръ miністрвлъ de ресвел Граф Dегенфелд дnnъртъшаште рецistrвлъ ші тета трibвnалелор militъreшті дnфiinцinde пentрь крітеле че аь de a се пertракта ла ачестea трibвnале.

— Прітателъі Бngariei a esprimat Maiестatea Са пeплъчereа пentрь пъртareа са.

— Рескvлацii din Боспіа a бътътъ пе Омер Паша ші ла дntецitъ дntr'o тъnъстire.

— D. Бар. Салmen, D. Граф Miко, ші D. Бар. Апор съntъ kiemaцi ла Viena.

Turcbesiu $^{9}/_{21}$ Octombre 1861. **Astadî petrecuramu la locului de odihna remasîtiele cele pamentesci ale D. Notariu Ioane Odoru, fostului invatiatoriu** la scól'a paralela din **Satulungu**, carele — dupa o suferintia grea mai bine de siése septemani de idropica — se muta din ceste trecatórie la cele eterne Sambata $^{7}/_{19}$ ale curentei, lasandu in urmai o souvenire trista în inimile socîei, fiiloru, parintîloru, rudeloru, amiciloru sî cunoscutîloru sei. Fiei tierina usisóra! —

Nr. 40/1861. r.

Conchemare.

La $^{7}/_{19}$ Noemvrie a. c. adica in dióa onomastica a Majestatii Sale Imperatesii Elisabeta, Patrón'a reuniuni f. r. se va tienea in Sal'a de adunare din edificiulu Scóleloru rom. in preurbiu (Schaiu) adunanti'a generale a reuniunei f. r. spre darea socoteleloru anului espiratu din parte subsemnatului Comitetu, conformu §. 8-lea alu statuteloru r. f. r.; la care suntu învitate toate membrele, reuniuni active i. e. acelea, cari voru fi depusu minimulu anualu pene la incheiarea socotoleloru adica pene $^{4}/_{16}$ Noemvre a. c.

Brasiovu $^{17}/_{29}$ Octombre 1861.

Comitetulu Reuniuni f. r. prin
Maria A. Popp Presedentâ.

Inscientiare de Prenumeratiune.

Cartea I. si la II. a Istoriei Romaniloru de T. Liviu P. in versiune romaneasca.

Suscrisulu in anulu trecutu fiendu indemnatu de câti-va amici ai literaturei romanesci traduse sî tiparisa cartea I. dein Liviu, alu carei venitu curatu lu apromise cá ajutoriu pentru unu tenеru romanu lipsitu de midilóce, sî se oblegase ca la casu, candu i-se aru imbracisiá ustenel'a cu caldur'a receruta, va traduce in totu anulu celu pucinu doue carti. Prim'a promisiune nu fu in stare a o impleni pana in minutulu de facia, ca-ce dein 500 esemplaria ce si tiparise de abiá trecura diumetate, celelalte pana in diu'a de astadi jacu nevendute parte la insulu, parte pre la O. D. Colectori; a dou'a spre a satisface cuventului de onóre in cîtu-va se impleni, ca-ce acumu se afla in stare a inscientiá pre O. P. cá a esitu de sub tipariu sî cartea II-a; éra a trei'a o are traduso, ci miculu salariu profesorale neajugandui spre acoperirea speseloru ulterióre pre lunga acést'a mai avendu sî tema, cá o va patî cá sî cu cea de antaniu, de o camu data o lasa netiparita.

Deci se semtie motivatu a provocá pre O. Publicu cu totu respectulu sî de una data alu rogá, cá se benevoliesca a sprigini cu concursulu seu acést'a intreprendere literaria.

Cartea I. ce consta dein 130 pagine e 80 cr. v. a. II. dein 120 pagine in locu 56 cr. v. a. prein posta 60 cr. v. a.

Dela 10 esemplaria se da unulu Rabatu. Pretiulu e de a se tramite prein epistole francate.

Blasiu 20 Octombre 1861.

Ioane Antoneli
Prof. gimnasiale.

Concursu.

In urm'a gratiósei aplacidari dein partea Exc. Sale D. Metropolitu de doua stipendia de câte 100 fl. val. austr. pre anu, si in urm'a aplacidarei altoru patru stipendia totu de câte 100 fl. v. a. dein partea Capitulului gr. catl. Metropolitanu dein Blasiu, toate pentru ascultatori de jura in Sabiniu pre anulu curente scolastecu $186^{1}/_{2}$, — se escrie Concursu pre termenulu 1 Dec. Stilu nou a. c. la Capitululu Metropolitanu, catra carele concurentii voru avé sesi adreseze testimonia-le scolastece de pre anulu scolastecu trecutu $186^{0}/_{1}$, ear anumitu celi ce au frequentatu si in anii trecuti juru totu in Sabiniu seau aliurea voru adauge si testimonia dela respectivii parochi ai locului, unde au frequentatu, despre portarea morale-religiósa.

Blasiu 1 Nov. 1861.

T. Ciparіu m. pr. Administatoriu Cassei Capitularie.

1—1 **Ediктъ.**

Самвіл Поповічі din Ачіліь Варmeria Бългradвлъі de жос, каре de 3. anі de zіle кь пекredinцъ аь пърсіт пе лецivita ca Соцie Ana Топі Вжлкь тотъ din Ачіліь — се провоакъ прin ачеаста, ка дn терminь de вnь anь ші o zi dела datвлъ de фацъ, пegremіт съ се дnфъцiшézъ ла ачестъ Скавnь Протопопескь дn персоанъ, саь прin прокvраторь спре а ста фацъ кь лецivita ca Соцie, пentрь кь пе ivindвсъ, се ва хотърж ші фърь de дnсвл, чеіа че лецea diктeazъ.

Сibiiь 1 Октомвріе 1861.

Петрь Бъdілъ
Протоп. гр. ръс. ал Меркврі.

1—1 **Конкvрс.**

Пentрь стацivnea de дnвъцъторіь вакantъ дn Комвna Къстеь Скавnь Оръштіі кь ачаста съ deскide Конкvрсь пънь ла 10 Новет. 1861 ст. ве. — Dopіторіі de a окvna стацivnea ачаста аь аші трimіте чereріле сале провъzвте кь адеверinцele de квалiфікацivnе кввinчоасъ пънъ дn свскрісвл terminь ла сvбскрісвл. —

Плата анvалъ e 200 фл. в. a. din Каса алodіалъ локалъ квартірь патvралъ — ші лemнele трebвinчоасъ. — Оръштіе 20. Октомвр. 1861.

Ніколае Поповіч Протопоп гр. ръс. ал тракт. Оръштіі.

Concursu.

In urm'a conclusului Asotiatiunei Transilvane „pentru literatur'a romana si Cultur'a poporului romanu“ dein 26. Octomvrie s. v. a. c. Se deschide Concursu pentru tiparirea Acteloru privitóre la Urdirea si constituirea Asotiatiunei in numeru de uua Mie Esemplare pe hartia de cualitatea III. formatu 16—20 cu litere parte Cicero parte Garmont, in un'a dein Tipografiele dela Sibiiu, Blasiu séu Brasiovu.

Onoratele Directiuni ale respectiveloru Tipografii voindu a lua asuprasi lucrulu acesta, se binevoiasca a se insinua pone in 1-lea Decemvre s. n. a. c. la Presidiulu Asociatiunei facêndu totu odata cunoscutu pretiulu tiparіului de cóla. On. Redactiuni a „Gazetei Transilvaniei“ si a „Concordiei“ suntu rugate, a primi in coloanele sale acestu Concursu.

Sibiiu 30 Octomvre 1861.

Comitetulu Asociatiunei.

Канчеларіа de Адвокатъръ a Адв. Ioane Nemes Док. de дрептърі de ачі дnainte се афлъ дn бліца „пе вizь“ (Wiesengasse) N. 213 дn Сibiiь.

1—1 ЩІТАЩІЬNE EDIKTALE.

Прin каре, Флореа лъі Васіліе Звера din Комвna Тълmъчелъ, Скавnвлъ Сibiiвлъі, каре акvmъ терце пе doі anі, decънd, кь пекredinцъ, пе лежвітвлъ сеь бърватъ Ніколае Хъвш, тотъ de аколо, пъръсvndвлъ, ші прівежindь дn лvme, ші de атвnчі дnкоаче пetaі афлъndвсъ nimік despre локвлъ афлърі сале, се сорочеште, ка дn terminь de вnь anь de zіле, adекъ: пънъ ла 1-a Noeмвріе 1862. кь атъта маі въртось, съ се івеаскъ дnnaintea сvбскрісвлъі Скавnь Протопопескь, ка съ арате каvза пъръсіреі бърватвлъі, ші a патріеі сале, кь кът къ ла din контръ ші дn авсенцiа ieі се вor хотърж челеа че diктeazъ СС. Канoane але Бісерічеі drept мъртврісітоаре гр. ресерiteane дn прівinца ачаста.

Сibiiь 1-a Noeмвріе. 1861.

Ск. Протоп. гр. ръс. аль Сibiiвлъі аль II-лea
Іоann Іanовіч
Протопоп.

Редактор респvnзetor **Ioann Pau.** Editвра ші тіпарівлъ тіпографіеі diечесane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе одатъ пе септетъпъ: Жоіа. — Препъмераціъпеа се фаче ля Сібііъ ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеі пентръ Сібііъ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъмет іте de ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърці але Трансілваніеі

№ 45. АНЪЛЪ IX.

Сібііъ. 9. Noemвріе. 1861.

ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 5; фл. 25 кр. еар о жъмътате de ан 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Ін серателе се плътескъ пентръ лнтжіеа ъръ къ 7. кр. тірял къ літере мічі, пентръ а доза ъръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

TRANSILVANIA.

Сібііъ 7. Noem. Газета Віенезъ „Presse“ спъне лн Nрял 314. къ Шефії Дрегъторіелоръ арделене сав кіематъ ла Віена de кътръ Коптелъ Nadaждіі, ші къ лн зілеле ачестеа се ва дечіde кестіъпеа Ардеалълві. Проіектъл деспре Ардеал „зіче маі департе ачееші газетъ „че ноі латъ лнцелес din ізворъ сігъръ лнсъ тотъшї пе вретъ съї дътъ крезътжнтъ, аръ терце лнтраколо, ка съ пе се цінъ Дієтъ, чі прін алецере діректъ съ се трімеатъ Депътаці ла Консіліълъ імперіалъ.“

Апоі адаоце „Presse“ къ ачестъ лякръ съпъ de тотъ осебітъ, дар еа лъ реціstреазъ ачі, къчі лі віпе din ънъ ізворъ, пре каре пълъ поте трече кв ведереа. Дасева о леце октроатъ пентръ алецереа діректъ? пе лі есте къноскътъ; лнсъ кътъ аръ фі кв пътінцъ а ажънце скопълъ алтмінтрелеа. Tendinца плапълві лесне се поате прічепе; Міністеріълъ ва съ акчелереze пашії съї лн Метаморфосареа Консіліълві імперіал лнгъстат лнтрънъ Консіліъ цепералъ, ші фііndкъ кв пъпереа лн лякраре а Дієтеі арделене лнтімпінъ тълте грътъцї, ші Дієта ачеаста аръ містві маі тълте лъні, пънъ с'ар хотърж трімітереа Депътацілоръ ла Консіліълъ імперіалъ: пентръ ачееа Міністеріълъ воеште а околі de тотъ Дієта.

„Deакъ ачестъ плапъ се ва ефектва: атънчі персоапеле кв бъна сеатъ се воръ скімба лн administрацібпеа арделеапъ, Коптеле Nadaжді ва рътжпé ла кърта капчеларіеі авліче, даръ Коптеле Міко шіаръ da dimісібпеа. De Комітеле пацібпеі съсешті есте decігпатъ Консіліарівл гъберпіал Конрадъ Шmidтъ, апоі ші Каролъ Маагеръ се пътърж лнтре ачеле персоапе, каре Рецітълъ ва съ ле апліче.“ (Оаре съ фіъ „Presse“ віпе інформатъ, кънd пе вміптеште de нічі о персóпъ de паціопалітатеа ромънъ, пре кареа аръ вреа Рецітълъ а о пъпе лн вревнъ постъ de Статъ? Ped.)

Дела рівлъ Карашіъ 30 Октомвріе.

Лн зілеле ачесте лмі пікъ ла тънъ брошъра інтітълатъ „Апторістос“ кареа четіndво кв атенцібпе венів ла ідеа сввлімъ, кареа заче лн трънса, адекъ къ ізрісдікціа бісерічеаскъ, стъ пънъ лн зіоа de астъзі пеклътіть фъръ съ фіе фостъ спріжінітъ прін баіопете орі апърать кв тъпърі гіптъіте. Ші оаре пентръ че? Пентръ ачееа, пентръ къ е базатъ пе сінгърълъ адевъръ алъ дътпезъескълві квънтъ ші есте міністрълъ ачелві жъде аспръ, каре дъпъ ръндъіала дътпезъеаскъ заче лн тот отълъ, адекъ ал копсчіінцій, кървіа лі зік ізрістії „forum poli“. Ачеста есте міжлочіторіъ лптре ноі ші Дътпезъіре, ел пе лптъреште а пътеа пърта сарчіпа врсітеі ші пе дъ сперапцъ пентръ ънъ вііторіъ маі бъпъ. Феріче даръ de ачел попоръ, каре аре пъсторі свфлетешті бъпі ші архіерei харпічі лн сфера са. Ачела пе аре ліпсъ, ка съ се кобоаръ ла контрактърі лътещі, че се пот лпкеіа пътаі кв скъдереа сфінцепіеі аче-лора, че требве съ ръмънъ тотъdeавпа сфінте! —

Астъзі кънdъ імпрецівръріле політіче пе пъпъ печесітатеа ка ън постълат ал тімпълві, а пе копчептра ші копстітві бісерічеште лптро Іерархіъ паціопалъ, кареа прекътъ пе аратъ „Апторітос“ лн пътереа С. Капóпе пъпътаі къ пъ е опрітъ, чі дъпъ черкъстърі ші детъпdатъ, ар требві ачеаста брошъръ чітіть ші речітіть de тощі ромънії, маі кв сеатъ de ачеіа, кърії аъ сітцітъ ші сімтъ ші лн зіоа de астъзі вітръцітатеа Іерархіеі стрънe. Съпт зечі de ані декънd ромънії din Бънат ші din Ънгаріа съ ваіетъ ші петіціопезъ асъпра Іерархіеі сървешті апъсътоаре de паціопалітатеа поастръ, съпт зечі de ані декънd тот протестътъ лн контра епіскопілоръ сървешті фъръ нічі ън ресълтат, трекъ ън деченіъ de кънd лн адвнареа паціопалъ дела Лвгожъ се хотърж лнфіцареа Іерархіеі ромънешті; лнсъ тоате ачесте аіептърі паціопале ръмасъръ літеръ моартъ ші біецій крештіні лнчепъръ а се дескорда, ші а аштепта пътаі дела тімпъ віndекаре. Ші орі че а пътътъ фі каъса, de порпіреа ачеаста а ромънілоръ din Бънатъ ші Ънгаріа — лнчепътъ кв атъта зелъ, контіпватъ кв атъта персеверапца, остепеле, ші келтвелі, — пъ се бъкъръ de нічі ънъ ресълтатъ дорітъ? Лн інтересълъ адевърълві ші а тендинцій поастре дъпъ Іерархіа паціопалъ, пе ведетъ сіліці а мъртърісі апріат, къ дъпъ че пе інформаръмъ din маі сесъ лъдата брошъръ „Апторістос“ ші din Актеле Соборълоръ деспре Іерархіъ ші деспре атрібвтеле еі, каъса неажънцерії ла скопъл доріт ал ачестії претепсівні паціопале а фостъ пътаі сінгъра пекънпоштінцъ а Інстітъцівнелор бісерічеі поастре ортодоксе. Історіа пе аратъ, къ поі ам авътъ Іерархіъ ромънеаскъ рекънпосквтъ de бісерікъ, прін вртаре каре есістъ канопічеште ші астъзі ші есте пътаі лтпедекатъ din партеа статълві. Дечі поі ромънії din Бънатъ ші din Ънгаріа пъ ам авеа лн прівінца ачеаста нітіка алта а фаче, декът лнцелегъндъне кв ромънії din Ардеалъ, съ солічітъм ла Маіестатеа Са, ка din партеа статълві съ се ръдіче педека пъсъ de елъ лнсъші асъпра Мітрополіеі поастре ші съ се рекъноаскъ de дъпсъл аша прекът есістъ еа канопічеште кв Епіскопіile еі сьфрагане. Noі пофтім даръ пе інтеліцінцій пострії ромънї, карора ле заче ла інімъ Іерархіа поастръ паціопалъ ші пе оп. Părінцї Протопопі ші Преоцї съ стъdіazъ кв атенцібне din менціопата брошъръ ші din Актеле Соборълоръ каъса ачеаста пентръ тот ромънъл атъта de сфънтъ, ші съ факъ пашъріле кввепіте пентръ редобондіреа Іерархіеі поастре паціопале кв атът маі маре зелъ, кв кът Маіестатеа Са а декіарат лпкъ лн анълъ трекътъ, къ пъ е неаплекатъ а копчеde ромънілоръ Мітрополіъ. Дъпъ пъререа поастръ ар фі даръ маі лнтъіъ de требвінцъ, съ рвгътъ ші ноі ромънії din Бънат ші din Ънгаріа прекътъ ведетъ din актеле Соборълоръ, къ аъ рвгатъ ромънії din Ардеалъ, пе Маіестате Са пентръ рестітвіреа Мітрополіеі поастре чеі векі ші апоі саъ съ цінетъ сіпоаде епархіалі, прекътъ пе лнвацъ „Апторістос“ дела фаца 122—126, саъ афлъndъ ачі врео пédекъ, съ рвгътъ епархіа Ардеалълві пентръ цінереа ънві соборъ поъ, ла каре съ трімétетъ ші ноі репресептацій пострії лнпвтерпічіцї, карії съ се лнцелégъ лн тоате кв конфрацій пострії din Ардеалъ. Neатъ бъкъра тълтъ деакъ обіектълъ ачеста атъта de імпортант пентръ ферічіреа тімпврапеъ ші етерпъ а пацівпеі поастре de реліціа ортодоксъ аръ афла десбатері кввіінчіоасе ла інтеліцінца ші преоцітеа поастръ. *) . . . ч.

Кълпікъ 26 Октомвріе 1861. Астъ поапте с'а ескатъ пе пештівте лн гардълъ впеї гъdіпі de але Комвпеі поастре чева кат лпdепъртате, фокъ. Гардълъ deарсе, dар прін конфлякълъ ómепілоръ фокълъ лтпedекатъ, пе с'а естінсъ ла алте реалітъцї. Гъріле defъіътъоаре пътіръ de апріпzъторіъ пре ънъ отъ de пацівпеа сасъ — пе карелe'л десігпаръ ка ші пре къшепъторіълъ маі тълторъ фокърі, ші лптръ алтеле се авzіа, къ ші ла шора Попії съсескъ deарсе лн естъ апъ, ачела ар фі пъс фокъ. Дечі фііnd фокълъ маі потолітъ, алеаргъ вна чеатъ de лнфвріаці ла каса пътітълві сасъ ші dealтъмінтреа прін сърпареа впеі тіпе de пétръ лн жътътатеа трвпълві din жосъ тътілатъ, 'лъ пріndъ, малтратézъ ші лн чеа de апоі 'лъ арвпкъ лн спвзъ, карele din ачееа pidікъndъсъ ръzітатъ de парії гардълві лпкъ арzінzї, стріга, къ пъ е віповатъ, чі лнzadар, елъ лпаінтеа dрегъторіеі сътештї котвпале требві съ пéръ лн спвза ачелві фокъ къ челъ маі таре кінъ. Котвпа ачеаста къстъ din жътътате ромънї ші жътътате сасі. Атъndово пърціле алергаръ ла фокъ, dар лтї паре віпе, къ ромънії п'аъ лъатъ парте ла ачееа крънченіе, прекът пъ лъаръ парте нічі ла алте афачері пъбліче, чі пътаі ла лтпedекареа фокълві. О комісівне а ешітъ лн фаца локълві спре черчетаре, вотъ ведеа ресълтатълъ. Се спвне, къ deарсълъ ар фі фостъ dъсъ акасъ аша фріптъ квт а фостъ. . . . р.

Déca onor. publicu cetitoriu se intereseaza a mai scii, ca cum mai mergu trebile in Comitatulu Albei d. S. acarui Comite Supremu se tiene de romanu, apoi urmatórea „Informatiune“ care sa trimisu in duplicatu totudeodata si la Guberniulu transilvanu póte servi in óre catva si spre acelu scopu. —

Escelsa Cancelaria R. Transilvanico-Aulica!

Calamitatile din Comitatulu nostru Alb'a de susu nu mai potu avea soatie. Céle mai de nesuferitu suntu purcezatoarele din abuzarea puterii incredintiate Domnului Ladai cá Comite Supremu in companiune cu Dn. Grof Fr. Haller et consortes.

Suplic'a romaniloru asternuta Majestatii S'ale inaltiatului Imperatu si M. Principe, cá protestu in

---

*) Дътпезъ съ въ вжте ка съ фачеці пашії кввіінчіошї ші лн квпъ лнцелецере кв ноі съ ажънцеці ла скопълъ дорітъ. Р.

contra modului restaurarii Comitatului, infacisiaza nedreptatile facute prin puterea abuzata preumblata pe cali neóble.

N'a fostu destulu cu atata, ci Il. Dn. Com. Supr. et cons. au inceputu cu indoite puteri — si prin apucaturi carii asémana cu: „Sic volo sic jubeo“ — a inmormentá adeverulu de viu; care se incearca cá nelegatitatile comise de ei, si descrise in protestulu trimisu prin Escelsulu Guvernu in josu spre cercetare, se le infacisieze de false.

Spre adeverirea acestei inprejurari triste serveseu si urmatórele doue intemplari:

a.) Dupa cum cam intieleseiu, nu multu inainte de 15-lea Octomb. a. c. s'ar fi statoritu in Elisabetopole cá in 15—16. Octobr. sa se tiena sedintia marcala, a carei objectu anumitu se fie cetirea protestului, apoi provocarea romaniloru de facie, ca: se spuna, séu se dea in scrisu numai decatu numele celoru 16. Indivizi competitori la diregatorii de comitatu, si nefacandu destulu acesteia, apoi se se relationeze inalteloru Decasterii, cumca cuprinsulu protestului ar' fi minciuna.

In urma acestei sciri cam nesigure (dicu in adinsu nesigure, caci numi venea se credu, ca la o congr. marcala in care se se aduca si protestulu — unu objectu de o asia inportatia — spre desbatere se nu fiu si eu chiematu, si despre fiinda lui desbatere incunoscintiatu, ca unulu din sierulu Inteligintiloru comitatului Albei de S.) trimiseiu dechiaratiunea, a carei copie cu umilintia se alatura in *) careia de si sosita in 14-lea Oct. in Elisabetopole — teste timbrulu postalu de pe Recepisse — totusi i se dedu presentatulu numai in 18 Octbr. adeca dupa tienerea marcalului. Intrasta inprejurare se vede cu atata mai limpede o chibzuiala astuta, cu catu ca o alta epistola ce o trimiseiu unui privatu in acelasi locu si tempu, s'au priimitu in 14 Oct. teste Recepissu.

b.) Astadi priimiu mai multe sciri, — de semeni cuprinsuri — ca: in 15. 16. 17. Octbr. a. c. s'au tienutu adunare marcala — de si necompleta si nelegalu compusa, — in care D. Ladai au cetitu protestulu, apoi au disu „eu am a'utatu pe magyari „cu auctoritatea mea? eu nusu de vina, ci aceia „carii n'au venitu cá se le dau posturi, si dóra nu „umbla limb'a romaneasca, nu se ceteste protocolulu „si romanesce? si doara n'amu pusu in comitetu si „50. Membrii romani? si a. incheindu cu: ce vreti „mai multu?.“ Apoi indata, — pana a nusa reculege acei pucini romani presenti, — propuse Dn. Grof Fr. Haller ca: romanii se dechiere ca „loru le pare reu ca au datu protestu“ dar' se dica (romanii) asia: „ca ei au subscrisu nesciindu cuprinsulu protestului.“ Iute se scula Dn. Gál si dupa o cuventare — romaneasca — lunga, lunga, disa ca midilocitorii, informatorii, cá partasi la suplica, „suntu vendietori de patrie.“

Escelsa r. Cancellaria Aulica! Sumu patrunsu de convingerea ca prin apucaturi d'aceste — menite de a ascunde adeverulu — nu se va putea ajunge nicedecumu dorit'a contielegere intre romanii si magyarii din Comitatulu nostru, de unde provinu calamitati darapanatoare.

Ca unulu din sierulu celoru din taiu carii doresc binele de obste, si fericirea patriei, me simtiu cu atata mai vertosu indemnatu ami luá libertate de a asterne in cuvenita umilintia Escelsei r. Cancellarii aulice aceasta Informatiune, cu catu ca niminea nu cunósce mai bine ca mine jurstarile din acelu tienutu comitatensu.

*) Sau publicat in Nr. 40. Tel. R. si Nr. 78. al Gaz. Tran.

I. Cugetu — fara ca se atingu dreptulu inalteloru Dicasterii custatoare — ca ar' fi de necesse cá: cu investigatiunea in privintia comemoratului protestu se se insarcineze unu Comisariu séu o Comisiune disinteresata si nepartinitóre, caci Dn. Ladai et consortes, caroru li s'au trimisu protestulu spre cercetare si relationare, cá „Acusati“ nu potu fi si „inquirenti“ „nepartinitori.“ Astadi chiaru si in statele necivilisate, si locuite de popoare barbare numai esista procedura cá: Acusatii se fie totuodata in una si aceiasi causa si inquisitori.

II. Conchemarile la Congr. Mareala sa se faca pe basa dreptatii si legalitatii, deci se nu fie emanarea loru numai cu vr'o cateva dile mai nainte de tempulu prefiptu pentru adunare, precumu au fostu s. e. ceia din Apriliu a. c. ci cu vr'o cateva Septemani mai timpuriu, ca se fie cu putintie ajungerea loru prin tóte comunitatile, caci Satele Comitatului acestuia suntu risipite printre alte jurisdictiuni in distantii mari cu cali de mai multe dile, ca s. e. Comuna Nutsetu jace mai la finea fluviului Cibinu, Cant'a, Caratn'a in fundulu sacuimei, Rucor mai langa Fagarasiu, Buja mai langa Mediasiu.

III. Domnului Gál, din privintia ca densulu dechiara pe aceia de vendietori de patrie, carii se inpartasiescu la Supliei (lucru ne mai auditu nici in State necivilisate) se i se denege dreptulu de vorbire periculóse in adunare, fiindu-ca elu cu atari Cuventari irita spiritele si nu lucra in interesulu bunei intielegeri, ci alu agitatiunei.

In casulu ducerii la indeplinire a acestora, apoi s'aru putea asceptá, dorita contielegere caci velulu intunecatoriu, ce se arunca din partea unoru spre pitularea adeverului, ce cuprinde protestulu romaniloru, sar' svîrli cá prin o esplosiune in vezduchu, si prin aceasta s'aru mistui de totu, si aru resultá possibilitatea realisarei drepturiloru constitutionale in Comitatulu Albei Super. pentru toti de o potriva, nunumai unilateraru.

Nu e cu neputintia objectiunea ca: eu n'amu temeiu la astfeliu de Informatiuni numai unulu fiindu, ci la asta ei sta frunte contraobjectiunea ca: de óre ce inaltele Dicasterii (stapanirea) — dupa convingeremi — suntu juste, devisa le este dreptatea si egala ei eleptuire pentru tóte natiunile din patrie, spre fericirea si binele de obste, apoi Inaltaceasi de buna sama dorescu a priimi ori si de unde Informatiuni adeverate, despre adeverat'a stare a lucruriloru cu atata mai virtosu in acelu gradu, in care dorescu asi duce la indeplinire si devisele, cu catu ca fara informare vera, egal'a indreptatire nu se póte pune in picioare, dar' o informatiune si o zugravire vera e possibila si numai dela unu individu, numai sa purcéda din propria esperintia; prin urmare nunumai nu poate fi vorba ca nasiu avea temeiu, ci din contra se poate sperá ca insasi Escelsa r. Cancellaria aulica va privi acestu pasu alu meu de necesariu si binevenitu, precumu si de o fapta patriotica, apta de a contribui la realisarea buneiintielegeri si la delaturea „Calamitatiloru“ din Cottulu Albei Superióre.

Orastia 30. Octbr. 1861.

Georgie Romanu m. p.

Прѣпалтѣлѣ автографѣ кътръ Канчеларіѣлѣ Ѵнгаріеі Копт. Форгачі.

Ісвіте Конте Форгачі! Непріінца Domnіреі а мѣнічініелорѣ ѵнгѣрешті ші дескіса опосіціѣне че се мърдінéште кѣ рескѣлареа лп контра орі кăреі мъсѣрі емісе спре редѣчереа ordineі бѣне атенінцъ прé перікѣлосѣ стареа ordineі пѣбліче пестe тот — фъръ ка офічіолателе лп ашезътъптѣл съѣ de акѣта ші всѣата аплікаре de фацъ а конститътоарелорѣ леџі пепале але църіі съ фіе лп старе а da дестѣлъ скѣтінцъ асѣпра ачестор de чea маі маре парте а кредінчіошілор Меі сѣбпѣшї репробате, вредніче de тъпгѣітѣ атакѣрі ші съ дѣтереаскъ абѣndanta неаскѣлтаре.

Даторінца de реџепт ші въртоаса воe a Меа есте a пѣне ставілъ ачестор кълкърі de леџе ші a стабілі din ноѣ прin рестістѣіреа релаціѣнелор ordinate — облегата аскѣлтаре прекѣтѣ ші авкторітатеа гѣверпѣлѣї.

Фіindѣ лпсъ къ mанџінереа естраordinарелор, de печесітате mandателорѣ мъсѣрі пѣ съптѣ конвепабіле кѣ a шезътъптѣлѣ de акѣтѣ ал консіліѣлѣї реџескѣ ал Меѣ intемеіат пе артікѣлії de леџе din an. 1723 ші 1790 — ші din алта парте спераџца, a пѣтеа конкіета кът de кѣрънd дieta лп регатѣл меѣ Ѵнгаріа пентрѣ деслегареа конститѣціопалъ a честіѣнелор ретасъ лп атърпаре, се аратъ пънъ атѣнчі кѣ пепѣтінцъ de a се лndeплini, пънъ че рестістѣіреа ordinателорѣ черкѣстърі de Administраціѣне пѣ вор лпфъцоша дорita посібілітате, — афлѣ кѣ кале a сѣспenda времелнічеште корпоратіва активітате a реџескѣлѣї Меѣ консіліѣ ѵнгѣрескѣ лпвіатѣ лп лпџелескѣ амінтіцілорѣ артікѣлї de леџе прin дечісіѣнea Mea din 20 Октом. a. т. тот одатъ ші Активітатеа мѣпічініілорѣ џерії пънъ ла рестістѣіреа дърматеї ordine пѣбліче, ші лп врта ачестора a хотърж ші десфііцареа тѣтѣрорѣ лпкъ конститътоарелорѣ комітете комітатенсе, ші репресентанџелорѣ дістріктѣале ші комѣнале але реџештілор четъцї ліверe.

Лпкредінцъндъцї Еѣ Domnieї Тале пѣнереа лп лѣкраре a ачестеї mandатѣ ал Меѣ, ші аштептъндѣ пропѣнеріле Дтале лп прівінца алеџерії персоапелорѣ пентрѣ кондѣчереа фііторе a Комітателорѣ лп касѣ de скітѣърі печесарії, — вей авea a порта гріжъ ші пънъ атѣнчі, кa требіле кърсіве але administраціѣнеї лп Комітате ші ліверіле четъцї пънъ ла ашезареа органелорѣ челорѣ ноѣ съ се поарте астфеліѣ de mаџістратѣалії de фацъ сѣб персонала гарапціѣ ші респѣнсътате a пърташілорѣ indівізї, ка офічіѣлѣ пѣблікѣ съ пѣ пътітеаскъ пічі о лптрерътпере.

Вор фі даторї a da пѣнктѣалъ аскѣлтаре Локџііторіѣлѣї Меѣ лп регатѣлѣ Ѵнгаріеї, a кърѣї депътіре врмéзъ тот одатъ, реџеаска локџііпцъ Ѵнгѣреаскъ a Меа, апоі сѣпрешії Коміцї, administраторї сaѣ алцї препъші аї Комітателорѣ ші Консѣлії Капіталелорѣ џерії Бѣда-Пешта лп тоате ordінъчіѣнеле лѣї прівітоаре ла пѣбліка administраціѣне.

Din акѣлеѣ веї вedea маї departe ші дечісіѣнеле че амѣ афлатѣ de біне але емите кътръ minистрѣлѣ Меѣ de ресбелѣ лп прівінца трапспѣнерії ші a дежѣдекърії хотърѫтелорѣ грешелї ші кріme лпdрептате лп контра ставерітатеї ordineї пѣбліче ші секѣрітатеї персоапелорѣ ші a пропріетъцїї ла трібѣпалеле мілітаре.

Прекѣтѣ есте воінца mea серіоасъ, a вedea лп чел маї скѣртѣ терминѣ лп регатѣлѣ Меѣ Ѵнгаріа рестітѣітъ ordinea пѣблікъ, періклітатъ прin demпеле de тъпгѣітѣ інтріце, прin маї сѣсѣ amінтітеле мъсѣрі есчепціопале тімпоропее, кa апоі съ се пoатъ пъші ла деслегареа діферіпцелорѣ атърпътоаре лп дрептѣл конститѣціопал, — токтаї астфеліѣ те вед мішкат, a пропѣнціа de ноѣ, къ еѣ съпт пескітѣат хотърът a сѣсцінea пелпгѣстате ші пелпфрънте лп пътереa Diплomeї Меле din $^{20}/_{10}$ a. т. регатѣлѣї меѣ Ѵнгаріа фъкѣтеле копчесіѣні лп прівінца рекопстітѣіреї Конститѣціѣнеї лѣї, a дреп-

трілорѣ ші лівертъцілорѣ лѣї, а dietei лѣї ші а ашезъмінтелорѣ мънічіпале але лѣї.

Viena ля 5 Noemвріе 1861.

Францішк Іосіф м. п.

Ла ачестѣ автографѣ зіче „Ост. Вест.“ къ dънъ о контрадікцівне de асекърърі конституціонале ші лъкърърі неконституціонале dърътоаре кѣ лъпеле, ія прінсѣ вine съ аѣdъ вnѣ ліберѣ deскісѣ квънтѣ бърбътескѣ.

Астфелѣ de квънтѣ есте автографѣлѣ пре ляпалтѣ пѣблікѣ кътръ Конт. Форгачі; din каре се вede атърпареа стареї de aceдіѣ асѣпра Ѳнгарієї ші мотівеле ачестеї мъсърі, тімпорапеа свспенсівне а конституцівнеї ші ляптродъчереа вnеї administрацівні de жѣстіціѣ провісоріѣ неконституціопалѣ, лъкърърі каре de доѣ лѣні орі сънт ля фаптѣ ачі орі саѣ ляпрештіатѣ, каре ляпсѣ пѣ се пѣтеѣ кѣ адевъратлѣ съѣ пѣте, ші се черкаѣ а се аскънde ла пърере свѣтѣ формъ конституціопалѣ. Ачестеї мъсърі провісорії пѣ преziче ачестѣ жърналѣ нічі вn рѣѣ свкчесѣ, къчі лякредінцареа сърътореаскъ а М. С. къ конституцівнea есте свспendata пѣтаі вретелнічеште, ші еъръшї се ва рестітві кътѣ de кърndѣ, ші елоквента тъчере деспре конституцівнea din Февръріе ля ласѣ съ спереze, къ рецітлѣ ва пъръсі dрѣтлѣ de пънъ акѣта ла деслегареа кестівнеї Ѳнгарієї, ші ва апѣка пе алт dрѣт. Ачеста ляпсъ поате фі пѣтаї ачела ал комбінацівнеї. Деакъ се вор ляndестлі славії ші ромънії ля прівіінца претенсівнелорѣ de dреnт Nаціопале ші політіче але лорѣ, ші ляші ва къштіга рецітлѣ ля еї о спріжоапъ ляконтра пре departe тергътоарелорѣ претенсівні магіаре, атвнчі нічі декѣтѣ пѣї ва фі кѣ греѣ а ефептві кѣ тоате попоарѣле короапеї Ѳнгарієї о комбінацівне а Конституцівнеї ляndестлітоаре de атвеле пърці, дореште ляпсъ ка стареа есчепціопалъ de акѣта съ се вtілісézъ маї вine спре ачееа, ка съ се кроіаскъ вn ресълтат маї вnѣ, ші свѣт о астфелѣ de кondіцівне вреа ачестѣ жърналѣ съ се свпънъ ачестеї стърі фъръ нічі о акѣсъ.

Ѳnѣ асетепеа автографѣ а словозітѣ М. С, ші кътръ рецеаска Кърїѣ Ѳнгвреаскъ, ля каре се фак квпоскѣте мъсъріле че леа лѣатѣ ля прівіінца ізрісдікцівнелорѣ політіче кѣ мотівареа лор, ші асекърареа, къ ачестеа вор ляпчета кѣ тотвл, кът се ва ляптоарче ordinea легалъ ші се ва пѣтеа пъші пе dрѣтлѣ конституціопалѣ, ші къ тот одатъ са ordinат, ка дефіптеле ля контра ordineї пѣбліче, сігѣранцеї персоапелор ші а пропріетъці комісе фапте пелецѣіте, пънъ ла о маї departe дечісівне съ се ія din компетінца требѣпалелорѣ пепале ші чівіле, ші съ се транспѣпъ трібѣпалелорѣ мілітаре.

Ачесте требѣпале мілітаре сънт ѣртътоареле: Ля Пожоп: пептрѣ Коміт. Пожопвлѣї, Неѣтреї, Трепчінвлѣї, Арвеї ші Тѣроцвлѣї; Ля Котарот: пептрѣ Кот. Котаротвлѣї, Острогопвлѣї, Цървлѣї, Веспрітвлѣї, Баршвлѣї, Хонтвлѣї, Zолвлѣї ші Ліптавлѣї. Ля Шопрон: пептрѣ Кот. Шопропвлѣї, Мошопвлѣї, Кастріфервлѣї, Zаладвлѣї; Ля Пічіѣ: пептрѣ Коміт. Шотогівлѣї, Толпеї, Баранії; Ля Вѣda: пептрѣ Комітатвлѣ Пестії, Алвареґалеї, Neоградвлѣї, Хевешвлѣї; Ля Кашовіа: пептрѣ Коміт. Сцепѣzвлѣї, Гётѣрвлѣї, Шарошвлѣї, Ававіварвлѣї, Торпеї, Баршодвлѣї, Zетпліпвлѣї, Ѳнгварвлѣї, Ѳгочеї, Берегвлѣї, Мартарошвлѣї; Ля Довріцін: пептрѣ Коміт. Сатътарелѣї, Саволчівлѣї ші Дістр Хаідъчілорѣ; Ля Opadia Маре: пептрѣ Коміт. Біхарвлѣї ші Бікешвлѣї; Ля Арадвлѣ векіѣ: пептр. Коміт. Арадвлѣї, Чеападвлѣї, Zарандвлѣї, Дістр. Кіоареї, Кот. Краспеї ші а Салоквлѣї de міжлок Ля Ceredin: пептрѣ Коміт. Чіонградвлѣї, Іазігеа ші Кътапіа; Ля Тімішоарѣ: пептрѣ Коміт. Карашвлѣї. Тімішвлѣї ші Тороптавлѣї; Ля Петроварadin: пептрѣ Комітатвл Бачівлѣї.

Алѣ треілеа автографѣ ляпърътескѣ есте еміс кътръ локѣцііпца вngвреаскъ, ля каре аратъ каѣса пептрѣ че саѣ лѣатѣ тъсърі естраordінаріе спре стабіліреа ordineї легале; маї departe dенѣміреа повлѣї локѣціїторіѣ ля персоапа Контелві Палфі, dетвстрѣ локѣцііпца а прівігіа, ка органеле de маї паінте съ ретъпъ ля фѣпкцівне, пънъ пѣ се ворѣ ляплокві кѣ алтеле повъ, ка сервіцівлѣ пѣбліквѣ съ пѣ пътіпеаскъ нічі о скъdере ші свспепсівнеа активітъцій Консілівлѣї локѣціїторіѣ ка корпорацівне. Ші ля ачестї автографі проміте М. С. сървътореште, къ Конституцівнеа церії пѣ ва пътіні нічі о стрікаре.

Лѣї „Sürgöny“ се скріе din Віепа къ ordinъчівнеле, че саѣ еміс пънъ акѣта пептрѣ Ѳнгаріа саѣ маї ляптрецітѣ прін доѣ докѣменте; din каре вnѣлѣ атінце сфера de активітате а локѣціїторівлѣї, еаръ челалалтѣ інстрѣкцівнеа пептрѣ свпремі Коміцї ші Комісарії рецешті, чел din тъіѣ конст din 25 параграфі ші квпрінсвлѣ лѣї есте прескѣртѣ ачеста: Локѣціїторівлѣ есте presidentвлѣ Локѣціінцеї; елѣ кondъче ші контролезъ administрацівнеа політікъ а церії, ел термінъ ачеле каѣсе, каре ісе комітѣ пеміжлочітѣ спре релацівне персоналъ dела М. С. орі dела Капчеларівлѣ авлік, орі dела ачеле dікастерії централе, а къроръ сферъ de активітате ля ляцелесвлѣ Dіплотеї din 20/10 се естinde ші асѣпра Ѳнгарієї. Локѣціїторівл ляпгріжаште пептрѣ лецвіта пѣблікаре а Mandatelor пре.ляпалте ші ordінъчівнелор копчерпінтелорѣ dікастерії централе, че аѣ съ се факъ квпоскѣте ля тоатъ цара. Кondъчереа свпретъ а поліцієї ля тоатъ цара ціпе de атрібвтеле Локѣціїторівлѣї; ел е облігат ля тімпвл съѣ а лва челе маї атъсърате мъсърі, ка съ ляпedече орі че тълбърare а пъчії, ordineї ші а секърітатеї пѣбліче, ші деакъ ачеаста тотвші с'ар ляптъмпла, а о свпріпа de лок, спре каре скоп есте ел облігатѣ, а претinde ажторівлѣ офічіолателор кіемате спре ачеаста ші ля касѣ de печесітате ші ажторівлѣ пѣтерії мілітаре. — Ля спеціе се ляпкреde локѣціїторівлѣї свпрета кondъчере ачелорѣ інстітѣте, ші манціпереа ачелор мъсърі, каре аѣ de обіектѣ свправегіареа пресеї ші кѣ еа легателе ляптрепіпderі індѣстріале ші котерчіале, а Асоціацівнелорѣ, а театрвлѣї, ші репресептацівнелор театрале, а пасportелорѣ ші а стрѣінілорѣ. Пертрактареа ші проіектвлѣ пептрѣ ляпалцареа ла повіліте, копчedереа de ordърі, тітлърі ші dістінкцівні се рецънѣ пептрѣ Локѣціїторіѣ. Локѣціїторівлѣ dенѣмеште пънъ ла маї departeа хотърѣре ля капіталеле Вѣda ші Песта пе конслі ші пе жѣзї. Ел есерчézъ песте ампloіацій de administрацівне свпвші лѣї пѣтереа dісчіплінаре dънъ констътътоареле орънdвелі. Локѣціїторівлѣ есте ляndрептъціт а чере деслъчірі dела офічіолателе de жѣстіціе ші фіпапціе ля Ѳнгаріа; ші аміптітеле органе сънтѣ облігате a da ачесте деслъчірі кѣ тоатъ проптітвdіпеа, ші черndѣ печесітатеа съ аштерпъ ші актеле релатіве.

Параграфвлѣ 25 свпъ аша: „Локѣціїторівлѣ есте респѣпzъторіѣ пептрѣ кondъчереа епердікъ ші атъсърать скопвлѣї а афачерілорѣ лякредінцате лѣї, прекѣтѣ ші пептрѣ zелоаса ші кореспѣпzътоареа есерчеаре а пътерії офічіале лякредінцате лѣї, ші пептрѣ тоате dе елѣ кавсате саѣ еміce конклвсівні ші тъсърі.

Din інстрѣкцівнеа пептрѣ свпремії Коміцї, administраторі саѣ ля локвл лорѣ dенѣміцілорѣ комісарі рецешті ля Ѳнгаріа, скоатемѣ ѣртътоареле: Свпретвлѣ Комітe, administраторвл орі ля локвл лор dенѣмітвл Комісаріѣ рецескѣ есте пептрѣ періферіа копчерпінтелві Комітат чел маї ляпалтѣ орган administратів, каре ля прівіінца офічівлѣї съѣ есте свbordінат пеміжлочітѣ локѣціінцеї вngвреші, респектіве рецесквлѣї капчеларіѣ вngвескѣ ші Локѣціїторівлѣї. Препосітвлѣ Комітатвлѣї апаре ля четъціле рецешті ліvере афлътоаре пе теріторівлѣ Комітатвлѣї, а къроръ пѣсечівне прівілеціатъ кѣ прівіре ла прочедъра жърідікъ ші ла афачеріле din лонтрѣ се свсціне, ля квалітатеа вnѣї Комісаріѣ рецескѣ. Nътаї четъціле Вѣda-Пешта фак о есчепцівне, стънd еле пеміжлочіт свѣт Локѣціїторівлѣ, респектіве свѣт рецеаска локѣціінцъ вngвреаскъ. Препосітвлѣ Комітатвлѣї кondъче ші контролézъ ля Комітат ші ля рецесчеле четъці ліvере, кѣ респопzавілітате персоналъ тоате афачеріле administратіве ші жѣстіціаріе (се ляпцелеце къ ші протокоалеле de фondърі), прекѣт ші челе а дърії дрепте. Пептрѣ ачееа елѣ dенѣмеште ші жърѣ (dънъ форма de жърътънтѣ adпексата ла інстрѣкцівне) корпвлѣ офічіалілор ля комітатѣ, каре dънъ праkса de пънъ акѣта аре съ констеа din Віче-Коміцї, din пѣтервлѣ печесаріѣ de потарі, фішкалі, жѣзї черквалі, ізрасорі, маї departe din вnѣ касіаріѣ ші архіваріѣ.

Dенѣміреа ші жърареа конслвлві, жѣdелві ші а челоралалцї ампloіацї ші салаpісацї ляпкъ се кѣвіне препозітвлві de Комітат.

Ла dенѣміреа ампloіацілорѣ аре ел съ чеарѣ dела конслѣ вn проіектѣ. Персоналвлѣ de сервічіѣ се dенѣмеште ші жърѣ de конслѣ.

Пънъ пѣ вор фі ампloіацій dенѣміцї de препосітвл Комітатвлві, есте облігат корпвл ампloіацілор de пънъ акѣта свѣт персонала респѣпzавілітате а лор съ ръпъ ля офічівлѣ лор ші съ коптіпве активітатеа лор, кѣ терсвлрегвлар ал требілор съ пѣ се ляптрерѣпъ. Препосітвлѣ de Комітат поате ляпр'ачееа ші свспenda сіпгвратічії ампloіацї dела офічіѣ ші ля локвл а dенѣмі пе алцій.

Препосітвлѣ Комітатепсѣ ва проіекта ляпаінте бѣцетвл пе шасе лѣпі ші'л ва аштерпе Локѣціїторівлѣї спре ляптъріре. Волпіка ескріере ші adвпаре а контрібвцівнеї domестікале саѣ алтеї, орі къреї свте de банї спре акоперіреа спеселорѣ administрацівнеї есте опрітъ свѣт греа респопzавілітате. Жѣстіціа пептрѣ а къреї есерчеаре матеріал ші формал аѣ съ сервеаскъ копклѣзівнеле ізdекскріале сапкціопате de Меіестатеа Са, се ва есерчеа de жѣпzії dенѣміцї пріп препозітвлѣ Комітатвлѣї, деакъ квтва жѣзії алешї de акѣтѣ, се ворѣ ретраце. Ля шedінцеле трібѣпалвлѣї Комітатепсѣ поате претedea препосітвл Комітатепсѣ; ля касѣ деакъ арѣ фі ляпedекат ля поате свпліні вnѣлѣ саѣ челалалтѣ Вічекоміте. Ля требіле копчерпінте de контрібвцівнеа дрептъ аре свпретвл Комітe фацъ кѣ дірегъторіеле фіпапці»ріе ші кѣ органеле свпѣсъ лорѣ тотѣ ачееа сферъ de активітате, каре а фост ставілітъ ля прівіінца ачеаста пептрѣ фоштії препозіцї de Комітат. Пептрѣ кввііпчіоаса administрацівне а ачестеї требї се ворѣ da препосітвлві de Комітатѣ вnѣлѣ саѣ маї мълцї офічіалі de фіпапціе.

Деспре пѣблікареа ші пѣпереа ля лъкраре а Ordінъчівнелорѣ dікастеріелорѣ маї ляпалте ляпгріжаште ля Комітат препозітвлѣ Комітатвлві ачелвіа свѣт респопzавілітатеа са.

Препосітвлѣ Комітатвлві есте облігатѣ а копслъкра ля тоате афачеріле атінгътоаре de вnѣл ші інтереселе котвне але ляптрегвлві імперіѣ кѣ епердіъ ші авантаціѣ.“

Кввінтеле фінале але інстрѣкцівнеї свпъ аша: Се імпвне кondъкъторівлві Комітатвлві, ка елѣ, деакъ доріта ordine се ва рестітві ші свпапца пѣблікъ сар арѣта астфелѣ, ляпкът с'ар пѣтеа аштепта dела локвіторії маї ляпцелепцї аї комітатвлві, респектіве аї рецештілорѣ четъці ліvере о салътаріѣ

коплъкраре спре скопъл адіптіт прін дигріжіреа пъріптеаскъ а Маіестъцій Сале ч. р. апостоліче, съ факъ проіекте деспре рестітъіреа Комісіонеі Комітатълъі респективе репресентаціонеі четъцене. Тоате ачесте Конклюсе съптъ обліgътоаріе ші пентръ ортанеле реціътълъі дисърчінате къ кондъчереа Дистріктелоръ.“

Din тоате ачесте тъсърі лъате din партеа реціътълъі пентръ рестітъіреа ordінеі легалі се вede, къ реціътъл шіа лъатъ de цінтъ а пъне ставілъ орі кърей трансgресіонї ші съ къштіце органелоръ administратіве ші жъдічіаріе вага къвепітъ ші сънъпере кълііпчіоасъ. Ші noї пъ amъ dорі алта, декътъ ка локъіторіі Ънгаріеі орі de че лімбъ ші націоналітате съ вінъ ла ачеea къноштіінцъ, къ асъпра торентълъі пъ се поате дпота, ка апоі астфеліъ лепъдъндъ тоате ілъсіонеле съ се конвінгъ, къ пътаі ажъторъндъ ші спріжініндъ салътаріеле ші пъріптештіле інтенціонї але Маіестатеі Сале, воръ пътеа съ девінъ еаръшї ла ачеea старе портале, ла каре дї кіамъ Монархълъ прін промісіонї сърбъторешті.

Маіестатеа Са ч. р. апостолікъ а слобозітъ кътръ Конс. інтім Франціск Конте de Nadaждi ъртътоареа Пре́дпалтъ скрісоаре de тънъ:

Ібъіте Конте Nadaждi! Еъ Те денътескъ de міністрълъ меъ, ші Те дпсърчінезъ de окамdатъ пънъ маі департе къ кондъчереа капчеларіеі аълічетрансілване а Меле.

Віена 7. Noемврie 1861.

Франціск Іосіф т. п.

Къ денътіреа ънъі бърбатъ атът de енерціосъ ші еспертъ дп афачериле церії кът есте Конт. Nadaждi, карele ші събт реціътъл абсолътістік а dат довезі, къ врea егала дпdрептъціре а націоналітъціlоръ, de Капчеларіъ аълік-трансілван се паре къ требіле воръ лъа ші дп Ардеалъ алта дірекціонe, ші ва требъі съ дпчете кътъ de гравъ стареа пре карів, че апась пептъріле тътъроръ локъіторілоръ маі кіпсъіці. Сперътъ къ прін дпцелептълъ тактъ ал ачестъі бърбат се воръ конcidера дрептеле претенсіонї але тътъроръ націоналітъціlоръ de о потрівъ, ші прін ачеаста се ва делътъра пъсечіонea чea колцъроасъ, каре аъ лъат'о дп тімпъл чел маі ноъ націоналітъціle дптре cine, ші облindъісе колціі се вор апропіа ші дпкіега ла олалтъ спре бінеле комън, дпаінтареа інтереселор Патрієі ші а імперіълъі дптрегъ, ші спре одіхніреа ші просперареа лоръ дпесъші.

— Dънъ Газета ънгъреаскъ Sürgöny Np. 260. Къпітанълъ Съпретъ ал Кіоареі аъ дескоперіт Капчеларіеі аълікo-ънгъреші дп пътеле Комітетълъі ші Оффічіалілоръ Дістріктълъі, къ еі смінтъ гата a плъті дареа, a da регрецї, ші дпdеобште a аскълта de ordінъчіонile Гъверпълъі, деакъ тъсъріле челе естраordінаріе пъ с'ар естinde ші асъпра територіълъі лоръ. Прекътъ се аъde, ръспънсълъ Капчеларіеі претinde ка ачастъ дескоперіре съ се факъ прін Комітетъ ка Репрezентаціа Дістріктълъі Кіоареі. Деакъ Комітетълъ дші ва da пърereа дп сенсълъ дескоперіреі Капітанълъі Съпретъ, атънчі Капчеларіа ва аштерпе Дмпъратълъі треаба, ші дп съсатінсълъ съъ ръспънсъ дескопере Капчеларіа ачеа сперанцъ, къ Кіоара се ва лъса дп конституіреа ші старea са чea de пънъ акътъ.

Ші Дл. Ніпотіъ Комітеле Съпретъ алъ Zapandълъі аъ ръспънсъ Капчеларіеі дп дпцелесълъ din Кіоара, дпсъ фііndкъ аъ фъкътъ ачаста, дп лімба ромънъ пентръ ачеea Капчеларіа аъ дппaпоіатъ хъртіа къ ачеа рефлексіонe, къ Комітателе ре дпdаторескъ a скріе кътръ локъріле маі дппалте ънгъреште дп сепсълъ превіцептелоръ Леці. Бравълъ Владъ съпретълъ Нотаріъ алъ Комітатълъі Карашълъі аъ ресфрънтъ дп ънії маі прóспецї артікълі din „Sürgöny“ пърereа ачеea, ка кътъ дп дп Ънгаріа ар есіста Леці посітіве, дп ърта къроръ Мънічіпііле с'аръ дпdатора a пъzі лімба ънгъреаскъ ка офічіоасъ. (Доаръ ші Zapandълъ ва авea дрептъ, a се пъпе пе терепъ легалъ. ? Р.)

Нотіце діверсе.

— М. Са a денътітъ пе Конс. de кърте дп діспопібілітате Ап. Сабо de administраторъ дп Ком. Temecian.

— Ромънії din Мъръторъшъ аъ вотатъ денътатълъі лоръ D. Кон. Міхалі пентръ портареа чea бънъ дп dietъ o адресъ de дпкредере.

— Офічіалії Комітатълъі Карашіъ опріndъсъ адънапцеле Комітатълъі ші аъ датъ dimісіонea, афаръ de вро къціва.

— D. съпрет. Комите Гождъ дпкъ шіаъ dat dimісіонea din постълъ съъ ка комите съпрет алъ Карашълъі.

— Конт. Палфі Локъцііторіълъ Ънгаріеі a слобозітъ o проклатаціонe, дп каре дппъртъшаште тъсъріле реціътълъі.

— D. Теодоръ Сербъ есте денътітъ de Комісаріъ рецескъ пентръ Комітатълъ Карашълъі.

— Новілітеа Ръсеаскъ a датъ дмпъратълъі Александръ o адресъ прін каре чере лібертате політікъ.

— Dіета Кроаціеі саъ дпкісъ. Ла ачеаста пе вот дптоарче.

— D. Сепатор імперіал Василко din Бъковіna a репосат. Ел a фостъ ън бърбатъ din партітълъ націонал, ші a лъкратъ пентръ Автономіа ші indепендінца Бъковінеі.

— Деспре адънареа скавпалъ цінътъ вінері дп 3 Noемврie дп Сібііъ ші деспре алецереа денътаціlоръ ла Сас Себеш пентръ Конфлъксъ каре пеа венітъ тързіъ, вотъ дппъртъші дп Нрълъ віторіъ пе ларгъ.

— Се аъde de сігъръ, къ D. К. Шmідт есте денътіт de Локъцііторіъ ал Комесълъі съсескъ, каре a афлат дп Віена алта аплікаціе, ші се аштéптъ, ка съ дескідъ Ънівърсітатеа.

Anunciare de esarendare.

Officiolatulu Districtului Nasaudu face cunoscutu, ca in 16. si urmatóriele dile ale lunei Decembre a. c. st. n. se va esarend'a dreptulu de crasimaritu a loru 29. comune din Districtulu Nasaudului adeca a loru 27. comune d'in valea Rodnei si apoi St. Iona si Nusfalau pe tempu de 2 ani si 9 luni adeca d'in 1-a Februariu 1862 pona la ultima Octobre 1864. — Conditiunele de licitatiune se potu vedé la Oficiolatulu Districtuale in Nasaudu. —

Dela Officiolatulu Districtului.

Nasaudu, 15 Novembre 1861.

Subinsemuatulu face prin acést'a cunoscutu onor. publicu romanu, ca densulu a deschisu o subscriptiune pentru **Carti din Principatele-Unite**, si spre scopulu acest'a impartiesce consemnatiuni despe cartîle amintite, care (consemnatiuni) se tramitu posttitoriloru gratis si franco. Cartîle cerute prin snbscriere se vor tramite on. subscribenti prin posta, unde voru depune pretiurile cu ocasiunea primirei loru. Subscriptiunile se roaga a i se face cunoscute pana 'n 20. Noemvre st. v. a. c., cá elu se póta astu-modu aduce din Bucuresti toate cartîle trebuitóre de o-data. — Mai departe recomanda provisiunea sa de carti interne si róga pe toti DD. editori de carti a binevoí se-i dea esemplare in comisiune.

S. Filtsch.

tipografu si libreriu in Sibiiu.

1—2 **Едіктъ.**

Самъіл Поповічі din Ачілій Вартеріа Белградълъі de жос, каре de 3. анї de зіле къ пекредінцъ аъ пъръсіт пе леціъіта са Соцie Ана Тоні Вълкъ тотъ din Ачілій — се провоакъ прін ачеаста, ка дп терминъ de ънъ анъ ші o зі дела датълъ de фацъ, пегрешіт съ се дпфъцішézъ ла ачестъ Скавпъ Протопопескъ дп персоанъ, саъ прін прокъраторъ спре a ста фацъ къ леціъіта са Соцie, пентръ къ пе ібіndъсъ, се ва хотърж ші фъръ de дъпсъл, чеіа че лецea діктеазъ.

Сібіій 1 Октомвріе 1861.

Петръ Бъділъ

Протоп. гр. ръс. ал Меркърі.

1—2 **Конкърс.**

Пентръ стацінеа de Дпвъцъторіъ вакантъ дп Комъна Къстеъ Скавпъ Оръштіі къ ачаста съ дескіde Конкърсъ пънъ ла 10 Новем. 1861 ст. ве. — Доріторіі de a оквпа стацінеа ачаста аъ аші тріміте череріле сале провъзвте къ адеверінцеле de кваліфікаціонe кълінчоасъ пънъ дп съскрісъл терминъ ла събскрісъл. —

Плата ънъалъ e 200 фл. в. a. din Каса алодіалъ локалъ квартіръ патъралъ — ші летпеле требъінчоасъ. — Оръштіе 20. Октомвр. 1861.

Ніколае Поповіч Протопоп гр. ръс. ал тракт. Оръштіі.

1—2 **Concursu.**

In urm'a conclusului Asotiatiunei Transilvane „pentru literatur'a romana si Cultur'a poporului romauu“ dein 26. Octomvrie s. v. a. c. Se deschide Concursu pentru tiparirea Acteloru privitóre la Urdirea si constituirea Asotiatiunei in numeru de uua Mie Esemplare pe hartia de cualitatea III. formatu 16—20 cu litere parte Cicero parte Garmont, in un'a dein Tipografiele dela Sibiiu, Blasiu séu Brasiovu.

Onoratele Directiuni ale respectiveloru Tipografii voindu a lua asuprasi lucrulu acesta, se binevoiasca a se insinua pone in 1-lea Decemvre s. n. a. c. la Presidiulu Asociatiunei facêndu totu odata cunoscutu pretiulu tiparíului de cóla. On. Redactiuni a „Gazetei Transilvaniei“ si a „Concordiei“ suntu rugate, a primi in coloanele sale acestu Concursu.

Sibiiu 30 Octomvre 1861.

Comitetulu Asociatiunei.

1—2 ЦІТАЦІЪNE EDIKTALE.

Прін каре, Флореа лъі Васіліе Збера din Комъна Тълъчелъ, Скавпълъ Сібіілъі, каре акътъ мерце пе доі ані, декънd, къ пекредінцъ, пе лежъітълъ сеъ бърбатъ Ніколае Хъъш, тотъ de аколо, пъръсъндълъ, ші прібежіндъ дп лъте, ші de атънчі дпкоаче пеmаі афлъндъсъ німік деспре локълъ афлърі сале, се сорочеште, ка дп терминъ de ънъ анъ de зіле, адекъ: пънъ ла 1-а Noемврie 1862. къ атъта маі въртосъ, съ се івеаскъ дппaintea събскрісълъі Скавпъ Протопопескъ, ка съ арате каъса пъръсіреі бърбатълъі, ші a патріеі сале, къ кът къ ла din контръ ші дп абсенціа ієі се вор хотърж челеа че діктеазъ СС. Капоане ало Бісерічеі дрепт мъртърісітоаре гр. ресерітеане дп прівінца ачаста.

Сібіій 1-a Noемврie. 1861.

Ск. Протоп. гр. ръс. алъ Сібіілъі алъ II-леа

Іоапп Пановіч

Протопоп.

Редактор респънзетор **Іоапп Рац.** Едітъра ші тіпарілъ тіпографіеі дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѣл есе ѳдатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препѣтерацїѣнеа се фаче дп Сібііѣ ла еспедітѣра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кѣ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Преціѣл препѣтерацїеї пентрѣ Сібііѣ есте пе ап 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жѣмѣтате de ап 2. фл. 10 кр. Пентрѣ челелалте пърцї але Трансілваніеї

№ 46. АНѢЛѢ IX.

Сібііѣ. 16. Noembpie. 1861.

шї пентрѣ провінчіеле din Монархіѣ пе ѕпап 5; фл. 25 кр. еар о жѣмътате de анѣ 2. фл. 62½ кр. Пентрѣ прінч. шї церї стрѣіне ме анѣ 9 ф. 45 кр, пе ½ ап 4 фл. 72 кр. в. а. Ін серателе се плътескѣ пентрѣ дптжіеа óръ кѣ 7. кр. шірѣл кѣ літере мічї, пентрѣ а доза óръ кѣ 5¼ кр. шї пентрѣ а трсіа репедіре кѣ 3½ кр. в. а.

TRANCILVANIA.

Газета офічіоасъ „Wiener Zeit." адѣче ѵртътоареле: Коптеле Міко есте ла черерea Са рѣдікатѣ din постѣл de Прецідентѣ алѣ Гѣберніѣлї трансілванѣ шї ачестѣ постѣ са транспѕсѣ Ф. М. Л. Лѣдовіг Коптелї Крепеліе; Консіліарії de Кѣрте Kozma шї Пап съптѣ денѕмиції de віче прешединцї аї гѣберніѣлї трансілванѣ. H. Z.

Сібііѣ 6. Нов. Ѳп атептатѣ din партеа ѳнѣї сасѣ асѣпра віецїї ѳнѣї Преотѣ ромъпескѣ. Дп 8. Нов к. п. а фостѣ zi de тѫргѣ дп Сібііѣ, — шї преотѣл пострѣ din Роша I. Б. іспрѣвіндѣшї требіле сале, а порнітѣ дѣпъ 3. óре къларіѣ кътрѣ касъ пе дрѣтѣлѣ, че дѣче ла Нокріхѣ. — Абіа а ешітѣ din Сібііѣ шї іатъ, — дп отарѣлѣ Сібііѣлѣї дп дрептѣл цїглъріеї лѣї D. Цікелі, — трекѫндѣ пелѫпгъ о кърцъ трасъ de 4 Каї, дп каре шедеа кѣ тѣереа са Фечіорѣлѣ пѣшкашѣлѣї din Daia, — естѣ din ѵртъ дп пресепца а 4 тарторї кълъторї а дескъркатѣ пістолѣл съѣ асѣпра капѣлѣї преотѣлѣї шї дѣпъ ачеea шіа фѣгъріт Каіїї маї дпколо. Дпсъ D-зеѣ п'а врѣтѣ ка ѣчігашѣл съ-шї поатъ дпдеплінїі рѣтъчоаса інтепцїѣне, кѣчї дескъркътѣра пістолѣлѣї а трекѣт'о фъръ вътъшаре, дпсъ десѣ пелѫпгъ капѣлѣ преотѣлѣї шѣерѫндѣ дп аерѣ. Преотѣлѣ дештептъндѣсе din сѣрпріпдерea дпфрікошатъ, а плекатѣ дѣпъ фъкъторіѣлѣ de реле шї ажѣпгѣндѣ Кърцца лѣї, а врѣт сълѣ децѫпъ, дпсъ дѣпсѣлѣ с'а прегътітѣ, а прімі кѣ а доза ѳмплътъръ пе челѣ, карele de кѣтѣ съ-ї фі грешітѣ чева оарекѫндѣ, ба пѫпъ дп мінѣтеле ачеле пепорокоасе пічї л'а кѣпоскѣтѣ. Аша вѣzѫnd, къ віаца лѣї а дѳза оаръ е періклітатъ, с'а лъсатѣ de персекѣтареа сасѣлѣї, шї с'а дпторсѣ ла Сібііѣ, ка съ арете делікѣтѣлѣ лѣї ла трібѣпалѣ. — Вомѣ ведеа жѣдеката! *)

Ноі комѣпікъмѣ адевърата ачеаста дптъмпларе трістъ, ка съ хрънімѣ шї кѣ ѳнѣ матеріалѣ маї делікатѣ фоіле цермане-сасе din Сібііѣ, каре пѣ дпчетеазъ а продѣче семене лѣкрърї шї неадевърате, дѣпъ пъререа лорѣ комісеа din партеа ромъпілорѣ пекѫцї, — шї тотѣодатъ ка съ дѣмѣ доваdъ, къ тотдеѣна апа тѣлвѣре пѣ кърце дп сѣсѣ дела міелѣлѣ, карele стъ маї дп жосѣ лѫпгъ рѫѣ.

Sibiiu $^{15}/_{3}$ Noemvrie 1861.

Astadi amu avutu o dî precumu camu suntu dilele presintelui in feliulu seu démne de insemnare. Sau tienutu adeca astadi adunarea scaunului Sibiiului, cugetamu a fi superfluu de a insemná inpregiurarile in care ne aflamu in asia numitulu „Sachsenland" leptori nostri voru scii cumca in $^{25}/_{13}$ Octomvrie inca sau tienutu o adunare a scaunului despre acarui decurgere diurnalele nóstre au reportatu. Pe diua de astadi pe langa toate acelea dise si facute in adunarea mentionata din $^{25}/_{13}$ Octomvrie fura chiemati deputatii unei parti ai comuneloru curatu romane din scaunulu Sibiului totu prin scrisori germane, caroru acelea comune au datu ascultare. Pela 10 óre candu toti membrii acreditatî de comunele respeptive isi ocupara loculu si erau in asteptare incordata cu deosebire noi deputatii romani, intrà in sal'a adunarei Domnulu Burgermaistru alu cetatii nóstre Sibiane petrecutu de notariulu scaunului si ocupandusi locu-lu de presiedinte au desfasiuratu adunarii scopulu pentru care fu ea conchemata sî asia s'au cetitu mai antaiu ordinea conchematóre a D Comite sasescu Baron de Salmen dein 5 Noembre 1861., dup'aceea instructiunea deputatîloru ce au de ase alege la conflusulu nationalu, — sî apoi instructiunea deputatîloru pentru diet'a provinciale Transilvana, — fatia cu propusetiunele regesci noue tuturoru cunoscute. care prescurtu intr'acolo fura stilisate sî anume in privinti'a propuseciuneloru 1 si 3 ca deputatii natiunei (se intielege sasesci) se conluere dein toate poterile pentru si in favorea inarticularii natiuni romane, cá natiune politica recunoscuta, si pentru tramiterea la consiliulu imperiale (Reichsrath), dupa prelegerea acestoru hartii, presiedintele burgermaestru crediendu, ca tóte-su in ordinea cea mai buna, provoca adunarea la alegerea deputatiloru pentru conflusulu nationalu; inse fiindu câ tóte pan'aci mentionate se facura in limb'a germana si fiindu ca partea cea mai mare a deputatiloru comunali romani, carii erau din membrii ordinari ai comunitatiloru si asia fora de cunosciinti'a limbei germane, D. Deputatu alu comunei Resinariu I. Pinciu se scula si facú urmatórea interpelatiune: „Dle presiedinte si onorabile adunare! Amu avutu onóre a lua parte la consultarea scaunale din 25. Octomvrie a. c. si precumu atunci asia si acumu imi iau volia a reflectá, ca aici in mediloculu nostru, precumu foarte bine vedeti se aflà una parte insemnata din astufeliu de membri ai comunitatiloru curatu romane, carii de feliu nu cunoscu limb'a germana si asia mai inainte de ce searu purcede la alegerea Deputatiloru propusa de Dlu presiedinte, face trabuinti'a ne incungiurata, ca tóte pana aci propuse in limb'a germana si neintielese de Deputatî se se propuna mai antaniu in limb'a materna romana, pentru ca ve rogu Dloru cum voru pote acesti Deputati purcede la ori ce lucrare si cu deosebire la darea voturiloru cerute, candu ei nu sciu ce si despre ce sa vorbitu pena acumu? La acésta motiune sau redicatu Deputatii romani si au strigatu cu unu glasu asia e! noi din tóte celea pana acum vorbite nimicu n'amu intielesu si asia poftimu ca acelea se ni se propuna si'n limb'a romana. In urm'a acestei interpelatiuni s'au redicatu D-lu Burgmaistru si earasi au reflectatu in limb'a germana, cumca cererei acesteea nu se poate da locu pentru aceea pentru-ca nu se poate trage la indoiala ca fiecare adunare are dreptu d'asi alege limb'a pertractariloru oficióse si fiindu-ca nimené nu va puté dice, cumca cetatea Sibiului nu aru fi una cetate sesesca, se mira cum se póte pretinde, cá o atare cetate se nusi pótà pertractá trebile sale in limb'a sa nationale nemtiesca. Pe langa aceea — precumu se vede — este iertatu fiecarui membru din adunare a-si descoperi convingerile sale in limb'a sa materna, si precumu noi sasii putemu intielege vorbirile romane asia si Deputatii romani suntu datori a intielege acele ce se propunu in limb'a germana. Opiniunea aceasta au spriginito si Dlu Oratoru Schnaider facandu asemenare intre adunarea scaunale si consiliulu imperialu si concheindu cá precumu in celu din urma nemanui nu ia venitu aminte a pretinde propunerea agendeloru in limb'a diferiteloru nationalitati representate acolo, asia acésta nece aici nu se póte cere. A adausu mai departe Dlu Oratoru cà cele pana aice propuse per extensum aru fi si densulu in stare ale talmaci romanesce pe scurtu si adeca, cà scopulu adunarii de astadi este alegerea deputatiloru la conflusulu nationalu. Séu ce aru fi si mai bine unulu seu altulu dintre deputatii romani cunoscatori de limb'a germana, se esplice celoralalti Deputatii romani, carii nu sciu limb'a germana ce le propuse nemtieste. La aceste reflesiuni luà cuventu Deputatulu Comunei Sadu D-lu Protopopu Ioane Hanea si se respicà in urmatórele: „Nu negu cumca cetatea Sibiului este intru adeveru una cetate sesesca si déca ceneva aru pretinde, cá comuna Sibiului sesi pertracteze trebile sale curatu comunale s'in alta limba afara de aceea a maioritatii cetatî, póte cà isaru potea luá in nume de reu, inse D'oru va rogu pentru numele lui D-dieu fiti luatori de séma si vedeti, ca noua romaniloru in tóte afacerile tiitóre si de noi panacum nu ni sau datu nece unu prilegiu cá in una si aceeasi adunare cu D-vóstre se ne potemu respica dorintiele si cererile nóstre drepte, pentru cà déca saru fi facutu acésta mai de multe ori, eu va asigurezu ca noi ne amu fi pututu apropiá unii de altii, D-vóstre ati fi avutu prilegiu a vedé cumca cererile noastre nu sunt nemicu alt'a decatu sant'a dreptate, daru asia ignorati fiindu de Dvoastre nu nea remasu alt'a cale de intielegere, de catu foile diurnalistice, care — cu durere trebue se marturisescu — cá déca privimu la organulu Dvóstre de ici din Sibiiu „Hermannstädter Zt." pe acesta nulu potemu privi altumintrea decatu cá pe nesce tunuri nunumai puse ci si esplodate asupra Noastre. Datimi voia si anume D-nia ta D-le Presiedinte ca seti reflectezu cà noi aici celi de fatia nu representamu cetatea Sibiului ci scaunulu Sibiului intregu, pentru aceea aici nice nu póte fi vorba de limb'a oficiósa a cetatî Sibiului, ci de limb'a scaunului Sibiului, si fiindu ca acesta stà precumu Dvóstra bine sciti in maioritate din romani pe carii Deputatii de fatia ii representeaze, pentru aceea este dreptu si cu cuvintia cá limb'a pertractari oficióse in adunarea scaunale se fie prelanga cea germana si cea romana, si asia si cu celialti Deputati romani spriginescu motiunea Dlui Deputatu I.

*) Дѣпъ кѣтѣ съптемѣ дпформацї, іатъ кѣтѣ са фъкѣтѣ жѣдеката. Жѣделе скаѕпалѣ а zicѣ, къ п'аре време съ ѳмвле дѣпъ дестеа, чї ва кіема ел пе пърцшѣ ла времеа са. Інспекторѣлѣ а жѣдекатѣ пе ѣчігашѣ съ плътеаскъ пъртъріілорѣ кѣте 1 фл. шї пентрѣ атептатѣ съ фіе о zi дпкісѣ.

Pinciu. Mai departe eu negu asertulu acela alu Dlui presiedinte, ca Deputatii romani aru fi datori se intieleaga vorbirile Dsale si agendele adunari propuse in limb'a germana, pentru ca eu asia sciu ca nu poporulu este pentru amploiati, ci din contra acestia pentru acela, si asia nu poporulu este datoriu a scii limb'a amploiatiloru, ci acestia au datorintia neincungiurabile de a cunósce limb'a aceiui poporu acarui amploiati suntu ei, precumu suntu si Dnii acestia, carii poarta aici presidiulu cá amploiatii ai tienutului acestuia. Ce se tiene de asemanarea Dlui oratoru intre adunarea noastra de fatia si consiliulu imperialu — 'mi iau voie a o numi pe acésta de totu gresita, caci dupa convingerea mea una este natur'a consiliului imperialu si cu totulu alta ceea a adunari nóstre de astadi. Eara ca unulu seu altulu dintre Deputatii romani saru pote indatora, cá se talmacesca celorulalti cuprinsulu propuneriloru facute in limb'a germana inca nu aflu cu cale, si déca aceasta aru fi totusi d'a se face, atunci te rogu D-le presiedinte, suspendéze adunarea pentru cá noi deputati romani se ne potemu trage la o parte si se ne putemu intielege despre celea propuse si apoi despre celea ce suntu de facutu pe temeiulu acelora.

Se redicà dup'acesta D-lu profesoru Heinricu Schmid, redactorulu gazetei Hrstd. Zt. si aratandu cà aseminea discusiuni despre limb'a pertractariloru oficióse scaunali sau facutu si in 25 Octomvrie a. c. ca Deputatii romani au datu in privintia acésta protestu la protocolu si ca déca noi si astadi ne vomu ocupá cu intrebarea limbei, nu vomu esí la nece unu resultatu si scopulu adunari de astadi sar amena, presiedintele se enuntie objectulu acesta ca hotaritu si se purcédà la ordinea dilei, adogandu totu de odata si aceea: „Dlu inainte vorbitoriu au lasatu in dreptulu adunarii d'a-si alege limb'a sa oficiósa, inse eu facu pe acelasiu Dnu atentu cá se privesca asupra membriloru adunari de fatia, ca deca objetulu limbei se face aternatoriu de la adunare, acela fiindu adunarea in maioritate preponderanta din membri sasi, nu va esi in favorea antevorbitoriului.“ Discusiunea sau insufletitu, inainte vorbitorii sasi dá materia destla portariloru cuventului Deputatiloru romani. La discursulu Dlui profesoru H. Schmid se redica din nou Deputatulu comunei Sadu, D. protopopu I. Hanea si se respica in urmatórele: eu me supunu votului adunerii scaunale in privintia limbei; inse onorabila adunare si onorate Dle inainte vorbitoriu! numai atunci candu adunarea scaunala — despre care tocmai amu voitu a cuventa si la care Dta 'mi dai prilegiu fórte bunu — va fi legalu minte constituita, care caracteriu legalu lipsesce adunari de fatia din doua privintie, a.) Ca eu nu vedu in aceasta adunare o parte insemnata a comunitatiloru scaunali representata, si acesta este asia numitulu Scaunulu Selistei si alu Talmaciului, in privinti'a acestoru scaune sau vorbitu si in adunarea scaunale din 25 Octomvrie a. c., in a caroru privintia sau disu din partea Deputatiloru sasi, ca acestea comune, nece pana la anulu 1848 nu sau tienutu de teritoriulu fundului regescu séu dupa cum diceti Dvóstre a Sachsenlandului si asia nece acuma nu se tienu de acelasi si nau locu in acesta adunare. Comun'a Sibiului a departatu din legatur'a scaunale pre comunele diseloru scaune, leau lipsitu de totu dreptulu representativu si acuma mai de unu anu leau lesatu lipsite de tóta superinspectiunea administrativa si asia leau adusu in periclulu celu mai mare de disordine; inse multiemita lui D-dieu si spiritului pacnicu si de maturitate a aceloru comune, ca ele asia precumu au fostu parasite sau administratu si se administréze pe sine pana acum si nece una data nu sau pazitu mai bine ordinea, pacea si liniscea cá tocma in tempulu acesta de ispita, inse iertatimi Dloru, cá se ve aratu neadeverulu lucrului Dvóstre chiaru din faptele si lucrarile Dvóstre, mai 'nainte de acésta, Dvóstre ati protestatu asupra oricarui, care saru atinge de insesi acestea comune; asia Dvóstre in representatiunea facuta in anulu 1848 catra ministeriulu ungurescu ve respicati in urmatoriulu tipu: Die Unterfertigten bitten daher in Namen der sächsischen Nation diesen Punkt, so wie er in der Denkschrift enthalten ist, beibehalten zu wollen, nämlich: unveränderte Aufrechthaltung des sächsischen Territorial — Gebietes und dessen politischen Zusammenhanges in seiner jetzigen Gestalt, bestehend aus neuen Stühlen und zwei Distrikten, sammt den entweder in judizieller oder administrativer Hinsicht dazu gehörigen Theilen. Eata Dloru ce ati vorbitu in anulu 1848. Atunci scaunulu Selistei si alu Talmaciului care au fostu incorporate scaunului Sibiului. „In administrativer und judizieller Hinsicht,“ le ati tienut de parti intregitóre ale fundului regescu, de care ati cerutu cá nemine se nu se atinga, era acum denegati proprietatea acesta diseloru comune si le lipsiti de totu dreptulu. Póte fi mai mare contradicere si neconsecuenti'a intre faptele Dvóstre din 48 si celea de astadi decatu acesta? b.) Dlu presiedinte au disu ca comunitatea cetatii Sibiului are se dee in adunarea de fatia scaunale Deputati in numeru egalu cu acel'a alu comuneloru scaunale si acésta pe temeiulu puncteloru regulative. Eu poftescu pe Dlu presiedinte ami spune, pe care paragrafu din punctele regulative se radime asertulu acesta alu Dsale? inse mai nainte de a lua respunsulu acesta cerutu, imi iau voie a ve cita paragrafulu 12 din punctele regulative din 1805 care in despartiementulu din urma asia suna: Zu diesen Stuhlversammluugen (abgehalten zur Wahl der Deputirten zum Landtag oder national Conflux) hat in jenen Stühlen oder Distrikten wo keine königliche freie Städte sind, eine jede Ortschaft (mit Imbegriff des Marktes, in welchem sich das Pretorium befindet) zwei Deputirte abzusenden. In jenen Kreisen aber wo königliche freie Städte sind, hat die Genanntschaft (ausser in dem Fall einer vorzunehmenden Beamtemwahl, bei welcher die Genannischaft in gleicher Zahl mit den Dorfsdeputirten konkuriret) höchstens sechs Individuen aus ihrer Mitte zu der Stuhls oder Distriksversammlungen als deputirte zu schicken. Daca este alta dispuseciune a puncteloru regulative mai noua in privinti'a aceasta poftescu pre Domnulu Presiedinte si pre onorabil'a adunare se mio spuna; eu insa aceasta nu o cunoscu si fiindu-ca in contestuln acestoru punete regulative se pomenesce numele Maestatii Sale alu Imperatului, eu sum de plin convinsu, cumca aceasta regulatiune sau facutu din dispunerea si cu sactionarea Maestatii Sale si pentru aceea dela asteliu nu se póte face abatere arbitrariea, pentru ca se sciti Domniloru ca romanulu asfeliu de reverintia are catra numele celu sacru alu Maest. Sale c. r. apost, incatu cuventului inaltu aceluiasi este necondicionatu supusu astfelu incatu daca astadi ar demanda aceasi sacratissima Maest. imperiale cá elu adeca romanulu se se arunce in pulbere innaintea unuia sau altuia acea aru faceo neconditionatu pentru ca imparatulu au poruncitu. Pré gratiosulu nostru Imperatu au poruncitu cá si romanului se ise faca asemenea indreptatire intru tóte si elu astadi se tiene si cere si dela Dvóstre si dela tóta lumea dreptate. Deci Domiloru fiti consecuenti tienetive de lege, nu o calcati, ci o impliniti pre aceea; constituatimu adunarea scaunuale in chipulu acesta; convocati representantii comuneloru scaunului Selistei si Talmaciului acuma in midiloculu nostru si reduceti numerulu Deputatiloru comunei cetatii Sibiului de la arbitrariulu numeru de 48 la numerulu celu legalu de 6 si atunci noi romani bucurosi ne vomu supune hotarirei unei asemenea adunari in privinti'a alegerei limbei de pertractare a obiecteloru officióse ale Scaunului. Domnulu H. Schmieb remustra mai departe, ca in pasagiulu cititu alu representatiunei natiunei sasasci din 48 in privinti'a intragitatii teritoriului fondului regescu citatu cu ateta emfasu de inainte vorbitoriulu nu se face nici o mentiune despre scaunulu Selistei si alu Talmaciului si asia cere ca fara ase mai perde din timpu se se purceada la alegerea deputatiloru. D-nulu deputatu alu comunei Vurperului c. r. Consiliariu de tribunalu supremu Herbert dupa mai multe altele si propune de deputati pe D. Konrad Schmid si Dr. Zimmermann, aratendu meritele Domniloru acestoru pentru natiunea sasa si anume acelui din urma pentru asia favorabile deslegare a intrebarii dismeloru popiloru sasesti. Se ridica apoi unulu din deputati Sibiului Domnulu ce. reg. Secretaru de Locotenintia Iacobu Ranicher si areta ca pretendiunele romaniloru se radiema numai pe numerulu capeteloru aretendu ca mai suntu si alti factori de consideratu; ca romani se fie incredintiati despre bunavointia din partea natiunei sasesti. precumu acea sau pututu vedea din destulu din proiectulu de instructiune pentru deputatii dietali in privinti'a propusetiunei regie, I. ca densulu si toti connationali se cari din asemenea indemnu cá si romani au datorinti'a ase lupta pentru independinti'a si drepturile nationali, in favorea romaniloru nu se voru da mortii si nu se voru desbracá nici odata de simtiementele loru nationale sasesti seu germane si ca romani se fie in asteptare pana la deslegarea causei loru nationali in Diet'a tierei, si atunci tóte celea ce pe cale legislativ'a se voru hotari, lise va si da. A apucatu apoi vorbirea Dnulu cr. reg. Procuroru de statu Schneideru si in scurtu au aretatu cumca cererea romaniloru cá se lise propuna si in limb'a romana objectele de pertractatu, este in tóta privinti'a dreapta; iuse numerulu deputatiloru comunei Sibiene de o potriva cu numerulu deputatiloru scaunuali si cu prilegiulu adunariloru pentru alegierea deputatiloru la dieta si la conflusu, saru basa pe o datina vechia observata in unu siru de mai multi ani, totu aceea a intaritu Dlu Presiedinte Burgmeister ca unu amploiatu vechiu alu magistratului Sibianu, la care Dnu deputatu Pinciu a respunsu: ca dupa principiile de dreptu pe temeiulu scintiei si conostintiei sale, ususu indelungatu numai atunci se póte privi cu putere de lege in privinti'a unui sau altui lucru, candu legea positiva nu au provediutu nimicu in partea aceasta. Insa fiindu-ca aici legea positiva este chiara si nesupusa la nici o indoiala, astfeliu de usu densulu ilu priveste de unu abusu. In fine sau sculatu deputatulu comunei Sacadatei si dechierendu cumca pana candu adunarea presenta nu se va constitui cu convocarea comuneloru scaunului Selistei si alu Talmaciului si cu reducerea deputatiloru cetatii Sibiului la numerulu de 6 deputatii, comunele romane nici intrunu chipu nu potu lua parte activa la agendele adunarii de astadi, si fiindca fratii sasi la aceasta nu sau invoitu toti deputatii comuneloru romane au parasitu sala adunarii despartinduse de membri de fatia in preteni'a cea mai buna dupa disa: „amicus personae inimicus rei.“ Noi ne contenimu de comentarea mai departe a purtari deputatiloru romani, lasemu aceasta in judecata nepartinitóre a onoratului publicu si cu deosebire acelora carii cunoscu din radacina referintile nóstre din fundulu regescu. Observamu numai atata ca aru fi fostu mai multe de vorbitu si de observatu mai cu seama la disertatiunea Dnului Deputatu I. Ranicher, inse fiindu tempulu tare inaintatu amu aflatu

de bine a numai inmulti vorb'a fara de nici unu folosu, precumu si aceea ca frati sasi neau doveditu si acumu in adunarea aceasta cumca ei nu voescu nici cumu ase abate dela supremati'a ce a esercitatu asupra romaniloru.. o—

Обсерваціúнї фъкъте de Dp. Сабо membрúл Комúнітатеї Сібіiене асúпра шedinцеї Комúнітъцiї din 11 Noemв. (30. Окт). 1861.

Маї наinte de a мъ проnúнчіа асúпра есепціеї пертрактърії de астъзї, мї іаў лiбертате a мndрепта лъареа аminte a мnалт прецúтеї Комúнітъцї асúпра формалітатеї ші процедúреї требілорў. 1-o Еў прівескў ачестў обіектў кў атъта маї мnсемnат, кў кът ел есте ші тъіторіў мn вiнеле ші одiхna опорабілеї четъцепімї, ші пентрў ачеea аші фi доріт, ка съ се фiе пертрактат мn о шedinцъ плenарie; dар прекътў еў штіў nў a фостў нічі жмътате din membрії комúнітъцiї, пентрў кь nў саў авісатў ла тімnлў съў ші мn фортъ кввiiнчioасъ. 2. Кътї пентрў алецереа депутацiлорў din Комúнітатеа ачеаста ла adúnареа скадналъ, требue съ обсервезў, кь мn прівiinца ачестеї nў саў пъзітў нічі nункteле регулатіве, нічі вся de пъnъ акума. Спре афiртареа асертлеї меў, мъ рогў съ се чiteаскъ nункteле регулатіве. Кът a фостў вся маї наinte есте кnоскутў. Прiн вътъмареа ачесторў doe ферталітъцї саў асúпрітў дрептлў de алецере a Четъцепімеї, фiindў кь чea маї маре парте a еї a фостў ескiсъ de аші проnúнчіа опiнiúnea ca de алецере асúпра депутацiлорў скадналi. Дрептў ачеea мъ рогў, ка ачестў обіектў съ се іа ла о пертрактаре новъ мnтрунў терminў апріатў хотърмтў, ла каре съ іаіе nарте тоцї репресентанцiї комúнеї фiindў маї наinte кввiiнчioсў авісацi. Маї departe мъ рогў, ка декiарацiúnea ачеаста a mea съ се nунъ ла протокол ші съ се свбскрiе de тоцi ачеї membрії аї кумúнеї, карiї ар прiміо ші de a лор.

Сібіiў 15/3 Noem. 1861. Dp. Сабо m. п. membрúл Комúнітъцiї.

Кътръ четіторії пострії ші прiн еї кътръ попорў!

Мn Nрúлў 19 алў „Телеграфúлї ромънў“ не лъасерътў вое свбт рубріка „Съ дътў dare“ a десфъшура пре ларгў лiпса dърії ші a кіета лъареа аminte a преоцiмеї ші a інтеліцiнцеї ромъне ла ачеea мnпрецiзраре, кь dареа орi кът требue плътiтъ ші пентрў ачеea съ фереаскъ пре кът се поате попорúлў, ка nў кътва аскúлтъndў de ачеia, карiї 'л мnвъца съ nў плътеаскъ dареа, ар девепi мn перiколў, de a фi есекътатў ші прiн вртаре de a плъті nънmaї dареа, чi ші спеселе есекуцiúнеї мiлiтаре, каре се вркъ de треi патрў орi маї свс ка dареа. Кът a фолосiтў ачеаста мnвъцътъръ a поастръ фъкътъ din adúnкúлў iнiмеї мn інтересúлў попорúлеї пострў, nў штiм, атъта мnсъ e адевър, кь саў хотърмтў комiсарiї фiнанцiарi, карiї кў ексекуцiúне мiлiтаръ ворў сiлi мn фаца локúлеї ші вор есеква dареа кў орi че прецъ, вiнzънd челорў деторi тотў че ворў авea, ка съ скоатъ банiї de dare ші келтъелiле есекуцiúнеї.

Ачéста мnпрежúраре nea nъс мndаторiреа a маї фаче одатъ атепт попорúл пострў ші аnúмiт не тоцi ачеia, карiї аў врео iнфлúинцъ мn ел, съ'л мndeмnе ка орi кў че жертфъ съ каште съ плътеаскъ рестанцiile кът маї кърnндў ші пънъ nў ва сiлi ексекуцiúнea; кьчi алтфелiў мn лок de 5 вор плъті 20 фл. мn лок de 10 фл. 40. ш. a. m. d. Съ nў кцете кь e глътъ, o маї ziчem одатъ кь nў e глътъ. Дарь dакь с'ар афла врешнiї dintre diрегъторi, карiї ард dестъпта попорúлў, ка съ nў плътеаскъ, ші астфелiў съ се непорочеаскъ, атúнчi мл мndрептъм, ка пе унúл ка ачела, фiind чea din тъiў ші маї маре даторiе a фiе кърсї амплоiат скóтереа dърii, съл арете саў ла Комiтетúлў пертмnентў ромънў din Сібіiў, саў ла чea маї апроапе diрегъторie мiлiтаръ. Мn цiнутúл Девеї ва сiлi есекуцiúнea мn септетмnа вiiтоаре адекъ кътръ „Мntрареа мn Бісерiкъ a Nъскътоареї de Dумnезъў“ dар спердъ кь D. амплоiацi вор da тоатъ спрiжоапа, ка пънъ атúнчi съ се ръсфеаскъ рестанцiile ші съ скапе пе вiецii оаменi de о певое маї маре ші de о сърчiе тоталъ, че ле ар венi прin ексекуцiúне, ка о вртаре пе мnкунцiúзрабiлъ.

Себешiў мn 15/3 Noемвріе 1861.

Четiрътў маї девnъ зiле, квткъ D. Комiтеле Нацiúнеї съсештi аў афлатў de бine a конкiета Унiверсiтатеа Нацiúнеї съсештi не 20/8 a. л. к. demнndнdў o новъ алецере de Депутацi.

Din ordiнъчiúнea лúї не сънтў кънoскъте ші момептоаселе мntревърi каре ворў венi мn унiверсiтате ла десбатере, ші аша dарь nў ретъне алтúчева de a шti, декътў ачеea кь оаре пентрў че саў pendúтў мn контра конкурсúлеї Унiверсiтъцї о нов алецере ші кь оаре пентрў ноi квтў аў реешiтў алецеріле депутацiлорў?? ші еатъ ка ла атбе мntребъріле потетў da din партене о. nублікў четiторiў деслушiріле релатіве аштентате. — — — —

Аiчi ла ноi саў фъкътў азi алецереа мn вртъторiúлў modў ші адекъ:

6. Сасiї din Комúнітатеа Себешiúлеї, 2. Сасiї din Комúна мiкстъ ромъно-съсеаскъ Кълнікў, ші 2. Сасiї din Комúна Петрiфалъў din пресънъ кь кът 2. депутацi рот. din репрезiтеле Комúне Піанs de жосў ші Лапкретў аў алесў мn контра ла вотърiле Комúнелорў ромънешті, de Депутацi пентрў Унiверсiтатеа съсаскъ не DD. Густав Таллтапn, фечiорь D. жsde реціў Andреас Таллтапn ші Доктору Авраxам Тiнкs, Секретарiў presidial ал D. жsde реціў ші непотў D. жsde скав. Сiмеопў Балотірi.

Комúнеле ромъне ретънendў не лмпгъ алецереа din 16 Iунiў a. к. — нъръсindў Лънкрътепi ші Пепарi de жосў ші de аств dатъ лагерúл лорў — аў ретасў мn мiнорiтате. Iнструцiúне ле ва da алетiлорў Депутацi мn мnцелесúлў нunктелорў регулатіве Комúнітатеа ші Маgiстратúлў din Себешiў. кь карi мnві Domni Депутацi мn тоатъ прівiinца стаў мn стрънсь ші патрiaлъ легътърь. —

Мnnъртъшindúвъ ачеста доарь ші de алцi, da de ноi de сiгурў неаштептатў ресúлтатў, nў потетў da вiтърi, нечi обсервацiúнea унúї Депутатў ветеранў ромънў, каре азi dунъ алецере кь атарў аў мъртърiсітў, кь акумў вретiле сънтў астфелiў, кът нечi кь децетúлў nънmaї поате отúлў nътера сiгурў, de оарече елў бiне nътърасе 16 алегъторi ромънi, ші 10 сасi, ші мn вртъ саў афлатў nънmaї кў 12 ромънi, ші 14 сасi. — — —

Перiреа та din тine Iсраiле! —

Тоцi чеї кредiнчioші.

Саскiзў лмпгъ Сігішóрь мn 12. Октомвр.

Neавъndў нъn' акум алтў форў, ла каре Ромънúлў съшi поатъ плънце педрептъціле ші асúпріле, че і се факў мn челе марi ші мn челе мiчi, рефоцiúлў лúї ретъне нънmaї нъблічitатеа, карea съ мnрецiстреze свферiнцеле лúї ші съ'і каште вindекаре. Dунъче мn Комúна поастрь ла репресентацiе фсесерь свб редiтúлў къzутў мntре 15 сасi ші треi ромънi, ла organizarea чea новъ, карea са фъкътў, требue съ зiчетў кь iнтенцiúне iлегалъ тотмаї мntр'о сърбътоаре прiнчiпалъ de але поастре ші тотмаї мn оареле службеї Dзъешті, мn Комiтетúл Комúнеї поастре онiдале мntре 32 сасi nў саў алес нiчi унў, зi нiчi унў ромънў, ба фiind алес din партеа унúї локúторiў сасў ші un ромънў, Inспекторúл (веперабілúл Domnў e demn de a фi кънoскутў ші кь нънmele) a рефусатў кь мънiь, ziкund, къ кь унúл e прea мълтў. — Комúна поастрь бiсерiчеаскъ врmndў a'шi ръdika o шърь парохiалъ, dedў престе марї гревъцi; кънчi пекъndў маї мnnаinte ла лъкрърiле нъблiче nі се асемnаў ші поъ летnеле требuiнчoасе din нъdúreа опрітъ, акумў adукъndў оаменiї пострії одатъ астфелў de летnе кь 'nвоiреа антiстелеї комúналў, метбрiї Комiтетúлеї — анархiъ гоалъ! — ешiрь оамепiлор мnainte ші 'і zелоцiрь; асемепea ші пре преотúлў Г. Ш. Фърь кавсъ кввепітъ мnлў сърnрinсерь мn потереа попцiї кь о zелоцiре, ші плънгъndвсе апоi ла жsделе рецескў пентрь вътъмареа опоареї ші спвнъndў, къ ва требui съ арете лъкрúл ачеста дерогъторi Скавнúлеї сеў Епnескў, жsделе рец. мn тълiь бестiалъ мї ръсті nісче кввinте, каре ка бласфемiь асúпра лúї Dzеў ші ка мnжурare трівiалъ асúпра маiтарiлорў пострії (аiчi nў порúnчесче нiчi Dумnезеў, нiчi Шагúna!) нътаї фърь воiь ле репецiтў; кь dорере требue съ адziтў ші ачеea, кът вечiнiї пострії, респ. „бътрънiї ші къртърарiї“ лорў, пре zелосúл пострь преотў, каре апърь дрептúл чел неiнстрънаверў de оамепi, de крестiнi ші de четъцепi de статў алў ромънiлорў ачестеї търгў, мл мnфереазъ кь нънmele „viegler“ — нъn' акума счiатў нънmaї de „бвітогатъї!“ — ба се degradaръ ал мnбiia кь 'mnлiнiреа a тотў, че ва чере, нънmaї съ nў се маї аmестече кь „Ромънiї!“ —

Кь dорере вedемў пре копчетъцепiї пострії сасї, квтў de унў тімnў мnкоаче престе тотў ші дела вмблареа пе аiчi a Dлúї Комес кь деосебіре аў лъатў фацъ кь Ромънiї o нъсечівне кь тотúлў dежмънеаскъ, квтў кать окасiúнea de a пе фаче съ ле сiцiмў свпретацiа ші de a пе арета, „къ noї n'авемў нiчi унў дрептў;“ de ачеea ка ziва de Пасчi аштептътмў тімnúл, кънdў съ се нънъ одатъ капетў ачесторў асúпрірі гросолапе, ші „iнартiкулареа ромънiлорў ка нацiúне“ пе е ка iсворúлў de апъ пентрь челў фрiптў de сете. Рогътў пре iзвiцiї пострії iнцелiцiнцї ші iар 'ї рогътm: Прівегiацi!—

Комiтатúлў Албеї de сúсў a мndрептатў кътръ рецескúлў гъверnў мn каuса dietеї врмътоареа репресентацiúне: Мnалтў Гъверnў! Ла рескрiптúлў мn. гъверnў свбтў Nр. 10098, авемў опоаре кь чea маї адънкъ стiмь свб алексареа конкурсúлеї адúсў de комiтетúл комiтатенс мn 19 Iунie a. к. a аръта, къ nе темеiúлў ачестеї конкурсў, прегътiріле печесарiе пентрь алецереа депутацiлорў сънт iспръвіте, ші къ сфi цепiа кввънтúлеї рецескў пе дъ сперанцъ, къ еле ворў фi вътiлiсате кь окасiúнea дескiзъndеї dietеї кът de кърnндў — мn фine аminтim, къ ачестў конкурсў, са прiмітў ла пропънереа фрацiлорў пострii ромънї, карiї провокъndúсъ ла леціле констътътоаре врéў конскрiпцiа алегъторiлорў съ се нънъ мn лъкраре пе baza арт. 5 ал лецілорў din Пожúнў dела анúлў 1848, мn врма къреї комiтетúлў пострь пliн de сiнцў конституцiонал ва трiмite депутацi нънmaї ла dieta din Пешта“— Са потътў батжокорі чiпева маї мълтў de ромънi, ші a абúса кь попорúлў пештiторiў, декът Комiтатúлў ачеста, унde Комiтеле сврет e ромънў? Пентрь нънmele лúї Dумnезъў! ромънiлорў din Комiтатúлў Албеї de с deскiдевъцi окiї, ші въ алецеці оамепi карiї съ въ конdукъ ла маркалярi, кънчi алтфелiў въ фачеці iнструмепте оарбе вnорў оамепi амбiцioші ші кь пърерi рътъчiте. — —

Рескрiптúлў рецескў ла репресентацiúnea dietеї кроато-славонъ са чiтiтў мn dietъ прекът амфост аminтit мn 31 Окт. Din каре се вede къ ре-

ţіттвлѣ ⁂ контра претенсіѣнілорѣ історіче ші de стат але Кроацієї ші Славоніеї пѣне ⁂наінте пѣтаї нечесітатеа політикъ, а пъстра ші de ачі ⁂наінте ѣнітатеа Монархієї ⁂п чеде de къпетенііъ. „Ost. Vest.“ зіче къ, реціттвлѣ пѣне ⁂п прівінца Кроацієї ші а Славоніеї чеea че пѣ a фъкѣтѣ пічі фаць кѣ Ѫнгаріа, адекъ Конститѫціѣнea din Февръріѣ ⁂п асетенea лініѣ кѣ diплома din Октомвріе, ші пріп ачеаста апѣлézъ конститѫціѣнea ѣнгаро-кроатікъ ⁂тръпѣ modѣ дескісѣ ші хотърѫт, ші къ ⁂п ачеаста заче ачелѣ біне, къчі штім кіар ші пречісѣ къ пѣтаї есіста конститѫціѣне ѣнгаро-кроатікъ, ⁂псъ ші ачел ръѣ, къчі пріп ачеаста ⁂пкъ пѣ е адеверіт, къ конститѫціѣнea din Февръріѣ сар пѣтea пѣне ⁂п лѣкраре ші се ва ші пѣне de плінѣ. —

Пріп маї сѣс меңціопатѣл рескріптѣ саѣ апла-чідат кроато-славоніlорѣ конклѣселе дietале ⁂п прівінца посіціѣнеї ţерії кътръ Ѫнгаріа, а скімбърії дікастеріілѣї de кърте провісоріѣ ⁂п о капчеларіе аѣлікъ, ші ⁂пфііңцареа ѣнѣї пропріѣ трібѣнал, адекъ тотала indenendinцъ a Кроацієї ші a Славоніеї de Ѫнгаріа. Саѣ ⁂търіт ші алеţеріле ші деңѣтіріле Demnітарілорѣ ţерії.

Конклѣсѣл пентрѣ десфііңцареа кофепіілѣї мілітаре пѣ са апланідат, пентрѣ къ сістема de апъраре de акѣт пѣсе поате скімба есепціалментѣ; се проміте ⁂псъ о пѣтаї кѣ пѣтінцъ апропіере a ачестор пърці de чеде провінціале ⁂п прівінца administратівъ ші леціслатівъ.

⁂п прівінца лімбеї кроатіче ка лімба ţерії се зіче ⁂п маї сѣс-лъѕдатѣлѣ рескріпт ѣртътоареле: Че ціне ⁂п фіне de конклѣсѣлѣ дietеї ашterпят повъ ⁂п прівінца лімбеї паціопале, ка лімбъ ескісівъ ⁂п афачері, офічіе, ші ⁂пвъцътѫптѣ, ноі, de ші есте вътоаса поастръвоінцъ a пъстра лімбеї паціопале ⁂п офічіѣ, ⁂п бісерікъ ші скоалъ пѣсечіѣнea еї біне ⁂пdрептъцітъ ші аї асігѣра чеа пѣтаї посібілъ маї маре десволтаре, тотѣшї пѣ сѣптемѣ de ачеа опініѣне, ка тоате дірегъторіеле ⁂п цéръ, пріп ѣртаре ші дірегъторіеле поастре мілітаре ші фінанціаре ⁂п афачеріле лор офічіоасе, прекѣт ші тоате асоціаціѣнеле пѣбліче de аколо ⁂п скріеріле сале, ⁂пфіне кѣ тоцї четъценії статѣлѣї de аколо, пріп ѣртаре ші ачеіа, карії ⁂п фаптъ ціпѣ de алта лімбъ съ се сервеаскъ ⁂п котерчіѣл лор ескісівѣ пѣтаї кѣ лімба ţерії.“ De ачі се вede къ ачестѣ проіектѣ de леце ⁂п редакціѣнea са пелінфестѣлътоаре de атѣнчі, пѣ са санкціонатѣ, ші прекѣтѣ зіче „Ost-Vest“ кѣ тотѣ дрептѣлѣ, къчі требѫе лѣатѣ фоарте серіосѣ кѣnd o дietъ, фіѣ ачеea ѣнгѣреаскъ орі кроатікъ, кѣпоаште атъта de ръѣ пріпчіпѣлѣ егалеї ⁂пdрептъцірї лімбістіче, ⁂пкът вреа съ сілеаскъ імпопѣлаціѣнea пекѣпоскътоаре de лімба ţерії, ка съ се сървеаскъ ⁂п тоате афачеріле офічіоасе кѣ лімба ţерії. — Dалтаціа се ва провока de іznoавъ a пертракта кѣ Кроаціа ші Славоніа пентрѣ ѣніре, кѣтѣ се ва ставері релаціѣнea Кроацієї ші a Славоніеї кътръ ⁂нтрегѣлѣ статѣ.

⁂п фіне декіаръ Маіестатеа Са дieта de акѣт, фііnd къ ші алтфелїѣ a дѣрат прé лѣнгѣ, de десфъкѣтъ ші провоакъ депѣтації съ се релптоаркъ ла але сале.

Dѣпъ четіреа рескріптѣлѣї ші ліат банѣл дела репресентації дietеї сѣптатe ѣѣпъ ⁂нтр'о ворбіре скѣртъ, тѣлцътіndѣле пентрѣ остепеалъ, ші рекоменdѣndѣ метѣрілорѣ дietалї ⁂п патріа лор a пѣтрі ші пропага спіріттвлѣ модераціѣнеї, ⁂пкредереа ші аліпіреа кътръ Маіестатеа Са ші кътръ прé ⁂нпалтѣлѣ рецітѣ.

Ка метѣрії опорарї аї асоціаціѣнеї.

Саѣ алесѣ DD. Атанасіѣ Шandорѣ, докторѣ de mediцina ші професорѣ de Препарandie ⁂п Арадѣ. Стефанѣ Молдованѣ, препосітѣ капітѣларіѣ ⁂п Лѣгошѣ. Andреіѣ Попѣ Лівіѣ, канонікѣ ⁂п Лѣгошѣ. Andреіѣ Васічіѣ, сепаторѣ ⁂п Вършецѣ. Ніколае Жіга сепіор, фѣndаторѣ de ѣнѣ Інстітѣтѣ de школарі ⁂п Opadia маре. Аронѣ Пѣмпѣлѣ, професорѣ de літва ші літератѣра ротъпъ ⁂п Черпъцї. Протосінгелѣ Ілієцїѣ тотѣ аколо. Zеноviѣ Константінѣ Попѣ de Бемстеттеп, Банкдіректорѣ. Редакторѣлѣ жѣрналѣлѣї О. и. W. Ткалац. Коптеле Георгіѣ Чакі, пентрѣ мерітеле кащігате пріп ажѣтóреле факѣте шкóлелорѣ ші літератѣреї ротъпесчї. Аѣрелія Кечкеметі, редакторѣ ла жѣрналѣлѣ Sürgöny ⁂п Пешта, пентрѣ фаворареа лімбеї ротъпе. Еаръ din ţеріле вечіне: Пріпчіпеле Георгіѣ Бібеско Брънковіанѣ, пентрѣ фѣndареа маї тѣлторѣ інстітѣте счіінтіфіче. Коптеле Х. Скарлатѣ Росеті, пентрѣ ажѣторіреа шкоалелорѣ кѣ сѣта ⁂псетпътоаре ші претііле фъкѣте спре скопѣрї счіінтіфіче. Петрѣ Поепаріѣ, етерітатѣ діректорѣ de шкóле ші тетѣрѣ алѣ ефоріеї, пентрѣ рара са ѣтанітате кътръ літерації трансілванї. Іоанѣ Маіорескѣ, професорѣ de історіа цепералъ ші паціопалъ ⁂п Бѣкѣрещї, Dр. А. Т. Лаѣріанѣ, професорѣ de філософіе ін Бѣкѣрещті, атбіі пентрѣ тѣлтеле ші маріле лорѣ мерітe пе къттвлѣ счіінціелорѣ. Георгіе Фонтанini, діректорѣ de шкóле ⁂п Краіова. Константінѣ Хѣрѣѕахе ла Іашї, ⁂п рекѣпоскінца мерітелорѣ сале счіінтіфіче ка леціствѣ ші ка мечепате алѣ інстітѣтелорѣ філантропіче. Dр. Сіміонѣ Бърнуціѣ, професорѣ de дрептѣрї ⁂п Іашї. Dр. Петрѣ Къпеапѣ, ⁂п Берліпѣ. D. Дamаскінѣ Божінка, етерітѣ жѣріскопсѣлтѣ ⁂п Молдавіа. Dр. Іларіѣ Папіѣ, жѣріскопсѣлтѣ алѣ Молдавієї. Епіскопѣлѣ Скрібап, Архімandрітѣлѣ Скрібапѣ, атбіі ⁂п Іашї. Dр. Петрѣ Сѣчіѣ, професорѣ de дрептѣрї ⁂п Іашї, Флоріапѣ Аронѣ, професорѣ de реторікъ ⁂п Бѣкѣрещї. Докторѣ de Medічінъ Алесandрѣ Teodopi ⁂п Romanѣ.

⁂п „Трансілванія“ фоіа de сѣптътѫпъ пентрѣ кѣпоштінца церії, літератѣреї ші кѣлтѣрії фаче D. Редактор ал еї Бієлц асѣпра асоціаціѣнеї поастре ѣртътоареа обсерваціѣне:

Ноі салѣтѫм кѣ сінчерітате ⁂пфііңцареа ачестії асоціаціѣнї пове патріотіче, карea ші a пѣс de ⁂нпалтъ проблетъ ⁂наінтареа літератѣреї ші кѣлтѣреї попорѣлѣї ротъпѣ, ші ⁂ї пѣтет пофті din тоатъ іпіта пѣтаї порок ла кът de кърында ажѣпцере a скопѣлѣї, ші ла просперітоареа еї пропъшіре, прекѣт сѣптем конвінші, къ вътоаселе еї пѣтері, каре ле ⁂пкіde еа ⁂п сіне пъпъ акѣт, ші каре се ва сілі a ле ⁂нтѣлці пекоптепіт, пріп престъріле лор ⁂ї вор да кът кърындѣ пѣсечіѣнea мерітатъ лѣнгъ челелалте конститътоаре асоціаціѣнї але Църії, прекѣт есте асоціаціѣнea цертапъ пентрѣ счіінца Ардеалѣлѣї ші асоціаціѣнea мѣзеѣлѣї Арделеанѣ фѣndатъ din партea ѣнгѣреаскъ.

Статѣтеле асоціаціѣнї трансілване пентрѣ літератѣра ші кѣлтѣра попорѣлѣї ротъп ле вот ⁂нпъртъші четіторілор пострі ⁂п пѣтерѣл чел маї апроапе.“ (Леа ⁂нпъртъшіт ⁂п Nр. 14. ал Трансілваніеї. Р).

Notiце diверсе.

Маіестатеа Са ч. р. са ⁂ндѣратѣ a рѣndѣі кѣ пré ⁂нпалта хотърѫре din 18 Noem a. к. ка Комітеле Nаціѣнеї съсешті Бар. Салтеп съ мérгъ ка консіліарѣ de кърте ші референт ла Капчеларіа а. т. кѣ рапгѣл de сервічіѣ ал съѣ de пъпъ акѣта, ші тот одатъ съ се ⁂псарчіне конс. гѣбер. пров. Коп. Шmidt кѣ тітпорапеа репресентаре a локѣлѣї комітелѣї съсъскѣ.

⁂п $^{9}/_{21}$ Noem. ші a датѣ D. Гѣбернаторѣ алѣ Ардеалѣлѣї Коміт. Міко dімісіѣнea кѣ тоатъ формалітатеа.

— Капчеларіа аѣлікъ рецеаскъ a Трансілваніеї a деңѣтіт de комісарї провінціалї ⁂п Дістріктѣлѣ Девеї: пе D. Lad. Барчеаї. ⁂п ал Сібіілѣї: пе D. Фер. Шелкер; ⁂п ал Клѫжѣлѣї: пе D. Lad. Іңедi. ⁂п ал Брашовѣлѣї пе D. Стеф. Шandор. ші ⁂п ал Бістріцеї: пе D. Гав. Дорго.

Жѣрн. Франц. „Патріе“ адѣче ціре din Константінопол дѣпъ каре ѣніѣнea Пріпчіпателор ротъне ва афла о протть ші порокоасъ деслегаре. Се зіче къ Пріпч. Кѣza a декіарат Консѣлілор пѣтерілор гарантеакредітаці ⁂п Пріпчіпате, къ ел ва маї аштепта пъпъ ⁂п 4 Декет. ші деакъ пъпъ атѣнчі пѣ ва ѣрма деслегареа, ел ⁂псѣші ва прокіета ѣніѣнea.

— М. С. ч. р. a деңѣтітѣ пре presidentѣлѣ дікастеріілѣї аѣлік провісоріѣ кроато-славоніkѣ Іоап Mazѣранічъ ⁂п $^{20}/_{8}$ Noemв. a. к. de Капчеларіѣ аѣлік ші тот одатъ іа дат демнітатеа de Консіліаріѣ інтім фъръ таксъ ⁂псърчіпѣндѣлѣ кѣ органісареа капчеларіеї аѣліче кроато-славоне ші a сѣпрітеї інстанце de жѣстіціе.

— Din Nітра віп атарї плъцерї din партеа попорѣлѣї словъческѣ, къчі ⁂п ціпнасііле католіче кѣратѣ словъчешті din Nітра ші Трепчін са ⁂нтродѣсѣ ескісівѣ пѣтаї літва ѣнгѣреаскъ de літва ⁂пвъцътѫптѣлѣї.

— Ла трібѣналеле мілітаре, каре саѣ ⁂пфііңцатѣ ⁂п Ѫнгаріа пентрѣ персоане чівіле, се ворѣ апліка ші ч. р. атплоіацї de жѣстіціе ⁂п dіспопібілітате.

— ⁂п прівінца афачерілорѣ трансілване се адѣе din ізворѣ секѣрѣ, къ D. Міністрѣ Копт. Nadажdi, ва провока атплоіацїї тѣпічіпалі, ка съ рекѣпоаскъ конститѫціѣнea din 26 Февр. а. к. ші карії пѣ се ворѣ декіара пентрѣ ачеаста, ворѣ требві съ абзікъ. Ші къ пѣтаї дѣпъ кѣръціреа ţерії de інфлѣінце дѣжътъпешті се вор прегъті алеţеріле пентрѣ дietъ, каре din прівінца ачеаста фіреште къ се ва ⁂нтъпа пъпъ ⁂п Февр. саѣ Мартіе.

— D. репресентант ал Комітелѣї съсеск Копт. Шmidt a авѣтѣ ⁂п $^{21}/_{9}$ Noem. аѣdіенціе ла М. С. ші дѣпъ кѣт сѣпъ штіріле прівате се ва ⁂нтоарче ла постѣлѣ съѣ пѣтаї ⁂п 20 Noemв.

— ⁂п 13 але ачестеіа аѣ ⁂пчепѣтѣ ла Ѫніверсітатеа съсеаскъ шedинцеле жѣдіціаріе сѣб пределінца депѣтатѣлѣї Сібіілѣї Шneidep.

— Комісіѣнea карea a фостѣ ⁂псърчіпатѣ кѣ хотърѫреа квартірелорѣ ⁂п Алба-Ілія пентрѣ депѣтації дietалї се зіче къ арѣ фі іспръвітѣ аңendele сале кѣ ачел ресѣлтатѣ, къ ⁂п Алба-Ілія пѣ сѣптѣ квартіре de ажѣнсѣ спре ачестѣ скопѣ.

— Комітатѣлѣ Пешта есте конститѫітѣ дѣпъ кѣт чере органісареа чеа маї повъ ші Мацістратѣлѣї a фъкѣт ін корпоре вісітъ D. Локѫіїторіѣ каре іа прімит фоарте біне.

— Політіка din афаръ ⁂пчепе съ фіе фоарте ⁂псетпатъ, ⁂п 8 Noemв. са дескісѣ парламентѣлѣ італіанѣ, ші чел франңozескѣ, енглезеск, ші прѣсианѣ се вор дескіde ⁂п чел маї скѣртѣ тімпѣ — ⁂п 2 Декетвріе се ворѣ дескіde ші катеріле Пріпчіпателорѣ ротъпешті.

— „Срб. Дневпік“ се окѣпъ къте одатъ ші кѣ требіле поастре. ⁂п Nр. 106 ворвеште деспре дескідереа Асоціаціѣнеї поастре, ѣnde зіче къ са адѣпат інтеліціпца рѣтѣпъ (рутупска интелигенціа) Dѣпъ че ноі штім, къ србѣлѣ пѣ е преа дедат ашї ѣтплеа гѣра кѣ ѕ-у прекѣт о фаче ачеаста пеатцѣ, къndѣ пѣ поате пропѣпчіа вреo літеръ de але поастре, атѣ дорі, къ съ пе скріе кѣратѣ пѣтеле пострѣ, ка съ'л поатъ ші србѣл рости біне, къчі ші србіі кѣ тѣлт маї ѣшор вор рости: „романска интелигенціа?“ декът „рутупска интелигенціа“.

— Dѣпъ кѣтѣ спѣне „Корѣпк“ D. Епіскопѣ Хаіnald есте кіемат ла Віена ші а ші плекатѣ.

Редактор респѣпzетор **Ioann Paц.** Едітѣра ші тіпарілѣ тіпографіеї дiечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфул есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацінеа се фаче ын Сібііў ла еспедітура фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кў вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціул препъмерацієї пентрў Сібііў есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жумет ите de ан 2. фл. 10 кр. Пентрў челелалте пърці але Трансілваніеї

№ 47. АНУЛЎ IX.

Сібііў. 23. Noemвріе. 1861.

ші пентрў провінчіеле din Монархіъ пе ын ан 5; фл. 25 кр. еар о жумътате de анў 2. фл. 62½ кр. Пентрў прінч. ші церї стръine пе анў 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Ін серателе се плътескў пентрў ынтъіеа ўръ кў 7. кр. ширул кў літере мічі, пентрў а доуа ўръ кў 5½ кр. ші пентрў а треіа репедіре кў 3½ кр. в. а.

ДЕСЧІПЦАРЕ.

Евенименте грандіоасе се десфъшўръ кў пашї гігантічї ынпрежўрўлў, ба ын міжлокўлў пострў; о віацъ нояъ політикъ, літераріъ, соціалъ се дескіде попорўлуї ромънў, ші елў маї мултў ка орі кънdў алтъдатъ аре астъзі требуінца ші даторіпца de a се консолида ын сінe ынсўші. Фацъ кў ачеастъ даторіпцъ сфънтъ а орї кърві Ромънў ка метврў алў паціунеї, ші кў деосебіре а журналістічеї ромъне ка а унуї фелў de вотў універсалў алў попорўлуї, Едітура „Телеграфўлуї Ромънў“ н'а маї потутў сфері, ка ачестў органў публікў съ пърчеадъ ші ын анўлў вепіторў ымбъркатў ын хаіна чea стрімтъ a ешіреї одатъ пе септемънъ. Трўнўлў луї прін ымпортанца тімпўрілорў ноастре a крескутў, ші вестмънтўлў de пънъ акумў пў'л маї ынкапе. De ачеea Едітура, кредінчоасъ програмеї сале прімітіве, аскултътоаре de імператіва черінцъ a тімпўлуї de фацъ ші ресолутъ a мулцеті доріпцеле атъторў ші атъторў DD. Абонанцї ai сей, a фъкутў діспўсечіўнеле de ліпсъ, ка „Телеграфўлў Ромънў“ din 1 Іануаріў 1862. ынколо съ еасъ іаръ ка ші ла 'нчепутўлў сеў de доуе орі пе септемънъ, адекъ Думинека ші Жоіа. Ші прекумў Едітура ла ачеастъ скімбаре н'а фостў ындемнатъ de ніч ун фелў de інтересў прівatў ші партікуларў, ніч a воітў a фаче преіудіцў сеаў скъдере врединцеї алтуї прецуітў зіварў націуналў, чі тендінца еї a фостў ка прін ачеастъ ынмулціре a ешіреї фоіі съ контрібуе ші еа ла a da опор. сеў публікў четіторў окасіўне, de a'шї ынмулці, лътурі ші комплета куносчінца ынпрежурърілорў тімпўлуї de фацъ: аша сперътў, къ опор. публікў, счіндў апрецуі ынкордареа еї (доведітъ ші пън акум прін атътea адаусе ла ачеастъ фоіъ фъръ скъдіреа прецўлуї), ші ла ачеастъ ынтрепріndere діктатъ de печесітате ій ва ынtinde мъпъ de ажуторіў ка ші пън акумў. Кў деосебіре се адресеазъ Едітура кътръ опор. інтеліцінцъ: DD. Преоці, Ануloіаці ші Ынвъцъторі, карі кўноскў ліпса чea маре, пў ліпсъ ынбелшугареа ноастрў ын фоі періодіче, ші счіў, къ пумаї прін куносчінца тутурор фоілор ромъне вом ажунце кў сігуранцъ ла о куносчіінцъ кътў се поатъ маї перфектъ de ноі ыншіне. Доріпца ноастрў чea маї інтімъ е, ка фііндў ымбъцішатў „Тел. Ромънў“ ші 'н форма сеа чea нóуъ кў кълдуръ, ын армоніъ кў челелалте сорорі але сале съ поатъ ресолва тотў маї біне проблема тімпўлуї пострў, de a препара ші асігура націунеї унў вепіторіў маї серінў ші маі феріче. „Съ лукрўмў, пънъкъndў е зіуъ, къ віне поаптea, къndў німенea пў ва маї потea лукра!“ —

Прецўлў „Тел. Ром.“ din 1. Ian. 1862. ынколо, ешіndў елў de дóуе орі пе септемънъ, ва фі 8. фл. в. а. пентрў Монархіа австріакъ, пентрў Сібііў 7., фл. еаръ пентрў церіле din афаръ 12 фл. пе анў. — пе о жумътате de анў 4. фл. 3. фл. 50. кр., ші 6. фл., пе 3 луні 2. фл., 1. фл. 75. кр., 3. фл., унў прецў de тотў лесне, деакъ се ва конcідера, къ жуметатea ачестеї сўме се дуче пе тімбрў ші марка посталъ.

DD. Абонанцї сфънтў рогацї, a пў 'нтързіа кў трътітереа контінцентулуї, каре пе рогътў a фі кътў се поате пе унў анў ынтрегў, ка съ ні се гарантезе барет ынкътва ревшіреа ынтрепріndereї ноастре.

Тотdеодатъ пе рогътў, ка пумеле DD. Абонанцї съ біневоіаскъ але скріе кўратў ші четецў, еар поста din уртъ ші локулў локуінцеї а'л ынсемна ші кў пумірea цертъпъ орі маціаръ, ка пў кумва прін некіарітатea адреселорў съ сўфере еспедіціўнеа врео скъдере.

Сібііў ын 22. Noемвріе 1861. **Едітура „Телеграфўлуї Ромънў.“**

TRANCILVANIA.

Маіестатea Са ч. р. апостолікъ са ындуратў кў Прéлналта дечісіўне din 24 Noемвр. а. к. прéграціос a діспенса пе Конс. інтімў Емеріх Контеле Міко ла черереа Са дела постулў унуї президентў провісоріў ал гўвернулуї рецескў трансілван ші ал репунe ын статулў съў de одіхнъ тімпўран de маї наінте; маї департе a транспунe Пресідіулў гўвернулуї рецескў трансілванў деокамдатъ Конс. інтімў ші Катерарію М. К. Л. Контелуї Фолліот de Крепневілле ші a денумі пе Консіліарії de кърте аі рецещії канчеларії унліче трансілване Dionicie de Kozma ші Ладіслаў Поп de віче пресединцї аі рецескулуї гўверн трансілванў, ші адекъ пе чел din тъіў пентрў сепатулў політік, еаръ пе чел de пре уртъ пентрў чел іудічіал.

Noї салутăмў ачеаста денумire кў ачеea конвінцere a інтімеї ноастре, къ прін еа се ва ръдіка стареа прекаріъ, ын каре пе афлумў de унў тімпў ынкоаче тоцї локуіторії церії, еаръ маї въртосў ної ромънії ші се ва ынтемеіа o старе легале пе база егалеї ындрептъцірі, карea ші пентрў ноі ромънії пў ва маї потea ретунea літеръ моартъ, чі ва требуі съ се факъ трунў віў ші лукъторіў. Ne am вукурат din сўфлетў къ ведемў ынтре ноў денумірії віче-пресединцї аі гўвернулуї ші пумеле плъкутулуї пострў бърватў, адекъ ал D. Василіе Поп, каре а штіут съ'шї къштіце ынтреага ынкредere a націунеї сале. Фіъ, ка ачеаста маре ындурare a прéбунулуї пострў Монарх съ се реверсе прін D. Віче-пресединте Поп асупра тутурор ромънілор din Ардеалў. Націа ромъneаскъ штіе прецуі мерітеле D. Поп прін каре фу ынълцат ла ачестў нрекът de стрълучітў пре атъта ші маї греў постў ын тімпўріле de фацъ ші прін конкурсулў інтеліцінцеї сале ал ва спріжіні ын тоате афачеріле луї, каре пў пот авea алта пъзіалъ, декът a лъці ынтре попоаруле патріеї ноастре дестулў de ынкордате ші інвертунате іубіре ші ынкредere, аліпіре кътръ тронў ші династіъ ші ынкредінцареa, къ ноў денумітеле органе але рецітулуї сунт кіемате a стабілі ордінea легале ші a кореспунde Прéлналтеї інтенціуні a Прéындуратулуї пострў Прінчіпе ші Домніторіў, каре леа пропунчіат de пе трон de репеците орі ші пў сунт алтеле декътў ферічіреa Патріеї ші a попоарълорў еї фъръ ніч o деосебіре.

Прекумў се авde de сігурў Екселенціа Са D. Пресединте ал гўвернулуї ва ажунце мъне ын 24. Noем. ын Клужў. D. В. Прем. Поп се зіче къ ар фі ажунсў. — Аштептумў ші алте денумірі ла постурі ыналте пентрў ноі ынвъкътоаре.

Сібііў 20 Noем. Ын Нумерулў Конкордіеї 27 чітім ун артікул дататў din Тімішоаръ ын прівіінца скоалеї ромъneшті din сувурбіул Фабрікў, ын каре се спуне, къ Думинекъ ын 3 Noемв. (22 Октом.) са публікатў ын бісеріка dela С. Георгіе къ скоалеле се вorў ынчепе мъне, къ ромънії, карії ынзъdар аў ругатў пе Маціструлуї четъції съ ле ласе скоала ын стареа са пъпъ атунчі, пъпъ кънdў ва вені ын прівіінца еї ла петіціўнеа ромънілорў сувуптерпутъ Маіестатеї Сале прін o денутаціўне, ресолуціўнеа маї ыналтъ, саў адунатў ын 4 Noем. (23 Октом.) кў мікў кў маре ла скоала ромъneаскъ dela бісеріка С. Георгіе адукъndумі прунчії съї de мъпъ; афлъndў ынсъ скоала лор ынкісъ din пар-

теа сербілор, трімісъръ дъпъ ън лъкъторіѣ ші deскізъндъо лнтраръ копіі лн еа сѣвт врърі de бъкъріъ; къ дъпъ ачееа ънї din пърінціі сколарілорѣ тергъндѣ ла каса орашълъї (комъналъ) ънde вепі ші інспекторълъя сколарѣ къ алтѣ сърбѣ, ші лнтребънд ромънії пе жъделе комъналѣ: пентръ че ціне лнкісъ фратъра тінерімеї сколаре ромъне лн каса комъналъ, іа респънсѣ інспекторълъ сърбѣ, къ din порънка Влъdічіі, къ ромънії ла ачестѣ ръспънсѣ лші арътаръ прін кувінте дрепта лорѣ indirнаціъне пентръ інъърія комісъ лн пътеле архіерълъї.

Маї departe, четім тот аколо, къ пе ла 10 óре а ешіт din партеа Мацістратълъї Кънітапълъ ші сѣбкънітапълъ ла фаца локълъї, ші demъndаръ лнвъцъторіълъї Лънгѣ, — каре лнтр'ачееа ера кіемат de маї тълці ромънї, — ка съ тріmeатъ прънчіі акасъ, че се ші фъкѣ. Къ лнсъ пърінціі прънчілорѣ, карії фортасеръ паintеа скоалеї ън пърете, пѣ лъсаръ прънчіі съ іесе, чі лї тънаръ лн лоптръ стрігъндѣ къ zгomотѣ маре: „Аічі е скоала ноастръ ромънъ, каре ніа dато Маіестатеа Са; вомѣ шedea ші ної къ прънчіі пострії аічі пънъ кънdѣ пе ва скоате Маіестатеа Са; ел ніа dат скоала, ел ні o ва пътеа лъа ш. а.“; къ се авziаѣ ші стрігате: Скоалъ! Скоалъ саѣ моарте! ші къ пічі фетеіле ромъне пѣ аѣ липсіт а фі de фаць ла скоалъ. Къ пе ла 11 óре ешіndѣ копіїі сървешті din скоалеле лор се трімісеръ ші чеї ромънешті акасъ, пе кънd пърінціі се dъсеръ къ тоції ла Бъргъртаістер, кареле лї рѣгъ съ маї ащтепте 12 óре ші лі се ва фаче лндестълare; къ ромънії консолаці къ кувінтеле ачесте мérсъръ лн паче ла але сале, еаръ жъделе комъналѣ къ къпітапъл Фабрікълъї (есте ші лн фабрік къпітап?) ші къ інспекторъл сколеї лнкісеръ de ноѣ скоала ромъпеаскъ ші prededeръ кіеіа Бъргъртаістърълъї.. (?)

Къ лн 5 Noемв. к. п. се ціпѣ adънаре цепералъ ла Мацістратѣ лъънdъсъ ла пертрактаре ресолъціъпea сосіть dела локъріле маї лпалте лн фавоареа ромънілорѣ. Къ adънареа цепералъ а хотърът, съ се лесе de окamdатъ скоала ромънілорѣ ремонстрънd тотодатъ ла локъціінцъ, (de че деакъ ресолъціъпea е лн фавоареа ромънілорѣ?) ші къ лн 6 Noемв. к. п. а ешітѣ D. Кънітап Чертена ка Dіректорѣ локалѣ ші аѣ предатѣ скоала ші кеіа ромънілорѣ.“

Ної, карії алтфеліѣ кънетъшѣ а къноаште релаціъпеле бісеріческі але ромънілорѣ din Фабрікъ требъе съ търтърісім, къ пічі din Кореспondінца din N. 13 ал „Concordiei“ пічі din чел маї сѣс менціонат пѣ пътемѣ прічепе стареа лъкрълъї de плін. Din челе зіce лн ачесте кореспъndінце, се вede odатъ къ сърбіі песте тот, апоі къ ачеіа сърбі, карії съптѣ кіемаці а пропага кувънтълъ лъї Хс, адекъ преоції вреѣ съ стріче скоала ромънеаскъ dela бісеріка С. Георгіе, ка кѣ атъта маї вшор съ поатъ вѣрѫ еаръшї пътаї літва сърбеаскъ лн ачееа бісерікъ. Маї departe еаръшї се зіче къ Мацістратълъ, каре констъ маї кѣ сеатъ din сърбі ші петці а хотърѫтѣ десфііпцареа ачестеї сколі, къ стеагълъ сколеї ромънешті се ціпе din mandатълъ Влъdічіі лнкісѣ лн каса комъналъ, къ къпітапълъ ші сѣбкънітапълъ Мацістратълъї арѣ фі demъndатѣ Лнвъцъторіълъї Лънгѣ съ трімітъ прънчіі а касъ, къ жъделе ші къпітапълъ Фабрікълъї ші інспекторълъ сколеї ар фі лнкіс de ноѣ скоала ромънеаскъ ші лн фіне къ D. къпітап Чертена ка Dіректор локал ар фі predат кіеа ші скоала еаръшї ромънілорѣ веnінd dela локъріле маї лпалте ресольціъне фаворітоаре пентръ ромънї асънра кърей лнсъ ар фі ремонстрат Мацістратълъ.

Ної не adъчет аminте, къ пе тітпъл, кънdѣ demълъ de аminтіре Протопоп Васіліе Георгевіч а лнтродъс ші літва ромънеаскъ лн Бісеріка dela С. Георгіе пѣ пътаї ромънії dар ші сърбії, карії штіа тоцї ромънеште, dар літва бісеріческі сърбешті пѣ, се бъкъраръ песпѣс, къ пътъръ лнцелеце кувънтълъ лъї Dъmnezъѣ ші маї въртос Евапцеліа. Лнсъ ної врет съ пънет пентръ ън момент Історіа ачеаста ла о парте ші съ не окънътѣ кѣ челе че се фъкъръ ачі. Штім, къ бісеріка лъdата ка тоате бісеріческі челе аре парохії, ші фііndѣкъ креш тінії съпт местекаці ромънї ші сърбі, фіреа лъкрълъї адъче кѣ сіне ка ші парохіile съ фіе местекате. Маї departe штімѣ къ de атрівътеле ънеї парохії се ціпе ші скоала попъларъ, ъноі dъпъ че бісеріка ортодоксъ, de каре ціоѣ атът ромънії кът ші сърбії din Фабрікѣ, пѣ лнпedекъ пе креш тінії лн desволтареа са паціопалъ, ба лї лndатореште а лнгріжі пентръ крештереа прънчілор реліціосѣ моралъ, есте консечінца чea маї фіреаскъ, ка ромънії ка парохіені аї бісеріческі С. Георгіе съ аіве скоала лорѣ ромъпеаскъ, лн каре съ аскълте ші лнвеце прънчії лор лнвъцътора лъї Хс, ші челе че маї ціпѣ de едъкаціъпea креш тінеакъ лн ачееа літвъ, каре о прічепѣ, каре есте а лорѣ ші а пърінцілорѣ лорѣ. Пѣ прічепет dарь, кът ѣн Епіскопѣ ортодоксѣ, каре de ші е сърбѣ, пѣ поате фі, саѣ барет пънъ че се ва dісолва лнтребареа Іерархіеї ромънешї пѣ ар требъі съ фіе пічі ал сърбілорѣ пічі ал ромънілорѣ, чі ал креш тінілор de реліціа ортодоксъ — съ поатъ опрі о скоалъ фіе еа орі de че літвъ, маї въртос каре есістъ одатъ ка ънѣ атрібът ал бісеріческі лнкредінцатъ лнгріжіреї лъї; ба din контра штіiндѣ ел къ пътаї ачела поате прімі кѣ сѣкчесѣ моралітатеа креш тінеаскъ, каре есте оареші кът десволтатѣ, лн лнвъцътъръ, аре чea маї сѣпътъ dаторіе, ка Архіпъсторіѣ сѣфлетескѣ, съ се опънъ орі кърей tendінце маліціоасе, каре ар фі лndрептатъ лнкоптра ънъї атрібът парохіалѣ ші ал факторълъї челъї маї печесаріѣ пентръ едъкаціъне, адекъ лн контра скоалеї ші съ протестézъ асънра тътъроръ, челор пекіемаці, карії ар лndръzні съ ръdіче мъпа асънра ачестъї скътнѣ одоръ бісеріческі паціопалѣ. Ачеаста аштептътѣ dела орі че епіскоп ка інспектор сънpетѣ ал скоалелорѣ ортодоксе фіе ел ромън аѣ сърбѣ.

Деакъ лнсъ ачеста фііndѣ сербѣ, пѣ арѣ лнгріжі de десволтареа креш тінілор ромънї ші лнкредінцаці din прedілепціе кътръ сърбі, орі din ѣръ кътръ ромънї, атънчі ромънії възndъсъ атакаці лн drептъріle челе маї скътне але лор, аѣ съ лнгріжеаскъ de тімпъріѣ пентръ ферічіреа лор креш тіпеаскъ ші паціопалъ, ка пѣ кътва din каѣса ачеаста съ ръмънъ лndеръптълъ алторѣ креш тінї. — Къ сърбіі песте тот ар вреа съ лнпedече скоала ромъпеаскъ dela С. Георгіе din ачea каѣсъ пентръ къ ромънії аѣ скоалъ ла бісеріка С. Ліе, пѣ пе пре́ віпе а крede, къчі ачеіа, карії dорескѣ а скъпа de сѣбжъгареа алтор паціънї, доаръ пѣ пот авea інтепціъпе а сѣбжъга еї лнсъші пе алта. Апоі ачеста ар фі пентръ лнкідерea скоалеї ромънешті dела С. Георгіе токmаї аша de пъцin темеіѣ, кът есте ші ачела, къ петції din фабрік аѣ пътаї о скоалъ, пе каре о фреквентézъ фъръ съ се віте ла лndепъртареа еї, пентръ къ ромънії ла бісеріка С. Георгіе, карії dъпъ кореспondінтеле „Concordiei“ трекѣ песте 2000 сѣфлете, фортézъ ші ла бісеріка ачеаста, пре каре аѣ zidito ші лnzъстрато ші еї ші o лnzъстреазъ пекоптепітѣ, парохіъ токmаї ка ші сърбіі, ші ка петції ші фііndѣ къ de атрібътеле ънеї парохії се ціпе ші скоала, копііі ромънілорѣ пѣ потѣ авea пічі o певое съ алерце ла алта скоалъ, каре de ші е de ачеешї літвъ ші реліціе, dар пентръ еї тотъшї стръіпъ адека ла скоала dела С. Ліе каре есте атрібътъл ачелеї парохії. Пѣ е dарь ачі ворбъ de дістанціі ші de алта скоалъ, чі de дрепт, каре требъе апърат de тоцї креш тіпії кѣ атъта маї тълт de капіі бісерічешті.

Деакъ лнсъ Мацістратълъ четъцепескѣ арѣ фі декретат стрікареа скоалеї de каре ворбімѣ, атънчі еаръшї пѣ прічепет кѣ че дрептѣ; пентръ къ сѣв рецітълъ абсолътістік а стат ші требъе съ сте́ ші сѣвт чел de акът, къ dірегъторіile політіче аѣ інфлѣінцъ асънра ънеї сколі пътаї лн лініа економікъ, ші de ачееа еаръшї пе ар прinde мінънea, кът D. Епіскоп ар фі пътътѣ сѣфері, ка о dірегъторіе політікъ съ лнкідъ скоала ші съ се местече лн віаца еї, лн есістінца еї. Ne amѣ міре маї departe ші de D. Протопоп Dрегіч, каре деакъ пѣ ка ромън, dар тотъшї ка інспектор черкъал ал скоалелорѣ пар фі пътътѣ сѣфері ачеаста трансгресіъне din партеа Мацістратълъї. Апоі de е адевърат къ din партеа Мацістратълъї а ешіт Кънітапъл ші а demъndат лнвъцъторіълъї съ тъне прънчії акасъ, атънчea сарѣ ведеа лн процедъра ачеаста а Мацістратълъї o ірошіъ фórte маре; кънчі лъкрънd елспре стрікареа ромънілор ші аѣ алесѣ пе ънікълъ ромънѣ din Мацістратѣ, ка съл' лнсарчіне кѣ о місіъне атъта de педрéптъ пентръ ромънї. Ної лнсъ, карії къноаштемѣ інima D. кънітап ал Мацістратълъї съптем de ачееа конвінцере, къ ла астфеліѣ de лнтъмпларе ар фі ремонстратѣ лн контра ънеї астфеліѣ de пресъпънере а Мацістратълъї, ші пентръ ачееа аветѣ кувънтѣ de а не лndої despre ачеаста фаптъ, кѣ атъта маї тълтѣ, кѣ кътѣ ведемѣ токmаї пе D. Капітап Чертена, къ а predatѣ кеіа ші скоала ромънілорѣ.

Маї departe пе міръмѣ, кът de інспекторълъ сколар пентръ ачеаста скоалъ е сърбѣ, — фіреште къ ної прічепет інспекторълъ локал міре́нѣ; кънчі ел ка сърбѣ пѣ поате авea пічі ънѣ інтересѣ пентръ скоалъ, деакъ пѣ ар фі алтфеліѣ отъл лъї Dъmnezъѣ ші ізвіторіѣ de пропъшіреа креш тіпеаскъ, ші кѣ че дрепт а лъат ел фламъра тінерімеї сколаре ромъне dела скоалъ, ка съ о лнкідъ лн каса комъналъ, кънdѣ аста се ціпе de пропріетатea скоалеї ші аре съ фіе евідентъ лн інвентарілъ сколеї.

Am dорі dарь о дескріере маї апріатъ а каѣсеї ачестеї маї апроапе пентръ ромънії din Фабрік апоі пентръ тоцї ромънії лн момептъл de фаць атъта de імпортантъ, каре лн адевърѣ пѣ ар авea алта тендінцъ, декът деспаціоналісареа ромънілорѣ din Фабрік. Dар сперътѣ къ се вор діохіа ші рѣшіпа тоцї ачеіа, карії маї лпчеаркъ астфеліѣ de лъкрѣ лн зіоа de астъзі. Астъзі пѣ се маї пре цъескѣ літвеле стръіне маї сѣтпе декътѣ а са пропріе! Астъзі пѣ се маї деспаціоналісесе попоаръле прін томелі, лншельчіънї ші махінаціънї.

Іарь Воі вравілорѣ ромънї Фабрічені, карії аці фъкътѣ пърете віѣ паintеа скоалеї воастре ші аці апърато кѣ правъръ de ромънѣ, лн пътеле ачелъї, каре ваѣ dat'o, карії въ лънтаці пентръ літва ші паціопалітатea воастръ ші карії маї тръіці din тімпъріле вредніколъї de помепіре протопоп ал вострѣ Васіліе Георгевіч спънеці фііlорѣ вострії челорѣ маї тінері, къте лънте, къте остепеле аці авътѣ воі kondъші de dъпсълѣ, ка съ въ къштігаці одóреле челе маї сѣтпе лн лъте, літва ші паціопалітате, ка пе ачесте съ ле пътеці кълтіва ші десволта лн бісерікь ші скоалъ, ші еї ве вор прічепе, еї ве вор жъра къ ле вор апъра din тоате пътеріле ші кѣ лнсъші віаца лн търгініле легале, еї ве ворѣ аскълта ші пѣ ворѣ лъса din дрептълъ лорѣ пічі кътъї пегръ сѣвт вінгіь. Скоала ачеea ва фъкътѣ ачееа че съптеці, адекъ ромънії ші креш тіпії бъпї, еа ва десволтат сітъл паціопал, еа ва кълтівat літва, апъраціо пентръ тінерімea воастръ, кънчі „вnde е інima тінерімеї аколо ші вііторіълъ Патріеі.“ *)

*) Dъпъ челе че маї чітіръмѣ лн сѣсѣ менціонателе кореспondінце але „Конкордіеї“ ведем ші алте апъсърі бісерічешті асънра ромънілорѣ. Пентръ ачееа не лътѣ вое а лndрепта пе ромънії апъсаці, ка съ стъdіезе кѣ атенціъне інстітътеле іерархіче din актеле собоарълорѣ ші din „Апторістос“ ка възndѣ лъміна адевърълъї, съ штіе, че аѣ de а фаче, ка съ скепе одатъ de імпілърі пемерітате.

Brasiovu $^{9}/_{21}$ Noemvre. In $^{7}/_{19}$ Noem. dio'a onomasteca a Maestatii Sale Imperatesei Elisabet'a, Patroni reuniuni f. r. se tienu in edificiulu gimnasiului nostru, adunanti'a generale a reuniuni anunciata prin diare in $^{7}/_{19}$ Obre. La 11 óre a. m. dupa venirea del'a servitiulu dumnediescu, ce se celebra serbatoresce in beseric'a cea mare din preurbiu, la care asistase unu numeru marisioru dintre membrele reuniuni, deschinde Presiedint'a D. M. E. P. adunanti'a prin o cuventare acomodata insemnatatii dilei; se citesce reportulu presiedintei despre lucrarile Comitetului din anulu 1861, precumu si trei adrese de multiumita indreptate catra intreag'a reuniune, din partea D. fosti deputati in diet'a Ungariei E. Gosdu, Aloisu Vladu si G. Pop'a, ceace facu o impresiune placuta in tóta adunanti'a, asia ancatu aceasta prochiamà pe D. Em. Gosdu, care contribui la fondulu reuniuni 100. fl. v. a. de membru binefacatoriu, eara pe D. G. P. et Al. Vl. de membri onorari ai reuniuui. Fiindu la 2 óre se inchinde adunanti'a amanandu-se lucrarile pe dioa urmatória.

In $^{8}/_{20}$ dio'a de Sf. Archangei fiindu serbatoare, se aduna unu numeru cu multu mai mare de dame, ancatu abia le incapea sal'a destinata spre estu scopu se redeschinde siedinti'a prin o cuventare din partea presiedintei, in urm'a careia Comitetulu in corpore 'si depune misiunea in manile adunantiei. Dupa cetirea si esplicarea §. privitori la alegere din statutele noue aplacidate de In. guv. in 20 Ianuar. 1861 se pasiesce la alegere de unu Comitetu nou. Cu pluralitate de voturi esirà membre ale Comitetului damele urmatórie: D. Zamfir'a G. Iug'a. Maria G. David, Ecaterin'a Popu, M. E. A. Popu, Zoi I. Petricu, Efrosin'a I. G. Iónu, M. G. Munteanu, Maria D. Petroviciu, Zoi G. B. Popu, Elefter'a Alessiu, Sofi'a C. Popoviciu, Maria V. Secarénu. Comitetulu compusu in atare modu alésa de presiedinta a Reuniuni pe D. Zamfir'a G. Iug'a, ceace se facu intregei adunantie cunoscutu. Cu acésta se fini sedintia de astadi.

In 1-a sa siedintia 'si alease Comitetulu de cassierésa pe Mari'a Secarénu, D. Efrosin'a G. Iónu secretarésa si D. Elefter'a Alessiu protocolitia. —

Dupa statute are dreptu Comitetulu a denumi unu actuariu, si 4 barbati de incredere. Comitetulu totu in 1-ma sa siedintia denumi de barbati de incredere pe DD. G. Baritiu, G. Munteanu, D. Datco, si Ionu G. Ionu, — Actuaru remase totu celu din anulu trecutu. —

Ca se scie on. publicu catu a crescutu fondulu acestui institutu curatu nationalu pe de o parte, éra pe de alta, ca se incuragiemu pe damele noastre a nu'si retrage denariulu ci d'a contribui si de aci naainte la fondulu estui institutu maretiu si unicu in feliulu seu, adaugemu aci: fondulu reuniuni se urca astadi mai la 22.000. — O parte din interesele acestui fondu se intrebuintieza spre scopuri scolare, asia in Brasiovu contribue fondulu r. la Cl. IV-a de fete de instructiune si lucru de mana femeiescu cu 2 prof. si o instructóre de lucru, 500. fl. v. a la scól'a del'a Sabiu infiintiata de Es. Sa Par. Eppu An. B. de Siaguna 200 fl. anuali anco din Marte 1861. *) Totu spre acestu scopu suntu meniti 200 fl. v. a. pentru o scóla redicanda in Blasiu. Si ca asceptamu dispusaciunele Esselentiei Sale P. Metropolitu A. S. Sulutiu in privinti'a infiintiarei unei atari scóle !! — ca sa-si póta Comitetulu impleni datori'a sa. —

Dee Parintele orfaniloru! cá acestu institutu maretiu, ce intrunesce cá intr'o cununa de flori, pe damele rom. patrunse de acelasiu semtiemente nobile si natiunale, se prospereze, cá cu tempu se se póta redica din ajutoriulu fondului lui scóle superióre de fete, de care avemu lipsa. Spre ajungerea estui scopu inse se cere concursulu caldurosu alu tuturoru dameloru romane! —

Unu amicu alu reuniuni.

*) Acesta scolutia a inceputu a prospera binisioru, si speramu ca'si va ajunge scopulu. R.)

Университатеа съсеаскъ.

Ca окзпатъ септъмъна трекътъ кз афачері жздекъторещтї, фііндкъ репрезентантѐле Комеслзї D. Шmid, лпкъ пз а сосітъ дела Віена ші пз а лзатъ пресідізлъ. Се аздe къ Dneалзї ва плека лп 23 din Віена, ва мерце маї наінте ла Клжжъ апоі де аколо ва вені лп 27 ла Сібііъ. — Деп8тацїї сав адзпатъ тоцї чеї алеші, афаръ de D. Жзde рецеск8 Domжa, ші съпт 8рмъторії: Пентрз Сібііъ: D. прокзрор de стат лп діспонібілітате I. Шпеідер ші Секретарізл de локзцііпцъ I. Раніхер. Пентрз Сігішоаръ: D. Сепатор I. Гзл ші Конс. de прет. лп діспон. I. Шварц. Пентрз Брашов: D. прокзрорз de стат лп діспонів. А. Ласел ші жзделе четъцїї II. Рётер. Пентрз Медіаш: Бергъртаістерзлъ Ф. de Бідерсфелд ші секр. жздекътореск D. Л. Бінder. Пентрз Бістріца D. Сепаторї I. Вітсток ші К. Клаін. Пентрз С. Себеш: Аъж. de требзп. in діси. Г. Талманн ші Dp. Авраам Тінкз. Пентрз Чінкзл маре: D. Конс. de Апелац. in діси. Ed. Херберт ші Бергерт. in пенсізне Фр. Балтес. Пентрз Кохалт D. Жзde рецеск M. Матіа ші офіціалзл de скаѕп Б. Мелас. Пентрз Noxpix: D. Кол. de Апел. in діси. I. Болога ші Конс. de прет. in діспол. Ф. Херберт. Пентрз Оръштіа: D. Жзde рецескъ Domжa ші Сепаторзлъ Баломірі.

Пентрз Меркзреа прекзт зіче Боте, пз а фост кз пзтінцъ алецереа, пентрз къ рестітзіреа Констітзцізнеї съсещтї, каре се зіче а се фі іспръвітъ, пз а вепіт пъпъ ла конституіреа комзнітъцілор че аъ съ фзкцеде ка алегътоаре; пічі офіціатъ скаѕпалъ пз се афлъ ачі. — Ротъпї съпт дарз 4. D. Болога D. Domжa D. Баломірі ші Dp. A. Тінкз. Інструкцізпеле че сав датъ депзтацілорз Зніверсітъцїї се лптоаркъ пе лъпгъ цінереа дієтеї, ші пе лъпгъ пропозіцізпеле рецещтї маї кз сеатъ че лъпгъ лптъіа ші а треіа. Че ціпе де дієтъ мзпічіпіеле съсещтї прекът се вede din Інструкцізпї сав хотържтъ а трімите депзтаці ла ачеаста. Лп прівіпца пропозіцізпеї рецещтї пріте, адекъ: інпартікзлареї ротъпілорз ка пацізне de стат ші політікъ, съпъ інструкцізпеле мзпічіпіілорз съсещтї, ка депзтацїї се спріжіпеаскъ ачеаста пропозіцізне. Че се атіпце лпсъ de a треіа пропозіцізне адекъ de трімітереа депзтацілорз ла консілізлъ імперіал, ачі діверцézъ чеваші інструкцізпеле, къчі пъпъ кздъ зпіі чер пзмаї о сітплъ декларare пентрз трімітереа ла консілізлъ імперіал лп дієтъ, врéз алції, ка дієта Ардеалзлзї съ се декіаре ла ачеаста пзмаї сзбтъ кондіцізнea ка съ се конческъ консілізлзї імперіал маї наінте прерогатівеле каре леа ексерчіатъ дієта трансілванъ лп зрмареа дрептзлзї де статъ трансілванъ лп требіле де контрібзцізне ші рекрзтацізне din дірегъторіъ лп тоатъ естіндереа лорз, фііпд къ патента din 26 Февр. лп ачеаста дірепцізне конческе консілізлзї Лмпърътеск кз мзлт маї пзцін декът дрептзлъ de статъ ал Ардеалзлзї (арт. VII. 1791·) дієтеї трансілване. Маї съпт ші алте кондіцізні маї пзцін момептоасе, ка адекъ консілізл імперіал съ пз се местече лп требіле релігіопаре але Ардеалзлзї.

„Sürgöny“ ші „Ost-Vest“ деспре мішкъріле пацізнале.

II.

Ла артікзлзл din „Sürgöny“ каре аре чеа din тъіъ лпчеркаре а се апропіа de idea паціоналітъцілорз (вежї N. 42 ал Т. Р.) зіче „Ost-Vest“ къ пъзвінца маџіарілорз а фаче din Зпгарія зпъ стат пацізпал маџіар ар авеа асемепеа ресзлтатъ, ка ші лпчеркареа репітзлзї Бахіапъ а скітба тоатъ Аъстріа пентрз о маї комодъ адміністрацізне ші пентрз антіпатіа асзпра паціопалітъцілорз пецертане, лп зп стат церман, къ ачесте лпчеркърї сав ръсіпітъ лп німіка пріп трезіта копсчіінцъ de паціопалітате а попоарълорз, каре лапъдъ орї че сзпрематіе а алтзї елемепт, базéсъсе ачеста пе дрептзлъ історік орї пе претепсізпї політіче, ші рекзпоаште пзмаї зпъ асемепea дрептъ пентрз тоцї, къ пе лъпгъ тоате ачесте лп Аъстріа лпкъ маї съпт апостолї карії кзцетъ ла цертанісаре, прекзт ші лп Зпгаріа карії кзцетъ ла маџіарісаре ші de ачеea пзпереа лп лзкраре а егалеї лпдрептъцірї афлъ атътea греzтъцї, каре лпсъ тотзші пз се вор пзтea делътзра пъпъ атзпчї, пъпъ пз се ва рекзпоаште автопоміа леџізітъ а провіінціелор de прінчіп фzпdamептал лп лпцелесзл федерацізпеї ші се ва адзч тот одатъ ла валіditатea практікъ. — Ціпереа маџіарілор de пъпъ акзма фацъ кз ротъпії ші славії „зіче маї departe“ а требзіт съ ле detragъ сімпатіа дела тоате попóрълe ші се скітбе Зпгаріа лп о табъръ ресбелікъ, лп каре сар ведеа маџіарії фацъ кз зпъ пзтерз dзплъ ал попоарълорз алторз паціопалітъцї. Астфеліъ de сџісізне а попоарълорз че аъ асемепea інтересе політіче, асемепea дрептзрї політіче есте ла тоатъ лппреціzърреа зп ръъ, ші лп релацізпеле de фацъ політіче креште лпdoітъ, къчі конституціопалістзлъ австріакъ есте зп че de кърпdъ, зп копіл слъбзпог, каре стъ лп перікол а фі пъдзшітъ de граціоаселе лпбръцішерї але бізрократістзлзї, феzdалістзлзї ші зltрамопtапістзлзї. Тріста есперііпцъ, че аъ фъкзто попоарълe ла апзлъ 1848 пе кіатъ пре тоцї ла о лпкопчеаре стръпсъ, ка съ doim ачестъ слав коніль ші съ лпгріжітъ de ел. Деакъ лпсъ маџіарії іаъ о пзсечізне атъта de ескісівъ, лпкътъ ei пріп ачеаста съ ескідъ лп фаптъ тоате челелалте паціопалітъцї дела гзстареа егалеї лпdрептъцірї політіче ші паціопале, атзпчї ei лптецескъ пе челелалте попоарь колокзітоаре лп браџеле ачелзї партітъ, каре ле лтвіе кз ачеea, че маџіарії чеаркъ але детраце. — Къчі ачеаста пз са лптъмплатъ пъпъ акзма, пз о потъ мзлцзмі маџіарії пропріеї сале модерацізпї ші квііпце, чі din о парте сімцзлзї кредінчіос конституціопал ал славілорз ші ротъпілорз, каре пз аштеаптъ реставрареа дрептзлзї лор дела сімпіка ресторпаре, чі дела леџізіта реформъ а конституцізпеї зпгзреші че лі апасъ лп прівіпца паціопалітъцїї, еарз din алта парте модзлзї, кзмз се ва практіка егала лпdрептъціре din партеа Аъстріеї. De аічі лпсъ се вede кът de апроапе есте перікзлзл, каре лл провоакъ маџіарії пріп пофта лорз de сзпрематісаре, ші деакъ пічі ачестъ перікол пзі ва фаче атепцї ла авісзл, пе акързї марџіне стаъ, ші пзі ва пзтea діспзне a лза алта лпdрептаре — атзпчї вежї біне къ пічі славілор пічі ротъпілорз пз арз пзтea рътъпea алта пемік декът біне ръъ a пакта кз ачелъ партітъ, каре сар лпdаторі аї скоате de сзбтъ апъсареа маџіарісмзлзї, de ар къdea атзпчї ші о ловітъръ de моарте асзпра конституцізпеї зпгзреші (карea пентрз поі пз кзпринde пічі зпъ біне лп форма еї de пъпъ акзма Р.) Маџіарії съ пз віте кз болдзлъ de консерваціzпea de сіне ші десперацізпea аъ мъпат мзлте попоарь ла коаліцізпї, каре аъ фостъ токтаї аша de перікзлоасе ші фаталe, ка ші ачеаста каре сар форма акзма лп контра маџіарілорз.

Лп фіне тотзші спереzе „Ost-Vest,“ къ лзкрзл пз ва вепі аша de departe, фііпdкъ ел кроdе лп мінtea съпътоасъ ші лп сімцзл de кзвііпцъ ал маџіарілорз, ші къ ачеста ла ші маніфестат „Sürgöny“ пріп артікзлзл съъ, адаzце лпсъ ші ачеea, къ попоарълe пемаџіаре пз се пот мзлцзмі маї мзлт кз в орве гоале, чі черз довезі леџзіте, къ маџіарії ре-

пъзънчие пентрѫ тотдеѫна ла ѫн стат пацїонал магіарѫ, ла сѫпретацїа політикъ ші пацїоналъ а расей магіаре асѫпра славілорѫ ші ромънілорѫ, ші къ еї врéѫ съ рѫдіче пацїонала ші політика егала ѫндрептъцїре а тѫтъроръ попоарълорѫ але короанеї Ѫнгарієї ла чea маї ѫнпалтъ лецe de стат кардіналъ пѫ пѫтаї пріп посітіва рекѫноаштере а ачестъї пріпчіп, чі ші пріп лецѫіта делътъраре а тѫтъроръ контрастътътоарелорѫ дісѫсечіѫї але конститѫцїѫнеї ѫнгъреші. „Ноі требѫе съ респіпцетѫ орі че кончесіѫне, ші съ стътѫ прелъпгъ дрептъріле ноастре; ноі пѫ аветѫ съ черкът пічі дела ѫн попорѫ ал Монархієї граціъ, чі пътетѫ чере пѫтаї сімпла ші некондіцїоната рекѫноаштере а дрептълъї нострѫ. Съптѫ магіарії гата къ серіосітате а не ѫнтімпіна астфелѫ, атѫнчі факъ пе калеа апѫкатъ ѫнѫ пашѫ маї департе, ші наінтéze дела кѫцетъл ѫнеї кончесіѫні ла ачела ал рекѫноаштерії ѫнѫї дрептѫ; ноі кѫцетътѫ къ ачеста есте сінгъръл дрѫмѫ спре ѫмпъкаре, спре ѫнцелецере ші спре лѫкраре ла ѫналтъ. Атърнъ дела Магіарі а фаче ачеаста къ пътінцъ: de о вор фаче, прекътѫ сперътѫ, атѫнчі ноі тоцї ле вомѫ ѫнтинде мъніле фръцеште фъръ de а інвока орі а пріві міжлочіреа кѫіва.“ —

Кѫцетътѫ къ „Ost-Vest“ а ворбіт ѫн артікъл ачеста din ініміле ноастре, ші пентрѫ ачеea тоате коментареле се парѫ de прісосѫ.

Нотіце діверше.

— „Ромънъл“ кіатъ пе депѫтацїї din прінчіпате пе 3. Декетв. съ се адѫне ѫн сала адѫнърії дела Бѫкърещті, орі каре ар фі дечісіѫніле конференцеї дела Стамбѫл, ші орі вор авea орі пѫ ромънії din камера церії ромънещті ферічіреа а ѫнбръцїша ші пе колеґії лор din Іаші.

— Комітатѫл Крізѫлѫї а конкісѫ, къ рекрутацїѫнea пентрѫ акѫта се ва фаче пріп ампліоіацїї комітатенсі din прівінца ѫнпрежърърілор тімпѫлѫї, фііnd ѫнсъ къ дрептѫл de a конче de рекрѫцї, се каде рецелѫї ші пацїѫнеї, се пѫне ѫн контра ачестеї мъсърі некопстітѫціонале протест ѫн протокол, ші се роагъ М. С. ка съ конкіеме кът кърѫnd діета, ші съї трансѫпъ дісолвіреа ѫнтребърії рекрутацїѫнеї, ші алтор ѫнтребърі de віацъ.

— „Sieb. Bot“. зіче dѫпъ Korunk, къ D. сѫпр. Комітe Піпошіѫ шіар фі тътат скаѫнѫл локѫінцеї ѫн Алба-Ієліа, ші къ са ѫмпрештіат фаіма, къ ші ар фі аштерпят dimісіѫнea.

— ѪЛн 10. Noемв. са алес пріп пресвітеріѫл еванцелікѫ лътеранѫ de аічea D. конректор Гот. Капесіѫс de ректорѫл, ші К. Фѫс de конректорѫл цітнасіѫлѫї лътеранѫ din Сібіїѫ.

— Dела Віена се скріе, къ Екселенцїа са D. Мітрополіт Александрѫ С. Шаґунъ ва авea ѫн 16. Noемв. ѫдіенцїъ ла Маіестатеа са ші ѫн 18. ва плека кътръ Ардеал. Прекът атѫ ѫнцелесѫ а сосіт ерї ла Белґрадѫ.

— ѪЛнтребареа пентрѫ конкіетареа dіетеї Ардеалѫлѫї ѫнкъ пѫ са дечіс дефінітів. Дечісіѫнea пóте къ ва ѫрта ѫн чea маї апроапе конференцъ міністеріалъ.

— Комітатѫл Zаґравіеї а лъпъдат проіектѫл лѫї Кѫслап, ка dареа рецеаскъ съ се скоацъ пріп ампліоіацїї тѫпічіпалї. Асѫпра пъререй, ка съ кореспѫндъ кѫ ізріскдікцїѫніле мілітаре ѫн лімба цермапъ ва ремонстра, ші ампліоіацїї съпт ѫнсърчінацї а коръспѫнde пѫтаї ѫн лімба кроатікъ.

— Пăсечіѫнea, каре се веде къ ва лва Францїа ѫн Італіа фаче тѫлтъ гріжъ Анґлієї, еаръ маї въртос чесіѫнea інсѫлеї Сардінія, карea ар dао Італіа Францїеї пентрѫ редптоарчереа Ніцеї.

— Контінцентѫл рекрѫцілор пе анѫл 1862. ѫн Ардеалѫ фаче 5029. ші асептареа лор ва ѫнчепе кѫ 1-а Февръріе 1862. к. п.

— Бѫцетѫл се ва аштерпе ѫн сепатѫл ѫмперіал ѫн форта ѫнеї солії ѫмпъртещтї.

— ѪЛн 16. Noемв. а фост прѫnz маре ла D. Міністрѫ Nadaждi, ла карe а лѫат парте Екс. Са Прес. гѫбер. Конт. Крепвіле, D. Міт. А. С. Шаґунъ. D. Епіскоп Хаінald, DD. віче-прешединцї Kozma ші Поп. Котесѫлѫ пацїѫнеї съсещті ші алцїї.

Publicatiune.

Prin aceast'a subscris'a diregatoria face de comunu cunoscutu, cumca, spre refuirea mai multoru din partea fostei c. r. Prefecturi a Clusiului de drepte recunoscute datorii ale fostului c. r. Notariu publicu Iosefu Buresch (a carui locuintia de acumu este diregatoriei de ici necunoscuta), in urma hotarirei Magistratului dto 5 c. n. Nr. 434/1861 in 9 Decemvre c. n. la 9 oare diminéti'a anulu curinte, se voru vinde in curtea casei cetatiane, unde se va tienea licitatiunea publica, — celoru ce voru da mai mulu, unele de casa (mobile) luate in inventariu, pretiuite si incuiate, care sunt proprietatea susu disului Notariu in Torda.

Dela Magistratulu Cetatei.

Torda in 5 Noemvrio c. n. 1851.

Ѫнштіінцаре.

Сѫбтскріsѫлѫ аре требѫінцъ ѫн негоцъторіа са, че конст din Мърфѫрі діверсе, de doі ѫченічі, карії ар фі ѫнподобіцї не лѫнгъ лімба матерпъ, ші кѫ чea нетцеаскъ ші ар штї скріе, ка апоі пентрѫ стѫдіѫлѫ маї департе негъцъторескѫ съ поатъ ѫнгріжі Пріпціпалѫлѫ.

Пърінцїї ачелора Прѫнчі, карії ар авea апліскаре ла Негъцъторіе съ се адресезе пріп скрісоаре сѫ ѫн персоанъ пъпъ ѫн $^{12}/_{24}$ Декетвріе 1861 ла сѫбскріsѫлѫ.

Сібіїѫ $^{20}/_{8}$ Noемвріе 1861.

Грігоріе Матеі тетърѫлѫ Гретіѫлѫ Негъцъторескѫ ѫн Сібіїѫ.

1—1 Конкърс.

Спре окѫпареа Стацїѫнеї de ѪЛнвъцъторіѫ ѫн комѫна Лежпікѫ Комітатѫлѫ Хѫniadoреї акѫт девепітъ вакантъ, се чере ѫнѫ Indівідѫ ешітѫ din Скóла Педагоґікъ — ачеіа карії арѫ dорі асе апліка ла ачеаста Скоалъ, аѫ аші аштерпе черерiле сале бine інстрѫате ші провезѣте кѫ докѫментеле кѫвіінчіоасе пъпъ ла 30. Noемвріе а. к.

Кѫ ачестѫ постѫ прелъпгъ квартірѫ патрăлѫ, есте легатѫ ѫн саларіѫ апѫалѫ de 160. фл. в. а. ші 6. орґіі de летне, апоі ші ѫнеле акґідепцїі din Столъ, фііndѫ тотdеодатъ ші Канторѫ алѫ Бісерічеї респективе.

Дева 14. Noемвріе 1861.

ІОАN ПАПІѪ.
Інспект. Скóлелорѫ ѫн Протопопіатѫлѫ гр. оріент. алѫ Деveї.

1—1 Конкърсѫ

Ла школа попѫларъ гр. ръсъріteапъ din Черпатѫ се чере ѫнѫ ѪЛнвъцъторіѫ прітаріѫ кѫ саларіѫ апѫалѫ 200. фл. в. а. ші квартірѫ патрăлѫ.

Саларіѫлѫ се прііmеште ла сфършітѫлѫ фіъ кърей лѫнъ dела Dіреґъторіа комѫналъ пе лѫнгъ квіетанцъ тімбратъ.

Дрептѫ ачеea, орі каре дореште а конкѫра пентрѫ ачестѫ постѫ de ѪЛнвъцъторіѫ, аре а трімите ла сѫбскріsѫл, пе лѫнгъ петіцїѫнea тімбратъ кѫ 50. кр. в. а.

1. Атестатѫ къ а абсолватѫ кѫ пъртаре бѫнъ ші кѫ споріѫ de класа I-тъ челѫ пѫцінѫ цітнасіѫлѫ тікѫ, ші кърсѫлѫ педагоґікѫ din Сібіїѫ.

2. Атестатѫ de ботезѫ, къ есте de конфесіѫнea гр. оріенталъ.

Брашовѫ 17 Noемвріе 1861.

ІОАNN ПОПАZѪ
Прот. Брашовѫлѫї.

1—1 Едіктѫ.

Сатѫіл Поповічї din Ачіліѫ Вартеґіа Бълґрадѫлѫї de жос, карe de 3. анї de зіле кѫ пекредінцъ аѫ пъръсіт пе лецѫіта са Соцie Ана Топі Вѫлкѫ тотѫ din Ачіліѫ — се провоакъ пріп ачеаста, ка ѫн терминѫ de ѫнѫ анѫ ші о zі dela датѫлѫ de фацъ, негреші съ се ѫнфъцїшézъ ла аіестѫ Скаѫнѫ Протопопескѫ ѫн персоанъ, саѫ пріп прокѫраторѫ спре а ста фацъ кѫ лецѫіта са Соцie, пентрѫ къ пе ібіndѫсъ, се ва хотърѫ ші фърѫ de дъпсѫл, чеіа че лецea діктеазъ.

Сібіїѫ 1 Октомвріе 1861.

Петрѫ Бъdілъ
Протоп. гр. ръс. ал Меркърі.

1—3 Concursu.

In urm'a conclusului Asotiatiunei Transilvane „pentru literatur'a romana si Cultur'a poporului romanu“ dein 26. Octomvrie s. v. a. c. Se deschide Concursu pentru tiparirea Acteloru privitóre la Urdirea si constituirea Asotiatiunei in numeru de una Mie Esemplare pe hartia de cualitatea III. formatu 16—20 cu litere parte Cicero parte Garmont, in un'a dein Tipografiele dela Sibiiu, Blasiu séu Brasiovu.

Onoratele Directiuni ale respectiveloru Tipografii voindu a lua asuprasi lucrulu acesta, se binevoiasca a se insinua pone in 1-lea Decemvre s. n. a. c. la Presidiulu Asociatiunei facêndu totu odata cunoscutu pretiulu tiparului de cóla. On. Redactiuni a „Gazetei Transilvaniei“ si a „Concordiei“ suntu rugate, a primi in coloanele sale acestu Concursu.

Sibiiu 30 Octomvre 1861.

Comitetulu Asociatiunei.

1—3 ЦІТАЦІѪNE EDІКТАLE.

Пріп карe, Флореа лѫї Васіліе Zбера din Комѫна Тълъчелѫ, Скаѫнѫлѫ Сібіїлѫї, карe акѫтѫ мерце не доі анi, декѫnd, кѫ пекредінцъ, не лежѫітѫлѫ сеѫ бърватѫ Ніколае Хѫѫш, тотѫ de аколо, пъръсѫndѫлѫ, ші пріbежindѫ ѫн лѫме, ші de атѫнчі ѫнкоаче нетаї афлѫndѫсъ нітік despre локѫлѫ афлърі сале, се сорочеште, ка ѫн терминѫ de ѫнѫ анѫ de зіле, адекъ: пъпъ ла 1-а Noемвріе 1862. кѫ атъта маї въртосѫ, съ се ібеаскъ ѫннаінтеа сѫбскріsѫлѫї Скаѫнѫ Протопопескѫ, ка съ арате каѫза пъръсірей бърватѫлѫї, ші а патрієї сале, кѫ кът къ ла din контръ ші ѫн абсенцїа ієї се вор хотърѫ челеа че діктеазъ СС. Капоане але Бісерічеї дрепт търтърісітоаре гр. ресерітеане ѫн прівінца ачаста.

Сібіїѫ 1-а Noемвріе. 1861.

Ск. Протоп. гр. ръс. алѫ Сібіїлѫї алѫ II-леа
Іоann Іпповіч
Протопоп.

1—2 Anunciare de esarendare.

Officiolatulu Districtului Nasaudu face cunoscutu, ca in 16. si urmatóriele dile alelunei Decembre a. c. s'. n. se va esarend'a dreptulu de crasimaritu a loru 29. comune din Districtulu Nasaudului adeca a loru 27. comune d'in valea Rodnei si apoi St. Iona si Nus falau pe tempu de 2 ani si 9 luni adeca d'in 1-a Februariu 1862 pona la ultima Octobre 1864. — Conditiunele de licitatiune se potu vedé la Oficiolatulu Districtuale in Nasaudu. —

Dela Officiolatulu Districtului.

Nasaudu, 15 Novembre 1861.

Редактор респѫnzетор **Ioann Рац.** Едітъра ші тіпарілѫ тіпографієї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѣл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препѣмерацїѕнеа се фаче дп Сібіїѳ ла еспедітѣра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кѫ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Прецїѫл препѣмерацїеї пентрѫ Сібіїѳ есте пе ап 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жѫметате de ап 2. фл. 10 кр. Пентрѫ челелалте пърцї але Трансілванієї

№ 48. АНѪЛѪ IX.

Сібіїѳ. 30. Noemвріе. 1861.

ші пентрѫ провінчіеле din Монархіѫ пе ѫп ап 5; фл. 25 кр. еар о жѫметате de ѫнѫ 2. фл. 62½ кр. Пентрѫ прінч. ші церї стрѫіне пе ѫнѫ 9 ф. 45 кр. пе ½ ап 4 фл 72 кр. в. а.

Ін серателе се плътескѫ пентрѫ фіпжіеа óрѫ кѫ 7. кр. шірѫ кѫ літере мічі, пентрѫ а доза óрѫ кѫ 5½ кр. ші пентрѫ а треіа репеціре кѫ 3½ кр. в. а.

АНСЧІІНЦАРЕ.

Евенімінте грандіоасе се десфъшърѫ кѫ паші ціганціч ѫмпрежърѫрѫ, ба дп міжлокѫл пострѫ; о віаць пояъ політікъ, літераріѫ, соціалъ се десклде попорѫлуї ромънѫ, ші елѫ маї мѫлтѫ ка орі кънdѫ алтъдатъ аре астъзі требѫінца ші даторіпца de а се консолида дп сіне дпсѫші. Фаць кѫ ачеастъ даторіпць сфънтъ а орі кърві Ромънѫ ка метрѫ алѫ пацїѫнеї, ші кѫ деосебіре а жърналістічеї ромъне ка а ѫнѫї фелѫ de вотѫ ѫніверсалѫ алѫ попорѫлуї, Едітѫра „Телеграфѫлуї Ромънѫ“ п'а маї потѫтѫ сфері, ка ачестѫ органѫ пѫблікѫ съ пърчеадъ ші дп апѫлѫ вепіторѫ дмбръкатѫ дп хаіпа чеа стрімтъ а ешіреї одатъ пе септемънъ. Трѫпзлѫ луї прін дмпортанца тімпѫрілорѫ поастре а крескѫтѫ, ші вестімънтѫлѫ de пънъ акѫтѫ пъ'л маї дпкапе. De ачеea Едітѫра, кредінчоасъ програмеї сале прімітіве, асклтътоаре de імператіва черінць а тімпѫлуї de фаць ші ресолвтъ а мѫлцемі дорінделе атъторѫ ші атъторѫ DD. Абонанцї аї сеї, а фъкѫтѫ діспѫсечізнеле de лінсъ, ка „Телеграфѫлѫ Ромънѫ“ din 1 Іанѫаріѫ 1862. дпколо съ еасъ іаръ ка ші ла 'нчепѫтѫлѫ сеѫ de доѫе орі пе септемънъ, адекъ Дѫмінека ші Жоіа. Ші прекѫтѫ Едітѫра ла ачеастъ скімбаре п'а фостѫ дндемнатъ de ніч! ѫн фелѫ de інтересѫ пріватѫ ші партікѫларѫ, нічі а воітѫ а фаче преізділѫ сеаѫ скъдере врѫнуї алтуї прецзітѫ зізарѫ пацізналѫ, чі тендінца еї а фостѫ ка прін ачеастъ дптѫлціре а ешіреї фоіі съ контрібѫе ші еа ла а да опор. сеѫ пѫблікѫ четіторѫ окасізне, de а'шї дптѫлці, лътѫрі ші комплета кѫпосчінца дмпрежърърілорѫ тімпѫлуї de фаць: аша сперътѫ, къ опор. пѫблікѫ, счііндѫ апрецзі дпкордареа еї (доведітъ ші пън акѫм прін атъѫеа адаѫсе ла ачеастъ фóіъ фърѫ скърірea прецѫлуї), ші ла ачеастъ дптрепріndере діктатъ de печесітате ії ва дптінde пънъ de ажторіѫ ка ші пън акѫтѫ. Кѫ деосебіре се адресеазъ Едітѫра кътрѫ опор. інтеліціпць: DD. Преоці, Амплоіацї ші Дпвъцъторі, карі кѫпоскѫ лінса чеа маре, пѫ дпсъ дпбелшѫгареа поастрѫ дп фоі періодіче, ші счіѫ, къ пѫмаї прін кѫпосчінца тѫтѫрор фоілор ромъне вом ажѫнце кѫ сігѫранць ла о кѫпосчіінць кътѫ се поатъ маї перфектъ de ноі дпшіне. Дорінда поастрѫ чеа маї інтімъ е, ка фііндѫ дмбръцішатѫ „Тел. Ромънѫ“ ші 'н форта сеа чеа нóвъ кѫ кълдѫръ, дп артоніъ кѫ челелалте сорорі але сале съ поатъ ресолва тотѫ маї біне проблета тімпѫлуї пострѫ, де а препара ші асігѫра пацізнеї ѫнѫ вепіторіѫ маї серінѫ ші маї феріче. „Съ лѫкръмѫ, пънъкъndѫ е зізъ, къ віне поаптеа, къndѫ піменеа пѫ ва маї потеа лѫкра!“ —

Прецѫлѫ „Тел. Ром.“ din 1. Ian. 1862. дпколо, ешіndѫ елѫ de дóѫе орі пе септемънъ, ва фі 8. фл. в. а. пентрѫ Монархіа австріакъ, пентрѫ Сібіїѳ 7., фл. еаръ пентрѫ церіле din афаръ 12 фл. пе анѫ. — пе о жѫметате de анѫ 4. фл. 3. фл. 50. кр., ші 6. фл., пе 3 лунї 2. фл., 1. фл. 75. кр., 3. фл., ѫнѫ прецѫ de тотѫ лесне, деакъ се ва консідера, къ жѫметатea ачестеї сѫме се дѫче пе тімбрѫ ші марка посталъ.

DD. Абонанцї сѫнтѫ рогацї, а пѫ 'нтързіа кѫ трътітереа контінцентѫлуї, каре пе рогътѫ а фі кътѫ се поате пе ѫнѫ анѫ дптрегѫ, ка съ пі се гарантезе барет дпкътва ревширеа дптрепріndereї поастре.

Тотdеодатъ пе рогътѫ, ка пѫмеле DD. Абонанцї съ біневоіаскъ але скріе кѫратѫ ші четецѫ, еар поста din ѫртъ ші локѫлѫ локѫінцеї а'л дпсемна ші кѫ пѫтіреа цертъпъ орі паціаръ, ка пѫ кѫтва прін пекіар'татеа адреселорѫ съ сфере еспедіцізнеа врео скъдере.

Сібіїѳ дп 22. Noемвріе 1861. **Едітѫра „Телеграфѫлуї Ромънѫ.“**

TRANSILVANIA.

Сібіїѳ 30 Noемв. Астъзі ла тімпѫлѫ обічнѫіт са сербат дп аша нѫміта капелъ гречéскъ зіза опотастікъ а Прéізвітѫлуї пострѫ Архіерѣѫ, а Екселенцієї Сале D. Епіскоп A n d p e i ѳ Барон de Ш a г ѫ п а кѫ обічнѫіта пієтате. Четіndѫce din цепѫлкі рѫгъчізнеа пентрѫ дптреага съпътате ші дndелѫнгата віаць а Екселенцієї Сале, а дптопат хорѫрѫ „Пре стъпънѫл.“ Амплоіацїі, Ісрістії, Клерічії, педагогії, стѫденцїі ші о мѫлціме de крештінї din тоате класеле прекѫтѫ ші маї мѫлте dame лѫаръ парте ла ачестѫ сервіцѫ Дѫмнезъескѫ. — Алте прегътірі, прекѫтѫ нічі херетісірі пѫ саѫ фъкѫтѫ, къчі воіа пестретътатъ а Екселенцієї Сале а фост, а петрече ачеаста атът пентрѫ дънсѫл кът ші пентрѫ Фіії сѫфлетешті аі сăі Сфънтъ зі , дп лінїтеа чеа шаї тъкътъ.

Сібіїѳ 29 Noемвр. Лѫнї пѫнктѫ 5½ óре сеара сосі аічеа D. поѫ депѫтіт Локцїітор ал Котеслѫї съсеск К. Шmidt дптр'о каретъ дескісъ трасъ de патрѫ телегарі ші петрекѫтѫ de 2 драгонї четъцепештї, de ѫн бandеріѫ сътескѫ кѫ стéгорі ші de маї мѫлте кълештї. ші трасъ фърѫ нічі ѫнѫ zгомот дп каса комїцїалъ, каре ера фрѫмосѫ ілѫмінатъ. Ачі длѫ аштептаръ депѫтацїі Ѫніверсітатеї съсешті ші мацістратѫлѫ четъцїі ші фѫ біневептатѫ de депѫтатѫлѫ Сібіїѫлуї D. прокѫрорѫ de статѫ дп dіспопібілітате Шneidер кѫ кѫвінте скърте dар кордіале, ла каре асетенea респѫнсъ ші D. Котес Локцїітор. Ла 8 оре сéра і се фъкѫ о серепадѫ кѫ торцї імпосантъ ші дѫпъ че дпаінтea касеї комїціале се ексекѫтаръ пріп сетінаріштії дела цітпасіѫлѫ сванцеліко-лътеранѫ de аічеа маї мѫлте піесе петрекѫте ші de къпътрі, стрігъ D. оратор ал Котѫнеї Сібіїѫлуї Шneidер: Мъреї Сале D. Консіліаріѫ de гѫверпѫ ші Котеслокцїіторіѫлуї К. Шmidt ѫн адѫпк сімцітѫ дптреітѫ, съ трăіаскъ! ла каре мѫлцімea респѫнсъ кѫ ѫн „хох“ de треї орі. D. Котес мѫлцѫмі din фереастъ дптр'ѫнѫ топѫ сонорѫ пентрѫ опоареа че і са фъкѫтѫ зікѫnd, къ ел пѫ ва дптрепріndе нічі одатъ чева, че ар фі спре скъртареа дрептѫрілорѫ конституціонале але попорѫлуї съсескѫ орі але Копацїѫнелорѫ орі легътѫіпцеї фръцешті че кăстъ дптре еле. Дѫпъ ачеea се маї есекѫтаръ врео доі піесе, апоі се арѫнкаръ торцїле дп 5 грътезі ші арсеръ, еаръ мѫлцімea се ръсіпі.—

Ері фъкъръ маї мѫлте корпорацїѫні вісітеле сале D. Котеслокцїітор. Еаръ астъзі са датѫ дп опоареа дпалтачелăшї ѫнѫ dіne сърбъторескѫ ла „Дмпъратѫлѫ романілор“ ла каре аѫ фостѫ інвітаці ші Екселенцїіле Сале DD. Епіскоп Ап. Б. de Шагѫпа, Комandантеле Цеперал Конт. Мопте-ново, Директорѫл de фінанце Кон. Белді ш. а. Ѫnde се рѫдікаръ маї мѫлте тоасте. D. Котеслокцїіторіѫ афлъ ла кончетъцéнїі сăі мѫлтъ дпкредере ші сперътѫ, къ ва респекта дрептѫріле тѫтѫрор пацїоналіцѫцілорѫ dупъ кѫвіінць. —

Сібіїѳ 28 Noемвр. „Sieb. Bot.“ зіче dупъ „Фтр.“ кѫ проіектѫл despre o Мітрополіе грекоорієнталъ ромъпеаскъ дп Австріа саръші а дпчепѫтѫ а еші ла івéлъ, ші кът ар авea de кandідатѫ пентрѫ скаѫнѫлѫ мітрополітанѫ пе Епіскопѫлѫ арделенанѫ Барономѫлуї Ш a г ѫ п а. Ноі ла штіреа ачеаста рефлектъмѫ пѫмаї атъта, къ dупъ че Мі-

трополіа Ардеалълъ ортодоксъ ексістъ ші астъзі канонічеште ші нъмаі прін пътереа рецітълъі черънд аша дмпрежюрърiле тімпълъі de атънчі пентръ ноі фоарте нефаворі ръ а фостъ дмпедекать, сі noi dеле цінете дн Сібіў ар фі фостъ дндрептълъ лор de плін, deакъ ар фі прокіетат еаръшї ачеаста Мітрополіе прекътъ аў фъкътъ сървій къ тітълъ de патріарх ал Мітрополітълъі лор ші стъпънірea ар фі требуіт съ о прекънoаскъ ка о фапть комплінітъ ші пре ачеаста. Рошънълъ дпсъ totdeъna modestъ, аў кредетат къ ар фі маі біне, съ се роаце de Маіестатea Са Domніторіълъ de акътъ, ка тотъ къ ачеea потере, съ ръдіче педека Мітрополіеі постре къ каре predeчесорълъ лъі дмпъратъл Іосіф ал II. а гъndітъ а фі дндрептъцітъ съ о опреаскъ ші петіціонъndъ Соборъл дн дпцелесъл ачеста ла Маіестатea Са, ва фі лъкрълъ чел маі консеквінт, deакъ Маіестатea Са лъънd дн бъгаре de сеатъ кredінца ші аліпіреа ромънілорў кътръ троп ші дмпрежюрърiле de фацъ, се ва дндъра а рестітъі бісерічеі ортодоксе din Ардеалъ дрептъл еї, каре пъ ла перdъг нічі одатъ, ші аї da вое а фаче челе требуінчоасе dънъ сфінтеле канoане ші а се десволта dънъ дрептълъ чел аре dела СС. Апостолі. Съптетъ dарь de чea маі віе конвінцере, къ ъртънdъ прéдмалта ресолуціюне ла петіціюнеле Соборълъі, еа пъ ноате фі алта, декът рестітъіреа Мітрополіеі ші din партea рецітълъі політік аша прекът ексістъ еа дн пътереа сфінтелор канoане.

Сібіў 28 Noемвр. Астъзі цінъ Комітетълъ Асоціаціюнеі пентръ літератъра ромънъ ші културa попорълъі ромънъ съвт прешedінца Екселенціеі Сале П. Епіскоп Бар. de Шагъна чea dінтъіў шedінцъ лънаріь. Шedінца се deскісъ къ о кювънтаре потрівіть ростіть de D. Прешedінте, апоі се чітіръ din статуте дрептъріле ші datoріпцеле Комітетълъі ші Протоколъл din шedінца din ъртъ. Dънъ ачеea се дпскрісеръ мемврії карії аў пътерат дпкъ банії ші се възъ къ a маі кресктъ фondълъ къ 575 фл. 8 кр. — Пъшіndъ ла пертрактареа обіектелорў са хотърът маі дптъіў съ се аштеарпъ дпал. Гъберп о ръгаре пентръ дптъріреа D. Прешedінте ші Віче Прешedінте ші пентръ конcесъл дпалтълъі гъберпъ дн прівінца denътіцілор мемврії опорарі аі Асоціаціюнеі din пърці стрънe 2-o са чітіть скрісóреа D. Віче-прешedінте Ципаріь, ші a D. Секретаріь прітаріь Баріц, дн каре се фаче кънoскътъ кавса, каре іа дмпedекатъ a лъa парте ла шedінцъ, ші са прітіт опініюнea D. Баріц дн прівінца пегръбіреі a хотъръ modълъ, кътъ съ есе фоіа асоціаціюнеі. 3-а Са дпкredінцатъ Секретаріатълъі съ каъте modеле потрівіте пентръ діплотеле, че аў съ се dее мемврілорў опорарі, ші пентръ гравъра сіцілълъі. 4-а Саў denътіт Колектанці пентръ adънареа банілорў дн цінътърі ші анъте пентръ Брашов: D. I. Георге Іоан, D. Padъ Паскъ ші П. Протопопъ Попазъ. Zерпещті: П. Прот. Меціан ші D. Міron Молдован. Харотсек: П. Прот. Петрікъ ші I. Бълоіў. Фъгъраш: D. Кодръ ші Фъгъръшанъ. Сібіў D. Касіръл Бехніц. Решінаріь: D. I. Броте ші П. С. Поповіч. Цінътъл Селіштеі П. Прот. Хаціа. Меркъреа: D. Г. Мъчеларіь ші N. Мораріь. Поіана: D. Нот. Чіогъdéнъ ші П Довротъ. Себеш П. Прот. Тіпеіў ші N. Бежан. Оръштіь: D. Сепат. Баломірі ші N. Барбъ. Дева: П. Прот. Папіў. Ілія: D. Тордъшанъ. Хацег: П. Прот. Рац ші П. вікаріў Поп. Добра: П. Прот. de Краінік. Хondол: П. Прот. Пінош. Съкъръмъ: П. Прот. Пізо. Zapand: D. Dр. Хodош ші D. Фрънкъ. Халмагіў: П. П. Протопопі Молдован ші Мога. Абрad: DD. Кок Міхаіў ші Боер Ніколае. Кътпені: DD. Чіок Теодор ші Нот Іоноте. Залатна: П. Прот. Міхалі. Белград. D. Аксенте Соверў. Торda: D. Dр. Рац ші П. Прот. Власа. Клъжъ: П. П. Протопопі Фекете ші Решескъ. Дъбъка: D. М. Бохъцъл. Герла: D. Секр. Напоіанъ. Салпок ші Кіоаръ: D. D. Г. Ман, Алек. Філіп ші П. Прот. Чіокашъ. Краспа ші Сълацій: DD. Вікарў Короіап, Філіп ші П. Флоріап. Нъсъъd: DD. Вікаріў Моісіл ші I. Флоріап. Бістріца: D. Дорго. Регеп: D. Маіор. М. Ошорхеіў: D. D. Фогараші ші Гътъратвъ. Сігішоаръ: П. Прот. Боіў. Меdіашъ: П. П. Прот. Стоіап ші Кепdі. Ебешфалеў: D. I. Шъляц. Четатea de балтъ: D. Молдован Васіліе. Блажъ: D. Дірек. Антопелі ші Проф. Рвс. Кохалм: D. Прот. Іосіф. Нохріх: D. Прот. Маіер. Чінкъ маре: D. Дпвъцъторіў Мапdочea. Одорхеіў: П. Прот. М. Боер. — Лъгож: DD. I. Попповіч ші Попавіца. Тімішоаръ: D. Кънітап четъцепеск П. Чертепа. Вершец: D. Сепат. А. Васіч. Мехадіа: П. Прот. Іаковескъ. Ліпова: П. Прот. Църап ші D. Алек. Чортап. Арад: D Dр. Шапdор. Орадіамаре: D. N. Жіга Сеніор ші D. Адвк. Гозman. Цінътъл Кріщълъі репеde: П. Прот. Паладіа. Беіъш: D. Dір. Кóварі. Баіамаре: П. Прот. Сабо. Сатъмаре: П. Прот. Брап. Марамъръш: П. Вікаріў Павел Песта: D. Пар. Міклескъ ші D. Кozma. Віепа: D. Пъшкаріў. Бъковіпа: D. D. Геор. Хъртъсакі ші Проф. Пътъл. 5-a Съ се пъвліче прін Телеграф пътеле мемврілор асоціаціюнеі. 6. Тіпъріреа актелор, а статутелор, квіетанцелор, ші декретелор 7. Асігнареа de 10 стіпендії пентръ ізвіштії сърачі. — Шedінца цінъ dела 9½ пънъ dънъ 4 óре dънъ амезі.

Universitatea sasésca

In siedintia din 27 Noen. a univer itatei s. asternu comisiunea pentru cercetarea credentionalelor, intra a carei membri se afla si D Bologa relatiune despre resultatul gasitu cu acea observatiune a suspomen tului D. ablegatu, cumca credentionalele deputatilor Sibiiani de si corespundu formei legale, totusi ar fi de a se pune la desbatere impreuna cu acel recursu datu din partea Romanilor din scaunu Sibiiului asupra alegerei deputatilor care sar fi facuta in contra punctelor regulative. Ablegatul Sighisiórei Guil propune din contra, ca, nefiindu universitatii nice unu recursu datu in contra alegerei ablegatilor pentru publicul Sibiiului, se se tréca la ordinea zilei, fiind ca unu ce, care pentru universitate nu esista nu se pote luà la pertractare cu credentionalele pe masa asternute;— desbaterea care la inceputu se parea a fi domola a inceputu indata a lua o facia de mai mare importantia deórece D Bologa asigura din nou pe membrii universitatii, ca scie de siguru cum ca Romanii din scaunu Sibiiului sau plansu printrunu recursu adresatu catra onorata universitate in contra procedurei la alegerea deputatilor Sibiani, si cu deosebire dupace notariul universitatii dedu desucire (spre indignatiunea conflucsului) cum ca densul a cugetatu ca mentionatul recursu s'ar tenea de presidiu, si pentru acea nulà asternutu on. universitati. *)

Dintra sus atinsele propuneri contrarie a Dlor Bologa si Gull remase acelui diu taiu spriginita numai de Tincu, Vagner si Balomiri in minoritate.— Al doilea obiectu de desbatere fu intrebarea cum se vina atinsul resuscursu pe masa universitatii? si aici invinse ca propunerea sa Gull lenga care se alatura maioritatea, cá presidiul se ingrijeasca de acesta, in contra lui Lasel, care era de parere, cá universitatea sesiia asupra astfeliu de ingrijire. Siedintia se inchieia cu provocare din partea presiedintelui, cá Dnii ablegati se binevoiasca dupa pranzu a se afla de tempuriu in casa nationala spre intimpinarea D. C. Schmidt ca representante alu comitelui Salmen. Desbaterile au decursu din parti'a romaniloru in limba romanesca. Dr. Tincu.

(* Cristu destul ca si in tempul de facia mai aterna planisorea Romanului dela buna vointia unui Notariu ca se póta ajunge la locul destinatu, de órece nu este lege care ar indreptá, pe unu notariu a judeca despre competinti'a unei scrisori, care e chiar adresata catra o. deregatoria amintita.

Добра 16 Noемвріе 1861.

Дн 13 а къpептеі саў сърват дн търгъл Добра Комітатълъ Хънidoареі deскідереа поъдпфііпцатеі шкоале ромънe греко-оріентале капітале къ патръ класе а трактълъі Протопресвітерълъ алъ Добреі къ чea маі маре солепітате; — маі наінте дпсъ de a deскріа декърцереа еї дн детаіл е нечесарій, ка съ арътъмъ Опоратълъі пъблікъ четіторіў, къмъ саў пътът дпфііпца внъ ашезътъпътъ деъвіпчосъ пентръ сесцінереа вnеі шкóле прінчіпале дн жъръл Добреі. Іатъ къмъ: Domnii Ніколаъ de Краінікъ Протопопъ ші Спіpidone Феті adiъпктъ Преторіалъ дн dіспопібілітате ші потаріў пр. оп. дн Комітатълъ сък тепціопатъ, дпкъ пела дпчепътълъ апълъі трекътъ, възъndъ ліпса чea маре de шкоале дн трактълъ сък лъъdатъ къ о попорацюне пътероасъ ші дndепъртаре de 15—20. de міле, аў дndemnатъ пе ачеста съ жертфеаскъ капіталеле din дмпрътътълъ de статъ пентръ сесцінереа вnеі шкоале прітаріе дн Добра. Фііnd дптрепрindереа ачестърў бърбаці преа стімабілі апробатъ de попорў, пъ аў дптързіатъ а фаче челе de ліпсъ ші а ъштерпе деклараціюнеле Комітелорў респективе пентръ фортареа фondълъі школаріў, фостеі дпалте ч. р. Локоцііпці Трансілване, карea къ прівіінца ла скопълъ чел фрпмосъ мі съптъ, а ші копчесъ креареа фondълъі ші оргапізареа шкóлеі. Пе ачеста базъ ші къ вінекювънтареа Екселенціеі Сале Пъріптелаі Епіскопъ Андреіў Баропе de Шагъна ка съпретъ Директорў алъ школалелорў ромънe de рітъ оріепталъ, dънъ че саў маі дпліпітъ челе de ліпсъ, афлъndъ Ефоріа школаръ къ кале а съ сърва deскідереа школалеі, каре дн ачест апъ саў дпчепътъ къ класеле I-а ші II-а, аў алесъ dънъ дмпрежюрърі пентръ ачестъ скопъ zioa сфънтълъі Іоан гъръ de авръ.

Ачаста zі фъ вna dintre челе маі імпортапте ші пепотеніте пентръ попорълъ din цінътъл Добреі кратъ ромънескъ, акъреіа дпсъмпътате саў фостъ пъблікатъ прін тоате бісерічіле, че deцінъ de трактъл Длъі Протопопъ Ніколаъ de Краінікъ, дпвітъndъсъ тотdeодатъ тоате авторітъціле ші інтеліцінцій denpin прежъръ.

Солепітатea дпчепъ пела 6 óре dімінеаца прін бъбъірі de треаскърі, дрептъ вестіре челорў че се інтересаъ de dънса. — Ші кат пела 10 óре сфънта літъргіе, — карea се челебръ de Domнълъ Протопопъ трактълъ ші алці патръ Пречорці асістенці, дн фііnца de фацъ a вnеі adънанцъ фоарте дпсъмнатъ de попорў din прежъръ, къtъ ші маі мълці оффіціанці комітатенсі, ші алці інтеліцінці. — Дн декърцереа ачестеі се dedъръ салвеле кювеніте, ші корълъ локалъ вінедптокмітъ ші дптълцітъ прін вn нътърў дпсъмнатъ de преоці ші дпвъцъторі, аў дптопатъ къпъріле сфінтеі літъргіі.

Dънъ прічасъ саў цінътъ о кювънтаре акотодатъ солепітъцій прін Domнълъ Протопопъ, — ла карe ръспънсеръ Пароххълъ ші Ефорў Іоане Гапеа din Рошкапі, ші дпвъцъторіълъ de класса II-a Іпочептіў Мапtенескъ, — апоі вртъ ръгъчіънea Dохълъі съптъ песпе прінчіі школастічі, — іаръ dънъ ачаста пефііndъ тітълъ фаворабілъ de a пътea еші къ літіе ла едіфічіълъ школастікъ спре сфінцире, се цінъ сфінцірea апеі дн Бісерікъ, de вnde се грітісъръ doі преоці ла едіфічіълъ de школаъ спре строіре пънъ ла a акърора редптоарчере пъріптеле преоте ші дпвъцъторіў Іоане Попескъ цінъ o алтъ кювънтаре, — къ карe кат ла 1 óръ dънъ амеазі се фіні сервіціълъ Dомнезеескъ, — дптопънd ко-

рълъ ші попорълъ imnълъ попоралъ, ші dънъ че аѣ ешіт din Бісерікъ „Дештеаптъте romане.“

Dънъ фіпіреа ачестеі церетопіі, маі тощі inтеліцінції ромънї ші магіарі фъкъръ вісіть Domnълуі Протопопъ локалъ, — іаръ ла 2 óре се adънаръ лп оспътъріа чеа маре komъналъ апроапе ла 80. de персоане, — unde се дете о масъ кордіалъ, ла каре се redікаръ deосебіте тоасте лп лімбеле ромънъ ші магіаръ, ші се факе о колектъ лп фавоареа Iърiштілоръ ромънї, ліпсіці de міжлоаче, dела Academia din Сівііъ, пентръ каре скопъ саѣ стръпсе 60 фл. в. а. ші се маі коптіпъ лп черкълъ прочесълъ сѣбстъгъторіъ Domnълуі Жude черкъалъ Александръ de Краінікъ ші респектіве Протопопіатълуі Добреі, іаръ фінindѣce аічі колекта, банії се воръ трімите Domnълуі Георге Філіпъ Жude прітаріъ спре despoziціънеа маі departe.

Са маі датъ лп каса komънеі о масъ ші унъі пътеръ лпсъмнатъ de попоръ din партеа Domnілор Краінічі ші а парохълуі din Съкъташъ Петръ Поповічі.

Сеара се іпprовізъ унъ балъ тотъ лп фавóреа Iърiштілоръ арапцатъ de Domnълъ Іоапе de Краінікъ, къ каре окасіъпе се жокаръ къ мълтъ плъчере danцърі naціънале, ромъне ші магіаре, кътъ ші стръine, — ші ачестеа лъаръ капътъ пътаі ла 4 óре dimineaцa.

Астфелъ саѣ лптъмплатъ сърбареа deскідереі шкóлеі прінчіпіале din Добра, — каре кощетъ къ а мълцъмітъ пе тощі карії аѣ лъатъ парте ла dъпса. фііndкъ пъпътаі інтеліцінції пострії din алте пърці, даръ кіаръ ші компатріощії магіарі аѣ фост лпкънтаці атът de бісеріка поастръ поъ звгръвіть de Domnълъ пікторъ Георгіъ Гердановічіъ, кътъ ші de тоатъ лптъмпареа зілеі. Деакъ маі ера чева de дорiт, ачеа ар фі фостъ вепіреа Domnълуі Коміте съпретъ Францізкъ Барове de Nопчеа, каре пе а фостъ проміс къ пе ва опора къ лпялта са presenціе, venindъ лпсъ піште лптъмплърі пе превъзъте ш'аѣ еспріматъ пъререа de ръъ прін Domnълъ віце-коміте Георгіе Чаклапъ.

Лп фіне, фіепе ертатъ апе еспріма чеа маі профъndъ мълцъмітъ Domnълуі Спіридопе Фетї, карele прін лпцелепчъпеа ші інфлъінца са, атът лп прівіінца реалізъреі а ачестуі інстітътъ сціептіфікъ, кътъ ші лп рекъштігареа пъпъпатълуі а маі мълтор комънe, ші а кріштъріталуі ла 17 сате din ачест цінътъ лп а 2 іштанцъ, dънъ каре се сѣсцінъ ma. мълте шкóле попъларе, пъ аѣ крецатъ пічі остепеле, пічі кіаръ пеплъчерї, пптръ каре фіе конвінс, къі ва ретъпеа пътеле пърърea пештерсъ лп іпітіле лъкъіторілоръ din жърълъ Добреі.

Іоапе de Краінікъ.

De лъпгъ кеіа Търzеі 12. Noемв. 1861.

Лп тоате пърціле патріеі поастре поате верчіпе вedea діферінцеле — ші антіпатііле, карії ле сѣфере романії din партеа фрацілор сеі копълъкъторі, атът лп фъndълъ реліъ, кът ші прін Скаъпе ші Комъпе.

Інтенціа меа ва фі лп моментъл presentъ, а deскріе стареа modernъ a ромънілоръ din жъръл ачеста, къ пре поі пъбліквл пе поате пътера лптре чеі маі лndестъліці лп прівінца адміпістръчіънілоръ Магіаро-Політіче, кьчі фоарте пъціпе штірі посітіве съпт респірате din ачесте пърці; че се зікъ? къ маі domестічі, маі солізі, маі блънзі ромънії пъпаі поці вedea ка лп скаъпъл Аріешіълуі. ші лп комітатъл Търzеі лп афачеріле ші реорганісъріле Комітатепсе; — Ка съ фіе конzекventъ, лп Aranyas Szék — пъ е піче ворбъ de врeънъ репрессентантъ романъ, de ші аколо се афль пътероші романі, лп потенітъл скаъпъ съптемъ решпектаці ка пеште сервіторі, пъmazі саѣ зілерї, бі ші маі дежіосіці, ..ічі пъ ка nyers tömeg адекъ

маєъ крадъ, пъ мълтъ се depіпdъ пічі къ бвітъгътъі. къ de ачештіа маі пъ се афль карії съші спріжопеаскъ дрептъл съъ, ші а копаціопалілоръ сеі, ачеї ші карії ар фі аї поштрі се цінъ de zica латіпъ: tace si vis fieri in pace; — дакъ ам потепітъ, къ лп ачест скаъпъ романії поштрії афаръ de съпра zice съпт маі калътпіаці, воіъ demопстра din ъртътоареа лптъмпларе: Лптро комънъ Магіароромънъ din ачестъ скаъпъ ал Аріешълуі, лndatъ дънъ пръznъіреа Погорърії С. Dъх а. к. emind афаръ ла хотаръ пеште репресептанці аї ачеіашї комъне (се лпцелеце Магіарі), ка се прецъіаскъ daъna къръіва indіvidъ, репторкъndъce къ тощії, саѣ лптъльпітъ къ унъ ромънъ, тотма дрепт локъл ачела, unde къ окасіъпea С. ачеіашї прezпъіре лп тотъ апълъ саѣ обіштъітъ аї поштрії а еші ла сфінціреа семінътърелоръ, ачі лптребаці фіind маріпітошії Жъраці, unde аѣ фостъ? аѣ респънсъ din бажокъръ бінесъпціторіълуі постръ романъ: ам фост ка се бічълъім пагъба каре аѣ фъкъто чіърda de Порчї ачі лъпгъ холde; пъmindъ пре крештініі пострії, карії аѣ съвършітъ пістатеа кввііпчоасъ de порчї, отъл постръ въzъnd кьі пізмът реацъ іроніе, вътъматъ атътъ трънеште, кът ші сѣфлетешті, тъхпітъ саѣ депъртатъ, іаръ къ ачі сънтемъ тракташ ка піште фіінцъ пекъвънтътоаре.

Съ вedemъ дрептатеа лп Комітатъл Търzіі! Лп зілеле трекъте лптро комънітате маі романъ, ібіndъce пескарі діферінце пептръ месъратъл Хотарълуі ла а кърора конплапаре спре інвестігъчівне аѣ ешітъ Съпретъл жude din Комітатъл меnціопат, ші желъіndъce унъ indівідъ ромънъ локъіторіъ лп комъна вечіпъ, къ дънсъл авъnd аколо унъ фънацъ, каре къ прілежъл тъсърърії хотарълуі і саѣ піердът, чіърndъ сатісфачере, іаръ дрептатеа чеа фінъ a D. Föbirêu: тръгndъі унa дънъ обіштъінца дънштілоръ de челе Сфінте, лаѣ лndрептатъ пре пътітъл Ola, се меаргъ ла Іапка съї deie пътънтъ, акът жude че лпцелепцї фрацї, кът леар къdea ла іпітъ, кънd унъ офіціалістъ de романъ саѣ de алтфелъ ар віта de cine, прекът потепітъл Föbirêu, ші спре есекътареа іпстіцієї іар лndрепта ла Кошътъ, саѣ ла despотепітъл лоръ Гарібалdi?

De ам зісъ маі ла лпчепътъ, къ попоръл романъ лп ачестъ комітатъ е domестікъ, солідъ ші бънdъ, ам dea арăта: кът пъ? кънd дела лпчепъта реорганісаре Комітатепсе ла цінътеле конгрегъчівні маркале, аѣ веніт ла міжлокъ конпівне пепцълецерї, діштъте, сфезї, din а кърора ревіпцъ, ші пептръ педрептъціле каре пісаѣ каъzатъ, маі тощі енерціосії поштрі бърбаці аѣ авzісъ дела постъріле асігпате лор, метврії ромънї аї комітатълуі, въzъnd къ дънштії пътаі лпzъdар фігъreaz, фіind къ проектеле ромънілор аѣ фост тоате zъdарпіче, саѣ мълцъмітъ, dънъ тоате протестеле, карії леаѣ лndрептатъ ромънії поштрії, спре вindекареа пепdрептъцірілоръ, че сатісфачере аѣ dобъndітъ? пеміка, ачеле съпт пъсе ad acta; — Dънъ тоате ачесте, еї de еі, адекъ Магіарії, саѣ органісатъ, саѣ превъзът къ дрегъторї требвінчіошї, маі въртосъ къ deачеіа, карії сар цінеа стръпсъ — de леціле анті тарціале апроба: & комп: пътаі атъта порочіре аветъ, къ попоръл пъ преа вреа а шті despre ачесте, съ пъ вітъмъ, чі пътет фі одіхпіці, къ пі саѣ пъсъ ші кът унъ Жude - секundарії ромънъ — карії сервеск de іпштрътепте Магіарілоръ, поі лі копоаштемъ, къ ворвескъ ромъпеште, къ ромънії карії пъ штіъ унгореште, ші арареорі лі ведемъ іввескъці сътеці лп костъте семі — пачівпале. — Акът попоръл романъ, лп асемінеа пачіфіче жърстърі, таче адънкъ, спереазъ вімітъ кът ші че ва се маі фіе? dedокmndъ къ пъ поате ръmънеа сѣб асемінеа октроатъ конштітъціоналістъ.

С. М.

Чева din Бъковіna!

Лп Nръл 30 ал „Телеграфълуі Roman“ фаче Domnълъ редакторъл лънгъ артікъл „фръцістате лптре ромънї лп Бъковіna“ лп обсервъчівпea са къпоскътъ, кътк din Бъковіna пънъ акъта лпкъ пемікъ пъ аѣ авзътъ despre тішкареа політіко-паціопалъ.

Ачеаста пъ есте de міраре, фіінd къ Бъковіna пътаі din історіъ есте къпоскътъ de о царъ ромъпеаскъ, de пресепте лпсъ пъ ъвтемъ зіче, къ пе афлътъ лп цара ромъпеаскъ, къ вezі:

Къ Dіплома din 20. Октомвріе а. т. аѣ къпътат ші Бъковіna — тъкар къ унії бърбаці карії се цінъ de ромънї аѣ фостъ лп контра — къ ажторіълъ лъї Dzъ ші міла Лмпъратълуі постръ пріп стъръінца бърбацілоръ de характеръ таре — автопоміа са, unde саѣ цінътъ ші Dіета лп орашъл Капітал, лп Черпъъцъ. Фіеште чіпе, каре штіе Бъковіna, саѣ аѣ авzітъ пътаі de дъпса, аѣ къпоскът'о ка de о царъ ръmънеаскъ (ші пъ galizische Provinz), ші de ачеea dънъ Історіе о ціпе ші актa, ші лпкъ kred къ фіеште каре adевърат ромъп аѣ гъndіт, къ ла dіета трекътъ а църіі ачестеі ромъпешті тоате десбатерїле се вор пертракта лп лімба църіі; даръ че лпшелъчъпе, кьчі пъ пътаі къ пъ саѣ респектатъ царa ка о царъ ромъпеаскъ, чі десбатерїле еі аѣ декърсъ лп лімба цертапъ, ші фііndъ ші 4 аблегаці църапі, din каре 2 ворвеаѣ пътаі лімба ромъпеаскъ, ші алцї 2 пътаі рысаскъ. аѣ требвітъ съ кавте пътаі къ окії, че се ворвеште лп Dіеть despre бінеле църіі, ші а пъчівпеі лп лімба цертапъ, апоі фіеште къ каре парте ле тъпъчеа челе zice тот одатъ ле ші зічеа че съ факъ, ші аша даѣ аблегацій ачештії вотълъ лоръ dънъ плакълъ алтора. Аша даръ пътетъ зіче къ маре dърере de інімъ, къ біата Бъковіna саѣ префъкътъ лп скърть време астфелъ лпкът лцї віне а крede къ пічі пъ ар фі фост озрекъndъ царa ромъпеаскъ, кьчі пъпътаі, къ аблегецій ла dіета ачаста din партеа ромъпілоръ аѣ фостъ de тот лп тіпорітате, чі ші dintre ромънї аѣ фост вро къціва, карії аша лші пърта образъл, лпкът пъі пътеа піmе прічепе къ к ре парте цъпъ, фіінd къ dакъ о парте лші ръdіка кввънтъл асупра чеелалте, еї лі da дрептате, ші кънd се скъла чеелалта парте ші еа къпъта дрептате, лпсъ кънd вені ла вотізаре, лъаї сата къ Ромънї din 30 de вотърі аѣ ръmас къ вро 2 саѣ 3. De ачі се поате копкеіа, кътк Бъковіna din партеа ромъпілоръ а фост репресептатъ пътаі къ 2 саѣ 3 метврії, карії лпкъ къ маре гревтате фъръ алешї de аблегаці. Че се зічетъ despre ачеea къ лп орашълъ капітал ал Бъковіпеі аѣ алес пре ун жідов de аблегат ші ромънії аѣ ръmас пе жос, ачаста лпкъ пе dовedеште, кътк ші орашъл капітал din Бъковіna лі de тотъ лп мъпіле стръінілоръ, ба лпкъ ші а жідапілоръ карії маі лесне аѣ алесъ пе аблегатълъ лоръ dекътъ ромънії; че съ зічетъ даръ despre паціопалітатеа поастръ? трістъ е лпвіереа пептръ дъпса лп Бъковіna!! вezі, къ інтеліцінца перотъпъ пъпътаі къ пъ се мікшореазъ, чі лпкъ се маі лтълцеште, вezі, къ чеі маі мълцї офічіалї карії аѣ фостъ лп Арdеал се траг кътрь Бъковіna; Бъковіпеі пъ іар піка ръъ, dакъ сар лптоарче пътаі фіі еі ші съ окупе аічеа постъріле авъте около, даръ вedemъ, къ токтаі ромънії, пъ пот къпъта ла поі постъріле челе авъте, ші пептръ че? пептръ къ пъ есте чіпе съ ръdіче гласълъ. Біетълъ ромъп лп лпсаші царa са пъ есте акасъ, штімъ къ лп Арdеалъ аѣ фостъ пъціпї ромънї din Бъковіna, ші тотъші чеі маі мълцї се цінъ de Бъковіпені, de ші D-zъ съфънтълъ маі штіе unde саѣ пръсітъ ші лтълцітъ, атъта пътаі къ штіъ ворві чева ромъпеште, даръ despre паціопалітате пъі пасъ пемікъ, пътаі съ капете унъ постъ бънъ. Маі departe саѣ трас кътрь Бъковіna ші унії de ачеіа, акърор пърінці саѣ алте рudепії съпт стръінї, dар се афль ка офічіалі аічеа, кьчі въzънd ачештії къ ле мерце біне ла поі, кіатъ ші пе рudепіеле сале съ пе колопісézъ царa ші вezі къ Бъковіna лі царa блънdъ, тъкътъ, ші ръbdътоаре, прітеште пре тощі лп сънълъ съъ, лп офічіеле сале пътаі ка съ лпстръіпеze пе ромънії.

Спре ръbdаре съптем пепіці, ачаста пе есте соартеа. *)

---

*) Ба пічі декът. Ажътъте пре тіпе сінгъръ ші лцї ва ажъта ші Dъmnezъъ. Ка інтеліцінца ромънъ din Бъковіna съ пъ поатъ da фактор ачеіа, карі съ спріжінеаскъ каъза паціопалъ a Двоастръ къ квепіта енерціъ, пъ пе віне a крede. Алте педече требве съ стea ла міжлокъ, каре ар требві ръdікатъ къ орі че прецъ. Р.)

„Reform'a“ ne aduce in N-rulu seu 52 cu datulu Vien'a $^{2}/_{14}$ Noembre 1861. una corespondintia plina de calumnii in contr'a Austriei. — Corespondintele (care este germanu) trebue, ca séu a avutu vidiuni, séu ca are nescari tendintie malitióse. In casulu primu 'i concedemu fantasiele seale, sî 'lu rugamu numai se nu mai amble facandu-se nechiamatu, interpretatorulu sentiamenturiloru nóstre, fiendu-ca preste totu se vede a fi interpretatoru reu, éra in casulu alu doilea 'i spunemu D-ei S-le, ca cunoascemu vocea Sir-eneloru, sî ca noi tienemu de politica foarte rea de a sarí d'in locu in balta. La totu casulu inse ar face bine D-lu redactoru alu susnumitului diurnalu. deca n'ar mai primi astu feliu de corespondintie, cari pre D-aloru de dincolo 'i compromitu, iar' noue de dincóce ne potu face multu reu.

Notiţe diverse.

— Maiestatea Ca ч. p. ca ліdвратъ Прéграціосъ кв deчiciвnea din 29 Noembріе a. к. a кончede креареа a doe постврі провісорie de протопотарі ші adeкъ вnвлъ пентрв ромънiї de конфесівnea грекоnевнітъ, алтвлъ пентрв ромънiї de конфесівnea грекоnевнітъ, ші a denвmi ліn постврiле ачесте прекътъ ші ліn челе вакante пре DD. Консіліарі de апеладіvне Г. Апцел ші І. Болога, пе асесорвлъ дела табла рецеаскъ A. de Поп ші пе Секретарівл гвберніал E. de Септцерці.

— „Korunk“ adвче штіреа, къ ла M. Ошорхеіъ се ва ліnфііnца вnъ тріввnал пентрв обіектеле врвваріалі ші къ сар фі denвmітъ de прешedinte ла ачест тріввnал D. Ф. de Філетвавт, de віче прешedinte A. Iсекъц, de прокврор, A. Лазар. De Асесорі: I. Мъчеларіъ, Л. Гаі, Сim. Baida. — Челелалте штірі але лві „Korunk“ се въdъ чева пріміте. Noi am фостъ ліnцелес къ D. Філетвавт есте прешedinte ла требвnалвлъ, чс аре съ се ліnфііnцеze пентрв крітеле de леса Маiестате.

— Ліn Пешта есе ліn ал doilea anъ вn жврnалъ ілвстратъ съв нвмеле „Frieтabend„ че промite четъцепілорв ші църенілорв, карії nв aв тітnъ a се deнpinde кв четіреа жврnалелор, ліnвртвшіреа пескврть a челорв маі інтересанте евенімente din Патріе ші din стрънътате. Проблета ачестві жврnал есте маі деnарте a лъці кълтівареа ші лвminареа ліn челе маі ліnтinсе черкврі, ші a da фаміліілор о фóіе ліn мънъ, каре ліn оареле лібере dela лвкрв съ ле dee храnь сufлетеаскъ. Еась de треі орі пе лvnъ кв вnъ прецъ преа moderatъ de 4 фл. пе anъ.

— Екселенціа Са D. гвберnаторв M. К. Л. Конт. Креnnевілле a сосіт вінері ліn 24. Noembр. прекът am фост menціonat ліn нвмервл трекът, порокое ліn Клеж. O Deпвтаціvне нвмероасъ констътътоаре din ромънї маі din тоате комітателе ші дістріктеле кв Екс. Са Пър. Мітрополіт A. С. Шаглъц ліn фрвте a віневентат пе D. гвберnатор.

— Сътвътъ ліn 25 Noembр. ла 12 óре са цінвтъ шedinцъ гвберніалъ, ла каре D. прешedinte Василіе Поп a лвatъ парте ліn Коствнъ naціonal ромънескъ.

— D. Віче-прешedinte гвберніал D. Kozma фііndъ ліnпedекатъ пріn боалъ nв aв потвтъ ліnкъ сосі ла поствлъ съъ ліn Клеж.

— Канчеларівл внгврескъ a слобозіт вn черкваріъ, пріn каре арать Прéліnалта хотърре пентрв асігврареа вііторівлві a конdвкъторілорв de Комітат.

— Екселенціа Са D. Гвберnатор a дескіс шedinца de сътвътъ ліn лімба магіаръ. Dвпсвл есте пъскатъ ла ап. 1813. Фівлъ Цеnералвлві de кавалеріъ мортъ ла ап. 1840. ші фрате маі бътрън алъ adівтантвлві Маiестатеі Сале. Чеі маі тvлці anі de сервіц ia петрекът ла ал 10-a реgiмent de хвсарі a фъкътъ сътъ Мареталвлъ Nвіжan ші M. К. Л. Belden кампанніа din Італіа ші Вngаріа ла an. 1848 ші 1849, a конкомітат не Ліnал. Архідвка Ferdinand Максіміліan ла чеа din тъіъ a са кълторіе не маре ліn таліа інферіоре, Спаніа, Портвгаліа. Madera ші Алціріа, a фостъ маі мvлці anі Бріgадірв ліn Італіа, апоі Komandant ал фортърецій Могвнціъ. Dвпъ ресвелвлъ denpe врмъ прecidentъ алъ Комісіvnеі de гранiце кв Франціа ші Cardinia, ші маі пре врмъ ad latus ла Komandantele ценерал din Вngаріа. Фаміліа лві аре de ла anвл 1840 indiцenatвлъ вnгврескъ.

Съпътъмжna Nenвлтіта

пентрв кътпърареа de сорці de але **Лотеріеі маріа шеса** гарептатъ de кътръ ч. р. діректоратъ de вепітеле de Лотеріъ пентрв скопврі філантропіче ші бінефъкътоаре тътврорв

Къштігъ **4534** пітеріторі ла олалтъ

300000

de флорепі de валvта авсріакъ ші апvме 1 пітеріторіъ a 80000 фл. 1 пітер. a 30000 1 пітер. a 20000 „ 1 пітер. a 10000 „ 2 пітеріторіі a 5000 фл. 3 пітеріторі a 4000 „ 4 пітеріторі a 3000 „ 5 пітеріторі a 2000 „ 16 пітеріт. a 1000 „ 50 пітер. a 500 „ 100 пітеріторіа 200 „ 150 пітеріторі a 100 „ 200 пітеріторіі a 50 фл. 2000 къштігврі 10 „ 2000 de серіе a 5 „ Сорціреа се ва цінé перевокаверв ліn 21. Decетвре 1861. Прецвлъ вnві сорцъ e 3. флорепі de Валvта австріакъ.

Ачеаста nв e лотеріъ пріват, чі лотеріъ de Статъ. — E нвmаі вnъ феліъ de сорці фъръ дістінцере de класе. — Nвmаі вnъ прецъ de сорці. — Фіькаре сорцъ жóкъ ліn o съптвръ трацере, пе тоате къштігвріле. — Фіькаре нвmърв de сорцъ алъ вnеі серіе трасе поате фаче ші вnъ пітеріторіъ маре пелънгъ къштігвлъ de серіе. — Лndatъ dвпъ сорціре се ва da консетnъчіvnea къштігврілорв. — Патрв спрезече зіле dвпъ сорціре се ворв респvnde къштігвріле ла каса лотеріеі ліn Biena (Salvgries Nr. 184) пелънгъ ліnфъцішареа сорцвлві оріцінале провъзътъ пе dosъ кв марка легале de тітврв. — Тоате къштігвріле карі nв се ворв ръdika ліn термin de 6 лvnі dвпъ сорціре, adeкъ пънъ ліn 21. Iвnie 1862, фіь каsса орі каре ва фі ворв devenі dвпъ §. 11, алъ програтвлві de жокъ, спре фолосвлъ інстітвтвлві філантропікъ пентрв каре се ліntreліnde ачеаста лотеріъ. — Маі кв deатъраптвлъ се поате vedé din програтвлъ de жокъ, каре се поате къпъта ла тоате органеле de віndepe ші се ва da лънгъ фіькаре сорцъ че се ва кътпъра.

ч. р. діректоратъ de вінітеле de лотеріъ ліn Biena.

Пвблікъ чівнъ.

Dвпъ че сав ліnкіеатъ кв тотвлъ требіле ші сокотеліле лотеріеі a 5-ea маре de бані, каре, demвndatъ фііndъ пріn прea ліnалта порвнкъ a Маiестатеі Сале ч. р. Апостоліче, спре скопврі de котвнъ фолосітоаре, сав трасъ ліn 12 Маіъ 1860, ашеа nв ліntреласе ч. р. Діректоратъ de вепітеле de лотеріе a nв adвче ла конощінца пвблікъ резултатвлъ ачестеі лотері.

Вепітвл кврат ал ачестеі лотерій есте 261.033 фл. 80 кр. вал. авс. ші сав dестінатъ de Маiестатea Са ч р. апостолікъ, вna жвmътате dintre ачестіа спре ръdікареа вnві інстітвтъ de цеаръ пентрв стіпціі de мінте din Стіріа, Карінтіа ші Карніоліа ші спре сvввенціа інстітвтвлві de сврzі-тvці ліn Клагенфвртъ, ірăръ чеелалтъ жвmътате пентрв ridікареа вnеі касе de бъі мілітаре ліn локвлъ de кърі Пістіан. Резултатвлъ ачеста ашіа фаворіторіъ алъ ліntrepіndereі сав пвтвтъ ажvnце нvmаі пріn ажвторівлъ челъ маре ал імпопвлъчівнеі філантропіче din імперіъ ші пріn зелвлъ еі de a контрібві спре ажvнцереа скопвлві вінефъкторіъ, ла каре Маiестатea Са ч р. Апостолікъ прéграціосъ аъ пъзітъ, пентрв ачеea ч. р Діректоратъ de вепітеле de лотеріе се сімте ліndatoratъ, аші еспріма пвбліче мvлцvміреа пентрв ліntърцошареа ачеаста кълдвроасъ.

Актъ есте дескісъ a 6-a лотеріе de статъ de котвнъ фолосітоаре, a къреі трацере кв къштігвріле нвсе de 80.000, 30.000, 20.000, 10.000, 2 a 5000, 3 a 4000, 4 a 3000, 5 a 2000, 16 a 1000, 50 a 500 &. ліn сvта тоталъ de 300000 в. a., се ва цінea ліn чea маі dе'proanпe 21 Dекетвріе, ші фііndкъ вепітвлъ кватъ алъ ачестеі лотерій есте dedікатъ пріn dispвсеціvnea Маiестатеі Сале ч. р. Апостоліче тотъ спре вnъ скопъ філантропікъ, adекъ пентрв ліnфііnцареа вnві інстітвтъ de цеаръ ліn Летвергъ пентрв стіпціі de мінте din Галіціа, кредe ч. р. Діректоратъ de вепітеле de лотеріе, къ ші ла ачеаста ліntrepіndere ва афла чea маі кълдвроасъ ліntърцошаре ші бvнъ воінцъ.

Dela ч. р. Діректоратъ de вепітеле de лотеріе.

Despърцvmжntвлъ лотеріілорв de статъ пентрв скопврі de котвнъ фолосітоаре.

Biena ліn 24 Noembріе 1861.

ФРІДЕРІК ШРАNК m. п.
ч. р. консіліаріъ de Гвберnъ,

1—1 Конкврс.

Ліn пвтереа §. 2 din статвтеле Асоціаціvnеі трансілване пентрв літератvра ромънъ ші ліnвінтареа кълтврей попорвлві ромънъ сав хотърът 10 стіпendіе къте кв 60 фл. пе anвл ачеста пентрв іврішті. Спре dobъndіреа ачестві стіпendіъ се чере, ка компеціторіі съші аштérnъ петіціvnеле сале інстрvате кв вn естракть de dape, че пльтеск пърінції лві, dela діregъторіа котвнвлъ, кв вn атестатъ dela парохвл локал despre нвmеросітатеа ші старea матеріалъ a фаміліеі лві, ші кв тестімоніле сколастіче пе семестрвлъ челъ de пе врмъ трекътъ пънъ ла 27 Декетвріе к. в. ла сvбскрісвл Комітет.

Сібіів 28 Noembр. 1861.

Комітетвлъ асоціаціvnеі.

Ліnштііnцаре.

Сvбтскрісвлъ аре требвінцъ ліn негоцъторіа са, че констъ din Мърфврі diверсе, de doi вчепічі, карії ар фі ліndoвіці пе лънгъ літва матернъ, ші кв чea пенцеаскъ ші ар шті скріе, ка апоі пентрв стvdівлъ маі деnарте негоцъторескъ съ поатъ ліntгріжі Пріnціпалвлъ.

Пърінції ачелора Прvнчі, карії ар авea апліkаре ла Негоцъторіе съ се адресеze пріn скрісоаре сав ліn персоанъ пънъ ліn $^{12}/_{24}$ Декетвріе 1861 ла сvбскрісвлъ.

Сібіів $^{20}/_{8}$ Noembріе 1861.

Грігоріе Матеі метврвлъ Гремівлві Негоцъторескъ ліn Сібіів.

1—2 Конкврсъ

Ла шкоала попвларъ гр. ръсъріteanъ din Черnатъ се чере вnъ ліnвъцъторіъ прітаріъ кв саларіъ апвалъ 200. фл. в. a. ші квартірв патвралъ.

Саларівлъ се пріітеште ла сфършітвлъ фіъ къреі лvnъ dela Діregъторіа котвнвлъ пе лънгъ квіетанцъ тітврать.

Dрептъ ачеea, орі каре дореште a копкvра пентрв ачестъ постъ de Лnвъцъторіъ, аре a тріміте ла сvбсрісвл, пе лънгъ петіціvnea тітвратъ кв 50. кр. в. a.

1. Атестатъ къ a авсолватъ кв пвртаре бvнъ ші кв споріъ de класа I-мъ челъ пвріnъ цітnасівлъ мікъ, ші кврсвлъ педагоціkъ din Сібіів.

2. Атестатъ de ботезъ, къ есте de конфесіvnea гр. оріептал.

Брашовъ 17 Noembріе 1861.

IOANN ПОПАZ8
Прот. Брашоввлві.

Редактор респvnzетор **Ioann Paц.** Editвра ші тіпарівлъ тіпографіеі dіecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѣл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препѣмерацїѣнеа се фаче ѧп Сібіїѝ ла еспедітѣра фоіеї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кѣ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Преціѣл препѣмерацієї пентрѣ Сібіїѝ есте пе ап 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жѣмет ите de ап 2. фл. 10 кр. Пентрѣ челелалте пърцї але Трансілванієї

№ 49. АНѲЛѪ IX.

Сібіїѝ. 7. Декетвріе. 1861.

ші пентрѣ провінчіеле din Монархіѣ пе ѕп ап 5; фл. 25 кр. еар о жѣмътате de апѝ 2. фл. 62½ кр. Пентрѣ прінч. ші церї стрѣіне пе апѝ 9 ф. 45 кр, пе ½ ап 4 фл. 72 кр. в. а.

In серателе се плътескѝ пентрѣ ѧптѫіеа óрѣ кѣ 7. кр. шірѣл кѣ літере мічї, пентрѣ а доѕа óрѣ кѣ 5½ кр. ші пентрѣ а треіа репеціре кѣ 3½ кр. в. а.

ѦNCѰIINȚAPE.

Евепіmінте grandioace се десфъшѣръ кѣ пашї ціgантічї ѧмпрежѣрѣлѝ, ба ѧп тіѫлокѣлѝ пострѣ; о віаȣ поѕ політікѣ, літераріѣ, соціалѣ се decкide попорѣлѣї ромънѝ, ші елѝ маї мѣлтѝ ка орї кѫndѝ алтъdатъ аре астъzї треввінца ші datoріnца de a се консолida ѧп сіпе ѧпсѣші. Фаȣ кѣ ачеастъ datoріnȣ сфънтъ а орї кърѣї Ромънѝ ка метѣрѣ алѝ паціѣнеї, ші кѣ deосевіре а жѣрналістічеї ромъпе ка а ѕпѣї фелѝ de вотѝ ѕніверсалѝ алѝ попорѣлѣї, Едітѣра „Телеграфѣлѣї Ромънѝ“ п'а маї потѣтѝ сѣфері, ка ачестѝ органѝ пѣблікѝ съ пѣрчеадъ ші ѧп апѣлѝ вепіторѝ ѧмберъкатѝ ѧп хаіпа чеа стрімтъ а ешіреї одатъ пе септемънъ. Трѣвѣлѝ лѣї прін ѧмпортанца тіпѣрілорѝ поастре а крескѣтѝ, ші вестѫптѣлѝ de пънъ акѣмѝ пѣ'л маї ѧпкапе. De ачеea Едітѣра, кредінчоасъ програтеї сале прімітіве, аскѣлтътоаре de імператіва черінȣ а тіпѣлѣї de фаȣ ші ресолѣтъ а мѣлцемі доріnцеле атъторѝ ші атъторѝ DD. Абонанцї ai сеї, а фъкѣтѝ діспѣсечіѣнеле de ліпсъ, ка „Телеграфѣлѝ Ромънѝ“ din 1 Іанѣарїѝ 1862. ѧпколо съ еасъ іаръ ка ші ла 'нчепѣтѣлѝ сеѝ de доѕе орї пе септемънъ, адекъ Dѣminека ші Жоіа. Ші прекѣтѝ Едітѣра ла ачеастъ скітѣаре п'а фостѝ ѧndemпатъ de нічї ѕп фелѝ de інтересѝ прівatѝ ші партікѣларѝ, нічї а воітѝ а фаче преіѣдіцѝ сеаѝ скъdере вреѕнѣї алтѣї прецѣітѝ зізарѝ паціѣналѝ, чі tendinца еї а фостѝ ка прін ачеастъ ѧптѣлціре а ешіреї фоїї съ контрібѣе ші еа ла а da опор. сеѝ пѣблікѝ четіторѝ окасіѣне, de а'шї ѧптѣлці, лътѣрі ші комплета кѣпосчінца ѧмпрежѣрърілорѝ тіпѣлѣї de фаȣ: аша сперътѝ, къ опор. пѣблікѝ, счіindѝ апрецѣі ѧпкордареа еї (доведітъ ші пъп акѣт прін атъtеа adaѕce ла ачеастъ фóіъ фъръ скъріреа прецѣлѣї), ші ла ачеастъ ѧптрепрindере діктатъ de печесітате ї ва ѧптinde мъпъ de ажторіѝ ка ші пъп акѣмѝ. Кѣ deосевіре се adpeceazъ Едітѣра кътръ опор. інтеліціnцъ: DD. Преоцї, Ампloіацї ші Ѧпвъцъторї, карї кѣпоскѝ ліпса чea маре, пѣ ѧпсъ ѧпбелшѣгареа поастръ ѧп фої періодіче, ші счіѝ, къ пѣтаї прін кѣпосчінца тѣтѣрор фоілор ромъпе вот ажѣnце кѣ сігѣранцъ ла о кѣпосчіінцъ кътѝ се поатъ маї перфектъ de ної ѧпшіпе. Доріnца поастръ чea маї інтімъ е, ка фііndѝ ѧмберъцішатѝ „Тел. Ромънѝ“ ші 'n форта сеа чea пóвъ кѣ кълdѣръ, ѧп артопіъ кѣ челелалте сорорї але сале съ поатъ ресолва тотѝ маї біпе проблета тіпѣлѣї пострѣ, de а препара ші асігѣра паціѣнеї ѕпѝ вепіторіѝ маї серінѝ ші маї феріче. „Съ лѣкръмѝ, пънъкъndѝ е зіѣъ, къ віпе поаптеа, кѫndѝ пітепеа пѣ ва маї потеа лѣкра!“ —

Прецѣлѝ „Тел. Ром.“ din 1. Ian. 1862. ѧпколо, ешіndѝ елѝ de дóѕе орї пе септемънъ, ва фї 8. фл. в. а. пентрѣ Монархіа аѕстріакъ, пентрѣ Сібіїѝ 7., фл. еаръ пентрѣ церіле din афаръ 12 фл. пе апѝ. — пе о жѣмътате de апѝ 4. фл. 3. фл. 50. кр., ші 6. фл., пе 3 лѣнї 2. фл., 1. фл. 75. кр., 3. фл., ѕпѝ прецѝ de тотѝ леспе, деакъ се ва конcidepa, къ жѣметатеа ачестеї сѣме се dѣче пе тімбрѣ ші марка посталъ.

DD. Абонанцї сѣптѝ рогацї, а пѣ 'нтърzіа кѣ трътітереа контінцептѣлѣї, каре пе рогътѝ а фі кътѝ се поате пе ѕпѝ апѝ ѧнтрегѝ, ка съ пі се гарантезе барет ѧпкътва реѕшіреа ѧнтрепрindерей поастре.

Тотdеодатъ пе рогътѝ, ка пѣтеле DD. Абонанцї съ біневоіаскъ але скріе кѣратѝ ші четецѝ, еар поста din ѕртъ ші локѣлѝ локѣінцеї а'л ѧпсетна ші кѣ пѣтіреа цертъпъ орї маціаръ, ка пѣ кѣтва прін пекіар'татеа адpeceлорѝ съ сѣфере еспедіціѣнеа врео скъdере.

Сібіїѝ ѧп 22. Noемвріе 1861. **Едітѣра „Телеграфѣлѣї Ромънѝ.“**

TPANCIABANIA.

Representati'a Consistoriala catra Universitatea Seseasca in privinti'a portiei Canonice pentru Parochi.

Inaltulu Guvernu regiu alu tierei dt-o 11-lea l. c. Nr. 10720 încunosciintia pre Ordinariatulu subscrisu despre aceea: ca decisuinea Préonorabilei Universitati din 3-lea Aprilie an. 1848; privitóre la asignarea porciuniloru canonice pentru Preotimea nóstra aflatóre intre Sasi, nunumai sau aprobatu de Maestatea Sa Innaltiatulu nostru Imperatu, ci totu odata siau demaudatu prégratiosu, ca aceeasi fora amenare se se si duca în deplinire.

Fatia cu descoperirea prementionata a Innaltului Guvernu regiescu, are onóre Ordinariatulu subscrisu a se îndrept'a catra Pré Onorat'a Universitate cu rugarea aceea, cá se binevoiasca Prea Onoratu-aceeasi ai descoperi: in ce modu cugeta Préonorat'a Universitate a duce in deplinire decisiunea cestionata? de óre-ce Ordinariatulu este de parere, cu numai cu întrevenirea lurisdictiunei bisuricesti s'aru puté aceeasi efectui corespundietoriu scopului, danduse din partea acesteea totu ajutoriulu de lipsa.

Mai încolo recuira cu încredere ordinariatulu pre Préonorabil'a Universitate, cá se binevoiasca a da subordinatiloru sei ofituali astu-feliu de îndreptari, în urm'a carora nunumai se nu se împedece efectuirea lucrului cestionatu, ci înca se se înaintedie acelu-a spre multiumirea respectiviloru Preoti.

Acii innainte de tóte debue Ordinariatulu se observedie, ca în Biseric'a optodocso-resariténa cu privire la Preotimea mirenésca, a carei diregatoria este pastorirea si cultivarea su leteloru Cristianiloru, este întrodusa casarori'a Preotiloru, si ca în ecésta Biserîca numai Presviterii potu seversi lucrarile sfintîte, bisericesti si scolare, prin urmare Diaconii, sau Subdiaconii, Cetitorii si Cantaretii nu potu function'a de sine singuri fora Presviteru, pentru aceea Ordinariatulu numai într'o Comuna bisericésca mai numerósa pune Diaconu, unde Diaconulu apoi este totodata si Invatiatoriu alu tinerimei scalare, si pentru aceea astadi în Eparchia nóstra se afla numai unu Diaconu ca Invatiatoriu la Avrigu, si pre lenga fiecare Presbiteru vine apoi cate unu cantaretiu. Candu ordinariatulu purcede asiadaru din astufeliu de principii în afacerile sale, si înca mai adaogandu-se si aceea, ca în Eparchi'a noastra se aflu numai Preoti actuali, fiindu opriti cei titulari, — atunci este pré invederatu, ca fiindu în Eparchi'a acést'a pana la 800 Presbiteri actuali pentru pastorîrea si cultur'a a aprópe de 700,000 suflete, numerulu Preotiloru nu numai nu este mare, ci se poate dice ca este pré micu, fatia cu numerulu Preotimei altoru confesiuni. Acestu adeveru, precumu si susu atins'a institutiune a Bisericei noastre, ca numai Presbiterii potu function'a la noi, carii in patri'a nóstra s'au obicinuitu a se chiam'a Parochi, sileste pre subscrisulu inca si la acea rugare, ca Pré onorabil'a Universitate se binevoiasca a decide escinderea portiuniloru canonice, seu a unui ecuivalentu in bani, din C'as'a alodiala, dupa cumu se va vedé mai in josu, nu dupa Biserici, seu locuri, ci dupa numerulu Presbiteriloru, adeca Parochiloru actuali si provediuti cu Investitura.

Cu buna séma din astu-feliu de principiu au purcesu onorabilele Comunitati din Brasiovu si Sigisóra, candu cea din taiu resolva pe totu anulu scóleloru nóstre din Brasiovu 32 de stângini lemne, iaru cea din urma unu ajutoriu anualu de 525 fl. v. a. asisderea pentru scól'a nóstra din Sigisóra. Ceace cu multiamitóre recunoscintia se mentionédia ici. —

Ordinariatulu 'si ia voia a mai trage atentiunea Pré onorabilei Universitati si la constitutivulu unei portiuni Canonice.

Este cunoscutu, ca Diet'a tiérei din an. 184⁶/₇ constitutivulu unei portiuni canonice l'au fostu fiesatu in 14 jugere.

Ordinariatulu nu voiesce a impugn'a aceasta decisiune dietala, ci atatu-a cutédia a dice: ca constitutivulu unei portiuni canonice de 14 jugere nu ajungie nici decumu pentru dotarea cuviinciósa a unui Parochu; de aceea dóra Constitutivulu unei portiuni canonice in Ungari'a si Banatu consta din 34 iaru in Bucovina din 44 jugere, iaru Protopopii ca, eta acolo cate un'a si jumetate portiune canonica. Deci pe basea acestui adeveru se róga acestu Ordinariatu cá sa se resolvedie din partea Pré Onorabilei Universitati Constitutivulu unei portiuni canonice dupa form'a din alte tiéri surore, caci aceast'a o vedemu si la constitutivulu portiuniloru canonice ale Preotimei de alte religiuni.

Mai departe 'si ia voia Ordinariatulu a trage atentiunea Pré Onorabilei Universitati si la Pre'naltulu Patentu imparatescu despre regularea referintieloru intre fostii Domni de pamentu si coloni, si respective la acei §. §.-i din pré'naltulu Patentu, carii suna despre lemnaritu si pasiunitu, si a o ruga, ca se binevoiasca Pré Onoratu aceeasi a dispune, cá fiecare Parochu se capete unu quantu ficsu de lemne pe fiecare anu, si pentru vitele sale se ise renduiasca din pasiunea comunala o portiune potrivita.

Acumu vine a se aminti dotarea Preotiloru din acele locuri, unde nu suntu pamenturi comunale. In astufeliu de impregiurari ordinariatulu este de parere, cá in atari locuri se se dea Preotimei unu ecuivalentu in bani dupa starea si proportiunea locale, si adeca in orasie mari 1000—1200 fl., in orasie mai mici 600—800 fl., iaru in sate 400—600 fl., v. o. si lemne.

In fine mai face acestu Ordinariatu inca si acea recuisitiune, cá Pré Onorabil'a Universitate se binevoiasca a invit'a pre sul ordinatele municipii, cá acestea se faca cunoscuti Ordinariatului pre Oficialii, prin carii voiescu a efectui lucrulu cestionatu, pentru-c'a apoi si ordinariatulu se insarcinedie din partesi pre Protopopii districtuali spre a intreveni la acestu lucru.

Сибіиў 6 Dек. Патріархулъ Сърбескъ Іосифъ Раіачіч аў ръпосатъ дупъ о боалъ маі лунгъ ла 1 Dек. сеара ла опть оаре. Елъ ли вара трекътъ а челебратъ Іубілеулъ съў de 50 ані алъ сервічіулъ de Сервіторіў бісеріческъ.

Прекът ведемъ din скрісорі, че неаў венітъ de доъ зіле лукоаче, моартеа Патріархулъ Раіачічі аў електрізатъ пре корреліціонарій нострі din Бънатъ ші Ungaria, карій лучепъ а десволта акът маі мълт декът маі наінте о лнгріжіре лаудабілъ пентръ релиціунареа Мітрополіеі ромъне de Релеџеа ortod. ръсъріteanъ. Еі зікъ, къ астъ лнгріжіре есте темеінікъ, кічі пънъ акът лзаў парте ші еі ла конгресулъ націоналъ пентръ алеџереа Мітрополітулъ сърбескъ, еі лисъ ераў аколо сокотіџі ка сърві, саў маі бине зікънd, ка пълъ. Еі се ваіть ші пентръ липерџіреа депутаціlоръ, че се алеџеаў пентръ конгресъ ли diечезеле сінгуратіче, ші о карактеріzeazъ de тотъ недреаптъ пентръ къ diечезеле din Бънатъ ші Apadъ сънт челе маі марі, ші тотуші еле дъdeaў депутаџі къ мълтъ маі пуџіні, декътъ челелалте Dieчeze, de ші ачестеа сънтъ къ мълтъ маі мічі ли привінца сufлетелоръ. Апоі маі adaогъ, къ лтпърџіреа ачаста аў фостъ къ атъта маі недреаптъ, деоарече кіелтуелеле конгресулуі се репартеазъ пе Таџі de фамілій, ші фіindкъ нътерулъ Таџілоръ de фамілій есте маі маре пе партеа ромънілоръ; аша даръ еі конкъръ пе нътаі ла плътіреа Депутаџілоръ лоръ, чі ші ла плътіреа Депутаџілоръ din Епархіі кратъ сървешті.

Noі лъdъмъ манifестаџіеле ачесте, ші авемъ а рефлекта нътаі атъта, ка фрації нострій корелігіонарі съ факъ пашій чеі кувіинчоші пентръ реливіреа Мітрополіеі ноастре ценерале ромъне de Релеџеа ortod. ръсъріteanъ стръінсъ пе baza Інстітуціунелоръ канонічне фъръ патімъ ші фъръ ръ, кічі треаба е сфънтъ, че вретъ съ о къштігъмъ, ші фрація ші вина лнделеџере лнтре Корелігіонарії нострій Сърві дебуе съ о сеџіпетъ.

Клужъ 29 Noemвр.

Вінері лн 24 Noem. ла 3 óре дупъ пръnзъ сосі лн деплина сънътате Екселенџіа Са ноул Гъверпатор аічеа фъръ нічі о деосебітъ помпъ, чі петрекът нътаі de сіта Екселенџіеі Сале, ші трасъ dea дрептул ла Хотелул паџіонал.

Дупъ сосіре маі лнтъіъ ла 4. óре фъ гратулат din партеа четъџіі прін Прacidентул Маџістратулуі конкомітат de 3—4 інші. —

Ла 5 óре прімі Екселенџіа Са ноул Гъверпатор гратулаџіа репресентаџіеі ромъне din тоатъ џара фоарте нътероасъ, каре фъ кondъсъ de Екселенџіа Са Пъріnтеле Мітрополіт Алесandръ Ст. Шулуцъ, ші каре апоі біневі а біневента ші гратула лн нъмеле лнтреџіі паџіонъ ромъне пре Ексел. Са D. Гъверпаторъ, прін о кувънтаре фоарте алеасъ ші скопулуі акомodатъ.

Екселенџіа Са D. Гъверпатор прімі ачеаста репресентаџіъ ромънъ къ челе маі граџіоасе ші кordiале сімџеминте, — ші се лndъръ граніосъ а респънde: къ ва џinea de сънтъ datopinџъ a лмплініі преаграџіоаса воіе a Маіестъџіі Сале пре бънулуі постръ Лмпърат, каре е „Перфекта егалъ лндрептъџіре a тътърор паџіунелор din ачаста патріе.“ Поftind Екселенџіа Са D. Гъверпатор, каре се ведea сънpінсъ de ачеаста нътероасъ ші ілустръ репресентаціune ромънъ, а къноаште пе унії бърбаџі de фаџъ, Екс. Са П. Мітрополіт a репресентат пре D. Кънітап Бохецел, D-тор I. Раџъ, D. Аксенте, D. Г. Краініk. D. Протоп. I. Негруц, пре П. Протоп. Рошескъ ш. a. Ілустр. Са D. віце-пресединте a сосіт лн Клужъ нътаі Съмбъть лн 25 ла 10 óре, ші трасъ тот ла ачел Отел. — Съмбъть ла 11. óре възърът Депутаџіа Късъudулуі къ Вікарівл лн фрunte, лн костуме ромънешті, кondъсъ de D. Кънітап, мергънd ла Ексел. Са ноул Гъверпатор ла гратулаџіе, каре лпкъ фъ біне прімітъ. Ла ½ пе 12 óре Екселенџіа Са D. Гъверпаторъ аў фъкът візітъ Екс. Сале Пър. Мітрополіт ла каса Парохіалъ ла D. П. Фокете. — Унde петрекъ ка ¼ de óръ. —

Пела ½ пе 2 óре d. a. се фаче zгетот пінтре оатепіі, карій аштептаў паінтеа полатулуі гъверніалъ, къ Екселенџіа Са D. ноул гъверпатор мерце ла шedinцъ, ші іатъ къ спре чеа маі маре тіраре a стръінілор ші бъкуріе a ромънілор сосеште Екс. Са D. Гъверпатор, лн Фіакър ла ъшъ, унde лл аштепта доі Секретарі, лмбръкат стрълучіт лн вештіminte Мілітъреші хъсъреші, къ Ілустр. Са D. Віце-Прешедіте Васіліе Поп лмбръкат лн вештіminte елеганте ромънешті. —

Шedinца аў цінутъ кам ½ óръ, ші Екс. Са D. Гъверпатор аў фост пріміт къ „eljen!“ апоі аў ърmat кувънтареа de прімire. — Ла каре Екс. Са аў респънсъ фоарте скуртъ de пе хъртіе магіареште.— Се зіче, къ Костuмълъ ромънескъ ал Іл. Сале D. Віче-Прешедінте ар фі сънpінсъ пре тоці, іаръ пре ромънії, карій зічеаў, къ ної пъ авем аънміт Костум ромънескъ, пъ нътаі іаў сънpінсъ, dap іаў ші опъріт; пре кът се опърескъ врзічіле de апа калdъ.

Ексел. Са К. Е. Міко a datъ Съмбъть лн 25. ън пръzъ стрълучіт de „deспърџіре“ ла Корпълъ Гъверніалъ. —

Dънъ релтоарчереа D. Віце-Прешедінте В. Поп дела Шedinцъ, аў мерсъ Ек. Са Пър. Мітрополіт къ маі мълці ромъні ла гратулаџіе. — Асеменеа фъ гратулатъ ші din парте Депутаціеі дела Късъud. —

Dъminекъ лн 26 Noem. Корпъл Гъверніалъ аў гратулат пре Екселенџіа Са ноул Гъвернаторъ. —

Се спune къ Контеле Міко локъ лн 24 ла 5. óре ар фі гратулат пре ноул Гъверпатор, іаръ dintre Магнаці пъ са аъзіт съ фі фостъ чінева ла гратулаџіе.

Ла D. Віце-Прешедінте — депутаџіе пъблікъ афаръ de ромъні, пъ аў фостъ. — Dintre Магнаці, саў алці магіарі локъ пъ ам аъзіт, съ фі фостъ чінева ла гратулаџіе. —

Ъna депутаџіе ромъneaскъ дестулъ de нътероасъ, ші алеасъ, аў сосітъ астъзі аічі din Дістріктулъ Фъгъраш улуі — ші ва фі кondъсъ de D. Кънітап I. Бран Поп de Лемені ла Еселенџіа Са D. Гъверпатор.

Ла Марош-Вашорхелій се ва лнфіінца ън трібунал Бръап (Landes Gericht) прекът ам фост аминтіт, еаръ пъ ърбаріал ші D. Мъчеларіu е denъmit de асесор ла ачест трібунал.

Din џара Хацегулуі лн 24 Noemвр. 1861.

А трекътъ ън тімпъ бънішоръ, декънdъ фоіле політіче лъсаръ тоате ла о парте, ші се окупаръ амъ потеа зіче — ескісівъ — нътаі къ требі de патръ політікъ; dap нічі къ е вреo міраре, кічі пе чine лнтр'о асеменea епохъ лнсетпатъ пъ ла інтересатъ евепіmінтеле політіче, маі къ пълъ поате інтереса піче кіар віаца. Апоі ші dealтmінтrелеа, о лібертате маі естінсъ de пресъ че о стоарсъ тімпълъ пресінте, фъсе пентръ пъблічіштї о окасіune фоарте бine венітъ, ші ар фі фостъ о daънъ іреparабілъ dакъ пъ саръ фі фолосітъ de дънса; кънd ші аша дупъ кът се въdъ сетпеле — поате къ вом ажунце іаръші ачеле зіле, кънd се вор стрънце din поъ кърълеле пъблічістілоръ, ка аша de къте орі вор авъка кondeіълъ пентръ а пе лнсера къте о ревістъ політікъ, съші adякъ аminte кіаръ ші певрънdъ de квінтеле Псалмістулуі: „Пъne Doamne пазъ гъреі меле,“ ші атънчі політізънdъ маі спріntenъ — бънъ оарь ка лн чеі вреo ънспрезече ані трекъці, вомъ авea іаръші спаціъ de ажунсъ пентръ артіколі de алте спеціалітъці. Къ тоате астеа къцетъ а пъ фі de прісосъ, dакъ din кънdъ лн кънdъ не вом лнтоарче ші пънъ атънчі къте о окіре асупра впоръ лнпрежърърі, че прівескъ ла соартеа попорулуі ностръ.

Машіъ џипеа феріче, кънdъ ашіъ фі порочітъ а потеа котъніка din ачестъ џипътъ счірі лмбякъръtoare, къ прівіре ла стареа матеріалъ ші спіріtualъ a попорулуі ностръ, лисъ дърere! ca поате ачі е маі деплорабілъ декът лн орі каре алтъ парте a Трапсілваніеі. Орі чine a кълторітъ кънdва (маі алесъ лн тімпъ de варъ) прін Цара Хацегулуі, прін ачестъ џипътъ класікъ, богатъ de атътеа monъmінте антіче стръване, прін ачеасть грădinъ ромактікъ a Ардеалулуі, апевое с'а потътъ депърта de дънса, фъръ a пъ дъче къ сіne челе маі дълчі сънепірі; іар de a къtatъ къ сімцъ отенескъ ші a сънpa соартеі пресінте a попоръчіънеі чеі компакте ромъне de ачі, асупра скъпътъреі еі лн челе матеріале ші інтелектуале, a тръбітъ съ сънcіне адънкъ, къ-

цетъмѣ ла мъріреа чеа сплендидѣ de одатъ а стръвѣнілорѣ пострії. Е сѵіѵтѣ, къ дпкъ din тімпіі антічі, пічі о парте а Трансілванієї п'а авѵтѣ а сѣфері атътеа, ка цѣнѵтѣлѣ Хацегѣлєї, маї алесѣ пе тімпѣлѣ деселорѣ інвасіѵні din партеа Тѣрчієї. Стръвѣнії пострії de атѣнчї дпсе пѣ ераѣ сервілї, префераѣ маї бine моартеа декътѣ а се кѣчері дппаінтеа стръінѣлєї пъгѣнѣ, апъраѣ кѣ о брависъ маї мѣлтѣ декътѣ отепеаскѣ ачестѣ пътѣнтѣ, ші вміліаѣ пѣ одатъ семілѣна чеа сѵтеацъ, спаіма Европеї пе атѣнчеа; ші астъзї Dѣмпезеѣле, че се авѵзї! О парте din стръпепоцїї ачелораші ерої петвріторі, а ачелораші мартірї аї патрієї, декъзвръ дптр'о ігнораць маї дптънекоасъ ка іадѣлѣ, еї пічі макарѣ атъта пѣтаї штіѣ азї къ че сънтѣ? — Стръвѣнії пострії чеї марї din Цара Хацегѣлєї, прітірѣ donацїні ші хѣртії повілітаріе дела Domніторії цѣреї, дрептѣ рекѣпоштінць, пентрѣ брависра лорѣ, пентрѣ жертфеле челе марї дп авере ші сѣнце, адѣсе пе алтарїлѣ патрієї; іарѣ стръпепоцїї чеї мічі аї ачелораші din зіѵа de азї аша пѣмідії „немеші“ дп ігнораца лорѣ стрігѣ дп лѣте къ еї пѣ сънт ромънї чі нетеші.

Се поате, кѣндѣ арѣ маї счі ші алтъ лімвъ, вѣпъ оарѣ пе чеа маціарѣ, афарѣ de чеа ромънеаскѣ, ші парѣ мъртѣрісі вна dинтре челе доѵъ конфесіѵні але реліціѵнеї оріентале, ар кѣтеза а се нѣмі пе сіне ші вигѣрі.

Іатъ реѕѵлтатѣлѣ ігнорацеї ші а лінсеї de шкоале! Dар съ лъсъмѣ дп вѣпъ пачe пе ачешті оамені непорочіцї, поі пѣ потемѣ декътѣ пѣтаї съї компътімімѣ, съ пе доарѣ інima пентрѣ дѣнші ка пентрѣ фрацїї пострії, кѣ атътѣ маї вѣртосѣ, къ тотѣ че факѣ dѣнші нѣрчede пѣ din рѣінцъ, чі пѣтаї din пештіінцъ оарѣ, ші din седѣчереа вnор інімї реле.

Стареа матеріалъ а попорѣлєї пострѣ de ачі лѣатъ прeсте тотѣ есте фоарте скѣпътатъ, ші ачеастъ скѣпътаре есте маї вѣртосѣ реѕѵлтатѣлѣ чел атарѣ алѣ легътѣрілорѣ челорѣ інфернале феѵдале — (ачі пѣ се дпцелегѣ нетеші,) пѣнъ ла анѣл 1848. De атѣнчї ші пѣнъ азї, алте пъказрї, алте дмпілърї, алте недрептъцї, ші аша ачестѣ попорѣ рътасъ маї тотѣ аколо, вnde ла ажѣнсѣ анѣлѣ 48. Съракѣ, ші скѣпътатѣ дп прівінца стърєї лѣї матеріале, — ші прін вртаре ші дп чеа інтелектѣалъ, елѣ пѣ поате — саѣ фоарте кѣ греѣ — а дпцълеце, къ дѣнсѣлѣ вре о dестінацїне маї сѣблімѣ, пѣ поте кѣпринde потереа спірітѣлєї тімпѣлєї пресінте, каре проміте ші dѣ віацъ попѣлілорѣ челорѣ че а сѣферітѣ пе недрептате, ші ле ажѣтъ азї маї мѣлтѣ ка тотdеѣна, dакъ нѣтаї ші еї (попѣлії) се штіѣ ажѣта пре сіне дпсѣші.

Лѣнгъ алте калamітъцї, апої іатъ къ дп вртa реколтеї чеї славе din вара трекѣтъ, авешѣ астъзї ші о скѣмпете дпсетнатъ de бѣкате, каре нѣпъпdѣне ла гріжъ, пе фаче ка съ пе дптребѣмѣ: óре кѣтѣ о ворѣ маї кърпіо віецїї оамені ла прітъвара віітоаре? dакъ ші акѣ дпкъ кѣтпъръмѣ бѣкателе кѣ прецѣрі атътѣ de мар, ші анѣмітѣ: грѣлѣ фрѣтосѣ — гълеата, кѣ 28 фл., съкара кѣ 20, ші кѣкѣрѕѵлѣ кѣ 18 фл. дп бал. віен. (Прела поі ші астъзі дші факѣ оамені сокотеала тотѣ dѣнъ вал. віен. — дп аратъ. —) Лѣнгъ лінса бѣкателорѣ апої маї бine ші лінса бапілорѣ, ші dъріле греле— dіректе ші indіректе трѣвѣе плътіте кіарѣ ші din фondѣлѣ пътѣнтѣлєї; кѣчі нime пѣ те 'n треабъ, dакъ аї орї ба, чі нѣтаї: dъ, плътеште.

Opdінъчіѵнеа гѣверпаментаѣ de маї dѣнъзї, прін карea се опрі арdереа бѣкателорѣ пентрѣ фервереа вінарсѣлєї, фѣкѣ о імпресіѵне фórте бѣнъ ші дп пърціле пóстре, дпгріжірea че се лъці din каѵса реколтеї чеї славе din вара трекѣтъ, се маї ресфірасе, ші прецѣлѣ бѣкателор маї кѣзѣ; дпсъ пѣцїн тімпѣ dѣнъ ачеаста ші дпцълесърътѣ къ фаврікацїї de вінарсѣ дші кѣта de треабъ, ші'ші фіерѣ дп драгъ вое спіртѣлѣ лорѣ челѣ отръвосѣ, спре съръчіа ші кіарѣ моартеа попорѣлєї, ші прін вртаре спре пеферічіреа патрієї.

Dакъ есте адевъратѣ ачеea че се ворбеште, ші ачеea че скріѣ жѵрналеле маџеаре, Міністеріѵлѣ de фінанцъ ігнорѣndѣ тенцїоната ordінъчіѵне гѣверпаменталъ арѣ фі ресолватѣ пропріетарілорѣ de фаврічe, ка съ контіѵне ші маї dепарте ферверea вінарсѣлєї. Dакъ ачеаста е аша, — dеспре каре аѵіа пе маї пѣтемѣ дndoі, атѣнчі зъѣ пѣ штімѣ че се маї кѣцетѣ dеспре пісче асетенеа мъсврї, ші дпкъ кѣ атътѣ маї вѣртосѣ пѣ счімѣ, кѣчі пѣ кѵноаштемѣ пічe каѵселе каре арѣ фі дndетпатѣ пе Дп. Міністеріѣ de фінанцъ ла ачеаста. Поате ка съ фіе маї мѣлте тотіве, каре съ спріжопеаскѣ астъ копчесіѵне дппалтъ, ворва de котѣнѣ дпсъ есте, кѣ тенцїопатѣлѣ Міністеріѣ арѣ фі пѣрчесѣ din респектѣ фінанцїаріѣ, фііndѣ кѣ фаврікацїї de вінарсѣ плътескѣ статѣлєї контрівѵцїѵні колосале, — ш'апої статѣлѣ прекътѣ бine штімѣ, аре маре, — ші дпкъ фоарте маре лінсъ de бапі. Еї бine, dар аре оаре статѣлѣ лінсъ пѣтаї de бапі, аѣ пѣ аре елѣ кѣтва лінсъ ші de оамені? оаре попорѣлѣ пѣ плътеште контрівѵцїѵні колосале? Ш'апої óре кѣndѣ ажѵнце попорѣлѣ ла сапъ de летнѣ, ла місерїе тікълоасъ, ші кіарѣ дп гѣра фоатеї, пѣ есте ачеаста о непорочіре — ші кіарѣ о перплексітате дестѣлѣ de маре пентрѣ статѣ? Саѣ кѣ доарѣ зъѣ пѣ ва претinde чінева, ка пентрѣ ка съ ѵмплъ бѣзѵнарілѣ кѣторва евреї — фаврікацї de вінарсѣ, съ жертфеаскѣ пе вnѣ попорѣ дптрегѣ.

Апої афаръ de dаѵпа че се адѣче попоръчіѵнеї лінсіте прін арdереа бѣкателорѣ, чіне пѣ штіе кѣ акѣ е вnѣ лѣкрѣ констататѣ, кѣ вінарсѣлѣ фаврікацїлорѣ din зілеле ноастре, е отравъ пе фаць, каре маї дптъіѣ съръчеште, апої demoраліceазъ, ші дп вртъ отоарѣ форталѣ попорѣлѣ. Чіне маї штіе кѣте сѣте de сѣфлете пѣ вор фі кѣзѣтѣ вінтімъ ачестеї бѣвѣрї веніноасъ, dела тімпѣлѣ dекѣnd съптѣ кѣпоскѣте фаврічеле de вінарсѣ дп патріа ноастръ? Ші тотѣші пофтімѣ, — кѣndѣ са фъкѣтѣ вре о інвестігацїне серіоасъ ші консчіенцїоасъ din партеа комісіѵнілорѣ санітаріе? Кѣndѣ са лѣатѣ вінарсѣлѣ фаврікацїлорѣ ш'а арendашілорѣ прекѵпеці ла о аналісъ хемікъ стріктъ? іар de с'а лѣат. кѣndѣ, ші вnde с'а пѣблікатѣ реѕѵлтатѣлѣ? Фаврічіле de вінарсѣ, цінеці мінте оамені бѣні, пе ва кѣтпѣні патріа мъне поімъне, ка съ аждпгъ сórтеа Галіцієї. Ачеаст цѣрішоарѣ дпкъ ера одатъ ферічітъ, ші фъчеа о парте фрѣтоасъ а Полоніеї чеї богате, лъкѵіторії еї дптръ маї мѣлте фаталітъцї непорочіте с'а dедатѣ ла бѣвѣра вінарсѣлєї ка ла апъ; ші азї попорѣлѣ ачі лъкѵеште сѣптѣ вnѣ акоперетъптѣ кѣ анімалеле!! Спре стъвілірea вnєї рѣѣ атътѣ de дпсетнатѣ че атепінцъ попорѣлѣ дптр'о скѣмпете аша маре de бѣкате, прін арdереа ачелора пімікѣ парѣ фі доарѣ маї консѵлтѣ, dекътѣ ка комітателе съ арате ла локѵріле кѵвіінчоасе маї дпалте, лінса ші съръчіа попорѣлєї ші скѣмпетеа бѣкателорѣ, ш'апої съ чеарѣ кѣ тоатъ тѣріа, дпкіdереа фаврічелорѣ de вінарсѣ, челѣ пѣцїнѣ пъпъ ла вара, орї прітъвара віітоаре, кѣndѣ adека се ворѣ арѣта проспекте бѣне пентрѣ вnѣ сечерішѣ маї тъпосѣ.

(Ва вртa.)

Ѵніверсітатеа съсеаскѣ.

Лѣнї дп 2 але лѣнеї кърепте dѣнъ 10 óре dесkісъ D. Комес-Локцїіторіѣ К. Шmidт шedінца кѣ вртътоареа кѵвънтаре: Інклітѣ Ѵніверсітате Нацїопалъ! Депѣтацїї черкѣрілорѣ ші dістріктелорѣ съсештї саѣ адѣпатѣ пе база скрісоареї конвокътоаре а Мъріеї Сале D. Комесѣлєї Нацїѵнеї Ф. Б. de Салmеп, че а емісо кътръ тоате ізвісdінцїѵнеле съсещї, ка съ консѣлтезе асѵпра мѣлт попdероаселорѣ честїѵнї констітѵцїопале дпсетнате маї апроапе дп ачеea скрісоаре.

Дптр'ачеea дпсъ а фостѣ рекіетат D. реактівat Комес ал Нацїѵнеї de Салmеп кѣ Пре́Дпалта dечісіѵне din 18 Ноетвр. а. к. ка Консіл. de кърте ла капчеларіа авліко-трансілванъ ші міе мі са транспѵс інтеріалѣ сѣпліпіреа ностѣлєї, Комесѣлєї Нацїѵнеї съсештї.

Двоастръ, Domнілорѣ меї, потецї дптреба кѣ тотѣ дрептѣлѣ кѵт са дптъмплатѣ de еѣ мат сѣпѵс вnеї місіѵні, каре мі са транспѵс есчепцїопалмente ші пѣ дп дрѣтѣлѣ алецерії конституцїопале.

Еѣ кѣцетѣ кѣ въ потѣ da ръспѵнсѣ ла ачѣста:

Дрептѣлѣ de стат трансілван констътъторіѣ пълъ актта а фостѣ дпрѣдъчіпат дп сістема de треї нацїѵні de статѣ ші патрѣ реліціѵні речепте. Прін поъле лецї кардіпале de статѣ са естіѵс прінчіпѣлѣ егалеї дпdрептъцірї а нацїопалітъцілор ші ла сорора поастръ нацїѵне ромънъ.

Дптребареа, кѵтѣ съ се адѣкъ ачестѣ прінчіп (дп прівінца сороreї поастре нацїѵнї ромъне) ла валіdітате, пѣ са dеслегатѣ дпкъ, de ші дп Пре́ дп. скрісоаре dе мънъ кътре конteле Рехберг din 20/10 1860 саѣ пѣсѣ дп проспектѣ адѣпкѣ тъіетоаре скімвърї дп дрептѣлѣ de стат ал Арdеалѣлєї кѣ прівіре ла пропріеле лєї релацїѵнї. Din контра дп вртареа пре́дпалтелор dечісіѵні din 24 ші 31 Мартіе а. к. са фъкѣтѣ реорганісареа мѣпічіпіілорѣ съсещї песте тотѣ пе база пѣпктелорѣ регѣлатіве всѣате пѣнъ ла анѣл 1852.

Есте вшорѣ de прічепѣтѣ, Domнілорѣ меї, къ пе лъпгъ астфелїѣ de старе а лѣкрѣрілорѣ аѣ трѣвѣітѣ съ се паскѣ конфлікте націопалї ші дптрѣ адевърѣ саѣ ші пъскѣтѣ, прекѵт се вѣd вnеле ка ачесте дп комбатереа алецерілорѣ, дп dіспѵтацїѵнеа карактерѣлєї кардінал ал dірегътоpілор мѵпічіпале съсещї din партеа ромънілорѣ. Dѣрере, къ адміністрацїѵнеї de пънъ актта пѣ іа сѣкчесѣ а dелътѣра ачесте конфлікте. Еле дпсъ требѣе комплапате ка віаца конституцїопалъ а амбелор націопалітъцї съ се dесво́лте пе дпdепdекатъ ші пепѣлѣбратъ.

Ачі заче чел маї de апроапе темеїѣ ал місіѵнеї меле, каре мі са транспѵс міе трансіторіе дп тімпѣ серіосѣ ші сѣвт челе маї греле релацїѵнї; пе лъпгъ каре пѣ а потѣтѣ зъчеа о вътътаре de дрептѣл конституцїопал ал Нацїѵнеї съсещї, аші алеце лібер пе комітеле съѣ дп пре́ дп. інтенцїѵне а Монархѣлєї пострѣ, чі токтаї прін ачеаста місіѵне, че мі са транспѵс міе есте de а се прегъті калеа спре есерчеареа дрептѣлєї de алецере конституцїопалъ пентрѣ дплокѵіреа постѣлєї de Коміте ал Нацїѵнеї.

Нѵтаї ачеаста прівінца мъ а пътѣтѣ хотърж а прімі місіѵнea че міса транспѵсѣ.

Трекѣтъл меѣ въ ва da чеа маї сігѵръ гарацїѣ деспре ачеea, къ еѣ пѣ воіѣ дптрепінde німікa, че ар пѣтеа съ періклітезе конституцїопалеле дрептѣрї але Нацїѵнеї саѣ ле ар пѣтеа недрептъці; дпкът адекъ ачесте дрептѣрї съптѣ конвінавере кѣ леціле кардінале de стат, кѣ dіплома din 20/10 1860 ші кѣ лецea конституцїопалъ din 26/2 1861.

Тоатъ пъзвінца меа ва фі дndрептатъ дптраколо, а прегъті калеа вnеї стърї конституцїѵнале, прін каре сар фаче дестѣлѣ речерінцелорѣ але націѵналеї егалеї дndрептъцірї ші сар фаче кѣ пѣтінцъ

ынкончеаре патріеі ноастре маі ынгъсте, а Трансілванієі de ынтреага Монархіъ австріакъ констітуціоналъ.

Двоастръ, Domnilorъ меі, съптецї кіемацї прін ынкредереа комітенцілоръ Двоастръ, ка съ лъкрацї спре деслегареа ачесторъ таре ынсъмнате честіунї. Еъ въ zік даръ din іпітъ біне аці венітъ фіъ ка съ пе сърчеадъ деслегареа порокоасъ а ачесторъ ынтребърі. — Нызбінцеі дрепте, ындрептате спре бінеле локуіторілоръ ші ферічіреа църіі пъ поате ліпсі ажуторіълъ лъі Dumnezъъ.“ — Ачеаста квънтаре а D. К. Шmidt ростітъ къ о енерціъ плінъ de блъндеце ші ынтопърі атръгътоаре а тішкат іпіміле тътърор аскълтъторілор, еаръ маі бъртос але ромъпілор, карії ка чеі че спереазъ, възъръ ын маі сус лъдатъл Domnъ пе ачел бърбат, каре пъіndъ ла о парте тоате патімиле ші прежъдіціле пърчесе din прéстръпсъ ынцелесълъ дрептъ історік, ва адъче ла валіditате егала ындрептъціре а націоналітъцілоръ ын ачеea релаціъне, ка копчесълъ дрептъ ал бнеіа съ пъ ватеме авътъл дрептъ ал челеіалалте, ынкът ачеста пъ се опъне лецілор кардінале але статълъі; чі къ о іббіре фръцаскъ съшї ынтіndъ мъпеле спре ставерітатеа констітуціоналістълъі асетепеа прецъіт de тоате націоналітъціле Патріеі ноастре, ші спре ферічіреа тътъроръ локуіторілоръ фъръ деосебіре de націоналітате ші конфесіъне. Din челе zice ын ачеаста квънтаре ръдікът маі къ сеатъ ачеле пасаце, ын каре D. Котеслокуіторъл zіче: къ конфліктеле, каре сав пъскътъ ынтре націоналітъці требъе комплапате, ші къ ачеста а фостъ мотівълъ, каре ла тішкат, ка съ прітеаскъ тісіъпеа ынкредінцатъ лъі. Кътъ Domnіа са а ші пъсъ мъпа пе ачестъ лъкръ атъта de імпортантъ ші тъіеторіъ ын віаца націоналъ а ноастръ, ведетъ din ачеea ынпрецівраре, къчі пропъсъ, ка ачеаста кестіъпе, адекъ кът съ се адъкъ ла валіditате егала ындрептъціре ші асъпра сororії націънї ромъпе сав аша zіса квестіъпе теріторіалъ, съ се іа маі ынтъіъ ла десбатере, спре каре сфършіт са ші алес прін вотърї о комісіъпе констътътóре din 7 індівізі ші анъме din D. Болога (алес къ вотърі зпапіme) din DD. Ласел, Гъл, Рапікер, Др. Тіпка, Х. Шmidt ші Вагпер, каре съ ставілеze прінчіпіеле печесаріе ын прівіпца ачеаста къ прівіпцъ ла ревізіъпea статътелоръ съсештї, дъпъ каре апоі съ се іаіе ла десбатере ын Бніверсітате. Ачеаста комісіе есте ынсърчінатъ тот одатъ ші къ ревізіъпea ордінеі афачерілоръ de маі наінте. Маі департе се вede din квънтареа D. Котеслокуіторіъ, къ ел вреа десволтареа націоналеі егалеі ындрептъцірі ын патріа ноастръ астфелъ кът съ се факъ къ пътінцъ ынкончеареа Ардеалълъі de ынтреага Монархіъ Австріакъ конституціоналъ, прін бртаре ка трімітереа ла Сепатъл імперіал съ пъ афле нічі о педекъ.

Ла ачеаста квънтаре а D. Котеслокуіторіъ а респъпс чел din тъіъ депътат ал Сігішоареі Гъл оратор лецъітъ ал Бніверсітъції, каре ръспъпсъ ын вот ынпъртъші ын Nръл вііторіъ.

Маі департе са алесъ о комісіъпе de треі бърбацї din сіпъл Бніверсітъції ын персоапа DD. депътацї Шneider, Pômer ші Балотірі, карії съ теаргъ, съ фелічітезе пе Екселенція Са D. гъверпатор de бъпа веніре ші ачештіа аъ ші плекат марцї. Лъпї а фъкът Бніверсітатеа in corpore віzіте ла Екселенція Са цеперал Komandantele Копт. Монтепово, ла Екселенція Са П. Епіскоп Бар. de Шагъпа ші ла Ексе. Са D· Копт. Белді діректорълъ de фінанцъ ал церії. Меркърі а dat Екселенція Са Пъріптеле Епіскоп Андреіъ Бар. de Шагъпа ла 3 óре ын dine потпос Бніверсітъції, ла каре domnітъ вторъл чел маі вън ші сав ръдікат маі тълте тоасте фоарте фрътоасе ші потрівіте.

Прінчіпателе Данъбіане.

„Бніреа“ адъче штіреа, къ D. Негрі ар фі сосіт ын 26 Ноетвріе ла Галацї къ актъл de бніре ал Прінчіпателор. — Din жърпалеле цертапе амъ възът ші къпріпсъл фертапълъі, каре пе врать къ бніреа Прінчіпателор са фъкът пътаі пе віаца Domпълъі Къза. Адъпъріле ценерале а Молдавієі ші Ромъпієі се воръ ынпрепа ынтр'о адъпаре. Dіспосіціъпеле къпріпсе ын арт. 16 ші 25 аі копвенціъпеі din 19/7 Авгът 1858 се вор апліка ла ачеаста адъпере, ынкът ачеле пъ се modіфікъ прін регламептъл пресіпте. Ын адъпаре вор прешедea пе рънd Мітрополітъл Молдавієі ші ал Ромъпієі. Комісіъпea чептралъ din Фокшапі се съспіnde пе тітпълъ къtъ ва цъпea бпіъпea ачесторъ Прінчіпате. Врънd ынсъ гъверпълъ ын колпцелецере къ адъпареа съ ынфііпцезе о адъпаре маі ыналтъ съб орі че пътe, Поарта о ва спріжіпі. Ынпъръціреа administратівъ а Прінчіпателор пъ се ва атіпце de марціпеле че деспартъ Прінчіпателе бпъл de алтъл. Ын фіекаре Прінчіпат се ва ынфііпца бп сепат провінчіал, каре ва копсълта деспре леціле ші регламептеле de інтерес спеціал пептръ Прінчіпате ші ва пърта ші контрала асъпра фондърілоръ провінчіалї. Девепіnd тропъл вакант Прінчіпателе еаръшї се вор десъпі, ші фіекаре дшї ва алеце Domпіторіъл съъ етс. —

Авzind деспре ачестъ ферман жърпалеле ромъпещтї аъ лъатъ ла десбатере серіоасъ бпіреа прінчіпателоръ, арътъпdъ къ прін ачёста се ватъмъ дрептъл de Автопоміе ал лор гарантат ла Паріс.

Съптъмжпа пе врмъ

пептръ квтпърареа de сорцї de але **Лотеріеі марї а шеса** гарептатъ de кътръ ч. р. дірепторатъ de вепітеле de Лотеріъ пептръ скопърі філантропіче ші бінефъкътоаре тътъроръ

Къштігъ **4534** пітеріторі ла олалтъ

300000

de флорепі de валъта австріакъ ші анъме 1 пітеріторіъ a 80000 фл. 1 пітер. a 30000 1 петер. a 20000„ 1 петер. a 10000„ 2 пітеріторіі a 5000 фл. 3 пітеріторі a 4000 „ 4 пітеріторі a 3000 „ 5 пітеріторі a 2000 „ 16 пітеріт. a 1000 „ 50 пітер. a 500 „ 100 пітеріторіа 200 „ 150 пітеріторі a 100 „ 200 пітеріторіі a 50 фл. 2000 къштігърі 10 „ 2000 de серіе a 5 „ Сорцірea се ва цъпé перевокаверъ ын 21. Дечетвре 1861. Прецъл бпъі сорцъ е 3. флорепі de Валъта австріакъ.

Ачеаста пъ е лотеріъ прівать, чі лотеріъ de Статъ. — Е пътаі бпъ феліъ de сорцї фъръ дістіпцере de класе. — Пътаі бпъ прецъ de сорцї. — Фіъкаре сорцъ жóкъ ын о съпгъръ трацере, пе тоате къштігърі. — Фіъкаре пътъръ de сорцъ алъ бпеі серіе трасе поате фаче ші бпъ пітеріторіъ маре пелъпгъ къштігълъ de серіе. — Ындатъ дъпъ сорцірe се ва da копсептъчіъпea къштігърілоръ. —

Патръ спрезече зіле дъпъ сорцірe се воръ респъпde къштігърі ле касса лотеріеі ын Віепа (Salzgries Nr. 184) пелъпгъ ынфъцішареа сорцълъі оріцінале провъзътъ пе досъ къ марка легале de тітбръ. — Тоате къштігърі карї пъ се воръ ръдіка ын термін de 6 лъпї дъпъ сорцірe, адекъ пъпъ ын 21. Іопіе 1862, фіъ каса орі каре ва фі воръ девепі дъпъ §. 11, алъ програтълъі de жокъ, спре фолосълъ іпстітътълъі філантропікъ пептръ каре се ынтрепринde ачеаста лотеріъ. — Маі къ деатъръптълъ се поате ведé din програтълъ de жокъ, каре се поате къпъта ла тоате органеле de вindere ші се ва da лъпгъ фіъкаре сорцъ че се ва кътпъра.

ч. р. дірепторатъ de вінітеле de лотеріъ ын Віепа.

1—2 Копкърс.

Ын пътереа §. 2 din статътеле Асоціецівпеі трансілване пептръ літератъра ромъпъ ші ынаінтареа кълтъреі попорълъі ромъпъ сав хотърът 10 стіпепdіе къте къ 60 фл. пе апъл ачеста пептръ іъріштї. Спре добъпdіреа ачестъі стіпепdіъ се чере, ка компеціторіі съшї аштérпъ петіцівпеле сале інстрзате къ бп естрактъ de дape, че плътеск пъріпції лъі, дела дірегъторіа комънпалъ, къ бп атестатъ дела пароквл локал деспре пътеросітатеа ші стареа матеріалъ а фаміліеі лъі, ші къ тестімоніле сколастіче пе семестрълъ челъ de пе врмъ трекътъ пъпъ ла 27 Декетвріе к. в. ла свбскрісъл Комітет.

Сібіїъ 28 Ноетвр. 1861.

Комітетълъ асоціаіцънеі.

„Concordia“ адъче ын Nръл 35 о потъ а бпъі кореспопdінте депре Малъл дрепт ал Сотешълъі каре свпъ аша:

„Ка съ авецї о ідеа кърат деспре ачеea, къ ынкът авъсézъ бпіі лібрарі къ въпzареа кърцілор школаре ромъпещтї, іертаціте съ ве спъпъ пътаі бпъ есетпл. Історі'а бівлікъ тіпърітъ ла Сібіїъ се вinde ын локъ къ 20 кр. т. а; еаръ пре аічї ші анъте ла лібрарівлъ din Баіа-Маре К. . . г печї de веї кътпъра къ редіката пъ капецї бпъ есетпларіъ фъръ 42 кр. т. а. — Аръ фі de дорітъ фоарте ка бпор асетепе авъсърі съ се пъпъ одатъ капетъ.“

Дірекціъпea Тіпографіеі діечесапе ръспъпde D. Кореспопdінте, ші ла тоцї, карії се інтересézъ деспре ачеаста, къ еа а фъкът тоате dіспозіціъпеле, ка DD. Протопопі, Преоцї ші карії се ынтересézъ de требърile сколаре ші de кълтіварea ші ынаінтареа прінчілоръ пострії, оъ іаіе бп кванътъ de кърцї дела Тіпографіе ші съ ле dea сколарілоръ къ прецърі потрівіте; деакъ ынсъ ачеаста пъ са фъкът, Тіпографіа, каре кавтъ тоате ынлесніріле ын прівіпца ачеаста, пъ поартъ нічі о вінъ, чі ачеіа, карії се аратъ къ атъта пепъсаре кътръ требіле сколаре.

☞ Ne вin din маі тълте локърі ынтребърі, къ афлъсъ кътаре ші кътаре карте бісерічеаскъ ші сколаръ ла тіпографіа діечесапъ ші къ че прецъ? Дірекціа тіпографіеі аре оноаре а ръспъпde, къ се афлъ тоате кърціле бісерічещті, каре цінъ de рітълъ бісерічеі Оріептале къ прецърі потрівіте, ші маі тоате кърціле сколаре, ші ындрептъм пе тоцї карії dорескъ а шті прецъріле, ла Къліпdарівлъ діечесап, пе акърві скоарце (mantaoъ) се афлъ атът кърціле кът ші прецъріле лор.

Дела Дірекціа Тіпографіеі діечесапе.

Редактор респъпzетор **Ioann Pop.** Едітъра ші тіпарівлъ тіпографіеі діечесапе.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ се едатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препъмерацїънеа се фаче ля Сібіїй ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Прецїъл препъмерацїеі пентръ Сібіїй есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жумет ате de ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте ъръцї але Трансілваніеі

Nro 50. Анъл IX.

Сібіїй. 14. Декемвріе. 1861.

ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ан ан 6. фл. 25 кр. еар о жумътате de ан 3. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стрейне пе ан 9 ф. 45 кр. пе ½ ан 4 фл 72 кр. в. а. Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа ôръ къ 7. кр. шірул къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репецїре къ 3½ кр. в. а.

Лнсчінцаре.

Дела 1-а lanъарie еасе Телеграфул Роман de доаъ орі пе Съптъмънъ Dъminека ш Коіа прецул есте:

	пе 1 ан.	пе 6 лунї	пе 3 лунї
Пентръ Сібіїй	7 ф. —	3 ф. 50 кр.	1 фл. 75 к.
„ Провінчі —	8 ф. —	4 ф. —	2 ф. —
„ церї стреine —	12 фл. 6 фл.	—	3 фл. —

☞ In recuisitiunea ordinariatului catra Universitatea sasesca in Columna a doua sirulu 16 citesce in locu de „scolari“ religioase.

Ръminарї лн 6/12 1861.

Zioa онотастікъ a Преавънълуї постръ Архіереў a Еселепцієї Сале Dom. Епіскоп Andreiў Барове de Шаглна се серъ ші лн бісерїка векіе de аічі кь о раръ солепітате.

Лн пресеара ачелеї сървъторї анхнцїіndъne к опотеле лнсетънътатеа зілеї вепітоаре, ла ръгъчіnea de сеара, тінерімеа сколаръ, кondъсъ de лнвъцеторії съї лн ordinea чea маї фрумоасъ, мерсе ла бісерікъ; ънde прін кънтърі біне акомodате, a лъdатъ пре Dъmnezeў. — Жоі — zioa сф: Апостол Andreiў челуї лнтжіў кіематў — ла тъмпълў обічнуітъ, тръгndъce клопотеле, лнвъцъчеї вепіръ еаръшї кь лнвъцеторії лн фрънте лн бісерікъ, кънтаръ кь тоцї челе але Сф. Летърцїї; еаръ ла „Лнтжіў потепеште Domne etc.“ лнтопаръ; „Пре стъпжнул“ — Dънъ прічасънъ a цънътъ Преастімвіліуў Пърінте Іоане Братъ o къвънтаре акомodатъ солепітъцеї ачелеї зіле арътъndъne къеа e de лнсътънътате лndoітъ пентръ ноі: 1-тъі пентръ кь сървът аміптіреа С. Апостол Andreiў челуї лнтжіў кіематў, епаръnd ачестуї віацъ ші тъчепічіе, a-2-o пентръ кь къ еа есте ші zioa онотастікъ a Екселепцієї Сале преавънълуї постръ Архіеръў Andреіў Бар. de Шаглна, каре кь тот дрептул се поате зіче кь есте пентръ ноі лн адевър чел лнтжіў кіемат, къчї пеа скос бісерїка ші попорул ла літанул доріт, епаръ апоі мълтеле теріте але Екселепцієї Сале, лнведерънdъ попорълуї кь пъzвіала ші остепінъле Сале сънтў пътаї пентръ бінеле ші ферічіреа луї; de ачеea ші спъсъ, кь сънтемў datорї кь кавепітъ аскълтаре фііаскъ a ôрта сфатърілорў ші порънчілорў луї пърінцешті лнтръ тоате. Ла тіжлокул кънътърії кънd zicъ кънътъторіul „еаръ воі плънтъце крede din базеле воастре челе певіноване кънтації лаuda тарелуї ачестуї Архіеръў“ лнтопъ тінерімеа сколаръ імнулў архіереск „Еатъ zioa чea doрітъ“ каре фінindъce, контінъ Пърінтеле сьвлъdат кънътареа ші o съвърші кь o ръгъчіne кътръ атот пътерніkul Dъmnezeў пентръ лndелънгата віацъ ші лнтреага съпътате a тарелуї постръ Архіеръў, пре каре съ пілцъ Dъmnezeў ла мълці анї лнтреg, пътос, дрепт лndрептъnd кънътул адевърулуї. С.

Решінарї лн 12 Decemв.

Dънъ маї мълте діспъте ші фрекърї ізвътіръm dъminекъ ші ерї a пе vedea конституатъ Комъна. Съб пресідіул D. Сепатор Хаінріх ка локцііtor алў D. Сепатор Рошка *) се алесъ o комісіune de 8 бърбаці, din партеа інтрегулуї попор, карea съ проnunъ o лістъ a membрілор комънітъції. чеea че се ші

*) ?. ! !. Р.

фъкъ. Апоі се алесеръ membрії комънеі кь пътерул 46 de лнтрегул попор лndрептъціт ла алецере прін вотісаре. Membрії комънітъції поў алеші алéсеръ dънъ ачеea прін вотърі пре ворнікул (ораторул) лн персоана луї N. Чівчеанъ. Апоі пре жоdеле лн персоана луї Алеman Мітреа. Лн фіne пе жъраціі марі лн персоанеле луї К. Bidpirin, Алеman Сфърчіог, Шербан Бъчілъ, Бъкър Dанкъщъ, Б. Чіорап. Карії dънъ че П. І. Братъ ла черерea пресідіулуї ле a спъс datoріпцеле, че аў de a лнпліні лн кіемареа ші dіреґъторіа са, denвсеръ ші жъръмънтул прескріс dънъ кът лн четі П. Братъ, каре фінindъcъ еаръшї ле ворбі тот ачелашў пърінте despre лнсътънътатеа жъръмънтулуї. Ерї пе ла вн чеас dънъ amezї се іспръвіръ тоате ші D. Сепатор мълцъмі Попорулуї лнтрег пентръ есемплара пъртаре ші Пърінтелуї Братъ пентръ жъторіul че і лаў dat ла ачеаста офачере офічіалъ. Din челе арътате се vede кь алецереа ачéста a фост фъкътъ пе baza чea маї лібералъ dънъ черерea попорулуї, каре a ремас лн тоате мълцъміtъ.

Din цара Хацегулуї лн 24 Noemвр. 1861.
(Лнкеере.)

E лъкръ лн deобште конoскътў, къ сърчіа матеріалъ, e тотdeaвна авангарda сърчіеї чеї інтелектвале. Кънdў вn попорў се zвъчіuъ лнтръ пъказъріle че ле траце dънъ сіne сърчіа, атънчі ачела пе мълтў маї кцетъ a се вrка ла o кълтвръ ші чівілісацївне маї лнпалтъ; ва лн вртъ се стîрпеште din іnima луї ші чea маї din вртъ пъzвінцъ кътръ ачестеа. Ла ачеаста соарте a ажънсў ші попорулў постръ din цара Хацегулуї. Ігнораnца, лінса de школї ші de бърбаці кваліфікаці ашї потеа зіче, кь e маї сімцїtъ ачі, dекътў лн орі каре вnгіў алў патріеї поастре.

Dар ла че атътеа ворбе, e de ажънсў dакъ сънтў сілітў a ме еспріma лн пеuжне квінте dереоасе, кь лн лнтреага царъ a Хацегулуї, пе авetў пічі o школъ de dаї Doamne, вреатў съ зікў, пічі баретў o школъ порталъ.

Тотулў че авetў, сънтў вreo кътева школуце ічї колеа; — Лнвъцъторії сънтў плътіці кь піште лефі, пе каре паркъ 'мі e ші рушine a ле маї спvне лн лvте, ка кънdў аї zіче: преа марі пентръ ка съ поатъ мърі ші преа мічі пентръ ка съ поатъ тръі кь еле (лнвъцъторіі.)

Прокопсіпевотў оаре лн треаба скоалелорў кь Гъверnul — аша пътітў конституціоналў — de акў, маї біне, dекътў кь челў абсолътў трекътў, чіне маї штіе? *) атъта 'мі вine a крede, кь орі че гъвернў, de орі че колоаре, de орі че сістемў, кь атъта маї въртос лшї ва къштіга лнкредереа ші devoцїsnea попоар лорў, ші прін вртаре ші a църеї лнтреџі, кь кътў маї въртосў, ва лнtinde тъпъ de ажъторіў, ва спріжоні ші лнпаінта треаба сколаръ. — Амў dорі din іnімъ, ка пъпъ вna алтъ баретў атлоіацїі ротъпі съ се інтересеze кь серіосітате de ачеастъ кавсъ сфънтъ; къчї акў deокатdатъ dела алцїі e пеuжнъ сперанцъ. *) Орі че остепеле, орі че жертфе adвce пътаї din партеа преоцітеї, фъръ de спріжопіреа атлоіацїлор de стат, маї тотdeвna рътънў фъръ de ресълтатў дорітў.

Дакъ сасії стаў астъзі кь требіле лорў сколаре маї біне декътў орі каре dінтръ челелалте націонї конлъкзітоаре din патріе, 'мі вine a зіче, къ ачі вna dінтръ кавселе челе маї томентоасе есте лнпрежърареа, къ dъншіі аў фостў порочіцї a авea дрегъторії лорў націоналї, ші апоі алтъ порочіре ші маї маре пентръ dъншіі, къ ачестї дрегъторі націоналї — сасі, — a лъкратў кь мълтъ прudенцъ ші чіркъмспекцївне тотdeaвna. — тъпъ 'нтъпъ кь преоцітеа сасъ, лнтръ чea маї бънъ лнцълецере. Дакъ вотў лъкра ші ноі асетенea, вотў авea сколі, алтъкътў фоарте кь греў, саў піче dекътў. Історіа пе e мартóръ, къ орі каре царъ, ънde статулў бісеріческў e спріжопітў de статулў чівілў, ші віче-верса, — a фостў ферічіtъ, a фостў бінекъвънтатъ! Лътеа аштеаптъ, маї въртосў лн кавса скоалелорў — мълтў, ші лнкъ фоарте мълтў dела преоцітеа поастръ, ба adeсеорі o лнкаркъ кь челе маї греле лнвінъірі, къчї пе се лнфінцазъ атътеа — ш'атътеа школі! Не вnїі ка ачештіа лі рогътў съ черче лнсіші стареа лъкрулуї кь сколіле, ші паремісе преа вnіорў се ворў конвінце, къ пе кътў e de лесне a фаче проекте dънъ теоріе, пе атъта e de греа реалісареа ачелора ші пъпереа лорў лн праксў. **)

Dечї dакъ вретў съ авetў сколі, — ші съ пе вітътў кь фъръ dъ сколі сънтетў перdацї, — съ пе пierdetў ворвъ мълтъ, че съ алергътў кь тоцїї съ пънетў вtърў ла вtърў, ші аша — dар пътаї аша, (dънъ конвікцївnea mea), пе ва скvede a пе потea скоате одатъ попорул din ігнораnца чea трістъ лн каре e къzутў; пътаї аша, dакъ вотў лъкра din тоате потеріле тоцї ка вnулў, вотў потea ръdіка едіфічіулў челў търецў пентръ скvпла поастръ пацvne, ънde апоі фіі ачестеіа ворў афла адънпостў ші скvтў кіарў ші лн тімпіі чеї маї віфороші.

Dакъ кредінца чea таре e лн старе a стръмvта ші мvнцїі, dънъ есемплулў din Евanцеліе, — апоі кь ачеашї (кредінцъ) лнсоцітъ de o воінцъ лнтокmaї de солідъ, пентръ че пе атў потea фі ші ноі лн старе ***) a севърші вnеле лъкрърі маї мічі, че пе трекў лнпаінтеа пітънъї de minънї?

Оаре кь o лнцълецере бънъ, ші o воінцъ пърчéсе токmaї din адънкулў іnімілорў, пентръ че пе атў потea авea ноі лн фіеште каре вnгіў алў Патрієї, къте o школъ бънъ? — лнсъ бъоъ. — Аша спре ес. оаре ла o лнвоіулў серіоасъ, de че пе арў потea котъпеле din Протопопіателе: Хацеg-

*) Ка лнсъ ачеаста съ o поатъ фаче требзе съ штіе кътў? къчї алтфелій се паскъ контразічері, каре маї мълт лнпedекъ dекът че фолосеск. Ші кът вор счі атлоіацїі кь тоатъ бънаvоінца лорў, съ лнвінтéze треаба сколаръ деакъ пе аў кондъкъторіў, ші інструкцївні? Р.)

**) Аша даръ съ ле лъсът ърсітеї? Деакъ вретў съріос атънчі гревтатеа dіспаре — лнсъ лнцелецере. Р.

***) Ба токmaї, пътаї кътў зіceръtў воінцъ серіоасъ ші лнцелецере. Р.

*) Ба маї пvцin деакъ вom аштепта іnіціатіва dела ел. Р.)

гълві, Девеї, Довреї, Іліеї, Жеоажълві ші а Орьштіеї, ка съ ръдіче ын Цімпасіў лнтр'ын центрь акомодатў, чел пьцінў кь патрь класе? *) Капіталълў, паремісе ларў маї авеа попорълў гата, лн облігъчіўніле лнпрьмътълві de статў, не каре ачела ші аша ле пръпъдеште маї фъръ пічі ын фолос. **) P.

Din Comitatulu Clusiului 7-a Decemvr. s. n. 1861.

In Comitatulu nostru au strabatutu faima cá unu fulgeru, cumca in 2-a Dec. a. c. s. n. seva tiene congregatiune, in care mai multe obiecte se voru pertracta, — si dupa cum audiseramu pentru Comitatu fórte interesante, precum é causa Timbrului, — á asentarii, — a Dietei, a judecatorii — una dorere neau cuprinsu, ca in astfeliu de pertractari, dupa ce noi amu protestatu, incontra Comitetului fara de voia noastra infiintiatu nu putemu lua parte — singuru V. Comitele Iosivu Hosszu, si vreo cativa alti romani, cari cá amploiati si ne Membri ai Comitetului luandu parte, — de si am fostu din anima convinsi cu D. Vice-Comite îsi iubesce natiunea, Patri'a, si constitutiunea o aperà cu toate puterile, de si amu fostu convinsi cà Domni'a sa, nici cea mai mica ocasiune nu o va lasa nefolosita, — numai cá ceva se poata esopera pentru Romani; — totu-si nu amu indresnitu a crede, cà singuru in contra la 300 va putea ceva esopeta pentru binele Romaniloru — si iata ce vedemu — Guvernulu demanda cumca se se infiintiadie siedriile partiale, unde sese judece causele dela 13 fl. pana la 500 fl. — dupa-ce in Comitatulu Clusiului, care Pretoriul seu ilu are in Clusiu. dela marginea Comitatului intru o departare de 18 miluri, — numai una siedria partiala saru fi infiintiatu. prin urmare bietulu Romanu care are una datoria de 13, s'au 14 fl. v. a. aru fi fostu silitu, spre asi putea dobandi pretensiunea sa a calatori 18-ce miluri, si a face spese mai mari de catu insasi pretensiunea. — Cine au fostu dintra membri Comitetului cari au indrasnitu a grai, incontra acestia ordinatiuni Guverniale? D. V. Comite I. H. care iniru o cuvantare pre catu de domólà, pre atita de iuridica, — au aratatu cà o astfeliu de ordinatiune e elaborata singuru spre ruinarea Romaniloru celoru saraci cari au pretensiuni mai mici, — au infrîntu argumentatiunile Guvernului, prin care voiá a aratá ca legile din nainte de a. 1847 nu sufere numai una siedria partialà intr'un comitatu, — cu aceea — cà legile acelea nu se potu aplica acum, dupa-ce acelea sunà numai despre Nobili, si prin urmare acelea trebuie modificate, — si aceia-si modificatiune nu Guvernulu are dreptu de a o face, — caruia nu e ertatu a face legi, — fàrà acestu dreptu la intîmplare càndu nu s'aru tiene Dieta, i-se cuvine Congregatiunei Marcale, — prin urmare au poftitu cá sub-Judii se póta judeca in causa disa 13 fl. pana la 200 fl. v. a. nimene putàndu dice ceva incontra acestoru arguminte, atata de tari, si drepte i-sau primitu aceasta propositiune.

Inse aceasta au fostu numai inceputulu importantii din 2 Decemvrie, caci abea trecu un'a ora si se radica earasi D. V. Comite Iosivu Hosszu cu alta propuseciune, — poate pentru toata Transilvania de mare importantia. — fiindu-ca cuventarea au fostu frumosu rostita imu ieu indresneala a o descrie din cuvàntu in cuvàntu, — cá se veda (aceia straini cari nepatease innaintea ocarmuirii, cumca nu avemu oameni, cari se scie representá interesele romaniloru, si cumca nu avem Oratori) cà si noi avem iei colea, cate unul care scie spune adevarulu cu cea mai mare delicatetu'a fàrà a recrimina. —

(Va urma.)

Университатеа съсеаскъ.

Съмбътъ лн 9 Декемв. се цінъ еаръшї о шединцъ пъблікъ, лн каре ны вені нимік маї лнсемнатў ла пертрактаре. Маї лнтъіў се чітіръ протоколеле шединцелорь de маї наінте ші се веріфікаръ. D. Dp. Тінкъ черь, къ дънъ че пропънпереа D. Болога, адекъ протестълротъпілор din скаънъл Сібіълві *) съ се ія ла десбатере кь верфікареа депътацілорь Сібіълві, а ремас лн мінорітате, съ се лнсемне ла протокол пъмеле ачелор DD. Депътаці, карії аў спріжінітъ проіектъл D. Болога, адекъ а DD. Вагнер, Dp. Тінкъ ші Баломірі че се ші прімії. Апоі лнтребареа, къ съ се ія ла десбатере лнаінте de a фі комплетъ ъніверситатеа ънеле проіекте фъкъте de сінгратічії депътаці, саў ба, дедь апоі ла маї мълте ворбірі про ші контра, ші се хотърж къ нь. Ші аша се съвършї шединца пъблікъ, кь ачееа обсервацілне, къ пънъ нь ва фі комісілнеа гата кь операт'ъл съў лн прівінца егалеї лндрептъцірі національ нь се вор цінea шединце пъбліне. Дънъ че еші пъбліквлў асколътторіў се лъаръ ла пертрактаре піште обіекте економіче.

Ковънтареа D. Депътат Гъл кътръ Котеслокціїторіъл сънъ аша:

„Конформ кь ын обічеіў векіў, ка депътат din Сігішоаръ апькў квънтълў, ка съ пропънчіў, ка ръспънс ла чеea че ам авзіт токмаї акъта дела Мъріа Та, прівіреле ші конвінцеріле дорінцеле мі спераццеле че а требвіт съ сесцітéze патъралтепте чеа din тъіў арътаре а Мъріеї Тале лн тіжлокълў Ъніверситъцій національ сесешті трансілване. Ші кь тоате, къ М. Т. аї пропънчіатў тот ачеле інтзінцілні, еў тотъші нь ме пот контені ші din пънктъл de стаціне алў пострь a da апъсаре тъпгзіреї, къ М. Т. діспосіцілнеа пресентъ нь аї къпътат'о лн ачелў модў, каре есте прескріс пентрь кончесілнеа демнітъцій котеслълві ші пентрь репресентацілнеа Котеслълві національ ші лн акъроръ комітівь вам фі възът маї бекрос a Въ ліа локълў. Кь тоате ачесте еў кецетў a пзтеа еспріма ачееа лнкредінцаре, къ М. Т. не ешті фоарте біневеніт. Ші ачеаста нь ымаї пентрь ачееа, пентрь къ ноі портъндў честілнеа лнбълзірeї вноръ лнпрецівърърі але тітълві ші вноръ касбрі пречединте не тъпгзіем кь прівінца, къ вом вені лн пвсъчілне a есерчеа партеа ноастрь ла дрептъл ачеста конституціонал, чі ші пентрь ачееа, пентрь къ съntемў de ачеея конвінцере, къ М. Т. ешті чел маї вптў бърбатў пентрь сітъацілнеа пресентъ. Націлнеа съсеаскъ a къзтат одіхна са дела чеа din тъіў a еї кіонгаре лн ачеаста цеаръ тотдеына ла тронъ. Лнпрецівърърі, съът каре a прімітъ ea місілнеа кълтъреї ші de атънчі a пъсвіт a o лмплині, a фъкът ачеасте de ліпсъ. Архівеле ноастре пъстреze довезі. пътероасе demne de аментіре despre ачееа, къ пъртъторіі короапеї кь пре пъцine есченціялні іа ші акордатў черята скътінцъ. Інтереселе кълтъреї отепештї ші але сігърацеї імперіълві (оаре фъръ de сасі нь сар фі пътътў ажънце ачесте?) лн оріентъ поате къ аў фостъ мотівеле кардиналї ла ачеаста. Націлнеа a арътатъ пентрь ачеаста тотдеына, еаръ маї кь сеамъ дела лнчепътъл веакълві 18-леа мълцъміта са, ші despre ачеаста кънpindў архівеле ноастре мішкътоаре довезі. Маї кь сікчесў дънъ конвінцереа mea a фъкътъ ea ачеаста пріn ачееа къчї ea ла пелнчетата, сарь пътеа зіче жалъzoaca de мълте орі греоа ші нь тотдеына порокоаса къзлнцъ, a пъзі але сале ші але църії дрептърі. a пріміт кь лнкредере рънduлеліле рецітълві, ші че вре съ зікъ ші маї мълтў, a спріжінit лнтокмірile d стат че авеаў ръляцілне асвпра лнтреїеї цері. Ачеаста кале a політічеї традиціонале, нь o ва пъръсі Націлнеа, лн контра челорь че аў продвс лн тіжлокъл еї ічі колea кь маї мар саў маї міў сікчес, ші de ар ші кецета a авea кав феліріе спре желіре, нъртатъ de въртоаса конвінцере, ь лнпалтълў рецімў ва пътрі ші doi noў трезіта віаць констітуціональ. Негрешіт къ релацілнеле тітълві сънт маї греле ка орі кънd алтъдатъ, ші апвm се пате маї непосібіль комплапареа інтереселоr ънеї націоналітъцї стрьіне кь челе але челеї съсещі ші комбінареа даторінцелор ънві сънвсў трансілванў кь челе але ънві сънвс австріакў. Лнъ прекътў a сікчес аптечесорілор пострії de бънъ сémъ нь сът релацілнї маї фаворітоаре ашї стабілі маї дестрътата релацілне a лорь кътръ копацілнї лн modў пріінчіосў ші ъніцї кь еле a афла дрептъл din лнкъркътъріле веакълві ал 17-леа кътръ каса прінчіпеаскъ австріакъ, аша спереzў еў не ва сікчеде ші поъ, a фі дрепцї кътръ претенсілнеле копацілнелорь ноастре, фъръ de a нічічі кондіцілнеле пентрь персістінца ші просперітатеа націлнеї съсешті ші a афла дрептъл спре лнцелецере ші спре актіва легътъінцъ кь попоарьле австріаче, фъръ de a жертфі ачі d n дрептърile нóстре національе ші de статў маї мълтў, декътў че токмаї есте de ліпсъ. Ші фіind къ ноі сперътў, къ М. Та не веї мерце лнnаінте пре ачестъ дрътў ші къ пріченереї ші потереї актіве a М. Тале ва сікчеде a продвче ші a сесцінea колнцелецереа токмаї лн зілеле de акът атъта de печесаріе, п нгрь ачееа М. Та не ешті ші ce дрътълў ачестъ бine веніт.“

Пеща лн 6 Декемвріе 1861.

Сарчіна мъсърелорь есченціоналї, каре пентрь пъкателе алтора съntемў сіліцї a o сънорта ші ноі ромънії чешті din Бнгаріа, o сімцеште маї наінте de тоате преса. Бніквлў жърналў політікў чел авемў лн Бнгаріа: „Concordi'a“ вь конфіскать пънъ акъ de дове орі, каsса конфіскърії кредў къ ва інтереса пе мълцї дінтре четіторії „Телеграфълві,“ пентрь че мъ лнчеркў a віле котънїка ачелеа, аша прекътў ле амў лнцелесў din фонте фоарте сігърў, сперъндў къ ла Двоастръ чел пъцін пънъ ла дієтъ — деакъ вецї фі порокошї се o авецї— мъсърele есченціоналї нь ворь лнкътъша преса лнтр'атъта, ка съ нь те поцї печї въіера.

Дечї се ворбеште къ N-рълў 30 алў „Сопс.“ съ фі авътў 4 пъкате, ші апвme:

1. Лн Ревіста політікъ рісkасе респектівълў ъртъгоарele квінте невіновате: „Ла ноі лн Бнгаріа domneште o ліпіште маре, е аста ънў semn de обосеалъ дънъ атътеа фрътънтътъре сіліте, ор фокълў лнпъдъшітў лн сънzъ? ва адевері мъіестрьл чел маре — тітълл каре десконере тоате.“

2. Бн кореспвndinte din Беіъшіў фъкъсе пеще обсервъцілні ла о потъ a редакцілнеї de маї наінте, лн каре zicece, къ „штіе de сігърў кътъ ероіі din Apadў din 16 Септемвре съntў ресолвцї a нь прімі деретъторії Конституціонаlї dela Komicapiь,“ че Domнъл кореспвndinte кецета кътъ с'арў фі зісў лн цеnералў, ші кь тот дрептълў zi-

*) Съ нь zidimь din сась. Цінтъріле каре ле amintimi нь аў сколі попъларе, ші че фолось веї авea dela цімпасіі, деакъ ле ліпсеште фвndamentъл каре есте скóла попъларъ. Дънъ пърereа ноастръ тоатъ edвкацілнea, кареа нь a прінсь рънdучіні лн скóла попъларъ біне лнтокмітъ, нь e перфектъ, нь поате фі пічі національ, пічі бісеріческъ, ші мі сепаре къ ачеаста e боала, de каре кат пътімеште тінерімea ноастрь. Цімпасііле не вор креште ші інформа індівізі еаръ нь попорь, каре нъмаї лн скоалеле попъларе поате афла храна сфолетеаскъ, ші дънъ че цънта ноастръ чea маї сфънтъ есте ші требве съ фіе кълтъра попорълві, фіреште къ ші чea din тъіў ші маї маре гріжъ a ноастръ требве съ фіе цінтатъ лнтр'аколо, ка съ авем скоале попъларе кът се поате de мълте ші de бине. Фъръ de ачесте вом ста аколо, вnde не афлъмъ. P.

**) Цінтъл Довреї не dede чел маї фрътос есемпл de o лнцелецере вънъ, ші de ын сімцъ котън, de ар афла пътъ лнвъторь? P.

*) Се ва пвблика лн Врал літоріў. P.)

чea кaткъ п'aрѣ фi вѣнъ політіка. Ла аста апоі earъшї фъкѣ ped. o потъ кaткъ: „Ачеле кѣвінте пѣ се потѣ аплека декътѣ пѣтаї ла вніквлѣ касѣ ла каре са ші дптревѣінцатѣ аша din кѣсе вінеквънтате. Рнїі Аръdanї аѣ dорітѣ съ аівъ Комітe скпремѣ, ор dакъ пентрѣ віна алтора а требвітѣ съ се дптъмпле алтфелѣ — вп комісарїѣ ромънѣ, о челѣ пѣцинѣ атаре комісарїѣ, каре се пѣ рефѣсеze скрісоріле ромънещтї; дп алть прівінцъ се ші фъкѣсе пашїї кѣвіінчіошї ла локвріле маї дппалте. dар сѣв претестѣ къ десѣвеціѣніле сар фi фъкътѣ маї пaінte, аѣ ретасѣ фъръ респлгаѣ, прекътѣ кат de a pendвлѣ.“

3. Тотѣ ачелѣ кореспѣndінте рапертасе ші despre непорочіреа внвї солdатѣ, кѣ вртътоареле кѣвінте:

„Тотodатъ 'мї іѣѣ воіъ de a дпштіінца пе on. ped. despre желпіка дптъмплare a внвї „Deutchmeister.“ Adекъ дп 10. л. к. в.п. се dесъръ вре-о 30 de осташї din леціѣнea Hoch-und-Deutschmeister дп котѣна Лѣпка лѣпгъ Кохѣ, кѣ скопѣ de a скоате контрівѣціѣнea дптерътеаскъ; аічї cocindѣ, ера поапте дптънекоасъ, алба лѣпъ па лѣтінатѣ — прін вртаре пѣ е шіраре. dакъ dінтре непоташі лвї Гамбрінѣ, карі сѣнтѣ dedaцї a вѣвла ші dіва кѣ окіларї, вѣвлѣ са сѣінтітѣ a претinde контрівѣціѣнea dела шѣтаріца (мѣіерea горніквлвї) дп локѣ de a претinde dела шѣтаріѣл. dін каре дптрецізраре се ескъ o чеартъ дпфокатъ ші алармътоарїѣ, ла каре ші маї мѣлцї осташі се адѣнаръ, пе карі дпсе асетене і-фрекарь, ші апѣте, соакра шѣтаріѣлвї кѣ внѣ течіѣне фріцеа ші тітбра пе осташі dea рѣndвлѣ, пѣнъ dе алтъ парте шѣтаріѣл лѣндѣ арта ла тѣнъ o десклъкъ дп пѣптечеле внвї осташѣ, каре пѣнъ dімінеаца ші мѣрі.“ Ші дп фіне

4. Дптре „Варіетъцї“ ера: „Ком. сѣпр. алѣ Тімішвлвї, е demiсіонатѣ ші de Комісарїѣ рец. е деѣвмітѣ D. An. Szabo, еаръ Комітцїї сѣпр. аї Бїхареї ші Арадвлвї сѣнтѣ пѣтаї свспінші dела аптівітате, ші de Ком. рец. е деѣвмітѣ пентрѣ Бїхареа D. Іоапе Петрак, еаръ пентрѣ Арадѣ Лѣd. Хоффбавер. Аша даръ печї дптрѣпѣ локѣ пѣ е ромънѣ.“

Ачестеа патрѣ пѣнте din діферіте кѣсе а фост кѣлпоасе, ші аѣ требвіт съ се своаце афаръ.

Вніі zікѣ дпсъ кѣткъ D. Чепсорѣ de атѣнчї п'ар фi пъкътвітѣ декѣтва пѣ ера аша конштіінціосѣ дп касвлѣ ачеста, кѣ атъта маї вѣртосѣ, къ Dлвї пѣ чепсѣра фоаіа, дп Бвреавлѣ поліцієї чі дп ал съѣ, пе рѣспѣнзътатеа са, ші апоі ка ромънѣ а требвіт съ коноаскъ карактерѣл ші аліпіреа чеа лоіалъ а ромънвлвї кътръ Дтпъратѣл, ші п'а потътѣ се аівъ фрікъ, кѣткъ ачесте кѣвінте певіповате ворѣ продоче дптре ромънї ачелѣ перікол пентрѣ статѣ, карелѣ превede despѣсечіѣнea респектівъ; декътѣ ачі ар фi маї фостѣ ші алте кѣсе прівате.

A doва конфіскаре, — міce паре а N-рвлвї 33 се zіче а се фi дптъмплатѣ пентрѣ внѣ естрасѣ din епістола лвї Тѣгг кътръ маціарїі din Бѣкѣрещті, че маї паінte de ачеea се пѣблікасе ші дп газетеле маціаре, ші маї тързіѣ дп Gaz. Транс. ші пентрѣ о потіцъ despre леціѣnea маціаръ din Італіа; тоате пѣнте багателе, каре оаменіі маї мѣлтѣ din кѣріосітате, декътѣ din чева tendінцъ ле пѣблікъ.

Аша стъ лѣкрѣл пела ноі кѣ преса, дп тоатъ ора сосескѣ despѣсеціѣнї нове, nimene пѣ штіе сігѣр къ че е ертатѣ ші че пѣ е ертатѣ а скріе? Ла дпчепѣтѣ се потea репродоче тот че ешea дп фоіле de Віена, акѣта дпсе, прекътѣ се ворвеште пѣ е аша, маї дп тоатъ zіва дпштіінцеазъ поліція пе редакцїѣні, къ: кѣтаре артікѣл, din кѣтаре фоаіѣ de Віена пѣ е іертатѣ съ се пѣбліче дп Бнгаріа; despre нова органісаре а комітателорѣ печї вп кѣвънтѣ; фантеле de прін комітате пѣтаї регістрате, фъръ печї внѣ комептаріѣ; дп контра паціоналітъцілорѣ дпкъ пѣ се поате скріе, пѣтаї фаче, uti figura docet дп Карашѣ вnde dвпъ атътea лѣпте грелеші дпdелѣвгате се пѣсесе комітатвл дп посесорвл лімвеї, кѣ окасіѣнea повеї органісърї фрѣтѣшел ші дпчетішорѣ фъръ печї внѣ стомотѣ рестітві капчеларіа аѣлікъ чеа маціаръ. Че іроніъ а сорцїі! бърбатвл каре пѣтаї потea de бѣкѣріѣ, кѣndѣ дпцелесесе кѣткъ tandem aliquando се pedікасе ші лімва ромънѣ дп Карашѣ ла demпітатеа че і се кѣвіне, дп кваліtатеа са de органѣ алѣ потерей domпітоаре, тревві дп контра воіеї ші конвінцереї сале пе тѣта са съ о алвнце din палатвіші пропріѣ, вnde dвпъ o есіларе дпdелѣвгатъ абеа че рѣінтръ ші се арапцеа, ші съ рестіве пе чеа вітреаг, каре атѣт de пе пефрептвлѣ окѣпъ ачестѣ локѣ. Іатъ! къ тѣ ші абътвіѣ dела фірвл теѣ, dар фііndѣ къ ші пѣпъ ачі дллѣ дптіпссіѣ пре лѣнгѣ, печї къѣ маї конгінвіѣ, чі кѣртѣndвлѣ рогѣ пе D-zеѣ съ вѣ фереаскъ de соартеа поастръ! еар поаъ съ пе ажѣге съ скѣпѣтѣ кътѣ маї кѣрѣndѣ de дѣnса!

О інтерпелацїѣне кътръ Канчеларіа Бнгвреаскъ.

Сѣвт тітвл ачеста а ешіт дп жврналвл германѣ din Віена „Oster. Zeit.“ внѣ артікѣлѣ дататѣ Віена 10. Декетв. к. п. ші семнатѣ кѣ litera B. каре фѣ репродвсѣ ші de алте жврнале ші пентрѣ дпеътпътатеа лвї дллѣ репродвчетѣ ші ноі. Елѣ сѣнъ аша:

„Діплома din $^{20}/_{10}$ 1860 ші тотѣ одатъ ешіта прѣдпалта скрісоаре de тѣнъ дптреціторе ші despѣшвртоаре фортезъ база пентрѣ дрептвріле попоарълорѣ ші але церілорѣ Австріеі.

Дп вртареа ачесторѣ motu proprio акте de Маіестате аѣ ешітѣ операtеле de конституцїѣне din $^{26}/_{2}$ 1861 ші аѣ ажѣнсѣ попоаръле ші църіле Монархіеі дп гвстареа віецеі конституціонале, дпсаші партеа цінторе de короапа Бнгаріеі, спеціалмінте дпсъ сетінціа магіаръ са пѣс дп посесіѣнea преферінтеі сале посіцїѣнеі de маї паінte пѣтаї дп вртареа ачестві П. Л. Актѣ.

Канчеларіа Бнгвреаскъ ші чea трансілванъ саѣ реставратѣ дп пѣтереа ачелорѣ акте, ші чea кроатікъ саѣ креатѣ de кѣрѣndѣ тот дп пѣтереа лорѣ; Локвцінца дп Бѣda, гѣвернвлѣ дп Клѣжѣ, табла вапалѣ дп Загравіа сѣнт пѣре продвкте але ачелеі скрісорі de Маіестате, ба ші сѣпремїї комцї ші органеле лор аѣ de a мѣлцъші естінса лор ші черкѣлѣ актівітъцїї фѣнкцїѣнелорѣ лорѣ de a дрептвлѣ ачелора.

Ноі кѣпріndетѣ лѣкрѣл сімпліѣ ші практік, dвпъ сімпліеле ідеї четъценещтї, кѣчї врет съ ѣім прічепцї. Леціле аѣ пѣтаї атѣнчї dеплінъ валіdітате ші пѣтере лѣкрътоаре, дпкътѣ пѣтереа ексекътівъ вреа ші есте дп старе а ле ексекта.

Леціле, кърора лінсеште ексекътіва актівъ саѣ ле deпеагъ сервічіѣлѣ, сѣнтѣ леці тоарте de арѣ фi фостѣ орї кѣтѣ дпфіінцате, прекътѣ адекъ сѣнтѣ ачеле, каре ле арѣ еміте астъзї Маіестатеа ексімператоарїе din Хаіті, сеѣ D. ексгѣвернатор din Бнгаріа кѣ дпалтвлѣ съѣ консіліѣ de еміграцїѣне.

Челе маї мѣлте церї але лѣтеі пѣ кѣпоскѣ алте леці, декътѣ челе октроате, ші avita constitutio внгвреаскъ а фостѣ пре de мѣлте орі modіфікатъ прін елѣсіѣні ші феліѣріте modелърі, ба че е маї мѣлтѣ дпсаші фоіа сі чea маї дпсемнатъ, Bulla aurea a фостѣ ресвлтатвлѣ челеі маї сілніче абатері dела ea! Челѣ маї маре реце алѣ Бнгаріеі ромънвл Матіа Корвінъ а фостѣ вп адевърат dесnот, din тот лѣпгвл шір ал рецілорѣ внгвреші пѣ се поате нѣмі внвл, каре ар фi гѣвернат стръпсѣ dвпъ конституцїѣне, деакъ ел а гѣвернат престе тот.

Аша стъ лѣкрѣл практіче лѣат. алгфелѣ е дптеорie ші абстракт, ачі аре валіdітате ка вп крітірїѣ моралѣ сентінца: (fiat justitia et si pereat mundus съ се факъ дрептате макар съ піарѣ лѣтеа) дпсъ пічї одатъ ші тотdеѣна ка фікцїѣнea легалітатеї, ачестѣ idol ал егоіствлвї ші партікларіствлвї, пъскочіт de капете віклене, ка съ indeплінеаскъ лінса de дndестѣлітоареа пѣтере ексекътівъ саѣ съ о асквндъ. Рецітвлѣ de астъзї ал Бнгаріеі, тішкареа лвї ші активітатеа лвї требве жѣdекат dвпре ачестѣ сінгвр пѣнктѣ de вedере, ел есте дп цеперал ші спеціал кіетат, а репресента П. Л. акте din $^{20}/_{10}$ 1860 ші $^{26}/_{2}$ 1861.

Канчеларіа Бнгвреаскъ есте реставрать de Маіестатеа Са дп модвлѣ ачі дпсемнатѣ.

Ші пѣ de мѣлт і са dат пѣтаї о дndестѣлітоаре пѣтере ексекътівъ ші ea есте актвл deплінъ doатпъ a сорцїлорѣ de 10 міліоане de четъцені de статѣ австріачі, карії локвескѣ dінколо de Лаіта пѣнъ ла Монтерецїѣ ші Драва, дпсъ ea пѣ есте пічі декът еліберать de респѣнзътате пентрѣ фаптеле сале.

Кътръ ачеаста рецеаскъ канчеларіе Бнгвреаскъ пе лѣѣтѣ даръ вое a пѣне modеста дптребаре:

Кът са потът дптъмпла къ ea ші продвктеле еї, оргареле еї a реалісат a doеzечелеа П. Л. скрісоаре de тѣнъ a Маіестатеї Сале ч. р. апостоліче din $^{20}/_{10}$ 1860 пѣнъ актвл пѣтаї дп ачеea парте, ші адекъ пѣтаї спре ескісіва фавоаре a сетінцієї магіаре ші o мѣнdвче кѣ тоатъ северітатеа, дп врете че ачеea парте тот ачеіашї скрісоаре de тѣнъ, каре е спре фолосвлѣ челоралалте паціоналітъцї але церії, се прівеште ка ші кѣndѣ пѣ ар есіста. Дп ачеаста се ordінеазъ адекъ кіар ші лѣтѣрітѣ, „къ комѣнелорѣ четъцепещтї ка ші челорѣ сътещтї ле стъ дп вое ліберъ алецереа лімвеї афачерілорѣ дптребіле комѣнале, бісерічещтї ші сколаре, маї departe къ орї ші чіне аре вое a се серві дп адвнъріле комітатенсе, четъцепещї ші комѣнале кѣ орї каре лімвъ вскатъ дп царъ, ші a пѣтea аштерпе дп фіекаре din ачесте лімвї петіцїї ші сѣпліче, a къроръ рѣспѣнс аре съ фіе тотѣ дп ачеea лімвъ, къ дп фіне атплоіацїї de жѣстіцїе ші політічї de administцїѣне тот феліѣлѣ de ordінъчіѣні ші de порѣнчї каре терг петіжлочіт кътръ Комѣне, аѣ съле факъ дп ачеea лімвъ, каре есте лімва афачерілорѣ Комѣнелорѣ лорѣ.“ Дп ачеаста a са парте респіръторе de чea маї маре ковіінцъ, пѣнѣтаї къ пѣ се есекѣтеазъ скрісоареа de тѣнъ, чі кавъ a o зъdърнічі прін тъсърї посітіве.

O мѣлцїте de сѣпліче din діферіте пърцї але Бнгаріеі пе зак дпаінte асѣпра педечелорѣ, че се пѣп дп контръ попоарълорѣ пемагіяре din партеа кондѣкъторілорѣ комітатензї ші a жѣрісdікцїілор ліберей ексерчері a ачестїї апларідате кончесіѣні лімвістіче. Ба пе ші асекѣреазъ персоапе възвте ші мѣлт стімавіле, каре пічї одатъ пѣ аѣ сімпатісат кѣ къзвта сістемъ a лвї Ваі, къ пічї ачеea сістемъ пѣ a есерчеат o астфелѣ de песѣферітъ апъсаре асѣпра попоарълорѣ пемагіяре, кѣтѣ се дптъмплъ ачеаста акѣта.

Кавѣнтвл de дпкеіаре ал чітатеі П. Л. скрісорі de тѣнъ, декіаръ „вртоаса хотърѣре“ a Маіестъцїї Сале “a вреа съ стea дпкоптръ кѣ чea маї маре ресолвцїѣне дп тоате цінвтъріле вnde се атінг інтереселе лімбілор ші але паціоналітъцілорѣ діферіте, токтаї аша a се опѣне орї кървї феліѣ de сілъ саѣ апъсаре, прекът ші пепермісерорѣ провокърї, дпаінтърї ші атърънчіѣні але опосіцїѣнелорѣ пацїопале

ші лімвістіче, кѣ тоате ачесте ноі штім de сѫплічe, че саѳ аштерпѣтѣ токмаі дп ачеаста dirекціѣ Маіестатеі Сале ч. р. апостоліче прін чеі маі фрънташі, стімабілі, лоіалі бърбаці ші епіскопі аі діферітелор Nаціон літъці.

Ноі врем аічea a amінті пѣмаі ачеле але ромънілор din Комітатѫл Арадѫлуі, din каре e дпведерат, кѣ рецескѫлѣ Комісаріѣ скрісоріле комѣпелор ромънешті despre алецереа лімбеі лор націонале de лімба афачерілорѣ лорѣ, ле dѣ дпderъптѣ, ші пѣ прімеште нічі o сѫплікѣ дп алта лімбѣ, decѣт пѣмаі дп чea магіарѣ, маі departe ні се рапортeazѣ din партea компетептѣ, кѣ рецескѫлѣ Комісаріѣ din Лѣгож ар авea дпсърчіваре, ка лімба ромънeаскѣ, че са дптродѫсѣ прін лецѣіта ші нічі decѣт пелоіала репресептапцѣ a Комітатѫлеі Карашѫлуі, атѣт дп пѣтереа dрептѫлуі еі статѣтар, кѣт ші пе темеіѫлѣ ачелеі маі сѕс арътате скрісорі de мънѣ, дптр'ънѣ Комітат, ѕnde дптре 220,000 ромъні, пѣ лоѕѕеск 50 de магіарі, сѣ се дплокѕіаскѣ кѣ чea магіарѣ, o претепсіѫне, че пелънгѣ манifестатѫл nedрept паціонал, требѫе съ аівѣ ші ачeea фаталѣ ѣртаре, кѣ тѫлці бінетерітаці ші алтфеліѣ фоарте апці амплоіаці ромъні пентрѣ пекѫноштіпца лімбеі магіаре рѣтънѣ фѣрѣ пѫне.

Кѣ admiраціѫне дптребѣтѣ ноі dарѣ: че скоп ва авea ачeаста? Кѣт сѫпт астфеліѣ de прочедѣрі, ачелea тъсѣрі че дп прівіпца лімбеі дпвъцътънтѫлуі дп цімпасіе саѳ лѣатѣ din партea локѫіпцеі? Доарѣ пѣ вреаѳ магіарісареа, de мії de орі прін педéпсѣ опріта магіарісаре a церій!?

Сепатѫл імперіал. Дп 5 Decемвре са цінѣтѣ дп сепатѫлѣ імперіалѣ a 88 шедінце пré інтересаптѣ прін ачeea, кѣ са аштерпѣтѣ бѫдетѫлѣ пе анѫл 1862 сапатѫлуі імперіал спре десбатере. Галеріile ераѳ дndесате дпкѣ паінте de a дпчепе шedинца, дп ложа кѣрцій се арътѣ Алъціа са дмпъръteаскѣ прешedінтеле Міністеріѫлуі Архідѫчеле Райнер. Ложеле dіпломатілорѣ ші касеі de сѕс ераѳ дndесате. Пе банка міністрілор се афлаѳ тоцї міністрі. D. Міністрѫ de стат a аштерпѣтѣ късеі месацѫл дп пѫтеле Маіестатеі Сале, прін каре сепатѫлѣ імперіалѣ са декіаратѣ dінтр'о парте de сепатѣ маі лъціт, апоі a ворвіт Міністрѫл de фінапцѣ арътѫндѣ дптр'о кѫвѣптаре лѫнгѣ стареа фінапцелорѣ.

Ла пропѫнереа депѫтатѫлуі Бар. Пілерсдорф са алес ѫп комітет de 9 indівізі, карій съ релаціонеазѣ despre модѫл трактърії ачестор пропѫнері, дп шedинца din 6 Дечет. са пропѕѣ пѫтерѫлѣ комісіѫнеі пентрѣ релаціѫнea бѫдетѫлуі de 48 indівізі, апоі се дпчепѣрѣ dісѫтеле despre компетінца сепатѫлуі імперіал дп прівіпца ачестеі. Клѫт Мартінец пропѫне ка камера съ dé дndерѣпт Комітетѫлуі релаціѫнea ші сѫл' дпсърчіпе кѣ кончепереа ѫнеі адресе кътрѣ Маіестатea Са, дп каре камера съ арате темеіѫріле пентрѣ каре пѣ се поате лъса дп десватереа бѫдетѫлуі. Dѫпъ маі мълте десватері ръtънe пропѫнереа луі Клат Мартінец дп мінорітате ші се пъштеште ла алецереа челор 48 de метврії аі Комітетѫлуі, се чіті апоі протоколѫл шedинцеі трекѫте ші са еѫвічіат, кѣ кѣ прівіре ла фѫнкціѫнea комітетѫлуі ші ла сърбъторіле греко-ортодоксе съ се атънe шedинцеле пънъ дп 4 Февр. 1862 к. п.

Дп 7 Декетв. са цінѣтѣ шedинцъ дп каса de сѕс. Міністрѫл de стат фаче кѫноскѫтѣ пропосіціа че a фъкѫто дп каса de жос. Контеле Хартіг пропѫне a се рѣdіка пѫтерѫлѣ Комітетѫлуі ла 20 indівізі. Контеле Лео Тѫн чере ка съ се мълцътеаскѣ Маіестатеі Сале пентрѣ прéлпалта хотърѣре, дпсъ тотѣ одатѣ съ се декіаре, кѣ сепатѫл імперіал маі дпгѣтѣ пѫ e компетептѣ a конcѫлта despre бѫдетѣ Пропѫнереа луі каре ші се прімеште a луі Хартіг. Дп фіне декіарѣ прешedінтеле din каѕса сърбъторілорѣ атънареа шedинцелорѣ пънъ дп 8. Іапѫарie 1862. к. п.

Notiце Diверсе.

Маіестатеа Са Дмпъратѫл a плекатѣ Сѫмбъть ла Венеція ѕnde ва петрече сърбъторіле ші ва авсента din капіталѣ 12 зіле.

— Маіестатеа Са Дмпъръteаса се бѫкѣр дп Венеція de dоріта сѫнътате.

— Септемвірѫл Георгіе Стоіаковічі есте депѫтіт de Консіліаріѣ de кѣрте ші референdарѣ ла Капчеларіа ѫліко-ѫнгѣреаскѣ.

— D. Консіліаріѣ ші dіректор de поліціе I. Кірхпер есте кіемат ла Клѫж, ка съ прімеаскѣ Бірѫл пресідѫл гѫберніал ші a ші плекат лѫпі кѣ пошта ла локѫл dестінаціѫнеі сале.

— Комісіѫнea центрѣ компілапарea претепсіѫнелор фостілор грънічіарі дп реціментеле ромънешті сѫѕт пресідѫл D. Цеперал Райхецер пентрѣ 1-ле ші a D Цеперал Хаіте пентрѣ ал 2-ле реціпент a сосітѣ дп Арdeалѣ, ші апѫте чea dінтъіѣ дп Сібііѣ, сарѣ a doa дп Бістріца.

— Табла рецеаскѣ din M. Ошор. a хотърѫт, ка тоате сѫплічеле съ фіе тімбрате, ші a депѫтіт o комісіѫне каре съ дпгріжаскѣ de ачeаста.

— Сѫпретѫл Кѫпітап ал Кіорѫлуі a слобозіт o дпштіпцаре, прін карea інвітѣ конгрегаціѫнea ла шedинцѣ. Лічепціа спре ачeаста і ca dат din партea капчеларіеі кѣ ачел скоп, ка Комісіѫнea съ аіве окасіѫне a се пропѫнчіа, кѣ пънъ ла dечісіѫнea віітоареі diете се ва есекѫта кѣ кредінцѣ порѫнчіле Маіестатеі Сале асѫпра дптребърілорѣ, че аѳ рѣмас пънъ акѫма nedесlегате.

— Маіестатеа Са Дмпъратѫлѣ a слобозітѣ кътрѣ іспісdікціѫнеле арdелене, каре аѳ лѣатѣ de мѫстрѣ дп прочедѣреле жѫdекъторешті detерминъціѫнеле конферінцеі ізdекскѣріале, o ordінъчіѫне дпфрѫнтътоаре, арътѫndѫші прéлпалта петѫлцътіре кѣ пѫртареа ачeаста. Апоі дпсърчінеазѣ канчеларіа ѫлікѣ, ка съ факѣ пе прешedінтеле таблеі Бр. Апоі дп персоапѣ респѫнзъторіѣ, ка съ се къzеаскѣ леціле привате ші пепале дп dеплina лор вігоаре пънъ атънчі, пънъ пѣ се вор modіфіка дп дрептѫл кѫвепі.

— Dѫпъ ordінъчіѫнea дпалтѫлуі гѫберіѣ аѳ съ се dісолве комітетеле Комітателор ші сѫпретіі коміцї се вор дпсърчіна кѣ конcтітѫірea ѫнеі ноі статѣ de амплоіаці. Комітетеле ноаѣ аѳ съ ѣртеzе прін алецере. Модѫл de алецере се ва хотърѫ dѫпъ дпстрѫкціѫне. Din Амплоіаціі пресепці пот конта пѫмаі ачeіа ла реактіваре, асѫпра кърорѣ пѣ ва фі німік компроміцъторіѣ. Despre дърі ші рекрътаціѫне аѳ мерe челе маі севере mandate кътрѣ сѫпретіі коміцї. — Тоцї сѫпретіі Коміцї аѳ фостѣ кіемаці ла Клѫжіѣ ші аѳ къпътат din партea Екселенціеі Сале гѫбернаторѫлѣ атѫсърателе mandate. Дп фondѫл реціѣ вор ръtънea лѣкръріле ка маі паінте.

— Редакторіі жърналелор патріотіче сѫпт інвітаці a пъzі лецea пресеі din анѫл 1852.

— Лѫі "П. N." се скріе din Арdeал, кѣ Консіліарій de гѫберпѣ афаръ de чеі доі сасі дпші вор da dімісіѫнea, ѫнії врéѳ съ штіе кѣ гѫберпѫл вреа саѳ кѣ ар фі пѫсѣ п отестѣ ас пра тъсърілорѣ ачесторѣ повъ. Din алта парте се спѫне, кѣ комітателе се вор despфііпца ла чea маі мікъ опосіціѫне ші се вор organica комісіѫні повъ, акърор метврії дп пѫтър хотърѫт се вор алеце a трea парте din репpесептапціі компелорѣ, din ачeіа чe плътеек 25 фл. dаре ші din чеі маі таре дпкъркаці кѣ dареа. Се спѫне маі departe кѣ жѫстіціа се ва рестітѫі ка паінте de 20/10 1860 de ші табла рецеаскѣ ва ръtънea nominal; — dіета се ва атъпа пе тітп пехотърѫт; дп фіне се спѫне кѣ поѫл гѫбернаторѣ ші гѫберпѫлѣ прочede кѣ енерцѫ ші стръпс, дпсъ дп форте кѣ чea маі мъре крѫцare.

— Дп Zагравіа ші дп маі мълте четъці саѳ сімціт дп zіоа de C. Ніколае ла 9 óре 10 мінѫте паінте de амеазі кътрѣтър de пътънт dестѫл de пътерпкѣ.

— Весѣвѫл еаръші a сківпат фок ші a маі нітічіт сатѫл Торе del греко.

— Прінцѫл Алберт, бърватѫл реціпеі din Англіа a мъріѣ дп 2 Дечетбре dопъ o боалъ скѫрtъ дп върстъ de 42 de апі.

— Прінцѫлѣ Сърбіеі a трімісѣ o депѫтаціѫне ла Карловіц ка съ фіе фацъ ла дпгропареа Патріархѫлуі Раіачіч, каре a ѣртат дп 9 Дечетв.

— Сеапца са dескіс дп Прінчіпатe дп 3 Дечет.

— D. Віче-Прешedінте Kozma a сосітѣ дп 1-o Дечетв. дп Клѫжѣ.

1—1 **Edictѣ.**

Maріа Drъпчі din Хотopod de 4. лѫні de зіле кѣ nedрептате шаѳ пърсітѣ пре лецівітѫлѣ еі Акімѣ Вѫсі din Каца, скаопѫлѣ Кохалтѫлуі — съ провоакъ прін ачeаста, ка дп терminѣ de ѕn анѣ dela датѫлѣ de фацъ, пегрешітѣ сѫсе дпфъцошезе ла ачестѣ С. Протопопескѣ спре a ста de фацъ кѣ лецівітѫлѣ еі соцѣ, пентрѣ кѣ din контръ конформѣ С. С. Канoane се ва da хотърѫре ші фѣрѣ de еа сѫплічеі аштерпѣте din партea потепітѫлуі.

Dраос 30 Noемвр. 1861.

Іоан Іосіфѣ

Adm. Протопопескѣ ал Кохалтѫлуі.

Administratiunea jurnalului „Ost und Vest“ ce ese subt redacti'a D. Dr. E. I. de Tkalac anuncia prenumeratiune pe anulu 1862.

Acestu jurnalu ese in tóte dîlele intr'o cóla intréga, éra lunea in diumetate de cóla in celu mai mare folio formatu cu pretiu pentru Provincii cu trimiterea pe posta in tóte dilele

Pentru 1	anu intregu	„ „	20 fl. V. a.
„	6 luni	„ „	10 fl.
„	3 „	„ „	5 fl.

Bani de prenumeratiune suntu de a-se trimite franco.

Romanii, carii au cetitu cu alentiune acestu jurnalu dabea de 9 luni betrani voru recunoasce cu multiemita, ca elu si au implutu promisiunea sa anunciata in programa cu tóta scumpetatea. Elu sa facutu unu org nu internationalu pentru viati'a politica si de cultura a popóreloru din reseritulu europenu, alu Slavloru, greciloru, romaniloru si magiariloru si cá acest'a a nesuitu se midilocéasca la popórele apusului européu cunoscint'a intuitiunei si a nesuintiei loru nationale, sociale si bisericesti. Noi amintim mai cu séma in jurnalulu acesta acei articuli frumosi si eruditi pentru egal'a indreptatire a popóreloru asuprite, si buna voinia a lui pentru poporulu nostru.

Eruditulu Redactoru alu acestui jurnalu D. Dr. Tkalac este atata de meritatu la romani, in catu asotiatiunea transilvana pentru inaintar'a literaturei romane si cultur'a poporului romanu la denumitu de membrulu seu onorariu.

Редактор респѫнзетор Іоанн Рац. Editora ші тіпарілѣ тіпографіеі dіецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе одатъ пе септе-мънъ: Жоіа. — Препъмераціънеа се фаче ля Сібіїъ ла еспедіторя фоіеї; пе афаръ ля Ч. Р. поще, къ кані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедіторъ. Преціял препъмераціеї пентръ Сібіїъ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъмет ате de ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелалте пърді але Трансілваніеї

Nro 51. Анъл IX.

Сібіїъ. 21. Декемвріе. 1861.

ші пентръ провінчіеле din Монархіїъ пе ан ан 5: фл. 25 кр. еар о жъмътате de ан къ 2. фл. 62½ кр. Пентръ прінч. ші церї стрѣіне пе ан къ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл 72 кр. в. а. Ін серателе се плътеск пентръ фіекаіеа ôръ къ 7. кр. ширял къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

Анчіінцаре.

Дела 1-а ianъarie еасе Телеграфъл Roman de doaъ орі пе Съптъмънъ Dъminека ші Жоіа прецъл есте:

	пе 1 ан.	пе 6 лъні	пе 3 лъні
Пентръ Сібіїъ	7 ф. —	3 ф. 50 кр.	1 фл. 75 к.
„ Провінчі —	8 ф. —	4 ф. —	2 ф. —
„ церї стреіне —	12 фл.	6 фл. —	3 фл. —

Alegerea noua a amploiatiloru in Mercurea.

Cetitorii nostri sciu din cele ce sau pertractatu mai nainte prin jurnalele noastre ca Maiestatea Sa c. r. apostolica la protestulu romaniloru din Scaunulu Mercurei nu a iucuviintiatu alegerea de mai nainte, ce se fucuse in daun'a loru, ci sa indurutu a demandá o alegere noua. Aceast'a alegere se facu Sambata in $^{16}/_{28}$ Decemv. sub presiedinti'a D. Comesu-locutiitoriu C. Smidt, care tienu catra adunare urmatoarea vorbire:

Onorata adunare Scaunale!

Dupa ce prin diplom'a din 20 Octomvrie 1860. s'a induratu a Sa Maiestate cesaro-regeasca apostolica, a statori liniile fundamentale pentru constitutionala intogmire a intregei Monarchii austriace si a tieriloru de coroana tiitóre de dens'a cu putincioas'a respectare a drepturiloru constitutionali si a propriloru relatiuni ale fiecarei tieri de coroana, si dupa ce prin preainalt'a decisiune din 24 Martie anului curentu in esecutarea aceloru dispositiuni fundamentale a ordinatu reorganisarea tuturoru deregatoriiloru autonome, care au sustatu pena la anulu 1848 in ingust'a noastra patrie, si intre acestea si a deregatoriiloru municipale sasesci: sa facutu in 12. Aprilie a. c. sub conducerea Mariei Sale, a Domnului Comite sasescu, Baronu Franciscu de Salmen alegerea amploiatiloru superiori pentru scaunulu Mercurei prin adunarea Scaunale.

Incontr'a acestui actu de alegere sau plansu representantii comuneloru romanesci din scaunu, si plansorea loru avu aceea urmare, ca prin preainalt'a decisiune a Maiestatei Sale din 21 Septemvre a. c sa nimicitu acelu actu de alégere din causa, ca Comunitatea scaunale nu a fostu compusa constitutionalminte, si totudeodata sa disousu, cá spre o noe alégere de amploiati se se compuna adunarea scaunale dupa prescrierea puncteleru regulative din an. 1805. si la adunarea aceast'a se trimita Comuna locului de capetenia, adeca Mercurea dupa defigerea §-lui 12 Sectiunea I. din punctiele regulative nu s i e s e, ci asia cá celelelte comunitati scaunale numai d o i deputati.

Dupa-ce intracea sau delaturatu piedecile, care opacea conchiemarea adunarei scaunale, me aflu eu norocosu, in urm'a misiunei data mie de catra Maiestatea Sa, de a suplini interimistice pe Comitele nationalu, si amu onore, a me aretá in aceast'a adunare scaunale si a ve dá Domniiloru Voastre, onoratiloru mei amici si concietatieni! ca ablegatiloru singurateceloru comune scaunale ocasiune spre alegerea amploiatiloru superiori si spre esercitarea unuia dintre cele mai frumose constitutionali drepturi ale Domnieloru Vóstre.

Popolaciunea Scaunului Mercurei consta din Sasi si Romani, carii prin multifariile relaciuni ale inte'n rei loru do tote dilele au fostu inca de multu chiemati, a trai in fratiease'a armonia la olalta.

Inse punctele esentiale de unire pentru ambele nationalitati se afla dupa restituirea constitutiunei de mai mainte in promovarea comuneloru interese, indreptate spre binele intregului Scaunu.

Sasii si Romanii sunt membrii unuia si aceluia trupu politicu, ai comunei Scaunale.

Cá trupulu acest'a se fie si se remaie sanetosu; cá se se inareasca, trebue se stee toti membrii lui in o lucrare reciproca armonica.— Fiecare turburare a lucrariloru acestei reciproce aduce periculu nunumai pentru singuraticii membrii, ci si pentru trupulu intregu.

In fruntea comuneloru iuterese pentru ambele nationalitati sta o administratiune regulata; aceast'a se poate ajunge numai atunci, deaca dandu indereptu tote prea— ingustele respecte nationali, se voru alege de amploiati superiori barbatii cei mai harnici.

Eu me aflu in norocos'a puseciune, de a Ve propune Domniiloru Vóstre din partea ambeloru nationalitati barbati de aceia, carii prevediuti cu insusirile constitutionali, cerute pentru candidatiune, dau garantia pentru lucrarea loru fericitore cá amploiati municipali ai scaunului acestuia.

Va fi acum datorinti'a Domniiloru Vóstre, a face din dreptulu de alegere constitutionalu o ast'feliu de intrebuiutiare, catu prin ea se se corespunda binelui publicu, si se se ia in cuviincoasa considerare dorintiele locuitoriloru ambeloru nationalitati din Scaunu.

De nearu succede, cá se correspundemu acestei preamomentose chiemari si cá se efectuamu legatur'a cea fratiasca intre Sasii si Romanii Scaunului acestuia.

Spre aceast'a se ne trimita atotuputerniculu Dumnedieu ajutoriulu seu.!!

Dupa aceea sa facutu candidati'a si sa alesu D. Ilie Macelariu de Jude regiu, D. G. de Popp de udescaunalu si Gus. Wendel de asesoru. — De deputati la confluesu DD Macelariu si Löw, eara de suplinitori G. de Popp si J. Henrich. Decurgerea alegerii o vomu impartasi in Nrul viitoriu.

Пачіова 12 Декетвріе.

Домнъле Редактор!

Трекъндъ п'аічі ля къляторіе ші венindъ ля лптълніре къ вній ші къ алції ам фъкътъ обсервареа, къ обіектъл конверсърії ля челе маї мълте локърі есте деокамдатъ віаца репосатълъї Патрі рхъ сербескъ Раіачіч. Дар' кът m'am потътъ міра азzind, къ ла лнтъмпінареа дъмсълъї, ля 9 Декетвріе, аъ ворбітъ doi Епіскопі ші нічі внъл н'аъ атінсъ мерітеле, че ші леаъ кълтігатъ репосатъл пентръ Бісерікъ, ал кърей кап аъ фост; се чіzе къ кълъторіле атъндърора аъ фостъ несче пънсіріче пентръ мерітеле, че ле аре репосатъл пентръ пацінеа са, amintindъ нъмаї de pana, къ карея саъ сълъшлъітъ ръпосатъл ля гропаї, кънчі н'аъ възътъ редліфіінцареа Воіводінеі. Даъ къ сокотеалъ, къ Преасфінцііле Сале штіъ, къ репосатъл фъръ нічі о рапъ а съфлетълъї аъ потътъ еші din лъмеа ачаста, кънчі Бісеріка аъ адъсъ лнтр'о флоаре ші старе съперлатівъ бънъ ші сігуръ. Фіе кът ва фі, еъ пъ воіъ а черчета маї departe, нічі воіъ а ме фаче жъдекъторіъ токтаї ля треаба аста; кънчі, вezі Dta, кът маї сънт ші адвокат, нъмаї лмі ва пъне чінева лнаінте провербіал despre прокъраторъл некіемат. Чеea че міаъ датъ anzъ ші ла рефлексіънеа ачеаста есте кратъ нъмаї лмпрежърареа ачеea, къ съ ка Ромънъ внгреанъ de реліціа ортодоксъ, прін ърмаре ка фіъ ал вnеі diечезе. че сть нъмаї ля легътърь dogматікъ ші канонікъ, dar потъ zіче, deадрептъл съб лнфлъінца Іерархіеї сърбещті, аштептат къ сете, съ ведъ ші съ къноскъ мерітеле че ші леаъ кълтігат репосатъл ля Domнълъ Метрополітъ маї къ сеатъ пентръ Бісерікъ; кънчі ачестеа не атінгъ, сеаъ чел пцін ар требві съ не атінгъ ші пре noї алтфеліъ de кът не атінце лнтребареа націоналітъцій ші прін ърмаре ші мерітеле ърбацілор Серб. пентръ націоналітатеа лорь. Пе скъртъ: аміъ аштептатъ съ ведъ ші съ къноскъ, къ лнкът репосатъл аъ фостъ Архіпъсторіъ адевъратъ, дънъ рънdзіала Ачелъіа, каре леаъ пъсъ Пъсторіъ песте търта че аъ кълтігат къ скътпъ сънцеле съъ!

Двоастрь поате къ нъ четіцї Газета Сербеаскъ; аічі Въ лмпъртъцескъ оаре каре date despre стареа вnор фондаціоні, пъблікате ля ачесеаші.

Фондъл іналіенабіл.

ля облігъцій	652,289 фл.	12 кр. в. а.
ля банї гата	3,460 фл.	$27^{3}/_{10}$ „ „
Сътта	655,749 фл.	$39^{3}/_{10}$ кр. в. а.

Фондъл клерікалъ.

ля облігъцій	1,127,549 фл.	$16^{6}/_{10}$ кр. в. а.
ля банї гата	8,035	
Сътта	1,135,584 фл.	$16^{6}/_{10}$ кр. в. а.

Фондъл Текеліанъ академікъ.

ля облігъцій	184,910 фл.	50 кр. в. а.
ля банї гата	13,636 фл.	$13^{5}/_{16}$ кр. в. а.
Сътта	198,546 фл.	$63^{5}/_{16}$ кр. в. а.

Фондъл Стратіміровічіанъ пентръ zidirea решединцеї

ля облігъцій	59,840 фл.	50 кр. в. а.
ля банї гата	955 фл.	$22^{8}/_{10}$ кр. в. а.
Сътта	69,395 фл.	$72^{8}/_{10}$ кр. в. а.

Фондъл Стратіміровічіан пентръ Алътпеѣ.

ля облігъцій	54,069 фл.	52 кр. в. а.
ля банї гата	2,598 фл.	$69^{4}/_{10}$ кр. а. а.
Сътта	56,668 фл.	$21^{4}/_{10}$ кр. в. а.

Фондъл Пятнік ан пентръ стіпендіі.

ля облігъцій	12,625 фл.	
ля банї гата	1,182 фл.	$63^{1}/_{10}$ кр. в. а.
Сътта	13,807 фл.	$63^{1}/_{10}$ кр. в. а.

Фондъл лъї Петръ Дожічіъ.

ля облігъцій	9,100 фл.	
ля банї гата	2,067 фл.	$44^{2}/_{10}$ кр. в. а.
Сътта	11,167 фл.	$44^{2}/_{10}$ кр. в. а.

Фондвл лві Zелічіѣ.

Дп обліґаціи 15,165 фл.

Дп бані ґата 3,703 фл. 83²/₁₀ кр. в. а.

Сѣмма 18,868 фл. 83²/₁₀ кр. в. а.

Фондвл монѣментвлві Раічіанѣ.

1,056 фл. 1⁷/₁₀ кр. в. а.

Фондаціа Раіачічіанъ пентрв семінаріѵлѣ ромънѣ.

1,458 фл. 66⁸/₁₀ кр. в. а.

Дптре сѣмеле ачесте ведемѣ, къ ѵна адекъ честа din ѣртъ поартъ пѣмеле de „Фѣndаціа Раіачічі пъ пентрв Семінаріѵл ромънѣ. — Рошънѵл din фіреа лві есте рекѵпоскъторіѣ de фанчеріле de бине шї пріметте кѣ тѣлцѣмітъ ші чеа маі мікъ бінефачере. Кѣ тоате ачестеа, оаре каре Ромънѣ се ва потеа реџінеа de a нѣші пѣне Дптребареа: кѣ че інтенціѵне аѣ деспърціторѣ оаре репосатвл Метрополіт пентрв Ромънї 1,458 фл. 66⁸/₁₀ кр. в. а. din фондвлѣ клерікал de 1.135,584 фл. 32⁶/₁₀ кр. в. а.? Ла ачеста de бънъ сеатъ аѣ конфератѣ ші конфереазъ Дпкъ епархіоџі, фъръ деосебіре de Сербї сеаѣ Ромънї, din тоате дієчеселе сѣфрагане Метрополітвлві сербескѣ; пентрв ачеea, деака репосатвл Метрополіт аѣ воітѣ аші арета Дпгріжірea Архіпъстореаскъ, Дп спечіе, пентрв Ромънї, потеа съ о факъ ачаста алтмінтрелеа —

De ѵнѣ тімпѣ Дп коаче кореспондінџеле din жврналеле поастре се ведѣ а се рърі тот маі таре; dѣпъ пърерea меа, пѣ din алтъ каѵсъ, декът къ dѣпъкѣт сінџім ші ведемѣ кѣ тоџіі, віаџа поастръ пѣблікъ сеаѣ кът се маі пѣмеште, конституџіоналъ, се афлъ кѣмѣ ам зіче Дп рефлѣксѣ ші аша астъзі пѣ се поате скріе деспре еа атмтea, кът се скріаѣ Дпнаінте de аста кѣ вреокмтева сънтъмънї. Еї бінe, dap' оаре нѣмаї деспре політікъ авем noї a скріе ші a не Дпџелеџе noї Дптре noї? — Еѣ аша кредѣ, къ орї каре Ромънѣ, кареле кѣноаште стареа ші референџеле поастре, пѣ ва фі нічї ѵн мінѵт Дп dѣвіѣ деспре ачеea, къ зъѣ noї маї авемѣ de a не окѵпа, пелѣнгъ політікъ, ші кѣ алте Дптребърі, каре таіъ афѣndѣ Дп віаџа поастръ пѣблікъ, ші къ Дптре Дптребъріле de фелівл ачеста, локвл чел dінтъіѣ Дл кѣпринde Дптребареа бісеріче аскъ, пе кареа п'ар требві съ о пердем din ведере нічї ѵн мінѵтѣ!

Деспре Дпсемнътатea Дптребърeї поастре бісерічештї пѣ се ва Дndoі нime dінтре noї, каре кѣноаште кътѣ de пѣџінѣ історіа ші поате прежѣdека стареа, Дп кареа не афлът; кѣ тотвл алт ч·ва есте Дпсъ Дптребареа, къ dѣпъ че о кѣноаштемѣ, оаре Дпкът не інтересътѣ noї апоі de еа, че ам фъкѵтѣ ші че фачемѣ Дп прівінџа еї? — Съ лѣвмѣ de ексемпль Дптребареа Метрополіеї пóстре реставрънdе. Дмпъратвл саѣ декіарат, къ пѣ е пеплекат пентрв реставрареа Метрополіеї поастре. Дп ѣрма ресолѵџіѵнеї ачестіа Дмпърътештї D-воастръ Арdелении, че е dрепт аџі џінът cinod; dap' че аѣ фъкѵт челелалте dієчесе ромъне Дп каѵса ачеаста, ші кѣ че реѕвлтат? Реставрареа Метрополіеї поастре ведем, къ прекът аѣ фост Дпаінте de кѣвмнтвл Дмпърътескѣ, аша ші dѣпъ ачела аѣ ремасѣ ші поате ва маі ремънea Дпкъ тот нѣмаї ѵн pium desiderium, ші ачеаста de бънъ сеатъ пѣ атмт din прічіна алтора, кът din прічіна сѵпремаціеї ієрархіче сербещтї, ші din decпаціоналіzаџіа ѵнорѣ Протопопї; Дпсъ моралітатea ші dрептатea каѵзеї поастре бісерічештї есте аша Дпведератъ, Дпкът пѣ пе Дndoімѣ, къ ромънії ортодокші кѣ інтеліџінџіі ші фрептатіі лорѣ кѣрмndѣ вор сімџі гласвл дештептърії лорѣ din летарџіѣ, ші ворѣ Дпчепе a лѣкра кѣ віртѵтea ромънъ векіѣ пентрв егала Дndрептъџіре бісерічеаскъ фаџъ кѣ ієрархіа сербеаскъ, ва съ зікъ, пентрв рекъштігареа Мітрополіеї чеї векі веперабіле. Ла карe а съ аџвте Dzeѣ!

Din Comitatulu Clusiului 7-a Decemvr. s. n. 1861.

(Incheere,)

Illustrisime D. Comite Supremu!

Prea ononată Adunare!

De asi sci ca numai unu individu este in aceast'a congregatiune, care nu voiesce fericirea Patriei, — care nu voiesce apararea constitutiunei, si cointielegerea nationalà, atuncia a-si tacé — nu a-si cuveta despre unu obiectu — care de cateori sau pertractatu. totudeuna sau reinpinsu, nu asi cuventa despre unu obiectu, care causeadie sange rece— moderatiunea inse a acestei congregatiuni, me anineadie. cá cuestiunea Nationala iara se o facu obiectulu pertractarii. — de oare-ce reu Medicu e acela care parasesce bolnavul seu, mai innainte de aru fi probatu si midlocul celu din urma — reu Medicu 'e acela care despereadie pentru vindecarea bolnavului seu, mai innainte de ce aru fi cercatu medi-in'a cea din urma. —

Onorata adunare! Comitatulu nostru a inceputu adunarea din 15-ce Aprilie a. c. cu disput'a pentru Nationalitatea Romana fara de a fi ajunsu la scopulu doritu, — mai pertractamu aci asta causa inca una data, doara acumu vomu ajunge la scopulu doritu. — Onorata Aduuare! Fiesce care timpu au avutu cuestiunile sale, pentru care Parinti sau ostitu incontra fiiloru, si fii in contra Parintiloru, — de acestea cuestiuni au fostu cuestiunea religionaria — au nu sau ostitu pentru religiune toate nationalitatile Transilvaniei, afara de cea Romana? Insa si Natiunea Romana au avutu Idolul seu pentru care sau ostitu cu arm'a in batalia, si cu pana inga Masà, — si de se indoiesce cineva despre aceasta, intrebu: pentru ce au revoltatu Romani in anul 1437? au nu pentru aceia, ca prin „Unio trium Nationum“ Comunitas Valachorum sau scosu dintra Natinalitatile Transilvániene. — De se indoiesce cineva intrebu, ce au cerutu Romani in a. 1761 dela Leopoldu I.-lea a'uncea candu sau intamplatu unionea cu Biseric'a Romano-Catolica? au doara nu aceea, cá Natiunea Romana se-se recunoasca de a 4-a Natiune. — De se indoiesce cineva intrebu: ce au cerutu Episcopulu Gr. unitu B. Klein (Micul) dela Diet'a din a. 1744. — ce au cerutu Episcopii Romani dela Diet'a din a. 1791 si ce au cerutu Romani in adunarea dela Blasiu. dela Diet'a d u 1848? au nu aceea cá se-se recunoasca Natiunea Romana, de Natiunea a 4-a in Trausilvani'a. — Inse acumu intrebu: cà avutau aceste cereri, altu succesu decatu ca Petitiunile sau strapusu dela un'a dieta la ceialalta. — Singura diet'a din a. 1848 care eu tare multu o pretiuescu pentru ca in Liberalismu au intrecutu pe tóte celelalte Diete ale Transilvaniei „au enunciatu egalitatea individuala, fara diferintia de Natiune, si Religiune“ ce cu alte cuviute nu insemneadie alta, decatu ca romanulu ca individu, e asemnnea magiarului sau sasului cá individu.

Deci nici ca pricepu, ca dupa-ce individii constitue Nationalitatea, pentru ce se nu poata fi natiunea romana, ca natiune asemenea natiunei magiare sau secuie.

Domniloru! amu aratatu cumca romani au revoltatu in an. 1437 pentru natiunalitate, — cumca in a. 1848 aceasta cuiestiune au causatu tristele eveneminte, despre care va judeca Istori'a — Daru cumca in a. 1861 romani nu au voitu a lua parte la astfeliu de congregatiuni, pentru aceea, pentru ca a voitu a fi recunoscuti cá natiune asemenea indreptatita — e prea adevaratu. — Insa ve spunu si mai multu D-loru. Pe lenga aceea, ca acei individi cari conducu pe romani, pe mine care inca me ostescu pentru binele romaniloru, si alu Patrii, si pentru sustienerea constitutiunei. inse in alte castre, me numescu renegatu, mai de multeori meau disu — cumca la intimplare „candu magiari nu aru voi pe romani, ai recunoasce de a 4-a nationalitate, si Diavoli dinladu learu apromite romaniloru nationalitatea, ei voru da mà-n'a cu dinsii nu mai case poata ajunje la acestu scopu.“ —

Vedeti Domniloru! ca catu sa desfasiuratu intre Romani vointia nationalà, — aceasta debuie indestulita daca voim fericirea Patrii, — daca voim a inpaciui nationalitatile. — Eu prea bine sciu cà aceasta nu o putemu face aici. — Eu prea bine sciu cà, in Comitatulu nostru s'a esprimatu dorinti'a ca aceasta pretensiune a romaniloru se se implineasca la cea din taiu Dieta legale. — Darà dupa-ce Diet'a din Pest'a sau disolvatu innainte de ce aru fi facutu ceva pentru impàciuirea nationalitatiiloru, iara Dieta Transilvanià sau amanatu ad calandas graecas, si inversiunarea din neincredere nascuta, se radica la acelu gradu, catu nici se mai poate spera vreo impaciuire. —

Inse Domniloru! dilele tentatiuniloru se apropie, màne poimàne se voru tiintá alegerile immediate la consiliulu imperialu, blàndulu poporu va alege, si acei romani cari conducu poporulu, si cari nau sperantia ca magiari voru recunoaste vreodata natiunea romana — voru merge la senatul imperial — si atuncea ni perduta constitutiunea, ni perdutu dreptulu de a vota contributiunea si soldatii. — Din nou dicu aceasta debue se o incungiuramu — si aceasta altmintrilea nu o putem face, fàrà enunciendu in Comitate si Scaune Nationalitatea romana. — E dreptu ca acestei enuncieri nu e aici loculu, dara dupa ce Diet'a nu se conchiema degraba, — eu asia cugetu cà spre acestu scopu locul celu mai competinte suntu adunarile marcale, pentru-ca daca saru face aceasta in toate Comitatele si Scaunele, adeca: „daca Natiunea romana pretutindinea se va recunóste, acésta va fi lege, dupa acelea cuvinte a tripartitului „Patere legem quam tuleris ipse.“ — Deci pornindu din acestu punctu de vedere proiectediu eà aceasta congregatiune sà decretedie: „cumca in Comitatul acesta natiunea romana s'a recunoscutu asemenea indreptatita, celoralalte natiuni, si cumca aceasta sau decretatu in acest'a Comitatu, — se-se incunostiintiedie si celealalte iurisdictiuni, si se-se provoace cá si ele se faca asemenea.“ — Domniloru! eu credu cà decumva noi facému aceasta in 15-ce Aprilie a. c. multe lucruri se intemplá altmintrilea intru aceasta Patria. —

Domniloru! amu promisu cumca recunoasterea nationalitatii romane, innainteadie fericirea Patrii, si cointielegerea fratiasca a Nationalitatiiloru, — acum dicu ca dela aceasta atirna ca 1.300,000 de romani precum in cele bune, asia si in cele rele se fie cei mai credinciosi amici ai natiunei magiare, si a celoralalte natiuni — asia dara ve rogu din nou „ca se misa primeasca acestu proiectu.“ —

Dupa aciasta vorbire, sau sculatu D. Carolu Zejku renumitulu oratoru magiaru si intru o cuvantare scurta sau incercatu a arata, ca romani cá romani nu au fostu apasati in constitutiune, ci numai ca Jobagi, deoare-ce intrà romani au fostu prea multi nobili, cari au traitu intocma ca nobili magiari cu privilegiurile constitutionale, au aratatu cumca in legile din a. 1848 romani sunt recunoscuti de natiune, atuncia candu suntu asemenea indreptatiti ca magiari sau ca secuii — abea siau rostitu D. Zejku cuvintele celea din urma — abea siau cuprinsu scaunulu, — candu se scula D. V. Comite I. H. din nou. — Si arata ca daca D. Zejku asia interpreteadie legile din a. 1848, atuncea aceasta congregatiune are dreptu de a enuncia: „Natiunea romana cá natiune e asemenea celoralalte natiuni“ deoarece elu numai esplica legea, iara nu aduce lege in contra legei, in Dieta facuta, — dupa aciasta se scula D. Conte Ioane Bethlen, si provoaca pe congregatiune cá proiectulu D. Vice-Comite I. H. selu primeasca, si cere enuncierea, — dupa-ce ne mai voindu oare care dintra adunati asi radica graiulu se enuncià: ca natiunea romana, ca natiune

este asemenea indreptatita celoralalte natiuni din Patria, — sà enuncie totu unadata cá sese provoace si celealalte iurisdictiuni cá se faca aceasta. — Cu acésta sau spartu siedintia, — dupa adunare gratulara din toate partiile pe D. Vice-Comite I. H. romani, si magiari — romani sau indestulitu cu aceea ca a dîsu: tiai facutu Domnule datori'a cá romanu. — Magiari l'au salutatu ca angerul pacei, ca unu innainte luptatoriu, si adevaratu Profetu, si celu mai mare fiu alu romaniloru, la care toate Domnía Sa, au respunsu: amu esoperatu ce amu pututu ca celu mai nemernicu ostasi alu natiunei romane. — Noi nu scim a ne lapada firea, si a lauda pe cineva pentru aceea ca isi implineste datoria de romanu — noi singuri diremu aceasta; a ne maguli nu stimu, — auru si argintu nu avemu ai da, — si dupa cumu ilu cunoascemu pe Domni'a Sa nici cà aru primi — insa despre aceea îlu asiguramu pe D. Vice-Comite ca pana candu va fi vreunu romanu in Comitatulu Colosiu, pana atunci numele Domnii Sale seva audi in rugaciunile de toate dilele ale romanului. — Sa traiasca Domni'a Sa la multi ani. — Dée atotu puternicul Ddieu cá aceea ce au pututu esopera in Comitatu, se poata si in Diet'a viitoare, unde avemu sperantia se fie insoti tu de mai multi ..... cu asemenea simtiuri nationale. — Dée Ddieu cá cu ce bucuria lamu primitu noi venindu dela Clusiu, cu aceea se'lu putemu intimpina atunci candu s'aru reintoarce dela Dieta. — *)

Mai multi romani
Din Comitatulu Clusiului.

Miheleny 30 Noembre 1861.

Fatal'a sórte a destinatu pentru orí si cine cutare profesiune, unii se tienu totu de una, ear' aiti se arunca de ici-colea, asia, catu déca gata cu una, se apuca de ce-lalta, de si fórte adese ocri din departare nu se tiene de sfer'a prefesiuneloru lui.

Me dóre ca trebue se producu unu atare esemplu, si me dóre cu atatu mai alesu ca onor. publicu cetitoriu se póte disgusta cu totu dreptulu de unele secaturi de clasá caroru se tiene si aceea ce voiescu a enará.

Nu-mi aducu bine aminte in care din N-rii Gazetei sá fostu publicatu prin „Poienareanulu“ o istoriutia frumósa cum D. Hodnogyu de vigilie I. M. cu subordinati sei 'si bagasa lingur'a unde nui ferbea ól'a: acumu totu acela D. Hodnogyu nemai potendu umbla se culega ghiombe, ca eata cade neoa — si ii frigu la mani de a mai scociori dupa iele (ghiombe) sa apucatu de cod'a alegeriloru de notari comunali, adeca a iesitu in comunele respeptive agitandu cu darabantii sei se nu aléga pe S. B. care pricepe cam reu limb'a ungureesca séu neci de catu, dupa dis'a D. szolgabireu intre po cale cu viou, de notariu fara pe fratele D. Hodnogyu, fiind ca acestui dn urma frate a fagaduitu ca daca va potea dobendi postulu numitu va censti pe D. szolgabireu cu 100 fi. v. a. — ce S. B. ca copilu seracu ná fostu in stare se fagaduiasca — dupa care a si tramisu D. H. in mediu de nópte unu darabantu ca se se infatiosedie la alegere.

Oare in casu de lipsa, candu s'ar' intempla undeva cutare furtu, tramitearu D-sa darabantulu in mediu de noapte?

Cu astfeliu de procedura Domnule credemu, ca va veni timpulu de nu se voru multiemi neci acei competenti, si in urma neci chiar' singuru Dta, si neci Domnulu Szolgabireu. (.)

---

*) Lupt'a ce a primitu D. Hosu pentru Natiunea romana si cu aceast'a ocasiune merita toata recunoscintia noastra. Conclusulu inse ce sa facutu, jurnalele magiare nu lau preciesu asia precum se dice aci. R.

Protestulu romaniloru din scaunulu Sibiului.

Illustritatea Ta!

In $^{3}/_{15}$ Apriliu a. c. neamu fostu luatu voia a ne presentá innaintea Illustritatei Tale si intra altele a ne descoperi dorintiele nó-tre si a Te roga pre Illustritatea Ta, cá cu prilegiul reorganisarei Scaonului nostru se fii cu drépta privintia si asupra noastra a romaniloru, dela carii ca dela cei mai credintiosi supusi ai Majestatei Sale Mar lui nostru Principe **Francisc Iosif I.** — dupâ cuventulu Acellei Sacratissime Majestati din 20 Octomvrie 1860 dupe cuventulu de tronu din 1-o Maiu a. c. dupa principiulu egalei indreptatiri alu tuturoru supusiloru si nationalitatiloru Marelui Imperiu Austriacu, dupa spiritulu tempului de facia si dupa intielesulu adeveratu alu constitutionalismului, care se desvolta si este pusu in lucrare in tóte partile si la tóte popórele Imperiului si in patri'a nóstra; dela carii dicu nimenea nu mai póte cere cá se fimu minorenisati tutellati si scosi afara din periferia constitutiei si a drepturiloru constitutionali. —

Illustritatea Ta Singuru ai avutu bonatate a ne descoperi, ca Majestea Sa deosebitu Ti-au adusu aminte de noi Romanii din Fundul Regiu si Teau insarcinatu, cá cu prilegiulu reorconstituirei Illustritatei Tale incredintiatate se ieai drépta privintia si asupra Romaniloru; neai poftitu mai departe, cá se avemu incredere in Illustritatea Ta, ca ne vei aretá in fapta, ca ni se va face dreptate; ne ai provocatu, ca se Ti damu conspectulu barbatiloru nostri apti pentru centumviratulu din Sabiiu si pentru posturile de restauratu aici, si noi amu inplinitu voia Illustritatei Tale.

In dilele trecute Teau adusu Dzeu eara in mediloculu nostru spre finirea reconstituirei si a Scaonului Sibiiului locuitu de 51,734 Romani cu 36,704 Sasi; noi amu asteptatu cu toata increderea, ca la conferintiele preliminari se fimu si noi representati prin inteligentià noastra, — multa pucina cata este — aceste s'au tinatu fara de noi; s'au reconstituitu centumviratulu Cetâtii Sibiiului — cumu? pe ce base? nu scimu! — acelu centumviratu carele dupe punctele regulative antimartiale si si de totu contrarie constitutionalismului si alegerei poporului — pórta una Epitropia absoluta asupra alegerei tuturoru amploiatiloru Scaonului — in care centumviratu — audîmu ca cu mare greutate au intratu si d o i Romani, si ca asia dara intre 120 de centumviri se afla acum p a t r u Romani.

Sau facutu alegerea Senatului, in care au intratu D o i s p r e d i e c e S a s i si — — neci unu Romanu. — Acumu nu mai lipsesce alta pene la implinirea totalei noastre nefericiri si neindreptatiri, decatu cá dintra cei 12 Senatori Sasi, se se alegâ Consululu si Judetiulu Scaonului, de-la care alegere precumu andîmu Scaonulu Selistei si alu Talmaciului, si patru Comunitati foste granicere, au se fia eschise — din ce cause? nu scimu. —

Noi Romanii — carii numai la audiulu: S t a t u t e si P n c t e r e g u l a t i v e, ne cuprindeamu de infiorare si de spaima — deóre-ce neamu saturatu destulu de dulceati'a loru — de si sciamu ca pe lenga „Statutele si Punctele regulative,“ sta astadi si cuventulu Majetatii Sale din 20 Octomvrie 1860 si 1-o Maiu 1861 candu amu scintu ca din manile natiunei Sasesti avemu se primimu bunetatile dreptatii, egalei indreptatiri si ale constitutionalismului, pré mari sperantie nu niamu facutu; inse de unu asemenea tractamentu neomenosu, injositoriu si batjocuritoriu, in annul 1861 neci odata nu niamu fi adusu aminte.

Catu de mare ar fi bucuri'a noastra, candu amu potea sta acumu innaintea Illustritatei Tale si a conciviloru nostrii Sasi cu multiamita si cu reconscintia, inse cu durere si pana in adanculu inimei mechniti ne vedemu siliti a ne descoperi nemultiumirea noastra, si a protesta solenele asupra tuturoru ce sau facutu de noi fara de noi; a descoperi Illustritatei Tale, ca daca noi pena acumu amu fostu ignorati la cele ce sau facutu, neci la cele ce au se se faca nu potemu lua parte, ca pre amploiatii carii ni sau impusu ii privimu cá pre unii fara de noi si cu sila impusi, si Te rogamu pre Illustritatea Ta ca atatu din adresa noastra din $^{3}/_{15}$ Aprilie a. c. catu si din aceasta de fatie se binevoiesci a lua actu, binevoindu a sci si aceea, ca noi nu vomu intardîá a protesta si la innaltele locuri pena la innaltul tronu alu Majestatei Sale.

Sibiiu $^{9}/_{21}$ Maiu 1861

Representantii Comuneloru Romane din Scaonul Sibiiului in Ardealu.

Инструкциúнї привітоаре ла регúлареа провісорíъ а органісърíї мунічипалї а комітателоръ, дістрíктúлуї Нъсеúдúлуї ші алъ Фъгърашúлуї, ші а скаúнелоръ съкúештї din Трансілúania.

Кореспúндинтеле din Biena а журналúлуї оф. „Sürgöoy“ скрíе ăn 20. Окт. деспре органицареа Трансілúаніеї úрмътоареле:

„Маї de úнъзї аминтиíъ, кúткъ е съъ неапъ о инструкциúне ăn привінца органісърíї de ноъ а комітателоръ трансілúане. Ачеаста ордінъчиúне е гата. Титúлúлуї е: „Инструкциúнї привітоаре ла регúлареа провісорíъ а органісърíї мунічипалї а комітателоръ, дістрíктúлуї Нъсеúдúлуї ші ал Фъгърашúлуї, ші а скаúнелоръ секúештї din Трансілúania.“

Ăn introдúчереа инструкциúнеї се зíче, кúткъ Маї. Са спре реалúсареа диплометї din 20 Окт. се úндúръ прin преaălтеле ордінъчиúнї din 27 Нов. ші 12 Дек. а диспúне, кúткъ: пънъкúндъ не калеа дietеї нúсе ва потé ănфíінца о леце регúлътоаре de organizarea мунічипале а комітателоръ, а дістрíктелоръ Фъгърашъ ші Нъсеúдъ ші а скаúнелоръ съкúештї ăn локúлъ адúнърílоръ маркалї de маї наинте съ пъшíаскъ комітете формате пе калеа алецереї лúбере.

Ăn ănцелесúл инструкциúнеї, комітетеле ачестеа вор репресента комітатúл, дістрíктúл сéъ скаúнúл ші (афăръ de дістрíктúлъ Нъсеúдúлуї) воръ ста: a) din мемúрії посесиúнеї челеї марї; b) din репрецентанції посесиúнеї челеї марї; c) din репрецентанції алешї аї орашелоръ, опíделоръ ші аї комúнелоръ индúстріалї; d) аї алторъ комúнетъцї; e) аї индúстріеї ші комерчíúлуї. Комітетúл дістрíктúлуї Нъсеúдúлуї ва ста нúмаї din челе 3 класе din úрмъ:

Ачесте комісиúнї воръ ретúнеа пънъ атúнчї, пънъкúндъ органицациúнеа комітатенсе нъ се ва ставерї прin леце адúсъ прin дietъ.

Мемúрілоръ комісиúнеї нъ ле есте пермісъ а прíмї инструкциúнї дела алегъторії лоръ.

Комітетúлъ дечíде ăn тоате ачеле требї интерне але комітатúлуї, скаúнúлуї етс. че а къзútъ ăn сфера актівітъції легалї але адúнърílор маркалї de маї наинте; маї департе ва алеце дерегъторії ănкътъ мемúрії сенгúратечї аї ачестора ші наинте de 1848 саъ денúмітъ пе калеа алецерії.

§. 16. Съптъ скоасе de съъ десúатере ачеле требї, каре ăn ăнцелесúл диплометї din 20 Окт. 1860 ші а лецілоръ фúndаменталї de статъ din 26 Февр. формéзъ требíле комúне але ăнтрецерї ăнпъръцíе, каре даръ печї съъ о кондициúне нъ се потъ траце ăn сфера актівітъції комітетúлуї.

§. 17 Десúатерї політíче, каре се цинъ de кестиúнї de дрептúл статúлуї, мілітаре, сéъ фінанциаре, прекúтъ ші астфелъ de лúкрърї, каре се атингъ de сфера потерей жúдекъторещї, съптъ ескúсе din консúлтъріле комітетúлуї.

§. 18. Комітетеле аў дрептъ ын привінца скъдерілорь обсервате ын administрацівнеа політікъ сёў ізвідікъ, прекът ші ын привінца вноръ астфелъ de лъкрърі, че закъ ын інтересълъ тътъроръ сёў алъ вней пърці din локвіторіі комітателорь етс. а ындрепта петіцівні сеаў репресентацівні кътръ гъверніълъ рецсеаў deадрептъл кътръ Маі. Са.

§. 19. Комітетълъ ын лъкръріле сале е ындеторатъ съ се ымпъ de ачелъ прінчіпіў фундаментал, асемнатъ ын преаынпалтълъ автографъ din 21 Decemвре, къ тоате ordinацівніле че съптъ ын вігоаре ръмънъ пънъ атынчі, пънъкынdъ ачелеа нъ се ворь скімва сеаў прін ымпъратъл сеаў прін дietъ.

Артікълій че маі врмеазъ рындъескъ ші регълézъ съвштерпереа вуцетелорь комітатенсе.

Ын привінца алецерій жъзілорь съпремі, а съвкоміцілорь, а съвкъпітапілорь ші съв-жъзілорь рецешті ын ынцелесъл арт. II. din 184⁶/₇ се ordinézъ кътъкъ ын астфелъ de локърі, унde есіста маі мълте de треі релеці егале ын дрептърі, de каре се цine акътъ ші чеа гр. унітъ ші невнітъ, къте унъ indивідъ алесъ прін маіорітатеа вотърілорь, de алтмінтреа треі indивізі алеші къ маіорітатеа вотърілорь съ се рекомънde Маіестъцій Сале пе калеа гъверніълъ рецескъ.

Пе чеалалці dereгъторі, а къроръ алецере а къзътъ ын компетінца адвнърій маркале, ші алеце комітетъл къ маіорітатеа вотърілорь.

Пентрь тотъ постълъ че требве съ се ымпль прін алецере, комітеле сёў къпітанъл съпретъ етс. требве се рекомънde комітетълъ пентрь фіекаре къте 3 indивізі апці din фіеште каре релеце егалъ ындрептъцітъ.

§. 26. Репресентацівні ын контра ordinацівнілорь гъверніалі, се потъ кончеde нъмаі ымплініндъ тотодатъ ordinъчівніле гъверніълъ.

Шедінцеле комітетелорь съпт публіче.

Декътва вр'унъ метвръ ал комітетълъ воіеште съ факъ о астфелъ de моцівне, каре нъ се рефереъ ла обіектеле шедінцеі, требве съ о съвштérпъ маі наінте прешединтелъі ын скріс. Декътва прешединтеле нъ еарь кончеde, респетівъл метвръ ал комітетълъліъ поате рекъре ла гъверніъл рецескъ.

Ын шедінце се потъ ынтребвінца тоате треі лімвіле че се фолосескъ ын царь.

Комітетеле аў дрептъ съ факъ інструкцівні офічіоасе пентрь сепгъратечій офічіалі, карій поартъ administрацівнеа політікъ а комітатълъі етс. ачестеа ынсъ наінте de ешире требве съвштерпъте ла гъверніъ пентрь апробаре.

Чеіалалці артікълі аї інструкцівнілорь трактézъ деспре лефіле ші деторінцеле деregъторілор, къ трібналеле ші къ требіле орфанале."

Прінчіпателе Уніте.

Тоате зіарele че не вin din Прінчіпателе ромънешті унїте не адък штіреа деспре унірea формалъ а лор. „Реформа" зіче: Віват унірea! Віват Ромъніа унă ші недеспърцітъ! Віват Александрь Іоан I.! „Уніреа" зіче:

„Уніреа се проклатъ прін месацівл Domніторълъі ын ептвсіастълъ ші аплавделе ынтрецеі адвнърі. D. Катарцій пронвнчіе къ астъ окасіе ын квънтъ adminавіл; вот трече ын Np вііторь.

Тречетъ ачі проклатація domніторълъі кътре ромъні.

РОМЪНІ.

„Уніреа есте ындеплінітъ! Націоналітатеа Ромънъ есте ынтемеіатъ! Ачестъ фапт мърець, дорітъ de ценерацівніле трекъте, акламатъ de корпърile Легівітоаре, кематъ къ кълдъръ de ноі, с'а рекъноскът de Ыналта Поартъ, de Пътеріле гарантe, ші с'а ынскріс ын датініле націвнілорь.

Domнezeълъ пърінцілорь нострій а фостъ къ цеара, а фостъ къ ноі. Елъ а ынтърітъ сілінцеле ноастре прін ынцелепчівнеа попорълъі, ші а кондъс націвнеа кътре ун фалнік віітор.

Ын зілеле de 5 ші 24 Іанъарій аці денъс тоатъ а воастръ ынкредере ын алесъл націеі, аці ынтръніт сперанцеле воастре ынтр'ъ сінгър Domнъл Але-съл вострь ел въ дъ астъзі о сінгъръ Ромъніе. Въ іъбіці Патріа, веці счі а о ынтърі.

Съ тръіаскъ Ромъніа!

Александрь Іоан.

Датъ ын Іаші ла 11 Decemвріе. 1861.

Урмеазъ Іскълітъріле Domнілор Міністрі.

Іаръ кътре Камере а адресатъ Domніторълъ Ромъніеі урмътоареа скрісоаре: Domнілор Deпутаці! Еў вам спъс ын квънтареа de трон а меа къ окасівнеа deскідереі сеанцеі de акътъ, къ ын свършіт унівнеа есте пентрь ноі унъ фантъ ымплініт, астъзі дънь че дипломатічеле хрісоаве ынтърітоаре de рекъноаштереа ачестеі унірі din партеа ыналтеі порці ші а пътерілорь гаранці а сосітъ аічеа ші еа есте ынскріс ын дрептъл публік ал Еъропеі, еў прокіетъ dinтр'о парте унірea ын фаца патріеі, din алта парте въ пофтескъ пе 24 Іанъаріе а. в. ын Бъкърешті спре унire къ камера легіслатівъ. Пънъ атынчі ші къ прівінцъ ла ачеea, къ анвлъ ачеста се анропіе de свършітъ, въ рекотъndъ Domніторь меі регъларea ші асігърареа a діферітелорь ramурі але афачеріlорь публіче ын ынсоцire къ рецітъл меў. Тотодатъ въ анунчій къ am пріміт dimісівнеа че mia dat'o міністерівл меў, ынсъ съвт ачеea кondіцівне, ка міністрій съ ръмънъ пънъ атынчі пе скаунеле лор спре дъчереа кърентелорь афачері, пънъ че ва сосі моментъл, ын каре се ва пътea denвmi унъ сінгър міністреріь пентрь Ромъніа.

„Ромънъл" десволтъ de атърнътълъ челе че саў ынтъмплатъ ын шedінца din 9 Decem. ші десватеріле ынфокате ынтре DD. Dim. Гіка, Катарцій ші Брълоіў, карій ераў пентрь конститъіреа вівроълъі, ка съ се поатъ da кредітеле черъте de гъверніъ, ші ынтре D. Босіанъ, каре сасцінъnd пропънереа D. І. Бретеанъ зіче, къ унірea a фъкът'о ромънії ын 24 Іанъаріе 1859 къчі кънd аў dat еі мandатаріълъі лор місівнеа de a ымплініі унірea, еа ера фъкътъ de націвне ші ні ліпсеа нъмаі апробареа, пътеріле гарандъ па фъкътъ алта, декътъ a консакратъ, a рекъноскътъ воінца націвнале, din моментъл даръ декънdъ пътеріле аў рекъноскът'о, унірea есте ка унъ фантъ деплінітъ, прін урмаре катера din Бъкърешті нъмаі фііndъ декът о парте, о фракцівне a адвнърій Ромъніеі ынтрецї, адвнареа ачеea нъ маі поате делівера нічі лъкра пънъ че адвнареа нъ ва фі компетентъ, адекъ ынтрецїтъ ші прін депътатації din Молдавіа. D. Гіка рефлектъ ла ачесте, къ дънъ че ла 24 Іанъаріе са лъсат Domніторівлъі місівнеа de a съвърші унірea, ар фі ун міжлокъ фоарте грешіт, деакъ ромънії с'ар сокоті уніці, пънъ че Domніторівл нъ ва деклара ачеаста ла зіоа че ва сокоті квівінчіоасъ, апоі зікъndъ маі департе къ ачеста есте ун мотів de етікетъ, каре скапъ de мълтеорі соціетатеа, ші респънde D. Босіанъ, къ ел етікета кънd атінце дрептъріле церій de автономіе о прівеще ка сервіліст. Ын фіне са нърчес ла вотареа бівроълъі ші са алес D. Брълоіў віче-прешединте къ 41 de вотърі. D. К. Кантакъзіно се алеце ла адова вотаре къ 29 вотърі контра D. Стірбеі каре а авът 23 вотърі. Адвнъріле аў маі лъкрат ын шedінца ачеea деспърціте пентрь de a вота кредітълъ черътъ прін месацівл ad hoc, ка съ поатъ терце карвл гъверніаментале пънъ че ва пътea адвнареа съ десватъ ші съ вотезе вуцетълъ пе анвлъ 1862, апоі а адоптатъ ын унанімітате пропънереа урмътоаре каре са ші тріміс Domніторівлъі ла Іаші.

Пré Ынпълцате Dómne!

Дънъ Тронъріле Молдавіеі ші Цереі Ромънешті, пе каре Ромънії в'а ынпълцат ын воінца лор д'а се уні; Мъріа—та аі ръдікат Тронъл Ромъніеі; ка репресентанці аі унеі пърці a ачестій фрътоасе Ромъніе, че астъзі ші—а лъат офічіал-мente локъл сеў ынтре націвніле domніторе ын Еъропа, венім съ денънет ла пічоареле тронълъі отацііле поастре de рекъноштінцъ ші въ врът съ въ ынзілеаскъ Domнezeъ пе ачест Трон, каре нъ ва маі пътea фі сдробіт de кът къ віаца a 5 міліоане de Ромъні."

Ын Шedінца din 12 Декем. каре съ фі фостъ таре інтересантъ, адвнареа не маі фііndъ комплетъ din касъ къ ліпсеск депътації din Ромъніа de пеste Мілков а сьспенс шedінцеле сале пънъ ын 24 Іанъаріе вііторъ, кънd вор сосі ын Бъкърешті тоці депътації спре а релінчепе лъкръріле сале.

Ші аша, прекът се еспріме „Romanulu" фантъл чел маре есте ымплініт, ші есте ымплініт дънъ квінтеле Domніторівлъі ла дескідереа адвнърій din Іаші, квінте фоарте ынсъмнате пентрь чеі карій аў штіътъ съ ынцелеагъ кънdъ a зісъ къ „Уніреа ва фі прекът о вом сімці ші о вом воі."

Міністерівлъ Ромъніеі шіаў dat dimісівнеа din каваса прекътъ a зісъ прешединтеле лъі D. D. Гіка, къ авънd штіре къ D. Негрі a плекат din Галаці кв актъл de унire дефінітів ал амбелор цері, ін девотаментъл кіар че есте даторіъ тронълъі ші церій каvть аші da dimісівнеа спре а фелічіта ші маі вine дрептъл фортърій міністерівлъі дефінітів, че есте а вені кв унірea комплетъ. Асвпра ачестеі dimісівні а черкълат маі мълте версівні, dinтре каре чеа маі ынсъмнатъ есте прекът zікziареле лівералі, къ міністерівл нетаі потънd конта не маіорітатеа адвнърій а фостъ сілітъ аші da dimісівнеа. „Уніреа" ынсъ зіче, къ dimісівнеа Міністерівлъі а веніт маі мълтъ din ынпрецізърі de кввіінцъ ші етікетъ кътре Domніторь. Ачеаста етікетъ адвсъ ынаінте de міністрвл прешединте, прекът възърът маі сьс, ші ка мотівъ de a ътъна кв унірea, а датъ ынсъ мълтъ істецълъі „Нікіперчеа" съ ынтребе, оаре деакъ D. Міністрь прешединте ар вedea етікета de штампаніе ла о бътеліе, ын каре с'ар пвне борш (кісъліцъ) москълеск, ар вea оаре боршвл дрепт штампаніе?

Бъкъріа деспре унірea прінцілорь есте деспвсъ de маре ші се зіче, къ фертанвл ар фі сферітъ ла протестълъ D. Негрі марі скітърі, ші ар сьна кв тотвл алтмінтрелеа декът, кънd ын чітірът ын газетеле стръіне.

Ла Бъкърешті есе de кърындъ сьв редакцівнеа мълтъ меритатълъі Domn пентрь пропъвареа агрікълтурей Ion Ionescь ун журнал політік, економік, літерар ші комерчіал, каре мерітъ атенцівнеа тътъроръ.

Нотіце Діверсе.

— Ла ынгропъчівнеа патріархълъі Сърбеск D. Іосіф Раіачіч, каре а урмат съмбътъ dimінеаца ын 9 Дек. аў служът 3 Епіскопі, 5 Архімандріді, 4 протопопі ші о мълціме de преоці ші діаконі. Попорвл ынкъ аў алергат din тоате пърціле.

— „Korunk" зіче къ ар фі сосіт кътръ ізводікцівнеле Ардеалълъі мandатвл канчеларіеі аулічe, ка съ съвършаскъ рекрътацівнеа дела 1-а Февр. пънъ ла вльтіма Мартіе к. п. Чеі дела анвл 1841 пънъ 1837 съпт сьнвші рекрътацівнеі.

— Тот „Korunk" спвне къ ла ordінеа прecідівлъі гъверніал DD. Конс. de гъверніъ Бар. Лвd. Іожіка, Бар. Dom. Кетény, Бар. І. Борнетіса ші A. Нагі саў ынпърціт ла Сепцівнеа жвдекътореаскъ а гъверніълъі, ші къ референтеле лорь деокамдатъ саў датъ секретарілор.

— „Sieb. Bot." зіче, къ дънъ штірі din Фъгъраш са опрітъ адвнареа ценералъ a ачестъі дістрікть. Ампloіацій требве съ довedеаскъ, къ аў черчетатъ скоале маі ыналте ші аў денъс екзамен деспре стvдіеле de дрепт, къ чеа маі маре парте dinтре еі съ наібе нічі сколі маі ыналте, нічі съ фіе денъс екзамен de стат економік ші ізвідік. Уніъ літвеі ромъне, ка літва афачерілорь съ фіе деокамдатъ свспенсъ, ші къ ын Фъгъраш се бъкъръ фіекаре, къ кондъчереа афачерілорь церій a венit ын мънї потерніче.

— Ын Харотсескъ саў нъсъ ordінъчівнеле пентрь рекрътаре, ші даре ын адвнареа din 12 Декетвр. къ онóре ла акте.

— Ынтъпечітеа соарелъі че са ынтъмплатъ ері, фііnd черъл ынвръкат ын нворі гроші, нъ са нътът обсерва аічеа.

Редактор респънзетор **Іоанн Рац.** Едітъра ші тіпарівлъ тіпографіеі діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѣл есе одатъ пе септемънъ: Жоіа. — Препѣмерацїѣнеа се фаче ѧн Сібііѣ ла еспедітѣра фоіеї; пе аффарѣ ла Ч. Р. поще, кѣ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Прецїѣл препѣмерацїеї пентрѣ Сібііѣ есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жѣмет ате de ан 2. фл. 10 кр. Пентрѣ челелалте пърцї але Трансілванієї

№ 52. АНѢЛѢ IX.

Сібііѣ. 28. Декетвріе. 1861.

ші пентрѣ провінчіеле din Монархіѣ пе ѣн ан 5; фл. 25 кр. еар о жѣмътате de анѣ 2. фл. 62½ кр. Пентрѣ прінч. ші церї стрѣіне пе анѣ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Ін серателе се плътескѣ пентрѣ ѧнтжіеа ѳрѣ кѣ 7. кр. тірѣл кѣ літере мічі, пентрѣ а доѹа ѳрѣ кѣ 5½ кр. ші пентрѣ а треіа репецїре кѣ 3½ кр. в. а.

Ѧнсчіінцаре.

Дела 1-а Ianѹаріе еасе Телеграфѣл Roman de доаѹ орї пе Съптъмънъ Dѣminека ші Жоіа прецѣл есте:

	пе 1 ан.	пе 6 лѣні	пе 3 лѣні
Пентрѣ Сібііѣ	7 ф. —	3 ф. 50 кр.	1 фл. 75 к.
„ Провінчі —	8 ф. —	4 ф. —	2 ф. —
„ церї стреіне —	12 фл.	6 фл. —	3 фл. —

Сібііѣ 26 Декетв. Маї мѣлте кѣрпале пе адѣк штіреа, кѣ Архіерѣѣлѣ Нікапор Грѣчі ар фі кіематѣ пре тоцї препѣшії мънъстірелорѣ de ла Фрѣшкагора ѧн Монъстіреа Равапіца спре консѣлтаре, ѣnde съ се фі хотѣрѫт а аштерне Маіестатеї Сале о петіцїѣне пентрѣ ѧнкѣвіінцареа цінереї ѣнеї конгресѣ національѣ ѧн прівінца алецереї ноѹлѣї Патріархѣ. Маї наінте de ачеea а цінтѣ Котѣпа бісеріческъ сърбеаскъ ѧн Неоплапта тот астфелїѣ de консѣлтаре, шіса хотѣрѫт, съ се чеарѣ ѣн конгрес бісеріческ національ ка ѧн анѣл 1790 адекъ ѧн ѧнцелесѣл деклараторіѣлѣ кѣ ачеea модіфікацїѣне, кѣ ѧн локѣ de 75 метрії съ фіе 100. ѧн ачеста конгресѣ вреѣ сърбії съ регѣлезе прекѣм се аѣде ші релацїѣнеле бісеріческі ѧнтре націѣнеа сърбеаскъ ші ромънеаскъ.

Ноі гратѣлѣт сърбілор пентрѣ тішкареа лор ѧн каѣса ачеаста атъта de момептоасъ ші імпортантъ ші сперътѣ, кѣ деакъ ла ачеаста ѧнтребаре тъіетоаре ѣн пѣтаї ѧн віаца бісеріческъ чі ші політікъ а ачестор дое націѣні легате ла олалтъ прін dorмеле кредінцеї, ворѣ пѣрчеде фрацїї сърбї din сітѹѣлѣ de дрептате ші de адевърата егала ѧндрептъціре, атѣнчі ѣшорѣ се вор ѧнцелеце кѣ ромънії, къчі чеї din ѣрмъ пѣ чер алта, декът реінфііінцареа Мітрополіеї лор спре лаѣда ші ваза бісерічеї ноастре котѣне, ші деспърцїера Ієрархіеї ромъне de чea сърбеаскъ, пе о базъ, каре пѣ ар вътъта нічі інтереселе Котѣнеї ноастре бісерічі, нічі але ачестороѣ дое Націѣні легате кѣт zіceрѣм ѧнтре сіне прін dorмеле кредінцеї.

Ка ѧнсъ ачеаста съ се поатъ фаче пе базa дрептъцїї ші кѣ мѣлцътіреа атѣелорѣ націоналітъцї, ар требѣі ѧнгріжітѣ, ка ла ачел конгрес бісеріческѣ съ іа парте атѣеле Націѣні, адекъ прелѣцъ репресентанцїї ромънілорѣ din Бънат ші Ѹнгаріа, съ іа парте ші чеї din Бѣковіна ші Ардеал, кѣ атъта маї мѣлтѣ, кѣ кът бісеріка ноастръ пѣ е локалъ, чі екѹмепікъ, къчі алтфелїѣ негоцїація ар фі пѣтаї ѣнілатералъ, фііндкъ ромънії din Бънат ші Ѹнгаріа, карії dѣпъ пракса de пънъ акѹма поате къ вор лаа парте ла ачел конгрес ѧнтр'ѣн пѣмер нелѧмсѣмнатѣ, de ші сънт метрії аї Метрополіеї рестаѣрънde ромъне, еї тотѣші фъкънd пѣтаї о парте, о фракцїѣне а еї, пѣ арѣ пѣтea съ се слобоадѣ ѧн негоціацїѣні прівітоаре ла десле-гареа ачестеї кестїѣні. Ромънії din Бънат ші Ѹнгаріа арѣ авea dарѣ съ се пѣпъ ѧн колцъцелецере кѣ сърбії маї наінте de ѧнчеперea конгресѣлѣї ші ла ѧнтъмпларе, кънdѣ сърбії сар ѧнвої съ кіеме ші депѣтації din челелалте епіскопії ромъне, адекъ din Ардеалѣ ші Бѣковіна, атѣнчі еї тоцї съ іаіе парте ла ачестѣ конгрес, каре ар фі съ фіе пѣре бісеріческѣ пънъ атѣнчі, пънъ че се ворѣ деспърці Ієрархіеле, ші пѣтаї dѣпъ ачеea бісеріческѣ націонал, адекъ сърбії ар авea съ трактезе челе матеріале цінтоаре de Ієрархіа лорѣ п. е. алецереа Метрополітѣлѣї etc. ѧн Конгресѣл лор бісеріческ-Націонал сърбескѣ ші ромънії ашіждереа требіле лор ѧн асеменеа конгрес національ ромънеск; еарѣ дéкъ сърбії пѣ сар ѧнвої ла конкіемареа ромънілорѣ din Ардеал ші Бѣковіна, атѣнчі пѣ ар требѣі съ меаргъ, чі съ петіцїонезе ла Маіестатеа Са, ка съ се ѧндоре саѣ а хотърѫ ѧн касѣл ачеста атът de момептосѣ ші конкіемареа ромънілорѣ din Ардеал ші Бѣковіна ла ачест конгрес, саѣ а кончеде ѣн алт конгрес бісеріческѣ пентрѣ тоцї ромънії din Монархіа Австріакъ.

Деспре dорінца ромънілор а сші de сѣвт Ієрархіа сърбеаскъ пѣтаї поате фі нічі о ѧндоіалъ dѣпъ атъта манїфестацїѣні de нелѧмкредере, че аѣ арътат кътръ dънса, ші фііnd ачеаста dорінцъ фѣндатъ ѧн капоапеле бісеріческі, аветѣ тоатъ конвінцереа, кѣ ачеаста ар фі ші dорінца челорѣ маї мѣлці сърві. къчі спіріѣлѣ тімпѣлѣї а рѣдікат астъзі idea націоналітъцілорѣ преете тоате челелалте, ші ачеаста есте ла сърбі токтаї аша de ѧнрѣдъчінатъ ѧн іпітъ, ка ші ла ромънї, еї сънтѣ жалѣзії пентрѣ dънса ка ші ноі ромънії, вреаѣ съ о гріжаскъ, съ о доіаскъ, съ о пъстреze, ші пѣтреаскъ ші de ачеea кѣцетът, къ еї вор афла маї кѣ скопѣ, ка ла ачеаста сѣблімъ ші мъреацъ ѧнтрепріndере съ фіе спріжініцї маї кѣ сеатъ de ромънї, кѣ карії сънт легацї dѣховнічеште. Спріжінірea ѧнсъ поате фі пѣтаї атѣнчі фолосітоаре, ші адевъратъ, кънdѣ се базeze пе речіпрочітате, речіпрочітатеа ѧнсъ чере асеменеа дрепт, ші de ачеea сърбѣл се ва десволта націоналмепте кѣ мѣлт маї біне, кънd ва авea пе ромън de амік, de вечін адевърат, ші ачеста ва фі сърбѣлѣї кѣ атъта маї сінчер, кѣ кът пѣ ва маї вede ѧн ел пе сѣпрематізъторѣл съѣ, чі пе амікѣл съѣ, пе фрателе съѣ, пе кореліціонарѣл съѣ. Ачеаста ар фі ші ѧн прівінца бісерічеї ноастре кѣ атъта маї таре de dоріт, кѣ кът еа се афлъ астъзі ѧн старе абпортъ ші сѣвт гоапъ, че требѣе съ ѧнчете кът маї кърѫнd спре лаѣda ші мъріреа лѣї Dѣmпezъѣ.

Din вадеа лѣї Траіанѣ ѧн 14/26 Декетвріе 1861.

Се апропіе сфършітѣлѣ анѣлѣї, фіештекареле екопомѣ ѧнцълептѣ ѧші траце сокотеала кѣ каса са, ші се ѧнтреаѣ ѧнсъші: че а лѣкратѣ ѧн decѣрсѣлѣ анѣлѣї, ші че а кѣштігатѣ?

Арѣ фі поате ѣнѣ тімпѣ прea потрівітѣ ші пентрѣ ноі ромънії, ка пѣпѹndѣ фіештекареле мѫна пе іпітъ, съ пе ѧнтребъмѣ: dакъ, ші че атѣ лѣкратѣ пентрѣ ѧнпаінтареа ші ферічіреа сѣмпеї ноастре неціѣні? De кѣштігѣ деокампdатъ п'авем ла че пе ѧнтреа, къчі decѣрсѣлѣ анѣлѣї ачестѣіа; ѧнкъ пѣ фѣ маї мѣлтѣ пентрѣ ноі ромънії, de кътѣ ѣнѣ шірѣ de лѣпте ші сѣфсріпце!

Фіе орї кѣмѣ, анѣлѣ 1861, ва рѣмънea пентрѣ ромънї, ші респектіве пентрѣ ромънії din Австріа о епохъ de маре ѧнсемпътате, апалеле лор націонале, ворѣ фі тотѣdеаѣна мартоаре ѧн фаца лѣмеї, къ дъпшії ші ѧн анѣлѣ 1861, ѧнкъ аѣ dат сътпеле челе маї вїї de віацъ, семпе, че карактерісеазъ пе о націѣне, карea пѣтаї поате рѣмънea ігнoратъ ѧнпаінтea лѣмеї, нічі маї поате ка съ фіе петерпікъ ѧн патріа са, ѧн ватра стрѣѣпъ! — Ромънії din 1861, ш'а маніфестатѣ ѧнпаінтea лѣї Dѣmпezеѣ ші а оатепілорѣ ачелеашї пъzѣіпце, ші ачелеашї dорінцї, пе каре ле пѣтріръ ші стрѣѣпії лорѣ, карії мѣріръ ѧнпекацї de dорѣлѣ, de аші ведea лімба, ачестѣ idолѣ, кързіа і се ѧнкіпъ ші азї ромънѣлѣ дела мікѣ пънъ ла челѣ маі маре кѣ атъта пієтате рѣдікатъ ла dігнітатеа, че ѧї компете, ші de а се ведea одатъ реціcтрацї ѧн кondічеле църеї ка націѣне, кѣ дрептѣ політікѣ, ѧнтогмаї кѣ челелалте націѣні колькѣітоаре, іарѣ пѣ маї мѣлтѣ сѣптѣ пѣтеле de толерацї, ші кѣте алте батжокърї, че факѣ рѣшіне азї ѧнпаінтea Еѣропеї кіарѣ авторілорѣ лорѣ.

Фіештекареле екопомѣ, фъкънdѣшї сокотеала кѣ сфършітѣлѣ анѣлѣї, възndѣ ѣн къштігѣ сігѹрѣ ѧнпаінтea са, вітъ de тоате пъказѣріле ші остепелеле de преете анѣ, ѧнтогмаї прекѣм вітъ ші пѣтаї сімте мѣнчіторілорѣ de зі аршіца соарелѣї сéра, кънdѣ пентрѣ остепеала са лъпdѣшї dінарілорѣ, се рептоарче ла колівца сеа, спре а се одіхні лініштітѣ; повъ ѧнсе ромънілорѣ тръгънdѣне азї сокотеала, dѣпъ кѣмѣ аміптіръмѣ маї ѧнсѣсѣ, пѣ пе е кончесѣ а пе потеа бѣкѣра de вре ѣнѣ къштігѣ анѣмітѣ; іарѣ de вре ѣнѣ ресѣлтатѣ алѣ лѣптелорѣ ноастре, п'аветѣ ла че ѧнтреба, къчі пѣ е тімпѣл.

Чеea че пѣтемѣ, тотѣші пѣмі ѣн къштігѣ, ші ѧнкъ ѣнѣ къштігѣ фоарте маре пентрѣ ноі, есте ѧмпрежѣрареа ачеea преа плъкѣтъ, къ пентрѣ анѣлѣ 1861. ні пермісе фортѣна, а ѧнрецістра ѧн націпеле Історіеї ноастре націонале доѹъ факте de о маре імпортанцъ, ші адекъ: Конференца націонал din Іанѹаріѣ, ші адѣнанца ценерал din Октомвре респектіве ѧнфііінцареа „Асоціацїѣнеї трансілване пентрѣ ѧнпаінтареа літератѣреї романе ші кѣлтѣра попорѣлѣї ромънѣ,“ ші ачестеа ѳртъріте de маї мѣлте алте адѣнърі ші ѧнтъмплрі націонале маї мъріпте. Кънdѣ маї наінте нічі кѣ пе кѣпосчеамѣ біне ѣнії кѣ алцїі — лаѣ кѣ de вре о адѣнаре de фелѣлѣ ачеста нічі ворѣ пѣ пѣтеа съ фіе, — апої zъѣ! кѣ тотѣ дрептѣлѣ ле пѣтемѣ пѣмі кѣштігѣ. Dea Dzeѣ, ка цертепеле анѣлѣї 1861. съ ѧнколцеаскъ кътѣ маї кърѫndѣ, ші съ продѣкъ фрѣптеле челе салѹтаріе пентрѣ постерітатеа ромънъ пе міі de веакѣрі ѧнпаінте! —

Анѣлѣ 1861 — се сфършеште — че е дрептѣ, трече ші ачеста лъпгъ чеіалалцї ані треквцї din вечїї вечілорѣ, dар сѣферінцеле ноастре пѣ трекѣръ ші нічі къ сънтѣ семпе, къ ворѣ трече пѣтаї аша ѣшіорѣ — азї тѫпе, ба паре къ лѣптеле челе марї ші кѣте алте пъказѣрї легате de ачелea, пѣтаї ерї-

алалтъерї се 'нчепуръ прін вртаре прса вшіорѣ не потемѣ фаче сокотеала ші пе апвлѣ віторіѣ, каре е авѣт ла вшъ, дп каре тотѣ асемінea авем а дптімпина нове остенеле, нове лѣпте, ші поате о мълцїме маре — маре de неплъчерї ші сферінце; ші тоате ачестea пѣтаї пентрѣ къ сжнтемѣ ромънї! Adeceopї 'mi вine прін minte кѣпетълѣ, къ орї че с'арѣ фі алесѣ de алтъ націне орї каре, кѣндѣ ачеea арѣ фі фостѣ недпдрептъцїтъ, дпнілатъ ші асѣпрітъ атътѣ. прекѣтѣ фѣ націнea ромънь? Мълцѣмітъ дпce фіе челї de сесѣ, карele a сѣрвітѣ ромънълої о пачіінце маї вртоасъ ка de фіерѣ, ші вп карактерѣ атътѣ de солідѣ ші не 'нфржнтѣ. Алінірea ромънълої кътрѣ domnitopiълѣ сеѣ, ші ібвірea лої кътрї патріе, сънтѣ вп че дп феліълѣ лорѣ; къчї ielѣ de ші п'a гвстатѣ de сѣте de анї німікѣ алтъ дп патріа са, декътѣ гревъцї ші асѣпрірї, тотъші de къте орї ш'a възътѣ скѣмпа са царъ ameninцатъ de орї че inimікѣ, a алергатѣ кѣ бр целе сале пе 'нфрънге, кѣ бравъръ есемпларъ, пе каре о admipъ кѣндва, кіарѣ челѣ маї маре солдатѣ алѣ Европеї Наполеонѣ I. пентълѣ лої дптрѣ адевърѣ сімте ачеea, че а кънтатѣ поетълѣ: „Dulce et decorum est, pro patria mori.“

Гревъцїле даръ че пресімцімѣ оарешікѣтва къ піле ва адѣче апвлѣ віторіѣ — 1862, пѣ пе ворѣ спѣмѣнта; de ачеea — піче съ не маї батем преа мълтѣ капвлѣ а черка деслегара аркапелорѣ апвлої вртъторіѣ, чі съ пъшімѣ пѣтаї бърбътеште кѣ тоцїї дпнаінте ла лѣкрѣ! Фіеште каре остепеалъ, контівнать дпделецеште ші кѣ констанцъ пънъ дп сфършітѣ, дшї аре de сігврѣ ръсплата са, венівa даръ ші зіва ръсплътіреї остепелелорѣ поастре, дпсъ съ пѣ дптребъмѣ, кѣ кѣндѣ? ка кѣ атъта съ вінъ маї деграбѣ. De окатѣ датъ съ не кѣтъмѣ сігврa ръсплать дп копсчінца сафлетелор поастре.

Ар фі поате о окасівне біневепітъ, ка кѣ сфършітвлѣ ачестої анѣ, съ не трацемѣ сокотеала пѣмънтелѣ ші кѣ челелалте націнї колкѣітоаре, пентрѣ къ орї кѣтѣ се ворѣ дптокмі требіле непорочітеї поастре патрії, кредемѣ, къ тотъші ва тръвві съ тръімѣ ші кіарѣ съ ші мърім ла олалть; дпсъ de оаре че „Kol. Közl.“ пе спвсъ маї дѣвнъзї, къ пѣтаї аре сперанцъ а се потea дпцълеце кѣ ної, аша пѣ не дпкометъмѣ а не траце маї деапроапе врео сокотеалъ ла олалть; декътѣ дї дптребъмѣ кѣ паївітатea ші франкеца че і се шеде ромънълої, къ: оаре че довъндіръ domniалорѣ кѣ опосіціпеле червікоасе, че пі ле фъкъръ нове ромънілорѣ ші дп апвлѣ ачеста, претътіпdenї ші кѣ тоатъ окасівнea фііндѣ маї гата a есопера вп провісоріѣ ші a плека кѣмѣ амѣ зіче пе калea дптоарсъ, къгръ стареа че о авѣрътѣ дпнаінте de 20 Октомвре 1860, пѣтаї ка съ пе поатъ респінце de пе терепълѣ егалітъцеї. Ei бінe, с'a дптъмплатѣ ші ачестea ка челе мълте алтеле, тотѣ че пе ръмжне акѣ de дорітѣ есте. ка апвлѣ ачеста съ фіе ръмасѣ о скоалъ практікъ ші пентрѣ дъпшії, о шкóлъ маї бвнъ декътѣ чеї 11 анї трекцї, din каре съ фіе дпвъцатѣ челѣ пцмжнатъта, кѣ ачеea, че маї воескѣ оамепії егоісті a детраце ші a денега фъръ дрептате азї дела семепії лорѣ, ва да поате мълце поітъне тімпълѣ кѣ тжпа са чea богать, ші къ орічіне се маї опвне азї впорѣ ideї цігапгіче, пе каре ле десволгъ атътѣ de потінте спірітвл веакълої, се опвне кіарѣ торептелої.

Четіръмѣ кѣ мълть плъчере дпштіінцареа къ „Телеграфвлѣ ромънѣ“ ва еші кѣ дпчепътълѣ апвлої вітор de доѣ орї пе сентътжнъ. Ної гратвлъндої de апвлѣ ноѣ, дї пофтімѣ персеверанцъ пе терепвл жврналістічеї поастре.

Ачестѣ органѣ лъціндѣші колоапеле сале пе пофтеште ла сіне пе тоцї фіїї націнеї дп кон-

версаре фрацаскъ — амікавілъ дп тоатъ сепътжпа de доѣ орї. дела апвлѣ ноѣ дпнаінте; decї съ не дптълпімѣ ачі Domnilорѣ ші фрацілорѣ, ші дп апвлѣ віторіѣ къгѣ маї adeceорї дп паче ші съпътошї.

P.

Mercurea 20 Decemvrie. Vineri dupa amiadi dî sosindu prea onoratulu D-nu consiliariu Gubernialu Conradu Schmidt in pace si sanetosu in m dilocului nostru pe la 7 óre i-sau adusu dein partea comunitatiei orasiene unu conductu de facle inpreunatu cu musica locala si cu urari de se traesca, la care Domnia sa a respunsu intru'na cuventare scurta numai atata, ca se bucura dein enima vedindu ca si la acestu semnu de onóre, ce i sau facutu si pentru care multiumesce, suntu representate ambele natiuni locuitóre — de unde — i place a spera pentru dioa urmatória succesulu celu mai indestulitoriu. —

Sambata 10 óre adunanduse comunitatile scaunale in sala Pretoriului, si poftindu pre Prea Onor. D. Consiliariu cá preside prin una deputatiune de 6 memeri, ntre cari au fostu si 3 romani in sala adunarei, dupa o salutare reciproca simpla ocupandusi fiesce care scaunulu seu, a deschisu Domnulu consiliariu adunarea seaun la prin cuventarea, ce o inpartasiramu in Nrulu trecutu, mainainte in limb'a germana, si dupa aceea in cea romana. La cuventarea deschiderei isau respunsu numai din partea romaniloru, prin D. deputatu alu comunei Ludosiu in modulu urmatoriu:

Onorata adunare scaunale!

Nu potui se numi descoperu bucuri'a, carea o semtu in anima audîndu si intielegundu cuventarea onoratului Domnu Cons. Gubernialu Credu ca toti amu ntielesu acel a intentiuni frumóse, cari ne spune prea onoratulu Domnu Consiliariu ca si le-au propusu. sî de cari ne promise a se tiené, totusi cu cea mai buna placere vi-le repetiescu sî eu pentru ca acelea nu suntu numai frumóse, ci mantuitórie, sî suntu numai acelea pre cari le u vol tu poporulu Romanu cu una nespuse rebdare a-le vedé realisate. Adi dara suntu norocosu a audî dein gur'a prea onoratului Domnu Cons. Gub. aceea promisiune solena. ca Mari'a Sa voliesce, sî-si vá dá tóta seleuti'a cá se indeplenesca cu tóta senceretatea prea inaltele despusatiuni a prea gratiosului nostru Monarchu sî Princ pe, sî ca in urmarea acelor'a multiumendu locuitor loru acestui teritoriu de ambe natiunalitati se stabilesce prea necesaria buna intielegere intre astea.

In catu scin eu onorata adunare! asta sî numai ast'a fu dela inceputu pana in presente sî nasuintia nóstra. si eu dein parte-mi cutezu a-ve asecurá, ca implenenduse acestea sî prea onoratulu D. Cons. fara intardiere — si va ajunge prea demnulu seu scopu. —

Credenti'a sî alipirea catra Gas'a Domnitória dovedita de atatea ori cu cele mai mari sacrificia dein partea natiunei noastre, poate servi pentru ori sî cene de cea mai secura garantare, ca Romanulu atuncea candu vede ca cele promise si oferite de Imperatulu le se au impartasitu dupa cuventia sî cu senceritate. suntu multumiti. —

Deci facundunise dein partea prea onoratului D. Con. acésta promisiune nu numai astadi in adunarea noastra, ci descoperindusi Domnia Sa acésta promisiune ca dorenti'a propria, sî cu ocasiunea deschiderei Universitatei, in care suntu representate ambele natiuni colocuitórie pre acestu teritoriu asia numitu., undulu regescu nói sî pana vomu vedé promisiunea in fapta luandu de temeliu nobilele caracteru alu Marieî Sale, cu care fara retinere cu tóta francheti'a a spusu ca unde tiene iesce, ne tienemu fericiti ai aduce cea mai via multiumita a nóstra, sî sperandu ca in parte ne va dovedi prein conducerea actului de alegere care ne sta mainte, sencer'a aplecare a prea inalteloru ordinatiuni-i uram dein totu sufletulu cá se „traesca.“

De aici au urmatu constituirea adunarei prin revederea si improtocolarea credintionaleloru fara esceptiune, dupa care au luatu cuventu deputatulu Mercurei Ioseph Heinrich, si sa rogatu ca de óre-ce Mercurea dupa usulu vechiu a fostu representata prin 6 deputati, aci inse in urmarea prea inaltei Decisiuni (de si sau alesu 6) seau infacisiatu numai 2 insi se fia anunciatu in protocolulu de adi ca comunitatea Mercurei asternendusi in ast'a provintia una suplica la Maestatea Sa ne prtmindu inca respunsu alegerea de adi se nu involveze sperat'a resolutiune.

Deputatulu Ludosiului Gregoriu de Popu roga atatu in numele romaniloru catu si alu adunarei intregi pe deputatii Mercurii se se abata dela acésta pro usetiune pentruca I-a dupa precuventarile insemnate sperandu buna intielegere si inpreunata tractare la actulu alegerei de adi prin improtocolarea acestui protestu, de si ne insemnatu s'aru detrage forte multu doritu ui resultatu; 2-o pentru-ca unu protestu in contra unei prea inalte Decisiuni si a legei positive i s'aru parea cu totulu ne intemeiatu si 3.-a pentru-ca alegerea de adi la neci una intemplare n'aru poté se impiedece seau se involveze una resolutiune caci Domnialoru este ertatu a o spera. —

Domnulu preside aprobendu observatiunile Domnului Popu, decide, ca voindu se iudestuliasca ambele parti nu saru improtocola alteeva decatu. ca deputatii Mercurii si adî au facutu adunarei cunoscutu. ca ei au asternutu la Préinaltulu locu contrareducerei representatiunei dein Mercurea la numeru legalu de 2 suplica. — Multiumindu-se in asta decisiune ambe partie; propune Dlu Presiedinte cá se se intielega despre modalitatea alegerei; dupa acarei stabilire, tienu Dlu presiedinte earasi una cuventare in limb'a germana si roga pe Dlu Popu se se repetiasca si romanesce, ce sa si fecutu.

Dupa aceea dicandu D. Presiedinte ca are barbati apti pentru posturile cerute din ambele nationalitati, propune cu privire la qualificatiune, anii de servitiu si alte merite la postulu de jude regiu pe DD. Vilhem Löw c. r. subprocuroru de statu, Ilie Macelariu c. r. Consiliariu la Tribunalulu provincialu, Gregoriu de Popu c. r. adjunctu de Pretura.

Majoritatea voturiloru pentru postulu de jude regescu au capatatu alu doilea candidatu D. Ilie Macelariu *) care fu primitu prin intr aga adunare cu entusiasmu.

La gratulatiunea D-lui presiedinte au respunsu nou alesulu Dnu jude regescu in ambe limbele multiemindu pentru increderea dovedita si aprom-tiendu a fi a toti de o potriva conducatoriu.

La postulu de jude scaunale propune Dnu presiedinte pe D. Iosefu Henrich c. r. procuroru de statu, Gregoriu de Popu c. r. adiunctu de pretura si C. Hahn c. r. adiunctu de justitia.

Majoritatea voturiloru au capatatu D. Gregoriu Popu care la gratulatiunea D. Preside si a D. parochu George Reu earasi au respunsu in ambe limbele multiumindu pentru increderea pusa in elu dicandu ca va fi judecatoriu dreptu pentru ori si cine.

La postulu de assesoru s'an candidatu DI Iosif Henrich, C Hahn sî Wilhelm Wendel.

Maioritatea voturiloru au fostu pentru acestu urma, fiindu D. Wendel si pona acuma acela care in asta calitate de assessoriu au condusu ossie olatulu intregu, si esta au multiumitu din anima in ambe limbile pentru increderea pusa in elu, si s'au fagaduitu a fi ofiicialulu scaunului intregu, fara nu a unei natiunalitati.

---

*) Cu totulu au fostu 22 deputati, 13 romani si 9 sasi, si fia care au votatu pentru barbatulu natiunei sale.

Numai decatu dupa sevarsirea acestui actu de alegere, anunta D. Preside pe alu doilea pentru deputatii Universitii adunate la Sibiiu, si roganduse cá óaremu la sfarsitu se dovedeasca adunarea scaunale aceea. ca voiesce seriosu inpreunat'a lucrare cu care inca nu se póte lauda neci una parte, caci la votidarea judiloru fieste care parte sia datu votulu la omulu natiunei sale. — Romanii in estatulu loru de bucuria insusi au pro usu se sealéga din ambe nationalitatile, si asia se si alesa prin unanimitate de deputati DD. Elie Macelariu si Wilhelm Loew. iara de suplinitori DD. Gregoriu de Poppu si Iosef Henrich. Multiemindu D. Cons. Gubernialu pentru esemplara purtare a alegatoriloru, si recunoscendu ca acesta actu este cu privintia la impregiurerile locale forte dreptu, incredintia nou alesiloru Domni administratiunea si inchee subt vivate entusiastice adunarea

Dupa aceast'a fu Ilust. Sa D. Consl. Conradi Schmidt, de nou alesu amploiati, intrégu adunare Scaunala, si unu mare numeru alu poporului intra cele mai entusiastice „se traiasca“ petrecutu pana la cortelulu seu. — Totu aceasta onore i sa datu apoi si nou alesului Jude reg. D. I. M petrecandulu pana la casele parintiesci, unde mai antaiu multiemi D. jude regescu intregei populatiuni pentru increderea pusa in densulu, dupa aceasta lua cuventu deputatulu Ludosiului Mare D. parochu Georgiu Reu, si prin o cuventare plina de pietate a multiemitu atotuputintelui Dumnedieu si Majestatii Sale Imparatului, ca au ajunsu si romanii din Scaunulu Mercurii a cea dî de multu dorita, de asi putea usua drepturile constitutionale;

Pe la 7. óre séra i sa facutu D. jude regescu serenada cu torti, petrecuta de banda sauleriloru sasesci, si asia se inchee acést'a dî, car a fostu peste totu o dî de bucuria.

E de insemnatu. ca dela conductulu in onórea D. Jude reg. nu sa trasu indreptu din membri Comitetului *) Opidanu, numai unu singuru sasu; ba din contra poporulu sasu — cu o foarte mica escepciune — era asemenea multiemitu de resultatulu alegeriloru, ca si romani.

„Позор“ ші intimatъл локъцііпцеі Унгъреші дп привііпца лімбеі дпвъцътъптълъі дп Цімназіеле католіче din Унгаріа.

Кь intimatъл din 29-а Октомвр. 1861 а хотърът Локъцііпца унгъреаскь лімба дпвъцътъптълъі дп цімпасіеле католіче din Унгаріа чеа магіаръ кь ачееа modificацізне пътаі къ дп цімпасіеле тестекате се потъ дптребъінца шіалте лімбі але попълацізніі din прежърп. е дп цімназіїле Гимпъреі лімба цертъпъ ші ромъпеаскъ респективе сърбеаскь. Аша даръ dупь планъл ачестъ de дпвъцътъпт саў стріторат кь тълт маі таре тардініле лімбістіче дп сколі, декът сабт рецітъл абсолътістік. — Ачест intimat аў indignat фіреште тоате націоналітъцііле немагіаре ші дп тоате газетеле сь аў еспекторат dупь ковііпцъ, ші dупь кът леа dіктат сімцъл чел din лонтрь пентрь пъстрареа лімбеі despробъndь ачеаста сілігоаре тесърь а локъцііпцеі унгъреші.

„Ost-Vest,“ каре кь о търіе nedътерітъ апъръ тоате interesele націънелорь немагіаре, еарь маі вьртос челе лімбістіче ші а ръdікат гласълъ съь асупра ачестъі intimat дп маі тълці нътері ші ла апрецъітъ dупь ковііпцъ. Іаръ журналълъ кроатікь „Позор“ дл скартълъ дптрь тоате але сале, ші фііndь кь челе adsce de ел дпконтра ачестеі tendinце сънпретатізъгоаре пе атінце ші пре noi, скоатемь din ел ачееа че коцетътъ кь пе ар пътеа edifіка.

---

*) Acest'a consta din 18 sasi si 6 romani.

Нътітъл артікъл алъі „Позор“ зіче кь магіарії ші асеклії лор дп регатълъ трібніт сънт тьхніці асупра лъі, пентрь кь ел кь окі ацері гонеште ші дпсеатпъ тоате актеле рецітълъі унгъреск ъ че ар авінце егала дпdрептъціре а націон літъцілор, дпсъ еі съ пь се міре de ачеаста кьчі „Позор“ аре тот темеіъл фііnd кь ел дореште о атікавіль дпцелецере а трібнітълъі регатъ кь Унгаріа, дореште о ...проніере de Унгаріа, дпсъ маі зіче od тъ, кь Унгаріа, кь регатълъ, еарь пь сінгърь кь націънea магіарь; пентрь ачееа пъі поате фі кь пепъсаре, деакь дп Унгаріа есте націонала егала дпdрептъціре саў супретація магіарь пътереа domnitoare.

Магіарії аў съ'ші скоатъ din кап ачееа етнографікъ ші політікъ тінчіънь, dупъ каре пътаі еі ар фі дп Унгаріа сьверанї, еарь тоате челелалте націоналітъцї пътаі колоністї, карії ар требъі съ аскълте de легіле церії фъкъте de націънea сьверанъ. Dупере дпсъ, кь магіарії стаў тордіш ші астъзі пе лънгъ ачеаста аксіотъ а лор, каре а фостъ ізворъл атътор неферічірі пентрь дъшмії ші карії і'ар потеа ші стріка.

Унa dovadь позъ ла ачеаста вede „Позор“ дп intimatълъ маі сосъ атінсь. каре десвъкат de офічіоаселе фрасе се поате редъче ла врътъторії параграфі біврократічі.

§. 1. Дп регатълъ Унгаріеі есте лімба дпвъцътъптълъі дп тоате цімпасіеле католіче фъръ deосебіре de націонalітате чеа магіаръ.

§. 2. Дп ънеле цімназіі се сфере пе лънгъ лімба магіарь de дпвъцътъптъ ші алта лімбъ а церії, ка лімбь ажътътоаре, дпсъ кь ачееа цертъріре:

а.) ка ачеаста лімбь съ фіе ън обіектъ облегат пътаі пентрь ачеіа сколарі, пе карії лі вор цінea пъріцііе саў тъторії ка съ о дпвеце, ші

b.) ка ачеаста непагіаръ лімбь а церії (афарь деакъ арь dорі пъріцііе еспрес:) съ пь се дпвеце пъпъ ла а 3-а класъ, адекь пъпь кънdь dупъ ресервація тепталъ а локъцііпцеі унгъреші — копііі непагіарі вор дпвьца магіареште. че пь е перміс а се контърба прін дпвъцареа лімбеі славіче саў ромъпещті дп пріта ші а doa класъ. Дп фіне

с.) къ сколарілорь ле стъ ші аколо дп вое, а се серві de кърці магіареші, ънde о алтъ лімбъ есте сьферітъ. Астфелі ар фі требъіт р. локъцііпць а кодіфіка конченпентеле dіспосіцізні ші а ле дпгетеіа пе кът ъртеазъ. —

Dупъ че націънea магіаръ есте дп Унгаріа націънea сьверанъ еарь челелалте попоарь пътаі колоніі дп Магіар-Орсаг — dупь че кь diploma din $^{20}/_{10}$ 1860 (карea попорълъ магіарескь конституціонал дпкът есте фолосітоаре пентрь ел, бъкрось о прімеште) са dat лімбеі магіаре опоареа а фі декіарать de лімбъ ескісівъ diplomatікъ, прін ачеаста дпсь саў дельторат дрептъріле пътърале але алторь чінчі (?) міліоане непагіарі дп Унгаріа, Локъцііпца унгъреаскъ а афлат de біне а декіара лімба магіаръ de лімбъ de дпвъцътъпт ънівersalь дп цімпасіїле католіче; кь дпсь дп ачестъ тімпь фатал ал Націоналітъцілор съ се поатъ челелалте попоарь бъреші-кът атъці ші магіаріса маі ънорь, се съферь лімбіле непагіаре ла ънеле цімпасіі, ка лімбі ажътътоаре de дпвъцътъпт. Дпсь кь ачесте съ пь се факъ дп dавна лімбеі магіаре, дпвъцареа еі се дпгреонеze преком ъртеze: etc.

Аша ар требъі съ сопе ordinъчіънea de маі сос деакь ар фі ліберъ de тот Мохіавелістъл. Съ кцетът че бъкъріь вор авea despre ea словачії, рътепії, сербії ші ромъпії.

Деакь проіектъл dietei унгъреші despre дрептъріле націоналітъцілорь есте о сатіръ, ба о іроніъ а егалеі дпdрептъцірі дп Унгаріа, атънчі маі сос атінса ordinaцізне а локъцііпцеі пь есте пътаі о сатіръ орі іроніъ. чі токтаі о перфідіъ diаволеаскъ. Ачеаста перфідіъ зъреште din тоате септіпцеле. Съ кътът пътаі каре Цімпасії сънтъ декіарате de ескісів магіарешті ші каре de местікате. Цімпасіїле дп дістрікте славіче, прекът сънт чел din Кашовіа, Тірнавіа, Роспава, Неосолъ, Пожонь, Нітра, Скаліц ші Трепчін сънтъ парте ескісів магіаре, парте місте, 1800000 de словачі вецінорі дп Унгаріа септентріональ пь аў афлатъ ла магіарії конститъціоналі нічі атъта граціь, къ съ лі се фі лъсат барет ън цімпасіъ къ лімбъ de дпвъцътъптъ словъчеаскъ. Dар ромъпії ші сърбії? Цімпасіїле din Терезіопополea ші Бечкерекъл маре сънт магіаре. чел din Тімішоаръ. Арad, Сомбор, Унгвар. Лъгож, Мартарош ші Баіа маре аў лімба магіаръ de лімба дпвъцътъптълъі, ші лімба чеа сърбеаскъ, ромъпеаскъ ші рътепеаскъ лі се пермітъ ка лімбі de дпвъцътъптъ ажътътоаре.

Ші апоі съ се дпdоіаскъ чінева despre ізбіреа магіарілорь пентрь егала дпdрептъціре? Довезіле математіче сънт челе маі пондероасе ші маі конвінгътоаре. Ізбіреа de дрептате а магіарілорь дп привііпца ачеаста се поате demonstra математічеще іать о астфелі de dovadь математікъ.

Dупъ ordinъчіънea локъцііпцеі унгъреші есте дп цімпасіъл din Neosol лімба дпвъцътъптълъі чеа магіаръ. Дп ачестъ цімпасіъ требъе съ фіе dарь тълцімea сколарілорь цепзінъ магіаръ. Dупь програта de скоалъ а апълъі требъ аў фостъ дп ачеста цімпасіъ пеете тот 180 сколарі; din ачестіа 130 славі, 44 цертані ші 6 магіарі. Дп фавоареа ачесторь шесе — къчі еі сънтъ ърташії лъі Арпad ші а лъі Алпа ші метврії попорълъі сьверанъ — требъе тоці чеелалці 174 сколарі съ дпveце обіектеле дп лімба магіареаскъ. Аь пътаі вое аші фаче крече словъчеште, ші дпвъцъторіъл кътézь ачееа, че еі пь прічеп дп лімба магіаръ, але есплікь пь хінезеште. къчі нічі ачеаста лімбъ пь о штіь, чі дп ачееа неферічіть лімбь, че аў дпвъцат'о дп копілъріъ dела склъвіта са тътъ.

Прін асетъпаре се арать лъкрълъ маі кіарь. Прекът цертанії дп дппъръція Австріеі астфелі се цін ші магіарії дп Унгаріа de націънe сьверанъ. Атъпdое дпші арогь супретація асупра челоралалте попоарь, дпсъ цертанії аў баретъ атъта політікъ, ка еі се пь bazeze супретація пе сьверанітатea націънеі лор, чі пе спірітъала ковършіре, ші къ еі къте одатъ кънd вьd къ челелалте попоарь се дештеаптъ, се фак маі дпгъдуіторі, астфелі вedem noi п. е. дп Боемія ші Полоніа, ъніверсітатea Краковіеі астъзі еаръші полонезь; ла цімпасіїле полоне ші чехе лімба дпвъцътъптълъі dінтр'о парте полонезь ші чехікь, din алта парте дп класе паралеле лънгъ чea цертънъ. Дп Прага сънтъ сколі прегътітоаре ескісів чехіче; ла ъніверсітатea din Прага се дпвацъ маі тълте штііпце дп тоате патрь факолътъціле дп лімба чехікь, ші са дпчепътъ а се дптродъче лімба чехікь ші дп технікъ.

Нічі абсолътістълъ лъі Бах ші Тън пь а ескісь лімба національ dела дпвъцътъптъ ка лімбъ ажътътоаре. Кърціле дп лімба національ саў ретънерат ші тіпъріт пе спеселе статълъі de ші dупъ врео къціва ані саў лепъdат ла акте.

De вот асетъпа рецітъл австріак абсолътістік, кь чел конститъціонал унгъреск. атънчі вотъ афла ла ачела маі тълть атноаре пентрь егала дпdрептъціре дп скоаль, декът ла ачеста. Пе лънгъ ачеаста кавтъ рецітъл цертань фацъ кь церіле стръine съ се жостіфіче прін ачееа, къ пе лънгъ лінса ънei літератъре ла попоарьле нецертане, ар требъі съ пътітеаск ъ счіінца ші дпвъцътъ тъл попълар, деакь о лімбъ нецертанъ с'ар дптродъче de лімба дпвъцътъптълъі.

Ачестъ темеіь че е дрепт пь аре нічі ън валор, фііndкь рекъноскъндь рецітъл егала дпdрептъціре а тътъроръ націоналітъцілорь, есте datорію а сприжіні десволтареа орі кърсі націоналітате, еарь пь а о

ампедека, unde апоі сар десвола ші література пе-цертънъ. — Съ трансилпетъ акята прінчіпіile din каре а пърчес локуіінца унгуреаскъ ла міністеріулъ de стат, ші атунчі ар пътеа слобозі D. кавалер de Штерлінг ам зілеле челе маі de апроапе деспре літба ампъцътънтулуі ам цімпасіеле унгуреші уртътоареа ordinъчіune:

Унъ че М. С. ч. р. апостолікъ къ дечісіunea Пре-ампалтъ п. е. din 2 Декетвр. а. к. аў репусъ літба цертанъ ла тоате administратівеле ші жудиціаріеле dикастерії але регатулуі Унгаріа ка літъ офічіоасъ ші de афачері, ші аша дрептъцітеа стілісърії еї universале ші печесітатеа конпоштіuneї ачестеї літъ са фъкът пе дубіосъ. — Унъ че маі департе ам уртареа П. Ам. рескріптъ din 2. Дечет. а. к. ачестъ ч. р. міністеріъ ам прівіінца modифікъчіuneї, каре къ релаціune ла літба de ампъцътънт de нънъ акята ам скоалеле меziале са арътат а фі de дорит ші печесаріъ, а аскултатъ копчерпіtele корпурі професорале, препъшіі бісерічешті ші дірегъторіеле administратіве ші ачесте пе нътаі аў рекуноскът печесітатеа літбеї цертане, чі къ прівіnцъ ла література богатъ а еї, черъ граbника еї ампродъчере; пентръ ачеea а афлатъ ч. р. міністеріъ de статъ къ прівіре ла череріле челорлалте націоналітъцї ші ла прінчіпіулъ, къ літбеї ампъцътънтулуі пе се поате сакріфіка пропъшіреа сціентіфікъ, а стабіле уртътоареле:

Тоате цімпасіile Унгаріеї ам прівіінца літбеї ампъцътънтулуі се вор ампърці ам ескісіе цертане ші ам местекате.

a. Пентръ ескісіе цертане саў декіарат, чел din Буда, Пожон ші Скаліц. etc.

b. Ампре челе местекате, unde літба ампъцътънтулуі есте чea цертанъ, ампъ есплікаціа се поате фаче ші ам літба церії, се декіарь: Чел din Песта къ літба ажутътоаре магіарь, чел din Деврецin къ чea магіарь, чел din Неосол къ чea словъчеаекъ, чел din Унгварь къ чea ротънъ літъ ажутътоаре. etc.

c. Ам прівіінца цімпасіілорь местекате се ставілеze etc. . . .

Че ар зіче магіарії асупра унеї астфеліь de ordinъчіunі a міністеріулуі de стат, орі a капчеларії авліче унгуреші? Еі ар стріга къ ам зіне гура ам тоате журналеле европене. Ші къ тот дрептул.

Акята ампъ съ штіе ші франції магіарі, къ супретаціа орі курві попорь ам Австріа, фіе ачелуі цертан орі магіарь, асупра славілорь ші a ротънілорь требуе съ іа сфършіт.

Нънъ кънd цертанул ам Австріа, магіарул ам Унгаріа пе се ва лъса de супретаціе, нънъ атунчі пе ва фі паче, нічі ферічіре, нічі просперітате. Асупра супретаціеї цертане ші магіаре се вор скула тоате попоарле нецертане ші нетагіаре къ статорнічіь, фіь ка съ ампіпгъ саў съ кадъ. Ачеаста есте търтурісіреа політікъ ші націонал а лор, ам ачеаста лънтъ ар путea ампъ а се прънъді Австріа маре ші Магіарія чea маре dela Карпаці нънъ ла Балкан ші Адріа.

Ноі пе врем аічеа черте ампернаціонале саў ресвоіь, ампъ магіарії ші партісанії лорь съ пе аштепте dela ноі ажуторіь, нънъ пе вом шті пентръ че съ ажутъмь.

Еі съ не прокіеме недрептатъ de реакціонарі, пентръ къ пе ертътъ къ еі ам контра рецітулуі австріакь ші пе ле ажутъмь а елибта леціле din анул 1848 (прекът а нъзвітъ ачеаста проіектул чел din тъіь алъ адресеї dietei.) Деакъ акята, саб анъсареа administрацiunеї мілітаре ші есундатъ de комісарі рецешті се калкъ астфеліь къ нічоареле сгала ампрептъціре a націоналітъцілорь, че ар фаче апоі ун міністеріь магіарь indenendent?

Кроацілорь ші сървілорь! деакъ воі пе съптеці кроаці, ка съ въ фачеці нетці, атунчі воі пе съптеці кроаці нічі a фі магіарі. Проблета воастръ есте, a въ ампотріві ампрепаці супретаціеї унеіа саў алтеіа ші a мерце не кърареа воастръ.

Чіне ампре воі пе се поате ръріка нънъ ла націонала конпосчіінцъ de сіне, ачела пе въ поате фі конскъторіь. A фі серві саб патентеле абсолътістіче цертане, сеаь саб ordinъчіuні констітуціонале але міністеріулуі магіар, аша прекът еле аў еші не база конклузіulуі dietei ші a інтіматулуі локуіінцеї унгуреші ам прівіінца Цімпасіелор ла скімбат Капчеларіа авлікъ ам кът се поате зіче ам фавоареа націоналітъцілор. Кът? вом ампъртъші ам Нрул вііторіь.!

„Коrunk“ не ампъртъшаште нътерул метбрілор фіекърі Комісіuні Комітатense ші зіче къ Комісіunea Албеї de сне ва конста din 33 метбрії ші адекъ din 6 посесорі de нъмънтъ марі, din 10 мічі ампсъ алеші посесорі de нъмънт, 15 репресентанці аі Комунелорь, ші 2 industріарі; Албеї de жос din 66 метбрії, ші адекъ din 10 посесорі de нъмънтъ марі, 24 мічі ампсъ алеші, 24 репресентанці аі Комунелорь ші 8 industріарі; Четатеї de Балтъ din 53 метбрії ші адекъ: 8 посесорі de нъмънтъ марі, 18 мічі ампсъ алеші, 24 репресентанці аі Комунелорь ші 3 industріарі; Търzеї, din 66 метбрії ші адекъ: din 10 посесорі de нъмънтъ марі, 24 мічі ампсъ алеші, 24 репресентанці аі Комунелорь, 8 industріарі; Клъжлуї din 66 метбрії ші ануме: 10 посесорі de нъмънтъ марі, 24 мічі ампсъ алеші, 24 репресентанці аі Комунелорь, 8 industріарі; Дъбъчеї din 54 метбрії ші адекъ din 8 посесорі de нъмънтъ марі, 16 мічі ампсъ алеші. 24 репресентанці аі Комунелор, 6 industріарі; Солоклуї din лонтрь din 50 метбрії ші адекъ din 6 посесорі de нъмънтъ марі, 20 мічі ампсъ алеші, 20 репресентанці аі Комунелор, 4 industріарі; Хінедоареї din 84 метбрії ші адекъ 8 посесорі de нъмънтъ марі, 36 мічі ампсъ алеші, 36 репресентанці аі Комунелорь, ші 4 industріарі; Дістріктулуі Нъсъудулуі din 30 метбрії ші адекъ: din 24 репресентанці аі Комунелор ші 6 industріарі; ал Фъгърашулуі din 31 метбрії ші ануме din 4 посесорі de нъмънт марі, 10 мічі ампсъ алеші, 15 репресентанці аі Комунелор, 2 industріарі. — Метбрії требуе съ фіе de 30 апі вътръні ші съ пе фіе фост нічі одать компротіші.

Ноі кредем, къ ачеаста ампърцеалъ ам прівіінца поастръ пе маі сфере нічі унь коментаріь, къчі е ампеферать ам дапна поастръ.

Ноутъці Диверсе.

— „Pesti Naplo“ констатезе din изворь секурь фаіта, къ ам консіліул міністеріал цінут наінте de плекареа Ампъратулуі ла Венеція, са хотърът а пе сфорца валіditатеа констітуціunеї din Февруаріь фаць къ Унгаріа, чі а се търцині пе терепулъ diплотеї din Октомвр. Къ окасіunea ачеаста съ фіе декіаратъ капчеларіул авлік унгуреск, къ нътаі ачеаста дечісіune ші фаче посібіл рътъпеареа ам постулъ съ ші къ ел пе нътаі къ ар фі гата a двче diплома din Октомвре ла валіditате, чі къ съ ціне ші аптъ сре ачеста.

— Din Неоплапта се скріе, къ конduчереа требілор сколаре ші бісерічешті але сървілор, са dat поь deпутітулуі Конс. de Локуіінцъ Teodop Mandiч, курві і саь dat ампкъ доі сърві ка адіunкці. Dap треіле сколаре ші бісерічешті але ротънілорь dіі Унгаріа, чіне ле конduче?

— Комітатулъ Албеї съперіорі са ресtаврать de ноь dупъ ръндуеліле ноуе ші са алес de жудї прімарі: I. Сотоці, Георге Романь; de Віче-Комиці I. Кашаі A. Чехі; Перчепторі: D. Освалд A. Б. Сабослаі. Протопотаріь: Б. Сепуц, віче-Нотаріь: К. Б. Сабослаі I. Мілер, Теофіл Аццел. Прокурор: A. Міхалі; віче-прокурор: N. Колоші; Архіваріь: Г. Боліаі. Протоколіштъ: I. Фогараші. Жудї: I. Ваплер, Ш. Шотоці. С. Кесег, A. Б. Сабослаі. Л. Боер, A. Кожокаріь, Гот. Хаусер. I. Напаші, П. Кун. I. Жігmond. Сеьжудї: Л. Томпа; D. Коніа, A. Endeш, A. Боер. I. Реті, Фр. Моток, A. Чех, Г. Імре, К. Секі, I. Боер Локутепент de пandурі N. Верещ.

— D. Лазар Петкъ din Бъіца есте градуат de Доктор дрептулуі универсал.

— Din Пешта се скріе деспре o деосебіть діферінцъ ампре сокотіunа луі Деак ші Ötvös, къчі ампребуnd унеле персоналітъці каре бъкурос ар фі пріміт дірегъторії, къ нътéорь прінчіпіалmente прімії дірегъторії, ла каре Деак съ фіе ръспунс, къ аколо, unde есте періклітатъ елементул магіар, прекът ам цінутъріле словъчешті, съ прітеаскъ супре пъстрареа елементулуі магіар, алтфелъ съ се ампече орі чіне къ конспіінца са. Ötvös din контра a zic съ пе прітéскъ — Дела Деак ар путea мълці ампъца.

— Гезетеле съсешті еаръші се плънг асупра ампътъплъріlорь ампре сасіі din пърціле Бістріцеї ші ромънії din фостул регіment de граніць алъ doilea. — D. Кос. de гъсерпь Лud. Бар. Іожіка ша датъ dimісіunea.

— Ръспунсулъ ампъратулуі Наполеон, каре се штепта къ мълть ампкордаре, ші каре ла zic къtръ корпул diпломатік къ окасіunea салутърії анулуі ноь, пе сар вedea a авea маре ампеетпътате. Анул еспірат a фост ретарнабіль прін евенетінтеле че a адъс a се клетіna маі мълте стате ші прін марі doліурі ам унеле фамілії сuверане. Ел дореште ка анул ноь съ фіе маі ферічітъ пентръ просперітатеа попоарълор ші фамілиеле сuверане.

— Ам Харотсек са denуміт D. Г. Daniel de Жude супретъ ші D. Патакі de супретъ комітеле ал Коміт. Солнок інтеріор.

— Луі „Wanderer“ се скріе din Брашов, къ конduкъторії ротънілор вреь съ трімітъ o deпутаціune Прінчіпелуі Кuса, ка съ deпунъ ла трептеле тронулуі мълцуміта ам нътеле ротънілор арделені пентръ зелулъ ші пекліtіта перseверанць ла ръdікареа тронулуі ротънеск. Унъ маі департе отаціулъ dар ал ротънілор din Австріа къtръ Прінцул Кuса съ фіе o сабіъ скутпъ ротънеаскъ проurарать прін сuбскріпціune. — Маі поате o маліціь есіста, каре съ пе се вадъ ам ачеаста кореспondінць?! —

1—1

Едіктъ.

Маріа Дръпчі din Хотород de 4. луні de зіле къ недрептате шаь пърсітъ пре леціuіторулъ еї Акітъ Въсі din Каца, скаунулъ Кохалмулуі — съ провоакъ прін ачеаста, ка ам тертінъ de un анъ дела датулъ de фаць, пегрешіть сuсе ампъцошезе ла ачестъ С. Протопопескъ сире a ста de фаць къ леціuіторулъ еї соцъ, пентръ къ din контръ конфортъ С. С. Капоане се ва da хотърре ші фъръ de еа сuплічеі аштерпте din партеа потепітулуі.

Драос 30 Noемвр. 1861.

Іоан Іосіффъ

Adm. Протопопескъ ал Кохалмулуі.

Къ Нрул ачеста се ампкеіе препъмерацiunea пе анулъ 1861.

Редактор респунзетор **Іоann Рац.** Едітъра ші тіпаріулъ тіпографіеї дiечесане.

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU